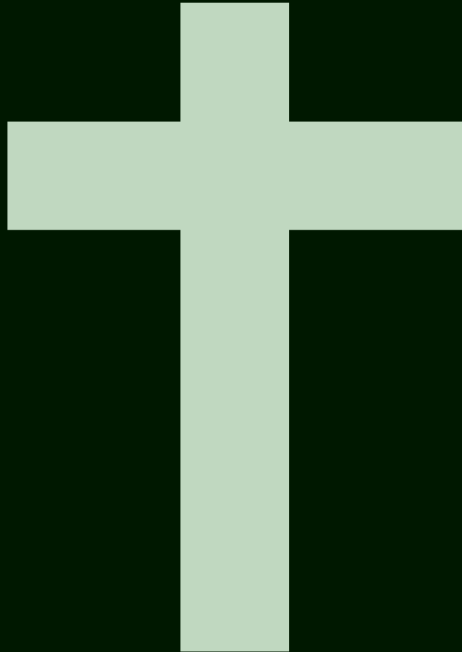

Bulu ntam pəpwe;
Nkonya

New Testament in Nkonya (GH:nko:Nkonya)

Bulu ntam pɔpwɛ; Nkonya
New Testament in Nkonya (GH:nko:Nkonya)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Nkonya)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Nkonya

nko

Ghana

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Nkonya

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

2014-05-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

2c5882f1-9b2d-5f5e-bf4f-7030fc58727b

Contents

Mateo	1
Marko	41
Luka	66
Yohane	108
Gyumagyihe	138
Romafɔ	175
1 Korintofɔ	192
2 Korintofɔ	207
Galatiafɔ	217
Efesofɔ	223
Filipifɔ	229
Kolosefɔ	233
1 Tesalonikafɔ	237
2 Tesalonikafɔ	240
1 Timoteo	242
2 Timoteo	247
Tito	250
Filemon	252
Hebrifɔ	253
Yakobo	266
1 Petro	270
2 Petro	275
1 Yohane	278
2 Yohane	282
3 Yohane	283
Yuda	284
Atɔ Lɛsúnáhé	286

Asun Wankláán Aní Mateo Lówanlín

Yesu Anáin Ilintò (Luka 3:23-38)

¹ Yesu Kristo, Owíe Dawid mu na, Abraham mu na ámu ilintò ní.

² Abraham lókwí Isak. Isak lókwí Yakob. Yakob lókwí Yuda mu na apio yinhé*.

³ Yuda lókwí Peres mu na Sera. Amó yín gyí Tamar. Peres lókwí Hesron. Hesron lókwí Ram. ⁴ Ram lókwí Aminadab. Aminadab lókwí Nahson. Nahson lókwí Salmon.

⁵ Salmon lókwí Boas. Boas mu yín gyí Rahab. Boas lókwí Obed. Obed mu yín gyí Rut. Obed lókwí Yisai. ⁶ Yisai lókwí Owíe Dawid.

Owíe Dawid lókwí Salomo. Salomo mu yín gyí ɔtsi ɔkɔá tɛki ogyi Uria mu ka. ⁷ Salomo lókwí Rehabeam. Rehabeam lókwí Abia. Abia lókwí Asa. ⁸ Asa lókwí Yehosafat. Yehosafat lókwí Yoram. Yoram lókwí Usia. ⁹ Usia lókwí Yotam. Yotam lókwí Ahas. Ahas lókwí Hiskia. ¹⁰ Hiskia lókwí Manase. Manase lókwí Amon. Amon lókwí Yosia. ¹¹ Yosia lókwí Yekonia mu na apio yinhé. Mu brésó bekítá Israelfɔ, híe amó beɛ buyétsiá Babilon ɔmátó ní.

¹² Amó Babilon yɔtɔ á, Yekonia lókwí Sealtiel. Sealtiel lókwí Serubabel. ¹³ Serubabel lókwí Abihud. Abihud lókwí Eliakim. Eliakim lókwí Asor. ¹⁴ Asor lókwí Sadok. Sadok lókwí Akim. Akim lókwí Elihud. ¹⁵ Elihud lókwí Eleasar. Eleasar lókwí Matan. Matan lókwí Yakob. ¹⁶ Yakob lókwí Yosef, Yosef létsiá Maria. Maria lókwí Yesu. Yesu gyí Kristo, (ɔhá ámuú Bulu ladá mu ofúli amu) ní.

¹⁷ Mú su tsú Abrahamsu bɔtu Owíe Dawidsu bɔgyi anáin ilintò dúana. Tsú Dawidsu bɔtu bréá bɔyɔ Babilon ɔmátó é bɔgyi anáin ilintò dúana. Asa tsú amó Babilon yɔtɔ bɔtu Kristo, (ɔhá ámuú Bulu ladá mu ofúli amu) kwíísó é bɔgyi anáin ilintò dúana.

Yesu Kristo Kwí (Luka 2:1-7)

¹⁸ Ɔkpa ánfisú Yesu Kristo kwí lɔtsɔn ní. Bɔpu Maria há Yosef beɛ ɔtsiá. Táme asa bétsiá, abufia ɔtsi múa oyin á, bowun aní Maria dé ɔmé Ɔhe Wankíhé túmitɔ. ¹⁹ Mu kulu Yosef a, mu asún da ɔkpa, táme omekle aní ɔbɔwa mu pélitɔ. Mú su ɔlɔbwe agywun aní obékiná mu nǎintɔ. ²⁰ Táme bréá ɔde mú agywun bwe á, ki, Bulu-ɔbɔpu ɔku léle iwɔ ɔwan súná mu okudetɔ, bláa mu ɔbéɛ, “Yosef, Dawid mu na, mánya péli aní fɛkpa fú ká Maria ba fú wá, tsúfé ɔmé ámuú ɔde ámu itsú Ɔhe Wankíhé túmitɔ. ²¹ Ɔbɔkwí obiyímbi, bédinká mu dá Yesu. (Mú así gyí, ‘Ɔlepó.’) Tsúfé mu ɔbéle mu ahá tsú amó lakpantɔ ní.”

²² Iní léha Bulu asún ámuú ɔleblí tsɔn mu ɔnɔsú ɔtɔipúsu ámu ɔleba mútɔ. ²³ Ɔbéɛ, “Kí, obitebí aní ɔmɔkɔyɔ oyin wá kí obénya ɔmé. Ɔbɔkwí obiyímbi, bédinká mu dá Imanuel.” (Mú así gyí, “Bulu bu aní wá.”)

²⁴ Bréá Yosef létsinkí á, olegyi asún ámuú Bulu-ɔbɔpu amu lébláa mu amusu. Oletsíá Maria, kpáin mu. ²⁵ Táme ɔmɔpu ibi da Maria, kpéfɔn bréá ɔlɔkwí mu bi yínhé gyankpapu, ɔledinká mu dá Yesu.

2

Anyansapu Akv Bá

¹ Bréá Owíe Herode dé iwíe gyí Yudea ɔmátó bɔkwí Yesu wúlu kuá butɛtí mú Betlehem, ibu Yudea ɔmátó inu. Mú ɔma a, anyansapu akvá butowun ató ntsrakpabitɔ botsu owí ɔdalíkpa ɔmá kvɔtɔ ba Yerusalem wúlutɔ. ² Befíté beɛ, “Nkónú bakwí Yudafɔ owíe amú? Anilówun mu osúna aní igyi ɔtsrakpabi owí ɔdalíkpa inu. Mú su abá bosúm mu.”

* **1:2** Apio yinhé ánfí gyí Israel abusuan dúanyɔ ámu anáin ní.

³ Owíe Herode lónu asón ánfí á, opúni letsíí mva Yerusalemfó fée. ⁴ Mú sù ɔleti Yudafó Bulu igyí ahapó dehen pó Mose mbala asunápó fée fia, fíté amú ɔtínéá bókwií Kristo, (ɔhá ámú Bulu ladá mu ofúli amu).

⁵ Bebláa mu beε “Betlehem wúluá ibu Yudea ɔmátó. Alí Bulu ɔnósú ɔtáipú ɔku lówanlín tswi ni. ⁶ Ɔbéε,

‘Fó Betlehem, Yudea wúlu,
fomegyí wúlu túkúríbí ɔkpagyíɔkpasu Yudea awúlu yilé ámota.
Tsúfée ɔmású ogyípú ɔku ɔbédali tsu fótóá,
ɔbékpa Bulu ahá Israelfó.’ ”

⁷ Mú sù Owíe Herode léti anyansapu amu nkule, fíté amú bréá bowun osúna ɔtsrakpabi amu, bebláa mu. ⁸ Mú ɔlɔwa amú Betlehem ɔbéε, buyódunká kebi ámu wankláán. Ní bowun mu a, buyínki bebláa mu, méní mu é móyósum mu.

⁹ Olenya bláa amú tá alí benatí. Ɔtsrakpabi amú bowun owí ɔdalíkpa amu, lékpa amú alí yélí ɔtínéá kebi ámu bu. ¹⁰ Bréá bowun ɔtsrakpabi amu a, ansí lehie gyi amú. ¹¹ Bowie wóyító inu á, bowun kebi ámu mva mu yin Maria, beda akpawunu súm kebi ámu. Besankí amú akentebi, bekie mu sika pepe, ɔhíén pó ohuam.

¹² Mú ɔma a, Bulu lówa mbala há amú okudetɔ ɔbéε, bumáyinkí yótsun Herode wá. Mú sù ɔtsun ɔkpa bámbású yó amú wúluto.

Yesu Mva Mu Akwípu Egipte Ɔmátó Yɔ

¹³ Bréá anyansapu amu benatí á, Bulu-ɔɔpu léle iwí ɔwan súná Yosef okudetɔ, bláa mu ɔbéε, “Kusu, afukpa kebi ámu mva mu yin srí ya Egipte ɔmátó. Mlitsia inu yófon bréá nébláa fu mbée mliyínki ba, tsúfée Owíe Herode obódunká kebi ámu, mó mu.”

¹⁴ Mú sù Yosef lókusú onyé-onyé ámu, kpá Maria mva kebi ámu srí ya Egipte ɔmátó. ¹⁵ Betsiá inu yófon bréá Herode lówu. Iní léha Bulu asón ání ɔleblí tsun mu ɔnósú ɔtáipú ɔkusú leba mótó. Ɔbéε, “Neti mí bí ámu tsú Egipte ɔmátó.”

Betlehemfó Abi Mɔ

¹⁶ Bréá Owíe Herode lówwun ání anyansapu amu bamlé mu a, ɔbló lehie kítá mú. Ɔlɔwa mu isá akɔpu ɔbéε, buyó Betlehem wúluto pó mú nkudasi, abuyɔmɔ abi yinhé ání bahɔ tsú nfinyɔ ba ayasi fée. Tsúfée anyansapu amu bebláa mu beε, begyankpá wun ɔtsrakpabi amu nfinyɔ ní.

¹⁷ Iní léha Bulu asón ání ɔleblí tsun mu ɔnósú ɔtáipú Yeremiasu leba mótó. ¹⁸ Ɔbéε, “Bonu isú móa olú kwá imeká tin Rama wúluto.

Rahel dé mu abí sú. Omotsulá ání bukpáta mu,
tsúfée butráa buma inu.”

Yesu Mva Mu Akwípu Yínki Tsú Egipte

¹⁹ Owíe Herode lowu ɔma a, Bulu-ɔɔpu léle iwí ɔwan súná Yosef okudetɔ Egipte inu, bláa mu ɔbéε, ²⁰ “Kusu, afukpa kebi ámu mva mu yin, amliyínki yɔ Israel ɔmátó. Tsúfée ahá ámú bodunká ání bómɔ kebi ámu, bawú.” ²¹ Mú sù Yosef lókusú kpá kebi ámu mva mu yin, beyínki yó Israel ɔmátó.

²² Táme bréá Bowie inu á, olonu ání Arkelao latsiá mu si Herode obiású, ɔde Yudea ɔmású gyí. Mú sù olenya ifú ání ɔɔpu kebi ámu ya inu. Bulu lélawá mbala há mu okudetɔ ɔbéε, ɔpú mu ya Galilea ɔmátó. ²³ Mú sù buyó yétsiá Nasaret wúluto. Iní léha Bulu asón ámú ɔleblí tsun mu ɔnósú ɔtáipú ɔbéε, “Béti mu Nasaretyin” amu leba mótó ní.

3

*Asú Ɔɔpu Yohane Bulu Asón Ɔkanda
(Marko 1:1-8; Luka 3:1-18; Yohane 1:19-28)*

¹ Bré kutɔ á, Asú Ɔbɔpú Yohane léba ɔde Bulu asón ɔkan da Yudea dimbísú. ² Ɔbéé, “Mlɔdamli klɔntɔ, amlísí lakpan bwe, tsúfé Bulu iwíegyi lawíé wóyí tá.” ³ Yohane iwí asón Bulu ɔnósú ɔtɔ́pú Yesaia lówanlín ɔbéé,
“Ɔkɔ dékplɔn dimbísú ɔbéé,

‘Mlɔ́la aní Wíe ɔkpa.

Mlɔ́swii ikpa ha mu’ ” amu ní.

⁴ Yohane lówa kpósó-imi atadié, ɔlɔpɔ ɔwɔlú-kpákpá ɔfé klí mósó. Atsantsanku pú ɔkwén otegyi. ⁵ Ahá botsu Yerusalem wúlutɔ, Yudea ɔmátó pú Yordan bunƙpa ɔnó awúlu féesú ba bonu mu asón blíhé. ⁶ Bélé amú lakpan blí, ɔlɔbɔ amú asú Yordan ntsutso.

⁷ Táme bréá Farisifɔ pú Sadukifɔ tsɔtsɔtsɔ beba bée, ɔbóo amú asú á, ɔlefíté amú ɔbéé, “Abe abí-aná, ntɔ gyá mli, mliśrí Bulu ɔsubití ámúú ɔbá ámu? ⁸ Mómú mliświe abíá ibósuná aní lélé mlɔladámlí klɔntɔ. ⁹ Mli mákí mliáa, mli náin gyí Abraham. Mú su Bulu méebítí mli ɔsu. Nde mli bláa mbéé, Bulu ɔbétalí há abwi ánfí ɔbédamli Abraham abí-aná. ¹⁰ Séi á, Bulu lapú efé yi nyí-atsitsitɔ. Oyígyíoyí aní imoswie abi wankláán á, bókun mú dá, wá mú féesú ogyá. ¹¹ Mí mú á, ntsu ndepɔbó mli asú pósúná aní mlɔladámlí klɔntɔ. Táme ɔkɔvɔ ɔdɔn mu bu ɔma ɔbá. Mmɔfɔn aní nósɔrɔ́ mu ntɔkɔta kóráá. Mu ɔbópɔ Ɔɔɔe Wankíhé pú ogyá bó mli asú ní. ¹² Ɔde mu ɔlín, ɔbópɔfúní ntéte lé ayó ámɔtɔ. Ɔbékpa ayó ámu wá mu ɔdudutɔ. Táme ɔbéféí ofuníkpa mu wankláán, kpá ntéte amu wá ogyá aní itamaduntɔ.”

Yesu Asúbɔ

(Marko 1:9-11; Luka 3:21-22)

¹³ Yesu lótsu Galilea ɔmátó ba Yordan ntsu ɔnó Yohane wá ɔbéé, ɔbó mu asú. ¹⁴ Teki Yohane mótsulá aní ɔbóo mu asú. Iní su ɔlebláa Yesu ɔbéé, “Mí ilehián aní fóbɔ asú. Nkálí ígyi sù faba fée mí ɔbóo fú asú?”

¹⁵ Yesu lébláa mu ɔbéé, “Séi á, ha atsu mú alí asa, tsúfé ilehián aní abóbwe tógyítá ɔda ɔkpa Bulu ansítɔ.”

Mú su Yohane lótsulá. ¹⁶ Bréá ɔlɔbɔ Yesu asú tá, Yesu lédalí ntsu ámɔtɔ alí nɔwólótáa lefinkí, olowun Bulu Ɔɔɔe dékplí fé abródoma, ilobogyonká musu. ¹⁷ Inu ɔme ku lotsu ɔsósú ɔbéé, “Ɔni gyí mí Bía ntɔdwé mu, mɔ ansí tehié gyi mu iwí ní.”

4

Yesu Isóki

(Marko 1:12-13; Luka 4:1-13)

¹ Inu Ɔɔɔe Wankíhé amu lékpa Yesu ya dimbísú, méní Ɔbɔnsám ɔbósɔ mu kí. ² Oletsíá mu klí ɔnó nke adwana (40), onyé adwana (40). Mú su akón lehié kítá mu. ³ Inu Ɔbɔnsám lósɔ mu kí, bláa mu ɔbéé, “Ní Bulu mu Bi fógyi á, mómú ha abwi ánfí ɔdamli bwe bodobodo.”

⁴ Yesu léle mú ɔnó ɔbéé, “Bɔwanlín wá Bulu asón ámɔtɔ bée, ‘Megyí atogyihé wɔle nyankpɔsa obégyi tsia nkpa, táme ɔpú Bulu asón blíhé é tsia nkpa.’ ”

⁵ Ɔbɔnsám lékpa mu ya Yerusalem, wúlu wankíhé amɔtɔ, ɔlɔpɔ mu yélí Bulu ɔtswékpa obu ámu ɔtántra. ⁶ Inu ɔlebláa Yesu ɔbéé, “Ní Bulu mu Bi fógyi lélé á, tu kpayi. Tsúfé bɔwanlín wá Bulu asón ámɔtɔ bée,

‘Bulu ɔbéha mu abɔpɔ békpatá fú ɔbitɔ,
méní fú yabi méeda ibwi kɔkɔsu.’ ”

⁷ Yesu léle mú ɔnó ɔbéé, “Betrá wanlín bée, ‘Mákapó fú Wíe Bulu kí.’ ”

⁸ Mú ɔma a, Ɔbɔnsám lópɔ mu ya ɔbu fóbáhé kusu, olosuná mu ɔyító iwíe ogyíkpa féesú, pú mú numnyam. ⁹ Múú ɔlebláa mu ɔbéé, “Ní féda akpawunu sùm mí á, nópɔ iní féesú há fú.”

¹⁰ Yesu lébláa mu ɔbéé, “Ɔbɔnsám, natí tei mísó! Tsúfé bɔwanlín wá Bulu asón ámɔtɔ bée, ‘Da akpawunu ha fú Wíe Bulu. Mu nkɔle fú sùm.’ ”

¹¹ Inu Ɔbɔnsám lénatí mu wá, Bulu-abɔpɔ beba beki musu.

Yesu Gyumagyihe Asítsuá Galilea Ɔmátó

(Marko 1:14-15; Luka 4:14-15)

¹² Mú ɔma a, Yesu lónu ání bakítá Yohane tswi obu, oleyinkí ba Galilea ɔsulósu. ¹³ Olotu tsú Nasaret wúluto yó Kapernaum, wuluá ibu mantáa Galilea ɔpu ɔnó, Sebulon múa Naftali ɔsulósu. ¹⁴ Mu inu yó léha asón amú Bulu ɔnósú ɔɔ́pó Yesaia lébli ámu ɔleba mótó. Ɔbée,

¹⁵ “Sebulon pú Naftali

ɔsulósuá ida Yordan bunƙpa ɔnó, mantáa Galilea ɔpu.

Galilea ɔmátó ɔmá bámbásófo bɔtsie.

¹⁶ Ahá ání bɔtsie oklúntó ání

bawun wanki ƙpɔnƙpɔnƙpɔnti ƙu.

Bɔtsie ɔsulósuá lowu dé iwíe gyí mósó.

Wanki ƙu lawánkí wólí amósó.”

¹⁷ Tsú inu Yesu léfi así ɔde Bulu asón ɔkan da, bli ɔbée, “Mlɔdamli ƙlɔntó, Bulu iwíegyí lawíe wóyí tá.”

Akasípó Abaná Le

(Marƙo 1:16-20; Luka 5:1-11)

¹⁸ Eke ɔkúá Yesu ná Galilea ɔpu ɔnó á, olowun apíó abanyó aku. Simon ání bɔtɛtí mu Petro múa mu gyama Andrea, buɔde asawu tswíi, tsúfé aye alepó bugyi. ¹⁹ Múó ɔlebláa amú ɔbée, “Mlɔba bobuo mi. Nóbwe mi anyánƙpósa alepó.” ²⁰ Inunu besi amú asawu aná tswi, ƙplá buo mu.

²¹ Ɔlenatí yó nƙpá ƙpalobí, olowun apíó abanyó aku é, Yakobo múa mu gyama Yohane. Amúá amú sí Sebedeo bubu ɔklɔntó, buɔde amú asawu bíin, Yesu létí amú. ²² Inunu amú é benatí sí amú sí múa ɔklɔn amu bobuo mu.

Yesu Atósundá, Mu Asón Ɔkanda Pó Ilɔtsa

(Luka 6:17-19)

²³ Yesu léki Galilea ɔmátó fée, súná ató Yudafo ofiakpa. Ɔleɔa Bulu iwíegyí ámu iwí asun wankláán ɔkan. Ɔlɛtsa ɔhétó múa awútó ɔlɔ ƙugyíku. ²⁴ Iní su mu iwí asón ɔlekléi yó Siria ɔmátó fée. Bɔpu alɔpu tsúa ntíné-ntíné ba mu. Ɔlɛtsa ɔlɔ ƙugyíku, ahá ání buɔde iwíɔsin wúun, amúá ɔhe laláhe dé amú háan, amúá ɔlɔ díɔdaha bu amósú pú abubúpu aná fée. ²⁵ Mú su ɔɔɔm ƙpɔnƙpɔnƙpɔnti bobuo mu. Ahá ání bɔtsú Galilea ɔmátó pú Dekapoli* awúlu amusu, Yerusalem wúluto, Yudea ɔmátó pú Yordan ntsu ɔbin ɔsulósu fée.

5

Ibɔsu Atosundáhé

¹ Bréá Yesu lówun ɔɔɔm amu a, ɔlɔɔ yó ibu ƙusu yétsiá así, mu akasípó amu beba mu wá.

² Inu olosuná amú ató ɔbée,

Oyúla Asón

(Luka 6:20-23)

³ “Bulu layúlá ahá ání amú ansí meɔín tɔtɔsu ɔun mu Bulu, tsúfé amóbú mu iwíegyí ámu ni.

⁴ Bulu layúlá awíreho agyípó, tsúfé obólwií amú ƙlɔn.

⁵ Bulu layúlá iwíasi abápu, tsúfé amú obégyi ɔsulósu amu ni.

⁶ Bulu layúlá ahá ání mu apéɔwe akón múa ɔmewólí de amú, tsúfé ɔbéha amú bómwɛ.

⁷ Bulu layúlá nwe awúnpu, tsúfé obówun amú nwe.

⁸ Bulu layúlá ahá ání amú ƙlɔntó lɔwankí, tsúfé amú obówun mu ni.

⁹ Bulu layúlá ahá nsiné alapó,

* 4:25 Dekapoli así gyí awúlu dú.

tsúfẹ ɔbẹti amó ɔbẹe mu abí.
 10 Bulu layúlá ahá ání bɔdɪn amósú mu apébwe sv,
 tsúfẹ amóbú mu iwíegyi amu ni.

11 “Bulu layúlá mli, ní bɔde mli sia, bɔdɪn mli sv, bɔde afunu wa dínká mli sv. 12 Ansí igyi mli, iwí isanki mli, tsúfẹ mli ikáká tsɔ ɔsúsú. Alí bɔbwe Bulu ɔnósú atóipú agyankpapu amu ni.

Nfólí Múa Wanki

(Marko 9:50; Luka 14:34-35)

13 “Mligyi ɔyító nfólí ni. Ní nfólí itá ɔdwe á, nto bélapówá mú ɔdwe? Itráa ma ale há tɔtɔɔ bwe. Tsei butetséí mú tsítsá, ahá butetsátsa mósú tson.

14 “Mligyi ɔyító wanki é ní. Wúluá idin busu tamanjain. 15 Butamanywé ɔkandíe, pú ɔlɔ bun mósú. Ɔfvákpa butɔpúbían, méní ibówankí há ahá ání butsie wóyí ámɔtɔ fée. 16 Mú sv mliha mli bwehé iwanki ali, méní ahá bówun mli bwehé wankláán ámu, fówun békanfó mli Sí ámó ɔbu ɔsúsú ámu.

Mose Mbla Iwí Atosunáhé

17 “Mlimákí mliaa, neba Mose Mbla ntée Bulu ɔnósú atóipú amu atosunáhétɔ ɔkakpá. Mmɛba mótɔ ɔkakpá, mboun neba bɔbwe mú ifon. 18 Ɔnɔkwali nde mli bláa, ɔsú múa asi bómɔ ɔnɔ, táme itoduáhé ntée asónbi kule kóráá iméedali Mbla ámɔtɔ, yáfon bréá mótɔ asón fée laba mótɔ. 19 Ɔhagyíɔha ání omobu mbla ámɔtɔ túkúríibi kv, olosuná mu aba é ɔbée bumábu mú á, bėti mu kebi túkúríibi ɔsúsú iwíe ogyíkpa inu. Táme ɔhá ání olegyi mbla ámu féesú, súná mu aba ání bɔgyii mósú á, bėti mu ɔha yilé ɔsúsú iwíe ogyíkpa inu. 20 Mú sv nde mli bláa mbée, ní mlimóbwɛ Bulu apé don Mose mbla asunápú pú Farisifɔ ámu a, mlimóowie Bulu iwíegyi amɔtɔ ekekɛɛɛ.

Ɔbló Iwí Atosunáhé *(Luka 12:57-59)*

21 “Mlilanú ání bebláa mli anáin atitífo ámu beɛ, ‘Mámɔ ɔha. Ɔhagyíɔha ání ɔmó ɔha a, Bulu obégyi mu asón, há mu ipón.’ 22 Táme mí mú nde mli bláa mbée, ɔhagyíɔha ání olenya ɔbló wa mu ba á, Bulu obégyi mu asón. Ɔhá ání olesia mu ba ɔbée, ‘Ɔhakpan!’ á, obégyi ipón Yudafo asón agyípu ansító. Ɔhagyíɔha ání ɔlebláa mu ba é ɔbée, ‘Raka!’* a, obégyi ipón yó isɔbití ogyá ání itamaduntɔ. 23 Iní sv ní fotsu atɔ hahé fɔyó afɔdie ɔbɔkpá, fekaín ání fapú ason laláhe kv gyi fú bá á, 24 si fú ató amó yai afɔdie-asubwisu inu. Yɔ fɔa mɔnyɔ amlila mli nsiné, asa afɔba bɔbɔ afɔdie ámu ha Bulu.

25 “Ní ɔku ɔsáma fu á, wa ɔsa ha abuyobwií ipa ha mu asa asón ámu ogyíké ifon, méní fú onyabá ámu ɔmécha asón agyípu bumóɔpu fú ha obu adipósú ɔkípu, ɔwa fú obu. 26 Mbláa fu ɔnɔkwali, nkéti faká ikɔ ámu fée tá asa fédalí inu.

Otsiába Ɔmadali Iwí Atosunáhé

27 “Mlilanú ání bebláa mli beɛ, ‘Mákɛ ɔku tsiába.’ 28 Táme mí mú nde mli bláa mbée, oyingyíoyin ání olowun ɔtsi, ɔbɔbwɛ mu klé iwí agywun á, alatɔ mbua dodo mu klɔntɔ. 29 Mú sv ní fú gyɔpi nsíbi tɛhá fútɔbwé lakpan á, loti mú le, tswi tsalífwí. Ibu aléá fú iwí ɔtneko má inu, don ání bótswi fú nyankpɔsa-oyí ámu fée wá isɔbití ogyá ání itamaduntɔ. 30 Mú sv ní fú gyɔpi ibi tɛhá fútɔbwé lakpan á, ka mú tswi tsalífwí. Ibu aléá fuma ibi kule, don ání bótswi fú nyankpɔsa-oyí ámu fée wá isɔbití ogyá ání itamaduntɔ.

Ɔkákíná Iwí Atosunáhé

(Mateo 19:9; Marko 10:11-12; Luka 16:18)

31 “Betrá bláa mli beɛ, ‘Ɔhagyíɔha ání obékiná ɔká á, ɔwánɔn ɔkákíná ɔwoló ha mu asa.’ 32 Táme mí mú nde mli bláa mbée, ní oyin okíná mu ka ání ɔmɔkúdálí mu ɔma a, muláhá sv ɔtsi ámu ɔbédalí mu ɔma. Oyingyíoyin ání otsiá ɔtsi ánfí mu kulu lakíná mu anfi é latɔ mbua.

* 5:22 Raka asi gyí “Ɔbwi!”

Ntamka Iwi Atosundhé

³³ “Mlilétra nu ání bebláa mli anáin atitífó ámu beε, ‘Máka ntam kpaali. Mboún bwe dinka ntam amúú feka há Bulu ámusu.’ ³⁴ Táme mí mú nde mli bláa mbéε, máka tótótó kúráá. Mápυ ósósú ká ntam, tsúfé Bulu owíe obíá igyi. ³⁵ Mápυ ósolúú ká ntam. Bulu ayabi oyíkpa igyi. Mápυ Yerusalem wúlu ká ntam. Awíetó Owíe wúlu kponkpon̄ti ní. ³⁶ Mlumápu mli nwun ká ntam, tsúfé mliméetalí bwé imi kole futútú ntée bíbi. ³⁷ Mboún fú ‘Iin!’ íbwéε ‘Iin!’ Fú ‘O-o!’ é íbwε ‘O-o!’ Kugyíkúá fétra blí tsía mótó itsú Óbunsám wá.

Lalahε Ikaka Iwi Atosundhé
(Luka 6:29-30)

³⁸ “Mlilanú ání beblí beε, ‘Óha obwíε mu ba nsíbi a, bubwíε mu é mu kle ka íkó. Óha otsíi mu ba iyín é á, bwtíi mu kle ka íkó.’ ³⁹ Táme mí mú nde mli bláa mbéε, mlimáklá óha laláhe. Mboún ní óha ódá fú ísvtó á, damli nyóósi é ha mu ódáa. ⁴⁰ Ní óha dékléá óbésamáa fú, hó fú atadié á, pu fú tati é ha mu. ⁴¹ Óhá ání ódon fú óhié fú óbéε, fusúra mu ató máli kole ha mu a, sura mú máli anyó. ⁴² Óha ókólí fú ató á, ha mu. Ní óku é óbéε fupáan mu tóku á, mákiná.

Alupódwe Iwi Atosundhé
(Luka 6:27-28, 32-36)

⁴³ “Mlilonúá beblí beε, ‘Dwe fú bá, afulu fú olupú.’ ⁴⁴⁻⁴⁵ Táme mí mú nde mli bláa mbéε, mlidwe mli alupú. Mlibó mpái ha ahá ání budin mlisu, méní mlóbwe mli Sí amúú óbu ósósú ámu abí. Tsúfé motéhá owí telin, ótehá nyankpu é itotswie wolí aha wankláán pú aha laláhe féésú. ⁴⁶ Ní fú adwepú nkole futódwé á, ipán mómυ fénya? Lampóo ahópu kúráá butóbwé ali. ⁴⁷ Ní fú anyawíε nkole futówá ónó á, ntó fakoku bwe dubi? Ali kén ómátófó butóbwé ní. ⁴⁸ Iní sv mlifun fé alíá mli Sí amúú óbu ósósú ámu lófun.

6*Yilébwε Iwi Atosundhé*

¹ “Mlíki wankláán ání mlimóóbwe mli yilé ahá ansító. Ní mlóbwe mú ali á, mliméenya ikaká mli Síá óbu ósósú wá.

² “Mú sv ní fóbwe yilé há ohiáni á, máda mú ókan fé alíá apinabwebí abwepú butóbwé Yudafó ofiakpa pú dinsu, méní ahá békánfú amú. Ónókwali nde mli bláa mbéε, Bulu laká amú íkó dodo. ³ Táme ní fóbwe yilé há ohiáni á, máha fú bina óbi tóá gyópi labwé. Bwe mú njáinto, ⁴ méní fú Sí oklúntó ató owúnpu amu óbéka fú íkó.

Mpáibó Iwi Atosundhé
(Luka 11:2-4)

⁵ “Ní mlóbó mpái á, mlimábwe fé apinabwebí abwepú. Amú tekle Yudafó ofiakpa pú dinsu líi bó mpái, méní ahá bówun amú. Ónókwali nde mli bláa mbéε, Bulu laká amú íkó dodo. ⁶ Táme ní fóbó mpái á, bitíwíε fú obutótó, afufin obu wa iwí, bó mpái ha fú Sí njáinto. Fú Sí njáinto ató owúnpu amu óbéka fú íkó.

⁷ “Ní mlidé mpái bó á, mlimátsiá plá mótó há mú iwa swí fé ómátófó. Butosúsu beε, ní bóbó mú iwá swí asa Bulu obónu mú há amú. ⁸ Mlimábwe fé amú, tsúfé mli Sí Bulu yín tóá ide mli hián asa mlidé mu kulí. ⁹ Mú sv mlibó mpái mlíaa, ‘Aní Síá fóbú ósósú.

Ahá bubúu fú dá.

¹⁰ Ba begyi iwíε.

Ahá bubwéε fú apé ósulúsu, fé alíá butóbwé mú ósósú.

¹¹ Ha aní atogyihéá íbófun aní nde.

¹² Si aní lakpan kie aní,

fé alíá anítesíkié ahá ání butópú ilá gyi aní.

¹³ Mákpa aní wá ísókító, mboún le aní tsu Óbunsám íbitó.’*

* **6:13** Iní bu nwóló dada amu akotó: Tsúfé fóbú iwígyí, túmi pó iwíwankí bré féétó. Amen.

14 “Tsúfẹ ní mlesí ahá lakpan kíe amó á, mli Sí amóú ɔbu ɔsúsú ámu é obési mli klé kíe mli. 15 Táme ní mlimésikíe ahá a, mli Sí ámu é oméesikíe mli.

Onóklí Iwi Atosundhé

16 “Ní mlidé ɔnó klí á, mlimábwe mli iwi bómbláán fé alíá aku butepina bwé. Alíá ahá bówun ání bɔde ɔnó klí sù butɔbwé iwi alí. ɔnɔkwali nde mli bláa mbée, Bulu laká amó ikɔ dodo. 17 Mboún ní mlidé ɔnó klí á, mlibie ntsu, amlifunya nwun, 18 méní ahá bómóowun ání mlidé ɔnó klí. Táme mli Sí oklúntɔ ató owúnpu amu mó obówun mli, ká mli ikɔ.

*Atonyahé Pvydí ɔsúsú
(Luka 12:33-34)*

19 “Mlimákale ató yáí ɔsulúv anfisv. ɔtíné ánfí atéple butɔwí ató, ikv aná tɔwí nkanv yíntá, awikplu é butobwíe wíe obuto wí ató ánfí. 20 Mboún mlíkale ató yáí ɔsúsú. Inu mó á, atéple butamawí ató, itamawí nkanv, awikplu é butamabwíe wíe obuto wí ató. 21 Tsúfẹ ɔtínéá fú siadie bu a, inú fú agywun tetsiá.

*Nyankpusa-oyí ɔkandíe
(Luka 11:34-36)*

22 “Ansíbi igyi ɔkandíe há nyankpusa-oyí. Ní fú ansíbi bu alé á, fú nyankpusa-oyí ámu fée bówankí. 23 Táme ní fú ansíbi ma ale a, fú nyankpusa-oyí ámu fée ibu oklúntɔ. Ní ɔkandíe amóú ibu futɔ ámu idun a, mó mó fawíe oklún kpɔnkpɔnkpɔntɔ.

*Bulu Mva Atonyahé Iwi Atosundhé
(Luka 16:13; 12:22-31)*

24 “ɔhaa méetalí sùm awie anyɔ. ɔbódwe ɔkule, lú ɔkule. Ntee obóbu ɔkule, omóobu ɔkule. Fuméetalí sùm Bulu, sùm kóba.

25 “Mó sv nde mli bláa mbée, mlimáhan iwi tóá mlégyi, tóá mlónu tsiá nkpa pó tóá mlédídá sv. Mbée, nkpa medéhián don atogyihe? Ntee ɔyulúv medéhián don ató didáhé? 26 Mlíki mbubwi, butamadú, butamasíeti wá idantɔ, táme mli Síá ɔbu ɔsúsú tɔhá amó atogyihe. Mlimá labi don amó? 27 Mlító ma ɔbétalí han iwi pó bré kpalobí tsiá mu nkɔtɔ?

28 “Ntogyi sù mlidé iwi háan mli ató didáhé sv? Mlíki alíá pututɔ-oyí ntswítswi tɔdan. Itamayó agyómá ntee lú atati. 29 Táme nde mli bláa mbée, Owíe Salomo, mu inya féeétó a, ɔmetalí híhie iwi, wá akíle fé oyí ntswítswi anfitɔ kvkv. 30 Ní Bulu dé ífá ání nde ilí, ɔke ilawú, bawá mó ogyá tati didá á, ntogyi sù ɔméetalí didá mli atati don mó? Mli hógyi mɔtsó!

31 “Mó sv mlimáhan iwi fité mlíaa, ‘Ntɔ abégyi?’ ntee ‘Ntɔ abónu?’ ntee ‘Ntɔ abédídá?’ 32 Iní aná ɔmátófɔ butesrí gya ní. Mli Sí amóú ɔbu ɔsúsú ámu yin ání iní fée de mli hián. 33 Itóá mligyánkpa dunka gyí, Bulu iwíegyí pó mu yilébwé, fówun Bulu ɔbópu iní fée tsiá mótó há mli. 34 Mlimásusúu ɔke iwi. ɔkɔtɔ asón igyi ɔke klé. Ekekegyíekɔtɔ asón wunhe itsɔ há eke ámu.

7

*Ilále
(Luka 6:37-38, 41-42)*

1 “Mlimále ahá ilá, méní Bulu ɔméele mli ilá. 2 Tsúfẹ alí amóú mlidé ahá ilá le ámu a, alí Bulu ɔbéle mli ilá ní. Itóá fɔpúsusu ha fú bá á, mó kén Bulu ɔbópususu ha fú é ní. 3 Ntogyi sù fúde ipí tükúríibi wun fú bá nsíbísv, táme fumédé ogyakpatín ání idun fú klésu mó wun? 4 Ntee ntogyi sù fúde fú bá bláa fée, ‘Ha mí andinkí ipí fú nsíbísv?’ bréá ogyakpatín dun fú klésu? 5 Apinabwebí ɔbwepú! Gyankpa dunkí ogyakpatín ámu fú nsíbísv, méní fówun ató wankláán, tálí dínkí ipí ámu fú bá klésu.

6 “Mlimápu Bulu ató wankíhé há ahá ání bɔgyi fé akíai, Bulu asón tamawá amó ogyá. Bénya ɔbló dámlí dun mli. Alí kén mlimápu mli abutó wolihe há ahá ání bɔgyi fé mprákuo ní. Tsúfẹ bétatsáa mósú, tsiá mó wá ɔdibatɔ.

Atókoli Tsú Bulu Wá
(Luka 11:9-13)

⁷ “Mlìkòli Bulu, òbèha mlì. Mlìdunka, mlówun. Mlìda mu klònsu, obéfinkí mú há mlì. ⁸ Tsúfè òhá àní òtókòlí ató tenyá. Òhá àní otodúnká ató towun. Òhá àní òtedá klònsu bótefinkí há. ⁹ Ma búu mlìtáá mu bi òkòlí mu bodobodo a, obótsu ibwi wá mu ibítò? ¹⁰ Ntée ní òkòlí mu iye a, òbékítá iwò wá mu ibítò? ¹¹ Mlì lakpan abwepó kóráá mlìyin alá butòpó atò wankláán há mlì abí. Ntogyi sù mlì Sí á mú òbu òsòsù ámu mú m̀òpò atò wankláán há ahá àní búde mu kòlí.

¹² “Bwe ha ahá alá f̀deklé f̀e bubwée ha fu. Inì Mose Mbla pù Bulu ònòsù atòipó amu atosunáhé deblí ní.

Òkpa Kplanhe M̀va Tèihé
(Luka 13:24)

¹³⁻¹⁴ “Mlìtson òkpa kplanhe amusu, ml̀yò nkpa àní itamatátó. Ahá kpalobí pé t̀bí mú. Tàme ní ml̀tson tèihé á mú òbu atsúnle amusu á, ml̀yò òhìkpa. Ahá tsòtsòtsò t̀tsun m̀sù.

Oyí Pù M̀ Abi Swiehé
(Luka 6:43-44)

¹⁵ “Mlìkì wankláán ahá àní butòwá afunu b̀e, Bulu ònòsù atòipó bugyisù. Butepina bwe iwí f̀é akúfa ba mlì wá, tàme nkpatakuá búbu iyin búgyi. ¹⁶ Amù bwehé ml̀pùbí amù. Butamakpóti kankaba okplóto oyisù, butamakpóti tsòkpon é tonkpa iflasù. ¹⁷ Oyì wankláán toswíé abi wankláán. Oyì laláhe é toswíé abi laláhe. ¹⁸ Oyì wankláán méetalí swíé abi laláhe. Alì kén oyì laláhe é méetalí swíé abi wankláán ní. ¹⁹ Oyíá itamaswíé abi wankláán á, kún butokun mú dá, wá mú ogyá. ²⁰ Mù alì sù á, ònòsù atòipó afunupò anfi bwehé ml̀pùbí amù.

Bulu Iwígyí Am̀tò Awiepó
(Luka 13:25-27)

²¹ “Megyí òhagyíòha àní òtetí mí òbèe, ‘Mí Wíé, mí Wíé’ obówie Bulu iwígyí ám̀tò. M̀boun òhá àní òtòbwé mí Sí á mú òbu òsòsù ámu apé òb̀yò inu. ²² Bulu asún ogyiké amu a, ahá tsòtsòtsò b̀efíté mí b̀e, ‘Mí Wíé, megyí f̀ú dátó aniléblí Bulu ònò asún, gya òje laláhe lé ahátò, bwé ofùla é ní?’ ²³ Inu nèle bláa amù mbèe, ‘Mmeyín mlì òkpagyíòkpasù. M̀inatì t̀tì m̀sù, mlì lakpan abwepó!’

Butásù p̀ Osublùtò Obuyì
(Luka 6:47-49)

²⁴ “Mù sù òhagyíòha àní olonu mí asun blíhé anfi, oleyi m̀sù á, ogyi f̀é òtiansipò òkúá oleyi mu obu dínká butásù. ²⁵ Nyankpò lótswíe, ntsu lóbulá wá mú, atsufú lótsun wòlí m̀sù, tàme imobwie. Tsúfè oleyi mú dínká butásù.

²⁶ “Tàme òhagyíòha àní olonu mí asun blíhé anfi, omegyì m̀sù á, ogyi f̀é òha mimláhe àní oleyi mu obu osublùtò. ²⁷ Nyankpò lótswíe, ntsu lóbulá wá mú, atsufú é lótsun wòlí m̀sù. Obu ámu lobwie, ìleda asì gbloo!”

Túmiá Yesu Bv

²⁸ Bréá Yesu léblí asún anfi tá á, mu atosunáhé leha ònò lobwie òd̀m amu. ²⁹ Tsúfè olosuná amù ató túmisù. Omosuná mú f̀é Mose mbla asunápó amu.

8

Ìlò P̀p̀e Òlòpó Òk̀v Tsa
(Marko 1:40-45; Luka 5:12-16)

¹ Bréá Yesu lékplí tsù òbu ámu sù á, òd̀m kp̀nkp̀nkp̀ntì bobuo mu. ² Inu á, ìlò p̀p̀e òlòpó òk̀v léba b̀eda akpawunu mu ayabitò, kòkòlí mu òbèe, “Owíé! Ní f̀òtsulá á, f̀étalí há mí iwí b̀éplì.”

³ Mú Yesu létinkí ibi da mu, bláa mu obée, “Natsúlá, fú iwí iplí!” Inunu mu iwí lépli. ⁴ Mú Yesu léda mu alá obée, “Mábla ohaa asón áñfi. Nati laa afupu fú iwí yosuná Bulu igyí oharó, afuha mu iwígyurátó amú Mose mbala losuná tsú ilo pepetsa iwí ámu. Igyi adánsie suna ahá ání fú iwí laplí.”

Romafó Isá Akaró Ohande Osúmpú Oku Ilo Tsa
(Luka 7:1-10)

⁵ Yesu lówie Kapernaum wúlutó. Romafó isá akaró ohande oku léba mu wá, bóbwií ipa há mu obée, ⁶ “Owíé, mí osúmpú délo. Alasin tsukule, oda wóyító ode iwíasin wúun dubi.”

⁷ Mú Yesu lébláa mu obée, “Néba betsa mu ilo.”

⁸⁻⁹ Táme ohande amu lébláa mu obée, “Owíé, mmáfon ání féba mí wóyító. Fú mú bli asvanku, iwí bowa mí osúmpú amu onlin. Tsúfé mí é mbu ahande aku asi, isá akaró aku é bubu mí asi. Nelé onó mbée amótó oku onáti á, otenáti. Ní mbée obá é á, oteba. Tógyítá nebláa mí osúmpú mbée obwée á, otobwé.”

¹⁰ Bréá Yesu lónu asón áñfi á, onó lobwie mu, oledamli bláa ahá amúo bubuo mu amu, obée, “Onokwali nde mli bláa, mmákówun oha áni obu hógyi kpankpani áñfi odu Israelfóto kórará ki!” ¹¹ Nde mli bláa mbée, “Ahá tsotsotsó bótso owí odalikpa pú owí okplíwíékpá ba, betsiá ató ogyíkpa Bulu iwígyí ámutó, amúa aní anáin Abraham, Isak pú Yakob aná bowa ibi gyi ató. ¹² Táme béle Israelfó amúo teki bugyi Bulu iwígyí ámutó atsiápú amu lé unu, tswi amú wá oklúntó. Inó isú móa kpisíi bu ni.” ¹³ Mú oledabláa isá akaró ohande amu obée, “Nati, ibá mótó ha fu fú hógyi onó.”

Ali bré ámutó pépéépé osúmpú amu iwí lówa mu onlin.

Alapu Tsotsotsó Tsa
(Marko 1:29-34; Luka 4:38-41)

¹⁴ Yesu lóyo Petro wóyító. Oloyó á, owísó lakítá Petro mu sia tshé, oda. ¹⁵ Mú oleyékitá otsi ámu ibi. Inunu owísó amu lókusú musu, obwé Yesu afóto.

¹⁶ Mú ntópwesu á, bapu ahá tsotsotsó oje laláhe dé amú háan ba Yesu. Olotó gya oje laláhe amu, tsá alapu amu féé. ¹⁷ Iní léha asón amúo Bulu onósó otáipú Yesaia lébli ámu leba mótó. Obée, “Múlétá aní ilo, tsú ipian kúsú anisu.”

Ahá Aní Bée Bóbwe Yesu Abúopu
(Luka 9:57-62)

¹⁸ Yesu lówun áni odom babomli mu, oledbláa mu akasípú amu obée, “Mliha afa Galilea opu ya mú obin.” ¹⁹ Inu Mose mbala osunápú oku lébá mu wá, bebláa mu obée, “Osunápú, nóbuo fu yó otínegyíotínéá fóyo.”

²⁰ Yesu lébláa mu obée, “Awíá bubu mbó, mbubwi é bubu asia, táme mí, Nyankpusa-Mu-Bi áñfi mú mma otínéá nópu mí nwun tswi.”

²¹ Ahá amúo bubuo mu amutó oku lébláa mu obée, “Owíé, ha mí anyopulá mí sí asa ambobuo fu.”

²² Táme Yesu lébláa mu obée, “Bobuo mi, afusi awupú abupula amú afúli.”

Atsufú Asibá
(Marko 4:35-41; Luka 8:22-25)

²³ Yesu lówie oklontó, mu akasípú amu é bowie buo mu. ²⁴ Bréá báyó á, afú kpankpankpani ku lówa tsúon bi. Mú su ntsu deda wíé oklon amutó, ideklé ime, táme Yesu mú da odedidi. ²⁵ Akasípú amu betsinkí mu, bláa mu bée, “Aní Wíe le aní. Anidé ntsu wie!”

²⁶ Mú olefíté amú obée, “Ntogyi só mlidé ifú nya ali? Mli hógyi matsó!” Inu okusú lé onó wa afú móa ntsu ámu, inu féé lolá.

²⁷ Ifú lehie kítá amú, befíté aba bée, “Nyankpusa omom ni, afú móa ntsu kórará tonú mu ome ali?”

ገይ Láláhe Gyáa Le Agbedépu Abanyótó
(Marko 5:1-20; Luka 8:26-39)

²⁸ Bréá Yesu lówie Galilea ጾፎ ጸፎ, Gadarafo ጸፎ ጸፎ, ayin abanyótó akvá ገይ láláhe bu amótó bedali tsu afúli opulákpá befia mu. Amó iyin su ገaa tamatáli tsun ጸka ámu።

²⁹ Inu። bu ጸkplón fité Yesu be።, “Bulu mu Bi, amansu igyi? Fēbá beፎtí aní ató asa Bulu ፣subitíbi ifun?”

³⁰ Mprákuo tsotsots። akú budegyí inu fún. ³¹ Mú su ገይ láláhe amu bokokóli Yesu be።, “Ní fégya aní lé ahá ánfito á, ha ayowie mprákuo ánfito.”

³² Yesu lébláa amó ጸ።, “Mly።.” Inu። bu bedali ayin ámu። yówie mprákuo ámu።. Amó féé besrí kplí okúku ku wíé ጾፎ amu።, wúwu.

³³ Mprákuo ámu akpapó besrí yó wúluta, yébláa ahá tógyítá ilaba ahá amó። tekí ገይ láláhe bu amótó ámu።. ³⁴ Mú su wúlu amu። ahá féé bedali ba Yesu wá. Bréá bowun mu a, bokokóli mu be።, ጸdáli amó ጸፎ.

9

Tsukole Osínpu Tsa
(Marko 2:1-12; Luka 5:17-26)

¹ Mú su Yesu léyinkí wíé ጸk።, fá ጾፎ amu yó wúlu amó። otsie mótó ámu።*. ² Inu á, akú bu ።rá tsukole osínpu akpasu ba mu. Bréá Yesu lówun ání bah። mu gyi a, ጸlebláa tsukole osínpu amu ጸ።, “Mí bí, k።n idí f። asi. Nasí f። lakpan kíé f።.”

³ Inu Mose mbala asunápu akvá bu።sie inu, beblí wá nwunt። be።, “Oyin áñfi lab። mbusuo.”

⁴ Yesu lébi amó agywun. Mú su ጸ።fité amó ጸ።, “Ntogyi só mlidé inu odu gywín? ⁵ M።mu bówa ablilé dun? ‘Nasí f። lakpan kíé f።.’ ntéé ‘Kusu tsu f። akpa afonati?’ ⁶ Táme ndekléá mlíbú ání mí, Nyankpusa-Mu-Bi áñfi mbu túmi ጾ። áñfit። sí ahá lakpan kíé amó.” Inu ጸlebláa tsukole osínpu amu ጸ።, “Nde f። bláa mbé።, kusu. Tsu f። akpa afonati y። wóyító!”

⁷ Inu ጸk። náti yó wóyító. ⁸ Inu lówa amó féé wánwan, bekanfú Bulu ání alapó túmiá igyi ali há anyánpusa.

Mateo Tí
(Marko 2:13-17; Luka 5:27-32)

⁹ Bréá Yesu lópu ጾ። á, olowun lampóo ጸ።pu ጸká bu።tí mu Mateo tsie lampóo ጸ።kpa. Mú ጸlebláa mu ጸ።, “Bobuo mi.”

Inu። Mateo lókusú buo mu.

¹⁰ Mateo létí Yesu mu። mu akasípu ató ogyíkpá mu wóyító. Lampóo ah።pu pu lakpan abwe።pu tsotsots። beba ató ámu ogyíkpá. ¹¹ Farisifo ámu benya wun amó ali, be።fité mu akasípu amu be።, “Ntogyi só mli osunápu mu። ahá áñfi odu bu።wá ibi gyi ató?”

¹² Yesu lónu asón áñfi, ጸlebláa amó ጸ።, “Al።pu léhián il። ጸsapó, megyí ahá ání iwí bu amó ጸ።. ¹³ Mly። amlyefité Bulu asón áñfi buwanlín tswi anfi asi. Be።, ‘Nwewúun ntekle, megyí igyiha.’ M።eba aha wankláán ጸ።kpa, lakpan abwe።pu ጸ።kpa neba.”

ገnókli Iwi Asun Fitéhé
(Marko 2:18-22; Luka 5:33-39)

¹⁴ Eke ጸku Asú ጸ።pu Yohane akasípu beba Yesu wá be።fité mu be።, “Ntogyi só ania Farisifo anitekli ጸ።, táme f። akasípu mú bu።tamakli ጸ።?”

¹⁵ Yesu léle mú ጸ። ጸ።, “ጸ። ጸkpaínpu anyawíeá bu። mu wá bégyi awireh።? Ekekeke! Táme eke ku béba ání békpa ጸká otsiápu amu náti sí amó. Ali nke ámu። békli ጸ። ní.”

¹⁶ “ገaa tamapó tati p።pwe tan tati dada. Tsúfé tati p።pwe amu békpkpú tsí dáda amu ku lé, há ጸánkpa inu bélatéí tsía. ¹⁷ Ali kén bu።tamapó nta p።pwe wá ጸwulú-kpákpá kente wuhétó ní. Nta p።pwe amu ibófu fá kente amu, tsítsá, ibéyintá kente amu é. Inu su ጸwulú-kpákpá kente p።pwe። bu።t።pó nta p።pwe wá, méní mú any። ámu féé bétsiá.”

* 9:1 Mu wúlu gyi Kapernaum. Kí 4:13.

Ḑhande Ḑku Mv Bi Mva Ḑtsi Ḑku Ilo Tsa
(Marko 5:21-43; Luka 8:40-56)

¹⁸ Bréá Yesu dētáí á, Yudafó ofiakpa Ḑhande Ḑku léba beda akpawunu mv ayabitá, kókóli mv Ḑbéé, “Mí bí tshé lawú sésééséí, táme ba afubápu ibi dinka musu onya nkpa.”

¹⁹ Mú sv Yesu lókusú, mva mv akasípú bobuo Ḑhande amv.

²⁰ Ḑtsi Ḑkuvá obugya de mv wólí nfi dúanyá ní lótsun yá Yesu Ḑma, pú ibi da mv tati osiebí.

²¹ Tsúfé Ḑleblí wá mv nwuntá Ḑbéé, “Ní nḑpú ibi da mv tati kpán á, ilo bési mí.”

²² Yesu lédamlí ki mv, bláa mv Ḑbéé, “Mí bí, klun idi fú asi. Fú hógyi latsá fú ilo.” Inuvu Ḑtsi ámv iwí lówa mv ḑnln.

²³ Bréá olowie Ḑhande amv wóyítá a, olowun ikpe afolípú, nú awirehḑ agyípú amv okitikíti. ²⁴ Olegya amú Ḑbéé, “Mhidalí nfi! Otsibi amv mókówú, didí ḑde.” Ahá ámv bḑmḑsí mv. ²⁵ Bréá amú féeḑ bedalí ba wunsinésú a, Yesu lébitíwíé obu ámvúḑ otsibi amv da mótḑ ámvḑ yékitá mv ibi, ḑlókusú. ²⁶ Asón ánfí lékléí wá ḑmá ámvḑ féeḑ.

Ansibi Abwiepú Ilo Tsa

²⁷ Yesu lédalí ayó á, ansibi abwiepú abanyó akv bobuo mv, bude okitikíti surá kpólí mv beé, “Owíe Dawid mv na, wun aní nwe!”

²⁸ Bréá olowie wóyítá a, ansibi abwiepú ámv beba mv wá. Yesu léfité amú Ḑbéé, “Mlilahogyi mhaa, nétalí há mli ansibi bóbwií?”

Bele mú ḑnḑ beé, “Aní Wíé, Ee!”

²⁹ Múḑ ḑlḑpu ibi dada amú ansibi, bláa amú Ḑbéé, “Ibá mótḑ ha mli, mli hógyi ḑnḑ.” ³⁰ Inu bḑwa ató wun bi. Yesu léda amú ḑlá Ḑbéé, bḑmábláa ḑhaa.

³¹ Táme bréá bedalí bḑyó á, beda mv ḑkan ḑmá ámv féeḑḑ.

Omúmu Ilo Tsa

³² Benya náti ali, bḑpu oyin ḑkuvá ḑhe laláhe bu mḑḑ, sv alató omúmu ba Yesu. ³³ Olenya gya ḑhe laláhe amv lé oyin ámvḑ ali, ḑlḑwa tóí bi. Ahá ámv féeḑ bowun, sv ḑnḑ lobwie amú. Mú sv beblí beé, “Anímókówun ínḑ odu Israelfḑḑ ki!”

³⁴ Farisifó ámv beblí beé, “Ḑhe laláhe owíe túmi ḑdepuhya ḑhe laláhe lé ahátḑ.”

Ahá Nwewúun

³⁵ Yesu léki awúlu pú nkuda féeḑ asi, súná ató Yudafó ofiakpa. Ḑleda Bulu iwíegyí ámv iwí ason wankláán ḑkan. Ḑletsá ilo kugyíku féeḑ. ³⁶ Bréá olowun ḑḑm amv a, amú asón lówa mv nwe. Bḑgyi fé akúfa ání bḑma ḑkparó, tsúfé asón de amú háan, bḑma tḑḑ bweḑḑ.

³⁷ Mú sv ḑlebláa mv akasípú Ḑbéé, “Atḑ kpḑtíhé amv itsḑ, táme mú akpḑtípú bḑmḑtsó. ³⁸ Mú sv mlíkokoli ndḑ mv wie, ḑwa ató akpḑtípú tsḑtsḑ abḑba bḑkpḑtí ató ámv.”

10

Akasípú Amv Adá

(Marko 3:13-19; Luka 6:12-16, 9:1-6)

¹ Yesu létḑ mv akasípú dúanyá ámv, ḑleha amú túmi ání bḑgyíi ḑhe laláhesv. Bḑgyáa amú lé ahátḑ, abḑtsa ilo mḑa iwíḑsin kugyíku. ² Sumbí ayḑpú dúanyá ámv adá ní: Ogyankpapu gyí Simon ání butetí mv Petro mva mv pio Andrea. Yakobo mva mv pio Yohane ání bḑgyi Sebedeo abí; ³ Filipo, Bartolomeo, Toma, lampóo ḑhḑpu Mateo, Alfeo mv bi Yakobo, Tadeo, ⁴ Simon ání ogyi iwíḑtsiá adunkápú ḑpasuatḑ ḑha pú Yuda Iskariot ání ḑlele Yesu há.

Akasípú Dúanyá Amv Sumbíwa

(Marko 6:7-13; Luka 9:1-6)

⁵ Ḑlḑwa sumbí ayḑpú dúanyá ámv sísí, wá mbla há amú Ḑbéé, “Mlímáyḑ ahá ání bḑmegyí Yudafó ḑsulḑv pú Samariafó awúlu kuvḑsv. ⁶ Mbḑún mliyḑ Israelfó wá. Bḑgyi fé akúfa ání bafwí. ⁷ Ní mlḑyó á, mlída asón ámv ḑkan mhaa, ‘Bulu iwíegyí amv lawíé wóyí tá.’ ⁸ Mlitsa ilo, amlitsinki afúli. Mlitsa ilo pepe alḑpú, amligya ḑhe laláhe le ahátḑ. Mlímáḑ amú tḑḑ.

Mlibwε mú pukie amó, fé alíá napúkíé mli. ⁹ Mlimátsu sika kokouku wá mli akenteto. ¹⁰ Mlimátsu akpankogyo ání mlópu ató wá mótó há okpa ámu tu. Mlimátsu atadie nyóosi, ntokuta pó oyi yíáhé. Tsúfé agyómá ayópó butehá atogyihe.

¹¹ “Ní mlóyóswí wúlu kugyíkusu á, mli dunka oha wankláán, amliswu mu wá. Mlitsia mu kpefun ekeá mlénatí. ¹²⁻¹³ Ní mlowié wóyító mu á, mliha amó itsiá mlíaa, ‘Bulu oha mli iwilwii.’ Ní wóyí ámutófo bəhə mli á, mli oyúla amu isín amósó. Táme ní buməhə mli á, mómó mli oyúla amu isánki ba mli su. ¹⁴ Ní buməhə mli, ntée nú mli asón á, mli dalí wóyí ntée wúlu amutə, amlíkpa mli ayabítə-isi wuli mu. ¹⁵ Onəkwalí nde mli bláa mbéε, Bulu obébití amó isu dun Sodom múa Gomorafə mu asón ogyíké amu.”

Iwiasin Aní Ibéba Sumbi Ayópó Amusu
(Marko 13:9-13; Luka 21:12-17)

¹⁶ Oletrá bláa amó obéε, “Mlibi ání nde mli wa fé akúfa ání bəyó nkpatakutə. Mlifwifwi ansí fé awə, amlíha mli iwí itin fé abróduma. ¹⁷ Mlíki mli iwí wankláán anyánkposasu. Tsúfé békítá mli ya asón ogyíkpa, nwén mli ató amó ofiakpa. ¹⁸ Mí su békpa mli ya omásó agyípó pó awíε ansító, méni mlégyi mí iwí adánsie súná amúa omátófo. ¹⁹ Ní békítá mli ya a, mli mágywín asón ání mléblí pó alíá mléle mú onó. Bópu asón ání mléblí bré ámutə wá mli onó. ²⁰ Tsúfé megyí mli obótáí. Mli Sí Ojé ámu obótáí tsun mli su.

²¹ “Apíó béle amó apíó há lowu. Abí así béle amó abí há. Abí é bókusó líí amó akwípósu, há bómə amó. ²² Mí su ahá féé bólu mli, támε ní mlétalí wá klun líí kínkíínkín yófun mú onómə á, Bulu obəhə mli nkpa. ²³ Ní budun mli su wúlu kutə á, mli sri yə wúlu bəmbátó. Onəkwalí nde mli bláa. Mliméeki Israel awúlu amu féésú tá asa mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánífi néyinkí ba.

²⁴ “Okasípó tamadun mu osunápó. Osúmpó é tamadun mu wie. ²⁵ Ibówa alé ní okasípó obóbwe fé mu osunápó, osúmpó é obóbwe fé mu wie. Ní batálí bude wóyí mu wie amu ti beε, ‘Obonsám’ ntée ‘Beelsebul’ a, mómó ida láláhe məmo bumóoputí mu wóyító atsiápó mú?

Ohá Aní Abénya Ifú
(Luka 12:2-7)

²⁶ “Táme mlimánya ifú. Tətə má muvábabun ató mósó ání bumóobwíí mósó. Tógyító é ma muvábá ileñáin ání iméelun owan. ²⁷ Ní nelé ató súná mli onyé á, mli kplun bli mú opa. Mli da asón ání nébláa mli nklobítə é okan. ²⁸ Mlimánya nyankpusa ifú. Obétalí mó mli oyulú, támε oméetalí mó mli okláa. Mbuún oha ání mlínyá ifú gyí Bulu. Mu obétalí yíntá oyulú múa okláa amu féé isobití ogyá ání itamaduntə. ²⁹ Megyí kápε butefé akénsire anyə kéké? Táme amótó okoku tamakpádá osulótə ání mli Sí ámu méyín mú iwí. ³⁰ Tsúfé Bulu yin mli nwunsu-imi kóráá klátə. ³¹ Mú su mlimánya ifú, tsúfé mli bu ibiá dun akénsire tsətsəətsə.”

Adánsiegyi Pó Asónkindá
(Luka 12:8-9)

³² “Ní oku létalí gyi mí iwí adánsie ahátə á, mí é négyi mu iwí adánsie súná mí Sí osósó. ³³ Táme ní oku lékiná mí ahátə á, mí é nékiná mu mí Sí ansító osósó.

Ipián Yesu Lópoba, Megyí Iwilwii
(Luka 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ “Imábwe mli fé iwilwii nəpoba osulú anfisə. Megyí iwilwii, mbuún odayí iya anyə nəpoba. ³⁵ Tsúfé abi yinhé múa amó así nsiné bəyíntá. Abi tsihé múa amó ayín é nsiné bəyíntá. Osia tsihé múa mu sia tsihényə é nsiné bəyíntá. ³⁶ Oha alupó bótə mu wóyító.

³⁷ “Ohá ání otədwé mu si ntée mu yin dun mi mófəun ání obóbwe mí okasípó. Ohá ání otədwé mu bi tsihé, ntée mu bi yínhé dun mi é mófəun ání obóbwe mí okasípó. ³⁸ Ohá ání omotsu mu oyikpalíhe bobuo mi é mófəun ání obóbwe mí okasípó. ³⁹ Ní oku lépri mu nkpa á, obəhulí mú. Ní oku é ləhulí mu nkpa mí su á, obénya mú.

Yilébwε Iwι Iκəká
(Marko 9:41)

⁴⁰ “Ọhá ńńí ọ́lọ́họ m̀lì lahọ m̀. Ní ọ́kù lóhọ m̀ é á, alahọ mí Sí ámúú ọ́lọ́wa mí ám̀. ⁴¹ Ní fọ́họ Bulu ọ́ńsọ́ ọ́táípú ọ́fọ́ á, Bulu ọ́ńsọ́ ọ́táípú oyúla fényá. Ọhá ńńí ọ́lọ́họ yilé ọ́bwεpú é ọ́fọ́ obényá yilé ọ́bwεpú oyúla. ⁴² Ọ́nàkwálì nde m̀lì bláa. Ọ́hagyíọ́ha ńńí ọ́leha mí akasípú́tọ́ ọ́kusu kóráá ntsu-owebi ọ́bọ́ olonu a, ọ́mọ́ọ́hulí m̀ ıpán.”

11

Yesu M̀va Asú Ọ́bọ́pú Yohane
(Luka 7:18-35)

¹ Bréá Yesu lópu agyómá ńńfí wá m̀ akasípú dúanyọ́ ám̀ ıbítọ́ tá á, ọ́lọ́yọ́ yéki Galilea awúlusu, súná ahá atọ́, dá asún ám̀ é ọ́kan.

²⁻³ Asú Ọ́bọ́pú Yohane da obu, olonu Kristo bwehé. Mú sv ọ́lọ́wa m̀ akasípú abanyó sísí Yesu ọ́béε, b̀yéfíté m̀ bεε, “Fúgyí ọ́há ámúú ọ́béba am̀ nì, ntéε akí ọ́ha bambá ọ́kpa?”

⁴ Yesu lébláa amú ọ́béε, “M̀lyinki yébláa Yohane asún ńńí m̀lìlabonu pú atọ́a m̀lìlabowun. ⁵ M̀lìlabowun ńńí ansibi abwiepú b̀dε atọ́ wun, abọ́ b̀ona. Ilo pεpε alọ́pú iwí dεplí. Isv atínpv b̀dε asún nu. Afúli b̀detsinkí, ahíánfọ́ é b̀dε asun wankláán ám̀ nu. ⁶ Bulu obóyulá ọ́há ńńí mí bwehé m̀akusú líí m̀usu.”

⁷ Bréá Yohane akasípú ám̀ beyinkí b̀yọ́ á, Yesu lówa tọ́í tsú Yohane iwí súná ọ́dọ́m am̀ b̀. Ọ́béε, “Bréá m̀lìlédalí yọ́ dimbísú iwí á, ntọ́ ọ́kíkpa m̀lìlọ́yọ́? Fítáa ńńí afú dε mó tsúon lóó? Ekekeke! ⁸ Ní megyí mó á, ntọ́ kóún ọ́kíkpa m̀lìlọ́yọ́? Ọ́há ńńí ọ́didí ntsrim? Ekekeke! Awíe wóyí atati ám̀ odu adídápú b̀tetsíá. ⁹ M̀lìbla m̀! Bulu ọ́ńsọ́ ọ́táípú m̀lìlédalí yéki? Ee, Yohane nì. Ọ́dun Bulu ọ́ńsọ́ ọ́táípú. ¹⁰ M̀v iwí asún Bulu léblí b̀owanlín mó tswí bεε, ‘Kì, nde obí wa gya f̀v nkpa. M̀v ọ́béla ọ́kpa há fú ní.’ ¹¹ Ọ́nàkwálì nde m̀lì bláa mbéε, ọ́hagyíọ́ha ńńí ọ́ha tshé laken kwí mófun Asú Ọ́bọ́pú Yohane, táme m̀v é ọ́mọ́fun Bulu iwíegyé ám̀tọ́ ọ́kusu kóráá. ¹² Tsú Yohane brésó b̀tvt nde á, ahá b̀dε Bulu iwíegyé ám̀v príi ọ́wonlínso. Awunlínpú b̀dε mó príi. ¹³ Tsúfẹ́ Bulu ọ́ńsọ́ ọ́táípú am̀v pú Mose Mbla ám̀v b̀ofun Yohanesu féé b̀tvtí tsú Bulu iwíegyé ám̀v iwí. ¹⁴ Ní m̀lọ́họ asún ám̀v gyi a, mó mó m̀lébì ńńí m̀gyí Elia. M̀v ọ́béba nì. ¹⁵ Ọ́há ńńí ọ́bv asv onúu.

¹⁶ “Séi ńńfí á, amendi nọ́pv ndemba-abí ńńfí kápú? B̀gyi fé nyebíá b̀tsie dunsu b̀dε aba kpólí, ¹⁷ blí bεε, ‘Anl̀apléí ansigyísú, m̀límétsa. Mó sv anl̀alá wá awurehọ́ ilv, táme m̀límósu.’ ¹⁸ M̀lyí fé nyebí ńńfí, tsúfẹ́ Yohane léba á, oletsíá klí ọ́nó, omonu ntá, táme m̀liaa, ‘Ọ́hẹ́ laláhe bv m̀vtọ́!’ ¹⁹ Táme mí, Nyankpusa-Mv-Bi ńńfí mó naba nde atọ́ gyí, nde ntá núu. Mú é m̀liaa, ‘M̀lìkì opotsuapv pú nta ọ́bvpú, lakpan abwεpú pú lampóo ahápv onyawíe.’ Táme Bulu ọ́ha tsiátọ́ telé m̀v nyánsa ọ́wan.”

Ahá ńńí B̀medamlí Kl̀ntọ́ Asóngyí
(Luka 10:13-15)

²⁰ Yesu lópv ọ́blí tọ́í tsú awúlu akv iwí. Awúlu am̀v ọ́lọ́bwε ofúla akp̀nkp̀ntì m̀tọ́, táme b̀medamlí kl̀ntọ́ ám̀v. ²¹ Ọ́béε, “Korasinfọ́, m̀lygọ́wí. Betsaidafọ́, m̀lygọ́wí ní. Ní Tiro pú Sidon awúlu laláhe am̀tọ́ nọ́bwε ofúla akp̀nkp̀ntì ńńfí nọ́bwε m̀lìtọ́ á, tẹkì b̀edamlí kl̀ntọ́ dodoodo. Tẹkì b̀uda akpekpetọ́, bakpá nsúó wá nwuntọ́ púsúná ńńí badámli kl̀ntọ́. ²² M̀lìbì ńńí Bulu ọ́bébítí m̀lì isv m̀v asún ogyíké dvn Tiro móa Sidonfọ́. ²³ M̀lì Kapernaumfọ́, m̀lìdéké m̀liaa m̀lótso iwí f̀bá alu yówọ́ ọ́súsú? Ekekeke! Bulu ọ́béba m̀lì así yówie afúlitọ́. Tsúfẹ́ ní Sodom wúlutọ́ nọ́bwε ofúla akp̀nkp̀ntì ńńfí odu á, tẹkì wúlu am̀v itráa bv iwí b̀tvt nde. ²⁴ M̀lìkain ńńí Bulu obówun Sodomfọ́ nwe asún ogyíké am̀v dvn m̀lì.”

M̀lìb̀eda Ọ́kp̀nó M̀í Wá
(Luka 10:21-22)

²⁵ Alí bré ám̀tọ́ á, Yesu lóbv mpáí blí ọ́béε, “Mí Sí, ọ́sú m̀va así Owíé! Nedá fú ıpán ńńí falé tọ́a f̀p̀vńáín anyansapv pú asún abípú ọ́wan súná ahá ńńí b̀meyín ọ́lala, b̀gyi fé nyebí.

²⁶ Ee, Mí Sí! Alí fodeklé fεε íbá m̀tọ́ ní.”

²⁷ “Mí Sí lópu tógyító wá mí ịbitọ. Ọhaa méyín Obí ámu, nkéti Ọsí ámu nkọle. Ọhaa méyín Ọsí ámu é, nkéti Obí ámu pọ ọhá ání Obí ámu latsúlá ání ọbélé mu súná mu.”

²⁸ “Mlịba mí wá, mlị ahá ání ịlapíán mlị, mlị atọ sọráhé de mlị dọun. Néha mléda ọkpónú. ²⁹ Mlịba ịwiasị ha mlị, amlisuan mlị, tsúfẹ nẹba ịwiasị, nolwii, ménị mlénya iwilwii. ³⁰ Tsúfẹ mí wá tsiá bu atsiálé. Mí atọ sọráhé é mọdun mlị sọrá.”

12

Ọkpónú Ọdaké Mv Wie

(Marko 2:23-28; Luka 6:1-5)

¹ Yesu mva mu akasípọ bọtsun ayó ndọ kuto ọkpónú ọdaké. Akón de akasípọ amu, su bọpusáa ayó ámu kv wí. ² Farisifo akv bowun amó, bebláa Yesu beε, “Kí, fọ akasípọ amu bude tóá mbla meha ọkpa bwe ọkpónú ọdaké!”

³ Yesu léfité amó ọbée, “Mlímókúkla nu tóá Owie Dawid lóbwe bréa akón de mva mu abúopu kí? ⁴ Olebitíwíé Bulu osúmka yótsu bodobodoá bapóhá Bulu igyí ba, mva mu abúopu amu begyi. Bulu igyí ahapú nkọle beha ọkpa, butegyí ali bodobodo amu. ⁵ Mlilakla Mose Mbla, nú ání Bulu igyí ahapú ámu butọyó agyómá Bulu ọtswékpa inu ọkpónú ọdaké, táme butamahá amó ịpón. ⁶ Nde mlị bláa mbée, ọhá ání ọdun Bulu ọtswékpa amu búv nfi á. ⁷ Bulu asón lẹbli ọbée, ‘Nwewúun ntekle, megyí igyíha.’ Ní mlịyin mó así á, tekí mlíméha ahá ánfị amó asón da ọkpa ánfị ịpón. ⁸ Tsúfẹ mí, Nyankpusa-Mv-Bi ánfị gyí ọkpónú ọdaké mu wie ni.”

Ịlọtsa Ọkpónú Ọdaké

(Marko 3:1-6; Luka 6:6-11)

⁹ Yesu lénatí inu, ọlọyọ Yudafo ofiakpa. ¹⁰ Olowun oyin ọkva mu ịbi kule lawú inu. Farisifo ámu bude Yesu téε. Mó su befité mu beε, “Mbla leha ọkpa ání butsáa ịlọ ọkpónú ọdaké?”

¹¹ Mú Yesu léfité amó ọbée, “Ní mlitọ ọkva bu kufa, alakpádá wíé ịbúntọ ọkpónú ọdaké á, ọméle mu? ¹² Yéε nyankpusa bu labi dun kufa a? Mó su mbla leha ọkpa ání ọha ọbóbwe yilé ọkpónú ọdaké.” ¹³ Mú ọlebláa oyin amó mu ịbi lawú ámu ọbée, “Tinkí fọ ịbi amu.”

Olenya tinkí mó ali pé, ọhé lowie mótó fé nyọasi amu. ¹⁴ Táme mó ó á, Farisifo ámu bedali yékitá agywun ahiá bóbwe bómọ Yesu.

Osúmbi Aní Bulu Lélé

¹⁵ Yesu lébi amó agywun. Mó su ọlenatí inu. Ọdam bobuo mu, ọletsa amótó alọpu fée ịlọ. ¹⁶ Mú ọleda amó ọlọ ọbée, bumáha ahá abubi mu. ¹⁷ Inu léha asón amó Bulu ọnósú ọtáipọ Yesaia lẹbli yáí ámu léba mótó ní. ¹⁸ Ọbée, “Kí, mí osúmpọ nále ní.

Ntọdwé mu, mi ansí tegyi mu ịwi.

Nọpu mí Ọye Wankíhé wá muto.

Ọbẹbláa ọmátọfọ ọbée, ‘négyi amó asón ọnọkwalisu.’

¹⁹ Oméegyí nwéen, ọmọọkplón.

Ọhaa msonu mu ọnọ brọnusu.

²⁰ Obénya klun há ahá ání amó hógyi ọnọ ma ọnlun, bábwe fé oyiá ịlatá bia tá.

Ọbówa awitọle há ahá ání buma ọwonlín,

bábwe fé ọkandíéá nfo latá mótó,

yofun bréa bébi ání ntegyi asón ọnọkwalisu.

²¹ Ahá ání bomegyí Yudafo bópu ansí dínká mvsu.”

Yesu Mva Beelsebul

(Marko 3:20-30; Luka 11:14-23)

²² Inu bọpu oyin ọkva ba Yesu, ọye laláhe bu muto. Mó su ịleha mu ansibi lobwie; álató omúmu é. Yesu létta mu ịlọ, ọde atọ wúun, ọdetáí é. ²³ Ọnọ lobwie ahá ámu fée, befité beε, “Megyi Dawid mu na ámu ni?”

²⁴ Táme Farisifò ámu bonu asón ánfí á, beblí beε, “Ɖηε laláhe owíε Beelsebul túmi ódepuγya ηηε laláhe lé ahátò.”

²⁵ Yesu lébì amó agywun. Mú sv òlebláa amó òbéε, “Iwíε ogyíkpa ání ilaye anyò, buδε aba kò bédida. Alí kén wúlu ntée wóyí oduá mótó atsiápú buδε aba kò é itobwíé ní. ²⁶ Mú sv ní Ɖbunsám dé mu iwí gyáa a, mu iwíegyí bédida. ²⁷ Ní Beelsebul túmi ndepuγya ηηε laláhe lé ahátò á, mómú ma túmi mlí abí é buδεpuγya ηηε laláhe lé ahátò? Mlí abí ámu onutó obégyi mlí asón. ²⁸ Táme íniá Bulu Ɖηé ndepuγya ηηε laláhe sv á, mlíbì ání Bulu iwíegyí ámu laba mlí wá dodo.”

²⁹ Ɖhaa méetalí wíε òwunlínpu wóyító yókuλά mu ató, nkéti alagyankpá kíklí mu tswí, asa òbétalí kólá mu ató fée.

³⁰ Ɖhá ání omobuo mi dé mí lu. Ɖhá ání òmedé mí tsa akpa ahá ba Bulu é dé amó gyáa teía mi. ³¹ Iní sv nde mlí bláa mbée, Bulu obési ahá lakpan pú abususu kugyíku kíé amó. Táme ní òku òblí Ɖηε Wankíhé amu iwí abususu a, Bulu méesikíé mu ekekeεεε. ³² Ní òku léblí mí, Nyankpòsa-Mu-Bi ánfí é iwí asun laláhe a, Bulu òbétalí sikíé mu. Táme ní òku léblí Ɖηε Wankíhé amu iwí asun laláhe mú á, Bulu méesikíé òhá ámu nde òyi kehe, ntée bré ámúbú íbá ámútò.

Tsiátó Itsú Iklvntò
(Luka 6:43-45)

³³ Oyí abí butópóbí mú. Oyi wankláán toswhíε abi wankláán. Oyi laláhe é toswhíε abi laláhe. ³⁴ Mlí awò abí-aná! Nkálí mlí aha laláhe mlétalí blí asun wankláán? Tsúfé tóá idun òha klvntò a, mútédálí tsu mu ònó. ³⁵ Ɖha wankláán teblí asun wankláán tsú mu klvntò, òha laláhe é teblí asun laláhe tsú mu klvntò.

³⁶ Nde mlí bláa mbée, òhagyíòha òbéε asun laláhe kugyíkuá òleblí ònó Bulu asón ogyíké amu. ³⁷ Tsúfé òha asun blíhé Bulu òbópwhá mu asu ntée ipón.

Bodunká Ofúla
(Marko 8:11-12; Luka 11:29-32)

³⁸ Mú Farisifò pú Mose mbala asunápú amu aku bebláa Yesu beε, “Osunápú, anídéklé aníaa fubwée osúna ku suna aní.”

³⁹ Ɖlebláa amó òbéε “Mlí ndemba-abí laláhe ání mlíladálí Bulu òma. Mlíde osúna dunká amliwun, táme mlímóowun kòkòkò dvn Bulu ònósú òtópú Yona osúna amu. ⁴⁰ Alí ámúbú Yona létsiá bonsu iwíto nkensá, òpa móa onyé ámu a, alí mí, Nyankpòsa-Mu-Bi ánfí é nétsiá òsulú òtótó nkensá, òpa móa onyé ní. ⁴¹ Niniwefò é òkòsú Bulu asón ogyíké amu, há mlí ndemba-abí ánfí ipón. Tsúfé bréá Yona léda Bulu asón òkan súná amó á, bedamlí klvntò ba Bulu wá. Mlíki, òhá ání òdvn Yona onutó líí nfi á. ⁴² Seba owíε tshé òbòkòsú líí Bulu asón ogyíké, há mlí ndemba-abí ánfí ipón. Tsúfé olotsu òsaasí òmá íkvtò kéin gya òkpa ba, bonu Salomo nyánsa atosunáhé. Mlíki, òhá ání òdvn Salomo líí nfi á.”

Ɖηε Laláhe Yinkí Ba Ɖhatò
(Luka 11:24-26)

⁴³ “Ní ηηε laláhe idálí òhatò á, iteyéki dimbísú dúnká òkpónú òdakpá, táme itamanyá. ⁴⁴ Inu iteblí ání íbéyinkí yó mú wóyí dadatò. Ní ísánkí yó á, itowun ání baféí mótó, lá mótó wankláán, ida kpan. ⁴⁵ Iteyínkí yékpa mú aba asienó ání butòbwé laláhe dvn mú, buteba betsiá inu. Inu òhá ámu tsiátó teyíntá dvn alí igyi yáí. Alí íbéba ha mlí ndemba-abí laláhe anfi ní.”

Yesu Abusuanfò Onutó
(Marko 3:31-35; Luka 8:19-21)

⁴⁶ Bréá Yesu trá òde ahá ámu asón bláa a, mu yin mua mu apíó beba belí kpankpá, buðedunká ání bébláa mu asón. ⁴⁷ Ahá ámútò òku lébláa Yesu òbéε, “Kí, fò yín mua fò apíó bulí kpankpá. Buδε fò dunká, abvbla fv asón.”*

* **12:47** Mótó yée 47 ima nwóló dada amu akvtò.

48 Móú Yesu léfité mu ðéé, “Amendi gyí mí yín mua mí apió?” 49 Inu ðletinkí ibi sísí mu akasípó amu, blí ðéé, “Mlíki, mí yín mua mí apió gyí ahá áñfi á. 50 Ðhagyíðha áñfi ððbwé mí Sí á múú ðbu ðsúsú ámu apé á, múgyí mí yín mua mí píó ní.”

13

*Ató-abí Owunyápu Iwi Yébi
(Marko 4:1-9; Luka 8:4-8)*

1 Eke ámu kén á, Yesu lédañi tsu wóyító yétsiá opu ðnó. 2 Ððam kponkponkponñi beba befia bomlí mu. Mú su ðaðu wíé ðkñnto, yétsiá opu amusu, ahá ámu é buñí opu ðnó inu.

3 Inu olosuná amú ató tsotsòtsò ayébitò ðéé,

“Ððatapu ðku lýo ató-abí owunyákpa. 4 Bréá ðde mú wunyáa a, iku lówulí ðkpatò, mbubwi beba bòtswetswéé mú féé. 5 Iku é lówulí abutású, ðtínéá isi kpalobí ðin. Mú su ðlawa ðsa kwe, 6 táme bréá owí leñin a, ðloto mú mó, tsúfé mú nlin máyo ðtótó. 7 Abí ámu ku lobun awutò, awu ámu lóbulá kíta mú. Mú su imedan. 8 Táme abí ámu ku é lobun ðsulú wankláánsú, ðkwe, ðan, swie abí. Iku lafa (100), iku aduesie (60), iku é advasa (30).”

9 Yesu lómò mu asún ðnó ðéé, “Ðha áñfi ðbu asu onú!”

*Tóá Svá Yesu Lótái Ayébisv
(Marko 4:10-12; Luka 8:9-10)*

10 Mu akasípó amu beba befité mu beé, “Ntogyi sú fude amó asún bláa ayébisv?”

11 Múú ðlele mú ðnó ðéé, “Mli mú á, Bulu lahá mli ðkpa ðéé, mlibí mu iwíegyí ámu iwí asun ñaíñhé, táme ðmeha amú mú ali. 12 Tsúfé ðhá áñfi ðdekléa obónu mí atosunáhé amu asi á, Bulu ðbópu iku tsía móto há mu, mēni ðbétra bi tsía móto. Táme ðhá áñfi ðmedékléa obónu mú asi á, Bulu ðbóswí mu kpalobí á múú alabí ámu kúráa. 13 Tóá svá ðde amú asún bláa ayébisv gyí, buðe mú nu, táme bumedé mú asi nu. Buðe mú wúun, táme bumedé mú bi. 14 Ahá áñfi sú Bulu ðnósú ðtáípu Yesaia asún áñfi ðleblí tswí labá móto ní. Ðéé, ‘Bónu lánú, táme bumóonu mú asi.

Béki láki, táme bumóowun mú.

15 Tsúfé amú agywun lawú.

Batíla asv, bun ansíbi é.

Ini su bumóonu, bumóowun é.

Ní megyí ali á, teki bówun ató,

bónu asún, amó agywun bóbwií,

bédamlí ba mí wá, nétsa amú ðo.’

16 “Táme mli mú á, Bulu layúlá mli. Mlétalí pú ansíbi wun ató, pú asv nú asún. 17 Ðnòkwali ðde mli bláa. Bulu ðnósú atáípu pú yilé abwepú tsòtsòtsò bekleá bópu amó ansíbi wun ató áñfi, abupu amó asv nu asún áñfi mliðénu, táme bumenya mú ali.

*Ató-abí Owunyápu Yébi Amv Asi
(Marko 4:13-20; Luka 8:11-15)*

18 “Mlinu ató-abí owunyápu yébi amu asi ñgya. 19 Ahá áñfi bonú Bulu iwíegyí iwí asún ámu, táme bumonu mú asi á, bugyi fé abí á múú ilobun ðkpatò ámu. Ðbusám teba bele asún á múú bodu wá amú kñnto ámu náti. 20 Abí á múú ðlówulí abutású amu gyí ahá á múú bonú asún ámu pé, bahò mú ansigyísó, 21 táme inia buma nlin su á, itamatsiá amútó yó. Mú su ní buñin amúsú ntéé iwíasun ku itó amú asún ámu su á, inuñu butedida. 22 Abí á múú ðlówulí awutò ámu gyí ahá á múú bonú asún ámu a, bahò mú, táme oyí áñfitò atò hiánhe iwí gywíñ pú móto atonyahé iwí ðnsípe tegyi Bulu asún ámuñu. Inu su butamaswíé abí. 23 Abí á múú ðlówulí ðsulú wankláánsú amu gyí ahá á múú butonú asún ámu, nú mú asi. Inu su itehá butðbwé yilé fé aliá ató-abí ámu loswie, iku lafa (100), iku aduesie (60), iku é advasa (30) ámu.”

Ató-abí Wankláán Pó Ifa Laláhe Iwi Yébi

²⁴ Yesu létrá ha ahá ámu yébi ku ɔ́bée, “Bulu iwíegyi ámu igyi fé ɔ́dɔ́tɔ́pu ɔ́kuá oloyódu ayó wankláán mu ndɔ́tɔ́. ²⁵ Táme onyé, bréá ahá bɛdi á, mu olupó lóyódu ifa laláhe ání ìlèlián ayó ámu wá mótó, ɔ́lènatí. ²⁶ Bréá ayó ámu lédan, ìdèkwí á, ifá ámu é lèlun ɔ́wan mótó. ²⁷ ɔ́dɔ́tɔ́pu amu apafɔ́ botsu ndɔ́ ámɔ́tɔ́ ba bɛfité mu bɛɛ, ‘Aní wíé, megyi ayó fodu wá fú ndɔ́ ámɔ́tɔ́? Nkónú ifa laláhe é itsú mótó?’ ²⁸ Múú ɔ́lèbláa amú ɔ́bée, ‘Mí olupó bwehé ní.’ Inu bɛbláa mu bɛɛ, ‘Ní fótísulá á, ha ayetsitsii mú lè ayó ámɔ́tɔ́.’ ²⁹ ɔ́lèbláa amú ɔ́bée, ‘O-o! Mliha mú itsia. Ní mlidé mó tsií á, mlétsii mí ayó ámu é ku tsítsá. ³⁰ Mlusi mú fée ìlu yófun mú tɛnbi. Ní ifun a, nébláa mó atínpu mbée, bɔ́gyánkpa sain ifa laláhe amu, abukli mú tswi ha mó ogyá wa, asa abutin ayó ámu yɔ́wa mí odudutɔ́.’ ”

Takyí-akpin Ibí Yébi

(Marko 4:30-32; Luka 13:18-19)

³¹ Yesu létrá ha amú yébi ɔ́bée, “Bulu iwíegyi ámu igyi fé takyi-akpin ibí, oyin ɔ́ku lódu wá mu ndɔ́tɔ́. ³² Múgyi tukúríibi nyí-abí féétɔ́ ní, táme ní ìdan a, itɔ́bwé ifá fúáhé ðun ifá kugyíku. Mó abámbi tekpíkpli, mbubwi butogyónká mósó.”

Bodobodotu-afá Yébi

(Luka 13:20-21)

³³ Yesu létrá ha amú yébi ku ɔ́bée, “Bulu iwíegyi ámu igyi fé bodobodotu-afá ání ɔ́tsi ɔ́ku lóputsiá bodobodo nfúó kente kole, ìlèha mó lotu.”

Yesu Lótóí Ayébisv

(Marko 4:33-34)

³⁴ Ayébi anfi odu tsɔ́tsɔ́tsɔ́ oletsia públáa ɔ́ðam amu asún ní. ɔ́mɛbláa amú asún kúkuá imegyi ayébi ɔ́lɔ́putí. ³⁵ Iní léha asún ámú Bulu ɔ́nósú ɔ́tɔ́ipú ɔ́ku léblí yáí ámu léba mótó. ɔ́bée,
“Nótóí ayébisv
pólé asún ání Bulu lópuháín tsú ɔ́yí asitsuábi ɔ́wan.”

Ifa Laláhe Yébi Amu Asi

³⁶ Yesu lénatí ɔ́ðam amu wá ba wóyító. Múú mu akasípú amu bɔ́yɔ́ mu wá yébláa mu bɛɛ, “Lè ndɔ́ ámɔ́tɔ́ ifa laláhe iwí yébi amu asi suna aní.”

³⁷ Múú Yesu léle mó ɔ́nó ɔ́bée, “Mí, Nyankpɔ́sa-Mu-Bi ánfí gyí ató-abí wankláán olupó ámu ní. ³⁸ Ndɔ́ ámu gyí ɔ́yí ánfí. Ató-abí wankláán ámu gyí Bulu iwíegyi ámɔ́tɔ́ abí. Ifa laláhe amu gyí ɔ́bunsám abí. ³⁹ Olupó ámú olodu ifa laláhe abí ámu gyí ɔ́bunsám. Atótɛnbi amu gyí ɔ́yí ɔ́nómáké. Ató atínpu amu é gyí Bulu-abɔ́pu.

⁴⁰ “Alí ámúú besáín ifa laláhe amu, wá mó ogyá ámu a, alí kén ìbéba ha aha laláhe ɔ́yí ɔ́nómáké ámu ní. ⁴¹ Mí, Nyankpɔ́sa-Mu-Bi ánfí nówa mí abɔ́pu békpa tógyítóá itehá ɔ́ha tɔ́bwé lakpan pú laláhe abwɛpú fée lé mí iwíegyi amɔ́tɔ́. ⁴² Bótswi amú fée wá ogyá kpɔ́nkpɔ́ntitɔ́. Inó isú múa kpisii bu ní. ⁴³ Táme yilé abwɛpú mó bówankí fé owí amú Sí Bulu iwíé ogyíkpá inu. ɔ́há ání ɔ́bu asu onúu.”

Siadié Méntíhé Iwí Yébi

⁴⁴ Yesu létrá ha amú yébi ku é ɔ́bée, “Bulu iwíegyi ámu igyi fé siadié kúá bopolá ɔ́sulúu kɔ́su. Oyín ɔ́ku léyémentí mó, lánjáín mó. Mó iwí ansigyí su á, ɔ́leyéfe mu ató fée púbɔ́ho ɔ́sulúu amu.”

Abutó Wólíhe Iwí Yébi

⁴⁵ Bulu iwíegyi ámu itráa gyi fé ibiá ogyípú ɔ́kuá ɔ́na ɔ́de abutó wólíhe dunká ɔ́ho. ⁴⁶ Bréá olowun butóbi wólíhe kole péá ihí bu ibiá á, ɔ́lèfe mu ató fée púyóho butóbi amu.

Asawu Iwí Yébi

⁴⁷ Bulu iwíegyi ámu léla igyi fé asawu ání bɔ́tswi wa ɔ́putɔ́ lé aye ɔ́tsan-ɔ́tsan. ⁴⁸ Bréá aye lobólá mó á, aye alèpú ámu bɛbitia mú ba ɔ́pu ɔ́nó. Betsiá asi, tósi gyíhe amu wá blanwétó, tswi múa butamagyí tsítsá. ⁴⁹ Alí ìbéba ɔ́yí ɔ́nómáké ámu ní. Bulu-abɔ́pu béba bɔ́tási aha

laláhe lé aha wankláántó. ⁵⁰ Fówun batswí aha laláhe amu wá ogyá kpònkpòntitò. Inó isú móa kpisíí bu ní.

Atonyahé Pɔpwe Móa Dáda

⁵¹ Yesu léfité mu akasípú ɔbéε, “Mlilanú mó fée asi?”

Beε, “Ee, anlanú mó asi.”

⁵² Móú ɔlebláa amú ɔbéε, “Mómó mbla osunápú oduá alakásí Bulu iwíegyi ámu iwí asón é bí á, ogyi fé wóyi mu wie oduá ɔtéle atò pɔpwe móa dáda fée tsú mu ató ɔyaíkpa.”

Buməhə Yesu Mu Wúluto (Marko 6:1-6; Luka 4:16-30)

⁵³ Yesu lénya mó mu ayébi amu ɔnó alí, ɔlenatí inu. ⁵⁴ Oleyinkí yó mu onutó wúluto Nasaret, oloyósuná ató Yudafo ofiakpa. Mu atosunáhé léha ɔnó lobwie ahá ámu fée. Mó su befité aba beε, “Nkónú olenya nyansa móa ofúlabwe túmi ánfí é tsú? ⁵⁵ Megyi ató osrépú mu bi ámu ní? Megyi mu yin gyí Maria, mu apio yinhé gyí Yakobo mva Yosef pú Simon mva Yuda? ⁵⁶ Yéε ania mu apio tsihé tsie nfi á? Móú nkónu olenya íní fée tsú?” ⁵⁷ Iní su mu asón lókusú líí amósó.

Yesu lébláa amú ɔbéε, “Ahá butobú Bulu ɔnósú ɔtáipú ɔtinegyiáíné, táme mu onutó wúlutofo pú mu wóyító ahá mó butamabú mu.” ⁵⁸ Iníá buməhə mu gyi su á, ofúla kpalobí ku pé ɔbbwe inu.

14

Asú Ɖɔpú Yohane Lowu (Marko 6:14-29; Luka 9:7-9)

¹ Galilea ɔmású ogyípú Herode lónu Yesu iwí asón alí bré ámutò. ² Móú ɔlebláa mu asúmpú ɔbéε, “Asú Ɖɔpú Yohane amu ní. Mólákúsú tsú afúlitò. Mó sò ɔde ofúla anfi odu bwe ní.”

³⁻⁴ Bré kutò á, Yohane létsiá bláa Owíe Herode ɔbéε, mbla meha ɔkpa ání otsiá mu pio Filipino mu ka Herodia. Iní su Herode léha bekitá Yohane, wá mu ikan, pú mu wá obu. ⁵ Ɖɔbbwe agywun ání ɔbómə Yohane, táme olenya ahá ámu ifú, tsúfé butobú Yohane ání Bulu ɔnósú ɔtáipú ogyi.

⁶ Táme eke ɔkúá Owíe Herode dé mu ɔkwíké gyí a, mu ka Herodia mu bi tsihé lóbowie ɔbuntò tsa Herode mva mu ahande ansító. Mu itsáa amu lówa owíe amu ansigyí. ⁷ Mó su ɔleka ntam ɔbéε, ɔbéha mu tógyítóá odeklé.

⁸ Otsibi amu mu yin léha mu ɔlebláa Herode ɔbéε, “Ndekléá fupú Asú Ɖɔpú Yohane nwun dínka ilínsú ha mi séséésí.”

⁹ Asón ánfí léhie han Herode, táme mu ntam amúú ɔleka, pú ahá amúú bubu inu ámu su á, ɔleha mu ahá ɔtínpu ɔkpa ɔbéε, ɔbwée tóá otsibi amu lafité ha mu. ¹⁰ Ahá ɔtínpu amu léyetin Yohane nwun obu ɔdikpá inu. ¹¹ Móú ɔlɔpu nwun ámu dínká ilínsú ba otsibi amu, mu é ɔlɔpuya mu yin Herodia. ¹² Asú Ɖɔpú Yohane akasípú beba botsu mu satin yópulá. Mó ɔma a, bɔyɔ yébláa Yesu asón ání ilaba.

Ahá Mpím-nu Atogyihe Ha (Marko 6:30-44; Luka 9:10-17; Yohane 6:1-14)

¹³ Yesu lénya nú asón ámu alí, olowie ɔkluntò, fá ntsu yétsiá ɔtineku mu nkule. Táme ɔɔm ámu bebi ɔtineá ɔyó. Mó su benatí ayabitò tsú amú awúlusu gya mu nkpa. ¹⁴ Bréá ɔlekplí dali ɔklun amutò, wun ɔɔm kpònkpònkpònti á, amú asón lówa mu nwe. Mó su ɔletsá amútó alɔpu.

¹⁵ Owí lɔpɔn a, akasípú amu beba mu wá bebláa mu beε, “Dimbísú nfi gyí, owí é deta. Mó su ha amú abuyɔ awúluá ibu bomlí nfi asi yohə təkú gyi.”

¹⁶ Táme Yesu léle mó ɔnó ɔbéε, “Imehián ání bóyɔ. Mlídunka təkú ha amú abuyi.”

¹⁷ Mu akasípú amu bebláa mu beε, “Tóá anibu fée gyí bodobodo apin anu pú ntsutso iye bwáhé anyɔ pé.”

¹⁸ Yesu lébláa amú òbée, “Mlitsu ba mi.” ¹⁹ Múú òleha ahá ámu betsíatsíá ifa bòbwe amusu. Inu olotsu bodobodo anu pú ntsutso iye bwáhé anyò ámu. Inu olotsu ansí fúá kí òsúsú, òleda Bulu ipán. Múú olebiabíá bodobodo amutò há akasípó amu, amú é beye mú ha ahá ámu fée. ²⁰ Amú fée begyi mwe sian. Akasípó amu bòtòsí síanhe amu. Uòbulá alakpá dúanyò. ²¹ Ayin ání begyi ató ámu nkòle bogyi fé mpím-nu (5,000). Bumekla atsi móa nyebí mú.

Ɔpusu Natí

(Marko 6:45-52; Yohane 6:15-21)

²² Múú Yesu léha akasípó amu òbée, bówíe òkluntò, abogyankpa fa Ɔpu amu yò mú òbin. Mu mú olesin òma sí ahá ámu òkpa. ²³ Bréá olesi amú òkpa tá á, òlòdu yò busu yòbò mpái. Mu nkòle oletsíá inu yòfun owi tahé. ²⁴ Alí bré ámutò á, òklon amu lawíé ntsu nsíné. Ilefia afú kpònkpònti ku, Ɔpu amu lówa dabi.

²⁵ Bake-bake a, Yesu lénatí ntsu ámusu ayabito buo amú. ²⁶ Bréá bowun mu, òna Ɔpu amusu á, benya ifú sùrá okitikíti, blí beε, “Fúli ogyi.”

²⁷ Táme òlòwa òsa bláa amú òbée, “Mlìwa klòn. Mí ní. Mlímányá ifú.”

²⁸ Petro lébláa Yesu òbée, “Mí Wíé, ní fó ní mú á, ha mí é annatí Ɔpu amusu bòtu fú.”

²⁹ Yesu lébláa mu òbée, “Natí ba.” Petro lédalí òklon amutò òna Ɔpu amusu Ɔyò Yesu wá.

³⁰ Táme bréá olowun alíá afú ámu ònò bu ònlín á, ifú lowie mu ayetò. Mú su òlòwa me bi. Múú òlòkplón kpolí Yesu òbée, “Mí Wíé, hò mi!”

³¹ Inunu Yesu létinkí ibi kítá mu, bláa mu òbée, “Fú hóggi matsó. Ntogyi sù fúde nwéen gyí?”

³² Benya dú wíé òklon amutò alí, afú ámu léka itin. ³³ Inu ahá ámúú bubu òklon amutò ámu beɗa akpawunu Yesu ayabito, blí beε, “Lélé, Bulu mu Bi fóggi.”

Genesaretfo Aləpu Tsa

(Marko 6:53-56)

³⁴ Yesu muá amúnyò befa Ɔpu amu yési Genesaret otsubúno. ³⁵ Bréá inufo bebi ání mu ní á, bòwa abí ya amú awúlu féesú, há amú bəpu aləpu fée ba mu. ³⁶ Bokokóli Yesu beε, òhá aləpu amu abupu ibi da mu atadie òdanú kpán. Amóá bəpu ibi da mú fée benya òtsá.

15

Atitfo Amándié

(Marko 7:1-13)

¹ Mú òma a, Farisifo pú Mose mbla asunápú akv botsu Yerusalem ba Yesu wá, befité mu beε, ² “Ntogyi sù fó akasípó amu bətamagyi aní anáin amándiésú. Bətamafwí ibi amándié òkpasu asa bətegyi ató?”

³ Yesu léle mú ònò òbée, “Ntogyi sù mlí é mlí anáin amándié su mlímédé Bulu mbla ámusu gyí? ⁴ Mose lówanlín wá Bulu mbla ámutò òbée, ‘Bu fó sí muá fó yín,’ òletrá wanlín òbée, ‘Ní òkv léblí asokpan tsú mu si ntée mu yin iwí á, bəmóó mu?’ ⁵⁻⁶ Táme mlí mú mlíaa, òha òbétalí bláa mu si ntée mu yin òbée, ‘Tóá teki nópuhá fó á, napóhá Bulu. Imehián ání nétrá kí fu.’ Mlí anáin amándié su mlítráa mlímédé Bulu mblasu gyí. ⁷ Apinabwəbí abwəpó! Ɔnəkwali Bulu ònósú òtəípú Yesaia léblí tsú mlí iwí tswí òbée,

⁸ ‘Ahá ánfí bəɗepu amú ònò bú mí,

táme amú klòn bu ifó mí wá.

⁹ Kpaali bəɗe mí sum,

tsúfé basí Bulu mbla tswí, yò bəɗe anyánkposá mbla suná.’ ”

Tóá Itəkpóí Ɔha Bulu Ansító

(Marko 7:14-23)

¹⁰ Yesu létrá tí òdəm amu ba mu iwí wá, òlebláa amú òbée, “Mlìyaa asu, méní mlónu ínì asi. ¹¹ Megyí tóá òha tegyi tókpóí mu Bulu ansító, mbóun móá itədálí tsu mu ònò tókpóí mu.”

¹² Inu mu akasípó amu beba mu wá befité mu beε, “Fuyin ání fò ason blíhé anfi lawo Farisifó ámu?”

¹³ Yesu léle mú onó obéε, “Bópulí oyígyíoyí ání megyí mí Sí ámúú obu osúsú ámu lóswíε tsitsá. ¹⁴ Mlisi Farisifó ámu asón. Ansibi abwiepú bugyi, bude ansibi abwiepú kpa. Ní nsibi obwiepú dé nsibi obwiepú kpa á, obótó amó abanyó butekpá wíε.”

¹⁵ Múú Petro lébláa mu obéε, “Le yébi amu asi suna anu.”

¹⁶ Yesu léfité amó obéε, “Mú su mli é mlitamanú asón asi? ¹⁷ Mluméyín ání tóá iwíé oha onó á, mu iputo itowíé, oteyéle mú wá akponto? ¹⁸ Asóngyiasón ání itedáli tsu oha onó á, mu klonto itedáli tsu. Mútakpói mu Bulu ansító ní. ¹⁹ Tsúfé oha klonto ágywun laláhe tedáli tsu. Mútéhá otómó oha, otótó mbua, otowá atsi múa ayin asón, otowí ató, otowá afunu, otetsii oha. ²⁰ Inu aná tókpói oha, táme ní oha mófwu ibi amándíε akpasu asa olegyi ató á, itamakpói mu Bulu ansító.”

Ɔtsi Ɔkúá Omegyí Yudayin Hógyi (Marko 7:24-30)

²¹ Yesu lénatí inu yó Tiro múa Sidon nsáintó. ²² Kanaanyintse okúá otsie inu léba Yesu wá. Ɔde okitikítí sorá, olokokóli Yesu obéε, “Dawid mu na, wun mi nwe! Ɔhe laláhe bu mí bí tsihétó. Ide mu háan dubi.”

²³ Táme Yesu mékpla mu. Inu mu akasípó amu bobwií ipa há mu beε “Ha Ɔtsi ámu onati, tsúfé obuo anu ode okitikítí sorá dubi.”

²⁴ Yesu lébláa Ɔtsi ámu obéε, “Israel akúfa fwíhé pé wá Bulu lówa mí.”

²⁵ Táme Ɔtsi ámu léda akpawunu mu ayabito, bláa mu obéε, “Mí Wíé, gyi mi buale.”

²⁶ Yesu lébláa mu obéε, “Ima alá fóswwí nyebí atogyihe póhá akíai.”

²⁷ Ɔtsi ámu léle mú onó obéε, “Owíé, ibu mótó ali, táme akíai é butegyí atogyihe mpupubi ání itekpákpa bun amó wíε apónóasi.”

²⁸ Múú Yesu lébláa mu obéε, “Ɔtsi, fò hógyi lomoní. Iba mótó ha fu alíá fodeklé.” Inonu iwí lówa mu bi ámu onlin.

Ahá Tsatsatsə Ilə Tsa

²⁹ Tsú inu á, Yesu lótsun Galilea opu onó, dú yétsiá okúku kusu. ³⁰ Ahá tsatsatsə bəpu abubúpu, ansibi abwiepú, abə, amúmu pú lə bámbá aləpú bobun Yesu ayabiasí, ɔletsá amó féé. ³¹ Ahá ámu onó lobwie amó bréá bowun amúmu budeɔí, abubúpu iwí lawá amó onlin, abə buna, ansibi abwiepú é bude ató wúun, bekanfó Israel Bulu ámu.

Ahá Mpím-na Atogyihe Ha (Marko 8:1-10)

³² Yesu létí mu akasípó, bláa amó obéε, “Ahá anfi asón de mí nwe wa. Nde eke sáásí opa bubuo mi, butráa buma tətəá bégyi. Ní nehá amó bəpú akón náti á, ansító béyebi amó okpatə.”

³³ Mu akasípó amu befité mu beε, “Nkónó abénya atogyihe há ɔdəm anfi dimbí ánfiso?”

³⁴ Yesu léfité amó obéε, “Bodobodo afini mlibu?”

Bele mú onó beε, “Asienó pú aye pútúpútú kpalobí ku.”

³⁵ Yesu léha ɔdəm amu betsiá asi. ³⁶ Múú olotsu bodobodo asienó pú aye amu, dá Bulu ipán, olebiabía mótó há akasípó amu, beye ha amó. ³⁷ Amó féé begyi mwe. Bətəsí síanhe amu búlá alakpá yíle asienó. ³⁸ Ayin ání begyi ató ámu nkule bugyi mpím-na (4,000). Bumekla atsi múa nyebí.

³⁹ Inu Yesu lési ahá ámu akpa, olowie aklonto fá opu yó Magadanfó ɔsulúsu.

16

Farisifó Bodunká Ofúla (Marko 8:11-13; Luka 12:54-56)

¹ Eke oku Farisifó pú Sadukifó aku beba Yesu ɔókikpa. Mú su bebláa mu beε, obwéε osúna pusuna amó ání lélé otsú Bulu wá. ² Yesu lébláa amó obéε, “Ní owí ipən, nsainto ipé á,

mlitebli mliaa, ‘Oke nsainto bēdi.’ ³ Ní nyankpu obilá tuun nyanki a, mlitebli mliaa, ‘Nde nyankpu obótswie tsun afú.’ Mlitetáli ki nsainto, bí tóá íbéba. Ntogyi só mlimétáli nú tóá mlidéwúun séi ánfí mú asi.* ⁴ Mli ndemba-abí laláhe ání mliladáli Bulu oma, mlidé osúna dunká amliwun, táme mlimóowun kókukuku don Bulu onósú otáipú Yona osúna amu odu.”
Iní su ólenatí sí amó.

*Farisifo Pó Sadukifo Bodobodotu-afá
(Marko 8:14-21)*

⁵ Yesu akasípú amu bumekaín tsú bodobodo kítá asa befa opu amu yó obin. ⁶ Yesu léda amó olá obéé, “Mliki wankláán Farisifo pó Sadukifo Bodobodotu-afású.”

⁷ Akasípú amu befité aba beé, “Bodobodo amúú animédé ámu só ode asún ánfí blí lóó?”

⁸ Yesu lónu asún ání bodebli. Múú ólebláa amó obéé, “Oo, mli hógyi mótsó. Ntogyi só mlidébli mliaa bodobodo amúú mlimédé ámu su? ⁹ Imakúwánkí mli ki? Mlilatan bodobodo apin anu amúú neha ahá mpím-nu (5,000) begyi amusu? Alakpá afiní lésian mlilótási? ¹⁰ Ntée mlilatan bodobodo apin asienó amúú neha ahá mpím-na (4,000) begyi amusu? Alakpá afiní lésian mlilótási?” ¹¹ Ntogyi só imakúwánkí mli ání megyí bodobodo iwí asún ndeblí? Bláa nde mli bláa mbéé, “Mliki wankláán Farisifo pó Sadukifo Bodobodotu-afású.”

¹² Inu asa ilowankí amó ání megyí Bodobodotu-afású ode, mboun amó atosunáhé.

*Ohá Aní Yesu Gyí
(Marko 8:27-30; Luka 9:18-21)*

¹³ Bréá Yesu lówie Kaesarea Filipi nsainto á, ólefíté mu akasípú obéé, “Ma ahá beé mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfí ngyi?”

¹⁴ Beé mú onó beé, “Aku beé, fúgyí Asú Obopú Yohane. Aku beé, Bulu Onósú Otáipú Elia. Aku é beé, Yeremia ntée Bulu onósú otáipú bambá oku.”

¹⁵ Múú ólefíté amó obéé, “Mli é mé? Mliá mígyí ma?”

¹⁶ Simon Petro léle mú onó obéé, “Fúgyí Kristo, (ohá amúú Bulu ladá mu ofúli amu) ni. Bulu Okiankparu amu mu Bi.”

¹⁷ Inu Yesu lébláa mu obéé, “Bulu layúlá fú Simon, Yona mu bi, tsúfé megyí nyankpusa okuku léle onokwali anfi owan súná fú. Mí Sí amúú obu osúsú ámu ni. ¹⁸ Iní su mí é nde fú bláa mbéé, fú dá gyí Petro. Mú asi gyí, ‘Butá.’ Butá ánfisu néyi mí opasua dínká ní. Lowu túmi méetalí gyí músú ekekekeke. ¹⁹ Nópú Bulu iwíegyi ámu asáafi wá fú ibitá. Asóngyiasón ání fékiná osólóu anfisú á, Bulu é obékiná mú osúsú. Múá fótsulá á, Bulu é obótsulá músú osúsú.”

²⁰ Inu óleda amó olá kpákpákpá obéé, bumábláa ohaa ání mogyí Kristo amu.

*Yesu Iwiasin Pó Mu Lowu Iwi Asún Blí
(Marko 8:31-9:1; Luka 9:22-27)*

²¹ Tsú bré ámusu á, Yesu léfi asi ode asúntó le súná amó obéé, “Ilehián ání móyo Yerusalem yóowun iwiasin tsotsotsó Yudafó ahande, Bulu igyi ahapú dehen pó Mose mbla asunápú ibitá. Bómó mu, táme Bulu obélakósúa mu eke sáásí tsú afúlitá.”

²² Mú su Petro létí mu ya itsétó, yéka mu itin obéé, “Mí Wíé, Bulu ogyáa mú téi ya fú iwí. Iní mába fusú ekekekeke.”

²³ Inu óledamli bláa Petro obéé, “Satan, natí tci mísú! Fude mí okpa tíin. Megyí tóá Bulu dégywín fudegywín, anyánkpúsa klé fudegywín.”

²⁴ Múú ólebláa mu akasípú amu obéé, “Ní oku dékléa obóbuo mi á, osíi tóá otekle bwé, otsu mu oyikpalíhe bobuo mi. ²⁵ Tsúfé ní oku lépri mu nkpa á, íbóhulí mu. Táme ní oku lési mu nkpa há mí su á, obélanyá nkpa ání itamatá. ²⁶ Ní oku onyá oytó ató féé, táme ohúli mu okláa a, labi mómú ilowa há mu? Ntée ntó oha obétalí pótse mu nkpa? ²⁷ Tsúfé mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfí néba mí Sí numnyamtó, mía mu abopu. Inú néka ohagyíoha íkó alíá mu tsiátó

* **16:3** Mótó yéé 2 móa 3 uma nwóló dada amu akotó.

gyi ní. ²⁸ Ɖnɔkwali nde mli bláa. Aku bubu mlito nfi ání bómóowu, yófon bréá bawun ání mí, Nyankpusa-Mv-Bi ánfí nebá mí iwíe ogyíkpa.”

17

Yesu Iwitséé

(Marko 9:2-13; Luka 9:28-36)

¹ Nkensié ɔma a, Yesu lékpa Petro mva Yakobo pú mu pio Yohane, bɔɔv yó ibu kusɔ. ² Amó ansító inu á, Yesu iwí letsɛ. Mu ansító lówankí fɛ owí, mu atadiɛ é ledamli fútúúúúú. ³ Inu mu akasípó abasá ámu bowun ání Mose mva Elia beɛ iwí ɔwan, amóa Yesu buɔɔtá. ⁴ Múú Petro lébláa Yesu ɔbɛɛ, “Mí Wíé, ibu aláá abétsiá nfi. Ní fótulá á, ha ada abú asa. Fú klé kule, Mose klé kule, Elia é klé kule.”

⁵ Bréá ɔde asón ánfí blí á, agyinde wánkíhé ku lobobun amósó. Inu ɔme ku ledali tsu agyinde ámɔtɔ ɔbɛɛ, “Ɖni gyí mí Bí ɔdweɔpá olegyi mi ansí ní. Mlinu mu ɔme.”

⁶ Ifú lehiɛ kítá amó bréá bonu asón ánfí. Mú su bɔwa ɔsa mli bun ɔsulótɔ. ⁷ Múú Yesu léba bɔɔv ibi dada amó, bláa amó ɔbɛɛ, “Mlikusɔ, mlimánya ifú.” ⁸ Inu bɔwa ansí ki a, bɔmetrá wun ɔhaa dɔn Yesu nkule.

⁹ Bréá buɔɔɛ ibu ámu kplí á, Yesu léda amó ɔlá ɔbɛɛ, bɔmábláa ɔhaa tóá bayówun, yófon ekeá Bulu ɔbókusóa Nyankpusa-Mv-Bi ámu tsú afúlitɔ.

¹⁰ Mu akasípó amu befité mu beɛ, “Ntogyi só Mose mbla asunápó amu beɛ, ilehián ání Elia obéyinkí bá asa Kristo amu ɔbéba?”

¹¹ Ɖleɛ mú ɔnó ɔbɛɛ, “Ɖnɔkwali igyi. Elia obégyankpá bá bela tógyító yáí wankláán.

¹² Nde mli bláa mbéɛ, Elia layínkí bá dodoodo, táme ɔhaa mébi mu. Bɔwa mu amomoyɔ. Alí kén mí, Nyankpusa-Mv-Bi ánfí é nówun iwiasin amó ibitɔ ní.”

¹³ Inu á, ilówankí akasípó amu ání Asú Ɖbɔpó Yohane iwí asón ɔdeblí.

Ilo Dídahe Ɖlɔpú Tsa

(Marko 9:14-29; Luka 9:37-43a)

¹⁴ Bréá beyinkí kplí bowie ɔɔm amu wá á, oyin ɔku léba beɔa akpawunu Yesu ayabitɔ, bláa mu ɔbɛɛ, ¹⁵ “Mí Wíé, wun mí bí ánfí nwe, tsúfé ilo dídahe de mu háan. Otetsiá dida wíé ntsu móa ogyátó. ¹⁶ Nɔpɔ mu ba fú akasípó amu, táme bɔmetali tsá mu ilo.”

¹⁷ Yesu léle mú ɔnó ɔbɛɛ, “Nɔmɔba-abíá mlimá hógyi, mli tsiátó ma ale. Alí nétsiá mli wá yó ekekegyíeke ní? Nnyá klon ha mli yófon ɔmenke? Mlikpa kebi ámu ba mi!” ¹⁸ Inu ɔlɔkplón gya ɔɔe laláhe amu. Iledali kebi ámɔtɔ, iwí lówa mu ɔnlin.

¹⁹ Mú ɔma a, akasípó amu befité Yesu itsétó beɛ, “Ntogyi só aní mú anumétali gya ɔɔe laláhe amu dáli kebi ámɔtɔ?”

²⁰⁻²¹ Múú ɔlebláa amó ɔbɛɛ, “Mli hógyi mɔtsó kóráá. Mbláa mli ɔnɔkwali. Ní mli hógyi lomóní fɛ takyí-akpin ibí á, teki mlétali bláa ibu ánfí mliha ipúli. Lélé ibópulí, tɔtɔtɔ móɔɔv mli bwe.”*

Yesu Lowu Iwi Asón Blí Otse Nyɔɔsi

(Marko 9:30-32; Luka 9:43b-45)

²²⁻²³ Bréá akasípó amu féé beba befia Galilea ɔmátó á, Yesu lébláa amó ɔbɛɛ, “Béle mí, Nyankpusa-Mv-Bi ánfí há adón bómó mí, táme Bulu ɔbókusóa mi eke sáásí.”

Asón ánfí lehiɛ han akasípó amu.

Bulu Ɖtswékpa Ofi Ikɔka

²⁴ Yesu mva mu akasípó beba Kapernaum wúlutɔ. Inu Bulu ɔtswékpa ofikɔ ahópɔv aku beba befité Petro beɛ, “Fú wíe teká Bulu ɔtswékpa ofi ikɔ?”

²⁵ Petro lébláa amó ɔbɛɛ, “Ɖteká.”

Bréá Petro lóyɔ wóyító a, Yesu légyankpá fité mu ɔbɛɛ, “Simon, nkáli gyí fú agywun? Amendi téká dúte móa lampóo há awíe? Afó ntée wúlu awíe?”

* **17:20-21** Mótó yéé 21 bu nwóló dada amu akotɔ: Táme inu odu mó á, nkéti mpái móa ɔnókli pé mlétali pógya mó.

²⁶ Petro lébláa mu ɔ́bée, “Afɔ́ ɛ́ká.”

Móu Yesu lébláa mu ɔ́bée, “Yée mómú wúlu awíe bagyi ɪwɪ ní? ²⁷ Táme mmedéklé mbée, abókusó líi amúsú su á, tsu ɔ́daduwa afuyɔ ɔ́pu ɔ́nó yɔ́tswi. Kí klemetí gyankpapu ání félé ɔ́nótó. Fénya kóba ání íbɔ́fon aní abanyó ofiká ámu ka. Le mó, afuyeka ha amú.”

18

Ma ɔ́bɔ́bwe ɔ́hande?

(Marko 9:33-37; Luka 9:46-48)

¹ Beba Kapernaum wúlutɔ́, akasípú amu beba Yesu wá befité mu beɛ, “Ma gyí ɔ́hande Bulu iwíegyi ámutɔ́?”

² Yesu létí kebi ɔ́ku belí amú ansító, ³ ɔ́leblí ɔ́bée, “ɔ́nɔ́kwali nde mli bláa. Ní mlimétse, bwe ɪwɪ fé nyebí á, mlimóowie Bulu iwíegyi ámutɔ́. ⁴ ɔ́hagyíha ání ɔ́leba ɪwiasɪ fé kebi ání á, mgyí ɔ́hande Bulu iwíegyi ámutɔ́ ní. ⁵ ɔ́hagyíha ání ɔ́lɔ́hɔ́ kebiá ogyi alí mí dátó lahɔ́ mli.

ɔ́ha Kpa Wá Lakpantɔ́

(Marko 9:42-48; Luka 17:1-2)

⁶ “Ní ɔ́ku léha ahá ání bɔ́mɔ́kúdan mísú hógyitɔ́ ánífitɔ́ ɔ́ku lɔ́bwe lakpan á, ní beɔ́da nfúókwebu síán mu ɔ́metɔ́, tswi mu wá ɔ́pu okluklúkpá, mó mu pó á, ibu alé dun. ⁷ ɔ́yító atsiápú bogyówi ní. Tsúfé itá itehá ɔ́ha tɔ́bwé lakpan bu ɪnu. Ibéba alí, táme ɔ́há ání ina mɔ́su mu ba lɔ́bwe lakpan ogyówi ní.

⁸ “Mó su ní fú ɪbí ntée fú yabi téhá fútedida hógyitɔ́ á, ka mó le, afɔ́tswi mó tsalífwɪ. Ibu aléá fɔ́pu ɪbí kole ntée yabi kole nyá nkpa ání itamatá, dun ání fɔ́pu ɪbí anyɔ́ ntée ayabi anyɔ́ wíe ogyá ání itamaduntɔ́. ⁹ Ní fú nsibi téhá fúɔ́bwé lakpan á, loti mó le, afɔ́tswi mó tsalífwɪ. Ibu aléá fɔ́pu nsibi kole nyá nkpa ání itamatá, dun ání fɔ́pu ansibi anyɔ́ wíe ɪsubítí ogyá ání itamaduntɔ́.

Kufa Fwihé

(Luka 15:3-7)

¹⁰⁻¹¹ “Mlíki wankláán ání mliméeki nyebí pútúpútú ánífitɔ́ ɔ́kuku ansító kótíkótí. Nde mli bláa mbée, bɔ́bu Bulu-abɔ́pu ání bɔ́tɔ́kósí pú amú asón ya mí Sí ɔ́súsú. *

¹² “Mliyo asón ánífitɔ́ amlíki. Ní ɔ́ku bu akúfa lafakule (100), amótó ɔ́kole ɔ́fwí á, ntɔ́ ɔ́há ámu tɔ́bwé? Megyi si otesí adukwebá-kwebá (99) atráhe amu líi okúku amɔ́su, yódunká ɔ́kole pé amú alafwí ámu? ¹³ ɔ́nɔ́kwali nde mli bláa. Ní owun mu a, mu ansí bégyi mu ɪwɪ dun adukwebá-kwebá atráhe amú bɔ́mɔ́fwɪ ámu. ¹⁴ Alí kén mli Sí amú ɔ́bu ɔ́súsú ámu médékle ɔ́bée, nyebí pútúpútú ánífitɔ́ ɔ́kuku é ɔ́fwí ní.

Ní Fú Bá ɔ́pú Ílá Gyí Fv

¹⁵ “Ní fú bá ohógyípu ɔ́pú ílá gyí fú á, yɔ́ mu wá, mli abanyó pé amlíbli mó. Ní olonu ɪwiasɪ á, falányá opió. ¹⁶ Táme ní omonu ɪwiasɪ á, kpa ɔ́bakóle ntée abanyó manta ɪwisu amlíyo mu wá, méní bégyi asóngyiasón ání mléblí ɪwɪ adánsie fé alíá Bulu asón leblí. ¹⁷ Ní omonu amú asón é á, pu asón ámu ya mli ɔ́pasuafɔ́. Táme ní omonu amú asón é á, mómú bu mu ɔ́mátóyín ntée lampóo ɔ́hɔ́pu.

Asónkiná Pú Músú Tsulá

¹⁸ “ɔ́nɔ́kwali nde mli bláa. Asóngyiasón ání mlékiná ɔ́solóu anfisú á, Bulu obékiná mó ɔ́súsú. Múá mlótsulá á, Bulu obótsulá músú ɔ́súsú.

¹⁹ “Ntráa ndeblí mbée, ní mli abanyó mlɔ́bwé agywun kole ɔ́solóu anfisú kólí tɔ́ku á, mí Sí amú ɔ́bu ɔ́súsú ámu ɔ́bɔ́bwe mó há mli. ²⁰ Tsúfé ɔ́tínegyíɔ́tíne ání ahá abanyó-abasá befia mí dátó á, mbu amú wá.”

Osúmpú Owuntɔ́lɪnpu ɪwɪ Yébi

* **18:10-11** Mótó yée 11 bu nwóló dada amu akotɔ́: Tsúfé mí, Nyankpɔ́sa-Mu-Bi ání neba ání nóhɔ́ ahá amú bafwí ámu nkpa.

²¹ Múú Petro léba befité Yesu ɔ́bée, “Mí Wíé, tsefini nsíkie mí bá ní ɔ́pó ilá gyi mí? Tse sienó lóó?”

²² Yesu lébláa mu ɔ́bée, “O-o, megyí tse sienó fésikíé mu, tsé aduesienó (70) aku asienó.

²³ Iní su Bulu iwíegyi ámu igyi fé asón ánfí. Owíe ɔ́ku lóbwé agywun ání muu mu asúmpú bóbu akúnta. ²⁴ Bréá olefi mú asi á, mu asúmpú bekpa amótó ɔ́kuá ɔ́de mu iko mpím-mpímtó ba mu. ²⁵ Táme osúmpú amu má tɔ́tɔ́á ɔ́bópuká iko ámu su á, owíe amu léha ɔ́bée bufée muu mu ka, mu abí pú mu ató fée pókítá iko ámutá. ²⁶ Inu á, osúmpú amu lókusú dá akpawunu owíe amu ayabito, bwíí ipa há mu ɔ́bée, ‘Mí Wíé, nya klun ha mi. Ibwé néka fú iko ámu fée.’ ²⁷ Mu asón lówa mu wie amu nwe. Mú su olesi iko ámu fée kíé mu, há mu ɔ́lenatí.

²⁸ “Táme bréá osúmpú amu lédali inu á, ɔ́loyótu mu osúmba ɔ́kuá ɔ́de mu iko kpalobí ku. ɔ́lekítá mu ba ámu ɔ́metá kínkínkín, bláa mu ɔ́bée, ‘Pu mí kóba ha mi!’ ²⁹ Mu osúmba amu é léda akpawunu bwíí ipa há mu, bláa mu ɔ́bée, ‘Nya klun ha mi. Ibwé néka fú ká.’ ³⁰ Táme osúmpú anfi mú mótsulá. ɔ́leha ání bupúu mu yɔ́wa obu yófun ekeá ɔ́béka mu iko ámu. ³¹ Mu asúmba bowun tɔ́á alapógyi mu ba ámu a, ilowie amú iwítá. Mú su bɔ́yɔ́ yébláa amú wíe asón ámu fée. ³² Múú amú wíe amu léha beti osúmpú amu ba, ɔ́lebláa mu ɔ́bée, ‘Osúmpú owuntálnpu, fú ipabwíí su nesi iko tsɔ́tsɔ́tsɔ́ amúú fúde mí ámu fée kíé fú. ³³ Ima aláá fú mú fówun fú bá ámu nwe fé aláá nowun fu nwe?’ ³⁴ ɔ́bló lekítá owíe amu. Mú su ɔ́leha ɔ́bée, buwáa mu obu, abupiti mu ató yófun ekeá ɔ́béka iko ámu fée.

³⁵ “Alí mí Sí amúú ɔ́bu ɔ́súsú ámu ɔ́bóbwe mlítá okugyiákuá omesi mu ba lakpan kíé mu tsú mu kluntá ní.”

19

ɔ́kákíná Iwí Atosunáhé (Marko 10:1-12)

¹ Bréá Yesu lótaí tá á, ɔ́lenatí Galilea ɔ́mátó yó Yudea ɔ́mátó Yordan ntsu ámu ɔ́bun. ² ɔ́dam kpankpankpannti bobuo mu, ɔ́letsa amú ilá inu.

³ Farisifo aku beba mu wá bɔ́sɔ́ mu kí, fíté mu bee, “Aní Mbla léha ɔ́kpa ání oyin ɔ́bétalí kíná mu ka ɔ́kpagyiákpasu?”

⁴ Yesu lébláa amú ɔ́bée, “Mlímákókla Bulu asón ámu kí ání bré amúú Bulu léfi ɔ́yí asi á, ɔ́tsi múa oyin ɔ́lóbwe? ⁵ Bulu lébli ɔ́bée, ‘Iní su oyin obótu sí mu si muu mu yin yémantá mu kasu, amú abanyó bóbwe ɔ́yulúu kule ni.’ ⁶ Mú su nde mli bláa mbée, butráa bumegyí abanyó, táme babwé ɔ́bakóle. Ahá ání Bulu labwé amú ikule a, ɔ́haa mámaín amú abasu.”

⁷ Farisifo ámu befité mu bee, “Ntogyi sú Mose lówa mbla ɔ́bée, oyin ɔ́bétalí wánlín ɔ́kákíná ɔ́woló pókíná mu ka?”

⁸ Yesu lébláa amú ɔ́bée, “Mli kluntá odwin sú Mose léha mli ɔ́kpa ɔ́bée, mlíkína mli aká, tekí megyí alí Bulu lóbwé mú bréá olefi ɔ́yí ámu asi ní. ⁹ Táme nde mli bláa mbée, ní oyin okíná mu ka láyétsiá ɔ́tsi bámbá á, alató mbua. ɔ́kpa oduásúá oyin ɔ́bétalí kíná mu ka pé gyí aladáli mu ɔ́ma.”

¹⁰ Múú mu akasípú amu bebli bee, “Ní alí okúlu muu ɔ́ká abatsiáto asón igyi ní mú á, múmú ima aláá oyin muu ɔ́tsi bétsiá aba pó.”

¹¹ Yesu lébláa amú ɔ́bée, “Megyi ahá fée ɔ́bétalí ho atosunáhé anfi. Nkétí ahá ání Bulu lóphá amú pé. ¹² Tsúfé ima ɔ́kpa tsɔ́tsɔ́tsɔ́su ayin aku butamatsiá aká. Ayin ámu aku á, alí bɔ́kwí amú ní. Aku é anyánkpúsa láflo amú. Aku é basin kpanku Bulu iwíegyi ámu su. ɔ́há ání ɔ́bétalí á, ɔ́hóó mí atosunáhé anfi.”

Nyebi Yulá

(Marko 10:13-16; Luka 18:15-17)

¹³ Aha aku bekpa nyebí ba Yesu bee, ɔ́púu ibi dínka amúsú, ɔ́kuli Bulu oyúla ha amú. Táme akasípú amu bɔ́wa iyin wá amú. ¹⁴ Múú Yesu lébláa akasípú amu ɔ́bée, “Mliha nyebí ámu ɔ́kpa abuba mí wá. Mlímátin amú ɔ́kpa, tsúfé ahá ánfí odu bú Bulu iwíegyi ámu ni.”

15 Múú òlòpù ibi dínká amúsó, òlenatí inu á.

*Atonyahé Iwí Atosunáhé
(Marko 10:17-31; Luka 18:18-30)*

16 Èké òkù oyin òkù léba Yesu wá befíté mu òbée, “Osunápú, yilé mòmù nóbwe asa nénya nkpa ání itamatá?”

17 Yesu léfíté mu òbée, “Ntogyi sù fùde mí yilé iwí asón fité? Òbakóle pé gyí òha yilé. Múgyí Bulu. Táme ní fùdekléá fonyáa nkpa ání itamatá á, mómó gyi Bulu mbla asón ámùsù.”

18 Oyin ámu lélafíté mu òbée, “Mótó mòmù?”

Yesu lébláa mu òbée, “Mámò òha, mátò mbua, máwi ató, máka asón dínká fù bású. 19 Bu fù sí muva fù yín, afudwe fù bá fé fù iwí.”

20 Oyasubi ámu lébláa Yesu òbée, “Ntegyi mú féesú. Ntò é ntráa bwe?”

21 Yesu lébláa mu òbée, “Ní fùdekléá fófùn mú á, yefe fù iwí sù ató féé, afoye kóba amu ha ahíánfò, ménì fénya siadié òsósú. Fòbwé mú tá á, ba afòbobuo mí.”

22 Bréá oyasubi ámu lónu asón ánfì á, ìhéhé han mu, òlenatí díín, tsúfé òhíé òbu ató.

23 Múú Yesu lébláa mu akasípú òbée, “Ònòkwali nde mlì bláa mbée, ìbéhíe wá ònlun asa iwí onyapú obówie Bulu iwígyí ámùtò. 24 Ntráa nde mlì bláa mbée, ìlòpòn ha kpósó ání òbòtsùn òbìn-atò òbótó, òbìn ání iwí onyapú obówie Bulu iwígyí ámùtò.”

25 Akasípú amu bonu asón ánfì á, ònò lobwie amó. Inì sù befíté bée, “Mómó ma mee Bulu òbòhò nkpa?”

26 Inu Yesu lélí kí amó alì. Múú òlebláa amó òbée, “Anyánkòpúsatò mú á, òhaa méetalí bwé ìní, táme Bulu mú tetálí bwé tógyító.”

27 Múú Petro léfíté mu òbée, “Iníá anìlasí tógyító tswì bobuo fù á, ntò abénya tsú fù búotò?”

28 Yesu lébláa amó òbée, “Ònòkwali nde mlì bláa. Bréá Bulu òbwé oyi pòpwe amu, mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfì netsiá mí numnyam owíe obíá ámùsù á, mlì ahá ánfì mlìbuo mí ánfì é mlétsiá awíe mbíá dúanyòsù, gyi Israel abusuan dúanyò ámu asón. 29 Ohaгыíòha ání alanatí sí mu wóyí, mu apíó, mu sí muva mu yin, mu abí ntéé òsólòbù mí sù á, Bulu òbéla há mu mú tsé dú tsé lafa, trá lahá mu nkpa ání itamatá. 30 Táme agyankpapu aku béba bemlí amapu, amapu amu aku é bébemlí agyankpapu.”

20

Ndòtò Agyómá Agyópú Iwí Yébi

1 Yesu létrá bláa amó òbée, “Mú sù Bulu iwígyí ámu igyi fé asón ánfì. Òdòtòpù òkù létsiá. Èké òkù òòkùsù nyanki-nyanki oyo ipa agyípú odunkákpa, abuyòyo agyómá mu ndòtò.

2 Muva amúnyò begyi bíá ání òbéka amó aliá butòhò ekewóle, òlòpù amó sísí agyómá ámu oyo kpa. 3 Dokwebátó a, òledali yo dunsù, oloyówun aku é bulí, bumedé tòtò bwe. 4 Olotsu amó é òbée buyòyo agyómá mu ndòtò ha mu. Ibwe òbéka amó tóá ìbù alé. Mú sù bòyo.

5 Dódúanyò pú òsàtò é á, òletrá pù aku sísí ndò ámùtò. 6 Ntúpwe donutò, bréá òledali a, òletrá wun akúá bulí kpaali. Múú òlefíté amó òbée, ‘Ntogyi sù nde féé mlìlí nfi, mlímédé tòtò bwe?’ 7 Bebláa mu bée, ‘Òhaa mókóbó anì ipa.’ Múú òlebláa amó òbée, ‘Mómó mlì é mlìbòtsùn yo yo agyómá mí ndòtò.’

8 “Bréá owí lòpòn a, òdòtòpù amu létì mu agyómású òkípù bláa mu òbée, òtí ipa agyípú ámu féé, òkàa amó akò. Òkàa amó tsu amapu amùsù alì bòtù agyankpapu amu. 9 Bréá ipa agyípú amu beba a, agyómású òkípù amu léka ahá ámùbò bòyo donutò ámu aliá butòhò ekewóle. 10 Bréá òlòtù agyankpapu amu a, bukì bée bénya òbìn alì, táme alì kén òléka amó é ní. 11 Mú sù òléka amó akò tá á, agyankpapu amu bòwa tótò òdòtòpù amùsù bì. 12 Beblí bée, ‘Amapu anfi mú á, ònòhwírì kulé pé bòyo agyómá. Anì mú anìlalí owí kpankpli ánfìsù yó agyómá, táme faká anìá amúnyò féé akò kulé.’

13 “Ɔdɔtɔpɔ amɔ lébláa amótó ɔkɔle ɔbéɛ, ‘Agya, yéɛ mməkótafá fɔ o! Megyí itó á múú mǎa fɔnyɔ aniléblí ámu napóhá fú á? 14 Pɔ fú ató natí. Mídéklé mbéɛ, néha amapɔ amɔ alǎa naká fú. 15 Mma ɔkpa ání nɔpɔ mí kóba bwé tǎá ndéklé? Ntée mí awítɔlɛwa dé fú iwítɔ wie?’

16 “Alí amapɔ bóbwe agyankpapɔ, agyankpapɔ é bóbwe amapɔ ní.”

*Yesu Lowu Iwi Asón Blí Otse Saasi
(Marko 10:32-34; Luka 18:31-34)*

17 Bréá Yesu ɔyó Yerusalem a, ɔkpa akasípú dúanyɔ ámu ya itsétó bláa amú ɔbéɛ, 18 “Mlínu! Ayó Yerusalem. Inu á, béle mí, Nyankpɔsa-Mɔ-Bi ánfí há Bulu igyí ahapú dehen pú Mose mbala asunápó. Béha mí lowu ipón. 19 Bópɔ mí wá ahá ání bomegyí Yudafɔ ibitɔ bóbwe mí ahinlá, bónwen mí mpli, dá mí mántá oyikpalíhesɔ. Táme Bulu ɔbélakúsúa mí ɛke sáásí tsú afúlitɔ.”

*Abi Oyín Ɔkɔ Atɔ Kólíhé
(Marko 10:35-45)*

20 Múú Sebedeo mɔ ka lékpa mɔ abi anyɔ beba, ɔleda akpawunu Yesu ayabitɔ, kólí mɔ ɔbéɛ, ɔbwéɛ tɔku ha mɔ.

21 Yesu léfité mɔ ɔbéɛ, “Ntɔ fɔdeklé?”

Ɔtsi ámu lébláa mɔ ɔbéɛ, “Ha mí abi anyɔ ánfítɔ ɔkɔle otsia fú gyɔpɔsɔ, ɔkɔle é otsia fú binasɔ bréá fúde iwíe gyí.”

22 Yesu lébláa amú ɔbéɛ, “Mlíméyín tǎá mlidékólí.” Ɔlefíté Yohane mɔva Yakobo ɔbéɛ, “Mlétalí wun iwɔsɔn á múú neba bowun amú?”

Bebláa mɔ beɛ, “Ee, abétalí.”

23 Múú ɔlebláa amú ɔbéɛ, “Mlówun iwɔsɔn ámu mú, táme mma túmí ání néle ahá ání bétsiá mí gyɔpɔsɔ ntée mí binasɔ. Otsiákpá inu ida gyo ahá á múú mí Sí Bulu lalá inu yáí há ámu.”

24 Bréá akasípú dú atráhe amɔ bonu asón ánfí á, Yakobo mɔva Yohane iwi lówa amú ɔbló. 25 Múú Yesu létí amú, bláa amú ɔbéɛ, “Mlíyín ání ɔmátófɔsɔ agyípú butehíé amú ahá, amú ahande é butenyá túmí amúsú. 26 Táme mlitɔ mú á, imába alí. Ɔhagyíɔha ání odekléá ɔbóbwe mlitɔ ɔhande a, ɔbwéɛ mɔ iwi osúmpó ha mɔ aba atráhe. 27 Ɔhá ání odekléá ɔbóbwe mli nkpa ogyáɔ ɔbwéɛ mli ɔkpábi. 28 Alí kén mí, Nyankpɔsa-Mɔ-Bi ánfí é mmeba mbéɛ, busúm mí ní. Ahá osúmpká neba, amɔ mí nkpa hɔ ahá tsɔtsɔtsɔ nkpa.”

*Ansibi Abwiepú Abanyó Ilo Tsa
(Marko 10:46-52; Luka 18:35-43)*

29 Bréá Yesu mɔva mɔ akasípú budɛdalí Yeriko wúlutɔ bɔyó á, ɔdɔm kpɔnkpɔnkpɔntɔ bobuo amú. 30 Ansibi abwiepú abanyó akɔ butsie ɔkpa ámútɔ, bonu ání Yesu détsúvɔn. Inu bɔkplón blí beɛ, “Aní Wíe, Dawid mɔ na, wun aní nwe.”

31 Ɔdɔm amɔ bɔkplón wa amú beɛ bɔkpá ɔnó bun. Táme belakplón dɔn alí beɛ, “Aní Wíe, Dawid mɔ na, wun aní nwe!”

32 Múú Yesu lési líí, tí amú, ɔlefíté amú ɔbéɛ, “Ntɔ mlidéké mlíaa, mbwéɛ ha mli?”

33 Bebláa mɔ beɛ, “Aní Wíe, ha aní awun ató.”

34 Inu amú asón lówa Yesu nwe, ɔlɔpɔ mɔ ibi dada amú ansibi. Inuɔ bowun ató, beklá buo mɔ.

21

*Bəho Yesu Fɛ Owie Yerusalem
(Marko 11:1-11; Luka 19:28-40; Yohane 12:12-19)*

1-2 Bréá Yesu mɔva mɔ akasípú bebéen Yerusalem wúlu, beta Betfage wúlu ání ibu Nfɔnyíbu* ámu así wie tá á, ɔlɔwa mɔ akasípú abanyó gyankpá. Ɔlebláa amú ɔbéɛ, “Mlíyɔ wúlu ánfí ida mli ansító ánfisɔ. Ní mlówíé wúlu amú ɔnó á, mlówun afrímú tsíhé ɔkuá ɔda ɔfétó,

* 21:1-2 Nfɔnyíbu igyi obubwí kuá ibu mantáa Yerusalem, butetí mú Olifbu.

mu bi lí mu wá. Mlisanki mu, amlíkpa amó ba mi. ³ Ní òku òfité mli asòanku á, mlibla mu mliaa, ‘Ani Wie dé amó hián.’ Inu òbéha mlópu amó ba mi.”

⁴ Iní léha Bulu asón amó òleblí tsun mu ònósó òtáípusu ámu léba mótó. Òbéé,

⁵ “Mlibla Sionfò mliaa,
Mliki, mli Wie òbá mli wá.

Ololwií, òdin afrímúsó.

Òdin afrímú ibí yínhésó òbá.”

⁶ Yesu akasípú abanyó ámu bəyóbwε alí amóú Yesu lébláa amó ámu. ⁷ Bekpa afrímú mu mu bi ámu ba, beyaí amó atati dínká amósú, òlodu bian musu. ⁸ Òdam kṛənkṛənkṛənti beyaí amó atati tswi òkpatə, aku é bebiabía afitáa bunbun òkpa ámutə. ⁹ Òdam amóú bəgya Yesu nkṛá móa əma amu bəsurá okitikíti bεε, “Hosiána há Dawid mu na ámu! Bulu oyúla owié anfi òbá mu dátó anfi! Hosiána bu əsúsúsú!”

¹⁰ Bréa Yesu lówie Yerusalem a, wúlu amutə fée lɛda kṛokiti, budefité bεε, “Ma gyí òhá anfi?”

¹¹ Òdam amóú bubuo mu amu beɛe mú ònó bεε, “Òni gyí Yesu, Bulu ònósó òtáípu amóú otsú Nasaret wúluá ibu Galilea əmátó ámu ni.”

Yesu Bulu Òtswékpa Yə

(Marko 11:15-19; Luka 19:45-48; Yohane 2:13-22)

¹² Múú Yesu lóyə Bulu òtswékpa wunsinésú inu, yégya ató afepú pú ató ahópu fée dali. Olowuwíta kóba atsépu mpónú dá, súnúunki abródu ma afepú é mbíá dá. ¹³ Òlebláa amó òbéé, “Bəwanlín wá Bulu asón ámutə bεε, ‘Béti mí òtswékpa bεε, mpái òbəkṛá.’ Táme mlilapú inu mlí awikplu əḡaínkṛá.”

¹⁴ Ansibi abwiepú pú abubúpu aku beba mu wá Bulu òtswékpa wunsinésú inu, òɛtsa amó ɛ. ¹⁵ Bréa Bulu igyí ahapú dehen pú Mose mbla asunápú amu bowun ofúla áni Yesu débwε, pú alí nyebí budekplón Bulu òtswékpa wunsinésú inu bεε, “Hosiána há Dawid mu na ámu!” a, òbló ləkítá amó. ¹⁶ Mú su befité Yesu bεε, “Fumédénu asón áni nyebí anfi budebli?”

Yesu léɛe mú ònó òbéé, “Ndenu. Mlumókókla asón áni Bulu asón wanlínhé amu lébli? Òbéé, ‘Fasúná nyebí pú amóá buməkótin nyópu alí bukánfu fú.’ ”

¹⁷ Yesu lédali wúlu amutə sí amó yó Betania. Inó ɛɛɛ eke ámu ni.

Pəntə Oyi Lwú

(Marko 11:12-14, 20-24)

¹⁸ Oyi kehe nyanki, bréa Yesu léyinkí òbá Yerusalem a, akún de mu. ¹⁹ Mú su bréa olowun pəntə kúá ilú mantáa òkpa á, òlebaí yó mú asi. Olyə á, omowun abí kuku mótó, afitáa són bu mósú. Inu òlebláa pəntə ámu òbéé, “Tsú nde fumétrá swie abí ekekekeke!” Inu oyi ámu lówu.

²⁰ Mu akasípú amu bowun alí oyi ámu labwé á, ònó lobwie amó. Mú su befité bεε “Ntogyi só oyi anfi lawú òtsáwule pé alí?”

²¹ Yesu lébláa amó òbéé, “Ònəkwalí nde mli bláa. Ní mləhə Bulu gyi, mli mégyi nwéen a, mlétalí bwé itó anfi nabwé oyi anfi pú múá idun mú. Mlétalí bláa ibu anfi mliaa, ‘Puli yowie əputə.’ Ibópulí yó. ²² Ní mləhə Bulu gyi, mləkólí mu tógyító á, mli ibu bédá mú.”

Yesu Túmi Iwí Asun Fitéhé

(Marko 11:27-33; Luka 20:1-8)

²³ Yesu léyinkí bowie Bulu òtswékpa wunsinésú inu. Bréa òde ató suná á, Bulu igyi ahapú dehen pú Yudafo ahande amu beba mu wá. Befité mu bεε, “Ma léha fú òkpa, fúde ntobí anfi bwε? Ma léha fú túmi?”

²⁴ Yesu léɛe mú ònó òbéé, “Mí é nfitε mli asun kua kule. Ní mlɛɛé mú ònó á, nébláa mli túmi oduá ndepubwé ntobí anfi. ²⁵ Bulu wá Asú Òbopú Yohane lénya túmi púóbó ahá asú, ntée nyankpusa?”

Amó wolewole bọyọ asún ánfító bεε, “Ní ablí aniaa itsú Bulu wá á, ɔbéfíté aní ɔbée, mó ntogyi só animóhọ mu gyi? ²⁶ Ntée ablí aniaa, anyánkprósa wá itsú.” Táme bude tóá ahá tsotsɔtsɔ ámu bóbwe amó ifú nya. Tsúfé amó fée bohogyi ání Bulu ɔnósú ɔtáípró Yohane gyi. ²⁷ Mú su bele mú ɔnó bεε, “Ohwée! Animéyín ɔtínéá olenya mu túmi tsú.”

Mú Yesu é lébláa amó ɔbée, “Mómó mí é mmébláa mli túmi oduá ndepubwé ntobí ánfí.”

Oyin Ɔku Abi Anyo Iwi Yébi

²⁸ “Mliyọ asún ánfító amliki. Oyin ɔku muva mu abi anyo betsiá. Eke ɔku ɔlọyọ yébláa ɔdéhen ɔbée, ‘Mí bí, nde yọyọ agyómá mí ndɔtɔ ha mi.’ ²⁹ Ɖlebláa mu si ɔbée, ‘Mmóyọ.’ Mú ɔma a, ɔelatse mu agywun, yó ndɔ ámutɔ. ³⁰ Amó sí lénatí yó ɔkusɔ amu é wá yébláa mu ahi kén. Ɖkusɔ amu lótsulá ɔbée, ‘Mí sí, nọyọ.’ Táme ɔmọyọ.” ³¹ Inu Yesu léfité ahá ámu ɔbée, “Abi anyo ámutɔ ɔmọmu lóbwe dínká mu si asónsú?”

Yudafɔ igyi ahapú dehen pú Yudafɔ ahande amu bebláa mu bεε, “Ɖdéhen amu.”

Mú Yesu lébláa amó ɔbée, “Ɖnɔkwali nde mli bláa. Lampóo ahópu pú obu-ɔnó atsiápró bówie Bulu iwíegyi ámutɔ sí mli. ³² Tsúfé Asú Ɖbɔpú Yohane lóbosuná mli tsiátó oduá ida ɔkpa Bulu ansító, táme mlimóhọ mu gyi. Lampóo ahópu pú obu-ɔnó atsiápró bóhọ mu gyi. Ɖma mliłówun ání amó kóráá batse a, mlimétse mli agywun họ mu gyi.

Apafɔ Laláhe Aku

(Marko 12:1-12; Luka 20:9-19)

³³ “Mlinu yébi ikú é. Ɖɔtɔpu ɔku lóda wáin ndɔ. Olegyi iban bómlí mú. Olokwi wáin amu onyimékpá. Ɖlɔpwe obu fúáhé ku há ndɔ ámu agyópu. Mú ɔlɔpu ndɔ ámu wá apafɔ ibitɔ, olotu ɔkpa yó ɔmá ikutɔ. ³⁴ Bréá wáin-abí amu kpótíbi lófɔn a, ɔlɔwa mu asúmpú apafɔ ámu wá ɔbée, buyóhọ mu ogyíkpa ba mu. ³⁵ Táme apafɔ ámu bekitá amú, dá ɔkule, mó ɔkule, dá ɔkule é abwi. ³⁶ Ndɔ mu wie amu létrá wa mu asúmpú bámbá ání butɔ don agyankpapu amu. Apafɔ ámu bábwe amó é ahi kén. ³⁷ Mú tráhe kóráá á, ɔleblí ɔbée, ‘Oo, bóbu mí bí kwííhé mú.’ Mú su ɔlɔwa mu é. ³⁸ Táme bréá apafɔ ámu bowun mu bi ámu sísí á, bebláa aba bεε, ‘Ɖni obégyi mu si ató ní. Mliha amọ mu, méní ndɔ ámu ibémlí aní klé.’ ³⁹ Mú su bekitá mu, bitía mu dáli ndɔ ámutɔ yómọ mu.”

⁴⁰ “Ní ndɔ mu wie ɔbá á, ntɔ mliłahogyi mliaa, ɔbóbwe apafɔ ánfí?”

⁴¹ Yudafɔ igyi ahapú dehen pú Yudafɔ ahande amu bele mú ɔnó bεε, “Ɖbéha aha laláhe anfi bówu lowu sínsín, ɔbélapú ndɔ ámu wá apafɔ bámbá ibitɔ. Amóá bétsiá pú mu ató-abí ba mu mú kpótíbi.”

⁴² Mú Yesu léfité amó ɔbée, “Ntée mlimókókla Bulu asun wanlínhé amu kí? Bɔwanlín bεε,

‘Ibwi ámuú obu ayípu bekiná ámu

lébemlí okonkísúbwi ní.

Bulu lóbwe mú ahi.

Ibu wánwan.’

⁴³ “Mú su nde mli bláa mbée, Bulu ɔbóhọ mu iwíegyi ámu lé mli ibitɔ póhá ɔmá ání bábwe tóá otekle.

⁴⁴ “Iní su ɔhá ání ɔledida ibwi ámusu obébiabía blúblúblúblú. Ní ibwi ámu isúnkí dá ɔkusɔ é á, ibókwe mu fikófíkfíkó fē nfúó.” ⁴⁵ Bréá Bulu igyi ahapú dehen pú Farisifo ámu bonu Yesu ayébi anfi á, ilowankí amó ání amó ɔde. ⁴⁶ Teki bekleá bekitá mu, táme benya ifú, tsúfé ɔdọm amu butobú Yesu ání Bulu ɔnósú ɔtáípró ogyi.

22

Ɖtsikpaín Iwi Yébi

(Luka 14:15-24)

1-2 Yesu létrá bláa Yudafɔ igyi ahapú pú Yudafɔ ahande amu asún yébitɔ ɔbée, “Bulu iwíegyi ámu igyi fē asún ánfí. Owíe ɔku dé ɔtsi kpaín há mu bi, ³ ɔleti ahá ɔbée, bubá nke ámu

† 21:44 Mótó yée 44 uma nwoló dada amu akotɔ.

asi. Bréá owíe ámu lóbwε tá á, ðlwa mu asúmpú ðéε, buyéti ahá ámu abuba, támε bekiná bá. ⁴ Mú su ðelawá mu asúmpú bámbá ðéε, ‘Mlitra yebláa ahá ámu mlíaa, nabwé tógyító tá. Bamó mí nnantswie akpɔ̀nkpɔ̀nti ámu pú amúá bawá nfo, níná ató ámu fée tá. Mú su bubá ðtsi ðkpaínkpá inu.’ ⁵ Támε ahá amúú beyéti ámu bumekplá amú. Benatí sí amú yó amú agyómású. Aku benatí yó amú ndɔ̀tɔ̀. Aku é benatí yó amú ibiá ogyíkpa. ⁶ Amú atráhe bekitá asúmpú amu, dá amú, mó amú. ⁷ Bréá owíe amu lónu asún ánfí á, ðbló lehié kítá mu. Mú su ðlwa mu isá akɔ̀pú, bɔ̀yómɔ̀ ahá amúú bɔ̀mɔ̀ mu asúmpú amu, wá amú wúlu ogyá. ⁸ Múú ðlebláa mu asúmpú bámbá ðéε, ‘Baníná ðtsikpaín atogyihe amu tá, támε ahá amúú neti ámu bumɔ̀fun ha mí wóyító ba. ⁹ Mú su mlíwie awúlutɔ̀, amliti ðhagyíɔ̀ha ání mlówun, ðba ðtsi ðkpaínkpá inu.’ ¹⁰ Inu asúmpú amu bowie awúlutɔ̀. Beti ðhagyíɔ̀ha ání bowun, aha wankláán pú aha laláhe fée. Mú su ahá bɔ̀bulá ðtsi ðkpaínkpá inu dédéédé.

¹¹ “Támε bréá owíe amu lébeki ahá amúú batí ámu a, olowun oyin ðkuá ðmɔ̀wa ðtsikpaín nketo atadiε. ¹² Múú ðlefíté mu ðéε, ‘Agya, nkáli ðlɔ̀bwε fómɔ̀wa ðtsikpaín nketo atadiε asa feba nfi?’ Oyin ámu métalí lé mú ðnó. ¹³ Múú owíe amu lélabláa mu asúmpú ðéε, ‘Mlíklí mu ayabi pú mu ibi, amlitswi mu wa oklún amutɔ̀. Inó isú múa kpisií bu ni.’”

¹⁴ Yesu lómɔ̀ mu asún ðnó ðéε, “Bulu tetí ahá tsɔ̀tsɔ̀tɔ̀, támε ahá kpalobí pé ðtelé.”

Lampóoka

(Marko 12:13-17; Luka 20:20-26)

¹⁵ Farisifɔ̀ ámu bɔ̀yóbwε ðnɔ̀-ðkule ání bétetéε Yesu ðnótó asún nú, abunya mu akítalé. ¹⁶ Mú su bɔ̀wa amú akasípú pú Owíe Herode ahá Yesu wá beε buyéfité mu beε, “Osunápú, aniyin ání ðnɔ̀kwaliɔ̀ fuɔ̀yí, fótosúná Bulu asún ámu é ðnɔ̀kwaliɔ̀. Futamahá ðhaa ðtse fú agywun, tsúfé futamakí ðhaa ansító. ¹⁷ Mú su anidé fú fité anu. Aní mbla léha ðkpa ání akáa lampóo ha Roma owíe ðehen Kaesare, ntée anímáka?”

¹⁸ Támε Yesu lówun amú agywun laláhe amu. Mú su ðlefíté amú ðéε, “Apinabwebí abwepú, ntogyi só mlidé mí sɔ̀o kí? ¹⁹ Mlítsu kóba amúú bɔ̀tɔ̀póká lampóo amu iku ba mi anki.”

Bɔ̀pɔ̀ba mu, ²⁰ ðlefíté amú ðéε, “Ma nwun pú mu dá dín músú?”

²¹ Bele mú ðnó beε, “Kaesare.”

Múú ðlebláa amú ðéε, “Mómú mlipɔ̀ tóá igyi Kaesare klé ha Kaesare, amlipɔ̀ múa igyi Bulu klé é ha Bulu.”

²² Yesu mbuai ánfí lóbwie amú ðnó. Mú su benatí.

Kusú Tsú Afúlitɔ̀ Iwí Asun Fitéhé

(Marko 12:18-27; Luka 20:27-40)

²³ Eke ámu kén á, Sadukifɔ̀ aku beba Yesu wá. Bɔ̀gyi ðpasua kuá bɔ̀teblí beε, kusú tsú afúlitɔ̀ má inu. Befíté mu beε, ²⁴ “Osunápú, Mose lówanlín tswi aní ðéε, ‘Ní ðku múa mu ka bumɔ̀kwí asa olowu sí mu ka ámu a, mu pio otsú mu ka ámu tsia, fékí ðkwu ha owupú ámu.’ ²⁵ Oyin ðkule abí abasiénó aku betsiá. Amótó ogyankpapɔ̀ létsiá ðká, támε ðmɔ̀kwí asa olowu. Mu pio lótsu ðsɔ̀rapɔ̀ka amu tsia, ²⁶ támε mu é ðmɔ̀kwí. ðsaasi lótsu ðtsi ámu tsia. Mu é ðmɔ̀kwí. Alu yótu osienósi amu. ²⁷ ðma-ðma a, ðsɔ̀rapɔ̀ mu é lóbowu. ²⁸ Afúli ðkusóké a, amótó ðmɔ̀mu ðbóbwε mu kulu? Tsúfé amú abasiénó ámu fée betsiá mu.”

²⁹ Múú Yesu léle mú ðnó ðéε, “Megyí mli ológyi. Mlíméyín Bulu asun wanlínhé amu ntée Bulu túmi. ³⁰ Ní afúli bókúsú á, bóbwε fé Bulu-abɔ̀pɔ̀. Buméetsiá aká múa akúlu. ³¹ Mlímkókla asún ání Bulu onutó lébláa mli tsú afúlikusú iwí? ³² Bulu asun wanlínhé léblí ðéε, ‘Mígyí mli anáin Abraham múa Isak pú Yakob Bulu ámu ni.’ Inu su megyí awupú Bulu ógyi, akianpapɔ̀ Bulu ógyi.”

³³ Bréá ðɔ̀m amu bonu asún ánfí á, mu atosunáhé anfi leha ðnó lobwie amú.

Bulu Mbla Amutɔ̀ Múá Idɔ̀n

(Marko 12:28-34; Luka 10:25-28)

³⁴ Bréá Farisifó bowun ání Yesu lalé Sadukifó ámu asón onó, asón lawú wá amú onó á, bekpa aba ya Yesu wá. ³⁵ Amótó okuléá ogyi mbla osunápó léfité Yesu asón, opuso mu ki. ³⁶ Oléfité Yesu obéé, “Osunápó, Bulu mbla ámuto mōmu dón?”

³⁷ Yesu lébláa mu obéé, “Pó fú klón, fú oklāa pó fú agywun fée dwe fú Wíe Bulu.’ ³⁸ Inu gyí mbla ámuto gyankpapu ání idon mú fée ní. ³⁹ Nyōōsi é igyi fē mó. ‘Dwe fú bá fē fú iwí.’ ⁴⁰ Mose Mbla pó Bulu onósú atáipó amu atosunáhé fée ilí mbla anyō ánfisu.”

Ma Gyí Kristo Amu?

(Marko 12:35-37; Luka 20:41-44)

⁴¹ Inuá Farisifó ámu bebefia sí bulí su á, Yesu léfité amú obéé, ⁴² “Nkálí mlidé Kristo, (ohá amú Bulu ladá mu ofúli amu) iwí gywíin? Ma mu na ní?”

Bébláa mu beé, “Owíe Dawid mu na ní.”

⁴³ Olélafité amú obéé, “Mó ntogyi sù Oñe Wankíhé léha Owíe Dawid létí mu obéé ‘Mí Wíé?’ Tsúfē Owíe Dawid léblí obéé,

⁴⁴ ‘Aní Wíe Bulu lébláa mí Wíe obéé,

Tsia mí gyōpísu nfi

yōfon bréá néha fetsatsáa fú alupósú?’

⁴⁵ Ní Owíe Dawid onutó létí ohá ánfí Bulu ladá ofúli anfi obéé, mu wie a, nkálí só otráa ogyi mu na?”

⁴⁶ Amótó okoku métalí lé mó onó. Tsú eke ámu a, ohaa métrá wa klón fité mu asvansu.

23

Mose Mbla Asunápó Pó Farisifó Tsiatú

(Marko 12:38-39; Luka 11:43, 46; 20:45-46)

¹ Asón ánfí oha a, Yesu lébláa oōm amu pó mu akasípó amu obéé, ² “Mose mbla Farisifó pó Mbla asunápó amu bodesuná. ³ Mó su mligyi amú ason blíhé féesú, táme mlimátsiá amú atsiábi. Tsúfē butamagyi amú onutó ason blíhésu. ⁴ Butápó ato dwindwín sórá ahá, táme amú onutó butamapó osrebi okule kóráá tsá amú tsu. ⁵ Butōbwé amú tōgyító ahá ansísú. Butōwánlín Bulu asón dínká tati téihésu, púklí amú osokpi pó amú bina ibasu. Butóló nfé tintíintín siánsian amú atadié onó. ⁶ Butekle otsiákpá yilé tsiá nke ogyíkpá pó Yudafó Ofiakpa. ⁷ Bedáli yō dinsu á, butekle beé ahá butú amú beé, ‘Asunápó,’ abubun ha amú itsiá. ⁸ Mli fée á, apíó mligyí. Mó su mlimáha abuti mlito ohaa osunápó. Obakóle pé gyí mli osunápó. ⁹ Alí kén mlimáti ohaa mli sí osólóv anfisú ní. Tsúfē Osi okule pé mlibu, obu osósú. ¹⁰ Tráhetráhe a, mlito ohaa máha abuti mu nkpá ogyápu. Tsúfē nkpá ogyápu okule pé mlibu. Mogyí Kristo, (ohá amú Bulu ladá mu ofúli amu). ¹¹ Mlito ohande obwée mli osúmpó. ¹² Tsúfē fóa fotsu iwí á, Bulu obéba fu asi. Fúa feba iwiasí é á, Bulu obótsu fu fúa.

Apinabwebí Abwepó

(Marko 12:40; Luka 11:39-42, 44, 52; 20:47)

¹³⁻¹⁴ “Mli Farisifó pó Mose mbla asunápó, apinabwebí abwepó, mligyōwí ní. Mlilatin Bulu iwíegyi ámu okpa wá ahá. Mli onutó mlimédékléá mlówie inu, mlidé ahá ání bude mbódí bō beé bōwie inu é okpa tīin.*

¹⁵ “Mli Farisifó pó Mose mbla asunápó, apinabwebí abwepó, mligyōwí ní. Tsúfē mlitáfá ilin fá opu, dú ibu kplí ibu há oha tedámlí klontō. Táme ní ođámlí klontō tá á, mlitelábwé mu otemlí isubití ogyá ání itamaduntō oyoópó don mli onutó.

¹⁶ “Ansibi abwiepó ání mlidé ahá kpa, mligyōwí ní. Mliteblí mlíaa, ‘Ní oku oká Bulu otswékpa obu ámu ntam a, imehián ání obégyi músú. Táme ní oká sika pepe atóá ibu otswékpa obuto inu mú ntam a, ilehián ání obégyi músú.’ ¹⁷ Ansibi abwiepó! Aha mimláhe! Mótó mōmu bu labi don? Sika pepe ató ámu lóó, ntée Bulu otswékpa obu amú

* **23:13-14** Mótó yée 14 bu nwóló dada amu akotó: Mli Farisifó pó Mose mbla asunápó, apinabwebí abwepó, mligyōwí ní. Mlitebí ahátó bō mpái tintíintín, táme mlitōswí asorapu amú wóyí pó amú ató fée é. Inu su Bulu obébití mli isu don aha tráhe.

ilahá sika ámu lamlí Bulu klé amu? ¹⁸ Mlitetráa blí mliáa, ‘Ní òku òká afòdié-asubwi ntam a, imehián ání obégyi mósú. Táme ní òká afòdié-abòtó ámu ntam mó á, ilehián ání obégyi mósú.’ ¹⁹ Ansibi abwiepú! Mótó mòmú bu labi òvò? Afòdié-abòtó ámu ntée afòdié-asubwi ámúó ilahá mó lamlí Bulu klé amu? ²⁰ Ní feká afòdié-asubwi amu ntam a, faká ibwi ámu pú atóá idin mósú fée ntam. ²¹ Ní feká Bulu òtswékpa amu ntam a, faká Bulu mva mu otsiákpá ntam. ²² Ní feká òsósú ntam a, faká Bulu mva mu owíe obíá ntam.

²³ “Mli Farisifò pú Mose mbla asunápó, apinabwébi abwepó, mligyòwi ní. Mliteye mli òtsòtsú pú kpántánkplámá aná féeótó idú, pú idúsí há Bulu. Táme mlimédé Bulu mbla amúó ihíé dehián, igyi asóngyí ònòkwali, aba nwewúun pú ònòkwaliwa ámusu gyi. Módéhián ni, támé mlimákiná iyétò dúsí amu é ha. ²⁴ Ansibi abwiepú ání mli dé ahá kpa, mligyòwi ní. Mlitòtsrò mbépi lé oputsútó, támé mli temé mbéwun.

²⁵ “Mli Farisifò pú Mose mbla asunápó, apinabwébi abwepó, mligyòwi ní. Tsúfé mli tòfwí mli nwe pú mli nlepe òma wankláán, támé atóá mli lapú owi móa ònsipe swíí ahá sónn bu mótó. ²⁶ Farisifò ansibi abwiepú, mligyankpa fwi nwe móa nlepe ámútò, mó òma é bétin.

²⁷ “Mli Farisifò pú Mose mbla asunápó, apinabwébi abwepó, mligyòwi ní. Mli labwé fé ntsán ání bakpá mó afá futútúútú, mó iwí lawá akíle. Táme mótó mó á, afúli awú pú atò plóhé sónn bó mó. ²⁸ Alí kén mligyí ní. Ahá butekí mli ání mligyí yilé abwepó. Táme mli klòntò mó á, apinabwébi bwe móa lalahé bwe sónn bó mó.

Bulu Isubití (Luka 11:47-51)

²⁹⁻³⁰ “Mli Farisifò pú Mose mbla asunápó, apinabwébi abwepó, mligyòwi ní. Tsúfé mli tòpwé Bulu ònósú atóipú pú yilé abwepó ámúó betsiá ámu ntsán, lá mó iwí wankláán, blí mliáa, ‘Ní anilétsiá aní anáin brésú asa bòmò Bulu ònósú atóipú anfi á, tekí animówa ibi mótó.’ ³¹ Mli ason blíhé anfi désuná ání mligyí Bulu ònósú atóipú amòpú ámu abí-aná ní. ³² Mli wuna yò mósú, amlimò mli anáin bwehé ámu ònó. ³³ Awò, abe abí-aná! Mlétalí srí sí ipón ámúó Bulu òbéha mli, kpá mli wá isubití ogyá ámúó itamaduntò ámu? ³⁴ Mó su nde Bulu ònósú atóipú, anyansapu pú Mose mbla asunápó wa sísí mli. Táme mlómò aku, dá amótó aku mántá oyikpalíhesu. Mlónwen amótó aku mpí mli ofiakpa, dínká akusu tsú awúlusu yó awúlusu. ³⁵ Iní su yilé abwepó ámúó mli anáin mli lamó tsú Habelsu bòfon Sakaria, ogyi Barakia mu bi ámúó mli lómò Bulu òtswékpa obu móa afòdié-asubwi amu nsiné ámu fée obugya béba mli. ³⁶ Ònòkwali nde mli bláa. Iní aná fée su Bulu isubití béba mli ndemba-abí ánfisu ní.

Yerusalemfò Iwí Òdwe (Luka 13:34-35)

³⁷ “Oo Yerusalemfò, Yerusalemfò! Mlitómó Bulu ònósú atóipú, dá abí ání Bulu lawá sísí mli abwi mó ní. Ntekleá nóbun mli abísú brégyíbré, fé aliá bate tobun mu abísú, támé mli tamahá mí òkpa. ³⁸ Mli kí, Bulu obési mli òtswékpa tswi mli, ibédi kpan. ³⁹ Tsúfé nde mli bláa mbée, mli mée trá wun mi ekekekeke, yófvò ekeá mléblí mliáa, ‘Bulu oyúla òhá ámúó òbá mu idátó.’ ámu.”

24

Bulu Òtswékpa Amu Bwie (Marko 13:1-2; Luka 21:5-6)

¹ Bréá Yesu lédali Bulu òtswékpa inu oyó á, mu akasípú amu benatí yótu mu, súná mu òtswékpa inu mbu ámu. ² Móú òlebláa amú òbéé, “Mli lawun mbu akpònkpònkpònti ánfí fée? Ònòkwali nde mli bláa. Bóbwie mó fée bun. Ibwi kole kóráá méesian dínká mó bású.”

Iwòsin Móa Ikplán (Marko 13:3-13; Luka 21:7-19)

³ Bréá Yesu tsie Nfɔ-nyibu ámusu, ɔde Bulu ɔtswékpa amu kí a, mu akasípú amu nkole befité mu beɛ, “Bla ani, bré mɔmɔto iní fée béba? Osúna mɔmu é ɔbéba, ibósuná ání fó bábi pú ɔyí ɔnómáké lafun?”

⁴ Inu Yesu léle mú ɔnó ɔbéɛ, “Mlíki wankláán, méní ɔhaa méemlé mli. ⁵ Tsúfé ahá tsɔtsɔtsɔ bɔpu mí dá ba beɛ, amúgyí Kristo, (ɔhá ámúú Bulu ladá mu ofúli amu) ni. Bémlé ahá tsɔtsɔtsɔ bɔfwí ɔkpa. ⁶ Ní mlonúá ɔsá ladá mantáa mli ntée ɔtineku á, opúni mátsíí mli. Tsúfé lehián ání iní aná fée béba, táme imedésuná ání ɔyí ɔnómáké ámu lafun. ⁷ Tsúfé ɔmá bókɔ aba. Awíe bókusú líi abasu. Akón béba, ɔsolúu békpunkí ntíné-ntíné. ⁸ Iní fée igyi fé iwɔsin ání ɔtsi towun bréá ikwíu de mu dwiín.

⁹ “Alí bré ámɔto á, mí su ɔmá-ɔmá bólu mli. Bédinká mliɔ, pú mli há bówa mli amomoyɔ, mó mli. ¹⁰ Mliɔ ahá tsɔtsɔtsɔ bédida hógyitɔ. Bólu aba, lé aba há. ¹¹ Afunu awapú bébli beɛ, Bulu ɔnósú ɔtáipú bɔgyi tsɔtsɔtsɔ béba bemlé ahá tsɔtsɔtsɔ, há amú bɔfwí ɔkpa. ¹² Lalahɛbwe bómoní. Mú su ahá tsɔtsɔtsɔ bumétrá dwe aba. ¹³ Táme ɔhá ání ɔletalí líi kinkíinkín yɔfun ɔyí ɔnómáké á, Bulu ɔbóhɔ mu nkpa. ¹⁴ Mú óó á, ahá béda Bulu iwíegyi ámu iwí ason wankláán ání ɔkan ɔyító fée, méní ahá fée bónu mú, asa ɔyí ibómɔ ɔnó.

Iwɔsin Wúunbi

(Marko 13:14-23; Luka 21:20-24)

¹⁵ “Ní mlowun akisítá itobwíe ɔmá, ida ɔwankíkpá inu, ide Bulu ɔtswékpa inu kpóí, fé aliá Bulu ɔnósú ɔtáipú Daniel lébli tswi a, —Aklápu, mlinu mú asi!— ¹⁶ mómú ahá ání bubu Yudea ɔmátɔ busrí yɔ abusu. ¹⁷ ɔhá ání ɔdin obusu mákpli ɔbéɛ, moyótsu tɔtɔ obuto. ¹⁸ ɔhá ání ɔbu ndɔtɔ é ɔmáyinkí ba wóyítɔ bɔtsu mu tati. ¹⁹ Amenyapú pú abí-ayín ání bɔpia abi bɔbwe ali bré ámɔto, bɔgyɔwí ní. ²⁰ Mlíkokoli Bulu mliaa, mli ɔsríké amu imábwe nyankpu múa atsalíbi ntée ɔkpónú ɔdaké. ²¹ Tsúfé tsú ɔyí asitsuábi a, ason wunhe ání ibéba ali bré ámɔto odu kuku mókúba kí. Mú odu kuku é méétrá ba ekekeke. ²² Ní Bulu médinkí nke ámusu á, teki ɔhaa méesian ɔyító. Táme ahá ámúú alalé púbwé mu kle amu su aladínki nke ámusu.

²³ “Alí bré ámɔto á, ní ɔku lébláa fu ɔbéɛ, ‘Kí, Kristo, (ɔhá ámúú Bulu ladá mu ofúli amu) bu nfi ntée nána’ á, máhogyi. ²⁴ Tsúfé ahá ání beɛ amúgyí Kristo amu pú ahá ání bówa afunu beɛ, Bulu ɔnósú ɔtáipú bɔgyi tsɔtsɔtsɔ béba ɔyító. Bóbwe ofúla pú osúna akpɔnkpɔnti púmlé ahá. Ní bétalí kóráá á, bémlé ahá ámúú Bulu lalé ámu é. ²⁵ Mlinu, nde mli ɔlá da yáí asa iba.

²⁶ “Ní ɔku ɔbláa mli ɔbéɛ, ‘Kí, Kristo amu laba ɔbu dimbísú’ a, mli mádalí yéki. Alí kén ní bebli beɛ, ‘ɔbu obutótɔ’ é mli máhogyi ni. ²⁷ Tsúfé mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi ání ɔbáke ibóbwe fé ali ámúú nyankpu tɔfwí ibi, butowun mó tsú owí ɔdalíkpa yédalí owí ɔkplíwíékpá amu.

²⁸ “ɔtínéá ito wuhé da a, inó alása butefia.

Nyankpɔsa-Mu-Bi Amu Ibábi

(Marko 13:24-27; Luka 21:25-28)

²⁹ “Iwɔsin wúun amu ɔma a, owí ɔbéta, ɔsra é ɔméétrá féí. Ntsrakpabi békpa tsú ɔsúsú béda. Nwɔlótáa múa mótó ató fée békpunkí. ³⁰ Mú ɔma a, mlówun mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi ání ibá iwí osúna ɔsúsú. ɔyító ahá fée bósu. ɔhagyíha obówun ání mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi ání napú túmi múa numnyam kpɔnkpɔnti mbu nwɔlótáatɔ tsú ɔsúsú nebá. ³¹ Inu á, ɔkpe ku ibélin kóklókúú, Bulu ɔbówa mu abɔpu béyekpa mu ahá ámúú alalé ámu tsú ɔyí afonka ana ámu féesú.

ɔyí ɔnómɔ Iwí Osúna

(Marko 13:28-31; Luka 21:29-33)

³² “Mliɔki pɔntɔ ɔyí. Ní mú abámbi deɔí, ide ate pɔpwe le á, mli tɛbí ání awikpan bré lafun. ³³ Alí kén, ní mlowun ání ntóbí ání fée ide mótó bá a, mlébi ání mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi ání ibábi lafun ta ní. Nawíe wóyí ámu ɔnó tá. ³⁴ ɔnɔkwali nde mli bláa mbée, ndemba-abí ání fée bumóowu tá asa iní fée béba mótó. ³⁵ ɔsú múa asi fée bótsun, táme mí ason blíhé mótsun ekekeke.

*Nyankpɔsa-Mv-Bi Ámu Ɔbáke**(Marko 13:32-37; Luka 17:26-30, 34-36)*

³⁶ “Ɔhaa méyín eke ntée bréá ntóbí ánfí fée íbéba. Bulu-abɔpu bomeyín. Bulu mu Bi ámu é méyín, nkéti aní Sí ámuó ɔbu ɔsósú ámu nkɔle pé yin. ³⁷ Alí ámuó ilegyi Noa brésú amu a, alí íbégyi mí, Nyankpɔsa-Mv-Bi ánfí é íbábi ní. ³⁸ Tsúfée asa ntsubulábí amu ɔfon a, ahá betsiá búde ató gyí, búde ntá núu, búde aká tsiá, búde atsi kítá há akúlu alí yófon ekeá Noa lówie mu dáka kpɔnkpɔnkpɔnti ámutɔ. ³⁹ Ɔhaa mébi tóá ide mósú yɔ, kpéfɔn bréá ntsu ámu ɔbulá sórá amó fée náti. Alí kén buméebi mí, Nyankpɔsa-Mv-Bi ánfí íbábi ní. ⁴⁰ Alí bré ámutɔ á, ní ayin abanyó bulí ndɔ kuletɔ búde agyómá yɔ á, Bulu obótsu ɔkɔle sí ɔkɔle. ⁴¹ Ní atsi abanyó búde nfúó kwe á, Bulu obótsu ɔkɔle sí ɔkɔle.

⁴² “Mlɔdinka ansí iwɔsu, tsúfée mluméyín ekeá mli Wíe ɔbéba. ⁴³ Táme mlinu asón ánfí. Ní wóyí mu wie yin onyé bréá owikplu ɔbéba mu wóyító a, teki ologyo mu wóyí, owikplu móbwie wíé, wí mu ató. ⁴⁴ Mó su mli é mligyo, tsúfée mí, Nyankpɔsa-Mv-Bi ánfí néba bréá mli ansí medín mísó.

*Osúmpó Wankláán Pó Ɔlaláhe**(Luka 12:41-48)*

⁴⁵ “Ma mee gyí osúmpóá ɔletɔn ansí, ɔbu ɔnɔkwali? Mu íbitɔ mu wie tɔpó mu aba atráhe wá, ɔbéé ɔhá amó atogyihe dinka brésú. ⁴⁶ Ansí bégyi osúmpó amu, ní mu wie amu ɔbá bowun ání lélé ɔde mú bwe. ⁴⁷ Ɔnɔkwali nde mli bláa. Mu wie amu ɔbɔpu mu ató fée wá mu íbitɔ. ⁴⁸ Táme ní osúmpó laláhe ogyi, ɔleblí wá nwuntɔ ɔbéé, ‘Mí wie méeba séi.’ ⁴⁹ Inu su olefi asi ɔde mu aba asúmpó da, muva ntá abupó búde ató gyí si amó, búde ntá núu bu á, ⁵⁰ mu wie amu ɔbéba bófwie mutɔ ekeá ɔmedín ansí. ⁵¹ Mu wie amu ɔbéhie títi mutɔ, trá bití muva apinabwebífo ámu asu kékéé. Inú isú móa kpisíi bu ní.

25*Mbitebí Dú Aku Iwɔ Yébi*

¹ “Bulu iwíegyi ámu íbɔbwe fé mbitebí dú akúá botsu amó nkandíe dáli beyéfiá ɔká pɔpwe otsiápu ɔku. ² Amótó abanú bemimláa, abanú é betɔn ansí. ³ Aha mimláhe amu botsu amó nkandíe, táme bumotsu nfɔ kuku kítá. ⁴ Táme atiansɔpu amu botsu nfɔ wá atótó kítá. ⁵ Ɔká otsiápu amu mókɔsí ba. Mó su mbitebí ámu fée bɔgyɔsí, tsɔn mótó dídi.

⁶ “Ɔyí-nsuné á, ɔku lósorá okitikíti ɔbéé, ‘Ani pi, ɔká otsiápu amu ɔbá o! Mlɔdali yefia mu!’ ⁷ Inu mbitebí ámu fée bɔkɔsɔ nywé amó nkandíe. ⁸ Aha mimláhe amu bebláa atiansɔpu amu bee, ‘Ani nkandíe dedúun. Mó su mliha aní nfɔ kpalobí awa aní klétɔ.’ ⁹ Mú atiansɔpu amu bebláa amó bee, ‘O-o, imɔtsó. Imóɔfon ania mlinyɔ. Mliyɔ afepó wá, amliyɔhɔ mli klé.’ ¹⁰ Bréá aha mimláhe amu bɔpu ɔkpa bɔyó á, ɔká otsiápu amu léba. Amó ámuó beda iwɔsu ámu bobuo ɔká otsiápu amu wíé ɔká otsiákpá inu, oyin ámu asúmpó befin obu ámu.

¹¹ “Mú ɔma a, mbitebí atráhe amu é beba belí klɔn ɔma, blí bee, ‘Ani sí, finki ha aní awie.’ ¹² Táme ɔká otsiápu amu lébláa amó ɔbéé, ‘Ɔnɔkwali nde mli bláa, mmeyín mli ɔkpagyíɔkpasu.’ ”

¹³ Yesu lómɔ mú ɔnɔ ɔbéé, “Inu su mlɔda iwɔsu, tsúfée mí, Nyankpɔsa-Mv-Bi ánfí néba bréá mli ansí medín mísó.

*Asúmpó Abasá Iwɔ Yébi**(Luka 19:11-27)*

¹⁴ “Nyankpɔsa-Mv-Bi ámu íbábi bóbwé fé ɔkúá ɔde ɔkpa tu, ɔletɔ mu asúmpó, ye mu ató há amó ɔbéé, bukí mósú yai mu. ¹⁵ Ɔlɔpu sika pepe akente anu há ɔkɔle, pú akente anyɔ há onyɔɔsi, ɔlɔpu kente kɔle é há ɔsaasi. Ɔleha okugyíɔku mu ɔwɔnlín ɔnɔ asa ɔlenatí. ¹⁶ Osúmpó ámuó olenya akente anu ámu lówa ɔsa pú kóba amu fi íbíagyí asi. Mó su imɔwa ɔpá kuku, olenya akente anu dínká mósú. ¹⁷ Onyɔɔsi amu é lédamlí íbi mu sika pepe akente anyɔ ámuɔsu alí kén. Mó su olenya akente anyɔ dínká mósú. ¹⁸ Táme ɔsaasi amóó olenya kente kɔle amu mó lóyókwi ɔbó, pú mu wie sika pepe amu njáin mótó.

19 “Iḡwa ɔpá asa amú wíe amu lótsu mu ɔkpa ámu ba, ɔleti amú ɔbéε, muva amúnyɔ bóbu akúnta. 20 Osúmpú amúú olenya sika pepe akente anu ámu lótsu móa mósú ɔdínka akente anu ámu ba mu wie, bebláa mu ɔbéε, ‘Mí wíé, feha mí sika pepe akente anu. Mí é nanyá akente anu dínká mósú. Mú ní.’ 21 Mu wie amu léda mu ipán, blí ɔbéε, ‘Fabwé ató. Osúmpú wankláán fógýi. Iníá fawá ɔnɔkwali ató túkúríibi ánfítɔ su á, nópu fú yáí mí ató tsɔtsɔtsɔ ɔnó. Ba afubetsiá mí wá, anya ansigyí.’

22 “Osúmpú onyɔɔsi amúú olenya sika pepe akente anyɔ ámu é lébláa mu wie ɔbéε, ‘Mí wíé, sika pepe akente anyɔ feha mí. Mí é nanyá anyɔ dínká mósú. Mú ní.’ 23 Mu wie amu léda mu ipán, blí ɔbéε, ‘Fabwé ató. Osúmpú ɔnɔkwali pu fogyi. Iníá fawá ɔnɔkwali ató túkúríibi ánfítɔ su á, nópu fú yáí mí ató tsɔtsɔtsɔ ɔnó. Ba afubetsiá mí wá, anya ansigyí.’

24 “Múú osúmpú amúú olenya sika pepe kente kule amu é lébebláa mu wie ɔbéε, ‘Mí wíé, nyin ání fú asón bu ɔnlin. Futekpótí ató ɔtínéá fumodu; futekpá ató-abí ɔtínéá fumefitá. 25 Mú su nanya ifú pú fú sika pepe amu nájín ɔbótó. Mú ní, hɔ fú ató.’

26 “Inu mu wie amu lébláa mu ɔbéε, ‘Osúmpú laláhe, ɔwuhyɔpú fógýi. Foyin ání ntɔkpótí ató ɔtínéá mmodu, ntekpá ató-abí ɔtínéá mmeffitá ató. 27 Iníá foyin mú alí á, teki fɔpu yótswi sika ɔyaikpá. Iníá naba a, teki nýyɔhɔ móa mósú abí.’ 28 Múú oyin ámu lébláa mu asúmpú amu ɔbéε, ‘Mliswu mu sika pepe kente kule amu ha ɔmɔamúú alanyá akente idú ámu. 29 Tsúfé ɔhá ání ɔbu tsɔtsɔ á, betrá pu iku tsía mótó há mu, obénya tsɔtsɔtsɔ. Táme ɔhá ání ɔma á, bóswí mu kpalobíbiá ɔbu, 30 amlitswi osúmpú anfi ɔma labi anfi wa oklúntɔ. Inú isú móa kpisii bu ní.’

Asúngýi

31 “Ní mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi anfi nehá mí iwíé ogyíkpa, Bulu-abɔpu fée bobuo mí á, nétsiá mí ɔsúsú numnyam owíe obíású. 32 Békpa ɔyító ahá fée befia mí ansító. Inu nótsí amótó, fé alíá mbwi ɔkparú tótó akúfa lé akpalátɔ. 33 Fówun nahá akúfa amu balí mí gyɔpɔsu, akpaláa amu é balí mí binasu. 34 Inu mí anfi ngýi Owíe anfi nébláa ahá amúú bulí mí gyɔpɔsu ámu mbée, ‘Mlí ahá anfi mí Sí layúlá anfi mlíba, amlíbetsiá iwíegyí amúú ɔlɔlayáí há mlí tsú ɔyí asitsuabi ɔpá ámutɔ. 35 Tsúfé akón lekítá mí á, mliléha mí ató negýi. ɔmewólí lekítá mí, mliléha mí ntsu nonu. Nɔbwe ɔfó, mlilóhɔ mí ɔfó. 36 Nenatí yayá, mliléha mí tati nedídá. Nɔlɔ, mliléki mí. Nedi obu, mliléba beki mí.’

37 “Inu yilé abwepú ámu béfité mí beε, ‘Aní Wíé, ɔmenke anilówun ání akón de fú, aniléha fú ató fegyí? ɔmewólí de fú, aniléha fú ntsu fonu? 38 Fɔbwe ɔfó, anilóhɔ fú ɔfó? ɔmenke fenatí yayá, aniléha fú tati fedídá? 39 ɔmenke fɔlɔ, ntée fedí obu, aniléba beki fu?’

40 “Inu mí anfi ngýi Owíe anfi nébláa amú mbée, ‘ɔnɔkwali nde mlí bláa. Tógýítá mlíóbwe há mí apíó anfi ahá butamabú amú wá ahátɔ ánfítɔ ɔku á, mí mlíóbwe mú há á.’

41 “Inu nébláa ahá amúú bulí mí binasu ámu é mbée, ‘Mlíkpokpe tei nfi. Bulu lalwíí mlí. Mlyɔ ogyá amúú itamadun, Bulu lélayáí há ɔbunsám móa mu abɔpu amutɔ. 42 Tsúfé akón lekítá mí, mlíméha mí atogyihe. ɔmewólí lekítá mí, mlíméha mí ntsu annu. 43 Nɔbwe ɔfó, mlímóhɔ mí ɔfó. Nenatí yayá, mlíméha mí tati andída. Nɔlɔ, nedi obu; mlíméki mí.’

44 “Inu amú é béfité mí beε, ‘Aní Wíé, ɔmenke anilówun ání akón de fú, ɔmewólí de fú, fogyi ɔfó, funa yayá, fudelo ntée fuda obu; anímébeki fu?’ 45 Inu mí anfi ngýi Owíe anfi nébláa amú mbée, ‘ɔnɔkwali nde mlí bláa. Alí amúú mlímóbwe mú há mí apíó anfi ahá butamabú amú wá ahátɔ ánfítɔ ɔku á, mí mlímóbwe há á.’ 46 Bulu ɔbéha amú bóyɔ iwíɔsin ání itamatátó, táme yilé abwepú ámu mú bénya nkpa ání itamatá.”

26

Bekiklí Yesu Nwunsu

(Marko 14:1-2; Luka 22:1-2; Yohane 11:45-53)

¹ Bréá Yesu lósuná ató ánfí fée tá á, òlebláa mu akasípú amu òbée, ² “Mhíyin ání ilasí nkenyó bégyi Israelfòsu Katsun Nke. Nke ámutò á, òku òbòpú mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfí wá mí alupó ibitò, béda mí mántá oyikpalíhesu.”

³⁻⁴ Alí bré ámutò á, Yudafò Bulu igyí ahapú dehen pò amú ahande befia igyí òhapú dehen Kaiafa wóyító, kítá agywun òkpa ání bòtsun mósú kítá Yesu ñáintò, mó mu. ⁵ Táme beblí beε bómòòbwe mú nke ámutò, méní kpokiti méeda òmá ámutò.

*Ofobí Fánfánfán Pòwóli Yesu
(Marko 14:3-9; Yohane 12:1-8)*

⁶ Bréá Yesu bu Betania wúlutò, Simon òkúá alaló ilò pepe kí wóyító òde ató gyí a, ⁷ òtsi òku léba mu wá. Òde prentwa wankláán kúá ofobí fánfán ání ibu bíá bò mú, òletséí ofobí ámu wólí Yesu nwuntò. ⁸ Yesu akasípú amu benya òbló bréá bowun íni. Mú su befité beε, “Ntogyi sò òtsi ánfí layíntá ofobí fánfán ánfí? ⁹ Abétalí fé mú ibiá kpékplé, pú kóba amu há ahíánfò.”

¹⁰ Yesu lébi ání òbló lakítá amú. Mú su òlebláa amú òbée, “Ntogyi sò mlidé mu háan? Ito yilé alabwé há mí. ¹¹ Ahíánfò bétsiá mlitò ekekegyíeke, táme mí mú mméetsiá mli wá yó. ¹² Alatséí ofobí fánfán ánfí wólí mí, pólá mí òyulòu yáí há mí opuláké. ¹³ Ònòkwali nde mli bláa. Òyító òtínegyíòtínéá béda Bulu asun wankláán ámu òkan a, béblí tó ánfí òtsi ánfí labwé ánfí pókáin musu.”

*Yuda Iskariot Lótsulá Aní Òbéle Yesu Há
(Marko 14:10; Luka 22:3-6)*

¹⁴ Mú òma a, mu akasípú dúanyò ámutò òkúá butetí mu Yuda Iskariot lóyo Bulu igyí ahapú dehen amu wá. ¹⁵ Òleyéfité amú òbée, “Ní nelé Yesu há mli á, ntò mléha mí?” Mú su bekla sika futútú advasa (30) wá mu ibitò. ¹⁶ Tsú bré ámutò òlòwa òkpa dunká ání òbòtsun mósú lé Yesu há amú.

*Katsun Atogyihe Gyí
(Marko 14:12-21; Luka 22:7-14, 21-23; Yohane 13:21-30)*

¹⁷ Israelfò Bodobodo MátúhéNke ámutò eke gyankpapu a, akasípú amu beba Yesu wá befité mu beε, “Aní Wíé, obu mòmòtò ayela ha fu, afogyi Israelfòsu Katsun Nke atogyihe amu?”

¹⁸ Yesu lébláa amú òbée, “Mhíyo asímasi wá wúlutò, amhíyεbláa mu mliha, ‘Osunápó amu òbée, mí bré lafun. Iní su mía mí akasípú abá begyi Israelfòsu Katsun Nke ámu fú wóyító.’”

¹⁹ Mú su akasípú amu bòyòbwe alí ámúú Yesu lébláa amú ámu pépéépé. Bela obu ámutò, bwé Katsun Nketò atogyihe amu yáí inu.

²⁰ Bréá nsaintò deklúun a, Yesu muva mu akasípú beba betsiá òpónú ámu asi. ²¹ Ató ámu ogyíkpá a, Yesu lébláa amú òbée, “Ònòkwali nde mli bláa, mlitò òkule òbéle mí há.”

²² Asón ánfí léhie han akasípú amu. Mú su befi asi bude mu fité kolekule beε, “Mí Wíé, mí ní lóó?”

²³ Yesu lébláa amú òbée, “Òhá ámúú mía monyò anidé ibi wa òlepe òkuleto ámu òbéle mí há. ²⁴ Mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfí nówu fé alíá bòwanlín tswí, táme òhá ámúú òbéle mí há ámu ògyówi ní. Ní bometepí kwíí mu kóráá á, tekí ibu alé há mu.”

²⁵ Yuda Iskariot amúú òléle mu há ámu é léfité mu òbée, “Osunápó, mí ní lóó?” Múú Yesu lébláa mu òbée, “Ee, fablí.”

*Yesu Ntópwe Atogyihe Tráhe
(Marko 14:22-26; Luka 22:14-20; 1 Korintofò 11:23-25)*

²⁶ Bréá bude ató ámu gyí a, Yesu léle bodobodo ipin, òleda Bulu ipán, bíábía mótó póhá mu akasípú amu, blí òbée, “Mhíhò amligyí. Mí òyulòu ní.”

²⁷ Inu òlòtsu ntá-εwe, òleda Bulu ipán, púhá amú òbée, “Mli fée mlihò amlinu. ²⁸ Mí obugya ní. Mú Bulu déposí mu ntam* ání alaká há ahásu ní. Bétseí mú wólí asi, méní obési

* 26:28 Ntam pópwe bu nwolò dada amu akotò.

ahá tsòtsòòtsò lakpan kíe amó. ²⁹ Nde mli bláa mbéé, mméetrá nu wáin-abí ntá ánfí alu yófon ekeá mía mlinyò abélanu mó pópwe mí Sí iwíegýí ámòtò.”

³⁰ Benya wá ìbú dá Bulu ipán tá alí, benatí yó Nfò-nyíbu ámòsvu.

Petro Obóswí Obéé Mvmeýín Yesu

(Marko 14:27-31; Luka 22:31-34; Yohane 13:36-38)

³¹ Bréá bowie Nfò-nyíbu ámòsvu á, Yesu lébláa amó obéé “Mli fée mléyinkí mí òma onyeni. Tsúfè bòwanlín wá Bulu asón ámòtò beé, ‘Néda akúfa òkpapó ámu lédá, mu akúfa bédasáín.’ ” ³² Múò òlètrá blí obéé, “Támé ní Bulu òkúsúa mí tsú afúlitò á, négya mli nkprá yó Galilea òmátò. Inu mlóbòtò mí ní.”

³³ Petro lébláa mu obéé, “Ní amó fée beyinkí fú òma kóráá á, mí mó mméeyinkí ekekèeke.”

³⁴ Yesu lébláa mu obéé, “Ònòkwali nde fú bláa. Onyeni, asa bate obéle ònò á, fòswí pú ìbú wá ogyá tse sa fèe fvmeyín mí.”

³⁵ Inu Petro lébláa mu obéé, “Ní lowu ígyi kóráá á, mméekiná fú ekekèeke.” Alí kén akasípó atráhe amu é beblí ní.

Mpáibò Getsemane

(Marko 14:32-42; Luka 22:39-46)

³⁶ Yesu mva mu akasípó bəyò òtínèkuá butetí inu Getsemane. Bréá bowie inu á, òlebláa amó obéé, “Mlitsia nfi, ngyò nkprá yóbò mpái.” ³⁷ Òlekpa Sebedeo abi anyò, bogyi Yakobo mva mu pio Yohane pú Petro ya. Inu asón lehié han mu, mu ansí lere. ³⁸ Múò òlebláa amó obéé, “Asón ihíe de mí háan, ideklé imò mí. Mlitsia nfi, mía mlinyò agyo.”

³⁹ Inu òlenatí yó nkprá kpalobí, òleda akpawunu pú ansító bun òsulòtò, kókóli Bulu obéé, “Mí Sí, ní ìbòwa alé á, ha ntá-ewe ánfí† ìtsun misu. Támé megýí tóá ndeklé, mbóún múá fòdeklé ìbá mótò.”

⁴⁰ Múò oleyinkí ba akasípó amu wá bowun ání buðedidí. Inu sv òlefíté Petro obéé, “Mú sv mlimétalí tsíá, mía mlinyò agyo ònhwírí kule kpán? ⁴¹ Mligyo amlíkòkoli Bulu, ménu mlimóowie isòkítò, tsúfè mli òhè deklé, támé nyankpòsa-oyí ləpən.”

⁴² Yesu létrá yókokóli Bulu obéé, “Mí Sí, ní ntá-ewe ánfí mótòtsun misu, ìbwé aliágyiálíá nónu mó á, mó mó tóá fòdeklé ìbá mótò.” ⁴³ Òlètrá yinkí ba bowun ání akasípó amu butráa buðedidí, tsúfè didí de amó bu.

⁴⁴ Mú sv òlenatí sí amó, trá yókokóli Bulu otse saasi, blí asón ámu kén. ⁴⁵ Oleyinkí ba akasípó amu wá, befíté amó obéé, “Mlilatráa si mlída mlíde òkpónú da? Mlíki, bré ámu lafon ání bòpu mí, Nyankpòsa-Mv-Bi ánfí wá lakpan abwepú ìbitò. ⁴⁶ Mlíksu ayò. Mlíki, ohá ámúò òde mí le há ámu ná á.”

Yesu Kítá

(Marko 14:43-50; Luka 22:47-53; Yohane 18:3-12)

⁴⁷ Yesu ònò mesi asa akasípó dúanyò ámòtò òkuleá butetí mu Yuda lóbowie inu. Òðəm kpənkpəənkpəntiá buðe ndayí pú nkpotí bəbuo mu. Bulu igýí ahapó dehen pú Yudafo ahande amu lówa amó. ⁴⁸ Yuda amóò obéle Yesu há ámu lébláa òðəm amu yáí obéé, “Òhá ámúò nélatá pútá ámu gyí ohá ámu ní. Mlíki mu.”

⁴⁹ Inu sv òlenatí laa yéha Yesu itsiá obéé, “Osunápó, tsia ní!” Òlèlatá mu pútá.

⁵⁰ Múò Yesu lébláa mu obéé, “Agya, bwe tóá òbwèkpá feba.”

Inu ahá ámu benatí tó Yesu, kítá mu kínkíínkín. ⁵¹ Inu Yesu akasípó amòtò òkule lótswi mu òdayí, kpá Bulu igýí òhapó dehen osúmbi òku isu lé. ⁵² Múò Yesu lébláa mu obéé, “Yinkia fú òdayí wa mó òfletò. Tsúfè ohá ání òtenatí kítá òdayí á, òdayí ònò otesin. ⁵³ Fvmeyín fèe nétalí kókóli mí Sí obéha mu abəpu tsòtsòòtsò akú dúanyò bəba bəko ho mí? ⁵⁴ Támé ní ìbá alí á, nkáli ìbòbwe asa Bulu ason wanlínhé amu ìbéba mótò?”

† 26:39 Ntá-ewe ánfí igýí iwòsun ání Yesu obówun.

⁵⁵ Inu Yesu léfité amó òbée, “Ogyo otswapó ngyi, sù mlilatsú nkpotí pú ndayí mlebá mí òkitákpá? Ntsie mli wá Bulu òtswékpa inu ekekegyíeke nde mli ató suná, mlímékítá mí ekekeke. ⁵⁶ Táme iní fée laba mótó, ménì Bulu ònósú atóipó asón wanlínhé amu ibéba mótó.”
Inu akasípó amu fée besrí sí mu.

Yudafò Ahande Ansító Lú

(Marko 14:53-65; Luka 22:54-55, 63-71; Yohane 18:13-14, 19-24)

⁵⁷ Mú Yesu akitápó amu bekpa mu ya Bulu igyí òhapú dehen Kaiafa. Inú mu Mose mbla asunápó pú Yudafò ahande amu befia ni. ⁵⁸ Táme Petro lépétí obuó amó òma tsútsúútsú alu bowie igyí òhapú dehen wóyító inu. Oleyétsiá amó agyópu wá, ménì obówun alá asón ámu ibómò ònó. ⁵⁹ Inu Bulu igyí òhapú dehen amu mu Yudafò asón agyípu amu fée bodunká ahá ání béka asón dínká Yesusu, ménì belí mósó mó mu. ⁶⁰ Afunupu tsòtsòtsò bedali ba, táme amó fée ònó lòtsun òtsan. Mú òma a, ahá abanyó bedali belí ahande amu ansító, ⁶¹ blí be, “Oyin ání léblí òbée, ‘Nétalí bwíé Bulu òtswékpa amu, lápú nkensá yi mó.’ ”

⁶² Mú Bulu igyí òhapú dehen amu lókusú líí fité Yesu òbée, “Fuma ònó lé? Fuma asuansu blí pólé fú iwí?” ⁶³ Táme Yesu móbwí ònó. Bulu igyí òhapú dehen amu lélabláa Yesu òbée, “Neká Bulu òkiankpapu amu, ní fógýí Kristo, (òhá ámú Bulu ladá mu ofúli), ogyi Bulu mu Bi ámu a, bláa aní.”

⁶⁴ Mú Yesu lébláa mu òbée, “Mú fablí á. Táme mlibi ání tsú nde póya a, mlówun mí, Nyankpusa-Mu-Bi ání ntsie Bulu Otúmípu gyòpísu ání, ndin òsúsú nwulótáasu nebá.”

⁶⁵ Mú Bulu igyí òhapú dehen amu lékitá mu atadié bálí mó kiaan,‡ blí òbée “Alabó mbusuó! Adánsie mòmò anítráa anígyó? Yé mlilanú abususu ání alablí. ⁶⁶ Nkálí gyí mli agywun?”

Bebláa mu be, “Ilehián ání obówu!”

⁶⁷ Inu botutúu atsonó wólí mu ansító, wòwò mu atswé. Aku é bedadáa mu asutò, ⁶⁸ fité mu be, “Bulu ònósú òtóipó Kristo, ma ladá fú? Bla aní.”

Petro Lóswí Òbée Mmeyín Yesu

(Marko 14:66-72; Luka 22:56-62; Yohane 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Petro tsie wunsínésú inu, otsibi òku lóbòtu mu. Òlebláa Petro òbée, “Fúa Yesu Galileayin amu nyò ná.”

⁷⁰ Táme Petro lówa ònólí ahá ámu fée ansító òbée, “Mmeyín asón ání fudeblí ání iwí kùkùkù.” ⁷¹ Mú òma wóyí ònó inu é á, otsibi òku é lébi Petro. Mú su òlebláa ahá ání bulí inu òbée, “Oyin ání mu Yesu Nasaretyin amonyò ténátí.”

⁷² Inu Petro lópu ònólí ká ntam, blí òbée, “Mmeyín mu.”

⁷³ Mú òma a, ahá ámú bulí inu ámòtò aku beba bebláa Petro be, “Lélé mó á, aníyin ání fúa Yesunyò ná, tsúfé fú tóitò de aní suná alí.”

⁷⁴ Inu Petro lówa ntam kakáa bi òbée, “Neká tógyító, mmeyín oyin ámú mlidé mu iwí asón blí ámu!”

Inu bate lóbòn. ⁷⁵ Petro lékain ání Yesu lébláa mu òbée, “Fóswí tse sa fée mmeyín mí asa bate òbéle ònó.” Inu òledali híé yósu.

27

Yesu Kpa Ya Pilato

(Marko 15:1; Luka 23:1-2; Yohane 18:28-32)

¹ Òyi kehe nyanki-nyanki a, Bulu igyí ahapú dehen pú Yudafò ahande amu bekítá agywun be, bómò Yesu. ² Mú su beklí mu, pú mu yówa Pilato ibitò. Mogyí Roma òhandeá òde Yudea òmáso gyí ni.

Yuda Iskariot Iwí Sián
(Gyumagyihé 1:18-19)

‡ 26:65 Ilosuná ání asón ámu lawíé mu iwíto dúbì.

³ Yuda amóu ðele Yesu há ámu lówun ání bahá Yesu pón. Ulehan mu. Mú su oleyinkía sika futútú advasa ámu ya Bulu igyí ahapó ðehen pú Yudafó ahande amu. ⁴ ðlebláa amó ðéé, “Nalé ðhá ání ðmakúbwé lakpan koku há. Mú su nabwé lakpan.”

Móu bebláa mu beé, “Animéyín mú iwí koku. Fú asón igyí.”

⁵ Mú su Yuda lótswi sika futútú ámu sísí amó Bulu ðtswékpa wunsínésó inu, náti yésián iwí.

⁶ Bulu igyí ahapó ðehen amu bótásí kóba amu, blí beé, “Ani mbla meha ðkpa ání apóu kóba anfi odu wa Bulu ðtswékpa kóbató, tsúfé mú iwí metin. Obugya kóba igyí.” ⁷ Mú su bóbwe agywun, pú kóba ámu yóhó ató ðpwepó ðku ðsulóu, pú inu bwé afóó ání bubu Yerusalem opulákpá. ⁸ Iní su bótó nde bóteti inu beé, “Obugya ðsulóu.”

⁹⁻¹⁰ Iní léha Bulu asón amóu ðleblí tson mu ðnósó ðtópó Yeremiasu ámu léba mótó. ðéé, “Botsu sika futútú advasa amóu Israelfó begyi mu ibiá, hó mu amu yóhó ató ðpwepó ðku ðsulóu fé alá Bulu lébláa mi.”

Yesu Líí Pilato Ansító

(Marko 15:2-5; Luka 23:3-5; Yohane 18:33-38)

¹¹ Yesu líí ðmású ðkípu Pilato ansító. Múu Pilato léfité mu ðéé, “Fógyí Yudafó owíe amu ni?”

Yesu lébláa mu ðéé, “Ee, mú fablí á.” ¹² Táme bréá Bulu igyí ahapó ðehen pú Yudafó ahande amu beka asón dínká Yesusu á, ðmele koku ðnó.

¹³ Múu Pilato léfité mu ðéé, “Fómédé asón anfi bakla dínká fósó anfi nu?”

¹⁴ Táme Yesu métepi bwíí ðnó. Mú su ilobwie Roma ðhande amu ðnó.

Yesu Lowu Ipón Ha

(Marko 15:6-15; Luka 23:13-25; Yohane 18:39-19:16)

¹⁵ Ofifgyíofi, ní búde Israelfósu Katsun Nke gyí a, Roma ðhande amu tesí obu ðdípó ðkuléá ððm amu búdeklé há amó. ¹⁶ Alí bré ámu to á, obu ðdípó ðkúá alahó dá, bóteti mu Baraba da obu. ¹⁷ Mú su bréá Yudafó ámu féé bebefia a, Pilato léfité amó ðéé, “Ma nsíi ha mlí? Baraba lóó, ntée Yesu, bóteti mu Kristo amó?” ¹⁸ Tsúfé Pilato yin ání Yesu iwí olu só Bulu igyí ahapó ðehen pú Yudafó ahande amu bakítá mu ba mu.

¹⁹ Bréá Pilato tsie ðde Yesu asón ámu gyí a, mu ka lówa obí mu wá ðéé, “Mábwe oyin anfi mu asón da ðkpa anfi tótó. Tsúfé ígye onyé á, nokun okude wun mu, ifú lehié kítá mí.”

²⁰ Táme Bulu igyí ahapó ðehen pú Yudafó ahande amu beha ððm amu ðnó beé, bukókoli Pilato osi Baraba, abumó Yesu. ²¹ Mú su Roma ðhande amu lélafíté ððm amu ðéé, “Ahá abanyó ánfító ðmamu nsíi ha mlí?”

Botsu ðnó beé, “Baraba!”

²² Múu Pilato létrá fité amó ðéé, “Ntó mbwéé Yesu, bóteti mu Kristo, (ðhá amóu Bulu ladá mu ofúli amu)?”

Amó féé bebláa mu beé, “Ha abuda mu manta oyikpalíhesu!”

²³ Pilato léfité amó ðéé, “Ntogyi su! Tsitsa mamu alabwé?”

Inu belakplón kúklókú beé, “Ha abuda mu manta oyikpalíhesu!”

²⁴ Bréá Pilato lówun ání alabwé kásián, kpokiti mboun deklé ida inu á, olotsu ntsu fwí ibi amó ansító inu, bláa amó ðéé, “Mí ibi anyo uma oyin anfi lowutó. Mlí asón igyí.”

²⁵ Yudafó ámu féé bebláa mu beé, “Mu lowu isobití ibá ania aní abí-anásó!”

²⁶ Inu Pilato lési Baraba há amó, ðleha mu isá akópó bepítí Yesu ató, ðlpu mu wá amó ibitó ðéé, buyéda mu manta oyikpalíhesu.

Yesu Ahinlá Bwe

(Marko 15:16-20; Yohane 19:2-3)

²⁷ Inu ðmású ogyípó amu isá akópó bekpa Yesu ya mu wóyító. Beti amó aba isá akópó atráhe amu féé, beða Yesu ðbun. ²⁸ Bówoí Yesu atadié, pú ligá pepe ku wá mu. ²⁹ Bóló obungyo-awu, bwé mú owíepa bun mu nwun. Bópu oyí ku wá mu gyópi ibitó, fé akónfra. Beða akpawunu mu ansító, búde mu ahinlá bwe beé, “Yudafó Owíe, fú nkpasu ðnlinsu!”

³⁰ Botu atsonó wólí Yesu, swíí mu oyí ámu púpítí mu nwuntó. ³¹ Bóbwe mu ahinlá tá á,

b̀wɔ́í amó ligá p̀p̀e amó, yínkíá mu onutó atadié wá mu, b̀ekpa mu dáli b̀oyó abuyeda mu manta oyikpalíhesu.

Yesu Da Mántá Oyikpalíhesu

(Marko 15:21-32; Luka 23:26-43; Yohane 19:17-27)

³² Bréá b̀oyó á, befia Kireneyin ̀k̀vá butetí mu Simon. Isá ak̀p̀ó ámu beka mu híé b̀eé, ̀h̀óó oyikpalíhe amu sora. ³³ Boyówie ̀t̀nekúá butetí mu Golgota. Mú asi gyí, “Nwun Okokobi Otsiákpá.” ³⁴ B̀p̀v afá kítákítá wá ntátó tin Yesu ̀nó b̀eé onúu, táme bréá ̀leda mú ̀nó á, olekiná nu.

³⁵ B̀eda mu mántá oyikpalíhe amusu tá á, beye mu atadietó. Inu b̀atswi abi p̀ókí ̀h̀agyí ̀ha ogyíkpá. ³⁶ Besi butsie mu, bude mu iwí gyóo. ³⁷ Mú b̀wanlín t́á sá bude mu da mántá oyikpalíhesu, dá mántá mu awunso b̀eé, “YESU, YUDAFÓ OWÍE AMU NI.” ³⁸ B̀eda awikplu abanyó é mántá nyikpalíhesu tsía mutó. ̀k̀le bu mu gỳp̀isu, ̀k̀le é bu mu binasu.

³⁹ Inu atsónpu b̀kp̀kp̀ó nwantó, blí Yesu iwí abusus b̀eé, ⁴⁰ “Yéé f́éé f́étalí bwíé Bulu ̀tswékpá amu, lápwe mú nkensá owító ní? Hó f́ó iwí! Ní lélé Bulu mu Bi f́ogyi á, kplí tsu oyí ámu akí.”

⁴¹ Alí kén Bulu igyí ahapó dehen, Mose mbla asunápo p̀ó Yudafó ahande amu é b̀bwe mu ahinlá ní. ⁴² B̀eblí b̀eé, “Ól̀h̀ó ahá nkpa, táme ̀metálí h́ó mu iwí. Ní mu gyí Israelfó owíe amu a, ̀kplí tsu oyí ámu, méní abóh́ó mu gyi. ⁴³ Yéé ̀b̀éé Bulu mu Bi mu gyi, mu ansí dín Bulusu. Bulu ̀lé mu séi, akí ání otekle mu asón.”

⁴⁴ Alí kén awikplu ámuó beda mántá nyikpalíhesu mu wá ámu é b̀bwe mu ahinlá ní.

Yesu Lowu

(Marko 15:33-41; Luka 23:44-49; Yohane 19:28-30)

⁴⁵ Owí leta ̀soló amusu f́éé, tsú dóduanyetó alí ýf́on ntópwe dasató. Owí metrá lun é. ⁴⁶ D́sa ámutó á, Yesu lókpłon kóklókúú Hebrí ̀blító ̀b̀éé, “Eli, Eli, Lama Sabaktani?” Mú asi gyí, “Mí Bulu, mí Bulu, ntogyi só fakpá mí ̀ma?”

⁴⁷ Bréá ahá ámuó bulí mu ámutó akv bonu asón ánfí á, beblí b̀eé, “Óde Elia kpolí.” ⁴⁸ Inu amúto ̀k̀v lésrí yótsu ̀sapó, p̀dá ntá ̀dátó, p̀yí oyísó, tsú mú f́óá, p̀tin mu ̀nó ̀b̀éé onúu.

⁴⁹ Táme mu aba atráhe amu bebláa mu b̀eé, “Si, alí kí b̀eé Elia ̀b̀éba b̀h́ó mu.”

⁵⁰ Yesu létrá kplón kóklókúú, ̀léle ̀h́é.

⁵¹ Inu Bulu lébalí tati ámuó b̀p̀ká Bulu ̀tswékpá obu ámutó anyó, tsú awunso beyi asi kiaan. Bulu léha ̀soló lekpinkí, ̀leha abotá lemamáan. ⁵² Olefinfinki ntsán, aha wankíhé tsótsótsó b̀k̀sú tsú afúlitó. ⁵³ Yesu kóso tsú afúlitó ̀ma a, aha wankíhé anfi bakóso tsú afúlitó ánfí b̀yó Yerusalem wúlu wankíhé ámutó, yéle iwí ̀wan súná ahá tsótsótsó.

⁵⁴ Bréá isá ak̀p̀ó ̀hande p̀ó isá ak̀p̀ó ámuó bude Yesu iwí gyóo amu bowun ̀solókpinkí ámu p̀ó t́á ide mósú yó f́éé á, ifú lehíe kítá ámu, beblí b̀eé, “Lélé, Bulu mu Bi óyin ánfí gyí.”

⁵⁵ Atsi tsótsótsó bobuo Yesu, bude musu kí tsu Galilea ̀mátó. Amó é besi lí tsútsúútsú, bude mu kí sisí. ⁵⁶ Amúto akv gyí, Magdalayintse Maria mu Maria ání ̀k̀kwí Yakobo mu Yosef p̀ó Sebedeo mu ka ání ogyi Yakobo mu Yohane aná oyín.

Yesu Pulá

(Marko 15:42-47; Luka 23:50-56; Yohane 19:38-42)

⁵⁷⁻⁵⁸ Bréá owí depon a, Arimateayin iwí onyapó ̀k̀vá butetí mu Yosef, alamlí Yesu ̀kasípó lóyó Pilato wá, yókulí mu ̀b̀éé, osí Yesu f́lí amu ha mu. Pilato léha ání busí f́lí amu ha mu. ⁵⁹ Mú sv Yosef lópu ̀hráda ání ̀letin wankláán kíkí f́lí amu iwí, ⁶⁰ ̀l̀pu mu yówa ̀b̀ó p̀p̀we ání aladá butátó yái há mu iwíto. Mú olemináa ibwi yiléyilé kv tin ̀b̀ó ámu ̀nó, ̀lenatí. ⁶¹ Magdalayintse Maria mu Maria nyóosi amu besi butsie mu f́on bude ntsán ámu kí sisí.

Yesu Ntsán Gyo

⁶² Yudafó iwísu ̀daké gyi kehé, igyi ̀kp̀nó ̀daké á, Bulu igyí ahapó dehen, Farisifó ámu f́éé p̀ó Pilato befia. ⁶³ B̀ebláa mu b̀eé, “Owíe, anlakáin ání bréá ofunupu anfi tsie nkpa á,

ɔleblí ɔbéε, ‘Nkensá ɔma a, Bulu ɔbelakósóa mi tsú afúlitɔ.’ ⁶⁴ Mó su ha abuyogyo mu ntsán ámu ɔnó wankláán, yófun eke sáásí. Ní megyí alí á, mu akasípó amu bóyówi mu lé, bemlé ahá beε alakósú. Ibá alí á, akasípó amu ahámlé bódɔn mu kle.”

⁶⁵ Pilato lébláa amú ɔbéε, “Isá akɔpó ní. Mliha amú abuyogyo inu wankláán alíá mlétalí.”

⁶⁶ Mó su beyétan ɔbó ámu ɔnó wankláán, há agyópu bogyo mó así.

28

Yesu Kvsó Tsú Afúlitɔ

(Marko 16:1-10; Luka 24:1-12; Yohane 20:1-10)

¹ Yudafɔ ɔkpónú ɔdaké ɔyi kehe, igyi Kwasiada bake a, Magdalayintse Maria mva Maria nyɔasi amu bɔkusú yó Yesu ntsán ámu ɔkíkpa. ² Inonu á, ɔsolúv lɛkpinkí kúklókú, Bulu-ɔbɔpu lɛkplí tsú ɔsósú bemináa ibwi yilé ámu lé ɔbó ámu ɔnó, tsíá mósú. ³ Mu ansító lehie wankí, ide ogyá kpa. Mu atadie é lofulí futúúúúú fɛ opuli-mpútó. ⁴ Bréá bowun mu a, ifú lehié kítá inu agyópu amu, bekpinkí kpakpakpakpa, dida, lwíí fɛ afúli.

⁵ Bulu-ɔbɔpu amu lébláa atsi ámu ɔbéε, “Mlimánya ifú! Nawun ání Yesu amúv beda mántá oyikpalíhesu ámu mlídédunká. ⁶ ɔma nfi. Bulu lakósóa mu fɛ alíá ɔleblí yáí. Mlibeki ɔtíné amúv bɔpu mu tswi amu. ⁷ Mliwa ɔsa yebláa mu akasípó amu mliha, Bulu lakósóa mu tsú afúlitɔ. Alagya mli nkpa ɔyó Galilea ɔmátó. Inó mlówun mu ni. Asón ání mbu ha mli ní.”

⁸ Ifú lɛkítá atsi ámu, táme bɔpu ansigyí tsíí ɔsríi tsú opulákpá inu bɔyó yébláa akasípó amu tóá bawun.

⁹ Imɔwa ɔpá kuku Yesu léfia amú, há amú ité. Inu beda akpawunu kítá mu ayabi, súm mu. ¹⁰ Yesu lébláa amú ɔbéε, “Mlimánya ifú. Mliyeblláa mí apíó ámu mliha, bɔyó Galilea ɔmátó. Inó bówun mi ní.”

Ntsán Agyópu Amu Asun Klahε

¹¹ Bréá atsi ámu bɔpu bɔyó á, ntsán agyópu amu aku é bɔyɔ wúluto yébláa Bulu igyi ahapú dehen amu tóá ilaba fɛé. ¹² Iní su Bulu igyi ahapú dehen amu beti Yudafɔ ahandε amu fɛé fia, kítá agywun. Beha ntsán agyópu amu kóba tsatsɔtsɔ. ¹³ Beha amú ɔnó beε, “Mlibli mliha, ‘Onyé, bréá anidédidi á, Yesu akasípó amu béba bowi mu náti.’ ¹⁴ Ní Roma ɔhandε onú á, ania mnyɔ abéblí mó, méní mlimóowie asúntó.”

¹⁵ Mó su ntsán agyópu amu botsulá hɔ kóba amu, begyi dɔnká Bulu igyi ahapú dehen amu asun blíhé anfisv. ɔnó ánfí beha amú ánfí lobwie wá Yudafɔ ɔmá ámu fɛéto bɔfon nde.

Yesu Iwɔwanle Súná Mu Akasípó

(Marko 16:14-18; Luka 24:36-49; Yohane 20:19-23; Gyumagyihe 1:6-8)

¹⁶ Akasípó dúakon ámu benatí yó Galilea ɔmátó, ibu amúv Yesu lósuná amú ɔbéε buffia mu mósú ámu. ¹⁷ Bréá bowun mu a, beda akpawunu súm mu, táme imɔwankí amótó aku ání mu ni. ¹⁸ Múv Yesu lókpokpé ba amú wá, blí ɔbéε, “Bulu lapú ɔsú móa así túmi fɛé wá mí ibitɔ. ¹⁹ Mó su mliyo ɔyító fɛé, amlibwe ahá fɛé mí akasípó. Mlibɔ amú asú ɔsí, Obí pú ɔhe Wankíhé dátó. ²⁰ Mlisuna amú abogyi mbla amúv nɔwa há mli ámu fɛésú. Mlibi ání mbu mli wá brégyibré, yófun ɔyi ɔnómɔ.”

Asun Wankláán Aní Marko Lówanlín

Asú Ọ̀bọ̀pú Yohane Bulu Asón Ọ̀kanda
(*Mateo 3:1-12; Luka 3:1-18; Yohane 1:19-28*)

¹ Alí Bulu mu Bi Yesu Kristo iwí asun wankláán ámu ilotsuá así ní. ² Ileba mótó fẹ́ alíá Bulu ọ̀nósú ọ̀táíró Yesaia lówanlín wá mu ọ̀wolótó ọ̀bée,

“Kí, nde obí wa gya fu nkpa.

Mu ọ̀bẹ́la ọ̀kpa há fú ní.

³ Ọ̀kú dẹ̀kplun dimbísú ọ̀bée,

‘Mlila aní Wíe ọ̀kpa.

Mlitswii ikpa ha mu!’ ”

⁴ Asú Ọ̀bọ̀pú Yohane léba ọ̀de ahá asú bọ, ọ̀de Bulu asón ọ̀kan da Yudea dimbísú ọ̀bée, “Mlídamlí klóntọ, amlisi lakpan bwe. Bulu osikie mli, ambọ mli asú.” ⁵ Ahá botsu Yerusalem wúlutọ pú Yudea ọ̀mátó fẹ́é bá mu wá. Bele amú lakpan blí, ọ̀lọ́bọ amú asú Yordan ntsutso.

⁶ Yohane lówa kpósó-imi atadiẹ, ọ̀lọ́pọ ọ̀wolú-kpákpá ọ̀fẹ́ klí mósú. Atsantsanku pú ọ̀kwén otegyi. ⁷ Oletsíá dá asón ọ̀kan, blí ọ̀bée, “Ọ̀kúá ọ̀dun mi bu ọ̀ma ọ̀bá. Mmọ́fun aní nógyonká sánkí mu ntukota ọ̀fẹ́ kóráá. ⁸ Mí mú á, ntsu ndepubó mli asú, táme mu mú ọ̀bọ́pọ Ọ̀je Wankíhé bó mli asú.”

Yesu Asúbọ Pú Mu Isókí
(*Mateo 3:13-4:11; Luka 3:21-22; 4:1-13*)

⁹ Nke ámutọ á, Yesu lótsu Nasaret, wúlúá ibu Galilea ọ̀mátó ba Yohane wá, Yohane lóbo mu asú Yordan ntsutso. ¹⁰ Yesu lénya dáli ntsu ámutọ alí, olowun nwolótáa lefinkí, Ọ̀je Wankíhé dẹ̀kplí dali mótó fẹ́ abródu ma, ilobogyonká musu. ¹¹ Inu ọ̀me ku lótsu ọ̀sósú ọ̀bée, “Fógýí mí bíá ntọ́dwe, mi ansí tẹ́híé gyí fú iwí ní.”

¹² Inu Ọ̀je Wankíhé amú lékpa Yesu ya dimbísú. ¹³ Oletsíá inu nke advana, Satan létsíá bọsọ mu kí. Mba pututọ-mbwi létsíá, Bulu-abọ́pọ beba beki musu.

Yesu Gyumagyihe Asitsud
(*Mateo 4:12-22; Luka 4:14-15; 5:1-11*)

¹⁴ Bekítá Yohane tswi obu ọ̀ma a, Yesu lóyọ Galilea ọ̀mátó, ọ̀de Bulu asun wankláán ámu ọ̀kan da. ¹⁵ Ọ̀bée, “Bré ámu lafun. Bulu iwíegýí ámu lawíé wóyí tá. Mlídamlí klóntọ ba Bulu wá, amlíhọ mu asun wankláán ámusu gyi.”

¹⁶ Eke ọ̀ku Yesu ná Galilea ọ̀pọ ọ̀nó, olowun Simon mba mu gyama Andrea. Bude asawu tswí, tsúfẹ́ aye alepú bogyi. ¹⁷ Múú ọ̀lebláa amú ọ̀bée, “Mlíba bobuo mi. Nóbwe mli anyánkpósa alepú.” ¹⁸ Inu besi amú asawu aná tswi, kplá buo mu.

¹⁹ Ọ̀lenatí yó nkpa kpalobí á, olowun Sebedeo abí, Yakobo mba mu gyama Yohane é. Bubu ọ̀klontọ, bude amú asawu bín. ²⁰ Inu Yesu létí amú é, benatí sí amú sí múa mu apafọ wá ọ̀klun amotọ ba bobuo mu.

Yesu Ọ̀je Laláhe Gyáa
(*Luka 4:31-37*)

²¹ Yesu mba mu akasípọ bọyọ Kapernaum wúlutọ. Ọ̀lọ́yọ Yudafọ ofiakpa yósuná atọ ọ̀kpónó ọ̀daké. ²² Mu atosunáhé lobwie amú ọ̀nó, tsúfẹ́ olosuná amú atọ túmisu. Megýí fẹ́ Mose mbla asunápo amu.

²³ Oyin ọ̀ku léba ofiakpa inu, ọ̀je laláhe bu musu. ²⁴ Ọ̀lọ́kplón blí ọ̀bée, “Yesu Nasaretyin, amansu búu ania fonyọ́ nsuné? Aní ọ̀hkpá fẹ́bá lóó? Nyin ọ̀há oduá fogyi. Fógýí Bulu Ọ̀ja Wankíhé amu ní!”

²⁵ Yesu lókpłun wa ɔhɛ ámu ɔbéɛ, “Kpa ɔnó bun, afudali mɔtɔ.”

²⁶ Inu ɔhɛ laláhe amu lówɔsúu oyin ámu ɔwɔnlínsú, súra okitikíti kóklókóú, dáli mɔtɔ.
²⁷ Ɔnó lobwie amú fée, befité aba beɛ, “Ntɔ ofúla ni? Iní mọ́ á, atosunáhé pɔpwe ni. Oyin ánfí bu túmi, ɔtɔkplón wa ɔhɛ laláhe, itobú mu.”

²⁸ Iní sɔ Yesu ɔdǎ leklei wá Galilea ɔmá ámɔtɔ fée.

Alɔpu Tsɔtsɔtsɔ Tsa

(Mateo 8:14-17; Luka 4:38-41)

²⁹ Yesu mɔa mu akasípó benya dáli Yudafɔ ofiakpa inu ali, bɔyɔ Simon mɔa Andrea wóyító. Yakobo mɔa Yohane é bubu amótó. ³⁰ Bɔyɔ á, owísó lakítá Simon mu sia tsíhé, ɔda. Inuɔ bebláa Yesu ɔtsi ámu iwí asún. ³¹ Múú ɔlɔyɔ yékitá ɔtsi ámu ibi, tsú mu kósó. Inuɔ owísó ámu lókusú mɔsu, ɔɔbwe amú afɔótɔ.

³² Mú ntópwe fɔɔn a, bɔpu alɔpu pú ahá ání ɔhɛ laláhe de amú háan fée ba Yesu. ³³ Wúlu amu fée beba befia wóyí ámu ɔnó. ³⁴ Yesu létsa ahá tsɔtsɔtsɔá buɔde ɔlɔ ɔtsan-ɔtsan lɔ, olegya ɔhɛ laláhe tsɔtsɔtsɔ é lé ahátɔ. Ɔmeha ɔhɛ laláhe amu abɔtɔi, tsúfɛ amú fée buyin mu.

Bulu Asún Ɔkanda Galilea Ɔmátó

(Luka 4:42-44)

³⁵ Mú ɔyi kehe bake a, Yesu léɔali wúlu amɔtɔ yɔ itsétó ɔɔɛ mpái bɔ. ³⁶ Táme Simon mɔa mu aba bɔbɔ mbódí dúnká mu alu yówun mu. ³⁷ Bréá bowun mu a, bebláa mu beɛ, “Ahá fée buɔde fú dunká.”

³⁸ Múú Yesu lébláa amú ɔbéɛ “Mliha ayɔ awúlu bámbású, anyɛda Bulu asún ámu ɔkan inu é, tsúfɛ ínɔ sɔ neba ni.”

³⁹ Inu ɔlɔyɔ yéki Galilea ɔmátó fée, ɔɔɛ asún ámu ɔkan da Yudafɔ ofiakpa fée, ɔɔɛ ɔhɛ laláhe é gyáa le ahátɔ.

Ilɔ Pɛpɛ Ɔlɔpú Ɔku Tsa

(Mateo 8:1-4; Luka 5:12-16)

⁴⁰ Ilɔ pɛpɛ ɔlɔpú ɔku léba beɔa akpawunu Yesu ayabitɔ, kókóli mu ɔbéɛ, “Owíé! Ní fótɔsulá á, fétalí há mí iwí bépli.”

⁴¹ Mu asún lówa Yesu nwe. Mú sɔ ɔletinkí ibi da mu, bláa mu ɔbéɛ, “Natsúlá, fú iwí ɔplí!”

⁴² Inuɔ ilɔ pɛpɛ amu ɔlɛta, mu iwí lépli. ⁴³⁻⁴⁴ Múú Yesu léda mu ɔlá ɔbéɛ, “Mábla ɔhaa asún ánfí. Natí laa afɔpu fú iwí yosuná Bulu igyí ɔhapú, afɔha mu iwígyɔrátɔ amúú Mose mbla lósuná tsú ɔlɔ pɛpɛtsa iwí ámu. Igyí adánsɛ suna ahá ání fú iwí laplí.”

⁴⁵ Táme oyin ámu lénya dáli inu ali, ɔlɔwa mú ɔkan da bi. Ɔlɛda asún ámu ɔkan wúlu amɔtɔ fée fiá. Mú sɔ Yesu métra talí lé iwí ɔwan wíé wúlu kɔkɔtɔ, itsétó oletsíá tsíá. Táme mú ó á, ahá betsíá tsú ntíné-ntíné ba mu wá.

2

Tsukɔle Osínpu Tsa

(Mateo 9:1-8; Luka 5:17-26)

¹ Nke kpalobí ku ɔma a, Yesu léyinkí yó Kapernaum wúlutɔ. Ahá bonu ání alaba wóyí.

² Mú sɔ ahá tsɔtsɔtsɔ beba bɔbulá wóyí ámu. Ɔkpa kúráá itráa ma inuá fótɔsun wie mótó. Yesu léda Bulu asún ámu ɔkan súná amó. ³ Ahá abaná bɔsɔrá tsukɔle osínpu ɔku akpasu ba mu. ⁴ Ɔɔɔm amu sɔ buɔmenya ɔkpa pú mu wíé Yesu wá. Iní sɔ bɔyɔɔɔ obu ámu awunso, dá mú ɔtɔnekɔ tíí, bekplíá akpa amu tsun ɔbó ámɔtɔ, pú mu tswí Yesu ansító. ⁵ Bréá Yesu lówwun ání bahɔ mu gyi a, ɔlebláa tsukɔle osínpu amu ɔbéɛ, “Mí bí, nasí fú lakpan kíé fú.”

⁶ Inu Mose mbla asunápó akúá butsie inu, beblí wá nwuntɔ beɛ, ⁷ “Ntɔ asún oyin ánfí déblí ali? Megyí mbusuo álabó á? Ma é ɔbétalí sí lakpan kíé ahá ɔn Bulu nkɔle?”

⁸ Yesu lébi ání buɔde nwéɛn gyí amú nwuntɔ. Mú sɔ ɔlefítɛ amú ɔbéɛ, “Ntogyi sɔ mlíɔde ínɔ odu gywín? ⁹ Mɔmu bówa ablíé ání nébláa tsukɔle osínpu anfi? ‘Nasí fú lakpan kíé fú’ ntéɛ ‘Kusu tsu fú akpa afonati?’ ¹⁰ Táme ndekléá mlibí ání mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfí mbu

túmi òyí ánfítò sí ahá lakpan kíé amó.” Inu òlebláa tsukole osínpu amu òbée, ¹¹ “Nde fú bláa mbéé, kusu! Tsu fú akpa afonati yò wóyító!”

¹² Inu òbòòòò òlòkúsú, tsú mu akpa, nátí amó ansító inu. Inu lówa amó fée wánwan, bekanfó Bulu blí beé, “Animókówun ofúla anfi odu kí.”

Lewi Ti

(Mateo 9:9-13; Luka 5:27-32)

¹³ Yesu létrá yò Galilea òpu ònó. Òdòm kpònkpònkpònti beba mu wá, olosuná amó ató.

¹⁴ Bréá òlòpu òyó á, olowun Alfeo mu bi Lewi tsie mu lampóo òhókpa. Múò òlebláa mu òbée, “Bobuo mi.” Inu òlòkúsú buo mu.

¹⁵ Mú òma a, Lewi létí Yesu mu a akasípú ató ogyíkpa mu wóyító. Lampóo ahópu pú lakpan abwepú tsòtsòtsò é bobuo mu ba ató ámu ogyíkpa. ¹⁶ Bréá Mose mbla asunápú amutò akvá bugyi Farisifò bowun ání Yesu mu lakpan abwepú pú lampóo ahópu bude ató gyí a, befité mu akasípú beé, “Ntogyi sù mu lakpan abwepú pú lampóo ahópu bude ibi wa gyi ató?”

¹⁷ Yesu lónu asón ánfí, òlebláa amó òbée, “Alòpu léhián òlò òtsapú, megyí ahá ání iwí bu amó ònlín. Mmèba aha wankláán òtikpá, mbóún lakpan abwepú òtikpá nèba.”

Ònókli Iwí Asun Fitéhé

(Mateo 9:14-17; Luka 5:33-39)

¹⁸ Asú Òbòpú Yohane akasípú pú Farisifò butetsiá klí ònó. Èke òku aku beba befité Yesu beé, “Ntogyi sù Yohane akasípú pú Farisifò akasípú buteklí ònó, táme fú akasípú mú butamaklí ònó?”

¹⁹ Yesu léle mú ònó òbée, “Ní òtsi òkpaínpu bu mu anyawíe wá á, béklí ònó? Èkekèkè! Iníá òbu amó wá ánfí mú á, buméeklí ònó. ²⁰ Táme èke ku béba ání békpa òká òtsiápu amu nátí sí amó. Alí nke ámutò béklí ònó ní.

²¹ “Òhaa tamapú tati pòpwe tan tati dada. Tsufé tati pòpwe amu békpikpú tsií dáda amu òku lé, há òtánkpa inu bélatéí tsía. ²² Alí kén butamapú nta pòpwe wá òwulò-kpákpá kente wuhétó ní. Nta pòpwe amu ibófu fá kente amu tsítsá, yíntá kente amu é. Inu su òwulò-kpákpá kente pòpweò bótòpú nta pòpwe wá.”

Òkpónú Òdaké Mu Wie

(Mateo 12:1-8; Luka 6:1-5)

²³ Yesu mu a akasípú bòtsun ayó ndò kutò òkpónú òdaké, mu akasípú bòpòsáa ayó ámu ku wí. ²⁴ Farisifò aku bowun amó, befité Yesu beé, “Kí, ntogyi sù bude tóá aní mbla mèha òkpa bwe òkpónú òdaké?”

²⁵ Yesu létíté amó òbée, “Mlímókókla nu tóá Owíe Dawid lóbwe bréá akón de mu a mu abúòpu, buma tótóá bégyi kí? ²⁶ Olebitíwíe Bulu osúmka yótsu bodobodoá bapóhá Bulu igyí ba, mu a mu abúòpu amu begyi, Bulu igyí òhapú dehen Abiata bísú. Bulu igyí ahapú nkule bele òkpa bútegyi alí bodobodo amu.”

²⁷ Múò òletrá bláa amó òbée, “Nyankpòsa sù Bulu lóbwe òkpónú òdaké ámu. Megyí òkpónú òdaké ámu sù Bulu lóbwe nyankpòsa. ²⁸ Mú su mí, Nyankpòsa-Mu-Bi ánfí gyí òkpónú òdaké mu wie!”

3

Ìlòtsa Òkpónú Òdaké

(Mateo 12:9-14; Luka 6:6-11)

¹ Yesu létrá yò Yudafo ofiakpa inu á, oyin òku tsie inu, mu ibi kole lawú. ² Aha aku bude Yesu téé, abukí beé òbètsa mu òlò òkpónú òdaké ámu, méní bénya mu iwí asón blí. ³ Yesu lébláa oyin ámú mu ibi kole lawú ámu òbée, “Kusu belí amó ansító nfi.” ⁴ Múò òlefíté amó òbée, “Ntò aní mbla léha òkpa ání abwée òkpónú òdaké? Yilé lóó, ntéè lalàhe. Ahóò òha nkpa lóó, ntéè amóò mu?”

Táme zhaa méle mó onó. ⁵ Yesu lópu zbló kí amó bómlí. Uzhó mu osun, tsúfé kluntó bu amó odwin. Múú zlebláa oyin ámu zbéé, “Tinkí fú ibi amu.” Olenya tinkí mó alí pé, zjé lowie mótó. ⁶ Farisifó ámu bedali yó, amóa Owíe Herode ahá bekitá agywun inunu alíá bóbwe bómo Yesu.

Ahá Tsatszatsó Ilo Tsa

⁷⁻⁸ Yesu mva mu akasípú benatí bəyó Galilea zpu onó. Zdam kpankpaonkpaonti bobuo mu tsú Galilea móa Yudea zmató, Yerusalem, Idumea, Yordan bunkra zbin pú Tiro móa Sidon nsaintó ba mu wá. ⁹ Ahá ámu bədubi. Mú sv zlebláa mu akasípú zbéé, budúnka zklun ku ya ha mu, méní bumóoputá mu. ¹⁰ Tsúfé alatsá ahá tsatszatsó ilo. Mú sv aləpu amotó okugyíoku dékléá zbópu ibi da mu. ¹¹ Ní ahá áni zjé laláhe bu amósú benyá wun mu alí á, badida mu ayabiasí, sórá okitikíti blí beé, “Fógyí Bulu mu Bi ámu ní!”

¹² Táme zleda zjé laláhe amu zlá kinkíinkín zbéé, imáha ahá abubi mu.

Akasípú Amu Adá

(Mateo 10:1-4; Luka 6:12-16)

¹³ Yesu lódu yó busu, zleti ahá áni mu onutó odeklé, bəyótu mu. ¹⁴⁻¹⁵ Múú zlele amótó ahá dúanyó, zleti amó mu sumbí ayəpú áni mva amónyó bətsiá, otsia wa amó abuyeda mu asón zkan, abugya zjé laláhe lé ahátó.

¹⁶ Ahá dúanyó ámu adá gyí, Simon áni zledínká mu Petro; ¹⁷ Sebedeo abí Yakobo mva mu pio Yohane (zledínká amó adá zbéé, “Boanerges.” Mú asi gyí, “Zpráda abí.”); ¹⁸ Atráhe gyí, Andrea, Filipo, Bartolomeo, Mateo, Toma, Alfeo mu bi Yakobo, Tadeo mva Simon áni ogyi iwisutsiá adunkápú zpasuató zha; ¹⁹ pú Yuda Iskariot áni zlebele mu há.

Yesu Mva Beelsebul

(Mateo 12:22-32; Luka 11:14-23; 12:10)

²⁰ Bréá Yesu lóyo wóyító a, zdam betrá ba inu. Mva mu akasípú bumenyá zka áni bəgyi ató kóráá. ²¹ Bréá mu wóyító ahá bonu mu iwí asón á, bəyo bəyékpa mu, tsúfé buki beé mu nwun layíntá.

²² Mose mbla asunápú akvá botsu Yerusalem ba inu beblí beé, “Zjé laláhe owíe Beelsebul tsíe mutó. Mu túmi zdepugya zjé laláhe lé ahátó.”

²³ Mú sv Yesu létí amó ba mu iwí wá, zlebláa amó asón ayébitó zbéé, “Nkálí Zbunsám zbétalí gya mu iwí? ²⁴ Iwíe ogyíkpá áni ilaye anyó, bude aba kə zbedida. ²⁵ Wóyí oduá mótó atsiápú bude aba kə é itobwíé. ²⁶ Mú sv ní Zbunsám dé mu iwí gyáa a, zméetalí líí. Mu onó zmkpá ní.

²⁷ “Zhaa méetalí wíé zwonlínpo wóyító yókolá mu ató, nkétí alagyankpá kíklí mu tswí, asa zbétalí kólá mu ató féé.

²⁸ “Znəkwali nde mli bláa mbéé, Bulu zbétalí sí lakpan pú abususu kugyíku kíe nyankpusa. ²⁹ Táme ní zku zblí abususu Zjé Wankíhé amu iwí á, Bulu méesikíé mu ekekeke, tsúfé alabwé lakpan áni sikíé ma mó iwí.” ³⁰ Aha aku beblí beé, zjé laláhe bú Yesutó. Mú sv zde íní blí ní.

Yesu Abusuanfó Onutó

(Mateo 12:46-50; Luka 8:19-21)

³¹ Yesu mu yín mva mu apio beba belí kpankpá, bəwa zku beé, ztí mu ha amó. ³² Zdam butsie bomlí mu, bebláa mu beé, “Fó yín mva fó apíó bulí kpankpá, bude fó dunká.”

³³ Múú Yesu léfité amó zbéé, “Amendí gyí mí yín mva mí apíó?” ³⁴ Múú zleki ahá amóú butsie bomlí mu amu, blí zbéé, “Mlíki, mí yín mva mí apíó gyí ahá ánfí á! ³⁵ Zhagyíha áni zəbwé Bulu apé a, mgyí mí píó pú mí yín ní.”

4

Ató-abí Owunyápu Iwí Yébi

(Mateo 13:1-9; Luka 8:4-8)

¹ Yesu létrá kúsú yó ɔde ató suná Galilea ɔpu ɔnó eke ɔku. Ɔɔm amu bobomlí mu. Mú su ɔlɔdu wíe ɔkluntɔ, yétsiá ɔpu amusu, ahá ámu é bulí ɔpu ɔnó inu. ² Inu olosuná amú ató tsɔtsɔtsɔ ayébitɔ ɔbéε,

³ “Mlinu! Ɔɔtɔpu ɔku lóyɔ ató-abí owunyákpa. ⁴ Bréá ɔde mú wunyáa a, iku lɔwulí ɔkpatɔ, mbubwi beba bɔtswetswée mú fée. ⁵ Iku é lɔwulí abutású, ɔtínéá isi kpalobí dun. Iɔwa ɔsa kwe, ⁶ táme bréá owí lelun a, ɔlɔtɔ mú mó, tsúfé mú nlin mɔyɔ ɔtótó. ⁷ Abí ámu ku lobun awutɔ, awu ámu lɔbulá kítá mú, imedan. Mú su imoswie abí. ⁸ Táme abí ámu ku é lɔwulí ɔsulú wankláánsú, ɔkwε, dan, swie abí, iku advasa (30). Iku aduesie (60), iku é lafa (100).”

⁹ Inu ɔlɔmɔ mú ɔnó ɔbéε, “Ɔhá ání ɔbu asu onúu!”

Tɔá Svá Yesu Lótáí Ayébisv

(Mateo 13:10-17; Luka 8:9-10)

¹⁰ Bréá ilesi Yesu mva sumbí ayɔpú dúanyɔ ámu pú ahá kpalobí akvá bubuo mu a, bobwíi ɔpa há mu beε, ɔlé yébi anfi asi suna amú. ¹¹ Mú ɔlebláa amú ɔbéε, “Mli mú á, Bulu lahá mli ɔkpa ɔbéε, mlibí mu iwíegyí ámu iwi asun nǎínhé. Táme nde aha bambá asún bláa ayébisv,

¹² ‘méni bówun lówun,

táme buméebi mú.

Bónu lánú,

táme bumóonu mú asi.

Ní megyí ali tekí bédamlí kluntɔ,

Bulu obési amú lakpan kíé amú.’ ”

Ató-abí Owunyápu Yébi Amu Asi

(Mateo 13:18-23; Luka 8:11-15)

¹³ Mú Yesu léfité amú ɔbéε, “Ní mlimónu yébi anfi asi á, mú nkáli mlóbwe asa mlónu tráhe fée asi? ¹⁴ Ató-abí amú owunyápu amu déwunyáa amu gyí Bulu asún ámu. ¹⁵ Abí amú ɔlɔwulí ɔkpasu ámu gyí ahá amú benyá nú Bulu asún ámu ali Ɔbunsám labelε mú lé amú kluntɔ náti ámu. ¹⁶ Abí amú ɔlɔwulí abutású amu gyí ahá amú bonú asún ámu pé, bahɔ mú ansigyísú, ¹⁷ táme íniá buma nlin su á, asún ámu itamatsiá amótó yó. Mú su ní budin amúsú ntée iwiasin ku itú amú asún ámu su á, inu buɔɔɔɔ. ¹⁸ Abí amú ɔlɔwulí awutɔ ámu gyí ahá amú bonú asún ámu a, bahɔ mú, ¹⁹ táme ɔyí ánfítɔ atɔ hiánhe iwi gywíin, pú mótó atonyahé iwi ɔnsípe tegyi asún amusu. Inu su butamaswíé abí. ²⁰ Abí amú ɔlɔwulí ɔsulú wankláánsú amu gyí ahá amú bonú asún ámu a, butegyí mósú. Inu su itehá butɔbwé yilé fé alí ató-abí ámu loswie, iku advasa (30), iku aduesie (60), iku é lafa (100) ámu.”

Ɔkandíε Iwi Yébi

(Luka 8:16-18)

²¹ Yesu léfité amú ɔbéε, “Butonywé ɔkandíε pú ɔlɔ bun mósú, ntée pówá mpá ayasi? Megyí ɔfuákpá butɔpúbian? ²² Tɔtɔ ma inuá ibénǎín, iméelin ɔwan. Asun nǎínhé kuku é ima inuá buméebi mú. ²³ Ɔhagyíɔha ání ɔbu asu onúu!”

²⁴ Mú ɔleblí ɔbéε, “Mliyaa asu wankláán mli asún-nutó. Itá mlópusúsu ha mli aba á, mú kén Bulu ɔbópusúsu mú wankláán, lápó iku tsia mótó há mli ní. ²⁵ Tsúfé ɔhá ání odekléá obónu mí atosunáhé amu asi á, Bulu ɔbópu iku tsia mótó há mu. Táme ɔhá ání omedékléá obónu mú asi á, Bulu ɔbóswí mu kpalobí amú alabí ámu kóráá.”

Oyí-ibíá Idédáan Iwi Asún

²⁶ Yesu létrá blí ɔbéε, “Bulu iwíegyí amu igyi fé alí ɔha todú oyí-ibí mu ndɔtɔ. ²⁷ Ní owí itá á, ɔhá ámu tekledi. Ní ɔyí ike a, ɔtelákúsú, táme omeyín alí itɔbwé asa oyí-ibí ámu itɔkwe dan. ²⁸ Ɔsulú onutó tehá mú tɔkwe. Itegyankpá lé ate, wá ntswítswí, asa itɔɔbwε abí onutó. ²⁹ Táme ayó ámu inyá bli pé, ɔɔpɔ amu latsú mu ɔdayí ɔyétin mú, tsúfé mú tɔnbí lafon.”

*Takýi-akpin Ibi Yébi**(Mateo 13:31-32, 34; Luka 13:18-19)*

³⁰ Inu Yesu léfité ɔbée, “Ntɔ Bulu iwíegyi ámu lɛlian? Ntée yébi mɔmɔ nɔpɔsúná alá igyi?”
³¹ Igyi fé takýi-akpin ibí. Múgyi túkúríibi nyí-abító fée ní. ³² Táme ní idan a, itɔbwé ífá fúáhé dɔn ífá kugyíku. Mú abámbi tekpíkpli, mbubwi bɔtogyónká mú asi.”

³³ Oletsia pú ayébi anfi odu tsɔtsɔtsɔ súná amó ató, yófon alá ahá ámu bétalí nú mú asi.
³⁴ Ɔmebláa amó asún kukuá imegyí ayébi ɔlɔpótí. Táme ní isí mɔa mu akasípó nkule a, ɔtelé tógyító asi.

*Atsufú Asibá**(Mateo 8:23-27; Luka 8:22-25)*

³⁵ Alí eke ámu ntɔpwesɔ á, Yesu lébláa mu akasípó ɔbée, “Mliha afa Galilea ɔpu yɔ mú ɔbun!” ³⁶ Mú bowie ɔklɔntɔ, akasípó amɔ beplá mú, benatí sí ɔdɔm amɔ. Nklɔn bámbá ku é lobuo amó. ³⁷ Afú kpɔnkpɔnkpɔntɔ ku lówa tsúɔn bi. Mú sɔ ntsu deda wíe ɔklɔn amɔtɔ, ideklé ime. ³⁸ Táme Yesu mú nɛlín sumuesɔ ɔklɔn amɔ ɔma ɔdedidi. Akasípó amɔ betsinkí mu. Mú befíté mu beɛ, “Osunápu, íniá anidé ntsu wie á, fɔmotsu kuku lé mótó?”

³⁹ Inu Yesu lókúsú lé ɔnó wa afú ámu, ɔlebláa ɔpu amɔ ɔbée, “Kpa ɔnó bun! Di díín!” Inu afú ámu lési tsúɔn, inu fée lolú. ⁴⁰ Mú ɔlefíté amó ɔbée, “Ntogyi só mlihé ifú nya ali? Mlihá hógyi?”

⁴¹ Ifú lehie kítá amó, befíté aba beɛ, “Nyankpɔsa ɔmɔmɔ ni, afú móa ntsu kóráá tonú mu ɔme ali?”

5*Ɔhe Laláhe Gyá Le Ogbedéputó**(Mateo 8:28-34; Luka 8:26-39)*

¹ Bréá Yesu mɔa mu akasípó amɔ bowie Galilea ɔpu amɔ ɔbun Gerasefɔ* ɔsolósu á, ² olenya kplí dáli ɔklɔntɔ ali, oyin ɔkúá ɔhe laláhe bu mɔtɔ lédalɔ tsu afúli opulákpá befia mu. ³ Oyín anfi lapú afúli opulákpá inu bwé mu otsiákpá. Ɔhíé ɔbu iyin. Mú sɔ ɔhaa tamatráa talí bwé mu otsia díín, ntée wá mu ikan. ⁴ Tsúfé teki betsiá wá mu ayabi pú mu ibi ikan, táme oletsia tin mú, bíábía ikan amɔ tsálífwí. Ɔhaa é má ɔwɔnlín aní ɔbétalí pón mu. ⁵ Ekekegyíeke ɔpa móa onyé fée á, ɔbu afúli opulákpá inu móa abusu, ɔde okitikíti, ɔɛpu abwi tsantsan iwí.

⁶ Olenya wun Yesu sísí ali, ɔlesrí yéda akpawunu mu ayabitɔ. ⁷ Mú ɔlɔsɔrá okitikíti kókólókú ɔbée, “Ɔsúsúsú Bulu mu Bi Yesu, amansu igyi? Tanu Bulu aní fóméɛpítí mí ató!”
⁸ Ɔleblí asún anfi, tsúfé Yesu lébláa mu ɔbée, “Ɔhe laláhe, dali oyin anfitɔ.”

⁹ Inu Yesu léfité mu ɔbée, “Nkálí bɔtétí fú?”

Ɔlele mú ɔnó ɔbée, “Mí dá gyí, ‘Ɔdɔm’, tsúfé anihíé aní tsó.” ¹⁰ Inu ɔhe laláhe amɔ behie kókóli mu beɛ, ɔmágya amó lé Gerasefɔ ɔsolósu amusu.

¹¹ Mprákuo tsɔtsɔtsɔ akɔ bɔdegyí okúku kusɔ inu fón. ¹² Ɔhe laláhe amɔ bokokóli mu beɛ, ɔhá amó abuyowie mprákuo ámɔtɔ. ¹³ Mú ɔleha amó ɔkpa. Bedalɔ oyin ámɔtɔ yówie mprákuo aní bóbwe fé mpím-anyɔtɔ (2,000). Amó fée besrí kplí okúku ku wíe ɔpu amɔtɔ, wúwu.

¹⁴ Mprákuo ámu akpapú besrí yéblí asún anfi ilaba anfi awúlusu pú nkudasí fée. Ahá bedalɔ beɛ bebá beki tóá ilaba. ¹⁵ Bréá beba bowie Yesu wá á, bowun aní oyin ámúú ɔhe laláhe betsiá mɔtɔ ámu ansító ladí, alawá atadie otsie. Ułwa amó ifú. ¹⁶ Ahá ámúú bowun tóá ilaba oyin ámúú teki ɔhe laláhe tsie mɔtɔ ámu pú mprákuo ámusu ámu bebláa amó tóá ilaba fée.

¹⁷ Inu bokokóli Yesu beɛ, ɔdálí amó ɔsolósu.

¹⁸ Bréá olowie ɔklɔn amɔtɔ á, oyin ámúú teki ɔhe laláhe tsie mɔtɔ ámu lókokóli mu ɔbée, ɔhá amɔbuo mu natí.

* 5:1 Gadarafo bu nwóló dada amɔ akɔtɔ.

¹⁹ Táme Yesu méha mu akpa. Mboún òlebláa mu òbée, “Yinki yò fú apíó wá wóyító, afuyèbláa amú itò yiléá aní Wíe Bulu labwé há fú, pò alá alawun fu nwe.”

²⁰ Mú su oyin ámu lénatí tsuntsun, òde itò yilé ámuó Yesu labwé há mu blí Dekapoli† awúlu amu fээ́tò. Onó lobwie ahá ámu fээ́.

Ḑhande Ḑku Mu Bi Mva Ḑtsi Ḑku Ilo Tsa
(Mateo 9:18-26; Luka 8:40-56)

²¹ Yesu léla fá ḑpu amu yó mú ḑbin. Bréá ḑbu ḑpu onó inu á, ḑḑam kḑanḑanḑanḑanti beba bobomlí mu. ²² Inu Yudafò ofiakpa ḑhande ḑkuá butetí mu Yairo léba inu. Bréá olowun Yesu a, òleda akpawunu mu ayabitò, ²³ kókóli mu òbée, “Mí bí tsíhé déwu. Ba, afubḑpu ibi dinka musu, mu awútò itwa mu onlin, onya nkpa.”

²⁴ Mú muá Yesu benatí bəyó á. Ḑḑam kḑanḑanḑanḑanti beḑplá buo mu, kpá pútá mu.

²⁵ Ḑtsi ḑku é bu ahá ámuḑò, obugya de mu wulí nfi dúanyò ní. ²⁶ Alahíe wun ipian ilo atsapó tsotsḑtsḑ ibitò, hólí mu iwísu ató fээ́, táme ilo ámu imekálá bwé mu. Iyin idewa tsía. ²⁷ Bréá ḑtsi ánti lónu Yesu nka á, ḑḑtsun yò mu ḑma, fifitíwie ḑḑam amḑḑ yópu ibi da Yesu atadié. ²⁸ Tsúfè òleblí wá mu nwuntò òbée, “Ní nḑpú ibi da mu atadié kpán á, ilo ámu ibési mí.”

²⁹ Olenya pú ibi da mu atadié ámu alí, obugya amu léka itin. Olonu mú nka mu awútò ánti ilo ámu lasí mu. ³⁰ Inu Yesu lónu mú nka mu awútò mu é ánti ḑḑé ku ladáli muḑò. Inunu ḑledamlí kí ḑḑam amu, ḑlefíté amú òbée, “Ma lápú ibi da mí atadié?”

³¹ Mú mu akasípú amu befité mu beé, “Fú onutó fawun ánti ḑḑam bakpá pútá fu. Múú fotráa fudefité fээ́, ‘Ma lápú ibi da mí?’ ”

³² Yesu lówa ansí kí amútó fээ́, ḑde ḑhá ánti ḑḑpu ibi da mu dunká. ³³ Ifú lékitá ḑtsi ámu. Mú su ḑḑwa kpínkí kpakpakpa bi, tsúfè oyin itóá alanyá. Inu òleba beda akpawunu Yesu ayabitò, bláa mu ḑnḑkwali amu fээ́. ³⁴ Yesu lébláa mu òbée, “Mí bí, fú hógyi lahò fu nkpa. Natí iwilwiitò. Fú ilo ámu ita.”

³⁵ Bréá Yesu bu músú ḑḑetáí á, aha aku botsu ofiakpa ḑhande amu wóyító ba bebláa mu beé, “Ḑhande, fú bí tsíhé ámu ḑḑkpa mówa alé. Mátepi trá wa osunápú tó.”

³⁶ Yesu mékplá asón ámuó buḑeblí ámu. Mboún òlebláa mu òbée, “Mánya ifú. Fú mú hogyi wule.” ³⁷ Yesu méha ḑhaa akpa obuo mu ḑun Petro pú Yakobo muá mu pio Yohane nkule. ³⁸ Bréá bowie ḑhande amu wóyító á, Yesu lówun ánti ahá babúlá inu, buḑesú, buḑe okitikítí. ³⁹ Olowie inu fité amú òbée, “Ntogyi sú mḑḑé ipian wúun, mḑḑé okitikítí alí? Otsibi amu mókówú, didí ḑde.”

⁴⁰ Ahá ámu bəməsí mu. Múú olegya amú fээ́ dáli ba wunsiné, ḑlekpa obí ámu akwípú pú mu akasípú amúó buḑuo mu amu bebitíwíé obu ámuó otsibi amu da mótó ámuḑò. ⁴¹ Inu ḑlekítá kebi ámu ibi, bláa mu amú ḑblítò òbée, “Talita Kuum!” (Mú asi gyí, “Obitebí, kusu!”)

⁴² Inunu ḑḑkusu ḑna. (Otsibi amu lahò nfi dúanyò.) Ilobwie ahá ámu fээ́ onó dáfá. ⁴³ Múú òleda amú alá kínkíinkín òbée, buḑmábláa ḑhaa asón ánti. Inu òlebláa amú òbée, buháa kebi ámu ató ogyi.

6

Buməho Yesu Mu Wuluta
(Mateo 13:53-58; Luka 4:16-30)

¹ Yesu muá mu akasípú beḑali ḑmá ámuḑò yínkí yó mu wúluta. ² Ḑḑpónú ḑḑaké lenya fon alí, ḑḑyò ḑde ató suná Yudafò ofiakpa. Mu atosunáhé leha onó lobwie ahá tsotsḑtsḑá bonu mú. Mú su befité aba beé, “Nkónú olenya nyánsa múa ofúlábwe túmi ánti é tsú? ³ Megyí ató osrépú amu ní. Megyí mu yin gyí Maria, mu apio yinhé gyí Yakobo, Yosef, Yuda pú Simon? Yéé ania mu apio tsíhé é tsie nfi á?” Benya ḑbls musu.

⁴ Yesu lébláa amú òbée, “Ahá butobú Bulu ḑnḑsú ḑḑáipú ḑtínegyíḑtíne, táme mu wúlutḑfò, mu abusuanfò pú mu wóyító ahá mú butamabú mu.”

† 5:20 Dekapoli asi gyí awúlu dú.

⁵ Iníá bómàhò m̀v gyi s̀v òmetálí bwé ofúla k̀k̀v, d̀v̀n ahá k̀palobí ak̀s̀v òl̀p̀v ̀b̀v d̀́nká, tsá amú ̀l̀. ⁶ ̀l̀wa m̀v ifú ání bómàhò m̀v gyi.

Akasípó Dúanyò Amv Sumbiwa
(Mateo 10:5-15; Luka 9:1-6)

Yesu léki nkuda ání ̀b̀v bomlí ̀v̀v así, òde ató suná. ⁷ ̀v̀v òleti akasípó dúanyò ámv ba m̀v ̀v̀v wá. Múv òl̀wa amú sumbí abanyò-abanyò. Òleha amú túmiá b̀p̀p̀gyi òje laláhesu. ⁸ Òleda amú òlá òb́e, “M̀l̀mátsu t̀t̀t̀ kítá yò òkpa ámv, d̀v̀n m̀l̀v oyi yíáhé! M̀l̀mátsu atogyihé nt́e akpankogyo, nt́e kóba kítá! ⁹ M̀l̀wa nt̀k̀vta, táme m̀l̀mátsu atadié nyòòsú kítá! ¹⁰ Wóyígyíwóyíá m̀l̀swí mótó á, m̀l̀tsia ̀v̀v yòf̀v̀n bréá m̀l̀édalí wúlu am̀t̀. ¹¹ Ní m̀l̀yó wúlu k̀s̀v, bómàhò m̀l̀, nt́e b̀mekleá bónu m̀l̀ atosunáhé, m̀l̀dédalí mótó m̀l̀yó á, m̀l̀k̀pakpa m̀l̀ ayabitò-̀s̀v wòlí ̀v̀v, isuna ání b̀m̀ebí bwé.”

¹² Mú s̀v b̀yò yéda asón ámv òkan b́e, ahá bodámli kl̀v̀t̀. ¹³ Begya òje laláhe tsòtsòtsò lé ahátò, b́ekpa al̀p̀v tsòtsòtsò é ofobí, tsá amú ̀l̀.

Asú Òb̀p̀ Yohane Lowu
(Mateo 14:1-12; Luka 9:7-9)

¹⁴ Galilea òmáso ogyípó Herode lónu Yesu ̀v̀v asón ánfi, tsúfé m̀v ̀dayilé de òt́négýíòt́n. Akv b̀deblí b́e, “Asú Òb̀p̀ Yohane lákúsú tsú afúlitò. Mú só, òde ofúla anfi odu b́e ní.”

¹⁵ Táme akv é b́e, “Bulu ònósú òt́p̀ dáda Elia ní.”

Akv é b́e, “Bulu ònósú òt́p̀ dáda am̀t̀ òk̀ ní.”

¹⁶ Bréá Herode lónu asón ámv a, òleblí òb́e, “Yohane amóv ńe ha betin amv látsínkí tsú afúlitò.” ¹⁷⁻¹⁸ Herode léha b́ekítá Yohane, wá m̀v ̀kan, p̀v m̀v wá obu. Tsúfé oletsíá bláa Herode òb́e, m̀bla ḿe ha òkpa ání obétsiá m̀v pio Filipino m̀v ka Herodia amóv otsia amv.

¹⁹ Mú s̀v Herodia lóhò Yohane asón wá ̀v̀v. Òl̀b́we agywun ání òb̀m̀ m̀v, táme òmetálí, tsúfé Herode méhá mú òkpa. ²⁰ Herode yin ání Yohane asón da òkpa, ogyi òha wankíhé. Mú s̀v olenya m̀v ifú, òleki m̀s̀v wankláán ání t̀t̀t̀ m̀òb́we m̀v. ̀b̀v mótóá Yohane asv blíhé t́ehan Herode, táme otekle mú nu.

²¹ Tóá Herodia dédunká léba ha m̀v. Èke òk̀vá Herode dé m̀v òkwíké gyí a, òl̀tswí òp̀nó, tí ahande p̀v ̀sá akòp̀ d́ehan p̀v Galileafò ahande ba ató ámv ogyíkpá. ²² Bréá Herodia m̀v bi tsíhé lóbowie òb̀v̀t̀ tsa a, ̀l̀wa Herode m̀va ahande amv f́e ansigyí. Herode lébláa m̀v òb́e, “Fíte mí tógýítá f̀v̀deklé, ńe ha f̀v̀.” ²³ ̀v̀v òleka ntam há m̀v òb́e, “Ńe ha f̀v̀ tógýítá f́fíté mí. Ní igyi mí iwíe ogyíkpá ̀f̀v̀n kóráá.”

²⁴ Otsibi amv lédalí yéfíté m̀v yin òb́e, “Ntò nfíte?”

M̀v yin lébláa m̀v òb́e, “Fíte Asú Òb̀p̀ Yohane nwun.”

²⁵ Òsasv otsibi amv léba b́ebláa Herode òb́e, “Ndekléá f̀p̀v Asú Òb̀p̀ Yohane nwun d́nka ̀l̀nsú ha m̀v séséséi.”

²⁶ Asón ámv léhie han owíe amv, táme m̀v ntam amóv òleka, p̀v ahá amóv b̀b̀v ̀v̀v ámv s̀v á, omekleá òb̀t̀v̀ ntam amv. ²⁷ ̀v̀v òl̀wa m̀v ahá òt́nrv òb́e, òyétin Yohane nwun ba m̀v. Òl̀yò yétin Yohane nwun obu òd̀kpá ̀v̀v. ²⁸ Múv òl̀p̀v nwun ámv d́nká ̀l̀nsú ba otsibi amv, m̀v é òl̀p̀v́yáa m̀v yin Herodia. ²⁹ Bréá Yohane akasípó bonu asón ánfi á, b́eba botsu m̀v satin yópulá.

Ahá M̀p̀m-nu Atogyihé Ha
(Mateo 14:13-21; Luka 9:10-17; Yohane 6:1-14)

³⁰ Yesu sumbí ayòp̀ ámv beyínkí bá b́ebláa m̀v atóá bayòb́we p̀v múá bayòsuná f́e. ³¹ Mú òma a, ahá b̀vna amú wá alí, b̀menyá òkpa gyi ató kóráá. Mú s̀v òlebláa amú òb́e, “M̀l̀ha ayò ̀tsétò fléén, ayéda òk̀p̀nó.” ³² ̀v̀v bowie òkl̀v̀t̀, p̀v òkpa b̀yò ̀tsétò òt́nekv.

³³ Táme ahá tsòtsòtsò bowun amú, bí òt́ńeá b̀yò. Mú s̀v botsu awúlu ámv f́ésú, tsíí òsrí gyankpá yówie òt́ńe amóv Yesu aná b̀yò ámv. ³⁴ Bréá Yesu lékplí dálí òkl̀v̀n am̀t̀, wun òd̀m k̀p̀nk̀p̀nk̀p̀ntí ámv a, amú asón ̀l̀wa m̀v ńwe, tsúfé b̀gyi f́e akúfa ání b̀vma òk̀p̀p̀. Mú s̀v olòsuná amú ató tsòtsòtsò. ³⁵ Owí l̀p̀v̀n a, akasípó amv b́eba m̀v wá b́ebláa

mu beε, “Itsétó nfi gyí, owí é latá. ³⁶ Ha amó abuyɔ nkuda móa awúlu ání ibu bomlí nfi así yodunká tɔku gyí.”

³⁷ Táme Yesu léle mó onó obéε, “Mludunka ató ha amó abugyi.”

Móu befité mu beε, “Abétalí nyá sika* hɔ ató há ahá ánfí fée bégyi?”

³⁸ Yesu léfité amó obéε, “Bodobodo apin afini mlubu? Mliyɔ amliyeki!”

Beyinkí bebláa mu beε, “Bodobodo apin anu pú ntsutso iye bwáhé anyɔ bu inu.”

³⁹ Yesu lébláa amó obéε, “Mliha amó abutsiatsia ífá bɔbwe amusu.” ⁴⁰ Betsiá así akúsó-akúsó, aku lafa (100), aku é aduenu (50). ⁴¹ Inu olotsu bodobodo anu pú ntsutso iye bwáhé anyɔ ámu. Móu olotsu ansí fɔ́a kí asúsú, ɔleda Bulu ipán. Inu olebiabía bodobodo amu há mu akasípó amu obéε, buyée ha amó. Oleye iye bwáhé anyɔ ámu é há amó, bɔpohá ahá ámu. ⁴² Amó fée begyi mwe sian. ⁴³ Akasípó amu bɔtɔsí bodobodo móa iye sianhe amu a, ɔlobulá alakpá dúanyɔ. ⁴⁴ Ayin ání begyi ató ámu nkule bugyi mpím-nu (5,000).

Opusu Nati

(Mateo 14:22-33; Yohane 6:15-21)

⁴⁵ Benya gyi ató ámu tá alí, Yesu lébláa akasípó amu obéε, buwíε ɔklontɔ abugyankpa fa opu amu yɔ Betsaida wúlutɔ. Mu mó olesin ɔma sí ɔɔm amu ɔkpa. ⁴⁶ Bréá olesi amó ɔkpa tá á, ɔlɔdu yó busu yóbo mpái. ⁴⁷ Bréá owí leta, ɔklon amu lawíε ntsu nsiné á, ilesi Yesu nkule ibu ámusu. ⁴⁸ Inu olowun ání ɔklon amu plá de onlin wa wá akasípó amu, tsúfé afú kpɔnkpɔnti detsóon fia amó. Bake-bake a, Yesu lénatí ntsu ámusu ayabitɔ buo amó, odeklé ɔtsɔn amúsú. ⁴⁹ Táme bréá bowun mu a, buki beε, fúli ogyi. Mó su bɔsɔrá okitikíti. ⁵⁰ Opúni letsii amó fée.

Táme ɔbwa ɔsa bláa amó obéε, “Mliwa klun. Mí ní. Mlimánya ifú.” ⁵¹ Móu ɔlɔdu wíε ɔklon amutɔ, afú ámu leka itin á. Asón ánfí lówa amó wánwan. ⁵² Amó klontɔ-odwin su bumɔkúnyá nú bodobodo iwí asón ámu así.

Genesaretɔ Alɔpu Tsa

(Mateo 14:34-36)

⁵³ Yesu muva amónyɔ befa opu amu yési Genesaret osubúno, bɔwa ɔfé kítá ɔklon amu. ⁵⁴ Benya kpíli dáli ɔklon amutɔ alí ahá bowun Yesu, bí mu ɔtsáwule pé. ⁵⁵ Mó su besrí yótsu amó alɔpu sɔrá akpasu, tsú ntíné-ntíné bɔtu mu inu. ⁵⁶ Ɔtíneyíɔtínéá Yesu lóyɔ, igyi wúlutɔ ntée akuda ó á, bɔpu amó alɔpu bɔtswi brɔnusu, kókóli mu beε, ɔhá alɔpu amu abupu ibi da mu atadiε ɔdanó kpán. Amúá bɔpu ibi da mó fée benya ɔlɔtsá.

7

Atitɔ Amándíε

(Mateo 15:1-9)

¹ Farisifɔ pú Mose mbla asunápó aku botsu Yerusalem ba befia Yesu wá. ² Móu bowun ání mu akasípó amu aku bumɔfwí ibi amándíε ɔkpasu asa bude ató gyí.

³ (Tsúfé Yudafo, títriu Farisifɔ bumɔkúsí amó anáin amándíétó. Mó su ní bumɔkúfwí ibi amándíε ɔkpasu á, butamagyi ató. ⁴ Alí kén ní bumɔkúgyóra iwí á, butamagyi tɔá bɔpɔtsúa bíású ba ni. Amándíε bámbá ku aná é bu inu, butráa bude mótó tsú nwe núu ntsu, nló pú nlanka iwí.)

⁵ Mó su amóa Mose mbla asunápó befité Yesu beε, “Ntogyi só fú akasípó amu butamagyi aní anáin amándíésú, bumɔfwí ibi amándíε ɔkpasu asa abugyi ató?”

⁶ Yesu léle mó onó obéε, “Ɔnɔkwali Bulu onósú ɔtɔipú Yesaia lébli tswí tsú mli apinabwebí abwepú ánfí iwí obéε,

‘Ahá ánfí budepu amó onó bú mí,

táme amó klun bu ífó mí wá.

⁷ Kpaali bude mí sum,

* **6:37** Sika ánfí igyi sika futútú lafa-anyɔ (200), igyi ɔha nke lafa-anyɔ (200) ikáká.

tsúfẹ́ basí Bulu mbla tswi,
yó bude anyánpósa mbla suná.’

8 “Mlilasí Bulu mbla ámu tswi, mlidé mli anáin amándiétó.”

9 Inu ɔlebláa amú ɔbéε, “Mlilapina si Bulu mbla ámu tswi nyánsatɔ, ménɪ mlégyi mli onutɔ amándiésú. 10 Tsúfẹ́ Mose lówanlín wá Bulu mbla ámutɔ ɔbéε, ‘Bu fú sí mva fú yin.’ ɔletrá wanlín ɔbéε, ‘Ní ɔku lébli asɔkpan tsú mu si ntée mu yin iwɪ á, bumóɔ mu.’ 11 Táme mli mú mliaa, ɔha ɔbétalí bláa mu si ntée mu yin ɔbéε, ‘Tóá tekɪ nópɔhá fú á, napóbwé Koban.’* 12 Mlilahá ahá bumédé tɔtɔ bwe há amú akwípú. 13 Mli anáin amándié su mlitráa mlímédé Bulu mblasu gyí. Ntóbí tsɔtsɔtsɔ é bu inuá mlitráa mlidébwe tsía ínɪtɔ.”

Tóá Itɔkpóí ɔha Bulu Ansító (Mateo 15:10-20)

14 Yesu létrá ti ɔɔm amu ba mu iwɪ wá, ɔlebláa amú ɔbéε, “Mli fée mliyaa asu amlɪnu ínɪ asi! 15-16 Megyí tóá ɔha tegyi tɔkpóí mu Bulu ansító. Mboun móa itedáli tsu mu ɔnɔ.†”

17 Bréá ɔlenatí sí ɔɔm amu yó wóyító a, mu akasípú amu befité mu yébi anfi asi. 18 ɔleε mú ɔnɔ ɔbéε, “Mli é mlitamanú asún asi? Mlíméyín aní tóá itowíé ɔha ɔnɔ tamakpóí mu Bulu ansító? 19 Tsúfẹ́ megyí mu klɔntɔ itowíé, mboun mu iputɔ itowíé, ɔteyéle mú wá ɔkɔntɔ.” (Yesu léle mótó púsúná aní atogyihe kugyíku iwɪ letɪn.)

20 Inu ɔlebláa amú ɔbéε, “Tóá itedáli tsu ɔha klɔntɔ tɔkpóí mu Bulu ansító. 21 Tsúfẹ́ ɔha klɔntɔ ágywun laláhe kugyíku tedáli tsu. Mútehá mu ɔtɔwá atsi móa ayin asún, otowí ató, ɔtɔmɔ ɔha, ɔtɔtɔ mbua, 22 ɔtɔwá ɔnsipe, ɔtɔbwé lalahε, ɔtemlé ahá, ɔtɔwá hakpan, ɔtɔwá olu, otetsii ɔha, ototsú iwɪ, ɔtɔbwé mimlála. 23 ɔha klɔntɔ, atɔ laláhe anfi fée itedáli tsu. Mótɔkpóí mu ni.”

ɔtsi ɔkɔá Omegyí Yudayin Hógyi (Mateo 15:21-28)

24 Yesu lénatí inu yó Tiro nsáuntɔ. ɔɔyóswú wóyí kutɔ. Omedéklé ɔbéε ahá bubú aní maba inu, támε ɔmetalí njáin mu iwɪ. 25 ɔhe laláhe bu ɔtsi ɔku mu bi tsíhétó. Olenya nú Yesu nka alɪ, ɔlɔwa ɔsa beda akpawunu mu ayabitɔ. 26 Griikiyintse ɔtsi anfi gyí. Bɔkwú mu Siro Foenike ɔsolósu. Olokokóli Yesu ɔbéε, ogyáa ɔhe laláhe amu le mu bi ámutɔ. 27 Táme Yesu lébláa mu ɔbéε, “Ha nyebí ámu abumwe asa, tsúfẹ́ ima aleá fósúwí nyebí atogyihe póhá akíai.”

28 ɔtsi ámu léle mú ɔnɔ ɔbéε, “Owíé, ɪbu mótó alɪ, támε akíai aní buda ɔpónú ámu asi é butegyí nyebí atogyihe mpupubiá itekpákpa bun amú ɔpónúasi.”

29 Mú Yesu lébláa mu ɔbéε, “Fabí lé mú ɔnɔ. Mú su natɪ, ɔhe laláhe amu ladáli fú bí tsíhé ámutɔ.”

30 Bréá ɔtsi ámu lóyɔ wóyító a, olowun aní ɔhe laláhe amu ladáli mu bi ámutɔ, alási ɔda mpású.

Yesu Létsa Isutin ɔkɔá ɔtamatóí Wankláán

31 Yesu lénatí Tiro inu yó Sidon yóbomlí kplí ba Dekapoli‡ awúlu amu nsáuntɔ asa ɔleladó yó Galilea ɔpu ɔnɔ. 32 Bɔpu isutin ɔku ba mu, ɔtamatalí tóí wankláán. Bokokóli mu beε, ɔpú ɪbi dinka musu. 33 Mú ɔlekpa oyin ámu ya ífóntó, pú mu asrebi wá oyin ámu asutɔ, olotu atsonó dínká mu osrebisu, púdá oyin ámu ɔdandusu. 34 Inu olotsu ansí fúá kɪ ɔsúsú, lún ɔhé fú. Mú ɔleblí ɔbéε, “Hefata.” Hebri ɔblítɔ. Mú asi gyí, “Finki.”

35 Inu mu asu lefinkí, mu ɔdandu é lesankí, ɔlɔtɔí wankláán. 36 Mú Yesu léda ahá ámu ɔlá kpákpaákpa ɔbéε, bumábláa ɔhaa. Táme tsé dúdúódúá ɔleda amú ɔlá á, alɪ kén beda asún ámu ɔkan ni. 37 ɔnɔ lehie bwíé amú, beblí beε, “Alabwé tógyító wankláán. Alahá asutin bude asún nu, amúmu é budetɔí.”

* 7:11 Koban asi gyí, napókíé Bulu. † 7:15-16 Mótó yéε 16 bu nwóló dada amu akutɔ: ɔhagyíɔha aní ɔbu asu, onúu!

‡ 7:31 Dekapoli asi gyí awúlu dú.

8

*Ahá Mpím-na Atogyihe Ha
(Mateo 15:32-39)*

¹ Nke ámutò á, òdòm kpònkpònkpòntì betrà befia Yesu wá. Amó atogyihe leta. Mó sù Yesu létì m̀v akasípù, bláa amó òb́éé, ² “Ahá ánfì asón de mí nwé wa. Nde eke sáásí òpá b̀vbuo m̀. B̀vtráa b̀vma t̀t̀t̀áa b́gyi. ³ Ní nehá amó b̀p̀p̀ akún náti b̀ỳỳ wóyí á, ansítò b́ỳỳbi amó òkpatò, tsúfé amótò aku òkpa b̀v íf̀.”

⁴ Múú akasípù amv befité mv beé, “Nkónú abénya atogyihe há ahá ánfì f́éé b́gyi mwe dimbí ánfisv.”

⁵ Yesu léfité amó òb́éé, “Bodobodo afinì m̀lv?”

Bele mó ònò beé, “Asienó.”

⁶ Yesu léha òdòm amv betsiá òsolútò. Múú olotsu bodobodo asienó ámv, dá Bulu ipán, olebiabía mótò há akasípù amv beye mó há amó. ⁷ B̀vbu ntsutso iye bwáhé kpalóbí kv é. Yesu lóyulá m̀s̀s̀, òb̀p̀v mó é há akasípù amv, beye ha amó. ⁸ Amó f́éé begyi mwe. Akasípù amv b̀t̀t̀s̀í isíanhe b́l̀áa alakpá yilé asienó. ⁹ Ahá ámv b̀b̀wé f́é mpím-na (4,000), Yesu lési amó òkpa. ¹⁰ Inuv m̀va m̀v akasípù b̀d̀v wíé òklvntò ba Dalmanutafò òsolúsv.

*Farisifò Bodunká Ofíla
(Mateo 12:38-42; 16:1-4)*

¹¹ Farisifò bonu ání Yesu laba mv, beba b̀vde mv asón fité. Bebláa mv beé, òbwéé osúna p̀vsvna amó ání lélé otsú Bulu wá. ¹² Yesu lólun òjé f̀. Múú òlefíté amó òb́éé, “Ntogyi só m̀lv ndemba-abí m̀lvde osúna dunká amlíwun? Mbláa m̀lv ònòkwali. Mmòb̀wé osúna kvkv súná m̀lv!”

¹³ Inu òlenatì sí amó, yó dv wíé òklvntò, fá òp̀v ámv yó mó òb̀v.

*Farisifò P̀v Owíe Herode Bodobodotu-afá
(Mateo 16:5-12)*

¹⁴ Yesu akasípù amv b̀vmekein tsú bodobodo kítá. Ipin kvle pé b̀v òklv amvntò. ¹⁵ Bréá b̀vdv ntsu ámvsv b̀ỳỳ á, Yesu léda amó òlá òb́éé, “M̀lvkì wankláán Farisifò p̀v òm̀s̀s̀ ogyípò Herode bodobodotu-afású.”

¹⁶ Akasípù amv befité aba beé, “Bodobodo amúú animédé ámv sù òde asón ánfì blí lóó?”

¹⁷ Yesu lónu asón ání b̀vdeblí. Múú òlefíté amó òb́éé, “Ntogyi só m̀lvdeblí m̀lvaa, m̀lvmedé bodobodo? Múú s̀v òklvntò b̀v m̀lv odwin m̀lv é? ¹⁸ M̀lv ansibi tamawun ató, m̀lv asv é tamanú asón? M̀lv tamakáin asónsú? ¹⁹ Bréá neye bodobodo apin anu ámv há ahá mpím-nu (5,000) á, isíanhe alakpá afinì m̀lvót̀s̀í?”

Bele mó ònò beé, “Dúanyò.”

²⁰ “Bodobodo apin asienó ámv neye ha ahá mpím-na ámv é mé, isíanhe alakpá yilé afinì m̀lvót̀s̀í?”

Bele mó ònò beé, “Asienó.”

²¹ Inu Yesu léfité amó òb́éé, “Imòkúwánkí m̀lv kí?”

Ansibi Obwiep̀v Òkv Ansibi Bwii

²² Yesu m̀va m̀v akasípù beba Betsaida wúlutò. Aha kv bekpa ansibi obwiep̀v òkv ba. Bobwii ipa há mv beé, òp̀v ibi da mv, òtsa mv òv. ²³ Yesu lékítá ansibi obwiep̀v ámv ibi, kpá mv dálì wúlu amvntò. Inu olotu atsvnò dínká oyin ámv ansibisv, p̀v ibi dínká m̀svsv. Múú òlefíté mv òb́éé, “F̀vde ató wúun?”

²⁴ Ansibi obwiep̀v ámv lótsu nwun f́óá kv, òleblí òb́éé, “Nde anyánkp̀vsa wúun, táme bgyi f́é nyí b̀vna.”

²⁵ Inu Yesu létrá p̀v mv ibi dínká mv ansibisv. Oyin ámv lóbvii ansibi kv a, mv ansibi lawá alé, òde tógyítò wúun wankláán nya. ²⁶ Yesu léyinkía mv sísí wóyítò òb́éé, “Natì laa yò wóyí. Mátepí wíé wúlu amvntò kóráá.”

*Ohá Aní Yesu Gyi**(Mateo 16:13-20; Luka 9:18-21)*

²⁷ Yesu mva mu akasípó amu benatí iṅu bɔyó Kaesarea Filipi awúlusu. Bréá buṅa okpató á, ɔlefíté amó ɔbéé, “Ma ahá bée ngyi?”

²⁸ Bele mú ɔnó bée, “Aku bée, fógýí Asú Ɔbɔpú Yohane. Aku bée, Bulu ɔnósú ɔtɔ́pú Elia. Aku é bée, Bulu ɔnósú atɔ́pú amutɔ ɔku.”

²⁹ Mú ɔlefíté amó ɔbéé, “Mli é mé? Mli mígyí ma?”

Petro léle mú ɔnó ɔbéé, “Fógýí Kristo, (ohá amó Bulu ladá mu ofúli amu) ni.”

³⁰ Iṅu ɔleda amó ɔlá ɔbéé, “Mli mábláa ɔhaa mí iwi asún ánfí.”

*Yesu Iwɔsin Pú Mv Lowu Iwi Asún Blí**(Mateo 16:21-28; Luka 9:22-27)*

³¹ Iṅu Yesu léfi asi ɔde asúntó le súná amó ɔbéé, “Ilehián aní mí, Nyankpɔsa-Mv-Bi ánfí néhié wun iwiɔsin tsɔtsɔtsɔ. Yudafo ahande, Bulu igyí ahapú dehen pú Mose mbla asunápó féé bekiná mí bée, megyí mígyí Kristo amu. Bómɔ mí, táme Bulu ɔbélakósúa mi tsú afúlitɔ nkensá ɔma.” ³² Ɔmɔpu asún ánfí nǎín amó. Mú su Petro létí mu ya itsétó yéka mu itin ɔbéé, ɔmátrá blí alí. ³³ Iṅu ɔledamlí kɪ akasípó amu, ɔɔkplón wa Petro ɔbéé, “Satan, natí tei mísú! Megyí tóá Bulu dégywín fudegywín, anyánpɔsa klé fudegywín.”

³⁴ Iṅu ɔleti ɔdɔm amu pú mu akasípó ba mu iwi wá. Mú ɔlebláa amó ɔbéé, “Ní ɔku dékléá ɔbóbuo mi á, osíi tóá otekle bwé, otsu mu oyikpalíhe bobuo mi. ³⁵ Tsúfé ní ɔku lépri mu nkpa á, ɔbóhulí mú. Ní ɔku é lóhulí mu nkpa mía Bulu asun wankláán ámuvo á, Bulu ɔbóhɔ mu nkpa. ³⁶ Ní ɔku onyá ɔyító ató féé, táme ɔhólí mu ɔkláa a, labi mɔmu ɔlɔwa há mu? ³⁷ Ntée ntɔ ɔha ɔbétalí pútse mu nkpa? ³⁸ Tsúfé ní ɔku onyá mía mí atosunáhé péli ndemba-abí laláhéá badámlí ɔma há Bulu ansító á, mí, Nyankpɔsa-Mv-Bi ánfí é nénya mu péli bréá mía Bulu-abɔpu wánkíhé amu aniná mí Sí numnyamtɔ abá.”

9

¹ Yesu lóyo mu tóisu ɔbéé, “Ɔnɔkwali nde mli bláa. Aku bobu mlitɔ nfi bumóowu, yófon bréá bawun aní Bulu iwígyí amu ina túmisɔ ibá.”

*Yesu Iwitséé**(Mateo 17:1-13; Luka 9:28-36)*

² Nkensíé ɔma a, Yesu lékpa Petro, Yakobo mva Yohane, mva amónyo bɔdu yó iṅu kusu amó nkule. Iṅu Yesu létse amó ansító. ³ Mv atadié ledamlí futúúúúú, ide ogyá kpa. Tɔtɔ ma ɔsulúv anfisá ɔbétalí bwé mú ibófulí alí. ⁴ Iṅu Elia mva Mose bele iwi ɔwan, amúa Yesu budeɔí. ⁵ Mú Petro lébláa Yesu ɔbéé, “Osunápó, iṅu aléá abétsiá nfi. Ha ada abú asa. Fú klé kule, Mose klé kule, Elia é klé kule.” ⁶ Ifú lehié kítá Petro mva mu aba ámu dɔbi. Mú su omowun asún aní ɔblí.

⁷ Iṅu agyinde kv lobobun amósú, ɔme kv ledali tsu mútɔ ɔbéé, “Ɔni gyí mí Bí ɔdwepú ní! Mliyaa asu amlinu mu asún!” ⁸ Iṅu belaki, táme bumetrá wun ɔhaa don Yesu nkule.

⁹ Bréá bude iṅu ámu kplí á, Yesu léda amó ɔlá ɔbéé, “Mábláa ɔhaa tóá bayówun, yófon ekeá Bulu ɔbókúsúa mí, Nyankpɔsa-Mv-Bi ánfí tsú afúlitɔ.”

¹⁰ Asún ánfí lesin amó nwuntɔ, betsiá fité aba bée, “Kusú tsú afúlitɔ ánfí asi mé?” ¹¹ Iṅu befité Yesu bée, “Ntogyi só Mose mbla asunápó amu bée, ilehián aní Elia obéyinkí bá asa Kristo amu ɔbéba?”

¹² Ɔlele mú ɔnó ɔbéé, “Ɔnɔkwali igyi, aní Elia obégyankpá bá bela tógyító yáí wankláán. Mú ntogyi só Bulu asun wanlínhé amu kén lébli tsú mí iwi ɔbéé, mí, Nyankpɔsa-Mv-Bi ánfí néhié wun ipian, ahá bósopáa mi? ¹³ Nde mli bláa mbéé, Elia layínkí bá dodo. Ahá bɔbwé mu alíá budeklé, fé alíá bɔwanlín wá Bulu asún ámutɔ.”

*Ib Didahe Ɔlɔpú Tsa**(Mateo 17:14-21; Luka 9:37-43a)*

14 Bréá beyinkí bowie akasípó atráhe amu wá á, bowun ání òdòm kṛonkṛəonkṛəonṭi bafia bomlí amú, Mose mbla asunápó aku bode akasípó amu nwéen gyí. 15 Bréá òdòm amu bowun Yesu a, ìṛəwa amú wánwan, besrí yéfia mu, há mu aye. 16 Yesu léfité mu akasípó amu òbée, “Amansu mlia amónyo mlidébití?”

17 Òdòm amoto òku léle mú ònó òbée, “Osunápó, nekpa mí bí yínhé ba fu mbée afotsa mu ìṛə. Ọ́he laláhe lahá otamatóí. 18 Brégyíbréá ọ́he laláhe amu iba musu á, itəwósu mu, fin mu dá osulótə. Mu ònó təbwé afu, otəwí ayín, otəsínsun. Nəbláa fú akasípó mbée, bogyáa ọ́hé ámu le mutə ha mi, táme bometalí.”

19 Yesu lébláa amú òbée, “Ndemba-abíá mlímá hógyi, alí nétsiá mlí wá yó ní? Yófun əmenke nnyá klun ha mlí? Mlikpa kebi ámu ba mi!” 20 Bekpa kebi ámu ba Yesu.

Ọ́he laláhe amu lénya wun Yesu alí, ìṛəwə́súw kebi ámu fin mu dá. Odemináa, mu ònó é ıde afu. 21 Yesu léfité obí mu si ámu òbée, “Tsú bré məmutə ìṛə ánfı lefi asi?”

Ọ́lele mú ònó òbée, “Tsú mu nyebito ọ́pá. 22 Itətswı mu wá ogyá múa ntsu aná fěétó, itekleá ìbómə mu, táme ní fétalí bwé təku tsú mú iwı á, wun anı nwe afogyı anı buale.”

23 Yesu léfité mu òbée, “Blí fude fée, ní nétalí? Tógyító ləpən ha ohógyıpu.”

24 Inu obí mu si ámu lókpłun blí òbée, “Nohogyi, táme mí hógyi mətsó. Gyı mi buale, mí hógyi imoní!”

25 Bréá Yesu lówun ání òdòm amu butráa busrí bebá á, ələkplún wa ọ́he laláhe amu òbée, “Fú ədandəbiabía múa ıstın ọ́hé, dalı kebi ámutə. Mátrá wie mutə ekekeke!”

26 Ọ́he laláhe amu lósurá okitikíti kóklókókú, ìlətrá wə́súw mu nyányányányáa, ìledalı mutə. Ọ́hé leta mu. Mú su ahá ámutə aku beblí bee, “Alawú.” 27 Táme Yesu lékıtá mu ıbı tsú mu fúá, ələkú́sú líí.

28 Mú əma, bréá Yesu mva mu akasípó amu nkule bubu wóyító a, befité mu bee, “Ntogyi só anı mú animétalí gya ọ́he laláhe amu dálı kebi ámutə?”

29 Mú ọ́lebláa amú òbée, “Inı odu mú á, nkéti mpái* pé mlétalí púgya mú.”

Yesu Lowu Iwı Asón Blí Otse Nyəəsı

(Mateo 17:22-23; Luka 9:43b-45)

30 Bréá Yesu mva mu akasípó amu benatı inu á, bətsən Galilea əsulósu, táme Yesu mékléá əhaa əbíı ətínéá mubı. 31 Tsúfě əde akasípó amu ató suná òbée, “Béle mí, Nyankpəsa-Mu-Bı ánfı há adón bómə mí, táme Bulu əbélakósúa mi eke sáásı.”

32 Akasípó amu bumonu mú asi, ifú é de amú ání befité mu.

Ma Ọ́bóbwe Ọ́hande?

(Mateo 18:1-5; Luka 9:46-48)

33 Beba Kapernaum wúlutə. Bréá bowie wóyító á, Yesu léfité amú òbée, “Ntə nwéen mlidégyı əkpato?”

34 Bekpa ònó bun músú, tsúfě ıhande budeprıı. 35 Yesu létsiá asi, əletı akasípó dúanyə ámu, əlebláa amú òbée, “Ní mlıtə òku dékléá əbóbwe mlı nkpa ogyápu a, əbwéé mu iwı əma ogyápu pú mlı fěé osúmpú.” 36 Inu əlekpa kebi òku belı́ amú ansıtó, látá mu pútá, əlebláa amú òbée, 37 “Ọ́hagyıəha ání ələhə kebiá ogyı alı mí dátó lahə mi. Ọ́hagyıəha ání əhə mi á, megyı mí ələhə, mbouın əhá ámú ələwa mí ámu.”

Anı Obúopu

(Luka 9:49-50)

38 Yohane lébláa Yesu òbée, “Osunápó, anlówun oyin əku dépu fú dá gya ọ́he laláhe, anléka mu tin, tsúfě əma anıtə.”

39 Táme Yesu lébláa amú òbée, “Mlímáka mu itin! Tsúfě əhaa má inuá əbóbwe ofúla mí dátó, láblı́ mí iwı asun laláhe. 40 Tsúfě əhá ání əməkú́sú líí anısu buo anı. 41 Ọ́nəkwalı nde mlı bláa mbée, ní əku əhá mlı ntsu-owebi mlonu, mí dá ání ıdın mlısu su á, əmóəhulı́ mu ıpán.

* 9:29 Mpái múa ònóklı́ bu nwóló dada amu akotə.

Ọha Kpa Wá Lakpan
(Mateo 18:6-9; Luka 17:1-2)

⁴² “Ní ọkú lẹ́hà ahá ànfí bómàkúdan mísó hógýítà ànfítà ọkú lóbwẹ lakpan á, ní bẹda nífúókwebu síán mu ọmẹtò, tswi mu wá ọpútà pọ́ á, ibu alá dún. ⁴³⁻⁴⁴ Ní fú ibi kùlẹ tẹ́hà fótàbwé lakpan á, ka mú lẹ! Ibu alá fọ́pú ibi kùlẹ nyá nkpa àní itamatá, dún àní fọ́pú ibi anyò wíe ịsùbití ogyá àní itamaduntò. † ⁴⁵⁻⁴⁶ Ní fú yabí kùlẹ tẹ́hà fótàbwé lakpan á, ka mú tswi tsalífwi! Ibu alá fọ́pú yabí kùlẹ nyá nkpa àní itamatá, dún àní fọ́pú ayabí anyò wíe ịsùbití ogyá àní itamaduntò. ‡ ⁴⁷ Ní fú nsíbi tẹ́hà fótàbwé lakpan á, loti mú lẹ. Ibu alá fọ́pú nsíbi kùlẹ wíe Bulu iwíegýí ámùtò, dún àní fọ́pú ansíbi anyò wíe ịsùbití ogyá àní itamaduntò. ⁴⁸ Ọtínéá inu anyambi bítamawú, inu ogyá é itamadun.

⁴⁹ “Tsúfẹ́ bọ́pú ogyá tun ọhagýíọha iwí, fé alá bótàpọ́ nfólí tun afòdiẹ iwí.

⁵⁰ “Nfólí bu ọdwe, táme ní itá ọdwe á, ntò bẹ́lapówá mú ọdwe?

“Mliha ọdwe itsia mlítò fé nfólí, iwílwii itsia mliha mli aba nsíné.”

10

Ọkákíná Iwí Atosunáhé
(Mateo 19:1-12; Luka 16:18)

¹ Yesu lókúṣò tsú inu yó Yudea ọmátó, Yordan ntsu ọ́bín. Ọ́dám bẹtrá befia bomlí mu, ọ́lẹtrá suná amó ató fé alá ọ́tòbwé yáí.

² Farisifò akú beba mu wá, búdekléá bósò mu kí. Mú sù bẹfité mu bẹe, “Aní Mbla lẹ́hà ọ́kpa àní oyin ọ́bétalí kíná mu ka?”

³ Yesu lẹ́fité amó ọ́bée, “Nkálí aní náín Mose lówa mbla há mli?”

⁴ Bẹlẹ mu ọ́nò bẹe, “Mose lẹ́hà ọ́kpa àní oyin ọ́wánlín ọ́kákíná ọ́wóló pùkína mu ka.”

⁵ Yesu lẹ́bláa amó ọ́bée, “Mli kluntò-odwin só Mose lówanlín mbla ànfí há mli. ⁶ Tsú bréá Bulu lẹ́lẹ́ ọ́yí á, ọ́tsi múa oyin ọ́lóbwe. ⁷ Iní sù oyin ọ́bótú sí mu sí mva mu yin yémantá mu kasù, ⁸ amó abanyó bóbwe ọ́yúlúv kùlẹ ní. Bútráa bumeгы́ abanyó, mbóún babwé ọ́bakóle. ⁹ Iní sù ahá àní Bulu labwé amó ikùlẹ a, ọ́haa mámaín amó abasù.”

¹⁰ Bréá beyinkí ba wóyító a, Yesu akasípú amù bẹtrá fité mu asón tsú asón ànfí iwí. ¹¹ Yesu lẹ́bláa amó ọ́bée, “Ní oyin okíná mu ka láyétsiá ọ́tsi bámbá á, alató mbua. ¹² Alí kén ní ọ́tsi okíná mu kulu láyétsiá oyin bámbá á, alató mbua ní.”

Nyebi Yulá

(Mateo 19:13-15; Luka 18:15-17)

¹³ Aha akú bẹkpa nyebí ba Yesu bẹe, ọ́púv ibi dínka amósú, táme mu akasípú amù bọ́wa iyin wá amó. ¹⁴ Bréá Yesu lówwun a, ọ́bló lẹ́kítá mu. Múv ọ́lẹbláa akasípú amù ọ́bée, “Mliha nyebí ámu ọ́kpa abuba mí wá. Mlimátin amó ọ́kpa, tsúfẹ́ ahá ànfí odu bó Bulu iwíegýí ámu ní. ¹⁵ Ọ́nàkwálí nde mli bláa. Ọ́há àní ọ́mọ́họ́ Bulu iwíegýí amù fé kebi á, omóowíe mótó.” ¹⁶ Múv ọ́lẹlatá amó pútá, pú ibi dínkínka amósú, oloyulá amó á.

Atonyahé Iwí Atosunáhé

(Mateo 19:16-30; Luka 18:18-30)

¹⁷ Bréá Yesu lópu ọ́kpa ọ́yó á, oyin ọ́kú lésrí ba bẹda akpawunu mu ayabito fité mu ọ́bée, “Osunápú yilé, ntò nóbwe asa nénya nkpa àní itamatá?”

¹⁸ Yesu lẹ́fité mu ọ́bée, “Ntogyí sù fùde mí tí ọ́ha yilé? Ọ́haa mégyí ọ́ha yilé, nkéti Bulu nkùlẹ. ¹⁹ Yéé fúyin Bulu mbla ámu dodo? Ọ́bée, mámmọ́ ọ́ha, mátò mbua, máwí ató, máka asón dínká fú bású, másisii ọ́ha, bu fú sí mva fú yín.”

²⁰ Oyin ámu lẹ́bláa mu ọ́bée, “Osunápú, tsú mí nyebítò ọ́pá nde íní féesú gyí.”

²¹ Yesu lẹ́kí mu díín, mu asón lówa mu ọ́dwe. Múv ọ́lẹbláa mu ọ́bée, “Ilasí tokukuléá fóbwe. Yefé fú iwíṣu ató féeé, afuye kóba amù ha ahíánfò, méní fénya siadiẹ ọ́súsú. Fàbwé mú tá á,

† 9:43-44 Mótó yée 44 múa 46 belian 48, táme uma nwóló dada amù akotò. ‡ 9:45-46 Mótó yée 44 múa 46 belian 48, táme uma nwóló dada amù akotò.

ba afobobuo mi.”²² Bréá oyin ámu lónu asón ánfí á, iwí lowu mu. Mú su òlenatí díín, tsúfè òhíé òbu ató.

²³ Yesu lékí bomlí, òlebláa mu akasípó amu òbéé, “Ìbéhie wá ònlín asa iwí onyapó obówie Bulu iwíegýí ámutò!”

²⁴ Bréá akasípó amu bonu asón ánfí á, ònó lobwie amó. Táme Yesu lélabláa amó òbéé, “Mí abí, Bulu iwíegýí ámutò wie ìbéhie wá ònlín! ²⁵ Ìòpòn ha kpósó ání òbótsòn òbín-atò òbótó, dón ání iwí onyapó obówie Bulu iwíegýí ámutò.”

²⁶ Asón ánfí leha ònó lehie bwíé amó. Mú su befité aba beé, “Mómó ma mæe Bulu òbóho nkpa?”

²⁷ Yesu lékí amó díín, òlebláa amó òbéé, “Tóá ìdòn nyankpòsa bwe mádón Bulu, tsúfè Bulu mú tetálí bwé tógýító.”

²⁸ Mú Petro lébláa mu òbéé, “Yéé aní mú anlasí tógýító tswí bobuo fu o!”

²⁹ Yesu lébláa mu òbéé, “Ònòkwali nde mli bláa. Òhagyíòha ání olesi mu wóyí, mu apíó, mu sí mu a mu yin, mu abí ntée mu òsolúbu òmagyáa, mía mí asun wankláán ámu su á, ³⁰ òbélanya mu wóyí, mu apíó, mu ayín, mu abí pú mu agyapadié ámu odu tsé lafa séi. Bédinká musu é séi, táme obénya nkpa ání itamatá bré ámúú ìbá ámutò. ³¹ Táme agyankpapu tsòtsòtsò béba bemlí amapu, amapu é béba bemlí agyankpapu.”

*Yesu Lowu Iwí Asón Blí Otse Saasi
(Mateo 20:17-19; Luka 18:31-34)*

³² Yesu mu a mu akasípó amu bòpu òkpa bòyó Yerusalem wúluto, Yesu gyánpká. Ìlwa amó wánwan, ifú lekítá ahá ámúú bobuo amó ámu. Múú òlekpa akasípó dúanyò ámu ya itsétó, òletrá bláa amó tóá ìbéba musu. ³³ Òbéé, “Mlínú! Ní awíé Yerusalem a, béle mí, Nyankpòsa-Mu-Bi ánfí há Bulu igýí ahapó òhehen pú Mose mbla asunápó. Béha mí lowu ipón, pú mí wá ahá ání bomegyí Yudafo ìbitò. ³⁴ Bóbwe mí ahinlá, tú atsonó wólí mí, nwén mí mli, mó mí, táme eke sáásí a, Bulu òbókúsáa mí tsú afúlitò.”

*Òhande Osúm Mv Aba
(Mateo 20:20-28)*

³⁵ Sebedeo abí Yakobo mu a Yohane bòkpòkpé mantáa Yesu bláa mu beé, “Osunápó, anídékléá fubwéé tòku ha aní.”

³⁶ Múú Yesu léfité amó òbéé, “Ntò mlidéklé mli a mbwéé ha mli?”

³⁷ Bebláa mu beé, “Ha anitò òkòle otsia fú gyòpísu, òkòle é otsia fú binasu bréá Bulu òwá fú numnyam.”

³⁸ Táme Yesu lébláa amó òbéé, “Mlíméyín tóá mlidékulí! Mlétalí wun iwíòsin ámúú nebá bowun amu, ntée mlétalí wú lowu ámúú nówu ámu?”*

³⁹ Bele mú ònó beé, “Ee abétalí.”

Múú òlebláa amó òbéé, “Mlówun iwíòsin ámúú nebá bowun amu, wú lowu ámúú nówu ámu é, ⁴⁰ táme mma túmí ání néle òhá ání obétsiá mí gyòpí ntée binasu. Alí otsiákpá aní mú ìda gyo ahá ámúú Bulu lalá inu yáí há ámu.”

⁴¹ Bréá akasípó idú atráhe amu bonu asón ánfí á, Yakobo mu a Yohane iwí lówa amó òbló.

⁴² Yesu létí amó fée ba mu iwí wá, òlebláa amó òbéé, “Mliyín ání ahá ání bótobú amóá bogyí òmátòfòsu agyípó botehíé amó ahá, amó ahande é botenyá túmí amósú. ⁴³ Táme mlitò mó á, imába alí. Òhá ání òdekléá òbóbwe mlitò òhande òbwéé mli fée òkpábi. ⁴⁴ Ní mlitò òku é dékléá òbóbwe mli nkpa ogyápu a, òbwéé mli fée òkpábi. ⁴⁵ Tsúfè mí, Nyankpòsa-Mu-Bi ánfí é mmeba mbéé, busúm mí. Ahá osúm kpá neba, ampu mí nkpa hò ahá tsòtsòtsò nkpa.”

*Ansibi Obwiepó Òkò Ilò Tsa
(Mateo 20:29-34; Luka 18:35-43)*

* **10:38** Mlétalí wun iwíòsin ... wú lowu ámúú nówu ámu? Ntée Mlétalí nu ntá neba bonu ntée há bóbò mli asú ámúú nebá bóbò ámu?

¹⁸ Bréá Bulu igyí ahapú dehen pú Mose mbla asunápú amu bonu t́á alabwé á, bodunká ɔkpa ání bótsun ḿsú ḿ mu. Benya ifú, tsúfé mu atosunáhé amu leha ɔ́nó lobwie ɔ́dam amu.

¹⁹ Bréá owí lɔpɔn a, Yesu mva mu akasípó bedali wúlu amuɔ.

Hógyi Iwi Atosunáhé

(Mateo 21:20-22)

²⁰ Bréá buɔetsúun nyanki a, bowun ání pɔntɔ oyí ámu ilawú tsú mó ɔ́sú beyi asi. ²¹ Inu Petro lékaín asón ání Yesu lébláa pɔntɔ oyí ámu. Múú ɔ́lebláa Yesu ɔ́béé, “Osunápó, ki, pɔntɔ oyí ámuú fɔlwí ámu ilawú!”

²² Yesu lébláa amú ɔ́béé, “Mliha Bulu gyi. ²³ Ɔ́nɔkwali nde mli bláa, ɔ́hagyíɔha ání ɔ́bébláa ibu ání ɔ́béé, ‘Púli yowie ɔ́pɔtɔ’, omegyí nwéén mu kluntɔ, olohogyi ání asón ámuú mablí ámu íbéba mótɔ́ á, íbópulí yó. ²⁴ Inu su nde mli bláa mbéé, tógyítá m̀kólí Bulu á, mlihogyi ání mli lanyá mó dodo. Mli ibi béda mó. ²⁵⁻²⁶ Ní mli lí mli dé mpái bɔ, ɔ́ku asón bu mli kluntɔ á, mli ɔ́há ámu lakpan kie mu, méni mli Sí ámuú ɔ́bu ɔ́súsú ámu é obési mli klé kíé mli.†”

Yesu Túmi Iwi Asun Fitéhé

(Mateo 21:23-27; Luka 20:1-8)

²⁷ Yesu mva mu akasípó amu be trá yinkí ba Yerusalem. Bréá ɔ́na odeki Bulu ɔ́tswékpá wunsínésú inu á, Bulu igyí ahapú dehen, Mose mbla asunápú pú Yudafo ahande amu beba mu wá. ²⁸ Befité mu beé, “Túmi m̀mu fúdepuwé ntobí ání? Ma léha fú túmi ámu?”

²⁹ Yesu lélé mó ɔ́nó ɔ́béé, “Nfíte mli asun kua kole. Ní mlélé mó ɔ́nó há mí á, mí é nébláa mli túmi oduá ndepuwé ntobí ání. ³⁰ Bulu wá Asú Ɔ́bɔpú Yohane lénya túmi póbó ahá asú lóó, ntéé nyankpɔsa? Mli bla mi!”

³¹ Amú wulewule bɔyɔ asón ánífɔtɔ beé, “Ní ablí aniaa itsú Bulu wá á, ɔ́béfíté aní ɔ́béé, mó ntogyi śú mli m̀hɔ mu gyi? ³² Ntéé ablí aniaa itsú anyánkpɔsa wá?” Táme buɔde ahá ámu ifú nya, tsúfé amú féé bohogyi ání lélé Bulu ɔ́nósú ɔ́táipú onutó Yohane gyí. ³³ Mó su bele mó ɔ́nó beé, “Ohwée! Animéyín ɔ́tínéá olenya mu túmi tsú.”

Múú Yesu é lébláa amú ɔ́béé, “Mómó mí é mméébláa mli túmi oduá ndepuwé ntobí ání.”

12

Apafɔ Laláhe Aku

(Mateo 21:33-46; Luka 20:9-19)

¹ Yesu lówa amú asón bláa ayébitɔ bi. Ɔ́béé, “Oyin ɔ́ku lóɔ́ wáin ndɔ. Olegyi iban bómlí mó. Olokwi wáin amu onyimékpá, ɔ́lɔpwe obu fúáhé ku há ndɔ ámu agyópu. Múú ɔ́lɔpu ndɔ ámu wá apafɔ íbitɔ, olotu ɔ́kpa. ² Bréá wáin-abí ámu kpɔtíbi lɔfun a, ɔ́lɔwa mu osúmpú apafɔ ámu wá ɔ́béé, ɔ́yóhɔ mu ogyíkpá ba mu. ³ Táme apafɔ ámu bekitá mu, dá mu, gya mu sísí íbikpan. ⁴ Ndɔ mu wie amu létrá wa mu osúmpú nyɔ́sɔ́ amú wá. Apafɔ ámu beɔ́da mu é, pílan mu nwuntɔ, śupa mu. ⁵ Ɔ́letrá lawá ɔ́bambá. Mu mó á, bɔ́mɔ mu. Alí kén bɔ́bwe atráhe é ní. Beɔ́da aku, mó aku é. ⁶ Ilesi mu onutó mu bi ɔ́kule péá ɔ́tamatsúlá musu. Ɔ́ki ɔ́béé, bóbu mu mó. Mó su ɔ́lɔwa mu é. ⁷ Táme apafɔ ámu beblí beé, ‘Ɔ́ni obégyi mu sí ató ní. Mliha amɔ́ mu, méni ndɔ ámu íbémlí aní klé.’ ⁸ Mó su bekitá mu, mó mó, tswi mu dáli ndɔ ámuɔ.

⁹ “Ékéá ndɔ mu wie amu ɔ́bá á, ntɔ mli lahogyi mli aa ɔ́bóbwe apafɔ ání? Ɔ́béha bɔ́mɔ amú. Ɔ́bélapú ndɔ ámu wá apafɔ bámbá íbitɔ. ¹⁰ Ntéé mli m̀kókla Bulu asun wanlínhé amu kí? Bɔ́wanlín beé,

‘Ibwi ámuú obu ayípu bekiná ámu

lébemlí okonkísúbwí ní.

¹¹ Bulu lóbwe mó ali.

‘Ibú wánwan.’”

¹² Inu Yudafo ámu bekleá bekitá Yesu, tsúfé bebi ání amú su alahá yébi ání, táme buɔde ɔ́dam amu ifú nya. Mó su benatí sí mu.

† **11:25-26** Mótɔ́ yéé 26 bu nwuló dada amu akotɔ: Táme ní mli m̀ésikíé ahá a, mli Sí ámuú ɔ́bu ɔ́súsú ámu é oméésikíé mli.

*Lampóoka**(Mateo 22:15-22; Luka 20:20-26)*

¹³ Ǫma a, bowa Farisifo pǒ Owie Herode ahá bee, buyéteéé Yesu onótó asón nu, abunya mu akitalé. ¹⁴ Bréá beba mu wá á, bebláa mu bee, “Osunápú, aniyin ání onǒkwali pu fuyi. Futamahá ohaa otse fú agywun, tsúfé futamaki ohaa ansító. Mboún Bulu asón ámúú igyi onǒkwali amu fudesuná. Mú su anidé fú fité anu. Aní mbla leha okpa ání akáa lampóo ha Roma owie dehen Kaesare, ntéé anumáka?”

¹⁵ Yesu lébi ání buki ansí. Mú su olefté amú obéé, “Apinabwebí abwepú, ntogyi só mlidé mí sóo ki? Mlitsu kóba amu iku ba mi anki.”

¹⁶ Bapuba mu. Múú olefté amú obéé, “Ma nwun pǒ mu idá dín músú?”

Bele mú onó bee, “Kaesare.”

¹⁷ Múú olefté amú obéé, “Mómú mlipu tóá igyi Kaesare klé ha Kaesare, amlipu móá igyi Bulu klé é ha Bulu.”

Mu iwí lówa amú ifú.

*Kusó Tsú Afúlitǒ Iwí Ason Fitéhé**(Mateo 22:23-33; Luka 20:27-40)*

¹⁸ Ǫpasua kvá botetí mú Sadukifo aku beba Yesu wá. Buggyi ǒpasua kvá botebli bee, kusó tsú afúlitǒ ma mu. Befité mu bee, ¹⁹ “Osunápú, Mose lówanlín tswi aní obéé, ‘Ní oku mu mu ka bumǒkwí asa olowu sí mu ka ámu a, mu pio otsú mu ka ámu tsia, féki okwu ha owupó ámu.’ ²⁰ Oyin okule abí abasiénó aku betsiá. Amótó ogyankpapu létsiá oká, táme omǒkwí asa olowu. ²¹ Mu gyama lótsu ǒsurapuka amu tsia, táme mu é omǒkwí. Ǫsaasi lótsu otse ámu tsia. Mu é omǒkwí. ²² Alu yótu osienósí amu. Amótó okoku mǒkwí asa olowu. Ǫma-oma a, ǒsurapu amu é lóbowu. ²³ Afúli okusóké a, amótó omomu obóbwe mu kulu? Tsúfé amú abasiénó ámu féé betsiá mu.”

²⁴ Múú Yesu léle mú onó obéé, “Megyí mli ológyi. Mluméyín Bulu ason wanlínhé amu ntéé Bulu túmi. ²⁵ Tsúfé ní afúli bǒkúsú á, bóbwe fé Bulu-abapu. Buméetsiá aká móa akúlu. ²⁶ Táme afúlikusó iwí mú á, yéé mlilakla Mose ǒwulú, nú asón ámúú Bulu lébláa mu dimbísú bréá olowun oyíbi ku de ogyá tsií, táme imedéhóo amu? Obéé, ‘Mígyí mli anáin Abraham mu Isak pǒ Yakob Bulu ámu ni.’ ” ²⁷ Inu olefté amú obéé, “Megyí awupó Bulu ógyi, akiankpapu Bulu ógyi. Mli mó mlilafwí féé.”

*Bulu Mbla Amutǒ Móá Idu**(Mateo 22:34-40; Luka 10:25-28)*

²⁸ Mose mbla asunápú amutǒ okule lóbotu amú mu, olonu asón ání bodebití. Olowun ání Yesu lalé Sadukifo ámu asón onó wankláán. Mú su olefté Yesu obéé, “Bulu mbla ámutǒ momu dón?”

²⁹ Yesu léle mú onó obéé, “Bulu mbla ámutǒ móá idu ni. ‘Israelfǒ, mlinu. Bulu okule pé aní Wie Bulu gyí. ³⁰ Mú su pu fú klun, fú okláa, fú agywun pǒ fú ǒwunlín féé dwe fú Wie Bulu.’ ³¹ Mú nyǒasi é gyí, ‘Dwe fú bá fé fú iwí.’ Mbla kuku itráa ma muvá idu iní.”

³² Mbla osunápú amu lébláa Yesu obéé, “Osunápú, fabli onǒkwali. Aní Wie Bulu nkule pé bu mu, okoku trá oma mu. ³³ Apú aní klun, aní agywun pǒ aní ǒwunlín féé dwé mu, adwe aní aba fé aní iwí. Idu mbwi tóhé pǒ afódie kugyíku.”

³⁴ Yesu lówun ání alabí lé asón ámu onó wankláán, olefté amú obéé, “Fuma ifó Bulu iwígyí ámutǒ.”

Mú oma a, ohaa métrá wa klun fité mu asoansu.

*Ma Gyí Kristo Amu?**(Mateo 22:41-46; Luka 20:41-44)*

³⁵ Bréá Yesu dé ató suná Bulu ǒswékpa nwunsinésú mu á, olefté obéé, “Nkálí só Mose mbla asunápú amu betalí bli bee, Owie Dawid mu na gyí Kristo, (ohá ámúú Bulu léda mu ofúli amu)? ³⁶ Tsúfé Ǫge Wankíhé léha Owie Dawid onutó lébli obéé, ‘Aní Wie Bulu lébláa mí Wie obéé,

“Tsia mí gyapusu nfi
yofon bréá néha fétsatsáa fó alupósú.” ’

³⁷ Owie Dawid onutó létí mu obéé mu wie. Nkálí su otráa ogyi mu na?”

Asón ánfí lówa adám kpónkpònkpòntí ámúú befia bomlí mu amu adwe, bapv ansigyí nú mu asón.

Mose Mbla Asunápó Tsiátó
(Mateo 23:1-36; Luka 20:45-47)

³⁸ Yesu léblí mu atosunáhé amutò obéé, “Mlíki wankláán Mose mbla asunápósú. Butekle ligá wa náti kí, butekle beé, ahá bubún ha amó itsiá dínsu. ³⁹ Otsiákpá yilé butekle tsiá Yudafò ofiakpa pú nke ogyíkpá. ⁴⁰ Butesísi asurapu, swíí amó amó wóyí. Butepina bò mpái tintíintín ahátò pòbun amó lalahesu. Bulu obébití amó isu kinkíinkín!”

Osrapv Okv Tswitswi
(Luka 21:1-4)

⁴¹ Yesu létsiá mantáa tswitswi dáka Bulu otswékpa inu, adé ahá kí budepv amó tswitswi bowa mótó. Ahá ání amó ibitò bu odwin budepv kóba akpónkpòntí bowa. ⁴² Inu osrapv okv á ma tótò é lópú mu kóba-ana bowa dáka ámutò. ⁴³ Múú oletí mu akasípú amu ba mu wá, olebláa amó obéé, “Onakwalí nde mlí bláa, tswitswiá osrapv anfi ma tótò lawá á, idon ohagyígha klé. ⁴⁴ Tsúfé atráhe amu féé á, amó kóba tsòtsòtsò balé kpalobí tsú bowa. Táme íniá osrapv anfi mú má tótò su tóá obv féé alapú bowa á.”

13

Bulu Otswékpa Amv Bwie
(Mateo 24:1-2; Luka 21:5-6)

¹ Bréá Yesu lédalí Bulu otswékpa wunsínésú inu oyo á, mu akasípú amutò okule lébláa mu obéé, “Osunápó, kí mbu wankláán pú abwi akpónkpòntí ánfí bapvuyi mú ánfí akíle!”

² Múú olebláa mu obéé, “Yéé fawun mbu akpónkpònkpòntí ánfí? Bóbwie mú féé bun. Ibwi kule kóráá méesian dínká mú bású.”

Iwòsin Mva Ikplán
(Mateo 24:3-14; Luka 21:7-19)

³ Bréá Yesu tsie Nfò-nyíbu ámúsú, adé Bulu otswékpa mbu ámu kí a, Petro, Yakobo, Yohane mva Andrea nkule befíté mu beé, ⁴ “Bla aní, bré mòmútò íni féé béba? Osúna mòmú é obéba, ibósuná ání mú bré lafon?”

⁵ Inu Yesu lébláa amó obéé, “Mlíki wankláán, méní ohaa méemlé mlí. ⁶ Ahá tsòtsòtsò bòpú mí dá ba beé, amógyí Kristo amu ni. Bémlé ahá tsòtsòtsò bófwí okpa. ⁷ Ní mlonúá isá ladá mantáa mlí ntéé otineku á, opúni mátsií mlí Tsúfé lehián ání íni aná féé béba, táme imedésuná ání oyo onómaké ámu lafon. ⁸ Tsúfé omá bóko aba. Awíe bókusú líí abasu. Osulúv békpunkí ntíné-ntíné. Akón é béba. Iní féé igyi fé iwòsin ání otsi towun bréá ikwí de mu dwiin.

⁹ “Mú su mlí mú mlíki mlí iwí wankláán. Tsúfé mí su bòpú mlí há Yudafò asón agyípó, béda mlí amó ofiakpa awúlu-awúlusú. Békpa mlí ya omású agyípó pú awíe ansító, méní mlégyi mí iwí adánsi. ¹⁰ Táme ilehián ání bégyankpá dá ason wankláán ámu okan súná oytó ahá féé. ¹¹ Ní bekítá mlí ya a, mlímágywín asón ání mléblí. Mlíbli asóngyiasón ání Bulu obòpúwá mlí onó alí bré ámutò. Tsúfé megyí mlí onutò obótóí, Oje Wankíhé obótóí tsun mlísu.

¹² “Apíó béle amó apíó há lowu. Abí así béle amó abí há. Abí é bókusú líí amó akwípósú, há bómò amó. ¹³ Mí su ahá féé bólu mlí, táme ní mlétalí wá klón líí kinkíinkín yofon mú onómò á, Bulu obóhò mlí nkpa.

Iwòsin Wúunbi
(Mateo 24:15-28; Luka 21:20-24)

14 “Táme ní mlowun akisítá itobwíé omá, ida otínéá mlímédín ansí ání ibéba a, (aklápó, mlunu mú asi.) Mómú ahá ání búbu Yudea omátó busri yó abusu. 15 Ohá ání odín obusu mákplí botsu tótó obuto! 16 Ohá ání obu ndátó é máyinkí botsu mu tati. 17 Amenyapó pú abí-ayín ání búpia abi bóbwe alí bré ámutó, bugyówí ní! 18 Mlíkokoli Bulu mlíaa, mlí ósríké amu umábwe nyankpu múa atsalíbí. 19 Tsúfè ason wunhe ání ibéba alí bré ámutó odu makóba tsú bréá Bulu lóbwe oyí opá kí. Mú odu kuku é iméetrá ba ekekéke. 20 Ní Bulu médinkí nke ámusu á, teki ohaa méesian oyító. Táme ahá ámúú alalé póbwe mu kle amu su aladínkí nke ámusu.

21 “Alí bré ámutó á, ní oku lébláa fu obéé, ‘Kí, Kristo, (ohá ámúú Bulu ladá mu ofúli amu) bu nfi ntéé nána’ á, máhógyi. 22 Tsúfè ahá ání beé amógyí Kristo amu pú ahá ání bówa afunu beé, Bulu onósú atáípu bugyí tsótsótsó béba oyító. Bóbwe ofúla pú osúna púmlé ahá. Ní bétalí kóráá á, bémlé ahá ámúú Bulu lalé ámu é. 23 Táme mlíkí wankláán! Nabláa mlí tógýtó asa ibéba.

Nyankpusa-Mu-Bi Amu Ibábi

(Mateo 24:29-31; Luka 21:25-28)

24 “Iwiasin wúun amu oma a, owí obéta, ótsra é oméetrá fèí. 25 Ntsrakpabi békpa tsú ósúsú beda. Nwólótáa múa mótó ató fèé békpinkí. 26 Ohagyísha obówun ání mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfí napó túmi múa numnyam kpónkpóntí mbu nwólótáató tsú ósúsú neba. 27 Inu Bulu obówa mu abópu béyekpa mu ahá ámúú alalé ámu tsú oyí afonka ana ámu fèésú.

Oyí Onómó Iwí Osúna

(Mateo 24:32-35; Luka 21:29-33)

28 “Mlípukí pótó oyí. Ní mú abámbi depóí, ide ate pópwe le á, mlítebí ání awikpan bré lafun. 29 Alí kén, ní mlowun ání ntóbí ánfí fèé ide mótó bá a, mlébi ání mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfí íbábi lafun ta ní. Nawíé wóyí ámu onó tá. 30 Onókwali nde mlí bláa. Ndamba-abí ánfí fèé bumóowu tá, asa íní fèé béba mótó. 31 Ósú múa asi fèé bótsun, táme mí ason blíhé mótsun ekekéke.

Nyankpusa-Mu-Bi Amu Ibábi

(Mateo 24:36-44)

32 “Táme ohaa méyín eke ntéé bréá ntóbí ánfí fèé íbéba. Bulu-abópu bumeyín. Bulu mu Bi ámu é méyín, nkéti aní Sí ámúú obu ósúsú ámu nkule pé yin. 33 Mlídínka ansí iwísu, tsúfè mlíméyín ekeá bré ámu íbófun. 34 Igyi fé okuá óde okpa tu, olesi mu wóyí wá mu asúmpú íbitó. Óleha okugyíokú agyómá obéé obwéé. Ólebláa wóyí ámu ogyópu é obéé, oyíri iwí ogyo wóyí ámu wankláán. 35 Mú su mlídínka ansí iwísu, tsúfè mlíméyín bréá wóyí mu wie amu obéba. Fíalí ntópwe o, oyí-nsuné o, bake o, ntéé nyankí. 36 Mlídínka ansí iwísu, méni obá bofwie mlító á, omóbótu mlí ání mlíladídi. 37 Asón ánfí nde mlí bláa ánfí kén nde oyító ahá fèé bláa. Mbéé, ‘Mlídínka ansí iwísu.’ ”

14

Bekiklí Yesu Nwunsu

(Mateo 26:1-5; Luka 22:1-2; Yohane 11:45-53)

1 Ilesi nkenyó Yudafó abugyi Israelfósu Katsón Nke pú Bodobodo Mátúhénke. Alí bré ámutó Bulu igyí ahapó dehen pú Mose mbala asunápú bodunká okpa ání bótsun músú kítá Yesu njaintó, mú mu kokooko. 2 Táme beblí beé, “Megyí Katsón Nke ánfító abómó mu, méni kpokiti méeda omá ámutó.”

Ofobí Fánfánfán Pwólí Yesu

(Mateo 26:6-13; Yohane 12:1-8)

3 Bréá Yesu bu Betania wúlutó, Simon okuá alaló iló pepe kí wóyító óde ató gyí a, ótsi oku léba inu; óde prentwa wankláán kuá ofobí fánfán ání íbu íbíá bu mótó. Oletíí mú onó, óletséí ofobí ámu wólí Yesu nwuntó. 4 Aku búbu inuá imowa amó odwe. Befíté aba beé, “Ntogyi

só ɔde ofobí ánfí yintá? ⁵ Teki abétalí fé ofobí fánfán ánfí, mó ibiá bódun ɔbakóle ofi ɔkole ikóká ánfí, púhá ahiánfó.” Behie wá iyin wá ɔtsi ámu.

⁶ Táme Yesu léblí ɔbéé, “Mlisi mu! Ntogyi só mlidé mu háan? Ito yilé alabwé há mí. ⁷ Ahiánfó bétsiá mli wá ekekegyieke. Brégyíbréá mlidéklé a, mlétalí wá awítale há amó, táme mí mó mméetsiá mlitá yó. ⁸ Alabwé móá ɔbétalí pólá mí ɔyulúv yáí há mí opuláké. ⁹ Ɔnɔkwali nde mli bláa. Ɔyító ɔtínegyiɔtíneá béda Bulu asun wankláán ámu ɔkan a, béblí tó ánfí ɔtsi ánfí labwé ánfí pókáín muv.”

Yuda Iskariot Lótsulá Aní Ɔbéle Yesu Há
(Mateo 26:14-16; Luka 22:3-6)

¹⁰ Mó ɔma a, mu akasípó dúanyɔ ámuɔ ɔkoleá butetí mu Yuda Iskariot lóyówun Bulu igyi ahapó dehen amu, méní ɔbéle Yesu há amó. ¹¹ Bréá bonu asún ánfí á, ilehie wá amó ɔdwe. Behie mu asi ání béka mu ikó. Mó sv olodunká ɔkpa ání ɔbótsun mósú lé Yesu há amó.

Katsun Atogyihe Gyí

(Mateo 26:17-25; Luka 22:7-14, 21-23; Yohane 13:21-30)

¹² Bodobodo MátuhéNke ámuɔ eke gyankpapwá butámó Israelfɔsv Katsun Nke akúfa lófún. Yesu akasípó befité mu bee, “Osunápó, obu mɔmuɔ ayela ha fu, afogyi Katsun Nketo atogyihe amu?”

¹³ Mú ɔlɔwa amótó abanyó, bláa amó ɔbéé, “Mliyo Yerusalem wúlutɔ, mléfia oyin ɔkúá ɔsv ntsu-ɔl, mlihuo mu. ¹⁴ Wóyí oduátó obówie á, mlifite wóyí mu wie amu mlihaa, ‘Nkónú afó ɔswíkpa bu, ání mía mí akasípó abéba begyi Israelfɔsv Katsun atogyihe amu?’ ¹⁵ Obósuná mli abansúru yilé kúá balá mótó yáí. Mliwwe ató ámu yai muv.”

¹⁶ Yesu akasípó amu bɔyo wúlu amuɔ á, bowun tógyító alí ámuú Yesu lébláa amó ámu pépéépé, bɔbwe Israelfɔsv Katsun atogyihe amu yáí muv.

¹⁷ Bréá nsaintó deklúun a, Yesu muv mu akasípó beba muv. ¹⁸ Ató ámu ogyíkpa a, Yesu lébláa amó ɔbéé, “Ɔnɔkwali nde mli bláa, mlitá ɔkoleá mía muɔyɔ ibi da ɔlepetá ɔbéle mí há.”

¹⁹ Asún ánfí léhie han akasípó amu. Mó sv befi asi buɔe mu fité kule-kule bee, “Mí ní lóó?”

²⁰ Yesu lébláa amó ɔbéé, “Mli ahá dúanyɔ ánfíto ɔkoleá mía muɔyɔ ibi da ɔlepetá ɔbéle mí há ní. ²¹ Mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfí nówu fé alíá bɔwanlín tswi, táme ɔhá ámuú ɔbéle mí há ámu ɔgyówi ní. Ní bometepí kwí mu kóráá á, teki ibi alé há muv.”

Yesu Ntópwe Atogyihe Tráhe

(Mateo 26:26-30; Luka 22:14-20; 1 Korintofɔ 11:23-25)

²² Bréá buɔe ató ámu gyí a, Yesu léle bodobodo ipín, ɔleda Bulu ipán, bíábía mótó póhá amó, blí ɔbéé, “Mliho, mí ɔyulúv ni.”

²³ Inu olotsu ntá-ewe, ɔleda Bulu ipán, póhá amó féé bonu. ²⁴ Mú ɔlebláa amó ɔbéé, “Mí obugya ni. Mó Bulu dépusí mu ntam* ání alaká há ahásv ní. Bétsei mó wólí asi ahá tsɔtsɔtsɔ lakpan sv. ²⁵ Ɔnɔkwali nde mli bláa, mmétrá nu wáun-abí ntá ánfí alu yófon ekeá nónu mó pópwe Bulu iwíegyi ámuɔ.”

²⁶ Benya wá ilv dá Bulu ipán tá alí, benatí yó Nfɔ-nyíbu ámuvsu.

Petro Ɔbóswí Ɔbéle Mvmeyín Yesu

(Mateo 26:31-35; Luka 22:31-34; Yohane 13:36-38)

²⁷ Mú Yesu lébláa amó ɔbéé, “Mli féé mléyinkí mí ɔma. Tsúfé Bulu ɔnósó atóipó amu bɔwanlín wá Bulu asún ámuɔ bee, ‘Néda akúfa ɔkpapó ámu lédá, mu akúfa bédasáín.’

²⁸ Táme ní Bulu ɔkósóa mi tsú afúlitá á, négya mli nkpa yó Galilea ɔmátó.”

²⁹ Petro lébláa mu ɔbéé, “Ní amó féé beyinkí fú ɔmá kóráá á, mí mó mméeyinkí ekekekeke.”

³⁰ Yesu lébláa mu ɔbéé, “Ɔnɔkwali nde fú bláa. Onyeni, asa bate ɔbéle ɔnó tse nyɔ á, fóswí pú ibi wá ogyá tse sa fee fvmeyín mí.”

³¹ Inu Petro léfin yabi yi ɔbéé, “Ní lowu igyi kóráá á, mméekiná fú ekekekeke.”

* **14:24** Ntam pópwe bu nwoló dada amu akoto.

Alí kén atráhe amu é fée beblí ní.

Mpáibò Getsemane

(Mateo 26:36-46; Luka 22:39-46)

³² Boyówie otinekuá botetí inu Getsemane. Múu Yesu lébláa mu akasípó amu obéé, “Mlitsia nfi, náyóbò mpái.” ³³ Olekpa Petro muva Yakobo pú Yohane buo iwí. Inu asún lehié han mu, mu ansí lepe. ³⁴ Múu o lebláa amú obéé, “Asún ihíe de mí háan. Ideklé mọ mí. Mlitsia nfi, amligyo.”

³⁵ Inu o lenatí yó nkpá kpalobí, oleda akpawunu kókóli Bulu obéé, “Ní ibówa alé á, ha bré á nfi itsun misu.” ³⁶ Múu o leblí obéé, “Abba† Mí Sí, fọtetálí bwé tógyító. Ha ntá-ewe á nfi‡ itsun misu! Táme megýí tóá ndeklé, mboún móá fudeklé íbá mótó!”

³⁷ Oleyinkí bá akasípó amu wá bowun ání budedidi. Inu su o lefité Petro obéé, “Simon, fudedidi? Fumetalí gyo dónhwírí kule kpán? ³⁸ Mligyo amlíkokoli Bulu, méní mlimóowie isókító. Tsúfé o hé ámu déklé, táme nyankpusa lópòn.”

³⁹ O letrá yóbò mpái, bláa Bulu asun kua kule amu kén. ⁴⁰ O letrá yinkí ba bowun ání akasípó amu botráa budedidi, tsúfé didí de amú bu. Bometalí bláa mu asvansu.

⁴¹ Bréá o leba otse saasi a, o lefité amú obéé, “Mlilatráa si mlída mlídé okpónú da? Itsia alí ngya! Bré ámu lafon ání bópu mí, Nyankpusa-Mu-Bi á nfi wá lakpan abwepú ibító.

⁴² Mlíkusu ayó. Mlíkí, o há ámúú o de mí le há ámu ná á!”

Yesu Kitá

(Mateo 26:47-56; Luka 22:47-53; Yohane 18:3-12)

⁴³ Yesu onó mesi asa akasípó dúanyó ámuto okuleá botetí mu Yuda lóbowie inu. Odám ání bu de ndayí pú nkpotí bubuo mu. Bulu igyí ahapú dehen, Mose mbla asunápó pú Yudafò ahande amu lówa amú. ⁴⁴ Yuda amúú o lele Yesu há ámu lébláa odám amu yáí obéé, “O há ámúú nélatá pútá ámu gyí o há ámu ní. Mlíkita mu kinkíinkín, amlíkpa mu natí.”

⁴⁵ Inu o lenatí laa yó Yesu wá, yókpólí mu obéé, “Osunápó!” O lelatá mu pútá. ⁴⁶ Inu ahá ámu benatí tó Yesu, kítá mu kinkíinkín. ⁴⁷ Táme inu alípó amuto okule lótswi mu odayí kpá Bulu igyí o hapú dehen osúmbi oku isu lé. ⁴⁸ Inu Yesu léfité amú obéé, “Ogyo otswapú ngyi, só mlilatsú nkpotí pú ndayí mlebá mí okitákpá? ⁴⁹ Ntsie mlí wá Bulu otswékpa wunsinésú inu ekekegyíeke, nde mlí ató suná, mlimékítá mí ekekeeke. Inu lahá Bulu asun wanlínhé amu ilaba mótó.”

⁵⁰ Inu mu akasípó amu fée besrí sí mu.

⁵¹ Ilesi o yasubi okuá o lówa ligá nkule. Bekítá mu, ⁵² táme o lokoli, sí mu ligá ámu wá amú ibító, pú yaya srí.

Yudafò Ahande Ansító Lú

(Mateo 26:57-68; Luka 22:54-55, 63-71; Yohane 18:13-14, 19-24)

⁵³ Bekpa Yesu ya Bulu igyí o hapú dehen wóyí. Igyí ahapú dehen, Mose mbla asunápó pú Yudafò ahande amu fée bafia inu. ⁵⁴ Petro lépetí buo amú o ma tsútsúútsú, alí yówie wóyító inu. Inu o leyétsiá inu asúmpó wá, o de ogyá núu. ⁵⁵ Inu Bulu igyí ahapú dehen pú Yudafò asún agyípó§ atráhe fée bodunká ahá ání béka asún dínká Yesusu, méní bélú amú asun blíhéso mó mu, táme bomenya. ⁵⁶ Tsúfé ahá tsótsótsó bowa afunu dínká musu, táme amú fée onó lótsun otsan.

⁵⁷ Inu aku bokusú ká asún dínká musu bee, ⁵⁸ “Anlónuá o leblí obéé, ‘Nóbwie Bulu otswékpa anfi hapú ibi yi anfi, táme nkensá o ma a, nélayi pópweá megýí nyankpusa obópu ibi yi mó.’ ” ⁵⁹ Táme amú é amú onó móbwe kule.

⁶⁰ Inu Bulu igyí o hapú dehen amu lókusú líí amú fée ansító, o lefité Yesu obéé, “Fuma onó lé? Fuma asvansu blí pólé fú iwí?”

† 14:36 ‘Abba!’ asi gyí, ‘Mí Sí!’ ‡ 14:36 Ntá-ewe á nfi igyí iwíasin ání Yesu obówun. § 14:55 Yudafò asún agyípó anfi botetí Sanhedrin Griiki o blító.

⁶¹ Táme Yesu mèle asvansu onó. Múu Bulu igyí ahapú dehen amu létrá fité mu obéé, “Bulu ámúú botékánfó ámu mu Bi gyí fú? Fúgyí Kristo, (ohá ámúú Bulu léda mu ofúli amu) ní?”

⁶² Yesu léle mú onó obéé, “Ee! Mí ní! Mlówun ání mí, Nyankpusa-Mu-Bi ání ntsie Bulu Otúmípu gyapísu ání ndin nwolótáasu tsú osósó ne bá.”

⁶³ Bulu igyí ahapú dehen amu lékitá mu atadie bálí mú kiaan. * Múu obéblí obéé, “Adánsie mómú anitráa anigyó? ⁶⁴ Mlilanú abususu ání alablí. Nkálí gyí mlí agywun?”

Amú fée botsulá ání olegyi pón, bumóo mu.

⁶⁵ Amótó aku bowa atsonó tutúu wolí mu bi. Bapu ató tin mu ansibi, bafolí mu atswé, bláa mu bée, “Bulu onósú otóipó, suna aní ohá ání obfolí fú itswé!” Inu agyópu amu é bedadáa mu asutó.

Petro Lóswú Obéé Mmeyín Yesu

(Mateo 26:69-75; Luka 22:56-62; Yohane 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ Petro lési otsie wunsínésú inu, Bulu igyí ahapú dehen amu osúmbi tsíhé oku léba.

⁶⁷ Bréá olowun Petro tsie ode ogyá núu a, okekí mu díin. Múu odefité Petro obéé, “Fúa Yesu Nasaretyin amu nyo ná.”

⁶⁸ Táme Petro lóswú blí obéé, “Mmeyín tótó tsú asún ání fudeblí ání iwí!” Olenatí yéllí okpa onó, inu bate lóbun.†

⁶⁹ Osúmbi tsíhé ámu létrá yótu mu inu, olowa ahá ámúú bulí inu ámu bláa bi obéé, “Amótó okule gyí oyin ání.” ⁷⁰ Táme Petro létrá swí pú ibi wá ogyá.

Uobwé kpalobí á, ahá ámúú bulí inu ámu bebláa Petro bée, “Lélé mú á, amótó okule fogyi, tsúfé Galileayin fú é fúgyi?”

⁷¹ Inu Petro lówa ntam kakáa bi obéé, “Neká tógyító, mmeyín oyin ání mlidé mu iwí asún blí ání.”

⁷² Inu bate lóbun otse nyosú. Múu Petro lékaín asún ámúú Yesu lébláa mu obéé, “Fóswú tse sa fée mmeyín mí asa bate obéle onó tse nyo.” ámuvsu. Múu okekpa isú yi, híé sú woo.

15

Yesu Pilato Ansító Lú

(Mateo 27:1-2, 11-14; Luka 23:1-5; Yohane 18:28-38)

¹ Oyi kehe nyanki-nyanki a, Yudafó ahande-ahande amu fée befia kitá agywun. Aku bogyi, Bulu igyí ahapú dehen, Mose mbla asunápó pú Yudafó ahande atráhe*. Inu beha beklí Yesu, pú mu yówa Pilato ibitó. ² Pilato léfité Yesu obéé, “Fúgyí Yudafó owíe amu ní?”

Yesu léle mú onó obéé, “Ee, mú fablí á!”

³ Inu igyí ahapú dehen amu beka asún tsatsotsó dínká Yesusu. ⁴ Mú su Pilato léfité Yesu obéé, “Kí asún tsatsotsóá baká dínká fósú, fuma mú onó lé?”

⁵ Táme Yesu mèle asvansu onó. Mu su ilowa Pilato wánwan.

Yesu Lowu Ipón Ha

(Mateo 27:15-26; Luka 23:13-25; Yohane 18:39-19:16)

⁶ Katsun Nke kugyíkutó á, igyí omású ogyípu Pilato amándíe ání obési obu adípótó okuleá amú onutó bodeklé há amú. ⁷ Oyín okvá butetí mu Baraba muva mu aba buda obu alí bré ámútó. Bókusó líí omású, kpokiti léda, bómó oha mútó. ⁸ Odám amúú boyo Pilato wá yóbwií ipa há mu bée, osíi obu odípó okule ha amú alí amúú otetsiá bwé há amú ámu. ⁹ Múu Pilato léfité amú obéé, “Mlídéklé mliha, nsii Yudafó Owíe anfi ha mlí lóó?” ¹⁰ Odefité amú alí, tsúfé olowun ání Yesu iwí olu só Bulu igyí ahapú dehen amu bakítá mu ba mu.

¹¹ Igyí ahapú dehen amu beha odám amu onó bée, bukókoli Pilato, osi Baraba mboún ha amú. ¹² Pilato létrá fité amú obéé, “Ntá mbwée ohá ámúú mlidéti mliha, Yudafó Owíe amú?”

¹³ Inu amú fée bósura okitikíti bée, “Da mu manta oyikpalíhesu!”

¹⁴ Pilato léfité amú obéé, “Tsitsa mómú alabwé?”

* **14:63** Ilosuná ání asún ámu lawíé mu iwíto dabi. † **14:68** Inu bate lóbun ima nwoló dada amu akotó. * **15:1** Ahande atráhe anfi butetí Sanhedrin Griiki oblitó.

Táme belasóra okitikíti kóklókóú bεε “Da mu manta oyikpalíhesu!”

¹⁵ Pilato dékléá ðbðbwe ððm amu apé há amú. Mú su olesi Baraba há amú, ðleha mu isá akápú bepití Yesu mpli, ðlɔpu mu wá amú íbitá ðbéε, buyéda mu manta oyikpalíhesu.

Yesu Ahinlá Bwε

(Mateo 27:27-31; Yohane 19:2-3)

¹⁶ Isá akápú ámu bekpá Yesu ya ðmású ogyípó amu wóyító. Beti amú aba isá akápú atráhe amu fée, beda Yesu ðbun. ¹⁷ Bɔpu ligá pεpe ku wá mu, bɔlu obungyo-awu, bwé mú owiépa bun mu nwun. ¹⁸ Inu bɔbwe mu ahinlá, beti mu bεε, “Yudafɔ Owíε, fú nkpasu ðnlinsu!” Bɔtswi opé! ¹⁹ Inu bɔpu oyí sísi mu nwuntɔ, tutúu atsunó wólí mu, dá akpawunu mu ansító. ²⁰ Bɔbwe mu ahinlá tá á, bɔwáí amú ligá pεpe amu, yínkíá mu onutó atadiε wá mu, bekpá mu dáli beyéda mu mántá oyikpalíhesu.

Yesu Da Mántá Oyikpalíhesu

(Mateo 27:32-44; Luka 23:26-43; Yohane 19:17-27)

²¹ Befia Kireneyin ðkúá butetí mu Simon, ogyi Aleksandro muva Rufo ðsí. Otsú abú así ðbá, beka mu híε bεε, ðsóra oyikpalíhe amu. ²² Múú bekpá Yesu ya ðtinekúá butetí inu Golgota. Mú así gyí, “Nwun Okokobi Otsiákpá.” ²³ Bɔpu afá kúá itεba iwɔsin así wá ntátó tin Yesu ðnó bεε onúu, táme omonu. ²⁴ Beda mu mántá oyikpalíhe amusu tá á, beye mu atadiεtɔ. Inu bɔtswi abi púki ðhagyíðha ogyíkpá. ²⁵ Ibðbwe fé nyanki dokwebátó beda mu mántá oyikpalíhesu. ²⁶ Múú bɔwanlín tóá svá buδε mu da mántá oyikpalíhe amusu dínká mu awunso bεε, “YUDAFɔ OWÍE.” ²⁷⁻²⁸ Beda awikplu abanyó aku é mántá nyikpalíhesu tsía mutɔ. ðkule bu mu gyɔpisu, ðkule é bu mu binasu.†

²⁹ Inu atsunpu bɔkpɔkpúu nwuntɔ, blí mu iwí abususu bεε, “Yée fú fεε, fétalí bwíε Bulu ðtswékpa amu, lápwe mu nkensá owító ní? ³⁰ Hɔ fú iwí, afɔkpli tsu oyí ámusu aki!”

³¹ Bulu igyí ahapú ðehen pú Mose mbia asunápú amu é bɔbwe mu ahinlá bεε, “Ïlɔhɔ ahá nkpa, táme ðmetálí hɔ mu iwí. ³² Ní mu gyí Israelfɔ owíε, Kristo, (ðhá ámúú Bulu léda mu ofúli) a, ðkplí tsu oyí ámusu awun, ahɔ mu gyí!”

Ahá ámúú beda mántá oyísú mu gyɔpisu móá binasu ámu é bɔbwe mu ahinlá.

Yesu Lowu

(Mateo 27:45-56; Luka 23:44-49; Yohane 19:28-30)

³³ Bréá dóduanyɔ leda á, owí leta ðsulúu amusu fée alu yófun ntópwe ðsato. ³⁴ Dɔsa ámutɔ a, Yesu lókpɔn kóklókóú, blí ðbéε, “Eloi, Eloi, Lama Sabaktani?” Mú así gyí, “Mí Bulu, mí Bulu, ntogyi só fakpá mí ðma?”

³⁵ Ahá ámúú bulú inu ámutɔ aku bonu asún áñfi, beblí bεε, “Mlɔnu, ðde Elia kpolí.” ³⁶ Inu amótó ðku lésrí tsú ðsapɔ, pódá ntá ðdáitɔ, póyi oyísú, tsú mú fúa pótin mu ðnó ðbéε, onúu. Múú ðleblí ðbéε, “Mlɔlu aki bεε, Elia ðbéba besíεí mu lé oyí ámusu?”

³⁷ Inu Yesu lókpɔn kóklókóú, ðlele ðhé.

³⁸ Inunu Bulu lébalí tatiá bɔpóká ðtswékpa obu ámutɔ anyɔ, tsú awunso beyi así. ³⁹ Bréá isá akápú ðhandéá ðlí Yesu ansító ðdekú lówun alíá Yesu léle ðhé tráhe a, ðleblí ðbéε “Lélé, Bulu mu Bi oyin áñfi gyí!”

⁴⁰ Atsi aku é bulú ifúntó buδεkú sísí. Amótó aku gyí, Magdalayintse Maria, Salome pú Maria ání ðlɔkwí Yakobo muva mu gyama Yosef. ⁴¹ Amú é betsiá buo Yesu, tsíá ki musu bréá ðbu Galilea. Atsi tsɔtsɔtsɔ akúá bobuo mu ba Yerusalem é bubu inu.

Yesu Pulá

(Mateo 27:57-61; Luka 23:50-56; Yohane 19:38-42)

⁴² Eke ámu igyi ekeá Yudafɔ butɔpúlá iwí asa butegyí amú ðkpúnú ðdaké. Bréá owí ðepóon a, ⁴³ Arimateayin Yosef lówa ɔkɔn yó Pilato wá yókolí mu ðbéε, osíi Yesu fúli ha mu amupula. Yudafɔ asún ogyípó ogyi, butobú mu. Mu é ðde Bulu iwíegyí ámu ðkpa kí.

† 15:27-28 Mótó yée 28 bu nwuló dada amu akutɔ: Inu léha Bulu asún ámúú bɔwanlín tswi amu léba mótó. Asún ámu gyí, “Bekla mu wá lakpan abwεpótó.”

⁴⁴ Uḽwa Pilato wánwan ání Yesu lawúna wu. Mú su ɔletɪ mu isá akɔpú ɔhande, fíté mu ní olowu ilawá ɔpá. ⁴⁵ Bréá isá akɔpú ɔhande amu lótsulá mósó á, Pilato lési fúli amu há Yosef. ⁴⁶ Mú Yosef lóhɔ ɔhráda, ɔlɔyɔ yésiéi Yesu lé oyí ámuṣu, kíkli mu wá ɔhráda ámuṣo, tsú mu yópulá ɔbó kɔvá beda butátó, olemináa ibwi yíléyílé ku tin ɔbó ámu ɔnó. ⁴⁷ Magdalayintse Maria mu Yosef mu yin Maria bowun Yesu opulákpá.

16

Yesu Kɔsú Tsú Afúlitɔ

(Mateo 28:1-8; Luka 24:1-12; Yohane 20:1-10)

¹ Yudafɔ ɔkpónú ɔdaké ámu ulɔtsun a, Magdalayintse Maria mu Yakobo mu yin Maria pú Salome bɔhɔ ofobí fánfán ku bɛɛ, beyékpá Yesu fúli amu. ² Kwasiéda nyanki, bréá owí lopwié a, bɔyɔ Yesu opulákpá mu. ³ Bréá buna ɔkpatɔ á, amú wulɛwulɛ buɔɔ aba fité bɛɛ, “Ma abénya obémináa ibwi ámu lé ɔbó ámu ɔnó há aní?” ⁴ Botsu ansí ki a, bamína ibwi ámu lé ɔbó ámu ɔnó dodo. Ibwi ámu léhiɛ móní. ⁵ Bréá bebitíwíé ɔbó ámuṣo á, bowun ání ɔyasubi ɔku lówa ligá futúúúúú, otsie ɔbó ámu gyɔpɪsu. Ifú lekítá amú.

⁶ ɔyasubi ámu lébláa amú ɔbéɛ, “Mlímánya ifú. Nawun ání Yesu Nasaretyin amúú beda mántá oyikpalíhesu ámu mlidédunká. Bulu lakúsúa mu, ɔma nfi. Mliki ɔtíné amúú bopulá mu amu. ⁷ Mliyebláa mu akasípó amu pú Petro mlíaa, alagya mli nkpa ɔyó Galilea ɔmátó. Inú mlówun mu fé alí amúú ɔlebláa mli ámu ni.”

⁸ Inu besrí dalí ɔbó ámuṣo, tsúfé opúni letsíí amú, ɔnó é lobwie amú. Mú su bréá bɔyɔ á, bumébláa ɔhaa, tsúfé ifú de amú, buɔɔkpínkí kpaɔkpaɔkpa.

Yesu Iwɔwanle Súná Magdalayintse Maria

(Mateo 28:9-10; Yohane 20:11-18)

⁹ [Kwasiéda bakɛ, bréá Yesu lókusú tsú afúlitɔ á, olegyankpá lé iwɔwan súná Magdalayintse Maria amúú olegya ɔɛ laláhe asienó lé muṣo ámu. ¹⁰ Mu é ɔleyébláa Yesu abúopu amúú buɔɔ mu sú, buɔɔ awirehɔ gyí amu. ¹¹ Táme bréá ɔlebláa amú ɔbéɛ, Yesu lakúsó, mawun mu a, bumohogyi.

Yesu Iwɔwanle Súná Mu Abúopu Abanyó

(Luka 24:13-35)

¹² Iní ɔma a, Yesu léle iwɔwan ɔkpa bámbású súná mu abúopu abanyó bréá buna bɔyó akuda, táme bumákwási bí mu. ¹³ Amú é beyinkí yébláa atráhe amu, táme amú é bumohogyi.

Yesu Iwɔwanle Súná Mu Akasípó

(Mateo 28:16-20; Luka 24:36-49; Yohane 20:19-23; Gyumagyihe 1:6-8)

¹⁴ Iní féé ɔma a, Yesu léle iwɔwan súná mu akasípó dúɔkun ámu bréá buɔɔ ató gyí. Amú kluntɔ-odwin pú amú máhógyi su ɔlɔwa iyin wá amú. Tsúfé bumɔhɔ ahá amúú bowun mu mu kusú tsú afúlitɔ ɔma amu gyi. ¹⁵ Múú ɔlebláa amú ɔbéɛ, “Mliyɔ ɔyító féé, amliyɛda Bulu asun wankláán ámu ɔkan ha ahá féé. ¹⁶ ɔha ání olohogyi, bɔbɔ mu asú á, Bulu ɔbóhɔ mu nkpa, táme ɔhá ání omohogyi obégyi pón. ¹⁷ Osúna anfi obóbuo ahá ání bohogyi ni. Bégya ɔɛ laláhe mí idátó, béblí ɔblí bámbá, ¹⁸ békítá awɔ ibiṣo, bónu afá ání itómó kugyíku, táme imáɔbwe amú tɔtɔ. Bópu ibi dínká alɔpɔsu, iwɔ bɔwa amú ɔnlín.”

Yesu ɔsúsú Yɔ

(Luka 24:50-53; Gyumagyihe 1:9-11)

¹⁹ Bréá aní Wíe Yesu lébláa amú asún tá á, Bulu lótsu mu ya ɔsúsú, oleyétsiá mu gyɔpɪsu. ²⁰ Mu akasípó amu befi asi buɔɔ asún ámu ɔkan da ɔtínegyíɔtíné. Aní Wíe Yesu lélí amú ɔma bɔyɔ agyómá. ɔlɔtsun osúna ání bɔbweṣu, wá asún ámu ɔwonlín.]*

* **16:20** Mótó yéé 9-20 uma nwóló dada amu akotɔ.

Asun Wankláán Aní Luka Lówanlín

¹ Onumnyampu Tiofilo:

Ahá tsòtsòtsò babó mbódí wanlín tóá ìlèba anìtò tswì. ² Bòwanlín tóá ahá ámóú búbù ìnù tsú mó nfiásí, búgyi mó asúmpú amù bowun, dá mó òkan amù bebláa anì pépéépé. ³ Onumnyampu Tiofilo, mí é nabó mbódí kwí mótó wankláán tsú mó nfiásí. Mó sù ndekléá nówanlín mó pépéépé há fú, ⁴ ménì fèbíá ató ámóú basúná fú ámù igyi ònòkwali.

Asú Òbápú Yohane Kwí Asón

⁵ Bréá Herode dé iwíe gyí Yudea òmátó á, Bulu igyi òhapú òkù létsiá, bútetí mù Sakaria. Otsú Bulu igyi ahapú òpasua kwá bútetí mó Abiatò. Mù ka gyí Elisabet, otsú Bulu igyi òhapú Aaron abí-anátó. ⁶ Mù ka asón da òkpa Bulu ansító. Bútegyi anì Wíe Bulu mbla pú mù nhíhíe féesó pépéépé. ⁷ Bùma obí, tsúfè Elisabet mégyí òtsì kwííró. Mù ka kulu fèé bahíe dan.

⁸ Èké òkù ìlòtù Sakaria aná òpasua aní amó òbéha Bulu igyi. Sakaria lóyò òbù Bulu ansító òde mù agyómá yò. ⁹ Abi búòtswì pulé òhá aní obébitiwíe Òwankíkpa ìnù yówa òhíén ogyá, igyi ahapú ámù amándíe ònó. Bòtswì a, ìleyi Sakariasù. ¹⁰ Bréá òde òhíén ámù ogyá wa á, òdòm aní bòyò òtswékpa ìnù fèé bulí kpankpa búde mpáí bò.

¹¹ Bulu-òbòpù òkù lébelí afòdié-asubwì ámù gyòpìsù, lé ìwì òwan súná Sakaria. ¹² Bréá òlowun Bulu-òbòpù amù a, òlòwan, ifú lowie mù ayetò. ¹³ Ìnù Bulu-òbòpù amù lébláa mù òbéé, “Sakaria, mánya ifú! Bulu lanú fú isú. Fú ká obénya òmé kwí obi yinhé há fú. Dinka mù dá ‘Yohane.’” ¹⁴ Obí ánfì kwí bówa mlì òdwe, wá mlì ansigyí. Ìbówa ahá tsòtsòtsò é ansigyí. ¹⁵ Tsúfè kebi ámù òbóbwe òha kpankpanntì Bulu ansító. Nta búhé kòkù máda mù ònó èkéèkéè. Òje Wankíhé òbóbulá mütò tsú bréá òbù mù yin ìwìtò. ¹⁶ Òbéha Israelfò tsòtsòtsò bédamlí klòntò ba amó Wíe Bulu wá. ¹⁷ Bulu ònósó òtáíró Elia túmi pú mù òhé bétsiá mütò. Obégya anì Wíe nkpa bá. Òbéha abí así bódwe amó abí, òbédamlí ahá aní búòkòsú líí Bulusù agywiin, ìbwe fè yilé abwèpò klé, ménì òbéla ahá yáí wankláán há anì Wíe.”

¹⁸ Sakaria léfité Bulu-òbòpù amù òbéé, “Ntò nópùbí aní asón ánfì ìbéba mótó? Tsúfè mía mí ká andapòn.”

¹⁹ Ìnù Bulu-òbòpù amù lébláa mù òbéé, “Mí dá gyí Gabriel. Bulu ansító òlúpó ngyi. Mbláwá mí òbéé, mbébláa fù asun wankláán ánfì. ²⁰ Tsú nde póya èkéá asón ánfì ìbéba mótó á, fòtò omúmu, tsúfè fòmòhò mí asun blíhé ánfì ìbéba mó brétó anfisù gyí.”

²¹ Ìbóbwe alí á, ìmòwánkí ahá ámóú bulí búgyo Sakaria amù tóá svá alawá òpá òtswékpa obutótó ìnù alí. ²² Bréá òledalí ba a, alató omúmu. Mó sù bowun aní alawun tòkù obutótó ìnù. Ìniá òmetálí tóí sù á, òlòpù mù ìbì mùka mù nwun bláa amó asón.

²³ Sakaria létsiá òtswékpa ìnù yòfòn èkéá òleha Bulu igyi tá, oleyinkí yó wóyí. ²⁴ Nké ámù òma a, Elisabet lénya òmé, tsíá òjín ìwì alu tsra anu kéké. ²⁵ Elisabet léblí òbéé, “Ìnì mí Wíe Bulu labwé há mí ní. Alawun mí nwe, dínkí nsópa lé mísó ahátò.”

Yesu Kwí Ìwì Asón

²⁶ Bréá Elisabet òmé lòhò tsra asie á, Bulu lówa mù òbòpù Gabriel wúlu kwá ìbù Galilea òmátó, bútetí mó Nasaret. ²⁷ Bulu lówa mù obitebí òkúá òmòkódí oyin wá kù, bútetí mù Maria wá. Alí bré ámütò búdepu obitebí ámù há oyin òkúá bútetí mù Yosef, ogyi owíe Dawid mù na bæe otsiá. ²⁸ Bulu-òbòpù amù léba Maria wóyító beha mù itsiá, bláa mù òbéé, “Bulu lagyi fù búale, alahíe yúlá fú!”

²⁹ Asón ánfì leha Maria légyigyáa, òlefíté mù ìwì òbéé, “Ngýa ntò itsiá odu òhá ánfì lahá mí alí?” ³⁰ Bulu-òbòpù amù lébláa mù òbéé, “Maria, mánya ifú. Bulu lahíe yúlá fú! ³¹ Kì,

fénya omé kwíí obi yinhé. Dinka mu dá 'Yesu.' ³² Obóbwe oha yilé. Bétí mu Jsúsúsó Bulu mu Bi. Aní Wíe Bulu obéyaí mu mu nain Owíe Dawid obiásó. ³³ Obégyi iwíe Yakob* wóyísó bré fээ́tó. Mu iwíegyí móomó onó ekekeeke.”

³⁴ Maria léfité Bulu-obopu amu obée, “Nkáli obóbwe asa íni obéba mótó, tsúfé mmeyín oyin.”

³⁵ Bulu-obopu amu léle mú onó obée, “Oje Wankíhé obéba fusu. Jsúsúsó Bulu ámu túmi bóbun fusu. Íni su ahá bétí Obi wankíhé amóú fókwií ámu bee, ‘Bulu mu Bi.’ ³⁶ Kí, fú obusuanyin Elisabet kóráá obá bákwií obi yinhé mu tsídehen anfitó. Ahá bee, megyí otsi kwíúpó ogyi, táme mu omé lahó tsra asie dodo. ³⁷ Tsúfé tótó mэдón Bulu bwe!”

³⁸ Inu Maria lébláa Bulu-obopu amu obée, “Bulu osúmbi ngyi. Ibá mótó ha mi fé alíá fablí.” Inu á, Bulu-obopu amu lénatí sí mu.

Maria Léyesínáa Elisabet

³⁹ Nke ámutó á, Maria lókulá ató, wa osa yó Yudea abusu wúlu kutó. ⁴⁰ Múú olowie Sakaria wóyító há Elisabet itsiá. ⁴¹ Elisabet lénya nú itsiá ámu alí kebi ámu lékan iwí mu iwíto, Oje Wankíhé lóbulá mutó. ⁴² Inu obkplón blí obée, “Bulu layúlá fú atsi fээ́tó. Alayúlá fú iwíto obí ámu é. ⁴³ Iyé! Mí Wíe mu yin onutó lába mí wá á? Ntogyi só Bulu lawá mí numnyam anfi odu? ⁴⁴ Kí, nenyaní fú itsiá ámu alí obí amóú obu mí iwíto ámu lékan iwí ansigyísó. ⁴⁵ Bulu layúlá fú, tsúfé fahogyi aní tóá alahíé há fú obéba mótó.”

Maria Bulu Kanfó Iw

⁴⁶ Inu Maria lówa iw obée,
“Mí obkláa dé mí Wíe Bulu kanfó.

⁴⁷ Mí Nkpa Ohópú Bulu lahá ansí de mí gyí.

⁴⁸ Tsúfé alakáin mí mu osúmbi aní oma tótó bwetósó, wun mi nwe.
Tsu séi púya a, abí-aná fээ́ bébli bee, Bulu layúlá mí.

⁴⁹ Bulu Otúmípu amu labwé ató kponkponti há mí.
Olowaní.

⁵⁰ Otowun lín kugyíkuto
ahá aní butenyá mu ifú nwe.

⁵¹ Alapó mu túmi bwé ató akponkponti,
púdá iwí atsupó nwuntó asón sáin.

⁵² Alakplí awíe mbíásó,
tsú ahá aní buma tótó bwetó fúá.

⁵³ Alahá ahiánfó bamli iwí anyapó,
há iwí anyapó banatí ibkpan.

⁵⁴⁻⁵⁵ Alakpá mu asúmpú Israelfó.
Ometan aní obéblí obée, mówun aní anáin Abraham
mu mu abí-aná nwe bré fээ́,
fé alíá obébláa amú.”

Alí Maria lómó mu iw ámu onó ní. ⁵⁶ Oletsiá Elisabet wá fé tsra asa asa oleyinkí yó wóyí.

Asú Obópú Yohane Kwí

⁵⁷ Bréá Elisabet lóbákwií á, obákwií obi yinhé. ⁵⁸ Mu abusuanfó pó mu aba bonu aní aní Wíe Bulu lahíé wun mu nwe. Mú su ansí légyi amú fээ́.

⁵⁹ Obí ámu lénya ndawótswí á, mu iwísu ahá beba mu obuto obekpá, abutin mu keté, dinka mu dá. Teki bee abopu mu si dá Sakaria dinka mu, ⁶⁰ táme mu yin lébláa amú obée, “O-o! Mhidinka mu Yohane.”

⁶¹ Ahá ámu bebláa mu bee, “Animókónú abuti fú obusuanyin okoko alí kí.” ⁶² Inu bobwe mu si ibi, fité mu alíá butí kebi ámu.

⁶³ Sakaria lóbwe ibi obée butsíu tóku ha mu amowanlin mú dinka músó, olowanlin obée, “Mu dá gyí ‘Yohane.’ ” Ilofwie amú fээ́tó. ⁶⁴ Inunu mu odandu lesankí, obotóí kánfó Bulu.

* **1:33** Israelfó gyi Yakob abí-aná.

65 Ifú lekítá apíó aba ámu fée. Alí asón ánfí lekílé wá Yudea abusu awúlu amu fée. 66 Ohagýíoha ání olonu asón ánfí léfité mu iwí obée, “Nto obí kebi ánfí obóbwe ekekó?” Tsúfé lɔwankí amó ání Bulu ibí dín musu.

Sakaria Bulu Kanfó Iw

67 Inu á, Oje Wankíhé lɔbulá Sakariatɔ, ɔlɔwa asón ání Bulu lapóhá mu blí bí.

68 Obée,

“Mliha akanfu aní Wíe Israel Bulu.

Tsúfé alabéle mu ahá, há anílagyi iwí.

69 Alalé Ohópu Owonlínú ɔku

tsú mu osúmpú Owíe Dawid abusuantɔ há aní.

70 (Fé alí ɔleblí tsun mu ɔnósú atáípu wankíhé amusu tswí dodoodo.)

71 Obée, méle aní tsú aní alupú

pó ahá ání butamafia aní ibítɔ.

72-73 Obée, mówun aní anáin nwe.

Oméetan mu ntam wankíhé amó ɔleka há aní náin Abraham amusu.

74 Obée, méle aní tsú aní alupú ibítɔ,

méni abétalí súm mu, aníméenya adón ifú.

75 Obéha abóbwe mu ahá,

bwé yilé mu ansísú aní nkpatɔ fée.

76 Mí bí, fú mó á, ahá bétí fú be, ‘Oúsúsú Bulu ámu ɔnósú atáípu.’

Tsúfé fégya aní Wíe nkpa,

lá ɔkpa há mu.

77 Fébláa mu ahá fee, Bulu obétalí ho amó nkpa

tsun lakpansikíésú.

78 Aní Wíe Bulu nwewúun su

Kristo amu obédalí fé owí tsú ɔsósú ba aní wá.

79 Obówankí wólí ahá amó butsie oklúntɔ pó lowu ɔkpasu ámu féesú.

Obékpa aní tsun iwílwii ɔkpasu.”

Iní Sakaria lópmó mu asón ɔnó ní. 80 Kebi ámu lédan, nya Ojéto owonlín. Oletsia dimbísú alí yófun ekeá ɔlele iwí ɔwan súná Israelfɔ.

2

Yesu Kristo Kwí (Mateo 1:18-25)

1 Alí bré ámutɔ á, Roma owíe dehen Augusto lówa mbla obée, bukláa ahá ání bubu Romafɔ así fée, abowanlín amó adá. 2 Múgyí ahákla gyankpapu ní. Alí bré ámutɔ á, oyin ɔkúvá butetí mu Kirenio dé Siria ɔmású gyí. 3 Iní su ohagýíoha lóyo dá ɔwanlínkpá mu onutó wúluto.

4 Yosef é lókusú tsú Nasaret wúlu ání ibu Galilea ɔmátɔ dó yó Yudea ɔmátɔ, Owíe Dawid wúluto Betlehem. Tsúfé Owíe Dawid mu na ógyi. 5 Mva Maria amó bapóhá mu be ɔtsia, ɔna odwinsu ámu nyɔ lóyo dá ámu ɔwanlínkpá. 6 Bréá bubu Betlehem inu á, ikwí lekan Maria, 7 ɔlɔkwí mu bití, ogyi oyin. Ɔlekíklí mu wá tatidatɔ, pó mu tswí mbwí atogyihe dákatɔ, tsúfé bumenya otsiákpá afɔ ɔswíkpá.

Akúfa Akpapú Pó Bulu-abɔpu

8 Alí bré ámutɔ á, akúfa akpapú aku bubu inu fón dimbítɔ, bude amó akúfa iwí gyo onyé.

9 Bulu-ɔbɔpu léle iwí ɔwan súná amó, Bulu numnyam lówankí wólí amósú. Mú su ifú lehie kítá amó. 10 Inu á, Bulu-ɔbɔpu amu lébláa amó obée, “Mlímánya ifú! Mlíki, napó ason wankláán ání ibówa mlia ɔyítɔ ahá fée ansigyí ba mlí. 11 Nde bakwí nkpa Ohópu, aní Wíe

Kristo, (ɔhá á mú Bulu ladá mu ofúli amu) há mli Owie Dawid wúluta! ¹² Tóá mlópu bí mu gyí, mlówun kebi bəbwe ɔkuá bapú tatida kíklí mu iwí, ɔda mbwí atogyihe dákata.”

¹³ Ɔtsáwule pé á, Bulu-abəpu tsətsətsə beba bətsiá Bulu-əbəpu amuta, buɔe Bulu kanfú beɛ,

¹⁴ “Mliha apu numnyam ha Buluá əbu ɔsúsúsó!

Iwí ilwii ahá ání Bulu ansí tegyi amú iwí ɔsolósu.”

¹⁵ Bréá Bulu-abəpu amu beyinkí yó ɔsúsó á, akúfa akpapú ámu bebláa aba beɛ, “Mliha ayə Betlehem, ayekí itó ánfí ilaba, Bulu lalé súná aní ánfí.”

¹⁶ Iní su bəwa ɔsa yó. Lélé á, bowun Maria muə Yosef pú kebi bəbwe amu, ɔda mbwí atogyihe dákata. ¹⁷ Bréá bowun kebi ámu a, bele mu iwí asún á mú bonu ámu blí. ¹⁸ Akúfa akpapú asún ánfí lówa ahá ání bonu mú féé wánwan. ¹⁹ Táme Maria mú lékítá asún ámu féé wá nwuntə, tsíá gywíin mú iwí. ²⁰ Bréá akúfa akpapú ámu beyinkí bəyó á, buəna buɔe Bulu adábi da, kánfú mu, asún á mú bonu pú itó á mú bayówun fé alí á mú Bulu-əbəpu amu lébláa amú ámu su.

Yesu Idá Dínká

²¹ Kebi ámu obuto əleké á, bətin mu keté, dínká mu dá Yesu. Idá ánfí Bulu-əbəpu amu léha mu asa mu yin lénya mu əmé ní.

Yesu Poya Bulu Ɔtswékpa

²² Bréá mu akwípu bógyuráa iwí Mose Mbla ɔnó ləfun a, bəpu mu dú yó Yerusalem, pú mu yópu wá Bulu ibitə. ²³ (Tsúfé bəwanlín wá Mose Mbla ámutə beɛ, “Ilehián ání Israelfə bəpu amú bití okugyíaku há Bulu.”) ²⁴ Mú su bəyóbo afəɔie ámu Mbla ámu ɔnó. Abróduma anyə ntée aklobi anyə bəpúbó alí afəɔie ánfí há Bulu.

²⁵ Alí bré ámutə á, oyin dehen ɔku bu Yerusalem, buətí mu Simeon. Yilé əbwepú ógyi, otenyá Bulu ifú. Ɔhe Wankíhé bu muəsu, otsie ogyo bréá Bulu əbəpu Ɔlepú ba mu ahá Israelfə. ²⁶ Ɔhe Wankíhé amu léle súná mu ání omóowu, yófun bréá alawun Kristo, (ɔhá á mú Bulu ladá mu ofúli amu) asa. ²⁷ Ɔhe Wankíhé amu léha Simeon lóyə Bulu ɔtswékpa wunsínésó. Alí bré ámutə á, Yesu akwípu baba mu amándíé ánfí əbwepú fé alíá Mose Mbla ámu leblí. ²⁸ Inu Simeon lóhə kebi bəbwe amu, əlekanfú Bulu əbéɛ,

²⁹ “Mí Wíé! Asún á mú feblí tswí amu ilaba mútú.

Séi mú á, mí fú osúmbi anfi nétalí wú iwilwiitə nya.

³⁰ Tsúfé mí onutó napó mí ansíbi wun Ɔlepú ámu.

³¹ Fú onutó falá mu bwé ahá féé ansítú.

³² Wankí ogyi, əbéle fú súná ahá ání bume gyí Israelfə, pú numnyam ba fú ahá Israelfə.”

³³ Asún ánfí Simeon léblí tsú kebi bəbwe anfi iwí léha ɔnó lobwie mu akwípu. ³⁴ Simeon lóyulá amú, əlebláa obí mu yin Maria əbéɛ, “Ina kebi ánfí su Israelfə əfan bédida, əfan é béli. Osúna ogyi tsú Bulusu, ahá bókusú líi muəsu. ³⁵ Iní su Bulu əbéha ahá tsətsətsə klonsu asún bəlín əwan. Fú é á, awirehə béhiə kítá fú klun. Ibóhə fu ɔsin fé ədayí iya anyə bakpíé yi fu.”

³⁶ Ɔtsi dehen ɔkuá ogyi Bulu ɔnósú ɔtəipú é bu inu. Mu dá gyí Hana. Mu sɪ gyí Fanuel, otsú Asa abusuantə. Ɔtsi dehen anfi muə mu kulu bətsiá aba nfinsienó, mu kulu lówu. ³⁷ Olosu isura alí bəfun bréá əlɔhə nfi adukwe-na (84). Ɔləpu Bulu ɔtswékpa wunsínésú inu mlí mu ɔdikpa, əde Bulu súm, klí ɔnó, bó mpái əpa múa onyé. ³⁸ Mu é əledalí ba bəkanfú Bulu, blí kebi bəbwe amu iwí asún súná ahá á mú buɔe Yerusalemfə iwígyí əkpa kí amu.

Yesu Yinkia Ya Nasaret Wúluta

³⁹ Bréá Yesu akwípu bəbwe amándíé ámu tá Bulu mbla ámu ɔnó á, beyinkí kpí yó amú wúluta Nasaret, Galilea ɔsolósu. ⁴⁰ Kebi ámu lédan, nyá əwunlín, nyá nyansa, Bulu é lóyulá mu.

Yesu Bu Bulu Ɔtswékpa

⁴¹ Yesu akwíró bútsiá yó Yerusalem yégyi Israelfòsò Katsòn Nke offigyíofi. ⁴² Bréá Yesu lóhò nfi dúanyò á, mva amúnyò bọyò nke ámu ogyíkpa fẹ alíá bútyó yáí. ⁴³ Bréá begyi nke ámu tá beyinkí á, Yesu akwíró búmèbí ání alasin inu. ⁴⁴ Búkí bẹẹ mva mu abanyò ná. Mú sù benatí ekewóle owító asa bọwa mu dunká apíó abatò bí. ⁴⁵ Bréá bodunká mu kásíán á, beyinkí yó Yerusalem, yódunká mu. ⁴⁶ Eke sáásí a, boyówotíí mọsù Bulu ọtswékpa wunsínésú inu. Otsie Mose mbla asunápo wá, ọde asu yáa amó asúntó, ọde amó asún fité. ⁴⁷ Ọnó lobwie ahá ání búbu inu fẹé, tsú alíá ọde asón ámu así nu pú alíá ọde mú ọnó lẹ. ⁴⁸ Ọnó lobwie mu akwíró bréá bowun mu. Mu yin léfité mu ọbée, “Mí bí, ntogyi sù fabwé aní alí? Mía fú sínyò ansí lapé anídé fú dunká.”

⁴⁹ Inu Yesu léfité amó ọbée, “Ntogyi sù mlídé mí dunká? Ilehíán ání mlébi ání mí Sí wóyító nétsiá.” ⁵⁰ Táme mu akwíró búmonu asún ání ọde amó bláa así.

⁵¹ Mva amúnyò beyinkí yó Nasaret, ọleba iwiasí há amó. Maria lékitá asún ámu fẹé wá kpawunutò, tsíá gywín mú iwí. ⁵² Yesu lédan, wa ọwónlín, nyá nyánsa, Bulu móa anyánkpósa fẹé ansí legyi mu iwí.

3

Asú Ọbọpú Yohane Bulu Asún Ọkanda

(Mateo 3:1-12; Marko 1:1-8; Yohane 1:19-28)

¹⁻² Roma owíe dẹhẹn Tiberio iwíegyi ofi dúanusítò á, Bulu lébláa mu igyi ọhapó Sakaria mu bí Yohane dimbísú ọbée, ọdáa mu asún ọkan. (Alí bré ámutò á, Pontio Pilato dé Yudea ọmású gyí. Herode dé Galilea ọmású gyí. Herode mu dẹhẹn Filipino é dé Iturea pú Trakoniti ọmású gyí, Lisania é dé Abilene ọmású gyí. Bulu igyi ahapó dẹhẹn ání búbu inu alí bré ámutò é gyí Hana mva Kaiafa.) ³ Mú sù Yohane léki Yordan bọnkpa ọnó, ọde ọkan da bí ọbée, “Mlídamlí klontò, amlisi lakpan bwe. Bulu osikie mlí, ambò mlí asú.”

⁴ Bulu ọnósú ọtópú Yesaia lówanlín Yohane iwí asún wá mu ọwólótó ọbée, “Ọkú dékplon dimbísú ọbée,

‘Mlila aní Wíe ọkpa.

Mlitswii ikpa ha mu!

⁵ Mliti bọnkpa kugyíkú,

amlíbwiebwie abu móa nkúku fẹé.

Mlitswii ikpa,

amlila mósú wankláán.

⁶ Ahá fẹé bówun Bulu nkpahó.’ ”

⁷ Ọdọm beba Yohane wá bẹẹ, ọbó amó asú. Ọléfité amu ọbée, “Abẹ abí-aná, ntò gyá mlí, mlisrí Bulu isubítí amú ọbá ámu? ⁸ Mómú mliswie abí oduá ibósuná ání lélé mlíladámí klontò. Mlímákí mlíaa, mlí náin gyí Abraham. Nde mlí bláa mbée, Bulu ọbétalí há abwi ánfí íbédamlí Abraham abí-aná. ⁹ Séi á, Bulu lapú efé yi nyí-atsitsitò. Oyígyíoyí ání imoswie abi wankláán á, bókun mú dá, wá mú fẹé ogyá.”

¹⁰ Ọdọm amu befíté Yohane bẹẹ, “Ntò mée abwée?”

¹¹ Yohane lébláa amó ọbée, “Fúá fubu atadiẹ anyò á, pú kule ha ọhá ání ọma kuku. Fúá fubu atogyihẹ é bwe mú alí.”

¹² Lampóo ahópú aku é beba asú ọbọkpá. Befíté Yohane bẹẹ, “Osunápo, ntò ilehíán ání abóbwe?”

¹³ Yohane lébláa amó ọbée, “Mlímátswi dunká ahá. Mlìhò tóá bẹẹ mlìhóó.”

¹⁴ Isá akópú aku é befíté Yohane bẹẹ, “Aní é mé, ntò abwée?”

Yohane lébláa amó ọbée, “Mlímápu ọwónlín swíi ọhaa kóba, ntée wá afunu dínká ọhaasù. Mlì akatua igyi mlí ansí.”

¹⁵ Iníá amó ansí dín Kristo amusu, búde mu ọkpa kí sù á, imọwánkí amó ní Yohane gyí Kristo amu. ¹⁶ Mú sù Yohane lébláa amó ọbée, “Ọkúá ọdun mí bu ọma ọbá. Mmọfun ání nésankí mu ntókuta ọfé kóráá. Mí mú á, ntsu ndepobó mlí asú. Mu ọbọpu Ọje Wankíhé pú ogyá bó mlí asú ní. ¹⁷ Ọde mu ilín, ọbọpufúní ntéte lé ayó ámutò. Ọbékpa ayó ámu wá mu

odudutò. Táme òbèfèí ofunìkpá ìnu wankláán, kpá ntéte amu wá ogyá ání itamaduntò.”
¹⁸ Yohane léda asón wankláán ámu òkan, bláa ahá ámu asón tsòtsòtsò òbèe, bódámli klòntò.

¹⁹ Ìsò ogyípú Herode laswí mu dehen Filipino mu ka Herodia tsía, trá bwè lalahè tsòtsòtsò tsía móttó. Mú sù Yohane lékiná há mu. ²⁰ Mòá ìdùn kóráá gyí, Herode léha bèkítá Yohane wá obu.

Yesu Asúbò

(Mateo 3:13-17; Marko 1:9-11)

²¹ Bréá Yohane dé ahá ámu asú bò á, Yesu é léba, Yohane lóbò mu asú. Bréá Yesu dé mpáí bò á, nwólótáa lefinkí, ²² Òhè Wankíhé lédámli fèe àbròduma, kplí bogyonká musu. Òmè kù lotsu òsúsú òbèe, “Fúgyí mí bíá ntòdwé, mi ansí tēhíe gyí fú iwí ní.”

Yesu Andin Ilintò

(Mateo 1:1-17)

²³ Bréá Yesu lóhò fèe nfi advasa á, olefi Bulu asón òkanda asi. Ahá mú bùyin ání Yosef mu bi ní. Yosef mu sɪ gyí Eli. ²⁴ Eli mu sɪ gyí Martat. Martat mu sɪ gyí Lewi. Lewi mu sɪ gyí Melki. Melki mu sɪ gyí Yanai. Yanai mu sɪ gyí Yosef. ²⁵ Yosef mu sɪ gyí Martatia. Martatia mu sɪ gyí Amos. Amos mu sɪ gyí Nahum. Nahum mu sɪ gyí Hesli. Hesli mu sɪ gyí Nagai. ²⁶ Nagai mu sɪ gyí Mahat. Mahat mu sɪ gyí Martatia. Martatia mu sɪ gyí Semein. Semein mu sɪ gyí Yosek. Yosek mu sɪ gyí Yoda. ²⁷ Yoda mu sɪ gyí Yohanan. Yohanan mu sɪ gyí Resa. Resa mu sɪ gyí Serubabel. Serubabel mu sɪ gyí Sealtiel. Sealtiel mu sɪ gyí Neri. ²⁸ Neri mu sɪ gyí Melki. Melki mu sɪ gyí Adi. Adi mu sɪ gyí Kosam. Kosam mu sɪ gyí Elmadam. Elmadam mu sɪ gyí Er. ²⁹ Er mu sɪ gyí Yosua. Yosua mu sɪ gyí Elieser. Elieser mu sɪ gyí Yorim. Yorim mu sɪ gyí Martat. Martat mu sɪ gyí Lewi. ³⁰ Lewi mu sɪ gyí Simeon. Simeon mu sɪ gyí Yuda. Yuda mu sɪ gyí Yosef. Yosef mu sɪ gyí Yonam. Yonam mu sɪ gyí Eliakim. ³¹ Eliakim mu sɪ gyí Melea. Melea mu sɪ gyí Mena. Mena mu sɪ gyí Martata. Martata mu sɪ gyí Natan. Natan mu sɪ gyí Owíe Dawid. ³² Owíe Dawid mu sɪ gyí Yisai. Yisai mu sɪ gyí Obed. Obed mu sɪ gyí Boas. Boas mu sɪ gyí Salmon. Salmon mu sɪ gyí Nahson. ³³ Nahson mu sɪ gyí Aminadab. Aminadab mu sɪ gyí Admin. Admin mu sɪ gyí Arni. Arni mu sɪ gyí Hesron. Hesron mu sɪ gyí Peres. Peres mu sɪ gyí Yuda. ³⁴ Yuda mu sɪ gyí Yakob. Yakob mu sɪ gyí Isak. Isak mu sɪ gyí Abraham. Abraham mu sɪ gyí Tera. Tera mu sɪ gyí Nahor. ³⁵ Nahor mu sɪ gyí Serug. Serug mu sɪ gyí Reu. Reu mu sɪ gyí Peleg. Peleg mu sɪ gyí Eber. Eber mu sɪ gyí Sala. ³⁶ Sala mu sɪ gyí Kainan. Kainan mu sɪ gyí Arfaksad. Arfaksad mu sɪ gyí Sem. Sem mu sɪ gyí Noa, Noa é mu sɪ gyí Lamek. ³⁷ Lamek mu sɪ gyí Metusela. Metusela mu sɪ gyí Enok. Enok mu sɪ gyí Yared. Yared mu sɪ gyí Mehalaleel. Mehalaleel mu sɪ gyí Kenan. ³⁸ Kenan mu sɪ gyí Enos. Enos mu sɪ gyí Set. Set mu sɪ gyí Adam. Adam é mu sɪ gyí Bulu.

4

Yesu Isóki

(Mateo 4:1-11; Marko 1:12-13)

¹ Bréá Yesu léyinkí tsú Yordan ntsu ònó á, Òhè Wankíhé lóbulá mótò, ìlekpa mu ya dimbísú. ² Bréá òbu ìnu á, Òbònsám létsiá bòsò mu kí nke advasa kéké. Yesu mégyíi tòtò nke ámòtò fèe. Mú sù bréá nke ámu ìlòmò ònó á, akón híe de mu.

³ Ìnu Òbònsám lébláa mu òbèe, “Ní Bulu mu Bi fùgyi á, múmú ha ibwi ánfí ìdamli bodobodo.”

⁴ Yesu léle mú ònó òbèe, “Bòwanlín wá Bulu asón ámòtò bèe, ‘Megyí atogyihe wole nyankpusa ogyíi tsia nkpa.’ ”

⁵ Òbònsám lópu mu ya ìbù fúáhé kùsù. Olosuná mu òyítò iwíe ogyíkpá fèe òtsáwùle pé.

⁶ Múú òlèbláa mu òbèe, “Nòpu òmá ánfí fèe túmi pú amó numnyam há fú, tsúfè mí ìbitò bapówá. Òhá ání ndeklé a, mu nòpohá. ⁷ Mú sù ní fosúm mí á, nòpu mú fèe há fú.”

⁸ Yesu lébláa mu óbée, “Bəwanlín wá Bulu asón ámutə bée, ‘Da akpawunu ha fú Wíe Bulu. Mu nkole fu sùm.’ ”

⁹ Óbunsám lékpa mu ya Yerusalem, oləpu mu yélí Bulu ətswékpa obu ámu ətántra. Inu oləbláa Yesu óbée, “Ní Bulu mu Bi fógyi lélé á, tu kpayi. ¹⁰ Tsúfé bəwanlín wá Bulu asón ámutə bée, ‘Bulu óbéha mu abəpu békí fusu. ¹¹ Békpatá fú ibitə, méní fú yabi méeda ibwi kəkusu.’ ”

¹² Yesu léle mú onó óbée, “Betrá wanlín bée, ‘Mákapó fú Wíe Bulu kí.’ ”

¹³ Bréá Óbunsám lómə isókí anfi fée onó á, oləku náti sí mu asa.

Yesu Gyumagyihe Asitsud Galilea Omátó

(Mateo 4:12-17; Marko 1:14-15)

¹⁴ Ōhe Wankíhé túmi lékpa Yesu, oleyinkí yó Galilea omátó. Mu iwí asón leklei wa omá ámu féeť. ¹⁵ Oletsiá súná ató Yudafə ofiakpa, ahá ámu fée bekanfú mu.

Buməhə Yesu Mu Wuluto

(Mateo 13:53-58; Marko 6:1-6)

¹⁶ Inu Yesu léyinkí bá Nasaret, otínéá oletsiá dan. Fé ahá otetsiá bwé á, oləyə Yudafə ofiakpa əkpónú odaké. Bréá oləkusó yélí amú ansító óbékla Bulu asón á, ¹⁷ botsu Bulu onósú otáipú Yesaia əwoló há mu. Ōlesankí mú á, olowun otinekuá bəwanlín wá bée,

¹⁸ “Aní Wíe Bulu ladá mí ofúli.

Iní su mu Ōhé bu misu.

Alalé mí óbée, ndáa ason wankláán ámu okan suna ahá aní buma tətə.

Óbée, mbébláa nkpábi mbée, masí amú iwí há amú.

Mí ambła ansibi abwierpó mbée, mabwíí amú ansíbi.

Óbée mbébláa ahá aní bude amú ipiantə wa é mbée, malé amú ipiantə.

¹⁹ Fówun mí ambli mbée,
aní Wíe ahá nwewúunbi lafon.”

²⁰ Inu olokuntá əwoló ámu, yínkía ha mósú okípu, oləwəí tíá asi. Ahá amú bəbu ofiakpa inu ámu fée besi bude mu kí díín. ²¹ Inu Yesu lébláa amú óbée, “Nde, Bulu ason wanlínhé anfi laba mótó. Mú mlilanú á.”

²² Ahá ámu fée bonu ason wankláán amú ilədali mu onó ámu. Onó lobwie amú, befité bée, “Megyí Yosef mu bi ámu ni?”

²³ Yesu lébláa amú óbée, “Nyin aní mléha mí yébi anfi mliha, ‘Ilo ətsapó, tsa fú iwí!’ Mlélabláa mi mliha, ‘Bwe ató amú anilanú aní fúdebwe Kapernaum amú fú wuluto nfi é.’ ” ²⁴ Inu oleyinkí bláa amú óbée, “Ōnəkwali nde mli bláa. Bətamahə Bulu onósú otáipú okuku asón mu wuluto.

²⁵ “Mlinu, Bulu onósú otáipú Elia bísú á, nyankpu mótswíe nfinsa múa ifon kéké. Akón lehiə ba Israel omátó fée. Ibo mótó aní asurapu tsətsətsə betsiá Israel omátó ali bré ámutə, ²⁶ táme Bulu méha Elia əyə amótó okuku wá. Ōsurapu əkuá əbu Sarefat wuluto, Sidon omátó nkole wá əleha mu ələyə. ²⁷ Ilo pepe ələpú tsətsətsə é betsiá Israel omátó Bulu onósú otáipú Elisa bísú. Táme əmeha okuku iwí meplí, dun Naaman aní otsú Siria nkole.”

²⁸ Ōbló lehiə kítá ahá amú bəbu ofiakpa inu ámu, bréá bonu Yesu ason blíhé anfi.

²⁹ Bəkusó gya mu dáli amú wuluto. Wúlu amú idin bəsu. Begya mu alu yówie wúlu amú onó, bée abəwuta mu wa tsonkolito. ³⁰ Yesu lénatí tson amótó yó otínéá əyó.

Yesu Ōhe Laláhe Gyáa

(Marko 1:21-28)

³¹ Inu Yesu lékplí yó Kapernaum, Galilea wúlu kutə. Olosuná amú ató amú ofiakpa okpónú odaké. ³² Mu atosunáhé lobwie amú onó, tsúfé olosuná amú ató túmisu. ³³ Oyín oku bu ofiakpa inu, əhe laláhe bu musu. Ōləkplón blí óbée, ³⁴ “Kí mi! Yesu Nasaretyin, amansu bu ania funyə nsiné? Ntee aní əhíkpa fəbá lóó? Nyin əhá oduá fógyi. Fógyí Bulu Ōha Wankíhé amú ni!”

³⁵ Yesu ləkplon wa əhé ámu óbée, “Kpa onó bun, afədali mutə.” Inu əhe laláhe amú léfin oyin ámu dá ahá ámutə inu, dáli mutə. Tətə məbwe mu.

³⁶ Ǫnó lobwie amó féeé, befíté aba bεε, “Amansu ní? Oyin ánfí bu túmí, ɔdekplón wa ɔhe laláhe, ide mu bu, dáli ahátó?” ³⁷ Mu iwí asón leklei wá ɔmá ámu féeé.

Alɔvu Tsatsɔtsɔ Tsa

(Mateo 8:14-17; Marko 1:29-34)

³⁸ Yesu lédali Yudafɔ ofiakpa inu yó Simon wóyító. Ǫɔyɔ á, owísó lakítá Simon mu sia tsíhé, ɔda kinkíínkín. Bebláa Yesu bεε, ogyíi mu buale. ³⁹ Yesu lókpɔkpé tó ɔtsi ámu, ɔɔkplón wa owísó ámu ɔbéε, ikúsɔ musu. Inunɔ ulakúsó musu, ɔtsi ámu lókúsó bwé amó afɔtɔ.

⁴⁰ Bréá owí deta á, ahá bɔsɔrá amó ahá ání buɔde ilo ɔtsan-ɔtsan lo ba, Yesu lópu ibi dínká amúsó tsá amótó okugyíɔku ilo. ⁴¹ Ǫhe laláhe bu amótó akɔtɔ. Yesu lókplon wa ɔhe laláhe amu. Bedali, buɔde okitikíti bεε, “Fúgyí Bulu mu Bi ámu ní.”

Táme Yesu lówa mbla wá ɔhe laláhe amu ání bumátóí, tsúfé bɔyin ání mugyí Kristo, (ɔhá amóú Bulu ladá mu ofúli amu) ní.

Bulu Asón Ǫkanda Yudafɔ Ofiakpa

(Marko 1:35-39)

⁴² Mú ɔyi kehe bake a, Yesu lédali wúlu amɔtɔ yó itsétó ɔtineku. Ahá bodunká mu alu yótu mu, bokokóli mu bεε ɔmánatí sí amó. ⁴³ Táme ɔlebláa amó ɔbéε, “Ilehián ání néda Bulu iwígyí iwí ason wankláán ámu ɔkan awúlu atráhe amu ésó. Tsúfé mú ɔbwekpá Bulu lówa mí ní.”

⁴⁴ Iní su oleki Yudea ɔmátó féeé, dá Bulu ason wankláán amu ɔkan amó ofiakpa.

5

Yesu Akasípó Gyankpav Tí

(Mateo 4:18-22; Marko 1:16-20)

¹ Eke ɔku Yesu líi Genesaret paati* ɔnó, ahá tsatsɔtsɔ beba boputá mu ání bónu Bulu asón. ² Olowun nklon anyɔ paati ámu ɔnó. Aye alepó ámu bakplí yó buɔde amó asawutɔ da. ³ Yesu lódu wíé kɔleá igyi Simon klétɔ. Múú ɔlebláa Simon ɔbéε, osún mú kpalobí dínka ntsusu. Inu oletsiá mótó súná ahá ámu ató.

⁴ Bréá ɔɔtɔí tá á, ɔlebláa Simon ɔbéε, “Mlɔpla ɔklon amu ya okluklúkpa, amlyɔtswi asawu le aye.”

⁵ Múú Simon lébláa mu ɔbéε, “Owíé, anulóbwe kásíán ígye onyé féeé, anuménya tɔtɔ. Táme iníá fee ayó, su nɔyɔtswi asawu amu.” ⁶ Bréá bɔyótswi asawu amu a, bele aye tsatsɔtsɔ. Mú su asawu amu lówa tití bi. ⁷ Inu bɔbwe ibi tí amó agyómá ayɔbá amóú bubu ɔklon nyɔɔsítɔ ámu bεε buɔbétsa amó. Beba bɔtsa amó, bele aye amu bólá nklon anyɔ ámu dédéédé, ideklé ime. ⁸ Bréá Simon Petro lówun mú alí á, ɔleɔda akpawunu Yesu ayabitɔ, bláa mu ɔbéε, “Mí Wíé, mákpɔkpé mantáa mi! Lakpan ɔbwepó ngyí.”

⁹ Tsúfé aye amóú balé ámu lówa muɔ mu aba ámu wánwan. ¹⁰ Alí kén ulɔwa Sebedeo abí Yakobo muɔ Yohane, bugyi Simon agyómá ayɔbá ámu é wánwan ní.

Múú Yesu lébláa Simon ɔbéε, “Mánya ifú! Tsú nde pýa a, anyánkpósa féeé.” ¹¹ Simon muɔ mu aba ámu benya plá nklon amu besi osubúnɔ alí, besi tógyító tswí, kplá buo Yesu.

Ilo Pɔpe Ǫɔpó Ǫku Tsa

(Mateo 8:1-4; Marko 1:40-45)

¹² Eke ɔku Yesu bu wúlu kusu, ilo pɔpe ɔɔpó ɔku lówun mu. Inu ɔlebede akpawunu, pú ɔsɔkpí yi ɔsulótɔ, kókóli mu ɔbéε, “Owíé, ní fótɔsulá á, fétalí há mí iwí bépli.”

¹³ Yesu létinkí ibi da mu, bláa mu ɔbéε, “Natsúlá, fú iwí iplíi.” Inunɔ ilo ámu léɔa le mu iwí.

¹⁴ Inu Yesu léda mu ɔlá ɔbéε, “Mábla ɔhaa. Natí laa afupɔ fú iwí yosuná Bulu igyi ɔhapó, afɔha mu iwígyɔrátɔ amóú Mose mbla losuná tsú ilo pɔpɔtsa iwí ámu. Igyi adánsie suna ahá ání fú iwí laplíi.”

* 5:1 Genesaret paati: Mú kén gyí Galilea ɔpu ní.

¹⁵ Táme Yesu ɪwɪ asún létrá kleí yó ntíné dínká mósú. Ɔɔm beba mu atosunáhé onukpá, ɔtsa amótó alɔpu é ɪɔ. ¹⁶ Táme oletsiá dáli amótó bré ku yó dimbísú ɔtineku mu nkɔle yóbɔ mpái.

Tsukɔle Osínpu Tsa

(Mateo 9:1-8; Marko 2:1-12)

¹⁷ Eke ɔku Yesu dé ató suná. Farisifɔ, Mose mbla asunápú akvá botsú Galilea pú Yudea ɔmátó pú Yerusalem beba betsiá asi ɪnu. Bulu túmi bu Yesutɔ há ɪɔtsa. ¹⁸ ɪnu á, ayin aku bɔsɔrá tsukɔle osínpu akpasu ba. Bekleá bɔpu mu wíé wóyító, pú mu tswi Yesu ansító. ¹⁹ Ɔɔm amu su bumenya ɔkpa. ɪni su bɔyóɔu obu ámu awunso, dá mú ɔtineku tíí, bekplía akpa amu tswi ahá ámuɔ Yesu ansító ɪnu. ²⁰ Bréá Yesu lówun ání bahɔ mu gyi a, ɔlebláa tsukɔle osínpu amu ɔbéé, “Opíó, nasí fú lakpan kíé fú.”

²¹ Mose mbla asunápú pú Farisifɔ ámu beblí wá nwuntɔ beɛ, “Ma gyí oyin ánfɪ ɔde abususu blí ánfɪ? Ma ɔbétaí sí lakpan kíé ahá dun Bulu nkɔle?”

²² Yesu lébi amú agywun. Mú su ɔlefíté amú ɔbéé, “Ntogyi só mɪdé ɪni odu gywún?”

²³ Mɔmu lópɔn ha blí? ‘Nasí fú lakpan kíé fú.’ lóó, ntéé ‘Kusu tsu fú akpa afɔnatɪ?’ ²⁴ Táme ndekléá mɪbú ání mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi ánfɪ mbu túmi ɔyí ánfɪtɔ sí ahá lakpan kíé amú.” ɪnu ɔlebláa tsukɔle osínpu amu ɔbéé, “Nde fú bláa mbéé, kusu. Tsu fú akpa afɔnatɪ yɔ wóyí!”

²⁵ ɪnuɔɔɔɔ tsukɔle osínpu amu lókɔsú líí amú fée ansító, tsú mu akpa, ɔɔpu ɔkpa ɔyó wóyí ɔde Bulu kanfú. ²⁶ Ɔnó lobwie ahá ámu fée. Ifú lowie amú féeɔ, bekanfú Bulu beɛ, “Nde anɪlawun ofúla!”

Lewi Tɪ

(Mateo 9:9-13; Marko 2:13-17)

²⁷ Mú ɔma bréá Yesu léɔali ɪnu á, olowun lampóo ɔhɔpu akvá butetɪ mu Lewi, tsie mu lampóo ɔhɔkpa. Yesu lébláa mu ɔbéé, “Bobuo mi.” ²⁸ ɪnu Lewi lókɔsú, sí mu tógyító ɔmagyáa, yóbuo mu.

²⁹ Mú ɔma a, Lewi lótswi ɔpónú mu wóyító há Yesu. Lampóo ahɔpu tsɔtsɔtsɔ pú aha bambá é beba ató ámu ogyíkpa. ³⁰ Farisifɔ pú Mose mbla asunápú ání buɔu Farisifɔ ámuɔ befité Yesu akasípú amu beɛ, “Ntogyi só mɪa lampóo ahɔpu pú lakpan abwepú mɪdé ɪbi wa gyi ató, mɪdé ntá nú?”

³¹ Yesu léle mú ɔnó ɔbéé, “Alɔpu léhián ɪɔ ɔtsapú, megyí ahá ání ɪwɪ bu amú ɔnlɪn. ³² Mmɛba aha wankláán ɔtikpá. Mboún lakpan abwepú ɔtikpá neba, ménɪ bédamlí klɔntɔ.”

Ɔnókli ɪwɪ Asɔn Fitéhé

(Mateo 9:14-17; Marko 2:18-22)

³³ Aha aku bebláa Yesu beɛ, “Asú Ɔbɔpú Yohane akasípú butetsiá klí ɔnó bó mpái. Farisifɔ akasípú é butɔbwé alɪ, táme fú akasípú mú buɔegyí, buɔenuu.”

³⁴ Yesu léfité amú ɔbéé, “Ɔtsɪ ɔkpaínpu anyawíe béklí ɔnó bréá ɔbu amú wá? Ekekeke!”

³⁵ Táme eke ɔku béba ání békpa mu náti sí amú. Alɪ nke ámuɔ béklí ɔnó ní.”

³⁶ ɪnu ɔleha amú yébi ɔbéé, “Ɔhaa tamapú tati pɔpwe tan tati dada. Ní ɔbwé mú alɪ á, alayintá pɔpwe amu, pɔpwe amu pú dada amu ansí é ɪméekanáa aba. ³⁷ Alɪ kén butamapú nta pɔpwe wá ɔwuló-kpákpá kente wuhétó ní. Nta pɔpwe amu ibófu fá kente amu tsítsá, yintá kente amu é. ³⁸ ɪni su ɔwuló-kpákpá kente pɔpweɔ bótɔpú nta pɔpwe wá. ³⁹ Ɔhaa tamafíté nta pɔpweɔ bréá alanu dánhe. Tsúfée ɔteblí ɔbéé, ‘ɪdánhe amu bu alé dun.’ ”

6

Ɔkpónú Ɔdaké Mu Wie

(Mateo 12:1-8; Marko 2:23-28)

¹ Yesu mva mu akasípó bətsən ayó ndə kutə əkpónú ədaké. Mu akasípó amu bəprúvən ató-abí ámu kv, bəpúsáa mú wí. ² Farisifə ámu aku bəfité amó bεε, “Ntogyi sù mliδέ tṣá aní mbla mēha əkpa ání bəbwéε əkpónú ədaké bwε?”

³ Yesu léfité amó əbéε, “Mlimókúkla nu tṣá Owíε Dawid lóbwε bréá akón de mva mu abúopu kí? ⁴ Olebitíwíé Bulu osúmka yótsu bodobodoá bapóhá Bulu igyí ba, mva mu abúopu amu begyi. Bulu igyí ahapó nkule beε əkpa bótegyi alí bodobodo amu.”

⁵ Múú Yesu əlmə mu asún ənó əbéε, “Mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfí gyí əkpónú ədaké mu wie.”

Ilətsa Əkpónú Ədaké

(Mateo 12:9-14; Marko 3:1-6)

⁶ Yesu lóyə ató osunákpá Yudafo ofiakpaəkpónú ədaké bámbá. Oyin əkvá mu gyəpí ibi lawú bu inu. ⁷ Mose mbla asunápú pú Farisifə aku beε Yesu kí bεε, əbétsa ilə əkpónú ədaké, mēni bénya mu iwí asún, póyénaťi mvsu súná ahandε. ⁸ Yesu yin amó nwuntə asún. Mú su əlebláa oyin ámuú mu ibi kole lawú ámu əbéε, “Kusu belí amó ansító nfi.” Inu oyin ámu lókusó belí amó ansító. ⁹ Múú Yesu lébláa amó əbéε, “Nde mli fité, ntə mbla ámu léha əkpa ání abwéε əkpónú ədaké? Yilé lóó, ntée lalahε? Ahóə əha nkpa lóó, ntée amóə mu?” ¹⁰ Inu əledamli kí amó fée fiá. Múú əlebláa oyin ámu əbéε, “Tinkí fú ibi amu.” Olenya tinki ibi amu alí pé, əhə lowie mótó.

¹¹ Əbló lekítá amó, bəfité aba bεε, “Ntə kóún abéhiε bwé Yesu anfi?”

Akasípó Amu Adá

(Mateo 10:1-4; Marko 3:13-19)

¹² Əke əku Yesu lódu yó ibusu yóbə mpái há Bulu tsú onyé yéha əyi kehe. ¹³ Mú əyi kehe a, əletí mu akasípó, əleε amótó dúanyə, əletí amó mu sumbí ayəpú. ¹⁴ Amógyí, Simon ání əledunká mu Petro mva mu pio Andrea; Yakobo mva Yohane; Filipino, Bartolomeo, ¹⁵ Mateo, Toma, Alfeo mu bi Yakobo, Simon ání ogyi iwisutsiá adunkápú əpasuatə əha; ¹⁶ Yakobo əku mu bi Yuda pú Yuda Iskariot ání əlebeε Yesu há.

Yesu Atósund Múə Ilə Tsa

(Mateo 4:23-25)

¹⁷ Yesu mva sumbí ayəpú ámu bεkplí tsú ibu ámu su ba əsulúv tantasu. Mu abúopu tsətsəətsə pú ədəm kponkponkponťiá botsú Yudea əmátó, Yerusalem pú əpu ənó awúlu Tiro múə Sidonsu beba inu. ¹⁸ Beba bεε beba bonu mu asən blíhé, ətsa amó ilə. Ahá ání əhə lalahε de amó háan é beba, olegya əhə lalahε lé amótó. ¹⁹ Amó fée bekleá bəpú ibi da mu, tsúfé əhə dedali mvtə, əletsa amó fée ilə.

Oyúla Asún

(Mateo 5:1-12)

²⁰ Yesu lótsu ansí kí mu akasípó, əlebláa amó əbéε,
“Bulu layúlá mliá mlimá tətə,

tsúfé mlibú mu iwíegyí amu ni.

²¹ Bulu layúlá mliá akón de mli séi,

tsúfé mléba begyi mwε.

Bulu layúlá mliá mliđésú séi,

tsúfé mléba bəmási.

²² “Bulu layúlá mliá bəde mli lu, bəde mli gyáa le amótó, síá mli, tí mli ida lalahε mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfí su. ²³ Ansí igyí mli keε ámu, amlifuli kpayi ansigyísú, tsúfé mli ikəká tsə əsósó. Alí amó anáin bəbwε Bulu ənósú atáipú amu ni.

²⁴ Táme mli ání mliłanyá iwí séi, mli gyəwí ní.

Tsúfé mli ansigyí fée mliłanyá á.

²⁵ Mli ání mliłamwé séi, mli gyəwí ní.

Tsúfé akón béba bekitá mli.

Mli ání mlídémási séi, mligyᵱwí ní.

Tsúfẹ mléba begyi awirehᵱ, su.

²⁶ “Mli ání ahá fẹ́e bude mli kanfó, mligyᵱwí, tsúfẹ alí mli anáin bekanfó Bulu ᵱnósú atáípu afunupu amu é ní.

Alupódwe

(Mateo 5:38-48; 7:12a)

²⁷ “Táme nde mli ání mlónu bláa mbéee, Mlidwe mli alupó, amlibwe yilé ha amó.

²⁸ Mliyula ahá ání butᵱlwí mli, amlibᵱ mpái ha ahá ání butesiá mli. ²⁹ Ní ᵱha ᵱdá fú isᵱᵱ a, damli nyᵱᵱsi é ha mu ᵱda. Ní ᵱku ᵱswí fú tati á, wᵱi fú atadié é ha mu. ³⁰ Ní ᵱku ᵱkólí fú ató á, ha mu. Ní ᵱku é otsú fú ató á, máyóhᵱ mú. ³¹ Bwe ha ahá alí fudeklé fεε buᵱwée ha fu.

³² “Ní fú adwepó nkule futᵱdwe á, ipán mᵱmu fénya? Lakpan abwepó kóráá butᵱdwe amó adwepó. ³³ Ní ᵱhá ání ᵱᵱᵱwé yilé há fú nkule futᵱᵱwé yilé há á, ntogyi sᵱ Bulu ᵱdáa fú ipán? Lakpan abwepó é butᵱᵱwé alí. ³⁴ Ní ᵱhá ání fuyin ání obénya há fú nkule futehá ipán a, ntogyi sᵱ Bulu ᵱdáa fú ipán? Lakpan abwepó óó butᵱpó ató pan amó aba, yínkí hᵱ mú alí. ³⁵ Mú sv mlidwe mli alupó, mlibwe yilé ha amó, mlipan amó ató, mlimáti amó akᵱ, méní Bulu ᵱbéka mli ikᵱ tsᵱtsᵱᵱtsᵱ. Fᵱwun mliabwé ᵱsᵱsᵱsᵱsᵱ Bulu ámu abí. Tsúfẹ ᵱbu awitᵱle há ahá ání ató tamagyi amó ansí pu aha laláhe fẹ́e. ³⁶ Mlibwe nwe awúnpu fé alíá mli Sí Bulu gyí nwe owúnpu.

Iláe

(Mateo 7:1-5)

³⁷ “Mlimále ahá ilá, méní Bulu méee mli ilá. Mlimáha ᵱhaa ipón, méní Bulu é ᵱméesha mli pón. Mlisi mli aba ilá kie amó, Bulu osi mli klé kie mli. ³⁸ Mliha ahá tᵱá de amó hián, Bulu ᵱbélahá mli. ᵱbᵱpu atᵱ susúhe wankláán wá mú, wᵱsᵱ mú, sílá mú, ibᵱbulá tsítsá há mli. Tsúfẹ tᵱá fᵱpᵱsᵱsu ha fú bá á, mú kén Bulu ᵱbᵱpᵱsᵱsu ha fu ní.”

³⁹ Yesu létrá ha amó yébi ᵱbéee, “Nsibi obwiepó ᵱbétalí kpá nsibi obwiepó? Amó fẹ́e buméekpa wíe ᵱbᵱtᵱ? ⁴⁰ ᵱkasípᵱ tamadᵱn mu wie, táme ᵱkasípᵱ ᵱkásí bí á, ᵱᵱᵱwé fé mu wie.

⁴¹ “Ntogyi sᵱ fᵱde ipí tᵱkúrííbi wúun fú bá nsibisᵱ, táme fᵱmedé ogyakpatín ání idin fú klésᵱ mú wúun? ⁴² Ntée ntogyi sᵱ fᵱde fú bá bláa fεε, ‘Mí píó, ha mí andinkí ipí fú nsibisᵱ’, táme fᵱmedé ogyakpatín ání idin fú klésᵱ mú wun? Apinabwébi ᵱwepó, gyankpa dinkí ogyakpatín ámu fú nsibisᵱ, méní fᵱwun ató wankláán, tálí dínkí ipí ámu fú bá klésᵱ.

Oyi Pó Mᵱ Abi Swiehé

(Mateo 7:6-20; 12:33-35)

⁴³ “Oyi wankláán méetalí swíe abi laláhe. Alí kén oyi laláhe é méetalí swíe abi wankláán ní. ⁴⁴ Tsúfẹ oyí-ibí butᵱpᵱbí mú. Butamakpᵱtí kankaba okplóto oyísᵱ, butamakpᵱtí tsᵱkpuᵱ é tᵱnkpa iflasᵱ. ⁴⁵ ᵱha wankláán telé tsiátᵱ wankláán ᵱwan tsú mu klᵱntᵱ, ᵱha laláhe é telé tsiátᵱ laláhe ᵱwan tsú mu klᵱntᵱ. Tsúfẹ tᵱá idᵱn ᵱha klᵱn a, mútédalí tsu mu ᵱnᵱ.

Butásᵱ pᵱ Osublᵱᵱ Obuyí

(Mateo 7:24-27)

⁴⁶ “Ntogyi sᵱ mlídé mí ti mlihaa, ‘Mí Wíé! Mí Wíé!’ táme mli tamagyi mí asᵱn blíhésᵱ? ⁴⁷ Nᵱsuná mli alíá ᵱhá ání ᵱleba mí wá bonu mí asᵱn, gyi dinká mᵱsᵱ gyí. ⁴⁸ Ogyi fé ᵱhá ání ᵱbá beyi obu á, olegyankpá kwí mú ntswiasᵱ ᵱbᵱ yᵱᵱ butá, ᵱlᵱwa ntswiasᵱ ámu dínká mᵱsᵱ. Bréá ntsu lᵱbulá kítá mú á, imetalí kpínkí obu ámu, tsúfẹ oleyi mú wankláán. ⁴⁹ Táme ᵱhagyíᵱha ání olonu mí asᵱn blíhé, omegyi mᵱsᵱ gyí fé ᵱhá ání oleyi mu obu ᵱsolᵱsu keke, ᵱᵱᵱwa mú ntswiasᵱ. Bréá ntsu lᵱbulá wa mú á, ilobwie dá gbloo inᵱnᵱ, yíntá fẹ́e!”

7

Romafᵱ Isá Akᵱpᵱ ᵱhande Osúmpᵱ ᵱku Ilᵱ Tsa
(Mateo 8:5-13; Yohane 4:43-54)

¹ Bréá Yesu lébláa ahá ámu asón ánti fée tá á, ɔlɔyɔ Kapernaum wúlutɔ. ² Romafɔ isá akɔpú ɔhande ɔku bu inu. Ɔbu osúmpú ɔkɔá ɔtehié kle mu asón. Osúmpú amu délɔ, odekle owu. ³ Bréá isá akɔpú ɔhande amu lónu Yesu nka á, ɔlɔwa Yudafo ahande aku sísí Yesu ɔbé, buyókókóli mu ɔbeta mu osúmpú amu ilo ha mu. ⁴ Ahande amu behie kókóli Yesu bee, “Abwíi ipa, ní ɔku léhián fú mbua á, mómó oyin ánti ní! ⁵ Tsúfɛ ɔtɔdwé aní pi. Móléyi aní ofiakpa kóráá há aní ní.”

⁶ Mú su Yesu mba amúnɔ bɔpu ɔkpa. Bréá beta wóyí ámutɔ wie tá á, isá akɔpú ɔhande amu lówa mu anyawie ɔbé buyéfia Yesu, abubla mu bee, mbée, “Owíé! Máhan fú iwí, tsúfɛ mmɔfun ánti féba mí wóyítɔ. ⁷ Nawun ánti mí é mmɔfun ánti néba fú wá. Fú mú bli asvanku, iwí bówa mí osúmpú amu ɔnlín. ⁸ Tsúfɛ mí é mbu ahande aku asi. Isá akɔpú aku é bubu mí asi. Nelé ɔnó mbée amótɔ ɔku ɔnátí á, ɔtenátí. Ní mbée ɔbá é á, ɔteba. Tógyítá nebláa mí osúmpú mbée ɔbwée á, ɔtɔbwé.”

⁹ Bréá Yesu lónu asón ánti á, ɔnó lobwie mu, ɔledamli bláa ɔdam amú bubuo mu amu ɔbé, “Ɔnɔkwali asón, nde mli bláa, mmɔkówun ɔhá ánti ɔbu hógyi kɔnkpɔnti ánti odu Israelfɔtɔ kóráá kí!”

¹⁰ Bréá abɔpu amú isá akɔpú ɔhande amu lówa ámu beyinkí yó wóyítɔ a, bowun ánti osúmpú amu iwí lawá mu ɔnlín.

Ɔsvrapu Ɔku Mu Bi Tsinki

¹¹ Imɔwa ɔpá kuku Yesu lóyɔ Nain wúlutɔ. Ɔdam bubuo mba mu akasípú. ¹² Bréá olowie wúlu ɔnó á, ɔlɔtu aku, busun fúli akpasu bebá. Obi yinhé ɔkule pé ogyi há ɔsvrapu ɔku. Ɔdam kɔnkpɔnkpɔntiá botsú wúlu amutɔ é bubuo ɔtsi ámu. ¹³ Bréá aní Wíe lówun ɔtsi ámu a, mu asón lówa mu nwe, ɔlebláa mu ɔbé, “Másu!” ¹⁴ Mú ɔlɔyópu ibi da akpa amu, asurápú amu besi lí. Inu ɔlebláa fúli amu ɔbé, “Ɔyasubi, nde fú bláa mbée, kusú!” ¹⁵ Inu fúli amu lókusú tsíá, wá tɔí bi. Yesu lópu mu wá mu yin ibitɔ.

¹⁶ Ifú lekítá ahá ámu fée, bekanfú Bulu bee, “Bulu labɔbɔá mu ahá! Mu ɔnósú ɔtɔpú kɔnkpɔnti ɔku lalin anitɔ!”

¹⁷ Yesu iwí asón ánti leklei wá Yudea ɔmá pú awúlu ánti ibu nsiné inu féeftɔ.

Yesu Mba Asú Ɔbɔpú Yohane (Mateo 11:2-19)

¹⁸ Asú Ɔbɔpú Yohane akasípú beyébláa mu asón ánti fée. Mú su ɔlɔwa amótɔ abanyó sísí Yesu ɔbé, ¹⁹ buyéfíté mu bee, “Fúgyí ɔhá amú ɔbéba amu ni, ntée akí ɔha bambá ɔkpa?”

²⁰ Bréá ahá ámu beba bowie Yesu wá á, bebláa mu bee, “Asú Ɔbɔpú Yohane ɔbé abéfíté fú aniaa, Fúgyí ɔhá amú ɔbéba amu ni, ntée akí ɔha bambá ɔkpa?”

²¹ Yesu létsa alɔpu pú ahá ánti iwí dé amú ɔsin tsɔtsɔtsɔ alí bré ámutɔ. Olegya ɔɛ laláhe lé ahátɔ, bwíi ansibi abwiepú tsɔtsɔtsɔ é ansibi. ²² Inu ɔlele Yohane akasípú asón ámu ɔnó ɔbé, “Mliyinki yebláa Yohane tásá mlilabowun pú móa mlilabonu. Mlilabowun ánti ansibi abwiepú buɔde ató wúun, abɔ bona. Ilo pepe alɔpú iwí deplí, isu atínpu buɔde asón nu. Afúli buɔdetsinkí, ahíánfɔ é buɔde asun wankláán ámu nu. ²³ Bulu obóyulá ɔhá ánti mí bwéhé mɔkusú líi musu.”

²⁴ Bréá abí amú Yohane lówa sumbí ámu beyinkí bɔyó á, Yesu lówa tɔí tsú Yohane iwí súná ɔdam amu bi. Ɔbé, “Bréá mliléɔali yɔ dimbísú inu á, ntɔ ɔkíkpa mlilóyɔ? Fitáa ánti afú de mú tsúun lóó? Ekekeke! ²⁵ Ní megyí mú á, ntɔ kóún ɔkíkpa mlilóyɔ? Ɔhá ánti ɔɔɔɔ ntsrim. Ekekeke! Ahá ánti butédídá tati ámu odu gyi ɔdwe á, awíe wóyí butetsíá. ²⁶ Mlibla mi! Bulu ɔnósú ɔtɔpú mliléɔali yéki? Ee, Yohane ni. Ɔɔɔn Bulu ɔnósú ɔtɔpú. ²⁷ Mu iwí asón Bulu lébli bɔwanlín mú tswi bee, ‘Kí, nde obí wa gya fu nkpa. Mu ɔbéla ɔkpa há fú ní.’ ” ²⁸ Yesu lóyɔ mu asónsú ɔbé, “Nde mli bláa mbée, ɔhagyíɔha ánti ɔha tsihé laken kwí mófun mu, táme mu é ɔmɔfun Bulu iwíegyi ámutɔ ɔkusú kóráá.”

²⁹ Aha ání bonu Yesu asón áñfi pú lampóo ahópu kóráá bowun ání Bulu asón da ɔkpa. Botsulá há Asú Ɔbɔpó Yohane lóbo amó asú. ³⁰ Táme Farisifɔ pú Mose mbila asunápó amu mó bumeha Yohane ɔbo amó asú. Bekiná tásá Bulu léhíhíe ha amó bwe.

³¹ Yesu lóyo mu asónsú ɔbé, “Séi áñfi á, amendi nópokápó ndemba-abí áñfi? Ntɔ belian? ³² Bogyi fé nyebíá butsie dɔnsu buɔe aba kpolí, bí be, ‘Anilapléi ansigyísú, mlímétsa. Mú su anilawá awirehɔ ɔbo, táme mlímósú.’ ³³ Mlígýí fé nyebí áñfi, tsúfé Yohane léba á, oletsíá klí ɔnó, omonu ntá, táme mlíaa, ‘Ɔhe laláhe bu mɔtɔ!’ ³⁴ Mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi áñfi mó naba nde ató gyí, nde ntá núu. Mú é mlíaa, ‘Mlíki opotsuapu pú nta ɔbɔpú. Lakpan abwepú pú lampóo ahópu onyawíe.’ ³⁵ Táme ɔhá ání ɔbu Bulu nyánsa á, mu tsíátó telé mó ɔwan.”

Ɔtsi Lakpan Ɔbwepú Ɔku

³⁶ Farisiyin ɔku létí Yesu ató ogyíkpa mu wóyító. Bréá Yesu tsie ɔpónó ámu así á, ³⁷ ɔtsi ɔkuá ɔbu wúlu amɔtɔ, ogyi lakpan ɔbwepú lónu Yesu nka ání batswi ɔpónó há mu Farisiyin amu wóyító. Inu olotsu mu ofobí fánfán ání ɔbu bíá prentwa wankláán ɔbo ba inu. ³⁸ Ɔlebedá akpawunu Yesu ayabiasí, ɔlekpa isú yi woo. Ɔɔpɔ mu ntsú fwí Yesu ayabiasí, pú mu nwunsu-imi tsítsi mó. Ɔlakulá Yesu ayabi pútá, tséí ofobí fánfán ámu wólí mu ayabisu. ³⁹ Bréá Farisiyin amó ɔletí Yesu amu lówun íní á, ɔleblí wá nwuntɔ ɔbé, “Ní Bulu ɔnósú ɔtópó oyin áñfi gyí lélé á, tekí alawun ɔhá oduá ɔtsi áñfi gyí asa ɔɔpɔ ɔbo da mu, tsúfé lakpan ɔbwepú ogyi.”

⁴⁰ Yesu lébláa oyin ámu ɔbé, “Simon, mbu asvanku bláa fu.”

Simon léfité mu ɔbé, “Osunápó, amansu igyi? Bla mi.”

⁴¹ Yesu lébláa mu ɔbé, “Ahá abanyó aku bepan sika oyin ɔku wá. Ɔkole lépan bliba-anu (5,000,000), ɔkole é lépan mpím lafanu (500,000)*. ⁴² Bumenyá kóba amu ká. Mú su oyin ámu lésikíe amó abanyó féé. Bla mi, amótó ɔmɔmu ɔbódwe oyin ámu dun?”

⁴³ Simon lébláa mu ɔbé, “Nahogyiá ɔmɔmó mu ikɔ tso dun amu.”

Yesu lébláa mu ɔbé, “Ɔnɔkwali igyi.” ⁴⁴ Inu Yesu léyinkí ki ɔtsi ámu, ɔlebláa Simon ɔbé, “Fawun ɔtsi áñfi? Neba fú wóyító a, fumeha mí ntsu anfwí ayabiasí. Táme ɔtsi áñfi mó lapú mu ntsú fwí mí ayabiasí, pú mu nwunsu-imi tsítsi mó. ⁴⁵ Fumelatá mí pútá, táme tsú bréá neba nfi ɔpá á, ɔtsi áñfi mókúsí mí ayabi kulá pútá. ⁴⁶ Fumetséi ofobí wólí mí nwuntɔ, táme mu mó alatséi ofobí fánfán wólí mí ayabisu. ⁴⁷ Mú su nde fú bláa mbé, ɔdwe tsɔtsɔtsɔ áñfi alalé súná mí áñfi idesuná ání Bulu lasí mu lakpan tsɔtsɔtsɔ ámu féé kíe mu. Táme ɔhá ání Bulu osíi lakpan kpalobí kíe á, ɔdwe kpalobí ɔtelé súná.”

⁴⁸ Inu Yesu lébláa ɔtsi ámu ɔbé, “Nasí fú lakpan féé kíe fú.”

⁴⁹ Ahá amóu amóa Yesu butsie ɔpónúbasí ámu, beblí wá nwuntɔ be, “Ma gyí oyin áñfi ɔbé muna mude ahá lakpan sikíe amó.”

⁵⁰ Mú Yesu lébláa ɔtsi ámu ɔbé, “Fú hógyi lahɔ fu nkpa. Natí iwilwiitɔ.”

8

Atsíá Bobuo Yesu

¹⁻² Imɔwa ɔpá kuku, Yesu léki awúlu móa nkuda así, ɔde Bulu iwíegyí ámu iwí asun wankláán ɔkan da. Mu akasípó dúanyɔ ámu pú atsi akwá olegya ɔhe laláhe lé amótó, tsá amó ɔbo bobuo mu. Atsi ámu gyí, Magdalayintse Maria ání Yesu légya ɔhe laláhe asienó lé mɔtɔ. ³ Owíe Herode wóyísú ɔkípu Kusa mu ka Yohana. Ɔtsi ɔkuá butetí mu Susana pú atsi tsɔtsɔtsɔá betsiá pú amó ató ki Yesu mva mu akasípósu.

Ató-abí Owunyápu Iwí Yébi (Mateo 13:1-9; Marko 4:1-9)

⁴ Bréá ɔɔm kpɔnkpɔnkpɔntí botsu awúlu-awúlusɔ ba befia Yesu wá á, ɔleha amó yébi ɔbé,

* **7:41** Sika áñfi igyi sika futútú lafanu (500) móa aduenu (50), igyi ɔha nke lafanu (500) móa aduenu (50) ikóká.

⁵ “ᾘδῶτε ποῦ ὁ λόγος ἀτὸ-ἀβὶ ὠwunyákpa. Βρέα ᾗδε μὲ wunyáa a, ἴκου λόwολὶ ᾗkpatῶ, ἀhá βetsatsáa μὲsú, mbubwi ἔ βῶtswetswéε μὲ fḗé. ⁶ ἴκου λόwολὶ abutásó, ᾗtínéá ἴσι kpalobí dín. Ἰlῶwa ᾗsa kwe, táme bréá owí lḗlun a, ἴlῶtῶ μὲ μὲ, tsúfḗ imenya ntsu. ⁷ Ἀβὶ ámu ku λόwολὶ awutῶ, awu ámu lῶbulá kítá μὲ, ἴmedan. ⁸ Ἀβὶ ámu ku λόwολὶ ᾗsulῶw wankláánsú, dan. Ἰlῶswie abí tsῶtsῶtsῶ fḗ μὲ ámῶbú olodu ámu odu tsé lafa.”

Yesu lῶmῶ mu asún ᾗnῶ ᾗbḗé, “ᾘhá ání ᾗbu asu onúu.”

Tῶá Svá Yesu Lῶtáí Ayébisv

(Mateo 13:10-17; Marko 4:10-12)

⁹ Yesu akasípó befité mu yébi anfi asi. ¹⁰ ᾘlebláa amó ᾗbḗé, “Bulu lahá mli ᾗkpa ᾗbḗé, mliḗbú mu ἴwíegyi ámu ἴwi asun ᾗnáínhé. Táme nde aha bambá asún bláa ayébisv, ménu bῶwun, táme bḗmḗéebi. Bónu, táme bḗmῶonu μὲ asi.

Ató-abi Owunyápu Yébi Amv Asi

(Mateo 13:18-23; Marko 4:13-20)

¹¹ “Yébi amv asi ní. Ató-abi ámu gyí Bulu asún. ¹² Ἀβὶ ámῶbú ἴlῶwολὶ ᾗkpatῶ ámu gyí ahá ání bḗtonú asún ámu, táme ᾘbḗnsám teba beḗe μὲ lé amó klḗntῶ, ménu bḗmῶᾗhῶ μὲsú gyí, fῶwun bénya nkpa ání ἴmatatá. ¹³ Ἀβὶ ámῶbú ἴlῶwολὶ abutásó amv gyí ahá ámῶbú bonú asún ámu pé, bahῶ μὲ ansigyísú, táme bḗma nlin. Μὲ sv bḗtamahogyi wa ᾗpá. Ní ἴsῶki ku ἴnyá tῶ amó pé, badida. ¹⁴ Ἀβὶ ámῶbú ἴlῶwολὶ awutῶ ámu gyí ahá ání bonú asún ámu a, bahῶ μὲ, táme ᾗyí ánfῶtῶ atῶ hiánhe ἴwi gywíin, pῶ mῶtῶ atonyahé ἴwi ansigyí tegyi asún ámḗsv. ἴnu sv bḗtamaswíé abí dan. ¹⁵ Ἀβὶ ámῶbú ἴlῶwολὶ ᾗsulῶw wankláánsú ámu gyí ahá ámῶbú bonú asún ámu a, bḗtῶhῶ mu wá klḗn wankláán ání ἴtonú asún, gyí μὲsúttῶ. ἴnu sv bḗtotomi swíé abí tsῶtsῶtsῶ.

ᾘkandíe ἴwi Yébi

(Marko 4:21-25)

¹⁶ “ᾘhaa tamanywé ᾗkandíe pῶ atῶ bun μὲsú, ntéε pῶwá mpá ayasi. ᾘfḗákpá ᾗtῶpῶbian, ménu ἴbῶwankí há ahá ání béba wῶyí ámḗtῶ.

¹⁷ “Tsúfḗ tῶtῶ má ἴnvá ἴbḗnain, ἴméelun ᾗwan. Asun ᾗnáínhé kuku ἔ ma ἴnvá bḗmḗéebi μὲ.

¹⁸ “Mliki wankláán mli asún-nutῶ. Tsúfḗ ᾗhá ání odedkléá obónu mí atosunáhé amv asi á, Bulu ᾗbῶpḗ ἴku tsía mῶtῶ há mu. Táme ᾗhá ání omedékléá obónu μὲ asi á, Bulu ᾗbῶswí mu kpalobí ámῶbú olosusúu ání alabí ámu kῶráá.”

Yesu Abusuanfῶ Onutῶ

(Mateo 12:46-50; Marko 3:31-35)

¹⁹ Yesu mu yín mva mu apíó beba mu wá, táme ᾗdḗm amv sv bḗmetalí wíé ba mu wá.

²⁰ Ἀhá ámḗtῶ ᾗku lébláa Yesu ᾗbḗé, “Fῶ yín mva fῶ apíó bulí kpankpá, bḗdekléá bῶwun fu.”

²¹ Yesu lébláa amó ᾗbḗé, “Mí yín mva mí apíó gyí ahá ání bḗtonú Bulu asún ámu, gyí μὲsú.”

Atsufú Asibá

(Mateo 8:23-27; Marko 4:35-41)

²² Ἐke ᾗku Yesu lébláa mu akasípó ᾗbḗé, “Mliha afa Galilea ᾗpu yῶ μὲ ᾗbun.” Μὲ sv bῶpu ᾗkpa bῶyῶ. ²³ Βρέá bῶyῶ á, Yesu lédidi. ἴnu afú kḗnkpḗnkpḗnti ku lῶwa tsḗon bi. Ntsu ámu ἴdeda wíé ᾗklḗn amḗtῶ, ἴdeklé ἴme. Ἰlῶtv amó ansí pḗpḗ. ²⁴ Μὲ sv betsinkí Yesu, bláa mu beε, “Ani Wie! Anidé ntsu wie!”

Yesu lῶksú lé ᾗnῶ wa afú mῶa ntsu ámu, ἴnv fḗé lῶlvá. ²⁵ ἴnu ᾗlefítḗ amó ᾗbḗé, “Mli hῶgyi me?”

Ifú lékitá amó, ᾗnῶ lobwie amó, befité aba beε, “Nyankḗpsa ᾗmḗmu ni, alalé ᾗnῶ wa afú mῶa ntsu kῶráá, banú mu ᾗme ali?”

ᾘᾗε Laláhe Gyáa Le Ogbedéptῶ

(Mateo 8:28-34; Marko 5:1-20)

²⁶ Yesu mva mu akasípó befa ɔpu tsú Galilea yówie Gerasefó* ɔsolósu. ²⁷ Bréá Yesu dédali ɔklɔn amutɔ á, oyin ɔkɔá otsú wúlu amutɔ, ɔɛ laláɛ bu mutɔ lébefia mu. Oyin ánfí lékpa ató, tú dáli wóyító, yó otsie afúli opulákpá ilawá ɔpá. ²⁸ Bréá olowun Yesu a, ɔɔsɔrá okitikítí, dá akpawunu Yesu ayabitɔ, kplón blí ɔbéɛ, “Ɔsúsúsú Bulu mu Bi Yesu, amansu igyi? Kókoli, mápítí mí ató.” ²⁹ Alí bré ámutɔ á, Yesu lakplón wa ɔɛ laláɛ amu ɔbéɛ, idáli mutɔ dodo. Mú su oyin ámu léblí alí ní. Ɔɛ laláɛ amu itowíé mutɔ brégyíbré. Mú su butɔwá mu ibi pó mu ayabi ikan, gyo mu iwí. Mú óó á, otebíá ikan amu, ɔɛ laláɛ amu itehá mu ɔtesrí wíé aputu.

³⁰ Inu Yesu léfité mu ɔbéɛ, “Nkáli butetí fú?”

Oyin ámu lélé mú ɔnó ɔbéɛ, “Mí dá gyí ‘Ɔɔm.’ ” Tsúfé ɔɛ laláɛ tsɔtsɔtsɔ bu mutɔ. ³¹ Ɔɛ laláɛ amu bokokóli Yesu ɔbéɛ, ɔmágya amú yówa ilán klúklúúklúá ima ɔkatɔ.†

³² Mprákuo tsɔtsɔtsɔ aku budegyí okúku kusu inu fón. Mú su ɔɛ laláɛ amu bokokóli Yesu bɛɛ, ɔhá abuyowie mprákuo ámutɔ. Ɔleha amú ɔkpa ɔbéɛ buyó. ³³ Inu bu bedali oyin ámutɔ yówie mprákuo ámutɔ, amú féé besrí kpákpá okúku amu wíé ɔputɔ, wúwu.

³⁴ Bréá mprákuo akpapú ámu bowun tóá ilaba a, besrí yéblí asún ánfí wúlutɔ pó ɔmá ámutɔ. ³⁵ Inu ahá beba beki tóá ilaba. Bowun ání oyin ámutɔ tekí ɔɛ laláɛ bobu mutɔ ámu ansító ladí, alawá atadiɛ otsie Yesu wá. Ilawa amú ifú. ³⁶ Ahá ámutɔ bowun itó ámutɔ ilaba amu bebláa amú alíá oyin ámutɔ ɔɛ laláɛ bobu mutɔ ámu lénya mu ilɔtsá. ³⁷ Ɔmá ámutɔ ahá féé bokokóli Yesu bɛɛ, ɔdáli amú ɔmátó, tsúfé ifú lehɛ kítá amú. Mú su Yesu lówie ɔklɔn amutɔ ɔbéɛ amunati. ³⁸ Oyin ámutɔ tekí ɔɛ laláɛ tsie mutɔ ámu lókokóli mu ɔbéɛ, “Ha mí ambuo fu yɔ.” Táme Yesu méha mu ɔkpa.

³⁹ Mboún ɔlebláa mu ɔbéɛ, “Yinki yɔ wóyí, afuyébláa mli pi toyiléá Bulu labwé há fú.”

Mú su oyin ámu léki wúlu amu féé fiá, ɔde toyilé ámutɔ Yesu labwé há mu amu blí wúlu amutɔ féé.

*Ɔhande Ɔku Mu Bi Mva Ɔtsi Ɔku Ilɔ Tsa
(Mateo 9:18-26; Marko 5:21-43)*

⁴⁰ Bréá Yesu léyínkí yówie ɔpu amu ɔbun a, ɔɔm bɔhɔ mu atúu, tsúfé buɛ mu ɔkpa kí. ⁴¹ Inu oyin ɔkɔá butetí mu Yairo, ogyi Yudafo ofiakpa ɔhande léba beda akpawunu mu ayabitɔ, kókoli mu ɔbéɛ, ɔbá abuyɔ mu wóyító. ⁴² Mu bi tsíhé ɔkɔle péá ɔbu, alahɔ nfi dúanyɔ da odewu.

Bréá Yesu lópu ɔyó inu á, ɔɔm amú bobuo mu amu bekpa buo mu yɛɛ. ⁴³ Ɔtsi ɔkɔá obugya de mu wulí nfi dúanyɔ ní, ɔhaa mókótálí tsá mu, alayintá mú iwísu ató féé ilɔ atsapú ibitɔ bu ahá ámutɔ. ⁴⁴ Ɔtsi ánfí lótsun yɔ Yesu ɔma, pó ibi da mu tati osiebí. Inu bu obugya amu léka itin. ⁴⁵ Mú Yesu léfité ɔbéɛ “Ma lápó ibi da mi?”

Bréá ahá ámu féé bɛɛ bumákópú ibi da mu a, Petro léfité Yesu ɔbéɛ, “Mí Wíé, ɔɔm anfi bupu fú ánfí á, mú fúde asún ánfí fité?”

⁴⁶ Táme Yesu léblí ɔbéɛ, “Ɔku lapú ibi da mi. Nawun ání ɔɛ kɔ ladáli mitɔ.” ⁴⁷ Bréá ɔtsi ámu lówwun ání itó ámutɔ mabwé ámu lalin ɔwan á, ɔledali ba. Ɔdekpinkí kpakpakpakpa, ɔleyéda akpawunu Yesu ayabitɔ, bláa mu ahá ámu féé ansító tóá svá mɔpu ibi da mu, pó alíá manyá ilɔtsá. ⁴⁸ Inu Yesu lébláa mu ɔbéɛ, “Mí bí, fú hógyi latsá fú ilɔ. Natí iwílwíitɔ.”

⁴⁹ Bréá Yesu bu mu tó anfisɔ á, ɔku lésrí tsú Yairo wóyító ba bebláa Yairo ɔbéɛ, “Fú bí ámu ɔdikpa mɔwa alé. Mátepi trá wa osunápó tó.”

⁵⁰ Bréá Yesu lónu asún ánfí á, ɔlebláa Yairo ɔbéɛ, “Mánya ifú. Fú mú hogyi wɔle, obénya nkpa.”

⁵¹ Bréá Yesu lówie wóyító inu á, ɔmeha ɔhaa obuɔ mu yɔ obuá kebi ámu da mótó, dun Petro, Yohane, Yakobo pó kebi ámu akwípu. ⁵² Alí bré ámutɔ á, ahá ámu féé buɛsú, buɛ okitikítí. Yesu lébláa amú ɔbéɛ, “Mlisi okitikítí svá. Ɔmákówú, didí ɔde.”

⁵³ Ahá ámu féé buyin ání otsibi amu lawú. Mú su bɔmɔsí Yesu. ⁵⁴ Inu Yesu lékitá otsibi amu ibi, kpólí mu ɔbéɛ, “Obí, kusú!” ⁵⁵ Ɔɛ laláɛ mu, ɔlɔkusó lí ɔtsáwɔle pé. Mú Yesu

* **8:26** Gadarafɔ bu nwóló dada amu akotɔ. † **8:31** Ilán klúklúúklúá ima ɔka gyí ɔɛ laláɛ isɔ ɔbitíkpá.

lébláa amú ðéé, “Mlɪdunka təkɪ ha mu ogyi.” ⁵⁶ Ɔnó lobwie otsibi amv akwípó, táme Yesu léda amú ðlá ðéé, “Mlɪmábláa ɔhaa asón ánfɪ.”

9

Akasípó Dúanyɔ Amv Sumbíwa (Mateo 10:5-15; Marko 6:7-13)

¹ Yesu létɪ akasípó dúanyɔ ámu fia, ɔleha amú túmi, há amú ɔkpa ðéé, bɔgyáa ɔɛ laláhe fée, abɔtsa ɪɔ. ² Ɔlɔwa amú ðéé, bɔyéda Bulu iwíegyi ámu ɔkan, abɔtsa alɔpɔ. ³ Ɔlebláa amú ðéé, “Ní mlɔyó á, mlɪmátsu tɔtɔ. Mlɪmátsu oyi yíahé, akpankogyo, atogyihɛ, kóba ntée atadiɛ nyɔɔsi. ⁴ Wóyígyíwóyítá báhɔ mlɪ á, mlɪtsia ɪnu yófɔn ekéá mlédali wúlu amɔtɔ. ⁵ Ní bɔmɔhɔ mlɪ wúlu kɔsu, mlɪdédali mlɔyó á, mlɪkpakpa mlɪ ayabitɔ-ɪsi wɔli wúlu amɔtɔ, isuna ání bɔmɛbi bwé.”

⁶ Benatí kí nsiné ɪnu awúlu féesú, bɔde ason wankláán ámu ɔkan da, tsá ɪɔ.

Herode Légyigyáa (Mateo 14:1-12; Marko 6:14-29)

⁷ Bréá Galilea ɔmású ogyípó Herode lónu tóá ɪde mósú yɔ á, olegyigyáa. Tsúfé akɔ bɔdeblí beɛ, “Asú Ɔbɔpó Yohane lakósú tsú afúlitɔ.” ⁸ Akɔ é beɛ, “Bulu ɔnósú ɔtɔípó dada Elia lálé ɪwɪ ɔwan.” Akɔ é beɛ, “Bulu ɔnósú atɔípó dada amɔtɔ ɔkɔ lákósú tsú afúlitɔ.” ⁹ Herode léblí ðéé, “Nahá batɪn Yohane. Ngya oyin ɔmɔmɔ ɪwɪ asón ntráa ndenu alɪ?” Mú su ɔlɔbɔ mbódí ání mówun Yesu.

Ahá Mpím-nu Atogyihɛ Ha (Mateo 14:13-21; Marko 6:30-44; Yohane 6:1-14)

¹⁰ Yesu sumbí ayɔpó amv beyinkí bá bebláa mu tóá bayóbwɛ. Ɔlekpa amú buo ɪwɪ, amú nkɔle bɔyɔ Betsaida wúlutɔ. ¹¹ Bréá ɔdɔm amv bebi ání ɔbu ɪnu á, begya mu ɔkpa yó ɪnu. Yesu lóhɔ amú atúu, ɔlebláa amú Bulu iwíegyi amv ɪwɪ asón, ɔletsa amóá bɔdeɔ.

¹² Bréá owí deɔpɔn a, sumbí ayɔpó dúanyɔ ámu beba bebláa Yesu beɛ, “Ha amú abɔnati, méni bétali yó awúlu ání ɪbu mantáa nfiɔ yóduká atogyihɛ múa ɔdikpa, tsúfé animéenya tɔtɔ há amú dimbí ánfítɔ.”

¹³ Táme Yesu léle mú ɔnó ðéé, “Mlɪdunka ató ha amú abɔgyi.”

Akasípó amv bebláa mu beɛ, “Tóá anɪbɔ fée gyí bodobodo apin anu pú ntsutso iye bwáhé anyɔ. Nkétɪ anɪlayóhɔ atogyihɛ ba ahá ánfɪ fée.” ¹⁴ (Ayin ání bɔbɔ ɪnu bóbwɛ fé mpím-nu (5,000).)

Yesu lébláa akasípó amv ðéé, “Mlɪha amú abɔtsia okútó. Iku kɔle ɪbwéé fé ahá aduenu (50).”

¹⁵ Akasípó amv bɔbɔwɛ dínká mósú, ɔhagyíɔha létsiá asi. ¹⁶ ɪnu olotsu bodobodo anu pú ntsutso iye bwáhé anyɔ ámu. ɪnu olotsu ansí fúá kí ɔsúsú, ɔleɔda Bulu ɪpán. Mú olebiabía mótó púhá akasípó amv ðéé, bɔyéé mú ha ahá ámu fée abɔgyi. ¹⁷ Amv fée begyi mwe sian. Bréá akasípó amv bɔtɔsí isianhe amv a, ɪɔbɔlɔ alakpá dúanyɔ.

Ɔhá Aní Yesu Gyí (Mateo 16:13-19; Marko 8:27-29)

¹⁸ Eke ɔkɔ Yesu nkɔle dé mpái bɔ, mu akasípó amv bɔbɔ ɪnu. Mú ɔlefíté amú ðéé, “Ma ahá beɛ ngyi?”

¹⁹ Bele mú ɔnó beɛ, “Akɔ beɛ, fúgyí Asú Ɔbɔpó Yohane. Akɔ beɛ, Bulu Ɔnósú Ɔtɔípó Elia. Akɔ é beɛ, Bulu ɔnósú ɔtɔípó dada ɔkɔ lákósú tsú afúlitɔ.”

²⁰ Mú ɔlefíté amú ðéé, “Mlɪ é mé? Mlɪa mígyí ma?” Petro léle mú ɔnó ðéé, “Fúgyí Kristo, (ɔhá ámuú Bulu ladá mu ofúli amv) ni.”

Yesu ɪwɪɔsin Pú Mv Lowu ɪwɪ Asón Blí (Mateo 16:20-28; Marko 8:30-9:1)

²¹ ɪnu Yesu léda amú ðlá kpákpákpá ðéé, bɔmábláa ɔhaa mu ɪwɪ asón ánfɪ. ²² Ɔletrá bláa amú ðéé, “ɪlehián ání mí, Nyankpɔsa-Mv-Bi ánfɪ néhiɛ wun ɪwɪɔsin tsɔtsɔtsɔ Yudafo

ahande, Bulu igyí ahapó dehen pú Mose mbla asunápú ịbịtọ; amó fée békiná mí, há bómọ mí, táme Bulu ọ́bélakúsúa mị tsú afúlító eke sáásí.”

²³ Inu ọ́lebláa ahá ámu ọ́bée, “Ní ọ́ku dékléá ọ́bóbuo mị á, osíi tóá otekle bwe, otsu mu oyikpalíhe ekekegyíeke bobuo mị. ²⁴ Tsúfée ní ọ́ku léprí mu nkpa á, ọ́bóhulí mú. Ní ọ́ku é lési mu nkpa há mí sv é á, Bulu ọ́bóhọ mu nkpa. ²⁵ Ní ọ́ku onyá ọ́yítọ atọ́ fée, táme ọ́hólí mu ọ́kláa a, labi mọ́mu ịlọwa há mu? ²⁶ Ní ọ́ku onyá mía mí atosunáhé péli a, mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfí é nénya mu péli bréá nna mía mí Sí pọ́ mu abọ́pu wánkíhé numnyamto nẹ́bá. ²⁷ Ọ́nọ́kwalı nde mli bláa. Aku bọ́bu mli to nfi bọ́mọ́owu asa bówun Bulu iwíegyi amu.”

Yesu Iwitsée

(Mateo 17:1-8; Marko 9:2-8)

²⁸ Yesu léblí asún ánfí ndawótswí ọ́ma a, ọ́lekpa Petro mu Yohane pọ́ Yakobo buo ịwí, bọ́bu yó mpáí ọ́bọkpá ịbu kusu. ²⁹ Bréá ọ́de mpáí ámu bọ́ á, mu ansító letse. Mu atadié lofulí húnánáná, ịde ogyá kpa. ³⁰⁻³¹ Inu á, ahá abanyó ání batsiá kị, bogyi Mose mu Elia beie ịwí ọ́wan ọ́sọ́sọ́ numnyamto. Amóa Yesu bọ́tọ́i tsú mu lowuá Bulu léhie tswi mu ání ịmọ́owa ọ́pá ọ́bówu Yerusalem ịwí. ³² Petro mu abá ámu beidi. Bréá bọ́wan tsinkí á, bowun Yesu numnyam, ahá abanyó ámu é bulí mu wá. ³³ Bréá ahá abanyó ámu bọ́denatí á, Petro lébláa Yesu ọ́bée, “Mí Wíé, ịbu aláá abétsiá nfi. Ha ada abú asa. Fú klé kule, Mose klé kule, Elia é klé kule.” (Ọ́mebi tóá ọ́deblí).

³⁴ Bréá ọ́de asún ánfí blí á, agyinde ku lobobun amó féesó. Inu ifu lekítá amó abasá ámu. ³⁵ Inu á, ọ́me ku ledalı tsu agyinde amoto ọ́bée, “Ọ́ni gyí mí Bía nalé ní. Mliyaa asu amlinu mu ọ́me.”

³⁶ Ọ́me amu lótsutsúa ịbeka tin á, ịlasí Yesu nkule inu. Akasípú amu bekpa ọ́nọ́ bun asún ánfiso nke ámuto. Bọ́mebláa ọ́haa itóá bayówun.

Ib Didahe Ọ́lọ́pú Tsa

(Mateo 17:14-18; Marko 9:14-27)

³⁷ Mú ọ́yi kehe a, Yesu mu akasípú abasá ámu bekplí tsú ịbu ámu sv, ọ́dọ́m amu befia mu. ³⁸ Inu amótọ́ ọ́ku lókplon ọ́bée, “Osunápú, kókoli, damli kị mí bí ha mị. Obi yinhé ọ́kule pé ogyi mí. ³⁹ Ọ́he laláhe ku towíe mto, ọ́tọ́kplón. Ọ́tedida gbala, ọ́deko tsikitsiki, mu ọ́nọ́ tọ́bwé afu. Ipiantọ́ asa itesí mu, ịde mu yintá. ⁴⁰ Nobobwii ịpa há fú akasípú amu mbée, bogyáa mú le mto, táme bọ́metalí.”

⁴¹ Yesu léle mú ọ́nọ́ ọ́bée, “Ndemba-abía mli má hógyi, mli tsiátọ́ ma ale. Alí nétsiá mli wá, nyá klon há mli ekekegyíeke ní?”

Inu ọ́lebláa oyin ámu ọ́bée, “Kpa fú bí ámu ba mị.” ⁴² Bréá ọ́lekpa kebi ámu ọ́bá á, ọ́he laláhe amu léfin mu dá, ọ́deko tsikitsiki. Táme Yesu lókplon wa ọ́he laláhe amu, tsá kebi ámu. Inu oleyinkia mu há mu si. ⁴³ Bulu túmi kpọ́nkpọ́nti ámu leha ọ́nọ́ lobwie ahá ámu fée.

Yesu Lowu Iwí Asún Blí Otse Nyọ́sị

(Mateo 17:22-23; Marko 9:30-32)

Bréá mu bwehé ịde ọ́hagyíọ́ha wánwan wa á, Yesu lébláa mu akasípú ọ́bée, ⁴⁴ “Mlihe yaa asu amlinu. Béle mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfí há adón bómọ mí.” ⁴⁵ Táme akasípú amu bomonu mú asi. Bulu lópu mú asinu njan amó. Mú sv ịmọ́wankí amó asún ání ọ́deblí. Ifú é de amó ání bẹ́fité mu.

Ma Ọ́bọ́bwe Ọ́hande?

(Mateo 18:1-5; Marko 9:33-37)

⁴⁶ Nwéen ku léba akasípú amu nsiné, tsú amótọ́ ọ́há ání ọ́bọ́bwe ọ́hande ịwí. ⁴⁷ Yesu lébi amó agywun. Mú sv ọ́lekpa kebi ọ́ku belí mu ịwí wá. ⁴⁸ Mú ọ́lebláa amó ọ́bée, “Ọ́hagyíọ́ha ání ọ́bọ́ kebi ánfí mí dátọ́ lahọ mị. Ọ́hagyíọ́ha ání ọ́họ mị é lahọ ọ́há á múú ọ́lọ́wa mí ámu. Tsúfée ọ́há ání ogyi ọ́tráhe mli to fée gyí ọ́dehen.”

*Ani Obuopv
(Marko 9:38-40)*

⁴⁹ Yohane lébláa Yesu ɔ́bée, “Mí Wíé, anilówun oyin ɔ́ku dépu fú dá gya ɔ́he laláhe, aniléka mu tin, tsúfě ɔ́ma anito.”

⁵⁰ Táme Yesu lébláa amó ɔ́bée, “Mlímáka mu tin! Tsúfě ɔ́há ání ɔ́mɔ́kɔ́sú líí mlisu buo ml.”

Samariafɔ́ Bvmɔ́hɔ́ Yesu

⁵¹ Bréá nkeá Bulu obótsu Yesu ya ɔ́sósú dekpɔ́kpé ba a, ɔ́bɔ́we agywun ání ɔ́bɔ́yo Yerusalem kokooko. ⁵² Ɔ́lɔ́wa abí gyankpá yó Samaria wúlu kusu ɔ́bée, buyéla mu ya ha mu. ⁵³ Táme bvmɔ́hɔ́ mu wúlu amuto, tsúfě Yerusalem ɔ́yó. ⁵⁴ Bréá mu akasípó Yakobo mu a Yohane bowun alí á, befité mu be, “Ani Wíé, fudeklé fée ahá ogyá itsu ɔ́sósú bɔ́hɔ́ amó mǎ?”

⁵⁵ Táme Yesu lédamlí, wá iyin wá amó.* ⁵⁶ Múó bɔ́pu ɔ́kpa yó wúlu bámbású a.

*Ahá Aní Bée Bóbwe Yesu Abuopv
(Mateo 8:18-22)*

⁵⁷ Bréá buɔ́na ɔ́kpatɔ́ bɔ́yó á, oyin ɔ́ku lébláa Yesu ɔ́bée, “Nóbuo fu yó ɔ́tínegyíɔ́tíneá fɔ́yó.”

⁵⁸ Yesu lébláa oyin ámu ɔ́bée, “Awíá buɔ́bu mbó, mbubwi é buɔ́bu asia, táme mí, Nyankpɔ́sa-Mu-Bi áni mǎ á, mma ɔ́tíneá nɔ́pu mí nwun tswi.”

⁵⁹ Yesu lébláa ɔ́ha bambá é ɔ́bée, “Bobuo mi.”

Táme oyin ámu lébláa mu ɔ́bée “Owíé, ha mí anyopulá mí sí asa ambobuo fu.”

⁶⁰ Múó Yesu lébláa mu ɔ́bée, “Si awupó† abɔ́pula amó afúli. Táme fú mǎ yó afɔ́yeda Bulu iwíegyí ámu ɔ́kan.”

⁶¹ Ɔ́ku é lébláa mu ɔ́bée, “Mí Wíé, nóbuo fu, táme ha mí anyinki ye klá mí wóyító ahá asa.”

⁶² Yesu lébláa mu ɔ́bée, “Ɔ́há ání ɔ́tesrí dámlí kí ɔ́ma mǎfon ha Bulu iwíegyí ámu ɔ́gyómá yó.”

10

*Akasípó Aduesienó-nyɔ́ Sumbí Wa
(Mateo 10:7-16)*

¹ Iní ɔ́ma a, Yesu léle mu akasípó aduesienó-nyɔ́ (72)* aku é, ɔ́lɔ́wa amó abanyó-abanyó ɔ́bée bugyánkpa yó wúlugyíwúluá mu onutó mǎyɔ́ mǎsú. ² Ɔ́lebláa amó ɔ́bée, “Atɔ́ kpɔ́tíhé amu itsɔ́, táme mú akpɔ́típó bvmɔ́tsó. Mú su mlíkɔ́koli ndɔ́ mu wie, ɔ́wa akpɔ́típó tsɔ́tsɔ́ abɔ́ba bɔ́kpɔ́tí mu ató ámu. ³ Mlínati, mlibi áni nde mlí wa fě akúfabi ɔ́yó adúndutɔ́. ⁴ Mlímátsu sika kente, akpankogyo ntée ntɔ́kɔ́ta kítá. Ní mlíná ɔ́kpatɔ́ á, mlímálú tóntɔ́n ahá. ⁵ Ní mlowíé wóyígyíwóyítá a, mlígyankpa bla amó mlíaa, ‘Bulu ɔ́há mlí iwilwii.’ ⁶ Ní wóyí mu wie amu tekle iwilwii a, mlí iwilwii bésin wóyí ámusu. Táme ní ɔ́tamakle iwilwii a, íbésankí bá mlí wá. ⁷ Mlitsia wóyí ámu bɔ́hɔ́ mlí mótó ámu. Mlígýi ató, amlínu tógyítá béha mlí, tsúfě agyómá ɔ́yɔ́pú bɔ́teká ɔ́kɔ́. Mlímátu láyétsiá wóyí bámbátó. ⁸ Ní mlowíé wúlu kusu, bɔ́hɔ́ mlí á, mlígýi tóá béha mlí. ⁹ Mlitsa alɔ́pu áni buɔ́bu wúlu amuto, amlíbla wúlu amuto ahá mlíaa, ‘Bulu iwíegyí lawíé wóyí tá.’ ¹⁰ Táme ní mlowíé wúlu kusu, bvmɔ́hɔ́ mlí á, mlídalí yelí brɔ́nusu, amlíbli mlíaa, ¹¹ ‘Anidé mlí wúluto ɔ́tútúu amóú ilawólí aní ayabiasí amu kóráá kpakpáa wólí. Táme mlibi áni Bulu iwíegyí ámu lawíé wóyí tá.’ ¹² Nde mlí bláa mbée, Bulu ɔ́bébití wúlu amuto ahá ɔ́su dɔ́n Sodomfɔ́ mu asún ogyíké amu.

*Ahá Aní Bvmedamlí Klɔ́ntɔ́ Asóngýi
(Mateo 11:20-24)*

* **9:55** Iní bu nwóló dada amu akoto: Ɔ́bée, “Mlíméyín ɔ́hé oduá ide mlí kpa. Tsúfě Nyankpɔ́sa-Mu-Bi ámu méba ahá ɔ́mɔ́kpá, nkpa ɔ́hákpa ɔ́leba.” † **9:60** Awupó gyí ahá áni bawú ɔ́hétó. * **10:1** Aduesienó-nyɔ́ (72): Aduesienó (70) bu nwóló ámu akoto.

13 “Korasinfo, mligyɔwi. Betsaidafɔ, mligyɔwi ní. Ní Tiro pɔ Sidon awúlu laláhe amuto nɔbwe ofúla akpɔnkpɔnti ánfɔ nɔbwe mlito ánfɔ á, tekɔ buda akpekpetɔ, bakpá nsúó wá nwuntɔ pɔsúná ání badámlí klɔntɔ. 14 Táme mlibi ání Bulu ɔbébiti mli isu mu asón ogyíké dɔn Tiro móa Sidonfɔ. 15 Mli Kapernaumfɔ, mlidéklé mlihaa mlótsu iwɔ fɔá alu yówa ɔsúsú? Ekekéeké! Bulu ɔbéba mli asi yówie afúlitɔ.”

16 Yesu lébláa mu akasípó amu ɔbé, “Ọhá ání ɔhɔ mli asón lahɔ mi. Ọhá ání olekiná mli asón hɔ lakíná mí asón hɔ. Ọhá ání olekiná mí asón hɔ é lakíná mí Sí ámú ɔlɔwa mí ámu asón hɔ.”

Akasípó Aduesienó-nyɔ Amu Yinki Ba

17 Akasípó aduesienó-nyɔ ámu beyinkí ba ansigyísú. Bebláa Yesu be, “Ani Wíé, ní akplón wa ɔhe laláhe kóráá fú dátó a, bɔtobú anɔ.”

18 Yesu lébláa amú ɔbé, “Nowun ání Satan lékpa tsú ɔsúsú fé alí nsaintɔ tɔfwí ibi beda ɔsolótɔ pɔ. 19 Mlinu! Nahá mli túmi ání mlitsatsa awɔ pɔ nyankpɔkpiesu tson, amligyí Ọbunsám túmi féesú. Tɔtɔtɔ móɔbwe mli. 20 Táme ansí mágyi mli ání ɔhe laláhe labú mli. Mboun ansí igyi mli ání Bulu lawánlín mli adá tswi ɔsúsú.”

Ansí Legyi Yesu

(Mateo 11:25-27; 13:16-17)

21 Alí bré ámutɔ á, Ọhe Wankíhé léha ansí lehi gyi Yesu. Mú ɔleblí ɔbé, “Mí Sí, ɔsú mu asi Owíé! Nedá fú ipán ání falé tɔá fɔpɔhájín anyansapɔ pɔ asón abipó ɔwan súná ahá ání bɔmeyín ɔlala, bɔgyi fé nyebí. Ee, Mí Sí! Alí fodeklé fée ibá mótó ní.”

22 Mú ɔlebláa mu akasípó amu ɔbé, “Mí Sí lapú tógyító wá mí ibitɔ. Ọhaa méyín ɔhá ání Obi ámu gyí, nkéti Ọsí ámu nkɔle. Ọhaa méyín Ọsí ámu é, nkéti Obi ámu, pɔ ɔhá ání Obi ámu latsúlá ání ɔbéle mu súná mu.”

23 Bréá ọhaa má amú wá á, ɔledamli kɔ amú, bláa amú ɔbé, “Mli mó á, Bulu layúlá mli, mlidé ató ánfɔ wúun. 24 Nde mli bláa mbé, Bulu ɔnósú atáipó pɔ awíe tsɔtsɔtsɔ bekle ání bówun ató ánfɔ, abonu asón ánfɔ mlidenu, táme bumenya mó alí.”

Samariayin Awitɔlepu Ọku

25 Mose mbla osunápó ọku lókusó líí fité Yesu asón ánfɔ pɔsɔ mu kɔ. Ọlefíté mu ɔbé, “Osunápó, ntɔ mbwéé asa anya nkpa ání itamatá?”

26 Yesu lébláa mu ɔbé, “Nkáli Mose Mbla léblí? Nkáli fonu mó asi?”

27 Oyin ámu lébláa mu ɔbé, “Pɔ fú klɔn, fú ɔkláa, fú ɔwonlín pɔ fú agywun fée dwe fú Wíe Bulu, afɔdwe fú bá fé fú iwɔ.”

28 Yesu lébláa mu ɔbé, “Mú fablí á. Bwe mó, fénya nkpa ání itamatá.”

29 Táme oyin ámu lékléá obósuná ání mó asón da ọkpa. Mú su ɔlefíté Yesu ɔbé, “Ma gyí mí bá?”

30 Yesu lébláa mu ɔbé, “Bré kusɔ oyin ọku lékplí tsú Yerusalem ɔyó Yeriko. Bréá ọna ọkpatɔ á, oleyéfi a ogyo atswapó aku. Ahá ánfɔ bekpá mu tati, swí mu ató fée, dá mu sian mu mɔ, náti sí mu tswi. 31 Bulu igyí ɔhapú ọku ná ọkpa ámu kénsú. Bréá olowun mu sísí á, ɔlebai tson ifóntó náti sí mu. 32 Alí kén Lewiyin ọku é lóbɔtu mu, báí tson ifóntó náti ní.

33 Táme Samariayin ọkúá ọná ọkpa ámusu mó léba bowotií musu. Bréá olowun oyin ámu a, ɔlɔwa mu nwe. 34 Ọlenatí yótu mu. Ọletseí nta kpekplé wólí mu nɔsɔ, yí ofobí wá mó, klí mó, tsú mu dínká mu afrímúsú, pɔ mu ya afɔ ɔswúkpá yéki musu. 35 Mú gyi kehe a, Samariayin amu léle sika futútú anyɔ há afɔ ɔswúkpá inusu ɔkípu ɔbé, ‘Kɔ musu ha mi. Ní feyintá tɔku tsía a, neyinkí néka fú.’ ”

36 Yesu lómɔ mó ɔnɔ ɔbé, “Fú atɔ kihetɔ á, ahá abasá ánfítɔ ɔmɔmu gyí oyin ámú olefia ogyo atswapó ámu mu ba?”

37 Mose mbla osunápó amu lébláa mu ɔbé, “Oyin ámú olowun mu nwe ámu.” Yesu lébláa mu ɔbé, “Mómó yɔ afɔyɔbwe mó odu.”

Marta Mu Maria Wá Yɔ

³⁸ Bréá Yesu mva mu akasípú bona akpatò bọyó Yerusalem a, bowie wúlu kusu. Ọtsi akvá butetí mu Marta lóhò mu afóó, òlekpa mu ya mu wóyító. ³⁹ Mu pio tshé gyí Maria. Maria anfi lébetsiá Yesu ayabiasi, òde mu atosunáhé nu. ⁴⁰ Marta nkule dédamlí tsun mótó, alá ibóbwe òbóbwe amú afóótò. Iòdun mu. Múú òlenatí yó Yesu wá, yéfité mu òbéé, “Mí Wíé, fawun ání mí píó lasí agyómá ámu fée tswi mi nkulesu? Bla mu òbetsa mí.”

⁴¹ Yesu lébláa mu òbéé, “Oo Marta, Marta! Fude fú iwí háan ntobí tsòtsòtsò iwí. ⁴² Toku kule pé déhián, Maria lalé móá ibu alé dun. Ọhaa méetalí swíí mu.”

11

Mpáibò Iwí Atosundhé (Mateo 6:9-13; 7:7-11)

¹ Eke akú Yesu bu ọtíneku òde mpái bọ. Bréá òlòbò mpái ámu tá á, mu akasípú amutò akule lébláa mu òbéé, “Mí Wíé, suna aní mpái bọ fẹ alá Asú Ọbọpú Yohane lósuná mu akasípú.”

² Yesu lébláa amú òbéé, “Ní mlóbò mpái á, mlibò mú alí.

‘Aní Sí,

ahá bubúu fú dá.

Ba begyi iwíe.

³ Ha aní atogyihéá ibófòn aní ekekegyíeke.

⁴ Si aní lakpan kie aní,

fé alá anitesikíé ahá ání butópú ilá gyi aní.

Mákpa aní wá isókítò.’ ”

⁵ Iwu òlebláa amú òbéé, “Ní mliò akú bu onyawíe a, òbókusú yó mu wá ọyínsuné yébláa mu òbéé, ‘Mí nyáwíe, pan mi bodobodo apin asa. ⁶ Mí nyáwíe akú labòswíí mí sésééséí. Mma tótá néha mu obégyi.’

⁷ “Mu nyawie amu òbébláa mu sísí òbéé, ‘Máwa mí tóí. Mía mí abí aniladí. Nafin obu, mméetalí kúsú beha fú tótò.’ ⁸ Nde mli bláa mbéé, fiálí onyawíe akpasu á, ọmòókusú há mu. Táme alá òde mu kokóli kótóó su á, òbókusú há mu alá odeklé.

⁹ “Mú su nde mli bláa mbéé, mli kuli Bulu, òbéha mli. Mli dunka, mli wun. Mli da mu klonsu, obéfinkí mú há mli. ¹⁰ Tsúfẹ òhá ání ọtókóli ató tenyá. Ọhá ání otodúnká ató towun. Ọhá ání ọtedá klonsu bótefinkí há. ¹¹ Ọsí ọmọmu bu iwu, mu bi akóli mu iye a, òbékitá iwó wá mu ibitò? ¹² Ntée ní akóli mu bọnò a, òbékitá nyankpọkpíe wá mu ibitò? ¹³ Mli lakpan abwepú kóráá mliyin alá butópú ató wankláán há mli abí. Ntogyi só mli Sí ámuó òbu ọsúsú ámu mú móọpọ Ọje Wankíhé há ahá ání bode mu kolí?”

Yesu Mva Beelsebul (Mateo 12:22-30; Marko 3:20-27)

¹⁴ Yesu légya ọje laláhe lé oyin akvá alató omúmutò. Bréá ọje laláhe amu lédalí a, oyin ámu lówa tóí bi. Mú su ọnó lobwie ọdọm amu. ¹⁵ Táme amótó akú beblí beé, “Ọje laláhe owíe Beelsebul túmi ọdepugya ọje laláhe lé ahátò.”

¹⁶ Amótó akú é bekleá bósò Yesu ki. Mú su bebláa mu beé, òbwéé osúna pòsuna ání lélé otsú Bulu wá. ¹⁷ Táme Yesu lébi amú agywun. Mú su òlebláa amú òbéé, “Iwíe ogyíkpá ání ilaye anyò, bode aba kò tedida. Wóyí oduá mótó atsiápú bode aba kò é tobwíe. ¹⁸ Ní Satan iwíe ogyíkpá labóí anyò, bode aba kò á, mu iwíegyí bédida. Táme mli déblí mli aa, Beelsebul dátó nde ọje laláhe gyáa le ahátò. ¹⁹ Ní Beelsebul túmi ndepugya ọje laláhe lé ahátò á, mómú ma túmi mli abí é bodepugya ọje laláhe lé ahátò? Mli abí ámu onutó obégyi mli asón. ²⁰ Táme íniá Bulu túmi ndepugya ọje laláhe su á, mli bi ání Bulu iwíegyí ámu laba mli wá dodo.

²¹ “Tsúfẹ ní ọwunlínú bu akótó, òde mu wóyí gyo a, mu tótò tamafwí. ²² Táme ní òhá ání òbu ọwunlín dun mu òbá begyi musu á, ọtòswíí mu mu akótó ámuó mu ansí òn mósú ámu, yéé mu atáá olenya étó.

²³ “Ọhá ání omobuo mi dé mí lu. Ọhá ání ọmedé mí tsa akpa ahá ba Bulu é dé amú gyáa téia mi.

Ἰηε Laláhe Yínki Ba Jhato
(Mateo 12:43-45)

²⁴ “Ní Ἰηε laláhe idáli jhato á, iteyéki dimbísó dúnká otsiákpá, táme itamanyá. Inu iteblí aní ibeyínki yó mó wóyí dadato. ²⁵ Ní isánki yó á, itowun aní baféi mótó, lá mótó wankláán. ²⁶ Iteyínki yékpa mó aba asienó aní butábwé laláhe dun mu, buteba betsiá inu. Inu jhá ámu tsiátó teyíntá dun ahá igyi yái.”

Oyúla Onutó

²⁷ Bréá Yesu dé asón anfi blí á, otsi oku bu odam amuto. Otsi ámu lótsu ome fúá blí obéé, “Bulu layúla opúni amóu fedí mótó pó nyópu amóu fonyópu ámu.”

²⁸ Táme Yesu lébláa mu obéé, “Ahá aní butonú Bulu asón, gyí mósó mboún Bulu layúla!”

Bodunká Ofúla
(Mateo 12:38-42)

²⁹ Bréá odam amu budemoní tsia a, Yesu léblí obéé, “Ndemba-abí laláhe, mlidé osúna dunká amliwun, táme mlímóowun kokooku dun Bulu onósó otáipó Yona osúna amu. ³⁰ Tsúfé alí amóu Yona lóbwe osúna há Niniwefó ámu a, alí mí, Nyankpusa-Mu-Bi anfi é nóbwe osúna há ndemba-abí ní. ³¹ Seba owíe tshé obókusú líí Bulu asón ogyíké, há mlí ndemba-abí anfi ipón. Tsúfé olotsu oasaí omá kutó kén gya okpa ba, bonu Salomo nyánsa atosunáhé. Mlíki, jhá aní odun Salomo líí nfi á. ³² Niniwefó é bókusú líí Bulu asón ogyíké amu, há mlí ndemba-abí anfi ipón. Tsúfé bréá Yona léda Bulu asón okan súná amó á, bedamlí klontó ba Bulu wá. Mlíki, jhá aní odun Yona onutó líí nfi á.

Nyankpusa-oyí Okandíe
(Mateo 5:15; 6:22-23)

³³ “Jhaa tamanywé okandíe pónjain, ntée pó oló bun mósó. Jfóákpá otópóbian, méní ibówankí há ahá aní béba wóyí amuto. ³⁴ Fú ansíbi igyi okandíe há fú nyankpusa-oyí. Ní fú ansíbi bu alé á, fú nyankpusa-oyí ámu féé bówankí. Táme ní fú ansíbi ma ale a, fú nyankpusa-oyí ámu féé ibóklun. ³⁵ Mó su mlíki aní wanki onutó bú mlitó, megyí oklún. ³⁶ Ní fú nyankpusa-oyí ámu lówankí, oklún ma otinetine a, fú iwí féé bówankí fé alí okandíe tówankí wólí fúsó.”

Mose Mbla Asunápo Pó Farisifo Tsiátó
(Mateo 23:1-36; Marko 12:38-40)

³⁷ Bréá Yesu lótaí tá á, Farisiyin oku létí mu ató ogyíkpá mu wóyító. Mó su Yesu lóyo yétsiá opónú ámu asi. ³⁸ Ilówa Farisiyin amu wánwan aní Yesu mófwí ibi pógyóra iwí asa ode ató ámu gyí. ³⁹ Iní su Yesu lébláa mu obéé, “Mlí Farisifo mlitáfwi mlí nwe pó mlí ablanwé wankláán, táme onsípe móa owuntólin sóón lábóla mlí. ⁴⁰ Mlí aha mimláhe, megyí mótó móa mó oma féé Bulu lóbwe? ⁴¹ Mlípu mlí atonyahé ámu ha ahíanfó, tógyító iwí bétin ha mlí.

⁴² “Farisifo, mligyówi ní! Mlíteye mlí otsotsó pó kpántánkplámá aná féétó idú, pó idúsí amu há Bulu. Táme mlímédé Bulu mbla amóu ihíe dehián, igyi asóngyí onokwalisu pó Buludwe ámu su gyí. Módéhián ní, táme mlímákiná iyétó dúsí amu é ha.

⁴³ “Farisifo, mligyówi ní! Mlítekle otsiákpá yilé tsiá Yudafó ofiakpa. Mlítekle mlíaa, ahá bubún ha mlí itsiá dínso. ⁴⁴ Mligyówi ní! Mlílabwé fé ntsán aní bumehie mó nso*, ahá butótsun mósó bumeyín aní ntsán igyi.”

⁴⁵ Mose mbla asunápo amuto okule lébláa Yesu obéé, “Osunápo, ní feblí alí á, fasiá aní é o.”

⁴⁶ Yesu léblí obéé, “Mose mbla asunápo, mlí é mligyówi ní! Tsúfé mlitápo ató dwindwín sórá ahá, táme mlítamapó osrebi okule kóráá tsá amó sórá. ⁴⁷ Mligyówi ní! Tsúfé mlitápwé Bulu onósó otáipó amóu mlí anáin bomo ámu ntsán wankláán. ⁴⁸ Iní désuná aní mlilatsúlá

* **11:44** Yudafó amándíe onó á, ní fetsá ntsánsú a, ifin lada fo. Mó su butekpá mó afá futútú, póhie mó nso.

dínká mli anáin bwehé ámɔsɔ ní. Tsúfɛ́ mli anáin bɔmɔ amó, mli é mliapwé amó ntsán. ⁴⁹ Mú sɔ Bulu lópu mu nyánsa blí ɔbéɛ, ‘Nówa mí ɔnósú atóipú pú mí sumbí ayɔpú amótó. Bómɔ akɔ, dínká akɔ ésú.’ ⁵⁰ Bulu ɔbéfité mli ndɛmba-abí ánfɛ́ mu ɔnósú atóipú ámu obugya amóú ɔlɔwɔlí asɪ tsú bréá ɔyí lɛlɪn ɔpá ámu. ⁵¹ ɔbéfité tsú Habel obugyasɔ alɪ bɔfɔn Sakaria klésɔ. Mu bɔmɔ afɔdɪɛ-asubwi móa Bulu ɔtswékpa amɔ nsɪné ní. Ee! Nde mli bláa mbéɛ, Bulu ɔbéfité mú tsú mli ndɛmba-abí ánfɛ́ wá.

⁵² “Mose mbla asunápó, mliɔyɔwɪ ní! Tsúfɛ́ mliɔdɛ́ asónbɪ sáafi amɔ. Mliɔmɛ́finkí wíé, mliɔmɛ́há ahá ɔkpa é abɔwie.”

⁵³ Bréá Yesu lɛnatí ɪnɔ ɔyó á, Mose mbla asunápó pú Farisifɔ́ ámu bɔpu mu ɪwɪ ɔblí, yó bɔdɛ mu asón tsɔtsɔtsɔ fité pófɪnɪ mu yibi, ⁵⁴ kɪ bɛɛ bɛnya mu ɔnótó asɔankɔ pókítá mu.

12

Apinabwebíwɛ ɪwɪ ɔláda

(Mateo 10:26-27)

¹ Igyi alɪ, bréá ahá mpím-mpím beba befia ɪnɔ, bɔdɛ aba ayabiasɪ tsatsáa a, Yesu légyankpá dá mu akasípú amɔ ɔlá ɔbéɛ, “Mliɔkɪ wankláán Farisifɔ́ Bodobodotu-afású,* tsúfɛ́ apinabwebí abwɛpú bɔgyi. ² Tɔtɔ má ɪnɔá babun ató mósú ání bɔmóobwíí mósú. Tógyító é ma ɪnɔá ɪlɛnɔ́n ání ɪmɛ́ɛlɪn ɔwan. ³ Bédá asón ání mliɔléblí nklobító ɔkan. Kugyíkɔ́vá igyi, ɪpló bóbon.

ɔhá Aní Abénýa Ifú

(Mateo 10:28-31)

⁴ “Apíó aba, nde mli bláa mbéɛ, mliɔmánya nyankpɔsa ifú. ɔbétalí mó mli ɔyɔlú, táme ɔmɛ́etalí bwé mli tɔtɔ mú ɔma. ⁵ Nósuná mli ɔhá ání mliɔnyá ifú. Mɔgyí Bulu. Mu ɔmó mli ɔma a, ɔbɔ túmi tswɪ mli ɔkláa é wá ɪsɔbítí ogyá ání ɪtamaduntɔ. Ee! Mu mliɔnyá ifú ní!

⁶ “Afɪnɪ bɔtɔkɔkɔ fɛ akénsire anu kéké? Megyí kóba ana? Amó kóráá á, Bulu tamatan ɔkɔkɔsɔ, ⁷ mɛ́nɪ bɛɛ mliá Bulu yin mli nɔwunsɔ imi kóráá klátɔ. Mú sɔ mliɔmánya ifú. Mliɔbɔ ɪbíá dɔn akénsire tsɔtsɔtsɔ!

Adánsɪgyí Pó Asónkiná

(Mateo 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸ “Nde mli bláa mbéɛ, ní ɔkɔ létalí gyi mí ɪwɪ adánsɪ ahátó á, mí, Nyankpɔsa-Mɔ-Bi ánfɛ́ é négyi mu ɪwɪ adánsɪ Bulu-abɔpu ansító. ⁹ Táme ní ɔkɔ lékiná mí ahátó á, mí é nékiná mu Bulu-abɔpu ansító.

¹⁰ “ɔhagyíɔha ání ɔléblí mí, Nyankpɔsa-Mɔ-Bi ánfɛ́ ɪwɪ asɔn laláhe a, Bulu ɔbétalí sikíé mu. Táme ní ɔkɔ léblí ɔhe Wankíhé amɔ ɪwɪ abusɔsɔ a, Bulu méesikíé nde, oméesikíé mu ɔke.

¹¹ “Ní bekpá mli ya Yudafɔ́ ofiakpa, ntéɛ ɔmású agyípú pú awíé ansító á, mliɔmágywíɪn asón ání mliɔléblí póká ɪwɪ lé ntéɛ alíá mliɔlé mú ɔnó. ¹² Tsúfɛ́ ɔhe Wankíhé amɔ obósuná mli alíá mliɔléblí alɪ bré ámɔtɔ.”

Osikani Mimláhe ɔkɔ ɪwɪ Yébi

¹³ ɔdɔm amɔtɔ ɔkɔ lébláa Yesu ɔbéɛ, “Osunápó, bla mí déhen, ɔha mía mɔnyɔ aye atóá anɪ sí lési yáí anitɔ.”

¹⁴ Táme Yesu léfité mu ɔbéɛ, “Agya, ma léyaí mí asón ogyípú ntéɛ atótó oyépu há mli?” ¹⁵ Múú ɔlébláa ahá ámu fɛ́é ɔbéɛ, “Mliɔkɪ wankláán ɔnsípɛwasɔ, tsúfɛ́ nyankpɔsa nkpa ɪma atonyahé tsɔtsɔtsɔtɔ.”

¹⁶ ɪnɔ ɔleha amó yébi ɔbéɛ, “Osikani ɔkɔ ndɔtɔ ató lɛhɪɛ wá alé ofi ɔkɔ. ¹⁷ Múú ɔléfité mu ɪwɪ ɔbéɛ, ‘Nkálɪ nóbwɛ mí ató-abí? Mma ɔtínéá nópuyáí.’ ¹⁸ ɪnɔ ɔléblí ɔbéɛ, ‘Nyin tóá nóbwɛ. Nóbwɛ mí ɪdan, lává akpɔnkpɔntɪ. Mútó nópɔ mí atíko pú mí ntóbí ámu wá ní. ¹⁹ Fówun nabláa mí ɔkláa mbéɛ, “Mí ɔkláa, ɪklɔn ɪdí fú asɪ. Kɪ, fɔbɔ ató tsɔtsɔtsɔtɔá ɪda ha fú nfi-nfi.

* **12:1** Farisifɔ́ Bodobodotu-afá gyí amó afunu atosunáhé. Kɪ Mateo 16:12.

Gyi, afonu, ansí igyi fu.” ’ ²⁰ Inu Bulu lébláa mu obéé, ‘Oha mimláhe! Onyeni nde fó okláa hóo le fó ibito. Ma obégyi ató ánfí fakle yáí ánfí fээ?’ ”

²¹ Yesu lómó mú onó obéé, “Alí bóbwe oha ání olekle ató yáí há mu iwí osulúu anfisú, táme oma tótó Bulu wá ní.”

Ansí Pvdínká Bulusu (Mateo 6:25-34)

²² Inu Yesu lébláa mu akasípó obéé, “Mú su nde mli bláa mbéé, mlimáhan iwí tóá mlégyi, tóá mlónu pú tóá mlédídá su. ²³ Nyankpusa nkpa dehián don atogyihe. Mu oyulúu é idon ato didáhé. ²⁴ Mliki aklankpa. Butamadú, butamasíetí wá idantó. Buma idan ntée ifa, táme Bulu tchá amó atogyihe. Mlimá labi don mbubwi? ²⁵ Mlito ma obétalí han iwí pú bré kpalobí tsia mu nketo? ²⁶ Ní mliméetalí bwé itó tókúrííbi ánfí kóráá á, ntogyi só mlidé iwí háan tráhe amusu? ²⁷ Mliki alhá pututó-oyí ntswítswí tedan. Itamayó agyómá ntée ló atati. Táme nde mli bláa mbéé, Owie Salomo, mu inya fээtó a, ometalí híhie iwí wá akíle fé oyí ntswítswí anfitó koku. ²⁸ Ní Bulu dé ifá ání nde ilí, oke ilawú, bawá mú ogyá tati didá á, ometalí didá mli atati don mú? Ntogyi só mli hógyi mótó alí?

²⁹ “Mú su mlimágywín tóá mlégyi ntée tóá mlónu iwí, iha mli ansí ipe. ³⁰ Tsúfé ínì aná omá-omá butesrí gya ni. Mli Sí ámu yin ání ide mli hián. ³¹ Itóá mligyánkpa dunka gyí Bulu iwígyi, Bulu obópu ínì tsia mótó há mli.

Atonyahé Pvydí Osúsú (Mateo 6:19-21)

³² “Opasua tókúrííbi, mlimánya ifú. Tsúfé ibu mli Sí ámu odwe ání obópu iwíe ogyíkpá amu há mli. ³³ Mlife mli iwísu ató, amlipú kóba amu kie ahá ání buma tótó. Mlibin akentéá iméeyintá ha mli iwí. Múgyí, mliyai mli siadie osúsú. Inu mú á, koku méedalí mótó, tsúfé awikplu buma unu, atéple é butamawí ató unu. ³⁴ Tsúfé otínéá fó siadie bu a, unó fó agywun tetsiá.

Asúmpóá Butogyo

³⁵ “Mliwa atadie, amlinywe mli nkandíe. ³⁶ Mlibwe iwí fé asúmpóá bude amú wíe okpa kí, obótsu oká otsiákpá ba. Féki ní obá beda klonsu á, béfinkí há mu. ³⁷ Ansí bégyi asúmpó oduá amú wíe obéba bətu amú butsie bugyo mu. Onəkwali nde mli bláa. Amú wíe amu obésabáa tati, há amú bətsiá opónúasi, mu onutó obókənkí atogyihe amu há amó. ³⁸ Ansí bégyi amú, ní obá bətu amú butsie bugyo mu, oyínsiné ntée bake. ³⁹ Táme mlinu asún ánfí. Ní wóyí mu wie yin bréá owikplu obéba mu wóyító a, teki omesi wóyí ámu tswí, owikplu móbwie wíe wí mu ató. ⁴⁰ Mli é mligyo, tsúfé mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfí néba bréá mli ansí medín mísó.”

Osúmpó Wankláán Pó Olaláhe (Mateo 24:45-51)

⁴¹ Petro léfité mu obéé, “Ani nkule fude yébi anfi ha lóó, ntée ania ahá ánfí fээ?”

⁴² Yesu léblí obéé, “Ma mee gyí osúmpóá oletin ansí, obu onəkwali? Mu ibito mu wie təpú mu aba atráhe wá, obéé oha amú atogyihe dinka brésó. ⁴³ Ansí bégyi osúmpó amu ní mu wie amu obá bowun ání lélé ode mú bwe. ⁴⁴ Onəkwali nde mli bláa. Mu wie amu obópu mu ató fээ wá mu ibito. ⁴⁵ Táme ní osúmpó amu léblí wá nwuntó obéé, ‘Mí wíe íbábi məkófún, obówa opá.’ Iní su olefi asi ode mu aba asúmpó atsi móa ayin da, ode ató gyí si amó, ode ntá núu bu á, ⁴⁶ mu wie amu obéba bofwie mutó ekeá omedín ansí. Mu wie amu obéhie títi mutó, trá bití mua ahá ání bəməho mu gyi isu kékéé.

⁴⁷ “Osúmpó oduá oyin tóá igyi mu wie apé, táme omela iwí bwé yáí á, mu wie obéhie pítí mu ató wankláán. ⁴⁸ Táme osúmpóá omeyín mu wie apé, obəbwe tóá ilehián ha ató pítí á, mu wie obépití mu kpalobí. Bulu tefité tsətsə tsú oha ání oleha mu tsətsə wá, otefité tsətsətsə é tsú oha ání oleha tsətsətsə wá.

Ipian Yesu Lópɔba, Megyi Iwilwii
(Mateo 10:34-36)

⁴⁹ “Ogyá ɔɔɔɔákpa neba ɔsolóv anfisv. Ní mí nkɔle sv mó á, tekɪ idetsií dodoodo. ⁵⁰ Asúbɔ kv ida misvá bóbɔ mí. Mí klɔn méedi mí asɪ yófun bréá lamó ɔnó. ⁵¹ Imábwe mli fé iwilwii nɔpɔba ɔsolóv anfisv. Megyi iwilwii, ahá nsiné yintá nɔpɔba. ⁵² Tsúfé tsú séi póya a, wóyí ání ahá abanú bɔbɔ mótó á, abasá bókɔsú líi abanyósú. Abanyó é bókɔsú líi abasású. ⁵³ Abi yinhé móa amó asɪ nsiné béyintá. Abi tsihé móa amó ayín é nsiné béyintá. Osia tsihé móa mv sia tsihé nsiné é béyintá.”

Brétó Asón Asɪnu
(Mateo 16:2-3)

⁵⁴ Yesu létrá bláa ahá ámv ɔbéé, “Ní nyankpɔv obilá bɔsv á, mliteblí mlíaa, nde nyankpɔv obótswie, lélé ototswie. ⁵⁵ Ní nsaintɔ itsú fúá á, mliteblí mlíaa, nde owí ɔbéln, lélé iteln. ⁵⁶ Apinabwebí abwepó! Mliyin aliá butelé ɔsolósv pú nwulótáasv ató asɪ. Ntogyi só mlimétálí nú itó ánfɪ idebá séi ánfɪ mó asɪ?”

Anyabá Nsinéla
(Mateo 5:25-26)

⁵⁷ “Ntogyi só mlitamatalí gyí asón wankláán há mli iwí? ⁵⁸ Ní ɔkv ɔsáma fv á, wa ɔsa ha amli mli mó wóyító, ménɪ fú onyabá móɔpɔv fú ya asón ogyíkpa. Fówun asón ogyípó méegyí fú asón, pú fú wá prósiyin ibitɔ, ɔwa fú obu. ⁵⁹ Ní megyi ali á, mméemlé fú, nkéti faká tógyító tá asa fédalɪ mv.”

13

Mlidamli Iklɔntɔ, Ménɪ Mlimóowu

¹ Ahá amóv bɔbɔ mv ali bré ámɔtɔ akv bebláa Yesu bɛɛ, Pilato lamó Galileafɔ akv bréá bɔɔɔ afɔɔɔɔ bɔ há Bulu, Yerusalem Bulu ɔtswékpa mv, há obugya lada afɔɔɔɔ ámv. ² Yesu léfité amó ɔbéé, “Mlíki mlíaa, Galileafɔ ánfɪ bɔgyi lakpan abwepó ɔn Galileafɔ atráhe, só bowun iwíɔsin ánfɪ odu? ³ Nde mli bláa mbéé, megyi ali ígyi! Ní mli é mlimédamli klɔntɔ á, mli féé mlówu fé amó. ⁴ Ntéé ahá dúkwe amóv abansúrv lobwie dá mó Siloam ɔmanti ání ɔv Yerusalemtɔ ámv mé, mlíki mlíaa, lakpan abwepó bɔgyi ɔn aha atráhe ání betsiá Yerusalem ali bré ámɔtɔ féé? ⁵ Nde mli bláa mbéé, megyi ali ígyi. Ní mlimédamli klɔntɔ á, mli é mlówu fé amó.”

Pɔntɔ Máswiéhé

⁶ Múv ɔleha amó yébi ɔbéé, “Oyin ɔkv lótswie pɔntɔ mv ndɔtɔ. Eke ɔkv ɔlɔyɔ yéki bɛɛ, abí kv idɪn mótó. ɔlɔyɔ á, kukv medín mótó. ⁷ Inɪ sv ɔlebláa mv ɔpayin ɔbéé, ‘Nfinsa ní, nna oyí ánfɪ asɪ. Mmákówwun kukɔvkv mótó. Ntogyi só ibétrá líi yintá ɔsolóv? Kun mó da!’ ⁸ Táme ɔpayin amv lébláa mv ɔbéé, ‘Mí wíé, fú mó si mó itra lu ofi ɔkɔle, ampulipuli mó asɪ, kpa wína wa mó asɪ. ⁹ Ní ofiébá iloswie á, ɔv alé, táme ní imoswie á, nakun mó dá.’ ”

ɔtsɪ ɔkv Iɔ Tsa ɔkpónú ɔdaké

¹⁰ Yesu lóyɔ ɔɔɔɔ ató suná Yudafɔ ofiakpa ɔkpónú ɔdaké kv. ¹¹ ɔtsɪ ɔkvá ɔhe laláhe lówa mv ɔv nfi dúkwe ní, ɔlahá mv alaklo, ɔmetálí bwíí náti ɔv mv. ¹² Bréá Yesu lówwun mv á, ɔletɪ mv bláa mv ɔbéé, “Anɪ yín, iwí iwá fú ɔnlɪn!” ¹³ Inɔ ɔlɔpɔv ibɪ da ɔtsɪ ámv. Inɔv olotswií líi kánfó Bulu.

¹⁴ Ofiakpa ɔhande amv lénɪya ɔbló ání Yesu latsá ɔha ɔkpónú ɔdaké. Mó sv ɔlebláa ahá ámv ɔbéé, “Nkensié ɔv mv há agyómá yɔ. Mlíba nke ámɔtɔ, abɔtsa mli ɔv. Megyi ɔkpónú ɔdaké!”

¹⁵ Anɪ Wie Yesu léle mó ɔnó ɔbéé, “Apinabwebí abwepó! Mliɔ okugyiákv tɔwóí mv nnantswie ntéé afrímú lé ibantɔ, pú amó ya ntsu onúkpa ɔkpónú ɔdaké. ¹⁶ Mó ɔma aléá mí mó nésankí Abraham mv na ánfɪ ɔbɔnsám lakíklɪ mv nfi dúkwe kéké ánfɪ ɔkpónú ɔdaké?” ¹⁷ Mv asɔn blíhé ánfɪ léha péli lékitá mv alupó ámv, ansí légyi atráhe amv féé, ofúla kpankpanɪ amóv ɔɔɔɔwɛ ámv sv.

*Takyi-akpin Ibi Yébi**(Mateo 13:31-32; Marko 4:30-32)*

¹⁸ Inu Yesu léfité ɔ́bée, “Ntɔ́ Bulu iwíegyi ámu lèlian? Ntée ntɔ́ nópukápu mu? ¹⁹ Igyi fé takyi-akpin ibi, oyin ɔ́ku lódu wá mu ndɔ́tɔ. Uedan mlí oyi yilé, mbubwi butogyónká mú abámbitɔ́.”

*Bodobodotu-afá Yébi**(Mateo 13:33)*

²⁰ Yesu létrá blí ɔ́bée, “Ntɔ́ mpókápu Bulu iwíegyi ámu? ²¹ Igyi fé Bodobodotu-afá ání ɔ́tsi ɔ́ku lópuṣiá bodobodo nfúó kente kule, ileha mú ilotu.”

*Obu-ɔ́nó Kplánhe**(Mateo 7:13-14, 21-23)*

²² Bréá Yesu ɔ́yó Yerusalem a, ɔ́lɔ́tsun nkudasí pú awúlusu. ɔ́na ɔ́de amó ató suná. ²³ ɔ́ha ɔ́ku léfité mu ɔ́bée, “Owíé, ahá kpalobí ku obénya nkpa?”

Yesu lébláa ahá ámu ɔ́bée, ²⁴ “Mlɔ́bɔ́ mbódí amlɔ́tsun obu-ɔ́nó kplánhe amutɔ́. Tsúfé ahá tsɔ́tsɔ́tsɔ́ bóbɔ́ mbódí ání bótsun wie inu, táme buméetalí. ²⁵ Táme ní wóyí mu wie ɔ́kúsú fin obu ámu, mlebá belí klon ɔ́ma, dá klon amusu mlíaa, ‘Owíé, finki ha aní!’ á, ɔ́bébláa mlí ɔ́bée, ‘Mmeyín mlí, mmeyín ɔ́tínéá mlɔ́tsú.’ ²⁶ Inu mléblí mlíaa, ‘Aníaa funyɔ́ létsiá gyi ató, nú ntá, fetsiá súná ató aní dɔ́nsu!’ ²⁷ Táme ɔ́béle mú ɔ́nó ɔ́bée, ‘Mmeyín mlí. Mmeyín ɔ́tínéá mlɔ́tsú. Mlnatí tɛi mísú, mlí lalahɛ abwɛpú féé!’ ²⁸ Ní mlowun Abraham, Isak, Yakob pú Bulu ɔ́nósú atáípu ámu féé bobu Bulu iwíe ogyíkpa, táme bumeha mlí mú ɔ́kpa amlíwie inu á, inó mlósu kpisíi ní. ²⁹ Ahá bótsu owí ɔ́dalíkpa pú owí ɔ́kplíwíékpa, binasu móa gyɔ́pɔ́su ba betsiá ató ogyíkpa Bulu iwíegyi ámutɔ́. ³⁰ ɔ́nɔ́kwali, amapu aku bémlí agyankpapu. Agyankpapu aku é bémlí amapu.”

*Yesu Lósú Ha Yerusalem**(Mateo 23:37-39)*

³¹ Inu Farisifɔ́ aku beba Yesu wá bebláa mu beɛ, “Dalí Galilea ɔ́mátó nfi, tsúfé ɔ́mású ogyípú Herode dékléá ɔ́bómɔ́ fú.”

³² Yesu lébláa amó ɔ́bée, “Mlɔ́yɛbláa ɔ́kpataku ámu mlíaa, ‘Négya ɔ́ɛ laláhe lé ahátɔ, tsá ahá ilɔ́ ndɛ, gya le ɔ́ke, mó mú ɔ́nó klái.’ ³³ Táme ilehián ání nýyɔ́ mí ɔ́nátí amusu ndɛ, ɔ́ke móa klái. Tsúfé ɔ́kpa má inuá bómɔ́ Bulu ɔ́nósú atáípu ɔ́kuku ɔ́tɛnetɛ, don Yerusalem!

³⁴ “Oo Yerusalemfɔ́, Yerusalemfɔ́! Mlɔ́tómó Bulu ɔ́nósú atáípu, dá abí ání Bulu lawá sísí mlí abwi mó ní. Ntekleá nóbun mlí abísú brégyíbré, fé alíá batɛ tobun mu abísú, táme mlítamahá mí ɔ́kpa. ³⁵ Mlɔ́kí, Bulu obési mlí ɔ́tswékpa tswi mlí. Ndɛ mlí bláa mbée, mlíméetrá wun mi ekekekeke, yófun ekeá mléblí mlíaa, ‘Bulu oyúla ɔ́há ámú ɔ́bá mu dát’ ámu.”

14*ɔ́lɔ́pu ɔ́ku Tsa*

¹ Farisifɔ́ ɔ́handɛ ɔ́ku létí Yesu ató ogyíkpa mu wóyító ɔ́kpónú ɔ́daké. Ahá bɔ́pu ansí yi Yesusu, buɛ mu téɛ. ² Inu oyin ɔ́kúá alapúnyá léba Yesu wá. ³ Yesu léfité Mose mbla asunápu pú Farisifɔ́ ámu ɔ́bée, “Aní mbla léha ɔ́kpa ání butsáa ilɔ́ ɔ́kpónú ɔ́daké lóó, ntée imeha ɔ́kpa?”

⁴ Amótó ɔ́kuku móbwií ɔ́nó. Mú Yesu lékitá oyin ámu, tsá mu ilɔ́, olesi mu ɔ́lenatí. ⁵ Inu ɔ́léfité ahá ámu ɔ́bée, “Mlɔ́tɔ́ ma mu bi ntée mu ɔ́nanswie ɔ́békpadá wíé ibúntó ɔ́kpónú ɔ́daké, ɔ́mókwási lé mu?”

⁶ Bumetalí lé mú ɔ́nó.

Iwasibá

⁷ Inu Yesu lówun ání ahá ámú ɔ́betí ató ogyíkpa inu ámutɔ́ aku buɛ otsiákpá yilé dunká bétsiá. Mú ɔ́leha amó yébi ɔ́bée, ⁸ “Ní ɔ́ku ɔ́tí fú ɔ́ká otsiákpá a, máyétsiá ɔ́fuákpá. Fíalí ɔ́letí

ɔhande ɔkɔ́á ɔdɔn fu. ⁹ Inu ɔhá ámuú ɔleti mli ámu ɔbebláa fu ɔbéé, ‘Mí wíé, kusɔ pu obiá ha ɔhá ánfí.’ Inu péli békítá fú, fépetí yódunká ɔtineku tsíá. ¹⁰ Mú su ní ɔha ɔtí fú ató ogyíkpa a, yetsiá obiá kusubisɔ mboún, ɔhá ámu ɔbebláa fu ɔbéé, ‘Mí wíé, betsiá ɔfuákpa nfi.’ Inu obótsu fú ansító fúá ahá ámu féé ansító. ¹¹ Tsúfé ɔhagyíɔha ání ototsú iwí á, Bulu teba mu asi. ɔhagyíɔha ání ɔteba iwíasi é á, Bulu totsú mu fúá.”

¹² Yesu lébláa ɔhá ámuú ɔleti mu ató ogyíkpa amu é ɔbéé, “Ní fɔtswi ɔpónú ɔpa onyé á, máti fú anyawíé, fú apíó, fú abusuanfɔ ntéé iwí anyapúá bɔtsie mantáa fú. Ní fɔbwé mú ahi á, amú é bélatí fú amú kle asi ká ikɔ. ¹³ Mboún ti ahiánfɔ, tsukule asínpu, abubúpu pú ansibi abwiepú. ¹⁴ Bulu obóyulá fú, tsúfé buma tɔtɔá bɔpóká fú ikɔ. Bulu ɔbéka fú ikɔ ekeá ɔbókusúa aha yilé tsú afúlitɔ.”

Nke Krɔnkpɔnti Kɔ Yébi
(Mateo 22:1-10)

¹⁵ Ahá ámuú amúá Yesu bɔtsie ɔpónúasi ámuɔɔ ɔkule lónu mu asɔn blíhé anfi, ɔleblí ɔbéé, “Ansí bégyi ahá ání bégyi ató Bulu ɔpónú ɔtswíke mu iwíegyí ámuɔɔ!”

¹⁶ Táme Yesu lébláa mu ɔbéé, “Oyin ɔku lótswi ɔpónú krɔnkpɔnkpɔnti ku, ɔleti ahá tsɔtsɔɔtsɔ. ¹⁷ Bréá beniná atogyihe amu tá á, ɔlɔwa mu asúmpú ɔbéé buyébláa ahá ámuú ɔleti ámu beé, ‘Babwé tá!’ ¹⁸ Táme amú féé beblí beé amú ibi de. Ogyankpapu ɔbéé, ‘Nahɔ ɔsolúu ku. Ilehíán ání néyékí mú. Mú su mlikita mótó ha mi.’ ¹⁹ Onyɔɔsi é ɔbéé, ‘Nahɔ nnantwie yínhé idú, bɔpulipúli mí ndɔtɔ há mí. Neyékapú amú ki. Mú su mlikita mótó ha mi.’ ²⁰ ɔbambá é ɔbéé, ‘Nwéén kótóó netsiá ɔká. Mú su mméetalí ba.’

²¹ “Inu osúmpú amu léyinkí bebláa mu wie. ɔbló lekítá mu wie amu, ɔlebláa mu ɔbéé, ‘Wa ɔsa sri yeki dɔnsu pú brɔnɔsu, afɔkpa ahiánfɔ, tsukule asínpu, ansibi abwiepú pú abubúpu ba.’ ²² Imɔwa ɔpá osúmpú amu léba bebláa mu ɔbéé, ‘Mí wíé, nayó sumbí ámu, táme otsiákpa trá da.’ ²³ Mu wie amu lébláa mu ɔbéé, ‘Tson mmuátse múa nkpakwí féé. Ti ɔhagyíɔha ání fówun féé ɔbá, méní ahá bɔbulá mí wóyító. ²⁴ Nekáse, ahá ámuú nehie tí ámuɔɔ ɔkuku méeda mí ató ánfí ɔnó!’ ”

Yesu Búotɔ Ipian
(Mateo 10:37-38)

²⁵ Yesu mɔa ɔdɔm krɔnkpɔnkpɔnti ámu ná bɔyó. Múú ɔledamli bláa amú ɔbéé, ²⁶ “ɔhagyíɔha ání ɔleba mí wá, táme ɔde mu si, mu yin, mu otsiába, mu abí, mu apíó, mu onutó kúráá iwí dwe dɔn mi á, ɔméetalí bwé mí ɔkasípú. ²⁷ ɔhá ání omotsu mu oyikpalíhe bobuo mi mófɔn ání ɔbóbwe mí ɔkasípú.

²⁸ “Mlito ɔmɔmu bú inu, ní obéyi obu krɔnkpɔnti á, ɔméetsiá asi ki tóá obéyintá, wun ání mu kóba bófɔn? ²⁹ Ní ɔmeki mú ahi, asa ɔlɔkusó wá obu ámu ntswiasí, pwé mú fɔn ɔkpatɔ, ɔmetalí mó mú ɔnó á, obu ámu awúnpu féé bómásí mu. ³⁰ Béblí beé, ‘Oyin ánfí lókusó ɔde obu yíi, ɔmetalí mó mú ɔnó.’

³¹ “Ntéé owíé ɔmɔmu bu unvá ní owíé ɔku dé akɔpú mpím-advanyɔ (20,000) ɔbá bɔkɔ mu a, ɔméetsiá asi ki alá ɔbóbwe ɔbɔpu mu isá akɔpú mpím-dú (10,000) yéfiá amú? ³² Ní owun ání ɔméetalí á, ɔbówa abí ɔsasɔ bóyókókóli mu há ikulebwe, bréá bumɔkónyá kpókpe ba. ³³ Inu su mlito ɔhá ání omesi mu tógyító ɔmagyáa ɔméetalí bwé mí ɔkasípú.

Nfólá Ima Labi
(Mateo 5:13; Marko 9:50)

³⁴ “Nfólí bu alé, táme ní itá ɔdwe á, ntu bélapúwá mú ɔdwe? ³⁵ Itráa ma ale há tɔtɔɔtɔ bwe. Tsei bɔtetséi mú tsítsá wúnasɔ. ɔhá ání ɔbu asu onúu asón ánfí.”

15

Kufa Fwihé
(Mateo 18:12-14)

¹ Eke oku lampóo ahópu pú lakpan abwepú beba Yesu ason blíhé onukpá. ² Farisifo pú Mose mbala asunápó amu bowuntí mu beε, “Oyin ánfí muva lakpan abwepú ténátí, butowá ibi gyi ató kóráá.” ³ Mú su Yesu léha yébi púsúná amú ató obéε,

⁴ “Mlito ma bú akúfa lafakule (100), okule ofwí á, omesi adukwebá-kwebá (99) tráhe wá dimbító inu, yódunká mu alu kpéfɔn bréá obówun mu? ⁵ Nahogyi mbéε, ní owun mu a, ansí bégyi mu, obótsu mu wá nkankó, ⁶ pú mu ya wóyító. Obéti mu anyawíe pú mu aba, bláa amú obéε, ‘Mliha anya ansigyí. Nawun mí kufa amóú olɔfwí ámu!’ ⁷ Alí kén nde mli bláa mbéε, ní lakpan obwepú okule pé odámli klontó á, ansí béhie gyi ahá osósú inu don aliá ibégyi amú aha wankláán adukwebá-kwebá (99) ání bumetrá hián klontódamli iwí.

Kóba Fwihé

⁸ “Ntéε ní otisi oku bu sika futútú dú, mótó kule lafwí á, omóonywe okandíe kiki mu wóyító wankláán, kpákpá ntobító ki, féi wóyí ámutó wankláán yóɔn bréá alawun mú? ⁹ Ní owun mú á, obéti mu apíó aba, bláa amú obéε, ‘Mliha anya ansigyí. Nawun mí sika futútú amóú olɔfwí ámu. ¹⁰ Nde mli bláa mbéε, alí ansí béhie gyi Bulu-abɔpu ní lakpan obwepú okule odámli klontó ní.’ ”

Obi Fwihé Oku

¹¹ Yesu létrá ha amú yébi obéε, “Oyin oku létsiá, obu abi yinhé anyo. ¹² Okusu amu lébláa mu si obéε, ‘Mí sí, ye fú atótó, afɔpu mí klé ha mi.’ Inu mu si lékitá mu atótó ye há amú. ¹³ Imegyí nke kuku okusu amu lókolá mu ató féé, olotu okpa yó tsútsúútsú omá kutó. Inu oleyétsiá nkpa laláhe yíntá mu ató ámu féé. ¹⁴ Bréá oleyintá ató ámu tá á, akón kpɔnkpɔnti ku léba omá ámutó, olowa akón di bi. ¹⁵ Mú su olɔpu iwí yémantá inuyin okusu, oyin ámu lékpa mu yáa mu ibúasi obéε, oyéki mu mprákuosu ha mu. ¹⁶ Teki olekleá obétsiá gyi mprákuo atogyihe amu ku, táme ohaa méha mu mú iwí okpa. ¹⁷ Bréá mu ansí leyinkí ba mu iwísu á, oléfite mu iwí obéε, ‘Apafó amomú kóráá má mí sí wóyító, bumedé ató gyí sian ekekegyíeke? Mú ntsie nfi, akón de mí m? ¹⁸ Nókusó yínki yó mí sí wá, yébláa mu mbéε, mí sí, napú ilá gyí Bulu, púgyi fú é. ¹⁹ Mmekanáa ání fétrá ti mí fú bí. Pu mí bwéε fú apafó ámutó okule.’ ²⁰ Mú su olókusú pú okpa obá mu si wá.

“Bréá olowotíí, mu si lówun mu sísi á, olowa mu nwe, olesrí yéfia mu, látá mu pútá. ²¹ Inu mu bi ámu lébláa mu obéε, ‘Mí sí, napú ilá gyí Bulu, púgyi fú é. Mmekanáa ání fétrá ti mí fú bí.’ ²² Táme mu si léti mu asúmpó, bláa amú obéε, ‘Mliwa osa yotsu atadiε wankláán ámu bowa mu. Mliwa mu opetia, amlíwa mu ntukota. ²³ Mliyεε onantswie yínhé kánáhe amóú alawá nfo ámu ba, amlibomó mu, apugyi nke ha mu. ²⁴ Tsúfé mí bí ánfí lawú tsínki. Olɔfwí, anilawun mu.’ Inu bowa nke gyí bi.

²⁵ “Alí bré ámutó á, obi dehen amu bu ndoto. Bréá olotsu ndo ámutó obá, alatá wóyító wie tá á, olonu ání pléi de wóyító inu. ²⁶ Mú su oleti mu si asúmpó amuto okule, fité obéε, ‘Amansu lába?’ ²⁷ Osúmpó amu léle mú onó obéε, ‘Fú píó laba. Mú su fú sí lahá bamó onantswie kánáhe amu, tsúfé alayínki bɔtu mu, obu nkpa, obu onlin.’

²⁸ “Obíó lekitá odéhen amu. Mú su olesin mmuáa. Mu si lédali ba bokokóli mu obéε, obá wóyító. ²⁹ Táme olele mú onó obéε, ‘Mí sí, ki nfi dódúúdúá napótsiá fú wá súm fú. Mmókúbwé mábúla kuku ki. Táme fumókúhá mí okpalábi fee mía mí aba apówa iwí ansigyí ki. ³⁰ Táme fú bí ánfí alayintá fú tógyító, muva akípú bayégyi nkpa ánfí mú laba a, famó onantswie yínhé kánáhe amóú alawá nfo ámu há mu!’ ³¹ Inu mu si lébláa mu obéε, ‘Mí bí, yéε fú mú fóbú mí wá brégyibré. Fóbú mí ató féé. ³² Fú píó ánfí lawú tsínki. Olɔfwí, anilawun mu. Mú su lehián ání abégyi mú nke, nyá ansigyí.’ ”

16

Agyómású Okipu Ansítinpu Oku

¹ Yesu lébláa mu akasípú obéε, “Iwí onyapú oku létsiá, obu agyómású okipu. Ahá bowi tsá mu wie amusu beε ode mu gyí. ² Inu su oleti oyin ámu, fité mu obéε, ‘Nto asón ndenu tsú fú

iwí alí? Bobu akúnta ha mi, tsúfé fóméetrá kí mí agyómású.’³ Agyómású òkírú amú léfíté mu iwí òbée, ‘Nkálí nóbwe? Mí wíe òbá begya mi. Mma òwunlín ání nénatí dǎ ha ahá. Ibo mi péli ání nénatí kólí ató é.’⁴ Ibo alé! Nyin tǎá nóbwe, méní ní osí mí á, nénya ahá ání bóhǎ mi wá amú wóyító.’

⁵ “Mú sù òletí ahá ání bǔde mu wie ikǎ kolekole. Òlefíté ogyankpapu òbée, ‘Ikǎ afíní fódé mí wíe?’⁶ Ikǎ òkitápú amú léle mú ònó òbée, ‘Nfǎ agbǎngbǎ lafa-anyǎ (200).’ Agyómású òkírú amú lébláa mu òbée, ‘Tsan fú adánsíe òwulú ámutǎ, afǎwanlín lafakole (100).’⁷ Òlefíté òkú é òbée, ‘Ikǎ afíní fódé?’ Ikǎ òkitápú amú lébláa mu òbée, ‘Bodobodo nfúó akente òpím-òkole (1,000).’ Agyómású òkírú amú lébláa mu òbée, ‘Tsan fú adánsíe òwulú ámutǎ afǎwanlín lafakwe (800).’

⁸ “Osikani ámu lékanfú agyómású òkírú anfí òma ònǎkwali ánfí ání alatálí tìn ansí alí.” Yesu lómǎ mú ònó òbée, “Nǎmba-abí ání bǔbúo òyító ató ansítín ání bǔpu bǔtsie amú abato idon amúá buyin Bulu klé.

⁹ “Nǎe mlí bláa mbée, mlípu òyító ató bwe apíó, méní ní itá á, Bulu òbóhǎ mlí wá mu wóyíá ibu inu bré fǎétó.¹⁰ Òhá ání òletalí kítá ató túkúrííbi, olegyi ònǎkwali músú á, mu kén obégyi ònǎkwali ató kpǎnkpǎntí éśú ní. Táme òhá ání òmǎwa ònǎkwali ató túkúrííbíśu òmǎwa ònǎkwali ató kpǎnkpǎntíśu.¹¹ Mú sù ní mlímá ònǎkwali òyító atósú a, ma mee òbóhǎ mlíśu gyi, pú òśúsú ató onutó wá mlí ibitǎ? ¹² Ntée ní foma ònǎkwali òkú klésu á, ma mee òbǔpu fú klé há fú?

¹³ “Osúmpú òkoku méetalí súm awie anyǎ. Òbódwe òkole, lú òkole. Ntée obóbu òkole, omóobu òkole. Fóméetalí súm Bulu, súm Kóba.”

*Yesu Asun Blíhé Kú
(Mateo 11:12-13; 5:31-32; Marko 10:11-12)*

¹⁴ Farisifǎ bǔtǎdwé kóba. Mú sù bréá bonu Yesu asun blíhé anfí á, bǔbwe mu ahinlá.¹⁵ Inu Yesu lébláa amú òbée, “Mlitélé iwí súná ání aha yilé mlígyí ahá ansító, táme Bulu mú yin mlí klǔntǎ. Tsúfé tǎá nyankpǔsa tekíá ibu labi igyi Bulu akísítǎ.

¹⁶ “Mose Mbla ámu pú Bulu ònósú atǎípú amú asun wanlínhé lǎyǎ agyómá alu bǎfǎn Asú Òbǔpú Yohane brésú. Tsú musu bǔde Bulu iwíegyi ámu iwí asun wankláán òkan da, ahá é bǔdepríu wie mútǎ.¹⁷ Òśú múa así bétalí mó ònó, táme itoduáhé ntée asónbi ikole kóráá mǎowu Mose Mbla ámutǎ.

¹⁸ “Oyin okíná mu ka láyétsiá òtsí bámbá á, alató mbua. Oyingyíoyin ání otsiá òtsí ánfí mu kulu lakíná mu é lató mbua.”

Iwí Onyapú Òkú Mva Lasaro

¹⁹ Yesu lébláa amú òbée, “Iwí onyapú òkú létsiá. Atati wulíhe òtedídá, otegyi nkpa wankláán ekekegyíeke. ²⁰ Ató òkólípú òkúá mu iwí letsitsíí nlǎ é létsiá. Bǔtetí mu Lasaro. Betsiá pú ohiáni ánfí yéyáí iwí onyapú ámu òkpa ònó. ²¹ Òkíá obénya atogyihe mpupubiá íbékpa kpáa bun oyin ámu òpónóasí gyi. Akíai létsiá beyintá mu nlǎ ámu kóráátó.

²² “Bréá ohiáni ánfí lówu á, Bulu-abǔpu bǔtsu mu ya, oleyétsiá aní náin Abraham wá òśúsú. Iwí onyapú ánfí é lóbowu, bopulá mu. ²³ Òlǎyǎ òbú isubítí ogyá ání itamaduntǎ, òde iwíwǎsin wúun. Olotsu ansí fúá, olowun ání Lasaro tsie Abraham wá tsútsúútsú. ²⁴ Inu òlǎkplón òbée, ‘Aní sí Abraham-ée! Wun mi nwe, afǎha Lasaro òyǎpu mu osrebi da ntsutso pǔbedá mí òdandǔśu, ilwii kpalóbí. Nǎe iwíwǎsin wúun ogyá ánfítǎ dǔbú!’

²⁵ “Táme Abraham lébláa mu òbée, ‘Obí, kain, fú nkpatsiátó a, fegyí òdwe, Lasaro é letsiá òsintǎ. Séi á, òbú òdweǎ, fú é fúbú òsintǎ. ²⁶ Òma a, ilán kpǎnkpǎnkpǎntí kú da ania fonyǎ nsiné. Mú sù òhaa méetalí fá tsú nfi ba fú wá inu, òhaa é méetalí fá tsú inu ba aní wá nfi.’²⁷ Oyin ámu lébláa Abraham òbée, ‘Mú mú nobwíí ipa, aní sí Abraham, wa Lasaro sísí mí sí wóyító. ²⁸ Mbú apio yinhé abanú aku inu, òyeda amú olá, méní bowú á, bǔméeba bowun iwíwǎsin ánfí odu.’

²⁹ “Abraham léle mú ònó òbée, ‘Mose mva Bulu ònósú atǎípú amú nǔwulú bǔ amú wá, ide amú olá da. Bǔnúu mú, abogyi músú.’³⁰ Oyin ámu léle mú ònó òbée, ‘Aní sí Abraham, asón

ámv nu keke méeha amó abudamli klontó. Mboun ní oku okósú tsú afúlitó yó amó wá á, bédamli klontó.’ ³¹ Táme Abraham lébláa mv obéé, ‘Ní bumegyí Mose mva Bulu onósú atáipó amv nwulótó asún ámvsv á, oku okósú tsú afúlitó yó mv kúráá á, bumóonu ohá ámv asún.’ ”

17

Lakpanbwe

(*Mateo 18:6-7, 21-22; Marko 9:42*)

¹ Yesu lébláa mv akasípó amv obéé, “Ibwébwéébwé á, tóku béha nyankpusa obóbwe lakpan, táme ohá ání ina mvsv mv ba lóbwe lakpan agyówi ní. ² Ní oku léha ahá ání bumakúdan mísó hógýitó ánfító oku lóbwe lakpan á, ní beda nfúókwebv síán mv ometo, tswi mv wá obo okluklúkpá pó á, ibv alé dvn. ³ Mú sv mlíkí mlí iwí wankláán.

“Ní fú bá opó ilá gyi fv á, wa iyin wa mv. Ní alédamli klontó á, sikie mv. ⁴ Ní olápu ilá gyi fv tse sienó* ekewóle owító, oléla bobwíi ipa há fú á, sikie mv.”

Hógýi

⁵ Yesu sumbí ayopó ámv bebláa mv beé, “Ha aní hógýi imoni tsia.”

⁶ Yesu léle mú onó obéé, “Ní mlí hógýi lómoní fé takýí-akpin ibí á, mlétalí bláa kelí ání mlíaa, ‘Pulí yelí oputo.’ Ibóbwe dínká músó.

Osúmpó Gyumagyihé

⁷ “Ní mlító oku bv osúmpóá otáyó agyómá mv ndoto ntée otékí mv akúfasv, otsú agyómátó ba a, bláa mv wie tebláa mv obéé, ‘Wa asa bwe afugyi ató?’ Ekékeké! ⁸ Bláa tebláa mv obéé, ‘Tsu tati saba, afubotswi opónó ha mlí. Belí mí angyi ató. Negyi ta á, fayégyi fú klé.’ ⁹ Otédá osúmpó amv ipán obéé, alabwé tóá mowa mv bwe? Ekékeké! ¹⁰ Iní sv ní mlí é mlóbwé tóá bowa mlí bwe tá á, mlíblí mlíaa, ‘Asúmpó keke anígyí. Tóá igyi aní bwehé anilabwé á.’ ”

Ilo Pepe Alópó Dú Tsa

¹¹ Yesu ná Samaria pó Galileafó okasv ayó Yerusalem. ¹² Bréá oléta wúlu kusv wie tá á, ilo pepe alópó dú akv bvna bebá befia mv, besi lí tsútsú. ¹³ Ino bokplón blí beé, “Yesu! Owíé! Wun aní nwe.”

¹⁴ Yesu lótsu ansí kí amó, olébláa amó obéé, “Mlípó mlí iwí yosuná Bulu igyí ohapó.†”

Bréá bopv okpa boyó á, amó iwí lépli. ¹⁵ Okole mú lówun ání mv iwí laplí a, oleyinkí oképlón kanfó Bulu kóklókú. ¹⁶ Olebemli bún Yesu ayabito, ode mv ipán da. Samariayin oyin ání gyí. ¹⁷ Ino Yesu léfité obéé, “Megyí ahá idú natsá? Mú kwebá atráhe mé? ¹⁸ Mú sv amótó okukv méba bekanfó Bulu dvn Samariayin ofó ání nkole?” ¹⁹ Ino olébláa oyin ámv obéé, “Kusv natí. Fú hógýi latsá fú ilo.”

Bulu Iwígyí Amv Ibá

(*Mateo 24:23-28, 37-41*)

²⁰ Farisifó akv befité Yesu beé, “Omenke Bulu iwígyí ámv ibéba?” Yesu lébláa amó obéé, “Megyí tóá oha obópu ansibi wun Bulu iwígyí ámv igyi. ²¹ Oha méetalí blí obéé, ‘Kí, múbv nfi.’ Ntéé ‘Múbv nána á.’ Tsúfé mlí klontó Bulu iwígyí amv bv.”

²² Ino Yesu lébláa mv akasípó obéé, “Eke oku ibá, mlódunká ání mlówun mí, Nyankpusa-Mv-Bi ání ekewóle pé, táme mlímóowun mú. ²³ Ahá bebláa mlí beé, ‘Obv nfi.’ ntée ‘Obv nána,’ táme mlímásrí buo amó yéki. ²⁴ Tsúfé mí, Nyankpusa-Mv-Bi ání obáke bóbwe fé alí ámúú nyankpu táfwi ibí, butowun mó nsaintó féé ámv. ²⁵ Táme négyankpá wun iwíwusin tsotsotsó, ndemba-abí ání é békiná mí. ²⁶ Alí ámúú ilegyi Noa brésú amv a, alí ibégyi mí, Nyankpusa-Mv-Bi ání é íbábí ní. ²⁷ Ahá betsiá, budev ató gyí, budev ntá núu; budev aká tsiá, budev atsi kítá há akúlu alí yófon ekéá Noa lówie mv dáka kponkponí ámvto, ntsu lóbulá bómó amó féé. ²⁸ Alí kén ileba Lot é brésú ní. Ahá betsiá, budev ató gyí, budev ntá núu, budev ató

* **17:4** Idesuná ání tsé dódóá olápu ilá gyi fv. † **17:14** Abubi ání mlí iwí laplí Mose mbíla okpasv.

hóo, bude ató fe; bude ató du, bude ibu yíi, ²⁹yáfon ekeá Lot lédali Sodom wúluta, ogyá móa atonkodu lotswie tsu asósó behi amó fée. ³⁰Alí kén mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánti iwíawanléké bófwie aháto ní.

³¹“Eke ámu a, chá ání odin obusu, mu ató ibu obuto amákplí botsu tótó. Alí kén chá ání obu ndótó é máyinkí botsu tótó ní. ³²Mlikain Lot mu ka asónsú!‡ ³³Tsúfé ní oku lódunká ání obéprí mu nkpa á, obóhulí mó. Táme ní oku lóhulí mu nkpa á, obélanyá mó. ³⁴Nde mli bláa mbée, alí eke ámu onyé á, ní ahá abanyó buda oklan kulesu á, Bulu obótsu okule sí okule.

³⁵⁻³⁶“Ní atsi abanyó bude nfúó kwe á, Bulu obótsu okule sí okule.‡” ³⁷Yesu akasípó amu befité mu bee, “Ani Wíe, nkónú ibéba?”

Yesu lébláa amó obée, “Ótínéá itó wuhé da a, inó alása butefia ní.”

18

Ɔsɔrapu Mva Asón Ogyípó Ɔku

¹Inu Yesu léha yébi ku pósúná ání bubóo mpái brégyíbré, imákpɔn amó. ²Ɔlebláa amó obée, “Asón ogyípó oku létsiá wúlu kusɔ. Ɔtamanyá Bulu ifú, Ɔtamanyá ɔhaa é péli. ³Ɔsɔrapu oku é létsiá wúlu amutó. Oletsíá bokokóli mu obée, ogyi mu asón ɔnokwalisɔ ha mu, ɔle mu tsu mu olupú ibitó! ⁴Teki olekle okina, táme ɔma-ɔma a, ɔlebláa mu iwí obée, ‘Ibu mótóá ntamanyá Bulu ifú, ntamanyá ɔhaa é péli. ⁵Táme alí ánti ɔsɔrapu anfi ná ɔde mí háan anfi su á, négyi mu asón ɔnokwalisɔ. Ní megyí alí á, oméesi mí tói wa. Ɔméeha mméenya ɔkpa bwé tótó.’ ”

⁶Yesu lóyo mósú obée, “Mliki alíá asón ogyípó anfi ɔtamagyi asón ɔnokwalisɔ anfi lablí. ⁷Mómú nkáli Bulu mó méegyí mu ahá ámú alalé, budesú kpolí mu ɔpa-onyé ámu asón ɔnokwalisɔ? Obési amó asón wá obíátó? Ekekeke! ⁸Nde mli bláa mbée, obégyi mó ɔnokwalisɔ há amó ɔsasɔ. Táme ndefité mbée, ní mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánti neyínkí bá a, nówun ahógyipu aku ɔsolóv anfisɔ?”

Lampóo Ɔhópu Mva Farisiyin

⁹Yesu létrá ha yébi ku pósúná amó ató tsú ahá ánti buteki amó iwí yilé abwepú dun amó aba. ¹⁰Ɔleha yébi amu obée, “Ayin abanyó aku bɔdu yó mpái ɔbɔkpá Bulu ɔtswékpa. Amótó okule gyí Farisiyin, okule é gyí lampóo ɔhópu.

¹¹“Farisiyin amu lókusú líi, bó mpái wá nwuntó obée, ‘Bulu, nedá fú ipán ánti mmegyí fé aku. Mí mó mma ɔnsípe, ntamasísi ɔha, ntamató mbua, mmegyí fé Lampóo ɔhópu anfi é. ¹²Nteklí ɔnó tse nyɔ ndawótswí ikuletó. Nteye mí ató féeótó dú, lé idúsí há fú.’

¹³“Táme lampóo ɔhópu amu mó léyelí tsútsú, oloko nwuntó wá. Omotsulá tsú ansí kúráá fúá kí ɔsúsú. Ɔlɔpu ɔbumáa dá ibitó, kókóli Bulu obée, ‘Oo Bulu, wun mi nwe, lakpan ɔbwepú ngyi.’ ” ¹⁴Yesu lómó mó ɔnó obée, “Nde mli bláa mbée, asa beyínkí yó wóyí á, Bulu ansí légyi lampóo ɔhópu amu iwí dun Farisiyin amu. Tsúfé chá ánti ototsú iwí á, Bulu obéba mu asi. Chá ánti ɔteba iwiasí é á, Bulu obótsu mu fúá.”

Nyebi Yulá

(Mateo 19:13-15; Marko 10:13-16)

¹⁵Aha aku bɔpu amó abí ba Yesu bee, ɔpúv ibi dinka amósó, oyula amó. Mu akasípó bowun amó. Mú su bɔwa iyin wá amó. ¹⁶Táme Yesu létí nyebi ámu ba mu iwí wá, ɔlebláa akasípó amu obée, “Mliha nyebi ámu aboba mí wá. Mlumátin amó ɔkpa, tsúfé ahá ánti odu bú Bulu iwíegyi amu ní. ¹⁷Ɔnokwalí nde mli bláa. Chá ánti ɔmɔhɔ Bulu iwíegyi ámu fé kebi á, omóowie mótó.”

Atonyahé Iwi Atosunáhé

(Mateo 19:16-30; Marko 10:17-31)

‡ **17:32** Bréá omobu Bulu, ɔledamli kí ɔma a, olemli nfálsin. Kí Genesis 19:26. § **17:35-36** Mótó yée 36 bu nwóló dada amu akotó: Ní ayin abanyó bude agyómá yo ndɔ kuletó á, Bulu obótsu okule sí okule.

18 Eke oku Yudafo ohande oku lebefite Yesu abee, “Osunapó yilé, nto nóbwe asa nénya nkpa ání itamatá?”

19 Yesu léfité mu abee, “Ntogyi só fude mí ti oha yilé? Ohaa mégyi oha yilé, nkéti Bulu nkule.

20 Yéé fuyin Bulu mbala ámu o. Mógyí, mátò mbua, mámò oha, máwi ató, máka asón dínká fú básó, bu fú sí mva fú yín.”

21 Ohande amu lebláa mu abee, “Tsú mí nyebito opa nde mú féésú gyí.”

22 Yesu lónu mu ason blíhé anfi á, o lebláa mu abee, “Toku kule ilasí ání fóbwe. Yefe fú iwísu ató féé, afuye kóba amu ha ahianfo, méní fénya siadié osúsú. Fóbwe mú tá á, ba afubobuo mi.” 23 Bréá oyin ámu lónu asón anfi á, iloto mu klon, tsúfé ohíé obu ató.

24 Yesu lówun ání ilahan mu. Mú su o leblí abee, “Ibu onlin asa iwí onyapó obówie Bulu iwígyí ámutò. 25 Lélé mú á, ilapən ha kpósó ání obótson obun-atò obótò, don ání iwí onyapó obówie Bulu iwígyí ámutò.”

26 Ahá ání bonu asón anfi befité bee, “Mómó ma mee Bulu obóhò nkpa?”

27 Táme Yesu lebláa amú abee, “Tóá nyankpusa méetalí bwé madón Bulu bwe.”

28 Inu Petro lebláa Yesu abee, “Mí Wíe, ki, anilasí aní wóyí tswi bobuo fu.”

29 Yesu lebláa amú abee, “Onokwali nde mli bláa. Ohaa má inu obési mu wóyí, mu ka, mu apíó, mu akwípó ntée mu abí tswi Bulu iwígyí ámu su, 30 Bulu méelawá mú otsiákpá há mu tsé dú tsé lafa séi, láha mu nkpa ání itamatá bré ámúú íbá ámutò.”

Yesu Lowu Iwi Asón Blí Otse Saasi (Mateo 20:17-19; Marko 10:32-34)

31 Yesu létí akasípó dúanyò ámu ya itsétó, o lebláa amú abee, “Ayó Yerusalem. Inú asón ámúú Bulu onósú atóipó amu bowanlin tsú mí, Nyankpusa-Mu-Bi anfi iwí ámu féé béba mótó ní. 32 Béle mí há ahá ání bumegyí Yudafo. Bóbwe mí ahinlá, síá mí, tú atsonó wólí mí.

33 Bépítí mí ató, mó mí. Mú eke sáásí a, nóksú tsú afúlitò.”

34 Akasípó amu bumonu íni asi, tsúfé Bulu lópuháin amú. Bumebi tóá o leblí é.

Ansibi Obwiepó Oku Ilo Tsa (Mateo 20:29-34; Marko 10:46-52)

35 Yesu léta Yeriko wúlutò wie tá á, ansibi obwiepó oku tsie okpa onó, o de ató kulí.

36 Ansibi obwiepó ámu lónu ání odəm budetsoun. Múú o lefité abee, “Amansu igyi?”

37 Ahá bebláa mu bee, “Yesu Nasaretyin amu détsoun.”

38 Inu ansibi obwiepó ámu lókplon blí abee, “Ani wíe Dawid mu na Yesu, wun mi nwe!”

39 Ahá ámúú bugya Yesu nkpa ámu bokplón wa ansibi obwiepó ámu bee, owáa o sa kpa onó bun. O lelakplón don ali abee, “Ani wíe Dawid mu na, wun mi nwe!”

40 Yesu lési lí, o leha abee bukpá mu ba mu. Bréá bekpa mu ba a, Yesu léfité mu abee, 41 “Nto fudeklé fee mbwée ha fu?”

O lele mú onó abee, “Owíe, ha mí anwun ató!”

42 Yesu lebláa mu abee, “Fú hógyi latsá fú ilo. Wun ató.”

43 Inunu mu ansibi lobwií, o lekplá buo Yesu, o de Bulu kanfó. Odəm amu féé bowun íni, amú é bekanfó Bulu.

19

Yesu Mva Sakeo

1 Yesu déka tsun Yeriko wúlutò. 2 Lampóo ahópu ohande okuá obu kóba bu wúlu amutò, butetí mu Sakeo. 3 Oyin anfi dékléá obópu ansibi wun Yesu, táme o ma iswí, ahá é bədobí.

4 Mú su olesrí yódu pəntə-oyí kuá Yesu obótson mú asi, méní obówun mu. 5 Bréá Yesu lówie oyí ámu asi á, olotsu ansí fúá, wun Sakeo, o lebláa mu abee, “Sakeo, wa o sa kpli ba. Nde, fú wóyí nówú ní.”

6 Sakeo lówa o sa kplí, pó ansigyí kpá mu ya wóyító. 7 Ahá ání bowun mú féé bowuntí bee, “Oyin anfi layóswí lakpan obwepó wóyító.”

⁸ Sakeo lókusó líí wóyító inu, bláa aní Wíe Yesu óbée, “Mí Wíé, kí, néye mí atótó anyo, pú ifun kíe ahíánfó. Ní nasísi oku é á, nélahá mu mó aku ana.”

⁹ Yesu lébláa mu óbée, “Nde Bulu laho wóyí ánfí nkpa, tsúfé Abraham mu na óni ánfí é gyí. ¹⁰ Ahá ání bafwí odunkákpá mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfí neba, anho amó nkpa.”

Asúmpó Kóba Ha
(Mateo 25:14-30)

¹¹ Ahá ámu bude asón ámú Yesu déblí ámu nu. Alí bré ámutó á, Yesu latá Yerusalem wie tá. Mú su óleha amó yébi pútswíí amó, tsúfé budesusúu beε Bulu iwíegyí béfi así inu. ¹² Óleha yébi amó óbée, “Iwi onyapó oku lóbwe agywun óbée, mótu okpa yó amó owíe dehen wá, óyai mu owíe, oyinki begyi iwíe mu ómátó. ¹³ Asa óbóyo á, óleti mu asúmpó idú, oleye póonu kulekule há amó fée. Ólebláa amó óbée bupóyo agyómá yófun ekéá méba. ¹⁴ Táme mu wúlutó ahá bolu mu, wá abí buo mu beε, bumedékléá óbwée amó owíe.”

¹⁵ “Táme mú óó á, owíe dehen amó léyai mu iwíe amó, ólesankí ba wóyí. Olenya wíe pé óleha beti mu asúmpó amó, oki tóá banyá dínká kóba amosu. ¹⁶ Ogyankpapu léba bebláa mu óbée, ‘Mí wíé, nanyá póonu dú tsía fú klé amutó.’ ¹⁷ Mú ólebláa osúmpó amó óbée, ‘Fabwé ató. Osúmpó wankláán fúgyi. Iníá fawá onokwalí itó túkúrífíbi ánfí iwi su á, nópu awúlu idú wá fú ibitó, fékí mósú.’ ¹⁸ Onyóosi léba bebláa mu óbée, ‘Mí wíé, nanyá póonu anu tsía fú klé amutó.’ ¹⁹ Owíe amó lébláa mu óbée, ‘Fú é fékí awúlu anusu.’

²⁰ “Óbambá é léba bebláa mu óbée, ‘Mí wíé, fú sika ámu ni. Neda mú wá dúkubi onó yáí. ²¹ Nyin fu. Nde fú ifú nya, tsúfé fú asón bu onlin. Fútotsú ató ótínéá fomapu tótó yáí, fótákpótí ató é ótínéá fomodu tótó.’ ²² Mu wie amó lébláa mu óbée, ‘Osúmpó laláhe. Fú onótó asón nópygyi fu asón. Yéε fuyin ání mí asón ihíε bu onlin, ntotsú ató ótínéá mmapu tótó tswi, kpótí ató ótínéá mmodu tótó a? ²³ Mú ntogyi só fomapu mí kóba amó yótswi sika óyaíkpá. Fékí ní neyínkí ba a, nóyohó móa mósú abí?’

²⁴ “Inu owíe amó lébláa ahá ání bubu inu óbée, ‘Mlswi osúmpó anfi kóba amó ha omamúó olenya idú ámu.’ ²⁵ Táme ahá ámu bebláa mu beε, ‘Nanáin, óbu póonu dú dodo o!’ ²⁶ Owíe amó lébláa amó óbée, ‘Nde mli bláa mbée, óhá ání odekléá obónu mí atosunáhé amó así á, Bulu óbópu iku tsía móto há mu. Táme óhá ání omedékléá obónu mí atosunáhé amó así á, Bulu óbóswí mu kpalobí ámú alabí ámu kóráá. ²⁷ Séi á, mlikpa ahá ámú bókusú líí mísú beε mmágyi iwíe amó ba, amlibómómó amó mí ansító nfi!’ ”

Bəho Yesu Fé Owie Yerusalem
(Mateo 21:1-11; Marko 11:1-11; Yohane 12:12-19)

²⁸ Yesu léha amó yébi anfi tá á, óltsón gyankpá pú óyó Yerusalem. ²⁹ Óleta Betfage móa Betania awúluá idun Nfó-nyíbu* ámusu wie tá á, ólwa mu akasípó abanyó gyankpá, ³⁰ bláa amó óbée, “Mlyo wúlu anfi ida mli ansító ánfisu. Ní mlowíε wúlu onó á, mlówun afrímú kanáhe oku da ófétó, óhaa mókótsiá musu kí. Mlisanke mu ba mli. ³¹ Ní oku ófíté mli óbée, ‘Ntogyi só mli dé mu sankí?’ á, mlibla mu mlíaa, ‘Aní Wíe dé mu hián.’ ”

³² Akasípó abanyó ámu bəyówun afrímú kanáhe ámu fé alíá Yesu lébláa amó. ³³ Bréá bude mu sankí á, mu awíε befité amó beε, “Ntogyi só mli dé mu sankí?”

³⁴ Beε mú onó beε, “Aní Wíe dé mu hián.” ³⁵ Besi bekpa afrímú kanáhe amó ba Yesu, beyaí amó atati dínká musu, tsú Yesu bian musu. ³⁶ Bréá Yesu tsie musu óyó á, ahá ámu bekpa amó atati yáí tswi okpató, ólenatí mósú tsun.

³⁷ Bréá Yesu lówa Nfó-nyíbu ámu kplí óyó Yerusalem wúlutó bi a, mu abúopu amó fée bətswi opé kánfó Bulu kóklókóó, ofúla amó ólóbwe, bowun amó fée su. ³⁸ Beε, “Bulu oyúla owíe anfi óbá mu dátó ánfí! Iwilwii bu ósúsú. Numnyam íbwée Bulu klé ósúsúsú inu.”

³⁹ Farisifó aku bubu ódóm amutó. Inu bebláa Yesu beε, “Osunápú, ka fú abúopu anfi itin!”

⁴⁰ Yesu lébláa amó óbée, “Nde mli bláa mbée, ní ahá ánfí behíε kpá onó bun kóráá á, abwi ánfí bókplon kanfó Bulu.”

* 19:29 Nfó-nyíbu igyi obubwí kuá íbu mantáa Yerusalem, bətətí mó Olifbu.

Yesu Lósú Yerusalem Sv

⁴¹ Bréá Yesu léta Yerusalem wie tá, olowun wúlu amu sísí á, olosu ha mú. ⁴² Ǫbéé, “Yerusalemfɔ, tekɪ ilehián ánɪ mlébi tɔ́á itɔ́pó iwilwii ba nde, táme mlumétálí bí mú. ⁴³ Bré ku íbá, mli alupó békafia mli abuntii, pwé okpó wá mli, sá mli tin ɔkpagyíokpasu. ⁴⁴ Béhi wúlu anfi pó mótó atsiápó. Bóméesi ibwi kule dínká mú básó, tsúfé mli mébi bréá Bulu léba mli nkpa ɔhókpa!”

Ibiá Agyípó Gyáa Le Bulu Ǫtswékpa Wunsínésó (Mateo 21:12-17; Marko 11:15-19; Yohane 2:13-22)

⁴⁵ Bréá Yesu lówie Yerusalem a, ɔ́ɔɔ Bulu ɔtswékpa wunsínésó. Olenya wíé inu ali, ɔ́ɔwa ibiá agyípó gyáa bi. ⁴⁶ Ǫlebláa amú ɔbéé, “Bɔwanlín wá Bulu asón ámɔtɔ beé, ‘Béti mí ɔtswékpa beé, mpái ɔbókpa.’ Táme mli lapó inu mli awikplu ɔ́hainkpá.”

⁴⁷ Oletsíá súná ató Bulu ɔtswékpa inu ekekegyíeke. Bulu igyí ahapó dehen, Mose mbla asunápó pó Yudafɔ ahande amu bodunká ɔkpa ánɪ bótsɔn músó mú. ⁴⁸ Táme bumenya, tsúfé ahá amu féé bubuo mu ason blíhé.

20

Yesu Túmi Iwɪ Asɔn Fitéhé (Mateo 21:23-27; Marko 11:27-33)

¹ Eke ɔku Yesu bu Bulu ɔtswékpa wunsínésó inu ɔde Bulu asón wankláán amu ɔkan da, ɔde ató suná. Inu Bulu igyí ahapó dehen, Mose mbla asunápó pó Yudafɔ ahande beba bɔtu mu. ² Befité mu beé, “Ma léha fú ɔkpa fúde ntobí anfi bwe? Ma léha fú túmi?”

³ Yesu léle mú ɔnɔ ɔbéé, “Mí é nfite mli ason kua kule. ⁴ Bulu wá Asú Ǫbɔpó Yohane lénya túmi póbó ahá asú lóó, ntée nyankpɔsa? Mli bla mi.”

⁵ Amú wulewule bɔɔɔ asón ánfɔtɔ beé, “Ní ablí aniaa itsú Bulu wá á, ɔbéfité anɪ ɔbéé, mú ntogyi só anumóhɔ mu gyi? ⁶ Ní ablí aniaa nyankpɔsa wá é á, ɔ́ɔm anfi béda anɪ abwi mó, tsúfé bohogyi ánɪ Bulu ɔ́nɔsú ɔ́ɔpó Yohane gyí.” ⁷ Mú su bele mú ɔnɔ beé, “Ohwée! Animéyín ɔ́tínéá olenya mu túmi tsú.”

⁸ Yesu lébláa amú ɔbéé, “Múmó mí é mméebláa mli túmi oduá ndepɔbwé ntobí anfi.”

Apafɔ Laláhe Akɔ (Mateo 21:33-46; Marko 12:1-12)

⁹ Inu Yesu létrá ha amú yébi ɔbéé, “Ǫɔtɔpɔ ɔku lóɔ wáun ndɔ, ɔ́ɔpɔ ndɔ amu wá apafɔ ibitɔ, tú ɔkpa yó ɔmá kɔtɔ yétsiá inu nfi-nfi. ¹⁰ Bréá wáun-abí amu kpɔtíbi lɔfon a, ɔ́ɔwa mu osúmpó apafɔ amu wá ɔbéé, ɔ́yóhɔ mu ogyíkpá ba mu. Táme apafɔ amu beda obí amu, gya mu sísí ibikpan. ¹¹ Ǫɔtɔpɔ amu lélawá mu osúmpó nyɔɔsi amú wá. Apafɔ amu beda mu, sópa mu, gya mu é sísí ibikpan. ¹² Ǫletrá lawá ɔba sáásí. Apafɔ amu bepilán mu, gya mu lé ndɔ ámɔtɔ. ¹³ Mú ndɔ mu wie amu léblí ɔbéé, ‘Nkálɪ kóráá nóbwe? Nówa mí onutó mí bí ɔ́ɔwepó amú wá. Fíalɪ bóbu mu mú.’ ¹⁴ Táme bréá apafɔ amu bowun mu bi amu sísí á, bebláa aba beé, ‘Ǫni obégyi mu si ató ní. Mliha amɔ mu, ménɪ ndɔ amu ibémli anɪ klé.’ ¹⁵ Inu bekitá mu, bítiá mu dáli ndɔ ámɔtɔ yómɔ mu.

“Ntɔ mli lahogyi mli aa ndɔ mu wie amu ɔ́bóbwe apafɔ anfi? ¹⁶ Ǫbéba bɔmɔ amú, pú ndɔ amu wá apafɔ bámbá ibitɔ.”

Bréá ahá amu bonu asón anfi á, beblí beé, “Inɪ mú itsúun anɪsu!”

¹⁷ Yesu léki amú ansító díín, ɔ́lefíté amú ɔbéé, “Bulu asón anfi asi mé? ‘Ibwi amú obu ayípu bekiná amu

lébemli okonkísúbwi ní.’

¹⁸ Ǫhagyíɔha ánɪ ɔ́ledída ibwi amusu obébiabía blúblúblúblú. Ní ibwi amu isúnkí dá ɔkusɔ é á, íbókwe mu fikófikófikó fé nfúó.”

Lampóoka (Mateo 22:15-22; Marko 12:13-17)

¹⁹ Uᵇwankí Mose mbla asunápó pú Bulu igyí ahapó amu ání amó iwí yébi alahá. Inu bekleá békítá mu, táme benya ahá ámu ifú. ²⁰ Mú su bodunká okpa ání bótsun músú kítá Yesu. Inu bele ahá bee bupína bwe iwí fé aha wankláán, abute mu kí bee bónu asvanku tsú mu onó, méní béli músú kítá mu ya omású ogyípó. Mubúv túmi gyi mu asón. ²¹ Yesu atépu amu befité mu bee, “Osunápó, aniyin ání onokwalipu fogyi, fótosúná mú é. Fotamakí ohaa ansító. Mboun fotosúná Bulu okpa ámu onokwalisu. ²² Afíte fú! Aní mbla leha okpa ání akáa lampóo ha Roma owíe dehen Kaesare, ntée animáka?”

²³ Táme Yesu lówun amó agywun. Mú su olebláa amó obée, ²⁴ “Mlipu kóba amu ku ba mí anki.” Bapoba mu. Múv olefité amó obée, “Ma nwun pú mu idá dín músú?”

Bele mú onó bee, “Kaesare.”

²⁵ Múv olebláa amó obée, “Mómú mlipu tóá igyi Kaesare klé ha Kaesare, amlipu móa igyi Bulu klé é ha Bulu.”

²⁶ Mú su bumetalí líi Yesu ason blíhé anfisv kítá mu ahá ámu ansító. Onó é lobwie amó, bumetalí trá bwií onó.

Kvsú Tsú Afúlitó Iwí Asvñ Fitéhé

(Mateo 22:23-33; Marko 12:18-27)

²⁷ Sadukifo opasua buteblí bee, kvsú tsú afúlitó ma inu. Amótó aku beba Yesu wá, ²⁸ befité mu bee, “Osunápó, Mose lówanlín tswí aní obée, ‘Ní oku mva mu ka bumokwí asa olowu sí mu ka ámu a, mu pio otsú mu ka ámu tsia, féki okwu ha owupó ámu.’ ²⁹ Oyin okole abí abasiénó aku betsiá. Amótó ogyankpapu létsiá oká, táme omokwí asa olowu. ³⁰ Mu gyama lótsu osvrapuka amu tsia, táme mu é omokwí. ³¹ Osaasi é lótsu otsi ámu tsia. Mu é omokwí. Alu yótu osienósi amu. Amótó okoku mókwí asa olowu. ³² Oma-oma a, osvrapu amu é lóbowu. ³³ Afúli okvsóké a, amótó omamu obóbwe mu kulu? Tsúfé amó abasiénó ámu féé betsiá mu.”

³⁴ Múv Yesu léle mú onó obée, “Oyí ánfito ahá tétsiá aká múa akúlu. ³⁵ Táme iméeba ali bré amóv íbá ámuvo. Ahá amóv bofun ání bókusú tsú afúlitó, tsia nkpa oyí amóv íbéba amvo ámu mú buméetsiá akúlu, buméetsiá aká. ³⁶ Bumétrá wu, tsúfé bóbwe fé Bulu-abapu. Bulu ahá bogyi, tsúfé bakósú tsú afúlitó. ³⁷ Aní náin Mose kóráá lówanlín ató tsú afúlikvsú iwí. Tsúfé olwanlín obée, eke amóv olowun oyíbi ku de ogyá tsií, táme imedéhó amu a, oleti Bulu obée, ‘Abraham mva Isak pú Yakob Bulu.’ ³⁸ Megyí awupó Bulu ógyi, akiankpapu Bulu ógyi, tsúfé mu ansító mú á, amó féé bubu nkpa.”

³⁹ Inu Mose mbla asunápó amu aku beblí bee, “Osunápó, fabí lé mú onó!” ⁴⁰ Mú su amótó okokvoku métrá wa klon fité mu asvansu.

Ma Gyí Kristo Amv?

(Mateo 22:41-46; Marko 12:35-37)

⁴¹ Inu Yesu léfité mbla asunápó amu obée, “Nkálí íobwe asa ahá bee, Owíe Dawid mu na gyí Kristo amv? ⁴² Tsúfé owíe Dawid onutó léblí Israelfo ív amvo obée,

‘Aní Wíe Bulu lébláa mí Wíe obée,

Tsia mí gyapuv,

⁴³ yófun bréá nópu fú alupú bwé fú ayabi oyíkpa.’

⁴⁴ Owíe Dawid létí Kristo amv obée, mu wie. Mú nkálí su otráa ogyi mu na?”

Mose Mbla Asunápó Tsiátó

(Mateo 23:1-36; Marko 12:38-40)

⁴⁵ Inu olebláa mu akasípó ahá ámu ansító obée, ⁴⁶ “Mlíki Mose mbla asunápó anfi wankláán. Butekle ligá wa náti kí. Butekle bee ahá bubún ha amó itsiá dínsu. Otsiákpá yilé butekle tsia Yudafó ofiakpa pú nke ogyíkpa. ⁴⁷ Butóswíi osvrapu amó wóyí, butepina bó mpái tintíntín ahátó póbun amó lalahesu. Bulu obébití amó ísv kínkínkín!”

21

Ɔsɔrapu Ɔku Tswitswi (Marko 12:41-44)

¹ Bréá Yesu tsie mantáa tswitswi dáka ámu Bulu ɔtswékpa inu á, olowun alíá ahá ání amú ɔbɔtɔ bu odwin buɔɔpɔ kóba akpɔnkpɔnti bɔwa dáka ámotɔ. ² Inu ɔsɔrapu ohiáni ɔku é lɔpu mu kóba ana bɔwa mótɔ. ³ Múu Yesu lébli ɔbéé, “Ɔnɔkwali nde mli bláa, tswitswiá ɔsɔrapu anfi, ɔma tɔtɔ anfi lawá á, ɔɔɔn ɔhagyíɔha klé. ⁴ Tsúfé atráhe amu féé á, amú kóba tsɔtsɔɔtsɔ balé kpalobí tsú bɔwa. Táme ɔsɔrapu anfi mú íniá ɔma tɔtɔ su tɔá ɔbu féé alapú bɔwa á.”

Bulu Ɔtswékpa Amu Bwie (Mateo 24:1-2; Marko 13:1-2)

⁵ Yesu akasípó aku buɔɔtɔí tsú alíá bɔpu abwi ání ɔbu bíá yi Bulu ɔtswékpa amu, pú atokiehé wankláán lá mótɔ. Táme Yesu lébláa amú ɔbéé, ⁶ “Bré ku ɔbá, bóbwie mú féé bun. ɔbwi kule kóráá méesian dínká mú bású.”

Iwɔsin Múá Ɔkplán (Mateo 24:3-14; Marko 13:3-13)

⁷ Múu mu akasípó amu befité mu beé, “Osunápó, bré mɔmɔtɔ íni féé béba? Osúna mɔmu abópubíá bré ámu ɔlafon?”

⁸ Inu Yesu lébláa amú ɔbéé, “Mlíki wankláán, méni ɔhaa méemlé mli. Tsúfé ahá tsɔtsɔɔtsɔ bɔpu mí dá ba beé, amúgyí Kristo amu ni. Mú bré lafon ta, táme mli mábuo amú. ⁹ Ní mlonúá ɔsá múa kpokiti ladá á, opúni mátsíi mli. Tsúfé ilehián ání íni aná bégyankpá bá, táme ɔyí ɔnómáké iméeba inu.”

¹⁰ Inu ɔlebláa amú ɔbéé, “Ɔmá bókɔ aba. Awíe bókusú líi abasu. ¹¹ Ɔsolúu ɔbékpinkí ntíné-ntíné. Akón múa ɔlɔ tsánkíhé é béba ntíné-ntíné. Ntobíá ihíe bu ifú pú osúna akpɔnkpɔnti béba tsú ɔsúsú. ¹² Táme asa mú féé béba a, békítá mli, béhie dínká mli, pú mli ya Yudafo ofiakpa yégyi mli asún, wá mli obu. Mí su békpa mli ya awíe pú ɔmású agyípú ansítɔ. ¹³ Inu ɔbéha mli ɔkpa mlétali gyi mí iwí adánsie súná amú ní. ¹⁴ Táme mli máhan mli iwí susúu alíá mléle iwí ɔnó. ¹⁵ Tsúfé néha mli nyánsa múa ɔnɔwanki, mli anyabá ámotɔ ɔkuku méetalí gyi mli nwéén. ¹⁶ Mli akwípó, mli apíó, mli wóyítɔ ahá pú mli anyawíe kóráá béle mli há, bómɔ mli ɔaku. ¹⁷ Mí su ahá féé bólu mli. ¹⁸ Táme mli nwunsu-imi kule kóráá móɔfwí. ¹⁹ Ní mletáli líi kínkín á, mlénya nkpa ání itamatá.

Yerusalem Bwie Iwí Asún Bli (Mateo 24:15-21; Marko 13:14-19)

²⁰ “Ní mlowun ání ɔsá akɔpó bakáfia Yerusalem wúlu a, mli bía wúlu amu ɔbá obwiekpá. ²¹ Mómó ahá ání bɔbu Yudea ɔmátɔ bu srí yɔ abusu. Ahá ání bɔbu Yerusalem wúlutɔ bu dáli. Amúá buma wúlu amotɔ é bu máyinkí ba. ²² Tsúfé alí nke ámu ɔbóbwe Israelfɔ ɔsubítí nke fé alíá Bulu ɔnósú atáípó amu bɔwanlín tswi. ²³ Amenypó pú abí ayín ání bu pia abi bɔbwe alí bré ámotɔ, bu gyíwí ní. Tsúfé asun wunhe amu ɔnó bɔwa ɔnlin. Ɔkplán kpɔnkpɔnti béba ɔsolúu, ɔsubítí kpɔnkpɔnti é ɔbéba mósú atsiápósu. ²⁴ Amótɔ aku bésin ɔdayí ɔnó. Békítá amú aku é ndoun ya ɔmá-ɔmátɔ. Yerusalem wúlu bésíá ɔmá bámbásúfɔ asi, alu yófon bréá amú ɔmá ámu asitsiábí lamó ɔnó.

Nyankpɔsa-Mu-Bi Amu Ɔbábi (Mateo 24:29-31; Marko 13:24-27)

²⁵ “Bówun osúna owí, ɔtsra pú ntsrakpabisu. Ɔpu béda ifúsú. Ɔsolúu atsiápó bénya ifú, bu méebi tɔá bu bówéé. ²⁶ Nwólótáa múa mótɔ ató féé békpinkí. Mú su ahá bénya ifú, tún né tɔá ɔdebá su. ²⁷ Alí bré ámotɔ á, ɔhagyíɔha obówun ání mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi ánfí napú túmi múa numnyam kpɔnkpɔnti mbo nwólótáatɔ tsú ɔsúsú neba. ²⁸ Ní ntobí ánfí ɔde mósú yɔ á, mli kɔsu li, amli tsu ansí fua ki, tsúfé mli nkpa hóbí lafon.”

*Ɔyí Ɖnámə Iwí Osúna**(Mateo 24:32-35; Marko 13:28-31)*

²⁹ Yesu léha amú yébi ɔbéε, “Mlípokí pəntə móa nyí atráhe. ³⁰ Ní ide ate pəpwe le á, mlitowun mó, bí ání awikpan bré lafon ta. ³¹ Alí kén, ní mlowun ání ntobí ání fíé ide mótó bá a, mlibi ání Bulu iwíegyi ámu ilawíé wóyí tá.

³² “Ɖnəkwali nde mli bláa. Ndεmba-abí ání fíé bəmóowu tá, asa íni fíé béba mótó. ³³ Ɖsú móa asi fíé bótson, táme mí asun blíhé móotsun ekekekeke.

Iwísvda

³⁴ “Mlíki wankláán, méní opotsuawa, ntábu pú ɔyító ató ɔmagyáa méegyi mli agywunso, méní mí, Nyankpɔsa-Mv-Bi ání ɔbáke amu méεbekítá mli fé yibi. ³⁵ Tsúfé íbéba ɔyító ahá fíéésó. ³⁶ Iní sv mligyo, amlibə mpái, méní mlénya ɔwunlín tálí tsun ofúla amu fíéétó, belí mí, Nyankpɔsa-Mv-Bi ání ansító.”

³⁷ Nke ámɔtə á, Yesu létsiá yósuná ató Bulu ɔtswékpa inu ɔpa. Onyé á, alanátí yó Nfənyíbu ámɔso. ³⁸ Ahá tsətsətsə butəkósú ba Ɖtswékpa inu bəke, bonu mu asun blíhé.

22*Bekiklí Yesu Nwunso**(Mateo 26:1-5; Marko 14:1-2; Yohane 11:45-53)*

¹ Israelfə Bodobodo MátúhéNke, igyi amúsú Katsun Nke ámu gyí íbá bəfon. ² Bulu igyi ahapú dehen pú Mose mbla asunápú amu bodunká ɔkpa ání bótson músú kítá Yesu njáinto, mó mu, tsúfé bude ahá ámu ifú nya.

*Yuda Iskariot Lótsulá Aní Ɖbéle Yesu Há**(Mateo 26:14-16; Marko 14:10-11)*

³ Inu Ɖbunsám lówie Yuda Iskariot, ogyi Yesu akasípú dúanyə ámɔtə ɔkuletə. ⁴ Mú sv ɔlɔyə Bulu igyi ahapú dehen pú Bulu ɔtswékpa agyópu dehen wá, bekítá agywun alíá ɔbéle Yesu há amú. ⁵ Ansí légyi amú. Mú sv bətsulá ání béka mu íkə. ⁶ Yuda lótsulá. Mú sv olodunká ɔkpa ání ɔbótson músú híéé lé Yesu há amú, bréá ahá tsətsətsə ámu buma inu.

*Katsun Atogyihe Gyí**(Mateo 26:17-19; Marko 14:12-21; Yohane 13:21-30)*

⁷ Bodobodo MátúhéNke ámɔtə ekeá butəmó Israelfəso Katsun Nke akúfa lafon. ⁸ Yesu lówa Petro mva Yohane ɔbéε, buyóbwe Israelfəso Katsun atogyihe amu yai ha amú.

⁹ Petro mva Yohane befíté mu bεε, “Aní Wíé, nkónu ayóbwe mó yai?”

¹⁰ Mú ɔlebláa amú ɔbéε, “Ní mlowíé wulu ɔnó á, mléfia oyin ɔkúvə ɔso ntsu-ɔl. Mlibuo mu yə wóyító. ¹¹ Mlowíé á, mlifite wóyí mu wie amu mlíaa, ‘Osunápú ɔbéε, afíte fó, nkónu afó ɔswíkpa bu, ání mía mí akasípú abéba begyi Katsun atogyihe amu?’ ¹² Obósuná mli abansóru yílé kúvə balá mótó yái. Mlibwe ató ámu yai inu.”

¹³ Petro mva Yohane bəpu ɔkpa. Boyówun tógyító alí amú Yesu lébláa amú ámu pépéépé, bəbwe Katsun atogyihe amu yái inu.

*Yesu Ntópwe Atogyihe Tráhe**(Mateo 26:26-30; Marko 14:22-26; 1 Korintofə 11:23-25)*

¹⁴ Ató ámu gyíbi lafon, Yesu mva mu sumbí ayəpú beba betsiá ɔpónú ámu asi. ¹⁵ Yesu lébláa amú ɔbéε, “Nhíé ndeklé mbéε, mía mlínyə abégyi Katsun Nketə atogyihe anfi asa mí anwun iwɔsin. ¹⁶ Tsúfé nde mli bláa mbéε, mméétrá gyi mú ekekekeke yófun ekeá itó amú atogyihe anfi ilí há ámu laba mótó Bulu iwíegyi amɔtə.”

¹⁷ Inu olotsu ntá-εwe, dá Bulu ípán, ɔlebláa amú ɔbéε, “Mlíhə amlinu ha aba. ¹⁸ Tsúfé nde mli bláa mbéε, mméétrá nu wáin-abí ntá ání ekekekeke yófun bréá Bulu iwíegyi ámu íbéba.”

¹⁹ Inu ɔlele bodobodo ipín, ɔleda Bulu ípán, bíábía mótó póhá amú, blí ɔbéε, “Mí ɔyuláa mli sv nasí há ní. Mlitsia bwe iní pokain mísó.” ²⁰ Alí kén, bréá begyi ató ámu tá á, olotsu

ntá-εωε áμν há áμύ, blí ðβέε, “Ntá-εωε áñfi gyí Bulu ntam pəpwe ání nétseí mí obugya wólí pósí mósú há mli ní.

²¹ “Iniá ndeblí á, mía ðhá ámóú ðβέε mí há áμν ibi da ðερε ðkuletə. ²² Mí, Nyankpusa-Mv-Bi áñfi nówu fé alíá Bulu léhiε yáí, táme ðhá ámóú ðβέε mí há áμν ogyówi.”

²³ Inu befi asi bude aba fité βεε, “Ngya anitə ma ðbóbwe ini?”

Ma ðbóbwe ðhandε?

²⁴ Nwéngyí léba sumbí ayəpú áμotə, amótə ðmóú ðbóbwe ðhandε sv. ²⁵ Yesu lébláa amó ðβέε, “Omátəfə awíε bubu túmi amó ahásu. Ahá áμν butetí amó ahandε βεε, ‘Buale agyípu.’

²⁶ Táme mli tə mú á, imába ali. ðhá ání odekléá ðbóbwe mli tə ðhandε ðbwéε mu iwí ðtráhe. ðhá ání odeklé ðβέε, móbwe mli nkpa ogyápu é ðbwéε mu iwí fé osúmpú. ²⁷ Ma dón mu ba? ðhá ání otsie əpónúasi lóó, ntéε ðhá ání odesúm əpónú áμν asi? Megyí ðhá ámóú otsie mú asi áμν ðvñ? Táme mbv mli tə fé osúmpú.

²⁸ “Mliśwa klvñ buo mi mí isóki féétó ni. ²⁹ Ali ámóú mí Sí layáí mí owíε amv a, alí mí é nde mli yaí ní, ³⁰ ménι mlétsiá mí əpónúasi, gyi ató, nú ntá mí iwíε ogyíkpa inu. Mlétsiá awíε mbíásó, gyi Israel abusuan dúanyə áμν asón.”

Petro ðbósúwí ðβέε Mvmeýin Yesu

(Mateo 26:31-35; Marko 14:27-31; Yohane 13:36-38)

³¹ Yesu lébláa Simon Petro ðβέε, “Simon, Simon! Kí, ðbunsám dé əkpa kulí ðβέε, obófuní mli fé ayó. ³² Táme nakókóli Bulu há fú mbéε, fomádida hógyitə. Ní feyínkí ba mí wá á, wa fú aba áμν é əwvñlín.”

³³ Petro lébláa mu ðβέε, “Mí Wíé natsúlá, ní obu igyi kóráá mía fvnə əbédι. Ní lowu ígyi é á, mía fvnə əbówu.”

³⁴ Yesu lébláa mu ðβέε, “Petro, nde fú bláa mbéε, nde, asa bate ðβέε ənó á, fósúwí pú ibi wá ogyá tse sa fεε fvmeyín mí.”

Iwíklí Aní Ibéba Ekekó

³⁵ Inu Yesu léfité akasípú amv ðβέε, “Bréá nəwa mli sumbí, mli médé sika akente, mli médé akpankogyo ntéε ntukvta nyəəsi a, təkú lehián mli?”

Bele mú ənó βεε, “Ekekεεke! Tətə mehián ani.”

³⁶ Múú ðlebláa amó ðβέε, “Táme séi mú á, fúá fóbv sika kente, ntéε akpankogyo a, tsu kíta. Ní mli tə əkv má ədayí iya anyə á, əfé mu tati pəhə kv! ³⁷ Tsúfé ilehián ání mí iwí asón ámóú ibv Bulu asvñ wanlínhé tə áμν ibéba mótó. Bəwanlín βεε, ‘Bekla mu wá lakpan əwεpótó.’ Tsúfé asón ámóú bəwanlín tsú mí iwí áμν ibá lafvñ ta.”

³⁸ Akasípú amv bebláa mu βεε, “Ani Wíε, kí, ndayí anyə ní.”

Múú Yesu lébláa amó ðβέε, “Itə.”

Mpáibə Nfə-nyíbvsv

(Mateo 26:36-46; Marko 14:32-42)

³⁹ Yesu lédalι wúlutə yó Nfə-nyíbv áμvsv, fé alíá otetsiá yó inu yáí. Mu akasípú é bobuo mu. ⁴⁰ Bréá bowie inu á, ðlebláa amó ðβέε, “Mli kokoli Bulu, ménι mli mósowie isókítə.”

⁴¹ Múú ðledalι amótó yó nkpa kpalobí fé nfi móa nfi, yéda akpawunu bó mpái ðβέε, ⁴² “Mí Sí, ní fótsulá á, ha ntá-εωε áñfi* itsvñ mivsv. Táme megyí tóá ndeklé, móa fudeklé ibá mótó.”

⁴³ Inu Bulu-əbəpυ lótsu əsúsó bá bele iwí əwan súná mu, wá mu əwvñlín. ⁴⁴ Asón ihíε de mu háan. Mú sv ələbə mpái kí nkí nkín. Ileha mu apípi lemlí fé obugya, idetún da əsulótə ta-ta-ta.

⁴⁵ Bréá ələkvsú tsú mpái áμν əbəkpa, yínkí ba akasípú amv wá á, olowun ání bude dídι. Awíεhə de amó. Mú sv iwí lawú amó. ⁴⁶ Múú ðlefíté amó ðβέε, “Ntogyi só mli dédídι? Mli kvsv amlí kokoli Bulu, ménι mli mósowie isókítə.”

Yesu Kítá

(Mateo 26:47-56; Marko 14:43-50; Yohane 18:1-11)

* **22:42** Ntá-εωε áñfi igyi iwíəsvñ ání Yesu obówun.

⁴⁷ Yesu onó mesi, adom bowotii amósú. Akasípó dúanyo ámuto okuleá butetí mu Yuda gyá amó nkpa. Inu alenatí tó Yesu abée, amulata mu puta, ⁴⁸ táme Yesu léfité mu abée, “Yuda, latá félatá mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfí pútá, pólé mí há?”

⁴⁹ Akasípó amú bubu Yesu wá ámu bowun tóá íbá. Mú su befité Yesu bee, “Akóo amó? Anibu ndayí.” ⁵⁰ Inu amótó okule lótswi mu adayí kpá Bulu igyí ahapó dehen osúmpó oku gyapri-isu lé.

⁵¹ Yesu lébláa okasípó amu abée, “Mábwe! Isii mli oka!” Inu alapu ibi da osúmpó amu isu ámu, ileyinkí tsá.

⁵² Mú Yesu léfité Bulu igyí ahapó dehen, Bulu otswékpa agyópu ahande pú Yudafó ahande amú beba mu okitákpá amu abée, “Ogyo otswapó ngyi, só mlilatsú nkpotí pú ndayí mlebá mí okitákpá? ⁵³ Ntsie mli wá Bulu otswékpa wunsinésó ekekegyíeke, mlimópu ibi da mi ekekeke. Táme mli bré ní, oklún túmi dé iwíe gyí.”

Petro Lóswí Abée Mmeyerín Yesu

(Mateo 26:57-58, 69-75; Marko 14:53-54, 66-72; Yohane 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Inu ahá ámu bekitá Yesu, kpá mu ya Bulu igyí ahapó dehen wóyító. Petro lépetí obuó amó oma tsútsútsú. ⁵⁵ Táme bréá bosun agyabi wunsinésó inu, butsie mú así á, Petro léyétsiá amó wá. ⁵⁶ Otsibi okuá ogyi osúmpó inu lówun ání Petro tsie ogyá ámu así, okéki mu díín, blí abée, “Oyin ánfí é buo Yesu!”

⁵⁷ Táme Petro lópu onólí blí abée, “Otsi, mmeyín mu otinetine!”

⁵⁸ Uabwe kpalobí á, oha oku é lówun Petro, oklebláa Petro abée, “Fú é fóbú amótó.”

Táme Petro lébláa mu abée, “Owíé, megyí mí ní!”

⁵⁹ Fé donhwírí kule oma a, oha bambá é léba botsulá músú abée, “Lélé, oyin ánfí é létsiá mu wá, tsúfé Galileayin ogyi.”

⁶⁰ Táme Petro léle mú onó abée, “Agya! Kí, mmeyín asón ánfí iwí kuku.”

Petro onó mesi, bate lóbàn. ⁶¹ Aní Wíe Yesu lédamlí kí Petro. Inu Petro lékaín asón amú aní Wíe lébláa mu abée, “Fóswí tse sa fee fómeyín mí asa bate abéle onó onyeni.” ámusu.

⁶² Inu aladali yó krankpá híe yósu.

Yesu Ahinlá Bwe

(Mateo 26:67-68; Marko 14:65)

⁶³ Yesusu akípu befi así bude mu ahinlá bwe, bude mu da. ⁶⁴ Bapu ató klí mu ansíbi, fíté mu bee, “Bulu onósú otópó, maládá fú? Bla aní.” ⁶⁵ Bekpa mu asiabí, bláa mu nyányála.

Yudafó Asón Agyípó Ansító Lú

(Mateo 26:59-66; Marko 14:55-64; Yohane 18:19-24)

⁶⁶ Yudafó ahande, Bulu igyí ahapó dehen pú Mose mbla asunápó amu befia oyi kehe nyanki-nyanki, bebitiá Yesu belú amó ansító. ⁶⁷ Bebláa Yesu bee, “Ní fúgyí Kristo, (ohá amú Bulu ladá mu ofúli amu) a, bla aní.”

Yesu lébláa amú abée, “Ní nebláa mli kóráá, mlimóohogyi. ⁶⁸ Ní nefité mli asvanku é á, mliméele mú onó. ⁶⁹ Táme tsú séi púya a, mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfí nétsiá Bulu Otúmípu amu gyapri.”

⁷⁰ Amú fée befité Yesu bee, “Mú su fúgyí Bulu mu Bi ámu ní?”

Yesu lébláa amú abée, “Ee, onokwali amu mlilablí á.”

⁷¹ Inu befité aba bee, “Ntogyi só abétrá dunká adansífo bámbá? Mú anilanú tsú mu onutó onó á.”

23

Yesu Kpa Ya Pilato

(Mateo 27:1-2, 11-14; Marko 15:1-5; Yohane 18:28-38)

¹ Inu ahá amú befia inu ámu bakúsú kpá Yesu ya omású ogyípó Pilato. ² Beka asón dínká musu bee, “Anilawun ání oyin ánfí dé omá ánfito ahá yintá. Ode amú bláa abée, bumátra

ka lampóo há Roma owíe dehen. Ɔdeblí é ɔbéε, moɣyí Kristo, (ɔhá ání Bulu ladá mu ofúli amu), idesuná ání owíe ogyi.”

³ Pilato léfité Yesu ɔbéε, “Fúgyí Yudafo owíe amu ni?”

Yesu léε mú ɔnó ɔbéε, “Ee, mú fablí á.”

⁴ Pilato lébláa Bulu igyí ahapú dehen pú ɔdam amu ɔbéε, “Mmɔkówun tsitsa kukuá oyin ánfí labwé.”

⁵ Táme amú mú bude mótó kótóó beε, “Ɔdepu mu atosunáhé tí itré múa ikó wá Yudea ɔmá ánfíto. Olefi mú así tsú Galilea, alapó bowie nfi.”

Yesu Lú Herode Ansító

⁶ Bréá Pilato lónu asón ánfí á, ɔlefíté ɔbéε, “Galileayin oyin ánfí gyí?” ⁷ Bréá ɔlebi ání Yesu otsú Galilea, ɔtínéá owíe Herode dé iwíe gyí a, ɔleha bekpá mu ya Herode. Alí bré ámuto á, Herode bu Yerusalem wúluto inu. ⁸ Bréá owíe Herode lówwun Yesu a, ansí lehie gyi mu. Tsúfé olodunká ání obówwun mu dodoodo, mu iwí asón ání alanú su. Odeklé ání Yesu ɔbwéε osúna ku suna mu. ⁹ Mú su ɔlefíté Yesu asón tsɔtsɔtsɔ, táme Yesu méle kuku ɔnó. ¹⁰ Bulu igyí ahapú dehen amu pú Mose mbla asunápó amu bulí inu, budekplón ka asón dínká mɔsu. ¹¹ Owíe Herode mɔa mu isá akɔpú ámu é bɔsɔpáa mu, bwé mu ahinlá. Bɔpu sríkí ligá ku wá mu, beyinkía mu ya Pilato. ¹² Owíe Herode mɔa Pilato bemlí anyawíe tsú eke ámu. Teki amú nsíné ima ale yáí.

Yesu Lowu Ipón Ha

(Mateo 27:15-26; Marko 15:6-15; Yohane 18:39-19:16)

¹³ Pilato létí Bulu igyí ahapú dehen, Yudafo ahande pú ɔmá ámu féé befia. ¹⁴ Mú ɔlebláa amú ɔbéε, “Mliléka oyin ánfí ba mi mlíaa, ɔde ɔmá ámu agywwun yintá. Nafité mu ɔnótó asón mlí ansító, nawun ání asón ámuú mliléka dínká mɔsu ámu ima mótó. ¹⁵ Owíe Herode é lawun mú alí. Mú só alayínkía mu sísí aní ní. Oyín ánfí mókúbwé tɔtɔá bómɔ mu. ¹⁶ Iní su néha bépítí mu ató, mí ansi mu ɔnati.”

¹⁷⁻¹⁸ Inu ɔdam amu féé bɔkplón blí beε, “Le mu inu, afusi Baraba ha aní!”* ¹⁹ (Baraba anfi da obu, tsúfé ɔlɔkusú lí wúlu amɔsu, ɔlɔmɔ ɔha é mótó.)

²⁰ Pilato lékléá obési Yesu. Mú su ɔletrá tóí kplá ɔdam amu. ²¹ Táme bɔkplón kúklókú bláa mu beε, “Da mu manta oyikpalíhesu! Da mu manta oyikpalíhesu!”

²² Pilato lébláa amú otse saasi ɔbéε, “Tsitsa mɔmu alabwé? Mmɔkówun tóá alabwé, só néha bómɔ mu. Néha abupítí mu ató, ɔnati.”

²³ Táme bubu mósú budekplón kúklókú beε, ɔháa abuda mu manta oyikpalíhesu. Inu bɔdun mu ɔnólí. ²⁴ Mú su Pilato lóbwε dínká tó ámuú budedunká ámu. ²⁵ Olesi oyin ámuú ɔlɔkusú lí ɔmá ámu, mó ɔha mótó só ɔda obu ámu, olesi Yesu há mu isá akɔpú ɔbéε bubwéε mu alí ahá ámu budekplé.

Yesu Da Mántá Oyikpalíhesu

(Mateo 27:32-44; Marko 15:21-32; Yohane 19:17-27)

²⁶ Bréá bekpá Yesu bɔyó á, befia Kireneyin ɔkúá butetí mu Simon. Otsú abúasi. Isá akɔpú ámu beka mu híε beε ɔsúra oyikpalíhe amu buo Yesu.

²⁷ Ɔdam bobuo Yesu. Atsíá bubu amótó bupu amú anyópu, buhíε budesú ha Yesu. ²⁸ Yesu lédamlí, ɔlebláa amú ɔbéε, “Yerusalemfo atsi, mlímásu mi. Mlísu mlí iwí pó mlí abí. ²⁹ Tsúfé nke ku íbá mléblí mlíaa, ‘Bulu layúlá atsíá buɔkókúwí ki, obí mókúdí amú opúnitɔ ki, obí mókúnyópó amú é ki.’ ³⁰ Alí bré ámuto á, ahá bébláa abu beε, ‘Mlɔbwie bun anisu. Nkúku, mlɔpula aní.’ ³¹ Tsúfé ní bude oyi bɔbwε ogyá wa alí á, nkálí bóbwε oyi wɔlɔhe?”†

³² Isá akɔpú ámu bekpá lalahε abwεpó abanyó é mántá Yesusu, bɔyómɔ amú. ³³ Bréá bowie ɔtinekúá butetí inu “Nwun Okokobi” a, beda Yesu mántá oyikpalíhesu. Beda amú

* **23:17-18** Mótó yéε 17 bu nwóló dada amu akuto: Katsun Nke kugyíkoto á, lehián ání Pilato obési obu ɔdípó ɔkole ání Yudafo ámu budekplé há amú. † **23:31** Ní mí ánfí mí asón da ɔkpa ánfí kóráá budebwε alí á, nkálí Bulu ɔbóbwε ahá ání bégyi pón mu ansító?

abanyó ámu é mántá nyikpalíhesu. Okule bu Yesu gyapisu, okule é bu mu binasu. ³⁴ Inu Yesu léblí obéé, “Mí Sí, sikie amú, tsúfé bumeyín tóá budebwe.”‡

Isá akópú ámu bətswi abi ye Yesu atadieto. ³⁵ Ahá tsətsətsə amúú bobuo amú yó inu ámu besi bulí inu bude mu kí. Yudafo ahande amu bəbwe mu ahinlá bεε, “Olohə ahá nkpa. Ní lélé mogyí Kristo, (ahá amúú Bulu ladá mu ofúli), mu Bulu lalé ní á, ohóo mu iwí nkpa!”

³⁶⁻³⁷ Isá akópú ámu é bəpu ntá odái tin mu onó, bwé mu ahinlá bεε, “Ní fúgyí Yudafo owíe amu ni á, le fú iwí!”

³⁸ Bəwanlín ató mántá oyikpalíhe amu awunso bεε, “YUDAFə OWÍE AMU NI.”

³⁹ Lalahε abwepú amúú beda mántá oyikpalíhesu amuto okule léblí Yesu iwí abususu obéé, “Megyí fúgyí Kristo amu ni? Le fú iwí, afule aní mεε!”

⁴⁰ Táme onyəsisi amu lówa iyin wá mu obéé, “Fumédé Bulu ifú nya! Fúa monyə fée dé isubití kule hóo. ⁴¹ Aní mú á, aní isubití ida əkpa, aní lakpan aní aniləbwe su. Táme oyin ánfí mú mókəbwé laláhe kuvu.” ⁴² Múú əlebláa Yesu obéé, “Yesu, ní febá fú iwíe ogyíkpa a, kain mísú!”

⁴³ Yesu lébláa mu obéé, “Onəkwali nde fú bláa. Nde, mía fonyə abétsiá Paradiso.”

Yesu Lowu

(Mateo 27:45-56; Marko 15:33-41; Yohane 19:28-30)

⁴⁴⁻⁴⁵ Alí bré ánfí ibəbwe fé əpa dóduanyə. Owí leta əsolúv amusu fée alí yófun ntópwe dəsato. Owí metrá lun ε. Inu á, tati amúú bəpəká Bulu Otswékpa obu amuto lebalí anyə. ⁴⁶ Yesu ləkplən kóklókúú blí obéé, “Mí Sí, napú mí əhə wá fú ibito.” Olenya blí alí tá pé, əlele əhə.

⁴⁷ Bréá isá akópú əhande amu lówun tóá ilaba a, əlekanfú Bulu obéé, “Lélé, əha yilé oyin ánfí gyí.”

⁴⁸ Ahá amúú bulí inu ámu fée bowun tóá ilaba, bəpu awirehə náti bəyó wóyí. ⁴⁹ Táme amúú bəyín Yesu pú atsi amúú bobuo mu tsú Galilea əmátó ámu besi bulí tsútsúútsú bude itóá ide mósú yə kí.

Yesu Pulá

(Mateo 27:57-61; Marko 15:42-47; Yohane 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Oyín əku létsiá, butetí mu Yosef. Otsú Yuda wúlu kvá butetí mú Arimateato. Əha yilé ogyí, obú é bu musu. Ibu mótá əbu əmá ámu asón agyípótə, táme omotsulá dínká amú agywun pú amú bwéhé ánfisu. Otsie ogyo Bulu iwíegyí ámu. ⁵² Oyín ánfí lóyə Pilato wá, yókulí mu əkpa obéé, osíi Yesu fúli amu ha mu. Pilato léha mu əkpa. ⁵³ Inu Yosef léyεsiei Yesu fúli, əlpə əhráda kíkli mu iwí, pú mu yówa əbó kvá mu onutó əleha beda butátó há mu iwí, buməkópúlá əhaa mótó ki. ⁵⁴ Ekε ámu igyi Fieda. Ekε ámu igyi ogyá əduđáké. Owí inyá tá pé, əkpónú ədaké ámu lafi asi.

⁵⁵ Atsi amúú bəbuo mu tsú Galilea amu bobuo Yosef yéki Yesu opulákpá pú aliá əlpə fúli amu tswi əbó amuto. ⁵⁶ Beyinkí yó wóyí yókwε ohuam, əhíén pú ofobí fánfán aní bəpu yékpá Yesu. Botsutsúa abubwe ta á, owí latá, beda əkpónú əkpónú ədaké ámu fé aliá Mose Mbli léblí.

24

Yesu Kvsó Tsú Afúlitə

(Mateo 28:1-10; Marko 16:1-8; Yohane 20:1-10)

¹ Kwasiada, igyi ndawətswító ekε gyankpapu bakε a, atsi ámu bəkusú tsú afá amúú bəkwε yái ámu yó Yesu ntsán ámu asi. ² Bowun aní bamína ibwi amúú bəpətin əbó ámu onó ámu lé inu. ³ Mú su bebitíwíé əbó amuto, táme bumowun Yesu fúli amu. ⁴ Besi bulí, bude nwunto bu. Beki a, ayin abanyó aku líi amú wá inu á. Amú atadiε de ogyá kpa. ⁵ Ifú lekítá atsi ámu, beda akpawunu pú ansító bun əsolótə. Táme ayin ámu befité amú bεε, “Ntogyi sú mlidé əkiankpapu dúnká afúlitə? ⁶ Əma nfi, alakósú! Mlikain asón amúú əlebláa mli bréá mli

‡ 23:34 Mótó yée 34 uma nwóló dada amu akoto.

monyo mlibu Galilea omátó ámuṣu. ⁷ Ǫbée, ‘Ilehián ání béle mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi ání há lakpan abwepú. Béda mí mántá oyikpalíhesu. Mú eke sáásí a, nókusó tsú afúlitó.’ ” ⁸ Inu atsi ámu bekaín Yesu asón ánfisú. ⁹ Beyinkí tsú ntsán ámu así bebláa sumbí ayɔpú dúɔkun ámu pú aha atráhe amúú bubu inu ámu fée tóá bayówun.

¹⁰ Atsiá bɔyɔ ntsán ámu así gyí, Magdalayintse Maria, Yohana pú Yakobo mu yin Maria. Amúá atsi akvá bubu amótó lékla asón ání suná sumbí ayɔpú ámu. ¹¹ Asón ámu lɔbwe sumbí ayɔpú ámu fé mimlála. Mú su bumɔhɔ mósú gyi. ¹² Táme Petro mú lókusú, tsíí ɔsri yó ntsán ámu así. Olobun kpelékí ɔbó ámutɔ. Tati amúú bɔpupúlá Yesu nkɔle olowun ání ida ífóntó. Oleyinkí yó wóyító, ɔde nwuntɔ bu tsú asón ání ilaba anfi iwi.*

Emaus Wúlutɔ Yɔ (Marko 16:12-13)

¹³ Eke ámu kén á, abúopu amu abanyó benatí bɔyó wúlu kvá butetí mú Emaustɔ. Tsú Yerusalem ya inu bóbwe fé máli asienó. ¹⁴ Amú nkɔle bɔna buɔde nkɔmbɔ gyí tsu asón amúú ilaba amu iwi. ¹⁵ Bréá buɔde mótó yɔ á, Yesu onutó é lóbɔtu amó, mva amónyɔ bɔna. ¹⁶ Bulu létin amó ansí. Mú su bumebi mu. ¹⁷ Yesu léfité amó ɔbée, “Amansu iwi nkɔmbɔ mlíná mlidégýí alí?”

Besi lí tikpa, awirehɔ lekítá amó. ¹⁸ Amótó ɔkɔléá butetí mu Kleopa léfité ɔbée, “Fú nkɔle gyí ɔfó Yerusalem wúlutɔ, fómeyín asón ání ilaba inu nke ánfító?”

¹⁹ Yesu léfité mu ɔbée, “Amansu igyi?”

Bebláa mu beɛ, “Yesu, Nasaretyin amu iwi asón igyi. Bulu ɔnósú ɔtáipú ogyi. Ǫlɔbwe ofúla akpɔnkpɔnti, blí Bulu asón túmisu, Bulu mva anyánkɔpɔsa fée ansító. ²⁰ Aní Bulu igyi ahapú dehen pú wúlu ahande bapú mu há ahá, bahá mu lowu ipón, dá mu mántá oyikpalíhesu. ²¹ Teki mugýí ɔhá ání aniléki ɔkpa aniaa, ɔbéha aní Israelfɔ abégýi iwi ní. Nde eke sáásí ɔpá asón ání lébá. ²²⁻²³ Múá idun kúráá á, anitɔ atsi aku bayó mu ntsán ámu así bakiení, táme bumowun mu fúli amu. Beɛ, bayówun Bulu-abɔpu aku babláa amó beɛ, ɔbu nkpa. Tóá beyinkí bebláa aní lawá aní wánwan. ²⁴ Iní su anitɔ aku é basrí yó ntsán ámu así, bayówun mú fé alhá atsi ámu beba beblí. Amó é bumowun fúli amu.”

²⁵ Yesu lébláa amó ɔbée, “Mlímimlálá o! Mli agywun tamayó agyómá ɔsasú. Nkálí igyi sù mlímóhɔ asón amúú Bulu ɔnósú atáipú amu beblí tswi amu féesú gyi? ²⁶ Mlímeyín mlíaa, ilehián ání Kristo, (ɔhá ání Bulu ladá mu ofúli amu) obówun iwíɔsun, asa obénya mu numnyam?” ²⁷ Inu Yesu léle mu iwi asón ání bɔwanlín wá Bulu ason wanlínhé amutɔ, tsú Mosesu bɔtu Bulu ɔnósú atáipú amu féesú así súná amó.

²⁸ Bréá bowie wúlu amutɔ bɔyó á, Yesu lóbwe fé ɔɔetsúun ɔyó ɔtine bambá. ²⁹ Táme abúopu amu bebláa mu beɛ, “Aní sí, owí lapɔn, di aní wá nde.” Mú su Yesu lébaí yó amó wá. ³⁰ Bréá buɔde ató gyí a, Yesu léle bodobodo ipín, dá Bulu ipán. Múú olebiabía mótó póhá amó. ³¹ Inunu amó ansísó letítí amó, bebi mu, táme ɔlɔfwí sí amó. ³² Inu befité aba beɛ, “Ansí mehie gyí aní bré amúú ania monyɔ aniná, ɔde aní asón bláa, ɔde Bulu ason wanlínhé amu así le súná aní amú?”

³³ Bókusú inunu yínkí ba Yerusalem. Beba a, sumbí ayɔpú dúɔkun ámu pú aha tráhe bafia, ³⁴ búdeblí beɛ, “Lélé, aní Wíe lakósú. Alalé iwi ɔwan súná Simon!”

³⁵ Mú su ahá abanyó ámu é beblí tóá bayówun ɔkpatɔ. Tóá bɔpɔbí mu gyí bodobodo amúú oleye ha amó ámu.

Yesu Iwíwanle Súná Mu Akasípú (Mateo 28:16-20; Marko 16:14-18; Yohane 20:19-23; Gyumagyihe 1:6-8)

³⁶ Ahá abanyó ámu bubu mósú buɔdetí alí á, Yesu onutó léba belí amó nsíné. Ǫleblí ɔbée, “Iwi ilwíi mli.”†

* **24:12** Mótó yée 12 ima nwuló dada amu akotɔ. † **24:36** Ǫleblí ɔbée, “Iwi ilwíi mli.” uma nwuló dada amu akotɔ.

³⁷ Opúni letsíí amó, bəwan. Ụbwe amó fé fúli bədewúun. ³⁸ Inu Yesu léfité amó ọbée, “Ntogyi só mlídé ifú nya, mlídé nwéen gyí mli klontə alí? ³⁹ Mlikí mí ịbị, amlíkí mí ayabiasí. Megyí mí onutó ní? Mlikita mí amlíkí. Fúli má ọyulú múa awú fé alíá mbu.”

⁴⁰ Bréá ọleblí asón ánfí tá á, ọlọpυ mυ ịbị pọ mυ ayabi súná amó. ⁴¹ Ansí lẹhiε gyi amó, asón ámυ é lówa amó wánwan. Mú sυ bυmohogyi ání lélé mυ nι. Inu ọlefíté amó ọbée, “Mli bυ atogyiε ku nfi?” ⁴² Beha mυ iye təhé itin ku, ⁴³ ọlọhə mú, wí mú amó ansító inu.

⁴⁴ Inu ọlebláa amó ọbée, “Inu gyí asón ání nebláa mli bréá mbu mli wá ní. Nebláa mli mbée, ilehián ání mí ịwι asón kugyíkυá bəwanlín wá Mose Mbla, Bulu ọnású atáípú nwulú pọ Israelfə ịb ọwulótó fée béba mótó.”

⁴⁵ Inu olobwíí amó agywun, ménι bónu Bulu ason wanlínhé amυ asi. ⁴⁶ Ọlebláa amó ọbée, “Bəwanlín tswι bεε, Kristo, (ọhá ámúú Bulu ladá mυ ofúli amυ) amυ obówun ịwιwsin, wú. Bulu ọbókυsúa mυ mú eke sáásí tsú afúlitə. ⁴⁷ Mú ọma a, ahá béda Bulu ason wankláán ámυ ọkan mí ịdátó há ọmá fée bεε bυdámli klontə, fékí Bulu obési amó lakpan kíé amó. Béfi mú asi tsú Yerusalem. ⁴⁸ Mligyí mí adansífə há asón ánfí ní. ⁴⁹ Nópυ Ọηε Wankíhé amúú mí Sí lẹhiε yáí há mli ámυ sísí mli. Mú sυ mlitsia wúlu anfitə alu yófυn ekeá Ọηε Wankíhé amυ obótsu ọsúsú bá beha mli túmi.”

Yesu Ọsúsú Yə

(Marko 16:19-20; Gyumagyihε 1:9-11)

⁵⁰ Bréá Yesu léblí asón ánfí tá á, ọlekpa amó dáli, bəyə Betania wúlutə. Inu olotsu ịbị fúá, yúlá amó. ⁵¹ Bréá ọde amó yulá á, mva amónyə nsíné lówa ifó wa bι, Bulu lótsu mυ ya ọsúsú.

⁵² Inu beda akpawunu súm mυ, bəpυ ansigyí kpənkpəntι yínkí yétsiá Yerusalem. ⁵³ Betsiá yó Bulu ọtswékpa inu brégyíbré, yékanfú Bulu.

Asun Wankláán Aní Yohane Lówanlín

¹ Asa ọ́yí lebelun a, Asón ámu bu inu. Asón ámu mwa Bulu bu inu. Asón ámu gyí Bulu.

Asón Aní Itchá Nkpa

² Asón ámu mwa Bulu bu inu asa ọ́yí lebelun. ³ Musó Bulu lótsun bwe tógyító. Tọtọtó má inuá Bulu lóbwé tsun mu ọ́ma. ⁴ Mọtó nkpa itsú. Nkpa ámu tópu wanki ba ahá fée ní. ⁵ Wanki anfi tawánkí oklúntó, táme oklún mókógyi mósó kí.

⁶ Bulu lówa oyin ọ́kwa bọ́tetí mu Yohane* sísí. ⁷ Ọ́leba bebláa ahá wanki amu iwí asón, méní ahá fée bóhọ́ asón ámuṣu gyi. ⁸ Megyí Yohane onutó gyí wanki amu. Mu mó wanki amu iwí asón ọ́leba bebláa ahá. ⁹ Ọ́há ámuó ogyi wanki onutó, ọ́tawánkí há ọ́hagyíọ́ha amu ọ́bá ọ́yító.

¹⁰ Ọ́bu ọ́yí ánfító. Musó Bulu lótsun bwe ọ́yí, táme ọ́yí ánfító atsiápu bumebi mu. ¹¹ Ọ́leba mu onutó ọ́mátó, táme mu pi bumọ́họ́ mu. ¹² Táme ọ́leha ahá aní bóhọ́ mu, họ́ mu gyí fée ọ́kpa aní bọ́bwé Bulu abí. ¹³ Amó Bulu abí bwe motsú ilíntó, ntée nyankpusa apébweto, ntée oyin ọ́wọ́li ọ́kpasu. Mboún Bulu onutó lóbwé amó mu abí.

¹⁴ Asón ámu lébemli nyankpusa, oletsíá anító. Awítale pú ọ́nọ́kwali sọ́n létsiá mọtó. Anilówun mu numnyam. Mu Si lówa mu numnyam amu, tsúfẹ́ Obí ọ́kọ́kónú ọ́kọ́le pé ogyi há mu.

¹⁵ Yohane léle mu súná, t́í tsú mu iwí ọ́bée, “Ọ́nì iwí asón neblí mbée, ‘Ọ́há ámuó obuo mi ọ́bá ámu dún mi, tsúfẹ́ ọ́bu inu asa bọ́kwí mí’ ” ní.

¹⁶ Mu awítale itsó. Iní sọ́ ọ́de awítale tsọt́sọt́sọ́ anfi wa há aní fée ní. ¹⁷ Mosesu Bulu mbla ámu ná ọ́leba, táme ọ́nọ́kwali mwa awítale mú ina aní Wíe Yesu Kristosu ọ́leba. ¹⁸ Ọ́haa mókówun Bulu kí. Obí ọ́kọ́kónú ọ́kọ́le pé, mu onutó ogyi Bulu, otsie Ọ́sí ámu gyọ́písu, Ọ́sí ámu tẹ́híe kle mu asón ámu, nkọ́le labláa aní ahiá Bulu gyí.

Asú Ọ́bọ́pú Yohane Bulu Asón Ọ́kanda

(Mateo 3:1-12; Marko 1:1-8; Luka 3:1-18)

¹⁹⁻²⁰ Yudafọ́ ahande aní bọ́bu Yerusalem bọ́wa Bulu igyí ahapú pú Lewifọ́ Yohane wá beẹ́ bọ́yéfíté mu beẹ́, ma ogyi? Yohane mési asuansu njáin amó. Ọ́lele bláa amó ọ́bée, “Megyí mígyí Kristo, (ọ́há ámuó Bulu ladá mu ofúli amu).” ²¹ Befíté mu beẹ́, “Mómú fógýí ma? Fógýí Elia?”

Ọ́lele mú ọ́nọ́ ọ́bée, “Megyí mígyí Elia.”

Betrá fité mu beẹ́, “Fógýí Bulu ọ́nọ́sú ọ́táípu amú ọ́bẹ́ba amu?”

Ọ́lele mú ọ́nọ́ ọ́bée, “O-o.”

²² Mú ọ́bẹ́fité mu beẹ́, “Ma fuhíe fuyi? Bla aní, méní abéyẹ́bláa ahá ámuó bọ́wa aní ámu. Nkálí fúdeblí tsú fú onutó iwí?”

²³ Yohane lópu asón aní Bulu ọ́nọ́sú ọ́táípu Yesaia léblí tswí lé mú ọ́nọ́ ọ́bée, “Mígyí ọ́há ámuó ọ́dekplón dimbísú ọ́bée,

‘Mlitswii aní Wíe ikpa ámu ha mu’ amu ni.”

²⁴⁻²⁵ Inu Farisifọ́ akwá bọ́wa Yohane wá é befíté mu beẹ́, “Ní megyí fógýí Kristo amu, megyí fógýí Elia ntée Bulu Ọ́nọ́sú Ọ́táípu amú ọ́bẹ́ba amu é á, ntogyi sọ́ fúde ahá asú bọ́?” ²⁶ Yohane léle mú ọ́nọ́ ọ́bée, “Ntsu ndepubó ahá asú, táme ọ́ha ọ́ku bu mlitọ́ nfi, mluméyín mu. ²⁷ Múgyí ọ́há aní obuo mi ọ́bá ní. Mmọ́fun aní nésankí mu ntukuta ọ́fẹ́ kpán.”

²⁸ Asón anfi fée léba Yordan ntsu ọ́bín Betania wúluto. Inó Yohane létsiá bó ahá asú ní.

Bulu Okúfabi

* **1:6** Asú Ọ́bọ́pú Yohane

²⁹ Ɔyi kehe a, Yohane lówun ání Yesu ná ɔ́bá mu wá. Múú ɔ́lebláa ahá ámu ɔ́béé, “Mliki, Bulu Okúfabi amu ɔ́bá á. Músú Bulu tɔ́tson sí ɔ́yító ahá lakpan kíé amó ní! ³⁰ Mu iwɔ́ asón neblí mbéé, ‘Ɔku buo mi ɔ́bá. Ɔɔ́n mi, tsúfɛ ɔ́bu inu asa bɔ́kwí mí’ ní. ³¹ Mí onutó mmeyín mu, táme neba nde ahá asú bɔ́, ménɔ́ Israelfɔ́ bébi ɔ́há ání ogyi.”

³² Yohane léblí ɔ́béé, “Nowun Ɔ́he Wankíhé amu, ɔ́lekplí tsú ɔ́súsú fé abróɔ́uma bogyonká musu. ³³ Mí onutó mmeyín mu, táme Bulu lówa mí ɔ́béé mbá bɔ́pu ntsu bɔ́ ahá asú. Múlébláa mi ɔ́béé, ‘Ɔ́há á múú fówun Ɔ́he Wankíhé amu ɔ́békplí tsú ɔ́súsú bogyonká musu ámu ɔ́bɔ́pu Ɔ́he Wankíhé amu bɔ́ ahá asú ní.’ ³⁴ Nawun ání ilaba mútó. Mú su nde mu iwɔ́ adánsɛ gyí mbéé, múgyí Bulu mu Bi ámu ni.”

Yesu Akasípó Agyankpapu

³⁵ Mú ɔ́yi kehe a, Yohane muva mu akasípó abanyó besankí ba inu. ³⁶ Bréá Yohane lówun Yesu détsóun a, ɔ́leblí ɔ́béé, “Mliki, Bulu Okúfabi amu ná inu á.”

³⁷ Akasípó abanyó ámu bonu asón ánfɛ. Mú su bekplá buo Yesu. ³⁸ Yesu lédamlí kɔ́ wun ání bobuo mu. Múú ɔ́lefíté amó ɔ́béé, “Ntɔ́ mlidédunká?”

Befíté mu beé, “Osunápo, nkónu futsie?”

³⁹ Yesu léle mú ɔ́nó ɔ́béé, “Mliɔ́ beki.” Mú su ayin abanyó ámu bobuo Yesu yéki mu otsiákpá. Ibóbwɛ fé ntópwe ɔ́nato. Betsiá mu wá tá owí.

⁴⁰ Ayin á múú bonu asón ání Yohane léblí tsú Yesu iwɔ́, bekplá buo Yesu amuto ɔ́kule gyí Simon Petro mu pio Andrea. ⁴¹ Mú ɔ́ma a, itɔ́ gyankpapuá Andrea lóbwɛ gyí, oloyóunká mu pio Simon, bláa mu ɔ́béé, “Anɔ́lawun Mesia.” (Mú asɔ́ gyí, “Kristo”, ɔ́há á múú Bulu ladá mu ofúli amu.)† ⁴² Inu ɔ́lekpa Simon ba Yesu wá.

Yesu léki mu díín, ɔ́leblí ɔ́béé, “Fúgyí Yohane mu bi Simon ni. Tsú nde púya a, bétɛ fú Kefa.” (Griiki ɔ́blítɔ́ “Petro.” Mú asɔ́ gyí, “Butá.”)

Filipo Mva Nataniel Ti

⁴³ Ɔ́yi kehe a, Yesu lóbwɛ ɔ́béé móyo Galilea ɔ́mátó, olowun Filipo. Múú ɔ́lebláa Filipo ɔ́béé, “Buo mi.” ⁴⁴ Filipo otsú Betsaida, Andrea muva Petro wúluto. ⁴⁵ Filipo lówun Nataniel, ɔ́lebláa mu ɔ́béé, “Anɔ́lawun oyin á múú Mose lówanlín mu iwɔ́ asón wá Bulu mbla ámutɔ́, Bulu ɔ́nósú atɔ́ipó amu é bɔ́wanlín mu iwɔ́ asón ámu. Mu dá gyí Yesu. Mu sɔ́ gyí Yosef, otsú Nasaret wúluto.”

⁴⁶ Nataniel léfíté mu ɔ́béé, “Itɔ́ yilé ku bétalí dalɔ́ tsu Nasaret wúluto?”

Filipo lébláa mu ɔ́béé, “Ba afobeɔ́ki.”

⁴⁷ Bréá Yesu lówun Nataniel ɔ́bá mu wá á, ɔ́leblí ɔ́béé, “Israelyin onutónutó ní. Afunu kuku ma mutɔ́.”

⁴⁸ Nataniel léfíté Yesu ɔ́béé, “Nkálɔ́ lóbwɛ febi mí?”

Yesu léle mú ɔ́nó ɔ́béé, “Nowun fu bréá fubu pɔ́ntɔ́-oyí ámu asɔ́ inu, asa Filipo lébetɛ fú.”

⁴⁹ Nataniel lébláa mu ɔ́béé, “Osunápo, fúgyí Bulu mu Bi Israel Owíe amu ni.”

⁵⁰ Yesu lébláa mu ɔ́béé, “Alɔ́ á múú nabláa fu mbéé, nowun fu pɔ́ntɔ́-oyí ámu asɔ́ ámu su fahogyi? Fówun ofúla ání idon ínɔ́.” ⁵¹ Yesu létrá bláa mu ɔ́béé, “Ɔ́nɔ́kwali nde mli bláa, mlówun ání ɔ́súsú lafínki, Bulu-abɔ́pu buɔ́de ɔ́súsú yo yínki bá Nyankpɔ́sa-Mu-Bi ámusu.”

2

Ɔ́kátsiá Kana Wúluto

¹ Eke sáásɔ́ a, betsiá ɔ́ká Kana wúlu ání ibu Galilea ɔ́mátó. Yesu mu yin bu inu. ² Betɛ Yesu muva mu akasípó é mú asɔ́. ³ Bréá amó ntá leta á, Yesu mu yin lébláa mu ɔ́béé, “Butráa bu ma ntá.”

⁴ Yesu lébláa mu ɔ́béé, “Amó yín, yéé megyí mí asón igyi o! Mí bré mɔ́kónyá fon.”

⁵ Mu yin lébláa wóyí ámutɔ́ asúmpó ɔ́béé, “Mliɔ́bwɛ dinka asóngyiasón ání ɔ́bébláa mliɔ́.”

† 1:41 Kristo igyi Griiki ɔ́blí, Mesia é igyi Hebri ɔ́blí.

⁶ Yudafɔ butɔfwí iwí amú amándíé ɔkpasu. Mú su bɔpu awɔndi akpɔnkpɔɔnkpɔnti asie yáí wóyí ámutɔ. ⁷ Yesu lébláa unu asúmpú amu ɔbéé, “Mlisa ntsu bula awɔndi ámu fée.” Lélé besa. ⁸ Inu ɔlebláa amú ɔbéé, “Mlisa iku ya nkesu ɔkípu amu.” Besa ya mu. ⁹ Ɔleda mú ɔnó á, ɔladámlí bwé ntá. Omeyín ɔtínéá benya ntá ámu tsú. (Táme asúmpú amu mú buyin.) Inu ɔleti ɔká otsiápu amu ya itsétó, ¹⁰ ɔlebláa mu ɔbéé, “Nta wankláán ɔhagyíɔha tegyankpá yáí. Ní bonu mú tá asa butɔpú móa ima ale ba. Táme fú mú fapú wankláán ámu yáí bɔfon séi.”

¹¹ Iní gyí osúna gyankpapu ání Yesu lóbwɛ ní. Ɔlɔbwɛ mú Kana ání ibu Galilea ɔmátó, pólé mu numnyam ɔwan. Ileha mu akasípú bɔhɔ mu gyi.

¹² Iní ɔma a, Yesu muva mu yin, mu apió pú mu akasípú bɔyɔ Kapernaum wúlutɔ, yétsiá unu nke kpalobí.

Yesu Bulu Ɔtswékpa Yɔ

(Mateo 21:12-13; Marko 11:15-17; Luka 19:45-46)

¹³ Bréá nkeá Yudafɔ bɔpɔgyi Israelfɔsu Katsun Nke lowie wóyí tá á, Yesu lódu yó Yerusalem. ¹⁴ Ɔlɔyɔ Bulu ɔtswékpa amu wunsínésú yówun ání ahá buɔde nnantswie, akúfa pú abróduma fe. Olowun aku é bɔtsie mpónúasi buɔde kóba tsée. ¹⁵ Inu ɔlɔbwɛ mpli, wíé amótó, gyáa amóa mbwi ámu fée dáli. Olowutá kóba atsépu amu mpónú dá, dá amú kóba sáín. ¹⁶ Mú ɔlebláa abróduma afepú ámu ɔbéé, “Mlile amú nfi! Mlumápu mí Sí wóyító bwé mli ibiá ogyíkpa.” ¹⁷ Iní ɔleba ali su á, mu akasípú amu bekaín Bulu asun wanlínhé anfisú. “Fú osúmpkpa amu asún ihíé igyi mí asunbogya.”

¹⁸ Yudafɔ ahandɛ amu beba Yesu wá befité mu beɛ, “Osúna mɔmu fɔbwɛ pósúná aní ání Bulu túmitɔ fúde ínɔ bwɛ?”

¹⁹ Yesu lébláa amú ɔbéé, “Mlibwie Bulu ɔtswékpa anfi, nópu nkensá yí mú.”

²⁰ Yudafɔ ahandɛ amu bebláa mu beɛ, “Nfi advana-sie kéké bɔpuyi obu ánti. Mú fú mú feɛ, fɔpu nkensá yí mú?”

²¹ Táme mu nyankpɔsa-oyí iwí asún ɔdeblí, megyí Bulu ɔtswékpa amu. ²² Bréá Bulu lókusóa mu tsú afúlito ɔma a, mu akasípú amu bekaín ání ɔleblí asún ánti. Mú su bɔhɔ Bulu asún pú Yesu asun blíhé amusu gyi.

Yesu Yin Nyankpɔsa Klɔntɔ

²³ Yesu lóbwɛ osúna tsɔtsɔtsɔ Israelfɔsu Katsun Nke ámutɔ bréá ɔbu Yerusalem, ahá tsɔtsɔtsɔ bowun. Mú su bɔhɔ mu gyi. ²⁴ Táme Yesu mɔpu ansí dínká amósú, tsúfé oyin alíá amú fée bɔgyi. ²⁵ Mehián ání ɔhaa ɔbébláa mu ɔha iwí asún, tsúfé mu onutó oyin asún ání ibu nyankpɔsa klɔntɔ.

3

Yesu Mva Nikodemo

¹ Yudafɔ ɔhandɛ ɔku létsiá, butetí mu Nikodemo. Farisiyin ogyi. ² Ɔleba Yesu wá eke ɔku onyé bebláa mu ɔbéé, “Osunápú, aniyin ání Bulu lówa fú sísí fée ató osunápú. Tsúfé ɔhaa méetalí bwé osúna anfi fúdebwɛ ánti, ní Bulu móbúo mu.”

³ Yesu léle mú ɔnó ɔbéé, “Ɔnɔkwali nde fú bláa, ɔhaa méetalí nyá Bulu ogyi iwíe mu, nkéti balákwíí mu.”

⁴ Nikodemo léfité mu ɔbéé, “Nkálí bɛlakwíí ɔhá ání aladan? Ɔbétalí sánkí wíé mu yin iputɔ, ɔbɛlakwíí mu?”

⁵ Yesu léle mú ɔnó ɔbéé, “Ɔnɔkwali nde fú bláa. Ní bumelakwíí ɔku tsun ntsu móa Ɔhe Wankíhétó á, ɔméetalí wíé Bulu iwíegyi ámutɔ. ⁶ Ɔyulúv nkpa itsú nyankpɔsatɔ, ɔhétó klé é itsú Bulu Ɔhétó. ⁷ Mú su máha mú iwa fú wánwan ání nabláa fu mbéé, ilehián ání bɛlakwíí mli. ⁸ Afú tɔtsun yɔ ɔtínéá ideklé. Futonú mú nka, táme fumeyín ɔtínéá itsú pú ɔtínéá iyó. Ali kén igyi há ɔhagyíɔha ání bakwíí mu tsú Ɔhé ámutɔ ní.”*

* 3:8 Ɔhé móa afú lehan aba Griiki ɔblítɔ.

⁹ Nikodemo léfité mu òbée, “Ngya ntò asón ní?”

¹⁰ Yesu léle mó ònó òbée, “Israelfò osunápó yilé fúgyi, mó fée fumòkónú asón ánfí así? ¹¹ Ònòkwali nde fú bláa. Tóá anyin iwí anidétóí tsú, tóá anilawun é iwí anidé adánsie gyí, táme mlitamahò aní asón ámu. ¹² Ní nebláa mli tóá ide mósú yò òyí ánfítò, mlímóhogyi a, nkáli íbóbwe nebláa mli tóá ide mósú yò òsúsú mboún mlóhogyi? ¹³ Òhaa mókúdó yò òsúsú unu kí, nkéti Nyankpòsa-Mu-Bi ámuò olotsu unu ba amu.

¹⁴ “Alí ámuò Mose lópu kòòbrí iwò síán oyísú, tsú mó líí dimbísú unu ámu a, alí kén ilehián ání bédá Nyankpòsa-Mu-Bi ámu mántá oyísú, tsú mó líí,† ¹⁵ méní òhagyíòha ání òlòhò mu gyi obénya nkpa ání itamatá ní. ¹⁶ Tsúfè dwé Bulu léhie dwé anyánpòsa. Mó sò òlòpu mu Bi òkòkónú òkòle pé ámu há, méní òhagyíòha ání òlòhò mu gyi omóowu, mboún obénya nkpa ání itamatá. ¹⁷ Bulu mópu mu Bi ámu sísí òyí ánfítò òbée, òbá begyi ahá asón, òha ahá ipón, mboún òbée, òbá bòhò ahá nkpa.

¹⁸ “Òhá ání òlòhò mu Bi ámu gyi lagi asu. Òhá ání òmòhò mu Bi ámu gyi a, Bulu lahá mu ipón dodo, tsúfè òmòhò mu Bi òkòle pé ámu gyi. ¹⁹ Alí òbéha ipón ámu gyí, wankí amu laba òyító, táme ahá bòdwe oklún òun wankí amu, tsúfè lalahè abwepú bogyi. ²⁰ Òhagyíòha ání òtòbwé lalahè tolú wankí amu. Òtamakpókpe mántáa mó, tsúfè òde ifú nya ání mu bwèhé bélun òwan. ²¹ Táme òhá ání òtòbwé yilé tchá wankí amu tòwánkí wólí musu, méní ahá bówun ání Bulu apé òdebwe.”

Yesu Mva Asú Òbópó Yohane

²² Iní òma a, Yesu mva mu akasípó bédalí Yerusalem yò Yudea òmátó. Betsiá unu kpalobí, oletsíá bò ahá asú. ²³ Alí bré ámuòtò á, Yohane é dé ahá asú bò Aenon nsáintò, mántáa Salim wúlu. Tsúfè ntsu dada nsíné unu. Ahá betsiá yò mu wá, oletsíá bò amó asú. ²⁴ (Bumòkónyá kítá Yohane tswí obu alí bré ámuòtò.)

²⁵ Iwígyràa iwí nwéengyí ku léba Yohane akasípó pú Yudayin òku nsíné. ²⁶ Inu Yohane akasípó bòyò mu wá yébláa mu bée, “Osunápó, yée fakáín oyin ámuò fòa múnycò mlilétsiá Yordan bunkpa òbin, fegyí mu iwí adánsie wankláán ámusu? Òde ahá asú bò, ahá fée bode mu wá yò.”

²⁷ Yohane léle mó ònó òbée, “Òhaa méetalí bwé tòtò, nkéti Bulu lahá mu òkpa. ²⁸ Mli onutó mlétalí gyi mí adánsie ání nebláa mli mbée, ‘Megyí mígyí Kristo amu, táme Bulu lówa mí gya mu nkpa.’ ” ²⁹ Inu òleha amó yébi òbée, “Òká otsiápu bó mu ka. Òká otsiápu amu mu nyawie é tetsiá òká otsiákpá unu, méní ansí bégyi mu ní onú mu nyawie amu òme. Alí kén ansí de mí gyí séi ní. ³⁰ Mí atómabi bétá wíé mu kletò.”

Òhá Aní Olotsu Òsúsú Ba

³¹ Òhá ámuò otsú òsúsú ámu òun òhagyíòha. Òhá ání otsú òsulòsu é gyí òsulòsu òha. Òsulòsu asón òteblí, táme òhá ání otsú òsúsú òun òhagyíòha. ³² Otegyi tóá alawun pò tóá alanú iwí adánsie, òhaa tamahò mu asun blíhé. ³³ Táme òhagyíòha ání òlòhò mu asun blíhésu gyi dé mósú sí ání Bulu asón igyi ònòkwali. ³⁴ Òhá ámuò Bulu lówa ámu telé Bulu asón blí, tsúfè Bulu tòpó Òhé ámu búlá mutò. ³⁵ Òsí ámu tòdwé mu Bi ámu, alapó túmi fée wá mu íbitò. ³⁶ Òhagyíòha ání òlòhò mu Bi ámu gyi bu nkpa ání itamatá. Òhagyíòha ání òmòhò mu gyi má nkpa ání itamatá. Bulu ísòbití é ídin musu.

4

Yesu Mva Samariayintse Òku

¹ Farisifò bonu ání Yesu dé abúopu nya, bó amó asú òun Yohane. ² (Táme megyí Yesu onutó dé amó bò. Mu akasípó dé amó bò.) ³ Bréá Yesu lébi ání Farisifò ámu banú asón ánfí á, òledalí Yudea òmátó yínkí yò Galilea òmátó. ⁴ Táme lehián ání òbòtsun Samariafò òsulòsu.

† 3:14 Mu oyikpalíhésu síán iwí asón òteblí.

⁵ Yesu lóyówie Sikar ání igyi Samaria wúlu kotò. Wúlu anfi bu mantáa osolúu kuá Yakob lópohá mu bi Yosef bímbí ámu. ⁶ Inó Yakob ibún bu ni. Okpa ámu bu ifó. Mú su Yesu lótsutsúa obowie inu á, ilapíán mu. Mú su oletsiá ibún ámu asi. Alí bré ámutò á, ilabwé fè apawísó.

⁷ Inu á, Samariayintse oku léba ntsu osakpá. Yesu lókulí mu obéé, “Nobwíí ipa, ha mí ntsu annu.” ⁸ Alí bré ámutò á, Yesu akasípó bəyó wúluto yóhə atogyihe.

⁹ Yudafə bətamapó ibi da Samariafə nwe núu ntsu. Mú su ətsi ámu léfité Yesu obéé, “Yudayin fəgyi, mí é Samariayintse ngyi. Nkálí igyi só fəde mí ntsu kulí?”

¹⁰ Yesu léle mú ənó obéé, “Ní fəyin Bulu atokiehé pú əhá ání əde fú ntsu kulí á, tekí fókulí mu, obéha fú ntsu ání itehá nkpa.”

¹¹ Ətsi ámu lébláa mu obéé, “Ani sí, fəmedé əfé, ibún ánfito é bu oklú. Nkónu fénya ntsu ání itehá nkpa? ¹² Fódəvən aní náin Yakob ání olokwi ibún ánfi há aní, mva mu abí pú amó mbwi bonu ntsu mótó?”

¹³ Yesu léle mú ənó obéé, “Əmewóli bəlakitá əhagyíəha ání otonu ibún ánfito ntsu. ¹⁴ Táme əhagyíəha ání obónu ntsuá néha mu a, əmewóli méétrá kitá mu ekekeke. Ntsu ámuú néha mu amu ibédamlí ntsu əwíkpa mutò ání ibélun ha nkpa ání itamatá.”

¹⁵ Ətsi ámu lébláa mu obéé, “Ani sí, ha mí ntsu ánfi ku, méní əmewóli méétrá kitá mí, mméétrá ba nfi é besa ntsu.”

¹⁶ Yesu lébláa mu obéé, “Yeti fú kúlu amliba.”

¹⁷ Ətsi ámu léle mú ənó obéé, “Mma okúlu.”

Yesu lébláa mu obéé, “Ənəkwalí igyi fablí ání fəma okúlu. ¹⁸ Tsúfé fatsía akúlu tse nu ki. Mégyí fú kúlu gyí oyin ámuú fúa mənyə mliná séi ámu é. Fawá ənəkwalí.”

¹⁹ Múú ətsi ámu lébláa mu obéé, “Ani sí, nawun ání Bulu ənósú ətəípó fəgyi. ²⁰ Aní anáin Samariafə bosúm Bulu ibu ánfisə, táme mli Yudafə mú mliaa Yerusalem kóun lehián ání əhagyíəha obósum Bulu.”

²¹ Yesu lébláa mu obéé, “Ətsi, hə mí asún ánfisə gyi. Bré ku béba ání ahá bəméétrá súm Əsí ámu ibu ánfisə ntée Yerusalem. ²² Mli Samariafə mliméyín əhá ání mliédəsum. Aní Yudafə mú aniyin əhá ání anidəsum, tsúfé Yudafəsu ina nkpa həə ləba əyító. ²³ Bré ibá, ilafən ta ání Bulu asúmpó anəkwalipə bósum Əsí ámu əhétó pú ənəkwalisə. Tsúfé ahá ánfi odu Əsí ámu dédunká obéé bəsum mu ni. ²⁴ Əhə Bulu gyí. Mú su ilehián ání ahá ání bətosúm mu bósum mu əhétó pú ənəkwalisə.”

²⁵ Ətsi ámu lébláa mu obéé, “Nyin ání Mesia*, (əhá ámuú Bulu ladá mu ofúli amu) obéba. Ní əbá á, obéle asúngyíasún asi súná aní.”

²⁶ Múú Yesu lébláa mu obéé, “Mí ánfi nde fú asún bláa anfi gyí Kristo amu ni.”

²⁷ Inu akasípó amu besankí tsú wúluto ba bətu amó. Uəwa amó wánwan ání bawun Yesu mva ətsi bulí budətəí. Táme amótó əkəku métalí fité obéé, “Ntə fudedunká tsú mu wá, ntée ntogyi só fúa ətsi ámu mliédətəí?”

²⁸ Ətsi ámu lési mu əló yái inu, yínki yó wúluto yébláa ahá obéé, ²⁹ “Mliba amlibeki oyin əkuá alabláa mi tóá nabwé ki féé. Mliəhogyi mliaa, megyí Kristo amu ni?” ³⁰ Mú su ahá bədalí tsu wúlu amutə beki Yesu.

³¹ Alí bré ámutò á, mu akasípó ámu bəde mu kokóli bəe, ogyíi ató.

³² Táme əlebláa amó obéé, “Mbu tóá négyi, mliméyín mú iwí kukəuku.”

³³ Mú su akasípó amu bəfité aba bəe, “Ntée oku labəha mu təkə alagyi?”

³⁴ Yesu lébláa amó obéé, “Mí atogyihe gyí ání nóbwe tóá əhá ámuú ələwa mí sísi ámu obéé mbwéé, ammə mú ənó. ³⁵ Yéé mliəblí mliaa, ‘Tsra ana pé lasí ayó tίνbi bófən?’ Táme nde mli bláa mbéé, mliətsu ansí ki adəbóvə amutə, ayó ámu ilabli fon tίν. ³⁶ Bəde mu atínpu akə ka dodo. Bəde mú tίν yái há nkpa ání itamatá. Mú su ansí bəgyi adupó mva atínpu amu féé ekewóle. ³⁷ Mú su ənəkwalí igyi bəteblí bəe, ‘Oku todú, oku é tetin.’ ³⁸ Nəwa mli mbéé mliyətin ayóá mlimóyə mú odukpá. Aha bambá lóyə mú iwí agyómá, ilawá labi há mli.”

* 4:25 Griikifə tétí Mesia bəe Kristo.

³⁹ Samariafɔ́á bɔ̀bɔ̀ wúlu amɔ̀tɔ̀ tsɔ̀tsɔ̀tɔ̀tɔ̀ bɔ̀hɔ̀ Yesu gyi, adánsiɛ́ á múú ɔ̀tsi ámu légyi suná amú ɔ̀béɛ, “Alabláa mi tógyítá nabwé mí nkpatɔ̀ fée” ámu sv. ⁴⁰ Iní sv bréá beba Yesu wá á, bokokóli mu beɛ, ɔ̀tsiá amú wá. Yesu létsiá inu nkenyó.

⁴¹ Yesu asɔ̀n blíhé sv Samariafɔ́ ámu tsɔ̀tsɔ̀tɔ̀tɔ̀ é belahɔ̀ mu gyi. ⁴² Bebláa ɔ̀tsi ámu beɛ, “Megyí fú asón ámu sù anilétrá hɔ̀ mu gyi ngya o. Aní onutó anlanú, anlawun ání lélé oyin ánfí gyí ɔ̀yítá Nkpa Ɔ̀hópu amu ni.”

Ɔ̀hande Ɔ̀ku Mu Bi Ilo Tsa

⁴³ Nkenyó ámu ɔ̀ma a, Yesu lénatí yó Galilea ɔ̀mátó. ⁴⁴ (Tsúfé mu onutó olowun blí ɔ̀béɛ, “Bɔ̀tamabú Bulu ɔ̀nósú ɔ̀tɔ̀ipú mu onutó ɔ̀mátó.”) ⁴⁵ Bréá olowie Galilea a, inu fɔ̀ bɔ̀hɔ̀ mu atúu, tsúfé amú onutó bɔ̀yɔ̀ Yerusalem Yudafɔ̀sv Katsɔ̀n Nke ámu ogyíkpa. Mú sv bowun tɔ́á ɔ̀lɔ̀bwe inu fée.

⁴⁶ Yesu létrá yinkí yó Galilea ɔ̀mátó, Kana wúlutɔ̀, ɔ̀tíné á múú ɔ̀ledamli ntsu bwé ntá ámu. Ɔ̀má ɔ̀hande ɔ̀ku tsie Kapernaum wúlutɔ̀. Ɔ̀bɔ̀ obi yinhé ɔ̀kɔ́á ɔ̀da ɔ̀delɔ̀. ⁴⁷ Bréá ɔ̀hande amu lónu ání Yesu latsú Yudea ba Galilea a, olegya mu ɔ̀kpa yókokóli mu ɔ̀béɛ, mu bi yinhé lawú tá, ɔ̀kplí ba Kapernaum, ɔ̀betsa mu ilo ha mu. ⁴⁸ Yesu lébláa mu ɔ̀béɛ, “Mú sv ní mli mɔ́kówun osúna a, mli mɔ́hɔ̀ mi gyi ekekeke?”

⁴⁹ Ɔ̀má ɔ̀hande amu lébláa mu ɔ̀béɛ, “Owíé! Ní aní ayabi mɔ̀wa ɔ̀sa á, kebi ámu obówu.”

⁵⁰ Yesu lébláa mu ɔ̀béɛ, “Yɔ̀! Fú bí ámu obénya nkpa!”

Oyin ámu lóhɔ̀ asón á múú Yesu lébláa mu amu sv gyi, oleyinkí ɔ̀yó wóyí. ⁵¹ Bréá ɔ̀yó á, mu asúmpú beba befia mu, bláa mu beɛ, “Fú bí ámu lanyá nkpa.”

⁵² Inu ɔ̀lefíté amú bréá iwí lówa mu bi ámu ɔ̀nlɔ̀. Bebláa mu beɛ, “Owísó ámu lési mu ígye ɔ̀pa ɔ̀dɔ̀-kuletɔ̀.” ⁵³ Inu á, ɔ̀lekainí ání alí bré ámu tɔ̀ kén Yesu lébláa mu ɔ̀béɛ, mu bi ámu obénya nkpa ní. Iní sv muva mu wóyítá fée bɔ̀hɔ̀ Yesu gyi.

⁵⁴ Iní gyí osúna nyɔ̀sɔ̀sɔ̀ Yesu lóbwɛ bréá olotsu Yudea ba Galilea ni.

5

Tsukole Osinpu Ɔ̀ku Ilo Tsa

¹ Asón ánfí ɔ̀ma a, Yesu lódu yó Yerusalem Yudafɔ̀ Bulusúm nke ku ogyíkpa. ² Bɔ̀pwe buntíi wá wúlu amu. Bokwi ibún ku mantáa buntíi amu ɔ̀kpa ɔ̀nó kuá bɔ̀tɛtí mú Akúfa Ɔ̀tsónkpa. Bɔ̀tɛtí ibún ámu Betesda Hebri ɔ̀blítɔ̀. Beyi mbu anu bómlí mú. ³⁻⁴ Alɔ̀pu tsɔ̀tsɔ̀tɔ̀tɔ̀ bɔ̀bun ibún ámu así mbu ánfítɔ̀. Amótó aku bɔ̀gyi ansibi abwierú, abɔ̀ pú tsukole asínpu.* ⁵ Oyin ɔ̀kɔ́á alasin tsukole nfi aduasa-kwe (38) kéké da inu. ⁶ Bréá Yesu lówun mu a, olowun ání alaló, dí inu wá ɔ̀pá. Mú sv ɔ̀lefíté mu ɔ̀béɛ, “Fudeklé fɛɛ iwí iwá fú ɔ̀nlɔ̀?”

⁷ Tsukole osínpu amu lélé mú ɔ̀nó ɔ̀béɛ, “Owíé, ní bowúli ntsu ámu tɔ̀ á, mma ɔ̀há ání obótsu mí wá mótó. Nótutsúa ambɔ̀bwe á, ɔ̀ku lagyankpa wíé mótó dodo.”

⁸ Yesu lébláa mu ɔ̀béɛ, “Kɔ̀sɔ̀! Tsu fú ɔ̀klan, afonati!” ⁹ Inu onu sv oyin ámu iwí lówa mu ɔ̀nlɔ̀, ɔ̀lɔ̀kɔ̀sú tsú mu ɔ̀klan, wá natí bi.

Alí eke ámu igyi Yudafɔ̀ Ɔ̀kpónú Ɔ̀daké. ¹⁰ Mú sv Yudafɔ̀ ahande beka oyin á múú Yesu latsá mu ilo ámu ansító, blí beɛ, “Nde igyi Ɔ̀kpónú Ɔ̀daké. Aní mbla mɛha ɔ̀kpa ání fɔ̀svrá fú ɔ̀klan.”

¹¹ Ɔ̀lebláa amú ɔ̀béɛ, “Ɔ̀há á múú ɔ̀letsa mí ilo ámu lébláa mí ɔ̀béɛ, ‘Tsu fú ɔ̀klan, afonati.’”

¹² Mú sv befité mu beɛ, “Ma lébláa fú ɔ̀béɛ, fútsúu fú ɔ̀klan afonati?”

¹³ Oyin ámu mébi ɔ̀há ání ɔ̀letsa mu ilo, tsúfé ahá buhíé bɔ̀tsɔ̀ inu, Yesu lófwí wá amótó.

¹⁴ Ɔ̀ma a, Yesu lóyówun mu Bulu ɔ̀swékpa inu. Múú ɔ̀lebláa mu ɔ̀béɛ, “Yéɛ fawun ání iwí lawá fú ɔ̀nlɔ̀. Mátrá bwe lakpan, méní mótá idɔ̀n íní méeba fɔ̀sv.”

¹⁵ Oyin ámu léyébláa Yudafɔ̀ ahande amu ɔ̀béɛ, Yesu létsa mu ilo. ¹⁶ Iníá Yesu dé ntóbí ánfí odu bwe ɔ̀kpónú ɔ̀daké sv á, Yudafɔ̀ ahande amu bɔ̀wa mu kpekpeɛ bi. ¹⁷ Táme Yesu lébláa amú ɔ̀béɛ, “Mí Sí mótó sí agyómá yɔ̀. Mú sv mí é mmókó sí.”

* **5:3-4** Mótó yéɛ 4 bu nwló dada amu akotɔ̀: Ibo nu bu inu á, Bulu-ɔ̀bɔ̀pu tobowulíi ntsu ámu tɔ̀. Iní sv bɔ̀tsie inu bɔ̀gyo mu. Tsúfé ní ɔ̀há bowulíi mú á, fúá fegyankpa wíé mótó á, fɔ̀tenyá ilotsá.

¹⁸ Mv asvn blíhè anfi sv á, Yudafɔ ahande amv bekle ání bómɔ mv ɔkpagyíɔkpasv. Tsúfè megyí ɔkpónú ɔdaké mbla ámv nkole tóvn sv, mbóvn ɔleblí ɔbé, mv si gyí Bulu, ilosuná ání mva Bulunyɔ bvgi kéké.

Bulu Téhá Mv Bi Amv Túmi

¹⁹ Yesu léle mú ɔnɔ ɔbé, “Ɔnɔkwali nde mli bláa. Mí Bulu mv Bi ání onutó mméetalí bwé tɔtɔ mí iwísv. Tɔá nowun ání mí Sí débwe á, mú ntɔbwé. ²⁰ Tsúfè mí Sí tɔdwé mí, otosúná mí itáá mv onutó ɔdebwe féé. Inn! Ibówa mli wánwan ání obósuná mí múá idvn ali. ²¹ Ali ámúú mí Sí tɔkúsvá ahá tsú afúlitɔ, há amú nkpa ámv a, ali mí é ntehá ahá ání ndeklé nkpa ní. ²² Mí Sí tamagyi asón há ipón, táme alapú asóngyí féé wá mí ibitɔ, ²³ méní ɔhagyíɔha obóbu mí fé alhá otobú mí Sí ámv. Ɔhá ání ɔtamabú mí tamabú mí Sí ámúú ɔlɔpv mí sísí ámv é.

²⁴ “Ɔnɔkwali nde mli bláa mbé, ɔhagyíɔha ání otonú mí asón, ɔtɔhɔ ɔhá ámúú ɔlɔwa mí sísí ámv gyi, bv nkpa ání itamatá. Bulu méegyi mv asón, há mv pón, tsúfè aladáli lowutɔ ba nkpatɔ dodo. ²⁵ Ɔnɔkwali nde mli bláa. Bré kv ibá. Bré ámv ilawúna fon ání ahá ání bvgi fé aha wuhé† bónu Bulu mv Bi ámv ɔme. Amúá bonu mó bénya nkpa. ²⁶ Tsúfè mí Sí búv túmi, ɔtehá nkpa. Ali kén alahá mí ání ngyi mv Bi ání túmi, ɔbé nháa ahá nkpa ní. ²⁷ Alahá mí túmi ɔbé, ngyí ahá asón, tsúfè mígyí Nyankpɔsa-Mv-Bi ámv ni. ²⁸ Asón ání imáwa mli wánwan. Bré kv ibá, afúli féé bónu mí ɔme, ²⁹ kúsú. Amúá bɔbwe yilé bélakósó, nyá nkpa ání itamatá. Amúá bɔbwe laláhe a, négyi amú asón, há amú ipón.”

³⁰ “Mméetalí bwé tɔtɔtɔ mí iwísv. Asón ání nonú tsú mí Sí wá á, mú ntɔpógyí asón. Mú sɔ ntegyi asón ɔnɔkwali ní. Tsúfè ntamabwé tɔá mí onutó ndeklé, mbóvn tɔá ɔhá ámúú ɔlɔwa mí sísí ámv tekle.”

Yesu Iwi Adánsie Wankláán Agyípú

³¹ Yesu lóyɔ mósú blí ɔbé, “Ní mí onutó negyi mí iwi adánsie á, mlimóhɔ mú ání ɔnɔkwali igyi.‡ ³² Bulu é tegyi mí iwi adánsie. Nyin ání mí iwi adánsie ámúú odegýi amv igyi ɔnɔkwali. ³³ Mlilawá abí sísí Yohane. Alabláa mli ɔnɔkwali amv. ³⁴ Mí mó á, mmehián anyánkpɔsa adánsie. Mbóvn nde mli asón ání bláa, méní Bulu ɔbóhɔ mli nkpa. ³⁵ Yohane asvn blíhè ɔbwe fé ɔkandíe ání idewankí. Mú sv mlióltsulá gyi mú ɔdwe kpalobí. ³⁶ Mv tɔá itegyi mí iwi adánsie, idvn Yohane klé amv. Agyómá ámúú mí Sí lawá ɔbé mbwé mɔ mó ɔnɔ, nde mó bwe ámv dé adánsie gyí ání mólɔwa mí sísí. ³⁷ Mí Sí ámúú ɔlɔwa mí ámv onutó lagyi mí iwi adánsie. Mlimókónu mv ɔme, mlimókóvwun mv é kv. ³⁸ Mlimóhɔ mv asón wá mli klɔntɔ, tsúfè mlimóhɔ mí ámúú ɔlɔwa sísí ámv gyi. ³⁹ Mlikíá mlénya nkpa ání itamatá tsú Bulu asvn wanlínhé amv. Mú sɔ mli ansí lapé, mlidé mó kasí ní. Mí iwi adánsie Bulu asvn wanlínhé amv idegyí. ⁴⁰ Táme mlilakíná mí wá bá, méní mlénya nkpa ámv.

⁴¹ “Mmedédunká mbé, ahá bokánfv mí, ⁴² tsúfè nyin mli dodo. Nyin ání mlitamadwé Bulu tsú mli klɔntɔ. ⁴³ Naba mí Sí dátɔ, mlimóhɔ mi. Táme ní ɔha bambá ɔbá mv onutó iwísv á, mlóhɔ mv. ⁴⁴ Mlitekleá mlékanfú aba, táme mlitamabó mbódí ání Bulu ɔkole pé ámv ɔkánfv mli. Nkálí ibóbwe mlóhɔ mi gyi? ⁴⁵ Mlimákí mliaa, néle mli ilá mí Sí ansítɔ. Mose ámúú mli ansí idvn musv mliaa ɔbóhɔ mli nkpa ámv mbóvn ɔbéle mli ilá Bulu ansítɔ ní. ⁴⁶ Ní lélé mlilóhɔ Mose asónsú gyi a, tekí mlóhɔ mí asónsú gyi, tsúfè mí iwi asón ɔlɔwanlín tswi. ⁴⁷ Táme iniá mlimóhɔ tɔá ɔlɔwanlín tswísv gyi a, nkálí ibóbwe mlóhɔ mí asvn blíhésv gyi?”

6

Ahá Mpím-nu Atogyihe Ha

(Mateo 14:13-21; Marko 6:30-44; Luka 9:10-17)

¹ Iní ɔma a, Yesu mva mv akasípú befa Galilea ɔpvá butetí mú Tiberia amv yó mó ɔbn. ² Ɔdam betsiá buo mv, tsúfè ɔde ɔlɔpv tsa wánwansv. ³ Mva mv akasípú bɔɔv yó okúku kusv,

† 5:25 Ahá ání bawú ɔjé. ‡ 5:31 Mose mbla lósuná ání ahá abanyó ogyí adánsie.

yétsiá asi inu. ⁴ (Alí bré ámutò á, Yudafo nkéá bópogyi Israelfosu Katsun Nke ámu ilafun ta.)
⁵ Inu Yesu lótsu ansí fúá wun ání òdòm kpònkpònkpònti bebá mu wá. Múú òlèfité Filipino òbéé, “Nkónú abénya atogyihe hò ha ahá ánfí bégýí?” ⁶ (Yesu léblí asón ánfí pòsò Filipino kí, tsúfè oyin tóá òbóbwe dodo.)

⁷ Filipino léle mú ònó òbéé, “Ní apó tsra kwe ikàkà hò atogyihe kóráá á, imòòfun ání okugyíòkò obénya kpalobí gyí!”

⁸ Simon Petro mu pio Andrea, ogyi akasípó amutò òkùle lébláa Yesu òbéé, ⁹ “Oyimbi òkù dé bodobodo apín pútúpútú anu pò ntsutso iye bwáhé anyò. Táme ntò ínì bóbwe ahá tsòtsòtsò ánfí?”

¹⁰ Yesu lébláa mu akasípó amu òbéé, “Mliha amú abòtsiatsia asi.” Ahá ámu fèé betsiá ifásó. Ayin ání búbu amútó bóbwe fè mpím-nu (5,000). ¹¹ Múú Yesu lóhò bodobodo amu, dá Bulu ipán, òlèha beye mú há ahá amúú bòtsie inu ámu. Alí kén òlèbwe ntsabi búáhé amu é ní. Amútó okugyíòkù lénya alíá odeklé. ¹² Begyi mwe sian. Yesu lébláa akasípó amu òbéé, “Mlikùla síanhe amu, ménì imòòbwe atò yintáhé.” ¹³ Lélé, bòtòsí síanhe amúú benya tsú bodobodo anu ámutò ámu. Ilòbolá alakpá dúanyò kéké.

¹⁴ Ahá ámu bowun osúna anfi Yesu labwé ánfí. Mú su beblí beé, “Lélé, oyin ánfí gyí Bulu ònósú òtòipó amúú bòwanlín mu iwí asón wá Bulu asóntó beé, òbéba òyító ámu ní.” ¹⁵ Yesu lówun ání ahá ámu babwé agywun beé, béba bekitá mu òwonlínító yáí mu iwíé. Mú su mu nkùle òlèladó yó nkpá sí amú.

Ọpọsọ Nátí

(Mateo 14:22-33; Marko 6:45-52)

¹⁶ Bréá owí lópòn a, Yesu akasípó beklí ba Galilea ọpọ ònó. ¹⁷ Owí latá, támé Yesu mókúyínkí bòtò amú. Mú su bòdò wíé òklòntò, bòdèfa bòyó Kapernaum. ¹⁸ Afú kpònkpònti kù léba idetsúun, ọpọ amu lówa dabi. ¹⁹ Alí bré ámutò á, akasípó amu baplá òklòn amu yó fè máílì asa ntéé ana. Inu bowun ání Yesu ná ọpọ amusu òbá amú wá. Mú su ifú lekítá amú. ²⁰ Táme Yesu lébláa amú òbéé, “Mí ní, mlímányà ifú!” ²¹ Inu bòtsu mu wá òklòn amutò ansigyísú. Ilòtsutsúa iwanki amú á, òklòn amu lawíé osubúnò, òtíné amúú bòyó ámu.

Yesu Dunká

²² Ọyí kèhè a, òdòm amúú besi búbu ọpọ amu òbìn inu ámu bowun ání òklòn kùkù itráa melíí inu. Múá tekí ilí inutò akasípó amu bowie náti ní. Bowun ání Yesu mówie mútò asa benatí. ²³ Mú òma a, nklòn akù lótsu Tiberia wúlutò belí mantáa òtíné amúú begyi bodobodo amúú Yesu léda Bulu ipán pòhá amú ámu. ²⁴ Ọdòm amu bowun ání Yesu lanátí inu, mu akasípó amu é búma inu. Mú su bòdò wíé nklòn amutò yó Kapernaum, bòdè Yesu dunká.

Bodobodoá Itèhá Nkpa

²⁵ Bréá òdòm amu boyówun Yesu ntsu òbìn inu á, befité mu beé, “Osunápó, bré mòmù fobowie nfi?”

²⁶ Yesu lébláa amú òbéé, “Ọnòkwalì ndè mlí bláa. Megyí osúna amúú ndèbwe mlidéwúun amu su mlígyá mí òkpa. Mbòún bodobodo amúú nèha mlí, mlilégyí mwe ámu su. ²⁷ Mlímáwun ipian atogyihe ání iteyintá su. Mbòún mlíwun ipian múá ibétsiá yó, òbéha nkpa ání itamatá, ání mí, Nyankpòsa-Mu-Bi ánfí néha mlí su. Tsúfè mí mí Sí Bulu lahíe nsu ání mbu òkpa há mú.”

²⁸ Befité Yesu beé, “Gyòma mòmù abwéé isuna ání anidé tóá Bulu tekle bwe?”

²⁹ Yesu léle mú ònó òbéé, “Tóá Bulu déklé òbéé mlíbwéé gyí, mlíhò mí ánfí òlòwa sísí ánfí gyí.”

³⁰ Inu befité Yesu beé, “Osúna mòmù fóbwe abówun, ménì abóhò fù gyí? Ntò fóbwe? ³¹ Anù anáin begyi mana dimbí ámòsù. Bòwanlín mú wá Bulu asón ámutò beé, ‘Mose léha amú atóá ilòtsu òsúsó bá begyi.’ ”

³² Múy Yesu lébláa amú ɔ́bée, “Ɖnɔkwali nde mli bláa. Megyí Mose léha mli atogyihe amu tsú ɔ́súsú. Mí Sí léha mli bodobodo onutónutó ámu tsú ɔ́súsú. ³³ Tsúfě bodobodo ání Bulu tẹhá gyí mí ánfí natsú ɔ́súsú bá, neba beha ɔ́yító ahá nkpa ánfí.”

³⁴ Ahá ámu bebláa mu beε, “Owíé, tsia ha aní bodobodo anfi brégyíbré, tsú séi póya.”

³⁵ Yesu lébláa amú ɔ́bée, “Mígyí bodobodo amú itehá nkpa ámu ni. Akón méekítá ɔ́há ání ɔ́leba mí wá ekekeεke. Ɖmewóli méekítá ɔ́há ání ɔ́lɔhɔ mi gyi é ekekeεke. ³⁶ Fě aliá nebláa mli á, mlilawun mi, táme mlímókóhɔ mi gyi bɔfun séi. ³⁷ Ɖhagyíɔha ání Ɖsí ámu léha mí ɔ́bẹba mí wá. Mmėegya ɔ́hagyíɔha ání ɔ́leba mí wá. ³⁸ Tsúfě mmotsu ɔ́súsú ba mbée, neba bɔbwe tóá ndeklé. Mboun tóá ɔ́há amú ɔ́lɔwa mí sísí ámu déklé ɔ́bwekpá neba. ³⁹ Tóá ɔ́há amú ɔ́lɔwa mí sísí ámu déklé gyí, ahá amú ɔ́lɔpɔhá mí ámɔtɔ ɔ́kɔkɔ mádali mí ibi. Mboun nkósva amú fěé tsu afúlitɔ eke tráhe amu. ⁴⁰ Tóá mí Sí ámu tekle gyí, ɔ́hagyíɔha ání olowun mí, mu Bi ánfí, hɔ mi gyi obénya nkpa ání itamatá. Nókvsúva mu tsú afúlitɔ eke tráhe amu.”

⁴¹⁻⁴² Iníá Yesu léblí ɔ́bée, “Mígyí bodobodo amú notsu ɔ́súsú ba amu ni” sv á, Yudafɔ ámu bɔwa mu wuntí bi. Beε, “Megyí Yosef mu bi Yesu amu ni? Anuméyín mu si muva mu yin? Ɖkpa mɔmu só ɔ́deblí ɔ́bée, ‘Ɖsúsú notsu neba?’ ”

⁴³ Yesu lébláa amú ɔ́bée, “Mlisi wuntí mli wɔlewɔle. ⁴⁴ Ɖhaa méetalí ba mí wá, nkéti mí Sí amú ɔ́lɔwa mí sísí ámu lakpá mu ba mi. Mí é nókvsúva mu tsú afúlitɔ eke tráhe amu. ⁴⁵ Bulu ɔ́nósú atáípú amɔtɔ ɔ́kɔ lówanlín tswi ɔ́bée, ‘Bulu obósuná ahá fěé ató.’ Ɖhagyíɔha ání alanú mí Sí asón, kási mú tsú mu wá tɔba mí wá. ⁴⁶ Ɖhaa mókówun Ɖsí ámu ki. Mí ánfí notsu Bulu wá bá anfi nkɔle lówun mu ki. ⁴⁷ Ɖnɔkwali nde mli bláa. Ɖhagyíɔha ání ɔ́lɔhɔ mi gyi bu nkpa ání itamatá. ⁴⁸ Mígyí bodobodoá itehá nkpa ní. ⁴⁹ Iníá mli anáin begyi mana dimbísú óó á, amú fěé bowu. ⁵⁰ Táme bodobodo anfi gyí múa ilatsú ɔ́súsú bá, méni ɔ́hagyíɔha ání obégyi mú móowu ní. ⁵¹ Mígyí bodobodo amú ntehá nkpa, natsú ɔ́súsú ba amu ni. Ɖhagyíɔha ání ogyi bodobodo anfi obétsiá nkpa, omóowu ekekeεke. Mí ɔ́yulúv gyí bodobodo amu. Mú nési há, méni ɔ́yítáfɔ bénya nkpa ní.”

⁵² Inu Yudafɔ ámu benya asón anfi Yesu lablí ánfí iwí ɔ́bló. Amú wɔlewɔle begyi aba nwéen beε, “Nkáli oyin ánfí ɔ́bétalí pú mu ɔ́yulúv há aní ɔ́bée agyíi?”

⁵³ Yesu lébláa amú ɔ́bée, “Ɖnɔkwali nde mli bláa. Ní mlímėgyi mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi ánfí ɔ́yulúv, nu mí obugya a, mlímá nkpa ání itamatá kɔkɔkɔ mli tɔ. ⁵⁴ Ɖhá ání olegyi mí ɔ́yulúv, nu mí obugya bu nkpa ání itamatá. Nókvsúva mu tsú afúlitɔ eke tráhe amu. ⁵⁵ Tsúfě mí ɔ́yulúv igyi atogyihe onutó, mí obugya é igyi atonuhe onutó. ⁵⁶ Ɖhá ání ogyi mí ɔ́yulúv, nu mí obugya tsie mɔtɔ, mí é ntsie mɔtɔ. ⁵⁷ Mí Sí Ɖkiankpapu amu lówa mí sísí. Mu só mbu nkpa. Mú sv fúá fegyí mi a, mí sv fú é fubu nkpa. ⁵⁸ Mígyí bodobodo onutóá notsu ɔ́súsú ba ni. Mli anáin begyi mána, táme bowu. Ɖhá ání ogyi bodobodo anfi mú obétsiá nkpa ání itamatá.”

⁵⁹ Yesu léblí asón ánfí bréá ɔ́de ató suná Kapernaum, Yudafɔ ofiakpa.

Nkpa Ání Itamatá Asón

⁶⁰ Yesu abúopu tsɔtsɔtsɔ amɔtɔ akɔ bonu asón ánfí á, beblí beε, “Atosunáhé ánfí mú bu onlin o! Ma ɔ́bétalí hɔ mú?”

⁶¹ Yesu lówun ání mu abúopu amɔtɔ akɔ buɔde wuntí ání alabli ali sv á, ɔ́lefíté amú ɔ́bée, “Asón ánfí ilahan mli? ⁶² Múmú ní mlowun Nyankpɔsa-Mu-Bi ámu ɔ́yó ɔ́tínéá olotsu ba me, nkáli mlóbwe? ⁶³ Bulu Ɖhẹ ámu téhá nkpa. Nyankpɔsa ɔ́wɔnlín mú á, kpaali igyi. Asón ánfí nde mli bláa anfi itsú Ɖhẹ amú ɔ́tehá nkpa ámu wá, ⁶⁴ táme mli tɔ akɔ bumɔhɔ mósú gyí.” Yesu lówun amúá bumɔhɔ mósú gyí pú ɔ́há ání ɔ́bẹle mu há yáí dodoodo. ⁶⁵ Ɖletrá bláa amú ɔ́bée, “Iní só nebláa mli mbée, ɔ́haa méetalí ba mí wá, nkéti mí Sí lakpá mu ba mi” ní.

⁶⁶ Tsú eke ámu a, Yesu abúopu amu tsɔtsɔtsɔ beyinkí mu ɔ́ma, bumetrá buo mu. ⁶⁷ Mú sv Yesu léfíté mu akasípú dúanyɔ ámu ɔ́bée, “Mli é mlídékléá mléyinkí mí ɔ́ma lóó?”

⁶⁸ Simon Petro lébláa mu ɔ́bée, “Owíé, ma wá abóyɔ? Fú wá asón ání itehá nkpa ání itamatá bu. ⁶⁹ Anilahogyi, anilabí ání fúgyí Ɖha Wankíhẹ amú fotsú Bulu wá ámu ni.”

⁷⁰ Inu Yesu lébláa amó ɔ́bée, “Mli ahá dúanyɔ nɛɛ, táme mliɔ ɔku gyí ɔbunsám!”
⁷¹ (Simon Iskariot mu bi Yuda ɔde á. Tsúfɛ ogyi akasípó dúanyɔ ámɔɔ ɔkɔɛ. Mu ɔbɛɛ mu há ní.)

7

Yesu Mva Mu Apio Yinhé

¹ Mú ɔma a, Yesu létsiá kí Galilea ɔmátó. Omekleá ɔbóyɔ Yudea ɔmátó, tsúfɛ Yudafɔ ahande amu buɔde mu téɛ abumɔ mu. ² Táme Yudafɔ Kantankpatɔtsiá Nkegyí lafun. ³ Mú su mu apio yinhé bebláa mu beɛ, “Nati yɔ Yudea nke ámu ogyíkpá, ménɪ fú abúopɔ amúbú bubu inu ámu é bówun ofúla ání fɔɔɔbwe. ⁴ Ɔhá ání odekléá ahá bubú mu gyumagyihe tamanjín iwɪ. Iníá fúɔde ntobíá igyi aɪi bwe á, wuna le mó suna, ɔyí fɛé abɔwun.” ⁵ (Mu apíó ámu kóráá bumɔhɔ mu gyi. Mú su bebláa mu aɪi ní.)

⁶ Inu su Yesu lébláa amó ɔ́bée, “Bréá nɔ́yɔ inu mɔkónyá fun. Mli mó mlétali yó inu brégyíbré. ⁷ Ɔyítɔfɔ buméetalí lú mli, táme mí mó buɔde mí lu, tsúfɛ nde amó ilá le. ⁸ Mliyɔ nke ámɔɔ. Mí mó mmɔkónyá yó, tsúfɛ mí bré mɔkófɔn.” ⁹ Yesu lébli asún ání tǎ á, olesi tsíá Galilea ɔmátó.

Yesu Kantankpatɔtsiá Nke Amu Ogyíkpá Yɔ

¹⁰ Táme bréá Yesu apíó ámu benatí yó nke ámu ogyíkpá a, mu é olenjín iwɪ yó inu. ¹¹ Yudafɔ ahande amu bodunká mu nke ámu ogyíkpá, buɔde ahá fité beɛ, “Oyin ámu me?”

¹² Ɔɔɔm amu bebli asún tsɔtsɔtsɔ nklobíɔ tsú Yesu iwɪ. Aku beɛ, “Ɔha wankláán ogyi.” Aku é beɛ, “Ɔkekɛɛɛ, ɔde ahá mlé.” ¹³ Táme amótó ɔhaa métalí bli mu iwɪ asún kóklú ahá abɔnu, tsúfɛ buɔde Yudafɔ ahande amu ifú nya.

¹⁴ Bréá bowie nke ámu nsiné á, Yesu lóɔw wíé Bulu ɔtswékpa wunsínésú inu yéfi ató suná asi. ¹⁵ Mu atosunáhé lobwie Yudafɔ ahande amu ɔnó. Mú su befité aba beɛ, “Oyin ání mókókási ɔwóló yó nkpá. Nkálɪ ilɔbwe asa ɔɛbi ɔwóló aɪi?”

¹⁶ Yesu léle mó ɔnó ɔ́bée, “Megyí mí wá atosunáhé anfi itsú. Itsú Bulu wá. Múlówa mí sísí. ¹⁷ Ní ɔku dékléá ɔbóbwe Bulu apé á, obówun ní atosunáhé anfi itsú mí wá ntéɛ Bulu wá. ¹⁸ Ɔhá ání ɔde mu onutó asún bli dé mu numnyam dunká. Táme ní ɔku todúnká numnyam há ɔhá ání ɔlɔwa mu sísí á, ɔnɔkwaliɔ ɔhá ámu gyí. Ɔtamawá afunu. ¹⁹ Yéɛ Mose lóɔw mbla ámu ba mli a? Táme mliɔ ɔkɔku méde mósó gyi. Ntogyi su mlidékléá mlómɔ mí?”

²⁰ Inu ɔɔɔm amu bebláa mu beɛ, “Ɔhe laláhe bu fɔtɔ! Ma dékléá ɔbómɔ fú?”

²¹ Yesu lébláa amó ɔ́bée, “Ofúla kɔɛ pé nɔbwe ɔkpónú ɔdaké, mli fɛé ɔnó lobwie mli. ²² Mose lówa mbla há mli ɔ́bée, mliɔn keté. (Ibɔ mótó ání megyí Mose lótsɔ keté tɪn, mli anáin léfi mó asi.) Yéɛ mó sɔ mliɔtɪn ahá keté ɔkpónú ɔdaké ní a? ²³ Ní mlidé keté tɪn ɔkpónú ɔdaké, ménɪ mlímóɔkɔsú lí Mose mbla ámu su á, ntogyi sɔ mlilanyá ɔbló mísó mlihaa, natsá nyankpɔsa kéin ɔkpónú ɔdaké? ²⁴ Mliyɔ asóntó wankláán, asa amliha ipón. Mliɔ ɔnɔkwali gyi asún.”

Yesu Iwɪ Nwéngyi

²⁵ Yerusalemfɔ aku befité amó iwɪ beɛ, “Megyí oyin ání Yudafɔ ahande buɔdedunká abumɔ ní? ²⁶ Megyí mu lí ahátó ɔɔɔtɔ, amótó ɔkɔku mékpla mu a? Ntéɛ ilawánkí amó ání mɔgyí Kristo, (ɔhá amúbú Bulu ladá mu ofúli amu) ni? ²⁷ Oyin ání mó a, anɪ fɛé anɪyin ɔtínéá otsú, táme ní Kristo ámu ɔbá á, ɔhaa méɛbi ɔtínéá otsú.”

²⁸ Bréá Yesu bu mósó ɔde ató ámu suná Bulu ɔtswékpa wunsínésú inu á, olotsu ɔnó fúá bli ɔ́bée, “Mliyɪn mi, mliyɪn ɔtínéá notsú, táme megyí mí onutó túmísu nɛba. Ɔnɔkwaliɔ ɔhá amúbú ɔlɔwa mí sísí ámu gyí. Mlíméyɪn mu. ²⁹ Táme mí mó nyɪn mu, tsúfɛ múlówa mí sísí. Mu wá notsu ba.”

³⁰ Inu bekle abukita mu, táme bumɔɔɔ ibi da mu, tsúfɛ mu bré mɔkófɔn. ³¹ Táme amótó ahá tsɔtsɔtsɔ bɔhɔ mu gyi. Mú su befité beɛ “Ní Kristo amu ɔbá á, ɔbétali bwé osúna don mó ání oyin ání débwe?”

Bɔwa Bɛɛ Bv́kíta Yesu

³² Bréá Farisifɔ ámu bonu ání ɔdɔm amu buɔɛ Yesu iwɪ asón blí nklobítɔ á, amóa Bulu igyí ahapó dehen amu bɔwa Bulu ɔswékpa agyópu bɛɛ bv́kíta Yesu. ³³ Inɪ sɔ Yesu lébláa amó ɔbée, “Uasí nke kpalobí pé nétsiá mli wá. Mú ɔma a, néyinkí yó ɔhá amúú ɔɔwa mí sísí amu wá. ³⁴ Mlódunká mí, táme mlímóowun mi. Mlíméetalí ba ɔtínéá mbu é ekekekeke.”

³⁵ Yudafɔ ahande amu befité aba bɛɛ, “Nkónú oyin ánfí obótu ɔkpa yó, sɔ abódunká mu anímóowun mu? Ntéɛ odekléá ɔbóyɔ Griikifɔ awúlu amúú anɪ pi badásáin yó mósú ámuɔ, ntéɛ obóyósuná Griikifɔ ámu ató? ³⁶ Asón ánfí ɔdeblí é asi mé? ɔbée, ‘Mlódunká mí, táme mlímóowun mi. Mlíméetalí ba ɔtínéá mbu é.’ ”

Nkpa Ntsu

³⁷ Nke ámu eke tráheá igyí eke títriu á, Yesu lókusó líi kplɔn blí ɔbée, “Ní ɔmewólí de ɔku á, ɔbá mí wá obonu ntsu. ³⁸ ɔhagyíɔha ání ɔlɔhɔ mi gyi a, ‘Nkpa ntsu bówi dalɪ muɔ.’ Alí bɔwanlín wá Bulu asón ámuɔ ní.” ³⁹ (ɔɣe Wankíhé amúú Bulu ɔbéha ahá ání bóhɔ mu gyi amu iwɪ asón ɔdeblí. Alí bré ámuɔ á, ɔɣe Wankíhé amu mókónyá ba, tsúfé Bulu mókónyá wá Yesu numnyam.)

Ahá Ámuɔ Leye

⁴⁰ Bréá ɔdɔm amu bonu Yesu asón blíhé ánfí á, amótó aku beblí bɛɛ, “Lélé, Bulu ɔnósú ɔtáipú amúú anidé mu ɔkpa kí amu ni.”

⁴¹ Aku é bɛɛ, “Kristo amu ni!” Táme amótó aku é beblí bɛɛ, “Yéɛ megyí Galilea ɔmátó Kristo amu obótsu o. ⁴² Bɔwanlín wá Bulu asón ámuɔ bɛɛ, Owíe Dawid abusuantɔ Kristo amu ɔbédalɪ tsu. Bókwí mu Betlehem, Dawid wúluta.” ⁴³ Ina Yesu iwɪ asón ánfí sɔ ikulebwe metsiá amótó. ⁴⁴ Amótó aku bekle abukita Yesu, táme ɔhaa mópɔ ibi da mu.

Yesu Máhogyi

⁴⁵ ɔma-ɔma a, Bulu ɔswékpa agyópu amúú bɔwa sumbí ámu besankí ba Bulu igyí ahapó dehen pú Farisifɔ ámu wá. Befité agyópu amu bɛɛ, “Ntogyi sɔ mlímékitá mu ba?”

⁴⁶ Bele mú ɔnó bɛɛ, “ɔhaa mókútóí fé oyin ánfí kí!”

⁴⁷ Farisifɔ ámu befité amú bɛɛ, “Mú sɔ oyin ámu lamlé mli é. ⁴⁸ Mlilawun ɔhande ntéɛ Farisiyin ɔku lahɔ mu gyi kí? ⁴⁹ Ekekekeke! ɔdɔm ánfí bumeyín Mose mbla ámu iwɪ tɔtɔ. Mú sɔ Bulu ɔlwí amú.”

⁵⁰ Inu Farisifɔ ámuɔ ɔkule, ogyi Nikodemo amúú ɔɔyɔ Yesu wá onyé ámu léfité amú ɔbée, ⁵¹ “Anɪ mbla leha ɔkpa ání abéha ɔku ipón asa abéfité mu ɔnótó asón nú?”

⁵² Befité mu bɛɛ, “Galileayin fú é fúgyi? Kí Bulu asón ámuɔ wankláán. Fówun ání Bulu ɔnósú ɔtáipú ɔkukukukú móotsu Galilea ɔmátó.” ⁵³ [Inu amú féé benatí yó wóyító.

8*ɔtsɪ ɔku Mbvatɔ Pú Mu Kítá*

¹ Bréá ahá amu bedasáin á, Yesu lódu yó Nfɔ-nyíbu ámuɔsu*. ² Mú ɔyi kehe bake a, oleyinkí ba Bulu ɔswékpa wunsínésú inu. Ahá ámu féé beba mu wá. Mú sɔ oletsíá asi, olefi asi ɔde amú ató suná. ³ Bréá ɔdetáí á, Farisifɔ pú Mose mbla asunápú amu bekpa ɔtsɪ ɔkúá bakítá mu, ɔde mbvatɔ ba belí amú ansító. ⁴ Múú bebláa Yesu bɛɛ, “Osunápú, bakítá ɔtsɪ ánfí mbva ɔtakpá. ⁵ Mose Mbla ámu léblí ɔbée, adáa atsi ánfí odu abwi mɔ. Nkálí fodeblí tsú asón ánfí iwɪ?” ⁶ Asónklé sɔ befité mu asón ánfí, abuyɔtɔ mu ha ahande. Inu Yesu lóbun, pú osrebi ɔde ató wanlín ɔsulótɔ.

⁷ Bréá botráa buɔɛ asón ámu fité plá á, olobwíí tsíá, bláa amú ɔbée, “Mlɪtɔ ɔhá ání ɔmókúbwé lakpan kí ogyánkpa da ɔtsɪ ánfí ibwi.” ⁸ ɔleblí mú alí á, oleyinkí bun ɔde mu ató wanlín ɔsulótɔ. ⁹ Bréá ahá ámu bonu mu asón ánfí á, bɔwa natí ikule-kule bi, tsú ahandesɔ bɔtu nyebísú. Ilebesi Yesu mva ɔtsɪ ámu nkule ɔbun nsiné inu. ¹⁰ Yesu lóbwií tsíá, ɔlefité ɔtsɪ ámu ɔbée, “ɔtsɪ, nkí ahá ámu me? ɔkukú mésián ání ɔbéha fú ipón?”

* 8:1 Nfɔ-nyíbu igyi obubwí kúá ibu mantáa Yerusalem, butetí mú Olifbu.

11 Ọtsi ámu lélé mú ọ́nọ́ ọ́bée, “Owíé! Ọ̀kọ̀kọ̀ méhá mí pón o!” Múu Yesu lébláa mu ọ́bée, “Ibu alé! Mí é mmééha fú ipón! Nati, mátrá bwe lakpan.”]†

Ọ́yító Wanki

12 Ini ọ́ma a, Yesu léyinkí bláa Farisifọ́ ámu ọ́bée, “Mígyí ọ́yító wanki ni. Ọ́hagyíọ́ha ání obuo mi obénya wanki ání ibéha mu nkpa, oméésin oklúntọ́ ekekekeke.”

13 Inu á, Farisifọ́ ámu bebláa mu beé, “Nfólí tamakánfọ́ mu iwí. Fumakóblí tọ́tọ́.”

14 Yesu lébláa amú ọ́bée, “Ní mí onutọ́ nde mí iwí adánsiẹ gyí ó á, ọ́nọ́kwali igyi. Tsúfẹ́ mí mú nyin ọ́tínéá notsú pọ́ ọ́tínéá nọ́yọ́. Táme mliméyín ọ́tínéá notsú pọ́ ọ́tínéá nọ́yọ́. 15 Anyánkọ́pọ́sa asúngyí ọ́kpasọ́ mlitegyi asón tson, táme mí mú ntamagyi ọ́haa asón. 16 Ní negyi asón ó á, ọ́nọ́kwali ọ́kpasọ́ negyi mú tson. Tsúfẹ́ megyí mí nkọ́le tegyi mú. Mía mí Sí amúú ọ́lọ́wa mí sísí ámu nyo tegyi mú. 17 Bọ́wanlín wá mlí onutọ́ Mbla ámuọ́tọ́ beé, ‘Ní adansifọ́ abanyọ́ beblí asun kua kọ́le a, amú asón ibu mútọ́.’ 18 Mí onutọ́ ntegyi mí iwí adánsiẹ. Mí Sí lọ́wa mí sísí. Mu é otegyi mí iwí adánsiẹ.”

19 Befítẹ́ mu beé, “Nkónú fú sí bu?”

Yesu lélé mú ọ́nọ́ ọ́bée, “Mliméyín mí wankláán, mliméyín mí Sí ámu é. Ní mliyin mi wankláán á, teki mlébi mí Sí ámu é.”

20 Yesu léblí asón ánfí bréá ọ́de atọ́ suná Bulu ọ́tswékpa tswítswí adáka otsiákpá. Táme ọ́haa mékitá mu, tsúfẹ́ mu bré makónyá fon.

Yesu Ọ́sọ́sọ́

21 Yesu létrá bláa amú ọ́bée, “Mí mú nọ́yọ́. Mlódunká mí. Mlówu wá mlí lakpantọ́. Mliméetalí ba ọ́tínéá nọ́yọ́.”

22 Yudafọ́ ahande amu befítẹ́ beé, “Mó ọ́bómọ́ mu iwí, sọ́ ọ́deblí ọ́bée, mliméetalí ba ọ́tínéá nọ́yọ́?”

23 Yesu lélé mú ọ́nọ́ ọ́bée, “Mlí mú mlotsú ọ́yí ánfítọ́, táme mí mú notsú ọ́sọ́sọ́. Ọ́yí ánfítọ́fọ́ mligyí. Mmegyí ọ́yí ánfítọ́yin mí mú ngyi. 24 Mó sọ́ nde mlí bláa mbéé, mlówu wá mlí lakpantọ́ ní. Mlówu wá mlí lakpantọ́, ní mlimóhọ́gyi ání ‘Mígyí ọ́há amúú mbéé ngyi ámu.’ ”

25 Befítẹ́ mu beé, “Fúgyí ma?”

Yesu lébláa amú ọ́bée, “Ọ́há amúú ntebláa mlí yáí mbéé, ngyi ámu kén ntráa nde mlí bláa a. 26 Mbu asón tsọ́tsọ́tsọ́á néblí tsú mlí iwí pọ́há mlí pón. Táme ọ́nọ́kwali pọ́ ọ́há amúú ọ́lọ́wa mí sísí ámu gyí. Asón ání nonu tsú mu wá nde mlí ọ́yítọ́fọ́ bláa.”

27 Imọ́wankí amú ání mu Si amúú ọ́bu ọ́sọ́sọ́ ámu iwí asón ọ́de amú bláa. 28 Mú su Yesu lébláa amú ọ́bée, “Ní mledá Nyankpọ́sa-Mu-Bi ámu mántá oyikpalíhesu, tsú mú líí á, mlówun ání ‘Mígyí ọ́há amúú mbéé ngyi’ ámu. Mlébi ání ntamabwé tọ́tọ́tọ́ mí onutọ́ túmitọ́. Móá mí Sí lọ́pọ́wá mi ọ́nọ́ á, mú nteblí. 29 Ọ́há amúú ọ́lọ́wa mí sísí ámu buo mi. Ọ́makóyínkí mí ọ́ma, tsúfẹ́ tọ́á itegyi mu ansí ntọ́bwé brégyíbré.”

30 Inu ahá amúú bonu mu asón ánfítọ́ tsọ́tsọ́tsọ́ bọ́họ́ mu gyi.

Abraham Abi-aná

31 Yesu lébláa Yudafọ́ amúú bọ́họ́ mu gyi amu ọ́bée, “Ní mlobuo mí atosunáhé a, mligyí mí akasípọ́ lélé. 32 Mlébi ọ́nọ́kwali amu. Ọ́nọ́kwali amu ibéha mlégyi iwí.”

33 Beblí beé, “Abraham abí-aná anıgyí. Anımókúbwé ọ́haa nkpábi ki. Mú ntogyi sọ́ fúde anı bláa feé, ‘Mlégyi iwí?’ ”

34 Yesu lélé mú ọ́nọ́ ọ́bée, “Ọ́nọ́kwali nde mlí bláa. Ọ́hagyíọ́ha ání ọ́tọ́bwé lakpan á, ogyi lakpan ọ́kpábi. 35 Ọ́kpábi tamatsiá mu wie wóyí yó, obí tetsiá mu si wóyí yó. 36 Mú su ní Bulu mu Bi ámu ọ́há mlegyi iwí á, múmú mlilagyi iwí fẹ́é. 37 Nyin ání Abraham abí-aná mligyí, táme mlidékléá mlómọ́ mí, tsúfẹ́ mlimóhọ́ mí atosunáhé. 38 Tọ́á nowun tsu mí Sí wá ndeblí. Mlí é asón ání mlilónu tsú mlí sí wású mlidégyí.”

39 Bebláa mu beé, “Anı sí gyí Abraham.”

† 8:11 Ima Griikifọ́ nwólọ́ dada amu akọ́tọ́.

Yesu lébláa amó ðbéε, “Ní Abraham abí mligyí á, tekí mli bwehé lēlian Abraham. ⁴⁰ Mlídékléá mlómō mí, tsúfé nde mli ðnəkwaliá nonu tsú Bulu wá bláa. Abraham móbwe ali! ⁴¹ Mli sí bwehé mlídébwε.”

Bεbláa Yesu bεε, “Megyí mbua bətə kwí aní. Bulu onutó gyí aní Sí. Anímá ðsí əkuku tsía mətə.”

⁴² Yesu lébláa amó ðbéε, “Ní mli Sí gyí Bulu á, tekí mli tədwe mí, tsúfé mu wá notsu ba. Mblówa mí sísí. Megyí mí onutó túmitə nεba. ⁴³ Ntogyi só mlimédé mí asən blíhé así nu? Mlimédé mú así nu, tsúfé mí asón de mli asətə wə. ⁴⁴ Əbunsám gyí mli sí. Mó su mliteklea mlóbwe tśá mli sí tekle. Ahá əməpú ogyi tsú nfiasí. Ətamabuo ənəkwali. Mó su ənəkwali kuku ima mətə. Ní əwá afunu a, mu tsiátə əwan ədele, tsúfé ofunupu ogyi. Məgyí afunupu féé ðsí ní. ⁴⁵ Táme nteblí ənəkwali. Mó su mlitamahə mí asónsú gyi ni. ⁴⁶ Mli tə ma əbétali súná ání lakpan əwepú ngyi? Ní nde ənəkwali blí á, mú ntogyi mlimóəhə mi gyi? ⁴⁷ Əhá ání otsú Bulu wá teyáá asu nú mu asón. Mli mú mlimótsú mu wá. Mó su mlitamayáá asu nú mu asón ní.”

Yesu Mva Nanáin Abraham

⁴⁸ Yudafo ámu bebláa mu bεε, “Ní abli aníaa Samariayin fugyi, əhe laláhe bu futə á, anilawá afunu?”

⁴⁹ Yesu lébláa amó ðbéε, “Əhe laláhe ma mítə. Ntobú mí Sí, támε mli mú mlitamabú mí. ⁵⁰ Mmedé mí iwí numnyam wa. Əha əku bu inwá əde mú dunká há mí. Məgyí asón ogyípú wankláán ámu ni. ⁵¹ Ənəkwali nde mli bláa. Əhagyíəha ání otegyi mí atosunáhésu omóowu ekekeεkeε.”

⁵² Inu Yudafo ámu bebláa mu bεε, “Séi ánfí mú á, anilawun ání lélé əhe laláhe bu futə! Abraham mva Bulu ənósú atəípú amu bawú. Táme fú mú fədeblí fεε, əhagyíəha ání otegyi fú atosunáhésu omóowu ekekeεkeε. ⁵³ Aní náin Abraham lówu. Fuki fεε fəduu mu? Bulu ənósú atəípú amu é bowu. Nkáli fúde fú iwí kí?”

⁵⁴ Yesu léle mú ənə ðbéε, “Ní nəwá mí iwí numnyam a, kpaali ígyi. Mí Sí gyí əhá ání ətəwá mí numnyam. Mu mlídéblí mlíaa ogyi mli Bulu ní. ⁵⁵ Ibo mótə ání mliméyín mu, támε mí mú nyin mu. Ní nεblí mbée mmeyín mu a, nabwé ofunupu fé mli. Mí mú nyin mu, ntegyi mu asónsú. ⁵⁶ Mli náin Abraham lénya ansigyí ání mówun mí bábí. Olowun mú é, ansí legyi mu.”

⁵⁷ Yudafo ámu bebláa mu bεε, “Fuməkhə nfi aduenu (50) kóráá, mú fεε fətu Abraham?”

⁵⁸ Yesu lébláa amó ðbéε, “Ənəkwali nde mli bláa. Mbu inu asa bəkwí Abraham.”

⁵⁹ Yesu lénya blí ali pé, ahá ámu bəkulá abwi bεε abutswi da mu mə. Táme Yesu lóbwe híée, dálí Bulu ətswékpa wunsínésú inu.

9

Ansibi Obwiepú Əku Tsa

¹ Əke əku Yesu mva mu akasípú bua əkpatə, bowun oyin əkuá bəkwí mu ansibi obwiepú.

² Yesu akasípú amu befité mu bεε, “Osunápú, ma lakpan só bəkwí oyin ánfí ansibi obwiepú? Mu onutó lakpan su lóó, ntée mu akwíípú?”

³ Yesu léle mú ənə ðbéε, “Megyí mu ntée mu akwíípú lakpan su bəkwí mu ansibi obwiepú. Mboún alíá Bulu əbéle mu túmi súná tsun mu ilo ámütə su. ⁴ Ilasí kpalobí owí əbéta. Əhaa méetalí trá yə agyómá. Mó su ilehián ání abóyə agyómá ámuə əhá ámuə ələwa mí sísí ámu lówa mí əbéε nyóə amu. ⁵ Iníá nanya mbu əyí ánfítə á, mígyí əyí ánfítə wankí.”

⁶ Bréá Yesu lébláa amó asón ánfí tá á, olotu atsənó tswi əsulótə, ələpu osrebi tsía isi, títu mú tan ansibi obwiepú ámu ansíbisu. ⁷ Múə əlebláa ansibi obwiepú ámu əbéε, “Natí yəfwí ansítə Siloam paatítə.” (Siloam así gyí, “Bəwa mu sísí.”) Oyín ámu lýófwí ansítə yínkí əbá wóyí á, əde atə wúun.

⁸ Mu aba pú ahá ání butowun mu əde atə kolí befité bεε, “Megyí oyin ánfí tetsíá kolí atə bré ámu ni?”

⁹ Amótə aku bεε, “Mu ni!” Aku é bεε, “O-o, lían əlēlian mu.”

Inu oyin ámu onutó lébli ðbéé, “Mí ní.”

¹⁰ Befité mu bée, “Nkálí ðòbwe asa fòde ató wúun nya?”

¹¹ Òlèlè mú ònó ðbéé, “Oyin ámuú bütetí mu Yesu amu lóbwe òdiba tan mí ansíbisu. Múú òlèbláa mi ðbéé, nnátí yòfwí ansító Siloam paatíto. Nòyòfwí, múú nde ató wúun a.”

¹² Befité mu bée, “Nkónú òbu?” Múú òlèlè mú ònó ðbéé, “Ohwée.”

Farisifò Ansibi Obwiepó Amu Asón Fité

¹³ Inu bekpa oyin ámuú tèki ogyi ansibi obwiepó ámu yáa Farisifò wá. ¹⁴ Èké ámuú Yesu lóbwe òdiba póbwií mu ansibi amu igyi òkpónú òdaké. ¹⁵ Mú su Farisifò ámu belafité oyin ámu alá ðòbwe asa òde ató wúun. Òlèbláa amú ðbéé, “Òdiba òlòpòtan mí ansíbisu, nòyòfwí ansító. Múú nde ató wúun nya a.”

¹⁶ Farisifò ámu aku beblí bée, “Megyí Bulu òha oyin ámuú olobwií mu ansibi amu gyí, tsúfè òtamagyi òkpónú òdaké mbla ámuvsu.”

Támé aku é befité bée, “Nkálí lakpan òbwepó òbétalí bwé osúna anfi odu? Asón anfi su bómétrá bwe kulé.”

¹⁷ Mú su belafité oyin ámu bée, “Fée mulóbwií fú ansíbi. Amansu fòbu blí tsú mu iwí?”

Oyin ámu léle mú ònó ðbéé, “Bulu ònósú òtáipó ogyi.”

¹⁸ Yudafò ahande amu bómohogyi ání lélé, bəkwí mu ansibi obwiepó asa séi òde ató wúun, kpéfòn bréá beti mu akwíró ba. ¹⁹ Befité amú bée, “Mli bí ámuú mliaa, mu ansíbi lobwie asa mlilókwií mu amu ni? Nkálí ðòbwe asa òde ató wúun nya?”

²⁰ Mu akwíró amu bele mú ònó bée, “Aniyin ání aní bí ní. Aniyin ání anilókwií mu ansibi obwiepó. ²¹ Támé alá ðòbwe asa òde ató wúun pú òhá ání olobwií mu ansíbi mú á, anímeyín. Kókoli mli, mlifite mu onutó. Megyí kebi ógyi, aladan. Òbétalí lé mú ònó.”

²² Mu akwíró amu búde Yudafò ahande amu ifú nya. Mú su beblí alí ní. Tsúfè ahande amu bablí tswí bée, òhagyíòha ání òbébli ðbéé, Yesu gyí Kristo, (òhá ámuú Bulu ladá mu ofúli amu) a, bégya mu lé Yudafò ofiakpa inu. ²³ Mú su mu akwíró amu bée, “Megyí kebi ógyi, aladan, mlifite mu onutó!” ní.

²⁴ Belatí oyin ámuú bəkwí mu ansibi obwiepó ámu otse nyòòsi, bláa mu bée, “Ka ntam Bulu ansító ání fèbli ònəkwali. Aniyin ání lakpan òbwepó oyin ámuú olobwií fú ansíbi amu gyí.”

²⁵ Múú oyin ámu léle mú ònó ðbéé, “Ní lakpan òbwepó ogyi o, yilé òbwepó ogyi o, mí mú mmeyín. Toku kulé pé nyin. Múgyí, tèki bré ámu ntamawun ató, támé séi mú ndewúun.”

²⁶ Múú befité mu bée, “Nkálí òòbwe fú? Nkálí olobwií fú ansíbi amu?”

²⁷ Múú òlèlè mú ònó ðbéé, “Nabláa mli dodoodo, támé mlímónu. Ntogyi só ntráa bla mli? Mli é mlidékléa mlóbwe mu akasíró lóó?”

²⁸ Besia mu, bláa mu bée, “Fúgyí mu akasíró. Aní náin Mose akasíró aní mú anígyi.

²⁹ Aniyin ání Bulu lótoí bláa Mose asón, támé anímeyín òtínéá oyin anfi mú otsú.”

³⁰ Oyin ámu lébláa amú ðbéé, “Nya ntò asón ní? Mlímeyín òtínéá otsú, támé mulábwií mí ansíbi ni o. ³¹ Aní fée aniyin ání Bulu tamanú lakpan abwepó isu. Òhá ání otobú mú, otegyi mu mblasu isu otonú. ³² Tsú bréá Bulu lóbwe oyi ópá á, òhaa mókónú ání òku labwií òhá ání bəkwí mu ansibi obwiepó ansíbi ki. ³³ Ní megyí Bulu òha oyin anfi gyí á, tèki òméetalí bwé tətəətə.”

³⁴ Ahande amu bele mú ònó bée, “Fú anfi fúgyi lakpan òbwepó tsú bréá bəkwí fú anfi dékléa fósuná aní asón?” Inonu begya mu lé ofiakpa inu.

Òhétó Ansibi Bwie

³⁵ Yesu lónu ání bagya oyin ámu lé ofiakpa inu. Mú su bréá olowun mu a, òlefité mu ðbéé, “Fəhə Nyankpəsa-Mu-Bi ámu gyí?”

³⁶ Oyin ámu lébláa mu ðbéé, “Owíé, suna mí òhá ání ogyi, mí anhə mu gyí!”

³⁷ Yesu lébláa mu ðbéé, “Fawun mu dodo. Múgyí òhá anfi òde fú asón bláa séi anfi á.”

³⁸ Múú oyin ámu lébláa mu ðbéé, “Mí Wíé, nahə fə gyi.” Inu olosúm Yesu.

³⁹ Yesu léblí ɔ́bée, “Asón ogyíkpa nɛba ɔ́yí ánfító, mɛní ahá ání bɔ̀mɛdɛ́ ató wúun bówun ató. Ahá ání bɔ̀dewúun é ansíbi íbwie.”

⁴⁰ Farisifɔ́ akɔ́á bɔ̀bɔ̀ Yesu wá ɛ̀nu bonu asón ánfí. Múbú bɛfité mu bɛɛ, “Mú sɔ́ fɔ̀dɛblí fɛɛ aní é anígyí ansibi abwiepó?”

⁴¹ Yesu léle mú ɔ̀nó ɔ́bée, “Ní ansibi abwiepó mligyí á, tekí Bulu méeha mli ipón. Táme íniá mliha mliɛ́ ató wúun sɔ́ á, mli lakpan lasin mli sɔ́.”

10

Akúfa Ɔ̀kpapó Mva Mv Akúfa

¹ Yesu léblí ɔ́bée, “Ɖ̀nɔ̀kwali nde mli bláa. Ɖ̀há ání ɔ̀dó tsɔ̀n akúfa ibansu wíé mótó, ɔ̀mɔ̀tsɔ̀n ɔ̀kpa ɔ̀nó á, owikplu pú ogyo otswapó ogyi. ² Tsúfɛ́ iban ɔ̀nó akúfa ɔ̀kpapó tɔ̀tsɔ̀n wie mótó. ³ Iban ámɔ̀sɔ̀ ɔ̀kípu tefinkí mú há akúfa ɔ̀kpapó ámu tebitíwíé. Ɖ̀tɔ̀pó akúfa amu dá tí amó, bɔ̀tonú mu ɔ̀me, ɔ̀tekpá amó dáli. ⁴ Ní ɔ̀kpá akúfa amu fɛ́é dáli a, otegya amó nkpa, bɔ̀tobuo mu, tsúfɛ́ bɔ̀yin mu ɔ̀me. ⁵ Bɔ̀tamabuo ɔ̀fɔ́. Srí bɔ̀tesrí sí mu, tsúfɛ́ bɔ̀meyín mu ɔ̀me.”

⁶ Yesu léha amó yébi anfi, táme bɔ̀monu mú asi.

Akúfa Ɔ̀kpapó Wankláán Amv

⁷ Yesu létrá bláa amó ɔ́bée, “Ɖ̀nɔ̀kwali nde mli bláa. Mígyí akúfa iban ámu ɔ̀nó ní. ⁸ Awikplu pú ogyo atswapó ahá ání begyankpá ba fɛ́é bɔ̀gyi. Akúfa amu bɔ̀mɛbi amó ɔ̀me. ⁹ Mígyí akúfa iban ámu ɔ̀nó ní. Ní ɔ̀ku ɔ̀tsɔ̀n mitɔ́ wíé dáli a, tɔ̀tɔ́ mɔ́ɔ̀bwe mú. Obéyénya ató gyí mwe. ¹⁰ Owikplu agywɛ́n gyí, ɔ̀bá bowi, ɔ̀mɔ́, oyinta ató. Mí mú nɛba, mɛní ahá bénya nkpa ání ɔ̀fɔ̀n.

¹¹ “Mígyí akúfa ɔ̀kpapó wankláán ámu ni. Akúfa ɔ̀kpapó wankláán tɔ̀tsúlá hólí mu nkpa há mu akúfa. ¹² Táme akúfa ɔ̀kpapó ání ɔ̀de ipa gyí, megyí mu onutó bó akúfa amu tesrí ní owun ɔ̀kpataku ɔ̀bá bekitá amó. Ɖ̀kpataku ámu tekítá akúfa amɔ̀tɔ́ ɔ̀ku, atráhe bɔ̀tɛdásáin. ¹³ Oyin ámu tesrí, tsúfɛ́ ipa keke odegýí. Akúfa amu nkpa tamahían mu. ¹⁴ Mígyí akúfa ɔ̀kpapó wankláán ámu ni. Nyin mí akúfa, mí akúfa é bɔ̀yin mi, ¹⁵ fɛ́ alí mí Sí ámu yin mi á, alí mí é nyin mu ni. Ntɔ́hólí mí nkpa há mí akúfa. ¹⁶ Mbɔ́ akúfa bámbá akɔ́ é. Bɔ̀ma akúfa iban ánfító. Ilehián ání nékpa amó é ba. Amó é bónu mí ɔ̀me. Amó fɛ́é bɔ́bwe akúfa iku kole pú ɔ̀kpapó ɔ̀kule.

¹⁷ “Iní sɔ́ mí Sí tekle mi asón ní. Tsúfɛ́ natsúlá ání nɔ́hólí mí nkpa há ahá, mɛní nɛlanyá mú. ¹⁸ Ɖ̀haa méetalí swíí mí. Mí onutó latsúlá ání nɔ́hólí mú. Mbɔ́ ɔ̀kpa hólí mí nkpa, mbɔ́ ɔ̀kpa lánýá mú é. Iní mí Sí lébláa mi ɔ́bée mbwée ní.”

¹⁹ Mu asɔ̀n blíhé anfi sɔ́ Yudafó ahande amu bɔ̀metrá bwe kole. ²⁰ Amótó akɔ́ beblí bɛɛ, “Ɖ̀ɛ laláhe bɔ́ mɔ̀tɔ́. Mu nwun ideyintá. Ɖ̀haa mátrá nu mu asɔ̀n blíhé.”

²¹ Akɔ́ é bɛɛ, “Ɖ̀há ání ɔ̀ɛ laláhe bɔ́ mɔ̀tɔ́ méetalí blí asón ánfí odu. Ɖ̀ɛ laláhe ɔ̀bétalí bwíí ansibi obwiepó ansibi?”

Yesu Kíná

²² Ekeá bɔ̀tɔ̀pókáin Bulu ɔ̀tswékpa gyɔ̀rásɔ́ Yerusalem ɔ̀fɔ̀n. Alí bré ámu igyi lilitɔ́. ²³ Yesu lóyɔ́ odeki Bulu ɔ̀tswékpatɔ́ ɔ̀tɛnkɔ́á bɔ̀tɛtí ɛ̀nu “Salomo Abrándáású.” ²⁴ Yudafó ahande amu akɔ́ befia bomlí mu. Bɛfité mu bɛɛ, “Ɖ̀menke kéin asa fɛ́bláa aní ɔ̀nɔ̀kwali amu? Ní fúgyí Kristo, (ɔ̀há amóú Bulu ladá mu ofúli amu) a, wuna le mú tii aní.”

²⁵ Yesu lébláa amó ɔ́bée, “Nɛbláa mli bɔ̀tsɔ̀n, táme mli mɛdéhogyi. Ofúla amóú ndɛbwe mí Sí dátó ámu dé mí iwí adánsɛ gyí. ²⁶ Táme mli mɛdéhogyi, tsúfɛ́ mli má mí akúfátɔ́. ²⁷ Mí akúfa bɔ̀tonú mí ɔ̀me. Nyin amó, bɔ̀tobuo mi. ²⁸ Ntɛhá amó nkpa ání itamatá. Bɔ̀móowu ekekeke. Ɖ̀haa méetalí swíí mí amó. ²⁹ Mí Sí amóú ɔ̀lɔ̀pu amó há mí ámu dɔ̀n tógyító. Ɖ̀haa méetalí swíí amó lé mí Sí íbítɔ́. ³⁰ Mía mí Sí anígyí kole.”

³¹ Inu á, Yudafó ahande amu be trá kulá abwi bɛɛ abɔ̀tswi da Yesu mɔ́. ³² Táme Yesu léfité amó ɔ́bée, “Nabwé ofúla tsɔ̀tsɔ̀tsɔ́á itsú mí Sí wá súná mli. Mótó mɔ̀mu sɔ́ mliɛ́kléá mléda mí abwi?”

³³ Bebláa mu bee, “Megyí ofúla ání fabwé kukukuko sọ aníaa abéda fọ abwi. Alí ámúú fablí abususọ pókósó líí Bulusu ámu sọ. Nyankpusa fọgyi, táme fee Bulu fọgyi.”

³⁴ Yesu léfité amó ọbée, “Bumowanlín wá mli Mbla ọwulọ ámutọ bee, Bulu ọbée, ‘Mligyí fé Bulu?’ ³⁵ Aniyin ání ọnọkwali Bulu asón igyi. Mú sọ ní Bulu létí ahá ámúú ọlọpọ mu asón há ámu ọbée, bọgyi fé mu a, ntogyi sọ mlídé ọblọ nya? ³⁶ Mí mú á, mí Sí léle mí yáí, ngyi mu kle, ọlọwa mí sí sí ọyí ánfító. Ntogyi sọ mlídéblí mlíaa nablí mbée, ‘Bulu mu Bi ngyi’ sọ nablí abususọ pókósó líí mọsọ? ³⁷ Ní megyí mí Sí agyómá ndebwe mú á, mlímáhọ mi gyi. ³⁸ Táme ní mí Sí agyómá ndebwe, asa mlímóhọ mi gyi kóráá á, mómó mlíhọ ofúla amúú ndebwe ámu mú gyi, amlíbi ání Mí Sí ámu bu mítọ, mí é mbu mítọ.”

³⁹ Betrá bwe ání békítá mu, táme ọledali amó ibi, náti sí amó.

⁴⁰ Yesu léyinkí fá Yordan ọbún ba ọtíné ámúú Yohane létsiá bó ahá asú ámu, olesi tsiá inu. ⁴¹ Ahá tsọtsọtsọ beba mu wá, bọde aba bláa bee, “Yohane móbwe osúna kukukuko, táme asón ání Yohane léblí tsú oyin ánfí iwí fée laba mótó pépéépé.” ⁴² Ahá tsọtsọtsọ bọhọ mu gyi inu.

11

Lasaro Lowu

¹ Oyin ọkúá butetí mu Lasaro mọa mu apio tsihé Maria pọ Marta betsiá Betania wúluto. Oyin ámu lóló. ² Maria anfi létsei mu ofóbí fánfáánfán wólí aní Wíe Yesu ayabisu, pọ mu imi tsítsi mú ní. Mu pio yínhé gyí Lasaro anfi ọda ọdelọ á.* ³ Mú sọ mu apio tsihé ánfí bọwa abí sí sí Yesu bee, “Owíé, fọ ọdwepọ délọ.”

⁴ Yesu lónu asón ámu a, ọleblí ọbée, “Megyí ilọ ánfí ọbómọ mu, mboun ibéle Bulu numnyam ọwan. Ibọwa mí Bulu mu Bi ánfí é numnyam.”

⁵ Yesu tekle Marta mọa Maria pọ Lasaro fée asón. ⁶ Táme bréá olonu ání Lasaro délọ á, ọletrá si tsiá ọtínéá ọbu nkenyó kéké. ⁷ Mú ọma a, ọlebláa mu akasípọ ọbée, “Mlíha ayinki yọ Yudea.”

⁸ Mu akasípọ amu befité mu bee, “Osunápọ, nwén nfi Yudafo ahande bakle abọda fọ abwi mọ. Mú fee fétrá yinkí yọ inu?”

⁹ Yesu lópu yébi lé mú ọnọ ọbée, “Megyí dọnhwírí dúanyọ bu ekewóletọ? Ní ọha ná ọyí kehetọ á, ọtamasúti, tsúfé nsaintọ lówankí, sọ odewúun. ¹⁰ Táme ní ọku ná oklúntọ á, otosúti, tsúfé ọmedé atọ wúun.” ¹¹ Asón ánfí ọma a, ọletrá blí ọbée, “Aní nyáwíe Lasaro ladídi, táme nọyọ anyetsinkí mu.”

¹² Akasípọ amu bebláa mu bee, “Aní Wíe, ní ọdedídi mú á, iwí bówa mu ọnlín!”

¹³ Lasaro lowu iwí asón Yesu déblí, táme akasípọ amu mú bukí bee mu didí kẹke iwí asón ọdeblí. ¹⁴ Inu Yesu lówunáa kpa mú opulu ọbée, “Lasaro lawú. ¹⁵ Mli sọ ilawá mí ansigyí ání mma inu asa olowu, méní mlíhọ mi gyi. Mlíba ayekí mu.”

¹⁶ Inu Toma ání ogyi Tabí† lébláa mu aba ámu ọbée, “Mlíha ania mọnyọ fée ayọ, méní ní lowu ígyi kóráá á, ania mọnyọ awu!”

Ọhá Aní Ọtọkósọa Ahá Tsú Afúlitọ, Há Amó Nkpa

¹⁷ Yesu lówie Betania wúluto á, bebláa mu bee bopulá Lasaro ilagyi nkená. ¹⁸ Tsú Betania ya Yerusalem mọfọn máli anyọ. ¹⁹ Mú sọ Yudafo tsọtsọtsọ beba Maria mọa Marta gyọwí ọhakpá, amó píó lowu sọ.

²⁰ Benya bláa Marta ání Yesu ọbá alí, ọbọksú yéfia mu ọkpa. Maria mú lésin wóyítọ. ²¹ Mú Marta lébláa Yesu ọbée, “Mí Wíe, tekí ní fubu nfi á, tekí mí píó mówu sí mí. ²² Táme séi kóráá nyin ání tógyítọá fókólí Bulu á, ọbéha fọ.”

²³ Yesu lébláa mu ọbée, “Fọ píó ámu ọbélakúsọ.”

²⁴ Marta lébláa mu ọbée, “Nyin ání ọbọksú eke tráhe amúú afúli bóksú ámu.”

* **11:2** Iní kén bu 12:1-8tọ. † **11:16** Didimus múa Toma así gyí Tabí Griiki múa Hebri ọblító.

²⁵ Yesu lébláa mu obée, “Mígyí chá ání ntakósúa ahá tsú afúlitó, há amú nkpa. Chá ání olhó mi gyi owú kóráá á, obétrá tsiá nkpa. ²⁶ Chá ání otsie nkpa, olhó mi gyi é móowu ekekekeke. Fahó mósó gyi?”

²⁷ Marta lótsulá mósó obée, “Ee! Mí Wíe, nahogyi ání fógýí Kristo, (chá ámóú Bulu ladá mu ofúli), Bulu mu Bi ámóú bée obéba oyító ámu ni.”

Yesu Lósú

²⁸ Bréá Marta lébli ahi tá á, oleyinkí ba wóyító beti Maria ya itsétó, bláa mu obée, “Osunápú laba, ode fú ti.” ²⁹ Maria lénya nú mó ahi, olakúsú yó Yesu wá. ³⁰ (Ahi bré ámúto á, Yesu mókónyá wíe wúluto. Ohí otíné ámóú Marta lóyótu mu amu.) ³¹ Bréá ahá ámóú bótisie Maria wá wóyító, bode mu klun yíá ámu bowun ání alakósú otsáwule pé oyó á, bakúsú buo mu. Buki bée oyó opulákpá mu yósu.

³² Bréá Maria lówie Yesu wá á, eda akpawunu, bláa Yesu obée, “Mí Wíe, ní fobu nfi á, teki mí píó mówu sí mí!”

³³ Bréá Yesu lówun ání Maria mu ahá ámóú bobuo mu amu fée bodesú a, ilehie han mu. Mó su mu ansí lepe. ³⁴ Olefíté amó obée, “Nkónó mlilópulá mu.”

Inu bebláa mu bée, “Ani Wíe, beki.”

³⁵ Inu Yesu lósú. ³⁶ Mó su Yudafo ámu bebli bée, “Ki ahá otehié dwé Lasaro!”

³⁷ Táme amótó aku bebli bée, “Megyí oyin ánti lóbwií ansibi obwiepó ámu ansibi ni. Ntogyi só ometali kítá Lasaro yáí, alawú?”

Lasaro Kusá

³⁸ Yesu ansí létrá pé, olenatí yó opulákpá mu. Ibwi alató bopulá mu, bemináa ibwi tin mó onó. ³⁹ Inu olebláa amó obée, “Mlúmina ibwi ámu le obó ámu onó.”

Táme owupó ámu mu pio tsíhé Marta lébláa mu obée, “Mí Wíe, nde aná mó á, alayintá. Nde eke náásí opá bopulá mu.”

⁴⁰ Yesu lébláa mu obée, “Mmebláa fu mbée ní fohogyi a, fówun ahá Bulu iwí bu ifú?”

⁴¹ Inu bemináa ibwi ámu lé obó ámu onó. Yesu lótsu ansí fúá ki osúsú, bli obée, “Mí Sí, nedá fú ipán ání fanú mí ome. ⁴² Nyin ání fotonú mí mpái ekekegyíeke. Táme ahá ánti bulí nfi ánti sù nablí ahi, méni bóhogyi ání fólówa mí.” ⁴³ Bréá olhó mpái ánti tá á, olakplón bli obée, “Lasaro, dali ba!” ⁴⁴ Lasaro lédali a, tati klu mu ibi pú mu ayabi. Dúku é klu mu ansító. Yesu lébláa amó obée, “Mlúnsanki mu onati.”

Bekikí Yesu Nwunsu

⁴⁵ Yudafo ámóú bobuo Maria ba inu ámu bowun tóá Yesu labwé. Mó su amó tsotsotsó bohó mu gyi. ⁴⁶ Táme amótó aku boyó yébláa Farisifo ámu tóá Yesu labwé. ⁴⁷ Inunu Bulu igyí ahapó dehen pú Farisifo ámu beti aba asón agyípu fia. Múú befité aba bée, “Nkáli abóbwe? Lélé mó á, oyin ánti dé osúna tsotsotsó bwe. ⁴⁸ Ní anuméka mu itin á, ohagyíoha obóhó mu gyi. Ibéha Romafó béba bobwie aní Bulu otswékpá amu, yintá aní omá!”

⁴⁹ Táme amótó akuléá boteti mu Kaiafa, ogyi Bulu igyí ohapó dehen ofi ámúto lébláa amó obée, “Mlú mó mlímeyín olala! ⁵⁰ Mlímókóbí ání ibu aléá obakúle obówu ahá fée nwunsu, dun ánti omá ámúto ahá fée béhi?” ⁵¹ Megyí Kaiafa onutó agywun olapubli asón ánti. Táme íniá ofi ámúto mugyí Bulu igyí ohapó dehen su á, igyi asón ánti olebli tswi ánti ilehián ánti Yesu obówu há Yudafo omá. ⁵² Megyí bée omá ámu nkule pé su obówu, mboún ahá obékpá Bulu ahá ánti badásáin fée bowa abató, bóbwe ikule su.

⁵³ Tsú eke ámu bowa agywun bwe ánti bómó Yesu bi. ⁵⁴ Inu su Yesu métrá tsiá lé iwí owan Yudafo. Mboún olenatí yó wúlu kvá boteti mó Efraim, ánti ibu dimbísú. Mu mu akasípó amu betsiá inu.

⁵⁵ Bré ámúto á, Yudafo nkeá bopugyi Israelfosu Katsun Nke ámu lawíe wóyí tá. Ahá tsotsotsó botsu awulusu dú yó Yerusalem ánti boyógyuráa iwí asa nke ámu ifon. ⁵⁶ Bréá boyó Bulu otswékpá wunsínésú inu á, bodunká ánti bówun Yesu. Mó su befité aba bée, “Nkáli mlidéki? Mlilahogyi mlíhaa, obéba nke ánti lóó?” ⁵⁷ Táme bré ámúto á, Bulu igyí

ahapó dehen pọ Farisifọ ámu babláa ahá bée, ní ọkọ owun ọtínéá Yesu bu a, ọhá amó ibi, ménì beyékítá mu.

12

Ofobí Fánfáánfán Pọwólí Yesu (Mateo 26:6-13; Marko 14:3-9)

¹ Ilesi nkensíé abugyi Israelfọsu Katsun Nke a, Yesu lóyọ Lasaro amóú ọ̀lọ̀kọ̀sọ́a tsu afúlító ámu wúlutọ Betania. ² Mú ntúpwesu bọtsu ọ̀pọ̀nú há mu. Marta léye atogyihe ọ̀pọ̀nú ámu asì. Lasaro mu a ahá amóú beti ámu bọwa ibi gyi atọ Yesu wá. ³ Inu Maria lópu ofobí fánfáánfán ání ibu ibiá prentu a yílẹ̀ ọ̀bọ̀ betsẹ́í wólí Yesu ayabisu, ọ̀lọ̀pu mu nwunsu-imi tsítsi mú. Ofobí ámu ọ̀fan lọ́họ̀ wóyí ámutọ̀ fẹ́é.* ⁴ Táme Yuda Iskariot, ogyi Yesu akasípọ́ amutọ̀ ọ̀kọ̀lẹ̀, ọ̀bẹ́lẹ̀ Yesu há ámu mú léblí ọ̀bẹ́é, ⁵ “Ofobí ánfí bu bíá. Ntogyi sọ̀ bọmefẹ́ mú, pọ́ kọ́ba amu há ahiánfọ́? Mú bíá bọ́bwe ọ̀bakọ́lẹ̀ ofi ọ̀kọ̀lẹ̀ akatua.” ⁶ Megyí ahiánfọ́ nwewúun su Yuda dé asún ánfí blí. Owikplu ógyi su. Mu wá sika okentebi bu, otetsiá wí kọ̀ lé mótọ̀.

⁷ Yesu léblí ọ̀bẹ́é, “Mlìsi mu ọ̀pu ofobí ánfí wọ̀lì mí ha mí opuláké. ⁸ Ahiánfọ́ mú bẹ́tsiá mlì wá ekekegyíeke, támẹ́ mí mú mméetsiá mlì wá yó.”

Bẹ̀kíkílí Lasaro Nwunsu

⁹ Yudafọ́ tsọtsọtsọ bonu ání Yesu laba Betania. Mú su begya ọ̀kpa yó mu ọ̀kíkpa. Megyí mu nkọ̀lẹ̀ su bọ́yọ́ inu. Beyéki Lasaro amóú Yesu ló̀kọ̀sọ́a tsu afúlító ámu é. ¹⁰ Mú su Bulu igyí ahapó dehen amu bọ́bwe agywun bẹ́e bómọ́ Lasaro é. ¹¹ Tsúfẹ́ mu kọ̀sọ́a tsu afúlító su Yudafọ́ tsọtsọtsọ bọ̀de ọ̀ma yinkí bọ́họ́ Yesu gyi.

Bọ́họ́ Yesu Fẹ́ Owíe Yerusalem (Mateo 21:1-11; Marko 11:1-11; Luka 19:28-40)

¹² Ọ̀yi kẹ́hẹ́ a, ọ̀dọ́m amóú baba nke ogyíkpa amu bonu ání Yesu ọ̀bá Yerusalem. ¹³ Mú su bẹ́ka mbláa, bọ́pu ọ̀kpa beyéfia mu. Bọ̀de okitikítì bẹ́e, “Hosiána! Bulu oyúla ọ̀há anfi ọ̀na anì Wíe Bulu dátọ́ ọ̀bá ánfí! Bulu oyúla Israel Owíe amu!”

¹⁴ Yesu lénya afrímú ọ̀kọ̀, ọ̀lọ̀du bian musu, fẹ́ alá bọ́wanlín wá Bulu asóntọ́ bẹ́e, ¹⁵ “Sionfọ́, mlímánya ifú!

Mlì Wíe dín afrímú ibísọ́ ọ̀bá á!”

¹⁶ Yesu akasípọ́ amu bọ́mọ́kọ́sì nú asún ánfí asì. Táme bréá Bulu ló̀kọ̀sọ́a Yesu tsú afúlító, wá mu numnyam ọ̀ma a, bẹ́kaín ání bọ́wanlín asún ánfí tsú mu iwí. Mú bọ́bwe há mu a.

¹⁷ Aha ání bobuo Yesu bréá ọ̀letì Lasaro fúli-ọ̀bótọ́, kọ̀sọ́a mu tsú afúlító bọ́yọ́ mósú dá asún ánfí ọ̀kan. ¹⁸ Inu su ọ̀dọ́m amu beyéfia mu ni. Bonu ání alabwé osúna anfi. ¹⁹ Farisifọ́ amu bebláa aba bẹ́e, “Mlìlawun ání anilabwé kásíán. Mlìki, ahá fẹ́e bayọ́ bubuo mu o!”

Griikifọ́ Akọ́ Bodunká Yesu

²⁰ Griikifọ́ akọ́ bubu ahá amóú bẹ́ba Bulu osúmkrpá Yerusalem Israelfọ́su Katsun Nke ámutọ̀. ²¹ Bọ́yọ́ Filipo ání otsu Betsaida ání ibu Galilea ọ̀mátọ́ wá yébláa mu bẹ́e, “Owíé, anidékléá abówun Yesu.”

²² Filipo lébláa Andrea, mu a muonyọ́ beyébláa Yesu. ²³ Yesu lébláa amó ọ̀bẹ́é, “Bré lafon ání bọ́wa Nyankpọ́sa-Mu-Bi ámu numnyam. ²⁴ Ọ̀nọ̀kwali nde mlì bláa. Ní kpolibí mọ̀kọ̀wíé ọ̀bótọ́, ikwe, plọ́ á, kpoli ibi-kọ̀lẹ̀ amu kén igyi. Táme ní ikwe, plọ́ á, itọ̀bwe abí tsọtsọtsọ. ²⁵ Ní ọ̀kọ̀ tọ̀dwé mu nkpa ọ̀yí ánfító á, ọ̀bọ́hulí mú. Ní ọ̀kọ̀ é tamadwé mu nkpa á, obénya nkpa ání itamatá. ²⁶ Ní mlìtọ́ ọ̀kọ̀ ọ̀bẹ́é mósum mí á, ilehián ání obóbuo mi, ménì obétsiá ọ̀tínéá mbu. Ní ọ̀kọ̀ dé mí sum á, mí Sí ọ̀bọ́wa mu numnyam.”

Yesu Lowu Iwí Asún Blí

²⁷ Yesu lóyọ́ mósú ọ̀bẹ́é, “Séi á, asún dé mí kọ̀n háan! Amansu néblí? Blí nteblí mbéé, Mí Sí, le mí tsu asun wunhe anfitọ́ lóó? O-o, mú su neba ni. ²⁸ Mí Sí, wa fọ́ iwí numnyam!”

Inu á, ọ̀mẹ́ ọ̀kọ̀ lótsu ọ̀sọ́sọ́ ba ọ̀bẹ́é, “Nawá mí iwí numnyam dodo. Nétrá wa mú.”

* **12:3** Oyi kọ́á botetì Naadi nlin botọ́pọ́bwe ofobí ámu.

²⁹ Bréá ɔdɔm amúú bulí ɪnu ámu bonu ɔme amu a, beblí beɛ “Ɔpráda lapótí.” Ako é beɛ, “Bulu-ɔbɔpu lábláa mu asún!”

³⁰ ɪnu Yesu lébláa amú ɔbéɛ, “Mli su ɔme anfi lalin, megyí mí. ³¹ Bréá Bulu obégyi ɔyítɔfo asún ní. Bréá Bulu ɔbékplí Ɔbunsám, ɔyísú ogyípó amu obiású ní. ³² Táme mí mó á, ní bedá mí mántá oyikpalíhesu, tsú mó líí á, nékpa ahá fée ba mí ɪwí wá.” ³³ (Yesu léblí asún anfi púsúná lowu oduá mówu.)

³⁴ ɪnu ɔdɔm amu befité mu beɛ, “Aní mú anílonu tsú aní Mbla ɔwulú ámuɔo aní Kristo, (ɔhá amúú Bulu ladá mu ofúli amu) obétsiá bré fée. Mó ntogyi su fúdeblí fɛɛ, ilehián aní bedá Nyankpusa-Mu-Bi ámu mántá oyísú, tsú mó líí? Ma gyí Nyankpusa-Mu-Bi ámu?”

³⁵ Yesu lébláa amú ɔbéɛ, “Bré kpalobí ku pé ɪlasí aní Wanki amu ɔbétrá tsiá mli wá. ɪniá Wanki amu trá ɔbu mli wá á, mlinati wanki amuɔo, méni owí méeta wá mli. Tsúfé ɔhá aní ɔna oklúntɔ tamabí ɔtinéá ɔyó. ³⁶ Bré anfi wanki† amu trá ɔbu mli wá á, mliho mu gyi, méni mlóbwe wanki amu abí.”

Yudafɔ Yesu Mɔhogyi

Bréá Yesu lébláa amú asun anfi tá á, ɔlenatí yénaín. ³⁷ ɪniá ɔlobwe osúna tsɔtsɔɔtsɔ amú ansító ó á, bɔmɔho mu gyi. ³⁸ ɪni léha Bulu ɔnósú ɔtáipó Yesaia asún amúú ɔleblí tswí dodo amu léba mótó. Ɔbéɛ,

“Aní Wíe, ma lámɔ asún amúú anléblí ámusu gyi?

Ma aní Wíe lalé mu túmi súná?”

³⁹ Mó su bɔmetálí ho Yesu gyi, tsúfé Yesaia létrá blí ɔbéɛ,

⁴⁰ “Aní Wíe Bulu lahá bɔmedéwúun,

bɔmedé asún nu,

Mó su bɔmóowun ató,

bɔmóonu asún, méni bédamlí ba mí wá,
nétsa amú ɪlo.”

⁴¹ Yesaia lówun Yesu numnyam. Mó su ɔleblí asún anfi tsú mu ɪwí ní.

⁴² Mó ó á, Yudafɔ ahandɛ amu tsɔtsɔɔtsɔ bɔho mu gyi, táme bɔmele amú hógyi ɔwan. Tsúfé benya ifú aní Farisifɔ ámu bébi amú, gya amú lé amú ofiakpa. ⁴³ Tsúfé bɔtekle beɛ ahá bɔkánfo amú dun aní Bulu ɔbékanfó amú.

Yesu Asún Bulu Ɔbɔpɔgyi Ahá Asún

⁴⁴ Yesu lókplɔn blí ɔbéɛ, “Megyí mí nkule ɔhagyíɔha aní ɔlɔho mi gyi déhógyi. Ɔhá amúú ɔlɔwa mí sísí ámu é. ⁴⁵ Ɔhagyíɔha aní ɔde mí wúun dé ɔhá amúú ɔlɔwa mí sísí ámu é wúun.

⁴⁶ Naba ɔyí anfitɔ fé wanki, féki ɔsulúv anfisɔ ɪwanki, méni ɔhagyíɔha aní ɔlɔho mi gyi méésin oklúntɔ. ⁴⁷ Ní ɔku onú mí asún, táme omegyí mósú á, megyí mí ɔbéha mu ipón.

Tsúfé mmeba asún ogyíkpa. Ahá nkpa ɔhókpa neba. ⁴⁸ Ɔha aní okíná mí, ɔmɔho mí asún é bu asún aní bɔpɔhá mu ipón. Mí asun blíhé amu ɪbéha mu ipón eke tráhe amu. ⁴⁹ Tsúfé megyí mí onutó túmi nɔpɔtí. Mí Sí lówa mí sísí. Múléha mí asún aní mblí, pó alíá mblí mó. ⁵⁰ Nyin aní mu asún ámu itehá nkpa aní itamatá. Mó su asún aní ɔtɔwá mí blí kóun nteblí.”

13

Akasípó Amu Ayabiasí Fwí

¹ Asa béfi Israelfɔsu Katsɔn Nke ámu gyí así á, Yesu lébi aní mu bré lafon aní médalí ɔyí anfitɔ yó mu Sí wá. Ɔlodwe ahá amúú bɔgyi mu kle ɔsulúsv nfi ámu alí yófon mu owuké.

² Mba mu akasípó amu befia ntópwe ató ogyíkpa. Alí bré ámuɔo á, ɔbunsám lawúna wie Simon Iskariot mu bi Yuda klúntɔ aní ɔyéle Yesu ha. ³ Yesu yin aní mu Sí lópu tógyító wá mu ɪbitɔ. Oyin aní Bulu wá motsu ba, mu wá méyinkí yó ní. ⁴ Mó su ɔlele ɪbi ɔlepe ámuɔo, ɔlókusú wóí mu atadiɛ tswí, tsú ɔsan sába. ⁵ Ɔletseí ntsu wá onuwétó, olefi así ɔde mu akasípó amu

† 12:36 Yesu gyí Wanki amu.

ayabiası fwı. Ɔfwı ɔmá yín a, alapó mu osiétó ɔsan ámu tsítsi mu ayabiası. ⁶ Bréá ɔlɔtu Simon Petro a, ɔlefíté Yesu ɔbéé, “Mí Wíé, fú ɔbɔfwı mí ayabiası?”

⁷ Yesu léle mú ɔnó ɔbéé, “Fumóonu tó ánfı ndebwe ánfı ası séi. Ɔma asa fóbónu mú ası.”

⁸ Mú Petro lébláa mu ɔbéé, “O-o! Mméesi, afɔfwı mí ayabiası ekekekeke.”

Yesu lébláa mu ɔbéé, “Ní mmɔfwı fú ayabiası á, fuméenya ogyíkpa mí wá.”

⁹ Simon Petro lébláa mu ɔbéé, “Mí Wíé, megyí mí ayabi nkɔle. Wuna fwı mí ibı pú mí nwuntó é.”

¹⁰ Yesu lébláa mu ɔbéé, “Ɔhá ání alabie ntsu métrá hián ntsubie. Mboún mu ayabiası fwı pé, tsúfé alalın dodo. Mlı ıwı lalın, táme megyí mlı féé.” ¹¹ (Yesu lébláa mu alı, tsúfé oyin ɔhá ání ɔbéle mu há. Mú su ɔleblı ɔbéé, “Megyí mlı féé lalın” nı.)

¹² Bréá ɔɔfwı amó ayabiası tá á, ɔlelatsú mu atadié wá, yínkí yétsiá ɔpónú ámu ası. Mú ɔlefíté amó ɔbéé, “Mlılanú itó ánfı nabwé há mlı ánfı ası? ¹³ Mlıtetı mí ‘Osunápó,’ mlıtetı mí ‘Owíé.’ Mú ɔkpa ní, tsúfé mú ngı ní. ¹⁴ Nı mí ání ngı mlı osunápó pú mlı Wíé, nafwı mlı ayabiası á, mómó ilehián ání mlı é mlɔfwı mlı aba ayabiası. ¹⁵ Nabwé súná mlı, ménu mlɔbwe mú alı á múú nabwé mú há mlı ámu. ¹⁶ Ɔnɔkwalı nde mlı bláa. Osúmpú ɔkɔku módɔn mu wie. Alı kén sumbí ɔyɔpú módɔn ɔhá ání ɔlɔwa mu nı. ¹⁷ Inıá mlılabı ɔnɔkwalı anfi á, Bulu obóyulá mlı ní mlegyí mósó.

¹⁸ “Megyí mlı féé ıwı asón ndeblı. Tsúfé nyin ahá ání nalé. Táme lehián ání Bulu asón ánfı ibéba mótó. Asón ámu ɔbéé, ‘Ɔhá á múú mía munyɔ anidé ibı wa ɔlepetɔ ámu lakúsú lí mısó.’ ¹⁹ Nde mlı bláa séi asa iba, ménu ní ibá á, mlóhɔ mı gyı ání mígyı ɔhá á múú mbéé ngı ámu nı. ²⁰ Ɔnɔkwalı nde mlı bláa. Ɔhagyıɔha ání ɔlɔhɔ ɔhá ání nɔwa sumbí lahɔ mı. Alı kén ɔhagyıɔha ání ɔlɔhɔ mı lahɔ mí Sí ámu ɔlɔwa mí sísí ámu é ní.”

Yesu Le Há

(Mateo 26:20-25; Marko 14:17-21; Luka 22:21-23)

²¹ Bréá Yesu léblı asón ánfı tá á, asón ihíé de mu háan mu klɔntɔ. Mú su olowunáa kpa mú tati ɔbéé, “Ɔnɔkwalı nde mlı bláa, mlıtɔ ɔkɔle ɔbéle mí há.”

²² Akasípú amu bekpelé kı aba ansító, tsúfé bomeyín amótó ɔmɔá ɔde. ²³ Akasípú amutɔ ɔkɔleá otsie mantáa Yesu, gyı ɔmɔá Yesu tɔhíé dwé ní. ²⁴ Mú su Simon Petro lóbun mu ansıbi ɔbéé, ɔfıte mu ɔhá ání ɔbéle mu há.

²⁵ Mú ɔkasípú amu léyinkı kpısá Yesusu, fité mu ɔbéé, “Mí Wíé, ma ɔbéle fú há?”

²⁶ Yesu lébláa mu ɔbéé, “Ɔhá á múú nébia bodobodo, púdá oputsútó há ámu gyı mu nı.” Inu olebia bodobodo púdá oputsútó há Yuda, ogyi Simon Iskariot mu bi. ²⁷ Olenya hɔ mú alı, Ɔbunsám lówie mutɔ. Mú su Yesu lébláa mu ɔbéé, “Bwe tóá fɔdekléá fóbwe sasa!” ²⁸ Ahá á múú butsie ɔpónú ámu ası ámutɔ ɔkɔku mébi tóá súá Yesu lébláa mu asón ánfı. ²⁹ Amótó aku bukı beé, Yuda gyı amú sikasu ɔkírı. Fıalı Yesu dé mu bláa ɔbéé, ɔyɔhɔ atóá bɔpɔgyı nke ámu, ntée ɔpú tɔku ya ahıánfɔ.

³⁰ Yuda lénya hɔ bodobodo amu alı, ɔledalı. Owı latá alı bré ámu.

Mbla Pɔpwe

³¹ Yuda lénya dálı obuto ınu alı Yesu léblı ɔbéé, “Bréá Mı, Nyankpɔsa-Mu-Bı ánfı numnyam bélin ɔwan ní. Bulu ɔbótɔn mısu lé mu numnyam ɔwan. ³² Nı ɔtɔn mısu lé mu numnyam ɔwan á, alı kén ɔbótɔn mu ıwısu lé mí numnyam ɔwan ní. Ɔbówa mí numnyam ınu. ³³ Mı abı, mméetrá tsiá mlı wá, wá ɔpá. Mlıdunká mí. Alı á múú nebláa Yudafo ahande amu mbéé, ‘Mlımétalı ba ɔtınéá nɔyó ámu’ a, alı kén nde mlı bláa mlı é ní. ³⁴ Mbla pɔpwe ndewa há mlı mbéé, mlıdwe aba. Alı á múú nɔdwe mlı ámu a, alı kén mlıpú ɔdwe ámu dwe mlı aba ní. ³⁵ Nı mlıdé aba dwe á, ibósuná ahá féé ání mí akasípú mlıgyı.”

Petro Ɔbóswı Ɔbéé Mvmeyın Yesu

(Mateo 26:31-35; Marko 14:27-31; Luka 22:31-34)

³⁶ Simon Petro léfité Yesu ɔbéé, “Mí Wíé, nkónu fɔyó?”

Yesu léle mú ònó òbée, “Òtíné á múú nǎyó á mu a, fóméetalí buo mí yó inu séi. Táme òma a, fóbobuo mí.”

³⁷ Petro léfité mu òbée, “Mí Wíé, ntogyi sù mméetalí buo fu séi. Nówu fú su!”

³⁸ Yesu léfité mu òbée, “Fówu mí su? Ònǎkwali nde fú bláa. Fósuwí pú ibi wá ogyá tse sa fée fúmeyín mí asa bate òbéle ònó.”

14

Ọsì Amv Wá Ọkpa

¹ Yesu lébláa mu akasípó amu òbée, “Opúni mátsií mli. Mliho Bulu gyi, amlího mí gyi. ² Otsiákpá tsòtsòtsò bu mí Sí wóyító. Ní otsiákpá ma inu á, teki mmébláa mli mbée neyéla inu yáí mli. ³ Ní nǎyó yéla otsiákpá amu yáí mli tá á, néyinkí bá bekpa mli yáa mí iwí wá, ménì mlétsiá òtínéá mbu. ⁴ Mliyin ọkpa ání ida yò òtíné á múú nǎyó.”

⁵ Inu Toma léfité mu òbée, “Mí Wíé, anímeyín òtínéá fǎyó, nkáli abóbwe abébi ọkpa ámu?”

⁶ Yesu léle mú ònó òbée, “Mígyí ọkpa ámu, ònǎkwali amu pú nkpa ámu. Ọhaa méetalí yó mí Sí ámu wá, nkéti alatsun misu. ⁷ Ní mliyin mí lélé á, teki mlilabí mí Sí ámu é. Táme séi mú mlilawun mu, mlilabí mu é.”

⁸ Filipo lébláa mu òbée, “Ani Wíé, suna ani fú Sí ámu. Mú kpán tsò ani.”

⁹ Yesu léfité mu òbée, “Filipo! Mbu mli wá dodoodo. Mú su fúmǎkúbí mí? Ọhagyíha ání alawun mí ki lawun mí Sí ámu. Ntogyi sù fúdeblí fée, nsúna mli Ọsì ámu? ¹⁰ Fumohogyi ání mbu mí Sí ámutò, mu é òbu mitò? Asún ánfì nde mli bláa ánfì motsú mí onutó wá. Mboún mí Sí á múú òbu mitò ámu dé mu agyómá yò. ¹¹ Ní nde mli bláa mbée, mbu mí Sí ámutò, mu é òbu mitò á, mliho mí gyi. Ní mlímóhò asún ámusu gyi óó á, ofúla amúú ndebwe ámu su mliho mí gyi. ¹² Ònǎkwali nde mli bláa. Ọhagyíha ání òlòhò mí gyi a, òbóbwe itóá ndebwe. Ọbóbwe mú ònó mí klé, tsúfé mí mú nǎyó mí Sí ámu wá. ¹³ Nóbwe tógyítóá mlókulí mí idátó há mli, ménì nówa mí Sí ámu numnyam. ¹⁴ Ní mlókólí tógyító mí idátó á, nóbwe mú.”

Ọje Wankíhé Amv Ibá

¹⁵ “Ní mlitòdwé mí á, mlégyi mí mblasu. ¹⁶ Nókulí mí Sí, òbópu Ọma Ọlípó bambá sísí mli, òbéba betsiá mli wá bré fée. ¹⁷ Múgyí Ọje Wankíhé. Mótósúná ònǎkwali ání ibu Bulutò. Ọyító ahá buméetalí hò mu, tsúfé bumédé mu dunká. Buméebi mu é, táme mli mú mliyin mu, tsúfé òbu mli wá, obétsiá mlitò.”

¹⁸ “Mméesi mli tswí fè awumbi. Néyinkí bá mli wá. ¹⁹ Ilasí kpalobí ọyító ahá buméetrá wun mí, táme mli mú mlówun mí. Iníá mbu nkpa su á, mli é mlétsiá nkpa. ²⁰ Ní eke ámu ifun a, mlébi ání mbu mí Sí ámutò. Mli é mlihu mitò fè alí á múú mí é mbu mlitò ámu.”

²¹ “Ahá ání bude mí mblasu gyí a, amúgyí mí adwepó ní. Ọhagyíha ání òtòdwé mí á, mí Sí òbódwe mu. Mí é nódwe mu, lé mí iwí ọwan súná mu.”

²² Múú Yuda (megyí Yuda Iskariot) léfité mu òbée, “Mí Wíé, ntogyi sù ani nkole pé fée iwí ọwan súná, megyí ọyító ahá fée?”

²³ Yesu léle mú ònó òbée, “Ní ọku dé mí dwe á, òbóbwe dínká mí atosunáhésu. Mí Sí òbódwe mu. Mía mí Sí ámu nyo abéba betsiá mu wá. ²⁴ Ọhá ání òtamadwé mí òmóòbwe dínká mí atosunáhésu. Asún ánfì ndeblí mlidenu ánfì motsú mí onutó wá. Mí Sí lówa mí, mu wá itsú.”

²⁵ “Nde mli asún ánfì bláa, séi ánfì mbu mli wá. ²⁶ Táme Ọma Ọlípó, ogyi Ọje Wankíhé amúú mí Sí òbópusí sí mí idátó ámu obósuná mli tógyító. Ọbékaín mli asúngyíasún ání nebláa mli.”

²⁷ “Iwilwii nde mli ha! Napó mí iwilwii há mli. Megyí mú á múú ọyítófò butehá ámu odu. Mlímáha opúni itsii mli. Ifú é mákítá mli. ²⁸ Nabláa mli bòtsun mbée, ndenatí, táme néyinkí bá mli wá. Ní mlitòdwé mí á, teki mlénya ansigyí ání nǎyó mí Sí wá, tsúfé òdon mí.”

²⁹ Nde mli iní fée bláa yaí, ménì ní ibá mótó á, mlóhogyi. ³⁰ Mméetrá tóí yó nkpa, tsúfé ọyísú ogyípó ámu òbá. Ọma túmì mísó. ³¹ Ntonú mí Sí òme, ménì ọyítófò bébi ání ntòdwé mu.

“Mlikusu anati.”

15

Wáin Oyi Onutó

¹ Yesu léblí ɔbée, “Mígyí wáin ifla onutó. Mí Sí gyí mó ɔdópu. ² Bámbigyibámbiá ibu mí ɪwɪ, itamaswíé á, ɔtekpálí mó tsítsá. Táme kugyíkóá itoswíé á, ɔtelá mó wankláán, ménɪ ibóswie tsɔtsɔɔtsɔ dɔn. ³ Mí atosunáhé anfi mlɪlanú anfi sɔ mlɪ ɪwɪ latin dodo. ⁴ Mlɪtsia mító, mí é antsia mlɪtɔ. Bámbi kɔkɔkɔ méetalí swíé abí, nkéti ɪtsa mó oyísú brégyíbré. Alɪ kén mlɪ é mlɪméetalí swíé abí, nkéti mlɪbu mítɔ ní.

⁵ “Mígyí wáin ifla ámu. Mlɪgyí mó abámbi. Ɔhá aní ɔbu mítɔ, mí é mbu mɔtɔ obóswie abí tsɔtsɔɔtsɔ, tsúfé mlɪméetalí bwé tɔtɔtɔ tsɔn mí ɔma. ⁶ Ɔhagyíɔha aní ometsie mítɔ gyí fé bámbiá bakpálí mó bun, ɪbówɪ, békpa mó wá ogyá. ⁷ Ní mlɪtsie mítɔ, mí asún é ibu mlɪtɔ á, mléfite mí Sí tógyítóá mlɪdéklé, ɔbéha mlɪ. ⁸ Ní mloswíé abí tsɔtsɔɔtsɔ á, ɪbówa mí Sí numnyam. Mó obósuná aní mí akasípó mlɪgyí ní. ⁹ Alɪ ámuó mí Sí tɔdwé mí ámu a, alɪ kén mí é ntɔdwé mlɪ ní. Mlɪtsia mító, ménɪ nódwe mlɪ yó. ¹⁰ Ní mlegyi mí mblasɔ á, nódwe mlɪ yó, fé alɪ ámuó mí é ntegyi mí Sí mblasɔ, ɔtɔdwé mí yó ámu.

¹¹ “Nabláa mlɪ asún anfi féé, ménɪ ansigyí ámuó ibu mítɔ ámu bétsiá mlɪtɔ. Fówun ansí bégyi mlɪ wankláán. ¹² Mbla aní ndepɔhá mlɪ gyí; mlɪdwɛ aba fé alɪá ntɔdwé mlɪ. ¹³ Ɔdwe kɔkɔ mɔdón aní ɔku obówu mɔ nyawie nwunsɔ. ¹⁴ Ní mlegyi mí mblasɔ á, mí anyawíe mlɪgyí. ¹⁵ Mmétrá tɪ mlɪ mí asúmpó. Tsúfé osúmpó méyín tóá mɔ wie débwɛ. Nde mlɪtɪ mí anyawíe, tsúfé nabláa mlɪ tógyítóá nonu tsú mí Sí wá. ¹⁶ Megyí mlɪ léle mí. Míléle mlɪ yáí mbée, mlɪyó amlɪyoswie abíá ɪbétsiá bré féé, ménɪ mí Sí ɔbéha mlɪ tógyítóá mlókólí mɔ mí ɪdátó. ¹⁷ Mbla aní ndewa há mlɪ gyí, ‘Mlɪdwɛ aba.’

Ahá Bólu Mlɪ

¹⁸ “Ní ɔyító ahá bɔdɛ mlɪ lu á, mlɪkain aní mí begyankpá lú. ¹⁹ Ní ɔyító ahá mlɪgyí a, teki ɔyító ahá bódwe mlɪ fé ámu abí. Táme nalé mlɪ tsú ɔyítófɔtɔ, sɔ mlɪmá amótó. Ɔni sɔ ɔyítófɔ bɔtolú mlɪ ní. ²⁰ Mlɪkain asún ámuó nebláa mlɪ mbée, ‘Osúmpó ɔkɔkɔ mɔdɔn mɔ wie’ amɔsɔ. Ní ahá bɔdɪn mísó a, mlɪ é bédinká mlɪsɔ. Ní begyi mí asúnsú á, mlɪ é bégyi mlɪ asúnsú. ²¹ Táme míbó mlɪ, sɔ bópu ɪni féé gyi mlɪ, tsúfé bɔmeyín ɔhá ámuó ɔlɔwa mí ámu. ²² Ní mməkóbláa ámu asɔansɔ á, teki bɔma ɪpón kɔkɔ gyí. Táme séi anfi mó bɔma ɔnó lé. ²³ Ɔhagyíɔha aní otólú mí tolú mí Sí é. ²⁴ Nabɔbwɛ agyómá aní ɔhaa mókóbwé mó odu ki amótó. Ní bɔmɔpu ámu ansíbi wun mó á, teki Bulu mééha ámu ɪpón. Bowun tóá nɔbwɛ asa bɔdɛ mía mí Sí lu. ²⁵ Ɔlehián aní ɪbéba alɪ, ménɪ asún ámuó bɔwanlín wá ámu Mblatɔ bɛɛ, ‘Bolu mí kpaali’ ámu ɪbéba mótó.

²⁶ “Nówa Ɔma Ɔlípú obótsu mí Sí wá bá. Mɔgyí Ɔɲɛ Wankíhé ámu. Mɔtósúná ɔnɔkwali aní ibu Bulutɔ. Obégyi mí ɪwɪ adánsiɛ. ²⁷ Mlɪ é mlégyi mí ɪwɪ adánsiɛ, tsúfé mlɪlatsiá mí wá tsú bréá nefi ató suná asi.

16

¹ “Nabláa mlɪ asún anfi féé, ménɪ mlɪméedɪda hógyitɔ. ² Yudafo ahandɛ bégya mlɪ lé ámu ofiakpa. Bré kɔ kóráá ɪbéba aní ahá bómɔ mlɪ, súsu bɛɛ Bulu agyómá bɔdɛyɔ. ³ Bópu ɪni gyi mlɪ, tsúfé bɔməkóbí mí ntée mí Sí ámu. ⁴ Táme nabláa mlɪ asún anfi, ménɪ ní ɪbá á, mlékaín aní nebláa mlɪ yáí.

Ɔɲɛ Wankíhé Gyumagyihe

“Mməkósi bláa mlɪ asún anfi, tsúfé mbu mlɪ wá. ⁵ Táme séi ndɛ mlɪ bláa, tsúfé nɔyó ɔhá ámuó ɔlɔwa mí sísi ámu wá. Táme mlɪtɔ ɔkɔkɔ méfité mí ɔbée, ‘Nkónó fɔyó.’ ⁶ Ɔniá nabláa mlɪ asún anfi sɔ á, awirehɔ lahíé kítá mlɪ. ⁷ Táme ndɛ mlɪ ɔnɔkwali bláa. Ɔkláa lawá mlɪ ogyá aní nɔyó. Tsúfé ní mməyɔ á, Ɔma Ɔlípú ámu ɔmééba mlɪ wá. Táme ní nɔyó á, nópu mɔ sísi mlɪ. ⁸ Ní ɔbá á, ɔbéle súná ɔyító ahá aní lakpanbwɛ sɔ bafwí, ɔbéle tóá igyi Bulu yilébwe pú mɔ asúngyí é súná ámu. ⁹ Bébi aní mísó máhógyi igyi lakpan. ¹⁰ Bébi tóá igyi Bulu yilébwe,

tsúfẹ nǎyó mí Sí wá, mlíméetrá wun mi ekkekεεε. ¹¹ Bébì tóá igyi Bulu asóngyí, tsúfẹ Bulu lahá ɔbunsám, ogyi ɔyísó ogyípó amu ipón dodo.

¹² “Mbu asón tsɔtsɔɔtsɔ ání nébláa mli, táme mlíméetalí nú mó fée asi séi. ¹³ Ɖhe Wankíhé amu tósúná ɔnɔkwali ání ibu Bulutɔ. Ní ɔbá á, ɔbéε asón ání igyi ɔnɔkwali fée súná mli. Tsúfẹ megyí mu onutó túmitɔ ɔbótɔí, mbouín ɔbéblí asón kugyíkúá olonu. Ɖbébláa mli móá íbéba é. ¹⁴ Ɖhé ámu ɔbówa mí numnyam, tsúfẹ ɔbébláa mli asón ání nteblí. ¹⁵ Tógyítá mí Sí búb a, mí bú. Mó su nabláa mli mbée, Ɖhé ámu ɔbébláa mli asón ání nteblí ní.

Akasípó Amu Awirehɔ Pó Ansigyí

¹⁶ “Ulasí kpalobí mlíméetrá wun mi, táme imóowa ɔpá kuku mlélawun mi.”

¹⁷ Akasípó amutɔ aku befité aba beε, “Ngya ntɔ asón ní? Ɖbéε, Ulasí kpalobí, aníméetrá wun mu, táme imóowa ɔpá kuku, abélawun mu. Ɖdeblí é ɔbéε, ‘Nǎyó mí Sí wá?’ ¹⁸ ‘Ulasí kpalobí’ ánfí asi mé? Anímédé asón ánfí ɔdeblí ánfí asi nu.”

¹⁹ Yesu lébì ání akasípó amu budeklé abufite mu asón ámutɔ. Mó su ɔlebláa amó ɔbéε, “Blí ndeblí mbée, lasí kpalobí mlíméetrá wun mi. Táme imóowa ɔpa kuku mlélawun mi. Iní mlídé aba fité ní? ²⁰ Ɖnɔkwali nde mli bláa. Mlósu kpisii, táme ɔyító ahá mó bénya ansigyí. Mlégyi awirehɔ, táme mli awirehɔgyí amu íbéba bemlí ansigyí. ²¹ Ní ikwí de ɔtsi dwiín á, ahumiti tekítá mu, tsúfẹ mu iwiasin wúunbì lafon. Táme onyákúwí tá pé ɔtetan mu iwiasin ámusu, tsúfẹ ansí de mu gyí ání makwí obi wá ɔyító. ²² Alí kén igyi há mli ní. Ahumiti de mli séi, táme nélawun mli. Mó su mléhie nyá ansigyí ání ɔhaa méetalí ká mli itin.

²³ “Alí eke ámu a, mlíméetrá kulí mí tɔtɔtɔ. Ɖnɔkwali nde mli bláa. Tógyítá mlókulí mí Sí mí idátó a, ɔbéha mli. ²⁴ Bɔtu nde mlímókúfíté tɔtɔtɔ mí idátó. Mlifite, ɔbéha mli, méni íbéhie wá mli ansigyí.

Yesu Ɖyísó Gyí

²⁵ “Nde mli asón ánfí bláa ayébisu, táme bré ku béba, mméetrá tɔí ayébisu. Nówuná kpa mí Sí asón tati súná mli. ²⁶ Tsú bré ámusu póya a, mlókulí mí Sí ámu ató mí idátó. Mmedéblí mbée, mí ɔbókulí mu ató há mli. ²⁷ Tsúfẹ mí Sí ámu onutó tɔdwé mli. Ɖtɔdwé mli, tsúfẹ mlítɔdwé mí, mlilahogyi ání notsú mu wá. ²⁸ Mí Sí wá notsu ba ɔyító. Séi á, ndeyinkí tsú ɔyító nǎyó mí Sí ámu wá.”

²⁹ Inu akasípó amu bebláa mu beε, “Ehéen! Séi mó á, fútráa fumedétɔí ayébisu. ³⁰ Séi mó anɔlabí ání fuyin tógyító. Mó su mehián ání ɔhaa ɔbétrá fité fú asvansu. Iní lahá anɔlahogyi ání lélé fotsú Bulu wá.”

³¹ Yesu léfité amó ɔbéε, “Séi mó mlilahogyi? ³² Bré ku íbá. Ifafon ta, mlédasáín. Mlító okugyíáku ɔbóyɔ mu otsukpá sí mí. Táme iméesi mí nkule, tsúfẹ mí Sí ámu bu mí wá. ³³ Nabláa mli asón ánfí fée, méni mlótsun misu nyá iwilwii. Mlówun iwiasin ɔyí ánfítɔ, táme mliwa klun, tsúfẹ ngyi ɔyísó dodo!”

17

Yesu Lóhɔ Mpáí Mu Akasípó Nwunsu

¹ Yesu léblí asón ánfí tá, olotsu ansí fóbá kí ɔsósó bó mpáí ɔbéε, “Oo mí Sí, bré lafon. Wa mí numnyam, méni mí é nówa fú numnyam. ² Tsúfẹ feha mí túmi ahá féesú, ání nháa ahá ání feha mí fée nkpa ání itamatá. ³ Nkpa ání itamatá ámu gyí, bubú fú Bulu Ɖnɔkwaliɔpɔ ɔkukónú ɔkule pé ánfí, abubì mí Yesu Kristo anfi fɔpusísí ɔyító ánfí. ⁴ Nawá fú numnyam ɔsulóu anfisú, tsúfẹ namó agyómá ámu fɔpɔhá mí ámu fée ɔnó. ⁵ Mí Sí! Wa mí numnyam fú ansító ngya, fé alí ámu mbu mó fú wá yáí asa fɔbwe ɔyí ámu.

⁶ “Nalé fú súná ahá ámu fεε ɔyító há mí ámu. Fúbú amó, fɔpu amó há mí, bagyi fú asónsú. ⁷ Séi babí ání tógyítá mbu itsú fú wá. ⁸ Tsúfẹ nabláa amó asón ání fɔpɔhá mí fée, banú. Babí ání lélé fú wá notsú, bahogyi ání fólówa mí.

⁹ “Nde fú kokólí ha amó. Megyí ɔyító ahá fée nde mpáí bó há. Mbouín ahá ámu fɔpɔhá mí ámu, tsúfẹ fóbú amó. ¹⁰ Mí klé igyi fú klé, fú klé é igyi mí klé. Fatsun amósú lé mí numnyam

ɔwan. ¹¹ Nɛbá fú wá séi. Mmɛétrá tsiá ɔyító, táme amó mú bɔbɔ ɔyító. Mí Sí Wankíhé, pɔ fú ɪdá á múú fɔpɔhá mí ámu túmi kí amósó, mɛní bɔbwe kule fé alí á múú mía fɔnyɔ anigyí kule amɔ. ¹² Bréá mbɔ amó wá á, nɛkítá amó wankláán, ɪdá á múú fɔpɔhá mí ámu túmítɔ. Nɛlɛ ansí kítá amó wankláán. Mmɛha amótó ɔkɔkɔ mófwi, dɔn ɔmɔamóú ɪda yaí ání ɔbɛhí ámu, fékí Bulu asɔn wanlínhé amɔ ɪbéba mótó. ¹³ Nɛbá fú wá séi. Táme bré ánfí ntráa mbɔ ɔyító nfi nde asún ánfí blí, mɛní bénya ansigyí fé alí á múú mí é mbɔ ansigyító amɔ. ¹⁴ Nabláa amó asún á múú febláa mí ámu. Mó sɔ ɔyító ahá bɔde amó lu, tsúfé bɔtráa bɔmegyí ɔyítófɔ, fé alí á múú mí é mmegyí ɔyítóyín amɔ. ¹⁵ Mmɛdéblí mbéɛ, fúlɛɛ amó le ɔyító. Mbóun mbéɛ fɔkí amósó wankláán, mɛní bɔmóowíe lalahe ɔbwepó* ámu ɪbítɔ. ¹⁶ Alí á múú mmegyí ɔyítóyín ngyi ámu a, alí amó é bɔmegyí ɔyítófɔ ní. ¹⁷ Fú asún ámu gyí ɔnɔkwali. Tson mósó afɔpɔ amó bwe fú klé. ¹⁸ Alí á múú fɔwa mí sísí ɔyító ámu a, alí mí é nawá amó sísí ní. ¹⁹ Amó sɔ nɔpɔ ɪwí há fú, mɛní amó é bótson ɔnɔkwali amɔsɔ mlí fú klé.

²⁰ “Megyí mí akasípó amɔ nkɔle nde mpái bɔ há. Mbóun ahá ání bótson amó ato-sunáhɛsɔ hɔ mí gyí féé ndɛbɔ há. ²¹ Nde mpái bɔ mbéɛ, amó féé bɔbwe kule. Mí Sí, alí á múú fɔbɔ mítɔ, mí é mbɔ fɔtɔ ámu a, ha amó é abɔtsia anítɔ alí kén, fówun ɔyító ahá bóhogyi ání fúlówa mí sísí ɔyító. ²² Nawá ahá ánfí numnyam amóú fɔwa mí ámu, mɛní bɔbwe kule fé alíá ntsu tamatsɔn mía fɔnyɔ nsíné. ²³ Mbɔ amótó fé alíá fɔbɔ mítɔ, mɛní bɔbwe kule, ntsu móɔtsɔn amó nsíné. Ní ɪbá alí á, ɔyító ahá bɛbí ání fúlówa mí, fɔtɔdwé amó fé alí á múú fɔtɔdwé mí ámu.

²⁴ “Mí Sí! Ndeklé mbéɛ ahá á múú fɔpɔhá mí ámu bétsiá mí wá ɔtíné á múú mbɔ amɔ. Fówun bówun numnyam amóú fɔwa mí ámu. Tsúfé fɔtɔdwé mí asa fɔbwe ɔyí. ²⁵ Mí Sí Yílɛ ɔbwepó! ɔyítófɔ bɔmɛbí fú, táme mí mɔ nyin fɔ. Ahá ánfí é buyin ání fúlówa mí sísí ɔyító. ²⁶ Nɛlɛ fú súná amó. Nétrá le fú súná amó. Fówun ɔdwe á múú fɔtɔdwé mí ámu itsia amótó, mɛní mí é nétsiá amótó.”

18

Yesu Kítá

(Mateo 26:47-56; Marko 14:43-50; Luka 22:47-53)

¹ Yesu lóɔ mpái ánfí tá á, mɔa mɔ akasípó amɔ benatí yótson Kidron tsonkolitɔ wíɛ ndobii kɔtɔ. ² Yuda amóú ɔlɛɛ Yesu há ámu é yin ndobii amɔtɔ, tsúfé Yesu mɔa mɔ akasípó bɔtetsiá yéfia ɪnɔ. ³ Mó sɔ Yuda lékpa Romafɔ ɪsá akɔpó pó Bulu ɔtswékpa agyópɔ akɔá Bulu igyí ahapó dehen pó Farisifɔ bɔwa, bɔyɔ ɪnɔ. Bɔde mbia, nkandíɛ pó akɔtɔ. ⁴ ɪniá Yesu yin tɔá ɪbá mɔsɔ sɔ á, ɔledali fia amó, fítɛ amó ɔbɛɛ, “Ma mlídedunká?”

⁵ Bɛɛ mó ɔnó bɛɛ, “Yesu Nasaretyin amɔ.”

Yesu lébláa amó ɔbɛɛ, “Mí ní.”

(Yuda amóú ɔde mɔ le há ámu é líí amó wá ɪnɔ.) ⁶ Bréá Yesu lébláa amó ɔbɛɛ, “Mí ní!” á, bɛsankí yédida lalá kpla. ⁷ Yesu lélafítɛ amó ɔbɛɛ, “Mbéɛ, ma mlídedunká?”

Bɛbláa mɔ bɛɛ, “Yesu Nasaretyin amɔ.”

⁸ Yesu lébláa amó ɔbɛɛ, “Nakó bláa mlí mbéɛ, mí ní. Mó sɔ ní mí mlídedunká mó á, mlíha ahá ánfí abɔnatí.” ⁹ (ɔlɛbláa amó alí, mɛní asún á múú ɔlɛblí ámu ɪbéba mótó. ɔbɛɛ, “Ahá á múú fɔpɔhá mí ámu ɔkɔkɔ mófwi.”)

¹⁰ ɪnɔ á, Simon Petro dé ɔdayí ɪya anyɔ, ɔlɛbití mó lé, kpá Bulu igyí ɔhapó dehen osúmpó gyɔpɔ ɪsɔ. Osúmpó amɔ ɪdá gyí Malkus. ¹¹ Yesu lébláa Petro ɔbɛɛ, “Sankia fú ɔdayí wa mó ɔflɛtɔ! Imehián ání nówun ɪwíɔsɔn ání mí Sí lahá mí ɔbɛɛ nwúun lóó?”

Yesu Kpa Ya Hana

(Mateo 26:57-58; Marko 14:53-54; Luka 22:54)

¹² ɪnɔ ɪsá akɔpó ámu, amó ɔhandɛ pó Bulu ɔtswékpa agyópɔ amɔ bekítá Yesu, klí mɔ ɪbí. ¹³ Begyankpá kpá mɔ ya Kaiafa mɔ sia Hana. Kaiafa gyí Bulu igyí ɔhapó dehen ofi ámu ɔtɔ ní. ¹⁴ Mɔlébláa Yudafo ahandɛ amɔ ɔbɛɛ, ɪbɔ aléá ɔbakúle obówu ahá féé nwunsɔ ní.

* **17:15** ɔbɔnsám gyí lalahe ɔbwepó.

*Petro Lékiná Yesu**(Mateo 26:69-70; Marko 14:66-68; Luka 22:55-57)*

¹⁵ Simon Petro mba akasípó bambá bobuo Yesu. Bulu igyí ÷hapó dehen amu yin akasípó bambá ánfí wankláán. Mó su olobuo Yesu bitíwíé Bulu igyí ÷hapó dehen amu wóyító.

¹⁶ Táme Petro mú lési ÷lí wóyí ámu ÷nó. Akasípó bambá ánfí óyin Bulu igyí ÷hapó dehen anfi lédalí yébláa otsibi ÷kúá ÷de wóyí ámu ÷nó gyo, ÷lékpa Petro ba wóyí ámu. ¹⁷ Otsibi amu léfité Petro ÷béé, “Megyí oyin ámu akasípó amu ÷kú fógýi?”

Petro léle mú ÷nó ÷béé, “Èkekèkè. Mma amótó!”

¹⁸ Atsali bu inu. Mó su asúmpó pó agyópo amu bə̀dudá ogyá, bulí mú asi. Petro é léyelí amú wá, ÷de ogyá ámu núu.

*Bulu Igyí ÷hapó Dehen Léfité Yesu Asón**(Mateo 26:59-66; Marko 14:55-64; Luka 22:66-71)*

¹⁹ Bulu igyí ÷hapó dehen amu léfité Yesu asón, tsú mu akasípó pó mú atosunáhé iwí.

²⁰ Yesu léle mú ÷nó ÷béé, “Ahá ansító nelí blí mí asón féé. Netsiá súná ató Yudafó ofiakpa pó Bulu ÷tswékpa, ótínéá ahá féé butefia. Mmēblí asuansu ñáinto. ²¹ Ntogyi só fúde mí asón ánfí fité. Fite ahá ání bonu asón ání nēblí. Amú yín asón ání nēblí.”

²² Bréá Yesu léblí asón ánfí á, inu agyópo amu ÷kúléá ÷lí mantáa mu léda mu isu, fité mu ÷béé, “Alí féle Bulu igyí ÷hapó dehen asón ÷nó ní?”

²³ Yesu lébláa mu ÷béé, “Ní nablí asukpan á, le mú blí ÷hagyí ÷ha onu. Táme ní ÷nəkwali nablí á, ntogyi su fúde mí da?”

²⁴ Yesu trá ÷da ÷fétó ÷hande Hana lópo mu sísi Bulu igyí ÷hapó dehen Kaiafa.

*Petro Létrá Kiná Yesu**(Mateo 26:71-75; Marko 14:69-72; Luka 22:58-62)*

²⁵ Simon Petro trá ÷lí ogyá ámu asi, ÷ku léfité mu ÷béé, “Megyí oyin ánfí akasípó amu ÷kúle fógýi?”

Petro lóswí ÷béé, “Èkekèkè. Mma amótó!”

²⁶ Bulu igyí ÷hapó dehen amu osúmpó ÷ku, ogyi ÷há ámu Petro lékpa mu isu kúle amu mu pio léfité Petro ÷béé, “Megyí fúa mnyə nowun ndobii amu ÷nó ní?”

²⁷ Petro létrá swí pó ibi wá ogyá. Inu baté lóbən.

*Yesu Kpa Ya Pilato**(Mateo 27:1-2, 11-14; Marko 15:1-5; Luka 23:1-5)*

²⁸ Gyi kehe bə̀kə-bə̀kə a, bə̀kpa Yesu tsú Kaiafa wóyító ya Roma ÷hande ání ÷de Yudea ÷máso gyí wóyító. Yudafó ahande amu bu medékléá bə̀po ifin da iwí. Mó su bu mebitíwíé wóyító inu. Tsúfé bu dekléá bə̀ki ání amú iwí letin, ménu bétali gyi Israelfosu Katsən Nke ámu. * ²⁹ Mó alí su Pilato lédalí ba kpankpa bə̀fité amú ÷béé, “Amansu mlibu blí tsú oyin ánfí iwí?”

³⁰ Bə̀bláa mu bə̀e, “Ní ÷há ánfí mókúbwé lakpan á, tekí animékpa mu ba fu.”

³¹ Pilato lébláa amú ÷béé, “Mómó mlíkpa mu ya, amlyegyí mu asón mli mbla ÷nó.”

Yudafó ahande amu bə̀le mú ÷nó bə̀e, “Animá ÷kpa mó ÷ha.” ³² (Asón ánfí léba mótó, ménu asón ámu Yesu léblí tsú mu lowu ání obówu iwí ámu ibéba mótó.)

³³ Inu Pilato léyinkí wíé wóyító. Mú ÷leti Yesu, fité mu ÷béé, “Fúgyí Yudafó owíe amu ni?”

³⁴ Yesu léle mú ÷nó ÷béé, “Fú onutó asun fitéhé igyi, ntée aku lábláa fu mí iwí asón?”

³⁵ Pilato léle mú ÷nó ÷béé, “Yudayin ngyi? Fú onutó ahá pó Bulu igyí ahapó dehen lékpa fú ba mi. Ntə fabwé?”

³⁶ Yesu lébláa mu ÷béé, “Megyí gyi ánfito nde iwíe gyí. Ní gyi ánfito á, tekí mí abúopo bə̀kə hə̀ mu. Bu mésha bu mə̀po mí wá Yudafó ahande ibi, támé megyí gyi ánfito nde iwíe gyí!”

³⁷ Pilato léfité mu ÷béé, “Mómó yéé owíe fógýi á?”

* **18:28** Ní fowíé ÷há ání omegyí Yudayin wóyító a, ifin lada fu.

Yesu lélé mú ònó òbée, “Ònàkwali fablí fée Owíe ngýi. Mí á, b̀̀kwí mí ǹ̀ba òyí ànfito àní mbá ambegýi ònàkwali amu iwí adánsíe. Òhagyíoha àní ogyi Ònàkwali amu klé teyaa asu nú mí òme.”

³⁸ Pilato léfité mu òbée, “Ntò gyí ònàkwali amu?”

Pilato Léha Òkpa Òbée Bvm̀̀wó Yesu

(Mateo 27:15-31; Marko 15:6-20; Luka 23:13-25)

Pilato léblí asón ànfi tá á, òletrá dali yò Yudafò ámu wá wóyí ònó inu. Òlebláa amú òbée, “M̀̀m̀̀k̀̀wun lalahé k̀̀k̀̀k̀̀vá ǹ̀p̀̀h́́a oyin ànfi ip̀̀n. ³⁹ Táme mli amándíe ònó á, ntesí obu òdipó òkule há mli Katsun Nke kugyíkòtò. M̀̀l̀̀d̀̀klé mliaa, nsíi Yudafò Owíe anfi ha mli?”

⁴⁰ B̀̀k̀̀pl̀̀n le mú ònó b̀̀e, “Èkèkèkè! Megýi mu. Si Baraba ha aní.” (Ogyo otswapó Baraba é gyí).

19

¹ Inu Pilato léha bekpa Yesu ya, yépití mu ató wankláán. ² Isá akòpó ámu b̀̀l̀̀ obungyo-awu, bwé mú owíepa bun mu nwun, b̀̀wa mu ligá p̀̀p̀̀e k̀̀. ³ Inu benatí bwé mu ahinlá b̀̀e, “Yudafò Owíe, f̀̀ nkpasu ònlinsu!” F̀̀wun badá mu isutò kpa.

⁴ Pilato létrá dali yò wóyí ònó inu yébláa amú òbée, “Nakpá mu ǹ̀ba mli, amliwun àní m̀̀m̀̀k̀̀wun lalahé k̀̀k̀̀ mu iwí.” ⁵ Bréá Yesu lédali ba a, obungyo-awu ipa ámu bun mu nwun, ò̀wa ligá p̀̀p̀̀e amu. Pilato lébláa amú òbée, “Mu ni!”

⁶ Bulu igyí ahapó dehen p̀̀ Bulu òtswékpá agyópó amu benya wun mu pé, b̀̀surá okitikíti blí b̀̀e, “Da mu manta oyikpalíhesu! Da mu manta oyikpalíhesu!”

Pilato lébláa amú òbée, “Mli onutó mlikpa mu ya, amliyeda mu manta oyikpalíhesu. Mí mú m̀̀m̀̀k̀̀wun lalahé k̀̀k̀̀ mu iwíá ǹ̀p̀̀h́́a mu ip̀̀n.”

⁷ Yudafò ámu bebláa mu b̀̀e, “Aní mb̀̀la ònó á, ilehián àní obówu. Tsúfè òleblí òbée, Bulu mu Bi mu gyi.”

⁸ Bréá Pilato lónu asón ànfi á, ifú létrá kitá mu tsía mútò. ⁹ Oleyinkí yò mu wóyítò yéfité Yesu òbée, “Nkúnó fotsú?”

Táme Yesu mékpla mu. ¹⁰ Mú su Pilato léfité mu òbée, “Fuméekplá mí? Fumeyín àní mbu túmiá nétalí sí f̀̀ ntée nétalí há beda f̀̀ mántá oyikpalíhesu mó f̀̀?”

¹¹ Yesu léle mú ònó òbée, “Ní megýi Bulu léha f̀̀ òkpa á, teki foma túmi k̀̀k̀̀ m̀̀sú. Inu su òhá ámú ò̀p̀̀ mí wá f̀̀ ibitò ámu lakpan dun f̀̀ klé.”

¹² Pilato lónu asón ànfi á, olekle osi Yesu. Táme Yudafò ámu b̀̀surá okitikíti k̀̀kl̀̀k̀̀ blí b̀̀e, “Ní fesi òhá ànfi á, múmú megýi Roma owíe dehen* mu nyawie f̀̀gyi. Tsúfè òhagyíoha àní òblí òbée owíe mu gyi á, alakúsó líi Roma owíe dehen!”

¹³ Bréá Pilato lónu asón ànfi á, òlekpa Yesu dali ba kpankpá, tsía mu asóngyí obía àní itsie òtnekúá b̀̀p̀̀ abwi bwé inu, butetí inu “Abwita” su. (Butetí inu “Gabata” Hebri òblítò.)

¹⁴ Èkè ámu igyi ogyá ò̀̀d̀̀k̀̀ há Israelf̀̀su Katsun Nke. Ib̀̀b̀we f̀̀ òpa dó̀̀úanyòtò á, Pilato lébláa Yudafò ámu òbée, “Mli Owíe amu ni!”

¹⁵ B̀̀surá okitikíti b̀̀e, “Kpa mu ya, kpa mu ya, afuyeda mu manta oyikpalíhesu.”

Pilato léfité amú òbée, “Ndáa mli owíe manta oyikpalíhesu?”

Bulu igyí ahapó dehen amu bebláa mu b̀̀e, “Anímá owíe òkòkò dun Roma owíe dehen!”

¹⁶ Inu Pilato lési Yesu há amú òbée buyéda mu manta oyikpalíhesu.

Yesu Da Mántá Oyikpalíhesu

(Mateo 27:32-44; Marko 15:21-32; Luka 23:26-43)

Isá akòpó ámu bekpa Yesu náti. ¹⁷ Mu onutó olotsu mu oyikpalíhe dínká mu nkanta alu yéwie òtnekúá butetí inu “Nwun Okokobi Otsiákpá.” (Butetí inu “Golgota” Hebri òblítò.)

¹⁸ Beda Yesu mántá oyikpalíhesu inu, beda ayin abanyó akú é mántá nyikpalíhesu mu wá inu. Òkule bu Yesu b̀̀nasu, òkule é bu mu gyòp̀̀su, Yesu bu amú nsíné. ¹⁹ Pilato lówanlín asón mántá oyikpalíhe amu awunso. Asón ámu gyí, “YESU NASARETYIN, YUDAF̀̀

* 19:12 Roma Owíe dehen gyí Kaesare.

Owíe.”²⁰ Yudafɔ tsɔtsɔtsɔ bɛkla asɔn wanlínhé anfi. Tsúfɛ ɔtíné á múú bɛda Yesu mántá oyikpalíhesu ámu ɔbu mantáa Yerusalem. Ɖleha bɔwanlín asón ámu Hebri ɔblí, Roma ɔblí pú Griiki ɔblíto. ²¹ Bulu igyi ahapú dɛhen amu bɛbláa Pilato bɛɛ, “Máwanlín fɛɛ, ‘Yudafɔ Owíe.’ Mboún wanlín fɛɛ, ‘Oyin ánfɛ ɔbɛɛ, mígyí Yudafɔ Owíe.’ ”

²² Pilato lébláa amú ɔbɛɛ, “Móá nawánlín á, nawánlín mú dodo.”

²³ Isá akɔpú ámu bɛda Yesu mántá oyikpalíhe amusu tá á, botsu mu atadiɛ, beye mútɔ aku ana. Okugyíɔku klé kule. Botsu mu ligá ání bɔlu mú tsú ɔsúsú beyi asi. ²⁴ Inu bɛbláa aba bɛɛ, “Mlímáha abali atadiɛ ánfɛ mútɔ. Mliha atswi abi kí bɛɛ, ma obénya mú.” Asón ánfɛ léba, ménɛ Bulu asón á múú bɔwanlín tswi bɛɛ,

“Beye mí atadiɛtɔ,

bɔtswi abi mí ligású” amu ɔbéba mútɔ.

Isá akɔpú ámu bɔbwe dínká músú.

²⁵ Yesu mu yin, mu yin mu pio tsíhé Maria, ogyi Klopa mu ka pú Magdalayintse Maria bulí oyikpalíhe amu asi. ²⁶ Bréá Yesu lówun mu yin pú mu ɔkasípú á múú ɔtɛhíé dwé ámu, bulí mantáa inu á, ɔlebláa mu yin ɔbɛɛ, “Amú yín, fú bí ní.”

²⁷ Múú ɔlebláa ɔkasípú amu é ɔbɛɛ, “Fú yín ní.” Tsú eke ámu a, ɔkasípú amu lékpa mu ya mu wóyítɔ.

Yesu Lowu

(Mateo 27:45-56; Marko 15:33-41; Luka 23:44-49)

²⁸ Inɛ ɔma a, Yesu lówun ání mu agyómá lamó ɔnó. Múú ɔleblí ɔbɛɛ, “Ɖmɛwólu de mí.” Inu leha Bulu asón á múú bɔwanlín tswi amu ɔleba mútɔ.

²⁹ Onuwé ku tsie inu, ntá ɔdáɛ ɔbɔ mú. Isá akɔpú ámu bɔpu ɔsapɔ dá ntá ámuɔtɔ púsíán oyísú, tsú mú fúá yétin mu ɔnó. ³⁰ Yesu lékpikpí mú mé. Inu ɔleblí ɔbɛɛ, “Ɖlatá!”

Múú oloko nwuntɔ wá, ɔlele ɔhɛ á.

Yesu Abintɔ Ató Wɔ

³¹ Eke ámu igyi Fieda. Mú ɔyi kehe igyi ɔkpónú ɔdaké kpɔnkpɔntɛ há Yudafɔ. Mú su bumekle ání ahá ámu busíán nyikpalíhe amusu yɔfɔn owi tahé.† Mú su bɔkolí Pilato ɔkpa bɛɛ ɔháa mu isá akɔpú aboyebiabía amú ayabi, ménɛ bókɔsí wú, fówun béle amú tsu nyikpalíhe amusu asa owí ɔta. ³² Mú su bɔyɔ yébiabía ayin abanyó ámu ayabi. ³³ Táme bréá bowie Yesu wá á, bowun ání alawú dodo. Mú su bumebia mu ayabi. ³⁴ Táme isá akɔpú ámuɔtɔ ɔkule lópu mu pia wɔ Yesu abintɔ, ntsu móa obugya lefen dalɛ. ³⁵ (Ɖhá á múú olowun mú ámu légyi mú iwɛ adánsɛ, fówun mli é mlóhogyi. Megyí afunu igyi. Oyin ání ɔnɔkwali asón muɔleblí.) ³⁶ Inɛ fɛé léba mútɔ, ménɛ Bulu asón á múú bɔwanlín tswi bɛɛ, “Buméebia mu iwú kukukukú” ámu ɔbéba mútɔ. ³⁷ Bulu asón wanlínhé amu kén leblí ɔbɛɛ, “Béki ɔhá á múú bɔwɔ mu abintɔ pía ámu.”

Yesu Pulá

(Mateo 27:57-61; Marko 15:42-47; Luka 23:50-56)

³⁸ Inɛ fɛé ɔma a, Arimateayin Yosef léba bokokóli Pilato ɔbɛɛ, ɔpúv Yesu fúli amu ha mu. (Yosef anfi buo Yesu njáintɔ, tsúfɛ ɔde Yudafɔ ahandɛ amu ifú nya.) Pilato léha mu ɔkpa. Mú su Yosef léyɛle Yesu fúli amu oyópulá. ³⁹ Nikodemo á múú ɔleba Yesu wá eke ɔku onyé ámu é léba. Ɖlɔpu afá fánfáánfán aku anyɔ‡ ání bɔkwe mú wá abatɔ tsɔtsɔtsɔ ba. Mú odwin bɔbwe kilo advasa (30). ⁴⁰ Ayin ánfɛ bɔpú ɔhráda kíklɛ afá ámu mántá fúli amu iwɛ fé alíá Yudafɔ butɔbwé amú afúli asa butópulá amú. ⁴¹ Ndobíi ku ɔbu mantáa ɔtíné á múú bɛda Yesu mántá oyikpalíhesu ámu. Bolotí butátɔ bwé mú fúli-ɔbɔ inu. Bumókúpulá ɔhaa mútɔ kí. ⁴² Iníá eke ámu igyi ogyá ɔɔvdáké, fúli ɔbɔ ámu é ɔbu mantáa inu su á, bopulá Yesu mútɔ.

† 19:31 Yudafɔ ɔkpónú ɔdaké tefi asi tsú owi tahé. ‡ 19:39 Afá aku anyɔ ámu adá gyí mire móa aloe.

20

Yesu Kvsó Tsú Afúlitó

(Mateo 28:1-8; Marko 16:1-8; Luka 24:1-12)

¹ Ndawótswító eke gyankpapu, igyi Kwasiada baka-bake, bréá nsaintó mókótítí a, Magdalayintse Maria lóyo Yesu opulákpá inu. Olenya wíe inu alí olowun ání bamína ibwi ámu lé obó ámu onó. ² Mú su oleyinkí srí ba akasípú amóu Yesu tshíé dwé mu amu mba Simon Petro wá, bebláa amó obéé, “Balé Yesu obó ámutó. Anímeyín otínéá bapó mu yówa!”

³ Mú Petro mba munya bapu akpa bayó opulákpá inu. ⁴ Amó abanyó ámu féé betsii asrí, táme olesrí sí Petro gyankpá yówie opulákpá inu. ⁵ Bréá olobun ki ntsán ámutó á, olowun ání ohráda ámu kpán dá, táme omehitíwíé mótó. ⁶ Simon Petro lóbato mu, olotsón bítíwíé ntsán ámutó, olowun ohráda amu da. ⁷ Olowun ohráda amóu baputó mu nwun ámu é, ilokuntá ida ifúntó. ⁸ Okasípú amóu olegyankpá wíe inu ámu é lébitíwíé mótó, wun ohráda ámu pú mú amóu baputó mu nwun ámu alí olohogyi. ⁹ Bré ámutó á, Bulu ason wanlínhé amóu ileblí obéé, ilehián ání Yesu obókusó tsú afúlitó ámu makónyá wánkí amó. ¹⁰ Beyinkí yó wóyí.

Yesu Iwɔwanle Súná Magdalayintse Maria

(Mateo 28:9-10; Marko 16:9-11)

¹¹ Táme Maria lési olí opulákpá inu odesú. Bréá odesú a, olobun ki obó ámutó. ¹² Inu olowun Bulu-abapu abanyó ání bowa atadié futútúútú, botsie otíné amóu bapu Yesu fúli tswi amu. Okule tsie mu adianwun, okule tsie ayabiasí. ¹³ Befité mu beé, “Amó yín, nkáli igyi só fudesú?”

Oléle mú onó obéé, “Balé mí Wíe náti. Mmeyín otínéá bapó mu yótswi!”

¹⁴ Oléblí tá á, oledamli ki oma. Okí a, Yesu líi mu oma, táme omébiá Yesu ni. ¹⁵ Yesu léfité mu obéé, “Amó yín, nkáli igyi só fudesú? Ma fodedunká?”

Mu mú okí ání ndobii amutó agyómá oyapú ní. Mú su oledláa Yesu obéé, “Aní sí, ní fólatsú mu yótswi otíneku á, suna mí, anyetsu mu nati.”

¹⁶ Yesu lókpólí mu obéé, “Maria.”

Oledamli ki, kpólí Yesu Hebri oblitó obéé, “Rabuni!” (Mó asi gyí, “Osunápó.”)

¹⁷ Yesu lébláa mu obéé, “Mápu ibi da mi, tsúfé mmakónyá yó osúsó mí Sí wá. Mboun nati yebláa mí apíó ámu fee, náyó mí Sí ání ogyi mli Sí wá. Náyó mí Bulu ání ogyi mli Bulu wá.”

¹⁸ Magdalayintse Maria léyebláa akasípú amu obéé, “Nawun aní Wíe!” Olébláa amó asón ání Yesu lébláa mu.

Yesu Iwɔwanle Súná Mu Akasípú

(Mateo 28:16-20; Marko 16:14-18; Luka 24:36-49)

¹⁹ Kwasiada ámu ntópwesu á, akasípú amu befia. Befin obu wá iwi, tsúfé bude Yudafó ahande amu ifú nya. Inu á, Yesu lébelí amó nsiné, oledláa amó obéé, “Iwi ilwíi mli.”

²⁰ Olébláa amó alí tá á, apu mu ibitó pú mu abintó súná amó. Ansí légyi amó, tsúfé bawun amó Wíe. ²¹ Yesu létrá bláa amó obéé, “Iwi ilwíi mli. Alí amóu mí Sí lawá mí ámu a, alí nde mli wa ní.” ²² Inu ololon oje fú wólí amúsú, bláa amó obéé, “Mliho oje Wankíhé amu. ²³ Ní mlesí ahá lakpan kíé amó á, Bulu lasikíé amó. Táme ní mlímésikíé amó á, Bulu méésikíé amó.”

Yesu Iwɔwanle Súná Toma

²⁴ Bréá Yesu léba a, amótó okuléá botetí mu Toma, butelátí mu Tabí má inu. ²⁵ Mú su akasípú atráhe amu bebláa mu beé, “Anlawun aní Wíe!”

Táme Toma lébláa amó obéé, “Ní mmakówwun mu ibitó ndatobi nlo ámu, kpíé osrebi wá mótó, kpíé ibi wá mu abintó olo ámutó á, mmóohogyi ekekekeke.”

²⁶ Nkekwe oma a, akasípú amu betrá fia obu ámutó. Alí eke ámu mú á, Toma bó amótó. Befin obu ámu, táme Yesu lébelí amó nsiné, bláa amó obéé, “Iwi ilwíi mli.” ²⁷ Mú oledláa

Toma ɔ́bée, “Kí mí íbítà, kpie osrebi wa nfi. Kpie fú íbì wa mí abuntà. Si nwéén gyí, afòhogyi!”

²⁸ Toma léle mú ɔ́nó ɔ́bée, “Mí Wíé pú mí Bulu!”

²⁹ Yesu lébláa mú ɔ́bée, “Alí á mú ɔ́ fawun mí á mú sù fahogyi lóó? Ansí bégýi ahá á mú ɔ́ bùmɔ̀pɔ̀v amó ansíbi wun, asa bohogyi amó!”

Táá Sùá Bəwanlín Ɔ̀wóló Anfi

³⁰ Yesu létrá bwe osúna tsòtsòtsò mú akasípó amó ansító ání bùmɔ̀wanlín wá ɔ̀wóló ánfítà. ³¹ Táme bawánlín íní, méní mlóhogyi ání Yesu gyí Bulu mú Bi Kristo amó. Asón ánfisù hógýi ɔ́béha mlénýa nkpa ání itamatá mú ídátó ní.

21

Yesu Iwɔ̀wanle Súná Akasípó Abasiénó

¹ Íní ɔ́ma a, Yesu létrá le iwí ɔ̀wan súná mú akasípó Tiberia ɔ̀pɔ̀* ɔ́nó tsùn ɔ̀kpa ánfisù. ² Simon Petro mba Toma ání butelátí mú Tabí, Nataniel, otsú Kana wúluá íbù Galilea ɔ́mátó, Sebedeo abí á mú pú akasípó abanyó é befia. ³ Simon Petro lékla amó ɔ́bée, “Nɔ̀yó ɔ̀pɔ̀sù yéle aye.”

Bébláa mú bée, “Aní é abóbuo fù yó.” Íní sù boyówie ɔ̀klɔ̀ntà náti. Táme betsiá ntsusù onyé á mú fée, bumenya tɔ̀tɔ̀. ⁴ Bréá ɔ̀yí íbá beke a, bowun ɔ̀kù líí ɔ̀pɔ̀v amó ɔ́nó. Bùmébi ání Yesu ní. ⁵ Mú Yesu léfité amó ɔ́bée, “Mí anyawíe, mlíménýa tɔ̀tɔ̀?”

Béle mú ɔ́nó bée, “Ee!”

⁶ Yesu lébláa amó ɔ́bée, “Mlitswí asawu amó wa gyɔ̀pɔ̀sù fún, mléle aye.” Mú sù bɔ̀tswí wa ínu. Aye lɔ̀bulá asawu amó, bumetalí bíti mú lé.

⁷ Mú ɔ́kasípó amó Yesu tɔ̀híe dwé á mú lébláa Petro ɔ́bée, “Aní Wíe Yesu ní!” Bréá Petro lónu ání aní Wíe Yesu ní á, olotsu mú atadié mla iwí. (Tsúfé ɔ̀lɔ̀wáí mú atadié tswí), olotu wíe ntsu á mútɔ̀ gyuaa, ɔ̀depítí ɔ̀yó Yesu wá. ⁸ Táme akasípó atráhe amó búbù ɔ̀klɔ̀ntà á mú bebitia asawu amó aklemetí búbù mú á mú ba otsubúno, tsúfé buma ífó ɔ̀pɔ̀v ɔ́nó ínu. Mú ífótó bóbwe fé ayabi lafasa (300). ⁹ Bréá bowie ɔ̀pɔ̀v ɔ́nó á, bowun ání bawá agyawunu ogyá, bude iye tɔ̀ músú, bodobodo é da mú asi. ¹⁰ Mú Yesu lébláa amó ɔ́bée, “Mlile aklemetí á mú mlilalé á mú kù ba.”

¹¹ Mú sù Simon Petro léyinkí dú wíe ɔ̀klɔ̀n amó, ɔ̀leyébitia asawu amó aklemetí akpɔ̀nkpɔ̀nti búbù mú á mú bɔ̀tswí ɔ̀pɔ̀v ɔ́nó. Aklemetí á mú bogyi lafakule aduenu-sa (153). Ínía butɔ̀ ó á, asawu amó metíí. ¹² Yesu létí amó ɔ́bée, “Mlìbegyi ató.” Amótó ɔ̀kùkù métalí wá klɔ̀n fité mú ɔ́bée, “Ma fɔ̀gyi?” Tsúfé bebi ání amó Wíe ní. ¹³ Yesu lótsu bodobodo amó há amó, olotsu aye amó é há amó.

¹⁴ Bulu lókusúá Yesu tsú afúlítà ɔ́ma a, íní gyí otse saasi ání ɔ̀lele iwí ɔ̀wan súná mú akasípó amó ní.

Yesu Mba Petro

¹⁵ Bréá begyi nyanki atogyihe amó tá á, Yesu léfité Simon Petro ɔ́bée, “Yohane mú bi Simon, fɔ̀tɔ̀dwé mí dɔ̀n fú aba ánfí lóó?”

Petro léle mú ɔ́nó ɔ́bée, “Ee, mí Wíe, fuyin ání ntɔ̀dwé fú.”

Yesu lébláa mú ɔ́bée, “Kí mí akúfabi amó sù.” ¹⁶ Ɔ̀letrá fité Petro otse nyɔ̀sù ɔ́bée, “Yohane mú bi Simon, fɔ̀tɔ̀dwé mí?”

Petro léle mú ɔ́nó ɔ́bée, “Ee, mí Wíe, fuyin ání ntɔ̀dwé fú.”

Yesu lébláa mú ɔ́bée, “Kpa mí akúfa amó.” ¹⁷ Yesu léfité mú otse saasi ɔ́bée, “Yohane mú bi Simon, fɔ̀tɔ̀dwé mí lélé?”

Ílehan Petro, tsúfé otse saasi Yesu lafité mú ɔ́bée, “Fɔ̀tɔ̀dwé mí?” á. Mú sù ɔ̀lele mú ɔ́nó ɔ́bée, “Mí Wíe, fú onutó fuyin tógýító. Yéé fuyin ání ntehíe dwé fú!”

Yesu lébláa mú ɔ́bée, “Kí mí akúfa amó sù.” ¹⁸ Ɔ̀nɔ̀kwali nde mlí bláa. Bréá fógýi ɔ̀yasubi á, fú onutó fɔ̀tetálí tsú fú atadié híhíe iwí, kúsú yó ɔ̀tínegýí ɔ̀tínéá fɔ̀deklé. Táme ní fɔ̀bwé oyin

* 21:1 Butetráa tí mú Galilea ɔ̀pɔ̀.

delen a, fétinkí ibi, há ọkọ ọbédídá fú ató, kpá fú ya ọtínéá fomedékle.”¹⁹ (Yesu léblí asón ́nfi, ṕsúná ọkpa ́nfi Petro ọb́tsun ḿsó ẃ ṕwá Bulu numnyam.) Inu ọlebláa Petro ọb́e, “Buo mi!”

Yesu Mva Ọkasípá Ọtéhíé Dwé

²⁰ Petro lédamlí kí a, Yesu ọkasípó amóú ọtéhíé dwé ámu buo amó. (M̀gyí ọhá amóú oleyinkí kpísá Yesusu nt́pwe ató ogyíkpa, fíté mu ọb́e, “Owíé, ma ọb́e fú há?” ámu ni.)

²¹ Bréá Petro lówun mu a, ọlefíté Yesu ọb́e, “Mí Wíé, nt́ ọb́ba oyin ́nfi ́sú?”

²² Yesu léle mú ọnó ọb́e, “Ní ndeklé mb́e otsía nkpa ýfun bréá néyinkí ba a, fú asón igyi? Fú mó buo mi wole!”

²³ Asón ́nfi ́lekléí wá Yesu abúopu aḿt, ́nfi alí ọkasípó amu mó ḿowu. Táme Yesu méblí ọb́e, oḿowu. Blí ọleblí ọb́e, “Ní ndeklé mb́e, otsía nkpa ýfun bréá néyinkí ba a, fú asón igyi?”

²⁴ M̀gyí ọkasípá olowun ́ni f́é, ọ́wanlín mú tswi ni. Aniyin ́nfi mu asun blíhé ́nfi igyi ọ́kwali.

Ọ́nmọ

²⁵ Ató tsotśotso ́tráa bu inuá Yesu ĺbwe tsía ́nit. Ní ọ́wanlín mú f́é wá nwolótó ikule- kule a, teki buḿenya nwoló ámu ọyaíkpa ọ́lọ́ anfis. Nat́í tá.

Sumbí Ayɔpú Amu Gyumagyihe

¹ Mí wíé Tiofilo,

Mí Luka dé ɔwuló ánfí wanlín sísí fú. Mí ɔwuló gyankpapu amuto á, nɔwanlín Yesu ato bwehé pú mu atosunáhé fée; tsú bréá olefi mu agyómá asi, ² bɔfun ekeá Bulu lótsu mu ya ɔsósú. Asa Bulu lótsu mu náti á, ɔlɔtsun Ɖhe Wankíhé túmito bláa ahá amú ɔlele ɔbée, bubwée mu sumbí ayɔpú amu tóá bubwée. ³ Mu iwɔsɔn wúun pú mu lowu ɔma a, oletsiá lé iwɔwan ɔkpa ɔtsan-ɔtsansu súná amú, púsúná ání lélé otsie nkpa nke aduana ání ɔlɔlatsiá ɔsulósu fée; ɔde Bulu iwíegyi iwɔ asón blí. ⁴ Bré kuá mu amúnyɔ befia a, ɔleda amú ɔlá ɔbée, “Mlímánatí Yerusalem. Mlɔtsia inu gyo mí Sí atokiehé amú ɔlehe yáí ɔbée méha mli, nebláa mli mú iwɔ asón amu. ⁵ Asú Ɖɔpú Yohane lópu ntsu bó ahá asú, táme nke kútúklú ku ɔma a, Bulu ɔbópu Ɖhe Wankíhé amu bó mli asú.”

Yesu Ɖsósú Yo

⁶ Mú su bréá mu amúnyɔ belafia a, befité mu beɛ, “Ani Wíé, bré ánfito féyinkia iwíegyi amu há Israelfo ní?”

⁷ Yesu lébláa amú ɔbée, “Imehián ání mlébi nke ntée bréá mí Sí nkɔle lahié mu onutó túmito. ⁸ Mboún ní Ɖhe Wankíhé amu owíé mlɔ á, mlénya túmi táli gyi mí iwɔ adánsie tsú Yerusalem wúluto, Yudea pú Samaria ɔmát fée yófun ɔyi ɔka.” ⁹ Bréá ɔleblí asón ánfí tá á, amú ansító inu Bulu lótsu mu ya ɔsósú, ɔɔfwí wíé nwulótáato.

¹⁰ Besi buɔde nwulótáa kí alí. Beláki a, ayin abanyó akúá bɔwa atadiɛ futútú líí amú wá á. ¹¹ Ayin amu befité amú beɛ, “Oo Galileafɔ ayin, ntɔ mlídekú nwulótáasu alí? Alí ánfí mlilawun Bulu latsú Yesu ɔya ɔsósú ánfí á, alí kén obéyinkia mu ba ni.”

Matias Yuda Otsiákpá Tsiá

(Mateo 27:3-10)

¹² Inu beyinkí kplí tsú Nfɔ-nyíbu ámuvsu* ba Yerusalem. Ɖkpa ámu ibóbwe máli fun. ¹³ Bowie wúluto á, bɔɔ yó abansórvɔ, ɔtíné amú ɔbtsie yaí ámu. Sumbí ayɔpúá bɔyo inu gyí: Petro, Yohane, Yakobo mu Andrea, Filipo mu Toma, Bartolomeo mu Mateo, Alfeo mu bi Yakobo, Simon ání ogyi iwɔsɔtsiá adunkápú ɔpasuato ɔha pú oyin ɔkuá butetí mu Yakobo mu bi Yuda. ¹⁴ Ahá ání betrá du yó inu gyí, atsi akú, Yesu mu yin Maria pú Yesu apíó. Ahá ánfí fée létsiá bwé ikɔle bó mpái.

¹⁵ Nke ámu á, ahógyipu bóbwe fé lafakɔle-aduanyɔ (120) befia. Inu Petro lókusó líí amú nsiné bláa amú ɔbée, ¹⁶ “Mí apíó ahógyipu, Ɖhe Wankíhé asón amú ɔleblí tsun Owíe Dawidsu, ibu Bulu asun wanlínhé amuto, tsú Yuda Iskariot amú ɔlekpa ahá beyékitá Yesu iwɔ ámu ilaba mótó. ¹⁷ Yuda Iskariot anfi létsiá anito. Ania munyɔ lóyo osum agyómá ánfí.”

¹⁸ Yuda lópu mu lalahɛ ání ɔbɔwe ikɔá beka mu yóhɔ ɔsulóu ku. Ɖlekpa tsú ɔsósú beda ɔsulóu amvsu pɔ, mu ipu lefa po, mu mpúni é lefen dali wɔrɔɔ. ¹⁹ Ɖhagyíha ání ɔbu Yerusalem lónu asón ánfí. Beɔnká ɔsulóu amu dá amú ɔblíto beɛ, “Hakeldama.” Mú asi gyí, “Ɖsulóuá obugya lawólí mósú.”

²⁰ Petro lóyo mu asónsú ɔbée, “Tsúfé bɔwanlín wá Israelfo ib ɔwuló ámu beɛ, ‘Mu wóyí idi kpan.

‘Jhaa mátsiá mótó.’

Betrá wanlín tswi beɛ,

‘Jha bambá otsiá mu otsiákpá.’

²¹⁻²² “Mú su ilehián ání ɔku ɔbetsa ani Yesu afúlitakusú ánfí iwɔ adánsie gyí. Ilehián ání ɔhá ámu obótsu ayin amú ɔbetsiá anito bré amú anilóbuo ani Wíe Yesu, náti kí ntíné-ntíné

* **1:12** Nfɔ-nyíbu igyi obubwí kuá ibu mantáa Yerusalem, butetí mú Olifbu.

amuto. Jhá ání olobuo aní tsú bréá Asú Jbopú Yohane lébli asúbə asón alí bəfun eke á múbú Bulu lótsu Yesu ya əsósú sí aní ámu.”

²³ Iní su beke ahá abanyó, bugyi Yosef ání butetí mu Barsaba, butetráa ti mu Yustus muva Matia. ²⁴ Mú bəbə mpái bee, “Aní Wíe, fuyin əhagyíəha kluntə asón. Suna aní ahá ánfítə əmú fále, ²⁵ otsia Yuda amúbú alakíná agyómá ánfí, nyá mu isubutí ámu otsiákpá, əy ə fú osum agyómá ámu.” ²⁶ Mú bəkapú ató amó abanyó nwunsu. Ileyi Matiasu. Mú su bəpu mu wá sumbí ayəpú dúəkun ámu, belabwé dúanyə.

2

Jhe Wankíhé Ibátə

¹ Pentekoste Eke, igyi Israelfə atə pəpwe ənə ədaké ámu ləfun a, ahógyipu amu féé beba befia amó ofiakpa. ² Ətsáwule pé á, olú kvá igyi fé afú kpənkpəntí ilotsu əsósú bəbulá wóyí á múbú bəbu mútə ámu. ³ Inu bowun təkúá igyi fé ogya plənplən, ɬəlian ədandv. ɬedasáin dínká amótə okugyíəkusv. ⁴ Jhe Wankíhé ləbulá okugyíəkvtə, ɬəha okugyíəkv léfi así əde əblí bábá blí.

⁵ Bré ámu ə, Yudafoá butenyá Bulu ifú, bəbu ndítə féé baba butsie Yerusalem. ⁶ Bréá ədəm anfi bonu okitikítí amu a, besrí befia mu. Amótə okugyíəkv lónu mu wúlutə əblí. Mú su ənə lobwie amó. ⁷ ɬəwa amó ifú, wá amó wánwan. Mú su befité bee, “Ahá ánfí budətəí á, megyí Galileafə són bugyi? ⁸ Mú nkáli ɬəbwe asa anidənuá budə anitə okugyíəkv wúlutə əblí blí? ⁹ Anitə akv atsú Partia, Media, Elam, Mesopotamia, Yudea, Kapadokia, Ponto, Asia, ¹⁰ Frigia, Pamfilia, Egipte əmátə pú Libia awúlu áni ɬəv mantáa Kirene wúlutə. Akv é botsú Roma wúlutə, ¹¹ bógyi Yudafo pú amú bəmegyí Yudafo bawíé Yudafo Bulusúmtə aná féé bəbu anitə. Kretafə pú Arabifə é bəbu anitə. Táme anidənuá budə Bulu atə kpənkpəntí áni alabwé blí anitə okugyíəkv əblítə.” ¹² Alí á múbú asón ámu ilobwie amó ənə ámu su bəbwe yə, sí budə amó aba fité bee, “Ngya amansv é ní?”

¹³ Táme amótə akv bəbwe ahógyipu amu ahinlá bee, “Ntá banu bu.”

Petro Asóntəle Súná Ahá Amv

¹⁴ Inu Petro muva mu aba dúəkun ámu bəkusú líí. Mú Petro lótsu əme fúá bláa ədəm amu əbé, “Apíó aba Yudafo pú mlí fééá mlíbu Yerusalem, mlíhe yaa asv, anle asóntə suna mlí. ¹⁵ Mlímákí mlíaa ahá ánfí babú, tsúfé əyí məkóke. Bréá dokwebá ladá ní. ¹⁶ Mboún asón ánfí ɬaba nde ánfí Bulu ənəsú ətəipú Yoel lébli yáí ní. Jbée,

¹⁷ ‘Bulu əbé, “Nke tráhe amutə á,
nəpu mí Jhé wá anyánkposá féétə.

Mlí abi yinhé pú mlí abi tshé bébli asón áni nəpuwá amó ənə.

Mlí nyasubi bəwun atə.

Mlí ayin dehen bókun nkude.

¹⁸ Nke ámu ə, nəpu mí Jhé wá mí asúmpú
atsí múa ayin féétə.

Mú su bébli asón áni nəpuwá amó ənə.

¹⁹ Nóbwe ofúla nwulótáasu,
bwé osúna əsulúsv.

Ogyá, obugya pú ogyási tuun béba əyítə.

²⁰ Owí əbéta əpá.

Ətsra é əbépe kə fé obugya,

asa aní Wíe numnyam eke kpənkpəntí ámu ɬəbfun.

²¹ ɬéba áni əhagyíəha áni okpólí aní Wíe a, əbéha mu obénya nkpa.” ’ ’

²² Petro lóy ə mósú əbé, “Mí apíó Israelfə, mlíyaa asv amlinu asón ánfí. Bulu ləbwe ofúla múa atə kpənkpəntí pú osúna tsətsətsə tsun Yesu Nasaretyin amusv, púsúná áni mlólwa mu. Mlí féé mlílówun mú, tsúfé mlí ansísú iní féé leba. ²³ Igyi tśá Bulu yin yáí dodo, igyi mu apé áni béle Yesu há mlí. Mlíleha ahá áni butamagyi mblasv beda mu mántá oyikpalíhesv,

mó mv. ²⁴ Táme Bulu léle mv lowu sínsínsintó, kósúa mv tsú afúlitó. Tsúfé lowu méetalí gyi mvsv, osin afúlitó. ²⁵ Iní só Owíe Dawid lébli mv iwí asón obéé,

'Brégyíbré á, ntowun aní Wíe mí ansísó.

Tsúfé olí mí gyapísv, sv tótó móowa mí ifú.

²⁶ Mó sv ansí tegyi mí,

ntótóí ansigyísó.

Nyankpusa ngýí. Lowu da gyo mí,

táme nde Bulu okpa kíí.

²⁷ Tsúfé fvméesi mí oklása wá afúlitó.

Fvméeha mí fó osúmpó wankíhé mmóopló.

²⁸ Fólósuná mí okpa aní ntsóvn mósó, mí anya nkpa aní itamatá.

Ní fóbv mí wá á, ansí bégyi mí ekekegyíeke.' "

²⁹ Petro létrá bláa amó obéé, "Mí apíó Israelfó, mbúa hie bla mlí amlínu. Aní náin Owíe Dawid lówu, bopolá mv. Bótv nde mv ntsán da aní wá nfi. ³⁰ Bulu onósó otáipó ogyi, oyin aní ntam aní Bulu léka há mv béba mótó. Bulu léka ntam há mv obéé, méha mv natina okv obétsiá mv obíásó eke kó. ³¹ Iníá aní náin Owíe Dawid lówun mó yáí sv á, otótóí tsú Kristo, (ohá amó Bulu ladá mv ofúli amv) kvsó tsú afúlitó iwí obéé,

'Bulu méesi mv wá afúlitó.

Mó sv mv ayulóv móopló.' "

³² Petro lóyo mósó obéé, "Yesu gyí ohá aní Bulu lókusóa tsu afúlitó, aní fée anigyí mó adansífo. ³³ Bulu lótsu Yesu ya osósó, há mv otsiákpá yilé mv gyapísv. Aní Sí Bulu lópv Oje Wankíhé aní okehie yáí obéé, mópvhá mv ahógyipv há mv. Oje ámv Yesu lapóhá aní á. Mó gymagyihe mlidéwúun, mlidénu á. ³⁴ Megyí Owíe Dawid Bulu lótsu ya osósó, táme mlébli yáí obéé,

'Aní Wíe Bulu lébláa mí Wíe obéé,

Tsia mí gyapísv,

³⁵ yáfvn bréá nópvo fó alupó bwé fó ayabi oyíkpa.' "

³⁶ "Mó sv mlí Israelfó fée mlínu. Ibv mótóá mliléda Yesu mántá oyikpalíhesv. Táme mlíhie bí aní Bulu ladá mv ofúli, bwé mv Kristo pó aní Wíe."

³⁷ Bréá Israelfó ámv bonu asón anfi á, ilehie han amó. Mó sv befité Petro mva mv aba sumbí ayapó atráhe amv beé, "Apíó, ntó abwéé?"

³⁸ Múú Petro léle mó onó obéé, "Mlító okugyíokv odámli klvntó, abó mlí asú Yesu Kristo dátó, méní Bulu obési mlí lakpan kíé mlí, há mlí Oje Wankíhé amv. ³⁹ Tsúfé mlí mlí abí-aná pú ahá aní bvbv tsútsúútsú aní Bulu obéti fée okehie Oje Wankíhé anfi há."

⁴⁰ Petro lébli asón tsótsótsó, pótóí kplá amó obéé, "Mlile mlí iwí tsu ndemba-abí laláhe anfitó." ⁴¹ Amótó ahá tsótsótsó bohó Petro asón ámv. Mó sv bóbó amó asú. Eke ámv a, ahá bóbwe fé mpím-sa (3,000) betsiá ahógyipv amvto. ⁴² Ahógyipv amv bele ansí kítá sumbí ayapó ámv atosunáhé, amó ikvlebwé tógyítótó, opasua ámvto atogyiheto yée pú mpáibótó.

Ahógyipv Amv Tsiótó

⁴³ Sumbí ayapó ámv bóbwe ofúla pú osúna tsótsótsó, onó lobwie ohagyíoha. ⁴⁴ Ahógyipv amv fée bóbwe tógyító kule. Betsiá ye amó ató há aba. ⁴⁵ Betsiá fé amó ató, ye kóba aní benyato há amótó okugyíokvá oma. ⁴⁶ Amó fée betsiá fia Bulu otswékpa wunsínésó ekekegyíeke. Bópv amó klvntó-odwe tsíá gyi ató opasuató amó aba wóyító. ⁴⁷ Betsiá kánfó Bulu, ahá fée bekle amó asón, aní Wíe Bulu létsiá pú ahá aní odele betsiá amótó ekekegyíeke.

3

Petro Mva Yohane Ibo Okv Tsa

¹ Eke okv ntópwe dōsató mpáibó bré á, Petro mva Yohane bōyo Bulu otswékpa amv wunsínésó. ² Oyín okvá bōkwí mv íbō tetsiá Bulu otswékpa amv okpa onó kvá bōteti mv

“Okpa onó Wankláán.” Ahá butotsú mu ba beyaí nu ekekegyíeke, otokóli ahá aní bówie Otswékpa nu kóba. ³ Bréá ibo amu lówun aní Petro mu Yohane budebitíwíé Otswékpa nu á, otokóli amú kóba. ⁴ Petro mu Yohane besi líi bude mu kí díín. Mú Petro lébláa mu obéé, “Fú mú kí aní wule.” ⁵ Ibo amu kí obéé, béha mu taku. Mú su olotsu ansí fúá ode amú kí. ⁶ Táme Petro lébláa mu obéé, “Mma sika futútú ntée pépe, táme néha fú tóá mbu. Kusu lu, afonati Yesu Kristo Nasaretyin amu dátó!” ⁷ Inu Petro lékitá mu gyopi bi, tsú mu líi, inu nu wunlín lowie mu ayabi pó mu ntsakpátó. ⁸ Olofulí kpáyí otawule pé, wá natí bi. Mú su oelekplá buo Petro aná wíé Bulu otswékpa wunsínésú nu; ona odefulí kpáyí; ode Bulu kanfú. ⁹ Ahá aní bubu nu fée bowun mu aní ona ode Bulu kanfú. ¹⁰ Mú su bréá ilowankí amú aní ibo amú otetsiá Okpa Onó Wankláán nu kóli ató amu ni á, ilowa amú wánwan, bwíé amú onó.

Petro Tóí Bulu Otswékpa Wunsínésú

¹¹ Oyin ámu pú Petro mu Yohane kinkíínkín Bulu otswékpa wunsínésú, otinekuá butetí nu Salomo Abrándáású. Mu ilotsa lowa amú wánwan. Mú su besrí ba amú wá nu. ¹² Bréá Petro lówun amú á, ofití amú obéé, “Mí apíó Israelfo, ntogyi só asón anfi lawá mli wánwan ali? Ntogyi só mlilaba mlidé aní kí ali? Mlíki mlíaa, aní onutó túmi ntée aní Bulusúm wankláán láhá su oyin anfi lakósú ona? ¹³ Bulu ámu aní anáin Abraham, Isak pú Yakob bosúm ámu lowa mu osúmpú Yesu numnyam. Táme mlilópu mu há mlíaa bumóo mu. Mlílékiná ohá anfi teki Pilato lóbwe agywun aní mési mu onati anfi. ¹⁴ Mlílékiná Oha Wankíhé pú Yilé Obwepú anfiá bəwanlín mu iwí asón wá Bulu asón wulótó anfi, bláa Pilato mlíaa, osíi ahá oməpú ámu mboún ha mli. ¹⁵ Mlíléha bəmə nkpa ohapú anfi, táme Bulu lókusóa mu tsú afúlito. Anígyí mú iwí adansifo ní. ¹⁶ Yesu túmi láhá ibo anfi mlyin yaí, mlidéki anfi iwí lawá mu onlun. Aní Yesu hógyi látsá mu, mli fée mlidéwúun a.

¹⁷ “Iní su mí apíó, nyin aní mábí léha mlíaa mli ahande mlilópu iní fée gyi Yesu. ¹⁸ Táme a, Bulu léblí tsun mu onósú atáipú amu féesú yáí obéé, ‘Kristo, (ohá ámu neda mu ofúli amu) obówun iwíwun.’ Mú su oleha ileba ali ní. ¹⁹ Mú su mlídamli klontə, amlyinki ba Bulu wá, méní obési mli lakpan fée kíé mli, wá mli wunlín pəpwe, ²⁰ lápú Yesu sísi mli. Mu Bulu léda ofúli yáí há mli ní. ²¹ Ilehíán aní Yesu obétsiá osúsú nu yofon bréa Bulu obéla tógyitó bwé, fé alá oleha mu onósú atáipú wankíhé amu beblí tswi. ²² Aní náin Mose léblí obéé, ‘Mli Wíé Bulu obéha mu onósú atáipú okwá ogyi fé mí obédali tsú mlitə há mli. Mlygyi mu ason blíhé féesú. ²³ Ohagyíoha aní omobu onósú atáipú anfi á, Bulu obéle mu lé mu ahátə, mó mu.’

²⁴ “Tsú Samuelso á, Bulu onósú atáipú beba fée batá tsú asón anfi idebá nke ánfito iwí. ²⁵ Mlygyí Bulu onósú atáipú amu abí-aná. Mlíbú itó ámu Bulu léhie yáí há aní anáin amu. Tsúfé Bulu lébláa Abraham obéé, ‘Nótsun fú abí-anású yúlá ogyitə ahá fée.’ ²⁶ Iní só bréa Bulu léle mu osúmpú Yesu a, olegyankpá pú mu sísi mli Israelfo, obéé obóyulá mli, amlyi lakpan bwe ní.”

4

Petro Mva Yohane Onóle Yudafə Asón Ogyikpá

¹ Bréa Petro mu Yohane bubu mósú bude táí kplá ahá ámu a, Bulu igyí ahapú móa Bulu otswékpa agyópu ohande pú Sadukifo aku beba botu amú. ² Obló lekitá ahande anfi. Tsúfé sumbí ayəpú ámu bude ahá ámu ató suná bee, Yesu lawú kúsú tsú afúlito. Mú su wukúsú bu nu há ohagyíoha. ³ Ahande amu bekitá Petro mu Yohane. Owí deta su bəpu amú yówa obu yéha oyi kehe. ⁴ Táme ahá ámu bonu amú atosunáhé amutə ahá tsətsətsə bohogyi, betsiá ahógyipu amutə. Mú su ahógyipu amutə ayin bəbwe fé mpím-nu (5,000).

⁵ Oyi kehe nyanki a, Yudafə awíé, amú ahande pú Mose mbli asunápú beba befia Yerusalem. ⁶ Ahá anfi pú ahande aní befia asón ámu asi gyí; Bulu igyí ohapú dehen Hana, mu wóyító ahande Kaiafa, Yohane, Aleksandro pú wóyí ámutə ahá fée. ⁷ Beha bəpu Petro mu Yohane belí amú ansító, befité amú bee, “Ma túmitə ntée ma dátó mlilétsa oyin anfi?”

⁸ Inu á, Ohe Wankíhé ləbulá Petrotə. Mú su ileha mu túmi olebláa Yudafə awíé pú amú ahande amu obéé, ⁹ “Nde mú mlidé aní fité tóá swá anlawá awítəle há ibo anfi, tsá mu ilə?”

¹⁰ Mómó tsú nde mlia Israelfo fée mlibi ání Yesu Kristo, Nasaretyin amu túmi pú mu dátó oyin ánfí olú mlí ansító ánfí lanyá ìlòtsá. Múgyí òhá ámúbú mliléda mántá oyikpalíhesu mó mu asa Bulu lókúsóa mu tsú afúlitò ámu ni. ¹¹ Yesu anfi iwí asón bəwanlín wá Bulu asón ámútò bεε,

‘Ibwi ámúbú mlí obu ayípu mlilékiná ámu

lábəbwe okonkísóbwi ní.’

¹² Yesu anfi nkole pé gyí òhá ání Bulu lópohá aní oyí ánfítò obée, atsoon musu nya nkpa. Ohaa trá oma inuá odon mu.”

¹³ Iníá Yudafo ahande amu buyin ání Petro muə Yohane bəməkókásí owoló ki, táme ifú medé amó su á, onó lobwie amó. Ilowankí amó ání babuo Yesu ki. ¹⁴ Ahande amu bəmenya asvansu blí. Tsúfée bowun ání ibə amúbú alanyá ìlòtsá ámu líí Petro muə Yohane wá. ¹⁵ Mú su bebláa Petro aná bεε, buđáli asón ogyíkpa inu kpalobí, abukita agywun. Mú ahande amu befité aba bεε, ¹⁶ “Nkálí abóbwe ahá ánfí? Ohagyíoha labí Yerusalem wúlutò ání amó labwé osúna kponkponnti ánfí. Animéetalí gyi mó nwéen. ¹⁷ Táme alíá ibóbwe asón ánfí méetrá kléí á, mlíha ada amó olá kinkíinkín aníaa bəmətra bláa ohaa asvansu Yesu dátó ε.”

¹⁸ Inu belatí Petro muə Yohane ba obuto inu, beda amó olá bεε, bəmətra bláa ohaa asungyiasón ntée súná ató Yesu dátó ekekeεεε. ¹⁹ Mú Petro muə Yohane bebláa amó bεε, “Mlí onutó mlíki. Məmu bu alé Bulu ansító, ání abónu mlí asón lóó, ntée Bulu klé? ²⁰ Tsúfée aní mó animéetalí sí tóá anilawun pú asón ání anilanú blí.” ²¹ Bəmetalí bítí amó isu, tsúfée ahá ámu fée bude Bulu kanfó ofúla kponkponnti ámúbú alabwé ámu su. Mú su ahande amu bətrá da amó olá kinkíinkín, besi amó benatí. ²² Oyín ámu ìlòtsá lówa ifú, tsúfée alahə don nfi advana (40) alí bré ámútò.

Ahógyipu Amu Atə Kvlíhé

²³ Yudafo ahande amu benya sí amó alí, Petro muə Yohane beyinkí ba amó aba ahógyipu amu wá. Bebláa amó asón ání Bulu igyí ahapú dehen pú Yudafo ahande amu beblí fée.

²⁴ Bréá ahógyipu amu bonu asón ámu a, amó fée bəpu əme kole kólí Bulu bεε, “Aní Wíe Bulu Otúmípu, fólóbwe əsú fəbwe asi, əpu móa ntsu pú mótó ató fée. ²⁵ Fətsun Oje Wankíhésu há aní náin Dawid, ogyi fú osúmpú léblí obée,

‘Ntogyi sú əmá-əmə banyá əbló?

Ntogyi sú ahá fée babwé agywun kuku kpaali?

²⁶ Osulósu awíe badídá ató.

Wúlu ahande batí aba fia,

kítá agywun laláhe aní Wíe Bulu muə Kristo, (òhá ámúbú əleda mu ofúli) amusu.’ ”

²⁷ Petro lóyo mu asónsú obée, “Lélé á, asón ánfí laba mótó. Owíe Herode muə Pontio Pilatoá bəmegyí Yudafo pú Israelfo babwé kole wúlu anfitò, kúsó líí Yesusu. Múgyí fú osúmpú wankíhéá fēda mu ofúli ni. ²⁸ Táme bəmebi ání tóá fehíhe yaí fee ibéba mótó fú apé pú fú túmitò dodo babwé á. ²⁹ Aní Wíe Bulu, ki alíá baká anisu, afukpa fú asúmpú, méni abétalí blí fú asón ámu, animéenya ifú. ³⁰ Tsa ahá ìlò fú túmitò, afuha abwe ofúla pú osúna fú osúmpú wankíhé Yesu dátó.”

³¹ Bréá bəbə mpái ánfí tá á, amó ofiakpa inu fée ìləkpinkí. Oje Wankíhé lóbulá amótó. Mó su bəwa klən dá Bulu asón ámu okan.

Ahógyipu Amu Atótó Yée

³² Ahógyipu amu fée bəpu klən kole móa agywun kole tsíá. Okuku méblí obée tóá mubv igyi mu nkole klé. Mboun okugyíokv ató ləbwe amó fée klé. ³³ Sumbí ayəpú ámu bəpu túmi kponkponkponnti gyi aní Wíe Yesu iwí adánsie bεε, Bulu lakúsóa mu tsú afúlitò. Bulu léhie wá awítəle há ahógyipu amu fée. ³⁴ Amótó okuku mégyi ohian, tsúfée amóá bəbə osulóv pú wóyí betsiá fé mó, pú mó onó kóba ba ³⁵ sumbí ayəpú ámu, betsiá ye mó há ohagyíoha alí ilehián mu.

36-37 Mú su alí kén Lewiyin òkúá butetí mu Yosef léfe òsulú, òlòpò kóba amu ba sumbí ayòpó ámu ni. Yosef anfi otsú Kipro òmátó, sumbí ayòpó beha mu idá Barnaba, (mú así gyí, “Ahá ateto-ònlun òwapó.”)

5

Anania Mva Safira

¹ Inu oyin òkúá butetí mu Anania mva mu ka Safira é befe amó siadié ku. ² Táme Anania léle kóba amu ku nájín, mu ka é yin mú iwí. Òlòpò kóba amu tráhe ba sumbí ayòpó ámu. ³ Mú Petro léfité mu òbéé, “Anania, ntogyi só fahá Òbònsám lagyi fusu, fapó kóba amú fenyá ámu ku nájín, bówa afunu suná Òhe Wankíhé? ⁴ Fóbó fú òsulú asa fefe mú. Iníá fefe mú é á, fóbó fú kóba. Ntò láhan fu só fabwé itá igyi alí? Bulu fawá afunu súná o, megyí anyánkòpósa.” ⁵ Anania lénya nú asón ánfí alí á, òletín da wú. Mú su ifú lehie kítá ahá ání bonu asón ánfí féé. ⁶ Inu nyasubi aku bókòsú tsú tati kíklí mu iwí, tsú mu yópulá.

⁷ Ilegyi fé ònhwírí asa òma asa mu ka Safira é lóbowie inu. Alí bré ámutò á, omeyín tóá ilaba mu kulusu. ⁸ Petro léfité mu òbéé, “Safira, bla mi. Kóba anfi gyí tóá fúa fú kulu mlilénya bréá mliléfe òsulú amu ni?”

Safira léle mú ònó òbéé, “Ee, alí anilénya ní.”

⁹ Mú su Petro léfité mu òbéé, “Ntogyi su fúa fú kulu mlílabwé ònò-òkúle mlíaa mlóso Aní Wíe Òhé kí? Kí, nyasubi ání bayópulá fú kulu yínkí lawíé obu-ònó inu á. Bòsúrú fú é ya.”

¹⁰ Inu òtsi ámu é létín da Petro ayabitò inu wú. Bréá nyasubi ámu bobowie inu á, bowun ání Safira é lawú, su botsu mu yópulá mu mantáa mu kulu. ¹¹ Ifú lehie wíé òpasua ámu pò ahá ání bonu asón ánfí féétó.

Sumbí Ayòpó Amu Ofúla Pó Osúna Bwe

¹² Bulu lótsun sumbí ayòpó ámu su bwé ofúla pó osúna tsòtsòtsò wúlu amutò. Ahógyipu amu féé bóbwe kule tsíá fia òtínekúá butetí inu Salomo Abrándáású. ¹³ Ahá ání bumegyí ahógyipu kórúá betí ahógyipu amu idayilé. Táme òkòku móbwe agywun òbéé, mébetsiá ahógyipu amutò. ¹⁴ Igyi alí óó á, atsi múa ayin tsòtsòtsò bòhò aní Wíe Yesu gyi. Bulu létsiá pò amó tsíá ahógyipu amutò. ¹⁵ Sumbí ayòpó ámu ofúlábwe su wúlu amutò ahá betsiá tsú amó alòpò ba brònsu, beyaí nklan tswí pò amó tswí músú. Fówun ní Petro òbá bòtsun inu á, mu yiyí bówolí amúsú. ¹⁶ Òdòm ání bòtsú awúluá ibu bomlí Yerusalemtó é bòpò amó alòpò pò ahá ání òhe laláhe dé amó háan ba, sumbí ayòpó ámu betsa amó ilò.

Sumbí Ayòpó Amu Lu

¹⁷ Sumbí ayòpó ámu iwí lówa Bulu igyi òhapó dehen amu mva mu aba ání búbu Saduki òpasuatò olu. ¹⁸ Iní su bekítá sumbí ayòpó ámu wá obu. ¹⁹ Táme onyé, Bulu-òbòpò òku léba befinkí obu ámu, kpá sumbí ayòpó ámu dáli. ²⁰ Bulu-òbòpò amu lébláa amó òbéé, “Mlìyò amlìyelí Bulu òtswékpa wunsínésú inu, amlíbla ahá nkpa pòpwe amu iwí asón féé.” ²¹ Sumbí ayòpó ámu begyi Bulu-òbòpò amu asúnúsú. Mú su benatí yó wunsínésú inu bake, búde ahá ató suná.

Òma-òma a, Bulu igyi òhapó dehen amu létí Yudafò asón agyípó amu féé fia. Mú bowa abí bee búyéle sumbí ayòpó ámu ba. ²² Táme bòyò á, sumbí ayòpó ámu búma inu. Iní su beyínkí bebláa ahande amu bee, ²³ “Anilóyò inu á, anilówun ání aklun amu fin wankláán. Obu adipósú akípò amu búlí búde aklun amu ònó gyo. Táme bréá aniléfinkí aklun amu a, anímówun òhaa obu ámutò.” ²⁴ Bulu òtswékpa agyópò òhande mva Bulu igyi ahapó dehen amu bonu asón ánfí a, bóbwe yò, sí búde asón ání íbéba mú òma gywín. ²⁵ Inu òha òku lébebláa amó òbéé, “Mlìkí, ahá amúsú mlílówa obu ámu búlí Bulu òtswékpa wunsínésú inu, búde ahá ató suná.” ²⁶ Mú su Bulu òtswékpa agyópò òhande amu mva mu aba bòyò yékpa sumbí ayòpó ámu ba. Bekpa amó díín pò amó ba, tsúfé benya ifú ání ní bòpò íbì da amó á, ahá béda amó abwi.

²⁷ Bapu amó ba belí Yudafó asón agyípu amó ansító. Mú Bulu igyí ahapó dehen amó léfité amó abéé, ²⁸ “Animéda mli olá aniaa, mlimátra ti oyin ánfí dá súná ató? Táme mliki tóá mliabwé. Mlihá mli atosunáhé labóla Yerusalem wúlutó féé. Mlidékléá mlópu mu lowu súra aní.”

²⁹ Petro mva sumbí ayópó atráhe amó bele mó onó bee, “Bulu asónsú lehián aní abégyi, megyí anyánpósa. ³⁰ Mliéda Yesu mántá oyikpalíhesu mó mu. Táme aní anáin Bulu lókusóa mu tsú afúlitó. ³¹ Olotsu mu ya asósú, pú mu yéyaí mu gyópisu, bwé mu ahá Okpapó pú Nkpa Ohópu. Fówun okpa idi ha Israelfó abudamli klontó, Bulu osi amó lakpan kie amó. ³² Anigyí alí asón ánfí iwí adansífo ní. Ohe Wankíhé amó Bulu lópukíé ahá aní butegyí mu asónsú amó é dé mó iwí adánsíe gyí.”

³³ Bréá Yudafó ahande amó bonu asón ánfí á, ilowa amó obló. Mó su bóbwe agywun bee, bómó sumbí ayópó ámu. ³⁴ Táme Yudafó ahande amóto okvá ogyi Farisiyin, mu dá gyí Gamaliel, ogyi Mose mbla osunápó aní ahá féé butobú mu lókusó líí, blí abéé bokpá sumbí ayópó ámu dalí kpalobí. ³⁵ Inu olébláa Yudafó ahande amó abéé, “Israelfó ayin, mliki wankláán itó ánfí mliáa mlópu gyi ahá ánfí iwí. ³⁶ Mlikaín aní bré kutó á, oyin okvá butetí mu Teuda létsiá. Olóbwe mu iwí fé oha kpónkpónti oku. Mó su ahá bóbwe fé lafana (400) sóón bobuo mu. Táme bómó mu, mu abúopu féé bedasáin, mu bwehé é féé lowie ntsu. ³⁷ Mu oma a, Yuda aní ogyi Galileayin é léba aháklábi. Mu é okpa odóm buo iwí. Táme bómó mu, mu abúopu amó féé bedasáin. ³⁸ Mó su nde mli bláa mbéé, mli si ahá ánfí. Mlimápu ibi da amó. Tsúfé ní itsú anyánpósa wá á, mó féé ibéba bótson. ³⁹ Táme ní itsú Bulu wá á, mlimétalí ká amó itin. Mó su mlimábwe amó tótó, méní imóobwe fé mli Bulunyó mli déko.”

Yudafó ahande amó botsulá dínká Gamaliel asón ánfí su. ⁴⁰ Inu beha beti sumbí ayópó ámu ba obuto inu. Beha bónwen amó ató, beda amó olá bee, bumátra ti Yesu dá súná ató ekekekeke, besi amó benatí. ⁴¹ Bréá sumbí ayópó ámu bedalí Yudafó asón ogyíkpa inu báyó á, ansí de amó gyí. Tsúfé Bulu lahá amó é bawun iwíwosin Yesu su. ⁴² Sumbí ayópó ámu betsiá súná ató ekekegyíeke, dá Bulu asón wankláán ámu okan Bulu otswékpa inu pú wóyígyíwóyító bee, Yesu gyí Kristo, (ohá amó Bulu ladá mu ofúli amó).

6

Onó Alípu Abasiénó Le

¹ Bréá akasípu amó beba bodekléí á, itré leda Yudafó Griiki ablípu amó buteblí Hebrí oblí amó nsíné. Griiki ablípu amó bee, ekekegyíeke, ní bude ató yéé a, butamahá Griikífo asurapu amó. ² Mó su sumbí ayópó dúanyó ámu beti ahógyipu amó féé fia, bláa amó bee, “Ima alá abési Bulu asón okanda betsiá ye ató. ³ Iní su apíó, mliki mliá amlíe ahá abasiénó aní obú bu amósú, Ohe Wankíhé mó nyánsa itsó amótó. Fówun apu amó lu atótó yéé onó, ⁴ méní aní é abéle ansí kí mpáibó pú Bulu asón ámu okanda.”

⁵ Ansí legyi ahógyipu amó féé asón ánfí iwí. Mó su bele oyin okvá mu hógyi onó bu onlin, Ohe Wankíhé é itsó muto, butetí mu Stefano mva Filipo, Prokoro, Nikanor, Timon, Parmena pú Nikolao, ogyi Griikiyin okvá otsú Antiokia asa alawíé Yudafó osúmtó. ⁶ Bapu ahá ánfí bosuná sumbí ayópó ámu, sumbí ayópó ámu é bapu ibi dínká amósú, bó mpái há amó.

⁷ Iní su Bulu asón ámu lekkléí, akasípu amó bomoní Yerusalem. Bulu igyí ahapó ámu óó tsotsótsó bóhó Yesu asón ámu.

Stefano Kitá

⁸ Bulu lówa awítale há Stefano túmi kpónkpónkpónti. Mó su olóbwe ofúla pú osúna akpónkpónti omá ámu. ⁹ Táme aku bókusú líí musu. Ahá ánfí botsú ofiakpa kvá butetí mó “Nkpábiá Bahó Iwíwótsiá.” Amó aku bogyi Yudafóá botsú Kirene pú Aleksandria awúlusu. Aku é botsú Kilikia pú Asia omátó. ¹⁰ Táme Ohe Wankíhé léha Stefano nyánsa olóputóí. Mó su bumetalí gyí mu nwéén. ¹¹ Iní su beha aku onó bee bublí bee, bonu aní Stefano détóí wó Mose mva Bulu. ¹² Iní léha ahá aní bubu inu pú Yudafó ahande pú Mose mbla asunápó

amu benya ɔ́bló Stefanosu. Inu benatí yótu mu, kítá mu, kpá mu ya Yudafɔ́ Asón Agyípó amu ansító. ¹³ Belahá aku bɔ́wa afunu dínká musu beɛ, “Oyin ánfí tətóí wɔ́ Bulu ɔ́swékpa wankíhé pú Mose mbla ámu ekekegyíɛke. ¹⁴ Anilónu ání ɔ́deblí ɔ́béɛ, ‘Yesu Nasaretyin amu obóbwie Bulu ɔ́swékpa amu, tse amándíé ání Mose lósuná aní fée.’ ” ¹⁵ Yudafɔ́ Asón Agyípó amu fée besi buɛ Stefano kí díín. Inu beki a, mu ansító de ogyá kpa fɛ́ Bulu-ɔ́bɔpu ansító.

7

Stefano Iwi ɔ́nóɛ

¹ Bulu igyí ɔ́hapó dehen amu léfité Stefano ɔ́béɛ, “Asón ánfí bablí tsú fú iwí ánfí fée bu mótó?”

² Stefano léle mú ɔ́nó ɔ́béɛ, “Mí apíó pú mí así, mliɣaa asu amlinu! Bulu Onumnyampu amu léle iwí ɔ́wan súná aní náín Abraham bréá otsie Mesopotamia ɔ́mátó, Kaldeafɔ́tɔ́ asa olotu yétsiá Haran wúluto. ³⁻⁴ Inu Bulu lébláa mu ɔ́béɛ, ‘Tu dali fú ɔ́mátó si fú abusuan, afuyɔ́ ɔ́sulúv kuá nósuná fúsú.’ Mú su Abraham lótu tsú Kaldeafɔ́ ɔ́sulúv yétsiá Haran wúluto. Mu si lowu ɔ́ma a, Bulu léha mu olotu ba ɔ́tíné ánfí mlitsie nde ánfí. ⁵ Bré ámutɔ́ á, Bulu mókúnyá há Abraham ɔ́sulúv anfi yabi oyíkpa kuɛ kóráá. Táme Bulu léhie mu asi yaí ɔ́béɛ, muɔ́ mu abí-aná obégyi ɔ́sulúv anfi ekekó. Alí bré ámutɔ́ á, Abraham mókúkwíí obí. ⁶ Asón ání Bulu lébláa mu gyí, ‘Fú abí-aná bóbwe afɔ́ ɔ́sulúv kusv. Bɔ́pu amú bwé nkpábi, wá amú amumuyɔ́ nfi lafana (400). ⁷ Táme négyi ɔ́má ámúú fú abí-aná béyetsiá amú asi ámu asón, bítí amú isv. Mú ɔ́ma a, néle amú lé amú ibitɔ́, fówun béba bosúm mí nfi.’ ⁸ Bulu léka ntam há Abraham. Ntam amu ɔ́nó á, Abraham ɔ́bétin mu abí-aná keté. Mú su mu bi Isak lóhɔ́ nkekwe á, Abraham létin mu keté. Isak é létin mu bi Yakob keté. Yakob é létin mu abí, bugyi aní anáín dúanyɔ́ ámu keté amú nyebitɔ́.

⁹ “Aní anáín anfi befe amú gyama Yosef, mu iwí olu sv. Mú su ɔ́ɔyɔ́ yébwɛ ɔ́kpábi Egypte ɔ́mátó. Táme Bulu lélí mu ɔ́ma, ¹⁰ lé mu lé mu ason wunhe féeétó. Bulu léha mu nyánsa, há Egypte owíe lénya mu iwí ansigyí. Mú su ɔ́ɔbwɛ Yosef mu ɔ́má pú mu wóyí féesú ɔ́kípu. ¹¹ Akón ku lébá Egypte pú Kanaan ɔ́sulúv fée. Uɔ́pu ikplán ba ɔ́má ámutɔ́. Aní anáín amu bumenyá ató gyi. ¹² Mú su bréá Yakob lónu ání atogyihe bu Egypte a, ɔ́ɔwa aní anáín anfi sísí. Bɔ́yɔ́ inu eke gyankpapu yénia atogyihe ba. ¹³ Beyinkí yó otse nyɔ́ɔsi a, Yosef léle iwí ɔ́wan súná amú ɔ́béɛ, mɔ́gyí amú gyama Yosef ni. Iní su Egypte owíe é lébi Yosef abusuan. ¹⁴ Mú ɔ́ma a, Yosef lówa mu apíó sísí ɔ́béɛ, buyékpá mu si Yakob pú mu abusuanfɔ́, bóbwe fɛ́ ahá aduesienó-nu (75) ba, abubetsiá Egypte ɔ́mátó. ¹⁵ Inu Yakob lóyɔ́ Egypte. Inú muɔ́ aní anáín amu bowu ní. ¹⁶ Nfi tsɔ́tsɔ́tsɔ́ ɔ́ma a, bɔ́pu amótó aku afúli ya Sekem. Wúlu anfitɔ́ Abraham légyankpá tsíá ní. Bopulá amú ilán kuá Abraham lópu kóba hɔ́ tsu oyin ɔ́kuá butɛtí mu Hamor abí wátó.

¹⁷ “Nke ámúú Bulu léhie Abraham amu lotsutsúa ibɔ́fon a, aní anáín amu bakléí wá Egypte ɔ́mátó. ¹⁸ ɔ́ma a, Egypte owíe ɔ́kuá ɔ́mebi Yosef lébetsiá obíá ámusv. ¹⁹ Owíe anfi lówa owuntɔ́lin aní anáín amusv. ɔ́leka amú híé ɔ́béɛ, butswí amú abi bɔ́bwɛ tsalífwi abuwu. ²⁰ Alí bré ámutɔ́ bɔ́kwí Mose ni. Ogyi obí ání ɔ́híé ɔ́bu akíɛ, Bulu ansí legyi mu iwí. Mu yin léyaí mu tsra asa mu si wóyító. ²¹ Bréá bele mu mu wóyító a, Farao mu bi tsíhé lótsu mu, pú mu bwé mu bi alí, ɔ́ledan. ²² Egyptefɔ́ bosuná Mose amú amándíé kugyíku. ɔ́ɔbwɛ ɔ́ha kpɔ́nkpɔ́nti mu itáí pú mu bwehétó.

²³ “Bréá Mose lóhɔ́ nfi aduana (40) á, ɔ́ɔbwɛ agywun ɔ́béɛ, móyɔ́ yéki alíá Egyptefɔ́ bɔ́pu buɛ mu apíó Israelfɔ́ kpa. ²⁴ Inu á, olowun ání Egypteyin dé mu apíó Israelfɔ́ ámutɔ́ ɔ́ku da. Mú su ɔ́ɔyɔ́ ɔ́yóhɔ́ mu pio ámúú ide mu dón amu, ilemlí muɔ́ Egypteyin amu nyɔ́. Inu ɔ́leda Egypteyin ámu mó. ²⁵ Mose mú kí ɔ́béɛ, ibówankí mu apíó Israelfɔ́ ání Bulu dépu mu hɔ́ amú nkpa, táme imɔ́wankí amú. ²⁶ Mú ɔ́yi kehe a, olowun Israelfɔ́ abanyó buɛkeɔ́. ɔ́ɔyɔ́ ɔ́yékpátá amú, ɔ́lebláa amú ɔ́béɛ, ‘Mlíki, apíó mlígyí. Ntogyi sù mli wɔ́ɛwɔ́ɛ mlíde aba amumuyɔ́ wa?’ ²⁷ Táme ɔ́mɔ́amúú ɔ́de mu ba da ámu lówutá Mose sísí, fité mu ɔ́béɛ, ‘Ma lówa fú ɔ́béɛ fubégyi anísv, afuyi aní nsíné asón? ²⁸ Fudekléá fómɔ́ mí, fé alí ámúú

igye foma Egypteyin amu lóó?’²⁹ Mose lénya nú asón ánfí alí, òlesrí dalí Egypte omátó yó Midiafò osulúsu. Oletsíá inu kwíí abi anyo.

³⁰ “Nfí advana oma a, Bulu-òbòpò lélé iwí òwan súná Mose dimbísú oyíbi kuá ibu awu, ogyá detsíí mótótó, mantáa Sinaibu. ³¹ Mose lówun mú á, ìlòwa mu ifú. Bréá òlòkpòkpé òyó yéki mú wankláán á, Bulu lébláa mu òbée, ³² ‘Mígyí fú anáin Abraham, Isak pú Yakob Bulu.’ Mose lénya ifú, òlòkpòkpé kpakpakpaka. Mú su òmetalí kí mú. ³³ Aní Wíe Bulu lébláa mu òbée, ‘Wòí fú ntòkòta tswí, tsúfè òtíné ánfí fulí ánfí igyí òtíne wankíhé. ³⁴ Nawun ání mí ahá búde iwíòsin wúun Egypte osulúsu. Nanú amó isú. Mú su nakplí nebá bòhò amó. Ba, anwa fú Egypte.’

³⁵ “Mose anfi Israelfò bekiná Egypte omátó, fité mu bée, ‘Ma lówa fú òbée fubégyi anísu, afogyi aní nsiné asón?’ ní. Mose anfi kén Bulu léha òbée, òbwée aní anáin amósú ogyíró pú amó òlepú ní. Bulu lówa mu sumbí ánfí tsun Bulu-òbòpò amú òlélé iwí súná mu ogya plenplentò ámusu. ³⁶ Mu kén gyí òhá ání òlekpa amó dalí Egypte, bwé ofúla pú osúna tsòtsòtsò Egypte osulúsu, Òpò Pèpè amu ònó pú dimbí ámusu nfí advana (40) kéké ní. ³⁷ Mu kén lébláa Israelfò ámu òbée, ‘Bulu òbéle mu ònósú òtáíró òkuá ogyi fé mí tsú mlítò há mlí’ ní. ³⁸ Bréá mu Israelfò ámu befia dimbí ámusu á, Mose anfisú Bulu-òbòpò amu lótáí tsun Sinaibu ámusu há aní anáin amu ní. Mu kénsú Bulu lópu mu nkpa asón ámu tsun, ide aní é tu ní.

³⁹ “Táme aní anáin bómòbu mu. Bekiná mu asón nu. Amó nkòle su mú á, teki butráa búbu Egypte omátó. ⁴⁰ Iní su bebláa Aaron bée, òyáí ikpí ání békpa amó ha amó. Tsúfè búmeyín tóá ìlabwé Mose amú òlekpa amó tsú Egypte amu. ⁴¹ Alí bré ámutò á, beblí sika pèpè ònantswiebí póbwé òkpí, tsíá há mú igyí. Amó ansí legyi amó ibí ònó itò bwèhé ánfí iwí. ⁴² Bulu lési amó asón, bòyò búde owí múa òtsra pú ntsrakpabi tswée. Fé alíá bòwanlín wá Bulu ònósú atáíró amu òwulótó bée, ‘Israelfò! Megyí mí mlíómò mbwí bó afòdié há nfí advana (40) amú mlílétsiá dimbí ámusu.

⁴³ Mboún òkpí Molok tati-obu pú Refan ntsrakpabi òkpí mlíóbwe sórà, nátí tswé.

Iní su négya mlí yówa Babilonfò osulúsu oma òtíneku.’

⁴⁴ “Tati-obu amú itosúná amó ání Bulu bu amó wá ámu é letsíá aní anáin amu wá dimbí ámusu. Mose lóbwe mú alíá Bulu lósuná mu òbée, òbwée mú pépéépé. ⁴⁵ Aní anáin amu bowu sí Bulu tati-obu ámu há aní así, Yosua légya amó nkpá bòpòba osulúsu anfisú. Amó onutó ansító Bulu légya omá-omá lé osulúsu anfisú póhá amó. Bulu tati-obu ámu letsíá amó wá alí bòtu Owíe Dawid brésú. ⁴⁶ Bulu ansí legyi Owíe Dawid iwí. Mú su Dawid lókolí mu òbée, múyíí obu ha mu, méní aní Yakob abí-aná fée abósum mu inu. ⁴⁷ Táme Owíe Salomo mboún lébeyi obu ámu.

⁴⁸ “Táme Òsúsúsú Bulu tamatsíá nyankpòsa obu yihetò. Fé alíá Bulu ònósú atáíró òku léblí òbée,

⁴⁹ ‘Aní Wíe Bulu òbée, “Òsúsú gyí mí owíe obíá, osulúsu é igyi mí ayabi oyíkpa.

Ntò obu mlíaa mléyi ha mí?

Nkúnú gyí mí òkpónú òdakpá?

⁵⁰ Megyí mí lóbwe ntóbí ánfí fée?” ’ ’ ”

⁵¹ Stefano lómò mu asón ònó òbée, “Asutò-ònlín awíé, klòntò bu mlí odwin. Mlílakíná Bulu asón ámu nu. Mlí é mlítòkósú líí Òhè Wankíhé amu asónsú brégyíbré, fé alíá mlí anáin amu betsiá bwé. ⁵² Bulu ònósú atáíró òmòmòsú mlí anáin búmedínká? Bòmò Bulu ònósú atáíró amú beblí yáí bée, Yilé Òbwepó ámu òbéba amu é. Mlílélé Yilé Òbwepó ámu há, bòmò mu.

⁵³ Mlílòhò Mose mbla ámu tsú Bulu-òbòpò ámu wá ní, támé mlímégyi mósú.”

⁵⁴ Bréá Yudafo ahande amu bonu Stefano asun blíhé anfi á, ðbló lehie kítá amú, beda ansító kpon. ⁵⁵ Táme ðhe Wankíhé lóbulá Stefanotó, olotsu ansí fúá, ðde ðsósó kí. Olowun Bulu numnyam, Yesu líí Bulu gyopisu. ⁵⁶ Múú ðlebláa amú ðbéé, “Mlíki, nawun ání ðsósó lafinkí, Nyankpusa-Mv-Bi ámu líí Bulu gyopisu.”

⁵⁷ Bréá bonu íni á, bəpu ibi tin asu. Inu amú fée bəsurá okitikíti tú bun məsu, ⁵⁸ bebitía mu dalí wúlu amotó beyéda mu abwi mó. Adansífo ámu bəwəí amú awunso atadie tswi ðyasubi ðková bətetí mu Saulo wá. ⁵⁹ Bude mu abwi da alu, olokpolí aní Wíe ðbéé, “Mí Wíe Yesu, hə mí ðhé.” ⁶⁰ Inu á, ðleda akpawunu, kplón kúklókúú ðbéé, “Mí Wíe, si lakpan ánfí kie amú.” Olenya blí alí pé, olomu ðnó.

8

¹ Saulo é lótsulá dínká Stefano məsu.

Saulo ðpasua Amusu Dínká

Tsú eke ámu su á, bedínká ðpasua ámu íbu Yerusalem amusu, wá amú mə bi. Mó su ðpasua ámu fée bedasáin wá Yudea pú Samaria ðmátó, sí sumbí ayəpú ámu nkule pé wá inu. ² Táme Bulu asúmpú aku bosu Stefano, bin mu.

³ Saulo mó léfi ðpasua ámu bwie asi. Oletsiá kí ahá wóyító, bítía ahógyipu atsi móa ayin fée yówa obu.

Filipo Bulu Asón ðkanda Samaria Wúluta

⁴ Ahógyipu amu beda Bulu asun wankláán ámu ðkan ðtínegyíótíné ání bedasáin yó. ⁵ Mó su Filipo lóyo Samaria wúlu yilé kutó yébláa amú Kristo, (ðhá ámuú Bulu ladá mu ofúli amu) iwí asun wankláán ámu. ⁶ Afia pu amu fée bonu mu asun blíhé, bowun osúna ání ðəbwe é. Mó su bəhə mu asón ámu. ⁷ ðhe laláhe lósura okitikíti dáli ahá tsətsətsə. Ahá ání amú ífón lawú pú tsukule asínpu tsətsətsə é benya ðlətsá. ⁸ Mó su ansí lehie gyi Samariafo ámu.

⁹ Alí bré ámuotó á, ðfápú kponkpon ti ðková bətetí mu Simon bu wúlu amotó. Bréá Filipo mókúba inu á, ðəbwe túmila súná mu pi amu, itəwá amú ifú. ðtəpú ibi sí kántó blí ðbéé, otúmpu kponkpon ti mogyi. ¹⁰ Nyebí ahande fée bətobú mu, blí beé, “Oyin ánfí dé Bulu túmi kponkpon ti ámu.” ¹¹ Iníá ðdepu mu asuma bwé ofúla suná amú, ðlawá ðpá su á, amú fée bəhə mu gyi. ¹² Táme bréá Filipo léba beda Bulu iwíegyí pú Yesu Kristo iwí asun wankláán ámu ðkan a, atsi móa ayin bəhə mu asón ámu su gyi, ðəbə amú asú. ¹³ Simon onutó é lóhogyi, ðleha Filipo lóbə mu asú. Mu asúbə əma a, ðəpu iwí mantáa Filipo. Bréá olowun alíá Filipo dé ofúla móa osúna bwe á, ðnó lobwie mu.

¹⁴ Sumbí ayəpú ámuú bəbu Yerusalem amu bonu ání Samariafo bahə Bulu asón ámu. Mó su bəwa Petro mva Yohane amú wá. ¹⁵ Bréá boyówie inu á, bəbə mpái há Samariafo ahógyipu amu beé, bunyáa ðhe Wankíhé. ¹⁶ Tsúfé asú keke babó amú aní Wíe Yesu dátó, táme amótó ðkuku mókónyá ðhe Wankíhé amu. ¹⁷ Inu Petro mva Yohane bəpu ibi dínká amú nwunso, Bulu léha amú ðhe Wankíhé amu.

¹⁸ Simon lówun ání ibi keke sumbí ayəpú amu bapú dínká ahógyipu amu nwunso, Bulu lahá amú ðhe Wankíhé. Mó su ðlele kóba há Petro mva Yohane, ¹⁹ ðlebláa amú ðbéé, “Mlíha mí túmi ánfí ku, méní ní mí é nəpú ibi dínká ðku nwunso á, Bulu ðbéha mu ðhe Wankíhé.”

²⁰ Táme Petro lébláa mu ðbéé, “Fúá fú kóba ámu nyə fée mlíhi. Tsúfé fúki fəe, fétalí pú kóba hə Bulu itokiehé ánfí. ²¹ Fuma ogyíkpa ntée ðlíkpá aní gyumagyihe anfitə, tsúfé fú kluntə metin Bulu ansító. ²² Damli kluntə tsu fú lakpan ánfítə, afukuli aní Wíe Bulu. Fíali obési agywun laláhe anfi fabwé ánfí kíé fú. ²³ Tsúfé nawun ání fuhíé fúbu ənsipe, lakpan lagyi fusu.”

²⁴ Simon lébláa Petro mva Yohane ðbéé, “Nobwíí ipa, mlíkokoli mlí Wíe Bulu ha mí, méní əméha asón ánfí fablí ánfítə kuku méeba misu.”

²⁵ Bréá Petro mua Yohane begyi adánsiε, dá Yesu iwí asón ámu okan tá á, beyinkí yó Yerusalem. Bréá buna bəyó á, bεda asun wankláán ámu okan Samaria nkuda tsətsətsə asi.

Etiopia Owie Sikasu Okipu Klntədamli

²⁶ Alí bré ámutə á, Bulu-əbəpu lébláa Filipo əbéε, “Kusu pu əsaasi dimbísó okpa ámú ida tsu Yerusalem iyó Gasa amu.” ²⁷ Múú Filipo lókusú pú okpa. Bréá əyó á, əlatu Etiopia əmá əhande okvá baflo mu. Əhande amu gyí Etiopia owie tshé Kandake sikasu okipu. Oyin ánfí layó Yerusalem yósum Bulu, ²⁸ yínkí əyó wóyí, otsie mu kekétó, mpənkə bude mu bití. Əde Bulu ənósú ətəipú Yesaia əwulú ámu kláa. ²⁹ Múú Əhe Wankíhé lébláa Filipo əbéε, “Kpukpe manta keké ánfí.” ³⁰ Filipo lésrí tú keké ámu wun ání Bulu ənósú ətəipú Yesaia əwulú ámu oyin ámu dé kláa. Mú su əlefíté mu əbéε, “Əhande, fude asón ámú fudekláa amu asi nu?”

³¹ Əhande amu léle mú ənó əbéε, “Nkálí ɪbóbwe nónu mú asi ní oku mēle mú asi súná mí?” Mú su əlebláa Filipo əbéε, “Du tsia mí wá ayə.” ³² Bulu asón ání ədekláa əwulú ámutə gyí: “Ələbwe díín fé kufa ání bapú beya əməkpá. Əmobwií mu nnonya.

Ələbwe díín fé alíá kufa təbwé
ní bude mu iwí imi dinkí.

³³ Bəkpəí mu, bəmegyi mu asón ənəkwəlisu.

Əhaa méetalí súná mu abí-aná,
tsúfé bəka mu nkpa tin əsulúv anfisú.”

³⁴ Múú əmá əhande amu léfíté Filipo əbéε, “Ma iwí asón Bulu ənósú ətəipú anfi déblí, mu onutó ntée əha bambá?” ³⁵ Inu Filipo lélí Yesaia asun wanlínhé anfisú bláa mu Yesu iwí asun wankláán ámu. ³⁶⁻³⁷ Bəpu bəyó á, bətu ntsu ku. Múú əmá əhande amu léfíté Filipo əbéε, “Ntsu dá a, ntə létin mí asúbə okpa?”*

³⁸ Mú su əmá əhande amu léha mu keké ámu əbitípú lélí. Məa Filipo bəkpí wíε ntsu ámutə, Filipo lóbə mu asú. ³⁹ Bréá bədalí ntsu ámutə á, aní Wíε Əhé lotsu Filipo nátí. Əmá əhande amu métrá wun mu, táme ələpu ansigyí natí əyó wóyí. ⁴⁰ Filipo é léyεdalí Asoto wúlutə. Əlenatí kí inu awúlusu dá asun wankláán ámu okan alí, oloyówie Kaesarea wúlutə.

9

Saulo Klntədamli (Gyumagyihe 22:6-16; 26:12-18)

¹⁻² Alí bré ánfítə féé á, Saulo mókúsí Yesu akasípú amu bláa əbéε, mómə amú. Mú su ələyə Bulu igyí əhapú dehen wá yókulí mu əbéε, əwánlín əwulú pule mu suna Damasko Yudafə ofiakpa ahande, méni ní mu ɪbi da oyin ntée ətsi oku, əna aní Wíε okpa ámuəsu a, mékitá mu, kpá mu ba Yerusalem.

³ Saulo ləpu okpa əyó Damasko. Əleta wie tá á, nsaintə lekpa ogyá wa mu. ⁴ Əledida əsulótə kpla. Inu olonu əme ku. Əme amu léfíté mu əbéε, “Saulo, Saulo, ntogyi só fódin mísó alí?”

⁵ Saulo léfíté əbéε, “Fó ma ni, mí Wíé?” Múú əme amu lébláa mu əbéε, “Mí Yesu ni. Mísú fədin ní. ⁶ Kusu, afuyə wúlutə inu. Oku obósuná fó tóá lehián ání fəbwe.”

⁷ Saulo aba ání mua amúnyə buna besi lí díín. Bonu əme amu, táme bumowun əhaa. ⁸ Saulo lókusú líí. Olobwií ansíbi, táme əmedé ató wúun. Mú su bəkitá mu ɪbi, kpá mu ya Damasko wúlutə. ⁹ Oletsíá nkensá owító omowun ató. Omegyí ató, omonu tətə é alí bré ámutə.

¹⁰ Alí bré ámutə á, Yesu akasípú oku bu Damasko, butetí mu Anania. Olowun ató. Mútó á, aní Wíε Yesu lókpolí mu əbéε, “Anania!”

Olotsulá əbéε, “Mí Wíé, mí ní.”

* **8:36-37** Mútó yéε 37 bu nwuló dada amu akutə: Filipo lébláa mu əbéε “Ní fahə Kristo gyi tsú fó ɪkɪn féétó a, nétalí bə fə asú.” Əlebláa Filipo əbéε, “Ee, nahogyi mbεε Yesu Kristo gyi Bulu mu Blí.”

¹¹ Mú aní Wíe lébláa mu óbée, “Kusu, yó brónu ámúú butetí mú ‘Ókpa Tswííhé’ amusu. Wíe Yuda wóyító, afufite oyin ámúú otsú Tarso, butetí mu Saulo amusu. Alaba, óbu inu óde mpái bọ. ¹² Alawun ání oyin ókúá butetí mu Anania laba bọpu ibi dínká musu, mu ansíbi labwíí.”

¹³ Mú Anania lébláa aní Wíe óbée, “Mí Wíé, nanú oyin ánfí iwí asón. Alíá ódepu lalahé gyí fú ahá ání bọbu Yerusalem. ¹⁴ Igyí ahapó dehen amu é bahá mu túmi bée, óbá Damasko bekitá ahá ání butabó mpái fú dátó fée.”

¹⁵ Aní Wíe lébláa mu óbée, “Yó, mílálé mu mbée, óbwée mí osúmpó, óha ómá bámbátófó, amó awíe pú Israelfó fée abubi mí. ¹⁶ Mí onutó nósuná mu alíá óbókuku wun ipian mí su.”

¹⁷ Mú su Anania lóyó Yuda wóyító, yópu ibi dínká Saulosu, bláa mu óbée “Opíó Saulo, aní Wíe Yesu amúú ólele iwí ówan súná fú bré ámúú fẹbá nfi ámu lává mí fú wá. Óbée, mbeha fú afolawun ató, Óhe Wankíhé óbula fótó.” ¹⁸ Tókúá igyi fé klemetí afwí lémain lé mu ansíbisu kpádá inunu. Mú su ólela óde ató wúun. Inu óókusu, bọbọ mu asú. ¹⁹ Beha mu ató olegyi, ówonlín lelawíe mu.

Saulo Bulu Asón Okanda Damasko

Saulo létsiá akasípó amu wá nke kpalobí. ²⁰ Inunu ólenatí yó amó ofiakpa, yéfi Yesu iwí asón ókan da así óbée, “Yesu gyí Bulu mu bi ámu ní.”

²¹ Ahá ání bonu mu asón blíhé anfi fée ónó lobwie amó. Mú su befité bée, “Megyí mudé Yesu asúmpó mọ Yerusalem ní? Megyí amó ókitákpá óleba nfi, ókpa amó ya igyi ahapó dehen amu?”

²² Táme Saulo lélanyá túmi blí asón ámu ówonlínso óbée, lélé Yesu gyí Kristo, (óhá ámúú Bulu ladá mu ofúli amu). Alíá ólehie lé asón ámutó leha Yudafó ání bọbu Damasko inu bọbwe basaa. Bumowun múá bótso.

²³ Nke tsótsótsó óma a, Yudafó ámu befia kítá agywun bée bómọ Saulo. ²⁴ Mú su betsiá gyo wúlu amu ónó ópa onyé, méní bénya mu mó mu. Táme akú bowi tsá Saulosu bée, alí Yudafó ámu babwé agywun ní. ²⁵ Mú su eke óku onyé á, Saulo abúopu ámutó akú botsu mu wá lakpátó, pú mu tson ikwitó kplí mu yi iban óma, ólesrí náti.

Saulo Yerusalem Yó

²⁶ Bréá Saulo lówie Yerusalem a, óltsón ókpa kugyíkusu ání obówie Yesu akasípó ámutó. Táme bumohogyi ání alabwé ókasípó. Mú su benya mu ifú. ²⁷ Inu Barnaba lékpa mu ya, yéle mu súná sumbí ayópó amu. Ólebláa amú alíá aní Wíe léle iwí ówan súná Saulo Damasko ókpató, mva Yesunyó batóí; pú alíá Saulo lówa klón dá Bulu asón ámu ókan ówonlínso Yesu dátó Damasko wúlutó. ²⁸ Mú su Saulo lówie amótó, beki Yerusalem wúlutó. Ólwa klón blí Bulu asón ámu Yesu dátó. ²⁹ Mva Yudafó ámúú buteblí Griiki óblí amu betsiá tóí, gyi aba nwéen. Táme alí bré ámutó fée á, bude agywun bwe ání bómọ mu. ³⁰ Bréá mú afú lówlú ahógyipu amu a, bekpá mu yáa Kaesarea, há mu ólenatí yó Tarso.

³¹ Mú su iwí lolwíí ópasua ání bu Yudea, Galilea pú Samaria ómátó. Óhe Wankíhé lékpa amú bekleí, dan hógyitó, betsiá tsiátóá ilegyi aní Wíe Yesu ansí.

Aha Akv Ilo Tsa

³² Petro lénatí kí Samaria nkudasí. Eke óku óleyéki Bulu ahá ání bọbu Lida wúlutó. ³³ Inu á, oleyéfiá oyin ókúá butetí mu Enea, olesin tsukule nfikwe ní. ³⁴ Petro lébláa mu óbée, “Enea, Yesu Kristo latsá fú ilo. Kusu kunta fú óklan.” Inu Enea lókusu. ³⁵ Ahá ání bọtsie Lida wúlutó pú Saron nsántó fée bowun oyin ámu. Mú su bohogyi, bobuo aní Wíe.

³⁶ Ótsi óku bu Yopa wúlutó, ogyi ókasípó. Butetí mu Tabita. Mu dá ámu así Griiki óblító gyí, “Dorka.” Mú así gyí, “Abre.” Yilé óbwepó ogyi. Óbu awítóle há ahiánfó. ³⁷ Bréá Petro bu Lida a, ilo lẹda Tabitasu. Olowu, bebie mu ntsu, sí mu tswi abansóru kutó. ³⁸ Yopa múá Lida awúlu umafó aba wá. Mú su bréá akasípó amúú bọbu Yopa amu bonu lowu ánfí á, bọwa abi anyó sísí Petro bée, bobwíí ipa há mu, ówáa ósa tu amú. ³⁹ Inu Petro lówa ósa bwé, múá amúnyo benatí. Bréá olobowie inu á, bekpá mu ya abansóru ámutó. Wúlu ámutó asurapu fée bọbu fúli amu así. Bekpá pútá Petro budesú, bude atadiéá Dorka lóbwe bréá otsie nkpa púsúná mu. ⁴⁰ Petro légya asurapu amu fée lé obu ámutó. Múú ólela akpawunu

bó mpái, asa ɔledamlí kɪ fúli amɔ blí ɔbéε, “Tabita, kusu.” Inu Tabita lóbwíí ansíbi. Bréá olowun Petro a, ɔɔkusu tsíá. ⁴¹ Inu Petro lékitá mu bi, ɔɔkusu líí. Petro létí asurapu amu pú ahógyipu atráhe amu. Mú ɔɔpu Tabita suná amú ání alatsínkí. ⁴² Asún ání lɛkléí wá Yopa wúlutɔ. Mú su ahá tsɔtsɔtsɔ bɔhɔ anɪ Wíε gyi. ⁴³ Petro létsiá Simon ání ɔɔyɔ ɔwulú-kpákpá iwɪ agyómá wá Yopa inu wá ɔpá.

10

Konelio Abi Wa Petro Wá

¹ Oyin ɔku létsiá Kaesarea inu, butetí mu Konelio. Ogyi Romafɔ isá akɔpú ɔpasua kuá butetí mú Italia ɔhandε. ² Ɔbu nsi Bulusúm iwɪ. Mɔa mu wóyítɔfɔ féé butosúm Bulu. Konelio tekíé Yudafɔ ahíánfɔ ató. Ɔtɔbɔ mpái há Bulu brégyíbré. ³ Eke ɔku Konelio lówun ató ntúpwε ɔsatɔ. Mu atowunhe amutɔ á, olowun Bulu-ɔbɔpu ansí káín, Bulu-ɔbɔpu amu lókpólí mu ɔbéε, “Konelio!”

⁴ Ifú lékitá mu. Mú su olesi ɔde Bulu-ɔbɔpu amu kí. Mú ɔlefíté Bulu-ɔbɔpu amu ɔbéε, “Mí Wíé, nkálí igyi?”

Bulu-ɔbɔpu amu lébláa mu ɔbéε, “Bulu lahɔ fú mpái. Fú ahá ató kie é lagyi mu ansí. ⁵ Wa abí abuyɔ Yopa yeti Simon Petro ba. ⁶ Ɔɔyɔswí ɔwulú-kpákpá iwɪ agyómá ɔyɔpú Simon wóyítɔ, mantáa ɔpu ɔnɔ.” ⁷ Bréá Bulu-ɔbɔpu amu lénatí á, Konelio létí mu asúmpú abanyó ání bubu mu wóyítɔ pú mu ɔbɪsufe ání ogyi isá ɔkɔpú, otenyá Bulu ifú. ⁸ Ɔlebláa amú asún ání ulaba féé, ɔlɔwa amú sísí Yopa.

⁹ Mú ɔyi kehe bɔkusu bɔyɔ Yopa. Beta inu wie tá á, íbɔbwe fé ɔpa dódúanyɔtɔ. Petro é dédu ɔyɔ obu awunso mpái ɔbɔkpá. ¹⁰ Akón ihíε de mu. Mú su olekle ání obénya tɔku wá ɔnɔ. Bréá bude ató ámu níná há mu a, Petro lówun ató. ¹¹ Atowunhe amutɔ á, olowun ání ɔsúsú lafinkí, tɔkuá igyi fé ɔhráda téihé, bude mu nsiebí ana, idekplí íbá ɔsulúsu. ¹² Ɔyítɔ mbwɪ ɔtsan-ɔtsan, mbwíá bubu ayín, táme buteká abɔnɔ pú ɔyítɔ mbubwi féé bubu ɔhráda ámutɔ. ¹³ Mú olonu ɔme ku lédalí ɔbéε, “Petro, kusu mɔ mbwɪ ání afɔwɪ.”

¹⁴ Táme Petro léle mú ɔnɔ ɔbéε, “O-o! Mí Wíé, bɔkwí mí ɔpá á, mmɔkúgyi tóá Yudafɔ amándíε lekisi ntée mú iwɪ metɪn kɪ.”

¹⁵ Ɔme amu léla bláa mu ɔbéε, “Máti tóá Bulu latin mú iwɪ atokisíhé.” ¹⁶ Atowunhe amu pú ɔme amu léba tse sa. Mu ansítɔ inu á, botsu ɔhráda ámu ya ɔsúsú ɔtsáwule pé.

¹⁷ Bréá Petro dé nwuntɔ bu tsú atowunhe anfi iwɪ á, Konelio abí ámu é bafíté wun Simon wóyítɔ, ba bulí ɔkpa ɔnɔ. ¹⁸ Konelio abí ámu bokpolí fíté beε, “Ɔfɔ ɔku tsie nfi, butetí mu Simon Petro?”

¹⁹ Petro trá ɔde nwuntɔ bu tsú atowunhe amu iwɪ, Ɔhe Wankíhé lébláa mu ɔbéε, “Simon, ahá abasá aku baba bude fú dunká. ²⁰ Kusu bwe, afɔkpli yefia amú amlínatɪ. Mágyi nwéen, tsúfé mílawá amú fú wá.” ²¹ Inu Petro lékplí yótu amú, bláa amú ɔbéε, “Mígyí ɔhá ámúb mlídédunká ámu nɪ. Ntogyi só mliná?”

²² Ahá ámu bele mú ɔnɔ beε, “Anímédé tsitsa. Isá akɔpú ɔhandε Konelio ání otenyá Bulu ifú, Yudafɔ féé butetí mu idayilé lówa anɪ fú wá. Bulu-ɔbɔpu ɔku labεbláa mu ɔbéε, ɔbá beti fú afɔba mu wóyítɔ, ménɪ obónu asún ání fúbu blí.” ²³ Mú Petro lékpa amú wá wóyítɔ, ɔleha amú ɔdikpa.

Ɔyi kehe a, Petro mɔa amúnɔ bɔkusu pú ɔkpa bɔyɔ Kaesarea. Bréá bɔyɔ á, ahógyipu akúá bubu Yopa inu é bobuo amú yó. ²⁴ Mú ɔyi kehe a, boyówie Kaesarea wúlutɔ. Botsutsúa abuwie inu á, Konelio latí mu wóyítɔ ahá pú mu anyawíε kláklá befia, ɔde amú ɔkpa kí. ²⁵ Bréá Petro lówie wóyí ámu ɔnɔ á, Konelio lókusu yéfia mu, dá akpawunu mu ayabitɔ súm mu. ²⁶ Táme Petro léha mu ɔɔkusu. Ɔlebláa Konelio ɔbéε, “Kusu, máda akpawunu há mí. Nyankpɔsa mí é ngyi.” ²⁷ Petro mɔa mɔnyɔ bɔna budeɔí alu olowie wóyítɔ. Inu olowun ání ahá tsɔtsɔtsɔ bafia. ²⁸ Mú ɔlebláa amú ɔbéε, “Mɪ onutɔ mɪyin ání Yudafɔ mbla meha ɔkpa ání Yudayin mɔa ɔmá bámbátóyin bubwéε anyawíε ntée ɔbóyɔ mu wá kpán. Táme

Bulu lahá mí nabí ání mmákí mbéé áku iwí metin ntée amáandíé ákpasu. ²⁹ Mú sù bréá fàwa abí fée búbétí mí á, mmákpókúpú nwuntò ní. Amansu igyi? Bla mí.”

³⁰ Múú Konelio lébláa mú ábée, “Nde eke náásí, ntópwe dásatò mbu wóyítò nde mpái bə. Ótsáwule pé á, nowun oyin áku líí mí ansítò. Oyín ámu lówa atadié futútú. ³¹ Oyín ámu lébláa mí ábée, ‘Konelio, Bulu lanú fú mpái. Fú ahá ató kie é lagyi mú ansí. ³² Mú sù wa abí aboyò Yopa wúluto yeti Simon Petro ba. Ówulò-kpákpá iwí agyómá ayópú Simon wóyí ólòswí. Otsie mantáa opu ónó.’ ³³ Mú sù inunu nòwa abí sísí fú. Ibu aláá faba. Séi á, aní fée anilafia Bulu dátò. Anígyò aní Wíe asún ání alapóhá fú ábée, fubláa aní.”

Petro Asun Blíhé

³⁴ Múú Petro lótsu ónó blí ábée, “Nawun ání lélé Bulu tamakí áhaa ansítò. ³⁵ Mboún áhá ání otenyá mú ifú, ótóbwé yilé asún otekle amágyíomátò. ³⁶ Mhíyin asun wankláán ání Bulu lópohá Israelfò. Asún ámu gyí, Bulu lapó iwílwii ba tsun Yesu Kristo, ahá fée Owíe amusu. ³⁷ Mhíyin asún kpánkpranti ání ileba Yudea omátò fée. Ilotsu así tsú Galilea omátò, bréá Asú Óbópú Yohane léda asúbò ákan oma. ³⁸ Mhíyin aní Wíe Yesu Nasaretyin amu. Mhíyin ání Bulu lópu mú Óje Wankíhé pò túmí wá mutò, oleki ótínegyíótíné bwé yilé, tsá ahá ání búbu óbunsám túmí así ilò, tsúfè Bulu buo mú. ³⁹ Anígyí ahá ání anilówun mú bwehé ání ólóbwe Yudea pú Yerusalem omátò fée ní. Beda mú mantá oyikpalíhesu mó mú. ⁴⁰ Táme mú eke sáásí a, Bulu lókúsúa mú, lé mú ówan, ahá bowun mú. ⁴¹ Megyí ayítò ahá fée lówun mú, táme aní ahá ámuú Bulu lélé yáí ábée, abwéé mú adansífo ámu mó anilówun mú. Mú kósú tsú afúlitò oma a, ania munya légyi, anilówi ní. ⁴² Ólehié aní ábée, adáa mú asun wankláán ámu ákan suna ahá, agyi mú iwí adansíe ání mogyí áhá ání Bulu laléá obégyi akiankpapu pú awupú fée asún ní. ⁴³ Bulu ónósú atóipú amu fée beblí beé lélé, áhagyíoha ání ólòhò Kristo gyi a, Bulu obési mú lakpan fée kíé mú Kristo dátò.”

Ómá Bámbásófò Óje Wankíhé Nya

⁴⁴ Bréá Petro dé asún ání blí á, Óje Wankíhé lébá ahá ámuú búde mú asún ámu nu ámu féesú. ⁴⁵ Ónó lobwie Yudafò ahógyipu amú bobuo Petro ba inu ámu ání Bulu lapó mú Óje Wankíhé amu kíé ahá ání búmegyí Yudafò. ⁴⁶ Tsúfè bowun ání ahá ámu búde óblí bámbá blí, búhíé búde Bulu kanfú. Mú sù Petro lébláa amú ábée, ⁴⁷ “Bulu lahá ahá ání é Óje Wankíhé fè aní. Óku óbétalí tin amú ákpa ábée búmábò amú asú?” ⁴⁸ Mú sù óleblí ábée, búbò amú asú Yesu Kristo dátò. Mú oma a, bokokóli Petro beé, ótsía amú wá kpalobí.

11

Petro Iwí Asún Ónóle Yerusalem

¹ Yesu sumbí ayópú ámu pú ahógyipu amú búbu Yudea omátò ámu bonu ání ómá bámbátófò é bahò Bulu asún ámu. ² Mú sù bréá Petro lóyo Yerusalem wúluto á, mva ahógyipu akvá bútekleá ahá bútín keté asa abuwie ópasua ámutò bebítí asún. Befíté mú beé, ³ “Ntogyi sù fayò ahá ání búmetin keté wóyí, fúa amónyo mlilawá íbì gyi ató?” ⁴ Mú sù Petro lélé asún ání ilebatò súná amú ikule-kule ábée,

⁵ “Mbu Yopa wúluto nde mpái bə nowun ató. Mótò á, nowun ání tákúá igyi fè áhráda téhíé, búde mú nsiebí ana lékplí tsú ósúsú bá mí wá. ⁶ Nowun pututò-mbwí pú wúluto mbwí, mbwíá búbu ayín, táme búteká abòno pú ayítò mbubwí fée áhráda ámutò. ⁷ Inu nonu óme kv ledalí bláa mí ábée, ‘Petro, kusu mə mbwí ání afuwí.’

⁸ “Múú neblí mbéé, ‘Mí Wíe, ekekeke. Bəkwí mí ópá á, mmáókúgyi tóá Yudafò amáandíé lekísí ntée mú iwí metin kí.’

⁹ “Múú óme amu lótsu ósúsú lábláa mí ábée, ‘Mátí tóá Bulu latin mú iwí atokisíhé.’ ¹⁰ Tsesa sóon nowun atowunhe anfi. Mú oma a, ilélayínkí yó ósúsú.

¹¹ “Alí bré ámutò kén á, ayin abasá akvá bəwa mí wá tsú Kaesarea baba bulí wóyí ámuú ntsie mótò ámu ónó. ¹² Óje Wankíhé lébláa mí ábée, mbúo amú yo, mmágyi nwéen. Apíó abasíé ání botsú Yopa anfi é bobuo mí yó Kaesarea, aní fée anilóyo Konelio wóyítò.

¹³ Konelio lébláa aní ábée, mowun Bulu-óbopu áku mú wóyítò, ólebláa mú ábée, ‘Wa abí

abuyɔ Yopa yeti oyin akua buteti mu Simon Petro ba. ¹⁴ Obɛblaa fu asɔn anɔ fɔa fɔ wɔyɔtɔ ahɔ fɛɛ mlɔtsɔn mɔsɔ nyɔ nkpa.’

¹⁵ “Nenya tsu onɔ ndetɔi aɔ, Ɔhe Wankihɛ lɛba amɔsɔ fɛ alɔa lɛba anɔsu eke gyankpapu amɔ. ¹⁶ Inu nekain anɔ Wie asɔn blihɛsu. Ɔbɛɛ, ‘Yohane lɔpu ntsu bɔ ahɔ asu. Tame mli mɔ a, Bulu obɔpu Ɔhe Wankihɛ bɔ mli asu.’ ¹⁷ Mɔ su ni Bulu lapɔ mu atokiehɛ amɔ kɛ amɔ, fɛ alɔa obɔpukɛ anɔ ahɔ amɔ anɔlɔhɔ anɔ Wie Yesu Kristo gyi amɔ a, mɔgyi ma anɔ nɛtin Bulu ɔkpa?”

¹⁸ Brɛa sumbi ayɔpɔ amɔ bonu asɔn anfi a, besi Petro tɔi wa, bekanfɔ Bulu bɛɛ, “Mumɔ Bulu laha ahɔ anɔ bumegyɔ Yudafɔ ɔkpa obɛɛ, amɔ ɛ budamli klɔntɔ, abɔnya nkpa.”

Kristo Ɔpasua Anɔ Ibo Antiokia

¹⁹ Stefano lowu ma a, bedinka ahogyipu amɔsu. Mɔ su bedasain yɔ Foinike mɔa Kipro ɔsolɔsu pɔ Antiokia wuluta. Yudafɔ nkɔle beblaa Bulu asɔn wanklaan amɔ. ²⁰ Tame amɔtɔ aku mɔ botsu Kipro pɔ Kirene amatɔ ba Antiokia beblaa Griikifɔ amɔ anɔ Wie iwɔ asɔn wanklaan amɔ. ²¹ Anɔ Wie Bulu lelɔ amɔ ma. Mɔ su amɔtɔ ahɔ tsɔtsɔtsɔ bohogyi, damli klɔntɔ ba anɔ Wie Yesu wa.

²² Yerusalem ɔpasua amɔ bonu asɔn anfi. Mɔ su bɔwa Barnaba sisi Antiokia. ²³⁻²⁴ Barnaba gyi ha wanklaan, Ɔhe Wankihɛ pɔ hɔgyi ɛ itsɔ mutɔ. Brɛa olowie Antiokia, olowun alɔa Bulu lagyi amɔ buale a, ansɔ legyi mu. Mɔ obɔtɔi kplɔ amɔ obɛɛ, buɔpu amɔ klɔn fɛɛ dinka anɔ Wie Yesusu, abugyi mu mbɔsu. Inu su ahɔ tsɔtsɔtsɔ bɔtsun mu asɔn amɔsu hɔ anɔ Wie gyi. ²⁵ Mɔ ma a, Barnaba lɔyɔ Tarso wuluta yɔdunka Saulo. ²⁶ Brɛa olowun mu a, ɔlekpa mu ba Antiokia. Betsia inu ofi ɔkɔle, tsia fia ɔpasua amɔ, suna amɔ atɔ. Antiokia begyankpa ti akasipu amɔ bɛɛ “Akristofɔ” ni.

²⁷ Bulu onɔsɔ atɔipu aku botsu Yerusalem ba Antiokia alɔ brɛ amɔtɔ ken. ²⁸ Amɔtɔ ɔkɔle da gyi Agabo. Ɔbɔkɔsɔ lɔi, bli Ɔhe Wankihɛ tumɔtɔ tswɔ obɛɛ, “Akɔn kɔɔnkɔntɔ ku beba Roma amatɔ fɛɛ.” Iɛba mɔtɔ brɛa Roma Owie Klaudio tsie obiasɔ. ²⁹ Akasipu amɔ bɔbwe agywɔn bɛɛ, amɔtɔ okugyɔku obɔdunka tɔa obɛnya, abɔpu yekie apɔ akasipu anɔ bɔbu Yudea amatɔ. ³⁰ Begyi dinka mɔsɔ, bɔpuha Barnaba mɔa Saulo bɔpuya ɔpasua amɔ ahandɛ.

12

Petro Obudi

¹ Alɔ brɛ amɔtɔ a, Owie Herode ledunka ɔpasua amɔtɔ akusu, wa amɔ amɔmɔyɔ. ² Ɔleha betɔn Yohane mu pio Yakobo ɔdayitɔ. ³ Herode lowun anɔ ibu Yudafɔ amɔ ɔdwe. Mɔ su omesi, ɔleyekita Petro ɛ. Alɔ brɛ amɔtɔ bɔde Israelfɔ Bodobodo MatuhɛNke gyi. ⁴ Mɔ su brɛa ɔlekita Petro a, ɔlɔpu mu tswɔ obu, ɔlele isa akɔpu duasie obɛɛ, bɔtsia gyo mu iwɔ abanabana. Ɔbɔbwe agywɔn obɛɛ, begyi Nke amɔ ta a, megyi Petro asɔn dɔnsu. ⁵ Bɔwa Petro obu, tame ɔpasua amɔ bɔbɔ mpai kinkinkin ha mu.

Petro Obule

⁶ Onye asa ayi obɛke Owie Herode obɛle Petro ba dɔnsu begyi mu asɔn a, bɔwa Petro ikan anyɔ kekɛ, ɔda ɔdɛdidɔ isa akɔpu abanyɔ nsɛnɛ. Isa akɔpu aku ɛ buli bɔde obu amɔ onɔ gyo. ⁷ Ɔtsawule pe a, Bulu-obɔpu ɔku lebeli amɔ wa obuto inu, inu fɛɛ lowanki. Bulu-obɔpu amɔ lɔpu ibi da Petro abɔntɔ, oletsinkɔ. Ɔleblaa Petro obɛɛ, “Wa ɔsa kusu.” Inu ikan amɔ lowɔi le mu ibi. ⁸ Mɔ Bulu-obɔpu amɔ leblaa mu obɛɛ, “Kusu pu ɔfe ki osietɔ, afutsu fu ntukuta wa.” Petro lobwe. Mɔ ɔletra blaa Petro obɛɛ, “Tsu fu liga wa afuba ayɔ.” ⁹ Petro lobuo Bulu-obɔpu amɔ dali obu amɔtɔ. Imɔwanki Petro ni akiankpatɔ ntee atowunhɛtɔ Bulu-obɔpu amɔ de mu asɔn blaa. ¹⁰ Mɔa Bulu-obɔpu amɔ bɔtsun obu-onɔ gyankpapu pɔ nyɔɔsi agyɔpusu. Beba bɔtu datɔ iklɔn anɔ fɔpudali wie wuluta. Iklɔn amɔ onutɔ lefinkɔ ha amɔ bɔtsun. Bɔpɔtsun brɔnu kusu bɔyɔ a, Bulu-obɔpu amɔ lɔfwɔ si Petro.

¹¹ Brɛa Petro ansitɔ letiti mu a, ɔlebli obɛɛ, “Sei mɔ nawun anɔ lele Bulu lawa mu obɔpu, alabele mi Owie Herode ibi pɔ tɔa Yudafɔ bɔde ɔkpa kitɔ.”

¹² Iníá Petro lówun mó alí sù á, òlenatí yó Yohane ání butetráa tí m̀ Marko m̀ yin Maria wóyí. Alí bré ám̀tò á, ahá tsòtsòtsò bafia inu b̀de mpáí b̀. ¹³ Petro léda am̀ ik̀nso, osúmbi tsihé òk̀vá butetí m̀ Rode léb̀ekí òhá ání ogyi. ¹⁴ Bréá Rode léb̀í ání Petro òme ní á, ansí lehié gyi m̀. Mó sù òletan obu ám̀ finkí. M̀b̀ún oleyinkí srí yébláa am̀ òbéé, “Petro laba òlí obu-òń.” ¹⁵ Ahá ám̀ bebláa m̀ beé, “F̀ó nwun layíntá.” Táme òl̀yò m̀s̀, òdeblí òbéé, “Lélé a.” Mó sù bebláa m̀ beé, “M̀m̀m̀ fialí Bulu-òb̀p̀vá òtekí Petrosu ní.”

¹⁶ Alí bré ám̀tò f́éé á, Petro trá òde ik̀n am̀s̀ da. Bréá b̀yò yéfinkí mó, bowun Petro a, òń lobwie am̀. ¹⁷ Petro lób̀we ibi súná am̀ òbéé bukásu, òlebláa am̀ alíá aní Wie lalé m̀ obu. Òlebláa am̀ òbéé, “M̀libla Yakobo m̀va apíó ahógyip̀v atráhe am̀ asún ání.” M̀b̀ú òlenatí am̀ wá yó òtine bambá á.

¹⁸ Bréá òyí leke a, isá ak̀p̀ú ám̀ f́éé begyigyáa, fité aba beé, “Nkí Petro me?” ¹⁹ Owíe Herode léha bodunká Petro òtinegyíòtíné, táme b̀m̀owun m̀. Mó sù òleti obu adíp̀ús akíp̀v am̀, fité am̀ asún, òleha b̀m̀ am̀.

Mó òma a, òlenatí Yudea òm̀átó yétsiá Kaesarea wúlutò nkensá kv.

Owíe Herode Lowu

²⁰ Bré kv̀tò á, òblí lehié kítá Owíe Herode Tiro móa Sidonf̀ sù. Mó sù awúlu anyò ání b̀ele abí beé buyókokóli m̀, iwilwii itsia am̀ nsiné. Tsúf́é Owíe Herode òm̀átó butenyá atogyihe tsú. Ahá ám̀ begyankpá yéle asóntò súná Owíe Herode wóyísú òkíp̀v òk̀vá butetí m̀ Blasto, olotsulá gya am̀ nkpá b̀yò Owíe Herode wá yókokóli m̀.

²¹ Owíe Herode léhié am̀ eke. Eke ám̀ lóf̀on a, òlehihíe iwí dáli betsiá m̀ obíású, bláa am̀ asún. ²² Ahá ám̀ b̀akplón blí beé, “Megyí nyankp̀usa détoí, m̀b̀ún òkpí détoí o!”

²³ Inu Bulu-òb̀p̀v léda Herode, anyambi b̀wí m̀, olowu. Tsúf́é òm̀p̀v numnyam há Bulu.

²⁴ Bulu asún l̀yò m̀s̀, kléi yó tsútsúútsú.

²⁵ Barnaba m̀va Saulo b̀yò am̀ agyómá tá Yerusalem, bekpa Yohane ání butetráa tí m̀ Marko buo iwí yínkí yó Antiokia.

13

Barnaba M̀va Saulo Sumbí Wa

¹ Bulu òńs̀ atóip̀v p̀v ató asunáp̀v ak̀v betsiá Antiokia òpasua ám̀tò. Am̀ogyí: Barnaba, Simeon ání butetí m̀ Obibi, Lukio ání otsú Kirene òm̀átó, Manaen ání beyái m̀va Galilea òm̀ású ogyíp̀v Herodenyò tsukule p̀v Saulo. ² Bréá beklí òń, b̀de aní Wie s̀m á, òhe Wankíhé lébláa am̀ òbéé, “M̀lile Barnaba m̀va Saulo ha mi, ab̀yò agyómá am̀ú neti am̀ mbéé b̀b̀yò ám̀.”

³ Mó sù bréá beklí òń ám̀ b̀ mpáí tá á, b̀p̀v ibi dínká am̀ nwunsu, sí am̀ òkpa.

Barnaba M̀va Saulo Kipro Òsol̀sv Yo

⁴ òhe Wankíhé l̀wa Barnaba m̀va Saulo sumbí. B̀yò Seleukia wúlutò yótsu ntsusu-yibi fá yó òsol̀sv kvá ibi ntsu nsiné, butetí mó Kiprosu. ⁵ Bréá bowie wúlu kvá ibi inu, butetí mó Salamis á, b̀yò Yudafo offiakpa yéda Bulu asún ám̀ òkan. Yohane am̀ú butetráa tí m̀ Marko am̀ é l̀buo am̀ yétsa am̀ agyómá yò.

⁶ Bedalí Salami wúlutò, benatí alí bowie òsol̀sv kvá butetí mó Pafosu. Inu befia òfáp̀v k̀p̀nk̀p̀nti òk̀vá butetí m̀ Bar-Yesu. Ogyi Yudayin, òt̀wá afunu òbéé Bulu òńs̀ òt̀ip̀v m̀gyi. ⁷ M̀ nyawie gyí inu òm̀ású ogyíp̀v Sergio Paulo. Òm̀ású ogyíp̀v anfi létin ansí. Òl̀wa beyéti Barnaba m̀va Saulo ba m̀ wóyító. Tsúf́é odekléa m̀onu Bulu asún. ⁸ Táme òfáp̀v Bar-Yesu anfi m̀ dá así gyí, Elima Griiki òblítò anfi méha am̀ òkpa abubla òm̀ású ogyíp̀v am̀ Bulu asún ám̀. Òl̀b̀ mb̀dí ání òm̀ású ogyíp̀v am̀ mánu Yesu iwí asún ám̀, f̀owun òm̀òhò m̀s̀ gyi. ⁹ Inu òhe Wankíhé l̀bulá Saulo am̀ú b̀de m̀v tí Paulo am̀tò, olesi òlí òde òfáp̀v am̀ ansító kí. ¹⁰ M̀b̀ú òlebláa òfáp̀v am̀ òbéé, “Òb̀unsám m̀v bi, f̀otekísí itò wankláán kugyíku. Fap̀v ahám̀lé p̀v lalahégyí b̀wé f̀v agyómá. Mó sù f̀m̀éesi Bulu òńkwali am̀

afunuto wa? ¹¹ Ki, Bulu obébutí fú isu. Fú ansíbi bóbwie. Fóméetrá wun oyi kehetó owí alu yófon bré ku.”

Imonu Elima ansító loklun mu. Mó su olowa tatápu bi, ode oku dunká okita mu oyító. ¹² Bréá omású ogyípó amu lówun tóá ilaba a, olóhó aní Wíe gyi. Aní Wíe iwí asón ámú bude mu suná ámu leha onó lobwie mu.

Barnaba Mva Paulo Antiokia Aní Ibo Pisidia Omátó Yó

¹³ Paulo mva mu aba ámu botsu ntsusu-yibi tsú Pafó wúluto yó Perge aní ibo Pamfilia osulósu. Táme Yohane Marko mó léyinkí amó oma tsú inu yó Yerusalem. ¹⁴ Bókusó tsú Perge yó Antiokia aní ibo Pisidia osulósu. Okpónó odaké á, bọyo inu Yudafó ofiakpa yétsiá asi. ¹⁵ Bekla ató tsú Mose Mbla pú Bulu onósú atáipú nwulótó ta á, ofiakpa amu ahande bowa abí beyébláa Paulo aná bee, “Apíó, ní mlidé asvankuá mléblí pówá ahá anfi owonlín á, okpa da.” ¹⁶ Múú Paulo lókusú líí, olóbwe amú ibi obéé bukásu. Múú olebláa amú obéé,

“Apíó Israelfó pú omá bámbásófóá mlitenyá Bulu ifú, mliyaa asu amlinu. ¹⁷ Israel Bulu léle aní anáin bwé mu ahá. Oleha bekleí bréá bogyi afóó Egypte osulósu. Olópu mu túmí kponkpónkpónti kpá amú dali omá ámuto. ¹⁸ Olenya klun kpá amú nfi advana (40) kéké dimbí ámumu. ¹⁹ Oleyintá omá asienó kéké Kanaan osulósu, oleye amú osulósu amu púbwé siadie há aní anáin. ²⁰ Nfi lafana aduenu (450), olópubwé íní fée há amú.

“Mó oma a, oleha asón agyípó bekpa amú alu bọtu Bulu onósú atáipú Samuel. ²¹ Bréá bebláa Bulu bee oyái awíe ha amú á, Bulu léyai Kis mu bi Saulo owíe há amú. Saulo otsú Benyamin abusuantó. Olegyi iwíe nfi advana (40). ²² Bréá Bulu lékplí mu a, oleha beyai Dawid obiású há amú. Asón anfi Bulu léblí tsú mu iwí ní. Obéé, ‘Yisai mu bi Dawid gyí ohá aní mí klun din musu, tsúfé obóbwe tógyítóá nébláa mu mbéé obwéé.’

²³ “Dawid anfi abí-anátó Bulu labelé Yesu tsú há Israelfó obéé, obwéé amú Olépu fé aliá olehie yái. ²⁴ Asa Yesu lébá a, Asú Obopú Yohane légyankpá dá okan súná Israelfó fée obéé, budámli klontó, abuha mu obó amú asú. ²⁵ Bréá Yohane obá bómó mu agyómá onó á, olefité ahá ámu obéé, ‘Ma mlidésusuú mlihaa ngyi? Megyí mígyí ohá ámú mlidé okpa kí amu. Mu mó obéba mí oma. Mmofon aní nówáí mu ntukota.’

²⁶ “Mí apíó, Abraham abí-aná pú omá bámbásófóá mlitenyá Bulu ifú, mliyaa asu amlinu. Anígyí ahá aní Bulu lópu nkpahóó asón ámu sísí. ²⁷ Yerusalem atsiápó pú amú ahande bomebi aní Yesu gyí Olépu. Bomonu Bulu onósú atáipú amu asón aní bowanlín tswi asi. Butekla mó okpónó odaké kugyíku. Táme begyi Yesu asón, há mu ipón, mó mu; oleha Bulu onósú atáipú amu asón anfi leba mótó. ²⁸ Bumenya Yesu iwí asón kuvuá béliú mósú mó mu, támé bebláa Pilato bee ohá abumó mu. ²⁹ Mó su bréá bobwe tóá bowanlín tsú mu iwí fée tá á, bele mu tsú oyikpalíhe amusu yópulá mu. ³⁰ Táme Bulu lókusóa Yesu tsú afúlitó. ³¹ Mó oma a, oletsíá le iwí súná ahá ámú mva amónyo benatí tsú Galilea yó Yerusalem amu bré tsotsotsotó. Ahá anfi gyí ahá aní bude mu iwí adánsie gyí suná Israelfó ní.

³²⁻³³ “Aní mó anidé mli ason wankláán ámu bláa. Múgyí, Bulu labwé tó ámú olehie aní anáin amu há amú abí-aná. Amógyí aní á. Tsúfé alakósúa Yesu tsú afúlitó há aní, fé aliá bowanlín wá Israelfó ilu nyosito bee,

‘Mí Bí gyí fú.

Nde nabwé fú Sí.’

³⁴ Bulu létrá tói tsú Yesu kusú tsú afúlitó pú mu oyulóu amú imóopló wá obótó ekekekeke ámu iwí obéé,

‘Nópu mí oyúla wankíhé amúó nehie mbéé, ibwé aliágyialíá nópuhá Dawid amu há mli.’

³⁵ Owíe Dawid é létrá lawánlín wá Israelfó ilu bámbátó obéé, ‘Fóméeha fú osúmpó wankíhé móopló wá fúli obótó.’

³⁶ Owíe Dawid lósum Bulu mu nkpató, bwé Bulu apé tá á, olowu, bopulá mu mu anáinto, olópló. ³⁷ Táme Yesu anfi Bulu lókusóa tsu afúlitó anfi mó mópló. ³⁸⁻³⁹ Mó su apíó, mlinu asón anfi anidé mli bláa anfi asi. Yesu anfi nkulesu mlótsun nya lakpansikíé. Mose mbla

métalí há amlígyi asu Bulu ansító. Táme ðhagyiáha ání alahó Yesu anfi gyi obégyi asu Bulu ansító. ⁴⁰ Mú su mlikí wankláán, méni asón ámóú Bulu ðnósú atóipú beblí tswi amu méeba mliwu. ⁴¹ Asón ámu gyí,

‘Asón ámu iwá mli

ahá ání mliwá Bulu asón nyányáa ifú, amlíwu.

Tsúfé ní nde ðku ðblí gyuma ání ndegyí mliwá kóráá á,
mlimóohogyi.’ ”

⁴² Bréá Paulo mva Barnaba buðedali Yudafó ofiakpa inu á, ahá ámu bəkolí amó beə bubá ðkpónú ðdaké amóú íbá ámu, abutra bətəi tsu asón ámu iwí suna amó. ⁴³ Bréá ahá ámu beðali Yudafó ofiakpa inu á, Yudafó tsətsəətsə pú əmá bámbátó abí ání bawíé Yudafó osúmtó beklá buo Paulo mva Barnaba. Mú su sumbí ayəpú anfi bətəi kplá amó beə, bupúv ansí dinka Bulu awitəlesu.

⁴⁴ ðkpónú ðdaké amóú bebláa amó beə bubá amu lófəv a, ilesi kpalobí tekí ahá bəta wúlu amutə. Amó féé beba Bulu asón onukpá Yudafó ofiakpa inu. ⁴⁵ Bréá Yudafó bowun əðəm amu a, Paulo aná iwí lówa amó olu. Iní su begyi Paulo ason blíhé amu nwéen, síá mu.

⁴⁶ Táme Paulo mva Barnaba bəwa kləv bláa ahá ámu beə, “Tekí mli lehián ání abégyankpá bláa Bulu asón anfi. Táme iníá mlilékiná mú nu, mliwé mli iwí kí mliáa, mliwéhián nkpa ání itamatá ámu su á, anilayínkí ayó əmá bámbásúfə wá. ⁴⁷ Tsúfé alí Bulu lówa aní ní. ðbéə, ‘Napú fú bwé ðkandíe há əmá bámbásúfə.

Ọyító ahá féé bətsəv fəsv nyá nkpa ání itamatá.’ ”

⁴⁸ Bréá əmá bámbásúfə ámu bonu asón anfi á, ansí legyi amó, bəkanfú aní Wíe asón ámu. Inu ahá ání Bulu lalé ðbéə, bunyáa nkpa ání itamatá bəhə asón ámu su gyi.

⁴⁹ Aní Wíe asón ámu ilekléi wíé əmá ámutə ətínegyíətíne. ⁵⁰ Táme Yudafó ámu pú atsiá bubu Yudafó osúmtó, obú bu amósú pú wúlu ahande bəkusú líi Paulo mva Barnabasə, gya amó lé əmá ámutə. ⁵¹ Sumbí ayəpú ámu bekpakpáa amó ayabitə-isi wólí amó nwunsv, benatí yó Ikonion wúlutə. ⁵² Táme ðhe Wankíhé pú ansigyí ləbulá Antiokia akasípú amutə.

14

Paulo Mva Barnaba Bulu Asón Blí Ikonion Wúlutə

¹ Ikonion wúlutə é á, alí kén Paulo mva Barnaba bəyə Yudafó ofiakpa ni. Beblí Bulu asón inu wankláán. Mú su Yudafó pú Griikifə tsətsəətsə bəhə Yesu gyi. ² Táme Yudafó amóú buwəhogyi amu bətəi wá əmátəfə ámu asutə, há amó bəkusú líi ahógyipə amusu. ³ Ifú mekitá Paulo mva Barnaba. Betsiá inu wá əpá blí aní Wíe Yesu asón ámu wankláán. Yesu é léli amó əma, su bəbwe ofúla pú osúna púsúná ání mu awitəle asón amóú buðeblí ámu igyi ənəkwali. ⁴ Mú su wúlu amutə ləbəi anyə. Aku bobuo Yudafó ámu, aku é bobuo sumbí ayəpú ámu.

⁵ Mú əma a, Yudafó, əmátəfə pú amó ahande bəbwe agywun beə, bəwa sumbí ayəpú ámu iwíəsinə, dá amó abwi mó. ⁶ Sumbí ayəpú ámu bonu asón anfi. Mú su besrí yó Likaonia awúlu yilé Listra móa Derbe pú awúluá ibv mantáa inusu. ⁷ Beðə ason wankláán ámu ðkan inu é.

Paulo Mva Barnaba Gyumagyihe Listra Móa Derbe

⁸ Oyin əku létsiá Listra wúlutə, bəkwí mu ibə. Əməkókúsu líi mu ayabisu ki. ⁹ Ibə anfi tsie əde Paulo ason blíhé nu. Paulo lési líi ki mu alu, olowun ání alahogyiá Bulu əbətali tsá mu. ¹⁰ Mú su ələkləv kəkləkúú blí ðbéə, “Kusə lu fú ayabi anyəsv.” Inu oyin ámu ləkúsu ətsáwule pé, wá natí bi. ¹¹ Bréá əðəm amu bowun tóá Paulo labwé á, bəkləv blí Likaonia əblitə beə, “Ikpi ámu badámlí anyánkpusa kplí ba aní wá.” ¹² Mú su bəpəv amó əkpi kənkənti dá tí Barnaba beə, “Seus.” Bəpəv mu ətsiámí dá tí Paulo beə, “Hermes,” tsúfé Paulo líi amó ənə, əðətí ní. ¹³ Əkpi Seus ətswékpa bu wúlu ənə. Seus igyi əhapú lóyəpə nnantswie pú oyí ntswítswí ba wúlu ənə inu. Tsúfé mva əðəm amu buðekléa bətswe sumbí ayəpú ámu.

¹⁴ Bréá Barnaba mva Paulo bonu tóá bebá bəbwe á, bekítá amú atadié bálí. Ilosuná ání bumotsulá dínká itó ámúú bebá bəbwe ámuvu. Besrí wíé ɔdɔm amutə blí bεε, ¹⁵ “Ntogyi mlidé iní bwε? Aní é anyánkpósa anígyí fé mli. Bulu ason wankláán abá bebláa mli, amlisi atokpan ánfí ɔmagyáa bobuo aní Wíe Bulu Ɔkiankparu. Mvlóbwε ɔsú móa asi, ɔpu pú mótó ató fée. ¹⁶ Bímbí ámv a, olesi ɔkpa há ɔmágyíomá ání bubwée tóá budeklé. ¹⁷ Táme mú ó á, Bulu mókósi ató wankláán tsətsətsə bwε, púsúná ání mubv inu. Mutéhá nyankpu totswie, mli ndətsə ató təwá alé. Mutéhá mli atogyihe, ɔtehá ansí tegyi mli.” ¹⁸ Paulo aná ason blíhé anfi fée ɔma a, ləwa ɔnlɪn asa betalí ká ɔdɔm amv tin bεε, bumátɪn mbwɪ wólí amú ayabiasɪ tswε amó.

¹⁹ Mú ɔma a, Yudafə aku botsu Antiokia ání ɪbu Pisidia ɔmátó pú Ikonion wúlutə ba beblí asón pútse ɔdɔm amv agywɪn, bəkusú líí Paulosu. Bεda Paulo abwi, bítía mv dáli wúlu amutə. Bvki bεε alawú, sv besi mv tswɪ. ²⁰ Táme bréá akasípó amv beba bobomlí Paulo a, ɔləkusú yínkí yó wúlu amutə. Mú ɔyi kεhe a, mva Barnaba benatí yó Derbe wúlutə.

Antiokia Aní ɪbu Siria Ɔmátó Yínkí Bá

²¹ Paulo mva Barnaba bεda ason wankláán ámv ɔkan Derbe. Ahá tsətsətsə bεdamlí klɔntə mlí Yesu akasípó. Múú belayínkí yó Listra, tsɔn yə Ikonion alí bebedalí Antiokia ání ɪbu Pisidia ɔmátó. ²² ɪnu Paulo mva Barnaba bəwa akasípó amv atətə-ɔnlɪn bεε, bukíta hógyi amutə. Bebláa amú bεε, “Ilehián ání abótson ipian tsətsətsətsə asa abówie Bulu iwíegyi ámutə.” ²³ Bətó ɔpasua kugyíku á, buteklí ɔnó bó mpái, yáí ahandε há amú, pú amú wá aní Wíe amúú amú ansí dɪn mvsu ámv ɪbitə.

²⁴ Beki Pisidia ɔmátó ɔpasua ámuvu tá á, beba Pamfilia ɔmátó. ²⁵ Bεda Bulu ason wankláán ámv ɔkan Perge wúlutə. Bəkusú tsú inu yó Atalia wúlutə. ²⁶ Paulo mva Barnaba belatsíá ntsusə-yibitə tsú inu bowie Antiokia. ɪnu gyí ɔtínéá ahógyipu amv begyankpá klí ɔnó bó mpái, ání Bulu ɔwáa awítəle ha amú, ménɪ bóyɔ agyómá ánfí bamó mú ɔnó ánfí ní.

²⁷ Bréá bowie Antiokia a, beti ɔpasua ámv fée fia. Bebláa amú alíá Bulu lapú amú gyi gyuma, pú alíá Bulu lahá ahá ání bumegyí Yudafə é bahə mv gyi. ²⁸ Betsiá akasípó amv wá nke tsətsətsə.

15

Sumbí Ayəpó Pú Ɔpasua Amv ɪfia Yerusalem

¹ Bréá Paulo mva Barnaba bəbu Antiokia a, ayin aku botsu Yudea ɔmátó ba inu. Bosuná ahógyipu ámúú bumegyí Yudafə ámv ató bεε, ní buməkótɪn keté Mose mbla ɔnó á, Bulu móɔhə amú nkpa. ² Paulo mva Barnaba bəkusú líí asón ánfisv. Mú sv amúa ató asunápó amv begyi mú nwéen kínkíínkín. ɪni sv beblí bεε, bówa Paulo mva Barnaba pú Antiokia ahógyipu amv aku Yerusalem, abuyowun Yesu sumbí ayəpó pú inu ɔpasua ahandε amv tsú asón ánfí ɪwɪ.

³ Ɔpasua ámv besi ahá ámv ɔkpa benatí. Bréá bəyó á, bəna Foenike pú Samaria ɔmátó. Bebláa ɪnufə ámv bεε, ahá ání bumegyí Yudafə é badámlí klɔntə ba Bulu wá. Asón ánfí lehie wá ahógyipu amv fée ansigyí. ⁴ Bréá bowie Yerusalem a, ɔpasua ámv, amú ahandε pú sumbí ayəpó ámv bəhə amú atúu. Paulo aná bebláa amú tóá Bulu labwé tsɔn amósú fée. ⁵ Táme ahógyipu amv akvá botsú Farisifətə bəkusú líí blí bεε, “Ilehián ání ɔmá bámbásúfə ámv bétɪn keté, gyi Mose mbla ésú.”

⁶ Sumbí ayəpó ámv pú ɔpasua ahandε amv befia yə asón ánfítə. ⁷ Bεbití asón ánfí wá ɔpá. Mú ɔma a, Petro ləkusú líí, bláa amú ɔbée, “Mí apíó, mliyin ání tsú bré kvətə á, Bulu léle mí tsú mlitə ɔbée, mbláa ahá ání bumegyí Yudafə mv ason wankláán ámv, ménɪ amú é bónu, hə mósú gyí. ⁸ Bulu yín nyankpusa klɔntə. Ɔləpu Ɔhe Wankíhé amv há amú, fé alíá ɔləpuhá aní púsúná ání alahə amú. ⁹ Olosuná ání bumegyí ɔtsan há aní, tsúfé ɔleha amú klɔntə letɪn bréá amú é bohogyi. ¹⁰ Ntogyi sv mlidé Bulu sɔə kɪ? Ntogyi sú mlidépυ Mose mbla ánfí ania aní anáin anímétalí gyi mósú ánfí han akasípó anfi? ¹¹ Ekekεεke! Anílahogyi ání Bulu ɔbótson aní Wíe Yesu awítəlesv hə aní nkpa fé amú.”

12 Bréá Petro lótoí tá á, afiapu amu fée bəbwε díín. Múú Paulo mva Barnaba bebláa amú aliá Bulu lótsun amósú bwé ofúla pú osúna tsətsətsə ahá amóú bomegyí Yudafə ámutə.

13 Bréá Paulo mva Barnaba bətoí tá á, Yakobo lóyo mósú əbéε, “Apíó, mliyaa asu amlinu.

14 Simon Petro labláa anı əbéε, Bulu légyankpá lé súná ání otekle ahá amóú bomegyí Yudafə ámu asón. Mú su əleε amótó aku bwé mu ahá. 15 Asón ánfı pú Bulu ənsú atəípú amu asun blíhé labwé kule. Tsúfé bəwanlín wá Bulu asón ámutə beε,

16 ‘Bulu əbéε. Inı əma a, nélatsú Dawid iwíegyi amóú ıladıda ámu kúsú.

Nélayı mú abuntıı fée,

há mú béli wankláán,

17 ménı aha tráhe amu pú amóá bomegyí Yudafə,

mı dá dın amósú fée bódunká míá ngı amú Wıe, wun mı.

18 Alı mı, mli Wıe Buluá

nele ıni súná tsú bímbı ndeblı ní.’

19 “Inı su tóá mı Yakobo ndeblı gyı, mlımáha apu asvansu kíkli ahá ánfı bomegyí Yudafə, badámli klontə ba Bulu wá ánfı. 20 Mboún mliha awanlın əwóló bláa amú anıaa, bumágyı atogyiheá bapóhá ıkpi, tsúfé mú ıwı metın. Bumáwa atı múa ayın asón. Bumágyı əbwıá bəpusáa mu mó pú obugya. 21 Tsúfé bímbı əpá á, bütədá Mose mbla ámu əkan wúlugyiwúlutə, bütékla mú Yudafə ofiakpa kugyíku əkpónú ədaké é.”

Əwóló Pəsisı Ahógyıpvá Bomegyı Yudafə

22 Mú su sumbí ayəpú ámu, əpasua ahandε amu pú əpasua ámu bəbwε agywın beε, beε ayın aku tsú amótó abubuo Paulo mva Barnaba yə Antiokia. Beε Yuda ání bütetı mu Barsaba mva Silas. Amú fée bgyı akpapú há ahógyıpvu amu. 23 Əwóló ání bəpvhá amú bəpuyátə asón gyı:

“Ahógyıpvá mlımégıyı Yudafə, mlıbu Antiokia, Siria pú Kilikia əmátó. Mlı apıó sumbí ayəpú pú əpasua ahandε dé əwóló ánfı wanlın sísí mli.

“Anıdε mli itsıá ha.

24 “Anılónu ání anı apıó aku botsu anıtə ba mli wá ınu, bəpu asvanku kíkli mli, púyıntá mli agywın. Anımókówá amú. 25 Inı su anılafıa, tsúlá ání abéε aha aku abukpa anı apıó adwəpú Barnaba mva Paulo ba mli wá. 26 Ahá ánfı lásı amú nkpa há anı Wıe Yesu Kristo agyómá ámu su ní. 27 Mú su anıdε Yuda mva Silas wa anıaa, bəpúv əns bebláa mli asón amóú anılawánlın wá əwóló ámutə ámu kén. 28 Əhe Wankíhé lalé súná anı, anı é anılahə mú ání ıma aleá abəpu atə dwindwın kuku sórá mli, dın mbla ánfı mú ıwı dehián anfi. 29 Mbla ámu gyı, ‘Mlımágyı atogyiheá bapóhá ıkpi. Mlımágyı əbwıá bəpusáa mu mó pú obugya. Mlımáwa atı múa ayın asón.’

“Nı mlıdε mbla ánfısu gyı a, ıbówa alé há mli. Anılafın nfi.”

30 Bəwanlın əwóló ánfı há amú tá á, besi amóá sumbí ayəpú ámu əkpa bəpuya Antiokia. Boyówie ınu tí ahógyıpvu amu fée fıa, pú əwóló ámu wá amú ıbitə. 31 Bekla əwóló ámu a, ansı lehiε gyı amú, tsúfé mótó asón leha klın lédı amú asi. 32 Yuda mva Silas, bgyı Bulu ənsú atəípú amu bətoı kplá amú wankláán pówá amú əwənlın, wá amú atətə-ənlın. 33-34 Betsıá amú wá nke kpalóbı, əpasua ámu lési amú əkpa iwılwııtə, beyinkı yó ahá amóú bəwa amú sumbí ámu wá.*

35 Paulo mva Barnaba é betsiá Antiokia ınu yófın bré ku. Amóá ınu ahógyıpvu amu aku betsiá súná ató, tsıá dá anı Wıe asun wankláán ámu əkan.

Paulo Mva Barnaba Abasvmáın

36 Bré ku əma a, Paulo lébláa Barnaba əbéε, “Ha ayinki yə awúluá anıladá anı Wıe asun wankláán ámu əkan féesú, ayekı aliá butsie.” 37 Barnaba lékléá békpa Yohane ání bütetı mu Marko buo ıwı. 38 Táme Paulo léblı əbéε, ıma aleá Marko obóbuo amú, tsúfé əmetrá

* 15:33-34 15:34 Mótó yée 34 bu nwóló dada amu akotə: Táme Silas mú lóbwe agywın ání obésın Antiokia ınu.

buo amú abuyə Bulu agyómá ámu. Oleyinkí amú ɔma tsú Pamfilia wúlutə ɔpá. ³⁹ Paulo mva Barnaba beprí asón ánfí kínkíínkín, ìleha bemaín abasu. Barnaba lékpa Marko buo ɪwɪ, botsu ntsusu-yibi yó Kipro ɔmátó. ⁴⁰ Paulo é lékpa Silas buo ɪwɪ, Antiokia ahógyipɔ amu bəpɔ amú wá Bulu ɪbitə, bəpɔ ɔkpa. ⁴¹ Paulo lóyɔtsun Siria móa Kilikia ɔmátó; ɔlɔwa ɔpasua ámuú ɪbubu ɪnu ámu ɔwɔnlín.

16

Timoteo Léyetsiá Paulo Mva Silastə

¹ Paulo mva Silas benatí yó Derbe pú Listra. Ohógyipɔ ɔkuá butetí mu Timoteo bu Listra wúlutə ɪnu. Mu yin gyí Yudayin ání ɔlɔhə Yesu gyi, táme mu sɪ gyí Griikiyin. ² Apíó ání bubu Listra pú Ikonion betí Timoteo ɪdayilé. ³ Paulo lékléá ɔbékpa Timoteo náttí. Mú su ɔleha betin Timoteo keté, tsúfé Yudafə ámuú bubu ɪnu ámu fée buyin ání Griikiyin Timoteo mu sɪ gyí. ⁴ Bréá bəyó á, bowié wúlugyíwúlusu butosúná ɪnu ahógyipɔ mbla oduá Yesu sumbí ayəpó ámu pú ɔpasua ahande amú bubu Yerusalem amu bawá beə bugyi músú. ⁵ ɪni su ɔpasua ámu benya ɔwɔnlín hógyitə, kléi ekekegyíeke.

Paulo Makedonia ɔmátó Yə

⁶ Paulo mva mu aba ámu bətsun Frigia pú Galatia ɔmásó. Tsúfé ɔɲe Wankíhé méha amú ɔkpa ɔbée, budáa Bulu asón ámu ɔkan Asia ɔmátó. ⁷ Bréá bowie Misia ɔsolúu ɔka á, bəbwe agywun beə bəyinkí tsun yə Bitinia ɔmátó, táme Yesu ɔɲé meha amú ɔkpa. ⁸ Mú su bətsun Misia ɔsolúsu kplí yó Troa wúlutə. ⁹ Mú onyé á, Paulo lówun ató. Olowun ání Makedoniayin ɔku lí mu ansító, ɔde mu kokóli ɔbée, “Fa ɔpu amu ba Makedonia, afubegyí anɪ buale.” ¹⁰ Paulo lénya wun ató ámu alɪ, ìwəwankí mu ání Bulu dé anɪ wa ɔbée, ayó yeda asun wankláán ámu ɔkan ɪnu. Mú su anilópu ɔkpa yó Makedonia.

Lidia Klɔntədamlí Filipi Wúlutə

¹¹ Anilówie ntsusu-yibitə tsú Troa, fá ɔpu yó Samotrake ɔsolúsu. Mú ɔyi kehe a, anilélatsiá yó Neapoli wúlutə. ¹² Anilópu ayabitə tsú Neapoli yó Filipi wúlutə. Filipi gyí Makedonia wúlu yilé ní. Romafə bów wúlu anfitə. Anilétsiá ɪnu nke kpalobí. ¹³ ɔkpónú ɔdaké á, anilédali wúlutə yó ɔpu ɔnó ɔtinekuá anikí aniaa, abówun ɔtínéá Yudafə butefia bə mpái. Anilétsiá ɪnu bláa atsi akvá bebefia ɪnu Bulu asón. ¹⁴ Atsiá bonu asón ámu ɔkole gyí Lidia. Tiatirayin ogyi, ɔtefé tatiá mú ntsu lepe, ɪbu bíá. Bulu osúmpú ogyi. Anɪ Wíe léha mu olonu Paulo asun blíhé ámu ɔkpa. ¹⁵ Mú su bréá anilóbə mva mu wóyító ahá asú á, olobwíi ɪpa há anɪ, blí ɔbée, “Ní mlilahogyi ání nahə Yesu gyi a, mlíbetsiá mí wóyító.” ɔtsɪ ánfí bu anisu alɪ anilóbuo mu yó mu wóyító.

Paulo Mva Silas Obudɪ Filipi

¹⁶ Eke ɔku ayó Yudafə mpái ɔbəkpa ɪnu á, anilótɔ otsibi ɔkuá ogyi ɔkpábi ɪnu. Atóla ɔɲé bu musu, ɔtelá ató, blí asón ání ɪbéba. ɔtəbwé kóba tsətsətsə há mu awíe tsú mútú. ¹⁷ Otsibi anfi lékplá buo ania Paulonyə. ɔna ɔdekplón blí ɔbée, “Ahá ánfí gyí ɔsósúsú Bulu ámu asúmpú ni. Amódé mli nkpahə ɔkpa suná ní.” ¹⁸ ɔlɔbwe mó nke tsətsətsə. ɪni lehan Paulo. Mú su ɔledamli bláa otsibi amu ɔbée, “Atóla ɔɲé, nde mbla wa há fú Yesu Kristo dátó, dalɪ mətə!” ɪnu ɔɲé ámu lédali mətə.

¹⁹ ɔkpábi amu awíe bowun ání amú kóba ɔkpa latin. Mú su bekitá Paulo mva Silas, bítia amú ya wúlu ahande ansító. ²⁰ Bəpɔ amú ya Romafə asón agyípu beə, “Yudafə ahá ánfí bugyi, bude asón klée wa anɪ wúlu anfitə. ²¹ Bude amándié laláhe ání anɪ mbla meha mú ɪwɪ ɔkpa suná. Romafə anɪ mú anigyí. Animéetalí hə amú amándié ámu gyi músú.” ²² ɪnu ɔdəm amu botu bun Paulo mva Silas.

Asón agyípu amu beha beə buwóɪ amú atadiə, abunwen amú mpli. ²³ Bepítí Paulo mva Silas ató wankláán tá á, beha bəpɔ amú tsɔwɪ obu. Bebláa obu adípúsú ɔkípu beə, ogyóo amú wankláán. ²⁴ Asón ámuú bebláa obu adípúsú ɔkípu amu su ɔlɔpu amú yétsɔwɪ obutótó, wá amú ayabi kplakitsi.

Obu Adipósú Okípú Yesu Hógyi

²⁵ Mú ɔ́yí-nsiné á, Paulo mva Silas buɔe mpáí bɔ, buɔe lu wa kánfó Bulu. Obu adipó atráhe amu é buɔa buɔenu. ²⁶ Ɔtsáwɔle pé á, ɔsulúv lékpínkí ɔwɔnlínsú, ðlékpínkí obu ámu ntswiasí. Mú aklɔn fée lefínkí. Obu adipó ámu ikan pó amú kplakitsi amu fée lɔwɔí. ²⁷ Obu adipósú okípú amu létsínkí, wun ání aklɔn amu fée lafínkí. Inu ɔlele ɔdayí ɪya anyɔ ɔbée amuwɔ ɪwí, tsúfée ɔkí ɔbée obu adipó ámu fée badáli srí. ²⁸ Táme Paulo lókpɔn kóklókú bláa mu ɔbée, “Mábwe ɪwí tɔtɔ. Aní fée anɪbu inu.”

²⁹ Obu adipósú okípú amu léha botsu ɔkandíe ba mu, ɔlɔwa ɔsa wíe obu ámuɔ. Ifú de mu, su ɔɔkpínkí kpakpakpakpa. Ɔleyéda akpawunu Paulo mva Silas ayabitɔ. ³⁰ Inu ɔlekpa amú dáli yéfité amú ɔbée, “Mí awíé, ntɔ mbwée asa Bulu ɔhɔ mi nkpa?”

³¹ Mú Paulo mva Silas bebláa mu beɔ, “Hɔ Yesu gyi, méní Bulu ɔbóhɔ fúa fú wóyító ahá fée nkpa.” ³² Mú bebláa mva mu wóyító ahá fée aní Wíe Yesu asɔn wankláán ámu. ³³ Onyé-onyé ámu a, oyin ámu léyíá amú ɪwí nɔ amú benya bré amú bepití amú ató ámu. Ɔleha amú bɔbɔ mva mu wóyító ahá ámu asú inu. ³⁴ Obu adipósú okípú anfi lópu amú ya mu wóyító, ɔleyéha beniná ató há amú begyi. Iná mva mu wóyító ahá fée bahɔ Bulu gyi su á, ansí lehie gyi amú.

³⁵ Mú ɔ́yí kehe a, asún agyípú amu bɔwa ahá akítápú aku beɔ buyébláa obu adipósú okípú amu beɔ, osíi ahá ámu abunati.

³⁶ Mú su oyin ámu lébláa Paulo ɔbée, “Asún agyípú amu bapú ɔme sísí mí beɔ, nsíi fúa Silas amlnati. Mú su mlnati iwilwiito.”

³⁷ Táme Paulo lébláa ahá akítápú amu aku ɔbée, “Bumegyi aní asún, táme banwén aní ató ɔbuntɔ. Romafɔ anigyí, táme bawá aní obu. Ntogyi su buɔekléá besí aní nǎintɔ? Ekekeke! Asún agyípú amu onutó bubá beɔ aní.”

³⁸ Ahá akítápú amu beyínkí yó yébláa asún agyípú amu. Bréá bonu ání Romafɔ Paulo mva Silas bugyi á, ifú lehié kítá amú. ³⁹ Mú su boyóbwií ɪpa há Paulo aná, bekpa amú dali yókokóli amú beɔ buɔdáli wúlu amuɔ. ⁴⁰ Inu Paulo mva Silas benatí yó Lidia wóyító. Befa apíó ahógyipú amu inu, tǎi kplá amú, wá amú ɔwɔnlín asa benatí.

17

Paulo Tesalonika Yɔ

¹ Bréá Paulo mva Silas benatí tsú inu bɔyó á, buɔna Amfipoli pó Apolonia awúlusu beba Tesalonika. Yudafɔ ofiakpa ku bu inu. ² Fé alíá Paulo tɔbwé brégyíbré á, ɔlɔyɔ ofiakpa inu ɔkpúnú ɔdaké, mva amúnɔyɔ bɔyɔ Bulu asɔn wanlínhé amuɔ. Ɔlɔbwe mú alí tse sa són. ³ Ɔlele Bulu asún ámuɔ súná amú, dínká ibwi mósú ɔbée, “Ilehián ání Kristo, (ɔhá amú Bulu ladá mu ofúli amú), obówun ɪwɔsɔn wú, lákósú tsú afúlitɔ.” Ɔlɔyɔ mu asún ámuɔ ɔbée, “Yesu anfi nde mu ɪwí asún blí anfi gyí Kristo amu ní.” ⁴ Paulo asún anfi lɔwankí Yudafɔ ámuɔ aku. Mú su bobuo mva Silas. Alí kén Griikifɔ Bulu asúmpó pó atsiá obú bu amúsú tsɔtsɔtsɔ é bobuo amú ní.

⁵ Iní léha Paulo mva Silas ɪwí lówa Yudafɔ ámu olu. Mú su bekpa aha laláhe aku buo ɪwí tsú brɔnɔsu, bɔpu ahá tsɔtsɔtsɔ yéhan agywun wúlu amuɔ. Betsíi yó oyin ɔkuá butetí mu Yason wóyító, buɔe Paulo mva Silas dunká abubitia amú ba ɔɔm amu ansító. ⁶ Táme bumowun Paulo mva Silas. Mú su bebitia Yason mva ahógyipú amu aku ya wúlu ahande ansító, buɔe okitikítí beɔ, “Ahá anfi ná buɔe agywun háan ɔyító fée ní. Bawíé nfi, ⁷ Yason lahɔ amú yáí mu wóyító. Amú fée buɔekúsú líí Roma Owíe Dehen mblasu. Tsúfée buɔe ahá bláa beɔ, owíe bambá ɔku bu inu, mu dá gyí Yesu.” ⁸ Bréá wúlu ahande pó ɔɔm amu bonu asún anfi á, ðlehie han amú. ⁹ Táme bebití Yason mva mu aba ámu ɪsu, beka ɪkɔ, ká ntam beɔ bumétrá han agywun, besí amú benatí.

Paulo Mva Silas Beroia Yɔ

¹⁰ Besí owí leta, ahógyipú amu beha Paulo mva Silas benatí yó Beroia wúlutɔ. Benya wíe inu alí, bɔyɔ Yudafɔ ofiakpa. ¹¹ Yudafɔá buɔu wúlu anfitɔ botsulá hɔ asún ámu ðun

amúá bobu Tesalonika. Bapu ansigyí hɔ Bulu asón ámu, tsiá yó Bulu ason wanlínhé amuto ekekegyíeke ki bee, onakwal Paulo dé amú bláa. ¹² Yudafɔ tsɔtsɔtsɔ pú Griikifɔ atsi múa ayin ání obú bu amósú é bɔhɔ asón ámusu gyi. ¹³ Yudafɔ amú bobu Tesalonika amu bonu ání Paulo layó ɔde Bulu asón ámu akan da Beroia. Inu su begya akpa yó inu buɔde inufo ámu agywun yintá. ¹⁴ Ɔsasɔ, ahógyipu amu bele Paulo lé wúlu amuto ya apu onó, táme Silas muva Timoteo mú besi bobu inu. ¹⁵ Ahá amú beyési Paulo akpa ámu bekpa mu alu yówie Atene wúluto. Bréá buɔeyinkí á, Paulo lópu ɔme sísi Silas muva Timoteo ɔbé, buwáa ɔsa bɔtu mu.

Paulo Atene Yɔ

¹⁶ Bréá Paulo lési otsie ogyo Silas muva Timoteo Atene wúluto á, inu tsiá lehiɛ han mu. Tsúfé olowun ání ikpi són bu wúlu amuto. ¹⁷ Mú su ní ɔyó Yudafɔ ofiakpa inu á, muva Yudafɔ pú Griikifɔ amú buɔde Bulu súm ámu butetsiá lé asóntó há aba. Alí kén muva dɔnsu atsiápú é betsiá tóí tsú mú iwí ní. ¹⁸ Mva atiansipu akvá botsu Epikuro pú Stoak ɔpasuato* ba inu é betsiá bíti asón ání. Amútó aku befité bee, “Nto akan onótó akapú ání dɛda?”

Aha aku bele mú onó bee, “Iɔebwe fé ikpi aku iwí ɔdetóí tsú.” Tsúfé Paulo dé Yesu muva afúlikusú iwí asón akan da. ¹⁹ Mú bekitá Paulo, kpá mu ya Areopago, igyi amú wúlu ahande ofiakpa. Ahande amu bebláa Paulo bee, “Anidéklé aniaa, futóí tsu fú atosunáhé pɔpwe amu iwí suna aní. ²⁰ Anímákónú asón ání ki. Mú su anidéklé aniaa, fulée mútó suna aní.” ²¹ Tsúfé Atenefɔ pú afɔá bobu inu féé butamabwé tɔtɔ don asón ání ilaba nu pú mú blí.

²² Inu Paulo lókusú líí afiapu amu ansító ɔbé, “Atenefɔ, nawun ání mlitehié tswɛ ikpi. ²³ Tsúfé íniá ndeki wúlu anfitɔ féé á, nawun ntobí oduá mlitɔtswɛ. Nawun afɔɔie-asubwí kuá bɔwanlín dínká mósú bee, ‘BULUÁ ANIMÉYÍN MU.’ Mú su Bulu amú mlidésun, mlíméyín mu dá ámu iwí akan ndɛda súná mlí á. ²⁴ Bulu lóbwɛ ɔyí pú móttó ató féé. Mbugyí ɔsú múa así Owíe. Ɔtamatsiá ɔtswékpa ání anyánkpusa ibí léyi móttó. ²⁵ Ɔtamadúnká tɔtɔ tsú ɔhaa wá, méní ibwe fé tɔku tehian mu. Tsúfé mutéhá ahá féé nkpa, ɔhé pú tógyítá itehian amú. ²⁶ Móléha su ahá féé beln tsu ɔbakúle pétó, ɔleha bekleí wá ɔyító féé. Móléha ɔmá kugyíku ɔtínéá butsie pú bréá betsiá yófun. ²⁷ Ɔlɔbwɛ mú alí, méní nyankpusa obódunká mu wun mu. Táme teki ɔma ífó anito ɔkuku wá. ²⁸ Tsúfé ɔku léblí ɔbé, ‘Bulu su anitsie nkpa. Mu sú anitekán iwí, anigyí alí anigyí.’ Fé alí mlí ilu awapú aku beblí bee, ‘Bulu ahá aní é anigyí.’

²⁹ “Iníá Bulu ahá anigyí su á, anímákí aniaa, Bulu gyí fé tunkuá nyankpusa lapó sika pepe, sika futútú ntéé ibwí pwé mú alí odeklé. ³⁰ Bímí ámu a, ahá bumebi alí Bulu gyí. Bulu lóbnun ansíbi mósú, táme séi mú á, alabláa anyánkpusa féé ɔbé, buɔámli klɔntɔ. ³¹ Bulu lalé eke yáí ání ɔbótsun ɔhá amú alalé yáí ámusu gyi ɔyító ɔhagyíɔha asón onakwalisɔ. Odeklé ɔbé ahá bobú ání onakwalí igyi. Mú sú ɔlɔkusóa ɔhá ámu tsú afúlitó ní.”

³² Iníá Paulo lóttó tsú afúlikusú iwí su á, aku bɔmási mu. Táme amútó aku beblí bee, “Anidéklé aniaa, futráa ba afɔbebláa aní asón ání ku é.” ³³ Inu Paulo lókusú dáli ofiakpa inu. ³⁴ Táme ahá kpalobí ku bɔhɔ Paulo asón ámusu gyi, bobuo mu. Amútó ɔkuɔle dá gyí Dionisio, oletsíá wúlu ahande amuto. Mva ɔtsi ɔkuá butetí mu Damari pú aha aku é.

18

Paulo Korinto Yɔ

¹ Inu ɔma a, Paulo lókusú tsú Atene yó Korinto wúluto. ² Ɔlɔyótu Yudayin akvá butetí mu Akwila, bɔkwí mu Italia ɔmanti kuá butetí mú Pontotɔ. Akwila muva mu ka Priskila beba Korinto inu mɔkúwá ɔpá. Tsúfé alí bré amuto á, Roma Owíe Klaudio lagya Yudafɔ féé lé Roma wúluto. Paulo lóyo amú wá. ³ Tati-obubí abwepú amú é bɔgyi. Mú su Paulo létsiá amú wá, muva mɔnyɔ betsiá bwé tati-obubí ámu fé. ⁴ Ɔkpónú ɔdaké kugyíku á, Paulo tɔyó

* **17:18** Epikuro ɔpasuatofo bɔgyi aha akvá buteblí bee, ilehián ání ansí bégyi aní. Fowú á, ilatá. Stoak ɔpasuatofo é bee, mehián ání ansí bégyi aní ɔbɔɔbɔ, awirehɔ é mákitá aní ɔbɔ.

Yudafɔ ofiakpa yéle Bulu asón ámutɔ wankláán súná Yudafɔ pɔ Griikifɔ ámu, ménɪ bóho Yesu gyi.

⁵ Bréá Silas mɔa Timoteo botsu Makedonia bɔtu Paulo a, olesi agyómá ámu yɔ, pɔ Bulu asón ámu ɔkanda kóún bwé mu gyumagyihe. Oletsiá gyi adánsɪe súná Yudafɔ ámu ɔbéɛ, Yesu gyí Kristo, (ɔhá ámutɔ Bulu ladá mu ofúli amu) ni. ⁶ Táme bɔmɔho mu asón ámu. Bɔkusú líi mɔsu, síá mu. Mó su Paulo lófwi ibi lé amú asóntɔ, bláa amú ɔbéɛ, “Tsú nde pɔya a, nalé ibi mli asóntɔ. Ní lowu mlidékɛlɛ a, íbá mliɔ. Néyɛbláa ahá ání bɔmegyí Yudafɔ mboún Bulu asón.” ⁷ Inɪ su Paulo lédalɪ Yudafɔ ofiakpa inu yétsiá oyin ɔkuá bɔtetí mu Tito Yustus wóyítɔ. Megyí Yudayin oyin ámu gyí, táme ogyi Bulu osúmpɔ. Mu wóyí íbɔ mantáa Yudafɔ ofiakpa inu. ⁸ Táme Krispu ání ogyi Yudafɔ ofiakpa inu ɔhande mɔa mu wóyítɔfɔ fée mú bóho anɪ Wíe Yesu gyi. Korintofɔ ámu tsɔtsɔtsɔ é bohogyi, bóbo amú asú.

⁹ Eke ɔku onyé á, Paulo lówun atɔ. Mótɔ á, anɪ Wíe lébláa mu ɔbéɛ, “Mánya ifú. Yɔ músú afɔda asón ámu ɔkan wɔle. Mákpa ɔnɔ bun. ¹⁰ Tsúfé mía fɔnyɔ ná. Jhaa méetalí bwé fú tɔtɔ. Mí ahá bɔtsɔ wúlu anfitɔ.” ¹¹ Mó su Paulo létsiá Korinto inu súná ahá ámu Bulu asón ofi ɔkɔle mɔa ifɔn.

¹² Bréá Galio létsiá Roma owíe otsiákpá, ɔde Griikifɔ ɔsaasi ɔmanti kɔá bɔtetí mú Akaiasu kí a, Yudafɔ ámu bɔbwe ɔnɔ-ɔkɔle, kítá Paulo, pɔ mu ya mu ansítɔ. ¹³ Bɛɛ, “Oyin ánfɪ dé ahá asɔkpan suná ɔbéɛ bɔsúm Bulu tsɔn ɔkpa ání ilɔkusú líi anɪ mbɔlɔsɔ.”

¹⁴ Paulo lénɪa bwíí ɔnɔ ɔbéɛ amutɔ alɪ Galio lébláa Yudafɔ ámu ɔbéɛ, “Ní tsitsa ntée lakpan ku oyin ánfɪ labwé á, tekɪ íbɔ aléá néyaa asu nú mli asón. ¹⁵ Táme ínɪá adá pɔ mli onutɔ mbla íwɪ asón íwɪ nwéɛn mlidégýí su á, mliyɔ amliyɛblí mú. Mméegyí asón ánfɪ odu.” ¹⁶ Múú ɔleha begya amú lé asón ogyíkpá inu á. ¹⁷ Ahá ámu fée bowunáa kítá Sostene ání ogyi Yudafɔ ofiakpa inu ɔhande, dá mu inu. Táme Galio mótsu kɔku lé mótɔ.

Paulo Yinkí Yɔ Antiokia

¹⁸ Paulo létsiá ahógyipɔ amu wá Korinto yófon bré ku. Múú ɔleklá amú, mɔa Priskila pɔ Akwila benatí yɔ Kenkrea wúlutɔ. Paulo lékpa mu nwun Kenkrea inu, pɔsúná ání alamó ntam kɔá ɔleka ɔnɔ. Múú botsu ntsusu-yibi pɔ bóyɔ Siria ɔmátɔ á. ¹⁹ Bréá bowie Efeso wúlutɔ á, Paulo lénatí sí Priskila mɔa Akwila, yɔ Yudafɔ ofiakpa, mɔa Yudafɔ ámu bɔde asóntɔ le há aba. ²⁰ Bokokóli mu bɛɛ, ɔtráa tsia amú wá kpalobí, omotsulá. ²¹ Táme bréá ɔdedalɪ ɔyɔ á, ɔlebláa amú ɔbéɛ, “Ní Bulu lótsulá á, néyinkí ba mli wá.” Inu olowie ntsusu-yibitɔ tsú Efeso inu náti.

²² Bréá ɔlekpɪí Kaesarea a, ɔlɔdu yɔ Yerusalem yéha ɔpasua ámu tsiá. Múú oleyinkí kplí yɔ Antiokia a. ²³ Oletsiá Antiokia inu kpalobí. Mú ɔma a, ɔlenatí inu beki Galatia pɔ Frigia ɔsulɔsu, ɔde akasípɔ amu Bulu asón bláa, pówá amú ɔwonlín.

Apolo Bulu Asón ɔkanda Efeso Mɔa Korinto

²⁴ Alɪ bré ámutɔ á, Yudayin ɔkuá bɔtetí mu Apolo laba ɔbɔ Efeso wúlutɔ. Bɔkwí mu Aleksandria, wúlu ání íbɔ Egipte ɔmátɔ. Oyin tɔí, oyin Bulu asón wanlínhé amu é wankláán. ²⁵ Bosuná mu anɪ Wíe ɔkpa ámu. Mó su Yesu íwɪ ɔnɔkwali amu blí tɛhíé wá mu ansigyí. Táme Asú ɔbɔpɔ Yohane asúbɔ ámu pé oyin. ²⁶ Apolo ménɪa ifú. ɔlɔwa klɔn súná atɔ Yudafɔ ofiakpa inu wankláán. Bréá Priskila mɔa Akwila bonu mu asón blíhé a, bekpá mu yáa wóyítɔ yósuná mu Bulu ɔkpa ámu wankláán dɔn ahá oyin yaí. ²⁷ Bréá Apolo lóbwɛ agywun ɔbéɛ, ɔbóyɔ Akaiá ɔsulɔsu á, ahógyipɔ amu bówa mu atɛtɔ-ɔnlɪn. Bɔwanlín ɔwulú sísí inu ahógyipɔ bɛɛ, bohóɔ mu wankláán. Bréá oloyówie inu á, ɔlehiɛ búá ahá ání ina Bulu awítɔlesu bahɔ Yesu gyi. ²⁸ Apolo mɔa Yudafɔ ámu begyi Bulu asón wanlínhé amu íwɪ nwéɛn, ɔlɔtɔí lé asóntɔ túmisu pógýi amósú. ɔlɔpɔ Bulu asón wanlínhé amu súná amú ání Yesu gyí Kristo, (ɔhá ámutɔ Bulu ladá mu ofúli amu).

¹ Bréá Apolo bu Korinto a, Paulo lódu yótsun asósú awúlusu bedali tí Efeso. Ɔlɔto akasípú aku inu. ² Mú ɔlefíté amó ɔbéé, “Mlilénya Ɖhe Wankíhé bréá mlilóhogyi?”

Bele mú ɔnó beé, “Animókúnú kí ání Ɖhe Wankíhé kú bu inu.”

³ Paulo létrá fité amó ɔbéé, “Asú mɔmɔ bɔbɔ mli?”

Bele mú ɔnó beé, “Yohane asú ámu bɔbɔ aní.”

⁴ Paulo lébláa amó ɔbéé, “Yohane lóbo ahá ání badámli klɔntɔ asú. Ɖlebláa amó ɔbéé buhá ɔhá ámú obuo mu ɔbá ámu su gyi. Mɔgyí Yesu.”

⁵ Bréá ahá ámu bonu asón áni á, beha bɔbɔ amó asú aní Wíe Yesu dátó. ⁶ Mú ɔma a, Paulo lópu ibi dínká amó nwunso, Ɖhe Wankíhé leba amósú. Beblí ɔblí bámbá, blí Bulu ɔnó asón é. ⁷ Amó fée bóbwe ayin dúanyɔ.

⁸ Paulo lélatsiá yó Yudafo ofiakpa inu. Ɖlɔwa klɔn tóí lé asóntó súná amó tsra asa kéké. Omenya ifú, méní bóhɔ asón ámú ɔdeblí tsú Bulu iwíegyí iwí ámu su gyi. ⁹ Táme amó aku bɔwa klɔntɔ odwin, bɔmɔhɔ mu asónsú gyi. Bɔtɔí wɔ aní Wíe Ɖkpa ámú Paulo dé amó súná ámu ahátɔ inu. Mú su Paulo lékpa akasípú amu náti, oletsia súná amó ató oyin ɔkɔá butetí mu Tirano ató ɔkasíkpá. ¹⁰ Paulo lósuná amó ató nfinyɔ kéké. Mú su Yudafo pú Griikifó ání bubu Asia ɔmátó fée bonu aní Wíe asón ámu.

Skewa Abi Asón

¹¹ Bulu lótsun Paulosu bwé ofúla akpɔnkpɔnti kú. ¹² Ahá bɔkɔlá mu adúkubi pú mu iwísu ató yédunká alɔpusu, benya ɔlɔtsá, ɔhe laláhe é ledali ahátɔ. ¹³ Yudafo aku é bubu nsíné inu buha budeki gya ɔhe laláhe lé ahátɔ. Bɔwa klɔn beé, bópu aní Wíe Yesu dá gya ɔhe laláhe lé ahátɔ. Mú su bɔkplón wa ɔhe laláhe beé, “Dali Yesu amó Paulo dé mu iwí asón ɔkan da ámu dátó.” ¹⁴ Igyí ahapú ɔhande ɔkɔá butetí mu Skewa abi yinhé abasiénó létsiá bwé iní.

¹⁵ Eke ɔku ɔhe laláhe léfité amó ɔbéé, “Nyin Yesu, nabí Paulo, mli é mé, amendi mligyí?”

¹⁶ Ɖhá ámú ɔhe laláhe bu mɔtɔ ámu lótu wíe amótó, dá amó, títi amó atadié fée. Inu amó fée bɔpu amó yayá pú amó iwí nɔ sri dali wóyí ámú. ¹⁷ Yudafo pú Griikifóá bubu Efeso inu fée bonu asón áni. Ifú lekítá amó. Mú su bɔpu obú há aní Wíe Yesu. ¹⁸ Ahá ámú bohogyi amú tsɔtsɔtsɔ bele amó lakpan blí. ¹⁹ Amótó aku bogyi okó alɔpú. Botsu okó ámu nwulú ba bɔwa mú fée ogyá ahá ansítɔ inu. Bobu amó nwulú ámu ibiá á, ɔbwe sika futútú mpím-aduenu (50,000)*. ²⁰ Ina aní Wíe Yesu tímísu mu asón ámu lenya ɔkpa kléi wankláán.

Demetrio Mva Mu Aba Ikó Le Wá Efeso

²¹ Asón áni fée ɔma a, Bulu Ɖhe ámu léha Paulo lóbwe agywun áni ɔbóyɔ Makedonia pú Akaia ɔsulúsu, fówun ɔyɔ Yerusalem. Mú Paulo léblí ɔbéé, “Ní nowié inu á, ilehián áni néyékí Roma wúlutɔ é.” ²² Mú su ɔlɔwa mu abúpu abanyó, bogyi Timoteo mva Erasto sísi Makedonia. Mu onutó olesi tsiá Asia ɔmátó kpalobí.

²³ Alí bré ámú á, aní Wíe Ɖkpa ámú bɔde ahá suná ámu su asón kpɔnkpɔnti kú leda Efeso inu. ²⁴ Oyin ɔkɔá ɔbɔwé sika futútú ató, butetí mu Demetrio bu inu. Oyin áni tɔpú sika futútú bwé ɔkpi yilé Artemi† ɔtswékpa akusubi áni ɔlehan mu ɔtswékpa yilé ámu fé. Mva mu aba agyómá áni ayɔpú butenyá kóba tsɔtsɔtsɔ tsú mótó. ²⁵ Ɖleti mu aba ámu pú ahá áni bɔbɔwé agyómá ámu odu fia. Mú ɔlebláa amó ɔbéé, “Mí apíó, mliyin áni agyómá áni sù aní fée anilawá alé ní. ²⁶ Yéé mlitsie mlidénu, mlidéwúun tóá Paulo débwe? Alatá ahá bláa ta Efeso wúlutɔ pú Asia ɔmátó fée fia ɔbéé, ikpi áni ahá bapú ibi pwé bomegyí tɔtɔ. Alatá ahá ɔnó mlé tá, bɔde mu asónsú hógyi. ²⁷ Megyí aní agyómá wɔle ibéyintá. Ɖhaa méetrá bu ɔkpi tsihé Artemi ɔtswékpa yilé ámu. Ɖkpi ámu dá é bófwí lé ɔyító. Táme tekí mogyí ɔkpiá ahá fée butɔtswe Asia ɔmátó pú ɔyító fée ní.”

²⁸ Bréá ɔdɔm amu bonu asón áni á, benya ɔbló, sóra okitikiti beé, “Ɖkpi kpɔnkpɔnti aní Efesofó ɔkpi Artemi gyí!” ²⁹ Kpokiti leda wúlu amú fée. Ahá ámu bekítá Paulo abúopu Gaio mva Aristarko áni botsú Makedonia sri pú amó ya wúlu ofiakpa. ³⁰ Paulo onutó

* **19:19** Sika futútú mpím-aduenu (50,000) bóbwe ɔbakóle nfi lafakóle-advasa (130) ikáká. † **19:24** Artemi gyí ɔkpi kpɔnkpɔnti ɔko dá.

lékléá ɔ́bɔ́yɔ́ ofiakpa inu, ɔ́yɔ́tɔ́i kpla ɔ́dɔ́m amu, táme akasípó amu bumeha mu ɔ́kpa. ³¹ Ɔ́má ámɔ́tɔ́ ahande akpɔ́nkpɔ́nti akvá bugyi Paulo anyawíe é bɔ́wa obí lóyɔ́bwií ipa há mu bee, ɔ́máyɔ́ ofiakpa inu. ³² Kpokiti léda ofiakpa inu. Aní bee alí, aní é bee alí. Amótó ahá tsɔ́tsɔ́tsó bumebi tɔ́á svá befia inu. ³³ Yudafɔ́ ámu akv bɔ́yɔ́ ofiakpa inu. Bowutá Aleksandro sísí ɔ́bɔ́ntɔ́, bɔ́de mu asón aní ɔ́yéblí bláa. Iní sv Aleksandro lótsu ibí fúá, ɔ́bée amule mu ɔ́nó. ³⁴ Táme bréá bowun aní Yudayin ogyi á, belasórá okitikíti, blí asun kua kole dɔ́nhwírí anyɔ́ kéké bee “Ɔ́kpi kɔ́nkpɔ́nti aní Efesofɔ́ ɔ́kpi Artemi gyí!”

³⁵ Iní fée ɔ́ma a, wúlu ató ɔ́wanlínpú léha ɔ́dɔ́m amu bekpa ɔ́nó bun. Mú ɔ́lebláa amú ɔ́bée, “Efesofɔ́ ayin, ma méyín aní Efeso nfi gyí aní ɔ́kpi kɔ́nkpɔ́nti Artemi pú mu ibwi ámú ɔ́lekpa tsú ɔ́súsú ámu nwun? ³⁶ Ɔ́haa má inová ɔ́bétalí gyí asón ánfí iwí nwéen? Mlunya klɔ́n, méní mlímóoko mli. ³⁷ Ahá ánfí mlílakpá ba nfi ánfítɔ́ ɔ́koku mókówí tɔ́tɔ́ tsú ɔ́tswékpa inu. Bumókúblí asvansu kúsú lí aní ɔ́kpi tsíhé Artemisv. ³⁸ Táme ní Demetrio mva mu aba agyómá ayɔ́pú amu bee bubu ɔ́ku iwí asón á, asón agyípú bubu inu, asón ogyíkpá é bu inu. Bétalí pú asón ámu ya inu kpéblí mú. ³⁹ Ní mlíbu asun bambá kv tsía ínítɔ́ mú á, bétalí yéblí mú ɔ́tíné ámú aní fée antefia gyi asón ámu. ⁴⁰ Tsúfé ní aníméki wankláán á, abénya asón aní anlahan wúlu amu agywun nde. Ní befité aní é á, aníménya asvansu pólé mú ɔ́nó.” ⁴¹ Olenya blí asón ánfí tá alí, ɔ́leha amú fée bedasáín.

20

Paulo Yinkí Yó Makedonia Mva Griikifɔ́

¹ Kpokiti amu ɔ́ma a, Paulo léba beti akasípó amu fée fia, tóí kplá amú, wá amú atetɔ́-ɔ́nln. Ɔ́lekla amú asa ɔ́lɔ́pɔ́ ɔ́kpa ɔ́yɔ́ Makedonia ɔ́sulúsv. ² Oleki nsiné inu ɔ́pasua ámúsv tóí kplá amú asa olobowie Griikifɔ́ ɔ́sulúsv. ³ Oletsiá inu tsra asa. Bréá ɔ́lɔ́bwe agywun ɔ́bée, méfa ɔ́pɔ́ yó Siria ɔ́sulúsv á, olowun aní Yudafɔ́ bɔ́de mu tée abukita mu. Mú sv ɔ́lɔ́bwe agywun ɔ́bée mélayótson Makedonia ɔ́sulúsv. ⁴ Ahá aní bekpa mu ya inu gyí Beroiayin Sopater, ogyi Piro mu bi; Tesalonikafɔ́ Aristarko mva Sekundo pú Derbeyin Gaio; amóa Timoteo pú Asiafɔ́ Tihiko mva Trofimo. ⁵ Alí ahá ánfí begyankpá yógyo aní Troa wúlutɔ́. ⁶ Israelfɔ́ begyi amú Bodobodo Mátúhénke ɔ́ma a, anilétsiá ntsusu-yibítɔ́ tsú Filipi wúlutɔ́. Anilénatí nkená owító. Eke núúsí a, anilóbatv nkpá agyápv amu Troa wúlutɔ́. Aní fée anilétsiá inu nkensíénó.

Eutiko Tsinki Tsú Lowutɔ́

⁷ Kwaseda, igyi ndawótswí ámɔ́tɔ́ eke gyankpapv ntópwesv á, aniléfia abégyi ató abato fé alí aní Wíe lósuná aní. Iníá Paulo dékléá ɔ́bénatí ɔ́yi kehe sv á, ɔ́lɔ́tɔ́i kplá amú alí yéha ɔ́yínsiné. ⁸ Nkandíe tsɔ́tsɔ́tsó bu ɔ́súsú obu ámú aniléfia mótó ámɔ́tɔ́. ⁹ Oyimbi ɔ́kvá butetí mu Eutiko lódv bian nfánsrí ɔ́nó, ɔ́de asón ámu nu. Iníá Paulo lótv wá ɔ́pá sv á, didí lowie mu, fórv mu. Ɔ́lekpa tsú ɔ́súsú abansórv saasí nfánsrító inu beda ɔ́sulótɔ́. Bréá boyótsu mu a, alawú fée. ¹⁰ Mú Paulo lékplí yó inu, yémlí bun musv, látá mu pútá, blí ɔ́bée, “Opúni mátsíí mli, ɔ́hé bu mɔ́tɔ́.” ¹¹ Paulo léyinkí dú yó ɔ́súsú inu, mva mu aba ámu nyɔ́ bebiabía bodobodo gyi. Ɔ́lɔ́yɔ́ mu tóí amúsv alí yófvn ɔ́yi kehe, ɔ́lenatí. ¹² Mú ahá ámu békpa kebi ámu ya wóyí á. Ansí lehie gyi amú aní ɔ́bu nkpa.

Paulo Troa Tsu Yó Mileto Wúlutɔ́

¹³ Anilégyankpá yówie ntsusu-yibi ámɔ́tɔ́ ayó Aso wúlutɔ́ yótsu Paulo inu. Tsúfé Paulo léha aní ibí ɔ́bée, ɔ́bótson ayabítɔ́ ɔ́kpa ká tíí inu. ¹⁴ Bréá ania mɔ́nyɔ́ aniléyéfia aba Aso wúlutɔ́ inu á, olowie ntsusu-yibi ámɔ́tɔ́, aniléfa yó Mitilene wúlutɔ́. ¹⁵ Anilénatí inu ɔ́yi kehe, anilókúsv inu yówie Kio. Eke nyɔ́sv a, anilókúsv inu yówie Samo wúlutɔ́. Mú eke sáásí é á, anilétrá kúsv inu yówie Mileto wúlutɔ́. ¹⁶ Paulo mékléá obéyintá bré Asia ɔ́mátó. Mú sv ɔ́mekplí Efeso wúlutɔ́, tsúfé ɔ́dekɔ́sí aní ní ɔ́bétalí á, obóyówie Yerusalem asa abugyi Pentekoste nke ámu.

Paulo Efeso Ɔ́pasua Ahande Klá

17 Bréá anilóyowie Mileto wúluta á, Paulo lówa abí sísí Efeso ɔpasua ahande ɔbéé, bobá bɔtu mu. 18 Bréá ahande amu bebefia mu a, ɔlebláa amú ɔbéé, “Mliyin alíá mía mlinyɔ anilóptsíá tsú eke gyankpapu ání neba Asia ɔmátó. 19 Mliyin alíá neba iwiasí yó agyómá há mí Wíe, pú alíá Yudafɔ bɔkɔsú líí mísú, nowun ipian, su kóráá. 20 Mliyin ání mmɔpu asón ání íbékpa mli ɔáín mli bréá neda Bulu asón ámu ɔkan dɔnsu pú mli wóyító. 21 Alíá nɔtɔí kplá Yudafɔ pú Griikifɔ fée mbée, busii lakpan bwe abɔdamli ba Bulu wá, abubɔhɔ aní Wíe Yesu gyi.

22 “Séi ánfí á, nɔyó Yerusalem, fé alíá ɔɔhe Wankíhé labláa mi. Mmeyín tóá íbéba misu inu. 23 Táme múá ɔɔhe Wankíhé tebláa mí wúlugyíwúlusu, nyin gyí, asun wunhe pú obudi da gyo mí. 24 Táme mmotsu mú asonbogyá. Mboún alíá nómɔ agyómá ámú aní Wíe Yesu léha mí ámu ɔnó. Agyómá ámu gyí, nébláa ahá Bulu awítale asun wankláán ámu.

25 “Séi ánfí a, nyin ání mli ahá ánfí nebedá Bulu iwíegyi íwí asón ɔkan mlitɔ ánfítɔ ɔkuku méetrá wun mi ekekeke. 26 Mú su nde mli bláa mbée, ní mlitɔ ɔku ménya nkpa ání itamatá á, megyí mí su omenya. 27 Tsúfé nabláa mli tógyítá Bulu déklé ɔbéé mlibí.

28 “Mú su mlíkí mli íwí pú ahá ámú ɔɔhe Wankíhé lópɔwá mli íbitɔ ámusu wankláán. Mlíkpa Bulu ɔpasua ámú ɔleyaí tson mu onutó mu bi lowusu ámu wankláán. 29 Nyin ání nenátí á, akwá bugyi fé nkpataku, bobu iyin béba bowie mlitɔ, dá ɔpasua ámu sáín. 30 Mlitɔ aku óó bókɔsú, dámlí ɔnɔkwali amu púbitá mlitɔ aku buo íwí. 31 Mú su mlída íwísu. Mlíkaín ání netsiá mli wá nfinsa són, pú ansí ntsú yiri íwí súná mli ató ɔpa onyé.

32 “Mú su séi á, ndepu mli wá Bulu mua mu awítale asón ámutɔ. Mu awítale asón ámu íwá mli ɔwɔnlín, íha amlídan, talí lu kínkín, amlinya ató ámú ɔlehié yáí há mu ahá ámú bamlí mu kle amu. 33 Bréá mbu mli wá á, mmere ansí ɔhaa sika pepe, mu sika futútú ntée mu atósú. 34 Mli onutó mliyin ání mí íbí anfi nɔpuyó agyómá nyá tóá íde mía mí aba ámu hián fée. 35 Natsun ɔkpagyíɔkpasu súná mli alíá mlópu íbí yó agyómá, púgyi ahá ání íwí ma amú ɔnlin buale. Mlíkaín aní Wíe Yesu onutó asun blíhésu. ɔbéé, ‘Bulu toyúlá ɔhá ání otekíé ató dɔn ɔhá ání botekíé mu.’ ”

36 Bréá Paulo léblí asón ánfí tá á, mua amúnnyɔ fée beɔda akpawunu bó mpái. 37 Amú fée bosu bréá belatá aba pútá, klá aba. 38 Tóá ílɔwa amú ahumiti gyí mú ámú ɔleblí ɔbéé, móméetrá wun amú ekekeke ámu. Besi mu ɔkpa yówie ɔpu ɔnó, olowie ntsusu-yibitɔ.

21

Paulo Yerusalem Yɔ

1 Bréá anilégyí nkla tá á, anilówie ntsusu-yibitɔ, nátí laa yó Ko wúluta. Eke nyɔɔsi a, anilóyɔ Rodo. Tsú inu á, anilébá Patara osubúnɔ. 2 Anilénya ntsusu-yibi kwá íyó Foinike osubúnɔ, anilówie mótó. 3 Bréá ayó á, anilówun ɔsulúv kwá botetí mú Kipro sísí. Anilési mú tswi binasu ífón, tson yɔ Siria ɔmátó. Aniléyekplí Tiro osubúnɔ, tsúfé inó béle ntsusu-yibi ámutɔ ató ní. 4 Anilótɔ akasípú aku inu, anilétsiá amú wá nkeniéndó. ɔɔhe Wankíhé léle súná amú ɔbéé, Paulo máyɔ Yerusalem wúluta. 5 Aní nke lɔfun, anilótɔvá aní ɔkpasu. Bréá anidénatí á, akasípú amu, amú aká pú amú abí fée beyési aní ɔkpa alu yówie ɔpu ɔnó. Inu á, aní fée aniléda akpawunu bó mpái. 6 Anilégyí nkla, anilówie ntsusu-yibi ámutɔ pú ayó, amú é beyinkí yó wóyí.

7 Aniléɔnká ɔpusu tsú Tiro alu bowie Ptolemai osubúnɔ. Bréá anilówie inu á, aniléyeha ahógyipu ání bobu inu itsiá, anilétsiá amú wá ekewóle. 8 ɔyi kehe a, anilókusú tsú inu ba Kaesarea osubúnɔ. Anilóyɔswí Bulu asón ɔkan ɔdapó Fílipu wóyí. Oyín ánfí gyí ahá abasiéndó ámú beɔle Yerusalem beɔ, bɔtsáa ahande agyómá yɔ ámutɔ ɔkole. 9 Fílipu bu abí tshé abaná, bumɔkúyó ayin wá kí. Bulu ɔnósú atóipú mu abí tshé ánfí bugyi. 10 Anilégyí nke kpalobí inu. Eke ɔku Bulu ɔnósú ɔtáipú Agabo lótsu Yudea ɔmátó ba inu. 11 Olenya bowie laa alí olotsu Paulo osiétó ɔfé klí mu onutó íbí pú mu ayabi. Múú ɔleblí ɔbéé, “ɔɔhe Wankíhé ɔbéé, ‘Alí Yudafɔá bobu Yerusalem béklí ɔhá ámú ɔbu ɔfé ánfí, pú mu wá ahá ání bumegyí Yudafɔ íbitɔ ní.’ ”

¹² Bréá anilónu asón ánfí á, ania ahá ámúú búbu inu ámu fée anilókokóli Paulo aniaa omáyo Yerusalem. ¹³ Inu Paulo léfité aní obéé, “Ntogyi só mlidésú, mlilahá iwí lawú mí alí? Mí mú á, megyí klí ámúú békíklí mí Yerusalem amu pé nalá iwí yáí há. Mboun nalá iwí yáí aní nówu aní Wíe Yesu su é.”

¹⁴ Paulo onó lodon aní. Mú su anlési mu tóí wa. Múú anléblí aniaa, “Íbá mótó alí aní Wíe déklé.”

¹⁵ Iní oma a, anilókulá aní ató du yó Yerusalem. ¹⁶ Ania Kaesareafó akasípó aku lóyo inu. Bekpa aní ya oyin okvá botetí mu Mnason wóyító bée, aswí mu wá. Akasípó agyankpapu amoto okule ogyi, otsú Kipro omátó.

Paulo Yerusalem Wíe

¹⁷ Bréá anilówie Yerusalem inu á, ahógyipu amu bóho aní atúu. ¹⁸ Oyi kehe ania Paulonyo aniléyeki Yakobo. Opasua ahande amu fée beba inu. ¹⁹ Paulo lówa amú onó, olebláa amú tógyítá Bulu latsun musu bwé ahá aní bumegyí Yudafo. ²⁰ Bréá bonu Paulo asón ánfí á, amú fée bekanfó Bulu. Múú bebláa mu bée, “Opíó nu, Yudafo mpím-mpím aní badámlí klontó fée bude Mose mbla ámuto kinkíinkín. ²¹ Táme aku babláa amú bée, fasúná Yudafo aní búbu omá bámbású fée fée, bumágyi Mose mbla ámusu. Oma é á, fée bumátin amú abí keté, bumágyi aní amándíé ésú. ²² Ibwebwéébwé á, ahá bonu aní faba nfi. Nkálí abóbwe tsú mú iwí? ²³ Abébláa fu tóá fubwée. Ayin abaná akvá búbu anito baká ntam há Bulu. Ilehían aní bógyuráa iwí. ²⁴ Kpa amú ya, amlyoggyuráa iwí. Ka amú ató yintáhé fée íkó, méní békpa amú nwun. Iní obéha ahá fée bébí aní fotegyí Mose mbla ámusu. Iní su fú iwí asón ámúú bonu ámu ima mótó. ²⁵ Anilawánlín owuló sísí ahógyipóá bumegyí Yudafo dodo. Anilówanlín aniaa, anilablí aní bumágyi atogyiheá bapóhá íkpi. Bumágyi obugya pú obwíá bapósa m. Bumáwa atsi móa ayin asón é.”

²⁶ Mú su bréá oyi leke a, Paulo lékpa ayin abaná ámu ya, muva amónyo bóyogyuráa iwí. Oloyo Bulu otswékpa inu yéblí ekeá amú iwígyuráa amu íbóm onó, obéba bóbo afodie há amótó okugyíaku.

Paulo Kitá Bulu Otswékpa

²⁷ Bréá nkensiénó ámu íbá bófon a, Yudafo akvá botsú Asia omátó bowun Paulo Bulu otswékpa inu. Odóm amúú búbu wunsínésú inu ámu fée benya obló Paulosu, bekítá mu. ²⁸ Basurá okitikíti bée, “Israelfo ayin, mlidalí ba oo! Oyín ámúú ona ode ahá ató suná, yíntá amú agywun ámu ni. Mudékusú líí omá ánfí, Mose Mbla pú Bulu otswékpa amusu ní. Alakpá Griikifó kóráá ba Bulu otswékpa wunsínésú nfi. Mú su alapú ifin da owankíkpá amu.” ²⁹ Beblí mú alí, tsúfé bowun Efesoyin okvá botetí mu Trofimo muva Paulo wúlu amoto dodo. Iní su bukí bée Paulo lópu oyin ámu yáa Bulu otswékpa inu.

³⁰ Wúlu amoto fée leda kpokiti. Ahá bedalí tsu amú wóyító srí ba bekítá Paulo, bebitía mu dáli otswékpa wunsínésú inu, fin íban ámu. ³¹ Bréá búde mu da, búdekléá bóm mu a, oku léyebláa Romafó ísá akópó ohande obéé, “Kpokiti ladá Yerusalem wúluto.” ³² Inonu ohande amu lékpa ísá akópó ámu aku pú amú ahande aku besrí yó inu. Odóm amu benya wun amú alí besi Paulo dá. ³³ Ohande amu lénatí yótu Paulo, oleha mu ísá akópó ámu bekítá mu, wá mu íkan anyo. Múú olefité ahá ámu obéé, “Ma gyí oyín ánfí? Nto alabwé?” ³⁴ Odóm amu búde okitikíti, budedatóí. Aku bée alí, aku é bée alí. Okitikíti amu onó lówa onlin. Mú su ohande amu mébí onokwalíá íbu asón ámuto. Iní su oleha obéé, bukpá Paulo ya ísá akópó ámu otsiákpá. ³⁵ Bréá bowie obu-onó odokpá á, odóm amu búde iyin wa. Mú su ísá akópó ámu botsu Paulo wá nkanka. ³⁶ Ahá ámu fée búbuo Paulo, búde okitikíti bée, “Mliha awuna m mu! Mliha awuna m mu!”

Paulo Iwí Onóle

³⁷ Bréá bowie obu ámu onó, bódu wíé amú otsiákpá inu á, Paulo lébláa ohande amu obéé, “Nobwíí ipa, mbláa fu aswanku.”

Ɔhande amu léfité mu ɔbéé, “Fotonú Griiki ɔblí? ³⁸ Mú su megyí fúgyí Egyipteyin amúb ɔleha kpokiti leda bré kɔtɔ, ɔlekpa ahá amɔpú mpím-na (4,000) buo iwɪ ya dimbísú ámu ni?”

³⁹ Inu Paulo léle mó ɔnó ɔbéé, “Yudayin ngyi mí mú. Tarso ání ibu Kilikia ɔmátó bɔkwí mí. Megyí wúlubitɔ notsú. Nobwíi ipa, ha mí ambla ahá ánfɪ asón.”

⁴⁰ Isá akɔpú ɔhande amu léha mu ɔkpa. Mú su Paulo léyelí obu-ɔnó ɔɔokpá inu, bwé ahá ámu ibi békasu. Inu lóto diin. Mú Paulo lébláa amú asón Hebri ɔblítɔ ɔbéé,

22

¹ “Mí así, apíó aba, mliyaa asu mí anle mí ɔnó amlinu.” ² Bréá bonu ání Hebri ɔblítɔ Paulo détoí á, inu lóto diin. Mú Paulo lóyɔ mu asónsú ɔbéé,

³ “Yudayin ngyi. Tarso wúlutɔ bɔkwí mí Kilikia ɔsolósu, táme Yerusalem nfi beyaí mí. Gamaliel lósuná mí anɪ anáin mbla ámu wankláán. Nɔwa nsi Bulusúm iwɪ fé alíá mli é mlidé mu súm nde. ⁴ Ahá ání buɪa anɪ Wíe ɔkpa ánfɪsu á, nedinká amósú. Nɔmɔ aku kóráá. Nekítá amótó atsi múa ayin aku, kíkli amú yótwsɪ obu. ⁵ Bulu igyí ɔhapú dehen pú Yudafɔ asón agyípo amu féé bétalí gyi asón ánfɪ iwɪ adánsɪe. Amú wá nɔhɔ ɔwulú tsú pú neya apíó ání bobu Damasko wúlutɔ, mí anyekítá alɪ ahá ámu wa amú ikan, pu amú ba Yerusalem, abubiti amú isu.

Paulo Klɔntɔdamlí Iwɪ Asón Blí (Gyumagyihe 9:1-19; 26:12-18)

⁶ “Ɔkéá nɔpu ɔkpa nɔyó, neta Damasko wúlutɔ wie tá, ibóbwe fé ɔpa dóduanyɔtɔ á, ɔtsáwule pé, wanki kuá mó ɔnó ihíe bu ɔnlɪn, itsú ɔsúsú lɔwankí wólí mísú. ⁷ Múá nówun a, nda ɔsulúto. Inu nonu ɔme ku. Ɔme amu léfité mí ɔbéé, ‘Saulo, Saulo, ntogyi só fudin mísú alɪ?’ ⁸ Inu nefíté mbéé, ‘Fú ma ni, Owíé?’ Mú ɔme amu lébláa mi ɔbéé, ‘Mí Yesu, Nasaretyin amúb fudin mísú amu ni.’ ⁹ Mí aba amúb mía amónyɔ anɪná ámu bowun wanki amu, táme buɪonu asón ání ɔme amu dé mí bláa. ¹⁰ Nefíté mbéé, ‘Owíé, ntɔ mbwéé?’ Anɪ Wíe lébláa mi ɔbéé, ‘Kusu, afuyɔ Damasko wúlutɔ. Bébláa fu tógyítóá Bulu lahá fú ɔbéé fɔbwéé.’ ¹¹ Wanki amu ɔnó bu ɔnlɪn. Mú su mmetrá wun tɔtɔ. Inɪ su mí aba ámu lékítá mí ibi, kpá mí ya Damasko wúlutɔ.

¹² “Oyin ɔkuá butetí mu Anania, otenyá Bulu ifú bu wúlu amutɔ. Otegyi Mose mbla ámuɔsu wankláán. Mú su Yudafɔ ání bobu wúlu amutɔ féé butetí mu idayilé. ¹³ Oyin ánfɪ léba belí mí ansító, bláa mi ɔbéé, ‘Opíó Saulo, bwii ansíbi afɔkɪ ató.’ Inuɔnu mí ansíbi lobwíi, nowun mu. ¹⁴ Ɔlebláa mi ɔbéé, ‘Anɪ anáin Bulu ámu léle fú yáí ɔbéé, fɔbébi mu apé, afɔbi mu Bi Yilé Ɔbwepú ámu, afonu mu ɔme. ¹⁵ Tsúfé féba begyi mu iwɪ adánsɪe, bláa ahá féé asón ání fonu pú móá fowun. ¹⁶ Ntɔ fɔtráa fɔgyo? Kusu kokoli anɪ Wíe, afɔha abubɔ fú asú, ɔfwɪ fú lakpan féé le.’

Paulo Bulu Asón Ɔkanda Ɔmátófoto

¹⁷ “Bréá neyinkí yó Yerusalem wúlutɔ nde mpái bɔ Bulu ɔswékpa inu á, nowun ató. ¹⁸ Mótó á, nowun anɪ Wíe Yesu, ɔlebláa mí ɔbéé, ‘Wa ɔsa bwe, afɔdalɪ Yerusalem nfi. Tsúfé buɪmóhɔ fú adánsɪe ání fégyi tsu mí iwɪ.’ ¹⁹ Inu nebláa mu mbéé, ‘Mí Wíe, amú onutó buyin ání netsiá yó Yudafɔ ofiakpa yékítá ahá ání bɔhɔ fu gyi, dá amú, wá amú obu. ²⁰ Buyin ání bréá bɔmɔ fú ɔdansɪyin Stefano a, mbu inu. Nelí amú ɔma mbéé buɪmó mu, nɔhɔ ámu atadié kóráá kítá.’ ²¹ Táme anɪ Wíe lébláa mi ɔbéé, ‘Natɪ, nɔwa fú fóyɔ tsútsúútsú, ahá ání buɪmegyí Yudafɔ wá.’ ”

²² Ahá tsɔtsɔtsɔ amu beya asu nú Paulo ason blíhé alɪ bɔtu bréá ɔleblí ɔbéé, Bulu lówa mu ahá ání buɪmegyí Yudafɔ wá. Inu bɔsurá okitikítɪ kóklókóú, blí beé, “Mlɪe mu inu! Ima aléá obétsiá ɔsulúv anfisú!” ²³ Inu bɔsurá okitikítɪ, nyá ɔbló wóí amú atadié tswɪ tsalífwí, kpá isɪ tswɪ wá afútú. ²⁴ Mú isá akɔpú ɔhande amu lébláa mu ahá ɔbéé, “Mlikpa Paulo, amlɪpu mu ya mli otsiákpá. Mliɪpiti mu ató ɔbli ɔnɔkwali, abɪ tóá swá ahá ámu buɪde okitikítɪ surá mu

nwunsu ahi.” ²⁵ Bréá beklí Paulo tá, bee abuda mu a, afeité isá akópú ohande okuá olí mu wá obéé, “Mbla leha okpa ání mlipítí Romayin oduá bumakógyi mu asón, há mu ipón ató?”

²⁶ Bréá isá akópú ohande amu lónu asón ánfí á, aleyébláa mu ohande amu obéé, “Fakle afuse wulu manta iwí. Sáa Romayin oyin ámu gyí oo!”

²⁷ Múú ohande amu léba Paulo wá, befité mu obéé, “Bla mi, lélé Romayin foyi?”

Paulo lébláa mu obéé, “Romayin ngyi.”

²⁸ Múú ohande amu lébláa mu obéé, “Mí mú á, ikó kponkponti neka asa nemlí Romayin.”

Táme Paulo lébláa mu obéé, “Mí mú á, Romayin onutónutó ngyi.”

²⁹ Inonu ahá amúú bee abufite Paulo asón ámu fée badásáin. Ifú lekítá ohande amu onutó ó, bréá olobi ání Romayin Paulo gyí asa alahá bawá mu ikan.

Paulo Yudafó Asón Agyípó Ansító Lú

³⁰ Oyi kehe a, ohande amu lékléá obébi tóá Paulo lóbwé, sù Yudafó bude asón kláa dínká musu. Mú su oheha bowaí Paulo lé ikan amuto, oheha beti Bulu igyí ahapó dehen pú Yudafó asón agyípó amu befia. Múú oheha beka Paulo belí amú ansító.

23

¹ Paulo lótsu ansí kí Yudafó asón agyípó amu díin. Múú ohebláa amú obéé, “Mí apíó Israelfó, nyin mí klontó ání mmakótsiá nkpa laláhe Bulu ansító bətu nde.” ² Múú igyí ahapó dehen Anania lébláa ahá amúú bulí mantáa mu amu obéé, budáa mu onósó. ³ Inu Paulo lébláa mu obéé, “Fó Bulu obéda. Fabwé iwí fé buntíiá bakpá mú afá futútú, fabetsiá asi fée fópu Mose Mbla gyi mí asón. Fude ahá bláa fée budá mí ansító. Fó mú megyí mbla ámu fatón a?”

⁴ Aha akwá bulí mantáa Paulo befité mu bee, “Bulu igyí ahapó dehen fudesia alí á?”

⁵ Paulo lébláa amú obéé, “Mí apíó, mmeyín mbéé, mogyí Bulu igyí ahapó dehen. Tsúfé bəwanlín wá Bulu asón amuto bee, ‘Máblí oha ání ode fó omásó gyí iwí ason laláhe.’ ”

⁶ Bréá Paulo lówun ání Yudafó asón agyípó amuto aku bogyi Sadukifó, aku é bogyi Farisifó á, olosurá okitikítí asón ogyíkpa inu obéé, “Mí apíó, mí ánfí nlií á, Farisiyin ngyi. Mí anáin é á, Farisifó bogyi. Mí é nohogyi ání awupú belakósó. Mú ndeblí su bakpá mí ba asón ogyíkpa nfi ní.”

⁷ Olenya blí alí pé, ahá tsətsəətsə amuto leye anyə. Farisifó ámu pú Sadukifó ámu bəwa aba nwéengyi bi. ⁸ Tsúfé Sadukifó buteblí bee, kusó tsú afúlitə kuku má inu. Bulu-abəpu pú ohe laláhe kuku é ma inu. Táme Farisifó mú bohogyi ání iní fée bu inu. ⁹ Iní léha nwéen amu onó lehie wá onlin. Mbla asunápúá bogyi Farisifó bəkusó lí blí bee, “Animókówun tsitsa kuku oyin ánfí iwí. Fíali ohe kú ntée Bulu-əbəpu oku lébláa mu.”

¹⁰ Nwéen amu onó lehie wa onlin, ideklé imli ikó. Inu isá akópú ohande amu lénnya ifú ání bóbwe títi Paulo. Mú su ohebláa isá akópú ámu obéé, “Mliwa əsa kpa Paulo ya mli otsiákpá inu.”

¹¹ Mú onyé á, aní Wíe lébelí Paulo wá, bláa mu obéé, “Wa klun! Alí ánfí fagyi mí iwí adánsie Yerusalem nfi á, alí kén fuyégyi mú Roma wúluto é ní.”

Paulo Mə Iwí Agywun Kitá

¹² Mú oyi kehe a, Yudafó ámu aku befia, kítá Paulo iwí agywun. Beka ntam bee ní bumakómó Paulo buméegyi ató, bumóonu ntsu. ¹³ Ahá amúú beka ntam amu budon advana (40). ¹⁴ Bəyo Bulu igyí ahapó dehen pú Yudafó ahande wá, yébláa amú bee, “Anilahíé ká ntam aniaa, ní animókómó Paulo animéeda tətə onó. ¹⁵ Mú su tóá anidéklé aniaa fóa Yudafó asón agyípó amu mlíbwéé ha aní gyí, mlíkí ansí wa abí sisi isá akópú ohande amu mlíaa, opú Paulo ba, amlilanu mu asóntó. Aniladá iwísu aniaa, obótsutsúa obowie nfi anilámó mu.”

¹⁶ Paulo mu bitepu oku lónu asón ánfí fée. Mú su əlesrí yó isá akópú otsiákpá inu yówi tsá Paulosu. ¹⁷ Inu Paulo létí isá akópú ohande oku, bláa mu obéé, “Kpa əyasubi ánfí ya mli ohande wá. Ode asvanku, obébláa mu.” ¹⁸ Isá akópú ohande amu lékpa əyasubi ámu ya amú

ɔhande wá, yébláa mu ɔbéε, “Obu ɔɔɔ Paulo ɔbéε, nkpa ɔyasubi ánfí ba fu. Ɔde asvanko, ɔbébláa fu.”

¹⁹ Ɔhande amu lékitá ɔyasubi ámu ibi, kpá mu yáa itsétó yéfité mu ɔbéε, “Amansu fubu ání fébláa mi?”

²⁰ Ɔyasubi ámu lébláa mu ɔbéε, “Yudafɔ ahande babwé agywun beε bépina wa abí fú wá beε, fɔkpá Paulo ba obowun amú ɔke, abulanu mu asón ámutɔ wankláán. ²¹ Táme máhɔ mósó gyi, tsúfé amú ayin ání budun adwana (40) beε bɛnɛáin ɔkpatɔ gyo Paulo, mó mu. Amú féé baká ntam beε, tɔtɔ méεda amú ɔnó, kpéfɔn bréá bamó mu. Fú nkule bugyo séi ání fótisulá kpá mu ba.”

²² Múú ɔhande amu léda ɔyasubi ámu ɔlá ɔbéε, “Máyébláa ɔhaa fεε fawí asón ánfí tsá mísú.” Olesi mu ɔkpa.

Paulo Le Ya Kaesarea

²³ Inu ɔhande amu léti isá akɔpú ahande abanyó, ɔlebláa amú ɔbéε, “Mlile isá akɔpú lafanyɔ (200), mpɔnkɔsu adinkápu aduesienó (70) pú pía atswípu lafanyɔ (200) abukusu onyeni dokwebátó yɔ Kaesarea. ²⁴ Mliha Paulo mpɔnkɔ, odinká amósó yɔ. Mlikpa mu, amliha mu oyowie ɔmású ogyípú Felike wá pisii.” ²⁵ Ɔhande amu lówanlín ɔwoló mántá musu ɔbéε,

²⁶ “Mí Klaudio Lisia dé ɔwoló ánfí wanlín sísí fú, ɔmású ogyípú onumnyampɔ Felike. Nde fú itsiá ha. ²⁷ Nde fú ibi ha ání Yudafɔ lékitá oyin ánfí, budekléá bómɔ mu, táme mía isá akɔpú tsɔtsɔtsɔ anilóyóhɔ mu lé amú ibi. Tsúfé nonu ání Romayin ogyi. ²⁸ Ndeklé mbéε, nébi tsá ɔɔbwe. Mú su nɔpu mu ya amú Yudafɔ asón agyípú ansító. ²⁹ Inu nowun ání amú mbla iwí nwéεn budegyí. Mú su ɔmákóbwé lakpan kukvá bómɔ mu, ntée bówa mu obu. ³⁰ Táme ɔku laba bowi tsá mísú ɔbéε, Yudafɔ ámu aku babwé agywun beε bómɔ mu. Inú nɔbwe agywun mbéε, nɔpu mu sísí fú. Nabláa mu anyabá ámu é mbéε bupúu amú asón ba fu. Nafun nfi. Nehá fú itsiá gyágyágyá.”

³¹ Isá akɔpú ámu ɔbɔwe dínká amú ɔhande ason blíhésu. Onyé-onyé ámu bekpa Paulo kɔnkɔnkɔn alu yówie Antipatri wúlutɔ. ³² Bréá ɔyí leke a, beha mpɔnkɔsu adinkápu amu bekpa mu yáa Kaesarea, ayabitɔ anatípu amu beyinkí yó amú otsukpá. ³³ Bréá mpɔnkɔsu adinkápu amu boyówie inu a, bɔpu Paulo pú ɔwoló ámu wá ɔmású ogyípú amu ibitɔ. ³⁴ Ɔmású ogyípú amu lékla ɔwoló ámu, ɔlefíté Paulo ɔbéε, “Nkónu yin fugyi?” Bréá ɔlebi ání Kilikia ɔmátó Paulo otsú á, ³⁵ ɔlebláa Paulo ɔbéε, “Ní fú anyabá ámu bebá á, nónu fú ɔnó asón.” Inu ɔlebláa amú ɔbéε, bupúu Paulo yɔwa Owíε Herode wóyító, abugyo mu iwí.

24

Paulo Ɔnótin

¹ Nkenú ɔma a, igyí ɔhapú dehen Anania muɔa Yudafɔ ahande aku pú Mose mbla ɔɔɔpú ɔkúá buɔtí mu Tertulo beba Kaesarea. Bebá bekla asón ání buɔu tsu Paulo iwí súná ɔmású ogyípú Felike. ² Beti Paulo belí. Múú Tetulo lékla mu asón ɔbéε,

“Onumnyampɔ Felike, fahá iwílwii laba ɔmá ánfítɔ. Fú nyánsa lalá ató tsɔtsɔtsɔ bwé aní ɔmá ánfítɔ. ³ Fú bwehé legyi aní ansí ɔtínegyíɔtíné. Fúdé ató bwe. ⁴ Mmedéklé mbéε néyintá fú bré tsɔtsɔ. Mú su nokókóli fu, nya klɔn ha aní, afunu aní asón tinbí ánfí. ⁵ Anilawun ání ató oyintápu oyin ánfí gyi. Ɔtéhá kpokiti tedá Yudafɔtɔ ɔyító ɔtínegyíɔtínéá ɔtɔyó. Ɔtráa ogyi Nasaret ɔpasua ámu Bulu igyí ɔhapú. ⁶⁻⁷ Alakle ɔpu ifin da Bulu ɔtswékpa inu, asa ɔkláa ogyá anilékitá mu. * ⁸ Ní fú onutó fεfité mu a, fówun ání asón ánfí anidéblí tsú mu iwí ánfí féé bu mótó ntée uma mótó.” ⁹ Inu ámu féé botsulá mósó beε, asón ámuú alablí ámu bu mótó.

Paulo Ɔnóle Felike Ansító

¹⁰ Ɔmású ogyípú Felike lóbwε Paulo ibi ɔbéε, ɔlé mu ɔnó. Inu Paulo léblí ɔbéε,

* **24:6-7** Iní bu nwóló dada amu akɔtɔ: Anilóbwe agywun ání abópu aní onutó mbla gyi mu asón. Táme isá akɔpú ɔhande Lisia lópu mu túmi bóhɔ mu lé aní ibitɔ. Mú ɔma a, ɔlebláa aní ɔbéε, apú mu asón ba fu.

“Nyin ání fode asón gyí omá ánfito lawá opa. Iní su ibu mi odwe ání néle mí onó fú ansító. ¹¹ Nobwíí ipa, fétalí fité nú ání ibu mótóá nayo Yerusalem yósum Bulu, imakódon nke dúanyo. ¹² Mí anyabá ánfí bómowun mía ohaa agyi nwéen Bulu otswékpa inu. Bómowun mí anha kpokiti ida Yudafó ofiakpa kuku ntée otinetine wúlu amoto. ¹³ Buma asvansvá bópogyi adánsie ání amó asón ánfí bu mótó. ¹⁴ Táme natsúlá ání ntosúm aní anáin Bulu tson aní Wíe Okpa ámúú bode mú ti opasua laláhe amosu. Nohó Mose Mbla ámu pú móá Bulu onósú atóipú amu bōwanlín tswi é féesó gyi. ¹⁵ Nde okpa kí fé aliá amó é bode okpa kí ání Bulu obókúsóa aha yilé pú aha laláhe fée tsú afúlitó eke kó. ¹⁶ Iní su ntóbó mbódí ání mí klon méetsiá há mí pón Bulu mva anyánkpósa fée ansító brégyíbré.

¹⁷ “Iníá nedali Yerusalem lawá opa á, nayínkí ba inu, napó atokiehé nebá mí ahá abupoha ahiánfó, mí anha Bulu igyí. ¹⁸ Mú obwekpa mbu Bulu otswékpa inu. Bréá nogyoráa iwí tá amándíé ámu onó á, beba botu mí inu. Megyí mía odom kuku lýo inu. Kpokiti kuku é meda inu. ¹⁹ Yudafó aku botsu Asia omátó ba bubu inu. Ní nobwe ito laláhe ku á, teki amó kóráá obéba bebláa fu, mía amónyo abéblí mú. ²⁰ Ní íbówa alé kóráá á, ha ahá ánfí onutó abubli tsitsa oduá Yudafó asón agyípu amu bowun mí iwí, bréá bapu mí ya amó ansító. ²¹ Asun kua kule péá nōkplón blí bréá nli Yudafó asón agyípu amu ansító gyí, ‘Mlídé mí asón gyí nde, tsúfé nohogyi ání awupú bēlakósú tsú afúlitó.’ ”

²² Iníá onumnyampu Felike yin aní Wíe okpa ámu wankláán su á, olotu asón ámu híé. Oeblí obéé, “Ní isá akapú ohande Lisia obá nfi á, nōwun aliá nómō asón ámu onó.” ²³ Oebláa isá akapú ohande ámu obéé, ogyóo Paulo iwí wankláán, oha mu otsia iwilwiitó. Ohá mu aba okpa abuki musu.

Paulo Felike Mva Mv Ka Drusila Ansító Lí

²⁴ Nke kpalobí ku oma a, Felike mva mu ka Drusila ání ogyi Yudayintse beba. Felike léha beyékpa Paulo ba, obotóí tsú mu hógyi ání obu Kristo Yesuto iwí súná amó. ²⁵ Táme bréá odetóí tsú yilébwe, iwisogyí pú Bulu asón ogyíké amóú íbá ámu iwí á, ifú lekítá Felike. Mú su oebláa Paulo obéé, “Ku yinki asa. Nenyá bré wankláán ku á, nélatí fú.” ²⁶ Bré ámuto fée Felike léki okpa ání Paulo obódunká tōku beha mu onó. Mú su ibu nu bu inu á, alapina wa abí bayéti Paulo, mva mōnyo batóí.

²⁷ Nfinyo oma a, Felike lénatí. Porkio Festo lébetsiá mu obiású. Iní Felike déklé obéé, mu asón iwá Yudafó ámu odwe su á, olesi Paulo wá obu náti.

25

Paulo Roma Owie Okpa Wá Yo

¹ Omású ogyípu Porkio Festo lébetsiá obiású Kaesarea. Mú eke sáásí a, obdu yó Yerusalem. ² Inu Bulu igyí ahapú dehen pú Yudafó ahande aku bōpu Paulo iwí asón yótswi mu ansító. ³ Bōbwe agywun ání bōyowa obúun okpató, mó Paulo. Mú su bōyókoli Festo beé, opú Paulo ba Yerusalem. ⁴ Táme Festo lébláa amó obéé, “Paulo da obu Kaesarea wúluto dodo. Imóowa opa mí é néyinkí yó inu. ⁵ Mliha mli ahande amu aku abubuo mi yo inu, abueblí tsitsa oduá alabwé.”

⁶ Festo létrá tsiá Yerusalem nkekwe ntée nke dú asa oleyinkí yó Kaesarea. Olowie inu á, olowa bōyōpu Paulo ba, oletsíá asón ámōsu oyi kehe. ⁷ Paulo lénya wíe inu ali, ahande amóú botsu Yerusalem ba amu bekafia mu, kla asón tsotsotsó dínká musu. Táme bumetalí nyá tōtō púsúná ání asón ámu ibu mótó. ⁸ Mú Paulo léle mu onó obéé, “Mmókótón Yudafó mbla kuku, ntée bwé tōku pú ifin da Bulu otswékpa amu ntée pú laláhe kuku é gyi Roma owie dehen.”

⁹ Festo déklé obéé mu asón iwá Yudafó ámu odwe. Mú su olefíté Paulo obéé, “Fodeklé fée fōyo Yerusalem, mí anyegyí fú asón inu?”

¹⁰ Paulo léle mú onó obéé, “Roma Owie Dehen asón ogyíkpá nli. Nfi ilehián ání bégyi mí asón. Fú onutó foyin ání mmókóbwé Yudafó tōtō. ¹¹ Ní natón mbla, ilehián lowu á, mmókótin okpa mbéé bómámō mí. Táme ní asón ánfí Yudafó bablí dínká mísú anfi ma

mótó á, ɔhaa má ɔkpa ání ɔbópu mí wá amó ɔbitɔ. Mú su mó bupúu mí asón ya Roma Owíe Dehen onutó ogyi mó.”

¹² Inu Festo muva mu ahande bɔyɔ abriwa wá. Múú ɔlebebláa Paulo ɔbéε, “Fú onutó fεε, Roma Owíe Dehen ogyi fú asón. Mú su abópu fú ya mu wá.”

Festo Agripa Paulo Iwi Asón Bláa

¹³ Nke ku ɔma a, Owíe Agripa muva Berenike beba Kaesarea. Beba beba Festo nwunkpa. ¹⁴ Betsiá inu wá ɔpá. Mú su Festo lébláa amó Paulo iwi asón. ɔbéε, “Felike lówa oyin ɔku obu nfi, olesi mu wá náti. ¹⁵ Bréá nɔyɔ Yerusalem a, Bulu igyí ahapú dehen pú Yudafɔ ahande beba beblí asón tsɔtsɔtsɔ dínká musu, bláa mi beε nháa mu ipón, abumɔ mu. ¹⁶ Táme nebláa amó mbéε, ‘Ima aní Romafɔ amándíétó ání béha ɔku ipón, nkéti muva mu anyabá bafia gyi asón.’ ¹⁷ Mú su ekeá mía Yudafɔ ámu anilóbowie Kaesarea nfi á, mmesi wá obiátó. ɔyi kehe kótóó neha bɔyɔpu oyin ámu ba, netsiá asón ámusu. ¹⁸ Nki mbéε mu anyabá ámu bénya tsitsa ku tsú mu iwi, táme bumenya. ¹⁹ Mbuún amó Bulusúm pú Yesu ɔkuá alawú tson, táme Paulo ɔbéε, ɔtráa otsie nkpa iwi asón budebití. ²⁰ Mú su mmowun alíá nɔyɔ asón ámutɔ. Nefité Paulo mbéε, obótsulá abuyɔ Yerusalem, yégyi asón ámu inu. ²¹ Táme ɔleblí ɔbéε, mudekléá mu asón iyó Roma Owíe Dehen ansító. Mú su neha bɔwa mu obu yófun bréá nápu mu sísi Roma Owíe Dehen.”

²² Múú Agripa lébláa Festo ɔbéε, “Mí é ndeklé mbéε nónu asón ánti tsú mu onutó ɔnótó.” Festo lébláa mu ɔbéε, “ɔke néha bópu mu ba, ɔbele asón ámutɔ suna fú.”

Paulo Agripa Ansító Lí

²³ ɔyi kehe a, Agripa muva Berenike behíiε iwi, isá akɔpú pú wúlu ahande bobuo amó ba. Festo léha bekpa Paulo ba inu. ²⁴ Múú ɔleblí ɔbéε, “Owíe Agripa muva ahá ání bafia nfi féé, mlilawun oyin ánti ɔlí? Yudafɔ ání bubu nfi pú Yerusalem féé bɔpu mu asón ba mi. Beε, mehián ání ɔbétrá tsiá nkpa. ²⁵ Bréá nɔyɔ asón ámutɔ á, mmowun tóá alabwé su bómɔ mu. Táme mu onutó ɔbéε, mpúu mu asón ya Roma Owíe Dehen. Mú su nabwé agywun mbéε, néha bópu mu ya. ²⁶ Táme mmowun tsitsa kuku mu iwi ání nówanlín mántá musu bópu mu ya. Mú sù nakpá mu ba mlí ansító ní, títriu fú Owíe Agripa. Ndekléá atéte asón ámutɔ, ɔtínéá ileyéyi a, mí anya asuanku wanlín sísi mu. ²⁷ Tsúfé nawun ání ima aleá bópu obu ɔdipó sísi, bumɔwanlín tóá alabwé mántá musu.”

26

Paulo Iwi ɔnóε Agripa Ansító

¹ Múú Owíe Agripa lébláa Paulo ɔbéε, “Nahá fú ɔkpa, kusu le fú ɔnó.” Paulo lótsu ɔbí fúá, lé mu ɔnó ɔbéε,

² “Owíe Agripa, nawun ání ɔkláa lawá mí ogyá nli fú ansító, nde mí ɔnó le tsú asón ánti Yudafɔ bakla dínká mísú anfi iwi. ³ Múá ɔbu ansigyí kóráá gyí, foyin Yudafɔ amándíé pú tóá butegyí mú iwi nwéεn féé. Inu su kókoli, nya klɔn afonu mí ɔnó.

⁴ “Yudafɔ féé buyin mí tsiátó. Buiyín alá nɔpɔtsiá mí ɔmátó tsú mí nyebitɔ pú alá nɔpɔtsiá Yerusalem wúluto. ⁵ Amó féé buyin mi dodoodo. Ní budeklé a, amó onutó bétalí bláa fu ání Farisiyin ngyi wankláán. Farisifɔ é butegyí Yudafɔ Bulusúm mbla ámusu wankláán dun ɔpasua kugyíku. ⁶ Tóá suá nde nli nfi, fude mí asón gyí gyí, nde ɔkpa kí ání Bulu ɔbóbwe dínká mu asón ámutɔ ɔleka mú iwi ntam há aní anáin ámusu. ⁷ Aní abusuan dúanyɔ ámu féé bɔpu ansí dínká ntam anfi su ánti ɔbéba móto há amó. Mú sù bude Bulu sùm ekekegyíeke ní. Nanáin, ntam anfi sù Yudafɔ bude asón kláa dínká mísú ni. ⁸ Ntogyi sù mlí Yudafɔ ánti mó mlímétalí hógyi ánti Bulu ɔbétalí kúsúá ahá tsú afúlitɔ?

⁹ “Teki mí óó nohogyiá nóbwe tógyítóá nétalí pútín Yesu Nasaretyin ámu gumagyihe ɔkpa. ¹⁰ Inu gyí tóá nɔbwe Yerusalem ni. Bulu igyí ahapú dehen ámu beha mí túmi beε, nkíta Bulu ahá ámu tswi obu. Ní bómɔ amó é á, mí é ntotsulá mbéε bumɔó amó. ¹¹ Netsiá

yó Yudafo ofiakpa kugyíkɔtɔ, ntehá botékítá amó, bití amó isu, híé amó botéblí Yesu iwí abususu. Amó iwí ɔblí sɔ nteɔ́nká amósó yó ɔmá bámbásó yékítá amó, bití amó isu.

Paulo Iklɔntɔdamlí Iwí Asón
(Gyumagyihe 9:1-19; 22:6-16)

¹² “Mú ɔkpa eke ɔku Bulu igyí ahapú dehen amɔ beha mí nɔyó Damasko wúluto yóbwe ní. ¹³ Bréá nna ɔkpatɔ nɔyó á, Nanáin, ibwe fé ɔpa dóúanyɔtɔ, wanki ku lówankí tsú ɔsúsú wólí mísú. Iłowankí dɔn owí. Iłowankí wólí mía mí aba ámúú aniná ámɔsu. ¹⁴ Inu aní fée aniléɔɔda. Nonu ɔme ku Hebrí ɔblítɔ ɔbéé, ‘Saulo, Saulo, ntogyi só fódin mísú alí? Iwí tó fɔɔewa.’ ¹⁵ Múú nefíté mbée, ‘Owíé, fú ma ní?’ Múú aní Wíe lébláa mí ɔbéé, ‘Mí Yesu ní. Mísú fɔɔɔn ní. ¹⁶ Nabele iwí ɔwan súná fú, méní fóbwe mí osúmpú. Kusu, afɔyεbláa ahá tóá fawun tsu mí iwí nde, pú móá néle súná fú. ¹⁷ Nókɔ hɔ fɔ tsú ahá ámúú nde fú wa sísi, bugyi fú onutó ahá Yudafo pú amóá bumegyí Yudafo ibítɔ. ¹⁸ Fóbwií amó ansí, bédalí tsu oklúntɔ ba wankítɔ. Féle amó tsú Satan túmi así ba Bulu wá, méní obési amó lakpan kíé amó, fówun bénya otsiákpá ahá ámúú Bulu latsɔn amó hógýisu bwé amó mu ahá amɔtɔ.’

Paulo Gyumagyihe Iwí Asón

¹⁹ “Nanáin Agripa, ínɔ sɔ nɔbwe dínká ató ámúú nowun itsú ɔsúsú ámɔsu. ²⁰ Gyankpapu a, nɔyɔ Damasko wúluto. Mú ɔma a, nɔyɔ Yerusalem pú Yudea ɔmátó fée. Nɔyɔ ahá ámúú bumegyí Yudafo ámu é wá. Neyébláa amó mbée, busíi lakpan bwe, abɔdamli ba Bulu wá, abɔtsia tsiátó aní ilosuná aní badámli klɔntɔ. ²¹ Iní só Yudafo ámu bekítá mí bréá mbu Bulu ɔtswékpa inu beε bómmó mí ní. ²² Táme Bulu dé mí kpa alu bɔfɔn nde. Mú só nliú nfi nde, nde mli nyebí-ahande fée tóá nawun bláa ní. Asón aní Mose muva Bulu ɔnósú atɔ́pú amɔ beblí beε ibéba mótó kén ndeblí. ²³ Beε, ‘Ilehián aní Kristo, (ɔhá ámúú Bulu ladá mu ofúli amɔ) obówun iwíɔsin wú, méní ɔbóbwe ɔha gyankpapu aní ɔbókusu tsú afúlitɔ. ɔbópɔ wanki ba Yudafo pú ahá aní bumegyí Yudafo é.’ ”

²⁴ Bréá Paulo léblí ínɔ á, ɔmású ogyípú Festo lókplɔn wa Paulo ɔbéé, “Paulo, fú nwun layíntá! Fú ɔwɔlóbɔ dɔbɔdɔbɔ amɔ lahá fɔɔe gbedé lɔ.”

²⁵ Múú Paulo lébláa mu ɔbéé, “Onumnyampɔ Festo, mmedé gbedé lɔ. ɔnɔkwali onutónutó nde mli bláa. ²⁶ Nanáin Agripa yin asón anfi fée iwí. Nétalí bláa mu faan. Nahogyi aní megyí asɔn nainhé igyi há mu, tsúfé bumɔbwe mú nain. ²⁷ Nanáin Agripa, fɔhɔ Bulu ɔnósú atɔ́pú asɔn wanlínhé amɔsu gyi? Nyin aní fɔhɔ mósó gyí.”

²⁸ Inu Owíe Agripa lébláa Paulo ɔbéé, “Fahogyi fεε fétalí dámlí mí bwé Okristoyin bré tinbí anfitɔ?”

²⁹ Paulo lébláa mu ɔbéé, “Bré tinbí o, bré tsɔtsɔtsɔ o, mí mpái aní ndeɔ há Bulu gyí, fúa ahá anfi mlidé mí asɔn blíhé nu nde anfi fée mléba bɔbwe fé mí. Táme bumáwa mli ikan anfi mú.”

³⁰ Inu á, Owíe Agripa muva ɔmású ogyípú Festo pú Berenike muva ahá ámúú butsie inu ámu fée bókusu dáli. ³¹ Beyélí itsétó, amó wɔlewɔle bɔdeblí beε, “Oyin anfi mókóbwe tɔtɔá ilehián ha mu lowu ntée mu obuwa.” ³² Múú Owíe Agripa lébláa Festo ɔbéé, “Teki ní oyin anfi méblí ɔbéé, Roma owíe dehen kóun ogyii mu asón á, teki fétalí sí mu.”

27

Paulo Pɔya Roma Wúluto

¹ Bréá beblí alí tá á, bekítá agywun beε, abótɔn ɔpɔsu yó Italia ɔmátó. Bɔpu Paulo muva obu adípú aku é wá Romafɔ isá akɔpú ɔhande ɔkɔá botetí mu Yulio ibítɔ. ɔhande anfi bu Roma Owíe Dehen Augusto isá akɔpú ɔpasuatɔ. ² Anilówie ntsusu-yibi kɔá itsú Adramitio fón, iyó ɔpu ɔnó awúlúá ibu Asia ɔmátó. Makedoniayin Aristarko, otsú Tesalonika amɔ é bu anitɔ. ³ ɔyi kehe a, anilélí Sidon ɔpu ɔnó. Isá akɔpú ɔhande Yulio lówun Paulo nwe, ɔleha mu ɔɔyɔ mu aba wá, méní béha mu atóá ibéhián mu. ⁴ Anilókusu tsú inu, afú lefia aní ɔpu amɔsu. Múú anilýɔtsɔn Kipro ɔsɔlúú awunso fón, tsúfé afú ámu medétsúɔn inu mó. ⁵ Anilótɔn ɔpɔsu yótɔn Kilikia pú Pamfilia fónsú yówie Likia ɔsɔlúú, Mira wúluto. ⁶ Isá

akopó ðhande amv lówun ntsusu-yibi kvá itsú Aleksandria wúluto iyó Italia omátó, ðele aní wá mótó.

⁷ Anidín opu amusu putá. Mú sv anilégyí nke tsotsótsó ðkpató. Ilepian aní asa anilówie Knido. Afú ámv méha aní ðkpa. Mú sv anilópu yótsun mantáa Kreta omá. Inu á, anilópukplí tsun Salmone wúlu ósaasí fón. Tsúfé afú medétsóun inu mó. ⁸ Iníá anilótsun opu ðnó-ðnó kóráá ó á, ilepian aní asa anilóbowie ðtnekvá butetí inu “Osubúnó Wankláán,” ibv mantáa Lasea wúluto.

⁹ Nke tsotsótsó lóbatson, nkeá butópuklí ðnó kúlí lakpansikíé é ðatson. Nke ámuto é á, opu amv ideada. Mú sv músó tsun lówa ifú. Iní sv Paulo lótoí kplá amú ðbéé, ¹⁰ “Mí awié, nawun ání ní aníméki wankláán aní ðkpa ánfí natító a, abóhulí ató tsotsótsó. Megyí ató pú ntsusu-yibi ámv wóle, aní onutónutó é abésin mótó.” ¹¹ Táme isá akopó ðhande amv lóho ntsusu-yibi ámuto ðhande pú mv wie asún sí Paulo. ¹² Iníá osubúnó inu ima aleá abétsiá inu nyankputswíebi sv á, amótó ahá tsotsótsó beblí beé abénatí inu. Amú ansí ðun ání abóyówie Foinike, igyi Kreta osubúnó, ibv owí ðkplíwíékpá fón, tsíá inu nyankputswíebi amv.

Atsufú Kpónkpòntí Opusu Tsóun

¹³ Inu afú kvá itsú gyapísv lówa tsóun breuv bi. Iní sv ahá ámuto aku bosusúu ání amú agywun ámv békanáa. Mv sv belatsú símpiá itehá ntsusu-yibi telí tsukole wá ntsusu-yibi ámuto, boputsun Kreta opu ðnó-ðnó. ¹⁴ Táme imówa opa koku afú kpónkpòntí kv lókusó tsú Kreta ifónsú. Afú ámv dá gyí “Binasu-owí-ðdalíkpa-afú.” ¹⁵ Afú ámv lébefia aní. Iníá anímétalí sánkía ntsusu-yibi ámv sv á, anlési iwí há afú ámv, ðapu ntsusu-yibi ámv náti. ¹⁶ Iapu mó srí yótsun mantáa opu nsiné ósulóv kvá butetí mó Kauda asi. Iówa onlin asa betalí tsú ðklonbi ámú butópulé ahá ání bude ntsu wie, isian ntsusu-yibi ámv oma amv wá yibi ámuto. ¹⁷ Inu ntsusu-yibi ámuto agyómá ayapó bebitía ðklonbi ámv wá ntsusu-yibi ámuto. Bapu ðfé klí ntsusu-yibi ámv kinkíinkín, méní iméemáin. Benya ifú beé afú ámv íbótsvan ntsusu-yibi ámv yówie Libia osubúnó osublúto. Mú sv bele tati ání isian ntsusu-yibi ámv sv, méní ntsusu-yibi ámv bénatí putá. Mú óó á, afú ámv lótsvan ntsusu-yibi ámv náti ówonlinsó. ¹⁸ Mú opí kehe a, afú ámv ðnó lehié wá onlin. Mú sv bowa amú ató svráhé le wá opu bi. ¹⁹ Oke sáásí a, bele ntsusu-yibi ámv iwí ntobí kugyíkva amú ibí léda wá opu amuto. ²⁰ Anítráa anímédé owí móa ntsrakpabi wúun nke tsotsótsó, afú ámv ðnó é ítráa bu onlin. Mú sv aní ansí metrá ðinká tótásv ðun lowu.

²¹ Nke tsotsótsó lótsun, ahá ámv butráa bumédé ató gyí. Inu Paulo lókusó líí amú féé ansító, bláa amú ðbéé, “Mí awié, tekí ní mlílonu mí óme, aníménatí Kreta osubúnó a, tekí anímókú befia ipian, hólí aní ató alí. ²² Táme séi á, mbláa mlí amlinu. Mlíwa klon, tsúfé anito ðokoku móowu, ntsusu-yibi ánfí wóle obéyintá. ²³ Igye onyé á, mí Buluá ntosúm lówa mv ðapu mí wá. ²⁴ Olebláa mí ðbéé, ‘Paulo, mánya ifú. Ibwébwéébwé á, félí Roma Owíe Dehen ansító. Bulu lawá awítale há fú. Mú sv alaho ahá ánfí fúa amúnýo mlíná ánfí féé nkpa.’ ²⁵ Mú sv mí awié, mlínya klon, tsúfé mí ansí ðun ání Bulu ðbéha íbéba mótó fé alíá mv ðapu labébláa mí. ²⁶ Táme íbwébwéébwé á, afú ámv íbéda aní ya opu nsiné ósulóv kusv.”

²⁷ Eke dúanasí onyé á, afú ámv bu músó ide anída yáa nsiné inu opuá bótetí mó Adriasv. Mú óyínsiné á, ntsusu-yibi ámuto agyómá ayapó bosusúu ání anílatá ósulóv tv tá. ²⁸ Mú sv bapu ðfé kápó opu amv oklú kí. Benya ayabi lafakule advanyó (120). Bré kpalobí oma betrá kapó mó kí a, benya ayabi adukwebá (90). ²⁹ Ifú lekítá ntsusu-yibito agyómá ayapó ámv ání abóðv abotású. Mú sv beda asímpi ání butópukítá ntsusu-yibi líí ana kéké síán mó oma, sí mó wá opu amuto. Bokokóli Bulu beé opí íkéé amú. ³⁰ Agyómá ayapó amv aku bekleá bésrí dali ntsusu-yibi ámuto. Mú sv beki ansí lé ðklon kusubi ámv ðinká opu amusu híéé, fé símpi ámv budepusián ðklon ámv ðnósú. ³¹ Táme Paulo lébláa isá akopó ámv pú amú ðhande ðbéé, “Ní ntsusu-yibi ámuto agyómá ayapó bumetsiá mótó á, mlíméenya nkpa.” ³² Mú sv isá akopó amv beka ðklon kusubi ámv ðfé tin, há afú lótsvan mó náti.

³³ Ɔyí íbá bεε a, Paulo lóbwíí ípa há amó fée ɔbée, bogyíí ató. Ɔleblí ɔbée, “Kwasieda anyɔ sósón ní, atogyihe medinká mli ɔwólí. Mlimókúgyi tɔtɔtɔ. ³⁴ Nobwíí ípa há mli, mligyi ató ngya, méní mlimóowu. Mlito ɔkoku nwunsu-imi kule kóráá móɔfwí.” ³⁵ Paulo lóɔí tá á, ɔlele bodobodo ipín, dá Bulu ípán amó fée ansító, ɔlemaín ku wá gyí bi. ³⁶ Inu anito okugyíɔku lówa klɔn gyi ató. ³⁷ Aní ahá lafanyɔ aduesienó-sie (276) bu ntsusu-yibi ámutɔ. ³⁸ Bréá amó fée begyi ató alá bétalí á, bele ayó amúú ibu ntsusu-yibi ámutɔ ámu fée wá ɔputɔ, há ntsusu-yibi ámu leta odwin.

Ntsusu-yibi Amu Bwiebwie

³⁹ Bréá ɔyí deké a, agyómá ayɔpú ámu bowun ání ɔpu amu bámbi lowie ɔsulúu kusu, táme bumebi osubúnɔ oduá igyi. Inu bɔbwe agywun beε békan ntsusu-yibi ámu ya inu. ⁴⁰ Mú su bekakáa símpi ámu tintin wa ɔputɔ. Besankí ntsusu-yibi ámu mpai é. Múú botsu tati yílé amúú isian ntsusu-yibi ámu ansító ámu fóá, fia afú ámu, bɔpu bɔyó ɔpu ɔnó. ⁴¹ Táme ntsusu-yibi ámu lɔyódu ηεsɩsu, sin inu, ɔpu amu leda wólí ɔklɔn amu ɔma máín-máín mú.

⁴² Isá akɔpú ámu bɔbwe agywun beε bómɔ obu adípú ámu fée, méní ɔkoku méεpití dali, srí. ⁴³ Táme amó ɔhande léklé ání ɔbóhɔ Paulo nkpa. Mú su ɔmeha amú ɔkpa ání bumóɔ obu adípú ámu. Táme ɔlebláa amú ɔbée, ɔhagyíɔha ání ɔbétalí á, otúu wie ɔpu amutɔ, ɔpiti dali. ⁴⁴ Ɔma a, ɔleha atráhe amu é bɔdu dínká ntsusu-yibi ámu afunsu yówie ogbémgbesu. Amó fée begyi mbla ámusu, bɔyɔ ogbémgbesu inu.

28

Malta Wúlutɔ Asón

¹ Aní fée aniléɔnká ogbémgbε amusu. Ɔma asa anilébi ání ɔpu nsiné ɔsulúu kuá butetí mú Malta ní. ² Nyankpu détswie, su atsalí bu inu. Táme inu atsiápú amu begyi aní buale dúdá ogyá ɔpu ɔnó inu há aní, aní fée anilétsiá mú asi. ³ Paulo lékpa ngyayibí ɔbée amupɔwa ogyá ámutɔ. Sáa íbe bu mótó. Ogyá ámu okunkúu su íbe ámu lótswi yi Paulo ɔbɔwεtɔ. ⁴ Bréá inu atsiápú amu bowun ání íwɔ ámu yí mu a, bebláa aba beε, “Ahá ɔmɔpú oyin áñfi gyí. Ibu mótó ání aladálí ɔpu amutɔ, táme aní ɔkpi amúú ɔtebití isu ámu médekle ɔbée otsiá nkpa.” ⁵ Inu Paulo lówónáa íbi, íwɔ ámu lékpa wíε ogyá, táme tɔtɔ móbwe Paulo. ⁶ Amó fée besi bulí budekí. Buki beε Paulo obópunyá, ntée ɔbétin wu. Táme bréá belí wá ɔpá tɔtɔ méba a, beladámli amú agywun blí beε, “Ɔkpi ɔku ɔhá áñfi gyí.”

⁷ Ɔhande ɔku bu ɔsulúu ku ɔpu nsiné inu. Mu dá gyí Publio. Ɔlɔhɔ aní atúu, kpá aní ya mu wóyító, anilétsiá mu wá nkensá kéké. ⁸ Alí bré ámutɔ á, owísó lakítá ɔhande amu mu si, mu íwito latú; ɔda. Paulo léyekí mu, ɔlɔpu íbi dínká musu bó mpái há mu, íwi lówa mu ɔnlin. ⁹ Mú ɔma a, bɔpu alɔpúá bubu ɔsulúu amusu fée ba, Paulo létsa amú ílɔ. ¹⁰ Anilétsiá inu tsra asa, inufo ámu bɔwa aní numnyam, kíε aní ató tsɔtsɔtɔ. Bréá anidénatí á, bɔpu atóá íbéhián aní ɔkpatɔ fée sí aní ɔkpa.

Roma Wúlutɔ Yɔ

¹¹ Anilóyɔ ɔpu ɔnó yótsu ntsusu-yibi kuá ílatsiá inu nyankpɔtswiebi amu fée. Itsú Aleksandria wúlutɔ. Besré atabí akvá bogyi íkpi yi ntsusu-yibi ámu ansító. ¹² Aniléyelú ɔpu nsiné ɔsulúu ku osubúnɔ, butetí mú Sirakus, anilétsiá inu nkensá. ¹³ Tsú inu á, anilóbomlí tsɔn bowie wúlu yílé kuá butetí mú Regiosu. Mú ɔyi kehe a, afú ku lówa tsúɔn bi tsu ayasi fón. Nkenyó ɔma a, anilóyowie osubúnɔ kuá butetí mú Puteoli. ¹⁴ Aniléfia ahógyipu aku inu. Bokokóli aní beε, atsiá amú wá nkensiénó. Anilókusú tsú inu á, anilóyɔ Roma wúlutɔ. ¹⁵ Apíó ání bubu Roma wúlutɔ bonu ání abá. Mú su amótó aku beba íbíá ogyíkpá, butetí inu Apia. Aku é beba ɔtinekuá butetí inu Afóó Ɔswúkpá Asa, íbu ɔkpatɔ befia aní. Bréá Paulo lówun amú á, mu ansí legyi, ɔleɔa Bulu ípán.

Bulu Asón Ɔkanda Roma Wúlutɔ

¹⁶ Bréá anilóyowie Roma wúlutɔ á, Roma aban léha Paulo ɔkpa ání ɔbétalí yétsiá ɔtínéá odeklé, táme ísá ɔkɔpú ɔku obógyo mu íwi brégyíbré.

17 Eke saási a, Paulo létı Yudafɔ ahandeá bobu unu fée fia. Múú ɔlebláa amú ɔbéé, “Mí apíó, ıbu mútáá mməpu lalahɛ kukukuku gyi mí ɔmátófɔ, mmeyintá anı anáın amándıé kuku é. Táme anı ahande ání bobu Yerusalem bekıtá mí ya Romafɔ. 18 Bəyɔ mí asóntó á, teki bekleá bési mí, tsúfé bomowun tsitsa kuku mí ıwı asa beɛ bumóɔ mí. 19 Táme Yudafɔ ámu bumotsulá ání busıı mı. Amú bwɛhé sɔ nəkvlı ɔkpa mbée, Roma Owıe Dɛhɛn onutó ogyıı mí asún. Megyı beɛ mbu mí ɔmá ıwı asıansı. 20 Mú sɔ natı mı fia nı. Tsúfé ɔhá ámúó Israelfɔ buɔe mu ɔkpa kı amu sú nda ıkan anfitɔ.”

21 Amú é bebláa Paulo beɛ, “Anımókóhɔ ɔwolú kuku tsú Yudea ɔmátó tsú fı ıwı. Anı apıó Yudafɔ ámutɔ ɔkuku é mókótsú unu bebláa anı ason lalahɛ kuku tsú fı ıwı. 22 Táme ha anı abı fı agywın. Tsúfé anıyin ání ahá buteblı ason lalahɛ tsú Bulusúm ɔpasua ánfı fıbu mútá ánfı ıwı ɔtınegyııtıné.”

23 Mú sɔ muɔ Yudafɔ ámu behıe ekeá bífıa. Eke ámu lófɔn a, Yudafɔ tsɔtsɔtsɔ beba befia Paulo wóyı unu. Paulo lıtáı kplá amú. Ɔɔpu Mose Mbla pú Bulu ɔnósú atáıpú amu ason wanlınhé lé Bulu iwıegyı ámu ıwı asóntó súná amú tsú nyankı pɔn owı. Ɔɔbɔ mbódı ání ɔbédamlı amú abuhɔ Yesu Kristo ıwı asún ámu sɔ gyı. 24 Amútó akı bohogyı, táme akı bumohogyı. 25 Amú wɔlewɔle amu ɔnó məbwɛ kule, bəwa asún ámu prıı bı. Táme Paulo létrá bláa amú ason kua kule asa bedasáın. Ɔlebláa amú ɔbéé, “Ɔɔɛ Wankıhé lébláa mı anáın ɔnəkwalı amu tsɔn Bulu ɔnósú ɔtáıpú Yesaiası. Ɔbéé,

26 ‘Yɔ ahá ánfı wá afıyebláa amú fɛɛ,
Bónu lánú, táme bumóonu mú ası.

Béki láki, táme buméebi mú.

27 Tsúfé klɔntɔ bu amú odwin.
Batılá ası, bun ansıbi é.

Nı megyı alı á, teki bówwın ató
bónu asún,
amú agywın bóbwıı.

Bédamlı ba mı wá,
nétıa amú ıɔ.’ ”

28-29 Paulo lómɔ mu asún ɔnó ɔbéé, “Mú sɔ ndekléá mıbıı ání Bulu nkpahóɔ asún ámu lawıé ahá ání bumegyı Yudafɔ é wá dodo. Amú mú bóhɔ asún ámu.”* 30 Paulo létııá unu nfınyɔ kéké. Oletııá mu onutó obu háhɛtɔ. Oletııá hɔ afó ání beba besınáa mu fée. 31 Ɔɔwa klɔn dá Bulu iwıegyı ámu ıwı asún ɔkan, olosuná anı Wıe Yesu Kristo ıwı asún é ahá fée ansıtó. Ɔhaa métin mu ɔkpa.

* 28:28-29 Mótı yée 29 bu nıwolú dada amu akıtɔ: Bréá Paulo léblı asún ánfı tá á, Yudafɔ ámu bəkıısú natı, amú wɔlewɔle buɔa buɔe asún ámu nwéɛn gyı.

Ɔwɔ́lɔ́á Paulo Lówanlín Sísí Romafó

¹ Mí Yesu Kristo osúmbi Paulo dé ɔwɔ́lɔ́ ánfí wanlín sísí mli Romafó. Bulu léti mí ɔbéé, mbóbwé mu sumbí ɔyɔ́pó. Ɖlele mí yáí ání néda mu asun wankláán ámu ɔkan.

² Bulu léhie asun wankláán ánfí yáí tson mu ɔnósú atɔ́ipósu dododo, bɔwanlín mó wá mu asun wanlínhé amɔ́tɔ. ³ Asun wankláán ámu ɔlɔ́tɔ́ tsú mu Bi, ogyi aní Wíe Yesu Kristo ɔwi. Anyánkposá ɔkpasu á, ɔlelin Owíe Dawid abusuantɔ. ⁴ Bulu léle súná ání lélé mu Bi ní. Ɖlɔ́tsun Ɖ́he Wankíhé túmitɔ kósúá mu tsú afúlítɔ. Mɔgyí aní Wíe Yesu Kristo. ⁵ Ina musu Bulu lawá awítɔ́le lé mí mu sumbí ɔyɔ́pó, méní nékpa ɔmá bámbásúfɔ́ bóhɔ mu gyi, nú mu ɔme. ⁶ Mli Romafó ánfí Bulu latí ɔbéé, mli bóbwé Yesu Kristo klé é mli bu mótɔ.

⁷ Iní su mí Paulo nde ɔwɔ́lɔ́ ánfí wanlín sísí mliá mli bu Roma féé. Bulu lahié dwé mli, tí mli, pú mli bwé mu ahá. Nde aní Sí Bulu mɔa aní Wíe Yesu Kristo kokóli mbéé, bugyíi mli buale, abuha mli iwilwii.

Paulo Bulu Ɖpánda

⁸ Gyankpapu a, nna Yesu Kristosu nde mí Bulu ɔpán da mli tɔ okugyíɔku nwunsu. Tsúfé mli Kristo hógyi su mli dá de ɔyítɔ féé. ⁹ Napú mí klɔ́n féé nde Bulu súm tson mu Bi Yesu ɔwi asun wankláán ɔkan ámóú ndeda ámusu. Obégyi mli adánsie ání ntekáin mli bu brégyíbréá nde mpái bɔ. ¹⁰ Ntetsiá kokóli mu ekekegyíeke mbéé, otsúla finki ɔkpa ha mli, antali besináa mli nke ánfítɔ. ¹¹ Tsúfé ɔ́din mí ɔwólá́ mía mli nyo abéfia, méní nébeha mlénya Ɖ́he Wankíhé atokiehé ání ɔ́bɔwa mli ɔwonlín. ¹² Múá ndeblí gyi, ní neba mli wá á, mí hógyi bówa mli ɔwonlín, mli klé é ɔ́bɔwa mí ɔwonlín.

¹³ Mí apíó, ndekléá neha mli bi ání nabwébwéébwé agywun ání nébesináa mli, táme tɔku de mí ɔkpa tíin bɔfon nde. Ndekléá néba mu bɔtɔ́i kplá ahá, méní bóhɔ Yesu gyi, fé alíá nahá ahá bahɔ mu gyi ɔmá bámbátɔ. ¹⁴ Iní gyi tɔ́á ilehián ání nóbwe ahá féétɔ ní. Ilehián ání nóbwe mó Griikifɔ́ pú ɔ́blí bámbá ablípó, atiansipɔ́ pú aha mimláhe féétɔ. ¹⁵ Iní su mí ansí lapé ání nébláa mli ahá ání mli bu Roma wúlutɔ é asun wankláán ámu.

Bulu Asun Wankláán Ámu Túmi

¹⁶ Bulu asun wankláán ámu ima mí péli. Tsúfé mógyi Bulu túmi ání ɔ́depɔ́hɔ ɔhagyíɔha ání ɔ́lɔ́hɔ Kristo gyi nkpa ní. Yudafɔ́ gyánkpa, asa ahá ání bumegyí Yudafɔ́ bubuo. ¹⁷ Tsúfé asun wankláán ámu tɔ́ Bulu léle alíá ɔ́tɔ́bwé ɔ́ha yilé ɔ́bwepó súná. Mó ɔ́sɔ́-así féé ilí hógyisu. Iní Bulu asun wanlínhé amu leblí ní. “Ɖhá ání mu hógyi su Bulu latsú mu ání mu asún da ɔkpa obénya nkpa.”

Lakpan Ɖbwepó Ɖhagyíɔha Gyí Bulu Ansítɔ

¹⁸ Bulu léle mu ɔ́blɔ́ súná tsú ɔ́súsú. Olenya ɔ́blɔ́ ahá ání butamanyá mu ifú, bude laláhe bwe, bapó amó owuntɔ́lin bude Bulu asún ání igyi ɔ́nɔ́kwali ɔkpa tíin. ¹⁹ Bulu ɔ́bébití amó isu. Tsúfé tɔ́á ilehián ání bébi tsú Bulu ɔ́wi ɔ́da amó ansítɔ́ dodo. Bulu onutɔ́ léle mó ɔ́wan súná ámu. ²⁰ Ibu mótɔ́ ání ɔ́haa tamawun Bulu túmiá itamatá pú alíá ogyi. Táme tsú bréá Bulu lóbwe ɔ́yí ɔ́pá á, Bulu tsiátɔ́ menáin. Tsúfé mu atɔ́ bwehé lele mó súná wankláán ání ahá bétali wun mó, púbi mu. Iní su ɔ́haa má ɔ́nɔ́ kuku lé. ²¹ Boyin Bulu, táme bumɔ́wa mu numnyam ání iletsiá mu, bumɔ́pu ɔ́pán kuku é há mu. Mboún tɔ́á ima asi bótɔ́gywín tsu Bulu ɔ́wi. Butamatráa nu mu asún ámu asi. Basin oklúntɔ́. ²² Buteki amó ɔ́wi beé betin ansí, táme bemimláa. ²³ Basí Bulu ɔ́kiankpapɔ́ amu tswi, yó bude ɔ́kpi ání buma nkpa súm. Bɔ́pwe amó, ntée sré amó fé nyankposá ání otowú, ntée mbubwi, ntée mbwi pú awɔ́ aku.

²⁴ Iní su Bulu ladámlí ɔ́ma há amó, basí bude atɔ́ laláhéá budeklé tsu amó klúntɔ́ bwe, amúá amó aba bude ɔ́wi supáa. ²⁵ Butamatráa hɔ́ Bulu ɔ́nɔ́kwali amusu gyi. Asún ání ima mótɔ́ mboún budehógyi. Iní su bayó bude Bulu atɔ́ bwehé mboún súm, sí atɔ́ féé Ɖbwepó ámu onutɔ́. Kanfó letsiá mu bré féé! Amen.

²⁶ Amó bwehé ánfí sv Bulu lédamlí oṃa há amó, bṃna bṃde hakpanla bwe. Amó atsi kóráá besi ayin wá dī, fé alíá ida yáí, amó wulεwulε buda aba wá. ²⁷ Alí kén ayin é besi atsi wá dī fé alíá butṓbwé mó yáí, buda aba wá ní. Hakpanla anfi bwe sv Bulu lébití amó isv ání lēkanáa ha amó, bṃde mó wúun ní.

²⁸ Iníá bakíná Bulu bī sv á, Bulu ladámlí oṃa há amó, bṃde asukpan susúu, bṃde tóá ima aléá oḥa obóbwe bwe. ²⁹ Lalahε sóón bṃ amótó. Iku gyí; lakpanbwe, opotsuawa, olu, onsípe, ahámṓ, mblikpée, ahámlé, agywun laláhe bwe pó ahátsíí. ³⁰ Ahá onótin, Bulu asónkiná, atómábú, iwitsú, iwí adábi da. Lakpan okpagyáa, akwípusu kusólíí. ³¹ Butamagywín, butamagyí amó asvñ blihésu. Butamadwé ahá, butamawun ahá nwe. ³² Iníá buyin ání Bulu mbla ámv losuná ání oḥá ání otsiá atsiábi anfi odu obówu óó á, megyí iní ánfí nkole bṃdebwe. Butráa bṃde lalahε abwepó é ateto-onlin wa dínká mósú.

2

Bulu Tamakí Oḥa Ansító

¹ Iní sv fúá futsie fṃde fú aba ilá le, fṃma onó kuku lé Bulu ansító. Tsúfé fṃde aku ilá le, táme fṃde mó odu kén bwe. Mó sv ní fṃde amó ilá le á, iwí pón fṃdeha. ² Aniyin ání Bulu obéha ahá ání bṃde iní odu bwe ipón. Aniyin é ání mv asón da okpa. ³ Mó sv ní fṃde ahá ilá le lakpan ání fú onutó fṃdebwe sv á, bī ání Bulu é obéha fú ipón. Fṃméetalí kálí dalí mv ibi. Ntéε fṃmeyín alí? ⁴ Bulu lalé mv yilé pó mv awitole oṃwan súná fú, alanyá klvñ há fú, táme fṃmobu mv. Ntéε fṃmeyín ání alíá fédamlí klvñtṓ yínkí ba mv wá sv alalé mv awitole súná fú? ⁵ Táme klvñtṓ bṃ fv odwin, asvṓ bṃ fv onlin. Mó sv isvṓbití ání ida gyo fú ekeá Bulu Onokwalípu obégyi asón itráa démoní tsía. ⁶ Bulu obéka oḥagyí oḥa ikṓ mv bwehé onó. ⁷ Aku bapó ansí dínká ání bénya numnyam, idayilé pó nkpa ání itamatá. Mó sv banyá klvñ bṃde yilé bwe ekekegyíeke. Amó Bulu obéha nkpa ání itamatá ní. ⁸ Táme akvá bṃbṃ onsípe, bakíná onokwalí amv pó yilé bwe, bṃbuo lalahε mó á, Bulu obópu obló gyi amó asón, bítí amó isv wankláán. ⁹ Asvñ wunhe móa iwíwsin béba lalahε abwepó féésú. Ibégyankpá tó Yudafó, asa íbótṓ ahá ání bṃmegyí Yudafó. ¹⁰ Táme Bulu obówa yilé abwepó numnyam, há amó iwílwii, trá ha amó aye. Obégyankpá há Yudafó, asa íbótṓ ahá ání bṃmegyí Yudafó. ¹¹ Tsúfé Bulu tegyi asón onokwalísv, otamakí oḥaa ansító.

¹² Ahá ámv bṃmeyín Mose Mbla ámv, bṃde lakpan bwe ámv óó bṓfwí. Táme Bulu móppu mbla ámv gyi amó asón. Ahá ámv buyin mbla ámv asa bṃde lakpan bwe ámv mó á, Bulu obélí mbla ámvsv há amó ipón. ¹³ Tsúfé megyí ahá ání buyin Mose Mbla ámv asón da okpa Bulu ansító. Mboun ahá ání butegyí mósú. ¹⁴ Ibv mótóá ahá ámv bṃmegyí Yudafó bṃmeyín Mose Mbla ámv. Táme ní amó onutó bṃde mbla ámvsv gyí a, bṃdesuná ání buyin yilé móa lalahε amó klvñtṓ. ¹⁵ Amó bwehé ánfí desuná ání Bulu lówanlín mbla ámv dínká amó klvñsv. Amó klvñ de adánsie gyí ání lélé buyin mó. Tsúfé bré kvṓtṓ á, amó agywun tēhá amó ipón, bré kvṓtṓ é á, itēhá amó asv. ¹⁶ Alí kén íbéba eke ámv Bulu obótson Yesu Kristosv gyi tóá ahá babwé njaintṓ iwí asón ní. Alí Kristo iwí asvñ wankláán ámv nde mó okan da ámv idesuná ní.

Yudafó Pó Mose Mbla

¹⁷ Fú fεε Yudayin fṃgyi, fú ansí dīn Mose Mbla ámvsv, fṃdepu ibi sí kántó fεε Bulu mv bī fṃgyi. ¹⁸ Fṃyin Bulu apé, tsúfé fakásí Mose Mbla ámv. Mó sv fṃyin tóá íbv alé. ¹⁹ Fṃteki fú iwí ansibi abwiepó okpapú, fṃgyi fé okandíε há ahá ání bṃmeyín Bulu, basin oklúntṓ. ²⁰ Fú fεε fṃgyi aha mimláhe ansí otínpu. Fétalí súná ahá ání bṃmeyín olala tóá íbv alé. Tsúfé fatsúlá fεε Mose Mbla ámv sv fabí tógyító, fabí onokwalí kugyíku é. ²¹ Táme iníá fṃde ahá yilé suná á, ntogyi sv fṃmóosuná fú iwí mó? Fṃde okan da bláa ahá fεε bṃmáwi ató, táme fú onutó fṃdewí? ²² Fεε bṃmátṓ mbva, táme fṃde mbva tṓ? Fεε bṃmásum ikpi, táme fṃtowí okpiasi ató. ²³ Fṃtotsú iwí Mose Mbla ámv sv, táme fṃtepán mósú. Iní sv fṃde Bulu kpóí. ²⁴ Bulu asvñ wanlínhé amv léblí obéε, “Mí Yudafó bwehé sv ahá ání bṃmegyí Yudafó bṃde Bulu iwí asvñ laláhe blí.”

²⁵ Ní mlídé Bulu mbla ámɔsɔ gyí á, mli ketétin bu labi. Táme ní mlítamagyi mósó á, mlígyí fé ahá ání bɔmetin keté. ²⁶ Ní ɔku métin keté, ɔde Mose Mbla ámɔsɔ gyí a, ogyi fé keté ɔ́tɔ́nɔ Bulu ansító. ²⁷ Mli Yudafo mliyin mbla ámɔ, tsúfé bɔwanlín mú tswi mli, betin mli keté é, táme mlítepán Mose Mbla ámɔsɔ. Mú sɔ ɔhá ání ɔmetin keté kóráá, táme ɔde mbla ámɔsɔ gyí ɔbéle mli dá. ²⁸ Tsúfé megyí keté ɔ́tɔ́nɔ gyí Yudayin onutó. Ketétin onutónutó bu inu. Megyí ɔyúlósɔ ketétin kɛkɛ. ²⁹ Ní ɔku gyí Yudayin onutónutó á, mu klɔntɔ tósúná. Ketétin onutó itsú klɔntɔ. Bulu ɔ́hɛ ámu tóbwé mú, megyí mbla ámúú bɔwanlín tswi amɔsɔ gyí. ɔhá ání Bulu ɔ́hɛ ámu iletin mu keté á, Bulu onutó tékánfó mu, megyí nyankpɔsa.

3

¹ Mómó labi mɔmɔ Yudafo bɔbɔ dɔn ahá ání bɔmegyí Yudafo? Ntée labi mɔmɔ ketétin bu? ² Ibo mótá labi ámu ihíe itsɔ! Gyankpapɔ gyí, Bulu lópu mu klɔnsɔ asón wá Yudafo ibitɔ. ³ Ibo mótó ání amótó aku bɔmɔhɔ Bulu asón ámɔsɔ gyi. Táme amú tsiátó anfi odu ibétalí há Bulu obési tásá ɔlehie ání ɔbóbwe lóó? ⁴ Ekekɛkɛ! Megyí alí igyi! Ní afunupɔ ahá féé bɔgyi óó á, Bulu mú á, ɔnɔkwaliɔ ogyi. Igyi fé alíá Owíe Dawid lébláa Bulu ɔbé, “Ní fɔtí á, ahá bɔblí bɛe fú asón igyi ɔnɔkwali.

Ní begyi fú asón é á, bɔblí bɛe fú asón da ɔkpa.”

⁵ Ní aní tsiátó laláhe lalé Bulu tsiátó wankláán súná á, mómó ní ɔde aní isɔ bití aní tsiátó laláhe sɔ á, nkáli abéblí? Abéblí aniaa, Bulu má ɔkpa bití aní isɔ? (Nyankpɔsa asɔn blíhé ndeblí á.) ⁶ Ekekɛkɛ! Ima mótó alí. Ní Bulu asón mɛda ɔkpa á, nkáli obégyi ɔyító ahá féé asón?

⁷ ɔku ɔbéfité ɔbé, ní mí ɔnɔkwali máwá lalé súná ání Bulu bu ɔnɔkwali, iletin mu dá fúá á, mómó ntɔ sɔ Bulu ɔbétrá ha mí pón ɔbé laláhe ɔbwepó ngyi? ⁸ Ní igyi alí á, mómó ntɔ sɔ animéblí aniaa, “Mliha abwe lakpan, fówun Bulu tsiátó wankláán iletin ɔwan?” Fé alí ámúú aku bɔde mí ɔnɔ tun bɛe, nna ndeblí ámu. Bulu ɔbéha amú ipón alíá ilekanáa.

ɔhaa Mégyi Yilé ɔbwepó

⁹ Nkáli mɛe abéblí pómó mú ɔnɔ? Mú sɔ aní Yudafo anidɔn ahá ámúú bɔmegyí Yudafo ámu lóó? Ekekɛkɛ! Animódɔn amú ɔkpagyiákpasɔ. Nablí bɔtsɔn mbé, ikɔle Yudafo pú ahá ámúú bɔmegyí Yudafo ámu féé bɔgyi. Tsúfé lakpan lagyi amú féésó. ¹⁰ Bulu asón leblí ɔbé,

“ɔhaa asón mɛda ɔkpa Bulu ansító. ɔbakúle kóráá mɛdalí mótó.

¹¹ ɔhaa tamanú Bulu asón asi;

ɔhaa tamadúnká Bulu ɔkpa.

¹² Amú féé badámlí ɔma há Bulu,

ámú féé bafwí.

Yilé ɔbwepó ɔkuku má inu. ɔbakúle kóráá mɛdalí mótó.”

¹³ Bulu asón ámu létrá blí ɔbé,

“Bɔtekle asɔkpan blí.

Bɔtɔpú amú ɔnɔ mlé ahá.

Amú ɔnɔtɔ asɔn blíhé tɔmó fé iwɔ elín.”

¹⁴ Bulu asón ámu létrá blí ɔbé,

“Iwú pú asɔn-sinsín blí bɔtegyi di.”

¹⁵ ɔlétrá blí ɔbé,

“Ahámɔ ma amú ɔpá.

¹⁶ ɔ́tɔ́nɔgyiá́tɔ́nɔ́ á bona á, bɔde ahá yintá, bɔde ahá ipiantɔ wa.

¹⁷ Bɔmeyín ɔkpa ání itɔpú iwilwii ba.”

¹⁸ Bulu asón ámu kɔ é leblí ɔbé,

“Bɔtamanyá Bulu ifú.”

¹⁹ Séi á, anyin ání asóngyiasón ání Mose Mbla ámu losuná á, ida ha Yudafo ámúú bɔpu mbla ámu há ámu. Mú sɔ ɔkuku méenya ɔkpa lé asɔnsɔ ɔnɔ bréá Bulu dé ahá féé asón

gyi. ²⁰ Tsúfɛ Mose Mbla ámuṣu gyi méɛtalí há ɔha ogyi asu Bulu ansító. Há mbla ámu itehá anitebí ání lakpan abwepó anigyí.

Alá ɔha Tegyi Asu Bulu Ansító

²¹ Séi á, Bulu lasúná ɔkpa ání ɔtɔtsɔn mósú há ɔha asu. Imená Mose Mbla ámuṣu gyíṣu. Táme Mose Mbla ámu pú Bulu ɔnósú atáípú amu asun wanlínhé lébli ɔkpa ámu iwí asón yáí. ²² ɔkpa ámu gyí ɔkpa ání Bulu tɔtsɔn há ɔha asu mu ansító ní. Yesu Kristo hógyiṣu Bulu tɔtsɔn hɔ ɔhagyíɔha. Ma fɔgyi o, ma fɔmegyí o, nkónu fotsú o, nkónu fɔmotsú o, ɔhaa mótsɔn ɔtsan Bulu ansító. ²³ Tsúfɛ ahá fɛé babwé lakpan. Mó su bahólí Bulu numnyam. ²⁴ Awítɔle Bulu lawá há aní. Mó sù nyankpɔsa obégyi asu mu ansító ní. Awítɔle anfi ina Kristo Yesusu. Múléka nyankpɔsa nwunṣu ikɔ. ²⁵⁻²⁶ Anyánpɔsa buɔe lakpan bwɛ tsú bré ɔpá, támɛ Bulu lénya klɔn há amó, ɔmɛbití amó ɔsu. Séi á, Bulu labɔpu Yesu bó afɔɔɔ, pú mu obugya lé aní iwí mbusuo, méní abótsɔn mu hógyiṣu nyá lakpansikié. Bulu lóbwe mó alí pósúná ání mu asón da ɔkpa, méní ibósuná nke ánfítɔ ání yilé ɔbwepó ogyi. Ototsú ahá ání bɔhɔ Yesu gyi ání amó asón da ɔkpa mu ansító.

²⁷ Séi mé, tɔku bu inuá abótsu iwí mósú? Tɔtɔ má inu. Ntogyi sù animéɛtalí tsú iwí? Mose Mbla ámu su lóó? O-o! Aní hógyi su animéɛtalí tsú iwí. ²⁸ Megyí atɔ wankláán amóú Mose Mbla losuná aní bwɛ ámu su anitegyi asu Bulu ansító. Ina Kristosɔ hógyiṣu abégyi asu Bulu ansító. ²⁹ Yudafɔ nkɔle Bulu ógyi? Megyí ahá ání bɔmegyí Yudafɔ mó Bulu ogyi? Ee! Amó é amó Bulu ní. ³⁰ Bulu ɔkɔle pé bu inu. Mó su ina hógyiṣu olotsulá ání Yudafɔ asón da ɔkpa. Ina hógyi kénsú ɔlɔhɔ ahá amóú bɔmegyí Yudafɔ ámu é ání amó asón da ɔkpa. ³¹ Mó su ilehián ání abóhɔ Yesu gyi, sí Mose Mbla ámuṣu hógyi lóó? Ekekɛɛkɛ! Megyí alí ígyi. Yesu hógyi téhá anitekítá mbla ámuɔ kínkínkín.

4

Abraham Iwí Asón Lasúná Alá Hógyi Bv Labi

¹ Séi á, amansu aní Yudafɔ abébli tsú aní náin Abraham iwí? Ntɔ olowun tsu Bulu aháhɔ asón anfi iwí? ² Ní yilébwe sù Abraham légyí asu Bulu ansító á, múmú ɔbu tɔá ɔbóptsú iwí, támɛ megyí Bulu ansító. ³ Nkálí Bulu asun wanlínhé amu lébli? ɔlébli ɔbɛɛ, “Abraham lóhɔ Bulu gyi. Mó su Bulu lótsu mu ání mu asón da ɔkpa.” ⁴ Ní ɔku ɔyó agyómá á, buteká mu ikɔ. Megyí atokiehé ikóká ámu gyí. Igyi tɔá ilehián ání obénya tsú mu agyómá yɔtɔ. ⁵ Táme megyí ahá bwéhé su, mboún amó hógyi sù Bulu tɔtsú amó ání amó asón da ɔkpa. Tsúfɛ Bulu téhá lakpan abwepó ání bɔhɔ mu gyi butegyí asu mu ansító. ⁶ Owíe Dawid lébli oyúla asón anfi kén dodo. ɔlɔtɔi tsú ahá ání Bulu méki amó bwéhé asa olotsu amó ání amó asón da ɔkpa iwí. ɔlɔwanlín mú wá Bulu asun ámuɔ ɔbɛɛ,

⁷ “Bulu layúlá ahá ání alasí amó lakpan kíé amó,
alagyóra amó!

⁸ Ahá amóú Bulu lasí amó lakpan kíé amó, ɔmétrá kaín mósú ámu bégyi ɔdwe!”

⁹ Keté atínpu nkɔle bó ɔdwegyí anfi Owíe Dawid dé mó iwí asón blí anfi? O-o! Ahá amóú bɔmɛtin keté ámu é bɔbu móú. Kaín ání anilakla asɔanku Bulu asun wanlínhé amuɔ. Ania, “Abraham lóhɔ Bulu gyi. Mó su Bulu lótsu mu ání mu asón da ɔkpa.” ¹⁰ Bré mɔmu Bulu lótsu mu ání mu asón da ɔkpa? ɔlɛtin keté asa lóó? Ekekɛɛkɛ! Bulu lótsu mu ání mu asón da ɔkpa dodoodo. ¹¹ ɔma-ɔma asa ɔlɛbetin keté póhiɛ mu nsu. Ilosuná ání mu hógyi sù Bulu lótsu mu ání mu asón da ɔkpa. Iní su ogyi fé ahá amóú bɔmɛtin keté, támɛ bɔhɔ Bulu gyi, Bulu lótsu amó ání amó asón da ɔkpa ámu. Mó su ogyi amó fɛé ɔsí ní. ¹² Ogyi keté atínpu amu é ɔsí. Tsúfɛ megyí amó ketétin su, mboún amó Buluhógyi su. Fé alí amóú Abraham lóhɔ Bulu gyi asa betin mu keté ámu.

Tɔá Bulu Léhiɛ Yáí Mv Ahógyipv

¹³ Bulu léhiɛ Abraham mɔa mu abí-aná ání ɔyítɔ fɛé ibóbwe amó klé. Megyí bɛɛ Abraham légyi Mose mblasu, su Bulu lébli asón anfi. Táme iníá ɔlɔhɔ Bulu gyi, Bulu é lótsu mu ání

mu asón da ɔkpa mu ansító su. ¹⁴ Ní ahá ání buɔe Mose Mbla ámuɔ obégyi Bulu ató á, mómó ɔha Bulu hógyi igyi kpaali. Bulu nhíhé há ɔha é ma labi kuku. ¹⁵ Tsúfé Bulu ɔblí mbla ámu tetí. Táme ní mbla má inu á, mblaton é ima inu.

¹⁶ Mú alí su ina hógyisu ahá bétalí nyá atóá Bulu léhie yáí há amó. Atokiehé ámuú ɔbópuhá Abraham abí-aná ámu ibéda amó ibi. Megyí ahá ání butegyí mblasu nkule bó, táme ahá ání bɔhɔ Bulu gyi fé Abraham é. Tsúfé Abraham gyí aní fée ɔsí. ¹⁷ Fé alí ámuú Bulu ason wanlínhé amu ileblí ɔbéé, “Napó fú bwé ɔmá tsɔtsɔtsɔ ɔsí ámu. Abraham gyí aní fée ɔsí Bulu ansító.” Tsúfé olohogyi ání Bulu téhá awupó nkpa, ɔtehá tóá ima inu yáí iteba mótó fé tóá ibu inu yáí. ¹⁸ Bréá tɔtɔ má inuá Abraham ɔbópu mu ansí dínká mósú á, ɔlɔhɔ Bulu gyi ání ɔbóbwe mu ɔmá tsɔtsɔtsɔ ɔsí alí ámuú ɔleblí yáí ámu. Bulu lébláa mu ɔbéé, “Fú abí-aná békleí fé ntsrakpabi.” ¹⁹ Alí bré ámuɔ á, Abraham lahɔ nfi lafakole (100). Mú su aladan tsɔn kwísú. Alí kén mu ka Sara é ɔkwúpúni lawú, ɔméetrá kwí ní. Oyin íní fée, táme ɔmekpa mu hógyi ɔma. ²⁰ Iní fée ɔma a, omegyí nwéén ɔbéé, itó ámuú Bulu léhie mu amu iméeba mótó. Mboun ɔlekítá mu hógyitɔ kínkíínkín, ɔlekanfó Bulu mú su. ²¹ Tsúfé ɔhíé oyin ání Bulu ɔbétalí bwé itó ámuú alahíé há mu amu. ²² Mu hógyi anfi só Bulu léblí ɔbéé, mu asón da ɔkpa ní. ²³ Megyí mu nkule su bɔwanlín wá Bulu asón ámuɔ beé, “Bulu lótsu mu ání mu asón da ɔkpa.” ²⁴ Aní é, aní su bɔwanlín mú. Ní anilóhɔ Bulu gyi a, obótsu aní ání aní asón da ɔkpa. Múgyí ɔhá ání ɔlɔkúsáa aní Wíe Yesu tsú afúlitɔ. ²⁵ Aní lakpan só Bulu léha bele mu há bɔmɔ mu. Bulu lókusáa mu tsú afúlitɔ, méní obótsu aní é ání aní asón da ɔkpa.

5

Tsúgyí Bulu Ansító

¹ Aní hógyi só Bulu latsú mú ání aní asón da ɔkpa. Mú su aní Wíe Yesu Kristo lalá ania Bulunyɔ nsiné. ² Hógyi su ɔkpa lafínkí há aní ngya. Iná aní Wíe Yesu só Bulu awítale anfi laba anisu, anilapó hogyi nyá ɔlúkpá ngya a, ihíé bu aní ɔdwe. Tsúfé anidín ansí ání abébenya mu numnyam amu ku. ³ Ansí itráa de aní gyí ání anidé ipian wúun. Tsúfé ipian téhá anitɔwá nsi. ⁴ Nsiwa téhá anitebí tsíá alíá ilegí Bulu ansí. Ní abí tsíá alíá ilegí mu ansí á, abédínká ansí musu. ⁵ Ansí púdínká Bulusu méeha péli méekítá aní. Tsúfé Bulu lótsun ɔhe Wankíhé ámuú ɔbópuhá aní ámuusu pú mu ɔdwe wá aní klɔntɔ.

⁶ Bréá anitráa anígyí lakpan abwepó, anímá ɔwɔnlín á, Kristo lóbowu há aní lalaha abwepó bréá Bulu onutó léhieɔ. ⁷ Ní ɔku asón da ɔkpa kóráá á, ibówa ɔnlun asa ɔku obótsulá wú há mu. Fíalí ɔha yilé mú á, ɔku ɔbówa klɔn wú há mu. ⁸ Táme tóá ilosuná ání Bulu tehíé dwé aní gyí, bréá anígyí lakpan abwepó á, ɔleha Kristo lóbowu há aní. ⁹ Ina Yesu Kristo obugya ámuú ilɔwólí asi ámuusu Bulu lési aní lakpan kíé aní, tsú aní ání aní asón da ɔkpa. Kristo su ɔbéle aní kokooko. ɔméebítí aní isu lakpan abwepó isu-ɔbitíké amu. ¹⁰ Teki Bulu alupó anígyí. Táme tsóun mu Bi ámu lowusu á, alabwé aní mu anyawíe kláklá. Iná anilabwé mu anyawíe su á, ɔbóhɔ aní nkpa kokooko. Tsúfé Kristo é bu nkpa. ¹¹ Megyí mú wɔle. Múá itráa dɔn kóráá gyí, anidé ɔdwe gyí. Tsúfé aní Wíe Yesu Kristo lalá ania Bulunyɔ nsiné. Mú su anilabwé Bulu anyawíe.

Adam Mva Kristo

¹² Adam nkule bwehé su lakpan léba ɔyító. Mu lakpan ámu só lowu léba ɔyító. Iní su lowu lénya túmi ɔhagyíɔhasu, tsúfé ahá fée babwé lakpan. ¹³ Lakpan bu ɔyító asa Bulu lópu mu mbla ba Mose. Táme bréá Bulu mókópó mbla ámu ba mu a, olobun ansíbi lakpansu. ¹⁴ Tsú Adam brésú bɔtu Mose brésú lowu legyi iwíe anyánkpósa féesú. Ibo mótó ání bɔmɔton mbla kuku fé Adam, táme amó é bowu.

Akíi alíá Adam léklé ɔlian ɔmapu amu. ¹⁵ Adam ná ɔtsan há Yesu Kristo. Tsúfé Bulu awítale amu megyí fé Adam lakpan ámu. Adam nkule lakpan só ahá fée bowu. Táme Yesu Kristo nkule awítalewa su Bulu laláwá awítale, pú mu atokiehé há ahá tsɔtsɔtsɔ. Mu atokiehé ámu ibu bíá dɔn lowu ámu. ¹⁶ Tóá anyánkpósa benya tsú Bulu atokiehé ámuɔ ina

ɔtsan há tɔ́á benya tsú Adam lakpan ámɔ́tɔ. Mv lakpan kule pé amv léha ɔhagyíɔha légyi pón Bulu ansítɔ. Mólópv lowu ba, támɛ lakpan tsɔtsɔtsɔ ɔma a, Bulu atokiehé kule pé léha Bulu lótsu ahá fée ání amó asón da ɔkpa mv ansítɔ. ¹⁷ Ɖbakóle lakpan sv lowu légyi iwíe ahásu. Támɛ alíá Bulu lahíe wá awítale há ahá íbv wánwan. Alatsɔn Yesu Kristo nkulesu tsú aní aní aní asón da ɔkpa, ania mɔnyɔ abégyi iwíe aní nkpatɔ fée.

¹⁸ Iní sv alí ámóú ɔbakóle lakpan sv Bulu léha ahá fée pón ámɔ a, alí kén ɔbakóle yilébwe sv Bulu lahá ahá fée bagyi asv mv ansítɔ, alahá amó nkpa ání itamatá é ní. ¹⁹ Alí ámóú ina ɔbakóle asvɔ-ɔnlɔn sv ahá fée bemlí lakpan abwepó ámɔ a, alí kén ina ɔbakóle obú sv Bulu obótsu ahá tsɔtsɔtsɔ ání amó asón da ɔkpa ní.

²⁰ Bulu lópv mbla ámɔ ba, méní ahá bówun lakpan ání bɔdebwɛ wankláán. Támɛ bréá lakpan dékléí á, Bulu awítale é idekléí tsía. ²¹ Lakpan légyi ahásu, íleha ahá bowu. Alí kén Bulu lawá awítale tsú ahá ání amó asón da ɔkpa mv ansítɔ ní. Iní lahá ahá batsɔn aní Wíe Yesu Kristosv nyá nkpa ání itamatá.

6

Kristo Sv Aníbv Nkpa

¹ Nkálí abéblí séi? Ilehíán ání abóyɔ aní lakpanbwɛsv, méní Bulu awítale bómoní tsía? ² Ekekeke! Igyi fé anílawú, mú sv lakpan ma túmí anísv. Ntogyi sv abétrá tsiá bwé lakpan? ³ Bré ámóú bɔbɔ aní asú ámɔ a, ania Kristo Yesunyɔ anílóbwɛ kule. Mlíyin mó alí? Alí bré ámɔtɔ á, ania Kristonyɔ lówu, ⁴ bopolá aní, tsúfé ania mɔnyɔ anílabwé kule. Mú sv alí ámóú aní Sí Onumnyampv amv lókúsá mv tsú afúlítɔ ámɔ a, alí kén aní é abétsiá itsiá pɔpwɛtɔ ní.

⁵ Mú sv íniá ania mɔnyɔ anílóbwɛ kule mv lowutɔ á, alí kén ania mɔnyɔ lóbwe kule mv kúsú tsú afúlítɔ é ní. ⁶ Mlíbɪ ání bréá beda Yesu mántá oyikpalíhe amɔsv á, mva aní tsiátɔ dada amv lówu, méní anímétrá bwe lakpan nkpábi. ⁷ Tsúfé ní ɔha owú á, ɔtamatráa bwe lakpan. Lakpan má mɔsv túmí. ⁸ Iníá ania mɔnyɔ anílawú sv á, aníbv hógyi ání ania mɔnyɔ abétsiá nkpa. ⁹ Aníyin ání Bulu lókúsá Kristo tsú afúlítɔ. Ɖmétrá wu ekekeke. Lowu ítráa ma mɔsv túmí. ¹⁰ Yesu lówunáa wu ɔtsáwɔle, méní ɔbéle lakpan íbv. Támɛ íniá otsie nkpa á, otsie ha Bulu. ¹¹ Mlí é mlíkí mlí íwí ání mlílawú há lakpan, amlíle mlí íwí le mó túmí así. Mlítsia nkpa ha Bulu, tsúfé mlíha Kristo Yesunyɔ mlílabwé kule.

¹² Iní sv mlímáha lakpan igyi mlí nyankpɔsa-oyí ání íbówu ánífísv, méní íméha ɔwólí laláhe igyi mlísv, amlíbwɛ tɔ́á ideklé. ¹³ Mlímapv mlí nyankpɔsa-oyí íwí ató há lalahɛbwɛ. Mbóún mlípɔ mlí íwí fée ha Bulu, fé ahá ání alakúsá amó tsú afúlítɔ ba nkpatɔ, ɔpv mlí bwɛ tɔ́á ída ɔkpa. ¹⁴ Ima aléá lakpan ɔbétrá gyi mlísv, tsúfé séi mlítráa mlímá Mose Mbla ámɔ así. Bulu awítale así mbóún mlíbv.

Yilébwe Nkpábi Anígyi

¹⁵ Iní ɔma a, amansv abéblí? Ibv aléá abétrá bwe lakpan séi ání ánimá mbla ámɔ así, aníbv Bulu awítale mbóún así? Ekekeke! ¹⁶ Mlíméyín ání ní mléba íwiasí há tɔkɔ, mlídé mó apé bwɛ, mlídé mó súm fé mlí wíe a, mlílabwé mó nkpábi? Ní mléba íwiasí há lakpan á, mó mó mlówu, támɛ ní mléba íwiasí há Bulu á, mlégyi asv mv ansítɔ. ¹⁷ Mlílóbwɛ nkpábi há lakpan bré kotɔ. Séi á, mlílapó mlí klɔn fée hɔ atosunáhé amóú bapóhá mlí ámɔ, mlídé mó só gyí. Mú sv ndɛ Bulu ípán da. ¹⁸ Bulu lahá mlílagyi íwí lé lakpan íbítɔ, mlílabwé nkpábi há yilébwe. ¹⁹ Alíá íbóbwe mlónu asón ánífí así, sù napú nkpábi tsiátɔ ndɛ mlí suná. Bré kotɔ á, mlílóbwɛ mlí íwí nkpábi há hakpan móa lalahɛbwɛ. Alí kén ilehíán ání mlóbwe mlí íwí nkpábi ha yilébwe, méní mlófɔn yí ní.

²⁰ Bré ámóú mlígyí nkpábi há lakpanbwɛ ámɔ a, yilébwe má túmí mlísv. ²¹ Labí mɔmv mlílénya tsú lakpan ámóú mlílóbwɛ, ndɛ íbv mlí pélí amɔtɔ? Mó labí gyí lowu. ²² Támɛ séi mó á, Bulu lahá mlílagyi íwí lakpanbwɛ túmí así. Mlílamlí mv nkpábi. Labiá mlénya tsú mó tɔ́ gyí; mlétsiá tsiátɔá ílɔfɔn yí, nyá nkpa ání itamatá. ²³ Tsúfé lakpanbwɛ íkóká gyí

lowu, táme Bulu atokiehé gyí nkpa ání itamatá. Mó ọ̀lọ̀pọ̀gyi anı buale tsun anıa anı Wıe Kristo Yesu ikolebwesu ní.

7

Mbla Amu Itráa ma Túmi Akristofosu

¹ Mı apıó, mli fée mliyin Mose Mbla ámu. Mliyin ání bréá ọ̀ha tsie nkpa á, ọ̀bu mbla ası. ² Fé ní ọ̀tsı tsia okúlu, mu kulu amu mókówú á, ọ̀bu mu kulu amu ası. Táme ní mu kulu amu owú a, alagyi iwı, okúlu wóyí mbla kuku itráa medé mu. ³ Mó alı su ní mu kulu amu mókónyá wú, ọ̀dálı mu ọ̀ma a, alató mbua. Táme ní mu kulu amu owú mó á, ọ̀tráa ọ̀ma okúlu wóyí mbla ası. Mó su ní ọ̀láyétsiá oyin bámbá á, ọ̀máótó mbua. ⁴ Mı apıó, alı kén igyi há mli ní. Mli é bréá mlılóhọ Kristo gyı a, mliıa muınyọ mlılówu. Mó su mlıtráa mlımá Mose Mbla ası. Séı á, mlılabwé ọ̀há ámuú Bulu lókusuıa tsu afúlitọ ámu klé, ménı mlóbwe yilé há Bulu. ⁵ Tsúfé bréá anıbu anı tsiátó dada amıtọ á, mbla ámu léha anı ọ̀wólı laláhe legyi anısu. Mó su anıóbwe tóá itọ̀pú lowu ba. ⁶ Táme séı mó á, Bulu lahá anılagyi iwı tsú mbla ámuú teki anıbu mó ası ámu ıbitọ. Anıa Kristonyọ lówu. Mó su mbla ámu itráa ma túmi anısu. Anılagyi iwı, anıdé Bulu sım tsun ọ̀kpa pọ̀pwe ání Ọ̀he Wankíhé dé anı sunásó. Megyı ọ̀kpa ání mbla wánlínhé amu lósuná anısu.

Mbla Amu Mıa Lakpanbwe

⁷ Mó su anıdéblı anıaa, itọ laláhe Mose Mbla ámu gyı? Ekekeeke! Mbla ámu ıbéha abébi tóá lakpan gyı. Tekı ní mbla ámu ımeblı ọ̀béé, “Mápe ansı fı bá atósó” a, teki mmebi tóá gyı ọ̀nsıpe. ⁸ Ina alı mbla ánfı su lakpan lénya ọ̀kpa pú ọ̀nsıpe kugyıku wá mító. Tsúfé ní mbla ámu má ıbu á, teki lakpan má túmi mísú. ⁹ Mı onutó netsiá bré kutọ, mmebi mbla ámu. Táme bréá nebebi mó á, nowun ání napán mósú. Lakpan ọ̀bwepeú ngyi. Mó su nówu. ¹⁰ Nowun ání mbla ámuú nkı mbéé, ıbéha mı nkpa ámu lópu lowu ba mı. ¹¹ Tsúfé lakpan lénya ọ̀kpa tsun mbla ámuısu mlé mı, mó mı.

¹² Tsiátó mbla ámu mó á, tsitsa kuku ma mó iwı. Mó nhıhé kugyıku lówankı, ıda ọ̀kpa, ıbu alé é. ¹³ Mó su idesuná ání Bulu mbla ánfı ıbu alé ánfı lópu lowu ba mı? Ekekeeke! Megyı alı igyi. Lakpan lótsun itọ wankláán ámuısu pú lowu ba mı. Ina mbla ámuısu lakpan léle iwı súná ání itepı ma ale.

Atóá Ideko Nyankposato

¹⁴ Anıyin ání ọ̀jéıtó ató mbla ámu gyı, táme mı mó á, nyankposıa ngyi. Nabwé lakpan ọ̀kpábi. ¹⁵ Mmetálı bı mı tsiátó, tsúfé megyı tóá ndeklé ntọ̀bwé, tóá mmedéklé mboún ntọ̀bwé. ¹⁶ Nı tóá mmedéklé ndebwe mó á, natsúlá ání Mose Mbla ámu ıbu alé. ¹⁷ Idesuná ání megyı mı dé alı ató ánfı bwe. Mboún lakpan túmiá ıbu mıısu téhá ntọ̀bwé mó. ¹⁸ Nyin ání bré ánfı mbı mı tsiátó dada anıtọ á, itọ wankláán kuku má mító, tsúfé nyankposıa ngyi. Ntekleá nóbwe yilé, táme nakásián. ¹⁹ Mmedé yiléá ndeklé bwe. Lalahı amúú mmedékléá nóbwe ámu mboún ndebwe. ²⁰ Nı nde lalahı amúú mmedékléá nóbwe ámu bwe á, mómú idesuná ání megyı mı onutó dé mó bwe. Mboún lakpan túmi ámuú ıbu mııtọ ámu dé mó bwe.

²¹ Mó su nawun ání mbla ánfı lagyi mıısu. Nı ndekléá nóbwe yilé á, lalahı kóún ntọ̀bwé. ²² Tsúfé nhıé ndekléá négyı Bulu mbla ámuısu tsú mı kluntọ. ²³ Táme ntowun ání mbla ku dé mbla ámuú ıbu mı kluntọ ámu ısá kọ, gyı mósú, bwé mı lakpan ọ̀kpábi. İlahá lakpan ámuú ıbu mııtọ ámu ıde mı bwehé kugyıkuısu gyı. ²⁴ Kı ipian kpọ̀nkpa ọ̀nkpaıtıá mbı mótó! İlapú mı ıya lowutọ. Ma ọ̀béle mı tsú mótó? ²⁵ Táme anı Wıe Yesu Kristo su nde Bulu ıpán da ání alalé mı!

Mı kluntọ mó á, teki ndekléá nóbwe Bulu mbla ámu ọ̀kpábi. Táme tsiátó laláhe amúú ıbu mııtọ ámu lahá nabwé lakpan ọ̀kpábi mboún.

8

Nkpatsiá Dınká Bulu Ọ̀he Amu Asónsú

¹ Inɩ sʊ sɛi á, Bulu méetrá ha ahá ání amóa Kristo Yesunyɔ babwé kole ipón. ² Tsúfé Kristo Yesu sʊ Ɔɛ Wankíhé túmi ání itehá nkpa lahá anɩlagyi iwɩ tsú lakpanbwe móa lowu ɩbitɔ. ³ Mose Mbla ámʊ métalí lé anɩ tsú anɩ lakpantɔ. Tsúfé anɩ tsiátó dada amóú itehá anɩtɔbwé lakpan ámʊ imeha anɩmégyí mbla ámʊ atosunáhésʊ. Táme Bulu lótsɔn ɔkpa pɔpwesʊ hɔ anɩ. Ɔlɔwa mʊ Bi onutó lébá fé nyankpɔsa ání ɔtɔbwé lakpan, táme mʊ mó ɔmɔbwe lakpan. Bulu lótsɔn mʊ lowusʊ mó anɩ tsiátó dada amóú lakpan legyi mósú ámʊ. ⁴ Ɔlɔbwe mó ali, méni ní anɩbuo Ɔɛ Wankíhé amʊ a, abétalí tsiá tsiátó wankláán amóú tekɩ mbla ámʊ lósuná ámʊ, anɩméetrá tsiá anɩ tsiátó dada amʊ. ⁵ Tsúfé lalahɛ ahá ání tsiátó dada amóú itɔbwé lakpan ide amósú gyí butɔgywún. Táme ahá ání bubuo Ɔɛ Wankíhé amʊ a, tóá Ɔɛ ámʊ tekle butɔgywún. ⁶ Ɔhá ání lakpan lagyi mʊ tsiátósʊ tenyá lowu tsú mótó. Táme ɔhá ání Ɔɛ Wankíhé lagyi mʊsʊ mó tenyá nkpa móa iwilwii. ⁷ Tsúfé ɔha ání lakpan lagyi mʊ tsiátósʊ tolu Bulu. Ɔtamagyi Bulu mblasʊ, tsúfé ɔméetalí gyi mósú ekekekeke. ⁸ Ahá ání lakpan lagyi amó tsiátósʊ bʊméetalí gyi Bulu ansí.

⁹ Táme Bulu Ɔɛ bʊ mlɩtɔ lélé. Mó sʊ mlɩméetrá tsiá mlɩ tsiátó amóú lakpan legyi mósú ámʊ. Mlóbwe tóá Ɔɛ Wankíhé amʊ tekle. Ní ɔku má Kristo Ɔɛ ámʊ a, omegyí mʊ kle. ¹⁰ Ibo mótóá lakpan sʊ mlɩ nyankpɔsa-oyí ánfɩ obówu. Táme ní Kristo bʊ mlɩtɔ á, mlɩ ɔkláa bʊ nkpa. Tsúfé Bulu latsú mlɩ ání mlɩ asún da ɔkpa mʊ ansító. ¹¹ Bulu lókusóa Kristo tsú afúlɩtɔ lélé. Mó sʊ ní mʊ Ɔɛ bʊ mlɩtɔ á, mómó ɔbótsɔn Ɔɛ ámʊsʊ há mlɩ nyankpɔsa-oyí amóú ibówu ámʊ nkpa pɔpwe.

¹² Inɩ sʊ mí apíó, imehián ání abétrá tsiá anɩ tsiátó dada amʊ, bwé tóá anɩ ɔwólɩ laláhe tekle. Mboún lehián ání abóbwe tóá Ɔɛ Wankíhé tekle. ¹³ Tsúfé ní mletsíá mlɩ tsiátó dada amʊtɔ á, mlówu tsítsá. Táme ní mlɔtsɔn Bulu Ɔɛ ámʊsʊ kíná mlɩ nyankpɔsa-oyí ámʊ apé bwe á, mlétsiá nkpa ání itamatá. ¹⁴ Tsúfé ahá ání bahá Bulu Ɔɛ de amó kpa gyí Bulu abí. ¹⁵ Megyí Ɔɛ ání ɩbéha mlóbwe nkpábi, tsiá nyá ifú Bulu lópɔwá mlɩtɔ. Mboún Ɔɛ ámʊ lóbwe mlɩ Bulu abí. Ɔɛ ámʊ sʊ anɩtetálí su kpolí Bulu aniaa, “Abba, mí Sí!” ¹⁶ Ɔɛ ámʊ totsúlá há anɩ ání lélé á, Bulu abí anɩgyí. ¹⁷ Ní Bulu abí anɩgyí á, mómó anɩgyí mʊ ató agyípú. Ania Kristonyɔ obégyi mʊ ató. Tsúfé ní awun Kristo ipian ámʊ ku á, mómó abénya mʊ numnyam amʊ é ku.

Numnyam Aní Abénya Ekekó

¹⁸ Ní nekɩ numnyam ání ida gyo anɩ, Bulu ɔbéle súná anɩ á, ipian ánfɩ anɩdɛwúun bré ánfɩtɔ ɩmɔfɔn mó ɔtɩnetɩne. ¹⁹ Bulu atɔ bwehé féé bʊhíe bʊde ɔkpa kí ha ekeá Bulu ɔbéle mʊ abí numnyam ɔwan. ²⁰ Tsúfé Bulu atɔ bwehé féé lasí ida keke. Megyí mó onutó apé igyi. Mboún mlóbwe mó ali, ɩha mʊ atɔ bwehé féé ɩkɩ ɔkpa ²¹ ání ekekó á, ɔbéha amó féé bégyi iwɩ, bʊméetrá yintá ekekekeke. Mʊ atɔ bwehé ámʊ ibénya mʊ abí iwɩgyí pú amó numnyam amʊ ku. ²² Anɩyin ání bɔtʊ nde á, Bulu atɔ bwehé féé ide iwɩɔsin wúun. Idekimí fé alíá ɩkwú todwíin ɔtsɩ. ²³ Megyí Bulu atɔ bwehé ámʊ nkole dékimí. Anɩ amóú alapú mʊ Ɔɛ, igyi mʊ atokiehé gyankpapʊ wá anɩtɔ ámʊ é anɩdékimí anɩ klɔntɔ. Anihíe anɩtsie anɩgyó ekeá Bulu ɔbéha anɩ nyankpɔsa-oyí ánfɩ obégyi iwɩ, ɔbóbwe anɩ mʊ abí. ²⁴ Tsúfé ɔkpakú anɩ sʊ ɔlɔhɔ anɩ nkpa. Butamakɩ tóá fóbu ɔkpa, tóá foma ɔkpa buteki. ²⁵ Ní anɩdɛ tóá anɩmá ɔkpa kí a, anɩtenyá klɔn tsiá gyo mó.

²⁶ Ɔɛ Wankíhé amʊ tetsá anɩ anɩ pónɩtɔ. Tsúfé anɩméyín alíá abókólí Bulu ató, ibégyi mʊ ansí. Ɔɛ ámʊ onutó tɛhíe kímí pókólí Bulu ató há anɩ, dʊn alíá anɩ onutó abétalí. ²⁷ Bulu yin ɔhagyíɔha klɔntɔ asún. Mó sʊ oyin mʊ Ɔɛ ámʊ agywun. Tsúfé Ɔɛ ámʊ tokókólí Bulu há mʊ ahá alíá Bulu onutó dé mó klé.

²⁸ Anɩyin ání Bulu tɛhá tógyító tɔwá alé há mʊ adwɛpú. Amógyí ahá ání mʊ onutó ɔletɩ mʊ nhíhíe ɔnó ní. ²⁹ Tsúfé ahá amóú Bulu yin yaí ámʊ a, amó ɔlele. Ahá amóú ɔlele ámʊ ɔletɩ ɔbéé, bʊbélian mʊ Bi ámʊ. Fówun mʊ Bi ámʊ ɔbóbwe ɔdéhen mʊ abí tsɔtsɔtsɔtɔ. ³⁰ Ahá amóú Bulu yin yaí dodo amʊ ɔletɩ. Ahá amóú ɔletɩ ámʊ olotsu ání amó asún da ɔkpa mʊ ansító. Ahá amóú olotsu ání amó asún da ɔkpa ámʊ ɔlɔwa numnyam.

Yesu Bulu ɔdwe ɔwanle

³¹ Amansɔ anitráa anibɔ blí tsú íni iwí? Ní Bulu bɔ aní wá á, ma ɔbétalí kósó líí anisɔ? ɔhaa má inu! ³² Bulu mékiná mu onutó mu Bi ámu si há lowu aní fée nwunsu. Olesi mu há faan. Nkálí sɔ ɔmóɔpu ató tráhe fée tsía mu Bi ámutɔ há aní? ³³ Ma ɔbétalí ká asón dínká ahá ámú Bulu lalé ámusu? Bulu lóó? Ekekeke! Mogyí ɔhá aní alatsú aní aní aní asón da ɔkpa mu ansító. ³⁴ Ma ɔbétalí há aní ipón? ɔhaa má inu! Tsúfée Kristo Yesu gyí ɔhá aní olobowu há aní, Bulu lókusóa mu tsú afúlitɔ. Alayó otsie Bulu gyɔpɔsɔ, ɔde mu kokóli aní nwunsu. ³⁵ Ma ntée ntɔ ɔbétalí títi ania Kristonyɔ nsiné ɔdwetɔ? Asɔn wunhe lóó, ntée ikplán? Ní budin anisɔ lóó, ntée akón? Yayá natí lóó, ntée lowu? ³⁶ Tsúfée bɔwanlín wá Bulu asɔn wanlínhé amutɔ beɛ,
“Fú sɔ buɔde aní mɔ ekekegyíeke.

Buɔde aní kú fé akúfa aní bapó beya ɔmɔkpá.”

³⁷ Táme iní féeɔt a, ɔdwe ámú Kristo bɔ ha aní ámu sɔ anlagyi isɔ dáfá. ³⁸ Tsúfée nhíe nyin aní tɔtɔ méetalí ká ɔdweá Bulu bɔ ha anitɔ. Lowu o, nkpa o, Bulu-abɔpu o, túmi kugyíkúá itráa de iwíe gyí ɔsúsú o, atáá ibɔ nu séi pú mɔá íbéba o. ³⁹ Tógyítáá ibɔ ɔsú pú asi ntée ɔsulúv ayasi kukukukú méetalí ká ɔdwe ámú Bulu ladwé aní tsɔn aní Wíe Kristo Yesusu ámutɔ ekekekeke.

9*Ahá Aní Bulu Lalé*

¹ Mía Kristonyɔ anlabwé kole. Mú sɔ ɔnɔkwali asón ndeblí séi. ɔhe Wankíhé dé mí kpa. Mú sɔ mí klun é de mí bláa aní mmedé afunu wa. ² Mí pi Israelfɔ sɔ asón ihíe de mí háan, ahumútiá imeká itin de mí. ³ Ní íbɔwa alá nénya ilwí, mía Kristonyɔ nsiné báyintá, méní bénya nkpa aní itamatá kóráá á, teki nɔpu iwí há. ⁴ Mí pi Israelfɔ gyí ahá aní Bulu léle púbwé mu abí. Amú ɔlele mu numnyam súná. ɔleka ntam há amú, pú mu mbala wá amú ibitɔ. Olosuná amú ɔkpa aní bɔpɔtswe mu. ɔlebláa amú tóá alahíe aní ɔbɔpohá amú fée. ⁵ Amú lélin tsu Israelfɔ anáin akpɔnkpɔnti ámutɔ. Múá idun kóráá á, amúót Kristo amu lébelin ɔsulúv anfisɔ. Kanfú letsíá Kristo, (ɔhá ámú Bulu ladá mu ofúli amu), ogyi Bulu, ató féesú ogyípú amu bré féeɔt! Amen!

⁶ Iní imosuná aní Bulu asón ámú ɔleblí tswi amu imeɛba mótɔ. Tsúfée megyí Israelfɔ ámu fée gyí Israelfɔ onutónutó. ⁷ Megyí Abraham abí fée gyí mu abí onutó. Tsúfée Bulu lébláa Abraham ɔbéɛ, “Isaktɔ fú abí-aná bédali tsu.” ⁸ Iní lósuná aní megyí ahá aní botsú Abraham abí féeɔt gyí Bulu ahá. Abraham abí-aná ámú Bulu léhie há mu amu nkole gyí Bulu ahá. ⁹ Tsúfée tóá Bulu léhie Abraham gyí, “Néyinkí bá ofiéba sesebre. Néba a, fú ká Sara lakwí obiyímbi.”

¹⁰ Megyí iní wule. Rebeka lókwí atabí há aní náin Isak. ¹¹ Táme bréá ɔmɔkúnýá kwí amú, abudan bi yilé ntée lalahɛbwɛ á, Bulu lébláa Rebeka amú iwí asón. Bulu lóbwɛ mú ali, méní íbósuná aní aní ɔkpa ámú ɔtɔtsɔn mósú hɔ ahá ámu imená aní bwɛhésú. Mbóun una mu nkole pé apé pú alíá ɔtelé mu ahásu. ¹² Asa Rebeka ɔbókwí nyebí ámu a, Bulu lébláa mu ɔbéɛ, “ɔdéhen obósum ɔkusɔ.” ¹³ Fé alíá bɔwanlín wá Bulu asɔn wanlínhé amutɔ beɛ, “Ntɔdwé Yakob don Esau.”

¹⁴ Séi á, nkálí abéblí? Abéblí aniaa, Bulu asón meda ɔkpa lóó? Ekekeke! ¹⁵ Tsúfée Bulu lébláa Mose ɔbéɛ, “Ahá aní nówun amú nwe á, amú nówun nwe. Amóá nahíéá négyi buale a, amú négyi buale.” ¹⁶ Mú sɔ megyí ɔha apé ntée mu nsiwa Bulu teki. Mbóun mu onutó nwewúun igyi. ¹⁷ Bɔwanlín wá Bulu asɔn wanlínhé amutɔ beɛ, Bulu lébláa Egypte owíe Farao ɔbéɛ, “Atoku anyɔ ánfí sɔ neyaí fú iwíe, alíá nótson fɔsu lé mí túmi súná, pú alíá ɔyító ahá fée bónu mí dá, kanfú mí.” ¹⁸ Iní sɔ ní Bulu ɔhíe aní obówun ɔku nwe á, otowun mu nwe. Ní ɔhíe aní ɔbéha ɔku ɔbówa kluntɔ odwin é á, ɔtehá mu ɔtɔwá kluntɔ odwin.

Bulu ɔblńrya Pú Mu Ahá Nwewúun

¹⁹ Mlito akɔ abéfíté abée, “Ní alí igyi ní mú á, ntogyi só Bulu dé nyankpɔsa ipón ha? Ma abétalí tin Bulu akpa?” ²⁰ Táme nde mli fité mbée, fógyi ma ání féle Bulu alá? Oló abétalí fité mu apwepú abée, “Ntogyi su fapwé mí alí?” ²¹ Alíagyialíá igyi á, ató apwepú tópu obón pwé t́á odeklé. Abétalí pú obón ipin kule pwé nlonyɔ. Abópu kule bwé oló nu ntsu, kpá nsúó wá kuletɔ.

²² Alí kén igyi há Bulu ní. Obu akpa lé mu abló súná, méni ahá bówun mu túmi. Táme olee nyá klɔn há ahá ámúú olenya abló amúsú amu. Teki ulɔfon ání abéhi amú. ²³ Bulu bu akpa lé mu numnyam kpɔnkpɔnti ámu owan ahá ámúú olele yáí ání obówun amú nwe, owa amú numnyam amusu. ²⁴ Anígyi ahá ámúú olele yáí ámu ni. Megyí Yudafo nkuletɔ olele ahá. Olele ahá ání bumegyí Yudafo aku é. ²⁵ Bulu lébli mu onósú otóipú Hosea awulótó abée, “Néti ahá ámúú teki bumegyí mí ahá ámu mí ahá.

Ahá ámúú teki ntamakle amú asún ámu abóbwe mí adwepú.

²⁶ Otíné ámúú teki nebláa amú mbée, ‘Megyí mí ahá mligyí’ ámu a, unfo néti mbée, ‘Bulu Okiankpapu abí’ ní.”

²⁷ Bulu onósú otóipú Yesaia lóklɔn bláa Israelfo abée, “Ní Israelfo bekléi fé apu onó isi kúráá á, amótó ahá kpalobí pé nńhɔ nkpa. ²⁸ Tsúfé abisasu aní Wíe obégyi oyító ahá féé asún, búá mú wankláán.” ²⁹ Tsúfé Bulu onósú otóipú Yesaia légyankpá wanlín wá Bulu ason wanlínhé amutɔ abée, “Ní mí Wíe Bulu, túmi féé Owíe mési aní abí-aná aku yáí á, teki aní féé abéhi fé Sodom múa Gomorafɔ.”

Israelfo Bulu Máhogyi

³⁰ Nkálí anidébli ngya? Anidébli aníaa, ahá ámúú bumegyí Yudafo ámu bumabɔ mbódí kukɔ, asa Bulu léha amú asu! Hógyi só benya mú. ³¹ Táme Israelfo ámúú amú ansí lepe, bude mbla ámusu gyí, Bulu oha amú asu ámu bumetalí. ³² Ntogyi su? Tsúfé bumepɛ ansí pú hógyi dúnká mú. Ulóbwe amú fé mbla ámusu gyísu Bulu abótsun ha amú asu. Iní su bosutiín “Ibwi ámúú itelé ahá dá” ámusu dida kpla. ³³ Ibwi áni iwí asún bəwanlín wá Bulu ason wanlínhé amutɔ beɛ,
“Bulu abée, ‘Mliki!

Ndepv Ibwi* tswi Sion wúlutɔ.

Ahá bósutiín ibwi ámusu dida.

Péli méekitá ohagyíɔha ání olɔhɔ mu gyi.’ ”

10

¹ Mí apíó, t́á ntekle mí klontɔ, pú mpái ání ndebɔ gyí, Bulu abóhɔ mí ahá Israelfo. ² Nétalí gyi amú iwí adánsie mbée, amú ansí lahíé pé Bulusúm iwí, táme bumeyín akpa ání bótsun mósú súm mu wankláán. ³ Tsúfé bumeyín akpa ání Bulu tɔtsun mósú há ahá asu. Mú su beyiri iwí bude amú akpa dunká, méni bégyi asu Bulu ansító. Mú alí su bumeba iwiasí há akpa ámúú Bulu tɔtsun mósú há ahá asu ámu. ⁴ Onakwali amu gyí, Kristo lómɔ Mose Mbla ámu féé onó. Mú su ohagyíɔha ání olɔhɔ mu gyi obégyi asu Bulu ansító.

Nkpaɔhɔ Bu Inw Há Ohagyíɔha

⁵ Mose lówanlín tsú ohagyíɔha ání otéki mbla ámu ání mósú Bulu abótsun tsu mu ání mu asún da akpa iwí abée, “Ohagyíɔha ání otegyi mbla ámusu abótsun mósú nyá nkpa.” ⁶ Táme hógyisu butatsun gyi asu Bulu ansító. Bulu ason wanlínhé amu lébli abée, “Máfíté iwí fee, ‘Ma abódu yó asúsú?’ ” (Fefíté alí á, ilosuná ání fýɔapu Kristo tsúa asúsú ba.) ⁷ Ntée fité iwí fee, “Ma abéklí yó asulúv ayasi?” (Fefíté alí á, ilosuná ání fýɔapu Kristo tsúa afúlitɔ ba.) ⁸ Mboun asún ání Bulu ason wanlínhé amu lébli gyí, “Bulu asún ámu ima ífó fú wá. Ibv fú onótó, ibv fú klontɔ dodo.” Asún ámu gyí hógyi asún ámúú anidébli ámu ni. ⁹ Ní fobwíi onó blí fee, “Yesu gyí aní Wíe,” fəpú fú klɔn féé hogyi ání Bulu lókusúba mu tsú afúlitɔ á, Bulu abóhɔ fu nkpa. ¹⁰ Tsúfé iklɔn oha təpúhɔ Kristo gyi. Fówun Bulu obótsu mu ání mu asún da akpa. Onó é oha təpúblí abée, Yesu gyí mu wie, méni Bulu abóhɔ mu nkpa. ¹¹ Alí kén Bulu

* 9:33 Ibwi ámu gyí Kristo.

asɔn wanlínhé amɔ léblí ɔbéé, “Péli méekítá ɔhagyíɔha ání ɔlɔhɔ mɔ gyi ekekεεke” ní. ¹² Inu sɔ imefáhɔn ání Yudayin fugyi, ntée fɔmegyí Yudayin. Tsúfɛ owíe ɔkɔle pé asɔ amó fée bubu. Ɔbɔpu mɔ yilébwε gyi ahá ání bosu kpolí mɔ fée buale. ¹³ Alí kén Bulu asɔn wanlínhé amɔ léblí ɔbéé, “Ɔhagyíɔha ání otosu kpolí aní Wíe obénya nkpa” ní.

¹⁴ Táme nkáli bétalí su kpolí ɔhá ání bɔmɔhɔ mɔ gyi? Nkáli bétalí hɔ ɔhá ání bɔmɔkónú mɔ iwɔ asón gyí? Nkáli bónu mɔ iwɔ asón ní ɔhaa méda mó ɔkan súná amó? ¹⁵ Nkáli bétalí dá mó ɔkan súná amó, ní bɔmɔkówá amó? Bulu asɔn wanlínhé amɔ léblí ɔbéé, “Thíé bu akíle ání fówun ání ɔha ɔbá beda Bulu asɔn wankláán ɔkan!” ¹⁶ Táme megyí Israelfɔ fée lóhɔ Bulu asɔn wankláán ámu. Tsúfɛ Bulu ɔnósú ɔtɔ́pú Yesaia lówanlín wá mɔ ɔwolótó ɔbéé, “Mí Wíé, ɔhaa móhɔ aní asɔn blíhé amɔsu gyi.” ¹⁷ Táme asɔn wankláán ámu téhá bɔtohogyi. Ina Kristo asón ánfɔ blísó ahá bɔtonú mɔ asón. Mó nu sɔ ahá bɔtɔhɔ mɔ gyi.

¹⁸ Mbée, bεε nú bɔmonu asón ámu? Bonu! Tsúfɛ Bulu asɔn wanlínhé amɔ léblí ɔbéé, “Amó ɔme lawíé ɔyító fée, ámu asón é lawíé tsútsúútsú.”

¹⁹ Ntráa fitε. Israelfɔ bɔmonu mɔ asón asɔ? Múá Mose lébláa amó gyankpapu gyí, “Bulu ɔbéé, ‘Nɔpu ɔmá ání bɔmegyí Israelfɔ wá mli ansɔpεε. Nóyulá ɔmá mímláhe pówá mli ɔbló.’ ”

²⁰ Bré bámbátó a, Yesaia lówa klɔn bláa amó ɔbéé, “Bulu ɔbéé, ‘Ahá ání bɔmedé mí dunká lémentí mí.

Ahá ání bɔmefíté mísú nele iwɔ ɔwan súná.’ ”

²¹ Táme Israelfɔ ámu mó á, Bulu léblí amó iwɔ asón ɔbéé, “Iníá natéi ibɔtɔ bré fée ání nóhɔ amó atúu ó á, bɔtráa bɔde asɔtɔ-ɔnlɔn wa. Bɔmedé mí bu.”

11

Bulu Israelfɔ Nwewúun

¹ Nde mli fité mbée, mó sɔ Bulu lakíná mɔ onutó ahá léle? O-o! Mí onutó ánfɔ óó Israelyin ngyi. Abraham abí-anátó notsú. Benyamin abusuantɔ obí ngyi. ² Megyí bεε Bulu lakíná mɔ onutó ahá amó ɔlele amó yáí ámu. Mlikaun alí ámuú Bulu asɔn wanlínhé amɔ léblí tswɔ ɔbéé, Bulu ɔnósú ɔtɔ́pú Elia lékla Israelfɔ iwɔ asón súná Bulu amɔsu. ³ Ɔbéé, “Mí Wíé! Israelfɔ bamó fú ɔnósú ɔtɔ́pú fée. Babwíé fú afɔdiε-asubwi é fée. Ulasí mí nkokónú nkɔle. Bɔdekléa bómɔ mí é.” ⁴ Bulu léha Elia mbuai ɔbéé, “O-o! Megyí fú nkɔle lásí. Tsúfɛ nalé ahá mpím-sienó (7,000) ání bɔmɔkótswe ɔkpɔ Baal* kí há mí iwɔ.” ⁵ Alí ígyi nde nke ánfɔtɔ é ní. Bulu lawá awítɔle lé Israelfɔ kpalobí aku yáí. ⁶ Ní alawá awítɔle lé aha aku á, múmú itráa megyí ɔha bwehé sɔ ɔbéle mɔ. Tsúfɛ ní ina ahá bwehésó mó á, tekɔ mɔ awítɔle amɔ ilesian.

⁷ Mó nkáli ilegyi? Israelfɔ ibi méda itó ámuú bepe ansí bɔdedunká ámu. Amótó ahá kpalobí akvá Bulu léle yáí nkɔle ibi léda mó. Ɔleha atráhe bɔwa asɔtɔ-ɔnlɔn bréá ɔde ahá tɔ.

⁸ Bulu asɔn wanlínhé amɔ léblí ɔbéé, “Bulu léha ilelɔn amó ɔwólɔ. Mó sɔ bótu nde bɔmetalí pú amó ansíbi wun ató, pú amó asɔ é nú asón.” ⁹ Owíe Dawid é léblí ɔbéé,

“Amó ɔdwe ogyíkpa íbwée mpósa abuda móttó. Ibwée agbláa, ikpa kita amó.

Ibwée ima, abɔsrɛi dɔda móttó, íbwe ísɔbití ha amó.

¹⁰ Ansító iklún amó, ménɔ bɔméetrá wun ató.

Ha abɔtsia ipiantɔ bré fée.”

¹¹ Mó sɔ ntráa ndefíté mbée, Yudafɔ basréi dɔda, bɔméetalí trá kusú? Ekekεεke! Amó lakpan sɔ Bulu lóhɔ ahá ání bɔmegyí Yudafɔ nkpa. Fówun ípe amó ansí. ¹² Séi á, aníyin ání Yudafɔ lakpan sɔ ɔmá fée banyá atɔ wankláán. Amó dɔda lawá labi há ahá ání bɔmegyí Yudafɔ. Ní belányá nkpahó mó á, múmú labi ání ahá ání bɔmegyí Yudafɔ bénya ima blító.

Ahá Aní Bɔmegyí Yudafɔ Nkpahó

* **11:4** Baal gyí ɔkpɔ akvá ahá ámuú begyankpá tsíá ɔsolóv amɔsu asa Israelfɔ beba betsiá unu ámu bostúm.

¹³ Ahá ání mlímégyí Yudafɔ, mli nde asón ání bláa ngya a. Kristo sumbí ɔyɔpó ngyi. Ɖlɔwa mí sumbí mli wá. Mí gyumagyihɛ legyi mi ansí. ¹⁴ Fíali nétalí há mí ahá Yudafɔ ansí bépe, fówun Bulu obénya ɔkpa hɔ amótó aku nkpa. ¹⁵ Bréá Bulu lédamli ɔma há Yudafɔ á, ilɛha ɔmá atráhe fée bɔbwe Bulu anyawíe. Ní igyi ali mó á, brégyíbréá Bulu ɔbóhɔ amó é á, ɔbɔbwe fé afúli fée bakósú tsú afúlitɔ.

¹⁶ Ní belé tɔkutɔ gyankpapo há Bulu igyi a, mómó itó ámu fée igyi mu kle. Ní Bulu bó oyí nlin á, idesuná ání oyí ámu abámbi é igyi mu kle. ¹⁷ Bekpalí oyí bámbi pó bambá tsá mósó. Yudafɔ gyí oyí ámu. Mli ahá ání mlímégyí Yudafɔ gyí bámbi bambá ámuú bapú betsa mósó ámu, méní mlénya oyí ámutɔ ntsu wankláán ámu kv. ¹⁸ Mú ali sv á, mlímákí mliaa mli dɔn oyí ámu onutó abámbi amóú Bulu lékpalí lé ámu. Mlimátsu iwí amó ansító, tsúfé oyí ámu nlin tamanu ntsu lé mliɔ. Mli mboún tonu ntsu lé mótó pódan.

¹⁹ Fíali mli aku mléblí mliaa, “Bekpalí abámbi amu, méní aní é abénya oyíkpa.” ²⁰ Ibo mótó ali. Itsú alíá Israelfɔ bɔmohogyi sù Bulu lékpalí amó tsítsá. Mli é mli hógyi sù Bulu lapó mli tsá mósó. Mú sv mlímáha nwuntɔ iwa mli ɔdwe. Mliha ifú ikita mli. ²¹ Tsúfé Israelfɔ amóú bɔgyi oyí ámu onutó abámbi kóráá bɔbwe lakpan, Bulu lébití amó isv, mó mli? ²² Séi á, mlilawun ání Bulu bu awítale, táme mu asón bu ɔnlin. Ɖbu ɔnlin ahá ání badida hógyitɔsu. Táme alawá awítale há mli. Ɖbówa awítale há mli ní mli ansí dɔn mɔsv. Ní megyí ali á, ɔbébití mli isv mli é. ²³ Táme ní Yudafɔ amóú besi mu hógyi amu beyinkí bɔhɔ mu gyi a, Bulu ɔbélapó amó tsá oyí ámu sv. Tsúfé ɔbu túmi ání obéyinkía amó tsá. ²⁴ Mli ahá amóú mlímégyí Yudafɔ ámu mó á, oyí laláhe bámbi mligyí, bɔpv mli tsá oyí ámu sv. Teki ima inu ali. Israelfɔ mó á, oyí wankláán ámu onutó abámbi bɔgyi, bekpalí amó tsítsá. Mú sv amó yinkía yi mó yintisu móowa ɔnlin há Bulu.

Bulu Towun Ahá Fée Nwe

²⁵ Mí apíó, asɔn nɔáinhé kv bu inuá ndekléá mlibí, méní mlíméeki mli iwí ání mlilétin ansí dɔbi. Asón ámu gyí, Yudafɔ ámu aku bɔbɔ asɔtɔ-ɔnlin. Bówa asɔtɔ-ɔnlin alí bɔfon bréá Bulu lahá ahá ání bɔmegyí Yudafɔ fée baba mu wá. ²⁶ Mú ɔma a, Bulu ɔbóhɔ Yudafɔ fée nkpa. Bulu asón ámu léblí ɔbé,

“Sion wúlutɔ Nkpa Ɖhópɔ amu ɔbélin tsu.

Ɖbéba beha Jakob abí-aná fée bési laláhe bwɛ.

²⁷ Iní gyí ntam ání néka há amó

bréá néle amó tsú amó lakpantɔ ní.”

²⁸ Iníá Yudafɔ ámu bɔmɔhɔ asɔn wankláán ámu sv gyi sv á, bemlí Bulu alupó, méní ɔbówa labi há mli amóú mlímégyí Yudafɔ ámu. Táme ínía bɔgyi ahá ání Bulu léle sv a, amó anáin sv otekle amó asón. ²⁹ Ní Bulu ɔlé ɔku ntée ɔpó mu atokiehé há ɔku á, ɔtamatráa tse mu agywun. ³⁰ Bré kutɔ á, mli ání mlímégyí Yudafɔ ání mlímóbu Bulu. Táme séi á, Yudafɔ bɔmedé Bulu bu. Mú sv Bulu lawun mli nwe. ³¹ Ali kén Bulu ɔbéba bowun Yudafɔ amóú bɔmedé mu bu ámu é nwe fé alí alawun mli nwe ní. ³² Tsúfé Bulu lótsu mó ání ahá fée bɔbɔ asɔtɔ-ɔnlin, alíá ɔbɔbwe ɔbówun amó fée nwe sv.

Mliha Akánfɔ Bulu

³³ Oo, mliki Bulu awítale wule! Mu nyánsa pó mu asónbi ma ɔka! Ma ɔbétalí bí mu ɔkpa pó mu asóngyítɔ? ³⁴ Bɔwanlín wá Bulu asɔn wanlínhé amutɔ beɛ,

“Ma yín aní Wíe nwuntɔ?

Ma ɔbétalí súná mu asón? Ɖhaa má inu.

³⁵ Ma lápó tɔku há mu, ɔde ɔkpa kíá ɔbélaka mu ikɔ?”

³⁶ Bulu lóbwɛ tógyító. Mubó tógyító. Tógyító bu inu há mu. Kanfú ɔbwéɛ mu kle bré féeɔ. Amen!

¹ Iníá Bulu híe òde aní nwe wúun alí sù á, mí apíó, nde mli kokóli mbéé, mliwu mli iwí fée ha Bulu mli nkpatò. Ibwée fé igyí aható wankíhé ha mu. Iní gyí osum aní itsú klontò, ilegyi mu ansí ní. ² Mlímáha òsulúb anfísu atsiábi igyi mliwu. Mliha Bulu òtse mli agywu, iha mli tsiátó itse. Fówun mlétalí bí aní Bulu apé bu alé, ibu òdwe, òfòn.

³ Bulu agyómá á múb alawá awítòle púhá mí ámuwu nde mlitò okugyíòku bláa mbéé, òhaa máki mu iwí dáfá alíá ogyi. Òhagyíòha òbá ansí asi, òkí aní òmòdun hògyi amúb Bulu lapóhá mu amu. ⁴ Nyankpòsa-oyí iwí ató aní fée anígyí. Ntóbí ámòtò kugyíku bu mú gyoma aní itegyi nyankpòsa-oyí ámuwu. ⁵ Alí kén ibu mótó aní anítsó, táme ania Kristonyò anilabwé òsulúb òkule ní. Mú sù anígyí ntóbí òtsan-òtsan aní anítsátsáa abasu, anilóbwe òsulúb òkule amu. ⁶ Bulu atokiehé á múb òleha aní ámu ina òtsan-òtsan. Ilehíán aní aní fée abópu mu atokiehé ámu yó agyómá ató á múb òleha aní ámu ònó. Mú sù ní òku atokiehé gyí Bulu ònó asónblí á, òhá ámu òbwéé mú alíá mu hògyi losuná mu. ⁷ Ní òku klé gyí mu aba ahógyipu buá a, òbúa amó. Ní òku klé gyí ató suná á, osúna mú. ⁸ Ní òku klé gyí ahá atetò-ònlín wa á, òwá ahá atetò-ònlín. Ní òku é klé gyí ató kie á, òlé iwítò okie mú. Ní òku klé gyí ahá ònó lí á, òwáa nsi òbwe mú. Ní òku klé é gyí ahá nwe wúun a, òbwéé mú òdwetò.

⁹ Mliwu ahá tsu mli klontò. Mlikisi lalaha kugyíku. Mlikita yilébweò kínkínkín. ¹⁰ Mliha mli ansí ipe mli aba Akristofò dwesu, amlibu aba wankláán. ¹¹ Mlímáha mli nsiwa bwé ató ònó iba asi. Mliha Òhe Wankíhé amu òwa mli òwònlín, amlisum aní Wíe. ¹² Mli òkpakí amu sù mlinya ansigyí, amlilu kínkín mli ipiantò. Mlibò mpáí bré féeótó. ¹³ Mlibua mli aba Bulu ahá aní bòbu òkplántò. Mliyiri iwí hò afóó.

¹⁴ Mliyula ahá aní bòdín mliwu. Mliyula amó, mlímálwí amó. ¹⁵ Ní aku bòde ansigyí nya á, mliha amónyò mlinya ansigyí. Ní aku bòdesú é á, mliha amónyò mliwu. ¹⁶ Mli fée mlítsia wankláán. Mlímátsu iwí. Mliwu iwí manta ahá aní ahá bótamabú amó. Mlímáki mli iwí aní mlidòn aku.

¹⁷ Ní òku òpó lalaha gyi mli á, mlímápu lalaha ká mu òkò. Mlibò mbódí amlibwe tóá ibu aléá ahá fée bótulá dínká músú. ¹⁸ Alíagyíalíá igyi mli mú á, iwílwii itsía mliha òhagyíòha nsiné. ¹⁹ Mí apíó adwepó, mlímápu lalaha ká mli aba òkò. Mlisi tógyító ha Bulu. Tsúfé bòwanlín wá Bulu asón ámòtò bée, “Bulu òbéé, ‘Mí, mli Wíe téká òkò. Mí òbéka ahá ako amó lakpan sù.’ ” ²⁰ Bulu asón wanlínhé létrá blí òbéé, “Ní akón de fú olupú á, ha mu ató ogyi. Ní òmewóli de mu a, ha mu ntsu onu. Ní fòbwé mú alí á, íbèha péli békítá mu òbétse.”*

²¹ Mlímáha lalaha igyi mliwu, mbóún mlibwe yilé pógyi lalahesu.

13

Iwasíba Ha Òmá Akpapó

¹ Ilehíán aní òhagyíòha òbéba iwíasi há òmá akpapó. Tsúfé Bulu téhá òmá akpapó túmi. Òmá òkpapó òkòku má inwá megyí Bulu léyai mu. ² Iní sù ní òku òkósú líí òmá òkpapó òkusu á, alakósú líí Bulu túmisu. Mú sù òhá ámu dé ísòbití klé ha iwí. ³ Tsúfé òmá akpapó bomegyá yilé abwepó, lalaha abwepó bogyá. Mú sù ní fumedékleá fonyáa òmá akpapó ifú á, múmú bwe yilé abòkanfò fú. ⁴ Bulu osúmbi òhagyíòha aní bapó mu yáí òmá ònó gyí. Mli yilé sù bòde agyómá yò. Táme ní òku dé lalaha bwe á, múmú obénya amó ifú, tsúfé bòbu òkpa bíti ahá ísu. Bulu asúmbi bogyi, òleha amó òkpa aní bòbití lalaha abwepó ísu ha mu. ⁵ Iní sù òhagyíòha òbá iwíasi ha òmá akpapó. Megyí bée bòde ifú nya aní bébítí amó ísu nkòle sù. Mbóún amó klòn dé amó bláa òbéé, ilehíán aní bòbu amó.

⁶ Iní kén sù ilehíán aní mléka tswítswí é ní. Bulu asúmbi òmá akpapó bogyi. Bapó amó bré fée bòde òmású kí. ⁷ Mlika òkò kugyíkuá idín mliwu. Mlika tswítswí múa lampóó. Obú òkpasu á, mlibu amó fée. Ní igyi kanfó é á, mlikanfò amó fée.

Abadwe

* **12:20** Igyi fé fakpá ogyá wólí mu òtántra.

⁸ Mlímákítá ɔhaa ikɔ dun mli abadwε. Ní ɔku dé mu aba dwε á, ɔde mbla ámu féesú gyí. ⁹ Mose Mbla ámu léblí ɔbéε, “Mátɔ mbua.” “Mámɔ ɔha.” “Máwi ató.” “Mápe ansí fú ba atósó.” Iní pú mbla tráhe amu fée nwun gyí mbla kule ámuú íleblí ɔbéε, “Dwε fú bá fée fú iwí” ámu. ¹⁰ Ní ɔku dé mu ba dwε á, ɔmóɔpu lalahε gyi mu ekekeεke. Iní su ɔhá ání ɔtɔdwé mu aba lagyi mbla ámu féesú.

¹¹ Mli onutó mliyin bré oduátó aníbu. Bré lafun ání mlétsinkí, tsúfé aní nkpahóɔ lafun ta dun bré ámuú anilégyankpá hɔ Kristo gyi amu. ¹² Onyé detsúun, ɔyí lake ta. Mú su mliha asi oklúntɔ bwehé fée bwe, atsu aní ɔyi kehetɔ akótó tsan. ¹³ Mliha aní tsiátó íbwe fé ahá ání butsie wankítɔ. Mlímáha ayinta aní bré yetsiá ɔdwε ogyíkpa, anidé atɔ dedé gyí, anidé ntá núu bu. Anímáwa atsi móa ayin asún. Anímáwa ɔnsípe, anímátre kó. ¹⁴ Mboún mliɔu aní Wíε Yesu Kristo tin mli iwí. Mlímátrá tsiá tsiátó dada ámuú mli ɔwólí lalahε tekle amu.

14

Akristofɔ Iláε Ɔkpa Laláhesv

¹ Mliha mli aba Akristofɔá buma ɔwɔnlín hógýitɔ wa mlítɔ. Ní beε tɔku bu alé ntée uma ale a, mlímágyi amú nwéen. ² Ɔku lóhogyi ání ɔbu ɔkpa gyi tógýító, táme ɔku é hógýi ɔnó uma ɔnlín. Mú su ɔtamagyi iye. ³ Ɔkpa má inuá ɔhá ání otegyi tógýító ɔbéε ɔhá ání ɔtamagyi tɔku ílá. Alí kén ɔhá ání ɔtamagyi tɔku é ɔmáε ɔhá ání otegyi tógýító ílá ní. Tsúfé Bulu lahɔ amú. ⁴ Fógýí ma ání féha ɔku ɔsúmí pón? Mu wie nkule pé búu ɔkpa ání ɔbéblí ɔbéε, ɔtsie wankláán ntée ometsie wankláán. Ɔbétalí tsiá wankláán, tsúfé Bulu ɔbétalí há mu ɔbétsiá wankláán.

⁵ Ɔku ɔbétalí blí ɔbéε, eke ku dun mú aba, ɔku é ɔbéblí ɔbéε nke ámu fée igyi kule. Ɔhagyíɔha ɔyó mu klúntɔ wankláán, ɔtsu móá íbu alé. ⁶ Ní ɔku ɔlé eke ɔku ɔbéε igyi eke yilé á, ɔde mósú gyí pútsú Bulu fúá. Ní ɔku é tegyi tógýító á, ɔde mú gyí pútsú aní Wíε fúá. Ní ɔku é tamagyi iye a, mu é ɔde mú kisi pútsú aní Wíε fúá. Tsúfé amú fée butedá Bulu ípán mósú. ⁷ Anítɔ ɔhaa métsie nkpa há mu iwí, anítɔ ɔkuku é móowu há mu iwí. ⁸ Ní anitsie nkpa á, anitsie ha aní Wíε. Awú é á, anilawú há mu. Mú su ní anilawú o, anitsie nkpa o, aní Wíε bú aní. ⁹ Tsúfé Kristo lówu, yínkí kósú ba nkpatɔ, méní ɔbóbwe akiankpaɔ pú awupú fée Owíε. ¹⁰ Iní su imehián ání féha fú bá ípón ntée fékí fú bá ansító kótíkótí. Tsúfé aní fée abéyélí Bulu ansító, ɔbégyi anítɔ okugyíɔku asún. ¹¹ Bɔwanlín wá Bulu asún ámɔtɔ beε, “Aní Wíε Bulu ɔbéε,

‘Nanyá mbu nkpa ánfí á,
 ɔhagyíɔha ɔbéda akpawunu mí ansító;
 ɔhagyíɔha ɔbéε blí ɔbéε, Bulu ngýi.’ ”

¹² Mú su anítɔ okugyíɔku ɔbéε mu asún ɔnó Bulu ansító.

Máha Fú Bá Ɔdida Mu Hógýitɔ

¹³ Mú su mliha asi aba ílá íε. Mboún abwée agywun ání anímóɔbwe tɔtɔá íbéha aní bá ɔkuku méεsréí ntée dída. ¹⁴ Séí ínιά namlí Okristoyin su nabí ání atogyihe kuku má inuá mu iwí metin. Táme ní Kristoyin ɔku lóhogyi ání tɔku iwí metin a, mómú mu wá mú iwí metin. ¹⁵ Ní fótégýi tɔku, íde fú bá háan a, mómú fú bwehé medé ɔdwε suná. Máha fú atogyihe íha fú bá ání Kristo lówu há mu ɔfwí. ¹⁶ Mú su máha tóá fuyin ání íbu alé íbwe tsitsa ahá ansító. ¹⁷ Tsúfé Bulu iwíegýí ámu imegyí atogyihe ntée atonuhe asún, mboún yilébwe, iwílwii pú ansigýí ání itsú Ɔhe Wankíhé ámɔtɔ asún igyi. ¹⁸ Ɔhagyíɔha ání otosúm Kristo ɔkpa ánfisú á, mu asún tegyi Bulu ansí. Ahá é butobú mu.

¹⁹ Iní su mliha aní ansí ípe tóá íbópu iwílwii ba, íbówa apíó aba ɔwɔnlín hógýitɔsu brégyíbré. ²⁰ Máyintá Bulu gymagyihe fú atogyihe su. Ɔkpa bu inuá abétalí gyi tógýító, táme ní ɔku dé tóá íbéha mu ba ɔbóbwe lakpan bwe mú á, uma ale. ²¹ Ní ɔku tamagyi iye ku, ntée nu ntá ntée bwé tóá íbéha mu ba ɔbédída á, íbu alé. ²² Mú su tógýítóá fohogyi tsu ntóbí ánfí iwí á, ha mú íbwe fúá fú Bulunyɔ nsíné asún. Ní ɔku opúni medé mu tsií mu bwehésú á, mómú ɔkláa lawá mu ogyá. ²³ Táme ní mu klun medí mu asi mu atogyihe ku gyí su, ogyi

mó á, Bulu lahá mu ipón dodoodo. Tsúfé mu ató ámu gyí melíi hógyisu. Tógyítáá zha mópu hógyi bwé igyi lakpan.

15

Ahá Ansísú Ató Bwe

¹ Ilehían áni aní ahá áni aní hógyi onó bu onlin abénya klun há ahá áni amó hógyi onó uma onlin. Megyí tóá iletsiá aní wule abóbwe. ² Ilehían áni anító okugyíáku obóbwe tóá ibu alé há mu ba, méní íbéha mu obédan hógyitá. ³ Tsúfé Kristo kóráá móbwe tóá mu onutó otekle. Mu iwí asón bəwanlín wá Bulu asón ámutá bee, “Asiabí ámutú besia fú ámu fée ílebedinká mísú.” ⁴ Asón kugyíkuá bəwanlín wá Bulu asón wanlínhé amotá tsú tituti a, bəwanlín mó áni íbósuná aní ató, wá aní atetə-onlin, atomi lí kínkínkín. Fówun abénya klun kí okpa há ató ámutú aní ansí dín mósú ámu. ⁵ Bulu téhá ahá bətenyá klun. Mutówá ahá atetə-onlin. Nde mu kulí mbéé, zhá amlibwe kole, fé alíá Kristo Yesu lósuná aní. ⁶ Iní obéha mlí fée mlópu zme kole kánfú Bulu, ogyi aní Wíe Yesu Kristo mu Sí ámu ní.

Ahá Aní Bomegyí Yudafə Asón Wankláán Bláa

⁷ Iní su mlíhə aba atúu fé alíá Kristo lóhə mlí, méní íbówa Bulu numnyam. ⁸ Tsúfé nde mlí bláa mbéé, Kristo labwé Yudafə osúmpú, méní íbósuná áni Bulu obégyi mu tó ámutú zlehte amó anáin amusu. ⁹ Kristo léba, méní ahá áni bomegyí Yudafə bétí Bulu idayilé, nwe ámutú olowun amó ámu su. Fé alíá Bulu asón wanlínhé amú íleblí. Asón ámu gyí, “Aní Wíe Bulu, íní su nówa fú numnyam ahá áni bomegyí Yudafə ansító.

Nówa íbú kánfú fú.”

¹⁰ Bulu asón ámu létrá blí obéé,
“Mlí ahá áni mlímégyí Yudafə, mlíá Bulu ahá mlínya ansigyí!”

¹¹ Bétrá wanlín bee,
“Ahá áni mlímégyí Yudafə fée, mlíkanfu aní Wíe Bulu.

Omá fée abí, mlíkanfu mu.”

¹² Bulu onósú otóipú Yesaia é léblí tswí obéé,
“Zha oku obélin tsu aní náin Yisai* abí-anátó.
Mu obébegyí iwíe ahá áni bomegyí Yudafəsu ní.

Musu bédinká ansí ní.”

¹³ Buluá bəteki okpa há ogyi. Nde mu kokóli mbéé, zhá iwí lwii mlí, ansí igyí mlí amlíhə mu gyí. Mu Zhe Wankíhé zháa mlí túmi, méní mu okpakí mósokpən mlí.

Tóá Səá Paulo Léle Iwítə Wánlín Ató Alí

¹⁴ Mí apíó Akristofə, mí onutó nhíé nyin áni aha wankláán mlígyí, mlílabí asón tsətsətsə, mlétalí tóí kplá aba. ¹⁵ Táme nawá klun nhíé nde mlí asón bláa zwulú ánfito pókáin mlí. Tsúfé Bulu lawá awítəle pú agyómá ánfí wá mí íbitə obéé mbwéé. ¹⁶ Mógyí, mbóbwe Kristo Yesu osúmbi ahá áni bomegyí Yudafə. Mó su nde osum agyómá ánfí yə fé Bulu igyí zhapú. Nde ahá ámutú bomegyí Yudafə ámu Bulu asón wankláán ámu bláa, méní bémli igyí aható áni Zhe Wankíhé latin mó iwí, ilegyi Bulu ansí. ¹⁷ Iníá míá Kristo Yesunyə anílabwé kole su á, mbu okpa tsú iwí agyómá ánfí ndeyə há Bulu ánfí su. ¹⁸ Tsúfé mméetalí blí asvansu tsía atóá Kristo latsun mí asón blíhé pú mí bwehésó bwé ahá áni bomegyí Yudafə, méní bóbú Bulu. ¹⁹ Ina ofúla móa osúna amóú nəbwe Bulu Zhe ámu túmitə ámusu netalí dá Kristo asón wankláán ámu fée okan, tsú Yerusalem alu yédalí Iliriko zswúlúsu. ²⁰ Tóá idín mí klunsu bré fée, ndekléá nóbwe gyí, nénatí dá Bulu asón wankláán ámu okan ntínéá bəməkónyá nú Kristo asón kí. Mmedékléá nótúá oku gymagyihe. ²¹ Tsúfé bəwanlín wá Bulu asón ámutá bee,

“Ahá áni bəməkónú mu nka kí bówun mu,
áhá áni bəməkónú mu asón kí é bónu mó así.”

* 15:12 Yisai lókwí Owíe Dawid áni ogyi Yesu Kristo mu nain.

Paulo Roma Ɔpasua Yésinda

²² Iní láhá mmókónyá ɔkpa ba mlí wá bɔtu nde ní. ²³ Táme séi mú á, mí agyómá lamó ɔnó nfi fónsú. Nfi tsɔtsɔtsɔ ní ndekléá néba mlí wá beki mlí. ²⁴ Mú sɔ nabwé agywun ání ní ndetsúɔn nɔyó Spania a, nɔtsɔn ki mlí. Agyi ɔdwe kpalobí á, mlilasí mí ɔkpa nayó inu. ²⁵ Séi á, nabwé agywun ání négyankpá yó Yerusalem, yóbuá Bulu ahá ání bɔbu inu. ²⁶ Tsúfé Akristofá bɔbu Makedonia pú Akaia ɔsolósu bapú ɔdwe dúnká ató bɔdɛpɔsísí Bulu ahá ání bɔgyi ahiánfɔ Yerusalem. ²⁷ Ibo amó ɔdwe ání bóbuá ahiánfɔ. Bawun ání ilehián ání bóbuá Yudafɔ é ká ikɔ. Tsúfé banyá Ɖhétó ató, nú nkpahóo asón ámu tsú amó wá. Mú sɔ ilehián ání bóduká ɔyító ató ku há amó é. ²⁸ Ní nɔpú kóba ání bɔtswɔtswɔ ha mí fée wá amó ibitɔ á, nóbɔtsɔn mlí wá yó Spania. ²⁹ Nyin ání ní nebá á, nɔpu Kristo oyúla kɔnkpɔnkpɔnti ba mlí.

³⁰ Mí apió adwɛpú, ndɛpu aní Wíe Yesu Kristo pú ɔdweá Bulu Ɖhé lahá mlí há mlí aba kókóli mlí mbée, mlílú mí ɔma, amlibɔ mpái ha mi kinkíinkín. ³¹ Mlibɔ mpái mlíaa, Bulu ɔléé mí tsu Yudafɔ ámuú bɔmɔhɔ mu gyi amu ibitɔ. Mlibɔ ha mi, Bulu ahá ání bɔbu Yerusalem inu abuhɔ ató ámuú napú neya amó ámu. ³² Fówun ní Bulu lótsulá á, néba mlí wá ansigyí kɔnkpɔnkpɔntitɔ, beda ɔkpónú. ³³ Buluá ɔtehá iwilwii, otsía mlí fée wá. Amen!

16*Itsíáha*

¹ Nde opio tsihé Foibe le súná mlí. Kenkrea wúlutɔ ɔpasuatɔ ahande ɔbɔápu ogyi. ² Mliho mu aní Wíe Yesu dátó alhá ðekanáa ání Bulu ahá bóbwɛ, amlibɔa mu ɔkpagyíɔkpasu alhá odeklé. Tsúfé mu onutó alabúba ahá tsɔtsɔtsɔ, alabúba mi é.

³ Nehá Priska mɔa mu kulu Akwila fée tsiá. Mía amónyɔ létsiá bwé aní Wíe Kristo Yesu agyómá. ⁴ Bɔpu amó iwí há ání bówu mí sɔ kóráá. Nde amó ipán da wankláán. Megyí mí nkɔle. Akristofá bɔmegyí Yudafɔ ɔpasua fée bɔde amó ipán da. ⁵ Nehá ɔpasua ámuú betsiá fia amó wóyító ámu é fée tsiá.

Nehá mí ɔdwepú Epaineto tsiá. Mólégyankpá hɔ Kristo Asia ɔmátó fée ní. ⁶ Nehá Maria ámuú olowun ipian mlí sɔ ámu tsiá. ⁷ Nehá mí aba Yudafɔ Androniko mɔa Yunia tsiá. Bawá mía amónyɔ obu ki. Bɔgyi Kristo sumbí ayɔpú ání obú bu amósú. Begyankpá hɔ Kristo asa natá bɔhɔ.

⁸ Nehá mí pío ɔdwepú Kristotɔ Amplia tsiá. ⁹ Nehá aní Kristo agyómá ɔyɔbá Urbano mɔa mí nyáwíe kláklá Staki tsiá. ¹⁰ Nehá Apele amó alalé súná wankláán ání alapú mu iwí há Kristo amu mɔa Aristobulo abusuanfɔ fée tsiá. ¹¹ Nehá mí bá Yudayin Herodion tsiá. Nehá Narkiso abusuanfɔ ání bɔgyi Akristofɔ tsiá.

¹² Nehá Trifaina mɔa Trifosa, bɔgyi atsi ámuú bɔde Kristo agyómátó kinkíinkín ámu tsiá. Nehá mí ɔdwepú tsihé Persi, ɔde Kristo agyómá yɔ kinkíinkín ámu é tsiá. ¹³ Nehá Rufo mɔa mu yin ámuú mí é ntetí mu mí yín ámu tsiá. Rufo gyí aní Wíe agyómá ɔyɔpú ání alahɔ dá agyómá ámuú. ¹⁴ Nehá Asinkrito, Flegon, Herme, Patroba, Herma pú apió Akristofɔ ámuú bɔbu amó wá ámu fée tsiá. ¹⁵ Nehá Filologo, Yulia pú Nereo mɔa mu pio tsihé pú Olimpa mɔa Bulu ahá ámuú bɔbu amó wá ámu fée tsiá.

¹⁶ Mlilata aba puta Bulu ɔdweɔ. Kristo ɔpasua ámu fée bɔde mlí tsiá ha.

Tá Roma Ahógyipu Amu Bɔbwé

¹⁷ Apió, nokókóli mlí, mlíki wankláán, méní mlétalí wun ahá ání bɔbu mlitɔ, bɔde mlí dasáín. Alí ahá ámu bɔtehá ahá bɔtedida hógýtɔ. Amó atosunáhé tedá mú ámuú nosuná mlí ámu mó. Mlíkɔla iwí le amósú. ¹⁸ Tsúfé ahá ámu odu á, megyí aní Wíe Yesu Kristo bɔdesúm. Amó ɔwólí laláhe bɔdesúm. Bapú amó ɔnɔwanki pú ahákanfú bɔna bɔde ahá ání bɔmeyín ɔlala mlé. ¹⁹ Táme mlí mó á, ɔhagyíɔha lanú alhá mlílapú mlí iwí há Kristo. Mú sɔ ibu mi ɔdwe, ansí de mí gyi wankláán mlí sɔ. Táme ndekléá mlítin ansí, amlíbi

tɔ́á ɪ̀bɔ alé. Mlumáwa ɪ̀bɪ lalahetɔ́. ²⁰ Bulu téhá anɪ iwilwii. Imóowa ɔ́pá á, ɔ́bétɓa Satansu mántá ɔ́sulúv tántáántán, mlélí mɔ́sv.

Anɪ Wíe Yesu Kristo ogyíi mlɪ bɔalɛ, ɔ́lɪ mlɪ ɔ́ma.

²¹ Mí bá agyómá ɔ́yɔ́pú Timoteo dé mlɪ tsiá ha. Alí mí aba Yudafɔ Lukio mɔ́va Yason pú Sosipatro é bɔdɛ mlɪ tsiá ha ní.

²² Mí mlɪ pío Okristoyin Tertio ání nɔ́wanlín ɔ́wɔ́lɔ́ ání há Paulo, ndɛ mlɪ tsiá ha.

²³⁻²⁴ Mí wóyí mɔ́ wie Gaiο amóú ɔ́pasua amóú bɔtefia mɔ́ wóyító amɔ́ dé mlɪ tsiá ha. Erasto, ogyi wúlu kóbasu ɔ́kípɔ mɔ́va anɪ pío Kwartɔ́ é behá mlɪ tsiá.*

Paulo Bulu Kanfɔ

²⁵ Mlɪha akanfɔ anɪ Bulu! Mɔ́ ɔ́bétalí tsɔ́n Yesu Kristo asón amóú nablí amɔ́sv há mlélí kínkínkín hógýtɔ́. Ɔ́lɔ́pɔ ɔ́nɔ́kwali anfi ɪ́áín tsú ɔ́yí ɔ́pá. ²⁶ Séi mó á, alatsɔ́n mɔ́ ɔ́nó́sú atóipó amɔ́ atɔ́ wanlínhésu lé mó ɔ́wan. Fé alá Buluá ɔ́bɔ ɪ̀nɔ́ bré féétɔ́ lahá ɔ́má-ɔ́má babí mó, ménɪ ahá féé bóhɔ́ mɔ́ gyi, bú mɔ́.

²⁷ Bulu nkɔ́lɛ gyí Bulu. Mɔ́ nkɔ́lɛ búv nyánsa. Numnyam ání ɪ̀lɛkanáa ɪ̀tsúvɔ́n anɪ Wíe Yesusu ɪ̀tɔ́ mɔ́ bré féétɔ́. Amen!

* **16:23-24** Mótó yée 24 bɔ́ nwɔ́lɔ́ dada amɔ́ akɔ́tɔ́: Anɪ Wíe Yesu Kristo ɔ́wáa awítɔ́lɛ ha mlɪ féé. Amen!

ᾠωυλό Gyankpapuá Paulo Lówanlín Sísí Korintofó

¹ Mí Kristo Yesu sumbí ᾠᾠpó Paulo ání Bulu létí mu apétó pú aní pío Sostene dé ᾠωυλό ání wanlín.

² Anidé mó wanlín sísí Bulu ᾠpasua ání ibu Korinto wuluto, Bulu lalé amó, bwé amó mu ahá. Amóa Kristo Yesu babwé kole, fé aní Wíe Yesu Kristo asúmpóá bobu ᾠyító féé, Yesu Kristo gyí aní féé Owíe.

³ Aní Sí Bulu mu aní Wíe Yesu Kristo bogyíi mli buale, aboha mli iwilwii.

Ania Kristo Ikolébweto Oyúla

⁴ Ntedá Bulu pán brégyíbré, ahá mli Kristo Yesu kolebwé su alawá awitále há mli. ⁵ Tsúfé mó su mlilanyá iwí tógyítótó. Múá idon gyí mli tóí pú mli asónbi féétó. ⁶ Iní lasúná ání asón amóu anulébláa mli tsú Kristo iwí ámu bu móto. ⁷ Iní su ᾠjéto atokiehé kugyíku medé mli hián séi ání mlihié mli dé ekéá aní Wíe Yesu Kristo obótsu ᾠsúsú ba bele iwí ᾠwan ᾠkpa kí anfi. ⁸ Mu onuto ᾠbówa mli ᾠwonlín yófun eké amóu ᾠbésankí bá begyi aní asón ámu, méní asuansu méetsiá mli iwí. ⁹ ᾠnᾠkwaliᾠ Bulu gyí. Mólétí mli ᾠbéé, mli mu Bi, ogyi aní Wíe Yesu Kristonyᾠ mli bóbwe kole.

ᾠpasua Amuto Ikolémábwé

¹⁰ Apío, nᾠpó aní Wíe Yesu Kristo kókóli mli ání mli féé mli bwéé kole, méní mli méedasaín. Mliha mli agywun ibwe kole mli asun blíhé kugyíkotó. ¹¹ Mí apío, tóá suá nde asón ání blí gyí, akvá botsú Kloe abusuantó babláa mi beé, asón bobu mli nsiné. ¹² Beblí beé, mli to akv mli aa, “Paulo anibuo.” Abambá beé, “Apolo anibuo.” Akv é beé, “Petro, butetráa ti mu Kefa anibuo.” Akv é beé, “Kristo anibuo.” ¹³ Nfíte mli, beye Kristoto? Paulo beda mántá oyikpalíhe amusu há mli, ntéé mu dátó bobó mli asú?

¹⁴ Nedá Bulu ipán ání Gaio mu Krispu ᾠma a, mmetrá bᾠ mli to ᾠkoko asú. ¹⁵ Mú su ᾠhaa méetalí blí ᾠbéé, mí idátó nᾠbo mu asú. ¹⁶ Ké! Nakáín, nᾠbo Stefana mu mu wóyító ahá é asú. Amó ᾠma a, mméekaín ání netrā bᾠ ᾠhaa asú. ¹⁷ Kristo mówa mí ahá asúbᾠ. Mboún ᾠbéé, mbeda asun wankláán ámu ᾠkan. Megyí ᾠᾠwanki pú anyánkpósa agywun nᾠpublí mó, tsúfé ní nᾠpó mó blí mó á, túmi kᾠkᾠkᾠ imétrá tsiá Kristo oyikpalíhe amuto.

Bulu Túmi Pó Mu Nyánsa

¹⁸ Aní Wíe Yesu oyikpalíhesu lowu iwí asón ámu igyi mimlála há ahá ání budehi. Táme igyi Bulu túmi há aní ahá ání Bulu dé nkpa ání itamatá ha. ¹⁹ Tsúfé bᾠwanlín wá Bulu asón ámu to beé,

“Néyintá anyansapu nyánsa.

Mmóho amó agywun wankláán kᾠkᾠ.”

²⁰ Ní igyi alí á, múmú ntᾠ onyansapu gyí? Ntᾠ Mose mbla osunápó gyí? Jyí áníto nwéen agyípu me? Jyító ansítin mé, imegyí mimlála Bulu ansító?

²¹ Bulu lᾠpu mu onuto nyánsa bwé mó. Nyankpósa méetalí pú mu nyánsa bí mu ekekeke. Mú su alapó aní mimlá ᾠkan amóu anidéda ámu hᾠ ahá ání bahᾠ mu gyi nkpa. ²² Tsúfé osúna ání itsú Bulu wá Yudafᾠ butekleá bᾠpubí ání asón ámu bu móto. Griikifᾠ é á, nyánsa butekleá bᾠpubí ání ibu móto. ²³ Mú su ní adá ᾠkan aniaa, beda Kristo mántá oyikpalíhesu á, itakósú líi Yudafᾠsu, igyi mimlála ᾠmá bámbásófo é ansító. ²⁴ Táme ahá ání Bulu lalé, bogyí Yudafᾠ pú Griikifᾠ mó á, Kristo gyí Bulu túmi kᾠnkpᾠnti pú mu nyánsa há amó. ²⁵ Tsúfé Bulu mimlála igyi ansítinla don nyankpósa nyánsa. Mu pón é kóráá don nyankpósa ᾠwonlín.

²⁶ Apío, mlikaín ahá mli gyí bréá Bulu létí mli. Ahá butamabú mli ᾠdᾠdᾠ ání mli létin ansí. Mli ᾠdᾠdᾠ mli mégyí iwí anyapó, ᾠdᾠdᾠ é bumotsú abusuan kpikplito. ²⁷ Bulu léle

ahá ání boma nyánsa ɔ́yí áńfítò, ménì ɔ́bóɔ̀vú amú sópa atiansipú. Ɖeɛ ɔ́yí áńfítò apónɔ̀vú é, ménì ɔ́bóɔ̀vú amú wá awonlínpó pélítò. ²⁸ Ɖeɛ ahá ání obú ma amósó, pó amúá boma labi kuku ɔ́yí áńfítò, ménì ɔ́bóɔ̀vú amú wá amúá obú bɔ amósó pélítò. ²⁹ Ɖɔ́bɔwɛ mó fée alì, ménì ɔ́haa móotsu iwí mɔ ansító. ³⁰ Bulu sɔ mlia Kristo Yesunyɔ mlilabwé kɔɛ, alapó Kristo bwé anì nyánsa. Mólátsú anì ání anì asón da ɔkpa mɔ ansító, alabwé anì mɔ ahá. Alahɔ anì lé lakpan nkpábitò, há anlagyi iwí. ³¹ Mó sɔ fé alíá Bulu asón ámu léblí á, “Ɖhagyíɔha ání ɔ́bée, mótsu iwí á, ɔ́póvú tóá anì Wíe labwé tsu iwí.”

2

Kristo Da Mántá Oyikpalíhesu

¹ Mí apíó, bréá neba beɔa Bulu asón ɔ́hínhé amɔ ɔ́kan súná mlì á, mmɔ̀pɔ ɔ́nɔwankì ntée nyánsa kuku bebláa mlì Bulu asón ámu. ² Tsúfé bréá mbɔ mlì wá á, nɔ́bɔwɛ agywun ání nótáí tsú Yesu Kristo pó mɔ oyikpalíhesu lowu nkɔɛ iwí. ³ Bréá neba a, mí awútó yóyóyó. Ifú de mí, ndekpinkí. ⁴ Megyí mí nyánsa pó mí ɔ́nɔwankì nɔ́pɔdá asón ámu ɔ́kan súná mlì. Mbóún Ɖhé Wankíhé amɔ túmì léha asón ámu ɔ́wankí mlì. ⁵ Ɖeɛba alì, ménì mlénya mlì hógyi tsú Bulu túmitò, megyí nyankpɔsa nyánsatò.

Bulu Nyánsa

⁶ Táme ní nowíe ahá ání badan hógyi amɔtò wá á, ntɔ̀pó Bulu nyánsa bláa amú asón amú. Megyí nde ɔ́yí kehetò nyánsa, ntée ɔ́yí áńfítò isɔ agyípo ání béba bɔ́hulí amú túmì klé. ⁷ Nyánsa áńfi anidé mó iwí asón blí áńfi igyi nyánsa ání Bulu lóɔ̀pɔ́hín asa ɔ́yí lebelun, ání ɔ́bóɔ̀vúwá anì numnyam. ⁸ Ɖyí áńfítò otúmíɔ̀vú ɔ́kuku mébì nyánsa áńfi. Ní bebi mó á, tekì bɔ́mɛda anì Wíe Onumnyampɔ amɔ mántá oyikpalíhesu. ⁹ Táme fé alíá bɔ́wanlín wá Bulu asón ámu á,

“Tóá ansibi mɔkówun kì, asɔ mókónú kì,
umakóba nyankpɔsa agywuntò é kì a,
mó Bulu lalá yáí há mɔ adwepó ní.”

¹⁰ Táme anlabí ínì, tsúfé alalé mó súná anì tson mɔ Ɖhe Wankíhé amɔsɔ. Ɖhé ámu tokwí tógyítótó kì, ɔ́telé Bulu asón ɔ́hínhéá ibɔ ɔ́tótótótó kóráá súná anì. ¹¹ Ɖhaa tamawun mɔ ba nwuntò, nkéti mɔ onutó ɔ́hé. Alì kén Bulu Ɖhé ámu nkɔɛ tówwun Bulu nwuntò ní. ¹² Anì mó á, Bulu lóɔ̀pɔ̀ mɔ Ɖhé wá anitò, megyí ɔ́yí áńfítò ɔ́hé bɔ anitò. Mbóún Ɖhéá itsú Bulu wá, ménì abétalí nú itó ámú Bulu lapókíe anì faan amɔ asì.

¹³ Mó sɔ megyí anì onutó nyánsa asón anidé mlì bláa. Mbóún asón ání itsú Ɖhé Wankíhé ámu wá. Mó anidépɔ̀lé Ɖhétó ɔ́nɔkwali asón asì ní. ¹⁴ Ɖhá ání ɔ́ma Ɖhé Wankíhé méetalí hɔ tóá itsú Bulu Ɖhé ámu wá, tsúfé igyi mimlála mɔ wá. Ɖhá ání Ɖhe Wankíhé bɔ mɔtò tónú asón ání Ɖhé ámu déblí asì. ¹⁵ Mutetalí tété tógyítótó nú mó asì. Táme mɔ mó á, ɔ́haa méetalí tété mɔ asóntó, nú mɔ asì ekekeke. ¹⁶ Nkálì ibóɔ̀wɛ asa bétalí nú mó asì? Igyi fé alíá Bulu asón wanlínhé amɔ léblí ɔ́bée,

“Ma ɔ́bétalí bí anì Wíe agywun?

Ma ɔ́bétalí súná mɔ asón?”

Táme Kristo agywun bɔ anitò. Mó sɔ anì mó abétalí bí mɔ agywun.

3

Bulu Asúmpó

¹ Apíó, bréá neba mlì wá á, mmetalí tóí mlì ansító fé ahá ání Ɖhe Wankíhé bɔ amótó. Nebláa mlì asón fé ahá ání amú agywun idin ɔ́yí áńfítò atósó, bɔ́mɔkódan Kristotò. ² Nyóɔ̀pɔ̀ntsu neha mlì. Mmeha mlì atogyihe onutó. Alì bré ámu á, mlímókófon atogyihe onutó gyí. ³ Tsúfé ɔ́yí áńfítò tsiátó itráa bɔ mlitò. Mlídé aba lu, mlídétré. Ní mlídé ínì bɔwɛ mé, imosuná ání mlì agywun trá din ɔ́yí áńfítò atósó, mlígyi fé ɔ́mátófo? ⁴ Mlitò ako mlíaa,

“Paulo mbuo.” Mlito aku é mliaa, “Apolo mbuo.” Mbée, íni medésuná ání mligyí fé amátófó?

⁵ Mbée, ma gyí Apolo, ntée ma gyí Paulo, só mlidétré aní so? Bulu asúmpó keke anigyí, mlilatsun aní ibito mlí mu ahógyípu. Anito okugyíaku légyi gyuma ání Bulu léha mu. ⁶ Mílódu, Apolo lówolí mó ntsu, táme Bulu léha mó iledan. ⁷ Megyí odupó móa ntsu owólípó lóbwe tótó. Bulu nkule tóbwe, tsúfé mutéhá mó itedan. ⁸ Odupó móa ntsu owólípó féé bugyi kékée Bulu ansító, obéka okugyíaku ikó mu bwehé onó. ⁹ Agyómá ayəpó mía Apolo anigyí há Bulu. Mligyí Bulu ndə, mligyí mu obu é ní.

¹⁰ Bulu lówa awitəle há mí, bwé mí obu oyípu ətiansipu. Mó só nəpu abwi wá obu ámu ntswiasí, aha bambá betalí budepwe dínká mósó ní. Táme əhagyíəha əkí wankláán obu ámu pwetó. ¹¹ Tsúfé əhaa méetalí wá ntswiasí bambá dən mó ámóú ida yaí, igyi Yesu Kristo amu. ¹² Ní əku əpó sika pepé o, sika futútú o, abwi ání ibu bíá o, nyí o, afitáa ntée ipí yi dínká ntswiasí ámuəú á, ¹³ əbú ání kugyíku ibélin əwan eke ámóú Bulu obégyi aní asón ámu. Ogyá əbópəə mó ki beə, əlbwə mó wankláán. ¹⁴ Ní ogyá ámu məhə obu ámu yintá á, Bulu əbéda mu ipán. ¹⁵ Táme ní obu ámu lóhə a, əbéhiə húli ató. Bulu əbóhə mu nkpa, táme obóflu fé əhá ání alarí dalí ogya plənpləntə.

¹⁶ Mliméyín ání Bulu əswékpa mligyí, Bulu Əhə ámu tsie mlito? ¹⁷ Əhagyíəha ání oleyintá mu əswékpa a, Bulu é obéyintá mu, tsúfé Bulu əswékpa ləwankí. Mu əswékpa amu gyí mlí á.

¹⁸ Əhaa mámlé mu iwí! Ní mlito əku dé mu iwí ti ətiansipu nde əyí ánfito á, ilehián ání əbóbwe mu iwí əha mimláhe, méní əbóbwe ətiansipu onutó. ¹⁹ Tsúfé əyí ánfito ansítun igyi mimlála Bulu ansító. Fé alíə bəwanlín wá Bulu asən wanlínhé amotə beə, “Ətiansipu agywun laláhe Bulu təpókítá mu.” ²⁰ Bulu asən wanlínhé amu letrá blí əbéə, “Bulu yin ání ətiansipu agywun itépi ma labi.” ²¹ Iní su əhaa mápə ansí dínká əhaasə tsú iwí. Mlibú tógyító. ²² Paulo o, Apolo o, Petro o, əyí ánfi o, nkpa ntée lowu o, nde o, əke o, mlibú mó féé. ²³ Kristo bú mli, Kristo é gyí Bulu klé.

4

Kristo Sumbí Ayəpó

¹ Iní su əhagyíəha otsú mó ání Kristo asúmbi keke mía Apolo anigyí, Bulu lapó mu asən nəinhé amu agyómá wá aní ibito. ² Tóá ihíə dehián gyí, əhá ání bapú agyómá wá mu ibito obégyi ənəkwali. ³ Mí mó á, ní mlito aku ntée aha bambá bude mí pón ha kúráá á, imegyí tótó mí ansító. Mí onutó ó mməkóhá iwí pón ntée asu. ⁴ Nyin mí kləntə, táme imosuná ání mí asón da əkpa. Aní Wíə Yesu gyí mí asón ogyípu. ⁵ Iní su mlimákəsí lé mlí aba ilá kpéfən aní Wíə əbáke amu. Mu əbówankí wólí oklúntə atósó, lé aní agywun əwan, asa Bulu əbékanfó əhagyíəha alíə ilehián ni.

⁶ Mí apió, mlí só ndepu mía Apolo tsiátó súná mlí ató, méní mlónu mó ámóú ahá butəblí beə, “Mlimányankí tóá bəwanlín tswisə” ámu asi, fówun mlimóowun əhaa tsú iwí. ⁷ Ma lébláa fə əbéə fədbən əku? Ntə fəbəá imegyí Bulu léha fú? Ní Bulu léha fú tógyító á, ntogyi só fúde iwí tsu fé megyí ha beha fú?

⁸ Mlidékú ání mlilamwé! Mlilanyá iwí! Mlilawúna mlidé iwíə gyí. Mí su mó á, tekí mlidé iwíə amu gyí lélé, méní ania mlínyə abégyi iwíə amu. ⁹ Ide mí bwe fé Bulu lahá aní sumbí ayəpó ánfi anilabwé əma agyápu fé ndoun bakpá bəyómə. Tsúfé anilamlí atə kihe há əyító féé, Bulu-abəpu móa anyánkpósa féé. ¹⁰ Kristo só anilabwé aha mimláhe, mlí mó mlilatun ansí. Anigyí apónpu, mlí mó mlibu əwənlín. Ahá bude mlí bu, aní mó əhaa tamabú aní. Megyí alí mlidé aní kú ni? Ntée megyí alí? ¹¹ Bófən séi á, akún móa əmewóli de aní, atatidatə anida. Bude aní atswə fulí, animá ədikpa. ¹² Aniteyíri iwí pó aní ibí yó agyómá pónyá aní atə hiánhe. Ní bəlwí aní á, anitoyúlá amó. Ní budin anisə é á, anitotomi. ¹³ Ní beblí aní iwí asən laláhe a, anitəpó ədwe lé mó onó. Bəfən séi á, anilabwé wúna, bude ipí potsítsá anisə əyí ánfito.

¹⁴ Mmedé ínì wanlín pòsòpa mli, mbóún ndepotóí kplá mli fé mí abí adwepó. ¹⁵ Tsúfé ní ahá mpím-dú (10,000) lósuná mli Kristo iwí asón kóráá á, òbakòlè pé abí mligyí òhétó. Nòbwe mli sí Kristo Yesuto bréá neda ason wankláán ámu òkan súná mli. ¹⁶ Mú sù nde mli kokóli, mlikasi mí tsiátó. ¹⁷ Iní sù nde Timoteo wa sísí mli. Mí bí ní, ntòdwé mu. Òbu ònòkwali Kristotó. Mù òbéba bekaín mli tsiátó oduá nòpù mbuo Kristo, ndeposúná òpasua kugyíkúá ibu òtínegyíótíné ní.

¹⁸ Mlító aku búde iwí tsu. Búkì bée, fiálì mméetrá ba mli wá ekekeeke. ¹⁹ Táme ní aní Wíe Yesu lótsulá á, imòowa òpá kòkù néba mli wá beki bée, asón keke iwí atsupó ánfì búdeblí lóó, ntée lélé búbu Bulu túmì. ²⁰ Tsúfé megyí ason blíhé keke Bulu iwíegyí ámu igyi, mbóún Bulu túmì. ²¹ Ní nebá mli wá á, ntò mpóba? Mpó mplì ba lóó, ntée òdwe móa ìklon lwííhè?

5

Mbvatò Iwí Asón

¹ Bahíé bebláa mì bée, mlító aku búde atsi móa ayin asón wa. Òmátófó kóráá bumedé mó odu bwe. Mlító òkù mó kóráá laswíí mu sí mu ka, ² ibu mli ansigyí! Ima mli awírehò. Péli medé mli, ménì mlégya òhá ánfì odu lé mli òpasuató. ³ Iníá mlimédé mí wúun ó á, mbu mlító òhétó. Nahá òhá ánfì òbu tsiátó anfi odu ipón dodoodo, fé mbu inu. ⁴ Mlító òpasua ámu fia aní Wíe Yesu Kristo dátó. Nétsiá mlító òhétó, aní Wíe Yesu Kristo túmì é ibétsiá mlító. ⁵ Inu á, mlípù mu wa Òbunsám ibitò, oyinta mu òyulóbù, ménì Bulu òbóhò mu òkláa nkpa aní Wíe Yesu òbáke amu.

⁶ Kpaali mlihdé iwí tsu. Mliméyín aní bodobodotu-afá kpalobí téhá bodobodo amu féé itotú? ⁷ Iní sù mlíle lalahé òbwepó anfi mlító, ménì mli iwí bétin fé bodobodoá bumòwa afá mótó, tsúfé alí mlihié mligyí ní. Megyí bodobodoá bumòwa afá mótó, imotu butòpógyí Katsun Nke? Bamó aní Israelfòsù Katsun Nketò Okúfabi, ogyi Kristo amu, lé aní nwunsù mbusuo há aní dodoodo. ⁸ Mú sù mliha apu bodobodoá imotu, igyi iwítin móa ònòkwaliwa gyi Katsun Nke ámu. Mlimáha apu bodobodoá ìlatú, igyi tsiátó lalahé móa lakpan gyi mó.

⁹ Nòwanlín wá òwoló kúá nòpusísí mlító mbéé, mlimápu mbua atòpó gyi mba. ¹⁰ Megyí òyító mbua atòpó, ònsipe awapó, awikplu ntée ikpi atswépu iwí asón neblí. Mómú tēki mlédali òyí ánfìtò asa mlimòowa amú mba ní. ¹¹ Tóá nòwanlín sísí mli gyí, mlimápu òhá aní òbéé Okristoyin mgyi, táme òtòtò mbua ntée òbu ònsipe, òtòtswe ikpi, otesiá mu aba, òtòbò ntá ntée otowí ató gyi mba. Mliha òhá ámu nyò mlimáwa ibi gyi ató kóráá.

¹² Ntò sù négyi ahá aní buma òpasua ámòtò asón? Megyí ahá aní búbu mótó, búde lakpan ánfì odu bwe mbóún asón lehián aní mlégyi? ¹³ Bulu obégyi ahá ámúú buma òpasua ámòtò ámu mó asón. Táme bòwanlín wá Bulu ason wanlínhé amòtò bée, “Mli mó mligya lalahé òbwepó le mlító.”

6

Bulu Ahá Wòlèwòlè Nsiné Asóngyí

¹ Ní mlító òkù mu ba Okristoyin benyá á, ntogyi sù mlítówá klon pòya òmátófó asón ogyíkpá, mlítamapó ya Bulu ahá abòbli mú? ² Mliméyín aní Bulu ahá obégyi òyító ahá féé asón? Ní mli obégyi òyító ahá asón á, mú ntogyi sù mliméetalí gyi mli wòlèwòlè nsiné asón? ³ Ntée mliméyín aní aní obégyi Bulu-abòpù é asón? Ntogyi sù animéetalí gyi ekekegyíeke asón mú? ⁴ Ní asón idá mli nsiné á, ntogyi sù mlítópòya òmátófó asón agyípó amúú mli òpasuafo butamabú ámu? ⁵ Nde asón ánfì wanlín sísí pòsòpa mli. Mú sù òtiansipù òkole kóráá má mli òpasuató aní òbétalí gyi mu aba nsiné asón? ⁶ Ntogyi sù ohógyipu òbésamáa mu ba, móa idon kóráá pò mu yélí òmátófó ansító?

⁷ Alí ámúú asón ibu mli Akristofó wòlèwòlè nsiné ámu kóráá ilosuná aní mli lagyi pón dodo. Ntogyi sù mli bá òpó ìlá gyí mli, ntée osisi mli, mliméesikíé? ⁸ Mli mbóún latsun gyankpá mlihdé mli aba sísí, mlihdé lalahé pogyi mli aba? ⁹ Ntée mliméyín aní aha lalahé

bumóowíe Bulu iwíegýí ámòtò? Mlímámlé mli iwí. Ahá ání butòwá atsi móa ayin asón, ikpí atswépu, mbua atápó, ayin ání butekle amó aba ayin, ¹⁰ awikplu, ònsípe awapó, ntá abupó, ahá asiapó pú ahá asisípu buméenya ogyíkpá Bulu iwíegýí ámòtò. ¹¹ Teki bré ámu a, alí mlítò akú mligýí ní. Táme Bulu labie mli ntsu, alabwé mli mu ahá. Alatsun mu Òhè ámu pú aní Wíe Yesu Kristosu tsú mli ání mli asón da òkpa mu ansító.

Mli Òyulúb Pwá Bulu Numnyam

¹² Mlító òkú òbétalí blí òbéé, “Mbú òkpa bwé tótógyító.” Ee! Táme nde mli bláa mbéé, “Megýí mó fée òbówa labi.” Òkú é òbéblí òbéé, “Mbú òkpa bwé tótógyító, támé mméeha tòtò méegyi misu.” ¹³ Ibu móttá òkú òbétalí blí òbéé, “Atogyihe bu inu há ipu, ipu é bu inu há atogyihe.” Ee! Táme mó fée íbèhí ekekó. Bulu móbwe nyankpusa há atsi móa ayin asón wa. Mboun aní Wíe bú aní òyulúb, aní òyulúb é bú aní Wíe. ¹⁴ Bulu lókusúa aní Wíe Yesu tsú afúlitò. Òbópu mu túmí ámu kúsúa aní é.

¹⁵ Ntéé mlíméyín mliaa, mli òyulúb igyi Kristo nyankpusa-oyí ámu iwí ató? Mó nkálí sò mpúyú Kristo òyulúb yeda obu-òtò òtsiápú òyulúb? Itsún misu! ¹⁶ Ntéé mlíméyín mliaa, ní òkú òpó ibi da obu-òtò òtsiápú a, mbua mnyò òyulúb labwé kule? Tsúfé Bulu asun wanlínhé amu léblí òbéé, “Oyin ámu mbua òtsi ámu babwé òyulúb kule.” ¹⁷ Táme ní òkú mbua Kristo babwé kule a, mbua mnyò babwé ikule òhétó é.

¹⁸ Mlímápléí atsi ntéé ayintò. Lakpan kugyíkúá òha tóbwé tamakúsú líí mu òyulúb. Táme ní òkú òwá atsi móa ayin asón mó á, alabwé lakpan ání ilakúsú líí mu onutó òyulúb. ¹⁹ Ntéé mlíméyín mliaa, mli òyulúb gyí Òhè Wankíhé amu òtswékpa obu? Bulu lópu mu há mli, òtsie mlító. Mó su megyí mlibó mli iwí. ²⁰ Ibiá kpéklékpé Bulu lóhò mli. Mó su mli pu mli òyulúb wa Bulu numnyam.

7

Akúlu Mba Aká, Akpanku Pó Asurapu Atosundhé

¹ Nayó asun fitéhé amóú mlilówanlín sísí mí ámòtò kí a,

Ee! Ibu aléá oyin móòpu ibi da òtsi. ² Táme mbuatò ladubi su oyingyíoyin onyá mu onutó òká, òtsigyíòtsi é onya mu onutó okúlu. ³ Ilehián ání okúlu obégyí òkátsiá mbia féesú ha mu ka, òká é òbóbwe mó alí ha mu kulu. ⁴ Megýí òtsi bú mu iwí, mu kulu bú mu. Alí megyí oyin é bú mu iwí, mu ka bú mu ni. ⁵ Mó su mlímákiná aba òdikpa ha, nkéti mli abanyó ámu mlilatsúlá ání mlétsiá nke kpalóbí, méní mlétsiá bú mpáí, asa mlélayó aba wá. Mlilawun aba mó òma, méní Òbunsám méetalí sò mli kí, ní mlíméetalí kítá iwí.

⁶ Òkpa ida ání mlóbwe mó alí, támé megyí òhíé igyi. ⁷ Mí nkule su mó á, tekí mlétsiá kpanku fè mí, támé òhagyíòha bu móá Bulu lópu kíé mu. Òmòbwe aní fée kékée. Òhagyíòha mbua mu klé.

⁸ Séi nde akpanku móa asurapu bláa mbéé, ní bótsulá tsíá mí atsiábi a, tekí ibu alé. ⁹ Táme ní mlíméetalí kítá iwí ntéé gyi mli iwí su mó á, mlítsia akúlu móa aká, òun ání mlénatí dá tsun.

¹⁰ Táme akúlu móa aká awíe mó á, mbia ku bu inuá megyí mí, mboun aní Wíe Yesu lówa há amó. Òbéé, òká mákiná mu kulu. ¹¹ Táme ní òmáin mu kulusu a, òkíta iwí ntéé oyínki yò mu kulu wá. Okúlu é mákiná mu ka.

¹² Mli aha tráhe mó á, mí onutó dé mli ínì bláa. Megýí aní Wíe Yesu dé mó blí. Ní ohógyipu yínhé tsíá òtsiá omegýí ohógyipu, támé òtsi ámu latsúlá ání mbua mnyò bétsiá á, òmákiná mu. ¹³ Ní ohógyipu tsíhé é tsíá oyin ání omegýí ohógyipu, támé alatsúlá ání mbua mnyò bétsiá á, mu é òmákiná mu. ¹⁴ Tsúfé ohógyipu tsíhé ámu su Bulu òbóhò mu kulu. Alí kén ohógyipu yínhé ámu su Bulu òbóhò mu ka é ní. Ní megyí alí á, Bulu móotsu amó abí ání amó asón da òkpa mu ansító, támé ínì su Bulu latsú amó ání amó asón da òkpa mu ansító. ¹⁵ Táme ní okúlu ntéé òká ání omegýí ohógyipu dékléá obékiná mu tsiába ohógyipu a, ohógyipu amu osíi mu ònatí. Mbua kuku meklí mu, tsúfé Bulu létí aní òbéé, abétsiá iwílwíiti.

16 Ohógyipu tsíhé, fuyin ní fò òbòhò fò kúlu nkpa? Ntée ohógyipu yínhé, fuyin ní fò òbòhò fò ká nkpa?

Tsia Alá Fúgyi

17 Mú sù òhagyíhà ọ́pọ̀ tóá aní Wíe Yesu léhà mọ́ asa Bulu létí mọ́ tsia. Mógyí tóá ntebláa ọ́pasua kugyíku ní. 18 Ní òku létin keté asa Bulu létí mọ́ a, ọ́málayínkí yébwé mọ́ iwí tótòtò. Ní òku é métin keté asa Bulu létí mọ́ é á, ọ́máyéтин. 19 Ketétin ntée ketémátin megyí tótò. Bulu mbla ámọ́sù gyí mboún gyí asún. 20 Òhagyíhà otsia alá ogyi asa Bulu létí mọ́. 21 Òkpábi fúgyi asa Bulu létí fò? Imáhan fọ́. Táme ní òkpa íbá aní fégyi iwí á, kọ́sù mósó. 22 Tsúfé ní òkpábi fúgyi asa aní Wíe létí fò á, alahá fagyí iwí. Alí kén ọ́há aní otsie mọ́ iwí sù asa aní Wíe létí mọ́ é gyí òkpábi séi há Kristo ní. 23 Bulu lóhò mli íbíá kpekplékpeé. Iní sù mli mábwé mli iwí nkpábi há anyánkpósa. 24 Mí apíó, alágyíalíá òhagyíhà gyí asa Bulu létí mọ́ a, ọ́pọ̀ mọ́ alí tsia.

Mbitebi Mọ́a Asvrapu

25 Mli mbitebíá mli mókótsia akúlu kí mọ́ á, mma mbla kọ́kọ́á itsú aní Wíe wá há mli. Táme aní Wíe mọ́a mọ́ nwewúun, alahá mí nyánsa aní mlétalí hò mli gyí. 26 Asún aní nde há mli gyí, ọ́yítò lawá ònlun séi. Mú sù nahogyiá íbù aláá òhagyíhà obétsiá alá otsie yaí. 27 Ní fóbù òká á, mákiná mọ́. Ní kpanku fúgyi é á, mátepi tsia. 28 Táme ní fetsiá òká á, fómókóbwé lakpan. Ní obitebíá ọ́mókótsia okúlu kí é otsia a, ọ́mókóbwé lakpan. Asun wunhèá íbèba teki ndetsu kósó akúlu mọ́a akásó. Mú sù nde ínì blí.

29 Mí apíó, mọ́a ndeblí gyí, bré itinbí ílasí. Iní sù tsú séi á, ọ́há aní òbù òká òbwéé fé ọ́há aní ọ́ma. 30 Ọ́sín ígyi o, ọ́dwe ígyi o, iwínya ígyi o, òbwéé iwí fé asọ́nsù mēdín mọ́sù. 31 Ahá aní bode ọ́yí ánfitò ató pọ́bwé tọ́ku bọ́mápu amó ansí féé dínká mósó. Tsúfé ọ́yí ánfi pọ́ mótó ató féé bèba bọ́tsun.

32 Mmedékléá asún íháan mli. Ọ́há aní ọ́ma òká tọ́pọ́ mọ́ ansí dínká aní Wíe agyómásó, ménì obégyi mọ́ ansí. 33 Táme òká mọ́ wie mọ́ tọ́pọ́ ansí dínká ọ́yítò atósó, ménì obégyi mọ́ ka ansí. 34 Mú sù mọ́ agywun tọ́bwé anyò. Alí kén ọ́tsi kpanku é tesí mọ́ iwí há aní Wíe, ọ́yulọ́ mọ́a ọ́jéto féé, ménì obégyi Bulu ansí ní. Táme okúlu mọ́ wie mọ́ tọ́pọ́ mọ́ ansí dínká ọ́yítò atósó, ménì obégyi mọ́ kulu ansí.

35 Mli yilé sù nde asún ánfi blí. Mmedé mli itin ka. Mboún nde kléá mli bwéé tóá ida òkpa, amli si mli iwí féé há aní Wíe Yesu.

36 Ní oyin ọ́fité ọ́tsisù, owun aní ọ́mēetalí kítá iwí, ọ́tsi ámọ́ é déklé ọ́dan tsun a, ọ́yékpáin mọ́. Megyí lakpan igyi. 37 Táme ní ọ́lábwé agywun aní omēetsiá mọ́, ọ́bétalí kítá iwí tsíá kpanku á, òbù òkpa bwé tóá odeklé. Ní ọ́bétalí kítá iwí á, mómó òkíta iwí. Ibo alé òbun. 38 Ibo aláá obétsiá òká, táme ní ometepí tsia a, íbù alé òbun.

39 Mbla léklí ọ́tsi aní omēekiná mọ́ kulu yófún mọ́ owuké. Táme ní oyin ámọ́ owú á, òbù òkpa tsíá oyin aní odeklé. Táme ilehián aní ọ́há ámọ́ ọ́bóbwé Okristoyin. 40 Mí nkọ́le sù mọ́ á, ní otsie kpanku á, ansí bégyi mọ́ òbun. Nyin aní Bulu Ọ́jé ámọ́ íbù mító ámọ́ só natálí nde mli asún ánfi bláa.

8

Ọ́kpító Atogyihe

1 Mliha abli ọ́kpító-ató gyí iwí asún ámọ́ mli lówanlín sísí mí ámọ́.

Mli déblí mli a, “Aní féé aniyin asún.” Ibo mótó, táme mli bí aní asún bí tẹhá ọ́ha tótsú iwí, ọ́dwe é itẹhá ọ́ha tẹdan. 2 Ní òku ọ́bèé, mọ́yin asún òbù a, ọ́mókónyá bí tóá idehián. 3 Ọ́há aní ọ́tọ́dwé Bulu á, Bulu é yin mọ́.

4 Mú sù nkálì aní déblí tsú ọ́kpító ató gyí iwí? Aní féé aniyin aní ọ́kpí megyí tótòtò. Aniyin aní Bulu ọ́kọ́le pé é bọ́ inu, ọ́kọ́ku trá ọ́ma ọ́tinetine. 5 Iníá íkpí mọ́a túmí tsọ́tsọ́tsọ́ bọ́bọ́ ọ́sọ́ mọ́a así ó á, 6 aní mọ́ aniyin aní Bulu ọ́kọ́le pé bọ́ inu. Mógyí aní Sí, ọ́sọ́ mọ́a así Ọ́bwepọ́.

Mv anitsie nkpa há. Aní Wíe ɔkule pé é bu unv. Mvgyí Yesu Kristo. Mvsv Bulu lótsun bwe tógyító. Mv kén sv anitsie nkpa ní.

⁷Táme megyí Akristofɔ f́éé yín alí asón ánfí. Ikpísúm lamántá amú dodo. Iní sv ní begyi ɔkpítɔ-ató á, bvdé mú tsu ání basúm ɔkpí ámv ní. Mú sv ifin lada amú, tsúf́é b́m̀akódan h́ogyítɔ. ⁸Megyí t́á anitegyi śú ania Bulunyɔ nsíné b́owa alé. Ntɔ anilégyí o, ntɔ anumégyí o, t́tɔ meyintá aní iwí.

⁹Táme mlíkí wankláán ání ɔkpa ánfí mlibv gyi ɔkpítɔ-ató ánfí iméeha ɔhá ání ɔm̀akódan h́ogyítɔ ɔméedida. ¹⁰Ní ɔhá ání ɔm̀akódan h́ogyítɔ owun f́ú ánfí f́éé f́uyin asón, f́vdé ató gyí ɔkpítɔ á, ibv alé? Ḿómú ýéé f́vdé mv atetɔ-ɔnlín wa f́éé, ogyíi ɔkpítɔ ató ánfí mv onutó oyin ání ima alé anfi ní o. ¹¹Ḿómú f́apó f́ú asónb́í mlé f́ú píó wá. Fahá f́ú píó ánfí ɔm̀akódan h́ogyítɔ, Kristo lówu há mv anfi laf́wí. ¹²Ní f́apó ilá gyi f́ú píó Okristoyin ání ɔm̀akódan h́ogyítɔ, fehá mv ɔbwé t́á oyin ání ima alé á, Kristo f́apó ilá gyi a. ¹³Mú sv ní t́á négyi ibéha mí píó Okristoyin ɔb́bwe lakpan á, mméetepí trá gyi iye ekekeeke, méní iméeha mv ɔdida.

9

Sumbí ɔyɔpó Túmí Pó Mv Gyumagyihe

¹Mlíkí mlíaa mmetsie mí iwísv? Nt́éé megyí sumb́í ɔyɔpó ngyi? Mm̀akówun aní Wíe Yesu kí? Megyí mí gyumagyihe śú mlílamlí aní Wíe klé nde? ²Ní mmegyi sumb́í ɔyɔpó há akv á, mlí mú mliyin ání sumb́í ɔyɔpó ngyi. Tsúf́é ínía mli gyí Akristofɔ á, ilegí adánsie ání aní Wíe sumb́í ɔyɔpó ngyi.

³Iní gyí t́á ntɔpólé mí iwí ɔnó súná ahá ání butélé mí ilá ní. ⁴Mía Barnaba mú animágyi ató, nu ntsu? ⁵Animá ɔkpa tsía ohógyipv, kpá mv buo iwí, fé sumb́í ayɔpó atráhe amv pú aní Wíe apíó múa Petro aná? ⁶Nt́éé mía Barnabanyɔ mú ayóɔ agyómá kí aní iwísv? ⁷Isá ɔkɔpó onutó téká iwí ikɔ? Ekekeeke! ɔdɔtɔpv ɔm̀mv tamagyi mv ndɔtɔ-ató? Mbwi ɔyaípó ɔm̀mv tamagyi mv ɔbwi yáíhé?

⁸Anyánkpsa agywun ndepublí íní? Ýéé Mose Mbla óó ileblí alí á? ⁹Tsúf́é b́wanlín wá Mose Mbla ám̀tɔ b́éé, “Butamawá ɔnantswieá ɔde ayó da ɔnó ikan.”* Fahogyi f́éé nnantswie iwí dé Bulu hián śú ɔleblí asón ánfí? ¹⁰Megyí aní śú ɔde asón ánfí blí? Aní śú ɔde mú blí a. B́wanlín wá Bulu asón ám̀tɔ b́éé, “If́lé ɔwópɔ mva ató ɔkpótípú f́éé b́gyo t́á b́nya tsú agyómá ám̀ú bayó ám̀tɔ.” ¹¹Ní anilabláa mlí ason wankláán ámv, igyi ɔhétó abíá anladú wá mlítɔ á, aní mú animá ɔkpa nyá aní ɔyító atohiánhe tsú mlí wá? ¹²Ní akv bubv ɔkpa nyá ató tsú mlí wá á, animá ɔkpa dun amú?

Táme animótsu kuvu lé ínítɔ. Anilapó klontɔ pisii h́ɔ tógyító, méní animóɔpv t́tɔtɔ tin Kristo ason wankláán ámv ɔkpa. ¹³Mliméyín mlíaa, Bulu ɔtswékpa unv agyómá ayɔpó é bubv ogyíkpá unv? Nt́éé mliméyín ání af́ɔdié-asubwi amv así asúmpú butegyi mú así ató? ¹⁴Alí kén aní Wíe léhie ání mv ason wankláán ámv ɔkan adapó é b́gyíi ató tsu ahá ání bvdé labi nya tsú asón ám̀tɔ wá ní.

¹⁵Táme mí mú mm̀akópó alí ɔkpa ánfí mbv anfi nyá t́tɔ tsú mlí wá. Megyí b́éé ndekléá néfi mú así, śú nde asón ánfí wanlín sísí mlí. Ibv mí aléá nówu, dun ání nóhulí itó ánfí nóp̀tsú iwí ánfí. ¹⁶Táme ní nde ason wankláán ámv ɔkan da a, imegyí t́á nóp̀tsú iwí. Tsúf́é ɔhíé igyi há mí. Bulu ɔbébití mí sv ní mm̀eda mú ɔkan. ¹⁷Ní mí onutó léblí mb́éé nóbwe mú á, tekí Bulu ɔbéda mí ipán. Táme megyí mí onutó apétó nde mú bwe. ɔkpábi ngyi, Bulu lóbu mí ɔnakwalipv pó agyómá ánfí wá mí ibítɔ. ¹⁸Ikáká m̀mv nénya tsú mótó ngya? Ḿogyí néda ason wankláán ámv ɔkan, b́m̀éeka mí t́tɔ. Tekí mbv ɔkpa pókke t́kv há mí iwí, táme mm̀óɔbwe mú alí.

¹⁹Ntsie mí iwísv. Mma ɔhaa así, táme nabwé iwí ɔkpábi há ɔhagyíɔha, méní nékpa ahá tsɔtsɔtɔ ba Kristo. ²⁰Ntɔbwé iwí fé Yudayin ní mbv Yudafɔtɔ, méní nétalí nyá Yudafɔ

* 9:9 Deut. 25:4. Kí atɔ táanheá bu ifon XXX, (1 Ti. 5:18). Mú así gyí, “Butamalé ɔkwén pó ibi tsísi ɔsolótɔ.”

ámv. Mma Mose mbla así, táme ntóbwé iwí fé ahá ání búvú mó así, méní nétalí nyá amótó akv. ²¹ Alí kén ní mía omátófóá boma Mose mbla así aniná á, ntóbwé iwí fé amó, méní nétalí kpá amó ba Kristo ní. Iní medésuná ání mma Bulu mbla ámú así, tsúfé ntobú Kristo mbla ámú. ²² Ntóbwé iwí fé ahá ání amó hógyi onó ma onlin, méní nétalí há amó bédan Kristotó. Ntedamlí iwí okpa otsan-otsansu há ahá féé, méní nétalí kpá amótó akv ba Kristo.

²³ Asvñ wankláán ámú sù ntóbwé ínì féé, méní mí é nénya ogyíkpa mótó. ²⁴ Mlikain ání ní ahá búsrí a, okugyíokv teyírí iwí, táme obakóle tégyi isv, butekíé mv ató? Mlí é mliyírí iwí sri, méní mlégyi isv, békie mli ató. ²⁵ Osríi otsiípó okugyíokv tekítá iwí, méní obésrí púhó idá ání itamatsiá yó. Táme aní mó anidé ínì bwe, méní abóhó idá ání imóofwí ekekéke. ²⁶ Iní sv megyí kpaali nsrí. Mí ansí din tokvsv. Ntamatswí atswé wá afútó. ²⁷ Ntesen ansító, bwé mí iwí okpábi, méní ní nedá asvñ ámú okan súná ahá ta á, Bulu méébláa mí obéé, nabwé tsítsá.

10

Ikrisúm Iwí Oláda

¹ Mí apió, ndekléá mlíbú tóá Bulu lóbwe há aní anáin amv féé bímbí ámú. Oléha agyinde lobun amó féésó, oléha oþv pepe bunkpato lése, olekpa amó féé tsvñ oþv amvto. ² Bulu lópv agyinde móa oþv amv bó amó féé asú, púsúná ání bugyi Mose abúopv. ³ Amó féé begyi onétó atogyihe oloku okvle amv. ⁴ Bonu onétó ntsu oloku okvle amv tsú butá amóv ilekpa amó amvto. Kristo gyí butá ámú ní. ⁵ Táme ínì féé oma a, Bulu ansí megyi amó odvduo iwí, olehí amó dimbí amvsv inu.

⁶ Ntobí áñfi ileba amósú áñfi féé igyi atosuanhe há aní, méní amó lalahé amv odu bwe méedinká aní owóli, ⁷ ánumóosúm ikpí é fé amó. Tsúfé Bulu asvñ wanlínhé amv ileblí obéé, “Ahá ámú betsiá así gyí ató, nu ntá, kúsú kóm.” ⁸ Mlimáwa atsv móa ayin asvñ fé aliá amótó akv bóbwe, ileha amótó mpím advanyo-sa (23,000) benya lowu ekewóle. ⁹ Mlimáha asv Kristo kí fé ali amóv amótó akv bóbwe, awo bodundun amó mó ámú. ¹⁰ Mlimále Bulu ilá fé aliá amótó akv bóbwe, Bulu lópv obopv sísí, olóbomó amó.

¹¹ Ntobí áñfi ileba amósú féé igyi atosuanhe há aní. Bowanlín mó tsví, pódá aní ahá áñfi oyi onómóbí lató aní áñfi olá.

¹² Mó sv ní fvkí fee folú kinkíinkín Kristo hógyito á, kí wankláán, méní fvméedida. ¹³ Bú ání fú isókí amv matsvñ otsan há aha tráhe klé. Onokwalipv Bulu gyí. Omécha isókíá idvñ fv iba fvsu. Táme ní fowíé isókíto á, Bulu obósuná fú okpa ání fátvñ mósú tálí líí mó onó, méní fédalí mótó.

¹⁴ Mó sv apió adwepó, mlimáwa iwí ikpísúmtó ekekéke. ¹⁵ Atiansipv mligyí. Mó sv mli onutó mliyó asvñ áñfito amlíki. ¹⁶ Ní adá Bulu ipán, anu aní Wíe Yesu opónbasí ewe amvto ntá á, imosuná ání ania Kristo obugya labwé kvle? Ní abíá bodobodo amv é ye aba á, mó é imosuná ání ania mv oyulúv labwé kvle? ¹⁷ Iníá aní tsó ó á, bodobodo ipin kvle anitegyi. Mó sv aní féé anlabwé oyulúv kvle fé bodobodo ipin ámú.

¹⁸ Mlipvki Israelfó, megyí ahá amóv butegyí afódié-ató ámú tóbwe kvle afódié ámú bató? ¹⁹ Mó sv nkáli mí asvñ áñfi desuná? Blí ndeblí mbéé, ikpí ntée atogyihe amóv bapóhá amó igyí amv ibv labí? ²⁰ Ekekéke! Tóá ndeblí gyí, ní akpípó behá ikpí igyí a, oþe laláhe bopv há, megyí Bulu. Mó sv mmedékléá mlia oþe laláhe mlóbwe kvle. ²¹ Mliméetalí pú aní Wíe ewe tin onó, láyópv oþe laláhe ewe é tin onó. Mlia Kristo mliméetalí wá ibí gyi ató, mlia oþe laláhe é amlíwa ibí gyi ató. ²² Ní abwé mó ali á, anumóowa Bulu obló fé Israelfó? Ntee anikíá aníbv oþvnlín dvn Bulu?

²³ Ahá buteblí beé, “Aníbv okpa bwé tógyító.” Ibv mótó ali, táme megyí mó féé bv labí. Fvdeblí fee, “Aníbv okpa bwé tógyító.” Táme megyí mó féé tóbóa aní. ²⁴ Mlimákí mli nkole klé, mbóun mlíki mli aba é klé.

²⁵ Tóá mlíbwéé gyí, mlíwí ibíásó iye kugyíkv. Mlimáfíté mó iwí asvansv, mli klvñ é imáha mli pón. ²⁶ Tsúfé bowanlín wá Bulu asvñ amvto beé, “Bulu bú oyi móa mótó ató féé.”

²⁷ Ní òmátóyín òtí fú ató ogyíkpa, iletsiá fú á, fayó. Táme ní foyó á, máfité mó iwí asvansu, fú klón é imáha fú ipón. ²⁸ Táme ní òku òbláa fu òbé, “Òkpitò-ató igyi” á, alíá iméehan òhá ámu su mágyi ató ámu. ²⁹ Megyí alíá íbéhan fu su, mbóún òhá ámu su. Múú ntogyi sù t́á òku désusúu íbétin mí iwígyí òkpa?

³⁰ Ní ntédá Bulu ipán atogyihe su asa ntegyi mó á, ntogyi sù òku òbéle mí ilá ató ámu su?

³¹ Mú su ní fudegyí o, fudenúu o, bwe mó féé p̄wa Bulu numnyam. ³² Mlímáha mlí tsiátó itin Yudafo pú Griikifo nté Bulu òpasua ámu Kristo wá ba òkpa. ³³ Ntamakle mí nkole yilé. Tógyítá ntòbwé á, ntòbó mbódí ání néha ahá ansí bégyi amú, méní Kristo òbóhò amú nkpa.

11

¹ Mlìkasí mí tsiátó, fé alíá mí é nekasi Kristo klé.

Alíá Atsí Bópútsiá Òpasuato

² Mí apíó, ntekánfú mlí, tsúfé mlí ansí òn mísú. Mlídé bwe dínká Kristo atosunáhé amú òn p̄uhá mlí ámu su. ³ Táme ndekléá mlínúu mó asi ání oyingyíoyin bu Kristo asi, òtsigyíòtsi bu oyin asi, fé alíá Kristo é bu Bulu asi. ⁴ Iní su oyingyíoyin ání obun ató nwun asa òde mpái bò nté òde asón ání Bulu lapówá mó ònó blí médé Kristo bu. ⁵ Táme òtsigyíòtsiá òmeklí nwun asa òde mpái bò nté òde asón ání Bulu lapówá mu ònó blí é médé mu kulu bu. Igyi fé alakpá nwun. ⁶ Ní òmóppu ató klí nwun á, mómú òkpáa mó. Táme ní òtsi òkpá nwun, íbu mu p̄lí a, òpú ató klí mósú. ⁷ Bulu lóbwe oyin fé mu iwí, pówá mu iwí numnyam. Mó su mehián ání òbópu ató bun nwun asa obósum Bulu. Táme òtsi mó á, Bulu lóbwe mu pówá oyin numnyam. ⁸ Tsúfé oyin médalí tsu òtsitò, òtsi mbóún lédalí tsú oyintò. ⁹ Megyí òtsi sù Bulu lópwe oyin, mbóún oyin sù òlópwe òtsi. ¹⁰ Iní su ilehián ání òtsi òbéklí nwun, p̄súná ání òbu túmí asi, tsúfé Bulu-abòpu bode mu kí. ¹¹ Iníá ania Kristonyò anlabwé kule su á, òtsi léhián oyin, oyin é léhián òtsi. ¹² Tsúfé alí amú òtsi gyankpapu lédalí tsu oyintò ámu a, alí kén òtsi é lókwí oyin ní. Táme Bulu lóbwe tógyító.

¹³ Mlì onutó mlyò asón ánfítò amlíkí. Ibu aléá òtsi méeklí nwun asa òbóbò mpái há Bulu? ¹⁴ Fé alíá Bulu léle òyító á, ima aléá oyin obési mu imi íbówa íswí fé òtsi klé. ¹⁵ Imi t́ntín igyi numnyam há òtsi, tsúfé Bulu lópú mó há mu fé nwun-abúntò. ¹⁶ Táme ní òku dé mó iwí nwéén gyí a, asón ání mbu blí gyí, mmotsulá dínká kùkusu òn íni. Alí kén Bulu òpasua atráhe féé bómotsulá dínká mósú ní.

Òpúnóasíyò

(Mateo 26:26-29; Marko 14:22-25; Luka 22:14-20)

¹⁷ Mméekanfú mlí asón ánfí nebá bebláa mlí ánfí mótó. Tsúfé yilé kùku tamadálí tsu mlí ifiatò. Lalahe kóún itetí há mlí. ¹⁸ Gyankpapu a, bablía mi beé mlitamabwé kule ní òpasua ámu befia. Nahogyi ání asón ánfí ku bu mótó. ¹⁹ Lélé mó á, ilehián ání nwéengyí bétsiá mlitò, méní mlówun ònòkwaliá íbu mótó. ²⁰ Táme beblí beé, ní mlefia a, megyí òpúnóasíyò su mlitefia. ²¹ Tsúfé mlitamagyò aba. Aku btegyi amú ató, bótamahá aba. Mó su aku bótunu bu, aku é bótisíe akón. ²² Mlì onutó mlímá wóyíá mlitegyi ató, nu ntá mótó? Nté mlídékléá mlósúpáa Bulu òpasua ámu, amlíwa ahíánfò ámu p̄lító? Amansu mbli tsu íni iwí? Nkánfu mlí? Inítò mó á, ekekekeke, mméekanfú mlí!

²³ Tsúfé t́á nosuán tsu aní Wíe wá kén nde mlí bláa a. Aní Wíe Yesu léle bodobodo ipín onyé amú bele mu há ámu, ²⁴ òleda Bulu ipán, bíábía mótó, blí òbé, “Mí òyulóá ndepuhá mlí ní. Mlitsia bwe íni p̄kain mísú.” ²⁵ Alí kén atogyihe amu òma a, olotsu ntá-ewe ámu, blí òbé, “Ntá-ewe ánfí gyí mí obugya ání Bulu dépusí ntam p̄pwe amú íbu mlia m̄onyò nsíné ámu su ní. Brégyíbréá mlónu mó á, mlínu mó p̄kain mísú.”

²⁶ Tsúfé brégyíbréá mlídé bodobodo anfi gyí, nu ntá tsú ewe ánfítò á, mlídé aní Wíe lowu ámu òkan da kp̄f̄v̄n bréá obéyinkí bá. ²⁷ Mó su òhá ání obégyi alí bodobodo anfi, nu ntá tsú aní Wíe ewe ánfítò mábú òkpasu á, alagyi aní Wíe òyulòu pú mu obugya amu iwí p̄n. ²⁸ Iní su ilehián ání mlýò mlí nwuntò wankláán, asa mlégyi bodobodo anfi, nu ntá-ewe

ánfito. ²⁹ Tsúfé ní mlimóbu aní Wíe Kristo ayulúv, mlilégyí bodobodo amv, nu ntá ámv é dínká ifinsv á, Bulu obéha mli ipón mó sv. ³⁰ Mó sù mliṭo ahá tsotsotsò bapòn, akv budelo, akv mó kúráá bawú ní. ³¹ Ní anitoyó aní nwuntò wankláán asa a, tekí Bulu mééha aní pón. ³² Táme ní aní Wíe olé aní ilá, bítí aní isv á, omééha ania oyító ahá fée ipón kole.

³³ Iní sv mí apíó, ní mleyéfiá opúnó ámv así á, mlitsia gyo aba. ³⁴ Ní akón de okv á, ogyíí ató tsu woyító asa oba, méní mli ifia amv iméeti isobití há mli. Mí onutó néba bebláa mli tóá mliwéé tsu ason tráhe amv iwí.

12

Ḑhe Wankíhé Atokiehé

¹ Séi á, apíó, ndekléá néle Ḑhe Wankíhé atokiehé asón amó así wankláán súná mli.

² Mliyin ání bréá mli gyí omátófó á, bosuná mli asunakpan, ileha mli lóyo mli dé ikpiá butamatóí sum. ³ Mó sv ndekléá mli bí móa itsú Bulu wá. Ḑhagyíḥa ání oḑepv Ḑhe Wankíhé tóí méetalí lwíí aní Wíe Yesu. Ḑhá ání Ḑhe Wankíhé dé mv kpa nkole obétalí blí obéé, “Yesu gyí mí Wíe.”

⁴ Bulu atokiehé otsan-otsan bu inu, táme Ḑhe Wankíhé amv kén teye mó fée. ⁵ Bulusúm agyómá igyi otsan-otsan, táme aní Wíe amv kén aní fée anidésu. ⁶ Okpa otsan-otsansv Bulu tóyó agyómá tsun anisv, táme Bulu ámv kén dé mó fée bwe tsun aní féesó. ⁷ Bulu telé mv Ḑhe ámv owan tsun okpa okvsv anitò okugyíokvṭò, méní abópukpá aba. ⁸ Ḑhe Wankíhé tehá okv tóyó nyánsa tóí kplá ahá, otehá okv é tebí asón. ⁹ Otehá okv tehíé hò Bulu gyí, otehá okv é tetsá ahá ilo. ¹⁰ Ḑhe Wankíhé amv kén tehá okv túmi otópóbwé ofúla, otehá okv é teblí asón ání Bulu lópówá mv onó. Otehá okv tetalí bí oḑeá itsú Bulu wá pó móá itsú oḑe laláhe wá. Otehá okv teblí oblí bambá, okv é tonú mó asi. ¹¹ Ḑhe Wankíhé amv nkole tóbwé íní fée, oteye atokiehé áñfi há oḥagyíḥa alíá odeklé.

Ḑpasua Amv Igyi Nyankpósa-oyí Okole

¹² Nyankpósa-oyí iwí ató itsò, táme mó fée lóbwe nyankpósa amv. Alí kén igyi Kristo é ní. Mv oḑasua ámv gyí mv nyankpósa-oyí ámv ní. ¹³ Anitò akv anígyí Yudafo, akv Griikifo, akv nkpábi ntée adíḥe, táme bopv Ḑhe Wankíhé amv bó aní fée asú wá Kristo ayulúv kole amvṭò, Bulu lópó Ḑhe ámv kén núná aní fée.

¹⁴ Táme mégyí toku kole lóbwe nyankpósa-oyí ámv, mboun iwí ató otsan-otsan. ¹⁵ Ní yabi oblí obéé, “Mma nyankpósa-oyí ámv iwí, tsúfé megyí ibí ngyi” á, ilosuná ání megyí nyankpósa-oyí ámv iwí ató ogyi? ¹⁶ Ní isv é oblí obéé, “Mma nyankpósa-oyí ámv iwí, tsúfé megyí nsíbi ngyi” á, ilosuná ání megyí nyankpósa-oyí ámv iwí ató ogyi? ¹⁷ Ní nsíbi nkole gyí nyankpósa-oyí ámv fée á, nkáli obóbwe obónu asón? Ntée ní isv nkole gyí nyankpósa-oyí ámv fée á, nkáli obóhò ató afú? ¹⁸ Táme Bulu lópó iwí ató tsotsotsò bwé nyankpósa-oyí ámv, olpov kugyíku yi otínéá odeklé. ¹⁹ Ní iwí ntobí ámv igyi toku kole a, nkáli nyankpósa-oyí ámv ibóbwe? ²⁰ Iwí ntobí ámv itsò mó, táme mó fée lóbwe nyankpósa-oyí amv ní.

²¹ Mó sv nsíbi méetalí bláa ibí obéé, “Foma labi há mí!” ekekeke. Nwun é méetalí bláa yabi obéé, “Foma labi há mí!” ²² Ní akí a, iwí ató amúv anidékú aniaa ilpòn amv iwí téhian ní. ²³ Mó amúv anidékúá obú ima mósó ámv anitobú dvn ní. Otíné amúv anitamakléá ahá buwúun amv é anitópó ató tin ní. ²⁴ Táme anitamapó ató tin aní iwí ntobí amúv ibv akíle amv. Bulu lóbwe aní iwí ató ámv alí, méní abóbu mó amúv ima numnyam amv, kí mósó wankláán. ²⁵ Fówun ikulebwe bétsiá amótó, méní gyopí okpítá bina a, bina é lakpítá gyopí. ²⁶ Ní nyankpósa-oyí ámv iwí tóku dé osin wúun a, nyankpósa-oyí ámv fée towun mó. Ní bekánfó mótó kv é á, ansí tegyi nyankpósa amv.

²⁷ Yoo, ayó nkpá. Kristo ayulúv kole amv mli fée mli gyí. Mli gyí mv oḑasua ámv ní. Mliṭo okugyíokv gyí mv nyankpósa-oyí ámv iwí tóku. ²⁸ Bulu léhíhíe íní fée wá mv oḑasua amvṭò. Gyankpapv, sumbí ayópó. Nyṭṭsi, Bulu onósó atóipó, saasi, ató asunápó. Mó oḥa a, ofúla abwepó. Amóá bobv ilotsá túmi, buale agyíró, ahande pó oblí bambá ablíró. ²⁹ Amó fée

gyí sumbí ayəpú? Εκεκεεεε! Amó fée gyí Bulu ənsú atəípú, ntée ató asunápú, ntée ofúla abwepú? Iméeba mótó alí! ³⁰ Amó fée bu ɪɔtsá atokiehé? Amó fée téblí əblí bambá, ntée amó fée tetáli nú əblí bambá ámu asi? ³¹ Mlibə mbódí amlɪdunka atokiehé ámuə móa idehián dvn.

Nélasúná mli əkpa áni ɪdvn ɪni tsía mótó.

13

ɔdwe

¹ Ní ntetáli blí anyánkpsa pú Bulu-abəpu əblí fée, táme ntamadwé mí aba á, ngyi fé əkan ntée gbémgbléin áni bude mó da, ɪdelín kóklókú. ² Ní mbu Bulu ənó asónblí, Bulu asvn ηainhé bi pú hógyi kpankpanntiá ntetáli púpúlí abv, táme mma mí bá ɪwi ədwe á, mómó mma labi kuku. ³ Ní nəpú mí ató fée kíe ahiánfə, nəpú mí ɪwi há mbée buwáa mí ogyá, táme mma mí bá ɪwi ədwe á, mma labi há əhaa.

⁴ Ahá ədwepú tenyá ɪkɪvn, əbu awitəle. Əma olu, ətamaká ənótó, ətamatsú ɪwi. ⁵ Otobú ató, əma ənsípe. Ətamakási nyá əblí, ətamahə asún wá ɪwitə. ⁶ Ətamatsúlá asvəkpan, ənəkwali otobuo. ⁷ Otenyá kɪvn há tógyító, ətəhə asónsú gyi. Mv ansi tədínká asónsú, ototomi é.

⁸ ɔdwe mó ɪtamata, táme Bulu ənó asónblí bómə ənó. Əblí bambá blí béka itin, asónbi é ɪbéba bətsvn. ⁹ Tsúfé anımókúnyá bí tógyító tá, anımókúnyá blí Bulu ənó asún é yi. ¹⁰ Táme ənətó atokiehé áni fée ɪməfvn. Ní móa ɪəfvn yi ɪbá á, ɪni fée bəfwí.

¹¹ Igyi fé ɪni. Bréa ngyi kebi á, nətəí fé kebi. Mí atə bwəhé pú mí asvn susúhe fée ɪəbwe fé kebi. Táme séi áni nadan a, nasí nyebitə bwəhé ámu fée bwe. ¹² Séi á, anıde ató kí fulaa fé ogyásitə anıde mó kí. Bré ɪku béba a, abówun mó wankláán. Séi á, anı atóbı məfvn. Əma a, abéba bebi mó fé alıá Bulu yin anı.

¹³ Ənəkwali a, atoku asa áni obétsiá ní. Hógyi, əkpakú pú ədwe, táme ədwe dvn mó fée.

14

ɔhe Wankihé Atokiehé Bámbá

¹ Mlɪdunka ədwe əkpa, amlɪdunka ənətó atokiehé é. Móa ɪdvn a, Bulu ənó asónblí. ² Tsúfé ní əku dé əblí bambá blí á, megyí anyánkpsa ədebláa, Bulu ədebláa. Əhaa tamanú mó asi, tsúfé mv ənə dé asvn ηainhé blí. ³ Táme əhá áni əde Bulu ənó asún blí mó á, ahá ədebláa, ədepuəbúa amó abudan hógyitə. Ədepuwá amó əwvnɪn, ədepuɪwí amó ɪkɪvn é. ⁴ Əhá áni əde əblí bambá blí nkule tenyá əwvnɪn Bulusúmtó. Táme əhá áni əde Bulu ənó asún blí mó təwá əpasua ámu əwvnɪn.

⁵ Tekı ndekléa mli fée mléblí əblí bambá, táme ní mlıde Bulu ənó asún blí á, ɪbu mı alé dvn. Tsúfé Bulu ənsú atəípú dvn əblí bambá əblípú. Nkétı ní əblí bambá əblípú ámu tetáli lé mó asi, ménı əpasua ámu bénya təku tsú mótó. ⁶ Mí apıó, ní naba mli wá séi beblí əblí bambá kv, mmele mó asi á, labi məmv ɪbówa há mli? Táme ní neblí asún, nehá mlébi asún, ntée neblí asvn ɪsúnáhé kv, ntée neblí Bulu ənó asún kv, ntée súná mli ató á, ɪbówa labi há mli dvn.

⁷ Mlɪpəki ıtóá fedá mó ıtotsúlá, fé ɪkwe, ətente ntée əkpe aná. Ní fvməda mó ıtısla wankláán á, bvtamanú mó asi. ⁸ Ní klunsi ədapú mébi dá mó á, əhaa tamanú mó asi, dídá ató yó ısa. ⁹ Alı kén ní mlıde əblí áni əhaa méde mótó nu blí á, mlıdətəí wá afútó ní. ¹⁰ Əblí tsətsətsə bu əyıtó. Kugyıku ɪəfvn, ɪbu mó əblípú anulé. ¹¹ Táme ní əku dé əblí kv blí, mí é mmedé mótó nu á, ntamanú mv asi, mv é ətamanú mí asi. ¹² Mó sv ɪniá mlıhié mlıde ɔhe Wankihé atokiehé ámu dunká á, mlıkuli móá ɪbówa əpasua ámu əwvnɪn.

¹³ ɪni sv əhá áni əteblí əblí bambá əkúli Bulu mó asınu, ménı əbetalı ɪe mó asi súná mó anupú. ¹⁴ Tsúfé ní ndepv əblí bambá bó mpái á, mí ənə dé mó bə, táme mmedé asún áni ndeblí ası nu. ¹⁵ Nkáli meə nóbwe? Nóbə mpái ənətó bré kvə, pú mí agywun é bó mó bré bámbátó. Alı kén nówa ɪv ənətó, pú mí agywun wá mó bré kvə é ní. ¹⁶ Tsúfé ní fúde Bulu kanfó ənətó pé á, nkáli ɪbóbwe əhá áni əmedé mó asi nu əbétsa fú? Nkáli bətsa fú Bulu ɪpán

da ní bumedé asón ání fudeblí así nu? ¹⁷ Fíalí fude Bulu ipán da wankláán, táme itamawá fú bá òwunlín.

¹⁸ Nedá Bulu ipán ání nteblí òblí bambá òn mli to okugyíòku. ¹⁹ Táme ní afia a, ntekleá néblí asón anu pé ání òhagyíòha obónu mó así, íbóbúá amó é dón ání néblí asón mpím-dú (10,000) òblí bámbátó ání òhaa mónu mó así.

²⁰ Mí apíó, mli mábwe agywun fé nyebí. Mli bwe íwí fé kebi-òòbwe lakpanbwe to, táme mli gywun fé ahande. ²¹ Bòwanlín wá Bulu asón ámò to bwe, “Nótó tsun afòsò, bébláa mí ahá òblí bambá.

Mó ó á, mí ahá bómóonu mí òme.” Aní Wíe léblí.

²² Iní sù òblí bambá blí igyi osúna há òmátòfò, megyí ahógyipò. Bulu ònó asón blí é igyi osúna há ahógyipò, megyí òmátòfò.

²³ Ní òpasua ámu ifia, òhagyíòha dé òblí bambá blí, òha bambá pú òmátóyín bebá mli to á, bumedéblí bwe, mli nwun layíntá? ²⁴ Táme ní mli féé mli dé Bulu ònó asón blí, òmátòfò ntée ahá ání bótamanú mótó bebá mli to á, amó onutó bóyò asón ámò to, nú íwiasí ání babwé lakpan. ²⁵ Ibéha amó klòntò asón bélin òwan, béda akpawunu, kánfú Bulu bwe, “Lélé, Bulu bu mli to.”

Òpasua Ámò to Nhíhé

²⁶ Mí apíó, ní mlebá befia Bulu osúmkrá, mli to òku tòwá òlò, òku tosúná ató, òku towun ató, òku teblí òblí bámbá, òku é tonú mó así á, búbwée mó pòwa òpasua ámu òwunlín. ²⁷ Ní aku béblí òblí bámbá á, búbwée ahá abanyó. Ní bótò kóráá á, abasá. Bublí mó ikòle-kòle, méní òku òbéle mó así. ²⁸ Ní òhaa má ofiakpa inu á òbéle mó así mó á, bókpa ònó bun, amó amó Bulu abòtò nklobítò. ²⁹ Bulu ònósú atóipú abanyó ntée abasá bótò, atráhe aboyò amó asun blíhé amò to. ³⁰ Táme ní Bulu òlé ató súná òkúá otsie ofiakpa inu á, Bulu ònósú òtáipú ámu osí tó, òhá ámu òblí tóá alawun. ³¹ Mli féé mlétalí blí Bulu ònó asón ámu ikòle-kòle, méní mli féé mlòsuán tòku tsú mótó pówá íwí òwunlín. ³² Bulu ònósú atóipú amó bonyáa túmí òhé ámúò ide amó kpa amósú, méní bótò há amó aba òkpa. ³³ Tsúfé Bulu asón lolwíí, omegyí basabasa.

³⁴ Ní òpasua ámu ifia a, atí búbwée díín. Buma òkpa tóí. Búbá íwiasí fé alá Mose Mbla léblí. ³⁵ Ní búdekléá bónu asvankòtò á, búfíte amó akúlu wóyítò, tsúfé òbu péliá òtsí òbótò ofiakpa.

³⁶ Mli lahogyi mli a, mli wá Bulu asón ámu ilotsuá así? Ntée mli nkòle látsò mó nu? ³⁷ Ní òku dékú ání Bulu ònósú òtáipú mogyi, ntée òbu òhétò atokiehé kò á, íwánkí mu ání aní Wíe onutó mbla ígyi ndewanlín sísí mli. ³⁸ Ní òmòhò asón ánfí á, mli é mli máhò mu asón.

³⁹ Mí apíó, iní sù mli pìrì ání mléblí Bulu ònó asón, táme mli mábláa òhaa mli a, òmáblí òblí bambá. ⁴⁰ Mli bwe tògyítò ònka mó òkpasò wankláán, ífòn.

15

Kristo Kòsú tsú Afúlitò

¹ Mí apíó, séí á, nkáin mli asun wankláán ámúò neda mó òkan súná mli, mli lóhò mósó gyí, mli hógyi òlú mósó ámu. ² Asón ánfí òbéha mli nkpa ání itamatá, ní lélé mli lóhò mósó gyí nu. Táme ní mlekíná mósó hogyi mó á, mli hógyi labwé kpaalí!

³ Tsúfé asón ání ihíe dehián bòpòhá mí nòpòba mli ígyi. Múgyí, Kristo lóbowu aní lakpan sù, fé alá Bulu asun wanlínhé amó léblí. ⁴ Bopulá mu, Bulu lókòsúá mu tsú afúlitò eke sáásí fé alá Bulu asun wanlínhé amó òleblí. ⁵ Òlele íwí òwan súná Petro. Mó òma a, òlele íwí òwan súná sumbí ayòpú dúanyò ámu féé. ⁶ Iní òma a, òlele íwí òwan súná mu abúopò tsòtsòtsòá bòdun ahá lafanu (500) òtsáwòle. Amótò aku bawú, táme òdòdò bòtráa bòtsie nkpa. ⁷ Òlele íwí òwan súná Yakobo é. Òma a, òlele íwí òwan súná sumbí ayòpú ámu féé.

⁸ Itráhe-tráhe a, òlele íwí òwan súná mí onutó ánfí nesin òma ba anfi. ⁹ Tsúfé mígyí sumbí ayòpú ámò to òkòsù nu. Tekí mmòfòn ání bétí mí sumbí ayòpú kóráá, tsúfé nedinká Bulu òpasua ámòsù. ¹⁰ Táme Bulu awítòle sù nde namlí alí. Mu awítòle amó imòbwe kpaalí. Tsúfé

nayó agyómá ðon amótó okugyíáku. Táme megyí mí ðwonlín nàpuyó mó. Mu awitále amu dé mí kpa. ¹¹ Iní sù ní mlétrá da asón ámu ðkan o, amó o, múá idehián gyí mlílóhò aní asón ámu sù gyí.

Aní Kvsó Tsú Afúlitó

¹² Ní anitedá Bulu asón ámu ðkan aniaa, Bulu lókusúa Kristo tsú afúlitó á, ntogyi só mlitó aku mó bæe, awupó bumóokusó tsú afúlitó? ¹³ Ní awupó bumóokusó mó á, idesuná ání Bulu mókusúa Kristo é. ¹⁴ Ní Kristo mókusó tsú afúlitó á, teki aní asun wankláán amu ðkanda igyi kpaali. Mli músú hogyi é igyi kpaali. ¹⁵ Ní Bulu tamakúsúa awupó mó á, mómó afunu anidéwa tìn Bulu ðnó, blí aniaa alakúsúa Kristo tsú afúlitó. Ní ðtamakúsúa awupó á, mómó asón ánífí ima mótó. ¹⁶ Ní ðmóokusúa amó mó á, mómó ðmókusúa Kristo é ní. ¹⁷ Ní ðmókusúa Kristo a, mómó kpaali mliláhò mu gyí. Idesuná ání mlilasin lakpantó. ¹⁸ Mómó itráa desuná ání Kristo ahógyipúá bawú é bafwí. ¹⁹ Ní ðyí ánfító nkpa nkulesó aní ansídín Kristosù mó á, mómó aní ilá bu nwe ðon ðhagyíóha.

²⁰ Táme ðnàkwaliá ida gyí, Bulu lakúsúa Kristo tsú afúlitó. Kristo labwé ahá ání Bulu ðbókusúatò ogyankpapu. ²¹ Alí ámúú lowu léba tsun nyankpúsasù ámu a, alí kén kusó tsú afúlitó é ileba tsun nyankpúsasù ní. ²² Tsúfé alí ámúú ahá butowú amúá Adam ikulebwe sù ámu a, alí kén amúá Kristo ikulebwe sù amó féeé bénya nkpa ní. ²³ Táme anitò okugyíáku bu mu bré. Kristo Bulu légyankpá kúsúa tsu afúlitó. Ní Kristo oyínkí bá a, mu é ðbókusúa mu ahá féeé. ²⁴ Mú ðma a, Kristo obégyi ðhétó túmi laláhe, iwíegyi pú túmiá ide ðyísó gyí féeésó asa ðyí ðbómò ðnó. Mú ðma a, obéyinkía iwíegyi ámu wá aní Sí Bulu íbitó. ²⁵ Tsúfé ilehián ání Kristo obégyi iwíe kpéfún bréá alagyi mu alupó féeésó, pú mu ayabi tsá amósó. ²⁶ Olupó tráhe ání ðbéhi gyí lowu. ²⁷ Tsúfé Bulu asun wanlínhé amu ileblí ðbéé, “Bulu lópu tógyító wá mu asi.” Iní imosuná ání Bulu bu Kristo asi. ²⁸ Ní Kristo ogyi tógyítósú tá á, ðbópu iwí wá Bulu asi. Móléha mu túmi dínká tógyítósú, fówun Bulu é obégyi tógyítóá íbu ðtínegyíáínésó.

²⁹ Ní Bulu mókusúa awupó á, ntogyi só ahá buðe asú bò há ahá ání bawú? Ntogyi só béha bóbò amó asú há amó? ³⁰ Ntée ntogyi só aní mó abópu aní nkpa pléí brégyíbré? ³¹ Mí apió, nekáse, ntefia alowusù ekekegyíeke! Igyi tóá ntópútsú iwí ání mliha aní Wíe Kristo Yesu mlilabwé ikule. ³² Mú sù kpaali nàkò Efesofóá bogyi fé mbwíkítá-atò? Ní Bulu mókusúa awupó mó a, “Mómó mliha agyi, awí, anu, tsúfé ðke sesebre anilawú.” Fé aliá bəwanlín wá Bulu asón ámu tó.

³³ Mlumáha ahá ání buteblí asón ánífí odu abumle mli! Tsúfé ahande bæe, “Mba laláhe gyí teyíntá ðha.” ³⁴ Mlilabwe agywun wankláán, amlisi lakpan bwe. Tsúfé mlitó aku butépi bumeyín Bulu. Nde asón ánífí wanlín sísí mli púsúpa mli.

Ọyúlúá Abópukúsú Tsú Afúlitó

³⁵ Ọku ðbéfíté ðbéé, “Nkálí Bulu ðbókusúa awupó? Ọyúlú məmò bópukúsú?” ³⁶ Ọha mimláhe! Bì ání ní fodú ató-abí á, itəpló asa itəkwé. ³⁷ Megyí itóbí ámúú fəpəwá ọsulótó ámu gyí ðbán amóú itedan amu. ³⁸ Bulú tehá mó ọyúlú pəpwe ání mu onutó odeklé. Ọtehá ató-abí kugyíku mó ọyúlú ọtsan.

³⁹ Alí ámúú ató-abí ọtsan-ọtsan búu inu ámu a, alí tógyító ọyúlú igyi ọtsan ní. Anyánkpósa, mbwí, mbubwí pú ntsutso aye féeétó okugyíáku ọyúlú ọtsan.

⁴⁰ Ọsúsú-ató bu inu, ọsulúsú-ató é bu inu. Mú féeé íbu ọyúlú ọtsan-ọtsan. Ọsúsú klé numnyam ọtsan, ọsulúsú klé é numnyam ọtsan. ⁴¹ Owí numnyam igyi ọtsan há ọtsra. Ọtsra klé é igyi ọtsan há ntsrakpabi. Ọtsrakpabi kugyíku ná ọtsan, mó numnyam é ina ọtsan há mó bá.

⁴² Alí íbóbwe bréá Bulu ðbókusúa awupó ní. Aní ọsulúsú-ọyúlú anfi itowú, pló ánífí íbótsun ọtsan há múá Bulu ðbókusúa tsu afúlitó, tsúfé mó mó imóowu ekekeke. ⁴³ Aní ọyúlú anfi təpən bréá bopúlá mó, támé ní Bulu ðkúsúa mó á, itenyá ðwonlín, wá numnyam. ⁴⁴ Ọsulúsú-ọyúlú igyi séí, támé ní Bulu ðkúsúa mó á, íbóbwe ðhétó ọyúlú. Tsúfé alí ámúú ọsulúsú-ọyúlú bu inu ámu á, alí ðhétó klé é bu inu ní. ⁴⁵ Bulu asun wanlínhé amu lébláa aní ðbéé,

“Adam gyankpapu amu lóbwε akiankpapu.” Táme Adam tráhe, ogyi Kristo amu mó gyí Ɖhjá ɔtehá nkpa. ⁴⁶ Ɖsolósu-ɔyulú anitegyankpá nyá asa anitebenya ɔhétó klé. ⁴⁷ Ɖsolótɔ-ɔsu Bulu lópuwé nyankpusa gyankpapu, ogyi Adam amu. Kristo, amú obuo amu mó otsú ɔsúsú. ⁴⁸ Nyankpusa okugyíaku bu ɔsolósu-ɔyulú fé Adam, támε aní ɔsúsú-ɔyulú mó bóbwe fé Kristo klé. ⁴⁹ Alí amú anígyí fé ɔsolósu Adam amu a, alí kén abóbwe fé Kristo amú otsú ɔsúsú ámu é ekekú ní.

⁵⁰ Apíó, tásá ndeblí gyí, aní ɔyulú anfi igyi ɔyulú móa obugya anfi iméenya ogyíkpá Bulu iwígyí ámutɔ. Tásá iteyíntá iméetalí nyá ogyíkpá tásá itamayíntátó.

⁵¹ Táme mliya asu amlinu asun nainhé kuá Bulu lalé súná mí. Ɖbéε, megyí aní féé obówu, támε aní féé ɔyulú bétse. ⁵² Ní ɔkpe tráhe ifólí pé á, aní féé abétse ɔsáwule pé. Bulu ɔbókusa awupú ámu. Amú ɔyulú imétrá yintá, ɔbétse aní nkpa atsiápú é féé. ⁵³ Tsúfé ilehián aní Bulu ɔbétse aní ɔyulú anfi itowú pló anfi, há aní ɔyulú itamawú, itamapló. ⁵⁴ Ní íbá mótó aní Bulu latse tásá itowú, bwé mó tásá itamawú, tásá itapló é lábwe tásá itamapló á, inú Bulu asun wanlínhé anfi íbéba mótó ní. Ɖbéε, “Batú lowu así plíplíplí. Isugyí onutó laba.”

⁵⁵ Bulu asun wanlínhé ku é léblí ɔbéε, “Oo lowu, nkónu fú ɔkpe bu?

Nkónú fú isugyí bu?”

⁵⁶ Lakpan igyi ɔkpe aní itóm, Mose mbala ámu é itehá lakpan túmi. ⁵⁷ Nkálí kórará abókuku da Bulu ípán? Múláhá anilatsun aní Wíε Yesu Kristosu gyi asu.

⁵⁸ Mó su apíó adwepú, mliu kinkíínkín, mlimákpunkí. Mlisi mli íwí féé ha Bulu agyómá brégyíbré, tsúfé mliyin aní mli gyumagyihe móbwe kpaali.

16

Itswitswi Ha Yerusalem Ahiánfó

¹ Itswitswi ha Bulu ahá aní bubu Yerusalem asún ámu é á, mliwε mó fé alí amú nēbláa ɔpasua amú íbubu Galatia ɔmátó mbéε bubwéε mó ámu. ² Ɖhagyícha ɔkí mu kóba alíá otenyá ɔnó, ɔle ku ya Kwasiɔdagyíkwasieda. Mlimágyo mliaa mbá asa amlitswitswi mó. ³ Ní nēbá á, nówanlín nwoóló há ahá aní mli onutó mléle mliaa, bupú ató ámu ya Yerusalemfó ámu, pólé amú súná amú. ⁴ Ní íbu aléá nóyɔ á, mómó bóbuo mi yó.

Paulo Ɖkpatu Nhié

⁵ Ní nəkósú tsú Makedonia a, néba mli wá, tsúfé ndekléá nótsun unu asa néba. ⁶ Fíalí nétsiá mli wá kpalobí. Fíalí kórará nétsiá unu nyankpu móa atsalí bré ámu féé, fówun mliasi mí ɔkpa nayó ɔtínegyíɔtíneá nóyɔ. ⁷ Séi mó á, mmedékléá néba beka tsun mli wá keke. Ní Bulu lótsulá á, nétsiá mli wá kpalobí.

⁸ Táme nétsiá Efeso nfi kpéfɔn Pentekoste eke ámu. ⁹ Tsúfé ɔkpa kpɔnkpɔnti lafinkí há mí aní nóyɔ agyómá aní íbówa labi. Ibu mótóá mí alupú tsɔtsɔtsɔ bubu nfi mó.

¹⁰ Ní Timoteo owíé mli wá á, mlimáha ifú ikita mu, tsúfé aní Wíε agyómá ámu kén ɔdeyɔ fé mí. ¹¹ Mlimáha ɔhaa ɔki mu ansító kótíkótí. Mlisi mu ɔkpa wankláán oyinki bɔtu mí, tsúfé ntsie ngyo mu aní apíó atráhe amu.

¹² Aní píó Apolo asún ámu a, nalí mu mbéε, obúo apíó ámu ba mli wá, támε omedékléá ɔbéba séi. Ní onyá ɔkpa á, ɔbéba.

Asún Tráhe

¹³ Mliu íwísu, amlilu kinkíínkín mli hógyitɔ. Mliwa klɔn, amlíwa íwí ɔwɔnlín. ¹⁴ Mliwu ɔdwe bwe mli tógyító.

¹⁵ Mí apíó, mliyin aní Stefana mu wóyító ahá gyí agyankpapuá bedamlí klɔntɔ Akaia nsáuntɔ. Basí íwí há, bude Bulu ahá ámu súm. ¹⁶ Nokókólí mli, mliu íwíasi ha amú ahá aní béba betsiá amótó, bópu nsi yó agyómá ámu.

¹⁷ Ansí lagi mi aní Stefana mu Fortunato pú Akaiko baba mí wá. Tsúfé bude mli ɔbwekpá bwe. ¹⁸ Bawá mí atetɔ-ɔnlun wankláán, fé alí amú bɔwa mli ámu. Mliu ahá anfi odu.

¹⁹ Ὁpasua á móó ìbo Asia amv fée bode mlì tsiá ha. Akwila mva Priska pó Ὁpasua á móó ìbo amó wóyító amv é behá mlì tsiá wankláán anì Wíe idátó. ²⁰ Apíó aba ámv fée behá mlì itsiá gyágyáágyá.

Mlìlata aba puta Kristotó.

²¹ Mí Paulo onutó lapó mí ìbì wanlín ínì, ndepohá mlì tsiá.

²² Ní òkò tamadwé anì Wíe Yesu a, ìlwí òn musu!

Marana-ta! (Mó asì gyí, “Anì Wíe, ba!”)

²³ Anì Wíe Yesu Kristo ogyíi mlì boale.

²⁴ Ania anì Wíe Kristo Yesu ìkùlebwe sv ntehíé dwé mlì fée. Amen!

Ɔwóló Nyɔɔsiá Paulo Lówanlín Sísí Korintofó

¹ Mí Paulo ání ina Bulu apétó nabwé Kristo Yesu sumbí ɔyɔpó mɔa aní pío Timoteo dé ɔwóló ánfí wanlín.

Anidé mó wanlín sísí Bulu ɔpasua ání ɔbu Korinto wúlutɔ pó Bulu ahá ání ɔbɔv Akaia ɔsolósv fée.

² Aní Sí Bulu mɔa aní Wíe Yesu Kristo ɔgyíi mlí ɔbale, abɔha mlí iwilwii.

Paulo Bulu Ɔpánda

³ Mlha akanfɔ Bulu. Mɔgyí aní Wíe Yesu Kristo mɔ Sɪ pó mɔ Bulu. Mɔgyí aní Sía otowun aní nwe pó aní Buluá otolwíi aní klɔn ɔkpagyíɔkpasɔ! ⁴ Otolwíi aní klɔn aní asɔn wunhe kugyíkɔtɔ, ménɪ aní é abétalí pó klɔn lwiíhé ámóú anɪlanyá tsú mɔ wá ámɔ lwií aní aba klɔn amó asɔn wunhetɔ. ⁵ Alí ámóú Kristo léhie wun ipian kɔnkpɔnkpɔntɪ, aní é anidé mó kɔ wúun amɔ a, alí kén Bulu ná Kristosɔ ɔhié ɔde aní klɔn lwií ní. ⁶ Mó sv ní anidé ipian wúun a, mlí iwilwii pó mlí nkpahɔɔ sv anidé mó wúun. Tsúfé Bulu dé aní klɔn lwií, ménɪ aní é abólwíi mlí klɔn, fówun mlétalí nyá klɔn, tomi wun aní ipian ámɔ odu kén. ⁷ Ifú medé aní mlí sv, tsúfé anɪyin ání ania mlɪnyɔ dé ipian ámɔ wúun. Mó sv Bulu obólwíi mlí klɔn fé aní.

⁸ Apío, ɔbu aléá mlébi ání ɪwɪsɪn ámóú anɪlówun Asia ɔmátó ámɔ ɔnó lehie wá ɔnlɪn. Ɔlekle dɔn aní. Ifú lekítá aní, aníkí ání abówu kokooko. ⁹ Ɔnɔkwali asún, ɪɔbwe aní fé bahá aní lowu ɪpón. Táme alíá anɪmóɔpɔv ansí dínká aní ɪwɪsv, mboún Buluá ɔtɔkúsúa awupósú, sv ɪleba alí. ¹⁰ Lélé mó á, ɔlele aní tsú lowutɔ. Anɪlahogyi ání obétsiá lé aní brégyíbré. ¹¹ Ɔbéle aní, tsúfé mlídé mpái ɔbɔ aní nɪwunsɔ. Ɔni sv ahá tsɔtsɔtsɔ bédá Bulu ɪpán aní nɪwunsɔ, tsúfé alawá awítale há aní, mpái ámóú ahá tsɔtsɔtsɔ ɔbɔdeɔ há aní ámɔ sv.

Paulo Nhíhé Tse

¹² Abétalí pó ɔbi sí kántó aniaa aní klɔn mókóhá aní pón aní nkpatɔ, títriu ania mlɪnyɔ nátítɔ. Megyí aní ɔsolóv anɪfɪsv nyánsa anɪlópɔv anidé aní agyómá yɔ, mboún Bulu awítale sɔ anɪlatálí lé ɪwɪtɔ anidé tógyító ɔwe ɔnɔkwalisɔ. ¹³⁻¹⁴ Tsúfé megyí asún ání mlɪméetalí kla, nu mó asɪ anɪtɔwánlín sísí mlí. Ɔbu móttá mlɪmédé mó asɪ nu yi, táme nahogyiá mlóbonu mó asɪ wankláán ekekó. Fówun mlí é mlétalí pó aní tsú ɪwɪ, fé alíá aní é abópɔv mlí tsú ɪwɪ aní Wíe ɔbáke amɔ.

¹⁵ Mí ansí dɪn asún anɪfɪsv. Mó sv nɔbwe agywɪn ání néba mlí wá, ménɪ mlénɪya oyúla anyɔ. ¹⁶ Mógyí, nótɔn mlí wá yó Makedonia. Ní neyínkí é nélatɔn mlí wá; fówun mlétalí sí mí ɔkpa, néyínkí ba Yudea ɔmátó. ¹⁷ Mléfité mlíaa, ntogyi sɔ nalátse mí agywɪn. Ntéé nabwé fé ɔyító ahá ámóú ɔbteblí beɛ, “Ee” latsé amó ɔnó beɛ “O-o” amɔtɔ ɔkɔ? ¹⁸ Alí ámóú Bulu ɔnɔkwali, ɔtamawá afunu amɔ a, alí mí “Ee” igyi mí “Ee” ní. ¹⁹ Tsúfé Bulu mɔ Bi Yesu Kristo amɔ tamablí ɔbéé “Ee” latsé mó ɔbéé “O-o.” Mɔ mó á, “Ee” kóún ototsúlá. Mɔ ɪwɪ asún ɔkan mía Silas pó Timoteo anɪléda súná mlí ní. ²⁰ Tsúfé mɔtótɔsúlá “Ee” há Bulu nhíhé kugyíkɔ ɪteba móttó. Mó sɔ akánfú Bulu tá á, anɪteblí aniaa, “Amen!” ní. ²¹ Bulu téhá ania mlɪnyɔ anɪtetálí líí kínkíínkín ania Kristonyɔ ɪkɔlebwetɔ. Mɔgyí ɔhá ání ɔleɔda aní ofúli. ²² Mɔ kén lópɔ Ɔhe Wankíhé amɔ wá aní klɔntɔ, póhie aní nsɔ; isuna ání mɔbɔ aní, ɔbɔbwe tɔá ɔlehie há aní.

²³ Bulu ɔbíti mí ɪsv ní megyí ɔnɔkwali nde mlí bláa. Alíá mméeba bowun tsitsa kɔkɔ blí tsú mlí ɪwɪ sɔ mmétrá ɔtsɔn ɪnv. ²⁴ Anɪmédékléá ɔbɔbwe fé anidé mlí hie alíá mlópɔv mlí hógyi yó agyómá. Mboún alíá ansí bégyi mlí sɔ ania mlɪnyɔ anidé agyómá yɔ. Anɪyin ání mlí hógyi sv mlíí kinkíínkín dodo.

2

¹ Mú sù nabwé agywun ání mméetrá ba bɔwa mli awirehɔ. ² Tsúfɛ ní nɛbá bɔwa mli awirehɔ á, ma ɔbéha ansí bégyi mi dɔn mli ámúú nawá awirehɔ ámu? ³ Mú só nɔwanlín ɔwóló gyankpapu amu sísí mli ní. Fówun ní nɛbá á, mli ámúú mléha ansí bégyi mi ámu mliméela há awirehɔ mboún ikita mí. Tsúfɛ mí ansí dɔn mli féesú ání ní ansí de mí gyí a, mli é ansí bégyi mli. ⁴ Megyí ansigyí nɔpɔwánlín ɔwóló ámu. Asón ihíe de mí háan, ndesú asa nɔwanlín mú! Táme megyí alíá néha mlégyi awirehɔ sù nɔwanlín mú. Mboún alíá mlébi ání ntehié dwé mli sù.

Lakpansikié

⁵ Ohá ámúú ɔlɔpɔ asón ba ɔpasua ámúú ámu mókúpó ɔlala gyi mi. Ní beɛ bukí mú á, ɔpasua ámu fée alapú asón gyí. (Mmedékléá nódun mú blí.) ⁶ Iɔbití ámúú mli ɔdɔdɔ mlélébití mu amu itsɔ mu. ⁷ Uafun ání mlésikié mu, yíá mu klɔn ngya. Fówun asón móɔdɔn mu, iwí móowu mu. ⁸ Mú sù nokókóli mli, mlíe suna mu ání mlítráa mliɔ mu iwí ɔdwe. ⁹ Ndekléá nébi ní mlítegyi mí asón ámu féesú. Mú sù nɔwanlín ɔwóló ámu ni. ¹⁰ Ní mlesikié ɔku á, mí é nasikié mu. Ní nesikié mu é á, mli só nasikié mu Kristo idátó, ní ilehián ni, ¹¹ méní ɔbɔnsám oméenyá aní iwí ɔkpa, tsúfɛ aniyin ikpa ání ɔtɔtsɔn músú fée.

Paulo Klɔn Médi Mu Asi

¹² Bréá nɛba Kristo asɔn wankláán ámu ɔkan ɔdakpá Troa wúlutɔ á, nowun ání aní Wíe lafinkí ɔkpa há mí. ¹³ Táme mí klɔn médi mí asi, tsúfɛ mmɔtu mí píó Tito inu. Mú sù neklá amú ká tsɔn yɔ Makedonia nsáintɔ.

Isvgyí Kristo Idátó

¹⁴ Táme nde Bulu ipán da ání Kristo isvgyí sù alabwé aní ndoun, alakpá aní buo iwí, anidé mu isvgyí amu nke gyí. Ní ayó ɔtínegyíɔtíne a, ɔtɔtsɔn anisɔ bláa ahá ámu Kristo asɔn wankláán ámu, fé alíá ofobí fánfán tɔwá ɔfan yó tsútsúútsú. ¹⁵ Lélé mú á, Kristo gyí atɔ tɔhé, anigyí mú ɔfan ání idekúsú há Bulu, há ahá ání buɔe nkpa nya pú amóá buɔefwí fée. ¹⁶ Itobon ahá ání buɔefwí, kpá amú ya lowutɔ, itɔwá ahá ání ɔde amú nkpa hɔɔ ɔfan, kpá amú ya nkpatɔ. Ma mee lófɔn ha gyuma ánfí odu yɔ? Ohaa má inu. ¹⁷ Aní mú anumégyí fé ahá ɔdɔdɔá buɔe Bulu asón ámu fe púkle kóba. Iníá Bulu lówa aní sù á, aniteblí mú ɔnɔkwalisɔ fé Kristo asúmbi ání bolí Bulu ansító.

3

Bulu Ntam Pɔpwe Asúmpó

¹ Asón ánfí anidéblí ánfí itráa desuná ání anidé iwí kanfó súná mli lóó? Ntée ilehián ání abópu aní adánsie nwoóló bá mli, ntée abóhɔ mú tsú mli wá fé alíá aku buɔɔbwé? ² Ekekeke! Mli onutó tsiátó gyí adánsie nwoóló bawánlín dínká aní klɔnsɔ, ɔhagyíɔha dé mú wúun kla, póbí ání anidé agyómá wankláán yɔ. ³ Mligyí ɔwólóá Kristo lówanlín, idɔtsɔn anisɔ ba. Táme megyí oyípe ɔlɔpɔwánlín mú, Bulu ɔkiankpapu amu ɔhɛ ɔlɔpɔwánlín mú. Megyí abwi pétéplé anyɔsɔ* é ɔlɔwanlín mú dínká, mboún anyánkpósa klɔnsɔ.

⁴ Anisɔ ɔkpa blí alí, tsúfɛ Kristo sù aní ansí dɔn Bulusɔ. ⁵ Aniyin ání anumófɔn ání abétalí bwé tɔtɔ aní onutó iwisɔ. Bulu só anilófɔn ha tógyító bwɛ. ⁶ Móláhá anilabwé mu ntam pɔpwe amu asúmpó. Megyí ibí Bulu lɔpɔwánlín mú mú, mboún ɔhɛ Wankíhé amu. Tsúfɛ mbla wanlínhé amu itɔpó lowu ba, támɛ ɔhɛ Wankíhé klé amu mú itɔpó nkpa ba.

⁷ Mbla dada amúú Bulu lówanlín dínká abwi anyɔsɔ ámu idɔpɔ lowu ba. Táme mú numnyam léha Mose ansító lehie wankí asa ɔlɔpɔba Israelfɔ. Bréá numnyam amu ɔnó ide asibá ó á, bɔmetalí ki mu ansító. ⁸ Iníá mbla wanlínhé amu lénya numnyam alí á, mómmú ɔhɛ Wankíhé amu gyumagyihe numnyam ibéhiɛ dɔn mú! ⁹ Mbla wanlínhé amúú itehá anitegyi ipón ámu kóráá ibu numnyam. Mómmú nkálí ɔhɛ Wankíhé gyumagyihe amúú ihíe bu numnyam dɔn mú ámu ibóbwɛ? Tsúfɛ itehá anitegyi asu Bulu ansító! ¹⁰ Mómmú idesuná

* 3:3 Abwi pétéplé anyɔ amúú Bulu lówanlín mu Mbla dú dínká músú há Mose amu.

ání Bulu mbla dada amv itráa ma numnyam kóráá. Pópwe anfi numnyam lagyi mósó. ¹¹ Tsúfě ní Mbla dada amóú imetsiá wá ọpá ámv ibv numnyam alí á, mómú pópwe anfi íbetsiá bré fěé ánfí klé íbéhíe dvn mót!

¹² Aní ansí dvn ntam pópwe anfisv. Mú sv aníbv ọkpa tóí faan. ¹³ Anímégyí fě Mose ání oletsiá pótati bun nwun, méní Israelfó bvmóowun mv ansító wankí, bréá mú ọnó íde asibá. ¹⁴ Táme mú óó á, Bulu léha amó klontó lówa odwin bọfón nde. Mú sv ní bode Bulu mbla dada amv kláa amó ofiakpa a, bvtamanú mó así, tsúfě tati ámv létin amó agywun. Tótó méetalí bwíí tati ámv lé amó agywunsv, nkétí amóa Kristo babwé kule. ¹⁵ Bótó nde kóráá ní bode Mose mbla ámv kláa a, tati ámv itráa bun amó agywunsv. Mú sv bvtamanú mó así. ¹⁶ Táme ní ọha onyá dámlí klontó ba aní Wíe wá pé, Kristo labwíí tati ámv lé mv agywunsv. ¹⁷ Aní Wíe amóú asón ánfí ídetóí tsú mv íwí ámv gyí Ọjé Wankíhé amv ní. Ọtíneyíótínéá Ọjé ámv íbv a, íwígyí tétisiá ínv. ¹⁸ Aní Wíe dé tati ámv bwíí lé aní fěé ansító. Mú só anídé mv numnyam amv le súná ní. Mv Ọjé ámv lahá anídé mv lían, tsúfě mv numnyam amv itráa dẹwankí anító tsíá.

4

Ọlótó Siadiẹ

¹ Bulu lówun aní nwe pót agyómá ánfí wá aní íbitó. Mú sv abato tamawú aní. ² Anílakíná tóá íbv péli pót oklúntó ató fěé. Anímédé ahá mlé, anímédé Bulu asón ámv é damlí bun. Mboun anídé ọnọkwali amv onutó blí pólé íwí súná ahá fěé, íwankí amó alíá anígyí Bulu ansító. ³ Ní tọkú íbun asv wankláán amóú anídéblí ámvsv kóráá á, ahá amóú bodefwí ámv nkule íbun há. ⁴ Ọbunsám gyí ọyí laláhe anfisv ogyípó. Mólápó ató tin ahá ánfí bvtamahó Bulu gyí anfi ansíbi. Mú só bvmédé asv wankláán amóú igyí wankí amv así nu ní. Wankí amv gyí Kristo. Móléhíe lían Bulu numnyam ní. ⁵ Tsúfě aníméná anímédé aní onutó íwí asón ọkan da. Yesu Kristo íwí asón ọkan anídéda aníaa, mogyí aní Wíe. Tóá aníteblí tsú aní íwí gyí, Yesu sv anílabwé mlí asúmpó. ⁶ Tsúfě Bulu amóú ọleblí ọbée, “Wankí idáli tsu oklúntó!” ámv kén lahá mv wankí amv ídẹwankí aní klontó. Ulahá anílabí ání mv numnyam amv ídẹwankí Yesu Kristo ansító.

⁷ Táme anígyí fě nló pwéhé ání siadiẹ bv mótó. Siadiẹ ámv gyí wankí móa túmi ánfí ídẹwankí aní klontó. Idesuná ání túmi kponkpọnkpontí ánfí imotsú aní, Bulu wá itsú. ⁸ Bode aní háan ọkpagyíọkpasv, táme bvmọkótálí sá aní tin. Íwí de aní klí, táme imọkọkpon aní. ⁹ Bvdn anísv, táme Bulu mókósí aní há. Bvtefin aní dá, táme Bulu sv anímókówú. ¹⁰ Aníatsúlá íde aní ọyólóv anfi ípian brégyíbré, anídewu fě Yesu, méní mv nkpa ámv íbélín ọwan anító. ¹¹ Yesu súm sv aní nkpa atsiápó anfi anitefia lowu brégyíbré. Alíá íbóbwe mv nkpa bélín ọwan aní ọyólóv anfi idewu ánfító sv. ¹² Ínì désuná ání lowu dé aní laláa, mlí é mlídé nkpa ání ítamátá nya.

¹³ Táme aníbv mósó anídé Bulu asón ámv ọkan da. Tsúfě anílóhó mv gyí fě alíá Israel íbv ọwapó ámv lówanlín wá Bulu asón ámvto ọbée, “Nọhó Bulu gyí. Mólahá só nde mú ọkan da ní.” ¹⁴ Aníyin ání alí amóú Bulu lókusóa aní Wíe Yesu tsú afúlító ámv a, alí kén ọbókusóa aní, ọbékpa aní mlínyó fěé ba mv íwí wá ní. ¹⁵ Ínì fěé bówa labí há mlí, méní ní Bulu híé ọde awítọle wa, kpá ahá ọdvdvó ba Kristo wá á, béhíe dá mv ípán, wá mv numnyam.

Hógyi Pwtsíd

¹⁶ Mú sv abato tamawú aní. Íbv mótóá aní ọyólóv anfi idewu mó, táme Bulu dé aní ọkláa ọwvnlín wa ekekegyíeke. ¹⁷ Tsúfě íwíwsin kpalobí ánfí anídewúun séí ánfí íbéha abénnya numnyam kponkpọnkpontíá ítamátá, ídvn íwíwsin ánfí. ¹⁸ Mú sv anímédé íwíwsin ánfí anídewúun anfi bu. Móá nyankpọsa ansíbi tamawun ọkpa anídékí. Tsúfě íwíwsin ánfí íbéba bọtsv. Ansígyí amóú íbv ọma, íbetsiá bré fěé ámv ọkpa anídékí.

5

¹ Aní òyulòv anfi igyi fé kantankpa ání anitsie mótó. Ní bobwíé mú á, Bulu òbéha aní obu bámbá òsúsó. Mómú á, megyí nyankpusa léyi mú. Mv onutó léyi mú, imóobwie ekekeeke. ² Tsúfé séi kóráá ide aní ipian òsulòsv-òyulòv anfitò. Anihíé anigyó ekeá òbòpv aní òsúsó-òyulòv wá aní fé atadié. ³ Mómú anímòòbwe fé òhjáá ima òyulòv, aniná yayá. ⁴ Ide aní ipian, anidékumí bré ánfí anitráa aníbv aní òyulòv dada anfitò. Megyí bæe anidékléá awú, adali òyulòv anfitò. Mboún anidékléá Bulu òwáa aní òsúsó klé amúv itamawú pló ámv, méní ibégyi mú ánfí itowú pló ánfísv. ⁵ Bulu onutó léla aní yáí há mó, òòpv Òhje Wankíhé amv wá anitò. Múgyí ibwíá òledunká mósú ní.

⁶ Mú sv anitòwá klv brégyíbré. Ibv mótóá bré ánfí aníbv òsulòsv-òyulòv anfitò á, aníbv ifó aní Wíe wá. ⁷ Iní sv hógyi anlapó anitsie nkpa, megyí tóá ansíbi dewúun. ⁸ Ee! Anihíé anidé klv wa, tsúfé tóá anihíé anidédunká gyí abówa ifó òsulòsv-òyulòv anfi wá, ayetsiá aní Wíe wá. ⁹ Mú sv ní aníbv òsulòsv nfi o, òtine bambá o, tóá idín aní klvsv bré féé gyí, abóbwe tóá ibégyi aní Wíe ansí. ¹⁰ Tsúfé aní féé abéyélí Kristo ansító, obégyi anitò okugyíòkv asón, ká mv ikò aní òsulòsv-òyulòv anfi bwehé òv. Yilé igyi o, lalahé igyi o.

Bulu Onyawíe

¹¹ Anihíé aniyin ání ilehián ání abénya aní Wíe ifú. Mú sv anidétóí kplá ahá aníaa, amó é bonyáa mv ifú. Bulu híe oyin aní. Nahogyi ání mli é mliyín aní mli klvntò. ¹² Megyí iwí anitráa anidétu súná mli. Mboún anidé mli òkpa suná, méní mlótsu iwí aní sv. Fówun ní ahá bode iwí tsu tóá òha tòpó ansíbi wun sv, imegyí tóá ibv òha klvntò sv á, mlénya kv bláa amó. ¹³ Tsúfé ní bæe aní nwun layíntá kóráá á, Bulu asón igyi. Táme ní bæe aní ansító da mó á, ida ha mli. ¹⁴ Òdwe amúv Kristo bv ha aní ámv dé aní kpa, tsúfé anílanú iwíasi ání mv nkole lówu há ahá féé. Mú sv mva ahá féé bawú. ¹⁵ Olowu há ahá féé lélé, méní ahá ání bénya nkpa pòpwe amv boméetrá tsiá nkpa alíá bodeklé. Mboún bétsiá nkpa há Kristo amúv olowu, Bulu lókvsva mv há amó ámv.

¹⁶ Iní sv anitráa animédé òhaa kí fé alíá òyító ahá butekí mv. Ibv mótóá bré ámv anilétsiá kí Kristo fé alíá òyító ahá butekí mv, támé anitráa animédé mv kí alí. ¹⁷ Mú sv ní òha mva Kristo bóbwe ikole a, alabwé òha pòpwe. Mv tsiátó dada amv féé òlatsv. Mv tsiátó labwé pòpwe! ¹⁸ Nkpa pòpwe anfi itsú Bulu wá. Mólótsv Kristosv bwé aní ánfí anigyí mv alupó ánfí mv anyawíe. Alapú agyómá ánfí wá aní ibitò, òbéé aléé aha bambá é anyawíe ha mv. ¹⁹ Tsúfé Bulu lótsv Kristosv òde òyító ahá damlí bwé mv anyawíe. Òtráa òmedé amó lakpan iwí akúnta bu há amó. Iní òòpvwá aní ibitò òbéé, abláa ahá ní.

²⁰ Kristo atsiámi anigyí, Bulu détóí tsv anísv há mli. Mú sv anilí Kristo òlíkpá anidé mli kokóli aníaa, “Mliha Bulu òbwe mli mv anyawíe!” ²¹ Tsúfé Kristo móbwe lakpan kòkv! Táme Bulu lópv mv bó afòdié aní lakpan sv, méní òbótsv aní mnyò ikolebwe sv tsú aní aní aní asón da òkpa mv ansító.

6

¹ Aní Bulunyò anidé agyómá yò. Mú sv anidé mli kokóli aníaa, mli máha Bulu awítòle amúv mlilanyá ámv ibwe kpaali. ² Tsúfé Bulu léblí mv asv wanlínhé amvò òbéé, “Bréá mí bré lòfvn ání nóvun ahá nwe a, nonu mli òme.

Mí nkpa òhóke amv òlòfvn é á, negyi mli bvale.”

Mínu! Bré ámv lófvn a. Nde gyí mli nkpa òhóke amv ní!

³ Animédékléá abétin òhaa aní Wíe wá ba òkpa, méní òhaa méenya asvansv blí tsú aní agyómá ánfí iwí. ⁴ Mboún aní bwehé féétó a, anitelé súná ání Bulu asúmí anigyí òòkwálísv. Anitotomí aní iwíasv, aní ikplán pú aní asv wunhe kugyíkv étó. ⁵ Bepítí aní ató, wá aní obu, bekpa bun anísv dá aní. Anilòyò agyómá ání idv aní. Nkekó anítamadí, nkekó é anitetsiá akón. ⁶ Anilótsv aní tsiátósv lé súná ání ifín kòkv má aní iwí. Aniyín asón, anítenyá iklvn. Aníbv awítòle, Òhje Wankíhé amv tsie anitò. Anítehíé dwé ahá é tsú aní

klontó. ⁷ Anitedá Bulu asón ámu okan onokwaliso pú Bulu túmitó. Yilébwε gyí isá-akotóá anidépukó ahá, anidépudin aní iwí é. ⁸ Ako butobú aní, aku é butósopa aní. Ako butekánfó aní, aku é butákpóí aní. Aní asón da okpa, táme buδε aní bu afunupu. ⁹ Fé animégyí tótó ahá ansító, táme ahá anígyí. Fowun aní fεε anidéwu ní, táme kí, aníbu nkpa. Butesian aní mǎ, táme anitedáli mótó. ¹⁰ Aníbu iwíwosintó, táme Kristo su aníbu ansigyító. Ahiánfó anígyí, táme anilahá ahá bamlí iwí anyapó. Anímá tótó, táme aníbu tógyító Kristo su.

¹¹ Korintofó! Anítehíé nyá mlí iwí ansigyí, lé iwíwó bláa mlí asón. ¹² Anítamakólá iwí mlísu, táme mlí mó mlídé iwí kwlá anísu. ¹³ Nde mlí asón bláa fé mí onutó abí. Mlí é mlímápu asvansu ηáín aní.

Omátófó Pvgyi Mba

¹⁴ Mlíha omátófó mlímágyi mba. Nkálí yilé móa lalahε βétalí tsíá tsukule? Nkálí wankí móa oklún é bóbwe kule? ¹⁵ Kristo mva Obunsám* βétalí bwé agywun kule? Ekekεεke! Nkálí ohógyipu mva ohá ání oma hógyi bóbwe kule? ¹⁶ Nkálí bótswε okpi Bulu otswékpa? Tsúfé anígyí Bulu Okankpapu amu otswékpa ní. Igyi fé alhá bōwanlín wá Bulu asón ámutó bεε, “Bulu obée, ‘Nétsiá mí ahátó, mía amónyó abénatí.

Nóbwe amó Bulu,
amó é bóbwe mí ahá.’ ”

¹⁷ Bōwanlín wá Bulu asón ámutó é bεε,
“Aní Wíε Bulu obée,
‘Mlídali amótó, amlumain iwí le amósó.’ ”
Betrá wanlín wá Bulu asón ámutó bεε,
“Mlímáwa íbi lalahεtó,
mí anho mlí.”

¹⁸ Betrá wanlín wá Bulu asón ámutó bεε,
“Bulu obée, ‘Nóbwe mlí Sí,
mlí é mlóbwe mí abí.’
Alí aní Wíε Otúmípu déblí ní.”

7

¹ Mí apió adwεpó, Bulu lahíé ntobíá igyi alí yáí aní. Mó su mlíha afwí íbi le tógyítóá íbókpaí aní oyolúv pú aní oklúa féétó. Mlíha anya Bulu ifú, méní íbéha aní iwí βétin, ifin kóku méétrá tsíá aní iwí.

Paulo Ansigyí

² Kókoli, mlímákulá iwí anísu! Anímókópó lalahε gyi ohaa. Anímókóyíntá ohaa, anímókósísi ohaa é. ³ Megyí ipón nde mlí ha sú nde asón ánfí blí. Tsúfé nablí bōtsun mbée, anítekle mlí asón. Lowutó o, nkpató o, aníméetan mlísu ekekεεke. ⁴ Ntetálí bla mlí mí klontó asón, nde iwí é tsu mlísu wankláán. Aní ipian féé oma a, mlílawá mí ateto-onlín. Ansigyí kpankpannti kv labóla mí klontó.

⁵ Tsúfé bréá anilówie Makedonia a, aníménya okpa dá okpónó. Atsun nfi asón, ayínkí nfi itré. Mó su ifú letsíá aní ayetó. ⁶ Táme Buluá otolwíí ahá amóú iwí lawú amó íklon amu lékpa Tito ba aní, púlwíí aní íklon. ⁷ Megyí mu íbá amu nkule léha íklon lólwíí aní, mboún asón ání olpotsúa ínu ba é. Olébláa aní obée, mlíhíé mlídékléá mlówun mí. Alíá asón ámu lahan mlí, mlílanú iwíasi ání mlímébi bwé pú alíá mlílahíé tsúlá dínká mí klésv, su ansí letrá gyi mí tsíá.

⁸ Tsúfé ní mí owóló ámutó asón lehan mlí kóráá á, mí mó ímehan mí. Ibv mótóá ílehan mí bré kotó, tsúfé nowun ání íleha awírehó lékítá mlí kpalobí. ⁹ Ansí de mí gyí séi. Megyí alíá ílōwa mlí awírehó sv. Mboún alíá awírehósú amu ílahá mlíladámlí klontó sv. Tsúfé mlí awírehósú anfi odu Bulu tekle ní. Mó sv mí asón ámu imeyíntá tótó tsú mlí iwí. ¹⁰ Tsúfé awírehósúá igyi Bulu apé tópu klontódamlí bá. Ítehá antenyá nkpa. Mó odu bu osin, táme

* 6:15 Paulo létí Obunsám obée, ‘Belial.’

uma asun. Oyiť awureh̄asú mó á, lowu it̄op̄oba. ¹¹ Mliki t̄óá awureh̄asúá igyi Bulu ap̄e latí há mli! Ilahá mlilatsú ik̄u lé asón ám̄ut̄o, mlid̄esuná ání mli asón da okpa su ob̄l̄ó é d̄e mli. Uatsíí mli op̄uni, ilahá mlihié mlid̄ekléá mlówun mi, mlilatsúlá d̄ínká mí kl̄esu. Mlihié mlid̄edunká ání ml̄ebití lalah̄e ob̄wep̄o ám̄u is̄u. Lél̄é, mlilalé súná ání ml̄im̄egyí p̄ón asón ánf̄it̄o.

¹² N̄owanlín ob̄woló sísí mli, tám̄e megyí ahá ánf̄i su. Megyí ohá ám̄ú ob̄bwe ilá, nt̄ee ohá ám̄ú ob̄pu ilá gyí mu am̄u su. Alíá néle súná mli Bulu ansit̄o ání mlilatsúlá d̄ínká mí kl̄esu mboun̄ su. ¹³ In̄i lahíé wá an̄i at̄et̄o-on̄l̄n.

Móá id̄on kóráá á, ansí legyi an̄i, br̄éá anilówun ání mli f̄éé mlilahá ansí d̄e Tito gyí, tsúf̄é mlilahá ik̄lon ladí mu asi. ¹⁴ Ní nek̄anf̄o mli mu ansit̄o kóráá á, ml̄im̄éha p̄éli mekitá mí. Alí ám̄ú asón ám̄ú anil̄ébl̄áa mli ám̄u f̄éé igyi on̄okwal̄i am̄u a, alí kanf̄o ám̄ú nek̄anf̄o mli mu ansit̄o ám̄u é laba mót̄o ní. ¹⁵ Ní Tito okáin alíá mli f̄éé ml̄iteyaa asu há mu, h̄o mu asun bl̄ihé, p̄o alíá m̄letenyá if̄ú kp̄inkí mu ansit̄o á, ot̄etráa nya mli iw̄i ob̄dwe tsía. ¹⁶ Ansí ihíé d̄e mí gyí ání nétalí p̄o ansí d̄ínká ml̄isu ok̄pagyíok̄pasu.

8

Akristofō Atókíe

¹ Apíó, anid̄ekléá ml̄ibí awit̄ol̄éá Bulu lawá há op̄asua ám̄ú bubu Makedonia om̄at̄o ám̄u. ² In̄iá bubu ip̄ian móa asun wunhe ts̄ots̄ots̄ot̄o kóráá á, b̄opu am̄o ohian futút̄úút̄ú lé am̄u awit̄ole kp̄onkp̄onkp̄ont̄i súná ansiḡyísú tsun am̄o atokieh̄ét̄o. ³ Néblí mb̄éé, bekie at̄o d̄on alíá b̄etalí kóráá, tsú am̄o kl̄ont̄o. ⁴ Betsiá k̄olí an̄i okpa b̄ee, ahá am̄o é abunya okpa wa awit̄ole ha Bulu ahá ání bubu Yerusalem. Fówun am̄o é am̄o ib̄i b̄owie osum agyómá ánf̄it̄o. ⁵ B̄obwe d̄on alíá anilósusúu. Gyankpapu a, besi am̄o iw̄i há an̄i Wíe, belasi am̄o iw̄i há an̄i Bulu ap̄ét̄o. ⁶ Mó su anilahá Tito am̄ú olegyankpá beha mlilówa nsi ám̄u aniaa, ot̄ráa ȳinki beha aml̄iwa nsi m̄o mli awit̄ole agyómá ám̄u on̄o wankl̄áán. ⁷ Mlilaf̄on ok̄pagyíok̄pasu, tsúf̄é mlihié ml̄ibu h̄ogyi, ml̄iyin t̄oí, ml̄il̄ét̄un ansí. T̄ot̄o tamakp̄on mli, ml̄itehié d̄wé an̄i é. Ndekléá ml̄ib̄oo mb̄odí awit̄ole agyómá ánf̄i ét̄o d̄on ohagyíoha.

⁸ Mmedé mli h̄ie mb̄éé, ml̄ibw̄éé mó. Mboun̄ nd̄epu mli ob̄dwe káp̄o akvá b̄udepr̄í ání am̄o é b̄obvá. ⁹ Tsúf̄é ml̄iyin alíá an̄i Wíe Yesu Kristo l̄od̄we ahá, wá awit̄ole. Iw̄i onyap̄o ogyi teki, tám̄e an̄i su ob̄bwe iw̄i ohiáni, mén̄i ab̄ots̄on mu ohian ám̄usu b̄wé iw̄i anyap̄o.

¹⁰ Mí agywun gyí, ní ml̄om̄o agyómá ám̄ú ml̄iléfi asi of̄iku ám̄u on̄o á, ib̄owa labi há mli. Tsúf̄é ml̄igyí op̄asua gyankpapu ání ml̄ilób̄we agywun ám̄u, mli kén léfi mó asi. ¹¹ Mliwuna b̄we mó m̄o on̄o. Ml̄ile ik̄lont̄o b̄we mó, f̄é alíá ml̄iléfi mó asi. Mlikie mó mli ob̄wnlín on̄o, mén̄i ib̄ékanáa agywun ám̄ú ml̄ilób̄we ám̄u. ¹² Ní ihíé igyi mli ap̄éá ml̄éha á, ml̄ikie t̄óá ml̄ibu. Mót̄egyí Bulu ansí, megyí móá ml̄im̄á.

¹³ Megyí b̄ee, anid̄ekléá ab̄éha iw̄i b̄ólwií akv, iw̄i ik̄li mli mó; mboun̄ alíá iw̄i b̄ólwií ml̄ia am̄onyo f̄éé k̄ék̄éé. ¹⁴ Séi ml̄ibu at̄o ts̄ots̄oá ml̄étalí p̄úb̄oa am̄u. Móm̄o ní iw̄á alé há am̄u, iw̄i leklí mli é á, am̄u é b̄etalí b̄oa mli, mén̄i ml̄ia am̄onyo f̄éé ml̄én̄ya k̄ék̄éé. ¹⁵ Mlikain ání Bulu asun wanlínhé am̄u léblí ob̄éé, “Ohá ám̄ú ok̄pa ts̄ots̄ots̄o ám̄u mén̄ya mó d̄ubi. Ohá ám̄ú ok̄pa k̄palobí ám̄u é kl̄é l̄of̄on mu.”

Tito Mva Mv Aba

¹⁶ Adá Bulu ip̄án ání alahá Tito é latsúlá d̄ínká mli kl̄esu f̄é mí. ¹⁷ Br̄éá anilówa mu aniaa ob̄á mli wá á, olotsulá. Mu onut̄o óo, ib̄u mu ob̄dwe ání ob̄étrá ba in̄u. ¹⁸ Anid̄é mva opíó ok̄u wa sísí mli. Op̄asua ám̄u f̄éé b̄ude mu kanf̄o, asun wankl̄áán ám̄u ok̄an da su. ¹⁹ Makedonia op̄asua ám̄u f̄éé léle mu ání ania m̄onyo anát̄i ki, ah̄o atokieh̄é ám̄u ya Yerusalem. Anid̄é at̄o ánf̄i b̄we p̄owá an̄i Wíe numnyam, mén̄i ib̄ósuná ání an̄i onut̄o latsú d̄ínká iw̄isu ání ab̄ób̄we mó.

²⁰ Anid̄é an̄i iw̄i kí wankl̄áán, mén̄i oh̄aa méele an̄i ilá, tsú alíá anilóp̄u anid̄é atokieh̄é ám̄usu kí. ²¹ T̄óá anid̄esusúu gyí, alíá ab̄ób̄we móá ida ok̄pa Bulu mva anyánkp̄ósa f̄éé ansit̄o.

²² Iní sù anilapú aní apíó ámotò òkù mántá Tito anásó. Anlasò mu kí, anlawun aní òhíé òbù nsi. Alahò mlí gyi séi. Mú sù òhíé odekléá òbétsa aní agyómá ámu yò. ²³ Ní òkù léfité mósù á, mlíbla mu mlíaa, mía múnýò dé agyómá yò pòsúm mlí. Makedonia òpasua lówa apíó atráhe amóú mva amónýò bebá ámu. Iní désuná aní Kristo búde numnyam wa. ²⁴ Mú sù mlíle mlí òdwe suna amó. Isuna òpasua ámu féé aní mlí sù aníbu òkpa tsú iwí.

9

Akristofóá Bvma Tòtò Bvó

¹ Imehián aní nówanlín mlí òwólú tsú aliá mlídé Bulu ahá aní búbù Yerusalem búbá iwí. ² Tsúfé nyin aní mlíhíé mlídékléá mlóbúbá amó. Nagyí mlí iwí adánsíe súná amó mbéé, tsú ofíku òpá Akristofóá búbù Akaia òsolúsu bédá iwísu yáí aní bóbúbá. Mlí nsiwa lahá ogyá ku lawíé amó òdùdùòtò. Mú sù amó é bafi mú así. ³ Táme nde apíó ánfí wa sísí mlí, isuna aní megyí kpaali negyi mlí iwí adánsíe súná amó. Mlída iwísu, fé aliá nebláa mlí yáí, amlíka mlí tswítswí féé. ⁴ Tsúfé ní Makedonia Akristofó ámotò akù bobuo mí ba inu, bowun aní mlímókúdá iwísu fé aliá nebláa amó á, abósupáa amó ansító, táme mlósúpáa dùn mí. ⁵ Mú sù nabwé agywun aní néha Tito mva mu aba ámu abugyankpa ba mlí wá, íha amlídunka tóá mlíléhíe aní mléha yáí. Táme mlíha mú tsú mlí klòntò, megyí òhíé igyi.

⁶ Mlíkan aní òhá aní odú kpalobí á, kpalobí òtòkpótí, táme òhá aní odú tsòtsò tòkpótí tsòtsò. ⁷ Mlíto okugyíòkù òháa múá òbétalí tsu mu klòntò. Imábwe òhíé, tsúfé òhá aní òtòpò òdwe kíé ató asón Bulu tekle. ⁸ Bulu tēhá mlí tóá mlídéhián brégyíbré, dùn aliá ilehián mlí. Mú sù mlénýa tóá íde mlí hián brégyíbré. Ibófòn mlí sian, mlópubwé yilé há aha bambá. ⁹ Fé aliá bòwanlín wá Bulu asón ámotò bée,
“Bulu òha telé iwíto kíé ahiánfò ató.
Mu yilébwé tamatá.”

¹⁰ Bulu tēhá adòtòpò ató-abí bótodú, òtēhá ahá atogyihé. Mlígyí fé amó. Òbéha mlí ató-abíá mlópu íkù kíé ahá, atogyihé tsòtsòtsò bédalí tsu mlí yilébwé ámotò. ¹¹ Òbéhíe yúlá mlí òkpagyíòkpasu, méní mlówa awítòle há ahá brégyíbré. Iní íbéha ahá ámu bédá Bulu ípán, ató amóú mlílapótson anísu há amó ámu sù. ¹² Tsúfé atoku anyò òbédalí tsu mlí ató hahé ánfíto. Megyí ató amóú mlílapóhá Bulu ahá amóú ató de amó hián, búbù Yerusalem amó nkòle, mbóún íbéha ahá tsòtsòtsò béhíe dá Bulu ípán. ¹³ Tsúfé ní mlehá amó á, íbéha békánfó Bulu. Ibósuná aní lélé mlídé Kristo ason wankláán amóú mlílóhò amósù gyí, mlídé awítòle é wa há amóa aha bambá. ¹⁴ Béhíe káín mlísu, bó mpái há mlí, tsú awítòle kpònkpòntí amóú Bulu lapóhá mlí ámu sù. ¹⁵ Adá Bulu ípán há mu atokiehé ánfí idùn blí ánfí!

10

Paulo Gyumagyihe Ìnólé

¹ Ibu mútósá mlíto akù mlíteblí mlíaa, ní mbù mlí wá á, mí asón lolwií, táme ntòwánlín mí nwóló túmísu. Táme mí Paulo nde mlí kokóli mbéé, mlípókí aliá Kristo asón lolwií, òleba iwíasi. ² Mlíto akù búdeblí bée, mí bwehé lalian òyító ahá. Mú sù ní netrá ba inu á, nawun aní ilehián aní mí ansító bówa ònlín. Kókoli, mlímáha ampù tsiátó anfi odu ba inu. ³ Ibu mútósá òyí ánfíto aníbu, táme megyí òyí anfi to agywun anídépókó ísá. ⁴⁻⁵ Megyí òyító akòtò anídépókó. Bulu akòtósá íbu túmí anídépòbwíé òkpikplikpa kugyíkúá itòkúsó líí Bulusu. Anítòpóyíntá afunu asón kugyíkúá ahá bótòpótúsu iwí, itēhá amó bótamabí Bulu. Anítòpódámlí agywun laláhe kugyíkù, há itobú Kristo. ⁶ Ní mlí aha tráhe amó mlílapó iwí há Kristo, mlídé mu asónsò gyí a, abébití ahá amóú búde asòtò-ònlín wa ámu é asu.

⁷ Mlíki ònòkwali amóú ída mlí ansító ámu. Ní mlídékíiá Kristo bó mlí á, mómú mlíki mú wankláán, amlíbi aní móbú aní é. ⁸ Ní nde iwí tsu túmí amóú aní Wíe lapóhá aní ámu sù dùbì a, íma mí péli. Tsúfé òlòpòhá aní òbéé, apóbua mlí amlídan. Megyí òbéé, apóyínta mlí. ⁹ Imábwe mlí fé nde nwóló wanlín, pówá mlí ífú. ¹⁰ Tsúfé akù bée, “Mákpala Paulo. Mu ason

wanlínhé bu odwin, otáphíé ahá. Táme ní mu onutó abu aní wá á, lolwíí, mu ason blíhé é ɔma ibíá!” ¹¹ Iwánkí ahá ámu aní asón aní anitowánlín sísí ahá kén anitabwé ní anibu amó wá ní.

¹² Lélé mó á, amendi anigyíá abópu iwí kápú ahá ánfí bude iwí kanfó ánfí? Amó wolewole dépu iwí kápú aba, bude ansí pudínká abaso. Mimlá igyi amó. ¹³ Aní mó animóotsu iwí dáfá, mboún okpa ámú Bulu léhie há aní ámu onó abótsu iwí fon. Mógyí agyómá aní anilabwé botu mli ní. ¹⁴ Anilégyankpá pú Kristo ason wankláán ámu ba mli. Mó su ní anidé mli asón bláa a, animókótí dáfá. ¹⁵ Animédépu ohaa agyómá é tsú iwí. Mboún anidé okpa kí aní mli hógyi bédan. Agyómá ámú anidéyo mlito ámu é ibékléí tsía. ¹⁶ Mómó abétalí dáfá mlisu yéda ason wankláán ámu okan omá bambá ésú, méní imóabwé fé anilapú otínéá oku lagyankpá yó agyómá tsú iwí.

¹⁷ Táme Bulu ason wanlínhé amó léblí obéé, “Ohagyíoha aní obéé, mótsu iwí á, opú tóá aní Wíe labwé tsu iwí.” ¹⁸ Tsúfé ní Bulu okánfó fú gyí asón, iwí kanfó mó kpaali ígyi.

11

Paulo Mba Sumbí Ayapó Afunupu

¹ Mlnya klɔn, amlnu mí mimlála kpalobí ánfí asi! Kókoli, mlnya klɔn ha mi. ² Mmesi mli tswí fé aliá Bulu tamasi mli tswí. Tsúfé mligyí fé obitebiá omeyín oyin, napó mli há oyin okule, ogyi Kristo. ³ Táme ali ámú iwó ámu lópu mu alape mlé Hawa amó á, ifú de mí aní oku obémlé mli, mli ansí bédínká onakwalíwa pú odwe wankíhé amú mlibu ha Kristo amosu. ⁴ Tsúfé nyin aní ní oku obá beda Yesu bambá oku iwí asón okan súná mli, imegyí omvamó aniléda mu iwí asón okan súná mli ámu a, mlókosi hogyi. Ní mlenyá ohé bambá kuá ina otan há múámú mli légyankpá nyá ámu é á, mlóhó mó gyí. Ali kén ní mlonú ason bambá aní ina otan há múámú anilébláa mli ámu é á, mlókosi ho mósú gyí ní!

⁵ Mmedéhogyíá ahá ánfí bude iwí ti “Sumbí ayapó akpɔnkpɔnti” ánfí budun mi okpa okukusu. ⁶ Ní mmeyín tóí kóráá á, nyin asón aní ndéblí. Nahogyíá anilahá asón ánfíto ilawánkí mli okpagyíokpasu.

⁷ Iníá nɔpu iwiasibá pú obú há mli bréá neda Bulu ason wankláán ámu okan súná mli, mmohó mli tɔto su yéé tsitsa nɔbwe á? ⁸ Opasua bambá ató nɔswí, póbá boyo agyómá há mli. Mó su netalí súm mli, mmohó mli tɔto ní. ⁹ Bréá mbu mli wá, iwí lekli mí á, mmesi ipian tswí mlito okukusu. Mboún apíó ámú botsu Makedonia ba amó léha mí mí atohiánhe. Iní su mmesi ipian dínká mlito okukusu, mméesi dínká é. ¹⁰ Iníá onakwalí nanya ndéblí tsú Kristo iwí mó á, ohaa méetalí ká mí itin obéé, mmápu asón ánfí tsú iwí Akaia osulósu féé. ¹¹ Ntogyi su? Ntamadwé mli lóó? Ekekeke! Bulu yin aní ntodwé mli!

¹² Nóbwe mí agyómá fé aliá nde mó bwe dodo. Nóbwe mó pótin amó okpa, ní bude iwí tsu bee, gyoma kule ania amónyo anidébwe. ¹³ Afunupu bogyi. Bapina bwe iwí fé Kristo sumbí ayapó, buna bude mli mlé. ¹⁴ Táme ɔma wánwan! Tsúfé Obonsám kóráá teki ansí bwé iwí fé Bulu-obopu wankíhé! ¹⁵ Mó su ɔma wánwan aní mu asúmpó anfi é bapina bwe iwí fé yilé abwepó. Amó onómó béle amó bwehé kugyíku owan.

Paulo Ason Wunhe

¹⁶ Ntráa nde mli bláa mbéé, ohaa mábu mí oha mimláhe. Táme ní mlidé mí bu ali óó á, mlitsu mó ali, mí é anya okpa tsú iwí kpalobí. ¹⁷ Aní Wíe tamatí ali, táme nabwé iwí fé oha mimláhe. ¹⁸ Ahá tsotsotso butotsú iwí fé oyító ahá, su mí é nótsu iwí. ¹⁹ Ee á, iníá mlíaa atiansipu mligyí óó á, mlitotsúlá há aha mimláhe. ²⁰ Tsúfé ní oku opó mli bwé nkpábi kóráá á, mlitotsúlá. Ní opó mli nyá iwí, ogyi iwíe mlisu, obú mli tɔku odu, odá mli isoto kóráá á, mlitotsúlá há mu. ²¹ Mlíaa mma ansító-onlun. Ee, natsúlá. Mí klé ma inu.

Táme tógyítáá oku labwé odepotsú iwí á, mí é netalí pú mí kle tsú iwí. (Táme nahogyi aní igyi mimlála.) ²² Ní bee Hebrifó bógyi á, mí é Hebriyin ngyi. Ní Israelfó é bogyi á, Israelyin mí é ngyi. Ní bee botsú Abraham abí-anátó a, inu mí é notsú ní. ²³ Bee Kristo asúmpó bogyi? Mblí mó mimlásu, ndon amó! Nayírí iwí yó agyómá dun amó. Nadí obu dun amó. Badá

mí dɔn amó. Nesian wu bré tsɔtsɔtsɔ. ²⁴Yudafɔ banwén mí mpli tsé adɔasa-kwebá (39) tse nu kéké. ²⁵Romafɔ é bapítí mí ató tse sa kéké. Bɛda mí abwi ɔtsáwɔlɛ. Tse sa kéké ntsusɔ-yibi labun mi, nasin ntsutso ekewóle owító. ²⁶Mí ɔkpa tsɔtsɔtsɔ tutó á, nafá ntsu akpɔnkpɔnti, natsɔn ogyo atswapú ɔbɔtɔ dáli. Natsɔn ɔmá bámbásúfɔ pú anɪ pi Yudafɔ fée ɔbɔtɔ dáli. Natsɔn awúlusu pú adimbísú, nafá ɔpu. Natsɔn ahá ámú bɔde amó iwɪ tɪ bɛɛ, Akristofɔ ámu aná fée ɔbɔtɔ dáli. ²⁷Nayó agyómá kpékplé, ɔlápíán mí ki. Ntamadídi nkékó. Ntetsiá akón móa ɔmewóli, nteklí ɔnó, ntedi atsalɪ, náti yayá aná fée. ²⁸Ini fée ɔma a, tóá ɔdɪn mí klɔnsɔ, ntɔgywɪn mú iwɪ ekekegyíeke gyí ɔpasua ámu fée aléwa. ²⁹Ma lɔpɔn, mmotsu kɔkɔ lé mu asúntó? Ma bekpa wá lakpantɔ, imɔwa mí ɔbló.

³⁰Ní bɛɛ ntsú iwɪ á, ntobíá itehá mí hógyi teba asɪ nɔpɔtsú iwɪ. ³¹Bulu, ogyí anɪ Wíe Yesu mu Sɪ, ɔlekanáa kanfó bré féeótó ámu yin ání mmédé afunu wa. ³²Owíe dehen Areta léha mu ɔmású ɔkípu léyete mi Damasko wúlu ɔnó, ɔkita mí. ³³Táme bɔpu mí wá lakpátó, lé mí tsɔn ikwítɔ, kplí mí yi buntíi ání bɔpwe wá wúlu amó ɔma, nesrí sí mu.

12

Paulo Atowunhe Pó Mu Ató Lesúndhé

¹Ilehíán ání nótso iwɪ, támɛ tɔtɔtɔ ɔma iwɪtsútó. Támɛ mbli atóá nowun pú tóá anɪ Wíe lalé súná mí. ²Nfi dúana (14) ní, bɔwan mi ya ɔsúsú saasitɔ. (Mí nyankpɔsa-oyí lóyɔ inu o, mí ɔkláa o, mméetalí bí. Bulu nkɔle yín.) ³⁻⁴Fé alá nakóblí á, bɔwan mi ya Paradiso. (Mí nyankpɔsa-oyí lóyɔ inu o, mí ɔkláa o, mméetalí bí. Bulu nkɔle yín.) Nonu asún ání ɔma blító, ɔhaa é má ɔkpa blí mú. ⁵Nétalí pú itó ámú nowun amó tsú iwɪ, támɛ mmóɔpu mí ató bwehé tsú iwɪ. Ntobíá itehá mí ɔwɔnlín ɔnó teba asɪ ntɔpútsú iwɪ. ⁶Ní mbée nótso iwɪ kóráá á, mmóotsu iwɪ fé ɔha mimláhe, tsúfé nébli ɔnɔkwali. Támɛ mmóɔbwe. Mmedékléá ɔhaa ɔkí mi dafa alá mí tsiátó gyí, ntée asún ámú nɔpɔba amó.

⁷Alá mmóɔpu ntobí ání ɔbɔ ifú, ɔbɔ wánwan, Bulu lalé súná mí ání tsú iwɪ sɔ á, ɔbɔpu owu kɔ wá mí awútó, igyi ɔbɔnsám-ɔbɔpu. Itedá wɔ mí, ménɪ mmóotsu iwɪ. ⁸Nakókóli anɪ Wíe Yesu tse sa kéké mbée, ɔlé itó ámu mító. ⁹Táme asún ání ɔtebláa mi brégyíbré gyí, “Mí awítɔle pé gyí tóá fehíán. Tsúfé ɔhá ání mu ɔwɔnlín ɔnó laba asitɔ mí túmi tehié lɪn ɔwan.” Ini sɔ ɔbɔ mi ansigyí ání nɔpu tóá itehá mí ɔwɔnlín ɔnó teba asɪ tsú iwɪ, ménɪ Kristo túmi ámu ɔbéhɛ bun mɪsɔ. ¹⁰Kristo sɔ ansí bégyi mi brégyíbré. Ní mí ɔwɔnlín ɔnó ɔba asɪ, bɔde mí sia, mbɔ ɔkplántɔ, bɔdɪn mísó, ntée iwɪ de mí ɔsɪn, tsúfé ní mí ɔwɔnlín ɔnó ɔba asɪ á, mú ntelányá ɔwɔnlín ní.

Korinto ɔpasua Iwɪ Asón

¹¹Nabwé iwɪ fé ɔha mimláhe, támɛ mliláhá ɔlaba alɪ. Teki ilehián ání mlébli asɔn wankláán tsú mí iwɪ. Tsúfé ɔbɔ mótóá mmegyí tɔtɔ, támɛ ndɔn “sumbí ayɔpú akpɔnkpɔnti” ání mú. ¹²Bréá mbɔ mlɪ wá á, notomi bwé tóá ɔbɔ wánwan pú osúna móa ofúla ɔtsan-ɔtsan, púsúná mlɪ ání lélé sumbí ɔyɔpú ngyi. ¹³Ntɔ dé mlɪ háan? Tóá nɔbwe mlɪtɔ, mmɔbwe ɔpasua bámbátó gyí, mmesi iwɪ tswɪ mlɪsɔ. Kókoli, mlɪsikie mí!

¹⁴Séi á, otse saasɪ ndɛbweá néba mlɪ wá á. Mméeba besi iwɪ tswɪ mlɪsɔ, tsúfé mmédé tɔtɔ fité tsú mlɪ wá. Mlɪ onutó ndehián. Kebi tamatsú mu sɪ wá akɔnkɔ, mu sɪ tótsú mu wá akɔnkɔ. ¹⁵Ibɔ mi ɔdweá néyintá tógyítá mbɔ mlɪ sɔ, sí mí iwɪ fée kóráá há mlɪ. Iniá nde mlɪ dwe dɔbɪ alɪ á, ntogyi sɔ ɔdweá mlɪ mú mlɪbɔ há mísó dedɪnkí?

¹⁶Fíalɪ mlɪlawun ání lélé, mméeba besi iwɪ tswɪ mlɪsɔ, támɛ mlɪdébli mlɪaa, nofwifwí ansí. Ndepu ató tsɔn mlɪ omuá wá mlɪ ɔnó. ¹⁷ɔkpa ɔmɔmɔsɔ? Nɔtsɔn ahá ámú nɔwa mlɪ wá ámú ɔkɔsɔ sísi mlɪ lóó? ¹⁸Bréá nokokóli Tito, nɔwa mu anɪ pío Okristoyin amó mlɪ wá mé, olebésíi mlɪ? Ekékeké! Tsúfé agywɪn kɔle mía munyɔ anɪdɛpubwé toku kɔle.

¹⁹Fíalɪ mlɪdé mú tsu bré ánífɔtɔ fée mlɪaa, anɪdétó póká iwɪ lé. Megyí alɪ igyi. Akristofɔ anɪgyí, anɪdétó Bulu ansító. Mí adwepú, anɪdé tógyító bwe pówá mlɪ ɔwɔnlín. ²⁰Tsúfé ifú de mí ání néba mlɪmésíe wankláán. Mú sɔ mí asɔn blíhé bówɔ mlɪ asɔtɔ. Fíalɪ nɔbɔtu ɪtré, ɔnsɪpe, ɔbló, olu, ahásia, ahá iwɪ asúnblí, iwɪtsú pú abasɔda mlɪtɔ. ²¹Nhié nde ifú nya ání

ní nebá ɪnu á, mí Bulu ɔ́bétrá ba mi asi mli su. Nósu, tsúfé mliɔ́ ako mli mókósi mli lakpan dada amu bwe, dámlí klɔntɔ́ sí mbuatɔ́, hakpanla pó ɔ́wóli laláhe amu.

13

Ikla Pó ɔ́lada

¹ Otse saasi nebá mli wá á. Bulu asón leblí ɔ́béé, “Asa mléha ɔ́ku ipón á, mli nu adansifo abanyó ntée abasá ɔ́nó.” ² Bréa neba mli wá otse nyɔ́asi a, neda ahá á múú buɔ́e lakpan bwe ámu féé ɔ́lá. Ntráa nde amóba aha tráhe féé ɔ́lá da, tsúfé ní nebá ɪnu á, néhié bití amó ɪsu. ³ Tsúfé mli dekléa mlébi ání lélé Kristo détoí tsɔ́n misu. Kristo ɔ́wɔ́nlín ɔ́nó məkóba asi mliɔ́. Mú túmi é ihíé tsɔ́ mliɔ́. ⁴ Ibo mótóá mu oyikpalíhesu lowu ilosuná ání alapɔ́n, táme séi á, otsie nkpa Bulu túmitɔ́. Bréa ania mɔ́nyɔ́ anilóbwe kole a, anilópɔ́n, táme séi ania mɔ́nyɔ́ anitsie nkpa Bulu túmitɔ́. Mú anidépukpá mli ní.

⁵ Mli ɔ́ mli nwuntɔ́ ki beɛ, ahógyipɔ́ onutó mli gyí? Mli kapɔ́ mli ɪwɪ ki beɛ, lélé Kristo Yesu bu mliɔ́? Mli lawun ání ɔ́bu mliɔ́? Ní mli mókówun mu mliɔ́ mú á, múmú megyí ahógyipɔ́ onutó mli gyí. ⁶ Nahogyiá mléba bebi ání Kristo ahógyipɔ́ onutó anigyí. ⁷ Anidé Bulu kokóli aniaa, mli mátrá bwe lalahé koku. Megyí alhá ibósuná ání anigyí Kristo ahógyipɔ́ onutó su. Táme ní ahá buɔ́ekí beɛ megyí Kristo ahógyipɔ́ onutó anigyí ó á, ɔ́há mli mú amlibwe tóá ida ɔ́kpa. ⁸ Tsúfé aní mú animéetalí kósú líi ɔ́nɔ́kwali asón ámɔ́su, dɔ́n ání abéha mú ibóyɔ́ nkpa wɔ́le. ⁹ Ní aní mú aní ɔ́wɔ́nlín ɔ́nó laba asi, mli klé ilawá ɔ́nlín á, ansí bégyi aní. Tóá anidé Bulu kolí gyí, ɔ́há amlilalu kínkínkín, amlidan Kristo hógyiɔ́. ¹⁰ Iní só nagyankpá nde ɔ́wɔ́ló ání wanlín sísí mli, asa amba ɪnu ní. Méni ní nebá á, mmóobotsu ibi mli su. Tsúfé ndekléa nópɔ́ túmi á múú aní Wíe lapóhá mí ámu bóa mli amlidan. Mmóɔ́pyíntá mli.

¹¹ Apíó, ɪtráhe a, ansí igyí mli. Mli bɔ́ mbódí amlilu kínkínkín, amlidan Kristo hógyiɔ́. Mli wa aba ɔ́wɔ́nlín. Mli agywun ibwé kole, amlitsia iwilwiitɔ́, méni Bulu á múú ɔ́ɔ́dwé aní, ɔ́tchá aní iwilwii amu obétsiá mliɔ́ bré féé. Nehá mli itsiá gyágyágyá.

¹² Mli ha aba itsiá, amlilata aba puta ɔ́dwesɔ́.

Bulu ahá á múú bubu nfi ámu féé behá mli itsiá gyágyágyá.

¹³ Aní Wíe Yesu Kristo bualegyí, Bulu ɔ́dwe pó ɔ́he Wankíhé kolebwe itsiá mli féésó.

Ɔwɔlɔ́á Paulo Lɔ́wanlín Sísí Galatiafɔ

¹ Mí sumbí ɔyɔpɔ Paulo dé ɔwɔlɔ́ ánfí wanlín. Megyí anyánkɔpɔsa ntée ɔhaa lɔ́wa mí. Yesu Kristo mɔ́a aní Sí Bulu á múú ɔlɔ́kɔsúá mɔ́ tsú afúlítɔ́ á mɔ́ lɔ́wa mí. ² Nde mú wanlín sísí ɔpasua á ní ibɔ Galatia ɔsɔlɔ́sɔ fée. Mía Akristofɔ́á bɔbɔ nfi fée anidé mli itsiá ha ania,

³ “Aní Sí Bulu mɔ́a aní Wíe Yesu Kristo bɔgyí mli bɔale, abuha mli iwílwii.”

⁴ Yesu anfi lési iwí há bɔmɔ́ mɔ́ aní lakpan sɔ́, méní ɔbéele aní tsú ɔyí laláhe anfitɔ́; fée alí á múú aní Sí Bulu léhie yáí á mɔ́. ⁵ Akánfɔ́ Bulu bré fée. Amen!

Asɔ́n Wankláán Kɔ́kɔ Mɔ́ Iní Ɔma

⁶ Mli Galatiafɔ́, mli iwí lawá mí ifú á ní mlilawúna yinkí Bulu ɔ́ma. Bulu lɔ́tsɔn Kristo awítɔ́lesɔ́ tí mli ɔbée, mlibóbwe mɔ́ ahá. Mli kɔ́ alíá mlilawúna mlidé asɔ́n bambá hɔ́ mliáa, múgyí asɔ́n wankláán á mɔ́. ⁷ Táme ina ɔtsan há asɔ́n wankláán á mɔ́. Aha akɔ́ dékléá báyintá mli agywíun, abɔtse Kristo asɔ́n wankláán á mɔ́. ⁸ Táme ní aní, ntée Bulu-ɔbɔpɔ ɔkɔ́ kóráá lɔ́tsɔ ɔsúsú bá, beda asɔ́n wankláán bambá kɔ́ ɔkan súná mli, ina ɔtsan há mú á múú anilébláa mli á mɔ́ a, Bulu ɔlwí mɔ́. ⁹ Nakó blí asún ánfí, táme ntráa nde mli bláa mbée, ní ɔkɔ́ ɔbá beda Bulu asɔ́n wankláán bambá kɔ́ ɔkan súná mli, ina ɔtsan há mú á múú anilébláa mli á mɔ́ a, Bulu ɔlwí mɔ́.

¹⁰ Megyí bée, ndekléá ahá bɔdwée mí. O-o! Bulu mboún ndekléá ɔdwée mí. Ní ntráa ndekléá ahá bɔdwée mí á, tekí mmegyí Kristo osúmbi.

Paulo Sumbí Ɔyɔpɔ Bwe

¹¹ Mí apíó, ndekléá iwánkɔ́ mli á ní Bulu asɔ́n wankláán á múú nde mú ɔkan da á mɔ́ imotsú nyankɔ́sa agywíuntɔ́. ¹² Megyí ɔhaa wá nɔtsúa mú, ntée ɔkɔ́ lɔ́suná mí. Yesu Kristo onutó léle mú súná mí.

¹³ Tsúfée mlilanú mí tsiátɔ́ asún, alíá ngyi bréá mbuo Yudafɔ́-osum á mɔ́, pɔ́ alíá nehie dínká Bulu ɔpasua á mɔ́sɔ́, nɔ́bɔ mbódíá néhi amú fée. ¹⁴ Nɔ́hɔ gyankpa mí abatɔ́ Yudafɔ́-osum á mɔ́tɔ́, pɔ́ alíá nɔ́wa nsi gyi mí anáin amándíé kugyíkɔ́sɔ́.

¹⁵ Táme Bulu lɔ́wa awítɔ́le há mí. Ɔlele mí yáí tsú bréá mbu mí yín iwítɔ́, ɔleti mí ɔbée, nyó mɔ́ agyómá. ¹⁶ Ɔlele mɔ́ Bi á mɔ́ súná mí, méní néda mɔ́ iwí asɔ́n wankláán ɔkan ahá á ní bɔmegyí Yudafɔ́tɔ́. Mmɔ́yɔ́ ɔhaa wá mbée, osúna mí asún alí bré á mɔ́tɔ́. ¹⁷ Mmɔ́yɔ́ Yerusalem mbée, nɔ́yɔ́wun Kristo sumbí ayɔpɔ́ á múú bɔbɔ inɔ́ asa neba amɔ́ é. Mboún nenatí laa yó Arabia ɔsɔlɔ́sɔ́, neyinkí ba Damasko wúlutɔ́. ¹⁸ Yesu léle iwí súná mí, mú ofisaasítɔ́ á, nɔ́yɔ́ Yerusalem yówun sumbí ɔyɔpɔ́ Kefa á ní bɔtetráa tí mɔ́ Petro, netsiá mɔ́ wá nke dúanu (15). ¹⁹ Mmetrá wun sumbí ɔyɔpɔ́ ɔkɔ́kɔ́ dɔ́n aní Wíe Yesu mɔ́ gyama Yakobo.

²⁰ Ɔnɔ́kwali asún ndewanlín sísí mli. Bulu yín á ní mmedé afunu wa.

²¹ Mú ɔma a, nɔ́yɔ́ Siria pɔ́ Kilikia ɔsɔlɔ́sɔ́. ²² Alí bré á mɔ́tɔ́ á, Akristofɔ́ ɔpasua á múú ibɔbɔ Yudea ɔsɔlɔ́sɔ́ á mɔ́ bɔmɔ́kúnýá bí mí. ²³ Múá bɔdenu tsú mí iwí fée gyí, ahá bɔdeblí bée, “Oyin á múú ɔdín anisɔ́ á mɔ́ ná ɔde hógyi á múú anidé mú asún blí, ɔde aní itin ka á mɔ́ kén ɔkan da.” ²⁴ Ina mí sɔ́ bekanfɔ́ Bulu.

2

Paulo Mɔ́a Sumbí Ayɔpɔ́ Atráhe Amɔ́

¹ Nfi dúana ɔma a, mía Barnaba anilékpá Tito buo iwí, yínkí yó Yerusalem. ² Bulu léle súná mí á ní nyó inɔ́, sɔ́ nɔ́yɔ́. Alíá mí agyómá mɔ́ ɔbwe kpaali sɔ́ á, negyankpá lé asúntɔ́ súná ɔpasua ahande amɔ́ nkɔ́le itsétɔ́. Nebláa amú asɔ́n wankláán á múú nna nde mú ɔkan da ahá á ní bɔmegyí Yudafɔ́tɔ́ á mɔ́. Bɔsulá dínká mósú. ³ Ibo mútɔ́ á ní Griikiyin Tito á múú anilékpá buo iwí á mɔ́ gyí, táme bɔmehie mɔ́ bée, ɔ́tíun keté. ⁴ Ibo mútɔ́á Akristofɔ́ afunupɔ́ akúá bekí ansí bowie anitɔ́ bekléá ɔ́tíun keté. Tsúfée bodunká á ní báyintá iwí ɔtsiá á múú

Kristo Yesu lahá aní ámv; abubwε aní amlí nkpábi ha Yudafɔ mbla ámv. ⁵ Táme animesi iwí há amú kpalobí kóráá, méní ɔ̀nkwaliá ibu asun wankláán ámvɔ iméetse ha mli.

⁶ Ɔpasua ahande amú búbu inu ámv bumεbláa mi asuansu bεε, mpútsia asún wankláán amú ndεblí ámvɔ. (Iníá nde amú ti ahande kóráá á, megyí bεε, amú hande amv ibu mi labi, tsúfε Bulu mó tamakí ɔhaa ansító.) ⁷ Táme ahande amv bowun ání Bulu lópv asun wankláán ámv há mí ɔ̀béε, ndáa mó ɔkan ahá ání bumegyí Yudafɔ, * fé alíá ɔ̀pohá Petro é ɔ̀béε, ɔ̀dáa mó ɔkan Yudafɔ. ⁸ Tsúfε Bulu léha Kefa ání butetráa ti mv Petro túmi, ogyi mv sumbí ɔ̀pɔ́pɔ́ Yudafɔ. Mv kén láhá mí túmi, ngyi mv sumbí ɔ̀pɔ́pɔ́ ahá ání bumegyí Yudafɔ é ní. ⁹ Inu á, ɔ̀wankí Yakobo mva Petro pú Yohane amú búhíε bugyi ɔpasua ámv ɔtan ámv ání Bulu lápú alí agyómá ánfí kíε mí. Mó sv bɔwa mía Barnaba ibi, púsúná ání anilabwé kule. Botsulá ání mía Barnaba ayó agyómá ahá ání bumegyí Yudafɔ, amú é abuyɔ agyómá Yudafɔ. ¹⁰ Móá bodunká tsú aní wá gyí, akáin amótó ahá ání buma tɔ̀tɔ̀sv. Mó kén gyí tóá ndεkléá nóbwε é ní.

Paulo Iyinwa Wá Petro

¹¹ Táme bréá Petro léba Antiokia wúluto á, nɔwa iyun wá mv ahá ansító, tsúfε tóá ɔ̀bɔwε itépi ma ale. ¹² Bréá ɔ̀leba a, mva ahógyipúá bumegyí Yudafɔ butɔwá ibi gyi ató, táme Yudafɔ akv benya tsú Yakobo wá ba pé, ɔ̀lebití iwí lé ahá ámvɔ, tsúfε ɔ̀de ahógyipv amú bεε butín keté ámv ifú nya. ¹³ Iníá ndεblí á, Yudafɔ atráhe amv é búbuo Petro apinabwεbí ánfí. Barnaba óó léyinkí yó obuo amú. ¹⁴ Nowun ání amú bwεhé ámv imekanáa ɔ̀nkwaliá ibu asun wankláán ámvɔ. Mó sv nebláa Petro ahá ámv féé ansító mbéε, “Petro, Yudayin fɔgyi, táme fumεdé Yudafɔ amándíésú gyí. Ɔmátófɔ amándíésú fudegyí. Ntogyi sù fude ahá amú bumegyí Yudafɔ ámv hie fεε, búbwéε Yudafɔ amándíε ání fakíná?”

Hógyisú Bulu Tɔ̀tsun Hɔ́ Yudafɔ Pú Ɔmá Bámbásúfɔ Nkpa

¹⁵ Yudafɔ lókwí mía fɔnyɔ. Megyí ahá amú bumegyí Yudafɔ, bumeyín Bulu mbla ámvɔ atsu. ¹⁶ Táme aní Yudafɔ Akristofɔ ámv mó aniyin ání megyí Mose mbla ámvsv gyí sv Bulu totsú ɔha ání mv asún da ɔkpa mv ansító, nkéti Yesu Kristo hógyi. Mó sv anilahɔ mv gyi, méní Bulu ɔ̀bótun mv hógyi amsv há aní asv ní. Tsúfε ní mbla ámvsv gyí sv mó á, teki ɔhaa méegyí asv Bulu ansító. ¹⁷ Anidédunká ání Bulu ɔ̀tsún aní Kristo hógyisv, otsu aní ání aní asún da ɔkpa mv ansító. Táme ní Yudafɔ akv buɔde aní mboun kí lakpan abwεpú á, mómó imosuná ání asv kpan Kristo dé aní suná a? Ekekeεke! ¹⁸ Ní nakíná Mose mbla ámv, láyó nde mósú gyí a, mómó ilosuná ání itɔ laláhe nɔyɔ ndεbwe á. ¹⁹ Tsúfε Mose mbla ámv ilosuná ání nawú. Uleha negyi iwí, méní nétsiá nkpa pɔpwe há Bulu. Mía Kristonyɔ beda mántá oyikpalíhesv ɔ̀hétó. ²⁰ Mó sv ntsie nkpa séi, táme megyí mí onutó tsíε nkpa ɔ̀sulúv anísv. Kristo, ogyi Bulu mv Bi ámv tsíε mitɔ. Múlódwε mí, bowu há mí. Mv hógyi sù ntsie nkpa. ²¹ Mó sv mmεdé Bulu awítɔle amv kiná. Tsúfε ní Mose mbla ámv sù ɔha obégyi asv Bulu ansító á, mómó kpaali Kristo lówu!

3

Mbla Amsv Gyí Ntéε Kristo Hógyi

¹ Oo Galatiafɔ aha mimláhe! Ma lálé mli ansí alí? Megyí mli onutó ansító behie lé súná mli alíá beda Yesu Kristo mántá oyikpalíhesv, mó mv? ² Nfíte mli asun kua kule. Mose Mbla ámvsv gyí léha mlílenya Ɔhe Wankíhé amv lóó, ntée asun wankláán amú mlílonu, mlídé mósú hógyi amv sv? ³ Aha mimláhe mlílókvu mligyí alí á? Iníá mlílópv Ɔhe Wankíhé amv tsúa mli Kristotɔtsiá así mé, mli onutó túmi mlíaa mlípómó mó ɔ̀nó nya? ⁴ Kpaali sù mlílówun ipian ámv féé asun wankláán ámv sv? Megyí kpaali sv! ⁵ Ntráa fite mli. Mli Mose mbla ámvsv gyí sù Bulu lapú Ɔhe Wankíhé ámv há mli, ɔ̀de ofúla é bwε mlitɔ? Ekekeεke! Alíá mlílonu asun wankláán ámv, hɔ́ mósú gyí sù ɔ̀pohá mli.

* 2:7 Ahá ání bumegyí Yudafɔ támatin keté. Yudafɔ gyí keté atínv.

⁶ Mlɔpɔkɪ anɪ náin Abraham. Ibv Bulu asɔn wanlínhé amɔtɔ ání, “Abraham lóhɔ Bulu gyi. Mó sɔ Bulu lótsu mu ání mu asón da ɔkpa.” ⁷ Mó sɔ ilehián ání mlébiá ahá amóú bɔhɔ Bulu gyi amɔ gyí Abraham abí onutó ní. ⁸ Bulu asɔn wanlínhé amɔ léblí yáí ání Bulu ɔbótsɔn ahá amóú bɔmegyí Yudafo ámu hógyisɔ, tsú amó ání amó asón da ɔkpa. Inɪ sɔ Bulu lébláa Abraham asɔn wankláán ámu dodoodo ɔbéɛ, “Fúsú nótɔn yulá ɔsulósu ahá fée.” ⁹ Abraham lóhɔ Bulu gyi. Mó sɔ Bulu lóyulá mu. Mó sɔ séi ání á, Bulu ɔbópu oyúla amóú ɔlɔpu yúlá Abraham amɔ yúlá ahá ání bahɔ Kristo gyi.

¹⁰ Táme ilwí dɪn ahá ání amó ansí dɪn Mose mbla ámu sɔ gyisɔ. Tsúfé bɔwanlín wá Bulu asón amɔtɔ bɛɛ, “Bulu lalwí ɔhagyíɔha ání omegyí mbla amóú bɔwanlín wá Bulu mbla ɔwolótɔ ámu féesú.” ¹¹ Séi á, ilawánkí ání ɔhaa má inɔvá mu mbla ámu sɔ gyí sɔ Bulu obótsu mu ání mu asón da ɔkpa. Tsúfé Bulu asɔn wanlínhé amɔ léblí ɔbéɛ, “Ŋhá ání mu hógyi sɔ Bulu latsú mu ání mu asón da ɔkpa obénya nkpa.” ¹² Mbla ámu sɔ gyí mená hógyisɔ, táme Bulu asɔn wanlínhé amɔ léblí ɔbéɛ, “Ŋhagyíɔha ání otegyi mbla ámu sɔ ɔbótsɔn mósú nyá nkpa.”

¹³ Táme anɪ sɔ Kristo lémlí ɔha ilwíhé bréá beda mu mántá oyikpalíhe amɔ sɔ. Mó sɔ ɔlele anɪ tsú ilwí amóú mbla ámu létɪ há anɪ ámu asɪ. Tsúfé Bulu asɔn wanlínhé ámu léblí ɔbéɛ, “Ilwí dɪn ɔhagyíɔha ání beda mántá oyísú.” ¹⁴ Kristo lówu, ménɪ Bulu ɔbópu oyúla amóú ɔlehe há Abraham amɔ kén yúlá ahá ání bɔmegyí Yudafo, ménɪ abótsɔn anɪ Kristo Yesu hógyisɔ nyá Ŋhe Wankíhé amóú ɔlehe ámu.

Mbla Amɔ Pó Bulu Nhíhé

¹⁵ Mí apíó, mpóu ndɛ tsiátó asón kv flo asón ání ha mlɪ. Alɪ amóú ɔha ɔdínká ibwi mu asónsú ɔbéɛ, ɔku ogyíi mu ató, ɔhaa má ɔkpa tse mú, ntée lé kv mótó ámu a, alɪ igyi ntam amóú Bulu léka há Abraham amɔ é ní. ¹⁶ Anɪ náin Abraham mɔva mu nanyɔ Bulu léka ntam há. Alɪ asón ání imosuná ání mu aná tsɔtsɔtɔ, mboun mu na ɔkɔle pé. Mu na ámu gyí Kristo a. ¹⁷ Asón ání ndɛblí gyí, Bulu léka ntam há anɪ náin Abraham, ɔledínká ibwi mósú púsúná ání obégyi mósú. Mbla amóú ɔlɔwa há Mose nfi lafana adɔasa (430) ɔma amɔ méetalí ká ntam amóú ɔledínká ibwi mósú amɔtɔ, ntée tse mú ekekekeke. ¹⁸ Tsúfé ní mbla ámu sɔ gyí sɔ ɔha ibi béda agyapadiɛ amóú Bulu léhe yáí ámu a, mómó megyí hie Bulu léhe mó yáí Abraham. Táme ɔnɔkwali amɔ gyí, kie ɔlɔpókíé mu.

¹⁹ Mómó labi mɔmu mbla ámu bu? Bulu lópu mó é mántá mósú, ménɪ ibósuná ahá tóá lakpan gyí. Táme ɔlɔwa mbla ámu ání ibétsiá alɪ yófun bréá Abraham mu na ámu ɔbéba. Mɔgyí mu ató ogyípó nɪ. ɔlɔpu mbla ámu há mu abɔpu bɔpu bɔwa Mose ibitɔ. Mólóbwe Bulu móa Israelfɔ nsiné ɔlapó ní. ²⁰ Nsiné ɔlapó tamalí há ɔbakóle, táme ɔbakóle Bulu gyí.

Labiá Mbla Amɔ Ibv

²¹ Bulu mbla ámu ilɔkɔsú lí mu nhíhé amóú ɔlehe yáí ámu sɔ? Ekekekeke! Ní mbla kv ibétalí há anɪ nkpa ání utamatá á, tekɪ abétalí gyí asɔ Bulu ansító, ní anilégyí mósú. ²² Táme Bulu asɔn wanlínhé amɔ ilɛblí ání lakpan lagi yító ahá féesú plíplíplíplí. Mó sɔ ató amóú Bulu léhe yáí ámu igyi Kristo ahógyipɔ klé.

²³ Táme asa Yesu Kristo hógyi lébá ɔyító á, mbla ámu ilɛklí anɪ fé obu adípú. ɔhaa ménya mu ilwɪ, bɔfun bréá Bulu lébele Kristo hógyi ɔwan. ²⁴ Mó sɔ mbla ámu lóbwe anɪ sɔ ɔkípu bɔfun bréá Kristo léba, ménɪ Bulu obótsu anɪ ání anɪ asón da ɔkpa mu ansító, tsóun anɪ Kristo hógyisɔ. ²⁵ Iníá Kristo hógyi laba sɔ á, imehián ání mbla ámu ɔbétrá bwe anɪ sɔ ɔkípu.

²⁶ Tsúfé mlɪ Kristo Yesu hógyi sɔ mlɪ fée mlɪlabwé Bulu abí. ²⁷ Mlɪ ahá ání mlɪa Yesu Kristo mlɪlabwé kɔle tsɔn asúbɔsu mlɪlatsú mu tsiátó fée. ²⁸ Mó sɔ Yudayin ntée Griikiyin trá ɔma inɔ. ɔkpábi ntée ɔdíhé, ɔtsɪ ntée oyin trá ɔma inɔ. Tsúfé mlɪ fée mlɪlabwé kɔle mlɪa Kristo Yesunɔ kvlebwɛtɔ. ²⁹ Iníá mlɪlabwé Kristo klé sɔ á, mlɪlabwé Abraham abí-aná onutó, pó mu ató agyípó. Inɪ sɔ itó amóú Bulu léhe yáí Abraham amɔ igyi mlɪ klé.

4

¹ Mliya asɔn ɔnfitɔ ki. Ní ɔha owú, sí mu agyapadi yáí mu abí bréá bɔmɔkɔdan a, bɔgyi fé nkpábi. Ibo mótɔ́á amóbó amó sí ató fée, ² táme ilehián aní béba iwiasí há amúsó ɔkípu alu yófun nfi oduá amó sí lɔsuná aní bɔhɔ́, asa abɔpu ató ámu wa amó ibitɔ. ³ Alí aní é anigyí asa Kristo léba ni. Anilóbwe nkpábi há ɔhé, ntée túmiá ide ɔyí ɔnfitɔ gyí. ⁴ Táme bréá bré ámu onutó lɔfun a, Bulu lówa mu Bi sísí, ɔha tshé lókwú mu wá mbla ámu asi. ⁵ Bulu lówa mu aní ɔbá bɔhɔ́ aní ahá amó anigyí nkpábi há Mose mbla ámu tsu nkpábitɔ, méní ɔbóbwe aní mu abí onutó.

⁶ Bulu lódunká aní obósuná aní mlilabwé mu abí. Mú só ɔlɔpu mu Bi ámu ɔhé wá aní iklɔntɔ ní. ɔhé ámu téhá anitokpólí mu aníaa, “Abba, mí Sí!” ní. ⁷ Mú su opió, fɔtráa fɔmegyí ɔkpábi, mbóun Bulu mu bi. Iníá mu bi fɔgyi su á, mu ató fée igyi fú klé.

Galatiafɔ Iwi Ipián

⁸ Bréá mlímókónyá bí Bulu á, mlilóbwe nkpábi há ikpiá bɔmegyí tɔtɔ. ⁹ Táme séi mlilabí Bulu, ntée nébli mbée, alabí mli. Ntogyi só mlidékléá mléyinkí yósum túmi ɔnfitɔ ma labi kɔkɔkɔ? Ntogyi só mlétrá yinkí yóbwe amó nkpábi fé bré ámu? ¹⁰ Mlidé amándié kɔ bwe nke kɔtɔ, tsra kɔtɔ, bré kɔtɔ pú nfi kɔtɔ. ¹¹ Mli bwehé ɔnfitɔ su ifú bo mitɔ. Ide mí bwe fé ipian amó ndewúun mli su ámu fée ibóbwe kpaali.

¹² Mí apió, nokókóli mli, nabwé mí iwí fé mli. Ntráa mma mbla kɔkɔ asi. Mú su mlitsia mí atsiábi. Megyí bee mbée, mlilapó lalahɔ kɔkɔ gyi mi, só nde iní bli. ¹³ Mlilakáin aní iwí ma mí ɔnlun asa neba inu beda Bulu asɔn wankláán ámu ɔkan eke gyankpapu? ¹⁴ Isóki kɔnkpɔnti mí ilo ámu lóbwe há mli, táme mú óó á, mlímóbu mí tɔkɔ. Mbóun mlilóhɔ mi fé Bulu-ɔbɔpu, ntée Kristo Yesu onutó kóráá. ¹⁵ Ansí lehíe gyi aní alí bré ámutɔ! Ntɔ lébá? Mí onutó nowun aní ní mlétalí á, tekí mlilólótí mli ansíbi wá mí alí bré ámutɔ. Mú ntɔ dé mli séi? ¹⁶ Alí amó nde mli ɔnɔkwali bláa amó su namlí mli olupó?

¹⁷ Ahá amó bɔdekléá mli gyí Yudafo mblasu ámu boma mli iwí agywun wankláán kɔkɔ. Tɔ́á bɔdeklé gyí bémaín mli lé mísó, méní mlékle amó asɔn. ¹⁸ Ibo aléá ahá bódunká aní mlidwée amó, agywun wankláán ɔkpasu. Megyí bréá mbu mli wá wɔle. ¹⁹ Mí abí adwepó! Iwí trá ide mí ɔsin há mli, fé ɔtsiá ikwú de mu dwiín. Nkétí mlilanyá Kristo tsiátó mlitɔ asa iwí bési mí ɔsin. ²⁰ Ihíe de mí háan ha mli. Ní mí nkɔle su mú á, tekí mbu mli wá séi, méní nétse mí tóitɔ.

Hagar Mva Sara Nfántóhɔn

²¹ Nfíte mli ahá amó mlidékléá mlóbuo Mose mbla ámu. Mlímónu asɔn aní ilebli asi? ²² Bɔwanlín wá Bulu asɔn ámutɔ bee, Abraham lókwú abí yinhé anyɔ. ɔkɔle mu yin gyí ɔkpábi, onyɔɔsi mu yin gyí ɔdihíe. ²³ ɔkpábi amó lókwú mu bi keke, táme ɔdihíe ámu mú á, Bulu lehíe mu yáí aní méha mu obí asa ɔlókwi. ²⁴ Mliha anu asɔn ɔnfitɔ asi tsɔn ɔkpa ɔnfitɔ. Atsi abanyó ɔnfitɔ bulí há ntam anyɔ aní Bulu léka. Hagar líí há Sinaibɔsu klé, tsúfé nkpábi mu abí bɔgyi. ²⁵ Sinaibu ámu bu Arabia ɔmátó. Ulí há nde Yerusalem wúlu. Yerusalem pú mótó ahá fée bɔgyi nkpábi, Mbla ámu su. ²⁶ Sara mú gyí ɔdihíe, ɔlíí há ɔsósú Yerusalem. Mɔgyí aní yín ní. ²⁷ Tsúfé Bulu asɔn wanlínhé amó lébli ɔbé, “ɔtsi mákwípó, nya ansigyí!

ɔtsiá ikwú mɔkódwíin mu ki, kplɔn, afɔsɔra okitikítí ansigyísó. Tsúfé ɔtsi amó mu kulu lési mu tswi amó obénya abí tsɔtsɔtsɔ, dɔn ɔmɔamó mu kulu da mu wá ekekegyíeke ámu.”

²⁸ Mí apió, séi á, mlilabwé Bulu ahá tsɔn mu tɔ́á ɔlehíe yáísó; fé alíá ɔlehíe yáí asa bɔkwí Isak. ²⁹ Alí bré ámutɔ á, obí amó bɔkwí mu keke, ogyi Ismael amó lédinká Isak amó bɔkwí mu ɔhé Wankíhé túmitɔ ámusu. Alí kén igyi há aní nde ní. ³⁰ Táme nkáli Bulu asɔn wanlínhé amó lébli? ɔbé, “Gya ɔkpábi amó mva mu bi, tsúfé megyí ɔkpábi mu bi ámu mva ɔdihíe mu bi ámu obégyi amó sí ató.” ³¹ Mú su apió, megyí ɔkpábi amó abí anigyí. ɔdihíe ámu abí anigyí.

5

Mlikí Mlí Iwígyísv

¹ Aní iwígyí sv Kristo lahá anílagyi iwí! Mú sv mlílu kínkíínkín. Mlíamátrá tsulá abubwe mlí nkpábi ha mbíla ámu.

² Mlínu! Mí Paulo dé mlí bláa ání ní mlesí iwí há, betín mlí keté a, ilosuná ání tó ámúó Kristo lóbwe ámu uma mlí labi kuku. ³ Ntráa nde mlí olá da mbéé, ohagyíoha ání oléha betín mu keté á, ilehián ání obégyi Mose mbíla ámu féésú. ⁴ Nde mlí bláa mbéé, mlí ahá ámúó mlídé mbíla ámu sv gyí, méní Bulu obótsu mlí ání mlí asún da okpa mu ansító ámu mlílamáín iwí lé Kristosv. Bulu awítale amv ílatswí mlí pan. ⁵ Aní mú aní ansí dín ání Bulu obótsu aní ání aní asún da okpa mu ansító. Iní gyí tóá anídé okpa kí tsón Ohé Wankíhé amúó ode agyómá yó anító, tsón aní hógyísv ámu sv ní. ⁶ Tsúfé ní ania Kristo Yesu anígyí kule a, ketétín ntéé ketémátín mehián. Múá idehián gyí aníbu hógyiá ítehá anítodwé Bulu pó aní aba.

⁷ Tekí mlídé mbódí bó asa. Ma kóún latin mlí okpa obéé, mlíamátrá buo onokwalí amv? ⁸ Megyí Bulu bwéhé igyi, tsúfé muléle mlí. ⁹ Mlíkaín ání bodobodotu-afá kpalobí téhá bodobodo amv féé itotú. ¹⁰ Aní Wíe lahá nahogyí, ání mlímétrá hó oha bambá atosunáhé dón mí nkule klé. Bulu obébití ohá ámúó ode mlí agywíun damlí ámu sv.

¹¹ Mí apíó, ní ntráa nde okan da blí mbéé, ilehián ání ahá butín keté á, mómú ntogyi só Yudafó butráa bódín mísú? Mómú ní nde Kristo oyikpalíhesv lowu ámu é okan da á, yéé ohaa méedínká mísú o. ¹² Mí sv mú á, tekí ahá ámúó bode mlí háan bée, ilehián ání mlétín keté ámu bawúna flo amú iwí.

¹³ Mí apíó, Bulu léle mlí obéé, mlíbégyi iwí. Táme mlímátsv mlí iwígyí amv sv láyótsu mlí tsiátó dada amv. Mboún mlípu odwe sum mlí aba, ¹⁴ tsúfé Mose mbíla ámu féé ílí mbíla kule pé ámúó ídeblí obéé, “Dwe fú bá fé fú iwí.” ámu sv. ¹⁵ Táme ní mlílabwé mlí iwí fé mbwíkítá-ató, mlídé aba fíní, mlídé aba lalá a, mómú mlíkí wankláán; ní megyí alí mléhu aba.

Tsiátó Dada Pó Ohétsí Atsiábi

¹⁶ Mú sv nde mlí bláa mbéé, mlíha Ohé Wankíhé amv okpa mlí. Mómú mlímóobwe tóá mlí tsiátó dada tekle. ¹⁷ Tsúfé tóá aní tsiátó dada tekle íhíe na otsan há tóá Ohé Wankíhé amv tekle. Tóá Ohé Wankíhé amv tekle é íhíe na otsan há tóá aní tsiátó dada tekle. Atoku anyó ánfí ílókúsó líí abasv, méní mlímóobwe tóá mlítekle. ¹⁸ Ní Ohé Wankíhé amv dé mlí kpa á, mómú mlímá Mose mbíla ámu así.

¹⁹ Tsiátó dada bwéhé telín owan. Mógyí; atsi múa ayín asúnwa, agywíun laláhe bwe, ifintotsiá, ²⁰ íkpwíswéé, afátópleí, olu, ítré, fú nkule klé dunká, oblókpán, onsipe, aba asímánú, iwímaín lé fú abasv, ²¹ okabágyáa, ntábu, pléikpada pó múá ílelián íní aná. Mú aná iwí asún nde mlí bláa, fé alíá ílebláa mlí yaí. Mbéé, ahá ání butóbwé íní odu bóméenya Bulu iwígyí amvto agyapadié kuku.

²² Táme ní Ohé Wankíhé amv dé aní kpa á, mú abi swíehé ání íbétsiá anító gyí, odwe, ansígyí, iwílwí, íklónya, awítale, yilébwé, onokwalí, ²³ ílwíí pó íwísvgyí. Mbíla kukuuku má ínvá íletin alí ntobí ánfí okpa. ²⁴ Ahá ání bogyi Kristo klé bamó amú tsiátó dada pó amú ówólí laláhe Kristo Yesu oyikpalíhe amv sv. ²⁵ Ohé Wankíhé amv lahá aní nkpa pópwe. Mú sv mlíha agyi mu asúnsv. ²⁶ Anímátsu iwí súná aba, ntéé wá aba obló, ntéé pé ansí aba atósó.

6

Íkv Tsu Lé Aba Asóntó

¹ Mí apíó, ní mlító okv obwé lakpan kv á, mlí ahá ámúó Ohé Wankíhé de mlí kpa ámu mlínya klón tóí kpla mu pútó. Táme mlíkí mlí iwí wankláán, méní mlí é mlíméedída ísókí amv odutó. ² Mlítsu íkv lé mlí aba asóntó. Ní mlídé mú bwe alí á, mlídé Kristo mbíla ámu sv gyí ní. ³ Ní okv dé mu iwí kí obéé mofon tógyítótó, táme omegyí tótó a, ode mu iwí mlé.

⁴ Mhikapu mli onutó tsiátó ki. Ní ibu alé á, mómú mlétalí pú ibu sí kántó mli bwéhé su, mlimóɔpu kápú ɔha bambá klé. ⁵ Tsúfé anitɔ okugyíɔku ɔbósura mu onutó atɔ suráhé.

⁶ Bulu asún ámu akasípú buyée atɔ wankláán ání bubu iku ha amú asunápú.

⁷ Mlimámlé mli iwí. ɔhaa tamamlé Bulu. ɔhagyíɔha ɔbókpɔtí tɔá olodu. ⁸ Ní ɔku lódu tsiátó laláhe wá mu klontɔ á, lowu ɔbókpɔtí tsú mótó. Táme ní ɔleha ɔhe Wankíhé amu lódu tsiátó wankláán wá mu klontɔ á, ɔbókpɔtí nkpa ání itamatá tsú mótó. ⁹ Mú su yilébwé mákpɔn aní, tsúfé ní abatɔ mowu aní á, abókpɔtí nkpa ání itamatá mó brétó. ¹⁰ Mó su brégyíbréá anyá mó iwí ɔkpa á, mliha abwé yilé ha ɔhagyíɔha, títriu aní apíó ahógyipu.

Itsíáha Pó Oláda

¹¹ Mhiki atɔ wanlínhé akpɔnkpɔntiá napó mí onutó ibu wánlín sísí mli! ¹² Ahá ámúó buɔɔdunká ání bégyi asu ahá ansító ámu líí mli su bɛɛ, mliháa abɔtɔn mli keté ní. Megyí tɔtɔ só buɔɔ éni bwé. Alíá Yudaɔ buɔmédunká amúsú bɛɛ, buɔɔɔblí bɛɛ Kristo oyikpalíhesu lowu ámu pésú ɔha ɔbótsɔn nya nkpa. ¹³ Keté atínpu amu onutó óó buɔtamagyi Mose mbla ámu su. Táme buɔɔkléá mlítɔn keté, méní bópɔtsú iwí súná amú aba ání bahá mlilatɔn keté. ¹⁴ Mí mó á, imába mótó ání nótsu iwí ɔyí ánfítɔ tɔtɔɔtɔsɔ, ɔɔn aní Wíe Yesu Kristo oyikpalíhesu lowu ámu. Tsúfé mu lowu ámu su ɔyító tsiá itráa ma mí labi, mí é mma labi kuku há mó. ¹⁵ Ketétɔn ntéé ketémátɔn megyí tɔtɔ. Múá idehián gyí ɔha obémlí ɔha pɔpwe. ¹⁶ Iwilwii múa nwewúun itú ahá ámúó buɔɔ mbla ánfisɔ gyí amu, pú ahá ání buhíé bugyi Bulu ahá!*

¹⁷ Asa nékpa mí asún opulu á, mbláa mli. Mlitɔ ɔhaa mátrá wa mí tó. Tsúfé mí iwí apíná ánfí idesuná ání Yesu ɔkpábi ngyi.

¹⁸ Mí apíó, aní Wíe Yesu Kristo ogyii mli buale. Amen!

* **6:16** Ahá ání buhíé bugyi Bulu ahá gyí Israel pɔpwe amu ni.

Ɔwɔlɔ́á Paulo Lɔ́wanlín Sísí Efesofɔ

Itsiáha

¹ Mí Paulo ání Bulu apé sɔ nabwé Kristo Yesu sumbí ɔyɔpó, dé ɔwɔlɔ́ ánfɔ wanlín sísí mli Bulu ahá ání mlɪlahɔ Kristo Yesu gyi, mliá mɔnyɔ mlɪlabwé kole, mliɔv Efeso wúlutɔ. Nde mli itsiá ha.

² Anɪ Sí Bulu mɔa anɪ Wíe Yesu Kristo bɔgyíi mli bɔale, abɔha mli iwilwii.

Ɔsúsú Oyúla Aní Anɪv Kristotɔ

³ Mliha akanfɔ anɪ Wíe Yesu Kristo mɔ Sɪ pɔ mɔ Bulu. Tsúfé tsɔn anɪa Kristonyɔ ikɔlebwetɔ á, alapó ɔhétɔ atáá íbékpa anɪ fée yúlá anɪ tsú ɔsúsú. ⁴ Asa Bulu lóbwe ɔyí á, ɔlele anɪ bwé mɔ kle tsɔn anɪa Kristonyɔ kɔlebwesɔ, ání abwée ahá ání amó iwɪ letɪn, ifin kɔkɔ má anɪ iwɪ mɔ ansító.

⁵ Iníá Bulu tɔdwé anɪ sɔ á, ɔlbwe agywɪn yáí ɔbée, mɔpɔv anɪ bwé mɔ abí tsɔn Yesu Kristosɔ. Inɪ gyí tásá olekle, igyi mɔ apé ní. ⁶ Mliha akanfɔ Bulu, mɔ awɪtɔle anfi ɪv numnyam, ɔlɔwa tsɔn mɔ Bi ɔdwepúsú há anɪ faan anfi sɔ. ⁷ Ɔlɔpɔv mɔ Bi ámɔ obugya ká anɪ nwunsɔ ikɔ, sí anɪ lakpan kíe anɪ. Awɪtɔle anfi Bulu léhie wá há anɪ ánfɔ ɪv ifú dɔbɪ. ⁸ Mɔ nyánsa pɔ mɔ asón-asɪnu lalé mó fée ɔwan súná anɪ tsɔn ɔkpa tsɔtsɔtsɔsɔ.

⁹ Alahá anɪlabí mɔ asɔn hainhé ání ɔlekiklí yáí dodoodo ɔbée, móbwe tsɔn Kristosɔ. ¹⁰ Mɔ asɔn hainhé amɔ gyí, ní bré ámɔ ifɔn a, móbwe mɔ atɔ bwehéá ɪv ɔsú mɔa asɪ fée kole, pówá anɪ Wíe Kristo asɪ.

¹¹ Bulu tehá mɔ nwuntɔ asón pɔ mɔ apé teba mótɔ brégyíbré. Mɔ onutɔ léle anɪ ɔbée abwée mɔ abí tsɔn anɪa Kristonyɔ ikɔlebwetɔ. Tsúfé alí ɔlbwe agywɪn yáí dodoodo nɪ.

¹² Ɔlele anɪ agyankpapɔv amúú anɪ ansí dɪn Kristosɔ amɔ ɔbée, abékanfú mɔ numnyam.

¹³ Alí ilegyi ha mli é ní. Bré amúú mlɪlónu ɔnɔkwalɪ asón, igyi asɔn wankláán amúú ɪlɔhɔ mli nkpa ámɔ, hɔ músú gyi ɔpá mliá Kristonyɔ mlɪlóbwe kole. Bulu lɔpɔv mɔ Ɔhe Wankíhé amɔ hie mli nsɔ, púsúná ání mɔbú mli, fé alí amúú ɔlehie yáí ɔbée móbwe ámɔ. ¹⁴ Ɔhe Wankíhé amɔ gyí ntswiasíá idesuná ání anɪ ɪbɪ bédá agyapadié amúú Bulu léla yáí há mɔ abí ámɔ nɪ. Idesuná ání alaká anɪ nwunsɔ ikɔ, pówá mɔ numnyam.

Paulo Mpáí

¹⁵ Mú alí sɔ, tsú bréá nonu ání mlɪlahɔ anɪ Wíe Yesu gyi, pɔ alíá mlɪtɔdwé Bulu ahá fée á, ¹⁶ mmákósí Bulu ɪpán da mli nwunsɔ. Ní nde mpáí bɔ á, ntekáín mli sɔ. ¹⁷ Ntokókóli anɪ Wíe Yesu Kristo Bulu, numnyam Ɔsí ámɔ mbée, ɔhá mɔ Ɔhé ámɔ ɔha mli nyánsa. Ie mɔ ɔwan súná mli, ménɪ mlébi mɔ wankláán. ¹⁸ Ntókúli mɔ mbée, obwíi mli ansí, amliwun atɔ wankláán amúú ɔbée, mlíbéki ɔkpa ha ámɔ, ménɪ mlébi ání atɔ amúú ɔelayáí há mɔ ahá ámɔ ihíe bɔ bíá. ¹⁹ Ɔhá amliɪbɪ ání mɔ túmi dɔn túmi kugyíku há anɪ ahógyipɔ. Mɔ túmi ánfɔ ɔma a, kɔkɔ má ɪv. ²⁰ Mú kén ɔlele súná bréá ɔlɔkɔsúá Kristo tsú afúlitɔ, pɔ mɔ yéyáí mɔ gyɔpɪsɔ ɔsúsú ɪv ní. ²¹ Inó Kristo dé iwíe gyí awíe fée, túmi kugyíku, ɔhe laláhe pɔ ɔmásgyí túmi féesú nɪ. Mɔ dibia dɔn dibia kugyíkuá ɪv nɔ séi pɔ ɔyí amúú ɪbéba amɔtɔ. ²² Bulu lɔpɔv tógýítɔ wá mɔ asɪ, ɔlɔpɔv mɔ bwé tógýítɔ nwun há mɔ ɔpasua. ²³ Ɔpasua ámɔ gyí Kristo ɔyulɔv. Kristo wá ɔpasua ámɔ tenyá túmi kugyíku tsú. Mutéhá tógýítɔ tɔwá alé yí ɔtínegyíatíné.

2

Tsú Nkpa Dadatɔ Ba Pópwetɔ

¹ Asa mlɪlémlí Akristofɔ á, asɔtɔ-ɔnlɪn mɔa lakpanbwe sɔ mli gyí ɔhétɔ aha wuhé. ² Alí bré ámɔtɔ á, mlɪlétsiá ɔmátófɔ atsiábi. Mlɪlóbɔuo ɔhe laláhe fée owíe Ɔbɔnsám. Mɔgyí ɔhe laláhe ání ide agyómá yɔ ahá amúú butamabú Bulu ámɔtɔ ní. ³ Lélé mú á, anɪ fée anɪlétsiá

amó atsiábi, bwé lalahéá aní ɔwólí léklé. Anilóbuo tóá aní ɔyulúu pó aní agywun létsiá súná aní. Tsiátó anfi sù tekí Bulu ɔbébití aní isu fé aha atráhe ní.

⁴⁻⁵ Táme íniá Bulu nwewúun itsɔ, ɔtéhíé dwé aní su á, ɔlɔtsun ania Kristonyɔ ikulebwesu há aní nkpa, bré ámúú anigyí aha wuhé Bulu ansító aní lakpan su ámu. Mu awítale sù ɔlɔhɔ aní nkpa. ⁶ Ania Kristo Yesunyɔ ikulebwe ántí su Bulu lakósóa ania mɔnyɔ tsú lowutɔ, alahá aní otsiákpá Kristo wá. Ania mɔnyɔ abégyi iwíe ɔsúsú. ⁷ Bulu léle mu awítale kpɔnkpɔɔnkpɔntí ántí súná aní tsun Kristo Yesusu, méní ahá ántí bétrá lin féé bówun ántí mu awítale lomóní dɔn tógyító. ⁸ Bulu awítale pó mli Kristo hógyisu Bulu lótsun hɔ mli nkpa. Iní motsú mli, Bulu atokiehé igyi. ⁹ Megyí mli bwehé wankláán kuku su, méní mlítɔ ɔkuku móɔpu ibí sí kántó. ¹⁰ Bulu lábwé aní alí ántí anigyí. Alabwé aní aha pɔpwe tsun ania Kristo Yesunyɔ ikulebwesu, méní abóbwe yilé ántí mu onutó ɔlela yáí há aní ɔbéé abwéé.

Kristotɔ Ikulebwe

¹¹ Mú su mlíkain ántí tekí ɔmátófo mligyi. Bré ámu a, Yudafɔ butetí mli beé, “Ahá ántí bumetin keté,” bótetí amú iwí keté atínpu. (Táme ketétíun amú ó á, nyankpɔsa ɔyulúsu pó ibí ɔnó ató igyi.) ¹² Mlíkain ántí alí bré ámutɔ á, mliméyín Kristo. Afóó mligyi. Mlimégyí Yudafɔ ɔkpagyíɔkpasu. Mlimá ogyíkpá Bulu nhíhé ámúú ɔleka mú iwí ntam há Yudafɔ ámutɔ. Múá idɔn kóráá á, mli ansí medín tɔtɔsu, mliméyín mu é. ¹³ Táme séí á, mli Kristo Yesunyɔ mlilabwé kule. Iní su Kristo latsun mu obugya amúú ɔletséí wólí há ania mlinyɔ ámu, kpá mli ahá ántí tekí mlibu ifó ántí ba Bulu wá. ¹⁴ Tsúfé Kristo onutó lapú iwílwii wá Yudafɔ pó ɔmá bámbásófo nsiné, bwé aní afonka anyɔ ámu féé kule. Alalé olu ámúú ɔlɔbwe buntíí wá aní nsiné ámu. ¹⁵ ɔleka Yudafɔ mbla pó amú amándiétó, méní afonka anyɔ amú bóbwe ɔpasua pɔpwe ikule mutɔ. Fówun mɔa amónyɔ bóbwe kule, iwílwii bétsiá amú nsiné. ¹⁶ ɔlɔtsun mu oyikpalíhesu lowu ámu, lé olu lé amú nsiné. Oyikpalíhe amusu ɔlɔtsun tsuwi amúá Bulunyɔ ɔnó ntsu. ¹⁷ Bréá Kristo lébá a, ɔleka Bulu iwílwii asón ámu ɔkan há ahá féé. Mli ɔmátófo ántí mliá Bulunyɔ nsiné bu ifó pó Yudafɔ ántí amúá Bulunyɔ nsiné ma ifó féétó. ¹⁸ Kristo su ɔkpa latíí há aní afonka anyɔ ámu féé. ɔhe Wankíhé ámu su abétalí ba aní Sí Bulu ansító.

¹⁹ Iní su mlítráa mlimégyí afóó. Mliá Bulu ahá mlilabwé ikule, mligyi Bulu wóyí abí. ²⁰ Mligyi fé obuá bayi. Yesu sumbí ayɔpú ámu pó Bulu ɔnósú atóipú amú gyí mú nkpa. Kristo Yesu onutó gyí obu ámu ɔtan. ²¹ Mu su obu ámu itsa aba hógyitɔ. Mutéhá mú itomóní bwé Bulu ɔtswékpa obu wankíhé. ²² Iníá mliá Kristonyɔ mlilabwé ikule su á, ɔde mliá Yudafɔ ámu pɔtsá abasu, ɔde obu ántí Bulu obétsiá mótó ɔhétó yíi.

3

Paulo ɔmá Bámbásófo Bulu Asón Bláa

¹ Mí Paulo nda obu Kristo Yesu asun wankláán ámúú nde ɔkan da mli ahá ántí mlimégyí Yudafɔ ámu su. ² Nyin ántí mlílanú awítaleá Bulu lówa há mí, pó agyómá ántí wá mí ibitɔ ɔbéé, mbwéé, iwa labi ha mli. ³ Bulu léle mu asun ɔhínehé ámúú ɔlekiklí yaí ámu ɔwan súná mí. Mú nawánlín kútúklú á. ⁴ Ní mlekla ɔwolú ántí a, ibówankí mli ántí nanú Kristo iwí asun ɔhínehé amú asi. ⁵ Tsú ɔyí ɔpá á, Bulu mókólé asun ɔhínehé anfi súná nyankpɔsa ɔkuku. Táme séí ántí á, alabele mú ɔwan tsun mu ɔhe ámu, súná ahá ámúú alalé, bɔgyi mu sumbí ayɔpú pó mu ɔnósú atóipú wankíhé amú. ⁶ Mu asun ɔhínehé amú gyí, Bulu layúlá ɔmá bámbásófo é fé Yudafɔ, tsun mu asun wankláán ámu. Amúá Yudafɔ bamlí ɔlepe ɔkuletɔ ató agyí, alabwé amúá Yudafɔ kule. Mú su babwé ɔyulúu kule. Amú é bénya ató ámúú Bulu léhe ántí ɔbéha Yudafɔ tsun Kristo Yesusu ámu ku.

⁷ Ina Bulu awítale pó mu tímísu ɔlɔbwe mí mu asun wankláán ámu osúmpú. ⁸ Ibo mótóá kebikusu ngyi Bulu ahá féétó. Táme Bulu lówa awítale há mí ɔbéé, ndáa Kristo oyúla amúú idɔn blí ámu iwí ɔkan ha ahá ántí bumegyí Yudafɔ. ⁹ Mulówa mí ɔbéé, nháa anyánpɔsa féé abubi alí ɔdepu mu asun ɔhínehé amú yó agyómá. Mulóbwe ɔsú múá asi, ɔlɔpu mu asun ántí ɔhíín tsú ɔyí ɔpá. ¹⁰ ɔlɔbwe mú alí, méní ɔbótson mu ɔpasua ámu, lé mu nyánsa ɔtsan-ɔtsan

súná òñe laláhe awíe pú atúmipwá búbu òtínéá búde iwíe gyí fée. ¹¹ Iní gyí tóá Bulu léhíhe yaí asa òlele òyí ní. Alahá mú ìlaba mútò séi tson aní Wíe Kristo Yesusu. ¹² Iníá anilahò mu gyí, ania munyò anilabwé ikule su á, abétalí wá klòn yó mu ansító faan, anuméetrá nya ifú. ¹³ Mú su nde ipa bwíí há mli mbéé, mli máha abatò iwu mli, iwíwíwí aní ndewúun ha mli aní su, tsúfè ìbówa labi há mli.

Kristo Òdwe

¹⁴ Iní su mí akpawunu iyi asi, nde aní Sí ámu kokóli. ¹⁵ Mútò abusuan kugyíkwá ìbu òsò múa asi lèlin tsu. ¹⁶ Mubúbu oyúla akpònkpòntí há mu abí. Mú su nde mu kokóli mbéé, mu Òñé ámu òhíe wa mli òkláa òwònlín tsu mu oyúla kpònkpòntí atokiehé ámutò, ¹⁷ Kristo òtson mli hógyisò tsia mli klòntò brégyíbré. Nde mu kulí mbéé, òhá amlíle nín yò òtótò, Buludwe pú mli abadwetò, amlílu kínkíinkín. ¹⁸ Fówun mliha Bulu ahá atráhe mlétalí bí aní Kristo òdwe lehíe móní, ìlehíe téí, ìhíe bu iwí, ìlehíe fúá, ìlehíe wíe òtótò. ¹⁹ Ntráa nde mu kokóli mbéé, òhá amlíbu Kristo òdwe ámuú nyankpòsa òkuku méetalí nú mú asi yi amu. Fówun mli tsiátò bóbwe fé Bulu klé.

²⁰ Iníá Bulu túmi òde agyómá yò anitò su á, òtetalí bwé ató há aní òun alíá anitòkulí mu, ntée anitòsúsu. ²¹ Iní su mliha akanfu Bulu. Anyánkpòsa ìlínò fée bukánfu mu ató akpònkpòntí ámuú òdebwe Kristo Yesu pú òpasua ámutò ámu su, tsú séi yófòn bréá itamatá. Amen!

4

Ania Kristonyò Ikulebwe

¹ Iní su mí aní nda obu aní Wíe agyómá yò su aní nde ipa bwíí há mli mbéé, mlítsia tsiátò oduá ìlekanáa alíá Bulu léle mli òbéé, mli bétsiá. ² Mlíba iwíwíwí, amlílwí. Mlínya klòn ha aba, amlídwé aba. ³ Òñe Wankíhé amu lahá mliabwé kule. Mú su mliò mbódí amlítsia iwílwíwí, méní ikulebwe ámu ìbétsiá mlítò yó. ⁴ Òyulòbu kule iwí ntóbí aní fée anígyí. Òñe Wankíhé kule pé bu ìnu. Alí kén Bulu léle aní fée òbéé, abéki toku kule pé òkpa ní. ⁵ Owíe òkule; hógyi kule; asúbò kule. ⁶ Bulu òkule. Múgyí aní fée Òsí. Múde aní féesú gyí, òde agyómá yò tson aní féesú, òsie aní féesú.

⁷ Kristo lówa awítòle ye atokiehé há aní fée òbéé, apóyò mu agyómá, ⁸ fé alíá bòwanlín wá Bulu asún ámutò bée,

“Bréá òlòyò òsúsú á,
òlekpa ndoun buo iwí,
kíe ahá ató.”

⁹ Ní bòwanlín wá Bulu asún ámutò bée, “Òlòyò òsúsú” á, idesuná aní Kristo légyankpá kplí wíe òsolòtò. ¹⁰ Mú mú idesuná aní òhá ámuú òlekplí wíe òsolòtò ámu kén lóyò òsúsú, òtínéá ìlòfóá òun ní, méní òbòbulá òsò múa asi fée, há mú ifòn. ¹¹ Kristo onutò lóbwe anitò aku mu sumbí ayòpú. Aku Bulu ònósú atòipú. Aku mu asun wankláán ámu òkan adapú. Aku é akpapú pú asunápú. ¹² Kristo léle amú alí, méní Bulu ahá bétalí yó mu agyómá, púwá Kristo òyulòbu ikule; ìgyi mu òpasua ámu òwònlín, ¹³ méní aní fée abóbwe kule hógyitò, bí Bulu mu Bi ámu. Fówun abédan, fòn òkpagyíòkpasu fé Kristo. ¹⁴ Iní su anuméetrá bwe fé nyebíá ahá aní amú ònó bu òdwe bétalí pú amú atosunáhé pòpwe kugyíku bémle, fé alíá ntsu tédá òklòn ya òtínegyíòtínéá ideklé. ¹⁵ Mboún mliha abláa aba ònòkwali asún ámu òdwetò, méní abédan tógyítótò, bwé fé Kristo, ogyi òpasua ámu nwun. ¹⁶ Ina musò òyulòbu, ìgyi òpasua ámu òtínegyíòtínéá itsa aba, ìde aba wankláán. Ní nyankpòsa-oyí iwí ntóbí ámu fée ìde mú agyómá yò wankláán á, Kristo tehá mú itédan òdwetò.

Nkpa Dada Mú Pópwe

¹⁷ Mú su nde mli òlá da aní Wíe ìdátò mbéé, mli mátrá tsiá fé ahá aní bómeyín Bulu. Itóá mósòwa labi há amú iwí butògywín. ¹⁸ Amú nwuntò lóklun. Mú su buma nkpa pòpwe amú itsú Bulu wá ámu, tsúfè bómeyín tòtò. Ìklòntò bu amú odwin. ¹⁹ Lalahébwé tamawá amú péli, butekle hakpanla kugyíku bwe. Butòbwé lalahé kugyíku, butamatálí kítá iwí.

²⁰ Táme mli mó á, megyí tsiátó anfi odu mlilékasí tsú Kristo iwí. ²¹ Nyin ání mlilanú Yesu iwí asón, basúná mli ònòkwaliá ibu m̀tò é. ²² M̀ s̀ m̀l̀si m̀l̀ tsiátó dada amóú mlilétsiá ám̀v. M̀l̀ òwóli laláhe lémlé m̀l̀ alí bré ám̀v̀tò, ìleha m̀l̀ tsiátó leyintá. ²³ M̀l̀ha Bulu òbwe m̀l̀ kl̀v̀n p̀ú m̀l̀ agywun p̀p̀we. ²⁴ M̀l̀tsia tsiátó p̀p̀weá igyi Bulu atsiábi, mó iwí letin, ina dínká ònòkwali òkpa ám̀v̀v.

²⁵ M̀ s̀ m̀l̀tò okugyíòk̀v òmátrá wa afunu. Òhagyíòha òbláa m̀v ba Okristoyin ònòkwali. Tsúfé aní f́éé anígyí nyankp̀usa-oyí òk̀vle am̀v iwí ató. ²⁶ Òbló ikítá m̀l̀ á, m̀l̀máha mó ìha amlíbwé lakpan. Imátsiá m̀l̀tò yófun owi tahé. ²⁷ M̀l̀mátepi há Òb̀v̀nsám òkpa òm̀le m̀l̀, amlíbwé lakpan. ²⁸ Owikplu mátrá wi ató. Òp̀v̀ m̀v ìb̀i yò agyómá, ménì obénya tòk̀v k̀pá m̀v iwí, nyá ik̀v é há ahá ání b̀v̀ma k̀v̀k̀v. ²⁹ M̀l̀máha ason laláhe k̀v̀k̀v ìdalí tsu m̀l̀ ònò. M̀b̀v̀n m̀v́á ìb̀òb̀v́á òha, ìb̀òb̀we yilé, wá labi, wá mó anupó òwunlín. ³⁰ M̀l̀mábwe tóá ìb̀éhan Òhe Wankíhé am̀v. Tsúfé m̀v Bulu lópv̀híe m̀l̀ ǹv̀, p̀òsúná ání m̀v̀b̀ú m̀l̀, móhò m̀l̀ nkpa eke ám̀v ni. ³¹ M̀l̀le ònsipekpan, olu p̀ú òblókpán, ìtré, isia p̀ú lakpan kugyíòk̀v agywun le m̀l̀tò. ³² M̀b̀v̀n m̀l̀wa awítòle ha aba. M̀l̀wun aba nwe, amlísi lakpan kie aba fé alí amóú Kristo s̀v Bulu lési m̀l̀ klé ḱé m̀l̀ ám̀v.

5

Akristofò Atsiábi

¹ Iníá Bulu abí ání òtehié dwé m̀l̀gyí s̀v á, m̀l̀tsia m̀v atsiábi. ² M̀l̀dwe aba òkpagyíòk̀pasv, fé alíá Kristo lódwé aní, tsúlá b̀v̀m̀ò m̀v aní s̀v. Òl̀p̀v m̀v iwí bwé atò hahé p̀ú afòdié-abòtòá ìb̀v òfan fánfáánfán há Bulu, ilegyi m̀v ansí.

³ Bulu latin m̀l̀ iwí. Mó s̀v m̀l̀máwa atsi móa ayin asón, wá hakpan, ntéé ònsípe. ⁴ Mó òma a, uma aleá mléblí asón ání ìb̀v p̀éli p̀ú móa uma anulé, ntéé wá òplòkpan. M̀b̀v̀n m̀l̀da Bulu ipán brégyíbré. ⁵ Iwánkí m̀l̀ ání mb̀v̀a òtòp̀ú, òhakpan ntéé ònsípe òwapó òk̀v̀k̀v méenya ogyíkpá Kristo m̀v̀a Bulu iwíegyi ám̀v̀tò. (Tsúfé ònsípe òwapó gyí fé òk̀p̀i òtswépv).

⁶ M̀l̀máha òkpa òhaa òp̀v̀v asón ání uma labi k̀v̀k̀v mlé m̀l̀. Tsúfé tsiátó laláhe anfi odu s̀v Bulu tenyá òbló bíti ahá ání b̀v̀b̀v asutò-ònlín isv ní. ⁷ Mó s̀v m̀l̀mápv amó gyi m̀v̀a. ⁸ Bré ám̀v a, oklúntò m̀l̀tsie m̀l̀dé lakpan bwé, táme séi á, m̀l̀ha aní Wíenyò m̀l̀labwé ik̀vle. Mó s̀v m̀l̀tsie wankítò. Iní s̀v m̀l̀ tsiátó isúna ání m̀l̀tsie wankítò. ⁹ Tsúfé òhá ání òb̀v wankítò tòbwé yilé. M̀v asón da òkpa, òb̀v ònòkwali. ¹⁰ Mó s̀v m̀l̀b̀v mbódí amlíkasi tóá Bulu tekle. ¹¹ M̀l̀mágyi m̀v̀a. Labi k̀v̀k̀v uma mótó. M̀b̀v̀n m̀l̀le amó bwehé òwan. ¹² Ihíé b̀v p̀éli ání béblí ntobíá ahá b̀v̀tòbwé ñáintò iwí asón kóráá. ¹³ Táme ní itò wankíhé iwánkí wólí tóá ìb̀v oklúntòs̀v á, itemlí itowunhe. ¹⁴ Tsúfé atò wankíhé telé tógyító òwan. Mó s̀v beblí beé, “Òdídípó, tsinki.

Kusv tsu afúlítò,
Kristo òwankí wòli fósó.” ni.

¹⁵ Iní s̀v m̀l̀kí m̀l̀ tsiátó wankláán. M̀l̀mátsiá nkpa fé aha mimláhe, m̀b̀v̀n m̀l̀tsia fé atiansipv. ¹⁶ Ní mlenyá bréá mlópv̀bwé itò wankláán á, m̀l̀máýintá mó. Tsúfé lalahébwé lamóní alí bré ánfítò. ¹⁷ Mó s̀v m̀l̀mábwe mimlála. M̀b̀v̀n m̀l̀b̀v mbódí amlíbi tóá aní Wíe tekle, amlíbwé mó.

¹⁸ M̀l̀mánu ntá bó, tsúfé iteyíntá òha. M̀b̀v̀n m̀l̀ha Òhé Wankíhé am̀v òbula m̀l̀ brégyíbré. ¹⁹ M̀l̀pv Bulu asón wá ìb̀v, amlíwa ìb̀v́á Òhe Wankíhé lópv̀wá m̀l̀ kl̀v̀ntò p̀v̀tò k̀p̀la aba; amlíwa ìb̀v é tsu m̀l̀ kl̀v̀ntò kanfv aní Wíe. ²⁰ M̀l̀da aní Sí Bulu ipán tógyító brégyíbré, aní Wíe Yesu Kristo ìdátó.

Akristofò Akúlu Móa Aká Tsiátó

²¹ M̀l̀ba iwíasi ha aba fé alíá m̀l̀teba iwíasi há Kristo.

²² Òtsi, ba iwíasi ha fú kúlu fé alíá futeba iwíasi há Kristo. ²³ Tsúfé okúlu b̀v túmi m̀v kasv, fé alíá Kristo b̀v túmi òpasua ám̀v̀v. Òpasua ám̀v gyí m̀v òyólúv, Kristo am̀v onutó gyí mó Òlepó. ²⁴ Alí amóú òpasua ám̀v teba iwíasi há Kristo am̀v a, alí kén òká é òbá iwíasi ha m̀v kúlu tógyító ni.

²⁵ Akúlu, mlidwe mli aká fé ali á múú Kristo lódwe ɔpasua ámu, tsúlá bəmɔ mu mó su ámu. ²⁶ Kristo lótsulá bəmɔ mu pótin ɔpasua ámu iwí há Bulu. Olebie ɔpasua ámu ntsu, pú mu asón ámu gyóra mó iwí. ²⁷ Omekleá ifin pú asuansu bétsiá ɔpasua ámu iwí, ntée mó ɔtneku íbókpukpú tía, méní íbówa mu onutó ámu akíle fé obitebí, ɔbékpa mu ba mu iwí wá. ²⁸ Ali kén lehián aní oyin ɔbódwe mu ka fé mu iwí ní. Oyin aní ɔtɔdwé mu ka tɔdwé mu onutó iwí. ²⁹ Tsúfé ɔhaa tamalú mu iwí, bulá ɔtebúlá mu iwí, kí mu iwísu wankláán fé aliá Kristo é tɔbwé há ɔpasua ámu. ³⁰ Tsúfé aní féé anigyí Kristo ɔyulú iwí ntabí. ³¹ Fé aliá bəwanlín wá Bulu asón ámutɔ bɛɛ, “Iní su oyin ɔbénatí sí mu sí muɔ mu yin, yémantá mu kasu. Fówun amú abanyó ámu bóbwe ɔyulú kule” ní. ³² Ɖnəkwalí, Bulu asón ɔaínhé anfitɔ bu odwin. Ndekí mbéɛ, Kristo muɔ ɔpasua ámu iwí asón igyi. ³³ Mli é mli asón igyi. Mó su ntráa nde mli bláa mbéɛ, oyingyíoyin ɔdwéɛ mu ka fé mu onutó iwí, ɔtsí é obu mu kulu.

6

Abi Múa Akwíró

¹ Abí, mli aní Wíenyɔ mlilabwé kule. Mó su mlibu mli akwíró. Tsúfé múgyí tóá ida ɔkpa aní mlóbwe ní. ² Iní gyí mbla ámutɔ gyankpapuá ɔlehiɛ oyúla mántá músú ní. “Bu fú sí múa fú yín, ³ méní íbówa alé há fú. Fówun fédan fulí nwun fú nkpa anfitɔ.”

⁴ Abí así, mlimátsiá wá mli abí ɔbló. Mboún mliyaí amú, amlisuna amú ató aliá aní Wíe tekle.

Nkpábi Pó Amó Awíe

⁵ Nkpábi, mlibu mli awíe. Mliya amú ifú, amlibu amú tsu mli klɔntɔ fé aliá mlitobú Kristo. ⁶ Mlimábwe yilé amú ansítɔ aliá békánfú mli su. Táme fé Kristo nkpábi a, mlibwe ató tsu mli klɔntɔ fé aliá Bulu tekle. ⁷ Mliɛ iwíto yɔ agyómá ansigyísó ha amú, fé Kristo mlidé mó yɔ há, megyí nyankpɔsa. ⁸ Mlidinka ansí aní aní Wíe ɔbéká ɔhagyíɔha íkɔ, itɔ wankláán kugyíkúá ɔlbwe su. Ní ɔkpábi fɔgyi o, futsie fú iwísu o.

⁹ Awíe, mli é mlíkita mli nkpábi wankláán, fé aliá nablí bətsɔn. Mlimábwe amú kpóunkpóun. Mlikain aní mli amónyɔ féé owíe ámu bu ɔsúsú. Mu mó ɔtamakí ɔhaa ansítɔ.

Bulu Akɔtɔ

¹⁰ Mí asón tráhe-tráhe gyí, apíó, mlitsɔn ania aní Wíenyɔ íkulebweɔ amlíha mu ɔwa mli ɔwɔnlín tsu mu túmi kpənkpəntí ámutɔ. ¹¹ Mlidida ísá-akɔtɔ fééá Bulu lahá mli ɔbée, mli púká Ɖbunsám, méní mlétalí lí mu ɔmle ámu ɔnó. ¹² Tsúfé megyí ania anyánkpúsa dékɔ. Mboún ania ɔɔtɔ túmi laláhe, atúmipɔ pú ɔhe laláheá buɔ ɔyí klúnhe anfitɔ pú ɔtínegyíɔtíné dékɔ. ¹³ Mó su mlidida Bulu akɔtɔ ámu féé, méní ekeá lalahɛ ku ifwíé mlitɔ á, mliméesrí, mlétalí lí mó ɔnó, trá nya ɔɔhé wá ɔwɔnlín lí kinkíínkín.

¹⁴ Mó su mlíkɔsu, amlida iwísu. Ɖnəkwalíwa íbwéɛ ɔféá íklí mli osíésú. Yilébwé íbwe mli kántɔ-atíntɔ. ¹⁵ Iwísuɔda há iwílwii ason wankláán ámutɔ kitá pú mó blí íbwéɛ mli ísátɔ ntɔkɔta. ¹⁶ Iní féé ɔma a, mlíkita Kristo hógyi ámutɔ brégyíbré. Íbwéɛ mli atíntɔá mlóputin mli iwí, méní Ɖbunsám mbín píónpíón ámutɔ ídetsɔn ámutɔ kuku ímóɔwɔ mli. ¹⁷ Mli pɔ Bulu nkpa hɔ amú bwe mli kɔtɔpa. Mlíkita Bulu asón ámutɔ, íbwe mli ísátɔ ɔdayí aní Ɖhe Wankíhé amú tɛhá mli. ¹⁸ Mlíha Bulu Ɖhé ámu ɔkpa mli, amlíbo mpái brégyíbré. Mlíku Bulu, ɔtsa mli ɔkpagyíɔkpasu. Mó su mlidinka ansí iwísu. Mlimási mpái bə há Bulu ahá féé. ¹⁹ Mlíbo mpái ha mli. Ní nobwíí ɔnó á, Bulu ɔpú mu asón ámu wa mí ɔnó; ɔha mí antalí wa klɔn blí ason ɔaínhé amú íbu mu ason wankláán ámutɔ ámu féé. ²⁰ Asón ámu iwí sumbí ɔyɔpú ngyi. Mó ɔkanda sú nda obu ní. Mlíbo mpái mliaa, Bulu ɔhá mí antalí wa klɔn blí mó aliá ílehián.

Íklá

²¹ Osúmbi ɔnəkwalí pɔ aní píó ɔdwepú Tihiko gyí aní Wíe agyómá ámutɔ. Ɖbébláa mli mí iwí asón féé, méní mlébi aliá ngyi pú tóá ndebwe. ²² Iní kóún su nde mu wa mli wá ní. Ndekí mbéɛ, ɔbebláa mli ahá tógyítɔ íde músú yɔ nfi. Ɖtɔi kpla mli pɔwa mli ɔwɔnlín.

²³ Ɖsí Bulu mva anɪ Wíe Yesu Kristo boháa mlɪ ahógyipɔ amɔ fée iwilwii. Boháa amlɪtsia dwe aba, mlɪ ansí ɪdɪnka Bulusɔ bré fée. ²⁴ Ogyíi ahá ání butamasí anɪ Wíe Yesu Kristo dwe fée buale.

ᾠωυλόά Paulo Λόwanlín Síσί Filipifó

Itsiáha

¹ Mí Paulo pú aní píó Timoteo aní anígyí Kristo Yesu asúmpú dé ᾠωυλό άνfi wanlín sísí mli Bulu ahá aní mliβυ Filipi wúlutə, mliα Yesu Kristo mliabwé kυλε. Mliα mli ᾠpasua ahandε pú amó abúapυ fée anidε mó wanlín sísí.

² Aní Sí Bulu mva aní Wie Yesu Kristo bugyíi mli buale, abuha mli iwilwii.

Paulo Atókvli Pó Ipánda

³ Ntedá mí Bulu ipán ní nekáin mliβυ brégyíbré. ⁴ Brégyíbréá ndε mpái bə há mli fée á, ansí tegyi mli. ⁵ Tsúfé tsú ekeá mliłótsə ason wankláán ámv nu á, mliδé aní tsa anidε mó okan da bətv ndε. ⁶ Nyin aní Bulu ámvú olefi agyómá wankláán ámv así mliτə ámv kén obóyə mósú alu yófvn Kristo Yesu obáke amv. ⁷ Ulekanáa aní nósusúu mli fée iwí alí, tsúfé ntehié dwé mli. Iníá nda obu, ntée ndekə ason wankláán ámv nwunsv, mliłú mí oma a, aní fée Bulu dé buale gyí. ⁸ Bulu yin aní ntosúsu mli iwí, ntehié dwé mli fé alhá Kristo Yesu tədwé mli.

⁹ Nde Bulu kokóli mbée, ohá amlidwe aba dvn alí, amlitvn ansí, nú asón ámv é así wankláán, ¹⁰ méní mlébi tóá ihíé ibv alé, amlitsia nkpa aní mó iwí letvn, olala ima mó iwí, alu yófvn ekeá Kristo obélaba. ¹¹ Yesu Kristo oháa mv yilébwε ibola mliτə fé alhá oyí toswié abí, ipv numnyam móa kanfó ha Bulu.

Paulo Ikantədi Léha Bulu Asón Lekléi

¹² Mí apíó, ilehián aní mlébi aní ikplán anfi ilatú mí άνfi lahá ason wankláán ámv lakléi tsia. ¹³ Tsúfé ohagyíohα aní obv nfi, pú isá akəpóá botogyo owíe wóyí aná fée babí aní Kristo-búo sv nda ikantə. ¹⁴ Mí ikantədi sv apíó tsətsətsə bapú ansí dínká aní Wiesv. Buhíé bυde klvn wa dá ason wankláán ámv okan, ifú medé amó.

¹⁵ Ibv mótóá mí iwí olu pú mí iwí ahin sú akv bυde Kristo iwí asón ámv okan da. Táme amó akv é balé klvntə bυde mó bwe. ¹⁶ Alí ahá άνfi bυdepv mí iwí ədwe dá ason wankláán ámv okan. Tsúfé buyin aní Bulu lópv mí ba nfi aní mbépri mv asón ámv nwun. ¹⁷ Ahá ámvú bυmedé Kristo iwí asón ámv okan da tsú amó klvntə ámv mó á, amó nkυle inya sv bυde mó bwe. Nda ikantə sv bυdekléá béyintá mí iwí tsia.

¹⁸ Táme imedé mí han, ní yilé sú bυde mó bwe o, lalahε sv o. Múá ide mí hián gyí, banyá bυde Kristo asón ámv okan da nι. Iní sú ansí ihíé de mí gyí ní. ¹⁹ Tsúfé nyin aní mli mpái pú Yesu Kristo Ohé ámv obékpa mí, nédalí ikplán anfitə. ²⁰ Nhíé nyin, mbv hógvi aní mmóobwe tóá íbéha péli békítá mí. Mboún nétrá wa iwí ᾠwvnlín, méní ní lowu ígyi o, nkpa ígyi o, mí tsiátó fée íbówa Kristo numnyam. ²¹ Tsúfé ní ntsie nkpa á, ntsie ha Kristo. Ní nowú é á, íbówa mli labi dvn. ²² Táme ní ntráa ntsie əyító á, négyi gyvma aní íbówa labi há mí. Iní sv mmowúun móá nlée. ²³ Nagyígyáa, táme íbv mli aléá néyetsiá Kristo wá mboún. Móbv alé dvn. ²⁴ Táme mli sv íbv aléá nétsiá nkpa. ²⁵ Nyin alí. Mó sv nétsiá mli wá abóyə agyómá ámv, méní mlédan, nya ansigyí mli Kristo hógvi sv. ²⁶ Mómó bréá neyínkí bá mli wá á, mlénva okpa kánfó Kristo Yesu, itó ámvú alabwé há mí ámv sv.

²⁷ Tóá idehián séi gyí, mliha mli tsiátó ikana Kristo ason wankláán ámv. Mómó ní nebá mli wá ó, mmeba ó, nónu aní mliłú kínkínkín ikolebwetə; mliδé hógvi amóv íbv ason wankláán ámvτə ámv é nwun prí. ²⁸ Mlumánva ahá aní bókvsó líi mliβυ ifú okpa okokvsv. Mli iklvnwa íbóbwe osúna há amó aní Bulu onutó obéhi amó fée, táme obóhə mli mó nkpa. ²⁹ Tsúfé megyí Kristo hógvi nkυle sú Bulu lópohá mli. Mboún alhá mlówun ipian há mv é. ³⁰ Isá ámvú mliłówun aní ndekə ámv kén mliδékə á. Mó kéntó ntráa mbv nι.

2

Mlikasi Kristo Iwiasibá

¹ Mliá Kristonyo mlilabwé kule. Mó su alawá mli atetɔ-ɔnlɩn. Mu ɔdwe lalwíí mli klɔn. Mliá mu ɔɔjé ámu kulebwe su alahá mliá mli aba mlilabwé kule, mlidé iku tsu lé mli aba asóntó, mlidé aba nwe wúun. ² Mó su mlibwe kule, amlitsula dwe aba tsu mli klɔntɔ. Mlibwe agywun kule, amliyɔ agyómá wa abato pɔha mí ansigyí ifɔn. ³ Mlimábwe awɔnsípú. Mlimátsu iwɩ. Mboún mliba iwiasɩ, amlitsu mó ání mli aba budɔn mli. ⁴ Mlimádunká mli nkule klé. Mlidunka mli aba é klé. ⁵ Mliha mli agywun ibwe fé Kristo Yesu klé.

⁶ Iníá ɔlɛlian Bulu ɔkpagyíɔkpasu ó á,
ɔmɔbwe agywun ání obótsu mu iwɩ ání mba Bulu bugyi kékéé.

⁷ Mboún olesi mu tógyítɔ ɔmagyáa,
bwé mu iwɩ osúmpú.
Bɔkwíí mu fé alíá bɔkwíí ɔhagyíɔha.

⁸ Mu nyankpɔsabwetó á, ɔlɛba iwiasɩ.
Olobu ató alu wú oyikpalíhesu,
fé lalahɛ ɔbweɔpú.

⁹ Inɩ su Bulu lótsu mu fúá ya ɔsúsúúsú,
há mu dá ání idɔn adá féé,

¹⁰ ménɩ ntobíá buɔv ɔsú móa asɩ
pú ɔsulúv ayasɩ béda akpawunu há mu;

¹¹ ɔhagyíɔha ɔbéle blí ání “Yesu Kristo gyí Owíe!”
púwá anɩ Sí Bulu numnyam.

Mliwankɩ Fé Ntsrakpabi

¹² Inɩ su apíó adwɛpú, alɩ ámúú mlitobú mí bré ámúú mbo mli wá ámu a, iníá mma mli wá ó á, mlibɔ mbódí amlibwe mó alɩ. Mliɔv ifú móa kpunkí yɔ mli nkpahóo agyómá ámu mɔ ɔnó. ¹³ Tsúfé Bulu onutó dé agyómá yɔ mlitɔ. Alahá mlilatsúlá mlidé mu apé móa tóá otekle bwe.

¹⁴ Mlimátɔí ntéé gyi tógyítóá mlóbwe iwɩ nwéen, ¹⁵ ménɩ ɔlala méetsiá mli iwɩ; mli iwɩ bétɩn, fé Bulu ahá bré ání mli tsie lakpan kugyíku abwɛpú ɔyí ánífitɔ. Mliwankɩ fé ntsrakpabi amó ansító. ¹⁶ Mliyɔ mósú amlibla ahá asún ámúú itehá nkpa ámu, ménɩ mli su nétalí pú ibɩ sí kántó ekeá anɩ Wíe Kristo ɔbélabá, ání mí mbódí ntéé mí gyumagyihɛ mɔbwe kpaali.

¹⁷ Táme ní ibéba mótó ání bópu mí obugya wólí asɩ fé ntá mli hógyi iwɩ afɔdiɛ pú Bulu agyómá ání mlidéyɔsu kóráá á, ibówa mí ɔdwe. Ansí bégyi mía mlinyɔ féé. ¹⁸ Mó su iwá mli ɔdwe, ansí igyi anɩ féé.

Timoteo Mva Epafrodito

¹⁹ Ní anɩ Wíe Yesu lótsulá á, imóowa ɔpá nówa Timoteo mli wá. Ní oyínkí bebláa mu ání mlitsie wankláán á, ansí bégyi mi. ²⁰ Mma ɔhá ání olotsu iku lé mli asóntó dɔn mu. ²¹ Tsúfé atráhe amv féé bude amó onutó klé kí, megyí Yesu Kristo klé. ²² Táme mliyin alíá Timoteo lagyi mu iwɩ adánsie wankláán. Alatsá mí aniladá asɔn wankláán ámu ɔkan fé obí móa ɔsí. ²³ Mó su nde ɔkpa kí ání ní nenyá wun tóá ibéba misu nfi pé á, nówa mu mli wá. ²⁴ Nahogyiá anɩ Wíe ɔbékpa mí, imóowa ɔpá mí onutó néba mli wá.

²⁵ Táme nɔbwe agywun ání nélayínkíá Epafrodito sísí mli. Anɩ pío ání mía munyɔ anidé agyómá yɔ, anidékɔ asɔn wankláán ámu nwunsu. Mbugyí mli bí ání mlilówa mliáa, ɔbá beki misu ní. ²⁶ Tsúfé ɔde misu kaín dɔbi. Ihíé de mu háan, tsúfé mlilónu mu ilo. ²⁷ Lélé mó á, alaló sian wu, táme Bulu lówun mu nwe. Megyi mu nkule, mía munyɔ féé, ménɩ awirehɔ móɔdɔn mi kitá. ²⁸ Mó su nhíé ndekléá nókɔsí wá mu mli wá, ménɩ ní mléláwun mu a, ansí bégyi mli. Mí é mí asɔn susúhesu békalá kúká. ²⁹ Mlihiɛ pu ansigyí hɔ mu fé mli bá Okristoyin, amlipɔ obú ha mba ahá ání bugyi fé mu. ³⁰ Tsúfé olesi mu nkpa há Kristo

agyómá ámv. Olekle owu mótó bréá òlì mli dátó, mv nkole òde tógyítóá tekì ní mlibo nfi mlóbwe há mí bwe.

3

Yesu Lówu Hò Anì Nkpa

¹ Itráhe a, mí apíó, anì Wíe sv mlunya ansigyí. Imòkúpòn mì ání nétrá wanlín ason kua kule anfi sísí mli. Igyi asón ání ibékpa mli é. ² Mlíki aha laláhe anfi bogyi fé akíai anfi wankláán. Lalahé abwepú bogyi, bude ahá háan bée butiun keté kpaali. ³ Tsúfé aní ahá ámúú anitápó Òhe Wankíhé sùm Bulu ámv gyí keté atínpv onutó ní. Mú sv abétalí tsú iwí itó ámúú Kristo Yesu labwé há aní ámv sv. Anitamapó ansí dínká tóá nyankpasa lapó ibi bwésó. ⁴ Mí onutó óó mbv òkpa pò ansí dínká mú anásó. Ní òkv òbéé, mbv òkpa pò ansí dínká mósú á, mí mbouín búv òkpa pò ansí dínká mósú òv. ⁵ Tsúfé bəkwí mí, tìn mì keté eke kwésí. Israelyin ngyi. Benyamin abusuantə notsú. Mú sv Hebriyin onutónutó ngyi. Mose mbla ámvsv gyí òkpasv é á, Farisiyin ngyi. ⁶ Nehie wá nsi, dínká Kristo òpasua ámvsv. Negyi Mose mbla ámvsv wankláán, òlala metsiá mí iwí. ⁷ Táme ntobí ánti bré ámv ntekiá ibv mì labi ánti féé á, Kristo sv nde itráa megyí mí tətə. ⁸ Múá idv mú kúráá gyí, ní nòpókì alíá nòpobí mí Wíe Kristo Yesu a, nawun ánti ibv labi òv tógyító. Nawun ánti nahólì ntobí ánti ntekiá ibv mì labi ánti féé, alíá Kristo òbéda mì ibi sv. ⁹ Inì sv iníá mbv mv wá sv á, megyí Mose mbla ámvsv gyí òbéha négyi asv Bulu ansító. Kristosv hógyi mbouín òbéha négyi asv Bulu ansító. ¹⁰ Mí agywun gyí, ndekléá nébì Kristo pò túmì ámúú Bulu lópokósúá mv tsú afúlitə ámv tsía. Ndekléá nóvun ipian fé alíá Kristo lówun ipian wú, ¹¹ ménì òkpagyíòkpasv á, mí é Bulu òbókusúá mì tsú afúlitə!

Srí Búo Kristo

¹² Mmedéblí mbéé, mí ibi lada ntobí ánti féé ntéé Bulu labwé mí nafun. Ntráa nde nsi wa alíá ibóbwe mí ibi béda tó ámv sv ámúú Kristo Yesu ibi lada mì ámv. ¹³⁻¹⁴ Mí apíó, mmedéblí mbéé, mí ibi lada mú. Nde mú ámúú idetsóvsv amvsv táan. Múá ida mí ansító òkpa ngya. Mí ansí lapé, ménì nénya siadié ámúú Bulu òbótsvsv Kristo Yesusv tí mí nóyə mv wá òsúsú ámv. ¹⁵ Ilehíán ánti aní ahá ámúú aniladan hógyitə ámv féé abóhə alì asón ánti. Ní ìkv mówankì mli á, Bulu òbówankì mótó súná mli. ¹⁶ Táme mliha akita ònəkwali amúú Bulu lasúná aní ámvə.

¹⁷ Mí apíó, mlíkasi mí tsiátó. Mlíkasì ató tsu ahá ámúú bakásì anì tsiátó ámv wá. ¹⁸ Tsúfé ntetsiá bla mli asón ánti. Napú ntsú ntráa nde mli bláa mbéé, ahá tsətsəətsə tsiátó losuná ánti Kristo oyikpalíhesv lowu ámv alupú bogyi. ¹⁹ Ahá ánti béhì. Amó apu gyí amó Bulu. Amó numnyam é gyí péli. Òsolósv ató iwí pé butosúsu. ²⁰ Táme anì mú á, òsúsú gyí anì otsiákpá. Òtíné ámúú anidé anì Òhópə, ogyi anì Wíe Yesu Kristo òkpa kú ánti obótsu ba amv. ²¹ Mbúbúv túmì, otegyi tógyítósó. Mv òbéba betse anì òyulúv wuhé ánti, bwé mú fé mv numnyam òyulúv amv.

4

¹ Inì sv apíó adwepú, ntədwé mli. Idv mli ówólì ánti nóvun mli, tsúfé mli sv ansí de mí gyí, nénya ipánda é! Mí adwepú, alì ilehíán ánti mlélì kínkín mli Kristo hógyitə ní.

Tód Bvbwéé

² Nde mí apio tsihé Euodia mvə Sintike kokóli ánti bvnúu aba asi, tsúfé anì Wíe abúopv bogyi. ³ Mí agyómáyəbá onutó, nde fú é kókoli mbéé, futó kpla amó abóbwe kule. Tsúfé bawá nsi tsá mía Klement pò atráhe amv aniladá asv wankláán ámv òkan. Bulu lawánlín amó adá wá nkpa ánti itamatá atsiápú òwulótó.

⁴ Mlíhíe nya ansigyí anì Wíe sv brégyíbré! Ntráa nde mli bláa mbéé, mlihíe nya ansigyí!

⁵ Mliha òhagyíəha owun ánti mlilólwií. Anì Wíe ibábì lafun. ⁶ Tətə imáhan mli. Mbouín kugyíkúá igyi á, mlibə mpái kokoli Bulu dínka mósú, amlida mv ipán. ⁷ Ménì Bulu òbéha mli iwílwii ánti idv blì, ibékpa mli klv pò mli agywun, mliha Kristo Yesu ìkulebwətə.

⁸ Itráhe a, mí apíó, mliṽu mli agywun dinka tóá igyi ɔ̀nɔ̀kwali, tóá ibéti obú, tóá ida ɔ̀kpa, tóá mó iwí letun, tóá itegyí ahá ansí pú tóá ahá békanfósó. Mli gywun tóá ibu alé, ahá butekanfó aná iwí. ⁹ Mli yó mósó amlṽu ntóbí ánfí nasúná mli ánfí, múbá mlilónu tsú mí wá pú móa mlilówun mli nɔ̀bwe fée wa mli tsiátó, méní Bulu ámúbú ɔ̀tehá iwílwii amṽ ɔ̀békpa mli.

Ipánda

¹⁰ Bulu lahá ansí ihíe de mí gyí, tsúfé mlilatráa kaín mísó. Nawun ání mli mókósí mí iwí gywíun, táme talí mli métalí lé mó súná. ¹¹ Mmedé asón ánfí blí púsúná ání mbu ikplántó, tsúfé nakásí, nabí alíá tóá mbu ibófon mli, ní mbu óó, mma óó! ¹² Nasúan alíá nópútsiá ní mbu óó, mma óó. Nabí alíá tsiátó kugyíkótóá mbu ibégyi mli ansí. Ní ntsie akón o, namwé o, mbu o, mma o. ¹³ Ntetálí bwé tógyító, tsúfé Kristo tówá mí ɔ̀wɔ̀nlín.

¹⁴ Mó alí óó á, ibu aléá mlilatsú iku lé mí ikplán anfitó. ¹⁵ Mó ɔ̀ma a, Filipifó, mliyin ání bréá nɔ̀tsɔ̀ mli Yesu Kristo iwí asɔ̀n wankláán ámṽ bláa, nedali Makedonia ɔ̀mátó á, mli ɔ̀pasua ánfí nkɔ̀le dé mí búá, mlidé mí ató sí sí ní. ¹⁶ Bréá ntráa mbu Tesalonika wúlutó kúráá, iwí lékplan mli á, mlilétsiá sí sí mí. ¹⁷ Megyí beɛ nde tɔ̀ku kulí tsú mli wá. Mbuún ndekléá mlinyá tɔ̀ku dinka awítɔ̀le amúbú mlidéwa há mí ámṽsɔ̀. ¹⁸ Mí ibi lada tógyítóá mlilópohá Epafrodito mli aa ɔ̀pú ba mli. Itsɔ̀ kúráá dɔ̀bi. Mó sɔ̀ nanyá tógyítóá ibéhián mli. Itó ánfí mlilabwé ánfí igyi fé mlilahá Bulu igyí ání ibu ɔ̀fan fánfáánfán, ilagyi mṽ ansí. ¹⁹ Mí Bulu ɔ̀béha mli tógyítóá ide mli hián tsú mṽ numnyam ató tsɔ̀tsɔ̀tsɔ̀á ibu ania Kristo Yesunyó ikɔ̀lebweɔ̀. ²⁰ Numnyam ibwée aní Sí Bulu klé bré fée. Amen!

Iklá

²¹ Nehá Bulu ahá ání bugyi Kristo Yesu klé fée itsiá. Apíóá buṽu mí wá nfi é behá mli itsiá. ²² Bulu ahá atráheá buṽu mí wá nfi fée bude mli itsiá ha. Títriu amúbá botsú Roma owíe dehen wóyító.

²³ Aní Wíe Yesu Kristo ogyíi mli boale.

Ɔwulá Paulo Lówanlín Sísí Kolosefo

Itsíáha

¹⁻² Mí Paulo ání Bulu apé sɔ nabwé Yesu Kristo sumbí ɔyɔpó pú anɔ pío Timoteo dé ɔwulá ání wanlín.

Anidépɔsísí anɔ apíóá bɔgyi Bulu ahá, bɔbɔ Kolose wúlutɔ, bɔbɔ ɔnɔkwali há Kristo Yesu, mɔa amónyɔ é babwé kule.

Anɔ Sí Bulu mɔa anɔ Wíe Yesu Kristo bɔgyi mli bɔale, abɔha mli iwilwii.

Ipánda Mpá:

³ Anitedá anɔ Wíe Yesu Kristo mɔ Sɔ Bulu ipán brégyíbréá anidé mpá bɔ mli nwunso. ⁴ Tsúfé anɔlanú ání mlílóhɔ Kristo Yesu gyi, mlibɔ ɔdwe é há Bulu ahá féé. ⁵ Mlidé ɔkpa kí ha tóá bapóyái há mli ɔsúsú; fé alhá mliyin tsú bréá mlilégyankpá nu ɔnɔkwali asón ámúbú igyi Bulu asɔn wankláán ámɔ. ⁶ Asɔn wankláán ámɔ kén dékleí wá ɔyító, ide ahá tsiátó tséé ɔtínegyíwíné; fé alhá idetse mli tsú ekeá mlílónu mú, mlílébɔ ání lélé Bulu tegyi ahá bɔale. ⁷ Anɔ osúmba ɔdwepó Epafra gyi ɔhá ání ɔlɔpɔ asɔn wankláán ámɔ ba mli. Yesu Kristo osúmbi ɔnɔkwaliɔpɔ ogyi, ɔde mli bɔá anɔ ɔfansɔ.* ⁸ Mblé bá bebláa anɔ ɔdweá Ɔɔɔe Wankíhé amɔ lapówá mlítɔ.

⁹ Mú sɔ anɔmókúsi mpá bɔ mli nwunso tsú ekeá anɔlónu mli iwɔ asón ání. Anidé Bulu kokóli anɔaa, ɔháa amlibɔ mɔ apé kugyíku wankláán. Ɔháa mɔ Ɔɔɔe Wankíhé amɔ ɔha mli nyánsa mɔa asón asɔnu féé, ¹⁰ ménɔ mlétalí tsiá tsiátóá íbɔwa anɔ Wíe numnyam, amligyí mɔ ansí ɔkpagyíwɔkpasɔ. Ɔháa amlibwe yilé brégyíbré, trá bɔ Bulu tsiá. ¹¹⁻¹² Anɔa ɔháa mɔ túmiá mú ɔnó bɔ ɔnlɔn iwá mli ɔwɔnlín, amlitali tomi, nya klɔn, pɔ ansigyí da anɔ Sí Bulu ipán. Móláhá mlílafɔn ání mlía mɔ ahá mlénya agyapadié ámúbú alalá yái mɔ iwíegyí wankíhéto ámɔ ikɔ. ¹³ Tsúfé mólalé anɔ tsú ɔhá ámúbú ɔde oklúnsɔ gyi amɔ túmi asɔ, pó anɔ ba mɔ Bi ɔdwepó ámɔ iwíegyí amɔtɔ. ¹⁴ Mɔ Bi ánífɔsɔ ɔlɔtsɔn hɔ anɔ, alási anɔ lakpan kíé anɔ ní.

Kristo Dɔn Tógyító

¹⁵ Ɔhaa tamawun Bulu, Kristoto ɔlelɔn ɔwan. Ɔbɔ inɔ asa Bulu lóbwɔe tógyító, ɔdɔn Bulu itɔ bwehé kugyíku. ¹⁶ Mɔsú Bulu lótsɔn bwe tógyítóá íbɔ ɔsú mɔa asɔ. Múá bɔtowun pú mɔá bɔtamawun féé, ɔhétó awíe, ɔmásogyí túmi, atúmipɔ, pú isɔ agyípo féé. Mɔsú Bulu lótsɔn bwe ɔyí féé, pówá mɔ numnyam. ¹⁷ Ɔbɔ inɔ asa tógyító lefi asɔ. Mɔsú ató ámɔ féé ide agyómá yɔ wá abatɔ. ¹⁸ Mɔgyí nwun há mɔ nyankpɔsa-oyí, igyi ɔpasua ámɔ, ɔde mú nkpa ha. Mblégyankpá kɔsú tsú afúlítɔ, ogyi tógyító nkpa ogyáɔ. ¹⁹ Tsúfé íbɔ Bulu ɔdwe ání mɔ tsiátó féé bétsiá mɔ Bi ámɔtɔ. ²⁰ Mɔsú Bulu lótsɔn yinkía tógyító ba mɔ iwɔ wá. Ɔlɔtsɔn mɔ obugya amúbú ilɔwulí asɔ bréá beda mɔ mántá oyikpalíhe amɔsɔ pú iwilwii wá mɔa tógyító nsɔné. Múá íbɔ ɔsúsú pú múá íbɔ ɔsolósu féé.

²¹ Teki mli é mlílédamlí ɔma há Bulu, mli gyí mɔ alupó mli asón susúhe pú mli bwehé laláhe sɔ. ²² Táme séi á, itráa megyí alɔ. Kristo lóbwɔe nyankpɔsa, olowu. Bulu lótsɔn mɔ oyikpalíhesɔ lowu ámɔsɔ lá mlía mɔnyɔ nsɔné. Mú sɔ ifin pú asɔnsɔ má mli iwɔ, ɔbékpa mli ba mɔ ansító. ²³ Táme ilehián ání mlílóhɔ asónsú ání gyi, lí kínkíínkín. Mlí máha abɔtse mli agywun le itó ámúbú mlidé mú ɔkpa kí, asɔn wankláán ámɔ lapóba mli ámɔsɔ. Asɔn wankláán ání osúmpó mí Paulo ngyi ní. Asón ání ɔkan bɔdeda ɔyító féé é ní.

²⁴ Íbɔ mli ansigyí ání nde ipian wúun mli sɔ. Tsúfé nde iwíwɔsin ámúbú Kristo lówun sian amɔ kɔ wúun ha mɔ ɔpasua, igyi mɔ nyankpɔsa-oyí ámɔ. ²⁵ Bulu lóɔpɔ mɔ asón wankláán ámɔ wá mí íbɔtɔ, ání ndáa mú féé ɔkan suna mli, ampɔsum ɔpasua ámɔ. ²⁶ Ɔlɔpɔ asón ání

* **1:7** Mli ɔfansɔ bɔ nwóló dada amɔ akotɔ.

ηάίν bímbí ὀπά, táμε alalé mú ὀwan súná mu ahá séi. ²⁷ Ibo Bulu ὀdwe ání ὀbéle mú ὀwan súná mliá mlimégyí Yudafṵ. Asun ηαίνhé amu gyí, Kristo tsie mliṵ. Ibo ibiá, ibu numnyam é. Múdésuná ání abénya mu numnyam amu iku ní. ²⁸ Mu iwi asón anidé ahá fée bláa, anidé amú ὀlá da, pú nyánsa ámú Bulu lahá aní ámu súná amú ató; méní bófun, abékpa amú ba Bulu, amúa Kristo ikuḗbwetṵ. ²⁹ Iní su nahíé ndeprí, pu Kristo túmi ámú ibu mliṵ ámu yó agyómá ní.

2

¹ Ndekléá mlibí iprí ání ndeprí ὀwonlínso, mliá ὀpasua ámú ibu Laodikea pú ahá ámú búmṵkúwun mi ki amu fée nwunso. ² Nde mú bwe pówá amú ὀwonlín, abubwe kule, dwe aba, nu asón asi wankláán, méní bónu Bulu asón ηαίνhé amú igyi Kristo amu fée asi.

³ Kristotṵ Bulu lópu mu atonyahéá igyi mu nyánsa pú mu asónbi fée wá.

⁴ Nde mli asón áni bláa, méní ὀhaa móṵpu asón áni ibu anulé kuku bemlé mli. ⁵ Ibo mótṵá mbu ifṵ mli wá, táme ntosúsu mli iwi brégyíbré. Ansi é ide mí gyí áni mliṵsie wankláán, mlií kinkíinkín Kristoso hógyitṵ. ⁶ Iniá mliḗhṵ Kristo Yesu gyí áni mgyí mli Wie su á, mliṵṵ mósú mliá mṵnyṵ amlibwe kule. ⁷ Mli é mliḗie lu kinkíinkín Kristo hógyitṵ, amlinya ὀwonlín tsu mliá mṵnyṵ ikuḗbwetṵ. Mliṵṵ mósú amlihṵ mu iwi asón ámú bude mli suná, igyi ὀnṵkwalí amu, fé alhá oyí nlin tṵyṵ ὀtṵtṵtṵ, yódúnká ntsu há mú itedan, amlida Bulu ipán é brégyíbré.

⁸ Mlimáha ὀkpa ὀhaa ὀmle mli, pu mu ansitún móa afunu asón áni igyi amándiéá anyánkpṵsa bṵwa kuku, itsú ὀḗ ntée túmiá ide ὀyí ánfisṵ gyí, imotsú Kristo wá beha amlimli mu nkpábi. ⁹ Tsúfé Kristotṵ Bulu tsiátṵ onutónutṵ ámu fée ibu nyankpṵsa ὀkpasu.

¹⁰ Iniá mliá Kristonyṵ mliḗabwé kule su mliḗafun. Mgyí ὀhá áni ὀbu túmi ὀḗtṵ atúmipṵ pú isṵ agyípṵ féesú.

¹¹ Mliá mṵnyṵ ikuḗbwe su aladínki mli tsiátṵ dada amu lé mliṵ fṵ alí ámú bútetin keté, dínki awoli lé mósú ámu. ¹² Bréá bṵbṵ mli asú á, bopulá mli tsiátṵ dada amu fṵ alhá bopulá Kristo; Bulu lókusṵa mli ba nkpatṵ fṵ alhá ὀlṵkusṵa Kristo, tsúfé mliḗohogyi áni Bulu bu túmi kúsṵa mu tsú afúlitṵ. ¹³ Teki mli lakpan pú mli tsiátṵ dada amú búmṵkúdínki lé mliṵ ámu su mliḗowu fṵ ὀhá áni ὀmṵkótin keté. Táme séi á, Bulu lakúsṵa ania Kristonyṵ ba nkpa pṵpwetṵ, alási aní lakpan fée kíe aní. ¹⁴ ὀledínki asón ámú bṵwanlín wá Mose mblatṵ, ide aní ilá le ámu lé anisṵ, yéda mú mántá Kristo oyikpalíhe amuso. ¹⁵ Bulu lóswí ὀḗtṵ atúmipṵ pú isṵ agyípṵ túmi, ὀlekítá amú ndoun, lé amú ὀwan, wá amú pélitṵ, bré olegyi amósú Kristo oyikpalíhe amuso.

¹⁶ Mú su mlimáha ὀhaa ὀle mli ilá mli atogyihe, mli atonuhe, nkegyí, ὀsra pṵpwe nke, ntée Yudafṵ ὀkpónṵ ὀdaké aná su. ¹⁷ Yiyí keke iní fée igyi há ató ámú ibéba amu onutṵ. Mú onutónutṵ ámu léln ὀwan Kristotṵ. ¹⁸ Mlimáha ὀkpa ὀhaa ὀmle mli amliba iwiasí sum Bulu-abṵpu, amliholi ipán áni Bulu léhie yáí mli. Ní ὀbée alawun tṵku tsú mú iwi kúráá pó á, ὀyítṵ ansitún láhá mu ὀde iwi tsu. ¹⁹ ὀhá áni odu lamáin iwi lé Kristo amú ὀgyi ὀpasua ámu nwun ámusṵ. Tsúfé ὀpasua ámutṵ aní fée anlétsa abasu, Kristo amú ὀgyi nwun ámu dé aní ὀwonlín wa, méní abédan alhá Bulu déklé.

²⁰ Mliá Kristonyṵ lówu. Mú su mliṵráa mlimá ὀyítṵ túmi kuku asi. Ntogyi só mliṵráa mliḗ mbla áni anású gyí? ²¹ Beε, “Mágyi iní. Mápṵ ibi da iní, mátsu iní é!” ²² Ní bṵpṵ ntobí áni fée bwé ató tá á, iteyintá. Anyánkpṵsa onutṵ mbla pú amú atosunáhé igyi. ²³ Anidé mbla áni kí fṵ tṵá nyánsa bu mótṵ, ibéha abṵwa alé Bulu ansitṵ, abéba iwiasí há mu, wá iwi ὀsin aniaa ibéha abébi gyi iwiso. Táme iní aná fée iméetalí há anumégyi iwiso.

3

Nkpa Pṵpwe Tsid

¹ Mú su ní Bulu lakúsṵa mliá Kristonyṵ ba nkpa pṵpwetṵ á, mliḗdunka atṵá ibu ὀsúsú, ὀtíné ámú Kristo tsie Bulu gyṵpiso ámu. ² Mliha agywun inu ató iwi, megyí ὀsulóso klé. ³ Tsúfé

mlilawú, Bulu lapó mlia Kristonyə nkpa onutó ñáin mutə. ⁴ Ekeá əbéle Kristo amóu ogyi mli nkpa onutó ámu əwan súná əyí á, eke ámu kén əbéle mlia munyə əwan mu numnyamətə ní.

Tsiátó Dada Mba Pópwe

⁵ Mú su mlimə tsiátó dada amóu ibu mlitə ámu. Mógyí; atsi móa ayin asónwa, ifintotsiá, əwólí laláhe móa pélula. Əyí ánfítə atə wankláán imápe mli ansí, tsúfé ənsípe igyi fé əkpisúm. ⁶ Ntobí ánfí odu abwepósú Bulu tehíe nyá əbló ní. ⁷ Mú aná mlitəbwé bréá mligyi əmátófə ní.

⁸ Séi gyí bréá mléle əbló, əblókpán, olu, abakpəí, asəkpan blí aná lé mlitə ní. ⁹ Mlimáwa afunu súná aba, tsúfé mlilasí mli tsiátó dada amu pú mú bwéhé féé. ¹⁰ Mlilalátsú tsiátó pəpwe. Bulu gyí mú Əbwepó, əde mú bwe pópwe lian mu iwí bré ánfí mli dé mu bi ánfí. ¹¹ Tsiátó pəpwe anfi mú á, imefáhəvən ání Griikiyin ntée Yudayin fəgyi. Fətın keté ntée fəmətın, əkpútəpəv ntée okudasíyin, əkpábi ntée ədíhiə fúgyi. Kristo gyí tógyító, əbu amó fééť.

¹² Mú su íniá Bulu lalé mli póbwe mu ahá ání amó iwí latin pú mu adwepó á, mliha nwewúun, awítəlewa, iwiasibá, ilwií pú klənya itsia mlitə. ¹³ Mlinya kłəvən ha aba. Ní əkv mba mu ba benya á, mli sikie aba fé alíá Kristo lési mli klé kíe mli. ¹⁴ Múá idvən a, ədwe tóbwe aní féé ikole. Ibwée mli tati didáhé. ¹⁵ Mliha Kristo iwilwii igyi mli kləvsu, tsúfé mótó Bulu latí mli bəwa; mlia mu nyankpəsa-oyí ámu mlilabwé kule ni. Mli da mu ipán é brégyíbré. ¹⁶ Mliha Kristo asón ámu ihie bula mli kləntə, iha mli nyánsa. Mli pətəi kplá aba, suna aba ató. Mli wa Israelfə ilv, əsankuosu ilv pú əñétó ilv mli kləntə pətsu Bulu fəva, pəda aní Sí Bulu ipán. ¹⁷ Mli atə bwéhé pú mli asvən blíhé féé ibwée aní Wíe Yesu idátó, amli pəv ipán ha aní Sí Bulu tsvən mvsu.

Akristofə Tsiátó

¹⁸ Aká, mli ba iwiasí ha mli akúlu alíá iləkanáa ha ahá ání bəgyi Kristo klé.

¹⁹ Akúlu, mli é mli dwe mli aká. Mlimábwe amó kpóunkpóun.

²⁰ Abí, mli bu mli akwípó, tsúfé mú Bulu tekle ni.

²¹ Akwípó, mlimáwa mli abí əbló, méní iwí mósowu amó.

²² Nkpábi, mli bu mli əsvólsv awíe tógyítóá mlóbweť. Mliha amó ansí igyi mli iwí brégyíbré, megyí amó ansító wvle. Mli bwe mú tsú kləntə, tsúfé mli tobú aní Wíe. ²³ Mli bwe tógyító tsu mli kləntə, fé aní Wíe mli dé mú bwe há, megyí anyánpəsa. ²⁴ Mli kaın ání aní Wíe ibitə mlénya mli ikəká ání alalá yáí mu abí. Tsúfé Kristo gyí Owíe ání mli dəsúm. ²⁵ Táme ní fəbwé tóá ima alə a, əbéka fə ikə, tsúfé ətamakí əhaa ansító.

4

¹ Nkpábi awíe, mli pəv tóá ilv alé, igyi ənəkwalí kpa mli nkpábi, tsúfé mli é mli bu Owíe əsúsú.

² Mli kita mpaibótó. Mli dinka ansí iwísv, ipánda é itsia mli kləntə. ³ Mli bə mpái ha aní é. Bulu ofinkí əkpa ha aní atalí da Kristo iwí asvən ñáinhé amu əkan. Mú su nda obu ní.

⁴ Mli bə mpái mliaa, ndáa mú əkan wankláán, alíá ilehián.

⁵ Mli kí mli nátitə əmátófəť. Ní əkpa ifinkí há mli á, mlimáyintá mú. ⁶ Mli itóí iwa anulé, iwa labi, méní mlétalí lé əhagyíəha asvən fitéhé ənó wankláán.

Iklá

⁷ Ania opió ədwepó Tihiko dé aní Wíe agyómá yə. Osúmpú ənəkwalí pəv ogyi. Əbébláa mli alíá mí iwí gyí féé. ⁸ Nawá mu mli wá mbéé, əbébláa mli alíá aní iwí gyí, əwa mli atətə-ənlín. ⁹ Mba aní pío ədwepó ənəkwalí pəv Onesimo, ogyi mli pı amu əbéba bebla mli asón ání ilaba nfi féé.

¹⁰ Aristarko, mí bá ání mía munyə anida obu əhá mli itsiá. Alí kén Marko, ogyi Barnaba mu pio ámu é əhá mli itsiá ní. Mli hə Marko əfəó wankláán, ní ələtsvən ba mli wá fé alíá nebláa mli yáí. ¹¹ Opíó Yesu, bəťetráa tı mu Yusto é əhá mli itsiá. Ahá abasá ánfí pé gyí

Yudafóá mía amónyo anidé Bulu iwíegyí ámu iwí agyómá yo ní. Amó tékítá klun wá mí iwíto ní.

¹² Epafra, otsú mli wá, ogyi Kristo Yesu osúmbi amu é ohá mli itsiá. Otehié bə mpáí há mli ání Bulu əwáa mli əwənlín, əha amlifən, amlitalı bwe Bulu apé kugyíku. ¹³ Nétalí gyí mu iwí adánsie ání əhié əde agyómá yo mli Akristofóá bubu Laodikea pú Hierapoli idátó.

¹⁴ Anı ədwepó Luka, ogyi ıə ətsapó muə Dema behá mli itsiá.

¹⁵ Nehá anı apíó Laodikeafə ámu itsiá. Nehá Nunfa muə əpasua ámuú ıbu mu wóyító amu é itsiá. ¹⁶ Ní mlekla əwəló ánfı súná əpasua ámu tá á, mliəpsısi Laodikeafə é. Mlikla amú klé ámuú nəpsısi amú ámu é. ¹⁷ Mli bla Arkipo mliəə, əmóə agyómá ámuú Bulu ləpəwá mu ıbitə ámu ənó wankláán.

¹⁸ Mí Paulo, onutónutó lawá ıbi əwəló ánfı asi. Mli mátan ání nda obu. Bulu ogyíi mli buale.

Ɔwulɔ Gyankpapuá Paulo Lɔwanlín Sísí Tesalonikafɔ

¹ Mí Paulo, mía Silwano pú Timoteo dé ɔwulɔ ánfí wanlín sísí ɔpasua ání ígyi aní Sí Bulu mɔa aní Wíe Yesu Kristo klé, íbu Tesalonika wúluto.

Aní Sí Bulu mɔa aní Wíe Yesu Kristo bɔgyíi mlí buale, abuha mlí iwilwii.

Tesalonikafɔ Hógyi

² Ní anidé mpáí bɔ há mlí brégyíbré á, anitedá Bulu ipán mlí fée nwunsv. ³ Anitetsiá káin aní Sí Bulu mlí hógyi gyumagyihe. Alíá mlídé mbódí bɔ dwé aba, pú alíá mlilatomi há mlí ansí dín aní Wíe Yesu Kristosv kínkíínkín. ⁴ Apíó, aniyin ání Bulu tɔdwé mlí, alalé mlí póbwé mɔ kle. ⁵ Tsúfée megyí ɔnó keké anilópu bebláa mlí ason wankláán ámv. Mboún mlilówun Ɔhé Wankíhé amv túmí é. Iní léha mlilébi wankláán ání asón ámv igyi ɔnɔkwali. Mlilówun tsiátó oduá anilóputsiá mlitɔ é, alíá íbóbúá mlí sv. ⁶ Mlilékasí ania aní Wíe tsiátó. Tsúfée asón ámv sv mlilówun íwɔsun tsɔtsɔtsɔ, táme mlilópu ansigyí ání itsú Ɔhé Wankíhé wá hɔ mó. ⁷ Mó sv íleha ahógyipúá bɔbɔ Makedonia ɔsolósv pú Akaia ɔmátó fée beki mlí bwéhé, buo mó. ⁸ Tsúfée megyí Makedonia pú Akaia wole aní Wíe asón ámv lekléi tsú mlí wá yó. Mboún mlí Bulu hógyi asón é lakléi yó ɔtíneyíɔtíné. Mó sv asvansv má ínvá abétrá blí tsú mó íwi. ⁹ Tsúfée amó onutó bɔde alíá mlilópukítá aní bréá aniléba mlí wá blí. Alíá mlilési íkpi súm ba mlídé Bulu Ɔkíankpapu Ɔnɔkwali pu amv mboún súm. ¹⁰ Pú alíá mlígyó bréá Bulu mɔ Bi Yesu ámvú ɔbɔksúá tsu afúlítɔ ámv ɔbélatsú ɔsósó bá. Mɔgyí ɔhá ání ɔde aní le tsú Bulu ɔbló ámvú íbá ámvɔ ní.

2

Paulo Tsiátó Tesalonika Wúluto

¹ Apíó, mlí onutó mliyin ání aní mlí wá bá mɔbwe kpaali. ² Mliyin alíá bɔwa aní amomvɔ, sópa aní Filipi wúluto asa aniléba mlí wá. Mliyin ání akv bɔmotsulá, behie kúsú líi anísv; táme aní Bulu lówa aní ɔwonlín, anilébláa mlí ason wankláán ámv. ³ Tsúfée megyí afunu asón anidéblí. Mó sv nde mlí kokóli. Megyí agywun laláhe koku ígyi, anímédé mlí mlé é. ⁴ Bulu lóhɔ anísv gyi, ɔlɔpu mɔ ason wankláán ámv wá aní íbitɔ. Mó anidéblí ní! Megyí anyánpósa ansító anidékú blí mó, Bulu yin aní klɔntɔ. ⁵ Mlihié mliyin ání megyí ɔnó dédé anilópu ba mlí. Aníméba bɔwa afunu koku é súná mlí, pónyá tɔkv tsú mlí wá. Bulu gyí aní ɔdansiyin. ⁶ Anímódunká kanfó tsú nyankpɔsa ɔkuku, mlí, ntée ɔha bambá wá. Kristo sumbí ayɔpó anígyí. Mó sv tekí aníbv ɔkpa sí íwi tswi mlísv, ⁷ táme anilólwií há mlí, kí mlí fé alíá abí-oyín tekí mɔ onutó abísú. ⁸ Anitehié klé mlí asón. Mó sv megyí Bulu ason wankláán ámv nkole anilópu ba mlí, mboún anilési aní íwi é há mlí, tsúfée mlílamlí aní adwepó. ⁹ Apíó, yée mlékáin agyómá ání anilóyɔ ɔpa mɔa onyé pónyá tóá ílehián aní? Alíá aníméesi ípian tswi mlísv bréá anidé Bulu ason wankláán ámv ɔkan da súná mlí só anilóbwe mó alí.

¹⁰ Mlí ahógyipu amv pú Bulu gyí aní adansífo alíá anilóputsiá mlitɔ. Aní íwi letín, aní asón da ɔkpa, ɔlala é metsiá aní íwi. ¹¹ Mliyin ání anilékpá mlitɔ okugyíɔko fé alíá abí-ɔsí tekpá mɔ abí. ¹² Anilówa mlí atetɔ-ɔnlín, lwíí mlí klɔn, tóí kplá mlí aníaa, mlítsiá tsiátóá ilegyi Bulu ansí. Mvléti mlí ɔbéé, mlíbénya mɔ iwíegyi pú mɔ numnyam amv íkv.

¹³ Tóá svá anitedá mɔ ipán brégyíbré é gyí, bréá anilópu mɔ asón ámv ba mlí á, mlímótsu mó ání nyankpɔsa wá itsú. Mboún mlilóhɔ mó ání lélé, itsú Bulu wá; tsúfée mó Bulu dépuvó agyómá mlí ahógyipu amvɔ ní. ¹⁴ Apíó, mlílamlí fé Bulu ɔpasua ání íbɔbv Yudea ɔmátó, bɔgyi Kristo Yesu klé amv. Mlilówun ípian mlí pɔ íbitɔ, fé alí ámvú amó é bowun ípian amó pɔ Yudafɔ íbitɔ ámv. ¹⁵ Yudafɔ lómɔ Bulu ɔnósú atáípu pú aní Wíe Yesu. Amó kén lagya aní lé ɔmá ámvɔ. Bɔtamakle ahá asón, bɔtamagyi Bulu ansí. ¹⁶ Bɔkúsú líi anísv ká aní itín bee,

anumábla ahá ání bomegyí Yudafɔ nkpahóo asón ámu, Bulu ɔhɔ amó nkpa. Iní bwe lahá amó lakpan labiayi. Mú su ilahá Bulu lanyá ɔblɔ, ɔbébití amó isu.

Paulo Lékléá Ɔbélayéki Tesalonikafɔ

¹⁷ Apíó, anilénatí mli wá ɔpá anumókósi mli su kaín. Mú su anihíe anidé ɔkpa dunká ání abéla bowun mli ansító, tsúfé anidé mli su kaín dɔbi. ¹⁸ Anilékléá abélaba mli wá. Mí Paulo onutó ó nabwé agywun ání néyinkí bá inu ita tsefini, táme Ɔbɔnsám méha ɔkpa. ¹⁹ Ma sù aní ansí din? Megyí mli su ansí de aní gyí ání abénya ɔkpa tsú iwí aní Wíe Yesu ansító bréá ɔbéba? ²⁰ Lélé mó á, mligyí aní numnyam pú aní ansigyí.

3

Timoteo Tesalonika Yɔ

¹ Mú su bréá anumébi alíá mli tsiátó igyi, ide aní háan a, anilóbwe agywun aníaa, aní mó abétsiá Atene wulutɔ, ² awa aní píó Timoteo, ogyi aní Bulu agyómáyɔbá Kristo ason wankláán ámu ɔkandato sisi mli, ɔbɔwa mli ɔwɔnlín. Ɔtɔi kpla mli amlidu kinkíinkín hógyitɔ, ³ méní mli tɔ ɔkɔkɔ méeyinkí ɔma ason wunhe anfi su. Mli onutó mliyin ání igyi tóá ida yaí há aní Akristofɔ dodo. ⁴ Tsúfé bréá anibɔ mli wá á, anilébláa mli ání bédinká mli su. Lélé bédinká mli su fé alíá mliyin. ⁵ Iní su bréá netsiá mmetsiá á, nɔwa Timoteo mli wá mbéé, ɔbéki alíá mli dé hógyi amɔtɔ. Tsúfé ibétalí ba ání Ɔbɔnsám lasɔ mli ki, há aní gymagyihe labwé kpaali.

⁶ Timoteo layínki pú ason wankláán tsúa mli wá ba aní séi, tsú mli hógyi pú mli abadwe iwí. Alabláa aní ɔbéé, mli é mli dé aní su kaín dɔbi. Mli dékléá mlówun aní, fé alí á múó aní é anidékléá abówun mli ámu. ⁷ Mú su apíó, mli hógyi lawá aní atetɔ-ɔnlín, aní ipian pú aní ason wunhe féétó; ⁸ tsúfé mli lí aní Wíe hógyitɔ kinkíinkín. Mú su aní klɔn ládí aní asi. ⁹ Ipán mɔmu abókukɔ da Bulu mli su, ansíá ide aní gyí mu ansító su? ¹⁰ Anitéhíe bó mpáí kókóli Bulu ɔpa múa onyé aníaa, ɔhá ayinki bowun mli, méní abósuná mli tóá ibéha mli hógyi bófon.

¹¹ Aní Sí Bulu onutó mɔa aní Wíe Yesu bɔfinki ɔkpa ha aní aba mli wá. ¹² Aní Wíe ɔhá mli apíó aba pú ahá féé dwe ɔnɔ iwa ɔnlín, fé alí á múó anitɔdwé mli ámu. ¹³ Ɔwá mli ɔwɔnlín, méní aní Sí Bulu omóowun ɔlala mli iwí, ifin kɔkɔ é méetsiá mli iwí mu ansító, aní Wíe Yesu mɔa mu ahá féé ɔbáke amu.

4

Tsiátóá Ilegyi Bulu Ansí

¹ Apíó, itráhe a, anilósuná mli tsiátó, méní Bulu ansí bégyi mli iwí. Lélé mó á, alí mli tsiátó gyí ní. Séi á, anihíe anidé mli kókóli aní Wíe Yesu dátó aníaa, mli bwéé mó dɔn alí. ² Tsúfé mliyin mbla á múó anilówa há mli aní Wíe Yesu idátó ámu. ³ Bulu dékléá mli háa mli iwí itin. Mú su mli máwa atsi múa ayin asón. ⁴ Mli tɔ okugyíɔkɔ ɔbí alíá ɔbékitá iwí, iwítin pú obú ɔkpasu. ⁵ Imábwe ɔwólí laláhe ɔkpasu, fé alíá ahá ání bomeyín Bulu bɔtɔbwé. ⁶ Mli tɔ ɔkɔkɔ másisií mu ba, swíí mu mu ka. Tsúfé aní Wíe ɔbébití ahá ání bɔtɔbwé mó odu isu. Anidé mli ɔlá da, fé alíá anilókɔ bláa mli yaí. ⁷ Tsúfé Bulu méti aní ɔbéé, abá bɔtɔ mbua; mbouín ɔbéé, ifin kɔkɔ mátsiá aní iwí. ⁸ Mú su ɔhagyíɔha ání omegyí atosunáhé anfi su á, megyí nyankpɔsa omédébu. Mbouín Bulu á múó ɔlɔpu mu Ɔhe Wankíhé há mli ámu.

⁹ Imehián ání abówanlín aswansu tsú mli aba akristofɔ dwe iwí sisi mli. Tsúfé Bulu onutó lasúná mli alíá mli dwéé mli aba dodo. ¹⁰ Ɔnɔkwali a, mli dé apíó ahógypɔvá bɔbɔ Makedonia ɔmátó féé dwe dodo. Mú su apíó, anidé ipa bwíí há mli aníaa, mli tráa dwe aba dɔn alí. ¹¹ Mli pɔdinka iwí su ání mli tsiá tsiátó wankláán. Mlɔpu mli ibí yó agyómá púki mli iwí su, fé alíá anilébláa mli, ¹² méní mli a ahá ání bomegyí ahógypɔ mli tsiá wankláán, mli métrá pu ansí dínká ɔhaasu.

Aní Wíe Yesu Yínki Bá

¹³ Apíó, anidéké aníaa mlíbú ɔ̀nɔ̀kwalí aní ɪ̀bu Akristofɔ́a bawú ɪ̀wi, ménɪ mlíméetsiá gyi awirehɔ́ fé ahá aní amú ansí medín tɔ̀tɔ̀su. ¹⁴ Anilóhogyi aní Yesu lówu kúsú tsú afúlitɔ̀. Alí kén anilóhogyi aní Bulu ɔ̀békpa ahá amú bɔ̀hɔ́ mu gyi asa bowu amu ba ni.

¹⁵ Aní Wíe onutó atosunáhé anidé mli suná séi á. Aní ahá aní anítráa anítsie nkpa asa aní Wíe ɔ̀báke ɪ̀bɔ̀fɔ̀n a, aníméegya awupó amu nkpa yéfiá mu. ¹⁶ Tsúfé aní Wíe ɔ̀bókplón t́mísu, Bulu-ɔ̀bɔ̀pu dehen ɔ̀béle ɔ̀nɔ̀, bɔ̀folí Bulu ɔ̀kpe é bréá aní Wíe onutó dékplí tsú ɔ̀súsú ɔ̀bá. Ahógyipɔ́a bawú bégýankpá kúsú. ¹⁷ Mu ɔ̀ma a, aní akiankpaɔ̀ é féé abóyótu amú nwalótáatɔ̀, aní féé abéyefia aní Wíe afútó. Tsú eke amu a, abétsiá aní Wíe wá bré féé. ¹⁸ Mú su mliɔ̀ asún ánfɪ kɪta ɪ̀klɔ̀n wa aba ɪ̀witɔ̀.

5

Iwísvda Gyo Aní Wíe Ibá

¹ Apíó, imehián aní abówanlín bré pú ekeá asún ánfɪ ɪ̀béba sísi mli. ² Tsúfé mli onutó mliyin aní aní Wíe ɔ̀báke amu ɪ̀béba bofwie anitɔ̀, fé aliá owikplu teba onyé. ³ Bréá ahá beɛ, “Owí latá, asún latá” á, ali bré amotɔ̀ béhi ní. Ibɔ̀fwie amótó fé aliá ɪ̀kwú tekan ɔ̀tsɪ ɔ̀tsáwɔ̀le pé. ɔ̀haa méedalí mótó. ⁴ Táme apíó, mli mú mliyin asún ánfɪ. Mú su mlímétsiɛ oklúntɔ̀, ménɪ eke amu méeba bofwie mlitɔ̀ fé owikplu. ⁵ Wankɪ múa ɔ̀yi kehɔ̀tɔ̀ abí mli féé mli gyí. Megyí onyé ntéɛ oklúntɔ̀ abí anigyí. ⁶ Mú su mliha agyo, anímádɪdɪ fé aha bambá. Mliha adínka ansí ɪ̀wísv, akɪ ɪ̀wísv wankláán. ⁷ Onyé, adídípú bɔ̀tɛdídɪ. Onyé, nta abɔ̀pú é bɔ̀tɔ̀bú ntá. ⁸ Táme aní mú á, wankitɔ̀ abí anigyí. Mú su mliha agyi ɪ̀wísv. Mliha Kristo hógyi pú aní abadwe ɪ̀bwe kántó-atíntɔ̀ tin aní kántó. Mu ɔ̀kpakí aní ɔ̀bóhɔ́ aní nkpa ɪ̀bwéɛ kutɔ̀pa aní ɪ̀bun aní nwun. ⁹ Megyí aliá Bulu obénya ɔ̀bló wa aní, bíti aní ɪ̀sv sɔ̀ ɔ̀leɛ aní. Mbóun aliá ɔ̀bótɔ̀n aní Wíe Yesu Kristosɔ̀ hɔ́ aní nkpa sv. ¹⁰ Kristo lówu há aní, ménɪ mu bábi a, ní anlawú o, anɪbu nkpa o, ania mɔ̀nyɔ̀ abétsiá. ¹¹ Mliɔ̀ asún ánfɪ kɪta klɔ̀n wa aba ɪ̀witɔ̀, pɔ̀wa aba ɔ̀wɔ̀nlín, fé aliá mlídé mú bwe dodo.

Iklá

¹² Apíó, abwíi ɪ̀pa há mli, mli bu mli ɔ̀nɔ̀ alí pɔ́a bɔ̀hié bɔ̀de agyómá yɔ̀ mlitɔ̀, bɔ̀de mli aní Wíe tsiátó suná. ¹³ Gyuma amú bɔ̀degyí amu sv mlihiɛ bu amú, amlɪdwe amú. Iwilwii itsiá mliha mli aba nsíné.

¹⁴ Apíó, anidé mli ɔ̀lá da aníaa, mlitɔ̀ kpla awɔ̀liɔ̀pú. Mliwa afúpú atɛtɔ̀-ɔ̀nlɪn. Mli bɔ̀a amúá bapɔ̀n, amlɪnya klɔ̀n ha ɔ̀hagyíɔ̀ha. ¹⁵ Mliki aní ɔ̀haa móɔ̀pu lalahɛ ká mu ba ɪ̀kɔ̀. Mbóun mli bwe yilé há aba pú ahá féé.

¹⁶ Ansí igyí mli, ¹⁷ amlibɔ̀ mpái brégyíbré. ¹⁸ Mli da Bulu ɪ̀pán tógyítótó. Múgyí tóá Bulu dédunká tsú mli wá mli nkpatɔ̀, bré ánfɪ mliha Kristo Yesunyɔ̀ mli labwé ɪ̀kɔ̀le anfi ní.

¹⁹ Mli mákiná tóá ɔ̀he Wankíhé amu tekle bwe.* ²⁰ Mli mábu Bulu ɔ̀nɔ̀sú atɔ̀ipú asún amu tɔ̀kɔ̀ odu. ²¹ Mli sɔ̀ tógyító kɪ, amlíkita múá ɪ̀bu alétó kínkínkín. ²² Mli kina lalahɛ kugyíkɔ̀.

²³ Bulu téhá aní iwilwii. ɔ̀tín mli ɪ̀wi ɔ̀kpagyíɔ̀kpasɔ̀. ɔ̀kú mli nyankpɔ̀sa-oyí, mli ɔ̀hé pú mli ɔ̀klásɔ̀ tsú lalahɛ kugyíkɔ̀tɔ̀, ménɪ ɔ̀lala méetsiá mli ɪ̀wi aní Wíe Yesu Kristo ɔ̀báke amu.

²⁴ Bulu létɪ mli. ɔ̀nɔ̀kwaliɔ̀v ogyi, ɔ̀bó bwe mú.

²⁵ Apíó, mli bɔ̀ mpái ha aní é.

²⁶ Ahá ahógyipɔ̀ amu féé itsiá gyágyágyá. Mli lata aba puta ɔ̀dwe sv.

²⁷ Nde mli bláa aní Wíe ɪ̀dátó mbéɛ, mli kla ɔ̀wɔ̀lú ánfɪ suna ahógyipɔ̀ amu féé.

²⁸ Aní Wíe Yesu Kristo ogyí mli bɔ̀ale.

* 5:19 Ntéɛ Mli má dun ɔ̀he Wankíhé ogyá amu.

Ɔwɔlɔ Nyɔɔsiá Paulo Lɔwanlín Sísí Tesalonikafɔ

¹ Mí Paulo pɔ Silwano mɔa Timoteo dé ɔwɔlɔ ánfɔ wanlín sísí ɔpasua ání ɔbu Tesalonika wúlutɔ, mligyí anɔ Sí Bulu mɔa anɔ Wíe Yesu Kristo klé.

² Anɔ Sí Bulu mɔa anɔ Wíe Yesu Kristo bɔgyíi mli bɔale, aboha mli iwilwii.

Ipánda

³ Apíó, ilehián ání abéda Bulu ipán mli nwunsu brégyíbré. Tsúfé mlidédáan hógyitɔ tsía. Ɔdweá mliɔ ha aba é demoní tsía. ⁴ Mú su anɔtɔpɔ mli tsú iwɔ Bulu ɔpasua kugyíku ansítɔ; mli nsiwa pɔ hógyiá ɔbu mliɔ, bɔɔɔn mliɔ, isókɔ dé mli tɔ, mlilatomi su.

⁵ Inɔ déle súná ání Bulu asóngyí da ɔkpa. Tsúfé obótsu mli ání mlɔlafɔn ha mɔ iwíegyí ámúú mlidé ipian wúun mú su ámúú yɔ. ⁶ Ɔnɔkwaliɔ Bulu gyí. Ɔbéka ahá ámúú bɔde mli iwɔsɔntɔ wa ámu akɔ. ⁷ Ɔbéha iwɔ bɔlwií anɔ mli ání mlidé iwɔsɔn wúun, eke ámúú anɔ Wíe Yesu ɔbékplí tsú ɔsúsú beɔ iwɔ ɔwan mɔa mɔ abɔpɔ atúmipɔ amɔ. ⁸ Ogya plɛnplɛntɔ ɔbéba bebítí ahá ámúú bɔmeyín Bulu* ámu iwɔ. Tsúfé bɔtamapɔ anɔ Wíe Yesu iwɔ asɔn wankláán ámu bwe tɔtɔ. ⁹ Amú iwɔbítí gyí, amú anɔ Wienyɔ nsiné bɔwa ifɔ, mɔ túmi móɔwankí wólí amúsú, obéyintá amú bré féétɔ. ¹⁰ Iwɔbítí ánfɔ ɔbéba eke ámúú ɔbéba, Bulu ɔbɔwa mɔ numnyam aha wankíhé ansítɔ. Ifú békítá ahógyipɔ. Mli é mlétsiá amúú, tsúfé mlɔlɔhɔ mɔ iwɔ adánsiɔ ámúú anilégyí suná mli ámuɔsu gyí.

¹¹ Mú su anɔtɔbɔ mpáí há mli anɔaa, Bulu ɔhá amlɔfɔn nkpa ámúú ɔletɔ mli ɔbéɔ, mlibétsiá ámúú. Mɔ túmi iháa amlɔtalɔ bwe yilé ání mlidékléá mlɔbwe, pɔmɔ mli hógyi agyómá ɔnɔ. ¹² Ní mletálí bwe ínɔ á, mli su ahá bɔpɔ numnyam há anɔ Wíe Yesu, mɔ é ɔbɔwa mli numnyam; fé alɔ ámúú anɔ Sí Bulu mɔa anɔ Wíe Yesu Kristo awítɔle gyí ámu.

2

Yesu Mɔa Mblasu Mágyípɔ Amu

¹⁻² Mí apíó, nobwíí ipa há mli. Anɔ Wíe Yesu Kristo ɔbá, pɔ alɔ abɔbwe kɔle yéfia mɔ asɔn ání mlɔlanú imákɔsí kpɔnkí mli klɔn, ntéɔ ihɔ opúni itsii mli. Ní akɔ beɔ, Ɔhe Wankíhé lalé súná amú lóó, ntéɔ ɔbu anɔ asɔn blíhé ntéɔ anɔ ɔwɔlɔ kɔtɔ ání anɔ Wíe ɔbáke amɔ laba dodo kóráá á, mlímáhogyi. ³ Mlímáha ɔhaa ɔmle mli ɔkpagyíɔkpasu. Eke kpɔnkpɔntɔ ánfɔ iméɔba, nkétɔ ahá bakúsú lí Bulusu, ɔhá ámúú ɔtamagyi Bulu mblasu, ɔbéhi ámu lalin ɔwan asa. ⁴ Obótsu iwɔ fúá, kúsú lí Bulu, ikpɔ pɔ tógyítá anyánkpɔsa bɔtosúmsú, blí ání ɔɔn amú féé. Obéyetsiá Bulu ɔswékpa inɔ kóráá, blí ɔbéɔ mɔgyí Bulu.

⁵ Mlímókókáín ání ntebláa mli asɔn ánfɔ bréá mbu mli wá? ⁶ Mliyin tɔá ide mɔ ɔkpa tíin dodo. Nkétɔ mɔ ɔwanlebí lafɔn. ⁷ Tsúfé Bulu mblasumágyi túmi ánfɔ ide agyómá yɔ nájintɔ dododo, táme ɔku dé mú ɔkpa tíin. Mú su nkétɔ ɔhá ámu ladáli inɔ. ⁸ Inɔ mblasu mágyipɔ amɔ ɔbélin ɔwan ní. Táme anɔ Wíe Yesu oyínkí ba a, mɔ ɔnótɔ afú keke ɔbómɔ mɔ, mɔ numnyam é ɔbɔwankí wólí mɔsu yintá mɔ. ⁹ Ní mblasu mágyipɔ anɔ ɔlɔn ɔwan á, ɔbɔpɔ Satan afunu túmi kpɔnkpɔntɔ bwe osúna pɔ ofúla. ¹⁰ Ɔbótsɔn owuntɔlɔn ɔkpa ɔtsan-ɔtsansu mlé ahá ámúú Bulu ɔbéhi amú ámu. Bulu ɔbéhi amú, tsúfé bɔmekle ɔnɔkwali amɔ asɔn, ménɔ Bulu ɔbɔhɔ amú nkpa. ¹¹ Inɔ su Bulu ɔbɔpɔ afunu ɔheá mú ɔnɔ bɔ ɔnɔlɔn wá amúú, ménɔ bɔhɔ afunu asúnsú gyi. ¹² Ɔbéha ahá ánfɔ bɔmɔhɔ ɔnɔkwali amɔsu gyi, butekle lakpan bwe ánfɔ féé ipán.

Mli Nkpahɔ Su Bulu Léle Mli

¹³ Apíó anɔ Wíe tɔdwé, ilehián ání abéda Bulu ipán mli nwunsu brégyíbré. Tsúfé tsú bréá ɔyí lelin ɔpá Bulu léle mli ání ɔbótsɔn mɔ Ɔhe ámu pɔ mɔ ɔnɔkwali asɔn ámúú

* **1:8** Bɔmeyín Bulu, tsúfé bɔmekɔ mɔ.

mlilahogyi amɔsu tin mli iwɪ, púhɔ mli nkpa. ¹⁴ Inɪ sɔ ɔlɔtsɔn asɔn wankláán á múbɔ anilébláa mli á mɔsu tí mli ɔbéɛ, mlibétsiá anɪ Wíe Yesu Kristo numnyam amɔtɔ ní. ¹⁵ Mú sɔ apíó, mli kinkíinkín, amlíkita ɔnɔkwali amúbɔ anilósuná mli á mɔtɔ, mɔá anilébláa mli pú mɔá anilówanlín sísí mli fée.

¹⁶⁻¹⁷ Anɪ Wíe Yesu Kristo onutó mɔa anɪ Sí Buluá ɔtɔdwé anɪ, alawá awɪtɔle wá anɪ atetɔ-ɔnlɪn ání umóɔmɔ ɔnɔ ékékéke, anidé itɔ wankláán ɔkpa kí, ɔwáa mli ɔwɔnlín mli asɔn blíhé pú mli bwehé kugyíkɔtɔ.

3

Mpáibɔ

¹ Itráhe-tráhe a, apíó, mlibɔ mpái ha anɪ. Anɪ Wíe asón á mɔ ikósi klɛi. Ahá abɔpu obú hɔ mɔ fɛ alɪ á múbɔ mli é mli lóhɔ mú á mɔ. ² Mlibɔ mpái, Bulu ɔle anɪ tsu awuntɔlnɔpu pú aha laláhe ibitɔ. Tsúfɛ megýi ahá fée lóhɔ anɪ Wíe gyí.

³ Táme anɪ Wíe bu ɔnɔkwali. ɔbówa mli ɔwɔnlín, hɔ mli lé lalahɛ ɔbwepú á mɔ ibitɔ. ⁴ Anɪ Wíe lahá anilahogyi ání mli dé ntobí á múbɔ anilósuná mli á mɔ fée bwe, mli méesi bwe é.

⁵ ɔkpáa mli, amlɪnu ɔdweá Bulu bu asi yɔ ɔtótótó, ɔha amlɪtomi fɛ Kristo.

Tsiátó Wankláán

⁶ Apíó, anidé mli ɔlá da anɪ Wíe Yesu Kristo idátó anɪaa, mli mápu Akristofɔ á múbɔ buna budetsúɔn, butamakle agyómá, bɔmedé atosunáhé á múbɔ anilósuná mli á mɔsu gyí wa mba. ⁷ Mli onutó mli yin ání ilehián ání mli étsiá anɪ atsiábi. Tsúfɛ anɪ mɔwá ɔwɔli yɔ, náti tsɔntɔn bréá anɪ bu mli wá. ⁸ Anɪ mégyi ató ɔhaa wá, kíná mú ikɔ ka. Mboún anilóyɔ agyómá ɔpa mɔa onyé kinkíinkín, mɛnɪ anɪ méesi ipian tswɪ mli tɔ ɔkɔkɔkɔsu. ⁹ Megýi bɛɛ, anɪ má ɔkpa bláa mli anɪaa, mli kí anɪsu, sɔ anilóbwe mú alɪ. Mboún anilóbwe mú súná mli, mɛnɪ mli é mli bwe mú odu. ¹⁰ Bréá anɪ bu mli wá kúrúá á, anilówa mbla há mli anɪaa, “ɔhá ání ɔmɔyɔ agyómá mágyi ató.”

¹¹ Anɪ anú ání mli tɔ akɔ butsie kpaalɪ, bɔmedé agyómá kɔkɔkɔ yɔ. Okéngyé buna budɛwa tsɔn. ¹² Anidé á mɔ ɔlá da anɪ Wíe Yesu Kristo idátó anɪaa, bɔsɪi náti tsɔn, abɔyɔ agyómá nya á mɔ atogyihɛ.

¹³ Táme apíó, mli mú á, yilébwe imáta mli ɔhé. ¹⁴ Ní ɔkɔ mégyi asón ání anilawánlín sísí mli ánífɪsu á, mli kí mɔ wankláán. Mli mɔnyɔ mli mágyi mba, mɛnɪ péli békítá mɔ. ¹⁵ Táme mli málu mɔ, mboún mli tɔi kpla mɔ fɛ mli pío.

Iklá

¹⁶ Iwilwii Owíe á mɔ onutó ɔhá mli iwilwii bré fée tó ɔkpagyíɔkpasɔ. Anɪ Wíe otsiá mli fée wá.

¹⁷ Mí Paulo onutó lapú mí ibi wanlín ínɪ. Mí dá ání ntɔwánlín wá mí nwɔlɔ fée asi, púsúná ání itsú mí onutó wá ní.

¹⁸ Anɪ Wíe Yesu Kristo ogyíi mli fée bɔale.

ᾠωυλό Gyankpapuá Paulo Lówanlín Sísí Timoteo

Itsíáha

¹⁻² Mí Paulo ání aní Nkpa Ḑhópu Bulu mva Kristo Yesuá aní ansí dín mvsu lóbwe mí sumbí ayópó, dé ᾠωυλό ání wanlín sísí fú Timoteo ání fóggi mí bí onutó Yesu hóggi amótó. Aní Sí Bulu mva aní Wíe Kristo Yesu bogyí fu buale, abuwun fu nwe ha fú iwilwii.

Afunu Atosunáhé

³ Bréá ndenatí ngyó Makedonia nsáinto á, nebláa fu mbéé, futsía Efeso omátó, afuka ahá amóú bude afunu ató suná ámu itin. ⁴ Mú oma a, da amó olá abusi bré yintá há otewa pú anáin ilínto kláa tíntíintín. Nwéengyí keke itópóba. Itamahá ahá abotsia nkpa Bulu hóggi. ⁵ Tóá suá aníaa fukáa amó itin gyí, alíá Okristoyin okugyíáku obódwe mu ba, mu klon méeha mu ipón, obénya agywun wankláán móa hóggi onutó. ⁶ Ako bumobuo alí okpa ání. Mú su bafwí yó bude asún ání ima asi blí. ⁷ Budekléá bóbwe Mose mbla asunápó, táme bumedé itó amóú buadesuná ámu asi nu. Ide amó bwe fé buyin mó, táme bumeyín mó.

⁸ Aniyin ání mbla ámu bu alé, ní bopósuná ató okpa wankláánsú. ⁹ Táme iwánkí aní ání megyí yilé abwepó su Bulu lówa mbla ámu. Mboún ahá ání butamagyi mósú, ahá ání amó asoto bu amó onlun, ahá ání butamanyá mu ifú, lakpan abwepó, ahá ání amó iwí métin, ahá ání butokpóí Bulu, ahá ání butómó amó akwíupú pú aha bambá, ¹⁰ mbua atópó, ayin ání butekle amó aba ayin pú atsiá butekle amó aba atsi, anyánpósa ibíá agyíupú, afunupu, ahá ání beká ntam butamagyi mósú pú tsiátóá imekanáa atosunáhé wankláán amóú ¹¹ Bulu Onumnyampo, ikanfó gyi mu kle amu lópuhá mí obéé, ndáa mú okan amu.

Bulu Paulo Bualégyí

¹² Nedá aní Wíe Kristo Yesu ipán ání alawá mí ᾠωunlín, bú mí onokwalipu obéé, nyóo agyómá ání pvsun mu. ¹³ Teki míteblí mu iwí asun laláhe, ntedínká mu ahásu, sópa amó ní. Táme olowun mi nwe, tsúfé mməhə mu gyi alí bré amótó, mmeyín tóá ndebwe é. ¹⁴ Oo, hie kí alíá ohíé obu awitəle! Ḑleha mí nenyá mu hóggi pú mva mí abadweá ibu ania Kristonyo ikulebweə. ¹⁵ Asún ánífu ibu mótó, ilehián ání ohagyíəha obóhə mósú gyí. Mógyí, Kristo Yesu léba oytó bele lakpan abwepó. Mígyí amótó olaláhe ni. ¹⁶ Táme íni su Bulu lówun mi nwe, há Kristo Yesu léle mí ánífyi gyi lakpan obwepó kponkpəonkpənti ánífyi ní. Məni ohagyíəha obébi ání Bulu təhié nyá klən há ohá ání obéba bəhə mu gyi, nyá nkpa ání itamatá. ¹⁷ Mliha awa Bulu numnyam, akanfu mu aníaa, “Fóggi Owíeá fú iwíegyi tamamó onó. Bulu Okokónó okule, butamapó ansíbi wun fu. Fubu inu bré féé, futamawú! Amen.”

¹⁸ Mí bí Timoteo, ató amóú Bulu léle suná tsú fú iwí ámu só nde mbla ánífyi wa há fú. Pú asún ánífyi yó agyómá, afupokə atosunáhé wankláán ámu nwunsu. ¹⁹ Kita fú hóggi. Bwe tóá buyin fú kləntə ání ibu alé, tsúfé aku babwé tóá buyin ání ima ale. Mú su lahá amó hóggi lawú. ²⁰ Amótó aku gyí Himeneo mva Aleksandro. Napú amó wá Obunsám ibito. Obíti amó isu, mənı bəbiá mehián ání féblí Bulu iwí abususu.

2

Bulusúm Mbla

¹ Itóá ndedunká ání mlgyánkpa bwe gyí, mlkəkoli Bulu ahá féé nwunsu, amlibə mpái ha amó. Mlkəli Bulu ató há amó, amlida mu ipán ohagyíəha nwunsu. ² Ilehián ání mlóbwe mó alí há awíe pú ahande é, mənı asoto bólwií anı, abétsiá iwilwiito, atalı sum Bulu okpagyiokpasu. ³ Inı búv alé, anı Nkpa Ḑhópu Bulu tekle ni. ⁴ Tsúfé odekléá obóhə ahá féé nkpa, mənı bəbi onokwalı amu. ⁵ Bulu okokónó okule bu inu. Nsiné əlapú okule pé é bu Bulu mva anyánpósa nsiné. Mogyí Kristo Yesu, ogyi nyankpəsa amu. ⁶ Múlesi mu nkpa

há púhə ahá fée nkpa. Asón ánfí Bulu lópohá ɔyí fée mú bré wankláántó ní. ⁷ Ɖnəkwali nde mlí bláa, mmédé afunu wa. Iní sù Bulu léle mí ɔbéé, mbwée mu asón ɔkan ɔdapú, mu sumbí ɔyɔpú pò osunápú ha ahá ání bume gyi Yudafo, mí ambla amú ɔnəkwali asón tsú Yesusu hógyi iwí ní.

⁸ Ndekléá ɔpasua kugyíkɔtə á, ayin ání amó iwí letin bɔtsúu ibi foa bə mpái. Ɖbló ntée nwéengyí mátsiá amótó. ⁹ Atsi ámu é bɔdída tati ɔkpa wankláánsú. Amú atə didáhé máwə ansíbi. Bɔmádun imi bwe, wá sika ató, dídá atatiá ibi ibiá dɔbi. ¹⁰ Atsiá beɛ bɔtenyá Bulu ifú bɔbwée yilé. Mú ɔbéha bówa akíle ní. ¹¹ Ilehían ání bétsiá así díín, ba iwiasí súan ató. ¹² Mməkóhá atsi ɔkpa mbée, bɔsúna ayin ató, ntée bɔgyíi ayinsu. Mbouín bɔtsiá díín. ¹³ Tsúfě Adam Bulu légyankpá bwé asa ɔlɔbwe Hawa. ¹⁴ Megyí Adam é Satan lémlé, mbouín Hawa ɔlemlé, ɔlɔkɔsú lí Bulu mblasu. ¹⁵ Táme Bulu ɔbóhə ɔtsi nkpa tsun ikwíusu.* Ní ɔletali kítá mu hógyi pò mu abadwetə, ɔleha mu iwí letin, oletsíá nkpa é wankláán.

3

Ɖpasua Ɖhande Bwe

¹ Asón ánfí bu mótó. Ní ɔha ɔbwé agywun ání móbwe ɔpasua ɔhande a, alakle agyómá wankláán. ² Imehían ání ɔlala bétsiá ɔpasua ɔhande iwí. Ɖbwée ɔka ɔkɔle ɔtsiápu, mu agywuntə da, otegyi iwísu, obú bu musu, ɔtəhə afó, otosúná ató é wankláán. ³ Ɖmábwe nta ɔbɔpú ntée ɔhá ání ɔbu iyin. Ɖbwée ɔhá ání ɔleba iwiasí, mu asón lolwií. Ɖmábwe ɔtrépu, ɔmábwe kóba ɔdwepú. ⁴ Ɖbwée ɔhá ání ɔteki mu wóyísú wankláán, mu abí beba iwiasí, bɔtobú mu ɔkpagyíɔkpasu. ⁵ Tsúfě ní ɔha méyín mu wóyísú kí wankláán á, nkáli ɔbétalí kí Bulu ɔpasua ámusu? ⁶ Ɖmábwe ɔhá ání ɔledamli klontə məkówá ɔpá. Ní megyí alí á, ibéha mu obótsu iwí, Bulu ɔbébití mu isu fé Ɖbunsám. ⁷ Iní fée ɔma a, ilehían ání ahá ání buma ɔpasua ámutə kóráá bétí mu idayilé. Ní megyí alí á, ɔbékpa wíé Ɖbunsám yibitə sɔpa.

Ɖpasua Ɖhande Ɖbɔápu

⁸ Ɖpasua ɔhande ɔbɔápu é ɔbwée ɔhá ání obú bu musu, ɔma nnonyo, ɔtamabú ntá, ɔma sika ɔnsípe. ⁹ Ilehían ání ɔbékítá hógyi asón amóú ilalin ɔwan ámutə wankláán, mu klɔn é méetrá ha mu ipón. ¹⁰ Mligyankpa pu agyómá ikɔ wa mu ibitə, pusə mu kí beɛ ɔlala ma mu iwí, asa amlíha mu ɔbwe ɔpasua ɔhande ɔbɔápu. ¹¹ Alí kén mu ka* é ɔbwée ɔtsiá obú bu musu, ɔtamabí ahá iwí asun laláhe, otegyi iwísu, ɔbu ɔnəkwali tógyítótó ní. ¹² Ɖpasua ɔhande ɔbɔápu ɔbwée ɔka ɔkɔle ɔtsiápu, ɔtetáli kí mu abí pò mu wóyísú wankláán. ¹³ Ahá bɔtobú ɔpasua ɔhande ɔbɔápu ání ɔtəyó mu agyómá wankláán. Itehá mu ɔtetáli tóí tsú mu hógyiá ɔbu Kristo Yesutə.

Asun Njainhé Kpənkpənkpənti

¹⁴ Nde ɔwoló ánfí wanlín sísí fú, táme ndin ansí ání nókɔsí ba inu. ¹⁵ Mómú ní nde ɔpá wa kóráá á, ɔwoló ánfí ibéha fébi tsiátó oduá ilehían ání ɔha obétsiá Bulu wóyí, igyi Bulu Ɖkiankpa pu ɔpasua ámutə. Ɖpasua ámu gyí ɔtan pò ntswiasí kpékpélékpéé há ɔnəkwali asón ámu ní. ¹⁶ Ɖnəkwali, aní Bulusúm iwí asón amóú ilalin ɔwan ámu lómoní. Múgyi, Kristo† léle mu iwí súná fé nyankpɔsa.

Ɖhe Wankíhé léle mu suná ání yilé ɔdwepú ogyi.

Bulu-abəpu bowun mu,

ahá beɛda mu asón ɔkan súná ɔmá fée.

Ɖyító ahá bəhə mu gyi,

Bulu lótsu mu ya ɔsúsó numnyamtə.

* **2:15** Tsun ikwíusu, ntée Tsun mu abi kwíhəsu. Idesuná ání Tsun obíá ɔtsi ámu ɔbókwíusu, ntée tsun Yesu ikwíusu.

* **3:11** Mu ka ntée ɔpasua ɔhande ɔbɔápu tsíhé † **3:16** Bulu bu nwóló dada amú akotə.

4

Afunu Ató Asunápó

¹ Ɔɲe Wankíhé amu lahié lé blí ɔbée, bré tráhe amuto á, ako bési Kristosu hógyi. Béyaa asu nú afunu ɔɲé asón pú ɔɲe laláhe atosunáhé. ² Apinabwɛbí abwepó afunu ató asunápó anfi bugyi. Amó klɔn tamatráa ha amó ipón.* ³ Amódé ahá hie bɛɛ, bukísi atogyihe ku, bumátsiá aká móa akúlu é ní. Táme Bulu onutó lóbwe atogyihe amu, ání ahógyipvá babí ɔnɔkwali amu budáa mu ipán, abugyi. ⁴ Tógyítá Bulu léle bu alé. Mú su ima aleá abékisí kuku. Ilehian ání abóhɔ kugyíku, dá mu ipán. ⁵ Tsúfé Bulu asón pú mpái amó anilabó wólí atogyihe amusu ámu lahá mú lamlí Bulu klé.

Kristo Osúmpó Wankláán

⁶ Ní fəpó asón anfi tswi apió ámu ansító á, fóbwe Kristo Yesu osúmbi wankláán ání bapó hógyi amuto asón, pú atosunáhé wankláán ámu búlá fú, fude mótó. ⁷ Máyaa asu nú atsi dehen ɔte pú móa imotsú Bulu iwɪ. Mboún hie fú iwɪ, afusum Bulu wankláán. ⁸ Tsúfé ní fude nyankpusa ɔyólɔv anfi hie á, labi kpalobí ku bu mótó. Táme ní fəpó Bulusúm híe fú iwɪ á, ibu alé dɔn. Tsúfé oyúla bu mótó há aní séi anfi anitsie nkpa, pú nkpa amóú ibéba amuto. ⁹ Asón anfi bu mótó, ilehian ání abóhɔ mó. ¹⁰ (Nkpa anfi só anidé iwɪ laláa yɔ agyómá ɔwonlinsú), aní ansí dɪn Bulu Ɔkiankpaɲu, ogyi ahá féé Ɔlepó, títriu ahógyipɔv anfisɔ ní. ¹¹ Suna amó ató anfi, afuha amó abugyi mósó. ¹² Máha ɔhaa obu fú kebi. Mboún fú tɔtɔ, fú nkpatsiátó, fú ahádwe, fú Bulu hógyi pú fú iwítɪn ibwéɛ atosuanhe ha amó. ¹³ Ní mlefia a, bɔ mbódí afɔtsia kla Bulu asón suna amó. Da asón ámu ɔkan, afusuna amó ató alu yɔfɔn bréá néba. ¹⁴ Mákiná Bulu atokiehé amóú ɔlɔpɔhá fú tɔɔn mu ɔnósú atáipɔsu, bréá ɔpasua ahande bəpɔ ibi dínká fúsú amu. ¹⁵ Tsia bwe ínɪ aná, afusi iwɪ ha mú, ménɪ ahá bówun ání fude nkpa yɔ. ¹⁶ Tsia kɪ fú tsiátó pú atosunáhé amu. Tomi bwe mú alɪ, ménɪ fɔhɔ fúa asón ámu anupó nkpa.

5

Táá Abóbwe Há Ahógyipɔ

¹ Mákplɔn wa oyin dehen. Mboún tɔɪ bla mu asón fé fú sí. Kita nyasubi ámu fé alíá fékítá fú apio yinhé. ² Kita atsi dehen amu fé fú yín, afókita mbitebí ámu é fé fú apio tsihé. Máwa amó mba.

³ Ɔpasua ámu bukí asɔrapvá buhié buma ɔbuápɔsu. ⁴ Táme ní ɔsɔrapɔ ɔku bu abí ntée aná á, ha amó abubɪ táá ilehian ání bégyankpá bwé há amó akwípó ntée amó aná Bulusúm ɔkpasu, puka amó akɔ. Múgyí amósó kɪ, tsúfé mótɛgyi Bulu ansí ní. ⁵ Ɔsɔrapvá ɔhié ɔma ɔhaa təpó ansí dínká Bulusu, tsíá bɔ mpái ɔpa onyé, kólí Bulu táá ide mu hián. ⁶ Ɔsɔrapvá mu kle gyí nkpagyí kotóó mó lawú asa ɔna ɔyító. ⁷ Bla ɔpasua ámu asón anfi, ménɪ ɔhaa méebli ɔsɔrapɔ ɔkuku iwɪ asɔn laláhe. ⁸ Ní ɔku mékɪ mu abusuanfɔsu, títriu mu wóyító ahásu á, mómó aladámlí ɔma há hógyi amu. Inɪ su mu lakpan dɔn ɔhá ání ɔmɔhɔ Bulu gyi.

⁹ Ɔsɔrapɔ oduá mu idá bétsiá asɔrapɔ adá ɔwólótó gyí, ɔsɔrapvá alahɔ tsú nfi aduesie púya, ɔlɔwa ɔnɔkwali há mu kulu.* ¹⁰ Ɔbwéɛ ɔhá ání ahá buyin ání ɔlɔbwe yilé, fé abísóki, afɔ́hɔ, olosúm Bulu ahá,† ɔtɔbúa ahá ání buɔɔe iwɪɔsɪn wúun, ɔlɔbwe agyómá wankláán kugyíku.

¹¹ Máwanlín asɔrapvá buməkódan adá wá ɔwóló ámuto, tsúfé ní amó ɔwólɪ ihá amó bɔbwé agywun ání bélatsia akúlu a, buméétrá talí súm Kristo ɔnɔkwalisu. ¹² Inɪ ibéha bégyi pón, tsúfé batón amó ntam ání bɛka há Bulu. ¹³ Ɔma a, butebí ɔwɔliyɔ wa, yíntá bré náti kí ahá wóyító. Megyí ɔwɔliyɔ wɔle, butemlí ahá iwɪ asón ablípó, náti wá ɔnó ahá asóntó, blí asón ání imehian ání bɛbli. ¹⁴ Inɪ su ndekléá asɔrapɔ amóú buməkódan amu buwúna tsia akúlu kwɪ abí, abukɪ amó wóyísó, ménɪ bumécha anɪ alupó‡ ɔkpa abubli anɪ

* 4:2 Amó klɔn labwé fé táá bapó dátɔ wá ogyá, lé tó mó.
 † 5:10 olosúm Bulu ahá ntée ɔtɔfwí ahógyipɔv ayabiasɪ.
 ‡ 5:14 Ntée olupú

* 5:9 Ɔsɔrapvá ɔməkókíná okúlu kɪ.

ιωι ασυν laláhe kuko. ¹⁵ Nde asón ánfí blí, tsúfé asurapu aku badámlí yó bubuo Obunsám dodo. ¹⁶ Ní Okristoyintse oku bu asurapu mu abusuantó á, okú amósú. Omási amó tswi opasua ámúsu, méní opasua ámu bénya okpa kí amóá buma ohaasu.

¹⁷ Ilehían ání opasua ámu béka opasua ahandeá bude amó kpa akó wankláán, wá amó numnyam. Títriú amóá butóbó mbódí Bulu asón ámu okanda pú mó suná ιωι. ¹⁸ Tsúfé Bulu asyn wanlínhé amu ileblí obéé, “Butamawá onantswieá ode ayó da onó ikan.”[§] Uetrá blí obéé, “Agyómá oyopó buteká ikó.” ¹⁹ Ní oku odá opasua ohande asón súná fú á, máho mó, nkéti fanú mó tsú ahá abanyó-abasá onó asa. ²⁰ Wá ιyín wa ohande amóú ode lalahé bwe ámu opasua ámu ansító, méní atráhe bénya ifú.

²¹ Nlí Bulu moa Kristo Yesu pú Bulu-abopu ání alalé ansító, nde fú hie mbéé, fugyí asón ánfísu wankláán. Mákí ohaa ansító ntéé fúti fitátó kí. ²² Mákósi tsíá yáí oha opasua ohande. Máwa ibi oha bambá lalahébweto. Ha fú ιωι itin brégyíbré.

²³ Fú ométó ilo ámu su mátsiá nu ntsu wole, tsia nu ntá kpalobí-kpalobí.

²⁴ Aku lakpan menjaín. Mó su butakósi wun mó bíti amó isu. Aku klé é lenjaín, oha asa itelun owan. ²⁵ Alí kén yilébwé tamanjaín ní. Ní imakósi lun owan kóráá á, itebelun owan oha.

6

¹ Ilehían ání nkpábiá bubu opasua ámutó béhie bú amó awíe, méní ohaa móokpóí Bulu moa aní atosunáhé amu. ² Ilehían ání amóá amó awíe bubu opasua ámutó bóbu amó awíe amu dun. Séi kóráá ilehían ání bóbu amó dun ní, tsúfé ahógyipu bugyi, butodwé amó é.

Afunu Atosunáhé Pó Atonyahé Onutó

Ini aná gyí tóá fúsúna amó, afowa amó ateto-onlin abubwé ní. ³ Ní oku lósuná ato laláhe ku, móa aní Wíe Yesu Kristo asyn blíhé pú Bulusúm atosunáhé amu imená á, ⁴ idesuná ání oha ámu dé ιωι tsu. Omeyín tótó, nwéenkpanyí labólá motó. Móá itedáli tsu mótó gyí onsípe, itré, isia pú agywun laláhe. ⁵ Asón ání imedehían ιωι nwéen ahá ánfí odu butenátí gyí. Amó agywun lawú, butamablí onokwalí. Amó odu butosúsu ání Bulusúm igyi okpa kuá fótson mósú nyá ιωι.

⁶ Labi kpankpannti bu Bulusúmtó ní tóá aníbu yáí legyi aní ansí. ⁷ Tsúfé anímópu tótó ba oyító, animéetalí pú tótótó é nátí. ⁸ Mó su ní aníbu atogyihe pú ato didáhé a, mlíha mó kpan igyi aní ansí. ⁹ Ahá ání butekleá bunyáa ató á, ibwébwéébwé butekpá wíe isóki pú ayibitó. Amó mimlála tekpá amó yówie ιwíwsun móa lalaheto, hí amó. ¹⁰ Tsúfé kóbadwé tópu lalahé kugyíku ba. Mó oha aku bagya alí, bafwí dalí hógyi amutó, ilahá amó bude awireho tsotsotsó gyí ní.

Paulo Asón Tráhe

¹¹ Timoteo, fu mó á, Bulu oha fugyi. Mó su ha ini aná ιwa ifó fú wá. Hie fú ιωι, afubwé tóá ida okpa. Bó mbódí afuha yilébwé, Bulusúm, hógyi, odwé, klonya pú iwiasibá itsiá fótó. ¹² Kó hógyi ikó wankláán ámu. Fú ibi béda nkpa amóú itamatá, Bulu obékie aní mó oha amu. Nkpa ánfí sù Bulu létí fú ní. Mó su fobwíí onó ahá tsotsotsó ansító, gyi fú hógyi ιωι adánsie ní. ¹³ Nlí Bulu, ogyi tógyító nkpa Ohapó moa Kristo Yesuá olegyi ιωι adánsie wankláán Pontio Pilato ansító, nde fú hie, ¹⁴ mbéé, fukíta mbla ánfí féétó wankláán. Mási mótó kpéfón ekeá aní Wíe Yesu Kristo obéle ιωι owan. ¹⁵ Bulu okukónó okule amu ilehían ání abékanfú. Mu nkule pé gyí Otúmípu, awíe féétó Owíe. Mu obéle Kristo súná bré wankláán amóú mu onutó olehie yáí ámutó. ¹⁶ Mu nkule pé tamawú, otsie owankíkpá ání ohaa tamatálí kpókpé mánta mu. Ohaa mókówun mu kí, ohaa móowun mu é ekekeke. Mu kle gyí obú móa túmi bré féé! Amen!

¹⁷ Bla oyí ánfíto ιωι anyapó fée, bumátsu ιωι. Bumápu ansí dínká kóba anfi iméetsiá yó ánfísu. Mbóun bupú ansí dínka Bulusu. Mutéhá aní tógyítóá abóppnyá ansigyí oyí ánfíto.

§ 5:18 Deut. 25:4. Mó así gyí, “Butamalé okwén pú ibi tsísi osulótó.”

¹⁸ Bla amó fεε, bυpύu amó kóba bwe yilé, amó yilébwε imoni. Bυsánkí ubítu abυkie ató. ¹⁹ Ní bυde ínι bwe á, bυde atonyahé yai há bré ámúú ubá ámu. Amú ubi bédá nkpa onutó ámu.

²⁰ Timoteo, kítá ító ámúú Bulu lahá fú ámu wankláán. Asón ání ima asi, imosuná Bulusúm mádalι fú onó. Máwa ιwι mímíá nwéεngyí ání itamasúná Bulusúmtó. Aκυ bυtawá afunu bεε, asónbι igyi. ²¹ Tsúfế akυ batsυn mósó sí Kristosυ hógyi.

Bulu ogyíi mι bυale.

ᾠωλό Nyᾶσιá Paulo Lᾶwanlín Sísi Timoteo

¹ Mí Paulo mó á, Bulu apé sṽ ngyi Kristo Yesu sumbí ḡyᾶpú. ᾠᾶwa mí ᾶbḗe, nyéda nkpa ámúú ᾶlehiε tsṽn Kristo Yesusṽ ámṽ ᾶkan.

² Mídé ᾠωλό ánfí wanlín sísi fṽ, mí bí ᾶdṽwεpú Timoteo. Aní Sí Bulu mṽa aní Wíε Kristo Yesu bṽwúun fṽ nṽe, abṽgyi fṽ bṽale ha fṽ iwílwii.

Ipánda Pú Atεtᾶ-ᾶnlin Wa

³ Nedá Bulu ipán. Mṽ ndεpṽ klṽn ání imedé mí ipón ha sṽm, fé mí anáin. Timoteo, ní ndε mpái bᾶ ᾶpa mṽa onyé á, ntekáin fṽsú brégyibré. ⁴ Ní nekáin ntsúá felin bréá ndenatí sí fṽsú a, ntekleá nówun fṽ, méní ansigyí bᾶbṽlá mítṽ. ⁵ Ntekáin hṽgyiá fṽbṽ ᾶnᾶkwalisṽ. Hṽgyi anfi odu légyankpá tsíá fṽ ná Loitṽ ní. Uεtrá tsíá fṽ yín Eunike étṽ. Nahogyiá mó odu bṽ futṽ ní. ⁶ Iní sṽ ndε fṽ kaín ání fṽháa Bulu atokiehé ámúú ᾶleha fṽ bré ámúú nᾶpṽ ibí dínká fṽsú ámṽ ᾶnṽ iwa ogyá tsíá mótṽ. ⁷ Tsúfé Bulu méha aní ᾶhḗá abᾶpṽnyá ifú, mbóun móá itehá aní túmi, ᾶdṽwε pṽ iwíswgyi.

⁸ Mó sṽ máha aní Wíε asún ámṽ blí iwa fṽ péli. Máha mí obudí é iwa fṽ péli. Mbóun wa klṽn Bulu túmitṽ, afṽtsula wun iwíwsin ání ilehián asṽn wankláán ámṽ sṽ. ⁹ Bulu lṽhᾶ aní nkpa. ᾠletí aní ᾶbḗe, abémli mṽ aha wankíhḗ. Megyí tṽtṽ anilṽbṽwε sṽ. Mbóun igyi tṽá mṽ onutṽ ᾶᾶbṽwε agywun ání ᾶbᾶbṽwε asa ᾶyí lebelin. ᾠbḗe, ᾶbᾶwa awitṽle há aní, dwé aní tsṽn ania Kristo Yesunyᾶ ikṽlebwεsṽ. ¹⁰ Táme séi á, Bulu lalé mṽ awitṽle amṽ ᾶwan tsṽn aní ᾠhṽpṽ Kristo Yesu íbásṽ. Mṽléyintá lowu túmi, ᾶlele nkpa ání itamatá ᾶwan sṽnᾶ aní tsṽn asṽn wankláán ámṽsṽ.

¹¹ Bulu layái mí mṽ asṽn wankláán ámṽ ᾶkan ᾶdapú, mó sumbí ᾶyᾶpú pṽ mó osunápú.

¹² Mó sṽ ndε iwíwsin ánfí odu wúun ní. Táme mmedé péli nya, tsúfé nyin ᾶhá aní nahogyi. Nyin ání ᾶbḗtalí gyo itṽ ámúú ᾶᾶpṽwá mí íbitṽ ámṽ iwí alu yṽfṽn mṽ ᾶbáke. ¹³ Kita ᾶnᾶkwali asún ámúú nosuná fṽ ámṽtṽ. Yᾶ mṽsú afṽhᾶ Kristo gyi tsia. Dwε fṽ aba, tsúfé fṽa Kristo Yesunyᾶ mlilabwé kole. ¹⁴ ᾠhḗ Wankíhḗ amúú ᾶbṽ anitṽ ámṽ ᾶtsáa fṽ, afṽtali gyo itṽ wankláán ámúú ᾶleha fṽ ámṽ iwí.

¹⁵ Fuyin ání ahá ámúú bṽbṽ Asia, Figelo móa Hermogene bṽbṽ amótṽ amṽ féé banátí sí mí. ¹⁶ Aní Wíε owúun Onesiforo wṽyítṽ ahá nṽe, tsúfé mṽlétsiá wá mí ansigyí. Omenya mí obudí péli. ¹⁷ Bréá ᾶleba Roma wúlutṽ á, olodunká mí kpḗfṽn bréá olowun mí. ¹⁸ Aní Wíε owúun mṽ nṽe mṽ ᾶbáke amṽ! Fuyin alíá ᾶᾶbṽá mí nkpa tsṽtsṽtsṽsṽ Efeso wúlutṽ.

2

Isá ᾠkᾶpú Wankláán

¹ Iní sṽ mí bí, ha Bulu awitṽle amúú ᾶᾶpṽtsṽn Kristo Yesusṽ ámṽ iwa fṽ ᾶwṽnlín. ² Pṽ asún ámúú neblí, fonu ahá tsṽtsṽtsṽ ansítṽ ámṽ wa ahá aní bṽbṽ ᾶnᾶkwali íbitṽ, méní amú é bḗtalí sṽnᾶ aha bambá.

³ Tomi afṽwun iwíwsin ámúú anidḗwúun amṽ, fé Kristo Yesu isá ᾶkᾶpú wankláán. ⁴ Isá ᾶkᾶpú ᾶkṽkṽ tamatráa kí ᾶma, tsúfé odekleá obḗgyi mṽ ᾶhandε ansí. ⁵ Alí kén ᾶsrú otsiípú ᾶkṽkṽ tamanyá isṽgyi atokiehé, nkḗti alagyi ᾶsrú amṽ mblasṽ ní. ⁶ ᾠᾶtᾶpṽwá ᾶbṽ nsi tégyankpá dá atṽ pᾶpṽwε ᾶnṽ. ⁷ Gywun asún ánfí nabláa fṽ ánfí iwí. Aní Wíε é ᾶbḗha fṽnu mó féé asi.

⁸ Kain Yesu Kristo, Owíε Dawid mṽ na ámṽsṽ. Mṽ Bulu lṽkṽsṽa tsu afúlitṽ. Mógyí asṽn wankláán ámúú ndεblí ámṽ ní. ⁹ Asún ánfí sṽ ndε iwíwsin wúun, bawá mí íkan fé lalahε ᾶdṽwεpú ní. Táme bṽmᾶkṽwá Bulu asún ámṽ mó íkan. ¹⁰ Ahá ámúú Bulu lalé ámṽ sṽ natomi ᾶkpagyíᾶkpasṽ ndε iwíwsin wúun, méní Bulu ᾶbᾶtsṽn Kristo Yesusṽ hᾶ amú nkpa, amú íbṽ bḗda numnyam amúú itamatá ámṽ. ¹¹ Asún ánfí bṽ mótṽ.

“Ní ania m̀nyɔ awú á,
ania m̀nyɔ obétsiá nkpa.

¹² Ní atomi wun iwɔsin á,
ania m̀nyɔ abégyi iwíe.

Ní akíná m̀ a,
m̀ é obékiná aní.

¹³ Ní animá ɔ̀nɔkwali a,
m̀ m̀ á, ɔ̀nɔkwali p̀ ogyi,
tsúf́e ɔ̀tamatú atsonó tswi, lápú m̀ ɔ̀dandv tsú m̀ ekekekeke.”

Agyómá ɔ̀yɔp̀á Olegyi Bulu Ansí

¹⁴ Tsia kain amó asón ánfí. T̀i kpla amó Bulu ansító f́e, bomátsiá tré asónsú. Labi kuku ima mótó, tsúf́e m̀ odu abwep̀ b̀tehí. ¹⁵ B̀ mbódí af̀hɔ idá Bulu ansító, f́e agyómá ɔ̀yɔp̀á m̀ agyómá ma m̀ p̀eli, otosúná ɔ̀nɔkwali asón ámu wankláán. ¹⁶ Asón ání ima asi, imosuná Bulusúm mádalí f́ó ɔ̀nó, tsúf́e itehá ɔ̀ha m̀va Bulunyɔ nsiné t̀wá if́ó. ¹⁷ Alí ámú ɔ̀b tekléí ámu a, alí asón ánfí ablíp̀ asón é tekléí ní. Amó aku gyí Himeneo m̀va Fileto. ¹⁸ Bafwí dalí ɔ̀nɔkwali ɔ̀kpa ámu sv yó b̀deblí b́e, kusú tsú af́úlitɔ́ laba b̀tson, b̀de aku hógyi yintá. ¹⁹ T́ame ntswiasí ámú Bulu ĺwa há hógyi amv ilí kínkínkín. Asón ání b̀wanlín dínká ntswiasí ámu sv gyí, “Aní Wíe yin ahá ání b̀gyi m̀ kle.” Nyɔɔsí é gyí, “ɔ̀hagyíɔ̀ha ání ɔ̀tetí m̀ iwí ɔ̀b́e Okristoyin a, osíi lalahé b́we.”

²⁰ Megyí sika p̀epe m̀va sika futútú ató p̀e tetsiá wóyí yilétó. Oyí m̀va isí ató é tetsiá m̀v. B̀tobú iku dun ku. ²¹ Ní ɔ̀ku ɔ̀lé m̀ iwí lé lalahébwetɔ́ á, Bulu telé m̀ yáí. Alabwé ɔ̀há ání alasi iwí há, ɔ̀bv labi, m̀ Wie Bulu ɔ̀b̀p̀v m̀v gyi gyuma wankláán kugyíku. ²² Iní sv le f́ó iwí tsu nyasubi m̀va mbitebí mbagyítɔ́. F́owun f́oá ahá ámú b̀tɔp̀ú iklv wankíhé kpólí Bulu ámu ansí bédinká yilébwe, hógyi, ɔ̀dwe p̀ iwilwiisv. ²³ Le f́ó iwí tsu nwéengyí ání ima labi, itɔ́ wankláán kuku m̀édalí tsu mótótó, tsúf́e f̀yoin ání itré p̀e itetí. ²⁴ Ima alá aní Wíe osúmp̀ ɔ̀b̀bwe ɔ̀trép̀. M̀boun ilehián ání ɔ̀b̀wa awitɔ́le há ɔ̀hagyíɔ̀ha, ɔ̀b̀bwe osunáp̀ wankláán, otenyá klv há ahá ání amó asón bv ɔ̀nlín. ²⁵ Ilehián ání obénya klv t́oi kplá ahá ání b̀tɔkúsú líí Bulu asón ámu sv. F́ialí Bulu obówun amó nwe, há amó bédamlí klvntɔ́, bí ɔ̀nɔkwali amv, ²⁶ iha amó ansí iba asi. F́ialí ibéha amó bédalí tsu ɔ̀bunsám amú ɔ̀b́e b̀gyíi m̀v asónsú, abwbwe m̀v apé ámu ayibitɔ́.

3

Nke Tráhe Amvɔ́ Asón

¹ T́ame mí bí Timoteo, b́i ání ɔ̀yító b̀wa ɔ̀nlín nke tráhe amvɔ́. ² Tsúf́e ahá b̀bwe awonsíp̀, b̀bwe ḱba adwep̀. B́hɔ amó iwísv gyi, b́tsu iwí, b́esia ahá, b̀móonu amó akwíp̀ asón, b̀méeyi ahá ayé, amó iwí méetin, ³ b̀móɔdwe ahá, b̀méesi asón kíé, b̀bwe ahá iwí asón ablíp̀, b̀méetalí gyi iwísv, b̀bwe awuntɔ́lpv, b̀móɔdwe itɔ́ wankláán kuku. ⁴ Béle ahá há, b̀móosusú asón iwí, b́eki amó iwíá b̀dvn ɔ̀hagyíɔ̀ha, b́dwe ɔ̀yító ansigyí sí Bulu. ⁵ B̀bwe iwí f́e Bulu b̀desúm, t́ame b́ekiná m̀v túmí. Le iwí le ahá ánfí oduɔ́. ⁶ Amó odu b̀tebitíwíé ahá wóyító, dámlí atsiá amó ansító ma ɔ̀nlín agywun. Atsi ámu odu á, lakpan lamli amó atɔ́ s̀ráhé, ɔ̀wólí laláhe labólá amótó. ⁷ B̀tekleá b́onu ɔ̀hagyíɔ̀ha atosunáhé, t́ame b̀méetalí bí ɔ̀nɔkwali amv ekekekeke. ⁸ Alí ámú Yane m̀va Yambre b̀kusú líí aní náin Mosesv ámu a, alí ahá ánfí é bakúsú líí ɔ̀nɔkwali asón ámu sv ní. Amó agywun lawú. Hógyiɔ́ é á, b̀ma ɔ̀líkpá. ⁹ T́ame b̀móɔyɔ́ nkpá dun alí, tsúf́e amó mimlá b́lín ɔ̀wan, ɔ̀hagyíɔ̀ha obówun. Alí ileba Yane m̀va Yambresv ní.

Paulo Asón Tráhe

¹⁰ Timoteo, f́ó m̀ f̀yoin mí atosunáhé f́éé, mí tsiátó, t́á ɔ̀kpa ngya, mí hógyi, mí iklvnya, mí ahá iwí ɔ̀dwe p̀ alíá notomi wun ipian, ¹¹ alíá ahá bédinká mísú p̀ mí asv wunhe. M̀va ileba m̀sv Antiokia, Ikonion p̀ Listra ɔ̀mátó. Notomi, aní Wíe léle mí tsú m̀ f́éétó. ¹² Léle m̀ á, ɔ̀hagyíɔ̀ha ání odekléá ob̀buo aní Wíe Kristo Yesu, ɔ̀bwéé Bulu apé á, ahá

butedínká mūsu. ¹³ Táme aha laláhe pú ahá asisípu mú á, bóyo amó lalahεbwεsu dun ali. Bénatí mlé ahá, ahá é bémlé amó. ¹⁴ Táme fó mú á, kítá fú onakwalí amóú fakásí, fú onutó fahó mósú gyí amotó kinkíinkín, tsúfé fuyin ahá amóú bosuná fú ató ámu wankláán. ¹⁵ Tsú fú nyebitá opá febi Bulu asun wanlínhé amu. Mú obétalí há fú nyánsa fópohó Kristo Yesu gyi ni. Mú su Bulu obóhó fu nkpa é ní. ¹⁶ Bulu asun wanlínhé ámu fée itsú Bulu onutó wá. Ibv aláá bópúsúná oha, púkíná asún há oha, pútswíí oha, póbólá oha, íbéha yilébwε bémantá mu, ¹⁷ méní íbéla Bulu oha bwé wankláán, obófon ha gymagyihe wankláán kugyíku.

4

¹ Nlí Bulu mva Kristo Yesuá obéba begyi akiankpapu pú awupó asún, obébegyi iwíe ansító, nde fó olá da mbée, ² fodáa Bulu asún ámu okan. Ní fóbó okpa o, foma okpa o, mási mú blí. Nya klón afotswii amó. Kina asún ha amó. Wa amó ateto-onlun, afosuna amó atosunáhé wankláán ámu. ³ Tsúfé bré ku íbá, ahá buméetrá ya asu nú atosunáhé wankláán ámu. Bóbwe tásá iletsiá amó, náti dúnká ató asunápó oduá bósuná amó tásá budekleeá bónu. ⁴ Békiná onakwalí asún ámu yóbuo ote. ⁵ Táme fó mú á, ha fú ansí íba así okpagyíokpasu. Tomi afowun iwíwosin. Bli asun wankláán ámu wankláán, afobwe agyómá amóú Bulu léha fú ámu mō onó.

⁶ Mí mú á, bré lafon ání bópó mí obugya wólí así fé ntá há Bulu fé afodie-abotó. Mí lowu lafon. ⁷ Nakó ikó wankláán ámu tá. Natsíí osrú amu é tá. Nakítá hógyi amotó kinkíinkín. ⁸ Séi á, tásá ida gyo mí gyí isugyí atokiehéá Bulu tópohá ahá ání babwé yilé, aní Wíe Yesu, ogyi asún ogyípu Onakwalípu amu obópohá mí eke yilé amóú obéyinkí ba amu. Táme megyí mí nkule obóbwe íni há. Obéha ahá amóú bude mu yinkí bá okpa kí amu é fée.

Paulo Onutó Iwí Asún

⁹ Bó mbódí afókasi ba mí wá, ¹⁰ tsúfé oyító ató de Dema ansigyí wa. Mú su alayínkí mí oha, náti oyó Tesalonika wúlutó. Kreske oyó Galatia, Tito é oyó Dalmatia. ¹¹ Luka nkule bu mí wá nfi. Mú su ní febá á, kpa Marko buo iwí, tsúfé otetsá mí agyómá yo. ¹² Nawá Tihiko sísí Efeso. ¹³ Tsu mí ligá pú mí nwóló amóú nesi tswi Karpo wá Troa wúlutó ámu ba mí. Mátan nwóló amóú idin nwóló-kpákpású amu ésú.

¹⁴ Kóobri ató obwepó Aleksandro lópu laláhe ku gyi mí. Ulehan mí wankláán. Aní Wíe obéka mu íkó. ¹⁵ Kí fú iwí wankláán mūsu, tsúfé obkúsú líí aní asun blíhé féesú.

¹⁶ Bréá ahande beha beε nlée mí onó á, ohaa mélí mí oha. Amó fée besrí sí mí. Bulu osíkie amó. ¹⁷ Táme aní Wíe lélí mí oha, obwa mí owonlín. Mú su netalí bláa amó asún ání nde fée, méní ahá ání bumegyí Yudafó fée bónu. Alí Bulu lópolé mí tsú lowutó ní. ¹⁸ Aní Wíe obéle mí tsú laláhe kugyíkutó. Obékpa mí putó alu yówie mu osúsú iwíegyí amotó. Numnyam íbwée mu kle bré féeótó. Amen.

Iklá

¹⁹ Nehá Priska mva mu kulu Akwila pú Onesiforo wóyító ahá fée itsiá. ²⁰ Erasto lésin Korinto wúlutó, Trofimo é déló. Mú su nesi mu yái Mileto wúlutó. ²¹ Bó mbódí afoba asa atsalíbí ífon. Eyubulo mva Pude, Lino mva Klaudia pú apíó ámu fée behá fú itsiá.

²² Aní Wíe okpáa mli, ogyi mli buale.

ᾠωυλόά Paulo Lówanlín Sísí Tito

Itsídhá

¹ Mí Bulu osúmbi Paulo, ngyi Yesu Kristo sumbí ᾠγᾠπό dé ᾠωυλό άνfi wanlín.

Bulu léle mí ᾠβέε, mbeha ahá ámóú alalé ámu abótra nya hógyi tsia. Mí ansuna amó abóbi ᾠnákwalíá íbéha amó bétsiá tsiátóá ilegýi mu ansí. ² Fówun íha amó abudínka ansí nkpa ání ítamátásó. Bulu tamawá afunu! Múléhié mó yáí asa ᾠyí lébelín. ³ Aní Nkpa ᾠhópu Bulu léle mu asún άνfi ᾠwan mu onutó brétó, ᾠlᾠpuwá mí íbitᾠ ᾠβέε, ndáa mó ᾠkan.

⁴ Nde ᾠωυλό άνfi wanlín sísí fú Tito, άνí fúgyi mí bí onutó Kristo hógyi amotᾠ.

Aní Sí Bulu muá aní ᾠhópu Kristo Yesu búgyíi fu buale, abóha fú iwílwíi!

Tito Gyumagyíhe Kreta

⁵ Tóá svá nesi fú yáí Kreta ᾠmátó gyí alíá fómᾠ aní agyómá ᾠnó ínu, yáí ᾠpasua ahande wúlugyíwúlusu fé alíá nebláa fu. ⁶ Imehián άνí ᾠlala bétsiá ᾠpasua ᾠhande íwi. ᾠbwéé ᾠká ᾠkole otsiápu, mu abí búgyi ahógyipu. Bóbúu ató; bumábwe nyebí laláhe. ⁷ Iníá Bulu agyómású ᾠpasua ᾠhande amu déki sv á, ᾠlala mátsiá mu íwi. ᾠmábwe ᾠhá άνí ᾠtamahᾠ ahá asún, ntéé ᾠtókósi nyá ᾠbló, ntéé ᾠtóbú ntá, ntéé otekle íkó ntéé ᾠbu sika ᾠnsípe. ⁸ Mboún ᾠbwéé ᾠhá άνí ᾠtᾠhᾠ afóó, ᾠtᾠbwé yilé, ᾠbu nyánsa, mu asún da ᾠkpa, mu íwi létin, otegyi íwisu. ⁹ ᾠbwéé ᾠhá άνí asún ámóú bosuná mu amu íbu mótó. Ílehián άνí ᾠbékitá mótó kínkíínkín, méní ᾠbétalí há ahá bóbúo atosunáhé wankláán ámu, tálí gyi ahá άνí bégyi atosunáhé amu nwéén ésó.

¹⁰ Tóá svá nde íni blí gyí, ahá tsᾠtsᾠtsᾠ bakósú líí atosunáhé wankláán ámu, bude asún άνí íma labi pumlé ahá. Títriu ketétín mbílaso agyípu amu dé íni bwe ní. ¹¹ Ílehián άνí mléka amó ítin, tsífé bude atóá imehián άνí bosunátó. Iní lahá abusuan tsᾠtsᾠtsᾠ bafwí ᾠkpa. Bude mó bwe é púdúnká sika ᾠkpa laláhesu tsú ahá wá. ¹² Kretafᾠ ámu onutó yébi ᾠhapú ᾠku kóráá léblí ᾠβέé, “Afunupu, mbwíkítá-atᾠ, apotsuapu pú awúlyᾠpú Kretafᾠ búgyi.” ¹³ ᾠnákwalí asún άνfi gyí. Mó sv kina ha amó kínkíínkín, méní amó Kristo hógyi ᾠnó bówa ᾠnlín. ¹⁴ Abósi Yudafᾠ ᾠte nu, si ahá ámóú bakíná ᾠnákwalí amu atosunáhé ésó gyí. ¹⁵ ᾠhá άνí mu íwi létin Bulu ansító á, tógyító íwi létin ha mu. Táme tᾠtᾠ íwi métin ha lalahé ᾠbwepᾠá ᾠtamahᾠ Yesu gyi. Lélé mó á, mu agywun layíntá, mu klᾠn é ílasí mu ípón ha sv ᾠtamabí yilé ntéé lalahé. ¹⁶ Búᾠpú ᾠnó blí beé buyin Bulu, támé amó bwehé losuná άνí bumeyín mu. Bóbu Bulu nyányáa, bútamabú mu, bútamatálí bwé ítᾠ wankláán kᾠkᾠkᾠ é.

2

Atosunáhé Wankláán

¹ Táme fú mó á, suna amó tóá ílekanáa atosunáhé wankláán ámu. ² Suna ayin dehen amu abúgyi íwisu, abóbwe ahá άνí obú bu amósó, bútegyi íwisu. Búhié kita amó hógyitᾠ kínkíínkín. Búdwéé ahá wankláán, abóhié tomi. ³ Suna atsi dehen é abótsia tsiátóá ílekanáa Bulu osúmpú. Bumábwe ahá íwi asún ablípú, ntéé ntakpan anúpu. Mboún búsuná tóá íbu alé. ⁴ Amó atosunáhé íha mbitebí ámu abúdwé amó akúlu pú amó abí. ⁵ Búgyíi íwisu, abóha amó íwi ítin. Búbwéé atsiá búteki amó wóyísú wankláán, búᾠbwé yilé, bútóbú amó akúlu, méní ᾠhaa móᾠkpᾠí Bulu asún ámu.

⁶ Tᾠi kpla nyasubi é abúgyi íwisu tógyítóá bóbwetᾠ. ⁷ Fú onutó é bᾠ mbódí afóle tsiátó wankláán suna, fú bwehé kugyíkᾠtᾠ. Ha fú ansí ípe, afósuná ᾠnákwalí asún ámu tsu fú klᾠntᾠ. ⁸ Suna ᾠnákwalí amu, méní ᾠhaa méetalí kᾠsú líí fú atosunáhésu. Fówun péli békitá fú alupu, ní búmenya ᾠlala blí tsú aní íwi.

⁹ Suna nkpábi é abubu amó awíe òkpagyíòkpasu. Bubwée tógyító igyi amó awíe amu ansí. Bumátsiá lé amó asón ònó. ¹⁰ Bumáwi amó awíe, mboun bowaá ònòkwali ha amó tógyítótó, ménì amó bwehé béha ahá ansí bégyi anì nkpa Òhòpù Bulu atosunáhé amu iwí.

¹¹ Tsúfé Bulu lalé mu awítale òwan. Múgyí, odekléá òbòhò anyánkpòsa fée nkpa. ¹² Mu awítale amu ìlasúná àní ìlehián àní abési lalahé bwe, sí anì òwóli lalahé òmagyáa, gyi iwísu, bwé yilé, anì asón igyi mu ansí òyí ànfitò. ¹³ Bré ànfi anídé òkpa kí há eke yilé ámúú Bulu Òkpankpòntì, ogyi anì Òhòpù Yesu Kristo òbéle mu numnyam òwan ànfi. ¹⁴ Múlòtsulá bòmò mu anì su, ménì òbéle anì tsú lakpan kugyíkòtò. Òtìn anì iwí, pò anì bwe mu onutó ahá, anì ansí ìpe yilébwesu.

¹⁵ Suna ìnì aná, afútò kpla amó abugyi músú. Fubu òkpa wá iyin wá amó, ní bumedébu bwé. Máha òhaa òkí fò ansító kótíkótí.

3

Okristoyin Tsiátó

¹ Tsia kain amó abuba iwíasi ha òmá akpapó, abugyi ahande mblasu, abubu amó. Bokí àní bóbwe tóá igyi yilé brégyíbré. ² Bumáblí òhaa iwí asun lalahé, bumágyi nwéen é. Mboun bubwée ahá àní bolwíí, abuba iwíasi ha òhagyíòha. ³ Tsúfé bré ámu a, aha mimláhe anì é anígyí. Asutò lówa anì ònlùn. Anílfwí, mlí nkpábi há òwóli lalahé pú atóá itowá òha ansigyí. Aníleyintá bré súsu lalahé múa tóá ìde anì ansí pe iwí. Ahá bolu anì, anì é anílólu amó. ⁴ Táme anì nkpa Òhòpù Bulu léle mu awítale pú òdweá òbu ha anì òwan. ⁵ Òlele anì, támé megyí yilé kòkò anílóbwe su, mboun mu nwewúun su. Òlòtsun Òhe Wankíhé amusu fwí anì lakpan lé anisu, òlelakwíí anì, há anì nkpa pòpwe. ⁶ Òlòtsun anì Òhòpù Yesu Kristosu, tséí Òhe Wankíhé amu wóli anisu. ⁷ Òlòbwe anì alì, ménì òbówa awítale há anì, tsú mó àní anì asón da òkpa, fówun anì ìbì bédà nkpa àní itamatá ámúú anídé mó òkpa kí amu. ⁸ Asón ànfi bu mótó.

Yiri iwí afusuna mó wankláán, ménì ahá ámúú amó ansí òn Bulusu ámu bétsiá bwé yilé brégyíbré. Múgyí tóá ìbu alé, ìbówa labi há òhagyíòha ni. ⁹ Mápù iwí wá mimlá nwéengyí, anáin ìlntò kláa, pú mbla ámu iwí ìtrétó. Labi ma mótó kugyíkòtò. ¹⁰ Tòì kpla òhá àní òtètí ìtré wá ahá nsiné tse nyò pé. Mó òma a, si mu asón. ¹¹ Bì àní òhá ámu odu nwuntò bu oklùn. Oyìn àní lalahé mudébwé. Alahá mu iwí pón dodo.

Paulo Asón Tráhe

¹² Nenyá wá Artema ntée Tihiko fò wá pé, bò mbódí afubòtu mí Nikopoli wúlutò, tsúfé nabwé agywun àní nétsiá mu atsalì bí. ¹³ Bò mbódí afusi mbla osunápó Sena muva Apolo òkpa wankláán. Tòtò imáhián amó òkpatò. ¹⁴ Ha anì pì amu é abubi alíá butòbúa aba agyómá yò wankláán, ménì bétalí kí ahá àní buma tòtòsu. Fówun bumòbwe ahá àní amó iwí mówa labi.

¹⁵ Ahá ámúú bubu mí wá nfi ámu fée behá fò itsiá. Ahá ahógyipù amúú butòdwé anì ámu itsiá.

Bulu ogyíi mlí fée buale.

ᾠωυλόά Paulo Lówanlín Sísí Filemon

Itsiáha

¹⁻² Mí Paulo ání nda obu Kristo Yesu su pú aní pío Timoteo dé ᾠωυλό áñfi wanlín. Anidé mó wanlín sísí fú aní pío ᾠδωεπό, fúgyi aní agyómáyᾠbá Filemon, fúa aní pío tsíhé Apia mva aní agyómáyᾠbá ání ogyi ísá ᾠkᾠpú Arkipo mva Kristo ᾠpasua ámúᾠ bᾠtefia fú wóyító amv fée. ³ Aní Sí Bulu mva aní Wíe Yesu Kristo bᾠgyíi mli bᾠale, abᾠha mli iwilwii.

Filemon ᾠdwe Pó Mv Hógyi

⁴ Opío Filemon, ntedá Bulu ípán fú nwunsv brégyíbréá nde mpái bᾠ. ⁵ Tsúfé ndenu alíá fᾠde Bulu ahá fée dwe, fᾠde aní Wíe Yesu hógyitᾠ kinkíinkín. ⁶ Nde Bulu kokóli mbée, ᾠháa afᾠtalí bla ahá fú hógyi íwí asón, méní íbéha fónu itᾠ wankláán ání anulanyá Kristo búotᾠ asi. ⁷ Mí pío, ᾠdweá fᾠbᾠ lahá ansí de mí onutó óó gyí, ílawá mí atetᾠ-ᾠnlín. Tsúfé fú awítᾠle lahá Bulu ahá klᾠn ladí amú asi.

Paulo Ípabwíí Onesimo Nwunsv

⁸⁻⁹ Iní sv nétalí wá klᾠn kólí fú ató. Tekí mbᾠ ᾠkpa híé fú mbée, fᾠbwée tᾠá ilehián Kristo sv. Táme ᾠdwe ámúᾠ mbᾠ ha fú ámᾠ sv ndekléá nókᾠlí fú mbóún. Mó sv tsu mó ání mí oyin dehen Paulo, ngyi fú nyáwíe Yesu sv, séi nda obu dé fú kulí. ¹⁰ Nde fú kokóli mbée, fᾠwúun mí bíá nda obu asa nakwíí mv, ogyi Onesimo nwe. ¹¹ Mv dá ámᾠ asi gyí ᾠbu labi. Tekí ᾠᾠwa labi há fú bréá ᾠlesrí sí fú, támé séi mó ᾠbu labi há mía fᾠnyᾠ.

¹² Ntᾠdwe mv tsú mí klᾠntᾠ, támé nde mv yinkía sísí fú. ¹³ Tekí ndekléá néha mv otsia fú otsiákpá mí wá nfi, ᾠtsa mí bré áñfi nda obu Bulu asᾠn wankláán ámᾠ ᾠkan da sv áñfi. ¹⁴ Táme mmedékléá nᾠbwé tᾠtᾠ tsᾠn fú ᾠma. Mmedékléá néhié fú é. Ndekléá itsu fú klᾠntᾠ.

¹⁵ Tsu mó fée, Onesimo lésrí sí fú bré ítinbító, méní ᾠbéla betsiá fú wá bré fée. ¹⁶ ᾠtráa omegyí ᾠkpábi. Alamlí opío ᾠdweπό onutónutó há mí. Móá ídᾠn a, falányá ᾠkpábi pú opío dᾠn mí séi.

¹⁷ Mó sv ní fᾠyin ání fú bá gyí mí á, mó mó kpla mv wa íwítᾠ fᾠ alíá fᾠbwé mí. ¹⁸ Ní ᾠᾠpu ílá kv gyi fu, ntée ᾠde fú íkᾠ kv á, bu mó tswí mí. ¹⁹ Mí Paulo onutó lapó mí íbᾠ wanlín ín, “Néka fú.” (Ima aleá nébli mbée, fú onutó ámᾠ óó á, mílᾠhᾠ fᾠ nkpa.) ²⁰ Iní sv mí pío ᾠdweπό, aní Wíe sv wa labi ha mí. Ha klᾠn ídᾠ mí asi Kristo sv.

²¹ Nyin ání fónu mí ᾠme bwé dínká tᾠá nawánlínsv. Nyin ání fᾠbwé mó dᾠn alí kóráá. ²² Mó ᾠma a, bᾠ mbódí afᾠla ᾠdikpa yaí mí, tsúfé nde ᾠkpa kíá Bulu ᾠbᾠsᾠ fᾠ ᾠnᾠ, néba mli wá.

Íklá

²³ Epafra ání mía mᾠnyᾠ anida obu Kristo Yesu sv ᾠhá fú itsiá. ²⁴ Alí kén mí agyómáyᾠbá Marko mva Aristarko pú Dema mva Luka é behá fú itsiá ní.

²⁵ Aní Wíe Yesu ogyíi mli bᾠale.

ᾠδὴ Βῶων τῆς Σίσί Hebrifó

Bulu Asón Ina Mv Bi Amusu

¹ Bímbí ámu a, Bulu lótsun okpa otsan-otsansu tóí kplá aní anáin bré tsotsotsoto tsun mu onósú atáípusu. ² Táme séi ánfí òyí íbá bómò onó ánfí mú á, alatóí kplá aní tsun mu Bi ámusu. Múgyí òhá aní Bulu léle aní ógyi mu ató ní. Mu Bi ánfisu òlòtsun bwe tógyító. ³ Músu Bulu Okpònkpònti numnyam tawánkí tsun. Múgyí òhá aní òlehié lian Bulu, òde mu asón ámúú íbu túmí ámu pòkí tógyítósó ní. Bréá òlogyoráa aní tá á, oletsíá osósú Bulu Otúmípu amu gyòpísu.

Bulu Mv Bi Amu Lófó Dv

⁴ Bulu lótsu mu Bi ámu fúá òvun Bulu-abòpu féé. Alí kén òleha mu dá òvun amó ní. Iní lósuná aní òòvun amó féé. ⁵ Tsúfé Bulu mókòbláa mu abòpu amòtò okòkòkò kí òbéé, “Mí Bí gyí fú, nde nabwé fú Sí.” Ntéé bláa amótó okòkò òbéé, “Nóbwe fú Sí, fú é fóbwe mí Bí.”

⁶ Iní òma asa Bulu òbówa mu Bití ámu sísí òyító á, òleblí òbéé, “Mí abòpu féé búsúm mu.”

⁷ Tóá òleblí tsú mu abòpu amu mú íwí gyí, “Nabwé mí abòpu fé afú.* Nabwé mí asúmpú fé ogya plenplen.”

⁸ Táme òlebláa mu Bi ámu mú òbéé, “Óo Bulu, fú iwíegyi méeta ekekeke! Yilébwe gyí fú iwíegyi akònfra.

⁹ Yilébwe futekle. Futekísí lalahé féé. Mú su mí, fú Wíe Bulu nalé fú, dá fú ofúli. Napú ansigyí wá fótó òvun fú aba.”

¹⁰ Bulu asun wanlínhé amu létrá blí òbéé, “Mí Wíé, fúlówa osólóv ntswiasí bréá fefi òyí asi. Fú onutó íbí fòpòbwe osósú.

¹¹ Mú féé bófwi, táme fú mú fétsiá bré féé. Mú féé bóbwe dáda fé tatida.

¹² Fókuntá mú fé tati. Fétse mú fé atadié. Táme fú mú fotamatsé. Fú nkpa móòmò onó ekekekeke.”

¹³ Bulu mébláa mu abòpu okòkò òbéé, “Tsia mí gyòpísu, yòfòn bréá nópu fú alupú bwé fú ayabi oyíkpa.” fé alíá òlebláa mu Bi ámu.

¹⁴ Ntò mee Bulu-abòpu bogyi? Megyí òhé bogyi, Bulu tawá butòbúa ahá aní òbóhò amó nkpa?

* 1:7 afú ntéé òhé. Òhé móa afú lelian aba Griiki òblítò.

2

Nkpa h́o Kp̀nkpànkpànti

¹ Iní sù ilehián aní abékitá ɔ̀nɔkwali asón á múú anlanú á m̀tɔ kinkíinkín, ménì iméedali aní ibi. ² Tsúf́é mbla á múú Bulu lówa há aní anáin tsun mu abɔ̀pɔsɔ á mu igyi ɔ̀nɔkwali. Iní sù ahá á múú b̀wa asɔ̀tɔ-ɔ̀nlín, b̀megyi músú á mu benya isubítí aní ida ɔ̀kpa. ³ Nkálì aní mó abétalí srí isubítí á mu, ní akíná nkpa h́o kp̀nkpànkpànti á nfi? Aní Wíe onutó légyankpá blí mó asón. Ahá á múú bonu mó á mu é begyi mó iwí adánsíe súná aní b́e, ib̀ mót. ⁴ Bulu onutó é ló b̀we ofúla pú osúna ɔ̀tsan-ɔ̀tsan mu túmitɔ, ɔ̀leha ahá mu ɔ̀ne Wankíhé atokiehé bréá iletsiá mu, pódínká ibwi músú aní ɔ̀nɔkwali igyi.

Nkpa h́o ɔ̀kpa Osuná pú

⁵ Bulu m̀pɔ ɔ̀yí á múú ibá, anidé mó iwí asón blí á mu wá mu abɔ̀pɔ ibitɔ ɔ̀b́e, b̀gyíi músú. ⁶ Mboún fé alíá ɔ̀ku lówanlín wá Bulu asón á m̀tɔ ɔ̀tineku ɔ̀b́e, “Oo Bulu, ntɔ nyankpɔsa gyí, sù fú ansí idin musu ali?”

Ntɔ nyankpɔsa gyí, sù fúteki musu?

⁷ Bré itinbí kutɔ pé feba mu así d̀n fú abɔ̀pɔ.

Fɔ̀pɔ numnyam pú obú dínká musu,

⁸ feha mu ɔ̀de ató f́eésú gyí.”

Ní Bulu asón á nfi déblí ɔ̀b́e, “Ató f́eé” á, idesuná aní t̀tɔ mesian aní ɔ̀m̀dé músú gyí. Séi á nfi á, anímókónyá wun aní ɔ̀de ató f́eésú gyí. ⁹ Táme anilawun Yesu. Bulu léba mu así d̀n mu abɔ̀pɔ bré itinbí kutɔ. Awitɔle Bulu lówa b̀wé mó ali, tsúf́e ɔ̀leha Yesu lówu ɔ̀hagyíɔ̀ha nwunsu. Anilabí aní séi á, Bulu lapó numnyam pú obú dínká musu, iwíasín á múú olowun, wú á mu sù. ¹⁰ Bulu, ató f́eé ɔ̀lepú pú músú ɔ̀kípu á mu ɔ̀b́ekpa mu abí tsɔ̀tsɔ̀tsɔ̀ ba mu numnyamtɔ. Mó sù ib̀ aléá ɔ̀lɔtsun Yesu á múú ogyí á mu Nkpa ɔ̀h́pɔ á mu lowusu há mu ɔ̀lɔ̀f̀n, ménì ɔ̀b́h́o á mu nkpa.

¹¹ Yesu á múú ɔ̀tɔgyóráa ahá lé á mu lakpantɔ á mu m̀ba ahá á múú alagyóra á mu f́eé babwé ɔ̀sí ɔ̀kule abí. Mó sù ima mu péli aní ɔ̀b́éti á mu ɔ̀b́e mu apíó. ¹² ɔ̀lebláa Bulu ɔ̀b́e, “Nékla fú b̀wehé súná mí apíó.

Nékanfú fú aní ofiakpa.”

¹³ ɔ̀leblí bré bámbátó é ɔ̀b́e, “Nópu ansí dínká Bulusu.” ɔ̀letrá blí ɔ̀b́e, “Kí, mía abí á múú Bulu lapóhá mí á mu lí á.”

¹⁴ Iníá anyánkpósa abí á múú Bulu lópuhá mu á mu b̀gyi sù á, ɔ̀lɔ b̀we mu iwí nyankpɔsa fé á mu, ménì ɔ̀b́tsun mu lowusu swíi ɔ̀bunsám túmi, yíntá mu. ¹⁵ ɔ̀kpa á nfi pésú ɔ̀bétalí tsun há ahá á múú benya lowu ifú, sù b̀b̀we nkpa b́i á mu nkpatɔ f́eé á mu b́gyi iwí ní. ¹⁶ Tsúf́e ida yaí aní megyí Bulu-abɔ̀pɔ nkpa ɔ̀h́kpa ɔ̀leba, mboún Abraham abí-aná. ¹⁷ Iní sù ilehián aní ɔ̀b́elian mu apíó tógyítót, ménì ɔ̀b́b̀we á mu igyi ɔ̀hapó dehen aní obówun ahá nwe, wá ɔ̀nɔkwali Bulu ansító. F́owun ɔ̀bétalí b́o á mu lakpan iwí af́odie há Bulu, obésikíe á mu. ¹⁸ B́sɔ mu kí, mu onutó é ɔ̀lɔtsun iwíasintɔ. Mó sù ɔ̀bétalí gyí ahá aní b̀tɔsɔ á mu kí é buale.

3

Yesu D̀n Mose

¹ Iní sù apíó aba aní Bulu latí mlí wá ɔ̀súsú ayɔ̀pútó, mlípu ansí dínka Yesusu. M̀gyí Bulu sumbí ɔ̀yɔ̀pú pú mu igyí ɔ̀hapó dehen á múú anidé mu iwí asón blí á mu ní. ² ɔ̀lɔwa ɔ̀nɔkwali há Bulu, Bulu léle mu ɔ̀b́e, ɔ̀b́yɔ̀ mu agyómá fé ali á múú Mose lówa ɔ̀nɔkwali há Bulu, Bulu lópu mu wóyí f́eé wá mu ibitɔ á mu. ³ Táme obú bu Yesusu d̀n Mose, fé alíá b̀tobú wóyí oyípu d̀n wóyí á mu. ⁴ Wóyígyíwóyí á, ɔ̀ha léyi mó, táme ató f́eé ɔ̀b̀wepú gyí Bulu. ⁵ Mose ló b̀we osúmpú ɔ̀nɔkwali p̀b́á ɔ̀de Bulu wóyísú kí. ɔ̀lebláa á mu asón aní Bulu ɔ̀b́blí ekekú. ⁶ Táme Kristo ló b̀we obí ɔ̀nɔkwali p̀b́á ɔ̀de Bulu wóyísú kí. Bulu wóyító abí anígyí, ní anilówa klɔn kítá mu ɔ̀kpakító kinkíinkín ýf̀n mó ɔ̀nómáke.

Bulu Ahá Bédá Ækpónú

⁷ Mú sv ibu Bulu asún ámọtá aní Æne Wankíhé léblí òbée,

“Nde, ní mlonú Bulu òme a,

⁸ mlimáwa asútá-ònlín, fé alíá mlí anáin Israelfó

bòbwe bréá bókú só líí Bulusú,

sò mu kí dimbí ámusú.

⁹ Inú mlí anáin bósò mí kí ní.

Ibu mútáá bowun mí bwéhé nfi advana (40) kéké.

¹⁰ Iní sv nanya òbló wa amó, blí mbée,

‘Bótédá lí mí òma brégyíbré,

kíná mí asónsú gyí.’

¹¹ Mú sv nanya òbló ká ntam mbée,

‘Ní bówie mí òkpónú òdakpá inu fíín! Néká nótún!’ ”

¹² Mí apíó, mlíkí wankláán aní mlítá òkòkò méenya klón laláhe aní itamahò Bulu gyi, méní iméèha mu òdalí Bulu Ækiankpapú amú òma. ¹³ Mboún mlítá kplá aba ekekegyíékéá òyí lèkè, betí mú “Nde,” fé alíá Bulu asún wanlínhé anfi ídeblí. Fówun lakpan méémilé mlítá òkòkò, há mu òwa asútá-ònlín. ¹⁴ Tsúfé ní akítá aní hógyítá kínkíínkín, fé bré ámú anulótso hógyi amú yáfun mú ònómá a, ania Kristonyò abékan, bwé toku kulè.

¹⁵ Fé alíá Bulu asún wanlínhé amú léblí. Æbée,

“Nde, ní mlonú Bulu òme a,

mlimáwa asútá-ònlín, fé alíá mlí anáin Israelfó

bókú só líí Bulusú.”

¹⁶ Amèndí lónu Bulu asún blíhé, táme bókú só líí musú? Megyí ahá ámú Mose lékpa tsú Egypte òsulúsv amú fée? ¹⁷ Amèndí Bulu lénya òbló wá nfi advana (40) kéké? Megyí amú kén lóbwe lakpan, bowu sin dimbísú inu ní? ¹⁸ Amèndí Bulu léka ntam há òbée, “Ní bówie mí òkpónú òdakpá inu fíín! Néká nótún?” Megyí ahá ámú bókú só líí musú amú? ¹⁹ Mú mú òlawánkí aní aní amú Bulu máhógyi só bumòyò òsulúsv amúsv yéda òkpónú.

4

¹ Nnihíé ámú Bulu lóbwe òbée, mópú mu òkpónú òdakpá há aní ámu ítráa da. Mú sv mlíha akí wankláán, méní iméèba aní mlítá òkò méenya inu yó. ² Tsúfé bédá asún wankláán ámu òkan súná aní, fé amú, táme bumòhò asún ámusú gyi. Mú sv imòwa labí há amú. ³ Tsúfé aní ahá ámú anilahò músú gyi amú obówie mu òkpónú òdakpá inu. Ahá amú bumòhò músú gyi amú mú á, Bulu léblí tswí òbée,

“Nanya òbló, ká ntam mbée,

‘Ní bówie mí òkpónú òdakpá inu fíín! Néká nótún!’ ”

Ibu mútá aní Bulu léhíhé òkpónú òdakpá inu yáí tsú bréá òlèlè òyí òpá. ⁴ Tsúfé bówanlín èkè síénósí amú iwí asún wá Bulu asún ámọtá bée, “Èkè síénósí a, Bulu léda òkpónú tsú mu gymagyihe féeótó.” ⁵ Fé alíá anílanú bótson a, Bulu òbée, “Ní bówie mí òkpónú òdakpá inu fíín! Néká nótún!” ⁶ Iní désuná aní akú mú bówie inu. Táme ahá ámú begyankpá nú asún wankláán ámu bomenya inu yó, tsúfé bumòbu mu. ⁷ Iní sv Bulu létrá híe èkè bámbá, òletí mú “Nde.” Nfi tsòtsòtsò òma a, òlòtsun Owíe Dawídsú tóí tsú alí èkè anfi iwí, fé alíá ibu Bulu asún ámọtá òbée,

“Nde, ní mlonú Bulu òme a,

mlimáwa asútá-ònlín.”

⁸ Ní amú òkpapú Yosua léha bédá òkpónú á, tèkí Bulu métrá híe èkè bámbá. ⁹ Iní sv òkpónú òdaké kúá ina òtsan ída gyo Bulu ahá, fé alíá Bulu léda òkpónú èkè síénósí amú. ¹⁰ Tsúfé òhá aní olowie òkpónú òdakpá inu é ladá òkpónú tsú mu é mu gymagyihe kugyíkòtò, fé alí ámú Bulu léda òkpónú tsú mu klè kugyíkòtò ámu. ¹¹ Mú sv mlíha abò mbódí awíe òkpónú òdakpá inu, méní anítá òkòkò méésin òkpatò fé alí ámú Israelfó ámu bòwa asútá-ònlín, besin òkpatò ámu.

¹² Tsúfè Bulu asón ámu ibu nkpa, itayó agyómá. Ibu ogyá dun adayí iya anyo kugyíku. Itéká zha alu yówie mu zkláa pú mó zñé ofiakpa, mu ntsakpá pú mu awú nfótó. Itegyí aní agywun pú tóá anitekale tsú aní kluntó asón. ¹³ Tótótó tamanjín Bulu! Tógyító da yayá mu ansító. Mu abóyóbu aní tsiátó akúnta kugyíku súná ní.

Ani Bulu Igyí Zhapú Dehen

¹⁴ Anibu igyí zhapú dehen kpɔnkpɔnti ání aladá fá zósú yó zbu Bulu wá. Mogyí mu Bi Yesu. Iní su mliha akita Yesu anfi anidé mu iwí adánsie gyí anfito kinkínkín. Animádinkí ansí musu. ¹⁵ Tsúfè mu mó omegyí zhá ání omóonu aní asi ní animétálí gyí iwísu. Ogyí zhá ání bósó mu kí zkpagyíokpasu fé aní, táme zmbwwe lakpan ekekeke. ¹⁶ Iní su mliha awa klɔn, ayó Awítalepu Bulu obía asi. Fówun obówun aní nwe, wá awítale, kpá aní aní ohiánke.

5

¹ Lé butélé igyí zhapú dehen okugyíokú tsú mu aba anyánkpósato, ztelí amó nwun Bulu ansító. Ztəhə atə hahé pú lakpan afədie-abətó tsú amó wá, púhá Bulu igyí. ² Mu onutó é ztamatálí gyí iwísu bré tsətsətsətsə. Mú su otenyá klɔn há ahá ání bumeyín zlala pú amóá bafwí zkpá. ³ Mú su ilehián ání zbbə afədie há mu onutó lakpan, fé alhá ztəbó há mu ahá. ⁴ Zhaa tamawá mu iwí numnyam zbé, Bulu igyí zhapú dehen mogyí. Mbóun Bulu tėti zha, bwé mu mu igyí zhapú dehen, fé alhá zlbwwe Aaron.

⁵ Alí kén Kristo onutó é mówa iwí numnyam ání Bulu igyí zhapú dehen mogyí ní. Mbóun Bulu lébláa mu zbé,
“Mí Bí gyí fú.

Nde nabwé fú Sí.”

⁶ Bəwanlín wá Bulu asón ámu ztineku é be, Bulu zbé,
“Bulu igyí zhapú fogyí bré féétó,
fé Melkisedek.”

⁷ Bréá Yesu tsie nkpa zsolóv anfisv á, zlpv kokóli móa isú bó mpái, kplón kóklókú, pú mu atə kolíhé tswí Bulu ání zbetálí hə mu nkpa ansító. Mu iwíasibá sum Bulu su Bulu lónu mu mpái. ⁸ Ibu mótóá Bulu mu Bi ogyí mó, táme zətsv iwízsintə asa zletalí bí alhá Bulubu ihé igyí. ⁹ Iníá zlbwwe tógyítóá Bulu lówa mu bwe sv á, olemlí zkpá ání ahá ání butobú mu féé bótsv mósú nyá nkpahó ání itamatá. ¹⁰ Bulu léle mu súná ání ogyí mu igyí zhapú dehen, fé alhá zleyaí Melkisedek.

Mlimási Hógyi Amvto

¹¹ Mbu asón tsətsətsəá abéblí tsú Melkisedek asón anfi iwí. Táme mó asile súná mli zbówa znlɔn. Tsúfè séi á, mlitráa mlimédé asón asi nu zsasv. ¹² Teki bəfɔn alí bré anfito á, mlilamlí asunápó, táme mlilétrá hián zhá ání obósuná mli atə gyankpapv á ibu Bulu asón ámvto. Mógyí, mliléhián atosúánhéá iləpən fé nyópə-ntsu. Megyí móá ibu znlɔn fé atə wíhé ntéə atogyihə onutó. ¹³ Táme kebi zəbwwe tónyópó. Omeyín tóá gyí yiləbwe. ¹⁴ Zhande tégyi tóá ibu znlɔn, tsúfè alatsvntsv ntbító kí, alakási bí yilé móa lalahə.

6

¹ Mú sv mlimátrá bitía aní ayabi ya zma. Mliha akasi móá zbéha aní abóyó nkpa, asi Kristo iwí atosunáhé gyankpapv amvto plá laplá. Mehián ání abétrá suná ató tsú Bulu hógyi pú klɔntədamlí tsú bwéhéá itetí lowu iwí, ² atosunáhé tsú asúbə, ibi podínká zhasv,* afúlikósó pú Bulu asóngyí eke tráhe amv iwí. ³ Ní Bulu lótsulá á, mó mó móá zbéha abóyó nkpa són abósuná mli nya.

⁴ Ní ahá ání bawun Bulu wanki amv kí, badá zósú atokiehé zón kí, banyá Zñe Wankíhé amv é kí, ⁵ badá Bulu asón ámóú ibu alé ámv pú bré ámóú zbéba amvto túmi zón kí, ⁶ mó zma

* **6:2** Ibi podínká zhasv igyí amándíé ání zpasua ahande butəbwé pówá ahá ání balé há gyuma kv gyí zpasua ámvto zwonlín, ntéə pótá ahá ilə, ntéə pókóli Bulu Zñe Wankíhé há amó.

bədəda hógýitə á, butamatáli trá damlí klontə. Tsúfə amó onutó ámu trá buđe Bulu mu Bi ámu da mántá oyikpalihesu, tsú mó líi bεε, ahá bubwée mu ahinlá ní.

⁷ Anyánkpośa aku bugyi fé əsulóá itonu ntsuá nyankpo détswie wólí mósó, ató təwá alé, wá labi há ahá ámu su ámuó bəđə mó ámu. Bulu toyúlá alí ahá ánfí odu. ⁸ Táme aku é bugyi fé əsulóv ání tunkpa móa awu aná takwe mósó, butamawá labi. Ní bomeki wankláán á, Bulu əbólwi amó, wá amó ogyá.

⁹ Táme apíó adwepó, ní nde íni blí ó á, opúni medé mí tsií. Tsúfə nyin ání mlidé atə wankláán bwe, idesuná ání Bulu lahə mlí nkpa. ¹⁰ Tsúfə tóá ida əkpa Bulu təbwé. Əméetan mlí gymagyihe pú ədwéá mlilalé súná mu tsú mu ahátsatə, mlitráa mlíbu mósó. ¹¹ Nhíé ndeklé mbée, mlitə okugyíəku əbówa iwí əwənlín, bwé mó yəfəv mósó ənəmə, fówun itó ámuó mlí ansí dín mósó ámu ibéba mótó há mlí. ¹² Mmedékléá mlí mlí əhétə awəlyəpó. Mboun mlíkasi ahá ámuó amó hógýi pú amó ikənya su amó ibi bəda itó ámuó Bulu léhie yáí ámu.

Bulu Lédká Ibwi Tóá Əlehie Yáísó

¹³ Bréá Bulu léka ntam há Abraham a, əhaa má inuá əđon mu Bulu. Mó su mu onutó iwí əlópəká ntam. ¹⁴ Əbée, “Nekáse, néhie yúlá fú. Néha fú abí-aná békéi tsətsəətsə!” ¹⁵ Abraham lénya kləv. Mó su olenya itó ámuó Bulu léka ntam əbée méha mu amu. ¹⁶ Ní əku əbékə ntam a, əhá ání əđon mu ida ətəpóká ntam amu. Isuna ání nwéengyi kuku má mu ntam amu iwí. ¹⁷ Iní su bréá Bulu dékléá obósuná ahá ámuó əlehie tó ámu há ámu ání əméetse mu agywun ekekeke á, əletanv mu iwí. ¹⁸ Bulu tamawá afunu! Mu tó ámuó əlehie yáí ámu, pú ntam amu igyi atoku anyə ání iméetse ekekeke. Iní su aní ahá ámuó anilasrí tanv mu amu aníbu tóá abópəwá iwí əwənlín, akita tó ámuó anidé əkpa kí amutə kinkíinkín. ¹⁹ Aní əkpakí anfi lakítá aní yáí fé alíá ətan tekítá obu líi. Aní əkpakí anfi tekpá aní, anitətsəv tati ámuó isian əsósú Əwankíkpátə Əwankíkpá obu-əns ámutə wíé mótó. ²⁰ Aní su Yesu lagyankpá yó əbv obu ámutə inu dodo. Alamlí igyi əhapó dehen ání əbv inu bré féétó há aní fé Melkisedek.

7

Bulu Igyi Əhapó Melkisedek

¹ Melkisedek anfi á, owíe ogyi Salem. Ələbwe əsósúśú Bulu amu igyi əhapó. Əke əku Abraham lóyókə awíe abaná aku isá, gyí amósó. Bréá oleyinkí əbá á, olefia Melkisedek. Melkisedek lóyulá mu. ² Abraham léye atóá olenya tsú isá ámutə idú, ələpə idúśí há Melkisedek. Ida ánfí así gyí, “Yilébwε Owíe.” Mu ida kule é gyí “Iwilwii Owíe,” tsúfə Salem así gyí, “Iwilwii.” ³ Bulu asón meblí asəansv tsú Melkisedek akwíúp ntée mu ilíntə, mu kwí ntée mu lowu iwí. Əlehian Bulu mu Bi ámu. Bulu igyi əhapó ógyi bré féétó.

⁴ Mlíki alíá Melkisedek gyí əha kpənkpəənkpənti əku. Aní náin Abraham kóráá léye mu atóá olenya tsú isátó idú, pú iku kule há mu. ⁵ Mose Mbla léha Lewi abí-aná, bugyi igyi əhapó ámu əkpa ání bohəə ató yée idútó kule tsu amó ahá Israelfə wá. Ibv mótó ání Abraham abí-aná amó é bugyi. ⁶ Melkisedek anfi mótsú Lewi abí-anátó, táme ələhə Abraham ató yée idútó kule, yúlá Abraham mboun ámuó Bulu léka ntam há ámu. ⁷ Nwéengyi ma mó iwí ání əhá ání otoyúlá đon əmóá buđeyulá. ⁸ Yudafə igyi əhapó ámuó butəhə Israelfə ató idútó kule amu butowú, táme ələhə Abraham atóyetə idúśí anfi mó trá otsie nkpa fé alíá Bulu asəv wanlínhé amu déblí. ⁹ Ní aníməəwa afunu a, abétalí blí aniaa, bré ámuó Abraham lópə mu ató idútó kule há mu amu a, Lewi abusuan ámuó butəhə Israelfə ató idútó kule amu é beka mó tsəv Abrahamsv. ¹⁰ Tsúfə Lewi bv mu nain Abraham iwítə, bəməkónyá kwí mu asa mu nain lópə mu ató idútó kule há Melkisedek.

¹¹ Ibv mótó ání Mose mbla ámu léblí ání Bulu igyi əhapó bətsúu Lewi abusuantə. Ní bétalí há əha əbəfəv a, tekí Bulu métrá le mu igyi əhapó bábábá ání ogyi fé Melkisedek, omotsú Aaron abusuantə. ¹² Ní bətse igyi əhapóle mbla ámu a, mómó ilehián ání bətse Mose mbla ámu é. ¹³ Tsúfə aní Wíe anfi anidé mu iwí asón blí ánfí otsú abusuan bábábátó. Abusuan ánfítə əhaa mókósúm afədiε-asubwi amusv kí. ¹⁴ Əhagyíəha yin ání

Yuda abusuantó aní Wíe anfi otsú. Mose méti abusuan ánfí idá bréá òde abusuan oduá bóbwe Bulu igyí ahapó iwí asón blí.

Bulu Igyí Ohapó Bambá Aní Ogyi Fé Melkisedek

¹⁵ Bulu mbla ánfí tsée latráa wankí aní tsía, tsúfé igyí ohapó bambá labele iwí owan fé Melkisedek. ¹⁶ Mbla dada amu ilosuná aní Lewifó nkule òbwéé igyí ahapó, táme megyí bée mu anáin botsú Lewifóto sù òlbwé igyí ohapó. Mbouín mu nkpa aní imóomò onó ekekeeke túmitó óna òlbwé igyí ohapó. ¹⁷ Tsúfé bəwanlín wá Bulu asón ámuto bée, “Bulu igyí ohapó fógyi bré féétó, fé Melkisedek.” ¹⁸ Idesuná aní balé igyíha mbla dada amu ibwi, tsúfé iməwa ogyá, iməwa labi é. ¹⁹ Tsúfé Mose mbla ámu métalí bwé tətəto ifun. Séi á, Bulu lapó aní òkpakí wankláán aní idun mbla dada amu yáí mó otsiákpá. Múá íbékpiá aní mantáa Bulu.

²⁰ Bulu léka Yesu iwí ntam aní òbóbwe mu igyí ohapó bré féétó. Omeka igyí ohapó bambá òkukukú iwí ntam. ²¹ Yesu iwí ntam aní òleka bréá òlbwé mu igyí ohapó gyí, “Mí Bulu, naká mí iwí ntam aní igyí ohapó fógyi bré féétó. Mmélatsé mí agywun!”

²² Ina ntam anfi sù Yesu labóbwe oma òlípó há Bulu nhíhé aní ihíé bu alé dun nhíhé dada amu.

²³ Bulu igyí ahapó ámuú betsiá nhíhé dada amu onó ámu buhíé butso, tsúfé butowú sí agyómá ámu tswí. ²⁴ Yesu mó bu inu bré féétó. Mó sù mu Bulu igyíha móomò onó ekekeeke.

²⁵ Mó sù otətálí hə ahá aní butətsən musu ba Bulu wá féé nkpa plíplíplí. Tsúfé otsie Bulu wá, òde mu kokóli amó nwunsu bré féétó.

²⁶ Yesu gyí Bulu igyí ohapó dehen onutó aní anidéhián ni. Mu iwí letin, tsitsa kuku ima mu iwí. Lalahé kukukú é ima mutó. Bulu léle mu lé lakpan abwepó òkpasu, há mu otsiákpá fəáhé osúsúsú. ²⁷ Imehián aní mu mó obégyankpá bó mu lakpan iwí afədié, fé igyí ahapó dehen atráhe amu. Amó mó betsiá bó há amó onutó lakpan ekekegyíeke, asa bəbə há ahá atráhe. Otsáwule pé mu mó òlbə afədié há ahá féé lakpan, bréá òləpu mu iwí bó afədié ahá féé nwunsu. ²⁸ Mose mbla léha ahá aní bapən bəbwe Bulu igyí ahapó dehen. Táme mbla ámu oma a, Bulu léka ntam lé mu Bi. Alahá mu Bi ámu labwé mu igyí ohapó dehen aní òləfun bré féétó.

8

Aní Igyí Ohapó Dehen

¹ Asón aní ndéblí féé gyí, aníbu Bulu igyí ohapó dehen aní ógyi alí, otsie Bulu Otúmípu amu obíá gyəpísu osúsú. ² Òde Bulu igyí ha Owankíkpátə Owankíkpá onutó aní ibu osúsú inu. Mó mó á, Bulu onutó léyi mó, megyí nyankpəsa.

³ Bulu igyí ohapó dehen okugyíəku á, mu agyómá gyí, òbəpu ahá ámu atə hahé pó amó afədié-abətó há Bulu. Iní sù ilehián aní aní Bulu igyí ohapó dehen Kristo é obénya tásá òbəpuhá Bulu. ⁴ Ní osulóv anfisú óbu a, teki omóəbwe Bulu igyí ohapó ekekeeke. Tsúfé Bulu igyí ahapó onutó bəbu inuá butəhá Bulu igyí Mose mbla onó. ⁵ Igyí ahapó amu butətswe Bulu igyí ohakpá aní iləlian osúsú tati-obu ámu. Iní sù Bulu léda Mose ólá bréá òbóbwe tati-obu ámu òbée, “Kí aní fəbwe tógyító fé obu ámuú nele súná fú ibusu inu ámu odu pépéépé.” ⁶ Táme Yesu igyíha agyómá ámuú Bulu léha mu amu léhié fəá dun osulósu igyí ahapó dehen amu klé. Ntam pəpwe ámuú ibu ania Bulu nsiné, Yesu gyí mó oma òlípó amu é ihíé bu alé dun ntam dada amu. Tsúfé òlehie atoyiléá móbwe há aní wá mótó.

⁷ Ntam gyankpapu amu iməfun. Ní iləfun a, teki nyəəsi metrá hián. ⁸ Táme Bulu lówun aní anyánpəsa bumebí bwé. Mó sù òleblí òbée, “Eke əku íbá. Mí mlí Wíe déblí.

Mía Israelfó pó Yudafó abéka ntam pəpwe.

⁹ Imóəbwe fé mó ámuú iletsiá mía amó anáin nsiné,

bré á múú nekítá amó íbì, kpá amó dalì Egipte òsulòsò ámu.
Tsúfè bomegyi mí ntam amòsò.

Ìnì sò nesi amó ìwì há amó.

¹⁰ Ntam anfi obétsiá mí Israelfò nsíné
èké ámu ní. Mí mlì Wíe dèblí.

Nópu mí mbla wá amó nwuntò,
nówanlín mú dínká amó klònsò.

Nóbwe amó Bulu,
amó é bóbwe mí ahá.

¹¹ Amótò òkòkò méétrá suná mò pio,
ntée mò ba òbée,
òbí Bulu.

Tsúfè amó fée bébì mí.
Tsú nyebísó yòfòn ahandesò.

¹² Nési amó lakpan kíe amó.

Mméétrá káin lalahéá babwésó.”

¹³ Ní anì Wíe dé ntam pòpwe ìwì asón blí á, múmó ilosuná ání dada amò itráa ma labì
mò ansító. Tóá ìladan bwe dáda a, wu itowú.

9

Òsulòsò Mba Òsòsò Bulusúm

¹ Bulusúm mbla letsia Bulu ntam dada amòtò. Bóbwe tati-obu ání bósum Bulu mótò òsulòsò nfi. ² Bòpu tati tin tati-obu ámu ònò, bòpu ìkòlè é ká mótò. Bèti obu gyankpapu amòtò bèe, Òwankíkpá. Òkandíe-oyí ání bütönywé nkandíe bian músó pú òpónú ání bodobodoá bapóhá Bulu igyí ìdìn músó bú ìnu. ³ Obu nyòòsì amóú ìbu tati nyòòsì amò òma amòtò bütetì, Òwankíkpátò Òwankíkpá ní. ⁴ Sika pepè afòdiè-asubwì bú ìnu. Bulu Ntam-dáka ání bòpu sika pepè píatá mú ìwì fée é itsie ìnu. Bütòwá òhíén ogyá afòdiè-asubwì ámòsò. Atoku asa búú Bulu Ntam-dáka ámòtò. Múgyí, sika pepè òlankabi ání atogyihè kvá bèti mú mana bú mótò, Aaron oyi yiahé amóú ìlòpòí ámu pú abwi pétéplé anyò amóú Bulu lówanlín mò mbla dínká músó ámu é bú mótò. ⁵ Bóbwe Kerubim anyòá búbu numnyam, búgyi ntobí akvá búbu abámba dínká ntam-dáka ámu obuasòsò. Amó fée bètinkí amó abámba fia aba, ilobun dáka ámòsò. Amó nsíné ìnu Bulu tesí ahá lakpan kíe amó ní. Táme megyí séi abéle asón ánfì asì.

⁶ Alí bèla ntobí ámu yáí ìnu ní. Bulu igyí ahapó ámu bütowíe obu gyankpapu, igyí Òwankíkpá amòtò ekekegyíèké yóyò amó agyómá. ⁷ Bulu igyí òhapó dèhen pé towíe obu nyòòsì, igyí Òwankíkpátò Òwankíkpá amòtò. Òtsáwulè pé otowíe ìnu ofítò. Ìlehíán ání òbòpu òbwi obugya ání òbòpòbò afòdiè há Bulu mò onutò nwunsò pú ahá lakpan ání bóbwe, bomeyín sò ya ìnu. ⁸ Tóá Òjè Wankíhé amò désuná tsú ntobí ánfì ìwì gyí, Òwankíkpátò Òwankíkpá ìnu òkpa lefin wa amó bréá tati-obu ámu gyí amó Bulu òtswékpa. ⁹ Ìnì igyí atosuanhè há nde òyi kèhè. Idesuná ání ìbu mótóá bütòpú atò hahé pú afòdiè-àbòtò há Bulu igyí, támè iméetalí há mú òhapó ámu klòn isi mò ipón ha ání mò ìwì latín tsú mò lakpantò.

¹⁰ Tsúfè ntobíá igyí, atogyihè, atonuhè pú amándíe ání nyankpòsa tòpògyóra ìwì kèkè mbla ámu losuná. Bulu lóbwe mbla ámu fée há nyankpòsa, ání òkíta mótò bòfòn bré ánfì alabwé òkpa pòpwe ání bòpòbwe mú ánfì, anuméétrá bwe dáda amò.

¹¹ Kristo labóbwe Bulu igyí òhapó dèhen há atò wankláán amóú ìlaba ámu. Mò tati-obu ání òbò mótò bú òsòsò. Ìnu tati-obu ámu dòn òsulòsò klé, ìlòfòn dòn mú é. Megyí nyankpòsa lóbwe mú mú, imotsú òyí ánfìtò é. ¹² Megyí atròkpa pú nnantswie yínhè obugya Kristo lópòya Òwankíkpátò Òwankíkpá ìnu. Mò onutò obugya òlòpòya ìnu, òlòpòká anì nwunsò ìkò òtsáwulè pé, anilénya nkpa ání itamatá. ¹³ Mòse mbla ámu ònò á, akpaláa pú nnantswie obugya pú ònantswiebí ání bawá mò ogyá, alahò nsúò bütowúnnya wulí ahá ání ifin lada amó, pògyóra amó. ¹⁴ Ní betalí búde mbwì obugya kóráá pòtìn ahá ìwì á, ntogyi sò Kristo obugya méetalí tìn ahá ìwì dòn? Kristo lótsòn Òjé amóú ìbu ìnu bré fée ámòsò, pú mò ìwì lé

mbusuo ání ilofon há Bulu. Mu obugya amu ibétin aní klontò tsú bwehéá ibékpa aní wá lowutò iwí, méní abétalí sùm Bulu Okiankparu amu.

¹⁵ Iní sù Kristo gyí ntam pɔpwe ání obu Bulu mu anyánkpósa nsiné oma olúpó, méní ahá ámóú Bulu latí ámu bénya ató ámóú itamayíntá, òlehie yáí há amó ámu. Tsúfè Kristo lowu ámu ilahá amó bagyi iwí tsú lakpan ámóú bóbwe bré ámóú bubu ntam gyankparu amu así ámutò.

¹⁶ Ní òku òwánlín nhíhé há mu atótó yé tswí a, otowú asa itáyó agyómá. ¹⁷ Tsúfè nhíhé ámu ima labi bréá òhá ámu onutó tsie nkpa. Mu lowu oma itòwá labi. ¹⁸ Iní sù obu obugya sí Bulu ntam gyankparu amu ésó asa òlòyò agyómá ní. ¹⁹ Tsúfè bréá Mose lékla mbla ámu fèé súná Israelfò tá á, òlòpò ntsu fráa nnantswie pú akpaláa obugyatò, pú kufa iwí imi pɛpɛ móa ífá kuá butetí mó Hisop wúnnya obugya fráhe amu wólí mbla òwolò ámu pú ahá ámu fèésó. ²⁰ Múú òleblí òbéé, “Obugya ání ndeposí ntam ání Bulu laká há mlisú ní.” ²¹ Alí kén òlòpò obugya amu ku wúnnya tati-obu pú ntobí ámóú butòpòtswe Bulu ámu fèésó ní. ²² Lélé mó Bulu mbla ámu ònó á, abétalí blí aníaa, obugya butòpògyóra tógyító. Ní bumòpò obugya lé mbusuo á, lakpansikíé tamaba.

Kristo Afòdie Tèlé Aní Tsú Lakpantò

²³ Alí ilehián ání bóbwe amándié ánfí púgyóra ntobí ánfí ígyí fè òsúsú klé amu ní. Táme òsúsú klé amu ilehián afòdie ání ihíé dùn òsolòsú klé anfi. ²⁴ Iní sù Kristo mówie tati-obuá nyankpósa lópò mu ibi bwé, ígyí fè òsúsú klé amu odutò ní. Òsúsú òlòyò yélí Bulu ansító, òde mu kokóli ha aní. ²⁵ Omòpò mu iwí yóbò afòdie tsenyò-tsesa, fè alí ámóú Bulu ígyí ahapú dehen amu butòpò mbwí obugya ya òsolòsú Okwankíkpátò Okwankíkpá mu offígyíofi ámu. ²⁶ Ní alí ígyí á, tekí ilehián ání Kristo obétsiá wun iwí òsin wú tsé dú tsé lafa, tsú bréá òyí lefi así òpá. Mbóún alalé iwí òwan òyí ònómábi ánfí, pú mu iwí bóbò afòdie òtsáwòle pé pólé ahá tsú amó lakpantò. ²⁷ Igyí fè alíá ida yáí ání òtsáwòle pé òha obòwu. Mó oma a, Bulu obégyi mu asún. ²⁸ Alí kén Kristo lópò mu iwí bó afòdie òtsáwòle pé, pólé ahá tsòtsòtsò tsú amó lakpantò ní. Mó sù ní òlé iwí òwan otse nyòòsi a, imehián ání òbétrá bwe tòtò tsú lakpan iwí. Mbóún ahá ání bohíé butsie bugyo mu nkpa òbá bòhò.

10

¹ Alí ámóú Mose mbla léle súná ání bupóha Bulu ígyí amu òlehan mó ámóú ibéba amu kéké. Mó onutó ámu Kristo labóbwe á. Afòdie oloku òkùle amu betsiá bó há Bulu offígyíofi. Táme imetalí há ahá ámóú butebeha ígyí amu abufon Bulu ansító. ² Ní òletalí tun amó iwí Bulu ansító òtsáwòle pé á, tekí besi afòdie ámu bò, amó klòn é ilesi amó ipón ha ání babwé lakpan. ³⁻⁴ Tsúfè nnantswie yínhé pú atrókpa obugya méetalí lé nyankpósa tsú mu lakpantò ékékéké. Mbóún ha itehá mu òtekáin mu lakpansu offígyíofi. ⁵ Iní sù bréá Kristo òbá òyító á, òlebláa Bulu òbéé,

“Megyí atò hahé móa afòdie fúdedunká.

Mbóún òyólòv fela yáí mí.

⁶ Fú ansí megyi mbwí tóhé
pú lakpan afòdie iwí.

⁷ Múú neblí mbéé, ‘Mí Bulu, mí ní.
Nebá bóbwe fú apé,

fè alíá bòwanlín mí iwí asún wá
fú asun wanlínhé ámutò.’ ”

⁸ Olegyankpá blí òbéé, “Megyí afòdie móa atò hahé, mbwí tóhé pú lakpan afòdie fúdedunká. Fú ansí megyi mó iwí.” Òleblí alí, táme mbla òkpasú ilehián ání bóbwe mó.

⁹ Múú òétrá blí òbéé, “Mí Bulu, mí ní. Nebá bóbwe fú apé.” Mó sù Bulu lalé afòdie dada amu ibwí, pú Kristo afòdie ámu wá mó otsiákpá. ¹⁰ Yesu Kristo lóbwe Bulu apé, pú mu iwí bó afòdie aní nwunsu òtsáwòle pé, há bré fèé. Mó sù aní iwí latin.

¹¹ Igyi ðhapó okugyiáku telí bó afòdiε oloku ðkule amu ekekegyíεke. Afòdiε-abòtó ámuó otenyá póbó mú tsé dú tsé lafa ámu kén ðtápúbó mú ní. Táme afòdiε ánfí méetalí lé ahá tsú amó lakpantò εκεκεεκε. ¹² Kristo mú lénya bó lakpan ιwi afòdiε ðtsáwule pé ámu a, ιleta féé, oleyétsiá Bulu gyòpυsυ. ¹³ Tsú alí bré ámuτò ðpá otsie ιnu ogyo bréá Bulu ðbòpυ mu alupó bwé mu ayabi oyíkpa. ¹⁴ Mu afòdiε kule pé ámu ιlahá ahá ámuó Bulu lapó amó bwé mu kle amu bafun ha bré féé, ðlala kòkòuku ιtráa ma amó ιwi.

¹⁵ Òje Wankíhé é légyi mú ιwi adánsie súná anι. Olegyanpá blí ðbéε,
¹⁶ Anι Wíε ðbéε,

“Ntam anfi obétsiá mía amónyò nsíné,
bré ámuó ιbá ámuτò ní.
Nòpυ mí mbla wá amó klòntò,
wánlín mú wá amó nwuntò.”

¹⁷ Òlεtrá blí ðbéε, “Mméetrá kaín amó lakpan pò amó lalahεsυ εκεκεεκε.” ¹⁸ Mú sυ ní Bulu lasí lakpan kíé á, múmú mú ιwi afòdiε kòku ιtráa medéhián ε.

Mliha Akpòkpe Manta Bulu

¹⁹ Inι sυ mí apió, Yesu obugya amu sυ anιbu ðkpa wíε ðsúsú Òwankíkpátò Òwankíkpá ιnu faan. ²⁰ Mu lowu ámu sυ alafínkí tati ámuó bòpυká obu ámuτò ámu há anι. Múgyí ðkpa pòpweá itehá anι nkpa ní. ²¹ Anιbu Bulu igyí ðhapó ðehen kponkpòonkpòntι ðkúá ðde Bulu ahásυ kí. ²² Mú sυ mliha apυ ιklon ání ιbu ðnòkwali, pò hògyiá mú ðnó bu ðnlιn kpòkpe manta Bulu. Tsúfé alapó Kristo obugya gyóra anι. Anι klon méetrá ha anι pón, alapó ntsu wánkíhé é fwí anι ιwi. ²³ Mliha akíta tó ámuó anidé mú ιwi adánsie gyí, anidé mú ðkpa kí amuτò kínkín, tsúfé Ònòkwali pυ Bulu gyí. Òbóbwe tóá ðlehiε ání móbwe há anι. ²⁴ Mliha akι aliá ιbóbwe abówa aba ðwònlín, ðdwe móa yilébweτò. ²⁵ Mlímáha asi anι ofiakpa yò, fé aliá akυ buðεbwe. Mboún mliha atra wa aba ðwònlín tsía. Tsúfé mlidéwúun ání anι Wíε ðbáke ámu ιdekpòkpe bá.

²⁶ Mí apió, lakpan ιwi afòdiε kòku ιtráa ma ιnu há anι, ní akι ansí bwé lakpan bréá anιlabí ðnòkwali amu. ²⁷ Mboún tóá ιlasí gyí, abétsiá ifúsú gyo Bulu asón ogyíké pú ogyá kponkpòonkpòntι ámuó ιbóhò Bulu alupó ámu. ²⁸ Ní ahá abanyó-abasá begyi ðku ιwi adánsie, ání alakíná Mose mbla ámu sυ gyí a, butómó mu. Butamawun mu nwe. ²⁹ Mú mú ní ðku ðkí Bulu mu Bi ámu ansítò kótíkótí, omobu ání mu obugya amó Bulu lópυsí mu ntamsυ, ιðgyòráa mu ιwi ámu bu ιbíá, olesia Bulu awítòle Òje ámu mú á, mu ιsubití ání ðbéhiε nyá méeba kí. ³⁰ Tsúfé anιyin ání Bulu léblí ðbéε, “Mí, mli Wíε téká lalahε ιkò. Mí ðbéka aha laláhe akò amó lakpan sυ.” Òlεtrá blí ðbéε, “Mí, mli Wíε obégyi mí ahá asón.”
³¹ Ιbu ifú ání fékpa wíε Bulu Òkiankpapυ amu agblátò.

³² Mlímátan bré ámuó Bulu wankι lówankí wólι mlιsυ ámu sυ. Mlikain ání alí bré ámuτò á, mlilòtsυn ιwιsυn tsòtsòtsòτò, táme mlilélí kínkíínkín. ³³ Betsiá síá mli, wá mli ιwιsυn ahá ansítò. Bré kúτò é á, mlilétsa ahá ání buðe ιwιsυn ámu odu wúun. ³⁴ Mlilósú ha obu adípó. Bréá ahá bòpυ ðwònlín swíí mli ató á, mlilési há amó ansigyísó. Tsúfé mliyin ání mli bu atóá ιbu alé ðun mú, ιbétsiá bré féétó. ³⁵ Mú sυ ιmákpòn mli. Mlikíta ιwi, amliu kínkín, tsúfé mli bu ιkòká kponkpòonkpòntι Bulu wá. ³⁶ Ilehían ání mlótomi, ménι mlétalí bwé Bulu apé, fówun mlénya itó ámuó Bulu léhiε yáí há mli ámu. ³⁷ Tsúfé bòwanlín wá Bulu asυn wanlínhé amuτò beε,
“Iméegyι nke kòku Bulu obówotií.

Òmòwa ðpá.

³⁸ Ahá ání amó hògyi sυ Bulu latsú amó ání amó asón da ðkpa obétsiá nkpa.
Táme ní amóτò ðku mówa klon kíτá ιwi mu hògyitò, oleyínkí ðma mú á,
Bulu ansí méegyι mu ιwi.”

³⁹ Táme anιmégyí fé ahá ání badámlí ðma há Bulu, bafwí. Mboún anιgyí ahá ání amó hògyi lahò amó nkpa.

11

Hógyi

¹ Hógyi gyí ansí p̄dínká t́á f̄m̄akówun, táme f̄v̄de mú ɔkpa kísv. ² Ahá ámúb̄u betsiá bímbí ámv̄ hógyi s̄ó Bulu ansí légyi amó iw̄i.

³ Aní hógyi s̄ó anilébi aní asón Bulu léblí pólé ɔyí. Mú sv̄ t́á ansibi towun ledali tsu t́á ansibi tamawunt̄o.

⁴ Hógyit̄o Habel lóp̄v̄ mv̄ at̄o hahé aní ibv̄ alé d̄vn̄ mv̄ dehen Kain klé há Bulu igyí. Mv̄ hógyi sv̄ Bulu ansí legyi m̄va mv̄ at̄o hahé ámv̄ iw̄i, olotsu mv̄ aní mv̄ asón da ɔkpa. Ibv̄ mót̄á olowu dodoodo, táme mv̄ hógyi amv̄ sv̄ ɔtráa ɔdet̄á b̄f̄v̄n̄ nde.

⁵ Hógyi sv̄ Enok m̄ówu asa Bulu lótsu mv̄, ɔhaa m̄ówun mv̄. Bulu ason wanlínhé legyi mv̄ iw̄i adánsie aní olegyi Bulu ansí asa olotsu mv̄ náti. ⁶ M̄liki, ɔhaa méetalí gyi Bulu ansí ní ɔm̄o mv̄ gyi. Tsúfé ilehián aní ɔhá aní ɔbéba Bulu wá obóhogyi aní Bulu bv̄ inu, ɔteká ahá aní b̄v̄todúnká mv̄ ik̄o.

⁷ Hógyit̄o Noa lónu asón aní Bulu lébláa mv̄ tsú t́á im̄akónyá ba iw̄i. Olobu Bulu, sré dáka kp̄nkp̄nkp̄nti, p̄h̄o m̄va mv̄ wóyít̄o ahá nkpa, bréá ntsu l̄obulá. Mv̄ hógyi amv̄ s̄ó ɔyít̄o ahá begyi p̄ón, ɔl̄obwe ɔhá aní mv̄ asón da ɔkpa Bulu ansít̄o.

⁸ Hógyi léha Abraham lóbu Bulu bréá Bulu lébláa mv̄ ɔbéé, ɔdálí mv̄ ɔmát̄o, ɔȳo ɔsolúb̄u aní mv̄ Bulu léhie há m̄sv̄. ɔlenatí d̄áli mv̄ ɔmát̄o, omeyín ɔtínéá ɔȳo. ⁹ Hógyi léha ɔl̄ȳɔbwe ɔf̄ɔ ɔsolúb̄u amúb̄u Bulu léhie yáí há mv̄ am̄sv̄. Tati-obuto oletsia inu. Alí kén Isak m̄va Yakob aní Bulu léhie ɔsolúb̄u amv̄ yáí há é betsiá tati-mbuto ɔsolúb̄u am̄sv̄ ní. ¹⁰ Tsúfé Abraham lét̄sia tati-obuto, ogyo w̄úlu kp̄nkp̄nkp̄ntiá Bulu léda, im̄óobwie ekekeke.

¹¹ Hógyi léha Abraham m̄va mv̄ ka Sara benya obí kwíí. Ibv̄ mót̄o aní badan ts̄on ikwíisv̄, Sara é ménya ikwíí. Abraham lóhogyi aní Bulu obégyi t́á alahíé yáísú. ¹² Iní sv̄ ɔmá kén aní b̄uma iklát̄o, b̄v̄ts̄o fé ntsr̄akpabi ntée ɔp̄v̄ ɔnó is̄i belin tsu Abraham aní aladan ts̄on ikwíisv̄t̄o.

¹³ Hógyit̄o ahá anfi féé bowu. Ibv̄ mót̄á amó ibi m̄eda at́á Bulu léhie yáí há amó asa bowu. Táme bowun mú sísí, amó ansí légyi mú iw̄i. Botsu mú aní af̄ɔ p̄ú ɔkpa atupó b̄v̄gyi ɔyí anfit̄o. ¹⁴ Ahá aní botsú mú alí b̄v̄dele súná aní b̄v̄de ɔmá aní ib̄óbwe amó onut̄o klé dunká. ¹⁵ Ní b̄v̄de ɔmá amúb̄u b̄v̄dali tsu mót̄o ámv̄ iw̄i susúu a, teki bodunká ɔkpa yínkí yó inu. ¹⁶ Táme ɔsósú ɔmá aní ibv̄ akíle d̄vn̄ mú amúb̄u b̄v̄dali mót̄o ámv̄sv̄ amó ansí d̄vn̄. Mú sv̄ ima Bulu péli aní b̄éti mv̄ beé, amó Bulu. Tsúfé alalá w̄úlu kp̄nkp̄nkp̄nti kv̄ yáí há amó.

¹⁷ Hógyi léha Abraham lékitá mv̄ bi Isak ɔȳɔb̄o af̄ɔdie há Bulu bréá Bulu lós̄o mv̄ ki. Ibv̄ mót̄á obí anfi Bulu léhie mv̄ aní ɔb̄ókwíí ní, táme ɔm̄atswe mú kp̄úkp̄v̄. ɔl̄okv̄s̄o p̄ú mv̄ bi ɔkv̄kónó ɔkv̄le amv̄ ɔȳɔb̄o af̄ɔdie ámv̄. ¹⁸ Ibv̄ mót̄á alí bré ámv̄t̄o á, Bulu labl̄áa mv̄ ɔbéé, “Fó bí Isak abí-aná ɔb̄óbwe f̄ú abí-aná ní.” ¹⁹ Táme Abraham lótsu mú aní Bulu ɔb̄etalí tsínkí Isak. Lélé mú, ɔkpa ɔkv̄sv̄ á, ɔl̄elanyá Isak fé ɔhá aní Bulu lakósúa tsu afúlit̄o.

²⁰ Hógyi léha Isak lóyulá mv̄ atabí Yakob m̄va Esau. Mv̄ ansí d̄vn̄ aní Bulu ɔb̄óbwe t́á ɔlehie há amó ekekó.

²¹ Hógyit̄o bréá Yakob ɔbá bowu á, oloyulá Yosef abi anyo ámv̄, olobun mv̄ oyi yíáhésu s̄úm Bulu.

²² Hógyit̄o bréá Yosef ɔbá bowu á, ɔleblí ɔbéé, Bulu ɔbéle Israelf̄o tsú Egypte ɔmát̄o. Mú sv̄ ɔleda amó ɔlá ɔbéé, b̄v̄mási mv̄ awú tswi inu.

²³ Hógyi léha bréá b̄ókwíí Mose a, b̄p̄v̄ mv̄ n̄áin tsra asa. Tsúfé bowun aní ɔbv̄ akíle. Mú sv̄ b̄v̄menya owíe amv̄ m̄bla aní ɔl̄owa tswi ifú.

²⁴ Hógyi léha Mose lékiná aní b̄v̄mát̄i mv̄ Egypte owíe mv̄ bi tsíhé mv̄ bi bréá ɔledan.

²⁵ Olotsulá aní b̄v̄wáa m̄va Bulu ahá iw̄iws̄nt̄o, d̄vn̄ aní obénya lakpanbwe iw̄i ansigyí bré itinbí. ²⁶ Olotsulá aní b̄v̄s̄úpa mv̄ Kristo sv̄. Tsúfé ib̄éhie wá labi há mv̄ d̄vn̄ aní obénya Egypte atonyahé féé. Mv̄ ansí d̄vn̄ ik̄ɔá Bulu ɔbéka mv̄ ekekósú.

²⁷ Hógyi léha Mose lénatí Egypte ɔmát̄o, omenya owíe amv̄ ɔbl̄ó ifú. Mv̄ ansí d̄vn̄ Bulu aní ɔhaa tamapó ansibi wunsu. Mú sv̄ olotomi, omeyínkí ɔma. ²⁸ Hógyi léha mv̄ ɔleha

Israelfó befi Katsun Nke gyí así. Ọlẹha amó bọpọ obugya kpá amó obu-ọnó, méní Bulu-ọbọpá ọtámó ahá ọmáọpọ ibi da amó bití.

²⁹ Hógyi léha Israelfó bọtsun Ọpọ Pẹpẹ amọtọ fé ọsulọw wọlilhesu búna. Táme bréá Egyptefó é bẹe abọtsun a, ọpọ amọ lékitá amó.

³⁰ Hógyi léha Israelfó benatí bómlí abuntíí ání bọpọgyi iban wá Yeriko wúlu nken síénó, ilobwie bun gbloo. ³¹ Hógyi léha obu-ọnó otsiápọ Rahab mówu tsía ahá ání bọmọhọ Bulu gyitọ. Tsúfé ọlọhọ Israelfó ansí awakọpọ afọ wankláán.

³² Ilehíán ání nẹtrá wanlín ikọ é? Bré mọtsó ání nówanlín Gideon mọa Barak pọ Samson, Yefta mọa Dawid, Samuel mọa Bulu ọnósú atọpọ amọ hógyi iwí asún. ³³ Hógyi léha amó bọkọ ọmá-ọmá gyi amósú, bọbwe tásá ıda ọkpa. Benya atásá Bulu léhie há amó, beha agyatá ndatọ lekí. ³⁴ Bodun ogyá kpọnkpọnti, bọmesin isá. Hógyi léha amó bọpọn benya ọwọnlín, amó akọ benya ikọ túmí, gyi amó anyabású. ³⁵ Bulu létsinkí atsi akọ afúli há amó. Ahá bẹpítí amó akọ atọ alu mó amó. Mó óó á, bọmotsulá kíná Bulu. Ọlọwa amó ọdweá bómo amó dọn ání bẹyinkí Bulu ọma, méní Bulu ọbọkọsúá amó, bénya nkpa ání ibu alé dọn.

³⁶ Bọbwe amótọ akọ ahinlá, pítí amó mọli. Bọwa amó akọ ọkan, pọ amó tswi obu. ³⁷ Bẹda amótọ akọ abwi mó, pọ sáa bóí akọtọ, akọ é besin ọdayí ọnó. Amó akọ é bẹdi akúfa móa akpaláa nwọlọ-kpákpátọ náti kí, akọ bẹdi akún. Bẹdinká akọsọ, wá amó akọ é iwiasintọ.

³⁸ Tẹki megyí ọyí ánfí odu tọ ahá ánfí bẹtsiá asa. Adimbítọ móa abọsọ benatí kí fé ọkọn abọpọ, tsía dí abwi alatọ móa mbótọ.

³⁹ Amó hógyi sọ Bulu ansí légyi amó féé iwí. Ọkọkọ ibi mẹda tásá Bulu léhie yáí. ⁴⁰ Tsúfé atásá ibu alé, ibọwa labi iwí Bulu lóbwe agywun yáí há ania amúnọ féé. Mó sọ amó nkọle bọmẹetalí nyá mó, yófọn bréá Bulu labwé ania amúnọ féé anilafọn mọ ansítọ.

12

Ani Sí Bulu

¹ Anibọ ọdọm anfi bọpọ hógyi tsía ánfí odu bómlí aní. Mó sọ mliha aní é atswi tógyítá ıda aní bitía ya ọma pọ lakpan ání ilakíklí aní kinkíínkín tsalifwí, atomi tsii ọsrí amó ıda aní ansítọ ámọ. ² Mliha apọ ansí dinka Yesusu. Mọgyí aní hógyi nfiasí pọ mó ọnómọ. Iníá oyin ansigyí oduá ıda gyo mọ sọ á, olotomi wun ipian oyikpalíhesu wú. Omobu kpọí ání bókpọí mọ tọtọ, alayó otsie Bulu owíe obíá ámọ gyoọpọsọ.

³ Mlipekọ ipian ání olotomi wun lakpan abwepọ ibitọ, bréá bolu mọ, wá mọ iwiasintọ, méní ọjé méeta mli, mli méesi mọ hógyí. ⁴ Iwíá mli dépọri le iwí lakpantọ á, mli mókótálí pọri yófọn bréá mlési mli nkpa há. ⁵ Mli mátan itọí ání Bulu lótọí kplá mli ánfí mli gyí mọ abísú. Ọbée,

“Mí bí, ní nẹbití fọ isọ á, máhọ mó lalahẹ sọ.

Ní nọwá iyin wa fọ á, máha mó ikpọn fọ.

⁶ Tsúfé ọhá ání ntọdwé á, mọ ntọwá iyin wa.

Ọhá ání nọpọbwé mí bí á, mọ ntebití isọ.”

⁷ Tomi wun ipian fé isọ bọde fọ bití. Bulu dé mli isubítí fé mọ abí. Tsúfé obí ọmọmọ bu inwá mọ sọ tamabítí mọ isọ? ⁸ Ní ọmẹbití fọ isọ fé alíá ọtọbwé mọ abí féé á, idesuná ání megyí mọ bi onutọ fúgyi, klétobi fúgyi mọ. ⁹ Aní ọsulọw anfisọ así bọtebití aní isọ, anitobú amó é. Ntogyi sọ animóotsulá ba iwiasí há aní Sí Bulu dọn amó, anya nkpa ání itamatá? ¹⁰ Bré itinbí pé aní ọsulọsọ así bọtọpọbítí aní isọ alíá bọdeklé. Bulu mó á, alíá abọwa alé sọ ọtebití aní isọ, méní aní é aní iwí bétin fé mọ. ¹¹ Ní bọde aní isọ bití á, itẹhan aní alí bré ámọtọ. Ansí tamagyí aní. Táme isubítí ámọ ọma a, anitọbwé yilé, tsía iwilwiitọ.

Atosunhẹ Pọ Ọláda

¹² Mó sọ mli máha abatọ iwu mli, akpawunutọ ikpínkí mli. Mliwa iwí ọwọnlín! ¹³ Mliha mli tsiátọ iwa alé, méní abubúpọ amọ bọméesin tsukọle, mbóún bénya ilọtsá.

¹⁴ Mli bọ mbódí amlíha iwilwii itsia mli ọhagyíọha nsiné. Mli tsia nkpa ání mó iwí létin, tsúfé ọhá ání mọ iwí métin móowun aní Wíe. ¹⁵ Mli kí ání mli tọ ọkọkọkọ mó ọhólí Bulu

awítàle amu. Mlító òkòkú é mási asón wá mu klontò, ménì òmóòpù asón wá mli nsiné, iyinta mlító aku. ¹⁶ Mlikí aní mlító òkòkú é móòbwe mu iwí mbua òtópú, ntée òhá aní òtamabú Bulu fé Esau. Mlópù mu hande tse òtsáwùle atogyihe. ¹⁷ Fé alíá mliyìn yaí á, òma a, olobodunká obi dehen oyúla tsú mu sí wá, táme mu sí lékiná mu ha. Ibo móttá òlehie su kokóli mu sí, táme omenya móttó òkpa.

¹⁸ Megyí íbá mlétalí pù íbì da asì mlílaba. Òtínéá oklún tuun pú afú kpònkpònkpòntì bu, ogyá é idetsíí fé Sinaibù ámúú Israelfò bọyọ mó asì bréá Bulu dépù mu mbla há amó ámu asì mlílaba. ¹⁹ Inú bonu òkpe lòfulí kúklóókúú, bonu òme kpònkpònkpòntì kù lèlun bláa amó asón, sù bokokóli bée itsíá alí, bumedékléá betrá nu asvansù. ²⁰ Tsúfé bometalí gyí mbla ámúú Bulu lówa há amó òbée, “Ní òbwi òkú kóráá iwí ida íbù ámu a, bódáa mu abwi mọ” ámu sù. ²¹ Tóá bowun inu lówa amó ifú. Mó sù Mose óó léblí òbée, “Ifú lahá mí ndekpínkí!”

²² Mli mú á, Sionbu asì mlílaba. Bulu Òkiankpapù amu wúlu yilé, igyi òsósú Yerusalem pú Bulu-abòpù mpím-mpím ansí ogyíkpa mlílaba. ²³ Bulu bití ámu abí, bogyi ahá ámúú bawánlín amó adá òsósú ámu ofiakpa mlílaba. Bulu, ogyi ahá fée asón ogyípú amu wá mlílaba. Mlílaba ahá ámúú Bulu latsú amó aní bafun amu akláa wá. ²⁴ Yesu wá mlílaba. Mogyí Bulu mva anyánkpsa nsiné ntam òma òlípú nì. Yesu obugya wúnyáhe amúú òpù yilé ba òn Habel obugya amu wá mlílaba.

²⁵ Mó sù mlikí wankláán, ménì mlíméekiná Bulu ámúú òde mli asón bláa amu. Tsúfé Israelfò ámúú bekiná asón aní òlwa Mose blí Sinaibù asì nu ámu bometalí srí sí isubítí ámu. Ní aní é akíná òhá anfi òdetóí tsú òsósú anfi òme nu á, aní isubítí bódun amó klé. ²⁶ Bréá Bulu lóttá Sinaibù sù á, mu òme léha òsulú lekpínkí. Táme séi á, alahíé òbée, “Nétrá kpínkí òsulú òtsáwùle, kpínkí òsósú é tsíá móttó.” ²⁷ “Nétrá kpínkí mó òtsáwùle” anfi idesuná aní Bulu òbèkpínkí atò bwehé ámu, lé mú inu. Tóá iméekpínkí ekekeke pé obésian.

²⁸ Mó sù mliha ada Bulu ipán. Tsúfé iwíegyi aní iméekpínkí abénnya tsú mu wá. Mliha abu mu, anya mu ifú, ménì abégyi mu ansí. ²⁹ Tsúfé lélé mú á, ogyá aní Bulu ámu gyí, òtòhò atò plíplíplí.

13

Alíá Abégyi Bulu Ansí

¹ Mlikíta mli aba Akristofò òwètò kínkíínkín. ² Mlímátan afóòhòsù. Tsúfé móléha aku bòhò Bulu-abòpù afóó, imòwankí amó ní. ³ Mlikain obu adípósú, fé mliha amónyò dá obu. Mlikain ahá aní bode iwíòsin wúunsù, fé mliha amónyò dé iwíòsin ámu wúun.

⁴ Akúlu móa aká bóbúu aba amó abatsiátò. Òkòkú mádalì mu ba òma, tsúfé Bulu òbèbití ahá aní boda ahá aní bomegyí amó akúlu ntée amó aká wá, pú mbua atópú fée isu.

⁵ Kóba asón imádun mli òdwe wa. Tóá mlibù igyi mli ansí, tsúfé Bulu lablí òbée, “Mménéatí sí mli, ntée kíná mli ekekekeke.” ⁶ Mó sù abétalí wá klun blí aníaa, “Mí Wíe Bulu gyí mí òbúápù.

Mó sù tótò móòwa mí ifú.
Ntò nyankpsa òbétalí bwé mí?”

⁷ Mlikain mli nkpa agyápu amúú begyankpá bláa mli Bulu asón ámu sù. Mlikí alíá bòpùtsiá, amlunya hógyi fé amó. ⁸ Alí ámúú Yesu Kristo gyí ígye ámu a, alí ógyi nde, alí kén obétsiá bré fée é ní. ⁹ Mó sù mlímáha atosunáhé òtsan-òtsan igyi mli ansí, íbitia mli le òkpa wankláán ámu sù. Ibo aléá mléha Bulu òbówa awítàle há mli òhétò òwònlín, megyí atogyihe mbla, aní itamawá labi kuku há mósú agyípúsù gyí.

¹⁰ Anibù afòdié-asubwi kúá igyi ahapó ámúú beha Bulu igyi òsulú sù nfi ámu buma òkpa gyi mósú ató. ¹¹ Bulu igyi òhapó dehen tópú mbwí obugya wíé Òwankíkpátò Òwankíkpá inu yóbò amó lakpan iwí afòdié, bótópú aye amu mó ya mmuátse, yówa mó ogyá. ¹² Iní sù Yesu é lówu mmuátse, ménì òbòpù mu onutó obugya gyóra mu ahá, amó lakpan sù ní. ¹³ Mó sù mliha adalì yò mu wá mmuátse inu, abukpò ania múnnyò. ¹⁴ Tsúfé animá wúluá íbètsiá yó òsulú sù nfi. Anígyó wúlu amúú íbá ámu. ¹⁵ Mó sù mliha atsun Yesusù akanfù Bulu, íbwe afòdié aní anidèpùhá mu ekekegyíeke. Múgyí òhótò asón aní anidèpùwá aní Wíe numnyam

ni. ¹⁶ Mlímátan awítalewasu. Mliye mli atótó ha aba, tsúfé mú aná gyí afódiéá itegyí Bulu ansí ní.

¹⁷ Mlibu mli nkpa agyápu, amliba iwiasí ha amó. Tsúfé butamadá okpónú mli oklásokú su. Buyin ání béyele alíá bapokí aní oklásu onó Bulu ansító. Mliha amó abubwe amó agyómá ansigyísó, megyí nwesu. Ní megyí alí á, imóowa labi kuku há mli.

¹⁸ Mlitsia bə mpái ha aní. Nyin ání aní klon medé aní pón ha, táme anidékléá abétsiá tsiátó wankláán brégyíbré. ¹⁹ Nhíé ndekléá mlibóo mpái, Bulu oháa mí ansanki ba mli wá nkenyó ánfito kótóó.

Mpái Tráhe

²⁰⁻²¹ Iwilwii Ohapó Bulu, okósóa aní Wíe Yesu Kristo tsú afúlitə ámu oháa amlitali bwe yilé kugyíkúá odeklé. Nde mu kokóli mbéé, otsóon Yesu Kristosu obwe tóá odeklé anito. Yesu gyí akúfa Okpapó kponkpontíá Bulu lópu mu obugya ká ntam amóú ibu inu bré féé, muu mu akúfa, bogyi mu ahá amu nsiné ní. Numnyam ibwée mu kle yófon bréá itamatá! Amen.

Iklá

²² Mí apió, ibu mótóá owoló kútúklú nawánlín sísí mli. Táme nobwíí ipa, mliyaa asu amlinu mótó asón ání ndepuwá mli owonlín. ²³ Nde mli ibi ha ání balé aní píó Timoteo obu. Ní olowa asa bətu mí nfi mú á, nékpa mu abéba beki mli.

²⁴ Nehá mli nkpa agyápu pú Bulu ahá atráhe féé itsiá. Akristofó amóú bobu Italia omátó ámu é behá mli itsiá.

²⁵ Nde Bulu kokóli mbéé, owáa awítale ha mli féé! Amen!

Yakobo ጋግሪ

Itsiáha

¹ Mí Yakobo ání ngyi Bulu mva aní Wíe Yesu Kristo osúmbi dé ጋግሪ ánfí wanlín sísí mli Bulu ahá* ání mliladásáín wá ግyító fée. Nde mli itsiá ha.

Ansigyínya Ikplánto

² Apíó aba, ní mlowíe ikplán mva ason wunheto á, ansí ihíe gyi mli. ³ Tsúfé mlyin ání ní boso mli hógyi ki a, itehá mlitotomi tálí líí mli ason wunhe fée onó. ⁴ Ní mletálí tomi líí mó onó á, íbéha mlédan, wá alé, fún tógyítótó. ⁵ Ní mlito oku léhián nyansa á, okóli Bulu. Obéha mu faan. Omówa mu pélitó, tsúfé Bulu tópu awitole há ahá fée nyansa. ⁶ Táme ní fókólí mu a, pu hógyi kuli mu. Másusúu fee oméeha fú. Tsúfé ní fumohogyi ání obéha fú á, fuyi fé ግግá ídá yó nkpa, ídadá yó oma. ⁷⁻⁸ Ohá ání ogyi ali, mu agywun tamalí tsukole omádinká ansí obéé, ménya tototó tsú aní Wíe Bulu wá, tsúfé mu agywun igyi anyo.

Ohian Pú Iwinya

⁹ Ansí igyí Okristoyin ání oma toto, tsúfé Bulu latsú mu fúá. ¹⁰ Ní Bulu obá iwí onyapó é asi á, ansí igyí mu. Tsúfé mu nkpa bótsun fé oyí ntswítswi. ¹¹ Ali ámúú owí onó iwá onlin, itó ífá, mó ntswítswi tobú kpákpáa; ífá ámu alé tetá ámu a, ali kén iwí onyapó déyo odebá alu obówu ní.

Isóki

¹² Bulu toyúlá ohá ání ototomi ikplánto. Tsúfé ní oledali móto á, Bulu obéda mu ipán, há mu nkpa ání itamatá, igyi isugyí-ípa ámúú ohehe obéé, mópuhá ahá ámúú butodwé mu amu. ¹³ Ní boso oku ki a, omáblí obéé Bulu lásó mu ki, tsúfé ohaa méetalí so Bulu ki obéé, obwée lakpan. Bulu é tamaso ohaa ki obéé, obwée lakpan. ¹⁴ Nyankpasa onutó ጋግli laláhe témlé mu, bitia mu wá isókitó. ¹⁵ ጋግli laláhe tokwíí lakpan. Lakpan é igyi ohasu á, itopó lowu ba. ¹⁶ Mó su apíó adwepú, mlímáha ohaa omle mli. ¹⁷ Ato wankláán pu atokiehé yilé kugyíku itsú osúsú. Itsú aní Sí Bulu, osúsú ato wankíhé Obwepú ámu wá. Otamatse fé ግግa móa onyé. ¹⁸ Mu apétó olapu mu onokwali asún kwíí aní, méni abóbwe agyankpapo mu ato bwéhé féeótó.

Asónnu Pú Mósúgyi

¹⁹ Apíó adwepú, mlinu. Mlikosi nu asón asi. Mli onó máwa asa. Mlimákosi nyá obló é. ²⁰ Tsúfé obló tamabwé tóá Bulu tekle. ²¹ Mó su mlile tsiátó laláhe kugyíku le mli nkpató, amlisi lakpan bwe. Mboún mliba iwiasí, amlihó Bulu asún ámúú aladú wá mlito ámu. Mó obéha mli okláa obénya nkpa ní.

²² Mlibwe dinka Bulu asún ámuvo, mlímábwe mó anupó keke. Ní mlóbwe mó anupó keke a, iwí mlidémlé. ²³ Ohá ání onú Bulu asún, omegyí mósú gyí fé ohá ání alakí mu iwí ahuhwétó. ²⁴ Onyánátí mó asi pé á, alatan alíá olowun mu iwí. ²⁵ Táme ohá ání oleyaa asu nú Kristo mbala ámúú ílafon, itehá anitegyi iwí ámu, ometan mósú, ode mósú gyí a, Bulu obóyulá mu okpagyíokpasu.

²⁶ Ohagyíoha ání obéé mude Bulu súm, táme otamakítá iwí mu tóito á, ode iwí mlé. Mu Bulusúm igyi kpaali. ²⁷ Bulusúm oduá mó iwí letin, asuansu ma mó iwí, aní Sí Bulu tekle gyí, mléki awumbi móa asurapusu amú ikplánto. Mléki ání ግyí ánfíto lakpanbwe é iméegyí mlisu.

2

Fitáto Futi Ki

* **1:1** Yakobo létí Bulu ahá obéé, abusuan dúanyo ámu.

¹ Mí apíó, ní mlilahə numnyam Owíe Yesu Kristo gyi a, mlimáfutí fitátə ki. ²⁻³ Ní iwí onyapóá ɔdidí tatiá ibu ibiá, ɔlɔwa sika ató pó ohiániá ɔdidí tatida bebá mli Bulu osúmkpá a, mlimáha iwí onyapó ámu otsiákpá, bláa mu mliaa, obétsiá oyilékpá nfi; bláa ohiáni ámu mú mliaa, otsiá asi ɔtineku inu, ntéé odúnka ɔtineku li. ⁴ Ní mlobú ahá amó iwinya su á, mlimókópú agywun laláhe gyi asón ní?

⁵ Apíó adwepó, mliyaa asu amlinu. Bulu léle ɔyí ánfito ahiánfə ɔbéé, bunyáa hógyi ání mú ɔnó bu ɔnlun, abotsia mu iwíegyi ámutə, fé alí ámúú ɔlehie yáí ɔbéé, mópohá ahá ámúú butədwé mu amu. ⁶ Táme mli mú á, mliɔkpóí ahiánfə. Nfíte mli, megyí iwí anyapó ánfí tesisi mli, tswín mli mánsu, sáma mli wúlu ahande wá ní? ⁷ Megyí amó dé Kristo idayilé ámúú idin mli su ámu kpóí ní?

⁸ Bulu mbla ámu féé nwun, bəwanlín wá Bulu asun wanlínhé amutə gyí, “Dwe fú bá fé fú iwí.” Ní mlidé músú gyi lélé á, mómú mlidé itə wankláán bwe. ⁹ Táme ní mlófutí fitátə ki a, mliabwé lakpan. Bulu mbla ámu lahá mli ipón. ¹⁰ Tsúfé fúá fegyí mbla ámu féésú, táme fepán kole pé á, fagyí pón ání fatón mbla ámu féé. ¹¹ Tsúfé Bulu lébli ɔbéé, “Mátə mbua.” Mu kén lébli ɔbéé, “Mámə ɔha” é ní. Mú su ní fóməkútó mbua, táme famó ɔha a, fóməkúkiná Bulu mblasu gyí ní? ¹² Bulu ɔbópú mbla ánfí itehá anitegyi iwí ánfí gyi ahá asón. Mú su mliki wankláán, mli asun blíhé pó mli bwehétó. ¹³ Tsúfé ɔhá ání ɔtamawun ahá nwe á, Bulu omóowun mu nwe. Táme ní futowun ahá nwe á, Bulu obówun fu nwe mu asón ogyíké.

Hógyi Pó Bwehé

¹⁴ Apíó aba, ní ɔku ɔbéé, məhə Bulu gyi, táme mu bwehé mosuná alí á, labi məmu mu hógyi amu bu? Mú odu ibétalí há mu ɔkláa obénya nkpa? ¹⁵⁻¹⁶ Ní fowun fú aba aku buma atə didáhé pó ɔyi kehətə atogyihe, táme fómeha amó, febláa amó féé, “Nehá mli itsiá. Mliɔtsia wankláán. Bulu ɔkpáa mli, ɔha mli tóá ide mli hián” a, labi məmu fú asun blíhé amu ɔlɔwa? ¹⁷ Alí hógyi igyi ní. Hógyi oduá yiləbwe há fú bá uma mótó á, igyi hógyi wúhé.

¹⁸ ɔku ɔbétalí blí ɔbéé “Fubu hógyi. Mí é ntəbwé yilé.” Néle bláa mu mbéé, “Suna mí fú hógyi amúú yiləbwe uma mótó ámu. Mí é nósuná fú mí hógyi tsú mí yiləbwe tó.” ¹⁹ Fú hógyi desuná ání Bulu ɔkole pé bu inu? Ibu alé! Táme bi ání ɔhe laláhe féé bohogyi alí. Mú su butenyá mu ifú, kpínkí kpakpakpa. ²⁰ Fú ɔha mimláhe, fudekléá fowun ání hógyiá itamabwé yilé igyi hógyi kpaalí? ²¹ Aní náin Abraham lóbwe yilé Bulu ansító, tsúfé olotsulá kpá mu bi Isak yáa pututə, teki ɔyómə mu bó afədie há Bulu. ²² Mliawun alí nanáin Abraham hógyi pó mu bwehé lenatí? Mu bwehé su mu hógyi ləfun. ²³ Alí Bulu asun wanlínhé anfi ɔlɔba mótó ní. ɔbéé, “Abraham ləhə Bulu gyi. Mú sú Bulu ləbu mu yilé ɔbwepó,” tí mu mu nyawie ni. ²⁴ Iní su séi á, mli bi ání yiləbwe téhə Bulu totsú ɔha ání mu asón da ɔkpa mu ansító, megyí mu hógyi pé.

²⁵ Alí ɔlɔba ha obu-ɔnó otsiápó Rahab é ní. Bulu lótsu mu ání mu asón da ɔkpa, tsú tóá ɔlɔbwe su. ɔlɔpu Yudafo akvá beba bude ansí wa ki mu ɔmátó njáin, ɔleha amó betse ɔkpa srí.

²⁶ Alí ámúú ɔhé uma ɔhatə ógyi itowuhé ámu a, alí ní yiləbwe məmə hógyisu é igyi hógyi wúhé ni.

3

ɔdandv

¹ Mí apíó, mli féé mlimábwe iwí atə asunápú. Tsúfé Bulu obégyi aní atə asunápú anfi asón kínkíínkín. ² Aní féé anitepán brégyíbré, táme ní ɔku tamapán mu tóitə á, mómú ɔlɔfun. ɔbétalí gyi mu iwisu ɔkpagyiákpasu. ³ Apúkí, dátəbi ku pé butəpówá ɔpənkə ɔnó, púdámli mu, súná mu ɔkpa pú tóá ɔbwéé. Itehə otobú aní. ⁴ Mliki ntsusu-yibiá idin ntsu ansító. Ilomoní, afú kpənkpənti tópu mú náti. Táme ɔtabu pátáplábi ku tédámli mú, súná ɔtínéá iyóó. ⁵ Alí aní ɔdandv é igyi ní. Igyi aní iwí itó túkúríibi ku. Táme itetalí blí asón akpənkpənti pútsú iwí.

Igyi fé ogya plenplēnbi ání itōwá ipó yilé ogyá. ⁶ Igyi ito laláheá iteyintá ató féé aní iwí. Itōkpóí nyankpōsa, yintá mu nkpatsiátó féé. Isubutí ogyá ání itamaduntō odandū ogyá áñfi tetsánkí tsú. ⁷ Nyankpōsa tetálí bwé pututō-mbwí, mbubwí, awō pō ntsutso mbwí akugyíaku butemántá. ⁸ Táme ohaa mókótálí bwé odandū omanta kí. Itō laláhe odandū gyí. Otamatsiá díín. Elín ání itómó sóón bó mó. ⁹ Anitōpó aní odandū kánfó aní Wíe pō aní Sí Bulu. Mó kén anitōpólwíí ahá ní. Táme Bulu onutó lóbwe nyankpōsa fé mu iwí. ¹⁰ Onó kule pé ámutō ikanfó móa ilwíí tedálí tsu. Mí apió, ima alá íbéba alí. ¹¹ Ntsuá íbu anúle pō ntsuá ima anúle bétalí lín tsu obón koleto? ¹² Mángo oyí bétalí swíé kankaba? Ntéé bafilé oyí bétalí swíé mángo? Ekekēeke! Alí ntsuá íbu anúle méetalí lín tsu obón ání mótó ntsu ma anúletō ní.

Nyánsa Aní Itsú Bulu Wá

¹³ Ní oku bu nyánsa móa asón asínu mlitō á, mómó opóu mu tsiátó wankláán le mó suna tsōn mu bwehé pō mu iwiasibá ání itsú mu nyánsatō. ¹⁴ Táme ní olu pō onsípe tsiátó bu mutō á, mómó omápu íbì sí kántó, blí obéé mōbu nyánsa. Ní oblí alí á, aláwá afunu dínká onokwali amōsu. ¹⁵ Nyánsa áñfi odu motsú osósó. Itsú oyító ató omagyáa, tsiátó laláhe, pō ohe laláhe wá. ¹⁶ Tsufé otínegyiótíné ání olu pō onsípe bu a, aba asimánú pō lalahēbwe tetsiá ínu. ¹⁷ Táme oha ání mu nyánsa itsú osósó á, gyankpapu, mu iwí letín. Ololwíí, otōdwé ahá, otēba iwiasí. Otowun ahá nwe, otōbwé yilé. Otamafútí fitátó kí, otōbwé ató tsú mu klōntō. ¹⁸ Ahá nsíné olapó todú iwílwííá itōpó yilébwe ba.

4

Oyító Ató Dwe

¹ Ntō tétí ikó móa itré wá mlí nsíné? Megyí owhí laláhe ání ideklé igyi mlísu tōpóba? ² Mlilapó onsípe mlidé ató klé, mlímédé mó nya. Iní su mlidé ahá mō. Mlí ansí depe ahá atósó. Mó sù mlidétré kó ní, táme mlí íbì méeda mó kí. Tóá swá mlíményá gyí, mlítamakólí Bulu oha mlí. ³ Ní mlókólí kóráá á, otamahá mlí, tsufé agywūn laláhe mlitōpókólí mu. Alíá mlópōwá iwí ansigyí su mlidé mu kolí. ⁴ Mliladámli oma há Bulu. Mlíméyín ání ní mlidé oyító ató dwe á, mlidé Bulu lu? Ní fudeklé féé fódwe oyító ató á, fotōbwé Bulu olupó. ⁵ Ntéé mlidékíí mhaa, kpaali Bulu asōn wanlínhé amu íleblí obéé, “Bulu tamatsulá Ohe ámúú olōpōwá anitō ámōsu?” ⁶ Iní sù otōpó awitōle tsotsōotso kpá aní, fé alíá Bulu asōn wanlínhé amu íleblí ní. Obéé,
“Otókósó líí iwí atsupósó,
táme otōpó awitōle kpá iwiasí abápu.”

⁷ Mó su nde mlí bláa mbéé, mlíabá iwiasí ha Bulu. Mlíkusu lu Obunsámsú, obésrí náti mlí wá. ⁸ Mlíkōkpē manta Bulu, Bulu é obékpōkpé manta mlí. Lakpan abwepó, mlífwí íbì le lakpanbwetō. Ahá ání mlí agywūn igyi anyō, mlíha mlí klōntō itín. ⁹ Mlísu, amlíha mlí iwí iwa mlí nwe, mlí lakpan su. Mlí mósú ídámli isú, mlí ansigyí imlí péli. ¹⁰ Mlíba iwiasí Bulu ansító, méní obótsu mlí fóa.

Aba Iwí Asón Blí

¹¹ Apió adwepó, mlímátrá blí mlí aba iwí asón. Mlímátrá tsii aba, kpóí aba. Ohagyíoha ání oléle mu ba ilá ntéé gyi mu asón á, ilosuná ání odebli obéé, Bulu mbla ámu ima alé. Iní désuná ání alatsú mu iwí ání odōn mbla ámu. Ní odōn mbla ámu a, mómó omedé Bulu mbla ámu bu. ¹² Bulu lówa mbla ámu. Mu pé obétalí pō mó gyi aní asón. Mu pé obétalí hō aní nkpa, ntéé mó aní. Ní igyi alí mó á, fógýí ma ání fégyi fó bá asón?

Ansí Pvdínká Okesu

¹³ Mlíya asu amlínu. Mlí ahá ámúú mlíteblí mhaa, “Nde ntéé oké abóyō wúlu yilé kusu, yétsiá ínu ofí okole gyi íbíá nyá iwí” ámu. ¹⁴ Mbéé, mlíyin oketo? Mlíyin alíá mlí nkpatsiátó bóbwe? Mlígyí fé agyinde, itedálí dínká, táme itamawá opá kōku, itōfwí. ¹⁵ Mó su tóá ilehián

ání mléblí gyí, “Ní Bulu lótsulá há aní nkpa á, abóbwe ínì ntéé ínì.” ¹⁶ Ní imegyí alí á, ilosuná ání mlídé iwí tsu, pú ibí sí kántó. Lakpan iwítsú ánfí odu gyí.

¹⁷ Mú sù òhá ání oyin itò wankláán, táme òtamabwé á, òde lakpan bwe.

5

Iwí Anyapó Asón

¹ Iwí anyapó, mlísu amlíṣura okitikítí, tsúfè ipian kṛṅkpṛṅntí íbá mlíṣu. ² Séí ánfí á, mlí atonyahé fèé laplò. Atéplè bawí mlí atati. ³ Mlí sika ató é ìlakpóí, wí nkanu. Mú nkanu ámu obégyí mlí iwí adánsiè, yíntá mlí ayúlúv fè alíá ogyá teyíntá ató. Mlílakle ató tsòtsòtsò yáí kpaali, bré ánfí ayí íbá bṛmṛ ònó ánfí. ⁴ Mlíkain ání ahá ámuó mlílóbò ipa, bṛyṛ agyómá mlí ndòtò, táme mlilékiná amó ikò ka ámu isú lató Bulu, túmi fèé Owíè amu. ⁵ Mlílatsiá òsolúv anfiṣu, gyí nkpa móa òdwe pówá nfò fè nnantswie há mlí òmòké. ⁶ Mlilahá òhá ání mu asón da òkpa ipón, mó mu, òmeprí iwí.

Iklunya Móa Mpáibò

⁷ Apíó aba, mlínya klùn tsia gyo aní Wíè Yesu Kristo íbá. Mlíkí alíá òdòtṛv tenyá klùn tsíá gyo nyankṛv gyankpav móa tráhe, pú alíá otetsiá gyo bréá òsolúv amu íbéha atò pṛpwe bówíè wóyí. ⁸⁻⁹ Mlí é mlínya klùn amlílí kínkín, tsúfè aní Wíè, ogyi asón ogyípó amu íbá lafun. Mú sù mlímátsiá tóí mlí abasv, ménì òméèha mlí ipón.

¹⁰ Apíó, mlíṛv Bulu ònósú atáípó amóó beblí Bulu asón ámu bwe mlí atosuanhé. Bowun asón tsòtsòtsò, táme benya klùn. ¹¹ Mlíkí alíá anitobú amó. Itsú alíá botomi amó asón wunhetò sv. Mlíkain Hiob é iwí asónsú. Alíá olotomi mu asón wunhetò. Iní sv Bulu lóyulá mu mó òma. Lélé, Bulu bv awítòlè. Otowun ahá nwe.

¹² Mí apíó, ndeklé mbéè mlíbí wankláán ání mlímátánv òsósú ntéè òsolúv, ntéè ká tòtòtò. Mlí “Iin!” íbwéè “Iin!” mlí “O-o!” é íbwéè “O-o!” ménì Bulu méèha mlí pón.

¹³ Ní òkú dé ipian wúun mlítò á, okókoli Bulu. Ní ansí de òkú gyí é á, òwáa ìv kanfv Bulu. ¹⁴ Ní òkú délò mlítò á, òtí òpasua ahandè abòba bokokóli Bulu, abvṛkpa mu ofobí aní Wíè ídátò. ¹⁵ Ní bokókóli aní Wíè hógyitò á, òbétṣa mu ìv, òbòkòsú. Ní alabwé lakpan kv á, Bulu obési mú fèé kíè mu. ¹⁶ Mú alí sv mlíè mlí lakpan blí, amlíkòkoli Bulu ha aba, ménì òbétṣa mlí ìv. Òhá ání mu asón da òkpa mpáí tṛwá ogyá. Itṛyó agyómá wankláán. ¹⁷ Nyankṛṛsa Elia é gyí fè mía fṛnyṛ. Olokókóli Bulu kínkínkín ání nyankṛṛ mátswíè. Lélé imotswie nfinsa móa ífvn. ¹⁸ Òlèlakóli mu ání itswíè. Lélé nyankṛṛ létíí, ìlèha ató lèlawá alé òsolúsv.

¹⁹ Mí apíó, ní mlítò òkú òdída hógyitò á, òkú òsánkia mu ba. ²⁰ Mlíbí ání òhá ámu lalé òkláa tsú lowu ání tekí obówutò. Mú sv Bulu obési mu lakpan tsòtsòtsò kíè mu.

Petro Ἐπιλό Gyankpapu

Itsiáha

¹ Ἐπιλό ἀνfi itsú mí Petro ἀní ngyi Yesu Kristo sumbí ὄρῳ wá.

Nde mó wanlín sísí mlí ahá ἀní Bulu lalé bwé mu abí, mlíladásáin yóbwε afó Ponto, Galatia, Kapadokia, Asia yédali Bitinia ὁμάτό fée. ² Ὅσί Bulu lalé mlí fé alí ἀμού ὁλεηθίε mó yáí ἀní ibá mótó ámu. Bulu latsun ὅγε Wankíhε amosu bwé mlí mu ahá, méni mlóbu Yesu Kristo, mu obugya é ibógyoráa mlí.

Bulu ὀθίε gyi mlí buale, ὄha mlí iwilwii tsatsotsó!

Ὁκπακί Aní Imóobwε Kpaali

³ Mliha akanfu Bulu. Mogyí aní Wíε Yesu Kristo mu Si pó mu Bulu ní. Mu nwewúun kponkponkpon t́ ámu su alakósúa aní Wíε Yesu Kristo tsú afúlitó póhá aní nkpa ὀpῳε. Iní lahá anílanú iwiasí ἀní aní ὁκπακί móobwε kpaali. ⁴ Mó su aní ansídun ἀní aní ibí béda siadίε yilé ἀμού Bulu léhίε ἀní ὁbópuhá mu abí ámu. Alalá mó yáí ὁsósú wankláan há mlí, atóá itamayintá, itamapló, itamakpá é. ⁵ Siadίε yilé ἀnfi igyi mlí ahá ἀμού mlílahogyi amu klé. Mlí hógyi su Bulu túmi bun mlísu, ide mlísu kí alí yófun ató fée nkpa ὁhόke ἀμού Bulu lalá yáí ἀní ὁbéle mó ὁwan ὄyí ὁnómóké ámu.

⁶ Ibo mótó ἀní isókí ὁtsan-ὁtsan ide mlí tu, mlídε asón wúun, táme itó ἀnfi mlí ansídun móso ἀnfi su ansí mókúsi mlí gyí. ⁷ Tóá suá mlídε asón wúun gyí, mó obósuná ἀní mlílaho Yesu gyi léle ní. Tó butóto sika pepe ἀní itetáli yintá kóráá kí beε, wankláan igyi. Alí kén bόpu ason wunhe so mlí hógyi ἀní ibo labi don sika pepe kí beε, léle mlílaho Yesu gyi, méni mlétalí lí kinkín ní. Ibá alí á, békánfó mlí, wá mlí numnyam, há mlí idayilé eke ἀμού Yesu Kristo ὁbéle iwí ὁwan ámu. ⁸ Ibo mótó ἀní mlímókówun Yesu kí, táme mlítadwé mu. Mlímédé mu wúun mó, táme mlídε musu hógyi. Iní su ansigyí kponkponkpon t́ ἀní ὁnó méetalí blí labóla mlíto. ⁹ Tsúfé mlídε mlí nkpahóo ἀμού mlénya tsú mu hógyito ámu nya.

¹⁰ Bulu ὁnósú atóipó amu beblí nkpa ἀnfi Bulu ὁbóho mlí ἀnfi asón tswí. Betetéε mu awitole asón ἀnfito wankláan, méni bónu mó así. ¹¹ Kristo ὅγε letsiá Bulu ὁnósú atóipó anfito, tsíá súná amú, beblí yáí alíá Kristo obówun ipian. Mó ὁma a, numnyam kponkponkpon t́ béba. Mó su besen ansító ἀní bébi bréá nkpahóo anfi ibéba pó ὁhá oduá ibótsun musu ba. ¹² Bulu léle súná amú ἀní megyí amú só bude asón ámu ὁkan da, mbóun mlí su bude mó ὁkan da. Séi mó mlílanú asón ámu. Tsúfé Bulu lówa mu ὅγε Wankíhε tsú ὁsósú bebláa ason wankláan ámu ὁkan adapó alí asón ἀnfi, amú é beda mó ὁkan súná mlí. Bulu-abopu kóráá ansí tepé ἀní bónu alí asón ἀnfi así.

Iwtúnto Tsíd

¹³ Iní su mlída iwísu amlíkita iwí. Mlipu mlí ansí fée dunka awitole ἀμού Bulu ὁbówa há mlí ekeá aní Wíε Yesu Kristo ὁbékplí tsú ὁsósú bele iwí ὁwan ámusu. ¹⁴ Mlibu Bulu fé alí ἀμού nyebí butobú amú akwípó amu. Mlímáha tsiátó laláhe ἀμού iletsiá mlíto bré ἀμού mlíméyín t́to tsú Yesu iwí ámu igyi mlísu. ¹⁵ Mbóun mliha mlí iwí itin mlí bwéhé féesót, fé alí ἀμού Bulu ἀμού ὁletí mlí ámu iwí létin amu. ¹⁶ Tsúfé bōwanlín wá Bulu asón ámotó beε, "Bulu ὁbéε, 'Mliha mlí iwí itin, tsúfé mí iwí létin.' "

¹⁷ Mogyí ὁhá ἀní mlítetí mliha, mlí Sí ní mlídε mpáí bo ní. Otamakí ὄha ansító ní ὁde ahá asón gyí. Mbóun ὁhagyíohā bwéhé ὁtápogyí mu asón. Mó su mlipu Bulu-ifúnya bwε mlí bwéhé kugyíku nke tráhe anfi ilasí mlí ὄyí ἀnfito. ¹⁸ Tsúfé mlíyin tóá ὁlópoká mlí nwunsu ikó, há mlílagyi iwí tsú mlí anáin amándíε laláhe ἀμού ilétin mlí ὁkpa ámotó. Itó ἀμού ὁlópoká mlí nwunsu ikó ámu megyí fé sika pepe móa sika futútú ἀní itetáli yintá. ¹⁹ Kristo obugya ἀní thíε bo ibiá ὁlópoká mlí nwunsu ikó ámu. Kristo gyí fé okúfabiá ὁlōfon ha mbusuo kugyíku ε, piná kuko ma mu iwí. ²⁰ Asa Bulu lóbwε ὄyí á, ὁλεηθίε tóá ibéba

Kristosu yáí. Mli sù Bulu lalé mu súná bré tráhe anfitò. ²¹ Kristo lahá mlilahò Bulu gyi. Bulu lókusòba mu tsú afúlitò, wá mu numnyam. Mú sù mli ansídìn Bulusu, mlidé tóá alahíé òkpa kí ni.

²² Mlilagyi ònká ònòkwali amóú ìbu Kristotò ámusu. Mú su mlilatìn mli ìwì há Bulu, mlidé aba dwe fè apíó. Megyí ansító-òdwe mlidépohá aba. Mliyo mósú amlidwe aba wankláán tsu mli klòntò. ²³ Bulu lakwíí mli pópwe. Megyí nyankpòsa ání oméetsiá nkpa wá òpású òlòtsòn kwíí mli. Mboún Bulu asón amóú ìbu nkpa, ìbu ìnu bré fèétó amusu òlòtsòn kwíí mli. ²⁴ Bòwanlín wá Bulu asón ámutò beε, “Anyánkpòsa bugyi fè ifá. Amó numnyam é igyi fè ifá ntswítswi. Ifá towí, mú ntswítswi tòbò kpákpáa, ²⁵ táme aní Wíe asón ámu mú bu ìnu bré fèétó.”

Asón áñfi gyi ason wankláán amóú mú òkan adapó beεda súná mli ámu ni.

2

¹ Mú su mlile agywun laláhe kugyíku le mlitò. Mlímátrá mlé aba, ntée bwé apinabwebí. Mlímátrá pe ansí abasu, ntée tsii aba. ² Mlibwe mli ìwì fè nyebí bòbwe, amliha Bulu asón amóú ìletìn, tòtò mefráa mútò ámu ìdinka mli òwólì brégyíbré, fè alì amóú nyópu-ntsu tedínká nyebí òwólì amu. Méni ìbéha mlédan, nyá nkpahò tsú Bulu wá. ³ Mlilakápó aní Wíe amu kí, mlilawun ání òbu awítòle.

Akristofò Babwé Aha Pəpwe Há Bulu

⁴ Mú su mlìkpòkpe ba aní Wíe Yesu Kristo wá. Mbugyí nkpa Owíe ni. Kristo gyi fè ìbwiá ahá bekiná mú ání ìma labi, táme Bulu léle mú ání ìbu labi mu ansító. ⁵ Òhétó asón nebá beblí á. Mliba Bulu wá bré áñfi mlibu nkpa áñfi, òbwe mli fè abwiá òdepuyi obuá bótswε mu mútò. Òbwe mli mu igyi ahapó ání amó ìwì létìn, amlitson Yesu Kristosu ha Bulu igyi amóú mu Òhè losusúu suná mli, itegyì mu ansí ámu. ⁶ Tsúfè bòwanlín wá Bulu asón ámutò beε,

“Bulu òbéε, mlìkì, nalé ìbwi ání ìbu labi,
púbwé okonkísóbwi yáí Sion wúlutò.

Òhagyíòha ání òlòhò aní Wíe, ogyi okonkísóbwi ámusu gyi a,
péli méekitá mu ekekεεεε.”

⁷ Ìbwi áñfi híε ìbu labi há mli ahá ání mlìlòhò Kristo gyi. Táme há ahá ání bómòòhò Kristo gyi mú á, Bulu asón ámu ìleblí òbéε,

“Ìbwi áñfi obu ayípu bekiná ní.

Táme múlébemlí ìbwi ání ìhíε bu labi òn mú fèé ní.”

⁸ Asa é á,

“Ìni gyi ìbwiá ahá bósutíin mósú òdida ní.”

Bósutíin mósú, tsúfè bume gyi Bulu asón ámusu. Alí Bulu léhie yáí ání ìbá ha amó ni.

⁹ Táme mli mú á, mli gyi òmá ání Bulu lalé. Owíe amu igyi ahapó. Òmá wankíhé ání Bulu lapó mli bwé mu onutò ahá ni. Mvlálé mli tsú oklúntò pú mli ba mu òkandíε wánkíhé amu asì òbéε, mlibéda ofúla amóú alabwé ámu ìwì òkan. ¹⁰ Teki bré ámu a, megyi Bulu ahá mli gyi. Táme séi mú á, mlilabwé Bulu ahá. Bré ámu a, teki Bulu nwewúun ìma mlisu. Táme séi mú á, mu nwewúun laba mlisu.

Bulu Nkpábi

¹¹ Apíó adwεpó, nhíε nde mli òlá da. Afòò mli gyi, mlíméetsiá òsulòv anfisù wá òpá. Mú su mlile ìwì tsu nyankpòsa òwólì laláhe amóú ìtòkò mli òkláa isá ámutò. ¹² Ìniá mlia òmátòfò tsíε su á, mlitsia tsiátò wankláán, méni ní bodeblí beε mli tsiátò ìma ale a, bòwun mli yilébwε, fówun békanfú Bulu eke amóú òbéba beki amó gyumagyihe amu.

¹³ Aní Wíe Yesu su mlibu aban mu òhagyíòha ání bapó túmì wá mu ìbitò. Mlibu òmá òkparú ání òde òmá ámu fèésú gyi. ¹⁴ Mlibu òmású akípυ amóú òmá òkparú lalé òbéε, búbítì lakpan abwεpó isu, abòkanfò yilé abwεpó ámu. ¹⁵ Mlibwe yilé pòka ason laláhe amóú aha mimláhe boteblí mábí su tsú mli ìwì ámu itin. Tsúfè òkpa ánfisù Bulu déklé òbéε, mlibwéε

mó ní. ¹⁶ Mlitsia nkpa fé ahá ání butsie iwisu, táme mlímápu mli iwisu tsia ámo tin ansíbi bwé lalahé. Mboún mlitsia nkpa fé Bulu asúmpó. ¹⁷ Mlibu ohagyíoha, amlidwe mli aba ahógyipu. Mlinya Bulu ifú, amlibu mli omá okpapó.

Asúmpó Iwasibá

¹⁸ Nkpábi, mlinya mli awie ifú, amlipu obú ha amó. Megyí amóá bolwii, bobu awitole há mli nkule. Mlibu amóá bobu owuntolun mlisu é. ¹⁹ Ní ileba mótó ání behá mlowun iwisu nkuku kpaali, táme Bulu só mlotomi ho mó faan a, Bulu ansí bégyi mli iwi. ²⁰ Labi mómu ibu ní fatomi, badá fú fú lakpan su? Kuku ima mótó. Táme ní fobwé yilé asa fotomi beda fú á, Bulu ansí tegyi fú iwi. ²¹ Asun wunhe ánfí aná su Bulu létí mli ní. Tsúfé mli su Kristo onutó é lótomí tsun asun wunheto póbwé mfántóhón há mli, méní mli é mlótsun mósó. ²² Bowanlín wá Bulu asun wanlínhé amoto bee, “Omabwé lakpan kuku. Omemlé ohaa é.” ²³ Besia mu, mu mó omesia ohaa. Bréá ode ipian wúun a, omeka ohaasu, táme olapu mu ansí dínká Bulu, asún ogyípú onakwalipu amosu. ²⁴ Yesu Kristo onutó lóho aní lakpan féé sórá, beda mu mántá oyikpalíhe amosu, méní abégyi iwi tsú aní lakpantó, tsia nkpa há yilébwé. Tsúfé bowanlín wá Bulu asún amoto bee, “Mu iwi nlo amoto mlilénya mli ilotsá.” ²⁵ Tsúfé mligyí fé akúfa fwíhé, fé alí amóú bowanlín wá Bulu asóntó ámu. Táme séi mó á, mlilayínkí bá mlibuo Yesu, mli oklásu okípu pó mu okpapó ámu.

3

Akúlu Múa Aká

¹ Atsi, mlibu mli akúlu alí kén, méní ní amótó aku bomohó Bulu asónsú gyi kóráá, bowun mli tsiátó a, ibétse amó, megyí mli obétepi trá bláa amó asuansu. ² Tsúfé bowun mli tsiátó wankláán pú alíá mlitehié bú ató. ³ Mli alé imátsu mli imi bwe, atati yilé didá ntée sika atóá ibu ibiá wató. ⁴ Mboún mliha mli alé itsu mli klontó. Aléá itamayintá gyi múá ibu alé, ilolwii. Mótéhié gyi Bulu ansí ní. ⁵ Tsúfé alí kén bímbí ámu atsiá bapu amó iwi há Bulu, pú ansí dínká musu bobu amó akúlu, su bowa akíle ni. ⁶ Alí kén Sara lóbu mu kulu, oletsia tí mu obéé, “Mí wíe” ni. Mu abí mligyí, ní mlóbwé yilé, mliménya tótó ifú.

⁷ Alí kén mli ayin é, ní mlia mli aká mlibu inu á, mlibi ání boma awútó owonlín fé mli. Mliwun amó nwe, amlipu obú ha amó. Tsúfé mlia amónyo obénya Bulu atokiehé amóú igyi nkpa ámu. Mlikita mli aká tsun okpa ánfisu, méní ní mlidé mpái bó á, tótó méetin mli okpa.

Ipianwúun Yilébwé Su

⁸ Itráhe-tráhe a, mli féé mliha mli agywun ibwe kule. Mlisu ha aba, amlidwe mli aba Akristofó. Mliwun aba nwe, amliba iwiasí ha aba. ⁹ Mlímápu lalahé ká lalahé ikó. Ntée ní ahá besia mli á, mlímásia amó ká ikó. Mboún mliyula amó, tsúfé Bulu létí mli ání mlibóyulá ahá, méní obóyulá mli. ¹⁰ Bowanlín wá Bulu asún amoto bee, “Ní oku déklé obéé, mu tsiátó iwá alé,

otsia ansigyító a,

mómó osíi ahá iwi asun lalahé blí,

osi afunu wa.

¹¹ Osíi lalahé bwe, obwéé yilé.

Odúnka iwilwii, ogyáa mó okpa.

¹² Tsúfé Bulu ansí bu yilé abwepósó.

Oteyaa asu nú amó ató kolíhé.

Táme otókúsú líi lalahé abwepósó.”

¹³ Ma obópu lalahé gyi mli, ní mli ansí ipé yilébwesu? ¹⁴ Táme ní ileba ání mlidé ipianwúun yilébwé su kóráá á, nwun láwá mli olú. Opúni mátsií mli, mlímánya ohaa é ifú. ¹⁵ Mboún mlibi tsu mli klontó ání Kristo gyi mli Wíe, mu iwi letin. Mlida iwisu, méní brégyíbré ní oku léfité hógyi amóú ibu mlitó ámu iwi asún á, mlébi lé mó onó wankláán. Táme mlinya klon, amliba iwiasí le mó onó. ¹⁶ Mli klon máha mli pón tótó iwi, méní ní

bude ason laláhe blí tsú mli tsiátó wankláán ámóú mlilópo mlíbuo Kristo amu iwí á, péli békítá amó. ¹⁷ Ní igyi Bulu apé ání fowúun ipian kúráá á, ɔbu aléá fowun ipian yilébwe su, dun ání fowun ipian lalahébwé su. ¹⁸ Tsúfé Kristo é lówu ahá lakpan su ɔtsáwule pé. Mu asón da ɔkpa, táme olowu há lakpan abwepó fée, méní ɔbékpa mli ba Bulu wá. Bómó mu nyankpósa-oyí, táme Bulu lókusóá mu ɔhétó. ¹⁹ ɔlɔtsun ɔhétó ámóto yéda asón ámu ɔkan há afúli amóú buda obu ámu. ²⁰ Afúli amu gyí, ahá ámóú bómobu Bulu asón, Bulu lénya klɔn há amó bré ámóú aní náin Noa dé dáka kpɔnkpɔnkpɔntí sré ámu. Ahá ikwe pé lótsun ntsubulá ámóto nyá nkpa. ²¹ Ntsu ánfí lélí há asúbɔ. Alí ámóú ahá ámu bɔtsun ntsubulá ámósu nyá nkpa ámu a, alí kén asúbɔ ánfí dé mli nkpa hɔ́ n. Megyí mli iwí ifin asúbɔ tɔfwí. Mboún igyi ipabwíí há Bulu ání mli klɔn ídí mli asi, imátrá ha mli pón. Asúbɔ ánfí lahɔ́ mli nkpa tsun Yesu Kristo kúsó tsú afúlito ámósu. ²² Alayó ɔsósó yétsiá Bulu gyɔpɔsu séi. Bulu-abɔpu, ɔhétó awíe pó túmi kugyíku bɔbu mu asi.

4

Nkpatsiá Há Bulu

¹ Kristo lówwun iwíɔsin. Mú su mlída iwísu mli é, amlipɔ mu ɔkpa ámu alí kén. Tsúfé ɔhá ání owun iwíɔsin lalé mu iwí lé lakpantɔ. ² Iní su ɔmátrá ha ɔwólí laláhe igyi mɔsu. Mboún ɔhá Bulu apébwe itsia mu klɔntɔ mu nkpa ání ilasí ɔyí ánfíto fée. ³ Asa mlilébemlí Akristofó á, mliléyintá bré tsɔtsɔtsɔ tsíá bwé tóá ahá ání bómeyín Bulu bɔtekle bwé. Mú aná gyí; atsi móa ayin asónwa, ntábu, pléikpada móa ntakpan onúkpa yɔ́ pú ikpɔtswéé ání igyi mli akisítɔ. ⁴ Itobwíé ɔmátófɔ ámu ɔnó ání séi mlítráa mlímédésrí buo amó yóbwe lalahé. Mú sù botesiá mli ní. ⁵ Táme béle amó bwéhé fée ɔnó Bulu ansító. Mu ɔbá begyi akiankparu pú awupó fée asón ní. ⁶ Mú sù beyéda Bulu asón wankláán ámu ɔkan há awupó ní. Amó lowu ámu igyi isvá Bulu labítí amó ɔyólóbu, fé alíá ɔtebítí ɔhagyíɔha isu. Beyéda Bulu asón ámu ɔkan há amó, méní amó ɔkláa obénya nkpa fé alíá Bulu bu nkpa.

Bulu Atokiehé Kitá Wankláán

⁷ Tógyító ɔnómɔ lafun ta. Mú su mlíkita iwí, amlíha mli agywuntɔ ídí, méní mlétalí bó mpái. ⁸ Múá ídun mó fée gyí, mlídwé aba tsu mli klɔntɔ. Tsúfé ɔdwé ánfí odu ɔbéha mlétalí sí ahá lakpan kíé amó ní. ⁹ Mlípɔ ansigyí hɔ́ mli aba Akristofó afó, mlímáblí mlíaa ílakpɔn mli. ¹⁰ Bulu lakíé ɔhagyíɔha ató ɔtsan-ɔtsan. Mú su ɔhagyíɔha ɔkíta mu kletɔ wankláán, amlípɔkpa aba. ¹¹ Ní ɔku klé gyí Bulu asónblí á, ɔblí asón ání itsú Bulu wá. Ní ɔku klé gyí ahá sùm á, ɔpús ɔwonlín ámóú Bulu lahá mu amu fée sùm mu aba. Iní ɔbéha ahá békánfó Bulu tsun Yesu Kristo sù tógyítótó. Numnyam móa túmi igyi Bulu klé bré féeótó. Amen.

Akristofó Ipiánwúun

¹² Mí apíó adwepó, mlímáha ason wunhe kpɔnkpɔnkpɔntí ánfí bodepɔsɔ mli kí anfi íbwie mli ɔnó. Mlímákí mú ání ason pɔpwe dé mli tu. ¹³ Mlíha ansí mboún igyi mli ání mlídé Kristo ason wunhe amu ku wúun, méní ansí betrá hie gyí mli eke ámóú mu numnyam bélin ɔwan ámu. ¹⁴ Ní ahá bude mli sia Kristo búo su á, idesuná ání nwun lawá olú. Bulu Numnyam ɔhe Wankíhé amu bu mlítɔ. ¹⁵ Mlítɔ ɔkuku ɔmáwwun asón ahámɔ, ntée owi, ntée lakpanbwé, ntée okéngyéwa su. ¹⁶ Táme ní mlígyí Akristofó su mlídé asón wúun a, imáwa mli péli. Mboún mlíkanfó Bulu ání Kristo ídá dun mlísu.

¹⁷ Tsúfé bré lafun ání Bulu obégyi ɔhagyíɔha asón. Obégyankpá gyi mu onutó ahá asón. Ní Bulu obéfi mú asi tsú anísu á, múmó nkálí ahá ámóú bómohɔ mu ason wankláán ámósu gyi amu klé bóbwe? Ibéhie wá ifú. ¹⁸ Bɔwanlín wá Bulu asóntó bee,

“Ní íbówa ɔnlín asa Bulu ɔbóhɔ yilé abwepó nkpa á,

mú mómó nkálí íbégyi ha lakpan abwepó pú ahá ání bɔtamabú Bulu é? Iméetepí wá alé há amó.”

¹⁹ Mú su ahá ámóú igyi Bulu apé ání bɔwúun asón ámu bɔpús amó iwí fée wa amó ɔlepó ámu íbítɔ, abókita yilébweɔ kínkínkín. Otegyi mu asónsú brégyíbré.

5

Bulu Akúfasv Kú

¹ Séi á, ndeklé mbéε, nótóí kplá mliá mligyí ahande Kristo ɔpasuatɔ. ɔpasua ɔhande mí é ngyi. Ntráa ngyi ipian ámóú Yesu lówun amv iwɪ adánsiε ogyípó. Mí é nénya mv numnyam amóú íbélín ɔwan ámv íkú. ² Nde mli kokóli mbéε, mliki ahá amóú Bulu lapówá mli íbitɔ amvsv wankláán fé akúfa ɔkparú. Imábwe mli fé bude mli hie, mbóún mlibwe mó tsu mli klontɔ alíá Bulu déklé. Megyí síka ɔnsípe sv, mbóún ɔdweá mlibv ha osum ámv sv. ³ Mlimábwe ahá amóú Bulu lapówá mli íbitɔ ámv kpóunkpóun. Mbóún mlitsia tsiátɔ wankláán ání íbóbwe nfántóhón há amó, ⁴ méní ekeá Kristo, ogyi akúfa akparú Owíε amv ɔbá á, ɔbéha mli ísvgyí-ípa ání íbv numnyam, íméekpa ekekeεke.

⁵ Nyasubi móa mbitebí, mli é mlipv obú há mli ahande. Mli féé mlipv iwiasibá kpa aba. Tsúfé bɔwanlín wá Bulu asón ámvɔtɔ beε, “Bulu tókúsú líí iwɪ atsupósú, táme ɔtɔwá awítɔle há ahá ání beba iwiasí.” ⁶ Mó sv mliba iwiasí, amlipv mli iwɪ wa Bulu túmi kpóunkpóunkpóntí ámv asi, fówun obótsu mli fúá mv bré wankláántɔ. ⁷ Mlipv mli ason wunhe féé wa Bulu íbitɔ, tsúfé ɔtɔgywín mli iwɪ.

⁸ Mlikiwa iwɪ, amlidinka ansí iwísv, tsúfé mli olupú, ogyi ɔbɔnsám ná odekpóun, odeki fé gyatá, ɔde ɔkú dunká ɔkita wɪ. ⁹ Ínɪ sv mlikiwa mli hógyitɔ kínkíínkín, amlitin mv ɔkpa. Mlibi ání mli aba Akristofɔ ání bɔbv ɔyítɔ féé bude ipian ánífi odu wúun. ¹⁰ Táme Bulu híé ɔbv awítɔle há mli tógyítɔtɔ. Mvlátí mli ba mv numnyamtɔ tsɔn mli Kristonyɔ íkolebwetɔ. Mv numnyam amv bv ínv bré féétɔ. Ní mlowun ipian kpalobí á, ímówa ɔpá mv onutó obótsu mli kúsú, há mléyinkí líí. ɔbówa mli ɔwɔnlín, há mléle nlín Kristotɔ. ¹¹ Mvóbú iwígyí bré féétɔ. Amen!

Íklá

¹² Silwano létsa mí nɔwanlín ɔwóló kútúklú ánífi sísí mli. Nyin ání opió Okristoyin ogyi, ɔbv ɔnɔkwali. Ndekléá nówa mli ɔwɔnlín, mí angyi adánsiε suna mli ání asón ánífi nabláa mli ɔwóló ánífitɔ féé ídesuná ání ínɪ gyí Bulu awítɔle onutónutó ámv nɪ. Mlikiwa móttɔ kínkíínkín.

¹³ Mli apió ahógyipv amóú bɔbv Babilon ɔpasuatɔ behá mli itsiá. Mí bí Marko é ɔhá mli itsiá. ¹⁴ Mlipv aba-ɔdwe amóú íbv Akristofɔtɔ ámv ha aba itsiá brégyíbré. Nde Bulu kolí mbéε, ɔháa mli ahá amóú mligyí Akristofɔ ámv féé iwílwii.

Petro ᾠωυλό Νυᾠᾠσι

Itsiáha

¹ Mí Yesu Kristo osúmbi pó mu sumbí ᾠyᾠpó Simon Petro dé ᾠωυλό άνfi wanlín.

Nde mú wanlín sísi mli féeá mlilanyá hógýiá ibu labi fé aní klé, Bulu mba aní ᾠepó Yesu Kristo yilébwε lahá anilanyá ámu.

² Bulu ᾠhίε gyi mli buale, ᾠha mli iwilwii, tsúfé mlilabí mba aní Wíε Yesu Kristo tsía.

Bulu Ahá Tí Pó Tóá Odedunká

³ Iníá anilabí Yesu wankláán su á, Bulu lahá aní tógýitáá abóputsiá nkpa aní itegyí mu ansí. ᾠleti aní mu onutó túmitᾠ ᾠbée, abénya mu numnyam pó mu yilébwε. ⁴ Mu túmi kpᾠkpᾠkpᾠkpᾠnti ámu kén ᾠᾠpukíε aní atᾠ yiléá ibu bíá. Mú ᾠlehίε yáí aní ᾠbópohá aní ní. ᾠlehίε aní ᾠbée aní tsú ᾠyítᾠ ᾠwólí laláhe ámuú iteyíntá nyankpᾠsa amutᾠ, atsúnn mósú tsiá mu atsiábi. ⁵ Iníá Bulu labwé iní há mli su á, mlitsun mli hógýisu amlibwε yilé ᾠkpagýiᾠkpasu. Mlitsun mli yilébwε ámuᾠsu amlibi asón. ⁶ Mlitsun mli asónbi ámuᾠsu amligyí iwísu. Mlitsun mli iwíᾠsugýi ámuᾠsu amlíwa nsi. Mlitsun mli nsiwa ámuᾠsu amlisum Bulu. ⁷ Mlitsun mli Bulusúm ámuᾠsu amlíwa awítᾠle. Mlitsun mli awítᾠlewa ámuᾠsu amlidwε mli aba Akristofᾠ. ⁸ Ní iní aná dedán mlitᾠ á, íbósuná aní mlilabí aní Wíε Yesu Kristo. Mu bi ámu désuná aní mlilawá labi, swíε abí ní. ⁹ Táme ní tsiátᾠ anfi aná ima akutᾠ á, butamawun yᾠ tsútsú. Amó ansíbi labwíε. Batan aní Bulu lófwí amó lakpan dada amu lé amó iwí.

¹⁰ Mú su mí apió adwεpó, mlisen ansítᾠ. Bulu létí ahá, ᾠleε aku há mu iwí. Mliha mli bwεhé isuna aní lélé mlibu amótᾠ. Ní mlidé iní bwε á, mlíméedída ekekeεεεε. ¹¹ Ibá alí á, Bulu obéfinkí ᾠkpa gbagyaa há mlówie aní Wíε pó aní ᾠepó Yesu Kristo iwíegyí ámuú itamamó ᾠnᾠ ámuᾠ.

¹² Mméesi mli asón άνfi kaín. Ibu mótᾠá mliyín mú dodo. Mlilu mli ᾠᾠkwali amuᾠsu kínkíínkín. ¹³ Ee, nawun άνí iníá nenyá mba nkpa άνfi mú á, ibu alé άνí nétsiá kaín mli asón άνfi brégyíbré. ¹⁴ Tsúfé aní Wíε Yesu Kristo lahá mí nabí άνí mí nke itráa mᾠtsᾠ ᾠsulúv anfisᾠ. ¹⁵ Mú su nótᾠnn ᾠkpagýiᾠkpasu há mlétsiá kaín mósú mí ᾠma.

Kristo Numnyam

¹⁶ Megýi nyánsa anilópᾠsré ᾠte bᾠwa súná mli tsú aní Wíε Yesu Kristo túmi pó mu yínkí ba amu iwí. Mboún aniléhίε pó aní ansíbi wun mu numnyam. ¹⁷ Tsúfé aní ansítᾠ aní Sí Bulu lópᾠ obú mᾠa numnyam kpᾠkpᾠkpᾠkpᾠnti há Yesu, bréá Bulu Onumnyampᾠ amu ᾠme ledali tsu ᾠsᾠsú ᾠbée, “ᾠni gyí mí Bí ᾠdwεpᾠá olegyi mí ansí ní.” ¹⁸ Aní onutᾠ lónu ᾠme amu tsú ᾠsᾠsú, bréá ania mᾠnyᾠ anilíi ibu wankíhé amuᾠsu.

¹⁹ Iní su anilahíε wun άνí asón ámuú Bulu ᾠnᾠsú atᾠípᾠ amu beblí tswí amu ihíε ibu mótᾠ. Ibéhίε wá alé há mli, ní mleyaa asu nú mú, gyi mósú. Tsúfé amó asón ámu igyi fé ᾠkandíεá idεwankí oklúntᾠ yᾠfᾠnn bréá ᾠyí ᾠbeke, bake ᾠtsrakpabi amu ᾠbᾠwankí mli klúntᾠ. ²⁰ Iwánkí mli άνí megýi Bulu ᾠnᾠsú atᾠípᾠ amu onutᾠ apé bᾠpᾠwánlín Bulu asón ámu. ²¹ Tsúfé megýi amó onutᾠ lópᾠ amó agywun blí Bulu ᾠnᾠ asón tswí. Mboún ᾠᾠε Wankíhé lébá amósú beblí asón άνí Bulu déklé.

2

Afunu Ató Asunápó

¹ Bímí ámu a, Bulu ᾠnᾠsú atᾠípᾠ afunupᾠ betsiá Bulu ahátᾠ. Alí kén bétsiá mlitᾠ ní. Bóbwε híεé pó amó onutᾠ atosunáhéá itᾠmᾠ bᾠwa mlitᾠ. Bókᾠsú líi amó Wíε amóú ᾠᾠᾠ amó ámuᾠsu kóráá, póhí amó iwí. ² Ahá tsᾠtsᾠtsᾠ bóbuo amó tsiátᾠ laláhe pó pélla anfi.

Amó su ahá bókpaí onakwali okpa ámu. ³ Amó onsípe su békpekpée asón blí púswí mli kába. Asón ogyípu Bulu léda iwísu oyi opa áni obébití amó isu, hí amó.

⁴ Tsúfē Bulu mésikíe mu abapu amóu bóbwe lakpan ámu kóráá. Olowa amó ikan, tswi amó wá isubití ogyá amóu itamadun amu oklúklúúklúkpa oklúntá.* Bétsiá un yófun amó asón ogyíké. ⁵ Mliyin áni Bulu mékiná atitifo amóu bumobu mu amu isubití. Mboun oleha ntsu léme amó fée. Noa mu ahá abasiénó pé lésián. Noa léda okan bláa ahá ali bré ámutá obé, butsia tsiátá ilegýi Bulu ansí. ⁶ Ida mli ansító áni Bulu léha ogyá ləhə Sodom móa Gomora awúlu mli nsú. Amó lakpan su Bulu lébití amó isu, isuna tóá íbéba ahá áni butakúsú líi mvsusu ekekú. ⁷ Táme Bulu léle yilé obwepú Lot mú ali bré ámutá. Ahá ámu tsiátá laláhe pú amó mblasumágyi letsia han mu. ⁸ Oletsiá nú, oletsiá wun amó bwehé laláhe ekekegyíeke, iletsiá tó mu klun. ⁹ Iní fée ilosuná áni aní Wíe yin aliá obéle yilé abwepú tsú isókúto, pú aliá obébití laláhe abwepú isu yófun ekeá obégyi amó asón. ¹⁰ Múá idun a, ahá áni odu butamagyí iwísu, iwítsú bu amótá, butamasúsu tətə iwí dun hakpan áni amó owóli laláhe tekle. Bulu obéhe bití amó isu.

Ní bude anumnyampúá bobu osúsú sia á, itamawá amó ifú. ¹¹ Bulu-abapúá buhíe bobu túmi, bobu owonlín kóráá butamasia anumnyampu anfi Bulu ansító. ¹² Afunu ató asunápú anfi bugyi fé pututá-mbwíá buma agywun. Butakwíi amó keke, ahá butekítá amó, mó amó. Butebli asun laláhe tsú tóá bumonu mú asi iwí. Amó lalahewwe béhi amó fé pututá-mbwí. ¹³ Ali amóu bahá ahá bude asón wun amu su Bulu obópu asun wunhe ká amó aká. Butegyí odwe nketá, tsúfē ansigyíla butóbwe. Butóbwe pélla, kpóí iwí, butowíe anitá aní nkegyítá. Bude iwí mlé. ¹⁴ Tətə ima amó ansigyí dun mbuatá. Butamasí laláhe bwe. Butemlé ahá áni amó hógyi melíi tsukule, há bótóbwe lakpan. Bahíe bí onsípe wa. Amó bwehé laláhe anfi su, bugyówi ní! ¹⁵ Basí okpa wankláán ámu tswi, yó bobuo Beor mu bi Bulu onósú otáípu Bileam bwehé laláhe. Olowe sika áni obénya tsú lalahewweta. ¹⁶ Mú su Bulu léha mu afrímú lótaí wa mu, ileha olesi mu gbedéla amu bwe.

¹⁷ Afunu ató asunápú anfi boma labi kuku. Bugyi fé ntsuá ilakpí ntée nyankpúá ilabilá tuun, afú latsuan mó náti. Iní su amó otsiákpá áni Bulu lalá yái amó gyí oklún tuuntá. ¹⁸ Butotsú iwí, ká onótá, pú amó owóli laláhe tin onó, mlé ahá butelábwe lakpan áni besi bwe imakówá opa. ¹⁹ Butehíe ahá bee, ní begyi amó atosunáhésu á, bégyi iwí. Táme amó onutó bugyi nkpábi há tsiátá laláhe. Tsúfē nyankpúsa gyí okpábi há tóá ide mvsu gyí. ²⁰ Ahá áni babí aní Wíe pú aní Olepú Yesu Kristo, sí oytá owóli laláheá iteyintá nyankpúsa bwe, beyinkí yébitíwíe mótá, igyi amósú á, amó tsiátá teláyintá dun aliá igyi yái. ²¹ Ní bumetepí wun okpa wankláán ámu kóráá á, teki ibu alé há amó dun áni bówun mú yínkí oma, sí mbla wankíhe amóu bapuhá amó ámvsu gyí. ²² Amó bwehé áni lahá yébi anfi laba mótá. “Kiaí tékplái, lápú mu odandu tsú” pú “Febie oprákuo ntsu ahágyíalíá á, oteláyébie odiba.”

3

Aní Wíe Obáke

¹ Mí apió adwepú, iní gyí owólú nyəəsiá ndewanlín sísi mli ní. Ndepu nwólú anyə áni káin mli, méni mlógywín mó iwí wankláán. ² Ndekléa mlíkain asón amóu Bulu onósú atáípu wankíhe amu beblí yái ámvsu. Mlíkain aní Wíe, ogyí aní Olepú Yesu Kristo mbla amóu olətsən mu sumbí ayəpósú wá há mli ámvsu. ³⁻⁴ Gyankpəpu a, ndekléa nékain mli áni nke tráhe amutá á, ahinlá abwepú aku bóbuo amó onutó owóli laláhe. Bóməsi mli, fité mli bee, “Yéé Yesu lébli yái obéé, mélayínkí bá a? Mó nkí mu mé? Tsú aní anáin lowu brésú opa á, tətəətə mókútse. Ali amóu ilenya igyi ámu ni.” ⁵ Bakí ansí tan áni onó Bulu lópoblí asón bímbí ámu, osú móa asi lelín, osólúv ledali tsu ntsutso. Ntsu é oləpobwé mó. ⁶ Ntsu kén oleha uləbulá yíntá bímbí oyi ámu. ⁷ Onó ámu kén olətrá publí áni osú móa asi áni mó íbétsiá yófun ekeá obégyi ahá amóu butamanyá mu ifú ámu asón, pú ogyá hí tógyítá.

* 2:4 Tataro butetí un Griiki əblítə.

⁸ Táme apió adwepó, mlimátan íni mósú. Ekewóle igyi fé nfi-ópim, nfi-ópim é igyi fé ekewóle aní Wie ansító. ⁹ Ahá buki bee, Bulu tesi tsiá tóá alahíéá obóbwesu. Megyí alí igyi, mboun klon otenyá há mli; méní dhagyíoha obédamlí klontó sí lakpan bwe, tsúfé omedékléá dhaa obófwí.

¹⁰ Táme aní Wie obáke amu ibófwie ahátó, fé alí owikplu tofwíé dhato. Eke ámu a, osúsú bósura okitikíti kóklóklóú na. Ogyá bēnlain ntobía dōpobwé osó móa asi féé. Osulós móa mósú ató é féé bōhō plíplíplí. ¹¹ Iníá léle Bulu obéyintá dyító ató féé alí á, tsiátó mōmu ilehián aní mlóptsíá, íbégyi Bulu ansí? Ilehián aní mli iwí bētín, mlósúm Bulu. ¹² Mlitsia tsiátó anfi puki okpa ha Kristo obáke amu, amlíha mó ikosi ba. Bulu obópu ogyá hí tógyító osúsú eke ámu. Mó okunkúu é íbēnlain mu ató féé. ¹³ Táme Bulu léhie aní obóbwe osó móa asi pōpwe há aní. Otínéá ahá aní amó asón da okpa bētsiá. Mó anígyó ní.

¹⁴ Mó su apió adwepó, iníá mli gyó íni su á, mli yiri iwí amlitsia tsiátóá mó iwí letín, olala méetsiá mli iwí Bulu ansító, méní iwílwii bētsiá mlíha mōnyō nsíné. ¹⁵ Mlimátan aní ahá nkpahōó só aní Wie dé iklon nya, fé alí aní pío adwepó Paulo lópu nyansa aní Bulu léha mu wánlín asón anfi kén sísí mli. ¹⁶ Asón anfi aná iwí olotóí tsú mu nwuló féétó ní. Táme mu asón ámu ikv asinu bu onlín. Mó su ahá aní butamakási tōtō pō ahá aní amó hogyi melí tsukule butedámlí Paulo asón ámu, fé alí amó butedámlí Bulu ason wanlínhé bun amu. Mó obéha Bulu obéhi amó ní.

¹⁷ Táme apió adwepó, iníá mli yin mó alí su á, nde mli olá da yáí. Mludinka ansí iwísu, méní ahá anfi butamagyi mblassu anfi bōmōpō amó atosunáhé laláhe amu be mlé mli, amlidida.

¹⁸ Mboun mli yō mósú, méní aní Wie pō aní Olépo Yesu Kristo awitole pō mu bi bōmoní mlitō. Numnyam íbwée mu kle tsú séi pōya bré féétó! Amen.

Yohane ጋግጋ ጊጎጎጎጎ

Nkpa Asón

¹ Anidé ጋግጋ áñfi wanlín sísí mlí tsú Asón á múú itehá nkpa, ɪbu ɪnu asa ɔyí lelɪn amu ɪwi. Aní onutó anilónu mu asón, pú ansibi wun mu, ki mu, pú ɪbi da mu. ² Bulu léle Nkpa ጋhapú áñfi ጋwan súná aní, anilówun mu. Anidé adánsie gyí, bláa mlí aniaa, mutéhá nkpa áñí itamatá ní. Mba ጋsí ámu nyɔ bu ɪnu yáí, asa alalé mu ጋwan súná aní. ³ Asón áñí anilónu pú tóá anilówun anidé mlí bláa, méní ania mlínyɔ abóbwe kole. Tsúfé ania ጋsí ámu pú mu Bi Yesu Kristonyɔ gyí kole. ⁴ Anidé mú wanlín sísí mlí, méní ania mlínyɔ ansigyí bófun.

Bulu Lówankí

⁵ Asón áñí anilónu tsú mu Bi ámu wá, anidé mlí bláa gyí, Bulu lówankí. Oklún kókukú má mutɔ. ⁶ Mú su ní anidéblí aniaa, ania mɔnyɔ anidé mbagyí, táme anitráa aniná oklúntɔ á, anidé afunu wa. Animédébwé dínká ɔnɔkwali asón ámu su. ⁷ Táme ní aniná wanki amutɔ, fé alí á múú mu onutó ɔna ámu a, ikolebwé bu ania aní aba nsiné. Mú su mu Bi Yesu Kristo obugya amu tetin aní ɪwi tsú aní lakpantɔ.

⁸ Ní ablí aniaa, lakpan ma aní ɪwi á, anidé ɪwi mlé. Animá ɔnɔkwali. ⁹ Táme ní alé aní lakpan bláa Bulu á, obésikíé aní, tin aní ɪwi tsú lalahé féétó, tsúfé yilé ɔbwepú pú ɔnɔkwali pu ogyi. ¹⁰ Ní ablí aniaa, animégyí lakpan abwepú á, anilawá mu afunutɔ. Idesuná áñí animóhɔ mu asón ámu.

2

Aní Bvale Ogyípú

¹ Mí abí adwepú, nde asón áñfi wanlín sísí mlí, méní mlíméetrá bwe lakpan. Táme ní mlítɔ ɔku ɔbwé lakpan á, aníbu ɔhá áñí otokókóli aní Sí ámu há aní. Mɔgyí yilé ɔbwepú Yesu Kristo. ² Tsúfé mlólówu, pú mu obugya lé aní nwunsu mbusuo. Megyí aní nkole pé lakpan, táme ɔyító ahá féé klé.

³ Ní anidé Bulu mblasu gyí a, mú ɔbéha abébi áñí anilabí mu ní. ⁴ Ní ɔku ɔblí ɔbéé, “Nyin Bulu,” táme ɔtamagyi mu mblasu á, ofunupu ogyi. ɔma ɔnɔkwali. ⁵⁻⁶ Táme ní ɔku tegyi Bulu mblasu á, idesuná áñí mu Buludwe lɔfun. Tóá ɪbéha abébi áñí kolebwé bu ania Bulu nsiné gyí, anísie nkpa fé Yesu Kristo.

Mbla Pɔpwe Amu

⁷ Apíó adwepú, megyí mbla pɔpwe kuku ndewanlín sísí mlí. Mbla dada amúú mlíyin tsú bré á múú mlílótsɔ hógyi amu ní. Mbla dada anfi igyi asón áñí mlilanú dodo. ⁸ Táme mbla pɔpwe igyi. Tsúfé Kristo tsiátó pú mlí klé lalé mú súná áñí mbla pɔpwe igyi. Oklún amu ɪdetsúun. Wanki amu onutó ɪdewankí dodo.

⁹ Mú su ɔhá áñí ɔbéé, ɔna wanki amutɔ, táme ɔde mu ba Okristoyin lu á, idesuná áñí ɔtráa ɔbu oklúntɔ. ¹⁰ ɔhá áñí ɔtɔdwé mu ba Okristoyin ná wanki amutɔ. Mú su tɔtɔtɔ mécha mu ɔbwe lakpan. ¹¹ Táme ɔhá áñí otolú mu ba Okristoyin mú tsie oklúntɔ. ɔna oklúntɔ, su omeyín ɔtínéá ɔyó, tsúfé oklún amu ɪlatin mu ansí.

¹² Mí abí adwepú, nde ጋግጋ áñfi wanlín sísí mlí, tsúfé Yesu Kristo su Bulu lasí mlí lakpan kíé mlí. ¹³ Mí así, nde ጋግጋ áñfi wanlín sísí mlí, tsúfé mlilabí ɔhá á múú ɔbu ɪnu tsú ɔyí nfiasí ámu. Nyasubi, nde ጋግጋ áñfi wanlín sísí mlí, tsúfé mlilagyi ጋbunsámsú.

¹⁴ Mí abí adwepú, nde ጋግጋ áñfi wanlín sísí mlí, tsúfé mlilabí ጋsí ámu. Mí así, nde ጋግጋ áñfi wanlín sísí mlí, tsúfé mlilabí ɔhá á múú ɔbu ɪnu asa Bulu lóbwe ɔyí ámu. Nyasubi, nde ጋግጋ áñfi wanlín sísí mlí, tsúfé mlí hógyi ɔnó bu ɔnlɪn, Bulu asón bu mlítɔ. Mlilagyi ጋbunsámsú.

¹⁵ Mό su nde mli fέe blaa mbέe, mlimápu mli klon dínká oyi pó mótó atósó. Ní oku dé oyi ánfí dwe á, oméetalí trá dwe aní Sí Bulu ε. ¹⁶ Oyító ató ámu íku gyí, ató laláheá itedínká oha owóli; atóá oha towun, itedínká mu owóli pó ntobíá oha tǎpótsú iwí. Iní ánfí odu kókukú imotsú aní Sí Bulu wá, oyi ánfíto itsú. ¹⁷ Oyi ánfí pó mótó atóá itedínká oha owóli fέe detsóun. Táme ohá ání otǎbwé tóá Bulu tekle obétsiá nkpa ání itamatá.

Kristo Alupó

¹⁸ Mí abí adwepó, bré tráhe ni. Mlikaun ání beblaa mli beε, Kristo olupó ámu obéba. Séi ánfí á, Kristo alupó tsǎtsǎtsǎ baba. Iní désuná ání lélé bré tráhe ni. ¹⁹ Kristo alupó ánfí betsiá anito asa bedali. Ní lélé aní klé bogyi á, teki besi tsiá anito. Amó anitodalí lósuná ání bumegyí aní apió Kristotó. Mό su bedali anito ní.

²⁰ Táme mli mó á, Kristo lapó mu Oje Wankíhé amu wá mlito. Mό su mli fέe mliabí onǎkwali amu. ²¹ Megyi beε mliméyín onǎkwali amu, só nde asón ánfí wanlín sísi mli. Mboun alíá mliyin onǎkwali amu, pó alí ámóu mliyin wankláán ání otínéá onǎkwali amu bu a, afunu kókukú ima inu ámu su.

²² Ma gyí ofunupu kpǎnkpǎnti ánfí? Mogyi ohá ání olekiná obéε, “Megyi Yesu gyí Kristo, (ohá ámóu Bulu ladá mu ofúli amu).” Idesuná ání alakíná Osi Bulu mu Bi Yesu Kristo amu. Mό su mogyi Kristo olupó ámu ni. ²³ Tsúfé ohá ání okíná Bulu mu Bi ámu lakíná mu Si Bulu é ní. Táme ohá ání olǎha mu Bi ámu lahǎ mu Si ámu é.

²⁴ Mό su mliha asón ámóu mlílonu tsú bré ámóu mlílotsǎ hógyi amu isin mlito. Tsúfé ní isin mlito á, mómu íkulebwe bétsiá mlia Yesu pó Osi Bulu nsiné. ²⁵ Iní gyí tóá Kristo léhie obéε méha aní, igyi nkpa ání itamatá ámu ni.

²⁶ Ahá ámóu budekléá bémlé mli ámu só nde asón ánfí wanlín sísi mli. ²⁷ Mli mó á, Oje Wankíhé ámóu Kristo lópowa mlito ámu bu mlito. Mό su imehián ání ohaa obétrá suná mli ató. Tsúfé Oje Wankíhé amu tosúná mli tógyító. Mu atosunáhé é igyi onǎkwali onutó. Iní su mlíkita tóá olosuná mlito, amlitsia Kristotó.

²⁸ Iní su mí abí adwepó, mlitsia Kristotó. Fówun ní obá á, péli méekítá aní, abétalí fia mu. ²⁹ Ní mliyin ání yilé obwepó Yesu gyí á, mómu mlihi ání yilé obwepó Bulu mu bi okugyíoku gyí.

3

Bulu Abi

¹ Mlíki alíá aní Sí Bulu tehié dwé aní só butetí aní mu abí. Lélé á, mu abí anigyí. Táme tóá suá oyi ánfíto ahá bumeyín aní gyí, bumeyín aní Sí Bulu. ² Mí apió adwepó, séi á, Bulu ahá anigyí. Alíá abébemlí wule omákónyá lé súná aní. Táme aniyin ání Kristo obá á, abélian mu, tsúfé abówun alíá ogyi. ³ Ohagyíoha ání odin ansí ání mélian mu tehá mu iwí tetin, fé alíá mu iwí letin.

⁴ Ohagyíoha ání otǎbwé lakpan á, odekúsó líi Bulu mblasu. Tsúfé lakpan gyí Bulu mblasomágyi. ⁵ Mliyin ání Kristo léba oyító beε aní tsú aní lakpanǎ, táme mu mó omabwe lakpan kuku. ⁶ Iní su ohá ání mu Kristo bude mbagyí tamatráa bwe lakpan. Mό su ohagyíoha ání otráa ode lakpan bwe mókówun Kristo, omákóbí mu é.

⁷ Mí abí adwepó, mlimáha ohaa omle mli. Ohagyíoha ání otǎbwé yilé á, mu asón da okpa Bulu ansító fé Yesu. ⁸ Táme Obunsám mu bi, ohá ání otráa ode lakpan bwe gyí. Tsúfé Obunsám dé lakpan bwe tsú bréá oyi lefi asi opá. Bulu mu Bi Yesu Kristo léba oyító beyintá Obunsám gymagyihe kugyíku.

⁹ Ahá ání babwé Bulu ahá butamatráa bwe lakpan, tsúfé Bulu tsiátó bu amótó. Mό su buméetalí trá bwe lakpan. ¹⁰ Tóá abópubí Bulu abí pó Obunsám abí gyí, ohagyíoha ání otamabwé yilé, ntée dwé mu ba mégyí Bulu mu bi.

Abadwe

¹¹ Asón ání mlílónu tsú bréá mlilémlí Akristofó gyí, adwéé aba. ¹² Mlumábwε mli ιwι fé Kain. Ɖlɔbwε Ɖbɔnsám mu bi, mó mu gyama. Ntɔ léha só ɔlɔmɔ mu? Ɖlɔbwε itɔ laláhe, mu gyama mó lɔbwε itɔ wankláán su ɔlɔmɔ mu.

¹³ Mí apíó Akristofó, imáwa mli wánwan ní ɔyí ánfítɔ ahá bɔtolú mli. ¹⁴ Aní mó aniyin ání aniladáli lowu así yó nkpa ání itamatátó, tsúfé anidé aní aba dwe. Ɖhá ání ɔtamadwé mu aba lasin lowutɔ. ¹⁵ Ɖhá ání otolú mu ba gyí ahá ɔmɔpó. Mliyín ání ahá ɔmɔpó ɔkɔku má nkpa ání itamatá. ¹⁶ Alí ámúó Kristo lótsulá wú há aní ámu ilasúná aní alíá ɔdwe gyí. Mú su ilehián ání aní é abówu há aní aba alí kén. ¹⁷ Ní ɔku bu ató, alawun ání kv de mu ba hián, táme omowun mu nwe há mu a, mómú ɔméetalí blí ɔbéε, mɔtɔdwé Bulu. ¹⁸ Mí abí adwεpó, ní igyi alí á, mli mápυ ɔnɔkpán dwé aba. Mboún mliha apυ aní bwehé pó ɔnɔkwali dwe aba.

Ɖklɔnwa Bulu Ansító

¹⁹ Ní anitɔdwé aba alí á, mó abébi ání anibuo ɔnɔkwali amu ni. Mú su ní anilí Bulu ansító á, tɔtɔ méehan aní. ²⁰ Ní aní klɔn ihá aní pón kóráá á, Bulu yin asón dɔn aní klɔn, oyin aní bwehé kugyíku. ²¹ Apíó adwεpó, ní aní klɔn méha aní pón bréá anilí mu ansító á, ifú méekítá aní. ²² Bulu ɔbéha aní tóá anidé mu kulí, tsúfé anidé mu mblasu gyí, aní tsiátó é légyi mu ansí. ²³ Mbla ání Bulu lówa há aní gyí, ahóó mu Bi Yesu Kristo gyí, adwe aba fé alíá Yesu lébláa aní. ²⁴ Ɖhá ání ɔde Bulu mblasu gyí a, mu a Bulu babwé kɔle. Bulu bu mu klɔntɔ. Tóá itosúná aní ání ɔbu aní klɔntɔ gyí Ɖhe Wankíhé amúó ɔlɔpυhá aní ámu.

4

Ɖhe Wankíhé Pó Ɖhe Laláhe

¹ Apíó adwεpó, mli máhɔ ahá féé ání beε, bu bu Ɖhe Wankíhé amu asónsú gyí. Mboún mli ɔ ɔhé ámúó bu de pɔsúná ató ámu ki. Tsúfé Bulu ɔnɔsú atáipó afunupυ tsɔtsɔtsɔ babóla ɔyí ánfítɔ. ² Iní apóbi ání ɔhé ámu itsú Bulu wá ní. Ní ɔku dé ató suná, ɔleblí ɔbéε, Yesu Kristo lélin fé nyankpɔsa a, mómú mu atosunáhé amu itsú Bulu wá. ³ Táme ní ɔku léblí ɔbéε, Yesu mélin fé nyankpɔsa a, mómú Ɖhe Wankíhé amu ima mɔtɔ. Kristo olupó ɔhé ámúó mlílónuá beε, ibéba amu ni. Ilaba ɔyító dodo.

⁴ Mí abí adwεpó, Bulu ahá mli gyí. Mli lacyi Bulu ɔnɔsú atáipó afunupυ amu su. Tsúfé Ɖhé ámúó bu mli tɔ ámu bu ɔnlin dɔn múámúó ide ɔyí ánfítɔ ahásu gyí amu. ⁵ Yesu alupó ámu bu meyín Bulu. Iní su amú atosunáhé féé igyi ahá ání bu meyín Bulu atosunáhé. Mú su ahá ání bu meyín Bulu tóhɔ amú asónsú gyí. ⁶ Aní mó á, Bulu ahá anigyí. Mú su ɔhagyíɔha ání oyin Bulu tɔhɔ aní asónsú gyí. Táme ɔhá ání omeyín Bulu tamahɔ aní asón. Iní anitɔpóbi ɔnɔkwali Ɖhé ámu pó afunu klé ni.

Bulu Gyí Ɖdwe

⁷ Mí adwεpó, mliha adwe aba, tsúfé ɔdwe itsú Bulu wá. Ɖhagyíɔha ání ɔtɔdwé ahá a, Bulu mu bi ógyi, oyin Bulu. ⁸ Ɖhagyíɔha ání ɔtamadwé ahá méyín Bulu, tsúfé Bulu gyí ɔdwe.* ⁹ Alíá Bulu léle mu ɔdwe súná aní gyí, ɔlɔpυ mu Bi ɔkɔkónú ɔkɔle amu sísí ɔyító, méní abótsɔn mu su nyá nkpa ání itamatá. ¹⁰ Megyí alíá anitɔdwé Bulu gyí Buludwe ɔnɔkwali su. Mboún alíá ɔlɔdwe aní, pó mu Bi sísí aní, ání ɔbópu mu obugya le aní ιwι mbusuo gyí ɔdwe.

¹¹ Apíó adwεpó, iníá Bulu léhie dwé aní alí su á, ilehián ání aní é abódwé aba. ¹² Ɖhaa mókóhíé wun Bulu ki. Ní anidé aba dwe á, idesuná ání Bulu bu aní klɔntɔ. Mú su mu ɔdwe lɔfɔn anitɔ.

¹³ Bulu lapó Ɖhe Wankíhé amu há aní. Mú su anilabi ání ania monyɔ anilabwé kɔle, ɔbu aní klɔntɔ. ¹⁴ Anilawun mó alí. Mú su anidé adánsie gyí aníaa, aní Sí Bulu lówa mu Bi Yesu Kristo ɔbéε, ɔbéle anyánkpɔsa féé tsu amú lakpantɔ. ¹⁵ Ɖhagyíɔha ání olohogyi, ɔleblí ɔbéε Yesu gyí Bulu mu Bi ámu a, Bulu bu mɔtɔ, mu é ɔbu Bulutɔ. ¹⁶ Mú su aniyin ɔdweá Bulu bu ha aní, anilóhɔ móso gyí.

* **4:8** Bulu gyí ɔdwe así gyí, ɔdwe itsú Bulu wá.

Bulu gyí ɔdwe. Mú sɔ ní ɔku tɔdwé Bulu pú mu aba á, ɔbu Bulutɔ, Bulu é bu mutɔ. ¹⁷ Inɔ désuná ání Bulu ɔdwe lɔfɔn anitɔ ní. Mú sɔ animéenya péli mu asón ogyíké, tsúfé anɔlatsiá nkpa ɔyí ánfɔtɔ fé Yesu. ¹⁸ Ɔhá ání Bulu ɔdwe bu mutɔ tamanyá ifú. Mú sɔ ní anidé Bulu pú anɔ aba dwe á, animéenya Bulu ifú. Tsúfé ahá ání buyin ání Bulu ɔbébití amó isɔ ténýá ifú. Inɔ sɔ ní ɔku dé Bulu ifú nya á, ilosuná ání Bulu ɔdwe mɔfɔn mutɔ.

¹⁹ Anitɔdwé Bulu pú anɔ aba, tsúfé Bulu légyankpá dwé anɔ. ²⁰ Ní ɔku lébli ɔbéé “Ntɔdwé Bulu,” táme otolú mu ba á, ofunupɔ ogyi. Tsúfé ɔhá ání otolú mu ba ání otowun, méetalí dwé Bulu ání ɔmɔkówun kí. ²¹ Mbla ání Yesu Kristo lówa há anɔ gyí, “Ɔhá ání ɔtɔdwé Bulu ɔdwéé mu ba é.”

5

Tsiátó Laláhesɔgyi

¹ Ɔhagyíɔha ání olohogyi ɔbéé, Yesu gyí Kristo, (ɔhá ání Bulu ladá mu ofúli amɔ) a, Bulu mu Bi ógyi. Ní fɔtɔdwé ɔkwúpó a, fɔdwe mu bi é. ² Mú sɔ ní anidé Bulu dwe, anidé mu mblasɔ gyí a, mú abɔpɔbí ání anidé mu abí dwe ní. ³ Ní anidé Bulu dwe á, abégyi mu mblasɔ. Mu mbla ámusɔ gyí é ima ɔnlɔn. ⁴ Tsúfé Bulu mu bi okugyíɔku tetáli gyi tsiátó laláhesɔ. Anɔ hógyi anitɔpógýí músú. ⁵ Ma ɔbétalí gyi tsiátó laláhesɔ? Ɔhá ání olohogyi ání Yesu gyí Bulu mu Bi ámu nkɔle ɔbétalí gyi músú.

Yesu Kristo Iwɔ Adánsiɔgyi

⁶ Yesu Kristo gyí ɔhá ání ɔlɔtsɔn ntsu móa obugyato ba. Megyí ntsu nkɔletɔ ɔlɔtsɔn. Ɔlɔtsɔn obugyato é. Ɔɣe Wankíhé amɔ légyí asón ánfɔ iwɔ adánsiɔ, ání igyi ɔnɔkwali. Ɔtamawá afunu. ⁷ Ató asa légyi Yesu iwɔ adánsiɔ. ⁸ Múgyí, Ɔɣe Wankíhé, ntsu pú obugya. Ató asa ánfɔ fée lébli toku kɔle. ⁹ Ní ahá begyi adánsiɔ súná anɔ, anɔtohogyi a, múmú ilehián ání abóhɔ Bulu klé dɔn. Tsúfé mu onutó légyi mu Bi ámu iwɔ adánsiɔ. ¹⁰ Ɔhagyíɔha ání ɔlɔhɔ Bulu mu Bi ámu gyi lahɔ Bulu adánsiɔ ánfɔsɔ gyi mu klɔntɔ. Alɔ kén ɔhagyíɔha ání ɔmɔhɔ Bulu adánsiɔ ánfɔsɔ gyi dé mu afunutɔ wa ní. Tsúfé ɔmɔhɔ adánsiɔ ámbú Bulu légyi tsu mu Bi iwɔ ámusɔ gyi. ¹¹ Adánsiɔ ámu gyí, Bulu lapó nkpa ání itamatá há anɔ tsɔn mu Bi ámusɔ. ¹² Ɔhagyíɔha ání ɔbu Bulu mu Bi ámu bu nkpa ání itamatá. Alɔ kén ɔhagyíɔha ání ɔma Bulu mu Bi ámu má nkpa ání itamatá ní.

Asón Tráhe

¹³ Mlɔlahɔ Bulu mu Bi ámu gyi. Mú sɔ nde ɔwɔlɔ ánfɔ wanlín sísí mli, ménɔ mlébi ání mli bu nkpa ání itamatá. ¹⁴ Tóá itehá anitɔwá klɔn yó Bulu ansító gyí, akólí mu tógyítóá igyi mu apé á, otonú anɔ ɔme. ¹⁵ Ní anɔyin ání otonú anɔ ɔme a, múmú akólí mu tógyító á, anɔyin ání ɔbéha anɔ.

¹⁶ Mú sɔ ní ɔku owun mu ba Okristoyin dé lakpan bwe á, ɔbóɔ mpáí ha mu. Bulu ɔbéha mu nkpa. Ahá ání amó lakpan méekpa amó wá lowutɔ asón ndeblí. Lakpan ku bu inɔvá itekpá ɔhá wá lowutɔ. Megyí ɔhá ání ɔbwé lakpan ámu odu mbée mli bóɔ mpáí ha. ¹⁷ Lalahɔ kugyíku igyi lakpan, táme lakpan ku bu inɔvá itamakpá ɔha wá lowutɔ.

¹⁸ Anɔyin ání ɔhá ání alabwé Bulu mu bi ɔkoku tamatsiá bwé lakpan, tsúfé Bulu mu Bi ámu togyo mu iwɔ. Inɔ sɔ Ɔbɔnsám tamatáli bwé mu tɔtɔ.

¹⁹ Anɔyin ání Bulu ahá anɔgyí, táme Ɔbɔnsám dé ɔyító ahá féesú gyí.

²⁰ Anɔyin ání Bulu mu Bi ámu laba. Alahá anɔlanú asón asi, ménɔ abébi Bulu Ɔnɔkwali pɔ amɔ. Anɔ mɔnyɔ anɔlabwé kɔle, anɔ mu Bi Yesu Kristo é anɔlabwé kɔle. Lélé á, mu nkɔle pé gyí Bulu Ɔnɔkwali pɔ nkpa ání itamatá ámu ni.

²¹ Mú sɔ mí abí adwepó, mli kí mli iwɔ wankláán ikpísúmsú.

Yohane ጋግሰኛ ገጽ 13

¹ Aní yín ání Bulu lalé, mí ጋpasua ጋhande Yohane dé ጋግሰኛ áñfi wanlín sísí fúa fú abí. Ntጋdwé mli fée ጋጋkwali amጋጋ. Megyí mí nkጋle pé ጋdwé mli, táme ጋhagyíጋha ání oyin ጋጋkwali amጋ ፎ. ² Tsúfée ጋጋkwali amጋ bu anitጋ, ibétsiá anitጋ brégyíbré.

³ Aní Sí Bulu mጋa mu Bi Yesu Kristo bugyí aní buale. Buwúun aní nwe, abጋha aní iwilwii, aní ahá ámóó anitጋdwé aba ጋጋkwaliጋ amጋ.

ጋጋkwali Mጋa ጋdwe

⁴ Aní lጋhí gyi mli bréá nowun ání fú abí ámጋ akጋ buጋna ጋጋkwali ጋkpa ámጋsu, fé alíá aní Sí Bulu lébláa aní. ⁵ Aní yín ጋdweጋpó, mliha adwe aba. Megyí mbla ጋጋጋwe ndewanlín sísí fú. Mbla ámóó anilébi tsú bré ámóó anilótsጋ hógyi amጋ ni. ⁶ Ní fጋጋdwé Bulu á, fégyi mu mblasጋ. Mbla ání anilébi tsú bréá anilótsጋ hógyi gyí, adwéé aba.

⁷ Ahá amléጋpó tsጋtsጋጋtsጋ baba ጋyí áñfiጋ. Buጋeblí beጋ Yesu Kristo mélin fé nyankጋጋsa. Ahá áñfi gyí ahá amléጋpó ጋú Kristo alupó ámጋ ni. ⁸ Mጋ su mliki wankláán, ménli mli gyumagyihጋ mጋጋbwe kpaali, féki mlénya mli ikጋká fée.

⁹ ጋhagyíጋha ání ጋmedé Kristo atosunáhé amጋጋ, ጋlጋtsጋn mó ጋma yó ጋde ጋጋ bambá suná á, mጋa Bulu buጋmegyí ጋle. Táme ጋhá ání ጋde Kristo atosunáhé amጋጋ á, mጋa aní Sí ጋú Mu Bi ámጋ fée bugyi ጋle. ¹⁰ Ní ጋku ጋbá mli wá, ጋmedé Kristo atosunáhé anfi suná á, mliጋmáhጋ mu wá mli wóyító, mliጋmátsulá mu itsiá. ¹¹ ጋhagyíጋha ání otsulá mu itsiá latsá mu lakpan ámóó ጋdeጋbwe ámጋ bwe.

¹² Asún tsጋtsጋጋtsጋ bu inጋvá tekli nébláa mli, táme mmedékléá nówanlín mó sísí mli. Mbuún nde ጋkpa kí ání néba mli wá, ménli mliጋmáhጋ abétsiá asi, atጋi nya ansigyí wankláán.

¹³ Fú ጋpío tsíhé ámóó Bulu lalé ámጋ abí behá fú itsiá.

Yohane ᾠωυλό Saasi

¹ Mí ᾠδωεπού Gaiο, ntᾠdwé fú ᾠᾠkwali amᾠtᾠ. Mí ᾠpasua ᾠhande Yohane dé ᾠωυλό ᾠnfi wanlín sísí fú.

² Mí ᾠδωεπού, ndehógyiá iwí bu fu ᾠnlin, tógyító é una wankláán fé aliá fúde fú Bulu súm. ³ Ansí lehíe gyi mi bréá apíó aku beba bebláa aní aliá fúde Bulu mbla ámusu gyí, pú aliá fona ᾠᾠkwali ᾠkpa ámusu. ⁴ Brégyíbréá nonú aliá mí abí Akristofᾠ buna ᾠᾠkwali ᾠkpa ámusu á, itehíe wá mí ansigyí.

Gaiο Kanfᾠ

⁵ Mí ᾠδωεπού, itᾠ wankláán fúdebwe, fúde aní apíósú kí, títriu afᾠᾠ ámu. ⁶ Amótó aku baba bebláa aní ᾠpasua ámu aliá feki amúsú féé. Bᾠ mbódí afᾠsi amó ᾠkpa aliá ibégyi Bulu ansí é. ⁷ Tsúfé Kristo su búna. Bᾠmedé tᾠtᾠ hᾠᾠ tsu ahá ᾠní bᾠmegyí Akristofᾠ wá. ⁸ Ilehían ᾠní abéki ahá ᾠnfi odusu ali, féki ania amúnᾠᾠ abóbwe kule yó ᾠᾠkwali agyómá ámu.

Diotrefe mᾠa Demetrio

⁹ Nawánlín ᾠωυλό ku sísí mli dodo, támε Diotrefe dékléá ᾠbóbwe mu iwí ᾠpasua ᾠhande. Mú su ᾠmedé aní pᾠbwé tᾠtᾠ. ¹⁰ Ní nebá mli wá á, nébláa mli mu asᾠn laláheá ᾠdeblí tsú aní iwí. Múá ima ale kóráá gyí, ᾠbéε, mᾠmᾠᾠᾠ apíó ámu afᾠᾠ. ᾠde ahá é itin ka ᾠbéε, bᾠmáki amúsú, ᾠde ahá ᾠní beki amúsú é gyáa le ᾠpasua ámᾠtᾠ.

¹¹ Mí adwεπού, mli mákasí mu bwehé laláhe anfi. Mboun mlikasi yilé abwεπού ámu bwehé. ᾠhagyíᾠha ᾠní ᾠᾠbwé yilé á, Bulu mu bi ógyi, támε ᾠhá ᾠní ᾠᾠbwé lalahε mú méyín Bulu.

¹² Demetrio mú á, ᾠhagyíᾠha tetí mu idayilé. Mu tsiátó é idesuná ᾠní ᾠha wankláán ogyi. Mí é ntetí mu idayilé. Mliyín ᾠní mí asᾠn blíhé igyi ᾠᾠkwali.

Iká

¹³ Teki asᾠn tsᾠtsᾠᾠtᾠ bu inᾠvá nébláa fu, támε mmedékléá nówanlín mú sísí fú. ¹⁴ Nde ᾠkpa kí ᾠní imᾠᾠwa ᾠpá kóráá néba mli wá, abétsiá así tóí.

¹⁵ Bulu ᾠháa fú iwilwii.

Fú anyawíe féé behá fú itsiá. Nεhá aní anyawíe amᾠtᾠ okugyíᾠku é itsiá.

Yuda ᾠολύ

Itsiáha

¹ Mí Yesu Kristo osúmbi Yuda, Yakobo mu pio dé ᾠολύ áñfi wanlín sísí ahá ání aní Sí Bulu létí, ᾠᾠᾠwé amó, Yesu Kristo dé amósó kí.*

² Nde Bulu kokóli mbéé, ᾠhíe wun mli nwe, ᾠha mli iwilwii pó ᾠᾠwé.

Afunu Ató Asunápó

³ Apíó adwepó, tekí nahíé bwé agywun ání nówanlín mli ᾠολύ tsú nkpa amóú Bulu laho mía mlinyo ámu iwí. Táme ilehián ání nówanlín kókóli mli, amlipri hógyi amóú Bulu lapóhá mu ahá ᾠsáwóle pé ámu nwun. ⁴ Tsúfé aha aku banjáin bowie mliᾠ. Ahá áñfi adá ida ᾠwolótó dodo há ᾠsubtí, tsúfé butamanyá Bulu ifú. Budeblí beé, íniá Bulu tesí aní lakpan kíe aní so á, abétalí tsíá tsiátó laláhe. Bakósú líí aní Wíe pó aní ᾠkrapó Yesu Kristo ᾠkole pé ámuᾠsu.

⁵ Mliyín asún áñfi féé dodo, táme ntráa kain mli ání aní Wíe Bulu† lékpa mu ahá dáli Egyipte ᾠsolósu, táme ᾠma a, ᾠlᾠmᾠ amóú bᾠmᾠhᾠ mu gyi féé tsálífwí. ⁶ Mlikain ání Bulu-abᾠpu aku bᾠmetsiá ᾠtínéá ᾠleha amó túmi ᾠbéé butsiá. Mú so Bulu léha bᾠwa amó ikan, butsie oklúntᾠ bᾠgyo mu asún ogyíké kᾠnkpᾠnti ámu. ⁷ Sodom múa Gomorafᾠ pó nkuda ání ᾠlekafia amó é betsiá wá atsi múa ayin asún. Alí kén Bulu léha ogyá ání itamadun lóho amó awúlu féé, pódá ahá féé ᾠlá ní.

⁸ Alí nkude akúnpu anfi é butokun nkude ní. Itehá amó butᾠbwé lakpan pókpóí amó iwí, butamanyá Bulu túmi ifú. Budeblí abususu pókpóí ᾠhéá ᾠbu numnyam é. ⁹ Bulu-abᾠpu dehen Mikael kóráá méblí asun laláhe bréá muᾠ ᾠbᾠnsám beprí Mose fúli. Tóá ᾠleblí gyí, “Bulu ᾠwáa ᾠyun wa fu!” ¹⁰ Táme ahá áñfi mú buteblí asun laláhe tsú tóá bᾠmonu mú asi iwí. Amó bwehé lehan mbwíá bᾠma agywun. Mógyí tóá itehí amó é ní. ¹¹ Alí ahá ámu bᾠgyówi! Tsúfé bapó Kain amóú ᾠlᾠmᾠ mu gyama ámu ᾠkpa. Bakula sika yóbwé tóá Bileam lóbwé, bakósú líí Bulusu fé Kora.‡ Mú so Bulu ᾠbéhi amó. ¹² Ahá áñfi butᾠpó ifin da ᾠkolebwe atogyihe amó. Ní mliá amónyo mli dé atógyí a, péli tamakítá amó. Akrapó bᾠgyi, táme amó nkole klé buteki. Bᾠgyi fé agyindeá itamatswie, afú tᾠtsvan mú náti. Bᾠgyi fé nyiá itamaswíe ntée bapúli mú, tú mú asi, ᾠlawú plíplíplíplí. ¹³ Amó péliᾠ bu nyányáa fé ntsusu-afuá iteda bobun ogbémgbesu. Bᾠgyi fé ntsrakpabiá ᾠna deᾠsᾠon nwolótáasu keke. Amó oᾠsiákpá gyí oklún tuun ání Bulu lélayái há amó bré féétó.

¹⁴ Adam ᾠma ᾠlínᾠ sienósító obí Enok léblí amó iwí asún tswí. ᾠbéé, “Mliki, aní Wíe muᾠ mu abᾠpu wankíhé mpím afini-afini bebá. ¹⁵ ᾠbá begyi ᾠyító ahá féé asún, ᾠbiti ahá ání butamanyá mu ifú ᾠsu. Amó lalaheá babwé pókósú líí muᾠsu, pó mu iwí asun laláheá bablí su!”

¹⁶ Ahá áñfi butᾠtᾠí ahásu, lé ahá ᾠlá, bwé lalahe kugyíkᾠvá bᾠdeklé. Butotsú iwí, bun ahá kpantsapa, méní bénya tóá bᾠdeklé.

ᾠláda Pó Tóikplá

¹⁷ Táme apíó adwepó, mlikain asún ání aní Wíe Yesu Kristo sumbí ayᾠpó ámu bebláa mliᾠsu. ¹⁸ Bebláa mli beé, “Nke tráhe amutᾠ á, ahinlá abwepó béba. Bóbuo amó ᾠwólí laláhe.” ¹⁹ Bᾠbu mliᾠ dodo. Amó dé mli nsiné yintá ní. Amó onutó agywun dé amó kpa, tsúfé ᾠhe Wankíhé amó má amótó. ²⁰ Táme apíó adwepó, mli mú á, mliᾠpwe mli tsiátó dinka mli hógyi wankíhé amᾠsu. Mliᾠ mpái ᾠhe Wankíhé amó túmitᾠ. ²¹ Mliᾠsia tsiátóá Bulu ᾠᾠwé lasúná mli, bré áñfi mli gyó aní Wíe Yesu Kristo ání ᾠbéba bowun mli nwe, há mli nkpa ání itamatá áñfi.

* **1:1** Ntée Bulu dé amósó kí ha Kristo. † **1:5** Aní Wíe Yesu ntée Yosua bu nwóló dada amó akotᾠ. ‡ **1:11** Kora lókusó líí Mose muᾠ mu dehen Aaronsu.

²² Mliwun ahá ání asón ámu imedé amó wankí nwe. ²³ Mlipri aku le ogyá ámuto, poho amó nkpa. Mliwun aku nwe ifúsó. Mliki wankláán ání amó lalahε amu iméetsankí mli.

Bulu Kanfó Mpa

²⁴ Mvétéhá anitamadida. Mvélé lalahε lé aní iwí, kpá aní ba numnyam amóú ibu bomlí mu amu asi ansigyító. ²⁵ Mu nkole gyí Bulu pú aní Ohópu. Numnyam, obú, owonlín pú túmi itsúon aní Wíe Yesu Kristosú itu mu. Tsú bréá oyi məkótsúa asi, bətu nde púya bré fée. Amen.

Atóá Bεε Súná Yohane

¹ Ini gyí atóá Bulu léha Yesu Kristo léle súná mu asúmpó tsú tóá íbéba nke ánfítò iwí ní. Yesu lówa Bulu-òbòpò léba bεε mú súná mu osúmbi Yohane. ² Yohane légyí tógyítóá olowun iwí adánsíε. Olegyi Bulu asón ámu pú asón ání Yesu Kristo lébláa mu fée iwí adánsíε ònòkwáísv. ³ Bulu obóyulá òhá ání òtekla mu ònósú òtáíró asvñ wanlínhé anfi súná Kristo òpasua ámu. Obóyulá ahá ání bòtonú asón ámu, gyi ònká mósú é; tsúfé mú fée bábi lafòn ta.

Kristo Òpasua Asienó Amv Itsidha

⁴⁻⁵ Mí Yohane dé òwuló anfi wanlín sísí Kristo òpasua asienóá mlvñ Asia òmátó.

Òhá ámúú oletsíá, òbv ìnv, òbélaba amv mva Òhé asienó ání bulí mu owíε obíá ansító pú Yesu Kristo bvgyi mli buale, abvha mli iwílwii. Mvgyí òdànsiyin ònòkwáípv, ogyankpapwá òkòsú tsú afúlitò, òyító awíε féesú ogyíró.

Mvòdòwé aní, òlòpv mu obugya ká aní nwnsv ìkò, sí aní lakpan kíε aní. ⁶ Alabwé aní mu iwíε ogyíkpa pú mu igyi ahapú ání abósum mu Sí Bulu. Numnyam móa túmi íbwéε mu kε bré fée! Amen.

⁷ Kí! Òna nwlótáasv òbá! Òhagyísha obówun mu. Ahá ámúú bòwò mu píá amv kóráá bówun mu. Mv sv òyító ahá fée bósu kóklókúú. Alí íbéba ní!

⁸ Aní Wíε Bulu léblí òbéε, “Mígyí Alfa móa Omega. Otúmípv amúú oletsíá, òbv ìnv, òbéba amv ní.”

Kristo Le Súná

⁹ Mí, mli píó Yohane ní. Mía mlvnyò dé ipian wúun Yesu pú Bulu iwíεgyí ámu sv, anidé ìklvñ nya líí kínkín. Bulu asón òkanda pú Kristo iwí asónblí sv balé mí ya Patmo òpv nsiné òsulósv. ¹⁰ Eke òkúá igyi aní Wíε eke á, Bulu Òhé léba msv. Nonu òme kv, ìlèlín kóklókúú fε òkpe òtsáwvle pé mí òma. ¹¹ Òme amv òbéε, “Wanlín tóá fvdewúun wa òwulótó, afvppvya Kristo òpasua asienó, bvgyi Efeso, Smirna, Pergamo, Tiatira, Sardi, Filadelfia pú Laodikea.”

¹² Bréá nédamlí mbéε anki òhá ání òde mí asón bláa a, nowun sika pevε òkandíε-oyíá íbv abámbi asienó. ¹³ Òha òkúá òlèlian Nyankpusa-Mv-Bi ámu líí òkandíε-oyí ámu nsiné. Òlòwa ligá, òlòpv sika pevε òfé tsan mu kántó. ¹⁴ Mv nwun pú mu imi fée lofulí fε opulí mpútó ntée òhráda. Mv ansíbi aklambi é lówankí fε ogyá mpvmpv. ¹⁵ Mv ayabi de ogyá kpa fε kòòbrí ání bafwí mú lé ogyátó ìnvsv. Mv òme idetsulá fε ntsuá ìdekpa yí. ¹⁶ Òde ntsrakpabi asienó mu gyòpítò. Òdayí íya anyò kláklá lèdalí tsu mu ònótó. Mv ansító íhíε òewankí fε òpawí. ¹⁷ Bréá nowun mu a, nemlí bun mu ayabiasí fε òha wuhé, táme òlòpv mu gyòpv íbv ònká mísú, blí òbéε, “Mánya ífú! Mígyí Ogyankpapv móa Òtráhe amv ní. ¹⁸ Mígyí òkíankpapv amúú nowu ámu ní. Kí, mbv nkpa bré féeótó! Mv túmi lowu móa afúlitòsv.

¹⁹ “Wanlín tóá fawun bòtsvñ, móa ìdebá séi pú móa íbéba òma wa òwuló ámvò. ²⁰ Ntsrakpabi asienó ámúú fowun mí gyòpítò pú sika pevε òkandíε-oyí abámbi asienó ámu así ní. Ntsrakpabi asienó ámu igyi òpasua asienó ámu abòpv. Òkandíε-oyí abámbi asienó ámu é gyí òpasua asienó ámu.

2

Efeso Òpasua Nkla

¹ “Wanlín asón anfi sísv Akristofò òpasua ání íbv Efeso wúlutò òbòpv fεε,*

“Òhá ámúú òde ntsrakpabi asienó mu gyòpítò, òna sika pevε òkandíε-oyí abámbi asienó ámu nsiné ámu òbéε: ² Nyin tóá fvdèbwe fée. Nawun alíá fv híε fvdε agyómá yò, pú alíá fvdε

* **2:1** Òbòpv anfi gyí Bulu-òbòpóá òlí há òpasua ámu ní. Íbv nfi móa 2:8, 12, 18; 3:1, 7, 14 étó.

nsi wa lí kínkín. Nyin ání fotamakle aha laláhe asón. Fakápú ahá amóú bode amó iwí tí Kristo sumbí ayópú ámu, wun ání afunupọ bọgyi. ³ Fotomi wun ipian mí sọ, fómeyinkí ọma. ⁴ Táme asón kọle péá mbu fọ iwí gyí, ọdwe itráa ma mía fonyọ ntée fọa fọ aba nsíné fé gyankpapọ amu. ⁵ Mú sọ kain alíá tekí fọgyi asa fadida. Damli klontọ, afulatsia fọ atsiábi. Ní megýí alí á, néba bele fọ ọkandíe-oyí ámu lé mú aba ọpasua atráhe amọtọ. ⁶ Táme toku kọleá ibu alé fọ iwí gyí, fotamakle Nikolai abúọpọ bwehé laláhe amu, fé alíá mí é ntamakle mú.

⁷ “Ọhá ání ọbọ asu onúu ason ání Ọje Wankíhé amu dé ọpasua ámu bláa así. Néha ọhá ání olegyi isọ obégyi Paradiso ndobító oyí-abí amóú itehá nkpa ámu.”

Smirna Ọpasua Nkla

⁸ Ọletrá bláa mí ọbée, “Wanlín asón ání sísí Akristofọ ọpasua ání ibu Smirna wúluto ọbọpọ fẹe,

“Ọhá amóú ogyi Ogyankpapọ mọa Ọtráhe, olowu lákósú tsú afúlitọ ámu ọbée: ⁹ Nyin fọ ipian wunhe pọ ohian ání fọdegyí, táme fọbọ atọ! Nyin alíá ọpasua amóú bode iwí kí bẹe, Yudafọ bọgyi ámu bode afunu wa dínká fósú. Megýí Yudafọ bọgyi, Ọbunsám abúọpọ ọpasua bọgyi. ¹⁰ Máha ipian ání íbẹba fọsọ iwa fọ ifú. Nde fọ bláa, Ọbunsám ọbẹha békítá mlítọ aku tswi obu. Ọbósọ mlí kí. Bédínká fósú nke dú. Ní lowuto ígyi ó á, fọ mú wa ọnọkwali. Néha fọ isugyi-ípa, igyi nkpa ání itamatá.

¹¹ “Ọhá ání ọbọ asu onúu ason ání Ọje Wankíhé amu dé ọpasua ámu bláa así. Ọhagyíọha ání olegyi isọ á, lowu nyọsọ amu iméeda mu.”

Pergamo Ọpasua Nkla

¹² Ọletrá bláa mí ọbée, “Wanlín asón ání sísí Akristofọ ọpasua ání ibu Pergamo wúluto ọbọpọ fẹe,

“Ọhá amóú ọbọ ọdayí íya anyọ kláklá ámu ọbée: ¹³ Nyin ání fọtsie ọtínéá Ọbunsám owíe obíá itsie, táme fode fọ hógyitọ kínkíínkín. Bréá bọmọ mí adánsie ogyípọ ọnọkwalıpọ Antipa mlí wá un kóráá á, fọmekpa mí ọma. ¹⁴ Táme mú ó á, mbu fọ iwí asón kpalobí kọ. Mlítọ aku bọbọ Balaam amóú olosuná Balak† alíá ọbóbwe Israelfọ bóbwe lakpan, ọleha amó betsiá wá atsi mọa ayin asón, tsíá gyi ọkpítọ-atọ ámu. ¹⁵ Alí kén aku bọbọ mlítọá bọbọ Nikolai atosunáhé ní. ¹⁶ Mlídamlí klontọ. Ní megýí alí nọbọfwie mlítọ, pọ mí ọnótọ ọdayí ámu kọ amó.

¹⁷ “Ọhá ání ọbọ asu onúu asón ání Ọje Wankíhé amu dé ọpasua ámu bláa así.

“Ọhagyíọha ání olegyi isọ obégyi atogyihe amóú bọpọnjáín ámu kọ. Nétrá ha okugyíọku íbwi futútúá bọwanlín ídá pọpwe dínká mósú. Mu nkọle ọbẹbí dá ámu. Ọhaa méẹbí mú tsía mọtọ.”

Tiatira Ọpasua Nkla

¹⁸ Ọletrá bláa mí ọbée, “Wanlín asón ání sísí Akristofọ ọpasua ání ibu Tiatira wúluto ọbọpọ fẹe,

“Bulu mu Bi amóú mu ansíbi igyi fé ogyá ọdandọ, mu ayabiasí igyi fé kọóbri ání bapówá ogyá, plíu mú iwí ámu ọbée: ¹⁹ Nyin fọ bwehé féé. Nyin fọ ahádwe, fọ hógyi, fọ osum agyómá pọ fọ nsiwa lí kínkín. Nyin ání fodebí bwé dọn gyankpapọ amu. ²⁰ Táme asón ání mbu ha fọ gyí, fahá ọtsi amóú bọtetí mu Yesebel, ọde mu iwí tí ọbée, Bulu ọnósú ọtáípọ amu dépọ mu atosunáhé mlé mí asúmpọ, bode atsi mọa ayin asón wa, bode ọkpítọ-atọ é gyí. ²¹ Nakí mu ansító ání ọbédamlí klontọ bọbọ Bulu, táme omedékléá obési mbuata. ²² Mú sọ néda mu, wá mu ilọ. Obówun ipian. Ní mva ahá amóú bode mbua tọ ámu é bọmesi, lé iwí lé mótọ á, néha amó béhie wun ipian. ²³ Nómọ mu abúọpọ amu. Akristofọ ọpasua féé bẹbí ání mígyí ọhá amóú otowun ahá klontọ pọ amó nwuntọ asón ámu ní. Néka okugyíọku ikọ mu bwehé ọnó.

† 2:14 Iní bọ Numeri 22-24tọ

24 “Támẹ mli aha tráhe ání mlilasí mlibu Tiatira wúlutọ, mlimóbuo ọtsi ámu atosunáhé amóú bọde mó ti ‘Ọbunsám asun ọjainhé’ amu mó á, mmọ́ọpọ atọ sọráhé kọkọ sọrá mli. 25 Támẹ mlíkita mí atosunáhé amóú mlibu amutọ kinkíínkín yófọn bréá néba. 26 Néha ọhá ání olegyi tógyításó, ọletalí bwé mí apé yófọn ọyí ọnómaké túmi, obégyi ọmá féesó. 27-28 Ọbékpa amú owuntọlinsu, bwíébwíe amú blúblúblú fẹ abua. Obénya túmi amóú mí Sí lópọhá mí ámu odu. Nọpọ mu bake ọsrakpabi há mu, pọsúná ání alagyi isu.‡ 29 “Ọhá ání ọbu asu onúu asun ání Ọje Wankíhé amu dé ọpasua ámu bláa así.”

3

Sardis Ọpasua Nkla

1 Ọlẹtrá bláa mi ọbée, “Wanlun asón ání sisi Akristofọ ọpasua ání ibu Sardis wúlutọ ọbọpọ fẹe,

“Ọhá amóú ọbu Bulu Ọje asienó pọ ntsrakpabi asienó ámu ọbée: Nyin fọ bwehé fée. Fubu idá ání fọki nkpa, támẹ fawú fóna. 2 Mú su tsinki, afọwa fọ atọ tráhe amu ọwonlín, tsúfẹ idekléá iwu. Nawun ání fọ bwehé lesian mí Bulu ansító. 3 Mú su káin tóá bosuná fọ pọ móá fonusu. Gyi mósó, afudamli klontọ. Támẹ ní fómetsinkí á, nóbofwie fótá fẹ owikplu, fóméebi bréá néba. 4 Támẹ aha akọ bubu wúlu amutọá bumakókpọí amú atadiẹ.* Bówa atadiẹ futútú, mía amónyọ abénatí, tsúfẹ bafun. 5 Néha ọhá ání olegyi isu ọbówa atadiẹ futútú. Mméesitsíi mu idá lé nkpa ọwoló amutọ. Néblí mí Sí mu mu abọpọ ansító mbée, míbọ mu.

6 “Ọhá ání ọbu asu onúu asun ání Ọje Wankíhé amu dé ọpasua ámu bláa así.”

Filadelfia Ọpasua Nkla

7 Ọlẹtrá bláa mi ọbée, “Wanlun asón ání sisi Akristofọ ọpasua ání ibu Filadelfia wúlutọ ọbọpọ fẹe,

“Ọhá amóú ọlowankí, ọtamawá afunu, ọde Owíe Dawid sáafi, ofinkí ọhaa tamatálí fin, ofin é ọhaa tamatálí finkí ámu ọbée: 8 Nyin fọ bwehé fée. Kí, nafinkí obu yáí há fọ. Ọhaa méetalí fin mú. Nyin ání fuma ọwonlín, támẹ fagyi mí atosunáhésu, fómekpa mí ọma. 9 Ọbunsám abúopọ amóú bọde afunu wa be, Yudafo bọgyi ámu a, néka amú híe béba beda akpawunu fọ ayabiasí. Amú fée bébi ání ntọdwé fọ. 10 Fagyi mí asúnsú, fanyá klun líi kinkíínkín. Mú su néle fọ lé ipian amóú nọpọsọ ọyítá ahá fée kí amutọ. 11 Kí, nebá ní. Mú su kítá itọ amóú fọbu amutọ kinkíínkín, méni ọhaa móhọ fọ isugyí-ọpa lé fọ ibitọ. 12 Ọhá ání olegyi isu á, nọpọ mu bwé mí Bulu ọswékpa obu ámu ọtan. Ọméetrá dalí mu ekekekeke. Nówanlín mí Bulu idá dínká mọsu. Nówanlín mí Bulu wúlu, igyi Yerusalem pọpwe amu idá dínká mọsu. Wúlu amóú ibékpí tsú ọsúsú mí wá ba amu, nówanlín mí onutọ idá pọpwe amu é dínká mọsu.

13 “Ọhá ání ọbu asu onúu asun ání Ọje Wankíhé amu dé ọpasua ámu bláa así.”

Laodikea Ọpasua Nkla

14 Ọlẹtrá bla mi ọbée, “Wanlun asón ání sisi Akristofọ ọpasua ání ibu Laodikea wúlutọ ọbọpọ fẹe,

“Ọhá amóú bọtetí mu Amen, mu sọ Bulu asón fée ite ba mótá, ogyi ọdansiyin ọnọkwalıpọ, ọtamawá afunu, ogyi Bulu atọ bwehé fée nwun ámu ọbée: 15 Nyin fọ bwehé fée. Fumebli ogya, fómolwíí é. Ní febli ogya ntée folwíí á, teki ibu alé. 16 Támẹ fagyi bwíánbwíán, fumebli ogya, fómolwíí é. Mú alí su nótu fọ tsítsá. 17 Fẹe, atọ onyapọ fagyi, fọbu atọ. Tọtọ médé fọ híán, támẹ fuma tọtọ, fómeyín ání ohiáni fúgyi. Fubu nwe, fọ ansíbi labwíé, fóna yayá. 18 Mú su ndetá kplá fọ mbée, pọ kóba bọhọ sika pepeá bafwí mú ogyátá mí wá. Mú ọbéha fénya atọ onutónutó ní. Ntráa nde fọ bláa mbée, fóbóhọ atadiẹ futútú, afupọtin fọ péli móa fọ yayá ámu. Bọhọ afá da fọ ansíbisu, méni fówun atọ. 19 Ahá ání ntọdwé á, amú ntọwá iyin wa, bíti amú isu. Mú su wa nsi, afudamli klontọ. 20 Kí, nlií obu-ọnọ, nde agoo tswíi. Ní ọku

‡ 2:27-28 Israelfọ Ilo 2:8-9 * 3:4 Bumakókpọí amú atadiẹ así gyí bumakóbwé lalaha.

lónu mí ọme, olefinkí há mí á, nébitíwíé mu wá, mía mọnyọ abówa ibi gyi atọ. ²¹ Ọhá ání olegyi ọsu á, néha mu obétsiá mí wá, mí owíe obíá ámọsu. Alí kén mí é negyi ọsu, ntsie mí Sí wá mu owíe obíá ámọsu ní.

²² “Ọhá ání ọbu asu onúu asun ání Ọje Wankíhé amu dé ọpasua ámu bláa así.”

4

Ọsọsọ Bulusúm

¹ Iní ọma a, nelawun atọ bámbá. Nowun ání obu lafinkí ọsọsọ. Nelanú ọme amúb ilegyankpá bláa mí asún ámu. Ọme amu igyi fé ọkpe. Ọlebláa mí ọbée, “Du ba nfi, mí ansuna fú tóá ilehián ání ibéba ínı ọma.” ² Bulu Ọje leba mísú ọsáwọle pé. Múá nówun a, owíe obíá kv tsie ọsọsú ını, ọku tsie mósú. ³ Ọhá ámúb otsie mósú ámu ınıwí dé ogyá kpa fé abwi wankláán kvá igyi pépe múa futútú. Mú ọtıneku é igyi fé nyankpótáa, ıde ogyá kpa bomlí owíe obíá ámu fé ibwi wankláán kvá igyi fitáa bọbwe.* ⁴ Owíe-mbíá aduanyọ-na itsie bomlí owíe obíá ámu. Ahande aduanyọ-na bọwa atadi futútú butsie mbíá ámọsu, bubun sika pepe ıpa. ⁵ Inu nyankpu lówa ibi fwi bi. Odekpıe, ọpráda deputí dálı owíe obíá ámútọ. İbia asienó ılı owíe obíá ámu ansító, idetsií. Múgyí Bulu Ọje asienó ámu ní. ⁶ Nowun gláası ọpu kvá mósú ıde ogyá kpa fé atsufolibi, ıda owíe obíá ámu ansító.

Mbwi akvá bukı nkpa ana, ansıbi iduadúa amú nkpa múa ọma fée, bobomlí owíe obíá ámu ọbun nsıné ını. ⁷ Amútó ogyankpapu gyí fé gyatá. Onyọası gyí fé ọnanswie yínhé. Ọsaası ansító igyi fé nyankpọsa, ọnaası é gyí fé oyitsu ání odefulí. ⁸ Okugyíọku bu abámba asie, ansıbi iduadúa mútó múa mú ọma fée. Bude ılı wa ọpa onyé be, “Wankı, wankı, wankı gyí anı Wıe Bulu Otúmıpu.

Mólétsiá, otsie, ọbélaba.”

⁹ Mbwi ámu bótawá ılı ámu, pú numnyam, obú múa ıpán há ọhá ámúb otsie owíe obíá ámọsu, omóowu ekekekeke ámu. Nı bọbwé mú alı á, ¹⁰ ahande aduanyọ-na ámu é bamlí bun ọhá ámúb otsie owíe obíású amu ansító sım mu. Móbúu ını bré féeótó ní. Fówun babwıf amú owıepa ámu tswı obíá ámu ansító blı be,

¹¹ “Anı Wıe pú anı Bulu!

Fúlehián ání abọpu obú, numnyam múa túmi há, tsúfé fólóbwe atọ fée. Fọbwe tógyító fú apétó.

Mú fée ılıba mútó.”

5

Okúfabi Amu Létı Ọwóló Amu

¹ Inı ọma a, nowun ání ọhá ámúb otsie owíe obíá ámọsu ámu dé ọwóló kúntáhé mu gyọpıtọ. Bọwanlın atọ dínká mú nkpa múa mú ọma fée, bọpu okpin tan mú ọnó tse sienó. ² Inu nowun Bulu-ọbọpu otúmıpu ọkvá ọdekplón fité ọbée, “Ma lófun ání ọbémaın atọ asienó ánfı, tíı ọwóló ámu ọnó?” ³ Bumenya ọhaa ọsọsú ntée ọsulósu ntée ọsuló ayası ání ọbétalı tíı mú ọnó, kla mú. ⁴ Inı su nehıe su, tsúfé bumenya ọhá ání ọlọfun, obetíı ọwóló ámu ntée ọbékla mú. ⁵ Inu ahande amútọ ọkule lébláa mí ọbée, “Mátrá su. Kı, Yuda abusuantọ Gyatá, ogyı Owıe Dawıd mu na ámu lagyi ısu. Ọlọfun ání ọbémaın atọ asienó ámu, tíı ọwóló ámu ọnó.”

⁶ Inu nowun Okúfabi ọku. İlehan ání bapó mu há igyı kı. Ọlı owíe obíá ámu, akıankpapu ana ámu pú ahande aduanyọ-na ámu nsıné. Ọbu nsiebí asienó pú ansıbi asienó. Mu ansıbi asienó ámu gyı ọje asienó ání Bulu tawá sısı ọsuló anfisı ọtınegyıótıné ní. ⁷ Okúfabi amu lédalı ba nkpa, ọbọbọ ọwóló ámu lé ọhá ámúb otsie owíe obíású amu gyọpıtọ. ⁸ Inu mbwi ámúb bukı nkpa ana ámu pú ahande aduanyọ-na amútọ okugyíọku lémlı bún Okúfabi amu ansító. Okugyíọku dé ọsankuo pú sika pepe blanwébi ání ọhıén bọ mú. Bulu ahá mpái gyı ọhıén ánfı. ⁹ Akıankpapu ana ámu pú ahande aduanyọ-na ámu bude ılı pọpwe wa be, “Fólófun ání fótısu ọwóló ámu,

* **4:3** İbwi futútú ámu dá gyı ánfı yaspa. Pépe amu dá gyı kanelia. Fitáa bọbwe amu é dá gyı emerald.

máin ató asienó á múú bəputan mó ɔnó ámu.

Tsúfě bəpu fú há igyí, fəpu fú obugya hə ahá há Bulu.

Fəhə ahá abusuangyíabusuan, ɔblúgyíɔblú, ɔmágyíɔmá pú ɔsulúsu ahá ɔtsan-ɔtsan fěétó.

¹⁰ Fayáí fú iwíe ogyíkpa há amó, fabwé amó fú igyí ahapú ání bétsiá há aní Bulu ámu igyí. Bégyi iwíe ɔsulúsu.”

¹¹ Nəlaku, nonu Bulu-abəpu tsətsətsə ɔmɛ. Buhíe butsə ání buma ɪklátə. Bobomlí owíe obíá ámu móa akɪankpapu amu pú ahande advanyə-na ámu. ¹² Bəpu ɔmɛ kpənkpənkpəntɪ wá ɪlɔ bɛɛ,

“Okúfabi amóú bəpohá mu igyí ámu lófun

ha túmi, ɪwɪnya móa

nyánsa pú awútó ɔwɔnlín,

ɪdayilé móa numnyam pú kanfó.”

¹³ Inu nonu atóá Bulu lóbwe fěé ɔmɛ. Múá ɪbu ɔsú móa asɪ, ɔsulúsu ayasɪ pú ɔputə fěé, buɔɔ ɪlɔ wa bɛɛ,

“Kanfó, ɪdayilé, numnyam pú túmi fěé

iletsiá ɔhá amóú ɔtsie owíe obíású amu

pú Okúfabi amu bré fěé!”

¹⁴ Múú akɪankpapu ana ámu beblí bɛɛ, “Amen!” Inu ahande advanyə-na ámu bemlí bun súm Bulu muə Okúfabi amu.

6

Okpin Asienó Amu Máin

¹ Mí ansító inu á, Okúfabi amu lémaín ató asienó amóú bəputan ɔwuló ámu ɔnó ámutə kule. Inu nonuá akɪankpapu ana ámutə ɔkule léle ɔnó. Mu ɔmɛ lelɪn fé ɔpráda ɔbée, “Ba!”

² Nɛkɪ a, ɔpənkə futútú ɔku ní. Musu ɔdɪnkápú amu dé ɪta, bobun mu owíepa. ɔlɔpu ɔpənkə ámu kplí ba ɔsulúsu fé ɪsu ogyípúá ɔtráa ɔbá bəkə ɪsá tsətsətsə, ɔtra gyi ɪsu.

³ Bréá Okúfabi amu lémaín ató nyɔasiá bəputan ɔwuló ámu ɔnó á, nonuá akɪankpapu amutə onyɔasi léblí ɔbée, “Ba!” ⁴ ɔpənkə pɛpɛ ɔku lédali ba. Beha musu ɔdɪnkápú ɔdayí ɪya anyə tɪntín ku. Beha mu túmi ání ɔléé iwɪlwii le ɔyító. Mú su ɪsá lɛda ɔtɪnɛgyíɔtɪné, ahá bəmə aba.

⁵ Bréá Okúfabi amu lémaín ató saasiá bəputan ɔwuló ámu ɔnó á, nonuá akɪankpapu amutə ɔsaasi léblí ɔbée, “Ba!” Nɛkɪ a, ɔpənkə bibi ɔku ní. Musu ɔdɪnkápú amu dé skéeli.

⁶ Inu nonu ɔmɛ ku lédali tsu mbwɪ amóú butsie nkpa ana ámutə ɔbée, “Ayó olónká kule ntée ɪmə olónká asa ɪbóbwe ekewóle ɪkəká.* Táme máyintá nfə móa wáɪn-nyí mó.”

⁷ Bréá Okúfabi amu lémaín ató naasiá bəputan ɔwuló ámu ɔnó á, nonuá akɪankpapu amutə ɔnaasi léblí ɔbée, “Ba!” ⁸ Inu nowun ɔpənkə ɔkúvə mu ɪwɪ igyí fé nsúó. Musu ɔdɪnkápú amu ɪdá gyí Lowu. Afúlitə é buo mu. Beha amó túmi ání ní beye ɔyító aku ana á, bəmóo iku kule. Bupú ɔdayí ɪya anyə móa akón, ɪlɔ móa ɔsulúsu mbwíkítá-atə mə amó.

⁹ Bréá Okúfabi amu lémaín ató nuusiá bəputan mó ɔnó á, nowun Bulu asóntó akítápú amu ɔkláa afɔɔɪɛ-asubwi amu ayasɪ. Bulu asún ámu ɪwɪ adánsɪɛ gyí su bəmə amó. ¹⁰ Inu bəsurá okitíkítɪ kóklókúú bɛɛ, “Oo! Bulu Otúmípɪ, fú ɪwɪ ləwankí, fúbɔ ɔnəkwali. ɔmenke fégyi ɔsulúsu anfɪsu ahá asún, fíté anɪ obugya tsú anɪ aməpú ámu wá?” ¹¹ Mú ɔma a, beha amó fěé ligá futútú, bebláa amó bɛɛ, butráa tsia kpalobí. Butsiá yófɔn bréá bamó amó aba asúmpú ahógyipu amu é, amó ɔdudɔə lafun asa.

¹² Bréá ndékú a, Okúfabi amu lémaín ató siesiá bəputan ɔwuló ámu ɔnó. ɔsulúsu lɛkpunkí kóklókúú, owí lebi tuun fé tati bibi, ɔtsra é lɛpɛ kəə fé obugya. ¹³ Múú ntsrakpabi bekpakpáa bun ɔsulúsu, fé afú kpənkpənkpəntɪ látsɔn kpakpáa pəntə-abíá ɪməkódan bun. ¹⁴ Nwólótáa lokuntá fé ɔwuló, tsú mó nátí. Abu móa ɔpu nsɪné ɔsulúsu fěé lédali mó

* 6:6 Ilosuná ání ɪsá su ató béhɛ wá ɪbíá.

otsiákpá. ¹⁵ Inu nowun ání ọyító awíe pọ ahande pọ isá ọnọ alíró pọ asikafọ pọ atúmipọ, nkpábi mọ́a iwíso atsiá pọ beyẹ́nain abọso abwi alatọ́ pọ abwi mbótó. ¹⁶ Bebláa abọ́ mọ́a abutá ámu be, “Mlíkpa bun aníso, méni owíe obíásọ́ otsiá pọ́ amọ́ omóowun aní, Okúfabi amọ́ ọ́mẹ́ebítí aní isọ! ¹⁷ Tsúfẹ́ amọ́ ahá isọbití eke ámu lafọ́n. Ma ọ́bétalí líí mọ́ ọ́nọ?”

7

Bulu Ahá Mpím Lafakule Advana-na (144,000)

¹ Iní ọ́ma a, nowun Bulu-abọ́pọ́ ana, bulí ọ́yí afọ́nka ana ámu fẹ́ésọ́. Bude afú afọ́nka ana ámutọ́ kíńkíńkín, méni iméetrá tsun ọ́sọ́lọ́sọ́, ọ́pọ́sọ́ ntée ọ́yí kọ́kọ́. ² Inu nowun ání Bulu-ọ́bọ́pọ́ bámbá dédalú tsu owí ọ́dalíkpa. Ọ́de Bulu Ọ́kiankpa pọ́ atọ́ ọ́tọ́pọ́híe mu ahá nsu. Múú ọ́lọ́sọ́rá okitikítí kọ́klókọ́ kọ́lọ́ abọ́pọ́ ana ámọ́ Bulu léha amọ́ túmí ọ́bée, bubéyintá ọ́sọ́lọ́ mọ́a ọ́pọ́ amọ́. ³ Bulu-ọ́bọ́pọ́ amọ́ lébláa Bulu-abọ́pọ́ ana ámu ọ́bée, “Mlímáyintá ọ́sọ́lọ́ ntée ọ́pọ́ ntée ọ́yí kọ́kọ́, yọ́fọ́n bréá nọ́pọ́ atọ́ híe mí Bulu asúmpọ́ ọ́sọ́kpí nsu asa.” ⁴ Inu bekla ahá ámọ́ bapọ́ Bulu atọ́ híe amọ́ nsu amọ́ fẹ́é. Amọ́ ọ́dọ́dọ́ bọ́gyi ahá mpím lafakule advana-na (144,000). Amọ́ fẹ́é bọ́tsú Israel abusuan dúanyọ́ ámutọ́. ⁵⁻⁸ Behie ahá mpím dúanyọ́ (12,000) nsu abusuan ámu kugyíkọ́tọ́. Abusuan ámu adá gyí, Yuda, Ruben, Gad, Asa, Naftali, Manase, Simeon, Lewi, Isakar, Sebulon, Yosef pọ́ Benyamin.

Ọ́dọ́m Aní Bọ́tsú Ọ́má-ọ́mátọ́

⁹ Iní ọ́ma a, nowun ọ́dọ́m kọ́vá ọ́haa méetalí kla amọ́. Bọ́tsú ọ́mágyíomá, abusuangyíabusuan, ọ́sọ́lọ́sọ́ ahá ọ́tsan-ọ́tsan pọ́ ọ́blígyíoblíutọ́. Bulí owíe obíá ámu pọ́ Okúfabi amọ́ ansítọ́. Bọ́wa ligá futútúútú, bude mbláa. ¹⁰ Bọ́sọ́rá okitikítí kọ́klókọ́ be, “Aní Bulu ámọ́ otsie owíe obíásọ́ pọ́ Okúfabi amọ́ tọ́họ́ ahá nkpa!” ¹¹ Inu á, Bulu-abọ́pọ́ amọ́ fẹ́é belí bómlí owíe obíá ámu pọ́ ahande advanyọ́-na ámu pọ́ akiankpa pọ́ ana ámu. Bemlí bun, pọ́ ansítọ́ bun ọ́sọ́lọ́tọ́ owíe obíá ámu ansítọ́, sọ́m Bulu, ¹² blí be, “Amen! Ikanfọ́, numnyam, nyánsa, ipán, obú, túmí pọ́ ọ́wọ́nlín ibwée mu kle bré fẹ́é! Amen!”

¹³ Inu ahande amutọ́ ọ́kọ́le léfité mí ọ́bée, “Amendi gyí ahá ánfí bọ́wa ligá futútúútú ánfí? Nkónú bọ́tsú?”

¹⁴ Múú nebláa mu mbée, “Ọ́hande, fọ́ yín.”

Múú ọ́lebláa mi ọ́bée, “Ahá ánfí gyí ahá ání batsun asun wunhe kpọ́nkpọ́ntí ámutọ́ dáli ni. Amọ́ láfwi amọ́ atadi Okúfabi amọ́ obugyatọ́, ilafúli futútúútú ní. ¹⁵ Mọ́ sọ́ bulí Bulu owíe obíá ámu ansítọ́, bude mu sọ́m ọ́pa-onyé mu ọ́tswékpa inu ní. Ọ́há ámọ́ otsie owíe obíá ámu ẹ́ obétsiá amótọ́, bún amósọ́. ¹⁶ Akún mọ́a ọ́mewọ́li méetrá kítá amọ́, owí ntée ọ́pawí ẹ́ iméetrá tọ́ amọ́. ¹⁷ Tsúfẹ́ Okúfabi amọ́ ọ́lú Bulu owíe obíá ámu asi ámu ọ́bọ́bwe amọ́ ọ́kpa pọ́. Obégya amọ́ nkpa, kpa amọ́ ya nkpa-ntsu ámu ọ́wíkpa, aní Wíe Bulu obétsitsii amọ́ ansí ntsú fẹ́é.”

8

Okpin Sienósí Amọ́ Main

¹ Bréá Okúfabi amọ́ lémaín atọ́ sienósíá bọ́pọ́tan ọ́wọ́lọ́ ámu ọ́nọ́ á, ọ́sọ́sọ́ lọ́lọ́ fẹ́ dọ́nhwírifọ́n. ² Inu nowun Bulu-abọ́pọ́ asienó ámọ́ bulí mu ansítọ́ ámu. Beha amótọ́ okugyíakọ́ ọ́kpe.

³ Bulu-ọ́bọ́pọ́ bámbá lébá belí afọ́di-asubwi amọ́ ansítọ́. Ọ́de sika pẹ́pẹ́ blanwébi ání butọ́wá ọ́híén ogyá mótọ́. Beha mu ọ́híén tsọ́tsọ́tọ́, ọ́lọ́pọ́tsiá Bulu ahá mpáitọ́, pọ́yédinká sika pẹ́pẹ́ afọ́di-asubwi amọ́ iyi owíe obíá ámu ansítọ́ ámu. ⁴ Mu ọ́híén ámu ogyási letsiá Bulu ahá ámu mpáitọ́, kọ́sọ́ tsú afọ́di-asubwi ámu yọ́ Bulu ansítọ́. ⁵ Inu Bulu-ọ́bọ́pọ́ amọ́ lótsu ọ́híén blanwébi ámu, ọ́lele ogyá afọ́di-asubwi ámu wá mótọ́, fin mọ́ dá ọ́sọ́lọ́sọ́. Inu nyankpọ́ lówa ibi fwi bi. Odekie, ọ́práda depotí, ọ́me ọ́tsan-ọ́tsan delín kọ́klókọ́, ọ́sọ́lọ́ ẹ́ dekpínkí kpakpakpa.

Ikpe Asienó Amọ́

⁶ Bulu-abọ́pọ́ asienó ámọ́ bude ikpe asienó ámu ẹ́ beda iwíso há mọ́ folí.

⁷ Bulu-ábəpu gyankpapu lófolí mu əkpə. Múú botsu atsufolibi múa ogyá ání obugya lefráa mó, tswi mó wólí əsulúsu. Ní beye əsulótə asa á, mótó iku kule móa músú nyí pú músú ífá fée ləhə plíplíplí.

⁸ Bulu-ábəpu nyəəsi lófolí mu əkpə. Inu bətswi təkú fé ɪbu kɔ̀nkpɔ̀ntiá ɪdehə́ wá əputə, əputə yée asatə ɪkule ledamlí obugya. ⁹ Əputə mbwíá buki nkpa féétə́ yée asatə iku kule bowu, ntsusu ayibitə́ yée asatə iku kule é lobwiebwíe.

¹⁰ Inu Bulu-ábəpu sáásí lófolí mu əkpə. Ətsrakpabi kɔ̀nkpɔ̀nkpɔ̀nti kúá ɪde ogyá tsíí fé obia lékpa tsú əsúsú bəda ntsu tsənhéá ɪbu əyítə́ féétə́yē asatə iku kulesu. ¹¹ Ətsrakpabi amu dá gyí “Əkitá.” Inu ntsu tsənhē amətə́yē asatə iku kule lówa əkitá dən əkpín. Mú əkitá su ahá tsətsətsə́ bonu mú bowu.

¹² Əbəpu náásí lófolí mu klé. ɪləwə owí múa ətsra pú ntsrakpabitə́ yée asatə iku kule. Mú féé lodun. Inu su əyi kəhē múa owi tahétə́ yée asatə iku kule é loklun.

¹³ Neki a, oyitsu əku défulí, odesú kəklókúú əbée, “Ahá ání bətsiá əsulúv anfisv asa Bulu-ábəpu asa atráhe amu bófolí amú nkpe amu bəgyówi tsenyə-tsesa!”

9

¹ Bulu-ábəpu núúsí lófolí mu əkpə. Nowun ání ətsrakpabi lékpa tsú əsúsú bəda əsulúsu, bəpu ɪlən klúklúúklúá ɪma əka sáafi há mu. ² Múú olefinkí ɪlən klúklúúklú ámu ənó, ogyási leđali mótó fé obuntə́. Ogyási amu ɪleha nsaintə́ féé ilebi tuun. ³ Inu atsantsanku bəđali tsu ogyási amutə́ ba əsulúsu. Bəha amú túmi bēe busóra ahá fé nyankpəkpíe. ⁴ Bēbláa atsantsanku ámu bēe, bəmápu ənó da ífá ntée nyí kuku, dən ahá ámuú Bulu nsəhiətə́ mēdín amú əsəkpí amu. ⁵ Bəmeha amú əkpa ání bəmóó amú, táme bohíe wa amú ɪwəsin tsra anu kéké. Amú ɪwəsin ámu ɪbwé fé aliá nyankpəkpíe-sorá təhə́ əsin. ⁶ Ahá bódunká lowu nke ámutə́, táme bəmēenya. Bóbə mbódí ání bówu, táme bəmóowu.

⁷ Atsantsanku ámu belian mpənkə́ bahíhe amú há ɪsá, təkú ɪdun amú nwunsu fé sika pepé ɪpa. Bəwa anyánkpusa ansítə́. ⁸ Amú nwunsu-imi bu ɪswí fé ətsi klé. Amú ayín é igyi fé gyatá klé. ⁹ Bəwa kántə́ atíntə́ ání bəpu dátə́ bwé. Ní buđefulí á, amú ate totsúlá fé mpənkə́ múa keké tsətsətsə́ bəsrí bəyó ɪsá. ¹⁰ Bəbu odú, ɪtə́sórá fé nyankpəkpíe. Bəha amú túmi bēe, bəpúv amú odú ámu pilan ahá tsra anu kéké. ¹¹ ɪlən klúklúúklúá ɪma əka əbəpu gyí amú owíe. Butetí mu Hebrifə́ əblítə́ bēe, Abadon. Griiki əblítə́ é butetí mu bēe, Apolion. Mú asi gyí, “Ató Oyintápó.”

¹² Asən wunhe gyankpapu lámó ənó á. Anyə tráhe é ɪbá.

¹³ Bréá Bulu-ábəpu síésí lófolí mu əkpə a, nonu əmē ku leđali. ɪleđali tsu sika pepé afəđiē-asubwi ámu okonkí ana ámutə́ Bulu ansítə́ ɪnu. ¹⁴ ɪde əbəpu amúv ələfólí əkpə amu bláa əbée, “Sanki abəpu ana ámuú beklí mántá ntsu yilé Efrate ənó ámu.” ¹⁵ Bulu léla amú yái há ali bré áñfi, ofí áñfi, ətsra áñfi, eke áñfi pú dənhwírí anfi əbée, busánkí amú abuyəmə́ əyítə́ ahátə́ yée asatə iku kule féé. ¹⁶ Bēbláa mi ání ɪsá akəpú ámu ədudvə́ bóbwe bliba lafanyə́ (200,000,000), buđin mpənkə́su. ¹⁷ Nowun mpənkə́ pú amúsú adínkápó mí atowunhe amutə́, bəwa kántə́ atíntə́. Aku klé lepe fé ogyá, aku klé lebi, aku é klé igyi batē-nfə́. Mpənkə́ ámu nwun igyi fé gyatá klé, ogyá múa ogyási pú atonkodu deđali amú ənótə́. ¹⁸ Ali asən wunhe aku asa, igyi ogyá, ogyási pú atonkodu amu ɪleđali tsu mpənkə́ ámu ənó, ɪləmə́ əyítə́ ahátə́ yée asatə iku kule. ¹⁹ Megyí amú ənótə́ nkule asən wunhe túmi teđáli tsu. ɪbu amú odútə́ é, tsúfé amú odú igyi fé ɪwə, ɪbu nwun, itepílan ahá.

²⁰ Anyánkpusa amúv besian əsulúsu, bəmowu asən wunhe amutə́ ámu féé bekiná bəmēdamlí kləntə́. Bəmesi əhe laláhe múa atunkuá bapú sika pepé, sika futútú, kə́əbrí, abwi múa nyí aná bwé süm. Ali əhe laláhe pú atunku anfi butamawun ató, butamanú asún, butamanátí. ²¹ Ali kén bəmēdamlí kləntə́ sí amú tsiátə́ laláhe; igyi ahámə́, əkpé, atsi múa ayin asúnwa múa owi ámu é bwe ní.

10

Bulu-ɔbɔpu Mva Ɔwoló Túkúríibi

¹ Inu nelawun Bulu-ɔbɔpu ɔwonlínpó bambá ɔkɔ́á ɔtsú ɔsúsú. Agyinde lobomlí mu, nyankputáa ilan mu awunso. Mu ansító lowankí fé owí, mu ayabi igyi fé ɔsɔti ání ogyá bu mótó. ² Ɖde ɔwoló túkúríibi kɔ́á ɔleteí mótó. Mu gyɔpi yabi iyi ɔpusu, mu bina yabi é iyi ɔsolósu. ³ Ɖlakplón kóklókóú fé gyatá dékpoun, ɔpráda asienó ámu lɔputí. ⁴ Bréá ɔpráda asienó ámu lɔputí, mbée anwanlin asón ámúú ɔleblí ámu a, nonu ɔme bámbá tsú ɔsúsú. Ɖme amu déblí ɔbée, “Máwanlin asón ámúú ɔpráda asienó ámu ɔleblí ámu. Pɔwa fú kpawunuto.”

⁵ Múú Bulu-ɔbɔpu amúú nowun, ɔlí ɔpu múa ɔsolósu ámu lótsu mu gyɔpi ɔle fúá yó ɔsúsú. ⁶ Inu ɔleka ɔhá ámúú ɔbu nkpa bré féétó ámu ntam. Mólóbwe ɔsú múa asi, ɔpu múa mótó ató féé, ɔleblí ɔbée, “Buméetrá si tsiá! ⁷ Táme bréá Bulu-ɔbɔpu síénósí amu ɔbófólí mu ɔkpe a, alí bré ámutɔ Bulu asun ɔháinhé amúú ɔlehie yáí ɔbée, móbwe ámu ɔléba mótó ní. Ɖléba mótó fé alíá ɔlebláa mu asúmpó, bɔgyi mu ɔnósú atóipó amu.”

⁸ Inu ɔme amúú ɔde mí asón bláa tsú ɔsúsú ámu létrá bláa mi ɔbée, “Yɔhɔ ɔwoló ámúú ɔlafinkí ámu le Bulu-ɔbɔpu amúú ɔlí ɔpu múa ɔsolósu ámu ɔbɔ.”

⁹ Mú su nɔyɔ Bulu-ɔbɔpu amu wá mbée, ɔpúú ɔwolóbi ámu ha mi. Múú ɔlebláa mi ɔbée, “Hɔ, afɔwi mó! Ɖbówa fú ɔdwe débídébí fé ɔkwén, táme iméekanáa fú iputo.”

¹⁰ Inu nɔhɔ ɔwolóbi ámu lé mu ɔbɔ, nɔwi mú. Ɖlɔwa mí ɔdwe débídébí fé ɔkwén, táme imetepí kanáa mí iputo. ¹¹ Múú ɔletrá bláa mi ɔbée, “Ɖlehián ání félablí asón ámúú ɔléba ahá féésú ámu. Ɖléba ɔmá féé, ɔblí ɔtsan-ɔtsan ablípó pú awíe féésú, fé alí ámúú Bulu lalé súná fú ámu!”

11

Adansifo Abanyó Ámu

¹ Inu ɔma a, beha mí oyíá ɔbɔpúsúsu ató. Múú Bulu-ɔbɔpu amu lébláa mi ɔbée, “Kusu afɔyosusú Bulu ɔtswékpa obu ámu pú afɔdie-asubwi amu, afɔkla inu asúmpó amu. ²⁻³ Táme másusúu nwunsínésú amu mú. Si inu tswi, tsúfé Bulu lasí inu há ahá ání bumegyí Yudafɔ. Alí ahá ání bétatsáa wúlu wankíhé amusu tsra adɔana-nyɔ (42), igyi nke ɔpím-ɔkule lafa-anyɔ aduesie (1,260). Néha mí adansifo abanyó bédídá akpekpe, há amó túmi, béblí mí asón ání nalé súná amó nke ámutɔ.”

⁴ Amúgyí nfo-nyí anyɔ pú ɔkandíe-nyí anyɔ ámúú ɔlí Bulu, ogyi ɔyí féésú ogyípó amu ansító ní. ⁵ Ní ɔkɔ ɔbwe agywun ání obépilán amú á, ogyá bédalí amú ɔnɔ, hɔ mu mó. Alí ɔhá ání ɔdekléá obépilán amú obówu ní. ⁶ Bulu adansifo ámu ɔbɔ túmiá bétalí há nyankpu omóotswie nkéá bɔpúblí Bulu asón ámu féé. Ɖbɔ túmiá bétalí há ntsu kugyíku bédamlí obugya. Bétalí lé ason wunhe kugyíku é ba ɔsolósu brégyíbréá bodeklé.

⁷ Ní adansifo ání beblí amú asón tá á, ɔbwíkítá-atɔ amúú ɔtedalí tsu ɔlɔn klúklúúklúá ɔma ɔkato ámu ɔbókɔ amú ɔsá, gyí amúsú, mó amú. ⁸ Amú afúli bédí amú wúlu yilé brɔnusu. Ɖɔtétí wúlu yilé ání be, “Sodom múa Egipte.”* Inu beɔda amú Wíe Yesu mántá oyikpalíhesu, mó ní. ⁹ Ahá bótsu abusangyíabusuan, ɔbligyíɔblí, ɔmágyíɔmá pú ɔsolósu ahá ɔtsan-ɔtsan féétó ba beki afúli amu nkensá múa ifɔn. Bumécha ɔkpa abɔpula amú kóráá. ¹⁰ Bulu ɔnósú atóipó abanyó ání bawú su ansí bégyi ɔsolósu atsiápó. Bégyi nke kpɔnkpɔnti, kíe aba ató, tsúfé Bulu ɔnósú atóipó anfi bawá amú ipian kpɔnkpɔntitɔ ki. ¹¹ Táme nkensá múa ifɔn ámu ɔma a, Bulu léha ɔhé lelawíe amótó, belakúsú lí ayabisu. Mú su ifú lehie kítá ahá ání bowun amú. ¹² Inu Bulu ɔnósú atóipó abanyó ámu bonu ɔme kpɔnkpɔnti ku tsú ɔsúsú, ɔlebláa amú ɔbée, “Mlɔdu ba nfi!” Amú alupó ámu bulí bode amú kí, agyinde lotsu amú ya ɔsúsú. ¹³ Ɖsolóú lékpinkí kpukpukpukpu alí bré ámutɔ kén. Ní beye wúlu amú idú á, iku kule féé lobwie bun ɔsolótɔ gbloo. Ahá mpím-sienó (7,000) bowu ɔsolókpɔnkí ámutɔ. Ifú lehie kítá atráhe amu. Mú su bɔwa ɔsúsú Bulu numnyam.

* **11:8** Wúlu yilé ání dá onutó gyí Yerusalem. Bɔpókápú Sodom múa Egipte, tsúfé amú bwehé laláhe lehan aba.

14 Asun wunhe nyọsi latsun, saasi sri ıba ı.

Okpe Sienosi

15 Mıbu Bulu-abapu osienosi lıfıli mu okpe. Inu ıme akpankpanti lelin tsu ısisu be, “Sei ı, ıyıtı iwıegyı lamlı anı Wie Bulu mu Kristo, (ıhı anı Bulu ladı mu ofıli amu) klı. Obıgyı iwıe brı fıı!” 16 Inu ahande aduanyo-na ımıbu butsie amı mbıası Bulu ansıtı ımu fıı bobun, sım mu, 17 blı be,

“Anı Wie Bulu Otımıpu, adı fı ıpan.

Fılıtsıı, fıbu inu brı fıı.

Tsıfı fıpu fı tımi kpankpanti ımu

fi fı iwıegyı ası!

18 ımı-ımı benya ıblı,

brı lafun anı fı ı fınya ıblı.

Brı lafun anı fıgyı awupu asın.

Brı lafun anı fıbu yilı hı fı asımbı, bugyı fı ısisı atıpu amı,

pı Bulu ahı anı butenyı fı ifı,

nyebı pı ahande fıı.

Brı lafun anı fıhi ahı anı bamı ahı ıyıtı fıı.”

19 Inu befıki Bulu ıswıkpa kpankpanti ımıbu ıbu ısisı ımu, bowun mu Ntam-dıka obu ımu. Inu nyankpu lıwa ıbu fıı bı. Odekie, ıprıda depıtı, ıme ıtsan-ıtsan lelin kıkıkıku, ısolıbu lekpinı; ıtsufolıbıı gyı fı akwebı lıhe kpa.

12

ıtsı Amı Mu Bıtı Amı

1 Inu osına kpankpanti ku ledalı ısisı. Nowun ıtsı okva ıdıdı owı, mu ayabı yı ıtsrası. Obun owıpa, ntsrakpabı dıanyı ıpan mısı. 2 ıtsı ımu dı ımı, ikwı de mu dwıın, odekıkıni, ıde okitıkıti ogyı obı ımu kwı.

3 Inu osına bambı letrı dalı ısisı. Nowun bıtı kpankpanti okva ılepe, ıbu nwun asienı pı nsıbı dı. Owıpa asienı bun nwun asienı ımu. 4 Nı beye ntsrakpabı fııtı aku asa ı, butı ımu lıpu mu odı kıkı mla iku kole, ılebitıa mı kpa beda ısolıbu. Olı ıtsı ımıbu ımı de mu dwıın ımu ansıtı, mını ıtsı ımu onyı kwı pı ı, obıtsı mu bı ımu mı.

5 ıtsı ımu lıkwı obıyımbı anı ıbıkpa ımı fıı owuntalını. Botsı kebi ımu ya Bulu wı, yıyaı mu obıası. 6 Inu ıtsı ımu lısrı yı dimbısu ıtınıı Bulu lıla yıı hı mu. Bıkı mu nke ıpım-ıku le lafanyı aduesie (1,260).*

7 Inu, ısa leda ısisı. Bulu-abapu dehen Mikael mu aba abapu bakı bıtı ımu mu aba abapu. 8 Tıme bıtı ımu mu abıpu bumetalı lıı amı ıno, begya amı le ısisı inu.

9 Inu bekpa bıtı ımıbutıtı mu ıwı dada amı mu abapu beda ısolıbu. Mu butetrıa tı Bulu olupı ntıe Satan pı ıyıtı ahı fıı ımlıpu nı.

10 Inu nonu ıme kıkıkıku ku lelin ısisı. İleblı ıbe,

“Sei gyı brıı Bulu ıbıhı mu ahı nkpa nı!

Bulu ıbıpu mu tımi gyı iwıe.

Mu Kristo, (ıhı ımı Bulu ladı mu ofıli amı) ı ıbe mu tımi ıwan.

Tsıfı bakpa ıhı ımı oletsıı le anı Akristofı ilı ımu dı ısolıbu.

ıbınsım mıetrı ka asın dınkı anı ıpıısı,

anı Bulu ansıtı ı.

11 Bapı Okıfıı amı obugya pı mu ıwı adınsıe ımıbu

begı amı gyı mu.

Bumıdwe amı ıwı dıbdıbdı,

su bumınya amı lowı kırıı ifı.

12 Inı su ısisı pı mlı mlıbu inu fıı

* 12:6 Nke ıpım okule lafanyı aduesie (1,260) ıfı gyı nfınsı mıa ifın.

mlunya ansigyí.

Táme ɔsulúv mva ɔpu,
mligyɔwí ní.

Ɔbunsám laba mli wá ɔblósó,
tsúfé alawun ání mv nke trá mɔtsó.”

¹³ Bréá bótí ámv lówun ání bafin mv dá ɔsulúv á, ɔlɔkúsó kplá gya ɔtsi ámv ɔlɔkwí obí ámv. ¹⁴ Táme beha ɔtsi ámv oyitsu kpɔnkpɔnkpɔnti abámba anyɔ, méní ɔbétalí fúlí sí bótí ámv yó mv otsiákpá dimbísó inu. Bulu ɔbékí mvsv inu nfinisa móa ifon.† ¹⁵ Inu bótí ámv léfen ntsu tsunhe dáli mv ɔnótó wólí ɔtsi ámv ɔma, méní íbékítá mv náti. ¹⁶ Táme ɔsulúv légyí ɔtsi ámv buale. Ntsu ámv bótí ámv léfen tsu mv ɔnótó ámv féé lemε wíé ɔsulótá. ¹⁷ Inu bótí ámv lénya ɔbló ɔtsi ámvsv, pú mv ɔbló gya mv abí atráhesu. Amúgyí ahá ání butegyí Bulu mblasu, bude Yesu iwí adánsie gyí a. ¹⁸ Inu bótí ámv lési ɔda ɔpu amv ɔnó.‡

13

Mbwikitá-atɔ Anyɔ Aku

¹ Iní ɔma a, nowun ání ɔbwikitá-atɔ kpɔnkpɔnti ɔku dédalí tsu ɔpu amv ɔbá. Ɔbu nwun asienó pú nsiebí dú. Owíepa bun nsiebí ámv kugyíkusu. Bɔwanlín dá ání ɔlɔkúsó líí Bulusu dínká nwun ámv kugyíkusu. ² Ɔbwi ámv gyí fé dundu, támε mv ayabi lomóní, mv akuti bu iswí fé osírre ayabi, mv ɔnó é igyi fé gyatá ɔnó. Bótí ámv lópu mv túmi, iwíegyí pú ɔwonlín kv há ɔbwi ánví. ³ Nowun ání ɔlɔ kpɔnkpɔnti kv idin ɔbwi ámv nwun asienó ámv ɔkulesu. Ɔlɔ ámv lómoní, íbétalí mó mv, támε íleta, omowu. Ílɔwa ɔyító ahá féé wánwan, bekplá buo mv. ⁴ Bosúm bótí ámv, tsúfé alapó mv túmi há ɔbwi ámv. Bosúm ɔbwi ámv é, fíté beε, “Ma lófon ɔbwi ánví? Ma ɔbétalí líí kó mv?”

⁵ Bulu léha ɔbwi ámv ɔkpa ání ɔblí abususu akpɔnkpɔnti pɔkusu lu mvsv. Ɔleha mv ɔkpa ání ɔbwéε túmíla kugyíkuvá odeklé tsra advana-nyɔ (42), igyi nfinisa móa ifon ámv ɔvɔ. ⁶ Ɔbwi ámv lóbwíí ɔnó, blí abususu púkpíí Bulu mva mv dá pú ahá ámv ɔbubu ɔsúsó, igyi mv otsiákpá amv. ⁷ Bulu léha mv ɔkpa ání ɔkóɔ Bulu ahá, ogyi amúsó. Ɔleha mv ɔkpa ání ogyíí iwíε abusungyíabusuan, ɔblígyíɔblíí, ɔmágyíɔmá pú ɔsulúsv ahá ɔtsan-ɔtsan féésó. ⁸ Ɔyító ahá féé bósum ɔbwi ámv. Ahá ání bómóosum mv gyí ahá ání bɔwanlín amó adá wá Okúfabi amó ɔbɔvɔhá igyí asa ɔyí ílebelin amv nkpa ɔsulótó.

⁹ Ɔhá ání ɔbu asu onúu. ¹⁰ Ɔhá ání ida yai ání békítá mv ndoun isátó a, békítá mv isátó, kpá mv náti. Ní ida yai ání ɔku obésin ɔdayí ɔnó é á, ɔdayí ɔnó obésin. Iní sv Bulu ahá butómi, abulu kínkin amó hógyito.

¹¹ Inu netrá wun ɔbwi ɔku é lówɔ dali ɔsulótá. Ɔbu nsiebí anyɔ fé okúfabi, támε ɔlɔtáí fé bótí. ¹² Ɔbwi ánví líí ɔbwi gyankpapu amv ansító, ɔlɔyɔ mv agyómá kugyíko ɔbwi gyankpapu amv túmitá. Iní léha ɔsulúsv atsiápú féé bosúm ɔbwi gyankpapu amó ɔlɔ ledínká mv, íleta, omowu ámv. ¹³ Ɔbwi nyɔɔsi amv lóbwε osúna akpɔnkpɔnti. Ɔleha ogyá lekpa tsú ɔsúsó beɔda, ahá féé bowun. ¹⁴ Ɔlɔpu osúna amó ɔlɔbwε ɔbwi gyankpapu amv ansító ámv mlé ɔyító ahá ɔbéε, bɔpwéε ɔkpi, ogyi fé ɔbwi gyankpapu amó bɔwɔ mv ɔdayí íya anyɔ, omowu, ɔtráa otsie nkpa ámv. ¹⁵ Bulu léha ɔbwi nyɔɔsi anví ɔkpa ání ɔwáa ɔkpi ámv ɔnɛ, fówun íbétalí tóí. Inu ɔkpi ámv léha ɔbéε, bómóo ahá ání bómóosum mv. ¹⁶ Ɔleha ání bohíε ahá féé nsu, amó gyɔpí íbisu ntéε amó ɔsukpi; nyebí ahandε, ahíánfɔ móa asikafɔ, nkpábi móa iwí agyípu. ¹⁷ Ɔhaa méetalí fé tɔtɔ ntéε hɔ tɔtɔ, nkétí ɔhá ání ɔbwi ámv nsuhíεtɔ, igyi mv idá ntéε ibi ání ílí há mv idá dín mvsv.

¹⁸ Iní léhián nyánsa, méní fétalí nú ibi ámv asi. Ibi ámv ílí há ɔbwi gyankpapu amv, igyi oyin ɔku dá. Ibi ámv gyí lafasie aduesie-sie (666).

† **12:14** Nfinisa móa ifon igyi nke ɔpím ɔkole lafa-anyɔ aduesie (1,260). ‡ **12:18** Iní bu nwóló dada amv akotá: Inu nesi líí ɔpu amv ɔnó.

14

Okúfabi Amu Mva Mu Ahá

¹ Inu nelawun Okúfabi amu líi Sionbusu. Ahá mpím lafakole advana-na (144,000) bulí mu wá. Okúfabi amu mva mu Si idá dín amó ɔsɔkpi. ² Inu nonu ɔme ku tsú ɔsósú fé ntsu lábólá, idekpa yi, ntée ɔpráda députí, ntée fé nsankuo tsɔtsɔtsɔ bɔdɛda. ³ Bɔde ilu pɔpwe ku wa owíe obíá ámu, akiankparu ana ámu pú ahande adwanyɔ-na ámu ansító. Ọhaa má inuá ɔbétalí súan ilu ámu ɔsolóu anfisɔ, nkéti ahá mpím lafakole advana-na (144,000) ámuú Bulu lahɔ amú nkpa tsú ɔsolósu ámu nkole pé. ⁴ Alí ahá ánfí gyí ahá ání amú iwí letín, bɔmeyín ɔtsi, bɔtobuo Okúfabi amu ɔtínegyíɔtínéá ɔyó ní. Amú nwunsu ikɔ ɔlɛka anyánkpuáa féétó, fé ató-abí gyankparu há Bulu muá Okúfabi amu ní. ⁵ Bɔtamawá afunu, ɔlala kuku é ima amú iwí.

Bulu-abɔpu Abasá Asun Blíhé

⁶ Inu nelawun Bulu-ɔbɔpu ɔkúá ɔna afútó, ɔde asun wankláán ámuú ibu nu bré féétó amu. Ọbá bebláa ɔyító ahá, abusuangyíabusuan, ɔblígyíɔblí ablípó, ɔmágyíɔmátó ahá pú ahá ɔtsan-ɔtsan. ⁷ Bulu-ɔbɔpu amu lókpɔlɔn blí ɔbée, “Mlunya Bulu ifú, amlíwa mu numnyam, tsúfé mu asóngyíbi lafɔn. Mlísun mu. Mólóbwɛ ɔsú múa asi, ɔpu múa ntsu féé!”

⁸ Bulu-ɔbɔpu onyɔɔsi é lóbuo mu, beblí ɔbée, “Babilon labwíé. Wúlu yilé Babilon labwíé. Tsúfé Babilon lahá ɔmá-ɔmá banu mu mbuatɔ-ntá ání itehá Bulu ɔbló tɔkósú!”

⁹ Bulu-ɔbɔpu saasi é búo amú, ɔdeblí ɔbée, “Ní ɔku lósum ɔbwi ámu muá mu ɔkpi ámu, há ɔbɔpu amú nsuhíetɔ híe mu ɔsɔkpi ntée mu ibi nsu a, ¹⁰ alí ɔhá ámu obónu Bulu ɔbló-ntá, bɔmɛfráa mú asa betséi mú wá Bulu ɔbló-ewetɔ ní. Bulu ɔbɔpu ogyá múa atonkodu bití mu isu, mu abɔpu wankíhé pú Okúfabi amu ansító. ¹¹ Amú isɔbití ogyá ámu ogyási bókúso yó ɔsósú bré féétó. Alí ahá ámu gyí ahá ámuú bosúm ɔbwi ámu pú mu ɔkpi, ɔbwi ámu nsuhíetɔ dín amósú ámu ní. Iwí móolwíí amú ekɛkɛkɛ.”

¹² Iní sù ilehián ání Bulu ahá bótomí líi kínkín, gyi Bulu mblasu, wá ɔnɔkwali há Yesu ní.

¹³ Inu nonu ɔme ku lótsu ɔsósú ɔbée, “Wanlín tswí fɛɛ, ‘Ansí bégyi ahá ání bówu aní Wíe agyómátó tsú séi pọya!’ ”

Bulu Ọhẹ ámu ɔbée, “Ee, ibu mútó. Ansí bégyi amú lélé. Bédá ɔkpónó tsú amú ipian féétó, tsúfé amú bwehé wankláán bóbuo amú.”

Bulu Asóngyí Iwí Atowunhe

¹⁴ Inu neláki a, agyinde futútú ku ní. Ọha ɔkúá ogyi fé Nyankpuáa-Mu-Bi ámu tsie agyinde ámuɔsu. Obun sika pɛpɛ owíepa, ɔde tsini kláklá ku. ¹⁵ Inu Bulu-ɔbɔpu ɔku é lédali tsu ɔsósú Bulu ɔtswékpa inu ba. Múú ɔlɔkpɔlɔn bláa ɔhá ámuú ɔtsie agyindesu ámu ɔbée, “Pɔ fú ɔdayí ámu tin ató-abí, tsúfé ɔsolósu ató-abí lapé yí. Mú tɔnbí lafɔn!” ¹⁶ Mú su ɔhá ámuú ɔtsie agyindesu ámu létinkí mu tsini amu, tin ɔsolósu ató-abí ámu féé.

¹⁷ Bulu-ɔbɔpu ɔku é lédali tsu ɔsósú Bulu ɔtswékpa obuto inu. Mu é ɔde tsini kláklá ku.

¹⁸ Múú Bulu-ɔbɔpu ɔkúá ɔbu túmi ogyá ámuɔsu é lédali tsu afɔdiɛ-asubwi ámu asi ba. Ọlɔkpɔlɔn bláa Bulu-ɔbɔpu amúú ɔde tsini ámu ɔbée, “Pɔ fú tsini amu ka wáin-abí ámu ɔkpítsa, tsúfé abí ámu ilapé.” ¹⁹ Mú su Bulu-ɔbɔpu amu lótswi mu tsini amu káka ɔsolósu wáin-abí ɔkpítsa féé, kpá wáin-abí ámu wá ɔtínéá bɔtenyimé ntsu lé mútó. Iní ilí há Bulu ɔbló. ²⁰ Wúlu amu mmuátse benyimé wáin-abí ámu. Obugya lédali mútó, idetsúun waa fé ntsu tsunhe. Mú iswító bóbwɛ máilí lafakole adukwe (180). Mú oklú é bóbwɛ ayabi anu.

15

Bulu-abɔpu Pó Asun Wunhe Asienó Tráhe

¹ Inu nowun osúna bámbá kúá ibu ifú, ibu wánwan ɔsósú. Nowun ání Bulu-abɔpu asienó bɔde asun wunhe asienó ání Bulu ɔbɔpu bití ahá isu asa iklɔntɔ bólwíí mu.

² Inu nowun ɔpu kúá igyi fé ahɔhwé, ilɛpɛ fé ogyá. Nowun ání ahá bulí mú ɔnó, bɔde Bulu nsankuo. Alí ahá ánfí gyí ahá ání bakó gyi ɔbwi gyankparu amu muá mu ɔkpi ámu

pó nsohíe-ibi á múú ìlú há mụ dá á mụsụ ní. ³ Bude Bulu osúmbi Mose mụa Okúfabi amụ ìlú wa bεε,

“Ani Wíe Otúmírụ,

fú bwehé bu ifú, ìbụ wánwan.

Fú bwehé fée igyi ọ̀nkwali, ìda ọ̀kpa.

Owíeá mụ iwíegyi tamamó ọ̀nó.

⁴ Ani Wíe, ma oméenyá fú ifú, wá fú numnyam?

Tsúfẹ́ fú nkụle lówankí.

Ọma fée béba bosúm fú,

tsúfẹ́ falé fú yilébwε ọ̀wan.”

⁵ Inu ọma a, nekí ọ̀súsú, nowun ání Bulu ọ̀tswékpa obu, igyi tati-obu á múú itosúná ání Bulu bu amó wá á mụ ọ̀nó ìya. Nowun mótó Ọwankíkpa amụ. ⁶ Nowun Bulu-abọ̀pụ asienó amú ọ̀pụ asụn wunhe kpọ̀nkpọ̀nti asienó bá amụ. Bedalí tsu Ọwankíkpa ìnụ. Bọwa ọ̀hráda atadiéá ìlówankí, ìde ogyá kpa, ọ̀pụ sika pepe ọ̀fẹ́ tsán. ⁷ Akwankpapụ ana á mụto ọ̀kụle léha Bulu-abọ̀pụ asienó á mụto okugyíọ̀kụ sika blanwébi ání Buluá ọ̀bụ ìnụ bré féeéto ọ̀bló ìbọ́ mú dédédédé. ⁸ Bulu numnyam pó mụ túmi léha ogyási ọ̀bọ́lálá Bulu Ọwankíkpa ìnụ féeé. Ọhaa métalí bítiwíe mótó, yófun bréá Bulu-abọ̀pụ asienó á mụ batséí asụn wunhe asienó á mụ féeé wólí ọ̀sólósu.

16

Bulu Ọ̀bló Ablanwébi

¹ Inu nonu ọ̀me kpọ̀nkpọ̀nti kwá ìledalí tsu Bulu Ọ̀wankíkpa ìnụ. Ìde abọ̀pụ asienó á mụ bláa ọ̀bée, “Mllyọ́, amlyetseí Bulu ọ̀bló ablanwébi asienó á mụ wólí ọ̀sólósu.”

² Mú sụ ọ̀bọ̀pụ gyankpapụ lédalí tsu Bulu ọ̀tswékpa ìnụ yetseí mụ kle wólí ọ̀sólósu. Inu ahá á múú ọ̀bwi á mụ nsohíe to ìdín amúsú, bude ọ̀kpí á mụ sum á mụ ìwí létsitsíi nlo akpọ̀nkpọ̀nti, ìde amú dwíín.

³ Ọ̀bọ̀pụ nyọ̀sị létseí mụ kle wá ọ̀pụto. Ọ̀pụ amụ lémlí fẹ́ fúli obugya. Tógyítóá ọ̀bụ ọ̀pụ amụto lówu.

⁴ Ọ̀bọ̀pụ sáási létseí mụ kle wá ntsu tsunhe pú abụnkpabi féeéto. Mú féeé ìlemlí obugya. ⁵ Inu nonuá Bulu-ọ̀bọ̀pụá ọ̀teki ntsusú lébláa Bulu ọ̀bée, “Ọo Ọ̀wankípá fúbu ìnụ bré féeé. Fú asón da ọ̀kpa ání fabítí amú ìsụ alí. ⁶ Tsúfẹ́ bamó fú ọ̀nósú atáípú pú fú ahá, tséí amú obugya wólí ọ̀sólósu. Mú sú fahá bapú obugya há amú fεε, bụnúu nì. Inu lékanáa ha amú ní.” ⁷ Inu nonu ọ̀me kwá ìledalí tsu afọ̀diε-asubwi á mụ así ọ̀bée, “Ee, aní Wíe Bulu Otúmírụ, fú ìsụbití igyi ọ̀nkwali, ìda ọ̀kpa.”

⁸ Múú ọ̀bọ̀pụ náási létseí mụ kle wólí owí. Mú sụ owí ọ̀nó lówa ọ̀nín, ìleha mú ìde ahá to fẹ́ ogyá. ⁹ Owí á mụ ìloto okugyíọ̀kụ. Bulu búu túmi asụn wunhe anfi féeésú, táme bekiná bụmedamli kluntó; pówá mụ numnyam, mbouín ìwí bálwí mụ.

¹⁰ Onuusí létseí mụ kle wólí ọ̀bwi á mụ owíe obiású. Ọ̀bwi á mụ iwíe ogyíkpa féeé iloklun. Ìwíọ̀sín sụ mụ abúọ̀pụ amụ ọ̀bwi amú ọ̀dandụ. ¹¹ Táme bekiná bụmedamli kluntó sí amú lalahε amụ féeé bwε. Mbouín bálwí ọ̀súsú Bulu, ìwíọ̀sín á múú budewúun amụ sụ.

¹² Osiesí létseí mụ kle wá ntsu yilé Efrateto. Ntsu á mụ féeé ìlekpi lé mú ọ̀búntó. Inu léla ọ̀kpa há awíeá botsú owí ọ̀dalíkpa pú amú ìsá akọ̀pú bétalí tsun ba ìnụ. ¹³ Inu nowun ọ̀je lalahε asa akwá buggyi fẹ́ agyóngyo, bedalí tsu bótí á mụ ọ̀nótó, ọ̀bwi á mụ ọ̀nótó pú ọ̀nósú ọ̀táípú ofunupụ amụ ọ̀nótó. ¹⁴ Ọ̀je lalahε anfi búbụ túmi bwé osúna akpọ̀nkpọ̀nti. Batsun ọ̀sólósu awíe féeésú, méni békpa amú féeé wá abatọ́, béba bọ̀kọ́ aní Wíe Bulu Otúmírụ ìsá eke yilé á múú igyi mụ asón ogyíkε amụ.

¹⁵ Aní Wíe ọ̀bée, “Kí, néba fẹ́ owikplu. Bulu obóyulá ọ̀há ání ọ̀leda ìwíisụ, alalá mụ atadiε yáí, méni ọ̀méenatí yayá, péli méekítá mụ.”

¹⁶ Múú ọ̀je lalahε amụ bekpa awíe amụ yéfia ọ̀tnekwá bütetí ìnụ Hebrifo ọ̀blító bεε, “Harmagedon.”*

* **16:16** Harmagedon así gyí, Megidobu. Bọkọ́ ìsá tsọ̀tsọ̀tsọ́ ìbụ ánfisụ.

¹⁷ Inu Bulu-ṣbṣpu síénósí létseí mu kle wá afútó. Ọme kóklókóú ku ledali tsu Bulu ṣtswékpa inu owíe obíá ámutọ ọbée, “Ilatá!” ¹⁸ Inu nyankpu lówa ibi fwi bi. Odekpíe, ọpráda deputí. Ọme ṣtsan-ṣtsan lẹlun kóklókóú, ṣsolúw lẹkpinkí kpinkí kuá mú odu imakóba ki tsú bréá ahá bẹlun ọyítọ ọpá. ¹⁹ Wúlu yilé Babilontọ léye asa. Awúlu yiléá ibu ọyítọ fée ilobwiebwíe. Inu Bulu lékain Babilon lakpan féesó, ọṣpu mu ọblọ kpṛṛṇkpṛṇti ewetọ-ntá ámu há mu olonu. ²⁰ Ọpu nsiné ṣsolúw kugyíku lófwi, abu é fée iderja. ²¹ Atsufolibi akpṛṛṇkpṛṇtiá mú odwintọ bóbwe fé kilo aduenu (50) lẹkpa tsú nwulótáasv beda ahásv. Atsufolibi amv ọnọ ọnlun sv bọlwí Bulu.

17

Obu-ọnọ Otsiápú Kpṛṛṇkpṛṇti Amv

¹ Inu Bulu-abṣpu abasiénó ámutọ bẹkitá ablanwébi ámutọ ọkule léba bẹbláa mi ọbée, “Ba, ansuna fọ alíá bréá Bulu ọbẹbití obu-ọnọ otsiápú kpṛṛṇkpṛṇti ámutọ otsie ntsu tsṣtsṣtsṣsv ámu isv. ² Mva ọyítọ awíe fée batọ mbva. Ọyítọ ahá fée banu mu mbvato-ntá bó.”

³ Inu Ọjé ámu léba misv, Bulu-ṣbṣpu amv lótsu mí ya dimbísó. Nowun ọtsi ọku tsie ọbwikítá-atọ pepe ọkusu inu. Ọbwi ámu bu nwun asienó pú nsiebí idú. Bṣwanlín adá ání ilokúsú líí Bulusv dínká mu iwí fée. ⁴ Ọtsi ámu lówa atadiéá igyi faasv ntsu múa pépe. Ọṣwa abutọ wolihe ṣtsan-ṣtsan, ọde sika pepe owebi mu gyṣpṣtọ. Akisítọ pú mu obu-ọnótsiá ifin lṣbulá mú dédéédé. ⁵ Bṣwanlín idá kuá mú asv lejain dínká mu ọṣkpṣ bẹe, “Wúlu yilé Babilon, obu-ọnọ atsiápú fée oyín. Ọsolúsv akisítọ fée owíe.” ⁶ Nowun ání ọtsi ámu lanu Bulu ahá obugya bó. Ahá ánfí bṣmṣ Yesu iwí adánsiigyí sv ní.

Bréá nowun mu a, ọnọ lobwie mí. ⁷ Múú Bulu-ṣbṣpu amv léfité mí ọbée, “Ntogyi ọnọ labwíe fọ alí? Néle asv ṣainhéá ibu ọtsi ámu mva ọbwikítá-atọ amúú ọbu nwun asienó múa nsiebí dú ámu asv súná fọ. ⁸ Ọbwi ámutọ fowun amv latsiá ki. Ọtráa ọma inu séi, ọbélaba. Táme imṣowa ọpá ọbédali tsu ilán klúklúúklú ámutọ ima ọka ámutọ yó ọhikpá. Ọsolúsv atsiápú amúú Bulu mṣwanlín amú adá wá nkpa ọwulú ámutọ tsú bréá ọyí lefi asv ámu ọnọ bóbwie amú, tsúfé bowun ání ọbwi ámutọ oletsiá, ọtráa ọma inu ámu lalá bá.

⁹ “Iní léhián nyánsa ání bóṣṣnú mú asv. Nwun asienó ámu igyi abv asienó* ání ọtsi ámu dé iwíe gyí músú. ¹⁰ Nwun asienó ámu ilí há awíe asienó é. Abanú bawú bṣtsun, osiesv tsie obíású séi á. Osienósí mókúnýá ba. Ọbá á, bré kpalobí kv pé obétsiá. ¹¹ Owíe okwesv gyí ọbwi ámutọ oletsiá, ọtráa ọma inu séi ámu. Abasiénó ámutọ ọkule ogyi. Mu é ọbéhí fé mu aba ámu.

¹² “Nsiebí dú ámutọ fowun amv igyi awíe idú ání bṣmṣkúnýá tsíá obíású. Táme béyaí amú mbiású amú iwíe ogyíkpa. Amúá ọbwi ámu bégyi iwíe bré itinbí. ¹³ Amú fée bóbwe agywun kule, pú amú túmi há ọbwi ámu. ¹⁴ Amúá ọbwi ámu bókw Okúfabi amv, táme Okúfabi amv obégyi amúsú, tsúfé mugyí asítọ Ọsí pú awíetọ Owíe ni. Mu abúopo gyí ahá ámutọ Bulu latí amú, lé amú, bṣbv ọnakwalí há mu amv.”

¹⁵ Inu Bulu-ṣbṣpu amv lébláa mi ọbée, “Ntsu tsṣtsṣtsṣsv ámutọ fowun ání obu-ọnọ otsiápú ámu tsie músú ámu ilí há ọmá-ọmá pú ọblí ọtsan-ọtsantọ ahá. ¹⁶ Nsiebí dú ámutọ fowun ọbwi ámu nwunsv ámu é ilí há awíe idú ání mva amúný ọbégyi iwíe. Amú fée bólu obu-ọnọ otsiápú ámu, swíí mu atọ fée, lé mu yayá, wí mu aye, wá tráhe ogyá, ibóhṣ plíplíplíplí. ¹⁷ Tsúfé Bulu lópv agywun ánfí wá amú fée nwuntọ, méní bóbwe mu apé. Amú fée bóṣṣv amú túmi há ọbwi ámu, yṣṣṣn bréá Bulu asón ámu fée ibéba mótó.”

¹⁸ Inu Bulu-ṣbṣpu amv létrá bláa mi ọbée, “Ọtsi ámutọ fowun atowunhe amutọ ámu gyí wúlu yiléá ide ṣsolúsv awíe féesó gyí ni.”

18

Babilon Bwie

* **17:9** Abv asienó ánfísv Roma wúlu idun ní.

¹ Inu ọma a, netrá wun Bulu-ọ̀bọ̀pọ̀ ọ̀ku é dékplí tsú ọ̀sọ̀sọ̀ ọ̀bá. Ọ̀bu túmi k̀p̀nkp̀nkp̀nti. Mu numnyam de wankí wólí ọ̀sọ̀lọ̀sọ̀. ² Ọ̀lọ̀kplón kóklókúú ọ̀bée, “Babilon labwíé! Wúlu yilé Babilon labwíé! Uamlí ọ̀je laláhe ọ̀tsan-ọ̀tsan fée ọ̀jaínkpá. Ulabwé isia há mbubwi laláhe pú mbwíkítá-atọ̀ laláhe fée. ³ Tsúfẹ́ alapú mu mbuato-ntá ámu dá ọ̀má-ọ̀má fée ọ̀nó. Mba ọ̀yító awíe fée bató mbua. Ibíá agyípó fée banyá iwí tsú nkpa ámuó olegyi amuto.”

⁴ Inu nelanú ọ̀me ku tsú ọ̀sọ̀sọ̀ ọ̀bée,

“Mí abí, mlíle iwí le mutọ̀!

Mlímáwa ibi mu lakpan ámutọ̀,

méni mu asun wunhe amu ku méeba mlísu.

⁵ Tsúfẹ́ mu lakpan lawọ̀ nwólótáa.

Mú su Bulu lakáín mósó.

⁶ Pọ̀ mu lalaheá alapúgyí fọ̀ ahá ka mu ikọ̀.

Pọ̀ mu bwehé ka mu ikọ̀ tsenyọ̀-tsesa.

Ọ̀lọ̀pọ̀ nta kpeklé há ahá bonu.

Mú su pọ̀ múá ibu ọ̀nlín dún mú aku anyọ̀ ha mu onu.

⁷ Alagyi ọ̀dwe laláhe, tsú iwí dọ̀bi.

Mú su pọ̀ iwíwọ̀sin múa asun wunhe ka mu ikọ̀ séi.

Ọ̀tebláa mu iwí ọ̀bée,

‘Owíe tsihé ngyi, ntsie mí obíásó.

Megyí ọ̀surapọ̀ ngyi, mmówa nwe ekekekeke!’

⁸ Mú su asun wunheá igyi akón, isú pú lowu bótu mu ekewóle pé.

Bówa mu ogyá, ọ̀bóhọ̀ plíplíplíplí,

tsúfẹ́ Otúmípu ani Wíe Bulu gyí. Múdé mu isu bití.”

⁹ Ọ̀sọ̀lọ̀sọ̀ awíe amúú mba amónyọ̀ bọ̀tọ̀ mbua, begyi ọ̀dwe laláhe amu bówun mu ogyási, su kpísíi. ¹⁰ Mu ipian amúú odewúun amu ibówa amó ifú. Mú su béli tsútsúútsú bí be, “Gyọ̀wí ní! Babilon gyọ̀wí ní! Wúlu k̀p̀nkp̀nkp̀nkp̀nti, nkáli su Bulu labítí fú isu ọ̀sáwọ̀le pé alí?”

¹¹ Ọ̀yító bíá agyípó bósu, gyi awirehọ̀, tsúfẹ́ ọ̀haa trá ọ̀ma inuá ọ̀bóhọ̀ amú atọ̀ fehé.

¹² Mólétsiá họ̀ sika pépe pú sika futútú atọ̀, abwi wankláán pú abutó wulíhe, ọ̀hráda, ago, sríkí atati pú atati pépe, nyiá ibu ọ̀fan, atáá bọ̀pọ̀ sórúfọ̀-ise bwé, múá bọ̀pọ̀ nyiá ibu ibíá sré, pú múá bọ̀pọ̀ kọ̀bri múá dátọ̀ pú abwiá ihíe bu akíle aná fée bwé tsọ̀tsọ̀tsọ̀ tsú amú wá.

¹³ Oletsíá họ̀ amú píprí, ọ̀híén, ọ̀huam, apuse, ntá, olif-nfọ̀, nfúó wankláán, ayó, nnantswie, akúfa, mpọ̀nkọ̀, akeké, tsíá họ̀ ahá nkpábi kúráá.* ¹⁴ Bósu bí be, “Ntóbí amúú futekle amu fée ladáli fọ̀ ibi. Atọ̀ amúú fútọ̀púwá bite ámu fée lahóli fu. Fuméetrá wun mú ekekekeke!”

¹⁵ Bíá agyípó amúú batsun musu nyá iwí ámu fée béli ifóntọ̀, tsúfẹ́ bude ifú nya ání bówun mu iwíwọ̀sin ámu odu. Béki mu ipian ámu, su gyi awirehọ̀! ¹⁶ Béblí be, “Gyọ̀wí ní! Wúlu yilé, gyọ̀wí ní! Teki fuhíe fubu akíle. Atati futútú múa pépe pú ago futédídá. Sika pépe atọ̀ múa abutóá ide ogyá kpa srasrasra futọ̀wá. ¹⁷ Atonyahé tsọ̀tsọ̀tsọ̀ ánfí fée lahóli fu ọ̀sáwọ̀le pé!”

Ntsusu-yibi akanpọ̀, mú ahande pú mútọ̀ agyómá ayọ̀pọ̀ pú ibíá agyípó fée bówa ifọ̀ mu wá. ¹⁸ Ní bowun mu ogyási amu a, bósurá okitikítí be, “Wúlu mọ̀mu lófọ̀n wúlu ánfí ọ̀yító fée?” ¹⁹ Békpa isi wá nwuntọ̀, gyi awirehọ̀, bí be, “Gyọ̀wí ní. Wúlu yilé, gyọ̀wí ní! Fú nyato aní ntsusu ayibi awíe fée anlanyá iwí tsú. Fú iwíwọ̀sin atọ̀ fée lahí ọ̀sáwọ̀le pé!”

²⁰ Ọ̀sọ̀sọ̀ atsiápú fée, mlunya ansigyí. Bulu ahá, mu sumbí ayọ̀pọ̀ pú mu ọ̀nọ̀sọ̀ atáipú fée, mlunya ansigyí. Tsúfẹ́ Bulu lagyi mu asún, bití mu isu, itọ̀ amúú alapúgyí mlí ámu su.

²¹ Inu Bulu-ọ̀bọ̀pọ̀ ọ̀wunlínpọ̀ ọ̀ku lótsu ibwi k̀p̀nkp̀nkp̀nti ku, tswí wa ọ̀putọ̀. Múú ọ̀leblí ọ̀bée, “Alí Bulu ọ̀bọ̀pọ̀ ọ̀bls bwíe wúlu yilé Babilon, ọ̀haa méetrá wun mú ekekekeke ní.

²² Ọ̀haa méetrá nu ọ̀sankuo adapú, ibu awapú, ọ̀ténté afulípú pú ikpe afulípú nka wúlu amuto ekekekeke. Ibi ọ̀nọ̀ agyómá kokooku é uméetrá tsiá inu. Boméetrá kwe nfúó inu ekekekeke.

²³ Ọ̀kandíe koku méetrá wankí wólí inu, ọ̀haa é méetrá nu okúlu múa ọ̀ká pọ̀pwe ọ̀me inu

* **18:13** ahá nkpábi ntée anyánpọ̀sa-oyí múa akláa.

ẹkekẹẹkẹ. Tsúfẹ tẹkí mọ ibiá agyípú gyí aha kpọnkpọnti ọyító ní. Alapú mọ atọla mlẹ ọyító ahá fẹ́, há bafwí!

²⁴ “Babilon brọnọsọ Bulu ọnọsú atọ́pú amọ obugya ibun. Mọlómọ Bulu ahá ọyító fẹ́ ní.”

19

¹ Inu fẹ́ ọma a, nonu ọme kúá igyi fẹ́ ọdọm ání bọdekplón kọklókúú ọsọsọ. Bọdeblí bẹẹ, “Halelúia!* Aní Bulu tọhọ ahá nkpa. Mọ nkọle bọw túbí mọ́a numnyam, ² tsúfẹ́ mọ isubítí igyi ọnọkwali, ida ọkpa. Alabítí okípú kpọnkpọnkpọnti ámọ́ ọlọpọ mọ obu-ọnọ tsiá yíntá ọyító ámọ isọ, alafítẹ́ mọ asúmpú obugya tsú mọ wá.” ³ Bọtráa bọdekplón kọklókúú bẹẹ, “Halelúia! Wúlu amọ ogyási lakọsú yọ ọsọsọ brẹ́ fẹ́tọ́!” ⁴ Inu ahande adọanyọ-na ámọ pọ akiankpapọ ana ámọ bemlí bun súm Bulu ámọ́ otsie owíe obiá ámọsọ, blí bẹẹ, “Amen! Halelúia!”

Okúfabi Amọ Ọká Otsiáke

⁵ Inu ọme kọ lẹlín tsú owíe obiá ámọtọ ọbẹẹ, “Mlẹ Bulu asúmpúá mlitenyá mọ ifú, nyebí ahande fẹ́, mlẹkanfọ aní Bulu ámọ!” ⁶ Mọ ọma a, ọme tsọtsọtsọ lẹlín, fẹ́ ntsu búláhé dẹtsúon waa, ntẹẹ ọpráda dẹpọtí kọklókúú ọbẹẹ, “Halelúia! Aní Wíe Bulu Otúbímọ amọ dé iwíe gyí. ⁷ Mlẹha anya ansigyí, iwí isankí aní, awa mọ numnyam! Tsúfẹ́ Okúfabi amọ ọká otsiáke lafọn. Mọ ka ámọ lahíhíe iwí tá.” ⁸ Beha mọ ọkpa bẹẹ, ọwáa ọhráda atadiéá lẹwankí, ide ogyá kpa. (Ọhráda atadié ánfí ilí há Bulu ahá yilẹbwe.)

⁹ Mọ́ Bulu-ọbọpọ amọ lébláa mọ ọbẹẹ, “Wanlín fẹẹ, ‘Bulu layúlá ahá ání alatí Okúfabi amọ ọkátsiá nke ámọ asi.’ ” Mọ́ ọlẹtrá bla mọ ọbẹẹ, “Asún ánfí igyi ọnọkwali, Bulu wá itsú.”

¹⁰ Inu nemlí bun mọ ayabítọ, mbẹẹ ansum mọ, táme ọlebláa mọ ọbẹẹ, “Mábwe! Tsúfẹ́ Bulu osúmbi ngyi fẹ́ fọ́a fọ́ apíó ámọ́ mlidé Yesu iwí adánsiẹ gyí amọ. Sum Bulu nkọle pé!

“Tsúfẹ́ ahá ámọ́ bọde Yesu iwí adánsiẹ gyí amọ bọbọ Bulu ọnọsú asúnblí ọhẹ.”†

Ọpọnkọ Futútúsọ Ọdinkápú

¹¹ Inu mọ́a nówun a, ọsọsọ lafinkí. Nelákí a, ọpọnkọ futútú ọkọ líí á! Mọsọ ọdinkápú amọ idá gyí, “Yilé Ọbwepọ pọ Ọnọkwaliyọ.” Otegyi asún, ọtọkọ isá é ọnọkwaliyọ. ¹² Mọ ansíbi aklambi igyi fẹ́ ogya plẹnplẹn. Owíepa tsọtsọtsọ ibun mọ nwun. Ọbọ dá kọ́a bọwanlín dínká mọsọ, ọhaa méyín mọ́ tsiá mọtọ. ¹³ Ọlọwa ligá ání bọwa mọ obugyatọ. Mọ idá gyí, “Bulu Asún.” ¹⁴ Ọsọsú isá akọpọ bọdín mpọnkọ futútúsú. Bọwa ọhráda atadiéá lẹwankí, ide ogyá kpa bọbọ mọ. ¹⁵ Ọdayí iya anyọ kláklááklá kọ lẹdali tsu mọ ọnọ. Mọ ọbọpọsáín ọmá-ọmá bun ní. Ọbọpọ owuntọlín kpá amọ. Bulu Otúbímọ amọ ọblọ kpọnkpọnti ámọ ọbọpọnyímé amọ fẹ́ alíá bọtenyímé wáin-abí. ¹⁶ Idá ání bọwanlín dínká ọhá ámọ́ ọdín ọpọnkọ futútú ámọ atadiẹsọ pọ mọ obiánsú gyí, “Asító Ọsí, Awíetọ Owíe.”

¹⁷ Inu nowun Bulu-ọbọpọ ọkọ líí owítọ. Ọlẹkplón kpólí mbubwi ání bọna afútọ fẹ́ ọbẹẹ, “Mlẹba! Mlẹbefia Bulu ọpọnú kpọnkpọnti ámọ́ alatswí ha mlẹ ámọ asi! ¹⁸ Mẹní mlẹgyi awíe, isá ọnọ alípọ, isá akọpọ akinkín, mpọnkọsọ adinkápú pọ amọ mpọnkọ, ọyító ahá, iwí agyípú, nkpábi, nyebí pọ ahande fẹ́ aye.”

¹⁹ Inu nowun ání ọbwikítá-atọ amọ mọ́a ọsulọsọ awíe pọ amọ isá akọpọ fẹ́ bẹkpa aba bọyọkọ ọpọnkọ futútúsú ọdinkápú amọ mọ́a mọ isá akọpọ. ²⁰ Táme begyi ọbwikítá-atọ amọsọ, bẹkítá mọ́a mọ ọnọsú ọtọ́pú amọ́ ọtọbwe osúna akpọnkpọnti mọ idátọ ámọ. Ofúla amọ ọlọpọmlẹ ahá ámọ́ ọbwikítá-atọ amọ nsọhietọ dín amọ́sú, bọtosúm ọkpí ámọ́ bọpwe lian ọbwi ámọ ní. Bọtswí ọbwi ámọ mọ́a mọ ọnọsú ọtọ́pú amọ wá ogyá paati kpọnkpọntiá ogyá mọ́a atonkodu ihíe detsíí mótọ. ²¹ Ọpọnkọsọ ọdinkápú amọ lọpọ ọdayí iya anyọ ámọ́ ọlẹdali tsu mọ ọnọ ámọ mọ isá akọpọ atráhe amọ fẹ́. Mbubwi amọ begyi amọ aye plíplíplíplí.

* **19:1** Halelúia igyi Hebrifọ ọblí. Mọ asi gyí, Kanfọ aní Wíe Bulu! † **19:10** Ntẹẹ Ọnọkwali amọ́ Yesu lébele ọwan ámọ tẹhá ahá bọtetálí blí Bulu asún ámọ ní.

20

Bowa Ọ̀bunsám Ikan Nfi Ọ̀pím

¹ Inu nowun ání Bulu-ọ̀bọ̀pọ̀ ọ̀kọ̀ lẹ̀kplí tsú ọ̀sọ̀sọ̀. Ọ̀de ilán klúklúúklúá ọ̀ma ọ̀ka sáafi pọ̀ ọ̀kan kpọ̀nkpọ̀nti kọ̀. ² Ọ̀lẹ̀kítá bọ̀tí, ogyi iwọ̀ dada amọ̀ bọ̀tẹ̀tí mu Ọ̀bunsám ntẹ́e Satan amu, ọ̀lọ̀wa mu ọ̀kan nfi ọ̀pím-ọ̀kọ̀lẹ̀. ³ Ọ̀lọ̀tswi mu wá ilán klúklúúklú ámọ̀tọ̀, fin mú, wá mú ọ̀nọ̀ sáafi, méni Ọ̀bunsám méeetrá talí mlé ọ̀má-ọ̀má amu. Nfi ọ̀pím amu ọ̀ma asa béle mu kpalobí.

⁴ Mú ọ̀ma a, nowun awíe-mbíá kọ̀. Ahá amọ̀ bahá amú ọ̀kpa ání bẹ̀gyi asón amu bọ̀tsie mọ̀sú. Nowun aha akọ̀ ọ̀kláa. Amọ̀gyi ahá ání betin amú Yesu iwí adánsiẹgyi pọ̀ Bulu asón ọ̀kanda sọ̀ ní. Amú kén gyi ahá amọ̀ bọ̀motsulá súm ọ̀bọ̀wíkítá-atọ̀ amu ntẹ́e mu ọ̀kpí amu, bọ̀motsulá abọ̀pọ̀ mu nsuhieto dinka amú ọ̀sọ̀kpí ntẹ́e amú ibaso ní. Bulu léha amú bọ̀tsinkí, amọ̀a Kristo begyi iwíe nfi ọ̀pím-ọ̀kọ̀lẹ̀ amu. ⁵ Amú Bulu légyankpá kọ̀sọ̀a tsú afúlitọ̀ ní. (Awupọ̀ atráhe bọ̀méesinkí, nkéti nfi ọ̀pím amu ilatsọ̀n.) ⁶ Bulu lóyulá mu aha agyankpapọ̀ amú ọ̀lọ̀kọ̀sọ̀a tsu afúlitọ̀ amu. Amú mú á, lowu nyọ̀ọ̀si amu ọ̀ma amọ̀sọ̀ túmi. Bọ̀bwe igyi ahapọ̀ há Bulu mu Kristo, mu amọ̀nyọ̀ bẹ̀gyi iwíe nfi ọ̀pím-ọ̀kọ̀lẹ̀ amu.

Satansu Gyí

⁷ Nfi ọ̀pím amu ọ̀ma a, béle Satan obu. ⁸ Ọ̀bédalí yémlé ọ̀má-ọ̀má ání bọ̀bọ̀ ọ̀yí afonka ana, igyi Gog mọ̀a Magog amu, méni ọ̀bẹ̀kpa ahá tsọ̀tsọ̀tsọ̀a buma ọ̀klátọ̀ buo iwí ya isá. ⁹ Nowun ání benatí tsọ̀n ọ̀yítọ̀ fẹ́é, káfia Bulu ahá pọ̀ amú wúlu yiléá Bulu tekle, táme ogyá lẹ̀kpa tsú ọ̀sọ̀sọ̀ behi amú akọ̀pọ̀ fẹ́é plíplíplíplí. ¹⁰ Inu bọ̀tswi Ọ̀bunsám amọ̀ ọ̀lẹ̀mlé amú amu wá obun ání ogyá mọ̀a atonkodu detsii mótọ̀ plẹ̀nplẹ̀nplẹ̀ntọ̀. Mu ọ̀bọ̀wíkítá-atọ̀ amu pọ̀ mu ọ̀nọ̀sọ̀ atọ̀pí afunupọ̀ amu bẹ̀tsiá iwíwọ̀sintọ̀ ọ̀pa onyé bré fẹ́é. ¹¹

Asóngyi Tráhe

¹¹ Inu nowun owíe obíá futútú kpọ̀nkpọ̀nti kọ̀á ọ̀kọ̀ tsie mọ̀sú. Nwọ̀lótáa mọ̀a ọ̀sọ̀lọ̀ bẹ̀srí sí mu, táme bọ̀menya ọ̀hainkpá. ¹² Nowun awupọ̀, nyebí ahande bulí owíe obíá amu ansító. Bobwií nwọ̀lótọ̀ tswi. Bobwií nkpa ọ̀wọ̀lọ̀ amu étọ̀ tswi. Inu bọ̀pọ̀ tọ̀a nwọ̀lọ̀ amu ilẹ̀blí tsú awupọ̀ amu bwehé iwí gyi amú asón. ¹³ Ọ̀pọ̀ lẹ̀le awupọ̀a bọ̀bọ̀ mu tọ̀ ba. Lowu mu afúlitọ̀ é bele amọ̀a bọ̀bọ̀ amótọ̀ ba. Bulu légyi okugyiáko asón mu bwehé ọ̀nọ̀. ¹⁴ Inu bọ̀tswi lowu mu afúlitọ̀ fẹ́é wá ogyá ání itamaduntọ̀. Iní gyi lowu nyọ̀ọ̀si ni. ¹⁵ Bọ̀tswi ọ̀hagyíọ̀ha ání bọ̀mowun mu idá nkpa ọ̀wọ̀lọ̀ amu é wá ogyá amu.

21

Ọ̀sọ̀sọ̀ Mọ̀a Ọ̀sọ̀lọ̀ Pọ̀pwe

¹ Inu nowun ọ̀sọ̀sọ̀ mọ̀a ọ̀sọ̀lọ̀ pọ̀pwe, tsúfẹ́ ọ̀sọ̀sọ̀ mọ̀a ọ̀sọ̀lọ̀ gyankpapọ̀ amu itráa ma inu. Ọ̀pọ̀ é itráa ma inu. ² Mú nowun wúlu wankíhé, igyi Yerusalem pọ̀pwe amu, idẹ̀kplí tsú Bulu wá ọ̀sọ̀sọ̀ ibá. Bulu léhíhé mú fẹ́ ọ̀tsiá bawá mu atọ̀ wankláán, oyéfia mu kulu. ³ Nonu ọ̀me kpọ̀nkpọ̀nti kọ̀á ilẹ̀lin tsu owíe obíá amu así ọ̀bẹ́e, “Kí! Séi mú á, Bulu ọ̀tsiákpá laba anyánpọ̀sátọ̀. Obétsiá amótọ̀, bọ̀bwe mu ahá. Mu onutọ̀ obétsiá amótọ̀, ọ̀bọ̀bwe amú Bulu. ⁴ Obétsitsii amú ntsú fẹ́é. Lowu ntẹ́e isú ntẹ́e ipian ntẹ́e asun wunhe kọ̀kọ̀ é iméeetrá tsiá, tsúfẹ́ atọ̀ dada amu fẹ́é ilatsọ̀n.”

⁵ Mú owíe obíásọ̀ ọ̀tsiá pọ̀ amu léblí ọ̀bẹ́e, “Kí, nde tógyítọ̀ bwe pọ̀pwe.” Mú ọ̀lẹ̀lẹ̀bláa mi ọ̀bẹ́e, “Wanlin asón anfi tswi, tsúfẹ́ mú fẹ́é ibu mótọ̀, igyi ọ̀nọ̀kwali.” ⁶ Mú ọ̀lẹ̀trá bla mi ọ̀bẹ́e “Nabwé mú fẹ́é tá. Mígyi Alfa mọ̀a Omega, Ogyankpapọ̀ mọ̀a Ọ̀tráhe. Néha ọ̀há ání ọ̀mewólí de mu nkpa-ntsu, ọ̀méeseka mú ikọ̀. ⁷ Nọ̀pọ̀ oyúla anfi há ọ̀há ání olegyi isu. Nọ̀bwe mu Bulu, mu é ọ̀bọ̀bwe mí bí. ⁸ Táme afúpọ̀a beyinkí mí ọ̀ma, ahá ání bọ̀mọ̀họ̀ mi gyi, mbusuo abọ̀pọ̀, ahá amọ̀pọ̀, mbua atọ̀pọ̀, atọ̀ alapọ̀, ikpi atswé pọ̀ afunupọ̀ fẹ́é ọ̀tsiákpá gyi ogyá paati kpọ̀nkpọ̀nti, ogyá mọ̀a atonkodu ihé detsii mótọ̀. Iní gyi lowu nyọ̀ọ̀si amu ni.”

Yerusalem Pọ̀pwe

⁹ Inu Bulu-abọpọ abasiénó á mú búde ablanwé asienó á mú asun wunhe asienó tráhe ibo mú ámutọ okole léba bebláa mi obéé, “Ba, ansuna fọ ọtsiá Okúfabi amọ obá betsiá.” ¹⁰ Inu ọlekpa mí Ọńtọ́tọ́ ya ibu fọ́áhé kọ́nkpọ́nkpọ́nti kọ́sọ, olosuná mí Yerusalemu wúlu wankíhéá ọ́dekplí tsú ọ́sọ́sọ́ Bulu wá íbá. ¹¹ Bulu numnyam dewankí wólí wúlu ámọsọ, ihíé dewankí húnánááná fé atsufolibi, ọ́de ogyá kpa fé ahọ́hwéá mú ansítọ́ lọ́wankí. ¹² Bọ́pwe buntíi trihe fọ́áhé kọ́ bómlí mú, ibu aklọ́n akpọ́nkpọ́nti dúanyọ́. Bulu-abọpọ́ dúanyọ́ búde aklọ́n ámọ ọ́nọ́ gyo. Bọ́wanlín Israel abusuan dúanyọ́ ámọ adá dínká aklọ́n amọsọ ọ́kọ́le-kọ́le. ¹³ Aklọ́n asa bu owí ọ́dalíkpa. Asa bu owí ọ́kplíwíékpá, asa bu ọ́sọ́sọ́, asa é bu ayasí. ¹⁴ Beyi buntíi amọ́ dínká abwi yílẹ́yílẹ́ dúanyọ́sọ. Bọ́wanlín Okúfabi amọ́ sumbí ayọ́pọ́ amọ́ adá dínká abwi ámọsọ ọ́kọ́le-kọ́le. ¹⁵ Bulu-ọ́bọpọ́ amọ́ ọ́de mí asún bláa amọ́ dé sika pẹ́pẹ́ oyiá butọ́pọ́súsu atọ́. Ọ́bọ́pọ́súsu wúlu amọ́, mú abuntíi pọ́ aklọ́n ání ilobomlí mú fẹ́é. ¹⁶ Wúlu amọ́ swítọ́ pọ́ mú tẹ́ítọ́ fẹ́é igyi kẹ́kẹ́é. Bréá olosusúu mú á, mú swítọ́, mú tẹ́ítọ́ pọ́ mú fọ́átọ́ fẹ́é igyi máílí ọ́pím-ọ́kọ́le lafana (1,400). ¹⁷ Inu olosusúu buntíi amọ́ trítọ́ é. Igyi ayabi lafanyọ́ múa dúasie (216), nyankpọ́sa atosusúhe ọ́nọ́. ¹⁸ Abwiá igyi fé ahọ́hwé bọ́pọ́pwé abuntíi amọ́. Bọ́pọ́ sika pẹ́pẹ́á tọ́tọ́ mẹ́fráa mú, igyi fé gláasi pwe wúlu amọ́. ¹⁹ Bọ́pọ́ abwiá ibu bíá ọ́tsan-ọ́tsan dúanyọ́ wá abuntíi amọ́ ntsuwasi. Abwi ámọ́ adá gyí, yaspá, safiri, agate, emerad. ²⁰ Onik, kanelia, krisolit, beril, topas, krisopas, yasint pọ́ ametiste. ²¹ Abutọ́ wọ́lilhe fútútú wankláán dúanyọ́ bọ́pọ́bwé aklọ́n amọ́. Iklọ́n amọ́ kugyíkọ́ igyi butọ́bi fútútú kọ́le. Sika pẹ́pẹ́á tọ́tọ́ mẹ́fráa mú, igyi fé gláasi bọ́pọ́wá abrónu wúlu amọ́tọ́. Fétalí kí tsun mútọ́.

²² Mmowun Bulu ọ́swékpá kọ́kọ́ wúlu amọ́tọ́, tsúfẹ́ Bulu Otúmípo amọ́ mọ́a Okúfabi amọ́ gyí Bulu ọ́swékpá inu. ²³ Wúlu amọ́ imehián owí ntéé ọ́tsra wankí mútọ́, tsúfẹ́ Bulu numnyam tọ́wánkí há mú, Okúfabi amọ́ é gyí mú ọ́kandíe. ²⁴ Ọ́má-ọ́má bẹ́natí wúlu amọ́ wankítọ́. Ọ́yítọ́ awíé é bópo amọ́ numnyam ba mútọ́. ²⁵ Bọ́mẹ́efin mú ọ́nọ́ aklọ́n, tsúfẹ́ oklún ma inu. ²⁶ Ọ́má fẹ́é bópo amọ́ numnyam pọ́ amọ́ obú ba mú. ²⁷ Tógyítọ́á mú iwí metin, mbusuo abọ́pọ́ ntéé afunupọ́ bọ́móowie wúlu amọ́tọ́, nkétí ahá á mú bọ́wanlín amọ́ adá wá Okúfabi amọ́ nkpa ọ́wolótọ́ amọ́ nkọ́le.

22

Nkpa-ntsu Tsvnhe

¹ Inu Bulu-ọ́bọpọ́ amọ́ losuná mí nkpa-ntsu á mú ọ́lọ́wankí fé ahọ́hwé ámọ́. Idetsún tsu Bulu mọ́a Okúfabi amọ́ owíé obíá ámọ́tọ́. ² Ntsu ámọ́ ina brọ́nu yiléá ıda wúlu amọ́ nsiné. Nkpa-oyí ilí ntsu ámọ́ agbemgbe anyọ́ ámọsọ, itoswíé abí ọ́tsan-ọ́tsan ọ́tsragyíọ́tsra. Itoswíé tsé dúanyọ́ ofi ọ́kọ́letọ́. Mú afítáa é igyi afá há ọ́má fẹ́étọ́ ahá. ³ Tógyítọ́á Bulu lalwí mú méetsiá wúlu amọ́tọ́.

Mboun Bulu mọ́a Okúfabi amọ́ owíé obíá obétsiá inu, mọ́ asúmpọ́ bósum mọ́. ⁴ Bówun mọ́ ansítọ́, mọ́ ıda é bédínká amọ́ ọ́sọ́kpí. ⁵ Owí méetrá ta inu ekekeke. Bọ́mẹ́etrá hián ọ́kandíe ntéé owí, tsúfẹ́ aní Wíe Bulu ọ́bọ́wankí wólí amọ́sọ́. Bégyi iwíe bré fẹ́é.

Yesu Ibá

⁶ Inu Bulu-ọ́bọpọ́ amọ́ lébláa mi obéé, “Asún ánfí bu mútọ́, igyi ọ́nọ́kwali. Aní Wíe Bulu tẹ́lé tọ́á íbẹ́ba suná mọ́ ọ́nọ́sọ́ atọ́ípọ́. Múláwá mọ́ ọ́bọpọ́ obéé, ọ́bẹ́le tọ́á íbẹ́ba nke ánfítọ́ suna mọ́ asúmpọ́.”

⁷ “Kí! Imọ́ọ́wa ọ́pá néba! Ọ́wolọ́ ánfítọ́ asún bẹ́ba mútọ́. Mú sọ́ Bulu obọ́yulá ọ́há ání olegyi mú fẹ́ésọ́!”

⁸ Mí Yohane lónu asún ánfí, nowun mú fẹ́é. Bréá nonu asún ánfí, nowun atọ́ ámọ́ é á, nemlí bun Bulu-ọ́bọpọ́ amọ́ ọ́lẹ́le mú suná mí ámọ́ ayabitọ́, mbéé ansum mọ́. ⁹ Táme ọ́letrá bláa mi obéé, “Mábwé! Tsúfẹ́ Bulu osúmibi ngyi fé fúa fọ́ apíọ́ Bulu ọ́nọ́sọ́ atọ́ípọ́, pọ́ ahá á mú bégyi asún á mú bọ́wanlín wá ọ́wolọ́ ánfítọ́ ámọsọ. Sum Bulu nkọ́le!” ¹⁰ Mú ọ́lebláa mí obéé, “Mápo atọ́ lesúnáhé anfi nájín, tsúfẹ́ mú bábi lafon ta. ¹¹ Ha lalahé ọ́bwepọ́ ọ́yọ́ mọ́ lalahébwesọ. Ifintọ́ ọ́tsiá pọ́ ọ́tsiá mọ́ ifintọ́, yilé ọ́bwepọ́ é ọ́kita mọ́ yilébwetọ́. Ọ́há ání obéé, mọ́pọ́ mọ́ iwí há Bulu osíi mọ́ iwí ha Bulu.”

¹² Inu Yesu lébláa mi ɔ́bée, “Ki, imóowa ɔ́pá néba! Nébá ikó ɔ́kákpa. Néka ɔ́hagyíɔ́ha ikó mu bwehé ɔ́nó. ¹³ Mígyí Alfa múa Omega. Ogyankpapu muwa Ɖtráhe, asi Otsuápu pú ɔ́nó Ɖmɔ́pú.

¹⁴ “Bulu obóyulá ahá ání buɔ́e amú atadié fwi, méní bétalí nyá ɔ́kpa tsun wúlu yilé amúú íbá ámu ɔ́nó wíé mótó yégyi nkpa-oyí ámu abí. ¹⁵ Akíai obésin íban ámu ɔ́ma. Amú gyí; ató alapú, mbua atápú, ahá amɔ́pú, ikpi atswépu pú ahá ání butekle afunu, butówá mú é féeé.

¹⁶ “Mí Yesu lává mí ɔ́bɔ́pu mbée, ɔ́bá bebláa fu asón ánfí, afɔ́pɔ́bla Akristofó ɔ́pasua ámu féeé. Mígyí Owíe Dawid mu na, mu ató ogyípu pú Baké Ɖtsrakpabi wankíhé amu ní.”

¹⁷ Inu Bulu Ɖhé ámu pú ɔ́ká pɔ́pwe amu beblí beé, “Ba!”

Ɖhagyíɔ́ha ání onú asón ánfí ɔ́blí ɔ́bée, “Ba!”

Ɖhagyíɔ́ha ání ɔ́mewóli de mu ɔ́bá. Ɖhagyíɔ́ha ání odeklé ɔ́bá, Bulu okie mu nkpa-ntsu ámu.

Itráhe

¹⁸ Mí Yohane, nde ɔ́hagyíɔ́ha ɔ́lá da kpákpaákpa. Mbée, ní ɔ́ku lónu atọ Ɖesúnáhé ɔ́wóló ánfíto asón, ɔ́lɔ́pu ku tsíá mótó á, Bulu é ɔ́béha asun wunheá íbu ɔ́wóló ánfíto íbéba musu.

¹⁹ Ní ɔ́ku é léle tǎku tsú ɔ́wóló ánfíto á, múmú Bulu é ɔ́béle mu ogyíkpá ání íbu nkpa-oyí ámu pú wúlu wankíhé amúú nɔ́wanlín mú íwi asón wá ɔ́wóló ánfíto ámɔ́ta.

²⁰ Ɖhá amúú ɔ́de ntobí ánfí íwi adánsíe gyí ɔ́nɔ́kwálsu ámu ɔ́bée, “Ee! Imóowa ɔ́pá néba!” Amen! Owíe Yesu, ba!

²¹ Aní Wíe Yesu ogyíi Bulu ahá buale!